

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

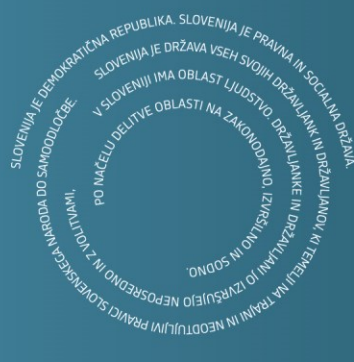
VII

SEJA

35

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 35. SEJA

(13., 14., 15., 16., 17., 21., 22.,
27. in 28. november 2017)

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 35. seja (13., 14., 15., 16., 17., 21., 22., 27. in 28. november 2017)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2018

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 35. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA DOPOLNITEV USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE Z OSNUTKOM USTAVNEGA ZAKONA (UZ57), EPA 347-VII
3. točka dnevnega reda: PREDLOG SPREMEMB PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (DP2018-A), EPA 2255-VII
4. točka dnevnega reda: DOPOLNJEN PREDLOG PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019 (DP2019), EPA 2256-VII
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O VOZNIKIH (ZVoz-1A), NUJNI POSTOPEK, EPA 2235-VII
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POGOJIH KONCESIJE ZA IZKORIŠČANJE ENERGETSKEGA POTENCIALA SPODNJE SAVE (ZPKEPS-1C), NUJNI POSTOPEK, EPA 2240-VII
7. točka dnevnega reda: Predlog odloka o spremembah ODLOKA O OKVIRU ZA PRIPRAVO PRORAČUNOV SEKTORJA DRŽAVA ZA OBDOBJE OD 2018 DO 2020 (OdPSD18–20-A), EPA 2254-VII
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE, PRAVOSODNE ORGANE, JAVNE ZAVODE, JAVNE GOSPODARSKE ZAVODE, JAVNE AGENCIJE IN JAVNE SKLADE ZA LETO 2018 (OdRSPODU18-1), EPA 2238-VII
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE, PRAVOSODNE ORGANE, JAVNE ZAVODE, JAVNE GOSPODARSKE ZAVODE, JAVNE AGENCIJE IN JAVNE SKLADE ZA LETO 2019 (OdRSPODU19), EPA 2241-VII
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdRSPUS18-1), EPA 2247-VII
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019 (OdRSPUS19), EPA 2248-VII
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNO REVIZIJSKO KOMISIJO ZA LETO 2018 (OdRSPDRK18), EPA 2242-VII
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdRSPVČP18), EPA 2249-VII
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019 (OdRSPVČP19), EPA 2250-VII
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdRSPDS18-1), EPA 2243-VII

16. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019 (OdRSPDZ19), EPA 2244-VII
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA KOMISIJO ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE ZA LETO 2019 (OdRSPKPK19), EPA 2245-VII
18. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019 (OdRSPRacS19), EPA 2246-VII
19. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ZAGOVORNIKA NAČELA ENAKOSTI ZA LETO 2018 (OdRSPZNE18), EPA 2251-VII
20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2018 IN 2019 (ZIPRS1819), NUJNI POSTOPEK, EPA 2253-VII
21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O EVIDENTIRANJU DRŽAVNE MEJE Z REPUBLIKO HRVAŠKO (ZEDMRH), NUJNI POSTOPEK, EPA 2306-VII
22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O ZEMLJIŠKI KNJIGI (ZZK-1D), NUJNI POSTOPEK, EPA 2303-VII
23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O MORSKEM RIBIŠTVU (ZMR-2B), NUJNI POSTOPEK, EPA 2305-VII
24. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UREDITVI DOLOČENIH VPRAŠANJ ZARADI KONČNE RAZSODBE ARBITRAŽNEGA SODIŠČA NA PODLAGI ARBITRAŽNEGA SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE HRVAŠKE (ZUVRAS), NUJNI POSTOPEK, EPA 2304-VII
25. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU (ZSPJS-U), NUJNI POSTOPEK, EPA 2329-VII
26. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2T), NUJNI POSTOPEK, EPA 2239-VII
27. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (ZDDPO-2O), NUJNI POSTOPEK, EPA 2234-VII
28. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU (ZDavP-2K), NUJNI POSTOPEK, EPA 2252-VII
29. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POTRJEVANJU RAČUNOV (ZDavPR-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2236-VII
30. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O NADZORU DRŽAVNE MEJE (ZNDM-2C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2198-VII
31. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR-1B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2181-VII
32. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GIMNAZIJAH (ZGim-C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2144-VII

33. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKLICNEM IN STROKOVNEM IZOBRAŽEVANJU (ZPSI-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2145-VII

34. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SLOVENSKI MATICI (ZSMat), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2209-VII

35. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O FINANCIRANJU OBČIN (ZFO-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2087-VII

36. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LOKALNIH VOLITVAH (ZLV-J), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2208-VII

37. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA SPREJEM AVTENTIČNE RAZLAGE ČETRTEGA ODSTAVKA 153. ČLENA IN DRUGEGA ODSTAVKA 154. ČLENA ZAKONA O KAZENSKEM POSTOPKU (URADNI LIST RS, ŠT. 32/12 – URADNO PREČIŠČENO BESEDILO, 47/13, 87/14, 8/16 – ODL. US, 64/16 – ODL. US IN 65/16 – ODL. US), (ORZKP), EPA 2139-VII

38. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K PROGRAMU DELA IN FINANČNEMU NAČRTU AGENCIJE ZA ENERGIJO ZA LETO 2018, EPA 2225-VII

39. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE ZA PREPOVED UPORABE PLASTIČNIH VREČK, KOZARCEV, KROŽNIKOV IN DRUGIH POSOD ZA ENKRATNO PAKIRANJE HRANE IN PIJAČE TER PLASTIČNEGA PRIBORA IN MIKROPLASTIKE, EPA 2232-VII

40. točka dnevnega reda: VMESNO POROČILO O OPRAVLJENI PARLAMENTARNI PREISKAVI NA PODROČJU UGOTAVLJANJA ZLORAB V SLOVENSKEM ZDRAVSTVENEM SISTEMU NA PODROČJU PRODAJE IN NAKUPA ŽILNIH OPORNIC, EPA 2295-VII

41. točka dnevnega reda: INTERPELACIJA O DELU IN ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA PRAVOSODJE MAG. GORANA KLEMENČIČA, EPA 2224-VII

42. točka dnevnega reda: URADNI PREČIŠČENI BESEDILI

Zakon o varuhu človekovih pravic (ZVarCP-UPB2), EPA 2292-VII

Popravek Uradnega prečiščenega besedila Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrPC-UPB2p), EPA 2314-VII

43. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovne sodnice na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, EPA 2302-VII

Kandidatna lista za izvolitev štirih članov Državnotožilskega sveta, (TAJNO GLASOVANJE), EPA 2326-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	24
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	24
DR. FRANC TRČEK	24
DR. MIROSLAV CERAR	25
DR. FRANC TRČEK	26
DR. MIROSLAV CERAR	26
DR. FRANC TRČEK	26
JERNEJ VRTOVEC	27
DR. MIROSLAV CERAR	27
JERNEJ VRTOVEC	28
DR. MIROSLAV CERAR	28
JERNEJ VRTOVEC	29
MAG. ALENKA BRATUŠEK	29
DR. MIROSLAV CERAR	30
MAG. ALENKA BRATUŠEK	30
DR. MIROSLAV CERAR	31
MAG. ALENKA BRATUŠEK	31
ANDREJA POTOČNIK	31
DR. MIROSLAV CERAR	32
DR. PETER GAŠPERŠIČ	33
LJUBO ŽNIDAR	33
DR. PETER GAŠPERŠIČ	33
LJUBO ŽNIDAR	34
DR. PETER GAŠPERŠIČ	34
MARIJAN POJBIČ	35
DR. PETER GAŠPERŠIČ	35
MARIJAN POJBIČ	36
DR. PETER GAŠPERŠIČ	36
VIOLETA TOMIČ	36
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	37
VIOLETA TOMIČ	37
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	37
VIOLETA TOMIČ	38
VIOLETA TOMIČ	38
DR. DRAGAN MATIČ	38
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	39
DR. DRAGAN MATIČ	39
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	40
MAG. MARKO POGAČNIK	40
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	40
ZDRAVKO POČIVALŠEK	41
MAG. MARKO POGAČNIK	41
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	41
MAG. MARKO POGAČNIK	42
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	42
BORIS KOPRIVNIKAR	43
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	43
BORIS KOPRIVNIKAR	43
ŽAN MAHNIČ	44
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	44
ŽAN MAHNIČ	45
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	45
JAN ŠKOBERNE	46
TOMAŽ LISEC	46

MAG. DEJAN ŽIDAN	46
TOMAŽ LISEC	47
MAG. DEJAN ŽIDAN	48
DANIJEL KRIVEC	48
IRENA MAJCEN	48
DANIJEL KRIVEC	49
IRENA MAJCEN	49
DR. JASNA MURGEL	50
LJUBO ŽNIDAR	50
DR. PETER GAŠPERŠIČ	50
LJUBO ŽNIDAR	51
DR. PETER GAŠPERŠIČ	51
MAG. BRANISLAV RAJIČ	51
DR. PETER GAŠPERŠIČ	52
MAG. BRANISLAV RAJIČ	53
DR. PETER GAŠPERŠIČ	53
DR. ANŽE LOGAR	53
ANTON PERŠAK	53
DR. ANŽE LOGAR	54
ANTON PERŠAK	54
DR. ANŽE LOGAR	54
PRIMOŽ HAINZ	55
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	55
MATJAŽ NEMEC	56
DR. PETER GAŠPERŠIČ	56
MATJAŽ NEMEC	57
DR. PETER GAŠPERŠIČ	57
FRANC BREZNIK	57
DR. PETER GAŠPERŠIČ	58
FRANC BREZNIK	58
DR. VINKO GORENAK	58
LUKA MESEC	59
MAG. DEJAN ŽIDAN	59
LUKA MESEC	60
MAG. DEJAN ŽIDAN	60
LUKA MESEC	60
DR. VINKO GORENAK	61
BORIS KOPRIVNIKAR	61
DR. VINKO GORENAK	62
BORIS KOPRIVNIKAR	62
DR. VINKO GORENAK	63
FRANC BREZNIK	63
DR. PETER GAŠPERŠIČ	63
FRANC BREZNIK	64
DR. PETER GAŠPERŠIČ	64
JAN ŠKOBERNE	64
DR. PETER GAŠPERŠIČ	65
LUKA MESEC	65
IRENA MAJCEN	66
LUKA MESEC	66
IRENA MAJCEN	67
LUKA MESEC	67
3. točka dnevnega reda: PREDLOG SPREMENB PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (DP2018-A), EPA 2255-VII	68
DR. MIROSLAV CERAR	68
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	69

URŠKA BAN.....	71
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	72
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	73
URŠKA BAN.....	74
MAG. MARKO POGAČNIK.....	77
UROŠ PRIKL.....	81
MATJAŽ HAN.....	82
JOŽEF HORVAT.....	83
LUKA MESEC.....	86
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	88
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN.....	88
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	89
SAŠA TABAKOVIĆ.....	92
NADA BRINOVŠEK.....	94
FRANC JURŠA.....	97
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	98
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN.....	101
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	102
JELKA GODEC.....	102
JANKO VEBER.....	104
DR. FRANC TRČEK.....	107
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	111
ANDREJA POTOČNIK.....	112
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	114
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	114
MAG. MARKO POGAČNIK.....	115
UROŠ PRIKL.....	117
UROŠ PRIKL.....	118
LJUBO ŽNIDAR.....	118
LJUBO ŽNIDAR.....	119
ZVONKO LAH.....	120
ZVONKO LAH.....	120
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	121
FRANC JURŠA.....	122
JOŽEF HORVAT.....	122
VOJKA ŠERGAN.....	122
VOJKA ŠERGAN.....	122
VOJKA ŠERGAN.....	123
VOJKA ŠERGAN.....	123
VOJKA ŠERGAN.....	123
VOJKA ŠERGAN.....	123
VOJKA ŠERGAN.....	123
VOJKA ŠERGAN.....	124
VOJKA ŠERGAN.....	124
JELKA GODEC.....	125
JELKA GODEC.....	125
JELKA GODEC.....	125
JELKA GODEC.....	125
JOŽEF HORVAT.....	125
MAG. SAŠA JAZBEC.....	127
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	128
JELKA GODEC.....	130
LUKA MESEC.....	131
URŠKA BAN.....	133
ŽAN MAHNIČ.....	135
IGOR ZORČIČ.....	137
MAG. SAŠA JAZBEC.....	138

JOŽICA MAUČEC ZAKOTNIK.....	139
VOJKA ŠERGAN.....	140
JOŽEF HORVAT.....	141
MARIJA BAČIČ.....	141
MARIJA BAČIČ.....	141
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	142
DR. MATEJ T. VATOVEC	142
JOŽEF HORVAT	145
ZVONKO LAH.....	147
IGOR ZORČIČ.....	149
JOŽEF HORVAT.....	150
VOJKA ŠERGAN.....	151
ZVONKO LAH.....	152
ZVONKO LAH.....	152
JOŽEF HORVAT	152
UROŠ PRIKL	152
ŽAN MAHNIČ.....	153
4. točka dnevnega reda: DOPOLNJEN PREDLOG PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019 (DP2019), EPA 2256-VII.....	155
ŽAN MAHNIČ.....	155
DR. FRANC TRČEK	156
DR. FRANC TRČEK	158
DR. FRANC TRČEK	159
ŽAN MAHNIČ.....	159
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O VOZNIKIH (ZVoz-1A), NUJNI POSTOPEK, EPA 2235-VII	160
IGOR ZORČIČ.....	160
DR. FRANC TRČEK	161
JOŽEF HORVAT.....	161
MAG. BOJAN KRAJNC	161
LJUBO ŽNIDAR.....	162
TOMAŽ GANTAR	162
ZVONKO LAH.....	163
DR. FRANC TRČEK	163
DR. MILAN BRGLEZ	164
DR. FRANC TRČEK	164
DR. FRANC TRČEK	164
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POGOJIH KONCESIJE ZA IZKORIŠČANJE ENERGETSKEGA POTENCIALA SPODNJE SAVE (ZPKEPS-1C), NUJNI POSTOPEK, EPA 2240-VII	164
LIDIJA STEBERNAK.....	165
IGOR ZORČIČ.....	165
TOMAŽ LISEC	166
DR. FRANC TRČEK	167
IVAN HRŠAK	167
ZVONKO LAH.....	168
DR. FRANC TRČEK	168
IGOR ZORČIČ.....	169
IGOR ZORČIČ.....	169

TOMAŽ LISEC	170
LIDIJA STEBERNAK.....	171
7. točka dnevnega reda: Predlog odloka o spremembah ODLOKA O OKVIRU ZA PRIPRAVO PRORAČUNOV SEKTORJA DRŽAVA ZA OBDOBJE OD 2018 DO 2020 (OdPSD18–20-A), EPA 2254-VII.....	172
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	172
URŠKA BAN	172
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	173
JANKO VEBER.....	174
JOŽEF HORVAT	174
LUKA MESEC.....	175
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	176
URŠKA BAN	176
PRIMOŽ HAINZ.....	177
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE, PRAVOSODNE ORGANE, JAVNE ZAVODE, JAVNE GOSPODARSKE ZAVODE, JAVNE AGENCIJE IN JAVNE SKLADE ZA LETO 2018 (OdrSPODU18-1), EPA 2238-VII.....	177
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE, PRAVOSODNE ORGANE, JAVNE ZAVODE, JAVNE GOSPODARSKE ZAVODE, JAVNE AGENCIJE IN JAVNE SKLADE ZA LETO 2019 (OdrSPODU19), EPA 2241-VII.....	177
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdrSPUS18-1), EPA 2247-VII	177
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019 (OdrSPUS19), EPA 2248-VII.....	177
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNO REVIZIJSKO KOMISIJO ZA LETO 2018 (OdrSPDRK18), EPA 2242-VII	177
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdrSPVČP18), EPA 2249-VII	177
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019 (OdrSPVČP19), EPA 2250-VII	177
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018 (OdrSPDS18-1), EPA 2243-VII	177
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019 (OdrSPDZ19), EPA 2244-VII.....	177

17. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA KOMISIJO ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE ZA LETO 2019 (OdrSPKPK19), EPA 2245-VII	177
18. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019 (OdrSPRacS19), EPA 2246-VII.....	177
19. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ZAGOVORNIKA NAČELA ENAKOSTI ZA LETO 2018 (OdrSPZNE18), EPA 2251-VII.....	177
MAG. KSENIJA KLAMPFER	177
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	178
ZVONKO LAH.....	179
LUKA MESEC.....	179
ANITA KOLEŠA.....	180
NADA BRINOVŠEK.....	181
FRANC JURŠA.....	182
PRIMOŽ HAINZ.....	182
20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2018 IN 2019 (ZIPRS1819), NUJNI POSTOPEK, EPA 2253-VII.....	182
VOJKA ŠERGAN.....	182
MIHA KORDIŠ	183
MAG. ALENKA BRATUŠEK	183
VOJKA ŠERGAN.....	184
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	185
UROŠ PRIKL	185
JANKO VEBER.....	186
JOŽEF HORVAT	187
MIHA KORDIŠ	188
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	189
MIHA KORDIŠ	189
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	190
MIHA KORDIŠ	190
FRANC JURŠA.....	190
PRIMOŽ HAINZ.....	191
MAG. ALENKA BRATUŠEK	191
FRANC JURŠA.....	191
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	191
ANJA BAH ŽIBERT	192
MAG. SAŠA JAZBEC.....	193
MAG. ALENKA BRATUŠEK	193
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	194
MAG. ALENKA BRATUŠEK	194
UROŠ PRIKL	195
MAG. ALENKA BRATUŠEK	195
ANJA BAH ŽIBERT	195
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	196
MAG. ALENKA BRATUŠEK	196
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	196
ANJA BAH ŽIBERT	197
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	197
UROŠ PRIKL	197
MAG. ALENKA BRATUŠEK	197

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	198
DR. FRANC TRČEK	198
MAG. ALENKA BRATUŠEK	198
25. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU (ZSPJS-U), NUJNI POSTOPEK, EPA 2329-VII.....	198
MAG. KSENIJA KLAMPFER	198
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	199
ANITA KOLEŠA.....	199
ANJA BAH ŽIBERT	200
PETER VILFAN.....	201
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	201
ZVONKO LAH.....	201
LUKA MESEC.....	202
35. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O FINANCIRANJU OBČIN (ZFO-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2087-VII	202
DR. NEJC BREZOVAR	202
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	203
TOMAŽ LISEC	204
DR. FRANC TRČEK	206
ZVONKO LAH.....	207
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	208
UROŠ PRIKL	209
JOŽEF HORVAT	211
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	211
JANKO VEBER.....	212
FRANC JURŠA.....	213
DR. FRANC TRČEK	214
DR. FRANC TRČEK	215
DR. FRANC TRČEK	215
25. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	215
35. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	215
DR. FRANC TRČEK	215
JOŽEF HORVAT	216
TOMAŽ LISEC	216
DR. FRANC TRČEK	217
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	217
DR. FRANC TRČEK	218
DR. FRANC TRČEK	218
JOŽE TANKO	218
DR. FRANC TRČEK	219
DR. FRANC TRČEK	219
ZVONKO LAH.....	219
LJUDMILA NOVAK	220
FRANC BREZNIK	220
TOMAŽ LISEC	220
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	221
JOŽE TANKO	221
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	221

DR. FRANC TRČEK	221
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	222
DR. FRANC TRČEK	222
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	223
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	223
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	223
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	223
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	223
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	223
13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	223
14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	224
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	224
16. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	224
17. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	224
18. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	224
19. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	224
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	224
DR. MATEJ T. VATOVEC	224
ŽAN MAHNIČ	225
DR. FRANC TRČEK	225
JOŽEF HORVAT	225
JOŽEF HORVAT	226
LJUDMILA NOVAK	226
VIOLETA TOMIČ	226
JOŽEF HORVAT	227
DR. FRANC TRČEK	227
SUZANA LEP ŠIMENKO	227
JOŽEF HORVAT	228
DR. FRANC TRČEK	228
JOŽEF HORVAT	228
IVA DIMIĆ	229
JELKA GODEC	230
BOJAN PODKRAJŠEK	230
MAG. BRANKO GRIMS	231
BRANKO ZORMAN	231
MAG. BRANKO GRIMS	231
MAG. BRANKO GRIMS	231
ŽAN MAHNIČ	231
FRANC BREZNIK	232
ZVONKO LAH	232
TOMAŽ LISEC	232

JOŽEF HORVAT	233
LJUDMILA NOVAK	233
DR. FRANC TRČEK	233
LJUDMILA NOVAK	234
ZVONKO LAH.....	234
DR. FRANC TRČEK	234
JOŽE TANKO	235
LJUDMILA NOVAK	235
DR. FRANC TRČEK	235
DR. FRANC TRČEK	235
DR. FRANC TRČEK	236
JOŽE TANKO	236
DR. FRANC TRČEK	236
JANKO VEBER.....	237
JOŽE TANKO	237
DR. MATEJ T. VATOVEC	237
JOŽE TANKO	238
JOŽE TANKO	238
MAG. ALENKA BRATUŠEK	239
LUKA MESEC.....	239
DR. FRANC TRČEK	239
LUKA MESEC.....	240
IVA DIMIC	240
VIOLETA TOMIČ	241
LJUDMILA NOVAK	241
VIOLETA TOMIČ	241
MAG. SAŠA JAZBEC.....	242
JOŽEF HORVAT	242
MAG. MARKO POGAČNIK	242
LUKA MESEC.....	243
DR. FRANC TRČEK	243
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	243
ŽAN MAHNIČ.....	244
JOŽEF HORVAT	244
JOŽEF HORVAT	244
FRANC JURŠA.....	245
MARIJA BAČIČ	245
DR. FRANC TRČEK	245
IVA DIMIC	245
IVA DIMIC	247
IVA DIMIC	247
DR. FRANC TRČEK	247
DR. FRANC TRČEK	248
TOMAŽ LISEC	248
LJUDMILA NOVAK	249
LJUDMILA NOVAK	249
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	249
JOŽEF HORVAT	249
DR. FRANC TRČEK	250
20. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	250
43. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	250
Predlog za imenovanje na sodniško mesto vrhovne sodnice na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, EPA 2302-VII.....	251

MAG. JONIKA MARFLAK TRONTELJ	251
Kandidatna lista za izvolitev štirih članov Državnotožilskega sveta, (TAJNO GLASOVANJE), EPA 2326-VII	251
NATAŠA KOVAČ	251
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	253
41. točka dnevnega reda: INTERPELACIJA O DELU IN ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA PRAVOSODJE MAG. GORANA KLEMENČIČA, EPA 2224-VII	254
MAG. BRANKO GRIMS	254
MAG. GORAN KLEMENČIČ	257
DR. DRAGAN MATIČ	261
DR. VINKO GORENAK	263
FRANC JURŠA	267
FRANC JURŠA	267
JAN ŠKOBERNE	268
IVA DIMIČ	269
DR. MATEJ T. VATOVEC	271
DR. BOJAN DOBOVŠEK	272
MAG. BRANKO GRIMS	273
MAG. BRANKO GRIMS	273
ANITA KOLEŠA	275
MAG. BRANKO GRIMS	276
JAN ŠKOBERNE	278
DUŠAN RADIČ	278
MAG. BRANKO GRIMS	279
MAG. BOJANA MURŠIČ	279
DR. JASNA MURGEL	280
EVA IRGL	283
JOŽEF HORVAT	285
MARJANA KOTNIK POROPAT	288
IRENA KOTNIK	289
SAŠA TABAKOVIČ	289
ANJA BAH ŽIBERT	290
IVAN ŠKODNIK	292
FRANC BREZNIK	293
SIMON ZAJC	296
MAG. BRANKO GRIMS	297
DR. MITJA HORVAT	298
MAG. BRANKO GRIMS	298
DR. MITJA HORVAT	298
SIMON ZAJC	298
MAG. BRANKO GRIMS	298
IVA DIMIČ	299
ŽAN MAHNIČ	300
DR. MITJA HORVAT	302
ANJA BAH ŽIBERT	303
ANJA BAH ŽIBERT	304
EVA IRGL	304
MARIJAN POJBIČ	304
MARIJAN POJBIČ	307
BOJAN PODKRAJŠEK	307
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	308
DR. VINKO GORENAK	311

MARIJAN POJBIČ.....	312
MAG. BRANKO GRIMS	312
EVA IRGL.....	313
JOŽE TANKO	313
DR. VINKO GORENAK	315
DR. DRAGAN MATIČ	317
DR. MATEJ T. VATOVEC	318
JOŽE TANKO	319
DR. VINKO GORENAK	319
JOŽE TANKO	319
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	320
DR. MATEJ T. VATOVEC	320
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	320
ANJA BAH ŽIBERT	320
ANJA BAH ŽIBERT	320
ANJA BAH ŽIBERT	320
ANJA BAH ŽIBERT	320
MAG. GORAN KLEMENČIČ	321
MAG. BRANKO GRIMS	323
MAG. BRANKO GRIMS	326
MAG. BRANKO GRIMS	328
MAG. BRANKO GRIMS	328

38. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K PROGRAMU DELA IN FINANČNEMU NAČRTU AGENCIJE ZA ENERGIJO ZA LETO 2018, EPA 2225-VII.....	329
--	-----

DUŠKA GODINA	329
IGOR ZORČIČ.....	330
LJUBO ŽNIDAR.....	330
JAN ŠKOBERNE	331
VOJKA ŠERGAN.....	331

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA DOPOLNITEV USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE Z OSNUTKOM USTAVNEGA ZAKONA (UZ57), EPA 347-VII.....	332
---	-----

MATJAŽ HAN	332
DR. MILAN BRGLEZ	332
PRIMOŽ HAINZ.....	333
TOMAŽ LISEC	334
JAN ŠKOBERNE	335
MAG. MATEJ TONIN.....	336
DR. MATEJ T. VATOVEC	337
MAG. ALENKA BRATUŠEK	338
SAŠA TABAKOVIČ	339
MAG. BRANKO GRIMS	339
MAG. BRANKO GRIMS	340
MAG. ALENKA BRATUŠEK	341
MAG. BRANKO GRIMS	342
JOŽE TANKO	342
MATJAŽ HAN	342
MAG. MATEJ TONIN.....	343
JOŽE TANKO	343
MARJANA KOTNIK POROPAT	344
TOMAŽ LISEC	345
MATJAŽ HAN	345
MARJANA KOTNIK POROPAT	345

TOMAŽ LISEC	345
MARIJA BAČIČ	346
JOŽEF HORVAT	347
SAŠA TABAKOVIĆ	348
PRIMOŽ HAINZ	349
JAN ŠKOBERNE	350
ZVONKO LAH	350
TOMAŽ LISEC	351
DR. MITJA HORVAT	353
TOMAŽ LISEC	353
MATJAŽ HAN	354
DR. MILAN BRGLEZ	354
JELKA GODEC	355
LJUDMILA NOVAK	357
MAG. MATEJ TONIN	358
SAŠA TABAKOVIĆ	358
ŽAN MAHNIČ	358
DR. FRANC TRČEK	359
IVA DIMIČ	360
SAŠA TABAKOVIĆ	360
MAG. MATEJ TONIN	360
SAŠA TABAKOVIĆ	360
SAŠA TABAKOVIĆ	361
SAŠA TABAKOVIĆ	361
MAG. MATEJ TONIN	361
JANKO VEBER	361
DR. MITJA HORVAT	362
MAG. ALENKA BRATUŠEK	363
MATJAŽ HAN	364
JELKA GODEC	364
JELKA GODEC	365
JELKA GODEC	365
JELKA GODEC	365
MATJAŽ HAN	365
JELKA GODEC	365
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	365
39. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE ZA PREPOVED UPORABE PLASTIČNIH VREČK, KOZARCEV, KROŽNIKOV IN DRUGIH POSOD ZA ENKRATNO PAKIRANJE HRANE IN PIJAČE TER PLASTIČNEGA PRIBORA IN MIKROPLASTIKE, EPA 2232-VII	366
VIOLETA TOMIČ	366
DANILO ANTON RANC	367
DANILO ANTON RANC	367
DANILO ANTON RANC	368
LIDIJA STEBERNAK	368
JAN ŠKOBERNE	368
ZVONKO LAH	369
DR. MATEJ T. VATOVEC	369
FRANC LAJ	370
DANILO ANTON RANC	371
LJUBO ŽNIDAR	371
MARJANA KOTNIK POROPAT	372
VIOLETA TOMIČ	372
DANILO ANTON RANC	373
DR. FRANC TRČEK	373
ZVONKO LAH	374

MARKO FERLUGA	375
VIOLETA TOMIČ	376
38. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	378
39. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	378
VIOLETA TOMIČ	378
VIOLETA TOMIČ	378
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	379
30. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O NADZORU DRŽAVNE MEJE (ZNDM-2C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2198-VII.....	379
IVA DIMIČ	379
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	380
ANDREJ ŠPENGA	381
ZVONKO LAH.....	381
DR. FRANC TRČEK	382
MARKO FERLUGA	383
ANJA BAH ŽIBERT	383
BENEDIKT KOPMAJER.....	383
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	384
31. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR-1B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2181-VII.....	384
UROŠ PRIKL	384
MAG. MATEJ TONIN.....	385
LUKA MESEC.....	386
MIRJAM BON KLANJŠČEK	386
IRENA GROŠELJ KOŠNIK	387
NADA BRINOVŠEK.....	387
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	388
MARIJA BAČIČ	388
MAG. MATEJ TONIN.....	389
32. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GIMNAZIJAH (ZGim-C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2144-VII.....	389
DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ	390
MIRJAM BON KLANJŠČEK	390
VESNA VERVEGA	391
MARINKA LEVIČAR.....	391
MARIJA BAČIČ	392
LJUDMILA NOVAK	392
MIHA KORDIŠ	393
33. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKLICNEM IN STROKOVNEM IZOBRAŽEVANJU (ZPSI-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2145-VII.....	393
DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ	394
MIRJAM BON KLANJŠČEK	394

34. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SLOVENSKI MATICI (ZSMat), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2209-VII	395
ANTON PERŠAK.....	395
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	395
ANJA BAH ŽIBERT.....	396
PRIMOŽ HAINZ.....	396
MARIJA BAČIČ.....	397
LJUDMILA NOVAK.....	397
VESNA VERVEGA.....	397
36. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LOKALNIH VOLITVAH (ZLV-J), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2208-VII	398
DR. NEJC BREZOVAR	398
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	399
FRANC JURŠA.....	399
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	400
ZVONKO LAH.....	400
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER.....	401
ANJA BAH ŽIBERT.....	401
37. točka dnevnega reda: PREDLOG ZA SPREJEM AVTENTIČNE RAZLAGE ČETRTEGA ODSTAVKA 153. ČLENA IN DRUGEGA ODSTAVKA 154. ČLENA ZAKONA O KAZENSKEM POSTOPKU (URADNI LIST RS, ŠT. 32/12 – URADNO PREČIŠČENO BESEDILO, 47/13, 87/14, 8/16 – ODL. US, 64/16 – ODL. US IN 65/16 – ODL. US), (ORZKP), EPA 2139-VII	401
LJUDMILA NOVAK.....	402
MAG. MATEJ TONIN.....	402
JAN ŠKOBERNE.....	402
DARKO STARE.....	403
JAN ŠKOBERNE.....	403
JERNEJ VRTOVEC.....	404
DR. MATEJ T. VATOVEC.....	405
DR. BOJAN DOBOVŠEK.....	406
IRENA KOTNIK.....	406
ANJA BAH ŽIBERT.....	407
MARJANA KOTNIK POROPAT.....	407
MAG. MATEJ TONIN.....	408
DR. ANŽE LOGAR.....	408
JERNEJ VRTOVEC.....	409
IVA DIMIČ.....	410
MAG. MATEJ TONIN.....	411
ANJA BAH ŽIBERT.....	411
DARKO STARE.....	412
DR. ANŽE LOGAR.....	413
ANJA BAH ŽIBERT.....	414
MAG. MATEJ TONIN.....	414
40. točka dnevnega reda: VMESNO POROČILO O OPRAVLJENI PARLAMENTARNI PREISKAVI NA PODROČJU UGOTAVLJANJA ZLORAB V SLOVENSKEM ZDRAVSTVENEM SISTEMU NA PODROČJU PRODAJE IN NAKUPA ŽILNIH OPORNIC, EPA 2295-VII	415
JELKA GODEC.....	415
JELKA GODEC.....	419

JELKA GODEC.....	419
IVA DIMIC	419
MIHA KORDIŠ	420
MARIJAN POJBIČ.....	421
MIHA KORDIŠ	421
FRANC LAJ	422
VESNA VERVEGA	422
NADA BRINOVŠEK.....	424
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	428
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	431
JELKA GODEC.....	432
MARIJAN POJBIČ.....	433
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	435
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	437
JELKA GODEC.....	439
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	442
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	442
BOJAN PODKRAJŠEK.....	442
TOMAŽ LISEC	443
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	444
DR. ANŽE LOGAR	445
ANJA BAH ŽIBERT	446
BRANKO ZORMAN	447
JELKA GODEC.....	448
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	448
JOŽE TANKO	449
JELKA GODEC.....	450
30. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	453
31. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	453
32. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	453
33. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	454
34. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	454
36. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	454
37. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	454
ANJA BAH ŽIBERT	454
40. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	454
JELKA GODEC.....	455
TOMAŽ GANTAR	455
BRANKO ZORMAN.....	455
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	456
JOŽEF HORVAT	456
LUKA MESEC.....	456
LUKA MESEC.....	457
BRANKO ZORMAN	457
FRANC BREZNIK.....	457
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	457
DR. FRANC TRČEK	458
JELKA GODEC.....	458

DR. FRANC TRČEK	458
BRANKO ZORMAN	458
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	459
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	459
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	459
JOŽE TANKO	459
JOŽE TANKO	459

21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O EVIDENTIRANJU DRŽAVNE MEJE Z REPUBLIKO HRVAŠKO (ZEDMRH), NUJNI POSTOPEK, EPA 2306-VII 460

LIDIJA STEBERNAK	460
IGOR ZORČIČ	461
MIHA KORDIŠ	461
DR. BOJAN DOBOVŠEK	462
DR. MILAN BRGLEZ	462
DANIJEL KRIVEC	463
PRIMOŽ HAINZ	464
IVAN HRŠAK	464
ZVONKO LAH	464

22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O ZEMLJIŠKI KNJIGI (ZZK-1D), NUJNI POSTOPEK, EPA 2303-VII 465

MAG. GORAN KLEMENČIČ	465
IGOR ZORČIČ	466
IRENA KOTNIK	466
IVAN HRŠAK	466
IVA DIMIC	467

23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O MORSKEM RIBIŠTVU (ZMR-2B), NUJNI POSTOPEK, EPA 2305-VII 467

SIMON ZAJC	468
SIMON ZAJC	468
PRIMOŽ HAINZ	468
BENEDIKT KOPMAJER	468
PRIMOŽ HAINZ	469
IVA DIMIC	469

24. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UREDITVI DOLOČENIH VPRAŠANJ ZARADI KONČNE RAZSODBE ARBITRAŽNEGA SODIŠČA NA PODLAGI ARBITRAŽNEGA SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE HRVAŠKE (ZUVRAS), NUJNI POSTOPEK, EPA 2304-VII 469

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	469
MAG. DUŠAN VERBIČ	470
BENEDIKT KOPMAJER	471
MAG. BOJANA MURŠIČ	471
ZVONKO LAH	472
DR. MATEJ T. VATOVEC	472
SIMON ZAJC	473
JOŽEF HORVAT	474
SIMON ZAJC	474
JOŽEF HORVAT	475
DANILO ANTON RANC	475
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	476
JOŽE TANKO	476

21. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	476
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER.....	476
22. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	477
23. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	477
24. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	477
MAG. MATEJ TONIN.....	478
26. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2T), NUJNI POSTOPEK, EPA 2239-VII.....	478
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	479
JOŽEF HORVAT	479
VOJKA ŠERGAN.....	480
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	481
JANKO VEBER.....	481
MAG. MATEJ TONIN.....	482
LUKA MESEC.....	483
VOJKA ŠERGAN.....	484
MAG. MARKO POGAČNIK	484
JOŽEF HORVAT	484
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	486
MAG. MARKO POGAČNIK	487
MAG. MATEJ TONIN.....	488
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	489
MAG. MARKO POGAČNIK	489
MIHA KORDIŠ	490
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	491
TILEN BOŽIČ.....	492
VOJKA ŠERGAN.....	493
JOŽEF HORVAT	494
TILEN BOŽIČ.....	495
JOŽEF HORVAT	495
MAG. MATEJ TONIN.....	496
27. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (ZDDPO- 20), NUJNI POSTOPEK, EPA 2234-VII	497
TILEN BOŽIČ	497
URŠKA BAN.....	497
JANKO VEBER.....	498
JOŽEF HORVAT	498
DR. MATEJ T. VATOVEC	499
MAG. ALENKA BRATUŠEK	499
VOJKA ŠERGAN.....	500
MAG. MARKO POGAČNIK	500
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	501
28. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU (ZDavP-2K), NUJNI POSTOPEK, EPA 2252-VII	501

TILEN BOŽIČ	501
URŠKA BAN	502
JOŽEF HORVAT	502
VOJKA ŠERGAN	503
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	503
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	504
JANKO VEBER	504
29. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POTRJEVANJU RAČUNOV (ZDavPR-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2236-VII	505
TILEN BOŽIČ	505
VOJKA ŠERGAN	505
VOJKA ŠERGAN	506
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	507
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	507
JANKO VEBER	508
JOŽEF HORVAT	508
26. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	509
27. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	509
28. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	509
29. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	510
42. točka dnevnega reda: URADNI PREČIŠČENI BESEDILI	510
Zakon o varuhu človekovih pravic (ZVarCP-UPB2), EPA 2292-VII	510
Popravek Uradnega prečiščenega besedila Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrPC-UPB2p), EPA 2314-VII	510

Državni zbor VII. mandat

35. seja

13., 14., 15., 16., 17., 21., 22., 27. in 28. november 2017

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora
Matjaž Nemec.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 13. novembra 2017 ob 12.02.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci,
gospe in gospodje!

Začenjam 35. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Marija Bačič do 14. ure, gospa Janja Sluga, mag. Tanja Cink, gospa Erika Dekleva, mag. Bojana Muršič od 13.30 dalje, gospa Vojka Šergan od 13. ure dalje, dr. Mirjam Bon Klanjšček, gospod Tomaž Gantar, gospod Branko Zorman, gospod Danilo Anton Ranc, gospod Marjan Dolinšek od 16. ure dalje, gospod Saša Tabakovič, mag. Matej Tonin, dr. Matej T. Vatovec in gospod Franc Laj.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministrice in ministre ter generalno sekretarko Vlade k 1. točki dnevnega reda, mag. Duško Godino, direktorico Agencije za energijo, k 38. točki dnevnega reda, ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča k 41. točki dnevnega reda, predstavnika Urada predsednika Republike Slovenije in predstavnika Sodnega sveta k 43. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 35. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v ponedeljek, 6. novembra 2017, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik posamezne točke z dnevnega reda oziroma predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 70.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 35. seje zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovniškem roku prejel pisne prijave 33 poslanskih vprašanj.

Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena in 247. členom Poslovnika Državnega zbora. V zvezi s to točko so se za danes opravičili gospa Andreja Katič, ministrica za obrambo, gospod Karl Erjavec, minister za zunanje zadeve, dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti od 15. ure dalje, mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve, mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje, ter gospod Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, od 14.30 dalje. Na e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovniškem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar.

Dr. Franc Trček, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo predsedujoči. Spoštovani zbor, spoštovani predsednik Vlade, spoštovani mladi obiskovalci.

Mi smo pred zadnjo osmino tega mandata in ne glede, od kod smo prišli v ta zbor, tudi če nismo iz analitičnih disciplin po dobrih treh letih vemo, v kakšnem stanju je ta družba in država. Bom navedel nekaj podatkov za osvežitev. Povprečna neto plača je tam nekje dobrega tisočaka, dve tretjini zaposlenih nimata povprečne neto plače. Neka pokojnina, da bi nekdo lahko približno normalno živel skromno, bi po mojem osebnem mnenju morala znašati 800

evrov. Skoraj tri četrtine upokojenk in upokojenecv nima pokojnine 800 evrov ali več, s tem da imajo upokojenke v povprečju za eno četrtino nižje pokojnine. Povprečno slovensko gospodinjstvo mesečno sprejme tam okrog tisoč 800 evrov. Med vsemi nezaposlenimi je več kot ena polovica dolgotrajno brezposelnih. Mi smo imeli tam neke v začetku 90. let nek Jazbinškov zakon in v vsej zgodovini te države nismo imeli resne stanovanjske politike. Jaz sem prepričan, da številni starši teh otrok, ki sedijo na balkonu, s težavo rešuje stanovanjsko problematiko. Ob tem smo razgradili tudi javni potniški promet. Zakaj to govorim? Neke generacije, ki ji pripadava midva, gospod Cerar, s težavo lahko to rešujejo že, če se ne nasankajo s švicarskimi krediti. Kaj šele neke mlajše generacije, generacija Luke, generacija Mihe, ki o tem lahko samo sanjajo. Če rešuješ to problematiko, si dvajset let dobesedno zavezan previsokim kreditom, dajatvam, jaz bom kar rekel, betonski mafiji, ker ti hočejo skoraj prodati – kaj? Balkon kot nadstandard. To so neka dejstva. Ta vlada se dejansko s tem ni resno soočila. Ni se soočila niti z deložacijami, ki so zelo pereče v Mariboru, pa sem edini poslanec opozicije od tam, včeraj sem dobil podatek od Borisa Krabonje, da so samo v tem letu prek društev Upornik pomagali s sto tisoč ljudem potrebnim pomoči v Mariboru, da so preprečili vsaj nekaj deložacij. Potrebovali bi vsaj še petkrat toliko denarja, da bi nekako samo poskrbeli, če se izrazim tako, za Maribor.

Ker se tej vladi počasi že čas izteka, vas sprašujem:

Kaj boste storili na področju nastavkov stanovanjske politike, da bo bodoča vlada lažje začela z delom?

Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala za vprašanje, spoštovani poslanec dr. Trček.

Najprej naj rečem, da ta vlada skrbi za stanovanjsko politiko in da se zaveda, da je to nekaj, kar je dolgoročno, kajti ta politika je zelo kompleksna, zajema najemna razmerja, zajema stanovanjske gradnje, zajema denimo nepremičninski trg, ki se je v zadnjem obdobju spet zelo okrepil, živi in tako naprej. Ker ste vi začeli svoje vprašanje s tako dramatičnimi toni glede plač, nezaposlenosti, pokojnin in tako naprej, naj rečem tako. Seveda se strinjamo, da je na vseh teh področjih treba zadeve še naprej izboljševati, vendar pa je tudi prav, da poveste, da so se razmere na vseh teh področjih v času te vlade bistveno izboljšale. Ko sem prevzemal to vlado, je bilo v Sloveniji 130 tisoč nezaposlenih, zdaj jih je okoli 85 tisoč. Dejansko to pove, da je ogromno ljudi v tem času dobilo delo, da si lahko na nek način samo na ta način zagotovi nek način življenja. Jasno pa je, da bomo morali s temi aktivnostmi nadaljevati. Tudi

pokojnine, kot pravite. Mi smo jih v tem mandatu večkrat uskladili, kot so jih vse vlade v zadnjih treh mandatih skupaj, ko jih sploh niso. Torej smo jih poviševali. Najnižjo pokojnino smo povišali, kot veste, na 500 evrov za vse tiste z dopolnjeno delovno dobo, da smo pomagali tem v najhujši stiski. Deložacije, kot primer, se strinjam, tudi tu bo treba narediti še več. Ampak tukaj se izvaja pilotni projekt podpore in pomoči družinam, ki so bile prisilno izseljene. To je del paketa pomoči najšibkejšim, na katere naša vlada ne pozablja, dela za njih. Pri projektu sodelujejo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za okolje in prostor in Stanovanjski sklad, ki so že omogočili nabor stanovanj v Celju, Ljubljani, na Dolenjskem in Primorskem ravno za te ranljive skupine, ki so bile deložirane. Seveda pa imate prav, tukaj je treba nadaljevati in s tem projektom nadaljujemo in bomo nadaljevali.

Naj na splošno povem, da je Državni zbor na predlog Vlade sprejel Resolucijo o nacionalnem stanovanjskem programu od leta 2015 do leta 2025. Sprejeli ste jo poslanci in poslanke tega spoštovanega zbora novembra 2015. To je eden ključnih dokumentov za reševanje stanovanjske problematike v prihodnje. Vlada je predlagala in Državni zbor je sprejel strategijo, vizijo za naprej. Na podlagi tega lahko rečem, da resolucija vsebuje tudi akcijski načrt aktivnosti z različnimi ukrepi. Na podlagi tega Ministrstvo za okolje in prostor podaja redna poročila. Naj samo na kratko, ker čas ne dopušča, povem, da denimo smo na področju sheme za mlade že začeli izvajati dva pilotna projekta. Prvi projekt je zagotovitev ponudbe cenovno ugodnih stanovanj za mlade, ki prvič rešujejo stanovanjsko vprašanje, in drugi pilotni projekt, ki teče, je zagotavljanje stanovanj za stanovanjske skupnosti za mlade. Se pravi, zadeve se premikajo. Shema za starejše. Tudi na to mislimo. Kmalu bo izveden pilotni projekt medgeneracijske skupnosti za starejše. Od oktobra letos je vzpostavljena spletna stran Sobivamo. Stanovanjski sklad je objavil Program sofinanciranja zagotavljanja stanovanjskih enot za starejše v letih 2017–2020. Potem denimo na področju stanovanjskih zadrug, kjer si tudi prizadevamo k nekemu razvoju, ker je to zelo perspektivno področje ob neki predpostavki spremembe mentalitete. Tukaj je oblikovana projektna skupina, ki bo izvedla pilotni projekt ustanovitve stanovanjske zadruge. Na področju stanovanjske zakonodaje so bile maja sprejete spremembe omenjenega zakona, to je stanovanjskega zakona, za izenačitev upravičencev do subvencije v neprofitnih in tržnih stanovanjih, kar pa je bila realizacija ustavne odločbe. Dodatno smo omogočili povečanje obsega zadolževanja javnih stanovanjskih skladov, s čimer bomo spodbudili in omogočili gradnjo javnih najemnih stanovanj. Tudi na straneh Ministrstva za okolje in prostor je že objavljen osnutek izhodišč za obsežnejšo prenovo stanovanjske zakonodaje. To so pa ti

nastavki za nadaljevanje te kompleksne in zahtevne zgodbe. V pripravi je projekt, s katerim bo Stanovanjski sklad k sodelovanju povabil tudi lastnike stanovanj iz zasebnega in javnega sektorja, da se vključijo v način oddaje stanovanj v javni namen. Stanovanjski sklad Republike Slovenije tudi izvaja nekatere projekte. Tako je zaključena izgradnja stanovanj za prodajo v soseski Zeleni gaj na Brdu, začetek investiranja v sosesko stanovanj za oddajo Brdo 2. Naj omenim Program financiranja za zagotavljanje ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Tudi jaz imam malo časa. Bom začel z Zelenim gajem, ki ga je gospod predsednik Vlade omenil. 82 nepremičnin z nesramno visokimi cenami. Najcenejša garsonjera 140 tisoč evrov, najdražja vrstna hiša pa 820 tisoč evrov. Verjetno se te vrstne hiše niti vi ne morete privoščiti, gospod premier, jaz si pa še garsonjere ne morem. Nehajmo se hecati.

Proračunska postavka, Stanovanjska dejavnost, ki spada pod Ministrstvo za okolje in prostor. Bom zaokrožil na tisočake. 2014 – 964, 2015 – milijon 300, 2016 – milijon 700, 2017 – ocena realizacije 865, sprejeti proračun 2018 – 835, predlog rebalansa minus 45 tisoč, predlog za 2019 – 686. Zdaj jaz upam, da bo Levica imela ta resor in zelo lepo popotnico nam dajete, gospod predsednik. Nekaj ste omenjali. Veste, pilotne študije se izvajajo v prvi tretjini mandata. Vi imate dejansko še tri mesece, saj potem se boste samo še topli tri mesece. Glede na boljše stanje ključnih ekonomskih agregatov, bi morali izvesti naslednje: rešiti problematiko deložacij, začeti reševati problematiko stanovanj za mlade, končno urediti najemni trg, končno iti onkraj zgolj pilota v stanovanjske zadruge, tudi kakšno stanovanjsko zadrugo na podeželju, zgraditi neprofitna stanovanja, ki bodo dostopna, ne neprofitna stanovanja, ker bo nek prijatelj prek aneksov še naprej gojil, upam si trditi, to, kar imenujem betonska mafija. Nič od tega ni bilo storjeno, bomo pa dali čez milijardo – za kaj? Motoriziran bataljon Natu. Prosim vas lepo!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Seveda ste nekoliko zlonamerni, kajti izpostavljate zadeve izven konteksta. Če govorimo o teh stanovanjih za dejansko visoke zneske, to ni tisti socialni ukrep. Jaz sem predstavil stanovanjsko politiko kot celoto. Posebej sem omenil, da imamo področja, kjer gre za mlade, za starejše, za mlade družine, za tiste, ki so bili deložirani. Seveda pa stanovanja zajemajo tudi druge kategorije

prebivalstva, zato ne morete tega jemati iz konteksta.

Pilotne študije se morda res delajo na začetku mandata, če je za to nastavek iz prejšnjih let. Ko sem jaz prevzel to vlado, vodenje te vlade, je bila situacija katastrofalna. Spoštovani gospod poslanec, takrat smo morali najprej državo rešiti pred trojko, ki so jo nekateri že klicali v Slovenijo, takrat smo morali najprej sploh vzpostaviti javne finance, da smo jih konsolidirali, da bomo imeli prihodnje leto prvič presežek po dolgih letih. In jaz se bojim, če boste vi tako lahko razpravljali o tem, kaj je možno ljudem kar obljubljati takoj počez, da bi taka politika lahko v enem letu takšno konsolidacijo ponovno uničila. Namreč vi samo obljublajte, to je treba, ono je treba, to je treba. Se strinjam, to so odlične želje. Tudi mi imamo vizijo. Ampak vse to, spoštovani gospod poslanec, je treba narediti v skladu z možnostmi. Jaz se zavedam in z vami delim to željo, da bi pomagali predvsem mladim družinam, deložiranim, vsem tistim, ki so v socialni stiski, pa tudi ostalim, da pridejo do nekih spodobnih stanovanj in načina življenja. Pa vendar moramo to delati vzdržno, trajnostno, da ne bomo zdaj v dveh letih razdelili, kar imamo, in potem bo prišla kriza in bo spet problem, ko bo šlo vsem bistveno slabše kar pet, šest, sedem let. Zaradi te krize tako težko zdaj gradimo zadeve naprej. Jih pa gradimo. In bom vesel, če bo tudi vaša stranka, vsaka, ki je tukaj in vsi drugi, če bomo pri tem skupaj sodelovali, ker samo tako bomo res uspeli narediti kaj dobrega za naše ljudi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Spoštovani gospod predsednik Vlade!

Tako vi kot jaz sva vedela, v kaj se podajava. Ta družba je obsedena, jaz bom temu kar rekel, s katoliškim nabijanem krivde. Mi smo tukaj, da zadeve rešujemo. Če bi šli gledat magnetograme Državnega zbora, sem jaz človek v imenu Levice, ki največkrat in najbolj odgovorno govori o penezih. Namesto milijardo v neko orožje, ki bo čez 10 let stara kanta, namesto 20 milijonov v neke nove gradnje na Brdu pri Kranju zaradi nekih predsedovanj, se dajmo s tem ukvarjati, gospod predsednik Vlade. Nič nisem trgal iz konteksta, vrniva se na problematiko deložacij. 11 stanovanjskih enot imamo v celi Sloveniji, od tega je zgolj ena v Celju, na moji, naši, mariborski, če hočete, strani Trojan. Iz resornega ministrstva gospe Kopačeve, ki mi je že po tretjini mandata rekla, da smo v Levici zastareli etatisti, pravijo in se skoraj hvalijo, da niti še ta vsa stanovanja niso zasedena, ker ne znajo priti do revežev, kar je sicer težko, ker ljudje revščino skrivajo. Ni greh

biti reven. Naša naloga je, da jo odpravljamo, gospod Cerar.

Sodelovali ste pri pisanju ustave. Mi imamo 78. člen Ustave, ki lepo pravi, Primerno stanovanje, citiram: »Država ustvarja možnosti, da si državljani lahko pridobijo primerno stanovanje.« In to je definitivno bolj pomembna prioriteta kot to, kar sem navajal prej. To, kar sem vam navedel, so politike, ki bi jih morala neka vlada, ko gre bolje, začeti uvajati. In verjemite mi, da se bo Levica došti bolj odgovorno ukvarjala z javnim denarjem. Če sem bil s čim zgrožen, ko sem po mesecu, dveh dojel delovanje tega državnega zbora, je, da se tu noben resno ne ukvarja z javnimi financami, vključno s kohezijskimi sredstvi ne. In to je problem. To je problem, kjer so ljudje pričakovali, da ga bo nova politika reševala. Lahko odkrito rečem, da se je SMC ustrašil odgovornosti nove politike. Seveda so pritiski, lahko jih imenujete strici iz ozadja, lahko jih imenujete lobiji, gospod Brglez jih je pet naštel, ko ste bili pol leta v parlamentu, močni. Ampak naša naloga je, da gremo onkraj teh lobijev in da se začnemo ukvarjati z nekimi ključnimi politikami, kar stanovanjska politika in politika javnega potniškega prometa je, tudi če na to gledamo in moramo gledati makroekonomsko, ker bi tej ljudje lahko potem to trošili za kaj drugega in bi s tem ustvarjali nova delovna mesta in peneze za vse štiri pa pol blagajne. Žal sem jaz očitno skoraj edini makroekonomist v tej državi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Jaz sem zelo natančno poslušal. Ni bilo, žal, zahteve za splošno razpravo, zato o tem ne bomo glasovali. / oglašanje iz dvorane/ Potem vam pa izrekam opomin za kršenje poslovnika.

Gospod Jernej Vrtovec, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade, kolegice in kolegi, en lep dober dan!

Predsednik Vlade, če kaj, potem je največji poraz vašega dela v treh letih mandata prav stanje v slovenskem zdravstvenem sistemu. Nemalokrat se zdi, da to stanje meji na mejah kaotičnosti. Dolge čakalne vrste, problem financiranja, zgubarstvo slovenskih bolnišnic, ki iz leta v leto poslujejo z izgubami, kritične razmere v UKC Ljubljana na posameznih oddelkih. Ključne spremembe, ki bi pomenile boljši zdravstveni sistem, spremembe, ki si jih ljudje zaslužijo za to, kar plačujejo. In če za nekaj plačamo, potem pričakujemo tudi dobre storitve. Teh ključnih sprememb v vašem mandatu v treh letih ni bilo in tudi v Državnem zboru o njih nismo razpravljali. Tako politiki kot ljudje smo naveličani zgozlj obljub, praznih obljub, da se bo stanje izboljšalo. Zlasti problematično pa je to, kar se dogaja v UKC Ljubljana na otroški kardiologiji. Posledice neurejenih razmer

in slabih medsebojnih odnosov na otroški kardiologiji so domnevno tudi smrti otrok. Te dni smo žal priča tudi popolnemu razpadu sistema na tem oddelku, ko sta otroško kardiologijo zapustila še zadnja dva zdravnika.

Spoštovani predsednik Vlade, mi smo prebogata država in po vseh kazalcih našemu gospodarstvu zagotovo gre dobro, ampak ne moremo si pri takih kazalcih privoščiti, da imamo takšno stanje v zdravstvenem sistemu. Nihče pa noče ob tem prevzeti odgovornosti. Za stanje v UKC Ljubljana ta trenutek ni kriv nihče drugi kot ta vlada. Vlada je bila tista, ki je na predlog ministrice imenovala svoje predstavnike, večino svojih predstavnikov ima v svetu UKC. Torej odgovornost je na strani Vlade. Tudi odgovornost za to, ker ne želim opozarjati, kaj je bilo v preteklosti narobe, ampak tudi odgovornost za to, da se zgodijo ključne spremembe, ki bi pomenile boljši zdravstveni sistem, da bi se naši otroci lahko zdravili v varnih rokah.

Zato je na mestu, spoštovani predsednik Vlade, na vas je sedaj po dveh interpelacijah zoper ministrico, na vas je to ključno vprašanje:

Kaj boste naredili? Kaj bo Vlada do konca mandata naredila, da se državljanov povrne zaupanje v UKC Ljubljana in v otroško kardiologijo?

To ni več odgovornost samo ministrice, to je vaša tudi osebna odgovornost, kajti ministrico ste vi vzeli v bran skupaj s celotno koalicijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije, dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani, gospod poslanec Jernej Vrtovec, hvala za vprašanje.

Najprej naj rečem, da se vladna politika na področju zdravstva se sooča s številnimi težavami, problemi in tudi izzivi. Ampak zagotovo ne gre tukaj za kakšen poraz v celoti. Nasprotno. Vsak izziv, vsako težavo naslavljamo, se z njo soočamo in stanje izboljšujemo. Res pa je, da je v vsakem času kakšen problem nov. Denimo sedaj ta na UKC, ki ga bom naslovil v nadaljevanju, ki vznemirja.

Nekaj moram povedati. Jaz se zavedam soodgovornosti Vlade tudi za stanje v zdravstvu v celoti in sploh za stanje v družbi vedno znova. Ampak za stanje v zdravstvu so soodgovorni tudi zdravniki, smo soodgovorni vsi tisti, ki včasih ne potrebujemo toliko zdravstvene nege, kot si jo privoščimo, ki vzamemo preveč zdravil in jih mečemo stran, ki hodimo kot pacienti po nepotrebnem k zdravniku in jih obremenjujemo. In so odgovorni zdravniki, kadar se ne potrudijo dovolj, da bi v svojem okolju razčistili zadeve, ki bi jih morali.

Sedaj pa na odgovornost Vlade. Bom šel zelo konkretno. UKC. Res je, razmere na otroški in srčni kirurgiji so nedopustne in

nesprejemljive. Očitno je tukaj vodstvu Univerzitetnega kliničnega centra vse skupaj ušlo iz rok, nima več nadzora nad zadevami. Še celo to se dogaja, da vodilni menijo, da težav sploh ni. Zato naslavljam zdravnike in vodstvene delavce v zdravstvu, kajti strokovnjaki, zdravniki pravijo, da težav ni. Kaj naj potem poreče politika, če strokovni direktor UKC reče, da težav ni, vse je v dobrih rokah, vse deluje. Ampak ravno zato, ker je situacija postala tako nevzdržna, ker ne morem več niti zaupati takšnim strokovnjakom s področja zdravstva, sem zahteval na zadnji seji Vlade, in to se je zgodilo, da smo zamenjali tri sedanje predstavniki Vlade v svetu UKC. Sedaj pričakujem, da bo ta nova sestava storila to, kar je edino treba, v UKC zamenjala vodstvo, ki je najmanj objektivno odgovorno za stanje, kot ga spremljamo prek medijev oziroma s katerim smo seznanjeni iz drugih virov. Zdi se mi povsem nedopustno, kot sem rekel, da se take težke zgodbe otrok s prirojeno srčno napako politizirajo in izrabljajo za politične točke. Želim, da bi se to dogajalo drugače, ampak tako pač je. Zato sem zahteval, kar sem. Pričakujem in tudi to je bila moja druga zahteva na Vladi, ki jo je Vlada soglasno podprla tako kot prvo na zadnji seji prejšnji četrtek, da se zaradi teh razmer nemudoma pospeši vzpostavitev, zagon in delovanje centra za obravnavo otrok in odraslih s prirojenimi srčnimi napakami ter ostalimi obolenji srca in ožilja. Ta center bomo ustanovili kot samostojni javni zdravstveni zavod z nesebično pomočjo mednarodno uveljavljenega kirurga dr. Gregoriča, ki je pripravljen res nesebično pomagati v projektnem svetu in bo to zadevo postavil na noge, da bomo imeli to srčno kirurgijo tako za naše najmlajše, za naše otroke, in to v najboljši možni obliki, kot tudi seveda za ostale.

Tako je težko reči, da Vlada ne ukrepa. Seveda pa gre za neko sosledje dogodkov in za neko dogajanje, kjer je več deležnikov. Absolutno ne želim zmanjševati odgovornosti ministrstva, ministrice, Vlade kot celote. Naše naloge bomo v prihodnje opravili tako glede UKC, kjer pa mora svoje opraviti tudi svet in drugi deležniki, kot tudi glede zdravstva. Kot veste, smo v tem mandatu že sprejeli nekaj ključnih zakonov, ki bodo izboljšali stanje v zdravstvu. Zelo si prizadevamo. V ta namen smo vložili kar nekaj denarja in neki rezultati se že kažejo, vendar čakam tudi sam, da jih bo več, da bodo vidni, da bodo takšni, kot si ji želimo. Na področju čakalnih vrst nisem zadovoljen, tako kot vi niste. Želel bi si, da se spremembe dogajajo hitreje. Ampak, oprostite, takšno stanje na področju zdravstva, kot ga imamo, enostavno ni mogoče sanirati tako hitro, kot bi si želeli, zaradi številnih negativnih preteklih praks. Zato bomo enostavno vztrajali in ga sanirali. Gre pa počasneje, kot si želim, ampak bomo poskušali biti tudi, kolikor je mogoče, v prihodnjih mesecih in kasneje čim hitrejši. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade, v svojem prvem delu odgovora ste krivdo za stanje v zdravstvu, upam da po nesreči, zvrnili tudi na ljudi, češ, prepogosto hodijo k zdravniku. Zdravila gor, zdravila dol, upam, da je bila to res napaka v zgolj in samo nastopu.

Vlada ima vse vzvode, da vodi politiko v slovenskem zdravstvenem sistemu. Popolnoma vse vzvode. Tukaj si bom sposodil vaše koalicijske partnerje, ki so dejali, da je stanje slabše kot takrat, ko smo vstopili v vlado. Zdaj pa se znotraj koalicije zmenite. Ampak naloga te vladajoče koalicije bi morala biti, da vodi slovenski zdravstveni sistem. To, kar se dogaja na otroški kardiologiji, ni nov problem. Kar se je zgodilo prejšnji teden, je samo dodaten sklop dejanj, ki so se dogajala v zadnjih šestih, sedmih letih. Že leta 2015 je bilo rečeno v eni posebni strategiji, 2015, da bo Vlada ustanovila nov oddelek in sodelovanje s tujim centrom. Sedaj pa jaz vas sprašujem, dve leti kasneje, po letu 2015 se je Vlada odločila za to sodelovanje s tujim centrom in ustanovila nov oddelek.

Pa še ena stvar, ki jo sprašujem:

Ali je gospod Gregorič, ki naj bi vodil ta nov center, sploh pristal na pogoje, ki so postavljeni?

Spoštovani predsednik Vlade, imate vse vzvode, vso oblast in zelo močno trdno koalicijo kot kaže, da se stanje, zlasti v UKC Ljubljana, kajti to si ljudje zaslužijo, izboljša. Ko gre za zdravje najmlajših, takrat bi morali vložiti vse napore v to. Da poslanci opozicije o tem sprašujemo in sklicujemo že dve leti seje na to temo, to ni politikantstvo in ne politizacija. Ampak vedite, da nekateri v tej državi, tudi v opoziciji, zlasti v Novi Sloveniji smo odgovorni za stanje, ki se dogaja, zaradi tega smo tako tečni.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Absolutno, če se najprej vrnem na naše najmlajše, je to največja prioriteta. Ta prioriteta je zdravje vsakogar, ki je bolan, poškodovan, potrebuje nego. In to so prioritete tudi te vlade, kolikor lahko na tem področju storimo, kar tudi delamo. Ne bom rekel, da smo že storili vse, kar smo si zadali, vam pa zagotavljam, da si zelo prizadevamo. Ampak bom ponovil, za stanje v zdravstvu tako kot za stanje v družbi je soodgovornost zelo široka. To si moramo enkrat priznati. Za Vlado prevzemam odgovornost, tako kot mora ministrica prevzemati odgovornost za delo na resorju. Potem je tu ZZZS, potem so tu zdravstvena združenja, zdravniki in ostali, ki delajo v zdravstvu. Potem so tukaj državljanke in državljani. Poslušajte, ko govorimo o

soodgovornosti, mi vsi moramo več narediti na preventivi, na zdravem življenju. O tem govorim. Da ne bomo toliko bolni, da ne bomo toliko v stresu, da pomagamo drug drugemu v tej družbi, da bomo v boljši kondiciji, bolj zdravi. In zato govorim o soodgovornosti. Nikakor pa to ne pomeni, da se želim izogibati odgovornosti Vlade. Kot sem rekel, na zadnji seji smo sprejeli odločitve, ki so zelo jasne, zelo konkretne. Zdaj pričakujem, da se bodo izvršile. Tudi nadaljnji koraki v svetu tega zavoda, torej UKC, pa tudi pri drugih javnih zavodih. Saj javne zavode ne vodi Vlada, ampak jih vodijo osebe, ki so tam zaposlene in imajo zato tudi svoje odgovornosti. Vlada pa seveda izvaja nadzor.

Še enkrat poudarjam, če bi prejšnje vlade imele prave politike, če bi prejšnje vlade podeljevale koncesije na transparenten način – in jih niso, to dokazuje poročilo Računskega sodišča – če bi prejšnje vlade preprečevale nedopustna dejanja pri javnih razpisih in tako naprej, bi naša vlada lahko peljala naprej zelo urejeno zgodbo. Naša vlada se je soočila z zelo porazno situacijo. Okostnjaki padajo iz omar, kot rečemo, vsak mesec. Ko ravno urediš na enem koncu, pade drugod. Se zavedamo problema, delamo in bomo nadaljevali s tem. Ne bomo odnehali. Ne bomo, ker zdravstvo je treba urediti za zdravnike, za delavce v zdravstvu, za naše ljudi. Za vse. Ne bomo nehali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani za začetek.

Gospod Jernej Vrtovec, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsednik Državnega zbora, saj vidite, da je zdravstvo tako pereča tema, da moramo o tem spregovoriti na seji Državnega zbora in da na to sejo pride tudi predsednik Vlade, kajti tudi s svojim odgovorom mene osebno in verjamem, da tudi vaše koalicijske partnerje, res ni prepričal.

Prvič. Vlada je imenovala večino članov v svet zavoda UKC Ljubljana. Že leta 2015. Predsednik Vlade, že 2015 ste imenovali ljudi, ki ste jih zdaj v bistvu razrešili. Zdaj ste pa imenovali nove ljudi. Razumem, da so vas ti ljudje razočarali. Ampak enega od teh imate na ministrstvu še zaposlenega, ki je bil predsednik sveta tega zavoda. To je prva stvar. Drugič. V več desetih drugih javnih zavodih širom po Sloveniji je Vlada imenovala svoje predstavnike. Se strinjam, da vi ne vodite posameznega javnega zavoda, ampak če vas kakšen javni zavod razočara, ima Vlada enostavno vse vzvode, da zamenja svoje predstavnike. Ima večino, in to lahko počne.

Tretjič. Glede odgovornosti in sprememb. Spremembe, se strinjam, so potrebne, predsednik Vlade. Ampak jaz tudi ne pristanem na takšne spremembe, kot jih predlaga vaša ministrica in s katerimi se ne

strinjajo niti mnogi v vaši lastni stranki, kaj šele v koaliciji. Letos je bila interpelacija in imeli smo vse možnosti tako kot lansko leto, da se spremeni kurz. Se strinjam zdaj z vami, da ni samo vaša vlada kriva za te razmere v zdravstvenem sistemu, kakršne so zdaj. Jaz se lahko posujem s pepelom, vse vlade za nazaj so tudi sokrive. Neučinkovitost je bila tista, ki je botrovala tej učinkovitosti. Jaz bom izpostavil eno stvar. Je pa ta vlada odgovorna, ne glede na to, kaj se je dogajalo v preteklosti, da se stvari spremenijo. V teh letih se stvari niso spremenile. Niso se spremenile. Vaši koalicijski partnerja, gospod Erjavec in gospod Židan, sta dejala: »Nezadovoljna sva z delom ministrice. Stanje je slabše, kot je bilo leta 2013, 2014, ko smo vlado prevzeli.« Tokrat se žal moram strinjati z vašimi koalicijskimi partnerji, kajti vidijo, da stvari res ne gredo v pravo smer. Na vas torej je, glede na to, da ste dvakrat zaščitili ministrico, je to, da potegnete ključen rez. Včasih šok terapije delujejo, da se lahko v pol leta sprejme ključna zakonodaja in se naredi en velik preskok naprej. To pričakujemo v opoziciji in to pričakujejo tudi nekateri v koaliciji.

Zaradi tega, spoštovani predsednik Državnega zbora in ostale kolegice in kolegi, jaz vas vabim k temu, da razmislimo do glasovanja o tem, da se v tem državnem zboru odločimo za razpravo o tej temi. Mi ne moremo več iti tako počasi na pot k spremembam. Ne samo počasi, na marsikaterem področju je kurz popolnoma napačen in gremo proti ledeni gori. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 16. novembra 2017, v okviru glasovanj.

Mag. Alenka Bratušek, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav predsedniku Vlade in vsem ostalim v dvorani!

Gospod Cerar, sprašujem:

Zakaj v zvezi z navedbami, da so bile naše banke preveč dokapitalizirane, ne ukrepate?

Zakaj pustite, da je že več kot tri leta v zraku vprašanje, vredno milijardo in pol evrov?

Več kot 10 let je že od takrat, ko je v naših bankah nastajala ogromna finančna luknja, težka več milijard. Velika večina vpletenih v to krajo še vedno ni odgovarjala. Za tem nastajanjem luknje sledijo leta neodločnosti, ko se politika ni odločno lotila reševanja bančne luknje in zato Slovenijo dlje kot ostale države pustila v krizi. Leta 2012 oziroma 2013 je bila država tako na robu, da ni bilo več vprašanje, ali želimo to bančno luknjo oziroma bančno krizo sanirati ali ne, ampak smo jo morali. S tem pa seveda tudi Slovenijo postavili nazaj na pravo pot, se izognili ukrepom trojke in rešili državo

pred bankrotom. Ko je bilo povsem jasno, da je bila ta bančna sanacija uspešna, tam nekje na začetku leta 2015, so se začele špekulacije. Tri leta so na mizi špekulacije o tem, ali je v naših bankah preveč denarja. Razumem ljudi, da to sprašujejo, razumem ljudi, da jih to zanima. Konec koncev gre za več kot milijardo evrov. Ne razumem pa vas, gospod Cerar, da v zvezi s tem ne naredite nič in pustite, da se o tem iz dneva v dan špekulira. Zakaj?

Zakaj kot lastnik naših bank ne preverite, ali te navedbe držijo, ali pa jasno poveste, da v naših bankah denarja ni preveč?

Verjetno zato, da se Slovenke in Slovenci, javnost, mediji bolj ukvarjajo s tem vprašanjem in vam dajo mir pri kakšnem drugem. Ko sem sama predajala Vlado v vaše roke, je bil ves denar, ki smo ga dali v slovenske banke, še vedno tam. Če je bil v naše banke dan samo evro preveč, bi ga vi in vaša vlada morala iz bank vzeti. Zakaj v zvezi z navedbami, da so bile naše banke preveč dokapitalizirane, ne ukrepate?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, spoštovana poslanka Alenka Bratušek za vaše vprašanje.

Kot ste sami rekli, vodili ste vlado v času, ko je prišlo do največje sanacije slovenskega bančnega sistema. Res me vedno znova preseneča to, da naslavljate vprašanje o tem, kako so bile banke sanirane, na našo vlado. Na zadnje je logično, da če ste vi v tistem času sanirali bančni sistem, pravite, da celo dobro, da potem poznate postopke in dejstva te bančne sanacije bolje od mene, in res ne vem, zakaj želite zdaj prevaliti to odgovornost ugotavljanja na nas.

Naj zelo jasno povem. Vlada za to ni pristojna. Ni pristojna za to, da bi ugotavljala, ali je bila višina dokapitalizacije bank ustrezna ali morebiti prekomerna. Vlada tudi spremlja, kar se dogaja, ampak ne razpolaga z nobenimi dokazili, ki bi dokazovala to trditev.

Je pa res, da smo v zvezi s to problematiko sprejeli dva zakonska predloga, ki bosta prispevala k razjasnitvi takratnih ukrepov za sanacijo bančnega sistema. Najprej gre za dopolnitve Zakona o Banki Slovenije, ki jih je Državni zbor potrdil septembra letos, ki bodo omogočile, da bo Računsko sodišče lahko revidiralo pravilnost in smotrnost poslovanja Banke Slovenije. Pri tem sicer revizija ne bo smela zajemati uporabe in razlage prava in praks nadzora, ki jih Banka Slovenije izvaja na podlagi Zakona o Banki Slovenije in drugih predpisov v okviru enotnega mehanizma nadzora, vendar pa zakon hkrati določa izjemo, da bo Računsko sodišče lahko presojovalo pravilnost in smotrnost praks nadzora, ki jih je Banka Slovenije izvajala do 4. novembra 2014 in

so vodile v porabo sredstev proračuna Republike Slovenije. Ker je zadnja dokapitalizacija nekaterih slovenskih bank pomenila porabo sredstev proračuna Slovenije in je bila izvedena pred 4. novembrom 2014, bo Računsko sodišče, to je zdaj pomembno, v okviru te revizije lahko presodilo tudi o pravilnosti in smotrnosti tistih ukrepov Banke Slovenije, ki so se nanašali na določitev potrebne višine dokapitalizacije bank. O tem bo Računsko sodišče tudi obvestilo Državni zbor. Poleg tega smo posredno na nek način tudi pripomogli k temu, da se bo ugotavljalo to, kar želite, z zakonom o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank, tako imenovani podrejenci, kot se praktično rečejo. Tega je Vlada potrdila nedavno in ta zakon poslala v sprejetje Državnemu zboru. Tukaj bo predmet sodnega spora opredeljen kot spor o upravičenosti do povrnitve škode, do katere bodo upravičeni nekdanji imetniki izbrisanih kvalificiranih obveznosti bank, če bo sodišče ugotovilo, da je škoda, ki je nastala zaradi učinkov izrednega ukrepa, višja, kot bi bila v primeru, če ta ukrep ne bi bil izrečen. Torej oba zakona bosta tako posredno kot neposredno prispevala k zaključku razprave in večletnih govoric ter ugibanj o domnevni prekomerni dokapitalizaciji bank.

Bi pa rekel še nekaj. Ko ste prej omenili med drugim tudi vprašanje bančne luknje, je tukaj pravzaprav zadeva zdaj v sferi avtonomnega, neodvisnega tožilstva, tožilske preiskave. Vse ovadbe ali pa velika večina ovadb je bila podanih in zdaj pričakujemo, tudi jaz, nestrpno pričakujem, da bodo te zadeve prišle na sodišče in da bodo tam ustrezno obravnavane. Pri prizadevanju za pravno državo si želim prav to, da bi tisti, ki so zagrešili to bančno luknjo nezakonito in neetično, za to odgovarjali predvsem tudi pravno. Zato pričakujem, da bodo tožilstva, upam, čim prej lahko zadevo procesirala naprej na sodišča, da bodo tudi ta v čim krajših rokih, ki se na srečo na splošno skrajšujejo, opravila svoje delo. Toliko za ta odgovor. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Gospod Cerar, ponavljam vprašanje:

Zakaj v zvezi z navedbami, da so bile naše banke preveč dokapitalizirane, ne ukrepate?

Zakaj pustite, da se o tej milijardi in pol špekulira?

Država je še vedno stoprocentni lastnik v eni veliki, največji banki. Kot lastnik imate pravico in dolžnost, da v imenu države to ugotovite. Neukrepate zato, ker vam ustreza, da se o tem govori in je kakšna druga stvar manj pomembna. Bi vas pa rada spomnila na dva dogodka, ki se ne bi smela zgoditi, če je

dokapitalizacija res bila previsoka. Eno je dokapitalizacija Abanke, ki ste jo izvedli vi in vaša vlada decembra 2014. Lahko razumem, da je potem z dokapitalizacijo vse v redu, ker domnevam, da je v nasprotnem primeru ne bi izvedli decembra 2014.

Druga stvar, prodaja Nove Kreditne banke Maribor, 21. april 2016. Prodali ste jo za 200 milijonov. V banki je bila takrat milijarda evrov. To so stvari, gospod Cerar, ki ljudi zanimajo. In pravico imajo vedeti. Sama nikoli nisem in ne bežim od odgovornosti. Ne vem, če lahko kdo drug reče enako. Ampak pričakujem, da poveste, kaj ste oziroma to že vemo, da niste, kaj boste naredili, dokler ste predsednik Vlade, in če ne ukrepate, da je pa vse tako, kot mora biti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Bom čisto kratek, ker sem jedro odgovora že podal. Povedal sem, da Vlada za te procese in postopke ni pristojna. Za to so pristojne druge institucije. Mi pričakujemo, jim nalagamo tudi z zakoni še dodatne obveznosti, da bodo lahko te zadeve ustrezno preučile. Če je kaj narobe, se potem to s strani pristojne inštitucije, ali je to Računsko sodišče, ali je to v okviru neke kriminalistične preiskave, ali je to v okviru kakšnega drugega nadzornega organa, preuči. Tako mi res ni jasno, zakaj sprašujete te zadeve, če nimate slabe vesti. To se je zgodilo v vaši vladi. Jaz govorim o tisti enormni dokapitalizaciji bank, ko je šlo za veliko milijard. In zdaj vi sprašujete, ali ste to vi naredili prav. Niste. Kot sem vam povedal, vzpostavili smo mehanizme, po katerih bodo te zadeve dejansko prišle pod lupo Računskega sodišča in ugotavljali tudi deloma posredno v sodnih postopkih. Vemo, kakšne pristojnosti ima Banka Slovenije, vemo, kakšno bo imelo Računsko sodišče, če bo zakon sprejet.

Tako da res predlagam, da tukaj ne zavajate na ta način. Vlada enostavno tu neposredne pristojnosti nima. Seveda pa, kjer moremo, ukrepamo, da pospešimo te procese ugotavljanja v smeri, kot ste navedli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Vsaj milijardo in pol je razlogov, da ta pogovor v Državnem zboru opravimo in gospod Cerar očitno nočete razumeti. Ne, od nobene odgovornosti ne bežim, bežite pa vi in vaša vlada. Prodali ste Novo Kreditno banko Maribor. Tam tudi, če bi bilo preveč, ste denar dali privatnemu lastniku. To je žalostno. Ko sem sama odhajala z Vlade je denar v bankah bil. Danes ga v Novi Kreditni banki Maribor ni več za

državo. Za Abanko sem vam povedala, gospod predsednik, ste vi decembra 2014 izpeljali postopke. Od česa potem bežim sama in od česa bežite vi, se vprašajte oziroma si bodo ljudje ustvarili mnenje. Žalostno pa je, da se tri leta ukvarjamo s tistimi, ki smo požar pogasili, tisti, ki so pa krivi, da je požar bilo treba gasiti, tisti pa lahko delajo še naprej tako, kot so delali pred tem. In še enkrat, če je bil samo en evro dan v naše banke, gospod Cerar, je takrat, ko ste vi sedli na premierski stol, bil v naših bankah. Kje je danes, je pa vprašanje za vas. Jaz mislim, da je res, milijarda pa pol je – veste, koliko denarja je to? – o takšni številki se namreč špekulira, to je več, kot državni proračun da za pokojnine, to je več, kot državni proračun da za šolstvo, to je več, kot državni proračun da za vse socialne transferje. In vi v imenu Republike Slovenije, ta je namreč lastnica banke, rečete, da niste pristojni. Če za to Vlada in predsednik Vlade ni pristojen, potem res ne vem, kaj lahko dela. Odgovornost vas in vaše vlade je, da se tega vprašanja ne razišče, ne pove jasno in glasno: drži, ne drži. Če je samo en evro preveč, ga morate vzeti iz banke in ga dati nazaj v proračun oziroma davkoplačevalcem.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 16. novembra 2017, v okviru glasovanj.

Gospa Andreja Potočnik, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Predsedujoči hvala za besedo. Spoštovani predsednik Vlade, spoštovani ministrski zbor, kolegice, kolegi!

V Sloveniji smo v zadnji dveh mesecih priča kar dvema polaganjema temeljnih kamnov za začetek gradenj novih tovarn, v oktobru v Magni Steyr v občini Hoče - Slivnica, v novembru Yaskawine tovarne v Kočevju. V obeh primerih gre za tuje investicije v Sloveniji, ki pa sigurno nista posledice le dobre gospodarske situacije v svetu, ampak predvsem dobrega dela te vlade. Z njima se izpolnjuje tudi ena od pomembnejših prioritet te vlade, in sicer privabljanje tujih investicij v Slovenijo s ciljem ustvarjanja novih delovnih mest predvsem v regijah, kot sta Štajerska in Kočevje, kjer se sigurno vsi strinjamo, da imajo večjo brezposelnost in zato so nova delovna mesta tam zelo potrebna.

Če se najprej ustavim pri Yaskawi. Pričakuje se vsaj 200 novih delovnih mest, strokovno usposobljenih delovnih mest. S strani Yaskawe pa bo odprt tudi Center za raziskave in razvoj, ki bo sodeloval s slovenskimi podjetji in inštituti. V povezavi s to investicijo je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport potrdilo tudi uvedbo novega programa Strojnik v kočevskem izobraževalnem centru, s čimer se zagotavlja kader za novo tovarno Yaskawa in hkrati spodbuja sodelovanje lokalnega okolja z novo

pridobitvijo. S tem približevanjem in sodelovanjem izobraževalnega sistema in gospodarstva se tako izpolnjuje še dodatna zaveza in prioriteta te vlade z začetka mandata.

Podobna zgodba se je prejšnji mesec odvijala tudi na Štajerskem: Magna Steyr, ki je največja tuja neposredna investicija v zgodovini Sloveniji. V Slovenijo bo v prihodnjih letih prinesla najmanj tisoč delovnih mest. S to investicijo se v regijo vrača ponovni razcvet avtomobilске industrije, kar je bilo v preteklosti tu že uspešno. Daje si ji nov zagon, predvsem pa nova in višje ovrednotena delovna mesta. Take investicije ne prinašajo le delovna mesta v sami tovarni, ampak dajejo priložnost in delo tudi okoliškimi podjetjem in tako pozitivno vplivajo na celotno regijo ter posledično na celotno Slovenijo.

Spoštovani predsednik, zanima me:

Kakšni so načrti Vlade na sistemski ravni za spodbujanje tako domačih kot tujih investicij, ki lahko v Sloveniji v prihodnje prinesejo dodatna nova delovna mesta za naše državljanke, predvsem tista z višjo dodano vrednostjo?

Hvala za vaš odgovor.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, spoštovana poslanka Andreja Potočnik, za to vprašanje.

Najprej naj rečem, da tudi sam investicije, še posebej dobre tuje investicije z dobrimi poslovnimi modeli štejem za izjemno koristne, kajti ne gre samo za nekaj abstraktnega, gre za to, da se s tem odpirajo nova delovna mesta. To je zelo pomembno za ljudi. Da se s tem dogajajo tudi ti multiplikativni učinki. Že zdaj, ko se gradita tovarna Yaskawa in tovarna Magna, naši podjetniki pri tem sodelujejo, naši dobavitelji pri tem sodelujejo. To je izredno dobro za našo državo. V ta okolja se naseli spet več optimizma, dela je dovolj in vse je nekoliko lažje. Na ta način se počasi izboljšuje tudi življenjski standard. To je bistvo teh investicij. To lahko dosežemo, če govorimo o tujih investicijah, samo če je vlada stabilna, če je usmerjena v neko vizijo razvoja, če s tem prepriča tuje investitorje, tudi največje – ravno Magna je največja greenfield investicija v Sloveniji, od kar imamo samostojno državo – in če je vladi mar za dobrobit ljudi, da si prizadeva za to, da bi bilo ljudem na koncu bolje, da ni tovarna sama sebi namen.

Kar nekaj tujih investicij smo v tem mandatu pripeljali v Slovenijo predvsem tudi s pomočjo dobrega dela vlade, dobre gospodarske diplomacije, gospodarskega ministra, drugih ministrstev. Denimo tudi ta prispevek, ki ste ga vi bistveno pomagali narediti, ko ste sprejeli nov gradbeni zakon s poenostavitvami, pa nov zakon o urejanju

prostora. Tu so številne poenostavitve postopkov za gradbeno dovoljenje in številna druga okoljevarstvena soglasja, ki bodo omogočale hitrejše gradnje, hitrejše investicije tam, kjer je to smiselno, kjer je to dovolj varno, dovolj dobro za našo Slovenijo.

Seveda pa se mi zdi pomembno poleg teh dveh zakonov in Zakona o dohodnini, ki prinaša že iz leta 2016 in tudi ta, ki ga imate na novembrski seji, neke izboljšave v smeri spodbujanja investicij, predvsem to, da bomo sprejeli, –na Vladi je že v zadnji fazi priprav – Predlog zakona o spodbujanju investicij, ki bo odražal potrebe gospodarstva, saj smo ga pripravljali prav v stiku z gospodarstveniki in s pomočjo gospodarskega ministrstva in drugih deležnikov. Ta uvaja nov sistemski način spodbujanja investicij na področju Slovenije, kar bo prineslo k večji predvidljivosti poslovnega okolja. Z novimi spodbudami, aktivnostmi in olajšavami za investiranje bo investitorjem končno na voljo primeren nabor različnih investicijskih spodbud, ki je primerljiv s konkurenčnimi državami. Ključna novost je tudi ta, da zakon prinaša izenačitev domačih in tujih investitorjev pri dodeljevanju spodbud za investiranje, kajti do zdaj se domača podjetja niso mogla potegovati za nepovratne finančne spodbude, zdaj se bodo tudi domača lahko. Se pravi, da delamo tudi za naša podjetja nekaj dobrega. Za strateške investicije, denimo, je predvideno celo projektno vodenje, z namenom pospeševanja postopkov pri usklajevanju procesov pridobivanja dovoljenj, kot so recimo okoljevarstveno soglasje, okoljevarstveno dovoljenje in gradbeno dovoljenje ob spremljanju vnaprej določene časovnice za vsako strateško investicijo. Potem zakon določa tudi nove aktivnosti spodbujanja investicij in internacionalizacije, na denimo opredelitev območij namenjenih strateškim investicijam v prostorskih strateških aktih, spodbujanje izvajanja ukrepov zemljiške politike za namen spodbujanja investicij in tako naprej. Skratka, veliko je tega, kar bo zakon prinesel, vsega ne morem navesti.

Dejstvo je, da so vsi tej ukrepi, ki bodo prišli, in verjamem, da jih bo Državni zbor potrdil, skladni s pravili državnih pomoči, kot jih določa evropska zakonodaja, in bodo, kot rečeno, izboljšali, bistveno izboljšali poslovno in podporno okolje, v Sloveniji privabili nove tuje investitorje, že prisotna podjetja pa lažje zadržali pri nas ter jih spodbudili k nadaljnji širitvi poslovanja. Se pravi, za vsemi temi zgodbami, ki jih delamo z neko vizijo, z nekim resnim namenom in strategijo, so zadaj človeške usode. Tako denimo se zdaj prebujajo določeni deli v Sloveniji, kot je Kočevje, mariborsko okolje in tako dalje, počasi, pa vendar vztrajno. Če je zdaj Yaskawa prišla kot ena najbolj modernih multinacionalk v Slovenijo s proizvodnjo robotov in druge najsodobnejše tehnologije, je prišla z namenom, da bo tu izdelovala za celo Evropo. To pomeni, da smo tudi s pomočjo Ministrstva

za šolstvo ustanovili nek poseben oddelek na poklicni šoli, kjer se bodo lahko naši kadri izobraževali pravočasno za zaposlitve v Yaskawi, torej v tej novi tovarni. To bo center za celo Evropo, kar bo Slovenijo še posebej postavilo na svetovni zemljevid in seveda okolju že zdaj prinaša pozitivne učinke. In teh zgodb bo še veliko in v njih verjamem. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsedniku Vlade se zahvaljujem za podane odgovore.

V skladu z 247. členom Poslovnika Državnega zbora prehajamo na poslanski vprašnji, postavljeni na 34. seji Državnega zbora. Najprej bo minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič odgovoril na vprašanje gospoda Ljuba Žnidarja v zvezi z zamujanjem z e-cestninjenjem.

Prosim, minister.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani kolegice in kolegi ministri!

V zvezi s tem vprašanjem glede e-cestninjenja razumem, da se to nanaša na elektronsko cestninjenje v prostem prometnem toku za tovorna vozila, torej za vozila nad 3,5 tone. Za izvedbo tega projekta, uvedbo tega cestninjenja je seveda odgovorna in pristojna družba Dars v celoti. Bi pa želel tukaj podati nekaj pojasnil v zvezi z nastalo zamudo. Po informacijah, ki jih imamo, gre vsekakor za zahteven na eni strani gradbeni projekt, predvsem pa zahteven projekt v smislu informacijske tehnologije.

Prva faza projektov, to je sama gradbena faza, to je postavitev 125 portalov, na katerih so nameščene antene in kamere za video nadzor, je bila že izvedena, in to pred načrtanim rokom, in sicer je bilo to končano do začetka glavne turistične sezone letos poleti. Družba Dars je takrat tudi že začela z registracijo uporabnikov, najprej seveda domačih prevoznikov. Vse skupaj pa ocenjujejo, da bo treba registrirati več kot 100 tisoč uporabnikov, tako da bo registracija potekala vse do predvidenega vklopa tega sistema. Glede na samo pogodbo, ki jo je imel Dars z izvajalcem, to je konzorcij družb Telekom Slovenije in norveške družbe Q-Free, pa je prišlo do dvomesečnega zamika pri predaji oziroma vzpostavitvi sistema s strani izvajalca, in sicer je zdaj predvideno, da bodo ta dela, se pravi delujoči sistem, izvedena konec novembra letošnjega leta. Nato pa se bo začelo s temeljitim testiranjem samega sistema. Dejstvo je namreč, ko bo izklopljen obstoječi sistem cestninjenja, mora nov elektronski sistem delovati zanesljivo in brezhibno. Tukaj bi povedal tudi to, da je Slovenija namreč prva od držav, ki iz delujočega cestninjenja na cestninskih postajah z zapornicami prehaja na popolnoma prost prometni tok brez zapornic.

Ostale države, ki so uvajale elektronski sistem v prostem prometnem toku, kot so Avstrija, Nemčija, Poljska, Češka, Slovaška in zadnja tudi Belgija, so imele pred uvedbo elektronskega cestninjenja za tovorna vozila bodisi vinjete, v Nemčiji se to niti ni zaračunavalo, tako da se ob prehodu niso soočale z nobenim tveganjem izgube prihodkov. Mi pa, veste, da zberemo na letni ravni 220 milijonov evrov oziroma na dnevni ravni je to približno 600 tisoč evrov, zato mora sistem s prvim dnevom delovati brezhibno, torej popolno. Tako da bo po načrtih družbe Dars novi sistem cestninjenja aktiviran in v polni funkciji s 1. aprilom 2018, kar se nekako tudi sklada s samim zaključkom aktivnostim zimske službe. Po tem datumu bo v nadaljevanju tudi možno pristopiti k sami odstranitvi, postopni odstranitvi cestninskih postaj na avtocestnem sistemu.

Jaz bi tukaj še enkrat poudaril, da je glavni cilj zanesljivost in stabilnost delovanja, kajti ne moremo si privoščiti, da bi novi sistem imel kakršnekoli nepopolnosti, saj bi na ta način prihajalo do izpada pobranih cestnin. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Ljubo Žnidar, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Hvala lepa, spoštovani minister, za, bi rekel, kar dobro opisano stanje pri zamudi elektronskega cestninjenja na avtocestah. Vendar ko pa zadevo pogledamo malo bolj podrobno, je pa ta zadeva malce zanimiva. Res je, da smo nekako v Sloveniji pohiteli, da preidemo na elektronsko cestninjenje tovornega prometa. Jaz bi rekel takole, da pri tem pogodbenem odnosu se tveganja ne obvladujejo v polni meri, kajti pri tej vrsti opravila oziroma opravljanja pogodbenih obveznosti ni nekih neznank, ni neznanih geoloških razmer in tako naprej, ampak gre povsem za zelo transparenten pristop, dokaj enostavno zadevo. Vse to je pa povezano s sredstvi, na eni strani seveda s pomanjkanjem prihodkov in seveda potem še z dodatnimi zahtevki po aneksu, kljub vsemu, da isti izvajalec – vemo, da se za Q-Free dejansko skriva slovenska firma Traffic design, ki je tako v celotnem pogledu obvladuje ta elektronski del na avtocestah, po eni strani bo zdaj ista družba opravljala še delo vzdrževanja ABC sistema, po drugi strani pa prihaja z novim aneksom za to obdobje. Tukaj je stvar zelo zanimiva, Dars pa na ta način izgublja prihodke, tako da ta zadeva ni čisto tako enostavna in se... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala za besedo.

V bistvu bi še enkrat ponovil to, kar sem že povedal. Dars pri uvedbi tega elektronskega cestninjenja v prostem prometu in toku zasleduje zlasti ta moment zanesljivosti in stabilnosti delovanja sistema, kajti, kot je bilo poudarjeno, vsak dan nekega slabega delovanja, nepopolnega, nezanesljivega delovanja, ko ne bi bili v celoti cestninjeni vsi uporabniki, bi lahko prinesel Darsu velike izgube. Zato je treba potem, ko se bodo zapornice odprle, imeti res zanesljiv in temeljito preizkušen sistem cestninjenja, kar v času enega meseca, kot je bilo, če bi ostali pri prvotnem roku, 1. 1., preprosto ne bi mogli zagotoviti. Poleg tega se v času zimskih razmer že tako pojavlja večje tveganje za morebitno nepopolno cestninjenje zaradi zasneženosti vozil. Skratka, s tem ciljem obvladovanja res vseh tveganj, se je Dars odločil, da dokončno dvigne zapornice in prepusti cestninjenje novemu sistemu s 1. aprilom. Jaz sem prepričan, da bodo tudi vse obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe med Darsom in izvajalcem, ustrezno nadzirane, obvladovane, tako da do nekih nepotrebnih preplačil na noben način ne bo prihajalo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Ljubo Žnidar, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani minister, hvala lepa za ta del odgovora, vendar menim, da bi bilo treba opraviti javno razpravo, zaradi neobvladovanja tveganj na tem projektu, posledično za izgubo prihodkov s strani družbe Dars, tako kot sem že dejal v samem vprašanju, dejansko se tukaj stroški kopičijo, tudi če bi se vzpostavil sistem s 1. 1., ne bi bil izpad pri pobrani cestnini večji, kot je danes. To se pravi, slabše ne more biti v nobenem primeru. Tukaj pa sedaj s podaljšanjem roka podaljšujemo pogodbo še tako na eni strani za vzdrževanje, po drugi strani pa še za dodatna dela istemu izvajalcu, ker vemo, da tukaj se zadaj skriva za obema pogodbenikoma, tako za ABC kot seveda tudi zdaj za elektronsko cestninjenje, Slovenska družba Traffic Design. To je zanimivo. Skratka, gre za neracionalno trošenje denarja, v tem primeru ne proračunskih sredstev, vendar, poglejte, Dars je družba v državni lasti in mora dejansko zelo gospodarno ravnati s svojimi sredstvi. Zato predlagam, da se o tem opravi javna razprava.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Ljubo Žnidar, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 16. novembra 2017, v okviru glasovanj.

Zdaj bo minister za infrastrukturo gospod Peter Gašperšič odgovoril še na vprašanje gospoda Jana Škoberneta v zvezi z izgradnjo tretje razvojne osi.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsednik, za besedo. Hvala tudi poslancu gospodu Janu Škobernetu za postavljeno vprašanje v zvezi z realizacijo projekta tretje razvojne osi tako na severnem kot na južnem delu.

Jaz bi želel povedati uvodoma to, da se Vlada zelo dobro zaveda pomena izgradnje te prepotrebne prometnice, povezave do obeh odmaknjenih regij na severu Koroške, Savinjsko-Šaleške doline in na jugu Belokranjske regije. Mi vemo, da sedanje cestne povezave ne omogočajo ustreznega standarda, zaradi česar trpi prebivalstvo, trpi gospodarstvo, turizem. Vse to torej otežuje življenje in delo v teh odmaknjenih regijah. Zato je Vlada že pravzaprav na začetku tega mandata projekt tretje razvojne osi v celoti uvrstila med svoje prioritete. Tako smo v tem mandatu že zagotovili umestitev v prostor v tem spodnjem delu od avtoceste A1 do Velenja, to je na severnem delu, na južnem delu smo to tretjo razvojno os, ki je bila prvotno v načrtu, da bo izvedena pod okriljem Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo, je bila ta investicija prenesena v okvir investicij Darsa, kar pravzaprav omogoča izvedljivost tega projekta, kajti v nasprotnem primeru vemo, da bi bilo tretjo razvojno os treba investirati iz proračuna, kar bi bistveno otežilo realizacijo na južnem delu. Treba je vedeti, da gre za finančno zahtevne projekte. Na severnem delu, torej od avtoceste pa vse do Slovenj Gradca, kar se obravnava zdaj kot enovit projekt, je ocenjena vrednost dobrih 600 milijonov evrov. Na južnem delu je ocena slabih 400 milijonov evrov. Skupaj govorimo pravzaprav o milijardi investicij, ki jih bo družba Dars morala izvesti v približno naslednjih 6 letih, do 2024 je predvidena izgradnja vseh teh odsekov.

Pa bi šel kar po vrsti. Verjetno vam je poznano, da smo tako na severu kot na jugu v letošnjem letu podpisali dva protokola z lokalnimi skupnostmi. Na severu v mesecu začetku julija, na južnem delu v začetku oktobra, oba protokola sta pravzaprav podobne narave in natančneje določata roke in faze za realizacijo tega projekta. Jaz bom tukaj samo ponovil, kateri ti roki so. Na severnem delu na podlagi protokola potekajo aktivnosti prenosa gradbenih parcel na teren, torej iz geodetske izmere, izveden je že bil javni razpis za izbiro izvajalcev za odkup nepremičnin, v zaključni fazi je priprava razpisa za izdelavo projektne dokumentacije, za odsek do Velenja pa se pridobiva še okoljevarstveno dovoljenje. Tako da je za celoten odsek od Šentruperta do Slovenj Gradca predvideno, da se bodo gradbena dela začela najkasneje proti koncu leta 2019, pripravljalna dela pa še prej, cestna povezava pa je predvidena, da bi bila potem končana do leta 2023. Na južnem delu pa je odsek razdeljen tudi na dve fazi. Krajša faza poteka od avtoceste po vzhodni obvoznici Novega mesta do priključka Osredek, to je pri tovarni Revoz, ta je dolga približno 5 kilometrov, tukaj je pravzaprav

že zaključen prenos parcel na teren, v teku je arhitekturni natečaj za izbiro najustreznejše rešitve mostov, v polnem teku je priprava projektne dokumentacije, potekajo že pravzaprav tudi odkupi stavb, ki so predvideni za rušenje. Vse aktivnosti so v polnem teku in za ta odsek je predvideno, da bo gradbeno dovoljenje pridobljeno konec leta 2018, 2019 se začne gradnja, ki bo zaključena 2022. Medtem ko ostali odsek do priključka Maline, torej vključno z predorom, pa se v bistvu izvaja z enoletnim zamikom in se predvideva dokončanje v letu 2024. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev v prvem krogu.

Gospod Marijan Pojbič, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Spoštovani gospod minister, velikokrat je s strani te vlade in tudi vas osebno slišati, kako se trudite reševati probleme ljudi na področju, ki ga vi pokrivate kot minister. Moram reči in upam si trditi, da so besede eno, dejanja pa kažejo popolnoma nasprotno sliko, tako kot v večini primerov, ko Vlada govori eno, dela pa drugo. Sem namreč eden izmed tistih, ki se skoraj vsak dan vozimo iz Sladkega Vrha v Ljubljano in nazaj in tako prevozim dnevno 362 kilometrov, kar pomeni okrog 60 tisoč kilometrov na letni ravni in za to porabim najmanj štiri ure vsak dan samo za vožnjo. Ampak to ni najbolj bistveno. Bistveno je, da porabim, ko se zjutraj peljem v Ljubljano, približno toliko časa od Sladkega Vrha do izvoza Domžale, ki je le nekaj kilometrov pred Ljubljano, od izvoza Domžale do centra Ljubljane, to pa je kritično. Vsi, ki se vozimo po štajerski avtocesti, imamo iste probleme in skoraj uro stojimo v koloni, da pridemo do svojega delovnega mesta. To se mi zdi nesprejemljivo in tudi nedopustno.

In drugi problem, s katerim se prepogosto srečujemo na štajerski avtocesti, je prehitevanje tovornih vozil. To je postalo neznosno, pa tudi zelo nevarno. Mislim, da bi bilo treba spremeniti prometni režim tako, da se ne bi dovolilo prehitevanja tovornjakov, saj bi na takšen način izboljšali pretočnost prometa in hkrati tudi povečali varnost, ki je na štajerskem kraku avtoceste po moji oceni na minimalni ravni. Bojim se, če se razmere ne bodo izboljšale in se bo še povečala frekvenca tovornih vozil na štajerkah, bomo počasi lahko začeli govoriti o avtocesti smrti. Upam, da si tega ne želi nihče izmed nas in sem prepričan, da tudi ne minister gospod Gašperšič pa tudi slovenska Vlada ne.

Zato vas sprašujem:

Kaj boste na ministrstvu storili, da se situacija izboljša?

Kdaj lahko pričakujemo, da boste prepovedali prehitevanje tovornih vozil med seboj, saj je teh vozil iz dneva v dan na tem avtocestnem odseku več?

Prosim, minister, izvolite.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, imate besedo za odgovor.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsednik, za besedo. Hvala tudi poslancu gospodu Marijanu Pojbiču za postavljeno vprašanje.

Res gre za perečo problematiko naraščanja gostote prometa na avtocestnem omrežju, ki je še zlasti postala intenzivna sedaj po izboljšanju gospodarske situacije, ko promet, tako tovornih kot osebnih vozil, močno narašča. Na ministrstvu se zelo zavedamo, da vsakodnevno prihaja zlasti v jutranjih konicah do zastojev, ki postajajo problematični z vidika standarda uporabe, saj se tako na štajerskem kot tudi že na dolenjskem kraku pojavljajo zastoji, ki lahko podaljšajo čas potovanja za pol ure, pa tudi za uro, če pride do nesreč, pa še celo več. Zato smo z družbo Dars intenzivno pristopili k iskanju rešitev za ublažitev te problematike. Seveda, kot končni cilj, za katerega se vsi strinjamo, da bo problem učinkovito lahko naslovil, je izgradnja tretjih pasov, tako na celotni ljubljanski obvoznici oziroma vsaj na njenem večjem delu kot tudi na vseh vpadnih krakih iz vseh štirih smeri, se pravi, tako štajerska iz smeri Domžal, Grosuplja, Vrhnik, pa tudi iz smeri Kranja na gorenjskem kraku. Seveda, do takrat je pa možno izvesti še določene kratkoročne, pa tudi srednjeročne in ob tem dolgoročne ukrepe še celo vrsto drugih ukrepov, ki jih bom samo hitro preletel, in kar Dars v bistvu tudi že delno izvaja. Kratkoročni ukrepi so seveda hitreje izvedljivi, vendar imajo tudi relativno skromnejši učinek. Dars jih deloma tudi že izvaja. Eden iz med teh ukrepov je denimo umirjanje prometnega toka pred kritičnimi točkami zastojev s samim zniževanjem hitrosti in tudi prehitevanje tovornjakov je že prepovedano na najbolj prometno obremenjenih odsekih. V letošnjem letu smo prepovedali prehitevanje tovornih vozil za tovorna vozila na ljubljanskem obroču, že v preteklosti pa je bila uvedena prepoved prehitevanja na štajerskem kraku, vendar le v določenih urah zjutraj in določenih urah popoldne. Zdaj se dogovarjamo, da bo DARS na najbolj obremenjenih odsekih to prepoved uvedel ves svetli del dneva. Tovrstne podobne ukrepe poznajo tudi v sosednjih državah. Vemo, da so recimo v Italiji te prepovedi prehitevanja zelo razširjene, tudi Avstrija se poslužuje omejevanja hitrosti. Med srednjeročnimi ukrepi bi omenil predvsem omogočanje vožnje po odstavnem pasu, pri čemer je treba odstavni pas ustrezno utrditi in razširiti in se ga potem nameni prometu v času nastajanja večjih konic, vendar je zato treba postaviti spremenljivo prometno signalizacijo –

tako imenovane informacijske panele, ki omogočajo odpiranje vožnje po odstavnem pasu v času največjih konic. Dolgoročne ukrepe pa pomeni izgradnja tretjega pasu, ob še drugih ukrepih, kot je recimo preusmeritev čim večjega deleža tovora na železnico. O tem smo veliko govorili pri samem projektu drugega tira, ki bo tudi v večji meri zagotovil vzpostavitev informacijskih sistemov, vzpostavljanje javnega potniškega prometa na način, da bom čim več potnikov lahko uporabljalo javni potniški promet in tako naprej. To so ti ukrepi. Prepoved prehitavanja in omejevanje hitrosti se pa že izvaja in se še v nadaljevanju tudi bo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Marijan Pojbič, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod minister, za to, kar ste povedal, ampak glejte, gospod minister, jaz vam danes tega vprašanje ne bi postavil, če se ne bi vozil po tej cesti. In kako mi lahko nekdo tukaj reče, in to vi, da se prepoved prehitavanja za tovornjake že izvaja, ko pa se peljem iz Ljubljane do Maribora pa vsake 3 minute prehitava tovornjak cele kolone tovornjakov. Kako je to mogoče, da vi govorite eno, v resnici se pa tam dogaja popolnoma nekaj drugega? Mislim, jaz vas nisem zastoj vprašal. Jaz od vas pričakujem, da bodo sprejeti ustrezni ukrepi vseh tistih, ki morajo potem tudi, če so neka pravila postavljena, to spoštovati. Vas kot ministra prosim, da ukrepate na tak način, da pozovete tiste, ki so odgovorni za to, da bodo tudi kontrolirali, ali se to izvaja na tak način, kot ste vi zdajle povedal, ali pa ne. In jaz mislim, da definitivno to, kar ste povedali, zato vas tudi še sprašujem dodatno, da bi se cel del svetlega dneva ali kako ste se tudi vi izrazili, da bi takrat bilo prepovedano prehitavanje tovornjakov.

Jaz vas prosim, da mi poveste:

Kdaj bo to narejeno in bo začelo resnično veljati?

Sicer si bom v avto namestil kamero, da bo to posnela pa vam bom enkrat posnetek prinesel, da boste potem videli, kdo govori resnico, vi ali pa jaz.

To je ena stvar in pa druga stvar. Vi ste rekli izgradnjo tretjega pasu, da, to je edina rešitev, to je definitivno edina rešitev. Ampak spet sva pred problemom.

Povejte:

Kdaj načrtujete to rešitev?

Takrat, ko bom jaz že zdavnaj ali pokopan ali ne vem, takrat bo ta rešitev sprejeta, jaz pa se še naj naslednjih deset let, ker imam še najmanj toliko do penzije, vozim vsak dan na tak način, kot se vozim sedaj? In ne govorim o sebi, saj sploh nisem pomemben, pa sploh jaz nisem problem, problem so ljudje, vedno večja je frekvenca ljudi, ki se vozijo iz Maribora, iz Štajerske, Koroške, iz Prekmurja, Pomurja in tako dalje v službo v Ljubljano.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Jaz se popolnoma strinjam z vami, da tukaj gre za ljudi, ne gre za posameznika. V teh zastojih se ustavlja vse preveč prometa, zato že sedaj na Darsu proučujejo izvedbo teh ukrepov, da se ta časovna omejitev, prepoved prehitavanja v jutranjih in večernih popoldanskih konicah uvede cel svetli del dneva, denimo od šestih zjutraj do šestih zvečer, na teh najbolj obremenjenih odsekih, to je kar dobršni del štajerskega kraka pa tudi primorskega, nedvomno, tukaj, kjer je največja gostota tovornih vozil.

Kdaj bo to uvedeno? Mi smo se z Darsom pravzaprav o teh zadevah začeli dogovarjati in pogovarjati v teh mesecih. Jaz bom vztrajal, da se to izvede čimprej. Je pa dejstvo, da je velik problem to, kako se bo ta signalizacija spoštovala. Tukaj moramo zagotoviti tudi nek ustrezen nadzor in potem tudi sankcioniranje tega nespoštovanja, kajti do sedaj smo opažali tako na ljubljanski obvoznici kot na tistih odsekih, kjer je ta časovna omejena prepoved že postavljena, da se to preprosto ne upošteva, zlasti s strani tujih kot tudi domačih prevoznikov. Nedvomno bo treba narediti pomemben napredek pri samem nadzoru tega ukrepa.

Glede izvedbe tretjega voznega pasu ima Dars v načrtu, da se bo tretji pas najprej vzpostavil na zahodni ljubljanski obvoznico. Tukaj so projekti pravzaprav že pripravljeni, tako da Dars bo to v naslednjih letih imel tudi v programu izvedbe. Lotil se je pa že tudi priprave načrtov in postopoma se bo tudi to začelo izvajati po fazah, kot sem že rekel, utrjevanje in tudi razširjanje odstavnega pasu in namenjanje le-tega prometu v teh največjih konicah tako na vzhodni obvoznici in na teh vpadnicah, ki sem jih omenil. Tukaj se bodo te investicije izvajale postopoma, za bolj točen terminski plan vam pa lahko posredujem potem tudi natančnejšo informacijo s strani Darsa. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Violeta Tomić, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vrničar Erman.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Ministrici pa bom zastavila zelo konkretno vprašanje.

Ves čas govorimo o finančni vzdržnosti, ko se pogovarjamo o blaginji državljanov. Po drugi strani pa imamo zelo privilegirani položaj verskih skupnosti, predvsem tiste največje Rimskokatoliške cerkve, ki poleg tega, da ji kar naprej dajemo davčne odpustke, vemo da gre za neobdavčenost verskih storitev, ki imajo neke neformalne cenike, jim tudi plačuje prispevke Ministrstvo za kulturo pravzaprav iz iste

postavke od koder grede tudi prispevki za samozaposlene v kulturi, ampak ti za razliko od verskih uslužbencev morajo dokazovati odličnost, upoštevati cenzus, vsaka tri leta javljati, kaj so naredili in tako naprej. Skratka, država ne samo, da daje odpustke verskim uslužbencem in RKC kot največji verski skupnosti, ampak jo tudi zelo bogato financira.

In tukaj državljanke in državljane, pa tudi mene posredno, res zanima zelo natančno, če mi lahko naštejete:

Kakšno je financiranje RKC v letu 2016?

Zanimajo me tudi vse povezane pravne osebe v zvezi z njimi, saj vemo, da gre največ tega denarja ravno v šolstvo, katoliške vrtce, šole, kajti tukaj je popolnoma jasna računica – input je denar, ven pa dobimo ideologijo po navadi. To je tudi posredno financiranje čisto določene politične opcije.

Se pravi, zanimajo me prav vsa financiranja RKC in z njimi vseh povezanih pravnih oseb iz javnega denarja, torej iz proračuna.

Vaša dolžnost je, da mi odgovorite zelo precizno, zelo natančno, kajti ravno netransparentnost daje še toliko večji občutek, da gre tukaj za močno kršeno ustavno načelo ločitve države in verskih skupnosti. Hvala za vaš odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman, imate besedo za odgovor.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Hvala lepa za vprašanje.

Pri financiranju ustanov Rimskokatoliška cerkve oziroma z njo povezanih ustanov, je treba ločiti dva primera. En del financiranja gre na podlagi zakona o meddržavnih dogovorih in dogovorov med RKC in državo za neposredno financiranje njihove verske dejavnosti. Tukaj gre predvsem za plačilo prispevkov za verske uslužbence, v letu 2016 je bilo sredstev za ta namen milijon 606 tisoč 59 evrov. Na vseh ostalih področjih pa lahko ustanove, ustanovljene s strani RKC, ali RKC sam kandidirajo na javna sredstva pod enakimi pogoji kot ostali deležniki. Naj navedem druge elemente, znotraj katerih participirajo tudi verske ustanove oziroma s strani RKC ustanovljeni subjekti. Ministrstvo za kulturo zagotavlja sredstva za spomeniškovarstvene in restavratorske posege. Subjekti, ki so kakorkoli povezani z RKC, so v letu 2016 iz tega naslova prejeli 371 tisoč 843 evrov. Nadalje lahko participirajo ustanove, ustanovljene s strani RKC, tudi v sredstvih, ki se namenjajo za izvajanje humanitarnih programov. V ta namen je Slovenska Karitas v letu 2016 prejela 426 tisoč 216 evrov, v ta znesek ne sodijo samo neposredna plačila iz državnega proračuna, ampak tudi sredstva, ki jih namenjajo zavezanci

za dohodnino iz 0,5 % odmerjene dohodnine. Nadalje so preko Ministrstva za kulturo za izvajanje radijskega programa in pa izdajanje verskega časopisja v skladu z razpisom prejeli 139 tisoč 479 evrov. Za izvajanje arhivske dejavnosti na podlagi posebnega sporazuma med RKC in Ministrstvom za kulturo so prejeli 170 tisoč 735 evrov. V okviru delovanja zasebnih šol, že spet na podlagi splošnih pravil o sofinanciranju zasebnih šol, so šole v lasti RKC prejele 9,3 milijona evrov v letu 2016. Vse številke so za leto 2016, skupaj to pomeni 12 milijonov in dobrih 50 tisoč evrov. V te podatke niso vključeni podatki iz MNZ in pa MORS, ker jih oni ločeno vodijo in jih od petka do danes nismo uspeli pridobiti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanka Violeta Tomič, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Ja, spoštovana ministrica, mislila sem, da boste vsaj minutažo pokurili, ker spisek je precej daljši. Zato pričakujem, da Poslanski skupini Levica pisno dostavite ta spisek, ker očitno ste minutažo kurili na razlagi, po katerem zakonu so ti zneski. Veste, po naših podatkih vidimo, da je na podlagi Zakona o verski svobodi Ministrstvo za kulturo sedmim registriranim cerkvam in drugim verskim skupnostim, recimo, v letu 2014, za katerega imam podatek, nakazalo milijon 690 tisoč 465,49 evrov in od tega Katoliški cerkvi milijon 602 tisoč 203,82 evrov. Glejte, v Sloveniji imamo 50 registriranih verskih skupnosti in od tega ima ena tako privilegiran položaj, seveda imamo konkordat podpisan z Vatikanom, Svetim sedežem, in ja, tudi Pahor, Cerar, gospod Erjavec in gospod Brglez so bili kregani, baje, v Vatikanu, ker je nuncij očital naše zelene spremembe ustave. Skratka, imamo kar precej perečih problemov.

Zanima me:

Kakšno je vaše stališče do naših priporočil Vladi, ki smo jih podali na račun neobdavčenja verskih storitev in plačila prispevkov?

Ali se sredstva večajo ali manjšajo glede na prejšnja leta?

Kakšno je vaše mnenje o naših priporočilih Vladi glede ločitve verskih skupnosti in države?

Prosim za te odgovore.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Vaše osnovno vprašanje se je nanašalo na leto 2016 in za leto 2016 sem vam predstavila zelo podrobne podatke o izplačilih, ki so bili izplačana bodisi RKC bodisi ustanovam oziroma pravnim osebam, ki jih je ta organizacija

ustanovila. Podatki izhajajo iz podatkov, s katerimi razpolagamo na ministrstvu v okviru informacijske podpore za izvrševanje državnega proračuna, tako imenovanega MFERAC. Podatkov v tem trenutku o tem, ali ta sredstva rastejo ali padajo, vam ne morem dati, ker imam izlistane podatke za leto 2016, to je za vprašanje, ki ste ga napovedali, ne pa za pretekla leta. Seveda pa lahko vedno na podlagi vašega pisnega vprašanja dopolnimo tudi ta del odgovora.

Kar se tiče davčnih oprostitev oziroma olajšav. Predmet obdavčitve načeloma ni nikdar subjekt, ampak je nek drug predmet obdavčitve, bodisi transakcija bodisi dohodek. Skozi veljavno zakonodajno zagotavljamo, da so tako transakcije kot dohodki obravnavani enakopravno in da so davčno enako obravnavani kot drugi primeri.

Kar se tiče izdajanja računov oziroma obdavčitve posameznih verskih storitev – izhajamo iz evropske Direktive o davku na dodano vrednost, ki jasno določa, katere aktivnosti so iz obdavčitve izvzete in katere ne. In iz tega izhajajo potem tudi naprej obveznosti glede morebitnega izdajanja oziroma certificiranja, potrjevanja računov. Glede vseh ostalih dohodkov, ki jih dosegajo verske skupnosti, veljajo enaki principi, kot so uveljavljeni tudi v številnih drugih državah, in tu ne vidim nobenega posebnega odstopanja. Hvala lepa.

PRESEDIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanka Violeta Tomič, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo.

Ja, seveda, ministrica, tudi vi ste članica neke sekte, ki je zelo blizu katoliški skupnosti, in verjamem, da ste tozadevno s srcem bolj na tisti strani. Ampak mi ne smemo pozabiti, tudi premier Cerar je ravnokar rekel, da bi morali odgovarjati tisti, ki so naredili bančno luknjo. Zvon Ena in Zvon Dva sta se tudi reševala z državnim denarjem in izgubo so morali pokriti državljani Slovenije. Mnogi podjetniki so potonili in jim država ni pomagala, RKC-ju pa, vidite, je. In zato, glede na to, da se sploh ne upošteva dejansko premoženje verskih skupnosti, in rekli ste, da smo mi v skladu z evropsko direktivo, ne bo držalo, nihče ni vračal v naturi toliko, kolikor smo vračali mi. Skratka, glede na to, da tudi številni verniki ne zaupajo več inštituciji, ki se bolj ukvarja z biznisom kot s samo duhovno oskrbo, in glede na to, da je tudi nuncij politično vplival in pritiskal na naše najvišje predstavnike državnega vrha, mislim, da bi definitivno morali o tem opraviti razpravo na naslednji seji. Kajti cerkvena elita v Sloveniji je zelo močna in na žalost politična elita zelo izdatno pomaga, tudi finančno, tej cerkveni eliti, kar jaz mislim, da je popolnoma nedopustno in

tudi mnogi državljani Slovenije so prepričani, da se jim skozi to godi krivica in da niso enakopravno obravnavani. Zato prosim, da o tem opravimo razpravo v Državnem zboru. Hvala.

PRESEDIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa takole ... Najprej bom prebral tisto, kar moram, potem bom povedal še nekaj glede na to, kar je bila vsebina, ker ni bila spoštljiva oziroma je bila žaljiva.

Poslanka Violeta Tomič, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 16. novembra 2017 v okviru glasovanj.

Glede tega žaljivega dela pa: predstavnike katerekoli verske skupnosti v Sloveniji je treba spoštovati na podlagi naše Ustave. Naša ustava zagotavlja ločitev cerkve od države v 7. členu, hkrati pa zagotavlja tudi možnost, komurkoli v tej državi, javno izražanje in zasebno izražanje verske pripadnosti ali česar koli podobnega. Ko daš te dve zadevi skupaj, potem pomeni to tudi spoštovanje oziroma pozitiven odnos med cerkvijo in državo, v katerokoli se to zadevo postavi. Glede na to, kaj je bilo omenjeno vmes in insinucije glede na pripadnost tudi same ministrice, na kar me je sama opozorila, vas moram še dodatno opozoriti, da je to neprimerno na tak način insinuirat. Zaradi tega vam izrekam opomin, preden bo ste uporabili postopkovno. Postopkovno.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Ja, hvala za možnost postopkovnega ugovora.

Namreč, ja, seveda so vse verske skupnosti enakopravne in imajo vse svoj prostor pod soncem in v Sloveniji. Vendar pa moram izpostaviti, da je ravno Pozitivna atmosfera meni precej grozila po mejlih. A to je pa dovoljeno? Ko smo vložili samo zahtevo, da naj bi bilo spoštovano ustavno načelo ločitve države in verskih skupnosti. To naj velja potem v obe smeri. Hvala.

PRESEDIK DR. MILAN BRGLEZ: Mislim, da smo s to zadevo zaključili.

Dr. Dragan Matić, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana ministrica dr. Maja Makovec Brenčič!

Učitelji in Sindikat vzgoje in izobraževanja že več let aktivno opozarjajo na problematiko izplačila regresa za prehrano, ki ga nekateri ravnatelji še vedno pogojujejo z več kot štiriurno prisotnostjo v zavodu in posledično napačno obračunavajo. Ministrstvo je v preteklosti izdalo dve okrožnici, v katerih se dotika tudi vprašanja povračila regresa za prehrano. V obeh okrožnicah je navedeno, da je v zvezi s plačilom regresa za prehrano treba upoštevati, citiram, »da pripada javnemu

uslužbencu regres za prehrano za dan prisotnosti na delu. Kot dan prisotnosti na delu se šteje, če delavec dela več kot štiri ure dnevno. Za evidenco delovnega časa in organizacijo delovnega procesa v šoli je odgovoren ravnatelj.« Konec citata. Ravnatelji posameznih šol to različno interpretirajo in posledično tudi različno obračunavajo. Sindikat vzgoje in izobraževanja je v izogib nadaljnjim nesporazumom ravnatelje preko sindikalnih zaupnikov seznanil, da so do regresa za prehrano upravičeni tisti zaposleni, ki glede na pogodbo o zaposlitvi delajo več kot štiri delovne ure dnevno, pri čemer, opozarjam, obseg njihove dnevne pedagoške obveznosti ni pomemben, enako tudi ne njihova fizična prisotnost na sedežu delodajalca. Pri ugotavljanju upravičenosti posameznega delavca do regresa za prehrano zaradi narave učiteljskega dela namreč ni mogoče vztrajati pri štirih ali več urah fizične prisotnosti na delovnem mestu, temveč je treba izhajati iz opravljanja del in nalog, ki so določene v pogodbi o zaposlitvi. To pomeni, da je treba upravičenost do regresa za prehrano vezati na mesečno obveznost učitelja.

V zvezi s tem me zanima:

Kako namerava Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport rešiti nastalo situacijo neskladja med posameznimi šolami glede razumevanja in izplačevanja regresa za malico?

Zanima me tudi:

Ali ministrstvo šolam nakaže skupno vsoto za sporočene dni prisotnosti in pripadajoče regrese za prehrano in prevoz na delo ali pa so te postavke obračunane posebej?

Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Maja Makovec Brenčič, imate besedo za odgovor.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsednik, spoštovani gospod poslanec!

Do regresa za prehrano so upravičeni na podlagi 3. člena aneksa h kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja, to je tudi objavljeno v Uradnem listu št. 40/12, tisti zaposleni, ki delajo več kot 4 ure dnevno ali če delajo krajši delavni čas na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, lahko tudi predpisov o zdravstvenem zavarovanju oziroma predpisov o starševskem dopustu. To pomeni, da se pri obravnavanju te pravice do izplačila regresa za prehrano upošteva tako delo, ki ga opravi delavec na delovnem mestu v zavodu, kot tudi delo, ki ga delavec v skladu z delovnopravno zakonodajo opravi izven prostora delodajalca, vemo, da ima šola seveda program, ki se kdaj tudi ne izvaja na samem delovnem mestu, torej znotraj šole, ampak je seveda povezan tudi na primer z izvedbo ekskurzij, z izvedbo različnih dni dejavnosti in tako naprej. Za dneve, ko je delavec odsoten iz dela zaradi

dopusta, bolniške odsotnosti ali službene poti pa delavec do tega povračila na ta način, torej v okviru tega člena ni opravičen, to drži in tudi ravnatelji spoštujejo. Tisto, kar pa je morda privedlo do te različne obravnave znotraj šol, kar ste tudi izpostavili, pa je domena tudi v tem trenutku usklajevanje izvedbe delovnega časa, ki smo ga vzpostavili po 25 letih znotraj šolskega prostora, znotraj izvedbe tega okvira, ki je že dogovorjen s sindikatom, namreč zdaj poteka tudi preizkus izvajanja vseh kriterijev, ki smo jih dorekli. Znotraj tega se bo tudi uravnovesilo karkoli morda še ostaja različno obravnavano znotraj posameznih šol, tudi kar se tiče obravnave regresa samega oziroma načina plačevanja prehrane. To je pomembno vprašanje, kajti vleče se že kar nekaj let in sindikat je to tudi upravičeno izpostavljal. Smo pa ravno v ta namen okvire delovnega časa postavili tako, da bodo zdaj seveda tudi jasna vsa izplačila, ki se vežejo na izvajanje tako obveznosti učiteljskega dela kot seveda vseh pripadajočih pravic, ki učitelju pripadajo v skladu z izvedbo ne glede na to, ali je to delo izvedeno v sklopu štirih ur na samem delovnem mestu oziroma izven delovnega mesta, kajti vemo, da je pač fleksibilnost tudi znotraj teh okvirjev učiteljevega delovnega časa zdaj mnogo bolj dorečena oziroma je sploh prvič dorečena v zadnjih dveh in pol desetletjih. Pričakujem, da se bo tudi, če še kjerkoli obstaja ta problematika znotraj izvedenega preizkusa, tudi znotraj sindikatov, kot na strani tudi učiteljev, izplačevanje uredilo tako, kot mora biti, to je enovito povsod, v skladu s kriteriji, ki so določeni.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Dragan Matić, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Spoštovana gospa ministrica, veseli me, da na Ministrstvu za kulturo v dialogu z pristojnim sindikatom to vprašanje že rešujete. Seveda bi bilo povsem nelogično, da bi obveljala praksa, ki obstaja na nekaterih šolah, da se to veže na fizično prisotnost posameznega učitelja, ker potem bi veljala tudi verjetno druga logika, da, ko je učitelj dlje časa zaposlen z neko šolsko dejavnostjo, bodisi na ekskurziji ali kje drugje, da bi potem pač, če bi to preseglo recimo 8 ur, bil upravičen do večkratnika tega dnevnega regresa za prehrano. Tako lahko pridemo do mnogih nelogičnosti in tudi absurdov. Zato je to vprašanje, ki se, kot rečeno, rešuje že dlje časa, na žalost je prišlo do določenih odstopanj v praksi in učitelji, ko primerjajo svoj položaj in vidijo, da prihaja do teh različnih obravnav, zadev, ki ne bi smele biti različno obravnavane, so upravičeno tudi nekatere od njih nejevoljni. Zato me seveda veseli, da boste na ta način to zadevo uredili.

Rad bi pa vsaj, če mi lahko približno poveste:

V kakšnem času se ta rešitev pričakuje?

Ali bo zdaj ta rešitev tudi uzakonjena v obliki kakšnega predpisa ali bo samo v obliki navodil, okrožnice ministrstva ali kako podobno?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Maja Makovec Brenčič, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Hvala, predsednik.

Delovna skupina za izvrševanje dogovorjenih okvirov, ki so že del KPVIZ, že deluje in tudi razrešuje nekatera druga vprašanja, ki so se pojavila z izvedbo učiteljevega delovnega časa in delovne obveznosti. Namreč gre za dve kategoriji, ki jih je treba soočiti v skladu z vsebinskimi nalogami, ki jih učitelj dejansko opravlja, in te so raznovrstne. Prav zato je ta zdaj dogovorjen okvir tako pomembna, da ga najprej preizkusimo, to je v tem šolskem letu, v naslednjem šolskem letu se pa polno uvaja v vseh šolah. Ob tem, da tudi če bo potrebno, bomo KPVIZ dopolnjevali, če se izkaže, da je zdaj kakšna podrobnost še umanjala ali da je treba še karkoli spremeniti glede na preverbo na terenu.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Marko Pogačnik, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman ter ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, kolegice, kolegi!

Ministrici za finance in ministru za gospodarstvo bi rad zastavil naslednje vprašanje. Vsi vemo, da so se države Združenega kraljestva na referendumu odločile, da bodo zapustile Evropsko unijo.

Zanima me:

Katere ukrepe in pa katere aktivnosti sta Ministrstvo za finance in pa Ministrstvo za gospodarstvo do zdaj sprožila oziroma katere nameravate še v prihodnosti, da bi se evropske inštitucije ali pa podjetja, ki imajo zdaj sedež v Združenem kraljestvu, preselili v Slovenijo?

Prepričan sem, da bi morali to priložnost izkoristiti, da gre tukaj za veliko priložnost. Po nekaterih raziskavah naj bi se vsako peto podjetje v Združenem kraljestvu odločilo, da se sedež prenese v eno izmed držav Evropske unije. Po nekem pesimističnem scenariju s področja finančnega sektorja se bo preselila ena petina podjetij in pa približno 80 tisoč delovnih mest. In nenazadnje tudi zdaj vemo, da je bil velik boj za to, katera evropska država oziroma katero evropsko mesto v okviru Evropske unije bo zdaj dobilo sedež agencije za zdravila, ki ima sedež v Londonu. Ena izmed

agencij je pa tudi evropski bančni organ. Zanima me:

Kakšne aktivnosti sta do zdaj vodili vaši ministrstvi in pa katere ukrepe ste do zdaj sprejeli?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman, imate besedo za odgovor.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod predsednik, za dano besedo in hvala lepa za vprašanje.

Odgovor bom razdelila na dva dela. V prvem delu bi se osredotočila na evropske inštitucije, ki se selijo iz Združenega kraljestva v druge države članice, in v drugem delu na ukrepe za privabljanje tujih podjetij.

Kar se tiče prenosa oziroma selitve evropskih inštitucij iz Združenega kraljestva v druge države Evropske unije, naj opozorim, da je Evropska komisija za obe inštituciji predlagala vrsto kriterijev, ki jih mora izpolnjevati država, ki bi želela kandidirati kot sedež, alternativni sedež za eno ali za drugo inštitucijo. Vlada je že aprila letos na podlagi teh kriterijev sprejela odločitev, da Slovenija ne kandidira ne za eno ne za drugo inštitucijo. Ocenili smo, da bi Slovenija težko izpolnila kriterije, ki jih je za obe inštituciji določila Evropska komisija, in možnost uspeha, da bi obe ali ena od teh inštitucij prišla v Slovenijo, je bila relativno majhna oziroma nesorazmerna z vložkom, ki bi bil potreben za takšno kandidaturo.

Drugi del naših pristojnosti se nanaša na poslovno okolje, ki naj bi privabilo morebitno selitev podjetij s sedežem v Združenem kraljestvu v Slovenijo. Ocenjujemo, da je treba na tem področju dajati prednost splošnim ukrepom, ki izboljšujejo konkurenčnost slovenskega poslovnega okolja na splošno in ne pripravljati posebnih spodbujevalnih ukrepov zgolj in samo za podjetja za selitev podjetij iz Združenega kraljestva v Slovenijo. Takšni specifični ukrepi samo za ta namen, bi bili lahko tudi vprašljivi z vidika kodeksa podjetniškega obdavčevanja, ki velja v Evropski uniji kot celoti. Upošteva se navedeno Vlada in pa tudi Ministrstvo za finance daje prednost splošnim davčnim ukrepom, denimo splošnim olajšavam za investiranje v opremo ali za vlaganje v raziskave in razvoj, ki so primerljivo z drugimi državami Evropske unije zelo ugodni, nenazadnje tudi efektivna davčna stopnja na področju obdavčevanja podjetij je v Sloveniji zelo konkurenčna. Začeli pa smo izvajati tudi prve korake, ki naj zmanjšajo obremenitev stroškov dela. Predvsem smo se v letošnjem paketu osredotočili na stroške dela, ki so povezani z internacionalizacijo slovenskih podjetij oziroma prihodom tujih podjetij na slovenski trg. Še enkrat pa ocenjujem, da so primernejši splošni davčni ukrepi, ki na splošno spodbujajo poslovno okolje in ne specifični za posamezni primer. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zdravko Počivalšek, minister, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Predsedujoči, poslanke in poslanci! Hvala za vprašanje, gospod poslanec.

Na ministrstvu se zavedamo pomena, ki ga bo imel izhod Britanije iz Evropske unije na naše gospodarstvo. Mi se ukvarjamo z dvema vprašanjema, in sicer najprej z ohranitvijo obstoječega gospodarskega okvir in drugič, želimo izkoristiti britanskih podjetij, da še z nekaterimi dejavnostmi še vedno ostanejo v okviru Evropske unije. Skratka, sodelujemo pri pripravi izhodne strategije na naši evropski strani kot ministrstvo, in sicer se trudimo, da bi nov pogodbeni okvir zagotovil ohranitev stabilnega poslovnega okolja za gospodarske subjekte Evropske unije in Slovenije ter za ohranitev dostopa do trga Združenega kraljestva. Pri tem bo treba opredeliti podlage za izstop Združenega kraljestva iz skupnega trga in pa pogoje članstva v svetovni trgovinski organizaciji in določiti ustrezen model trgovinskega sporazuma. Mi se bomo zavzemali za nov pogodbeni okvir, v čim večji meri za ohranitev obstoječega obsega in za to, da dobimo nove priložnosti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, zahtevate dopolnitev odgovora?
Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Mislím, da je žalostno, kar smo slišali predvsem s strani odgovora ministrice za finance. S tem smo videli, da ta vlada in pa ta koalicija ni sprejela niti enega ukrepa in pa niti ene aktivnosti naredila, da bi izkoristila veliko priložnost in da bi vsaj en del podjetij ali pa da bi se ena izmed evropskih inštitucij zaradi brexita iz Združenega kraljestva selila v Slovenijo. Niti enega.

Spoštovana ministrica, vi ste rekli, da so bili za agencijo za zdravila, takšni pogoji postavljeni, da bi se preselila v Slovenijo, da jih Slovenija ne izpolnjuje. Mi lahko prosim naštejete vsaj tri takšne pogoje? Tri pogoje mi naštejete, ki ste jih vi omenili. Po mojem vedenju teh ni in danes sta glavna kandidata, da dobita sedež te agencije, Milano in Bratislava. Zanima me:

Katere pogoje Bratislava izpolnjuje, katerih pa Slovenija ne?

Žalostno je tukaj. Samo na finančnem sektorju, gospa ministrica, je tukaj notri priložnost za 80 tisoč novih delovnih mest. Po mojem vedenju so tri ključne zadeve, ki bi jih Slovenija morala tukaj narediti in jih dejansko nima. Kaj so pogoji, da bi se odločila podjetja,

multinacionalke ali agencije za prenos sedeža v Slovenijo? Spodbudno davčno okolje, ki ga danes v Sloveniji nimamo, zagotovitev, da bodo sodišča lahko spore reševala v Sloveniji tudi v angleškem jeziku, in mednarodne šole v Sloveniji. In vseh teh treh stvari Slovenija nima! Nima izpolnjenih, tako kot bi jih morala imeti. To so ključne zadeve. Ugodno davčno okolje, reševanje sporov v angleškem jeziku in mednarodne šole. Vemo, da danes v Sloveniji imamo tri mednarodne šole. In tukaj se mi zdi, da je pa Slovenija izgubila priložnost.

Spoštovana ministrica:

Naštejete mi tri pogoje, ki jih Slovenija ne izpolnjuje v tem razpisu, kot ste dejali, za agencijo za zdravila.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa ministrica mag. Mateja Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Evropska komisija, kot sem omenila, je postavila za obe instituciji vrsto kriterijev, ki jih mora kandidatka izpolnjevati. Prvi kriterij je zagotovilo, da bo agencija lahko preseljena in začela z delovanjem v novih prostorih z dnem izstopa. Drugo, ustrezna dostopnost lokacije z javnim prevozom, med ostalim tudi letalske povezave. Nadalje, obstoj ustreznih izobraževalnih kapacitet za otroke zaposlenih, primeren dostop do trga dela za partnerje zaposlenih, socialna varnost in zdravstveno varstvo za otroke in partnerje zaposlenih, zagotavljanje neprekinjenega poslovanja in geografska razpršenost agencije. Jaz nisem rekla, da Slovenija teh pogojev ne izpolnjuje, rekla sem, da bi jih težko izpolnila in da bi težko lahko bila uspešna s svojo kandidaturo.

Države članice so Svetu doslej poslale 27 predlogov glede 23 mest za sedeža obeh agencij, 19 ponudb je bilo sprejetih za sedež Evropske agencije za zdravila in 8 za sedež Evropskega bančnega organa.

V zvezi z vašo trditvijo glede davčnega okolja pa bi rada omenila, da je slovensko davčno okolje oziroma breme, povprečno breme v Sloveniji še vedno nižje, kot je evropsko povprečje. Kot sem že omenila, je država oziroma je Vlada razpravljala o možnosti za kandidaturo že v mesecu aprilu letošnjega leta, ker glede na to, da je Evropska komisija postavila rok, da morajo države članice do 31. julija 2017 podati predlog za kandidaturo za sedež, zato da bi lahko pravočasno prišlo do izbora ustrezne nove lokacije.

Kar pa se tiče prenosa oziroma prehoda podjetij iz Velike Britanije v druge države članice Evropske unije, pa kot sem omenila že v prvem delu odgovora, zagovarjam stališče, da so primernejši ukrepi, ki v splošnem naredijo poslovno okolje privlačnejše, ne pa

specifični ukrepi za posamičen primer, kot je primer izstopa Velike Britanije iz Evropske unije.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, imate postopkovni predlog? Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Zahvaljujem se vam še enkrat za besedo, spoštovani predsedujoči.

Izkoristil bom člen v poslovniku, in sicer da opravimo javno razpravo. Osebo sem prepričan, da Slovenija tukaj, vsaj glede na odgovor, ki ga je sedaj podala ministrica za finance, izgublja ogromno priložnosti. Ogromno priložnost na račun možnosti, da bi zaradi brexita, izstopa držav Združenega kraljestva iz Evropske unije, poskrbela za to, da bi se del agencij oziroma podjetij, ki imajo trenutno sedež v Združenem kraljestvu, preselilo v Slovenijo.

Po nekaterih raziskavah naj bi se vsaj eno od petih podjetij Združenega kraljestva odločilo za prenos v eno izmed drugih držav Evropske unije, samo na finančnem sektorju gre za približno 80 tisoč novih delovnih mest. Glejte, spoštovana ministrica, res je žalosten vaš odgovor, niti kančka napora ta vlada ali Ministrstvo za finance nista naredila, da bi poskušali pridobiti katero izmed teh podjetij. Ne gre pa samo za finančni sektor, eno izmed večjih podjetij, ki jih zanima sedež izven Združenega kraljestva po brexitu, je tudi Vodafon, da ne naštevam drugih podjetij. Tri ključne zadeve so pa tu pogoj, in sicer ugodno davčno okolje, možnost reševanja sporov v angleškem jeziku in več mednarodnih šol. To so, se mi zdi, trije ključni kriteriji, na osnovi katerih se bodo odločala podjetja za spremembo sedeža. Žalostno je, da se Slovenija ni prijavila vsaj na razpis za prenos Evropske agencije za zdravila. Dejstvo je, da ste zdaj, spoštovana ministrica, potrdili to, kar v Slovenski demokratični stranki vedno zagovarjamo – da so pod vašim mandatom Slovenijo prehiteli tudi države, kot je Slovaška, kajti Bratislava je v igri za to mesto. In vlada se je odločila, da pogojev, ki so bili dani za prenos te agencije, Slovenija, žal, ne more izpolniti. Naglas ste prebrali, kateri so ti pogoji, slišali so jih tudi poslanke in poslanci, slišala jih je širša javnost, ki zdaj posluša.

Zame je to res, če ne že škandal, žalostno, da teh pogojev, ki jih dala Evropska komisija, Slovenija ni mogla izpolniti, da vlada Mira Cerarja ter koalicija Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa ni vložila toliko napora, da bi vsaj poslali prijavo. Tudi tega ne. 19 držav se je odločilo, da bo kandidiralo na teh postopkih, in danes je v finalu, recimo, Bratislava.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 16. novembra 2017 v okviru glasovanj.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo postavila vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Spoštovani gospod minister! Sprašujem vas o vsebini dogovora predsednika Vlade dr. Mira Cerarja oziroma članov Vlade s predsednikom KKR Global instituta Davidom Petraeusom, upokojenim ameriškim generalom, znanim tudi kot poveljnikom koalicijskih sil v Iraku in Afganistanu, ki je tudi bivši direktor ameriške obveščevalne agencije Cia.

Nakup Pro Plusa s strani družbe KKR se namreč vse bolj povezuje z letošnjim majskim obiskom bivšega direktorja Cie in predsednika KKR pri dr. Miru Cerarju. Na sestanku naj bi se dogovarjali o investicijski politiki družbe KKR v Sloveniji. Dejstvo je, da je bila nato preko podružnice United Group izvedena investicija KKR v Pro Plus. V zvezi s to investicijo opozarjajo strokovnjaki na nevarnost prepletanja medijske in telekomunikacijske dejavnosti, kar zagotovo vodi v pustošenje slovenske medijske krajine in kar je tudi neskladno z javnim interesom države Slovenije.

Gospod minister, po pisanju medijev ste bili tudi vi prisotni na vsaj enem tovrstnem pogovoru s predsednikom KKR, zato vam prosim, če lahko podate naslednje informacije:

Kateri člani Vlade ste se doslej srečali s predsednikom KKR?

Kdaj so ta srečanja potekala?

Katere osebe so bile na posameznem srečanju prisotne?

O čem so tekli pogovori?

O čem se je predsednik Vlade ali posamezen minister dogovoril s predsednikom KKR?

Predsednik Odbora za kulturo, poslanec vaše stranke SMC, je pred kratkim v zvezi z nakupom Pro Plusa opozoril na lobistične pritiske ZDA in sklada KKR ter pozval vse vpletene, naj prijavijo morebitno lobiranje finančnega sklada KKR in drugih lobistov ZDA. Pojasnjuje, da gre za nekaj, kar lahko ogrozi temelje demokracije v naši državi in pomeni prevzem četrte veje oblasti. Podoben medijski prevzem s strani ZDA oziroma KKR, morda kar Cie, naj bi se dogajal na Hrvaškem, pred tem pa se je zgodil Srbiji, kjer so že ukinili domači neodvisni program B92, ker naj bi bil moteč. Pred tem naj bi bil general v Srbiji aktivno vključen v postopek lobiranja. Srbijo naj bi dvakrat obiskal in se tudi srečal s takratnim srbskim predsednikom vlade Vučićem.

Zaradi tega bi prosila, če lahko bolj pojasnite:

Kaj se je pravzaprav dogajalo na teh medijsko izpostavljenih pogovorih s člani Vlade?

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Minister gospod Boris Koprivnikar, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči, in hvala, spoštovana poslanka, za to vprašanje.

Upam, da boste razumeli, da v odgovoru lahko govorim o sestankih, na katerih sem bil sam prisoten. V imenu premiera ne morem razlagati, kako in kaj so se o tem pogovarjali. Pa kljub temu imam nekaj informacij.

Verjetno vam je znano, da se sam glede na to, da sem pooblaščenec za informacijske tehnologije s strani predsednika, zelo pogosto sestajam z različnimi domačimi in tujimi podjetji. To delam vedno transparentno, vedno nediskriminatorno, predvsem z dvema namenoma. En namen je, da predstavljamo, kaj mi želimo na področju tehnološkega razvoja v Sloveniji doseči, kaj so nam bistvene usmeritve, in drugo je, da se s strani potencialnih investitorjev, tehnoloških podjetij in ostalih pač seznanimo, kakšne so njihove razvojne politike, predvsem pa, kakšne so tehnologije, ki jih lahko ponudijo in za nas utegnejo biti zanimive.

18. 5. sem se sestal tudi na pobudo KKR sklada z njihovimi predstavniki. Z njihove strani je bilo poleg generala Petraeusa še pet članov delegacije in z naše strani smo bili trije, in sicer svetovalec v kabinetu ministra Domen Božeglav, kolegica Nina Langerholc, ki je vodja kabineta, in moja malenkost. Pobuda za sestanek je bila z njihove strani, šlo pa je za načelno srečanje. Oni so predstavili, kakšne so njihove trenutne investicije v Sloveniji in načelno pripravljenost, da želijo v Sloveniji investirati tudi naprej, da jih ta trg zanima, mi pa smo jim predstavili, kakšne so usmeritve, ki jih pogosto javno promoviramo v smislu Slovenije zelene referenčne države v digitalni Evropi, s katero želimo pospešiti vse tehnologije, ki pospešujejo tudi digitalni razvoj. O konkretnih investicijah, konkretnih predlogih, konkretnih sklepih nismo govorili, niti niso bili predlagani. Se pravi, niti s strani predstavnikov KKR niso bili predlagani konkretni sklepi, niti niso bili sprejeti seveda z naše strani.

Po mojem vedenju so se predstavniki 17. 5. sestali tudi v Kabinetu predsednika Vlade in v teh dneh tudi na finančnem ministrstvu. Kolikor smo preverili, smo tudi vsi trije korektno prijavili lobistični stik z navedbo udeležencev, z vsebino predstavljenih in tudi, kot je v navadi in kot sami ugotavljate, smo tudi v javnosti že pojasnjevali, kaj je bil namen oziroma vsebina tega srečanja, tako da vam nimam kaj dosti novega povedati.

Delim pa z vami pomislek glede morebitnega povezovanja infrastrukturnega in vsebinskega dela, zato moram reči, da sem bil tudi sam precej presenečen nad odločitvijo, ko je

bilo vprašanje, ali je tak nakup mogoč. Pa vendar, Ministrstvo za javno upravo je odgovorno za infrastrukturni del, zato se v medijske vsebine in v to ne moremo spuščati; niti jih ne razumem niti niso v moji pristojnosti.

Se pa strinjam z vami, da je to področje morebitnega povezovanja, ki ga je potrebno zelo zelo natančno preučiti in skrbno premisliti, preden se morebiti da dovoljenje za take prevzem. Vendar, kot rečeno, to presega moje pristojnosti, pa tudi vedenje.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar, boste zahtevali dopolnitev odgovora?

Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za vprašanje.

Dejstvo je, da to vprašanje vsebine pogovorov zelo buri tudi medijske duhove, lahko rečemo. Tako je, recimo, Večer 19. maja 2017 v članku z nazivom Ameriški general vohunil za naložbami poročal o različnih stikih na posameznih ministrstvih, med drugim, ki ste jih vi omenili, je govoril tudi o srečanju z državno sekretarko na gospodarskem ministrstvu Evo Štravs Podlogar. Hkrati pa je vse skupaj zavito v neko meglo. Zaradi tega me dejansko zanima:

Ali so bili vodeni zapisniki teh sestankov, ki so tedaj potekali?

In če so bili vodeni – pričakujem, da bi morali biti vodeni:

Ali boste dali te zapisnike tudi na razpolago javnosti, tako vi kot tudi verjetno ostali člani Vlade?

Ker se mi zdi, da bi na ta način se lahko najbolj umirilo oziroma se zanimalo tovrstne namige, ki obstajajo. Namreč obstajajo namigi, naj bi za prevzem Pro Plusa na tem majskega srečanja dobil tudi ta general neke vrste blagoslov za te aktivnosti. In namige bi se seveda najlažje ovrglo ali pa se jih dokazalo na ta način, da bi se dalo javnosti na razpolago zapise teh srečanj. Ker se mi zdi potrebno, če je v ozadju seveda še general, ki je bil svoje čase tudi direktor obveščevalne agencije Cia. Seveda se potem nekateri sprašujejo, ali bodo sedanji vpliv na omrežja v Sloveniji zamenjala kar vplivna omrežja v ZDA oziroma kar Cia. In se mi zdi, da gre za pomembno vprašanje in da bi morali ...

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Boris Koprivnikar, minister, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Spoštovana poslanka!

Kot rečeno, vsebino pogovorov smo že predstavili, posebnega zapisnika o pogovoru nismo vodili, seveda se pa vedno na takih pogovorih, kadar so sklenjeni konkretni sklepi, sklepi tudi zapišejo. V tem primeru ni bilo ne

pobude ne sprejetih dejanskih sklepov. Sestava, vsebina pogovora je bila pa v skladu z zakonodajo – in tako kot vedno naredimo in se strinjam z vami, sploh kadar so tako občutljivi obiski in teme – takoj sporočena tudi KPK, tako kot mi nalaga zakon in to vedno tudi delamo.

O različnih namigih, meglenih ozadjih in tako naprej, pač, ne morem govoriti. Lahko pojasnim točno to, kaj je bilo na sestanku, na katerem sem sam sedel, to pojasnujem, mislim, da že kar nekajkrat, in težko govorim o namigovanjih, če jih ne razumem, sam nisem dajal nobenih zavez, kolikor mi je jasno, tudi predsednik Vlade ne, pogovori so bile načelne narave in če mi verjamete ali ne, take pogovore opravljamo vsak teden vsaj dvakrat z različnimi predstavniki tujih podjetij, ki jim razlagamo filozofijo našega razvoja omrežji, širokopasovnih, digitalnih, njih pa seveda to kot tehnološko podjetje oziroma investitorja v tehnološka podjetja še posebej zanima.

O vsebini morebitnega prevzema podjetij pa menim, da je to bolj pristojnost Ministrstva za kulturo, ki pokriva pristojnost medijev in distribucije, glede investicije v samo tehnologijo pa, kot rečeno, nobenih konkretnih dogovorov. Žal vam o ozadjih ne morem govoriti, ker jih sam nimam niti jih ne poznam. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič bo postavil vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport, dr. Maji Makovec Brenčič.

Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

V zadnjih mesecih, lahko rečem kar na splošno, v tem mandatu je bilo v tem parlamentu predvsem na sejah delovnih teles veliko govora o ločenosti Cerkve in pa države. Posebej politični pol oziroma poslanke in poslanci, ki sedijo tukaj desno od NSi in SDS – to se pravi vse ostale stranke, razen naših dveh – zelo opozarjajo, kako je potrebna ločenost Cerkve in države, kljub temu da se to zamegljuje in zlorablja, ampak samo v enem primeru, v primeru, ko gre za vprašanje Rimskokatoliške cerkve. Vemo, da je ministrica pošiljala inšpekcijo zaradi blagoslova ene od osnovnih šol, čeprav je to tradicija, je to običaj, na podeželju to ni noben problem, iz tega dela problem samo leva socialistična oblast. Ko pa gre za eno drugo versko skupnost, konkretno za Islamsko skupnost, takrat pa je Vlada tiho, takrat je politična levica tiho in se dovoljuje praktično vse.

Gospa ministrica, v zadnjem času je veliko govora o tem, da starši otrok, ki so muslimanske veroizpovedi, izsiljujejo šole, da njihovim otrokom ne dajejo na jedilnike svinjine. Eden od ravnateljev je pisal tudi v Pravni praksi, in sicer je napisal: »V zadnjem času so se začeli

na šoli oglašati starši, ki bi želeli, da otrokom pripravljamo prilagojene jedi zaradi verskih razlogov. Seveda tega ne moremo izpeljati in staršem je bilo rečeno, da zaradi verskih razlogov prilagoditve ni.« Ravnatelj dodaja, da so starši začeli prinašati potrdila osebnega zdravnika, da so otroci – pazite! – alergični na svinjino. Da so otroci alergični na svinjino! Vemo, kako pa je, kako lahko dobiš takšna potrdila od zdravnikov. Zato sprašuje za pravni nasvet, kako ravnati. Zanima ga, ali lahko šola zahteva potrdilo od specialista, ker so potrdila osebnega zdravnika lahko tudi plod čistega izsiljevanja. Potem pa je v zadnji številki Pravne prakse oziroma zadnji tak članek je iz 3. oktobra v Reporterju, se pravi v Pravni praksi iz 28. septembra je ravnatelju odgovorila Nana Weber iz odvetniške družbe Weber in zapisala, da obrok brez svinjine ni dietna hrana.

Skratka gospa ministrica, zanima me:

Kakšno je vaše stališče do tega?

Predvsem pa me zanima:

Ali bo Vlada Republike Slovenije podlegla pritiskom Islamske skupnosti, da pa dejansko svojo veroizpoved pripeljejo tudi v šole?

Da ne govorim o vseh drugih stvareh, tudi o raznoraznih pobudah, da se določene bosanske avtorje da kot obvezno domače branje in tako naprej. Skratka, lahko govorimo o pritiskih na šolah, na šole.

Kako boste ukrepali?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ministrica dr. Maja Makovec Brenčič, izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Najlepša hvala, spoštovani predsedujoči. Spoštovani gospod poslanec!

Šolsko prehrano ureja Zakon o šolski prehrani v povezavi z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in zakon seveda uporablja tako za osnovne kot za srednje šole ustrezne smernice. Še posebej pa se tudi posveča tistemu področju, kjer gre za tako imenovane posebne potrebe, vendar v primeru, ko so te ustrezno dokazane in ki so del v izvajanju javnoveljavne vzgojno-izobraževalne aktivnosti oziroma programov, ne pa seveda tudi na področju odraslih.

Kaj sprašujete? Sprašujete, kakšna so prilagajanja v šolah. Naj povem, da te smernice, ki dajejo navodila šolam, govorijo o tem, da mora šola sestavo malice ustrezno prilagoditi tistim učencem in dijakom, ki potrebujejo prilagoditev iz zdravstvenih razlogov, ostale obroke pa morajo prilagoditi v skladu oziroma lahko prilagodijo v skladu s svojimi možnostmi. Naj povem, da je kakšno leto ali dve nazaj Nacionalni inštitut za javno zdravje skupaj tudi v povezavi z Ministrstvom za zdravje in nami opravil raziskavo, koliko jedilnikov na dan se izvaja oziroma sploh organizira v šolah. Med 800 in 900 jih je na dan in večina teh izvira iz posebnih potreb oziroma zdravstvene

upravičenosti. Prav zato tudi z Ministrstvom za kmetijstvo na primer uveljavljamo tako imenovane nove sheme ne le naročanja hrane, ampak tudi čim večjih poudarkov lokalno pridelane hrane, zato da se čim bolj približa tudi v resnici prehranjevanje in zdrav odnos otrok do hrane in tudi pridobivanja hrane že od vrta naprej.

Kaj je dolžnost šole, kot povedano. Kadar gre za zdravstveno upravičen razlog in je ta tudi certificiran, na zdravniška odločila pa Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ne more in tudi ne sme vplivati, se prilagodi tudi v skladu z ustreznimi potrebami priprava jedilnikov oziroma same prehrane. Hkrati pa tudi v šolah ne vsiljujemo ali ne preprečujemo česa, česar otrok sam po sebi ne izraža. Spoštujemo posameznikove odločitve, to je neka norma tudi sicer v vzgoji in izobraževanju, seveda pa v skladu s pravili, ki jih ima vsaka šola oziroma ravnatelj in učitelji, ki izvajajo ustrezen proces. Vsakršna drugačna zakonska rešitev bi močno vplivala tudi na to, da bi v šole privedli kakršnokoli kuhanje, da ne rečem po naročilu, kar ni namen. Namen je, da otroke skušamo vzgajati od prvega leta starosti v čim bolj zdravo prehrano, odnos do prehrane, odnos do pridobivanja hrane in ne na način, da bi kakorkoli prilagajali se tam, kjer to ni verodostojno in upravičeno, kot povedano, v skladu s smernicami in tudi zakonodajnimi podlagami. Če gre za neko osebno prepričanje ali neke osebne okoliščine, tudi v tej smeri, kot ste vi nakazali, vprašanja neka verska prepričanja, potem, kot rečeno, sama šola ni dolžna zagotoviti posebnih prilagajanj. Seveda pa nikogar ne silimo v neko izvajanje procesa, ki mu ni blizu. To, kar otrok poje s svojega krožnika, je velikokrat ne zgolj domena okolja, iz katerega prihaja, ali pa trenutnega počutja, ampak tudi velikokrat lahko nekega njegovega osebnega prepričanja ali situacije, v kateri se počuti.

Tukaj imamo veliko odprtih tem. Vaše vprašanje se ne povezuje samo z nazorskim prepričanjem, vaše vprašanje se povezuje tudi z vsem tem, kako s hrano v šolah res ravnati spoštljivo in tudi tako, da hrane čim manj zavračamo, predvsem pa zavržemo.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič, boste zahtevali dopolnitev odgovora?
Izolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala.

Moram reči, da odgovora konkretnega nisem dobil razen, če ne spregledam tega, ko je ministrica rekla približno takole, da ne bomo se prilagajali tam, kjer to ni verodostojno in upravičeno. Iz tega lahko torej sklepam, da na nek način odgovor ministrice je, da prilagajanje jedilnikov za tiste otroke, ki predvsem po željah

staršev zavračajo določeno hrano iz verskih prepričanj, da to ni verodostojno in upravičeno.

Ministrica je izkoristila te minute, da je povedala vse od A do Ž, kar se tiče prehrane v šolah, jaz sem pa vprašal zelo korektno in predvsem konkretno. Ob tem bi spomnil, da je tajnik Islamske skupnosti gospod Porić na eni od sej ljubljanskega mestnega sveta že grozil svetnikom in ostalim državljanom in državljanom: »Zapomnili si bomo tiste, ki ste bili proti gradnji džamije.« Zdaj vidimo, kaj se dogaja s šolsko prehrano. Zanimivo tudi, ko se govori o neki toleranci, svetniška skupina Slovenske demokratske stranke Ljubljana je naslovila na Islamsko skupnost tudi poziv, naj se opredelijo do besed Porića. Mislim, da varuhinja človekovih pravic se je opredelila, Islamska skupnost pa je seveda tiho.

Zato še enkrat, gospa ministrica, glede na to, da je tudi iz odvetniške družbe Weber bilo zapisano, da morajo opozoriti, zakonodaja ne daje konkretne pravne podlage, da bi šola zgolj na podlagi pisnega potrdila otrokovega pediatra ali specialista, ki vsebuje zahtevo o otrokovi prehrani oziroma živilih, katerih vnos je treba prepovedati ali omejiti, otroku tako prehrano morala omogočiti. Torej:

Kakšna bodo vaša navodila šolam in kako boste to rešili?

Glede na to, da ne odpiram nove teme, da mi iz nekaterih šol pišejo, kako imajo na primer albanski otroci tudi prevode po šolah in tako naprej, kar je seveda slabo za neko integracijo:

Kako boste ukrepali, da ne bo prihajalo do teh pritiskov na ravnatelje in na učitelje in da bodo vsi otroci enakopravno obravnavani?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Maja Makovec Brenčič, izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Še enkrat ponavljam, tudi citirali ste stavek, ki je sledil na osnovi tega, ki ga bom ponovila: »Šola mora sestavo malice ustrezno prilagoditi tistim učencem in dijakom, ki tovrstno prilagoditev potrebujejo iz zdravstvenih razlogov, ostale obroke pa prilagodi v skladu s svojimi možnostmi.« To so navodila, ki jih ne spreminjamo, jih nismo spreminjali, samo krepimo kakovostno strukturo prehrane, k čemu smo se tudi vsi zavezali.

Svoje vprašanje ste pa pravzaprav povzeli iz zdravniškega spričevala, če sem prav razumela. Nikakor in nikoli na MIZŠ ne oponiramo temu, kar je presoja zdravnikov, to je seveda njihova domicilna domena in vanjo ne posegamo.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jan Škoberne bo postavil vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku, ki je

odsoten, in vas prosim, da se opredelite do načina odgovora. Hvala lepa.

Izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik.

Ocenjujem, da bo zadostoval tudi pisni odgovor. Mi smo v Poslanski skupini Socialnih demokratov po skorajda letu razprav, priprav in razmislekov 26. januarja vsem koalicijskim strankam pa tudi javnosti predstavili Predlog zakona o delavskih odkupih. Zakon je v osnovi namenjen temu, da bi se docela pričela prenova upravljalvske logike in delovanja slovenskega gospodarstva na način, da se poveča vključenost zaposlenih ne le v odločanje, ampak tudi v samo lastništvo.

Zakaj? Zato ker se je še posebej v času krize izkazalo, da so podjetja, ki so bila upravljana in so zasnovana po principih ekonomske demokracije, torej, denimo, združna podjetja, uspela krizo preživeti z manj ali brez odpuščanj, da so v trenutku, ko se je ponovno pričela gospodarska rast, hitreje odskočila od ostalih, da danes imajo višje dobičke in predvsem, da na okolje, na svoje zaposlene in na celoten življenjski prostor vplivajo bistveno bolj pozitivno kot, če rečem, klasično kapitalistično upravljanje podjetja.

Dogovor na ravni koalicijskih strank je bil, da bo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v medresorsko usklajevanje posredovalo ta naš zakon, ki ga je takratni državni sekretar Ministrstva za finance gospod Dragonja ocenil kot enega ključnih protikriznih ukrepov. Zdaj, nekaj več kot leto dni zatem, ker smo počasi pri koncu mandata tega sklica zbora, me zanima:

Kje v medresorskem usklajevanju je zakon o delavskih odkupih?

Kdaj bo vložen?

In če obstajajo zadržki:

Kakšni so zadržki, da se to do sedaj še ni zgodilo?

Ena izmed ključnih obljub te naše koalicijske vlade na začetku je bila namreč vzpostavljanje pogojev za funkcioniranje ekonomske demokracije, celostna prenova upravljalvske logike in korak naprej k vključenosti zaposlenih v upravljanje, v delitev dobička in predvsem v generiranje nove dodane vrednosti. Zato bom hvaležen, če bo odgovor ministra »ne« in da bo to storil naslednji sklic, ampak »da«; Vlada bo zakon vložila.

Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Odgovor boste dobili.

Gospod Tomaž Lisec bo postavil vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za besedo.

Spoštovana ministra, kolegice in kolegi, vsem skupaj lep pozdrav!

Osebnostno mislim, da imamo v Sloveniji problem, da se premalo zavedamo, kaj nam Evropa ponuja, tako vsebinsko, predvsem pa finančno, čeprav vemo, da smo že vstopili v drugo polovico izvajanja evropske politike, ki se ji reče 2013–2020. Tudi ko smo se pripravljali na to evropsko politiko v teh letih, imam občutek, da smo premalo resno vzeli vsebino, tudi na področju kmetijstva je tako. Ko smo sprejeli določene programe, smo takoj v Državnem zboru, predvsem na predlog poslanskih skupin desne opozicije, zagnali vsaj majhen vik in krik, kako smo nepripravljeni na evropsko kmetijsko politiko. In potem imamo probleme, ko se nam od danes do jutri dogajajo različni predpisi.

Spoštovani minister, tule pred sabo imam petnajst strani vašega resornega ministrstva Javni razpisi iz naslova ukrepov PRP 2014–2020. Glede na to, da so določeni ukrepi še v fazi sprejemanja vlog, me zanimata predvsem dva razpisa. Najprej je podukrep 4.3, Javni razpis za operacijo ureditve gozdne infrastrukture za leto 2017. Iz tega ukrepa me zanima samo ena stvar:

Ali je razpis končan, kajti rok za sprejemanje vlog je bil 10. 1. 2017?

Kakšni so vsebinski ter finančni učinki tega ukrepa?

Kajti po mojih informacijah določeni ljudje, ki so se prijavili na ta razpis, še niso dobili nobenega odgovora.

Drugi razpis, ki je zelo aktualen, sicer se lepo sliši, za teh 20 milijonov, razpisanih za podukrep 6.3, Javni razpis, Pomoč za zagon dejavnosti, namenjene razvoju majhnih kmetij. Lepo se sliši, 20 milijonov, evropska sredstva in tako naprej. Ampak potem imamo, da vsakdo lahko prejme maksimalno 5 tisoč evrov. Imamo ogromno pogojev in meril: vsaj 3 glave velike živine in manj kot 15 glav velike živine, najmanj 3 hektarje in manj kot 6 hektarjev primerljivih kmetijskih površin, več kot 50 % kmetijskih zemljišč se mora nahajati v OMD, mora biti poslovni načrt za obdobje treh let, morajo biti cilji, ki prispevajo h gospodarskemu razvoju, in tako naprej. Skratka, tipično slovensko: pogoji, kriteriji, merila.

Name se je obrnilo veliko kmetov, ki sprašujejo, prvič:

Zakaj takšni pogoji, merila in kriteriji?

In drugič:

Zakaj maksimalno 5 tisoč evrov za en razpis?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci, kolegi ministri! Spoštovani gospod poslanec, hvala za dano vprašanje.

Razumljivo je, da o nekaterih stvareh mislimo različno. Slovenija je bila dobro pripravljena na Program razvoja podeželja. Poznano vam je, da smo bili ena prvih držav, ki smo ga sploh dobili, kar nam omogoča, da ga relativno dobro koristimo. Od milijarde 100 milijonov smo do tega trenutka z odločbami odobrili že 433 milijonov, kar je 39 %, izplačil iz celotnega programa pa je bilo 246 milijonov. Vsi, vključno s tujci, ocenjujejo, da je to dobro.

Kar se tiče razpisov. Do sedaj smo imeli 30 razpisov. Ker je bil program sprejet leta 2015, je bilo največ razpisov v letu 2016, 10 jih je bilo tudi že v tem letu in še osem jih bo v tem letu. Do sedaj razpisanih sredstev je bilo preko teh investicij 254 tisoč, razdeljenih odločb pa je do 105 milijonov. Suma sumarum gre tukaj za investicijski napor v vrednosti, kjer je povprečna stopnja sofinanciranja okoli 40 %, za okoli 600 milijonov evrov.

Spoštovani poslanec, vi ste me konkretno, če sem dobro razumel, vprašali za razpise Podpora za naložbe v gozdno infrastrukturo. Do sedaj smo imeli dva. Prvi razpis je bil 26. 2. 2016 do 23. 5. in razpisanih sredstev je bilo za 3 milijone in pol; zaprosenih za milijon 859, vlog je bilo 228, pogoje je izpolnjevalo 151 vlagateljev. Naslednji tovrstni razpis je bil odprt 29. 9. 2017, na razpolago je 3 milijone evrov. Razpis je odprt do 10. 1. Razumljivo je, da ni drugih podatkov, ker je razpis še odprt.

Razpis za male kmetije, ki smo ga letos – mislim da, prvič v zgodovini Slovenije – izvedli, je pa nastal na podlagi študije, ki smo jo delali, kako pomagati Halozam. S tem da ukrepi, ki so iz takratnih ugotovitev, so bili ukrepi, ki jih je treba po celi Sloveniji izvajati. Ugotovilo se je, da ob tem, da imamo razpise, kjer lahko vse kmetije kandidirajo, da pa obstaja ena skupina kmetij, ki ima razvojni potencial, po drugi strani pa je posebej ogrožena. In če tovrstne kmetije propadejo, ker imajo rastlinojede živali, sledi zaraščanje, ker tam niso mogoče druge dejavnosti. To so kmetije, ki delajo na območjih, kjer je težko kmetovati. Tako je bil to pogoj, da delajo na teh območjih.

Kot drugo, pogoj je bil pač velikost. Zakaj takšna velikost? Ker nad 6 hektarjev primerljivih kmetijskih zemljišč, to pomeni 6 hektarjev kmetijskih, recimo, polj, 12 hektarjev, recimo, če gledamo, travinja. Od tu naprej kmetije bistveno lažje pridejo tudi do drugih investicijskih razpisov, pod to mejo pa zato, ker kljub vsemu mora obstajati neka razvojna moč na teh kmetijah. Zakaj je tudi število živali? Zato, ker leta nazaj so bile podpore, kjer je bila minimalna obtežba. Na koncu se je dogajalo, to leta nazaj, da so denar dobivali samo zato, ker so se prijavili, količinska proizvodnja pa je bila zelo, zelo majhna. To so bili razlogi, da smo šli v ta razpis.

Ta razpis pa omogoča tudi še nekaj. Tukaj smo testirali računalniški sistem na ta način, da se pobirajo podatki iz baz, ki so pač

agenciji in svetovalni službi dosegljive, tako da bo minimalno administriranja. Edino, kar pa je treba vedeti, da če bodo kmetje investirali v neke investicije in ne samo v osnovno proizvodnjo, morajo obdržati račune, zato da se bo lahko to upoštevalo pri dohodnini. Plačila: po izdaji odločbe bo 70 % tega zneska, potem čez triletno obdobje pa še 30. Torej, to ni klasičen investicijski razpis – te razpise ves čas peljemo tudi za to vrsto kmetij –, ampak enkratno vložek 20 milijonov v skupino kmetij, za katero smo ocenili, da je posebej ogrožena, ima razvojni potencial in če se jim v bistvu karkoli zgodi, bo na tistih območjih prišlo do zaraščanja.

Je pa, mimogrede, to moram povedati, bil tovrstni razpis usklajen z nevladnimi organizacijami s področja kmetijstva.

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec, boste zahtevali dopolnitev odgovora?

Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Bom začel na koncu, da je bil razpis sklenjen z nevladnimi organizacijami. Name se je v času od, mislim da 13. 10., ko je šel ta razpis medijsko in vsebinsko ven, obrnilo ogromno tistih kmetov, ki naj bi jih ti razpisi za pomoč malim kmetom, ki naj bi jim prineslo neke pozitivne zadeve, obrnilo z ogromno vprašanji. Najprej, še enkrat, vsi slovenski kmetje se ne samo pri tem razpisu, ampak pri mnogih drugih razpisih sprašujejo, zakaj toliko predalčkanja s pogoji, z merili, s kriteriji. Imajo občutek, vsaj večina njih, tudi tistih, ki so se name obrnili, da so vedno neki pogoji, kjer se sprašuješ, ali se je sploh smiselno prijaviti, ogromno je tistih, ki sploh rečejo, itak se ne morem prijaviti, ker izpadem. Tukaj posebej opozarjam na ljudi, ki se name obračajo, ki prihajajo s področja sadjarstva in zelenjadarstva in upajo, da bodo tudi oni deležni takšnega razpisa. Na drugi strani so ljudje, ki sprašujejo, ali je smiselno – glede na to, da prebirajo: splošni pogoji, merila, obveznosti upravičenca, finančne določbe, obravnavanje vlog – se sprašujejo, ali je sploh smiselno se prijaviti na razpis, kjer dobiš 5 tisoč evrov. Ker vemo, da če hoče nekdo nekaj resno početi, je to neka minimalna pomoč države, na drugi strani pa mora iti preko ogromno papirologije in ne nazadnje se na koncu sprašujejo, ali bodo sploh dobili 5 tisoč evrov. In če jih bodo dobili ali ne, glede na to, da mora biti poslovni načrt in vse ostalo, da na koncu se bodo zmotili za kakšno piko in bodo čez tri ali čez pet let morali vračati sredstva.

Skratka, ogromno kmetov upa, da bo čedalje manj razpisnih pogojev, ki jim bodo oteževali delo, ampak da bodo razpisni pogoji, ki jim bodo olajševali delo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister, mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Tukaj se le moramo zavedati, da javni denar ni samo javni denar slovenskih, ampak tudi evropskih davkoplačevalcev, ker je sofinanciranje 25 : 75. Sam razpis je tako narejen, da ko pride kmet do svojega svetovalca, bo povprečno svetovalec potreboval pol ure. Podatki se dobijo iz elektronskih baz, do katerih ima dostop, in skupaj s poslovnim načrtom je povprečna trenutna ocena, da bosta s svetovalcem porabila pol ure za vnos podatkov in za elektronsko oddajo. Pri tem razpisu, mimogrede, je mogoča samo elektronska oddaja. Tako vsi, s katerimi sem se do sedaj pogovarjal, govorijo o veliki poenostavitvi. Sam si pa želim, da tudi končna ocena tistih, ki bomo ocenjevali ta razpis, bo takšna. Dejstvo je pa, da kadar gre za evropski in slovenski, torej za javni denar, so pogoji in so tudi kontrole in če se ne izpolni tega, kar se obljubi pri vlogi, je treba denar tudi vložiti.

Še enkrat bi rad povedal, zakaj je bila tokrat izbrana zelo ciljna skupina kmetij. Zato, ker najbolj ogrožene kmetije in hkrati kmetije, ki imajo razvojni potencial, so kmetije, ki delajo večino na strmih področjih. Drugič, to so kmetije, ki imajo kljub vsemu še zadosti količino proizvodnje, da imajo razvojni potencial. Kot tretje pa, mi dobivamo vprašanja, zakaj je meja 0,7 GVŽ na hektar oziroma 0,5 pri ekološki proizvodnji, zakaj ni še nižja, ob tem, da je povprečna obremenitev v Sloveniji dosti višja. To pa je zaradi izkušenj iz obdobja pred sedmimi leti, recimo, ko se je investiralo dosti in so bili prenizki kriteriji in se je ugotovilo, da nekdo, ki je kmet in ima samo nekaj živine in dosti površin, dobi denar, učinka – ki ga pa v bistvu program razvoja podeželja zahteva, in to je, da se poleg tega, da se združuje krajina, da se tudi investira v proizvodnjo hrane – pa ni. In zato so takšni pogoji.

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec bo predstavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

Izvolite.

DANIJEK KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem ministrom in ministricam, kolegicam in kolegom!

Spoštovano ministrico Ireno Majcen, ministrico za okolje in prostor, sprašujem okrog problematike dveh uredb, in sicer Uredbe o vodnih povračilih in Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Obe z določenim namenom. V zadnjem obdobju je bilo

tudi na osnovi velike pomoči evropskih sredstev v Republiki Sloveniji obnovljenih veliko vodovodov na občinski ravni ter tudi širše. Med obnovo teh vodovodov so se jasno izboljšale tudi razmere na tem področju, vendar ne v smeri boljše kvalitete pitne vode. Zakaj? Najprej glede zahtev, ki so jih morali izpolnjevati novi projekti. Vemo, da se je zaradi zahtev o požarni varnosti presek vodovodnih cevi bistveno povečal na novih vodovodih, zaradi novih materialov in tehnologij pa ti vodovodi praktično ne puščajo več. In posledično se voda v teh vodovodnih sistemih na nek način kvari oziroma postane slaba v smislu, da stoji v večjih količinah, ker ni zadostne porabe. Zanimivo je, da se name obračajo s strani lokalnih skupnosti, komunale in posamezniki ter se sprašujejo, zakaj ni možen en od ukrepov, ki ga pa Uredba o vodnih povračilih ne dovoljuje. Namreč to, da imamo v veliki meri zbiralnice vode, kjer se voda v teh zbiralnikih pretaka pred preходом v sam zbiralnik in preden pride na mesto merilne naprave, ki dejansko ugotovi odvzeto vodo, preden pride do sekundarnega razvoda v nadaljevanju. Veliko te vode se pretoči pred tem prvim merilnim mestom.

In zato postavljam vprašanje ministrici glede te uredbe:

Ali je možno to zadevo tako spremeniti, da bi se nekje na koncu vodovoda namestila ena iztočna pipa, ki bi imela merilno mesto, in bi se to poračunavalo s tem merilnim mestom takoj za običajnim vodohranom, seveda takrat, ko je vode dovolj?

S tem bi se zagotovila pretočnost vode v teh novih vodovodnih sistemih in s tem izboljšala tudi kvaliteta vode. Moram reči, da smo o tem veliko govorili tudi s komunalnimi podjetji. Pravijo, da je to tehnično vsekakor izvedljivo, imajo pa težave, ker tega niti zakon niti uredba ne dopuščata.

Zato sprašujem:

Ali je to izvedljivo, vse v korist izboljšanja?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani poslanec gospod Danijel Krivec, spoštovani poslanke in poslanci!

Vprašanje, ki mi je namenjeno, sodi v sklop obsežnega dela Ministrstva za okolje in prostor. Res je, da je opredeljeno samo kot vprašanje za izračunavanje pokrivanja stroškov oskrbe s pitno vodo; res pa je tudi, da naše ministrstvo skrbi za kar nekaj javnih služb. Ob vodovodu se tudi pri nas določajo osnovni elementi za izračun cene odpadne vode, stroškov, ki nastanejo pri tem, in za zbiranje in odlaganje oziroma procesiranje odpadkov. V program dela smo navedli tudi uredbo oziroma preoblikovanje ali pa spremembo Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev

obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja; res pa je, da imamo v letošnjem letu na ministrstvu kar nekaj pregledov Računskega sodišča; med drugim tudi na to temo, kjer rezultati ali pa vsi pregledi še niso zaključeni. Ampak na nek način se kaže, vsaj v dosedanem delu z Računskim sodiščem, da se ugotavlja, da je uredba akt, ki bi moral biti prenesen v višje, torej v sam zakon, ki bi urejal problematiko metodologije in oblikovanja cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Če sedaj povem, da smo v teh postopkih spremembe uredbe imeli kar nekaj srečanj, tudi s predstavniki komunalnih podjetij, je pa res, vsaj kolikor imam jaz vedenja, da so nekatera komunalna podjetja bolj kot tematiko, ki ste jo, spoštovani gospod Danijel Krivec, vi izpostavili, me na nek način nagovarjali, da bi stroške, ki nastajajo z vodovarstvenimi območji, oziroma stroške zmanjševanja obremenitev na vodovarstvenih območjih prevzeli na ministrstvu. Sam pregled oziroma to metodologijo, ki omogoča ugotavljanje nekih procesnih izboljšav, je še možno pogledati. Se mi pa zdi nujno, da ta predlog dobimo tudi v pisni obliki na ministrstvo; in če je treba, se srečamo tudi s predstavniki, ki so ga oblikovali.

Sama se nagibam k temu, da je oskrba s pitno vodo ena od temeljnih nalog občin. To nalogo občine vsaj v Sloveniji v večini meri izvajajo preko komunalnih podjetij oziroma v nekaj primerih je bila ta koncesija podeljena tudi družbam, pa je v zadnjem času tudi to ugasnilo, tako da same občine izvajajo to službo preko režijskih obratov ali pa komunalna podjetja. Dejstvo je, da je v to mrežo za oskrbo s pitno vodo nujno vlagati, da je bilo v preteklosti teh vlaganj razmeroma manj. Z možnostmi, ki pa so jih občine pridobile za pridobivanje kohezijskih sredstev, pa se v vlaganja v infrastrukturo, ki omogoča ustrezno, celo boljšo oskrbo s pitno vodo, veliko vlaga. Na vsak način je treba poiskati možnosti, ki bodo sprejemljive tudi za občane, za državljane, za katere se ta oskrba vrši, in da ne bodo povzročale previsokih cen. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec, boste zahtevali dopolnitev odgovora?
Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala lepa.

Zahvaljujem se ministrici za prvi del odgovora in za njeno pripravljenost, da se zadeve dopolnijo oziroma korigirajo. Kot sem rekel, govorimo o Uredbi o vodnih povračilih, kjer je sicer v 3. členu prej bilo govora o izgubljeni vodi kot izgubi, vendar je bilo to definirano samo za neko prehodno obdobje, kasneje pa tega ni več. Moje vprašanje je šlo glede na izkušnje in občane, ki se obračajo name, ravno v tej smeri, da se kvaliteta oskrbe z vodo v teh novih podvodnih sistemih popravi, kajti ne gre za

noben izpad prihodka s strani ministrstva, gre za tisto vodo, ki se preliva na vodohranu. Lahko bi se prelivala na nekem odštevalnem števcu na koncu vodovoda. S tem bi se voda osveževala in bi bili tudi občani zadovoljni. Ni tako malo teh primerov in s tega vidika bi bilo korektno, da se o tem razmisli.

Vi ste pa nadaljevali z vprašanjem, ki ga nameravam razširiti. Gre za metodologijo za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb, kjer se tudi predpisuje stopnja amortizacije ravno za te nove sisteme. Predpisuje se tudi nek pogoj izkoriščenosti, zmogljivosti te infrastrukture.

Zanima me:

Ali ministrstvo razmišlja tudi o korekciji teh stopenj amortizacije?

Za periferijo, kjer je gostota odjema sorazmerno majhna, so te stopnje amortizacije še vedno zelo visoke zaradi Priloge 1, ki je obveza za javne komunalne službe. In tudi ta stopnja izkoriščenosti je zelo visoko predpisana, predvsem za tista območja, kjer je na kilometer nekega vodovoda ali pa kanalizacije sorazmerno malo uporabnikov.

Sprašujem vas:

Ali razmišljate o korekciji tudi te uredbe?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala za dodatno vprašanje.

Nadaljujem v svoji razlagi tam, kjer se je v preteklosti pokazalo ..., torej cene javnih komunalnih oskrb občanov so bile določene, bile so zamrznjene in je finančnih virov za zagotavljanje obnove obstoječe infrastrukture, kaj šele za vlaganje v nove tehnične izboljšave, takrat primanjkovalo. S kohezijskimi sredstvi se je v Sloveniji oskrba z infrastrukturo v mnogih delih izboljšala; na noben način pa ne v celoti. Še vedno se izvajajo ti projekti. Zmanjševanje amortizacijske dobe pod realno amortizacijsko dobo pa pomeni, ko bodo ti objekti, ta infrastruktura dosegli svojo starost, ne bo finančnih virov za njihovo obnovo. Kaj takrat, ob potrebnih obnovah? Res je, da imajo občine že sedaj na nek način možnost izbire. Del te amortizacijske stopnje lahko občine tudi subvencionirajo, res pa je, da je potreb po izboljšavi v praktično vsaki občini še nekaj; in je treba to izboljšavo infrastrukture tudi izvajati. Amortizacijska doba je prirejena na kvaliteto materiala, ki je vgrajen, če govorimo v vodovodih, v vso infrastrukturo, ki služi vodovodu. Res je, da to niso cevi, to je velikokrat lahko vodohran ali tehnične možnosti za izboljšanje oziroma za preprečevanje onesaženosti oziroma za vodo, ki jo je treba pripraviti v zagotovilo, da potrošniki ne bodo pri pitju te vode imeli težav. Kot sem že prej omenila, po vseh pregledih Računskega sodišča bo ostala še verjetno kakšna stvar za odpreti,

medtem ko sama amortizacija po mojem vedenju ni bila predmet diskusije. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Jasna Murgel bo postavila vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak. Ker je ministrica odsotna, prosim, da se opredelite do načina odgovora.

Izvolite.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa, predsedujoči. Lep pozdrav tudi vsem prisotnim!

Jaz bom zahtevala ustni odgovor na poslansko vprašanje. Ga bom zdaj povedala, potem pa naj na eni od sej ministrica ustno odgovori. Moje vprašanje zadeva otroke s posebnimi potrebami, in sicer ožjo skupino slepih otrok, katerih starši so se obrnili na mene. Ker so imeli slepi otroci pravico do prejemanja dodatka za nego otroka na podlagi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih in hkrati po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju tudi dodatka za pomoč in postrežbo. Leta 2015 so centri za socialno delo začeli obveščati upravičence, torej starše teh otrok, da naj ne bi bili upravičeni do obeh prejemkov, zato so se starši, ker so zaupali centru za socialno delo, odpovedali enemu od teh dodatkov, to je dodatku za nego in varstvo otroka, ker so se bali, da bodo morali ta dodatek vračati. Leta 2015 je nekdo od staršev vložil tožbo proti državi in uspel s svojim tožbenim zahtevkom. Po tem sodnem postopku smo ugotovili, da lahko starši za otroka prejema dodatke za nego otroka ter tudi dodatke za pomoč in postrežbo po obeh zakonih. Vendar do nekega vračanja teh sredstev ni prišlo, da bi se vračalo vsem upravičencem, ki so upravičeni do tega, kajti pred kratkim je tudi prišlo do sodne prakse, v kateri so sodišča zavrnila zahteve staršev za vračanje teh dodatkov za nazaj. Svoje sklepe so utemeljila s tem, da bi se morali starši pritožiti zoper sklep, s katerim je bil zavrnjen njihov predlog, da se jim dodeli ta dodatek; starši pa tega niso naredili, ker so enostavno dobili navodila s centrov za socialno delo, naj se ne pritožujejo. Vprašanje, ki je odprto, je vprašanje vračanja teh dodatkov za nego in varstvo za nazaj. Staršem se je zelo težko udeleževati nekih postopkov in se boriti za te dodatke za nazaj, v posameznih primerih gre tudi za 30 tisoč evrov.

Sprašujem ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti:

Kaj boste naredili, da bi se ta stvar uredila za nazaj?

Torej izplačilo teh dodatkov slepim otrokom za nazaj, da ne bi morali biti sami udeleženi v nekih postopkih in da bi država poskrbela namesto njih.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar bo postavil vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani minister, zastavil bi vam rad vprašanje glede Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa, in sicer glede delovanja in tudi poslovanja te javne agencije.

Zelo zanimivo je bilo na zadnjem zasedanju matičnega odbora za infrastrukturo, kjer smo obravnavali Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o voznikih, kjer gre izključno za namenskost dodelitve stroškov pri opravljanju vozniškega izpita za teoretični del in praktični del, da ta sredstva ne grejo preko proračuna Republike Slovenije na javno agencijo, ampak da se določi ta namenskost in da ta sredstva, zbrana pri opravljanju voznških izpitov, grejo direktno na agencijo. Državni sekretar je podal nekaj res zelo zanimivih informacij, ampak tudi zelo pomanjkljivih. Osnovna pomanjkljiva informacija je, koliko je teh zbranih sredstev letno, koliko se teh zbranih sredstev pobere; po drugi strani je podal informacijo, da ima agencija letos primanjkljaj med 700 tisoč in 900 tisoč evrov. To je informacija, ki jo je podal državni sekretar, in zaradi tega se tudi ta namenskost porabe sredstev določa s spremembo predloga zakona; kljub temu da je predvidena podražitev cene teoretičnega in tudi praktičnega dela. Konkretno je podana informacija, teoretični del naj bi bil 24 evrov, praktični del 33. Je pa zanimivo tudi poslovanje same agencije. Agencija ima v letnem planu 5 milijonov 400 predvidenega finančnega poslovanja. Za preventivo se pa nameni 300 tisoč evrov. To je bila prvotna informacija državnega sekretarja, kasneje je to popravil, da nekje med 300 tisoč in 500 tisoč, ampak da ne ve natančno. Seveda se potem postavlja zelo zanimivo vprašanje, ker gre za javno agencijo, dejansko je financirana iz proračuna, zdaj smo zagotovili še celotni finančni vir sredstev, ki ne vemo, kolikšen je; v resnici pa nameni 7 % za preventivo in varnost v cestnem prometu, za kar je osnovno namenjena. Potem je vprašljiva smiselnost delovanja take agencije, ker vidimo, da dejansko porabi 93 % samo za lastno ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Minister dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi poslancu gospodu Ljubu Žnidarju za postavljeno vprašanje.

Dejansko je v zakonodajnem postopku v Državnem zboru novela Zakona o voznikih, s katero določamo namenskost zbranih sredstev

iz naslova opravljanja vozniških izpitov. Ta namenskost je dogovorjena in usklajena z Ministrstvom za finance, gre pa za to, da doslej sredstva, ki so se zbrala s strani pristopnikov k izpitu, niso bila namenska. Zbrala so se v prenizki vsoti glede na stroške, ki jih ima agencija z opravljanjem izpitov. Zato je bila izvedena ta sprememba, da se ta zbrana sredstva za izvajanje izpitov zberejo namensko in da v celoti pokrijejo stroške, ki jih ima agencija z izvajanjem izpitov. Gre za to, da so se doslej s strani proračuna in tudi drugih virov, ki bi jih agencija morala namenjati, ta sredstva prelivala v pokrivanje tega premajhnega zbranega zneska za opravljanje izpitov. Če pogledamo samo ta žakelj za izpite, je približno tako, da na leto ta strošek, ki ga ima agencija, zadnja leta znaša približno 2 milijona evrov; zbere se pa približno milijon 400 tisoč evrov. S tega naslova je evidentno treba to tarifo za pristop k teoretičnemu in praktičnemu izpitu zvišati in jo opredeliti namensko, da bo ta žakelj, če temu tako rečemo, samozadosten. Iz proračuna se pa potem namenjajo sredstva za ostale dejavnosti, preventivo, za vodenje ostalih evidenc o voznikih in vozilih, za ostale dejavnosti na področju razvoja in koordiniranja varnosti v cestnem prometu ter še za druge splošne zadeve, ki jih agencija mora opravljati, materialne stroške in tako naprej.

Skupni budget agencije znaša približno 5 milijonov letno, kot rečeno, 2 milijona gre za izpite, 3 milijone se pa bo zagotavljalo po novem iz proračuna. Pretežni del tega bo šel za preventivno dejavnost. V zadnjih letih je zaradi tega prehajanja bilo preventivi namenjeno izrazito premalo, tule imam podatke, recimo v letu 2011 je bilo za preventivo namenjeno 2 milijona evrov, v letu 2012 – 500 tisoč, v letu 2013 celo samo 280 tisoč, potem v letu 2014 spet rahlo povečanje na 340, v letu 2015 – 390 in v letu 2016 smo ponovno prišli na številko preko milijona. Ampak cilj je, da bi se za preventivo namenjalo med milijonom in pol do 2 milijona evrov. In to bo možno s tem, ko bomo vozniške izpite in stroške, povezane z njimi, osamosvojili in opredelili to namenskost zbranih sredstev. Upam, da sem s tem odgovoril na vaša vprašanja, kako, za kakšne namene in v kakšni višini se namenjajo sredstva za različne dejavnosti v agenciji. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Imate zahtevo za dopolnitev odgovora, gospod Žnidar.
Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani minister, med vrednostjo za preventivo, ki jo je podal državni sekretar, in vašo informacijo je trikratna razlika. Tu se tudi vidi, kako pripravljen pride državni sekretar na matični odbor. Kljub vsemu, glavnina vseh sredstev bo sedaj šla namensko iz teh prihodkov

pri opravljanju vozniških izpitov s tem zakonom, ko bo sprejet; in drugi del, kjer je glavnina iz samega proračuna. Na celotni agenciji, ker tudi ni opredeljeno samo za tisti del glede opravljanja vozniških izpitov, ampak na tej agenciji je zaposlenih preko sto zaposlenih. In če pogledamo, od 5 milijonov 400 tisoč evrov dejansko damo za preventivo milijon, in še tisti zbrani del, kolikor je, milijon 800 od vozniških izpitov, to se pravi, da imamo 3 milijone 800. Dejansko pri osnovni nalogi javne agencije je potem še vedno čez palec 2 milijona neke razlike, ki ni namenjena osnovnemu namenu – preventivi in varnosti v cestnem prometu. V tem razmerju se preveč porabi za plače oziroma je težko upravičiti celotno število zaposlenih in tukaj prihaja do kar očitne razlike. Gre za racionalnost pri delovanju te javne agencije, ki ima stoodstotno zagotovljeno porabo... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

V agenciji je zaposlenih 100 uslužbencev, 59 jih dela na področju vozniških izpitov. Ta strošek, ki sem ga omenil, da se za vozniške izpite potrebuje približno 2 milijona letno, vsebuje plače zaposlenih in materialne stroške za izvajanje izpitov, za posodabljanje izpitnih gradiv, za delovanje samih izpitnih centrov, opremljanje poligonov. Skratka, tukaj so plače in materialni stroški. V ostalem delu, če rečemo, da zdaj ne bova prav natančna, ampak približno 5 milijonov je letni proračun, 3 milijoni pa gredo večji del za preventivo. Naš cilj je, da se bo za to namenilo med milijonom in pol do 2 milijona v naslednjem letu. V letošnjem letu smo bili še na številki milijon 300 tisoč. Poleg preventive pa so tukaj še, kot sem rekel, sistemi evidentiranja voznikov, baze evidentiranja vozil in same splošne dejavnosti, materialni stroški s samo stavbo in seveda s preostalim delom zaposlenih. Upam, da je to v grobem dovolj jasno, lahko pa pripravimo natančen razrez bilance in proračune agencije, da bo pregledno, točno koliko znašajo materialni stroški za zaposlene, za stavbe, za investicije, če bi želeli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem mag. Branislava Rajiča ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Gospod Rajič, izvolite.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Hvala, gospod predsedujoči. Spoštovani gospod minister!

V večja mesta, predvsem v Ljubljano, se vsak dan v službo, šolo, na zdravniške preglede pelje na tisoče ljudi. Večina jih za dnevne migracije uporablja avtoceste. Evidentno

je, da se je promet na avtocestah v zadnjem času močno zgostil, predvsem v jutranjih konicah. Mariborčanom na primer se je potovalna pot v Ljubljano iz ure in dvajset minut podaljšala na skoraj dve uri. Z večjo gostoto prometa se tako soočajo vozniki na vseh odsekih avtoceste, še posebej pa tisti, ki uporabljajo štajersko in primorsko avtocesto. Ampak zaradi neverjetno velikega števila tovornjakov na avtocesti na posamičnih odsekih, ki popolnoma zasedejo vozni pas, potniški promet poteka izključno po prehitvalnem pasu, zato se ob tem pojavlja tudi problem medsebojnega prehitvanja tovornjakov. In to medsebojno prehitvanje tovornjakov ohromi in močno upočasni promet potniških avtomobilov, ob tem se tveganje za nastanek prometne nesreče bistveno poveča. Poraja se misel, da bi bilo do izgradnje tretjega voznega pasu nujno treba uvesti ukrep prepovedi prehitvanja tovornjakov, ampak tako, da se dosledno izvaja kontrola in da se izpeljujejo sankcije na avtocesti v času prometnih konic. Ta praksa ni neznana v sodobnem svetu, nekaj časa je bila tudi veljavna pri nas, ampak je zaradi nedoslednega sankcioniranja posledično zamrla. V času, ko je tehnologija napredovala skoraj do meje spogledovanja z Orwellovim velikim bratom in ko smo vozniki osebnih avtomobilov vidni, zaznavni in za storjene prometne prekrške kaznovani brez težav kar elektronsko, se zdi, da bi bila podobna videokontrola in kaznovanje medsebojnega prehitvanja tovornjakov izvedljiva. S tem se bi ustvarili znosnejši pogoji vožnje in več varnosti na avtocestah.

Moje vprašanje je:

Ali na ministrstvu razmišljate o ukrepih, ki bi prepočasen, pregest in nevaren avtocestni promet privedli v stanje boljših pogojev njegovega izvajanja?

Katere ukrepe vidite kot najbolj obetavne?

Ker je že bilo zastavljeno eno vprašanje, na katerega ste delno odgovorili, tudi ko gre za moje vprašanje, rad bi vas tudi opozoril in spomnil, da Mariborčani še vedno čakamo na odlok ministrstva za ukinitve vinjetnega režima na hitri cesti skozi Maribor od Pobrežja do Melja.

Prosim vas za konkreten odgovor o odpravi obveznih vinjet na tem odseku, s tem se bi bistveno zmanjšali prometni zamaški v Mariboru .../ izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister dr. Peter Gašperšič, izvolite, imate besedo.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala poslancu gospodu Rajiču za postavljeno vprašanje.

Res je, danes sem že imel podobno vprašanje na temo problematike gostega prometa na avtocestah, zlasti v povezavi s prehitvanjem tovornih vozil. Zgostitev prometa je postala res zelo problematična in očitna v

zadnjih nekaj letih po tem, ko je Slovenija evidentno izšla iz gospodarske krize in smo soočeni z gospodarsko rastjo. Posledično je zelo narasel tovorni in tudi osebni promet. Zlasti v jutranjih pa tudi popoldanskih konicah se je praktično nemogoče na avtocesti že po prehitvalnem pasu voziti, ker je tudi ta že pogosto zaseden s tovornimi vozili, ki prehitujejo kolono tovornih vozil na voznem pasu. Zato se na ministrstvu v sodelovanju z Darsom kot upravljavcem spopadamo z naslavljanjem te problematike; tukaj imamo evidentirane kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne ukrepe. Kratkoročni so ti, ki so najhitreje izvedljivi, vendar je njihov učinek skromnejši. Tukaj mislim zlasti na omejevanje hitrosti pred mesti, kjer prihaja do zgostitev, da se na ta način zmanjša pripad vozil, ki prihajajo na ta problematična mesta. Drugi ukrep pa je ta prepoved prehitvanja, spet na odsekih, kjer je ta promet najgostejši. Mi že imamo uvedeno prepoved prehitvanja, to smo letos z Darsom izpeljali, na obvoznici, ljubljanskem obroču ter na določenih odsekih štajerske avtoceste, kjer pa so časovno omejene te prepovedi prehitvanja. Sedaj se dogovarjamo o tem, da bi te prepovedi razširili na celoten svetli del dneva, takrat, ko je promet najgostejši. Na ta način bi tudi, vključno s poostrenim nadzorom, dosegli, da se promet tovornih vozil skoncentrira na vozni pas, medtem ko se promet osebnih vozil lahko odvija bolj tekoče po prehitvalnem pasu. Ta ukrep načrtujemo in računam tudi, da bo v najkrajšem času izveden, seveda pa je treba zagotoviti tudi ustrezen nadzor, da bo imel potem tudi ustrezen učinek.

Za srednjeročne ukrepe lahko omenim, da jih Dars tudi že načrtuje. To je zlasti predelava in možnost uporabe odstavnih pasov za izvajanje, kot tretji vozni pas, spet v času največjih konic. Tak ukrep se v tujini tudi uporablja. V ta namen je treba odstavnih pasove nekoliko razširiti in povečati nosilnost, torej utrditi. Potrebni so torej gradbeni ukrepi in še določeni informacijski portali, ki bodo v konicah sprostili promet, sicer pa bo odstavnih pas namenjen svoji osnovni funkciji odstavnega pasu. Najbolj učinkovit in dolgoročni ukrep pa je izvedba tretjih pasov, ki pa se tudi načrtujejo. Najdlje je in je že pripravljen ter bo tudi šel v izgradnjo tretji vozni pas oziroma šestpasovnica na zahodni ljubljanski obvoznici, ki je najbolj obremenjen odsek na slovenskem avtocestnem omrežju. Načrtujejo pa se tudi podobni ukrepi za izgradnjo tretjih pasov po celotnem obroču in na vseh teh ključnih vpadnicah, torej od Domžal proti Ljubljani, od Grosuplja proti Ljubljani, Vrhnike in Kranja proti Ljubljani. To bo seveda dolgoročni ukrep. Glede vinjet, glede hitre ceste H2 skozi Maribor lahko povem to, da je bila prošnja, ki je bila podana s strani Občine Maribor, posredovana na družbo Dars, ki je kot upravljavec pristojna, da presodi o tem, ali so izpolnjeni pogoji zakona in uredbe o tem. Poudaril bi to, da ne gre za ukinitve cestninjenja,

ampak ta ukrep uredbe omogoča preusmeritev nevinjetnega prometa na vinjetno cesto in uporabo te ceste brez potrebnih ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod minister.

Mag. Branislav Rajič, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.
Izvolite.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Hvala lepa, gospod minister.

Očitno kjer je volja, tam je pot. Našli ste nek drug modus operandi, da se ta vinjetni režim na nek način vendarle onemogoči oziroma ukine na tem delu. Hvala za to. Upam, da bo hitro. Ko gre za kontrolo medsebojnega prehitevanja tovornjakov, moja želja je bila, da kot odgovor na to vprašanje slišim, da se bosta ministrstvo in Dars lotila izvajanja teh ukrepov kontrole in sankcioniranja na enako poskočen in hiter način, kot se lotevate tega, ko gre za kontrolo hitrosti voznikov osebnih avtomobilov. Če se tako hitro zganete in zadevo uredite v nekaj mesecih, pričakujemo to in si želimo, da bi se tudi v tovornem prometu enako hitro odzivali.

Ali imate še kaj v tem smislu za povedati, bolj konkretno – sankcije?
Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Gašperšič, želite še kaj dodati?
Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

To je gotovo naš cilj, da bodo ukrepi za omejevanje prehitevanja, ki bodo uvedeni, tudi dejansko spoštovani. Tukaj bomo v sodelovanju s policijo in Ministrstvom za notranje zadeve zagotovili tudi potreben in ustrezen nadzor. Da še dokončam tisto, kar sem želel povedati v zvezi z vinjetnim režimom na hitri cesti H2 skozi Maribor. Tukaj imamo situacijo, ko je bila zgrajena vzhodna obvoznica, da imamo dve cestninski cesti, kar je samo po sebi precej nelogično oziroma nesmotrno. Zato je tudi na dolgi rok predviden prenos te hitre ceste H2 v upravljanje Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo. Vendar pa je treba te zadeve glede prenosa ustrezno dogovoriti z Darsom in potem tudi na ustrezen način izpeljati. Vemo, da tukaj ne more biti ta prenos neodplačan. To je tisto, kar na dolgi rok želimo izpeljati; in na ta način ta cesta sploh ne bo več cestninska, bo v upravljanju direkcije kot ostale državne ceste, ki jih direkcija upravlja. To bo tisti ukrep, ki ga želimo na dolgi rok izpeljati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Anže Logar bo naslovil poslansko vprašanje na ministra Antona Peršaka.

Izvolite, imate besedo.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Moram priznati, da je tragedija gledati, kako minister Peršak lomasti po enem od uspešnejših javnih zavodov, to je Slovenska filharmonija. Treba je povedati, da je to eden redkih zavodov z njegovega področja, ki je imel v preteklem letu poslovne prihodke oziroma dobiček iz svojega poslovanja, zato je prav neverjetno, kako se je v bistvu minister osebno spravil v te frakcijske boje, ki so nastali zaradi teh in drugih razlogov. Treba je opozoriti, da je minister v vsem prislusnil enemu od sindikatov, ki pokriva zaposlene v tem javnem zavodu, in spremenil statut tega zavoda; hkrati pa je zamenjal tudi svet tega zavoda. Kot vemo, je šel še korak naprej. Ta zavod je potem predlagal razrešitev direktorja in minister je blagovolil ugoditi temu cilju, ki je očitno že od začetka spora z direktorjem vzklikal v tem javnem zavodu. Treba je priznati, da očitno ministru ni pomembno, kako uspešen je direktor javnega zavoda, ampak kakšno partijsko knjižico ima. Na nek način je to razumljivo, če vemo, da gre za ministra, ki je bil za to, da je postal minister, pripravljen tudi stopiti v eno od strank vladne koalicije. Ampak to ga pa ne odvezuje za njegova dejanja, ki jih kot minister oblastno izvaja nad posameznimi javnimi zavodi.

V tem pogledu vas sprašujem:

Kaj nameravate narediti v zvezi s svetom zavoda, ki deluje v nasprotju z javnim interesom in v očitnem nasprotju varovanja javnofinančnih prihrankov oziroma javnofinančnih sredstev?

Zakaj ste se odločili neščititi javni interes in javna sredstva, ampak ste na nek način podlegli zahtevam sindikalnega boja v enem od javnih zavodov in s tem odprli Pandorino skrinjico podobnih zahtev tudi v drugih javnih zavodih?

Zakaj ste se odločili 9 mesecev pred koncem mandata na zahtevo zaposlenih razrešiti direktorja?

Kaj kanite storiti zdaj, ko je Upravno sodišče razveljavilo oziroma zadržalo odločitev ministra? Ali bodo na podlagi tega kakšne posledice za svet zavoda? Ali boste vi v primeru, da bo sodišče potem odločilo, da je bila ta razrešitev protizakonita, odstopili kot minister?
Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister za kulturo gospod Anton Peršak.
Izvolite.

ANTON PERŠAK: Če odgovorim na prvo vprašanje spoštovanega gospoda poslanca Logarja, kaj nameravam narediti v zvezi s svetom, ki naj bi deloval v nasprotju z javnim interesom. Če bi se to izkazalo, bi se, tako kot sem se tudi s prejšnjo zasedbo sveta ali pa vsaj s predsednikom nekajkrat pogovarjal o tem, o razmerah v Slovenski filharmoniji, tudi s tem svetom pogovoril. In če bi se izkazalo, da bi to,

kar trdi gospod poslanec, držalo, bi se tudi temu primerno odzval na to.

Zakaj sem podlegel zahtevam, domnevno, sindikata? Moram zdaj povedati, da nisem podlegel zahtevam in da je to bilo tudi jasno povedano tudi njim, da zaposleni po zakonu in ustanovitvenem aktu nimajo te možnosti, da bi zahtevali ter da bi jim kdo ugodil na podlagi njihove zahteve za odstavev direktorja. Za odstavev oziroma razrešitev direktorja sem se jaz odločil po tehtnem premisleku, ko smo pregledovali poslovanje in vodenje gospoda direktorja. Ugotovili smo kar zajeten spisek kršitev posameznih določb zakonov, ki urejajo poslovanje javnih zavodov in izhajajo iz Zakona o javnih financah. To je razlog za razrešitev, ne pa zahteva zaposlenih. Seveda pa je pri tem treba upoštevati tudi to, da nesoglasja med zaposlenimi in gospodom direktorjem trajajo že kar nekaj let; segajo celo v enega od prejšnjih mandатов gospoda direktorja. Žal dosedanji ministri niso tega zaznali ali pa niso menili, da gre za tako pomembne stvari.

Kar zadeva vprašanje začasnega zadržanja s strani Upravnega sodišča, moram povedati, da zaenkrat ni nobenih znakov, da bi Upravno sodišče razveljavilo sklep o razrešitvi. Upravno sodišče je v svojem sklepu samo zadržalo na predlog tožnika, se pravi gospoda direktorja, sklep zato, da ne bi na podlagi razrešitve mi šli že v naslednje korake, to je javni razpis; in da bi potem, če bi oni razsodili, da razlogi za razrešitev niso dovolj tehtni, prišlo do zagate, kako dokončno urediti zadeve. Moram pa povedati, da je sklep Upravnega sodišča, najmanj kar je, čuden, ker Upravno sodišče trdi, da je upoštevalo predlog predlagatelja za zadržanje razrešitve zaradi tega, ker ni dobilo odgovora ministrstva, kar pa seveda ne drži. Mi imamo potrjeno, da smo ta odgovor pravočasno predložili Upravnemu sodišču na tretji dan roka. Zame je uganka v tem, kako se je sodišče odločalo, saj je imelo odgovor ministrstva. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Anže Logar, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Minister v ničemer ni podal nobenega odgovora na katerokoli od mojih vprašanj. Je pa v bistvu prevzel lastno odgovornost, saj je dejal, »po tehtnem premisleku smo se odločili«. Če smatrate tehtni premislek na podlagi tistih točk, ki jih je svet zavoda sprejel, potem je to zelo netehtna odločitev, ker sami veste, da večina tistih alinej nima nobene osnove v normativni podlagi ali v izkušnjah iz preteklosti, recimo tista obnova stanovanja, ali pa da ni svet sprejel nekega stališča ali pa dal potrdila o oddaji stanovanja in tako naprej. To so vse iz trte izviti argumenti, da se nekoga razreši. Vaše dejanje je to, da ste zamenjali svet zavoda in v ta svet

imenovali tri osebe, ki so v konfliktu interesov. Ena oseba, ki bi se rada prijavila na razpis mesta direktorja, eden, ki je bil protikandidat, in ena, ki je že hotela razrešiti taistega direktorja zavoda v enem od prejšnjih sestav sveta.

Nadalje, opredelite se, prosim:

Kako se vam zdi, da predsednica sveta javnega zavoda, ki jo vi nastavite, protestira pred vašim ministrstvom in v megafon govori, zakaj je treba razrešiti direktorja javnega zavoda, ki ste ga, konec koncev, vi postavili oziroma ga je Ministrstvo za kulturo preko sveta zavoda postavilo?

Opredelite se, prosim, do tega akta.

Kaj boste naredili, če bo sodišče naposled odločilo, da je bila ta razrešitev nezakonita? Boste vi odstopili ali si boste umili roke samo s tem, da boste razrešili javni zavod, ki ste ga sami postavili?

Zelo konkretna vprašanja in zelo konkretne odgovore pričakujem, gospod minister.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Anton Peršak, izvolite, imate besedo.

ANTON PERŠAK: Še enkrat moram ponoviti, da do razrešitve ni prišlo na podlagi zahteve, kot pravite, sindikata, zdaj pravite sveta; ampak na podlagi ugotovitev, ki izhajajo iz pregleda poslovanja in vodenja gospoda direktorja. Med drugim je recimo eklatantna kršitev Zakona o javnih financah, ki narekuje javnim zavodom, ki poslujejo s tolikšnimi sredstvi kot Slovenska filharmonija, vsakoletno notranjo revizijo. Od leta 2012 naprej ni bila izvedena nobena notranja revizija v Slovenski filharmoniji. In takšnih primerov je še kar nekaj, ko so bila določena dejanja, ki bi morala biti, opuščena, ko je imel direktor namesto dveh pomočnikov direktorja tri pomočnike, čeprav ustanovitveni sklep eksplicitno govori o tem, da ima lahko samo dva. Kar zadeva ravnanje predsednice sveta, je to pač njena odločitev. Mene ne zanima to, kaj ona dela v ..., ali se pridružuje zaposlenim, jih podpira ali ne; ampak to, ali svet deluje tako, kot je pač v skladu z ustanovitvenim aktom in zakonom zapovedano, ali ne.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Anže Logar, imate besedo za postopkovni predlog.

Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Gospod minister se je uspel spomniti dveh temeljnih, temeljitih razlogov, zakaj je bilo treba razrešiti direktorja. Eden je, da baje ni bilo revizij od leta 2012; in drugi je, da ima tri pomočnike namesto dveh. Preverite javne zavode po celi Sloveniji, nekateri so še kredite najemali brez dovoljenja zavoda; minister, pa niste vi tako striktni do vseh. Ko pa pride do nekoga, ki je predsednik sveta in vpije v megafon vam, v vaša ušesa, da morate odstavi direktorja tega zavoda, pa je to pač njegova

zasebna odločitev, da to počne. In postavili ste svet zavoda, ki prvič po letu 2000 pričakuje, da bo dobil za svoje seje, morda tudi za kakšen protest, plačane sejnine, čeprav so do zdaj vsi delali volontersko. Gospod minister, ne drži, da ni bilo narejenih revizij. Vaše ministrstvo, delovna inšpekcija, Računsko sodišče, vsi, ki so lahko, so opravili pregled tega javnega zavoda in nihče od njih, niti delovna inšpekcija niti nobena druga, ni ugotovil kršitev, ki bi upravičevale razrešitev direktorja. In zaradi tega, ker nobena od teh institucij tega ni ugotovila, ste se vi pač odločili, kar ste se odločili. Zamenjali ste svet zavoda, ki v 7 mesecih, odkar je svet v tej sestavi, ni sklical nobenega pomiritvenega srečanja med direktorjem in zaposlenimi. Si predstavljate?! In vi zaupate takemu svetu, ki protestira pred vašimi vrati, ne pa rezultatom inšpekcij, ki ste jih naročili – ne vem, ali ste jih vi naročili ali so jih vaši podrejeni naročili, nekdo jih pač je –, in so opravili pregled in v tem javnem zavodu niso ugotovili nobene bistvene kršitve. Niste mi niti odgovorili na to, ali boste odstopili v primeru, da bo sodišče ugotovilo, da je bila ta razrešitev nezakonita; ali pa na vprašanje, ali boste ukrepali proti svetu zavoda, ki je očitno ravnal v nasprotju z javnim interesom in z javnofinančnimi sredstvi.

Zato predlagam, da o tem opravimo razpravo v Državnem zboru, kjer bo minister imel dovolj časa, da bo pojasnil; in kjer si bo lahko predhodno tudi bolj podrobno pregledal dokumente, ki so posledica njegovih odločitev, pač po navodilu ali pa dekretu nekega sindikata, ki ima močen vpliv v slovenskih javnih zavodih. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 16. novembra, v okviru glasovanj.

Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem gospoda Primoža Hainza, ki je naslovljeno na ministrico za finance mag. Matejo Vraničar Erman.

Gospod Hainz, izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za dano besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministrici, predvsem naslavljam mag. Matejo Vraničar Erman; kolegice in kolegi!

Slovenski športniki ustvarjajo izjemno lepe in velike rezultate, kot vsi ugotavljamo, ne samo mi, tudi sicer imamo glede na število prebivalcev res izjemne rezultate; ampak financiranje ne sledi tem trendom. Naj samo povem, da se slovenski šport financira preko proračuna in preko Fundacije za šport, le-ta pa iz Športne loterije Slovenije. Poleg proračuna je kolega Peter Vilfan že postavil neko zahtevo oziroma predlog vladi, jaz pa sprašujem glede Športne loterije oziroma Fundacije za šport, kaj se dogaja. Dejstvo je, da tam sredstva vztrajno padajo. Znano je, da narašča, v zadnjem času sploh, število ljudi, ki igrajo na športnih stavah, sredstva za šport pri nas pa upadajo. Pri nas s

to športno loterijo oziroma neke vrste monopolom športne loterije nekaj ni v redu. Sprašujem samo zato, ker premalo poznam to zgradbo.

Sprašujem vas:

Ali ne bi bilo bolje, da bi mi na nek način z zakonom ali s koncesijami zajeli vse športne igre na Slovenskem in bi s tem sredstva za šport naraščala?

Posebej pa moram povedati, da se iz teh sredstev financirajo tudi invalidske organizacije, torej ne gre samo za športne organizacije. Gre za to, da nam nekje na nek način, imam občutek, neka sredstva uhajajo; pa to verjetno ni najbolje ne za šport ne za invalidske organizacije.

Kako bi se to lahko uredilo, da ne bi bilo tega uhajanja, če lahko tako rečem?

Hvala lepa za odgovor, gospa ministrica.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Spoštovana gospa ministrica, izvolite, imate besedo.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Spoštovani gospod podpredsednik, hvala za besedo. Gospod poslanec, hvala za vprašanje.

Dejstvo je, da se iz proračuna in iz drugih virov financirajo različni vidiki športnega udejstvovanja. Osredotočila se bom samo na Fundacijo za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, ki se v precejšnjem delu financira s strani Športne loterije, s koncesijskimi dajatvami na prirejanje iger na srečo. Vendar koncesijske dajatve, ki jih plačuje Športna loterija, predstavljajo zgolj slabo polovico prihodkov Fundacije za financiranje športnih organizacij. Približno 52 % koncesijske dajatve prejme FŠO tudi od Loterije Slovenije, nadalje pa svoje prispevajo tudi prireditelji posebnih iger na srečo, to je igralnic in igralnih salonov. Vendar je višina koncesijske dajatve za te posebne igre na srečo primerljivo precej nižja od koncesijske dajatve na klasične igre na srečo, zaradi tega so ti prihodki sorazmerno nižji. In prav imate, ko ugotavljate, da so se prihodki od koncesijskih dajatev za Fundacijo za financiranje športnih organizacij v preteklosti zniževali. Če primerjamo, kako so se gibale koncesijske dajatve od leta 2012 naprej, lahko ugotovimo, da so koncesijske dajatve od klasičnih iger na srečo ter tudi od posebnih iger na srečo v letih 2013 in 2014 padale glede na leto 2012; v letih 2015 in 2016 pa so začele postopno naraščati; oziroma za leto 2016 bi rekla, da se umirjajo nekje na nivoju iz leta 2015. Podatki za letošnje leto še niso na razpolago, ker se trenutno vplačujejo samo akontacije; končni podatki, ki bodo primerljivi s preteklimi, bodo znani šele nekje konec prvega trimesečja naslednjega leta.

Drugi del vašega vprašanja se nanaša na razloge, zaradi katerih naj bi te koncesijske dajatve upadale. Ker so v preteklosti upadale koncesijske dajatve od klasičnih iger na srečo in

tudi od posebnih iger na srečo, težko trdimo, da je razlog za zniževanje prihodkov v spremembi obdavčitve klasičnih iger na srečo. V začetku leta 2013 so se namreč začeli plačevati davki na srečke oziroma na loterijske listke, če želite drug izraz. Tretji del vprašanja se nanaša na vprašanje monopolne ureditve in zajemanja internetnega prirejanja iger na srečo. Zajemanje internetnega prirejanja iger na srečo, moram priznati, je pomanjkljivost v slovenski zakonodaji, za katero smo si na ministrstvu prizadevali, da bi jo odpravili; vendar žal nismo dobili ustrezne podpore za svoje predloge. Vendar je pokrivanje internetnih iger na srečo z ustrezno zakonodajo povsem drugo vprašanje, kot pa je vprašanje monopola, kakršen trenutno velja v Republiki Sloveniji. Ugotovimo lahko, da bi lahko z ureditvijo internetnega prirejanja iger na srečo pritegnili oziroma pridobili prihodke tudi od tovrstnega prirejanja iger na srečo, če bi seveda omogočili, da te igre lahko prirejajo različni prireditelji. Če pa govorimo o odpravi monopola na splošno, pa naši izračuni oziroma ocene kažejo, da bi se prihodki, ki bi jih potem lahko namenili za financiranje športnih organizacij, še znižali; naše ocene kažejo, da tudi do višine 60 %. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Primož Hainz, ne boste postavili nadaljnega vprašanja. Prosim vas samo za letečo menjavo, kajti sam sem na vrsti, da postavim poslansko vprašanje dvema ministroma. Žal drugače ne gre. Hvala lepa za pomoč.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Matjaž Nemeč bo postavil vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču ter ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju. Izvolite.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Vidim, da minister prihaja. Bom začel s prvim delom svojega vprašanja, naslovljenega na ministra Gašperšiča; v nadaljevanju bom pa prosil za odgovor tudi ministra za javno upravo.

Gospod Gašperšič, tri leta je minilo, odkar sva se prvič začela pogovarjati o težavi in potrebni obnovi hitre ceste H4 od Podnanosa do mejnega prehoda Vrtojba. Cesta je dodobra dodelana, nikdar ni bila v celoti obnovljena. V manjšemu delu smo uspeli, da so obnovitvena dela zaključena. O samem delu ne bom razglabljal, ko se vozimo po tej hitri cesti, večkrat ne ločimo novega dela od starega dela. Moje vprašanje ni namenjeno temu, moje vprašanje je predvsem namenjeno tistemu, o čemer smo se v preteklosti že dogovarjali – o nadaljevanju poteka obnove iz smeri Ajdovščina proti mejnemu prehodu Vrtojba. Dela naj bi potekala v letošnji jeseni ali pa prihodnjo pomlad, to je en del. Drugi del pa obljubljen in prepotrebno, najprej testne pregrade protivetne zaščite in potem izgradnja le-teh.

Gospod minister, dobivamo različne informacije, zato bi vas prosil, da podate celovito informacijo, da bo tudi javnost seznanjena:

Kdaj bo začetek del v prvi fazi in v nadaljevanju do mejnega prehoda Vrtojba?

Kdaj se bo začelo z izgradnjo treh testnih polj na območju hitre ceste H6 oziroma H4?

Hvala, gospod minister, za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, minister, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi spoštovanemu poslancu gospodu Matjažu Nemcu za postavljeno vprašanje.

Res je, o tej vipavski hitri cesti sva se že nekajkrat pogovarjala in končno je prišlo do določenih premikov, kajti kar po desetletju, mislim da, je bila ta cesta spet deležna prepotrebne obnove na prvem odseku, in sicer je bila to obnova na odseku na enem delu Ajdovščina–Selo in potem še naprej od Sela proti Vogrskemu, vključno s priključkom Selo. Tukaj je šlo za obnovo 9,5 kilometra smernih vozišč, ki je bila izvedena v letošnjem letu. V nadaljevanju se bodo te obnove še naprej izvajale, in sicer bo še v tem mesecu podpisana pogodba za obnovo odseka v skupni dolžini 15,5 kilometra smernih vozišč, gre za odsek od Vipave do Ajdovščine in drugi del odseka od Ajdovščine do Sela, vključno s priključkom Ajdovščina. S temi deli se bo predvidoma začelo takoj spomladi, ko bodo vremenske razmere to dopuščale, se pravi nekje v marcu 2018. V pripravi pa je tudi že projektna dokumentacija za izvedbo javnega naročila za projektiranje še v naslednjem odseku v dolžini 7,5 kilometra od Vogrskega do Šempetra, v sklopu katerega se bo tudi porušila cestninska postaja Bazara in rekonstruirala celotna trasa avtoceste na območju te cestninske postaje. Približno v treh letih bo torej skupno obnovljenih 32 kilometrov in pol smernih vozišč oziroma 16 dolžinskih kilometrov hitre ceste.

Glede samega mejnega prehoda Vrtojba je bila opravljena odstranitev tistih hišic in vozišča, medtem ko je plato in ureditev mejnega prehoda v pristojnosti Ministrstva za javno upravo, ki bo, mislim da, tudi izvedlo določene investicije, vendar pa je to neodvisno od tega, kar se dela na samem vozišču.

Zdaj pa še glede protivetnih zaščit. Ta projekt se je res kar nekaj časa odmikal in žal moram danes povedati, da se v letošnjem letu dela še ne bodo začela, bo pa objavljen razpis, in če zapletov na razpisu ne bo, se bodo dela začela izvajati sredi leta 2018, tako da bi se jeseni 2018 že lahko začele izvajati potrebne meritve. Meritve se bodo delale s posebnimi merilnimi sistemi za merjenje hitrosti vetra, tako da se bo ugotovila učinkovitost zaščite proti vetru za realna vozila, to je tovornjake, in sicer

bo treba opraviti meritve pri od 3 do 5 pojavih burje. Izvedeni bodo, mislim da, trije testni odseki in potem je predvideno, da bodo ti odseki, če bo učinkovitost potrjena, ostali taki, kot so, in v nadaljevanju se potem tudi še v ostalem delu ta zaščita izvede. Skratka, v naslednjem letu poleti se izvede in jeseni 2018 se začne tudi merjenje. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Boste zahtevali dopolnitev odgovora?
Gospod Matjaž Nemeč, izvolite.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa.

Ta bo v pretežnem delu namenjena ministru za javno upravo gospodu Koprivnikarju. V najkrajšem času pričakujem pisni odgovor ministrstva. Vseeno bom izkoristil ministra Gašperšiča še za eno podvprašanje.

Omenili ste rešitev oziroma obnovo do Šempetra, v zvezi s tem me zanima:

Ali to vključuje tudi del do mejnega prehoda Vrtojba ali ne?

Ampak da nadaljujem s svojim vprašanjem, na ministra Koprivnikarja bi naslovil naslednje vprašanje. Pred dvema letoma sem opozoril na nevzdržno stanje na vseh mejnih prehodih v Sloveniji.

Zanima me:

Ali je tukaj kakšna strategija, kaj z njimi?

Konkretno na mejnem prehodu Vrtojba, kolikor je meni znano, so vsi prostorski plani nared že od leta 2013 oziroma leta 2014. To je praktično, perspektivno območje, ki je v tem trenutku degradirano. Govorimo predvsem o območju, ki je izjemno perspektivno in atraktivno za razvijanje kakršnihkoli gospodarskih panog.

Predvsem me zanima odgovor gospoda Koprivnikarja:

Kakšna je vaša intenca glede mejnega prehoda Vrtojba?

Včasih se je govorilo, da je za odstranitev nadstreška potrebnih 200 tisoč evrov, kaj je s tem in kaj z drugimi mejnimi prehodi?

Na italijanski strani so namreč vzorno obnovili avtocesto in praktično se ustvarja vtis, da se Evropska unija konča z mejnim prehodom, kajti v zadnjih desetih letih puščamo propadati to izjemno območje, ki bi lahko bilo predvsem zelo gospodarsko aktivno. Govorim o regiji, ki jo je sama kriza zelo udarila, in vzvodi države so, da vendarle zagotovi, kolikor se le da, pogoje za nadaljnji razvoj.

Gospod Gašperšič, podvprašanje:

Ali je to mišljeno od Šempetra do mejnega prehoda Vrtojba ali ne?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Tukaj vam žal ne bom mogel točno odgovoriti. Razpolagam s kilometražo, skratka s stacionažo ceste na odseku od Vogrskega do Šempetra, in sicer od 0,765 do 4,5 kilometra. Ali je v to kilometražo vključena tudi cesta do mejnega prehoda Vrtojba, pa zdaj ne bi mogel odgovoriti, ampak vam bomo odgovor na to vprašanje posredovali pisno, če je to sprejemljivo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik bo postavil vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Danes imam dve vprašanji za ministra Gašperšiča. Menim, da je prva problematika TEŠ 6. Spoštovani gospod minister, naj vam povem, da sem že v prejšnjem mandatu, ko smo se v veliki meri ukvarjali z dokončanjem projekta TEŠ 6, o katerem sem imel popolnoma svoje mnenje, opozarjal na problematiko, ki so jo, lahko rečemo, zasledili in jo obravnavali v Zvezni republiki Nemčiji. Naj povem, da so predvsem v termoelektrarni Datteln 4 in pa v Duisburgu strokovnjaki zaznali velike probleme z razpokami na kotlih in na določenih delih termoelektrarne, ki so izjemno izpostavljeni visokim pritiskom in visoki vročini. Na koncu so ugotovili, lahko rečemo, velike probleme in prakse s tako imenovanim čudežnim jeklom T24. To je bilo jeklo, ki je bilo sploh osnova, da lahko gradimo termoelektrarne na neki novi osnovi termoelektrarne, kjer premog izgoreva pod visokimi pritiski in z izjemno visokimi temperaturami. V primeru termoelektrarne Datteln 4 v Nemčiji je prišlo do problema s temperaturo, višjo od 700 stopinj.

Tisto, kar hočem povedati in kar vas sprašujem, je, ker smo se sedaj ukvarjali s TEŠ 6 in tudi preiskovalna komisija se je ukvarjala ravno s tem, da politika ni imela nadzora nad projektom. S tem vprašanjem vas želim spodbuditi, upam. Verjamem, da niste seznanjeni, tudi v javnosti, v slovenskih časopisih nikoli tega problema nisem zasledil, da bi ga sploh omenjali. Sam sem raziskoval, sam sem se tudi posvetoval s svojimi nekdanjimi kolegi pri Siemensu, ki se ukvarjajo predvsem z energetiko, in čudežno jeklo T24 je trenutno velik problem. Ne samo v Nemčiji, ampak tudi v drugih termoelektrarnah. Proučujejo ga, gre za dokaj novo posebno zlitino tako imenovanega jekla, ki ima komercialno oznako T24, za njim se skriva izjemno dolga formula.

Sprašujem vas:

Ali ste seznanjeni z vsemi okvarami, ki se dogajajo v času delovanja na TEŠ 6, do sedaj smo imeli tri zaustavitve?

Ali se izvaja poseben nadzor vašega ministrstva in strokovnjakov na HSE, da se bo ta problem rešil?

Ali so zaznali tudi problem z jeklom T24?

Ali je jeklo T24 vgrajeno tudi v kotle na TEŠ 6, in če je, ali boste začeli izvajati popoln nadzor in uveljavitev garancijskih in jamstvenih pravic, ki jih imate kot država?

Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister dr. Peter Gašperšič, izvolite, imate besedo.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa za besedo.

Vaše vprašanje, ki sem ga prejel, je bilo žal postavljeno zelo splošno, tukaj pa ste zelo konkretno in podrobno povedali, kaj vas pravzaprav zanima. Vprašanje je izrazito strokovno. Tukaj imam sicer tudi pripravljen dokaj strokoven odgovor na problem zadnje ustavitve. Lahko povem, da sem s to problematiko seveda seznanjen, se pa operativno kot minister ne vključujem v reševanje, tako da nekaj odgovorov, informacij vam bom lahko podal, določene stvari bom pa očitno moral še pridobiti in bi vam jih potem, če se boste s tem strinjali, posredoval tudi v pisni obliki.

Glede zadnje ustavitve, do katere je prišlo 27. oktobra, lahko povem, da od srede 8. novembra termoelektrarna ponovno nemoteno obratuje. Namen te načrtovane ustavitve bloka 6 je bil preveriti stanje garancijskega popravila na vstopnem kolektorju ponovnega pregrevalnika številka 2. Pri tem je bilo ugotovljeno, da so se pojavile dodatne razpoke, ki jih je bilo treba sanirati. Izvedene so bile neporušne kontrole, najdena je bila 150 milimetrov dolga razpoka, ki je bila potem zavarjena skladno s predpisanimi varilnimi postopki. Po sanaciji so bile ponovno opravljene neporušne kontrole, s katerimi je bila potem potrjena ustreznost popravila tega kolektorja. Analiza vzroka tudi že poteka, zahteva pa nekoliko več časa svoje zaradi kompleksnosti. Termoelektrarna Šoštanj je v času od načrtovane zaustavitve šestega bloka v sodelovanju z dobavitelji opreme odpravila tudi še nekaj drugih manjših napak, ki so se pojavile v garancijski dobi. Na napravah so se izvajala tudi redna vzdrževalna dela, za katera mora biti blok v ohlajenem stanju, torej zaustavljen. Največji obseg del pa je bila zamenjava ene ravnine katalizatorja za znižanje emisij dušikovih oksidov. Zaradi stanja na kolektorju so bili v njegovem področju vzpostavljeni tudi dodatni varnostni ukrepi. Pričakujemo, da bo zaradi analize vzroka nastanka razpok in dokončne rešitve, ki bo potem sprejemljiva za TEŠ, to je zamenjava kolektorja v času rednega remonta prihodnje leto, treba izvesti še kakšno zaustavitev za preverjanje stanja garancijskega popravila. Skratka, sama kontrola delovanja in nadzor nad uveljavljanem oziroma izvajanjem samih garancijskih pogojev je v teku, pričakujemo pa, da bo v skladu s temi zahtevami

treba izvesti še kakšen nadzor nad stanjem tega kolektorja.

Toliko zaenkrat z moje strani, če bi glede kakšne podrobnosti želeli še dodatne informacije, pa bi vam jih potem posredoval v pisni obliki. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Franc Breznik, imate besedo, da zahtevate obrazložitev odgovora.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod podpredsednik.

Tudi po mojih informacijah imajo konstantne probleme s pregrevalnikom in na TEŠ 6 že dolgo časa zaznavajo te resne težave. Govorili ste o razpoki, seveda nimamo podatka, ali je ravno to jeklo bilo uporabljeno pri tej razpoki ali je šlo za enega vitalnih delov, kjer prihaja do visokih temperatur in tudi pritiskov. Treba se je pa zavedati, da tudi zaustavitev TEŠ 6 stane, oportunitetni stroški zaustavitve, tudi v času prehoda na druge vire, navadno nosijo velik del stroškov. Po tej seji vam bom predal nekaj natisnjenih dokumentov, ker so glede tega zelo skopi tudi v Nemčiji, da boste nekako pripravljeni. Želim bit partner, mislim, da sem edini poslanec, ki je sploh to omenil, tudi naši novinarji niti niso toliko specializirani za to področje, da bi to zaznali, da bi analizirali delo. Kot veste, je Nemčija gradila termoelektrarne nekje na sredini svoje zemljepisne širine ravno zaradi visokih voltaičnih elektrarn na jugu in pa vetrnih na severu in imeli so probleme s prenosnim omrežjem, ravno zaradi tega so šli tudi za samo stabilnost sistema in zaradi slabšega prenosa še v gradnjo tako imenovanih novih tipov termoelektrarn.

Problem Nemčije, in problem Slovenije, ki se lahko, spoštovani gospod minister, če me poslušate, dogodi, je, da se je v Nemčiji potem proizvajalec pogodil, da se ta elektrarna ne uporablja toliko v fazi. Vi veste, kaj pomeni delovanje v fazi, torej spuščanje in nižanje izhodne moči te elektrarne, kar je pa osnova delovanja. Ne samo, da mi dajemo v zakup dražjo električno energijo iz TEŠ 6, ampak ravno delovanje faze, ki nam omogoča stabilnost našega kompletnega energetskega sistema, je problem. In če se bo ta sistem nadaljeval, vem, da so vzeli rentgenske slike potem ob tem problemu – jaz ne bom zahteval dodatne razprave ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Breznik.

Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem, dr. Vinko Gorenak se bo s poslanskim vprašanjem obrnil na ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča.

Gospod Gorenak, izvolite, imate besedo.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Kot prva ugotovitev je zanimivo, da ministra spet ni. Kot da za to obstajajo razlogi. Pred okrajnim sodiščem v Ljubljani teče kazenski postopek zaradi zlorabe položaja zoper nekdanjega ministra gospoda Aleša Zalarja in nekdanjega generalnega državnega tožilca gospoda Zvonka Fišerja. Človek bi pričakoval, da bo ta postopek stekel učinkovito in da bo prišlo do rabsodbe. Zastaranje je predvideno konec februarja leta 2018, torej je časa zelo malo. Ena obravnava je bila razpisana za 24. oktober, naslednja obravnava je bila razpisana za 6. november in naslednja za 10. november. Ne boste verjeli, kaj je razlog, da do teh obravnav ni prišlo – izmikanje vročanju vabila. Kot kaže, sodišče namreč ne more najti ne gospoda Zalarja in ne gospoda Fišerja, čeprav točno vemo, da gospod Fišer hodi v službo, in se da vročevalca verjetno poslati tja. Na razpolago so tudi drugi mehanizmi, recimo taki, kot so bili uporabljeni pri tožilki gospe Kotnik, policija jo je prijela v Kopru, pripeljali so jo na sodišče v Ljubljani in ji vabilo vročili. Sprašujem se, zakaj tega sodstvo ne izpelje v tem primeru. Zakaj torej ne vroči vabila na učinkovit način? Na učinkovit način so vročili vabilo tudi sodniku Škobernetu iz Celja, prijeli so ga na neki rokometni tekmi, pripeljali v Ljubljano in mu vročili vabilo. Naj opozorim še na to, da ima sodišče možnost osebo tudi pridržati, če se izmika vabilu. Tokrat se seveda izmikata dva eminentna leva politična veljaka, če temu tako rečem, eden to ne bi smel biti, pa je, to je tožilec, gospod Zalar pa je bivši minister.

Ministra sem želel vprašati:

Ali boste kaj ukrenili?

Minister bi verjetno rekel, da ne more, pa sem ga hotel pozvati, naj stopi pred kamere in reče, letele bodo glave, če stvar zastara. Tako kot je naredil v nekem drugem primeru. Sedaj jaz tudi v tem primeru pričakujem, da bo minister ustno odgovoril na naslednji seji. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, dr. Vinko Gorenak.

Nisem eksplicitno omenil, da je mag. Klemenčič danes upravičeno odsoten.

Gospod Luka Mesec bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.

Gospod Mesec, izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav!

Spoštovani gospod minister, kot je bilo napovedano, vam bom postavil vprašanje glede oglasa »naša super hrana, naše super meso«, ki ga je naročilo vaše ministrstvo, torej Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Oglas je sporen z več vidikov, tako s prehranskega, okoljskega kot etičnega, in zato postavljam vprašanje.

Če začnem pri prehrani, torej najprej vas bom vprašal kot prehranskega ministra. Če pogledamo svetovne lestvice, je Slovenija med

prvimi 20 državami po porabi mesa na osebo letno. Pojemo ga, Slovenci in Slovenke, povprečno 88 kilogramov letno. To je enkrat nad svetovnim povprečjem, ki znaša 42 kilogramov. Zdravniki, zdravniške organizacije in konec koncev tudi mednarodne organizacije svarijo, da so tisti, ki pojedjo več mesa ali pa preveč mesa, bistveno bolj nagnjeni k srčno-žilnim boleznim, k visokemu krvnemu pritisku, k razvoju različnih vrst raka, na čelu z rakom črevesa.

Verjetno ste soočeni z njimi ali pa vsaj poznate te številke, ki sem jih vam povedal, zato vas kot prehranskega ministra sprašujem:

Ali se vam zdi odgovorno, da v državi, ki je v zgornjih 10 % po porabi mesa, oglašujete meso kot super hrano, torej kot super zdravo hrano?

Ali se vam ne zdi, da bi bilo bolj smotno delati obratno?

Če se dotaknem okoljskih vidikov, znano je, da je živinoreja trenutno eden izmed največjih onesnaževalcev na svetu. Svetovno kmetijstvo se razteza na 40 % vseh obdelovalnih površin in porabi 75 % vse pitne vode. Tri četrtine obeh pade na živinorejo. V ozračje se zaradi živinoreje sprosti več toplogrednih plinov kot zaradi celotnega svetovnega transporta. To ima konec koncev vpliv tudi na naše kmete, ki so soočeni z vse pogostejšimi sušami, točami in drugimi učinki globalnega segrevanja.

Zato vas kot ministra za kmetijstvo sprašujem:

Ali se vam zdi odgovorno, da kljub temu spodbujate porabo mesa?

In tretjič, etični vidik. Živimo v časih, ko ni več tabu, da so živali čuteča bitja, industrija pa z njimi ravna dobresedno kot s kosi mesa. Vem, da ste tudi sami skrbnik živali in iz vaših Facebook objav in javnih izjav je razvidno, da vam ni vseeno.

Zato vas za konec sprašujem kot človeka:

Ali se vam ne zdi sporno oglaševati mesno industrijo, kljub temu da vemo, kakšne razmere vladajo tam?

Ali ne bi raje slovensko javnost nagovarjali, naj uživa super hrano, ki jo dejansko imamo, in ne povzroča trpljenja, se pravi doma pridelano sadje in zelenjavo?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Dejan Židan, izvolite, imate besedo.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani podpredsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Spoštovani poslanec, zahvaljujem se vam tudi, da ste zadnjič na mojo prošnjo predstavili vprašanje. Dovolite, da začnem od zadaj. Z mojega stališča je v tem trenutku najhujša napaka, ki jo imamo, kar se tiče dobrobiti živali, dovoljena evtanazija zato, ker žival ne najde lastnika po 30. dnevu. To vam govorim zato, ker je od petka naprej v javni obravnavi zakon, ki v Sloveniji tega ne bo več dovoljeval. Drugače pa, kar se tiče skrbi za

živali, imamo mi relativno visoke standarde, marsikje celo nadstandarde. Smo ena redkih držav, ki za to, da so živali zunaj, kmete stimulira, zato se kar dosti ljudi odloča, da imajo govedo, živino zunaj.

Naslednja zadeva. Kar se tiče našega oglaševanja, namen oglaševanja je, da potrošnik, ko išče hrano, seže po lokalni hrani. Komuniciramo torej, zakaj je naša hrana boljša kot tuja hrana, in če se potrošnik odloči za katerokoli vrsto hrane, naj vzame našo. To skušamo argumentirati na tri načine. Prvi način je, ker imamo dodatno predpisane standarde. Drugi način je, ker imamo dodatno napisan sistem kontrole, ki ga ostale vrste hrane nimajo, torej še tretja oblika kontrole, to je preko certificiranih organizacij. In tretjič, mi zmanjšujemo ogljični odtis, ki je breme, tako da krajšamo logistične poti.

V promocijo lokalne hrane lahko vstopi 8 sektorjev, ti so mleko, meso, sadje, zelenjava, oljke, ambrozija za vino, žita in med. Sektor, ki je začel, ki je prvi sklenil dogovor – gre za dogovor med kmeti, industrijo in državo – je bil sektor mleko, verjetno tudi zaradi tega narašča proizvodnja surovega mleka, zlasti pa mlečnih fermentiranih proizvodov, in sicer za tretjino, konzumnega mleka za več kot 10 %. Sektor, ki je temu sledil, je sektor meso, in sicer perutninskega izvora in govejega izvora. V tem trenutku je zelo blizu dogovora sektor sadje, dejansko je dogovor dosežen, težava je samo v tem, da se bo zaradi pozebe premaknila promocija lokalnega sadja za leto dni. Zelo blizu dogovora je tudi sektor žito, medtem ko drugje pogovori še potekajo. Tako da mi ne trdimo, da je ali mleko ali meso ali žito, karkoli, samo po sebi super zdrava hrana, mi trdimo samo tole, da je, ko se kupuje hrana, super, če se kupuje hrana iz bližine. Moje osebno mnenje pa je, da hrana mora biti raznovrstna. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Luka Mesec, imate besedo, da zahtevate obrazložitev odgovora.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala.

Če tudi jaz začnem na koncu, ne moremo mimo dejstva, da imate, kljub temu da pravite, da mora biti hrana raznovrstna in da v promocijo super hrane lahko vstopi 8 sektorjev, tam zaenkrat samo sektor meso in mlečna industrija. Samo to se zaenkrat oglašuje. Za oglaševanje ste kot ministrstvo investirali milijon evrov in pol, milijon in pol naj bi pa primaknili še mesna in mlečna industrija. Tako je razbrati iz javnih medijev. Citiram to, kar sem prebral na portalu javne radiotelevizije. V tem smislu me v bistvu najbolj zmoti pristop, se pravi, če govorimo o tem, kaj je super hrana, super hrana veste, da je sintagma za hrano, ki naj bi bila posebej zdrava. Vi ste to super hrano zdaj uperili v oglaševanje mesa in mlečnih izdelkov, kljub temu da se verjetno zavedate vsega, kar sem vam povedal, se pravi, da Slovenci pojemo

nadpovprečno veliko mesa, da je to dejavnik za zdravstvena tveganja, da je živinoreja eden izmed največjih onesnaževalcev in da nadstandardi, o katerih govorite, niso nadstandardi.

V zadnjih desetletjih se je mesna industrija razvila v tako groteskno grozodejstvo, da sem prepričan, da bomo čez nekaj let nanjo gledali z gnusom. In če govorimo o nadstandardih, govorimo več ali manj o kozmetičnih izboljšavah. Nobena akcija, ki bo spodbujala potrošnjo mesa, kar vaša akcija v prvi vrsti je, ne more omiliti teh dejstev.

Zato vas še enkrat sprašujem:

Zakaj ne bi kot minister za prehrano investirali denarja v to, da se ljudi prepriča, da začnejo jesti bolj zdravo, bolj ekološko hrano, ki tudi ne povzroča ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Dejan Židan, izvolite, imate besedo za dopolnitev dogovora.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Ekološka je lahko proizvodnja mesa, proizvodnja mleka, katerakoli proizvodnja, to ni vezano na tip hrane. Kar se tiče Slovenije, pristopili so tisti sektorji, kjer so kmetje in industrija med sabo dosegli dogovor, in šele kasneje je država tista, ki pristopi. Mi smo se odločili, da so naše izkušnje, da država sili posamezne sektorje, neuspešne, in zato zahtevamo, da najprej dosežejo znotraj sektorja dogovor, potem pa država pristopi. Prvi dogovor je bil znotraj mleka, potem pri dveh vrstah živalske proizvodnje in tako gre sedaj naprej.

Nečesa pa se le moramo zavedati. V Sloveniji nimamo tipičnih kmetijskih površin. Drugje imajo na razpolago dve tretjini polj in eno tretjino travinja, v Sloveniji imamo na razpolago dve tretjini travinja, večinoma na področjih, kjer ni možna nobena druga proizvodnja. To v praksi pomeni, da naša kmetijska politika in tudi naša proizvodnja ali obratno, proizvodnja in potem temu sledi politika, temeljita na travojedih živalih. Če rečemo, da se v Sloveniji odmikamo od travojedih živali, smo se odločili, da na dveh tretjinah kmetijske proizvodnje proizvodnjo opustimo. Verjamem, da bo v bodoče tudi o tem marsikatera razprava, rad pa bi poudaril naslednje. Mi ne moremo govoriti o zdravi hrani, mi lahko govorimo o zdravem načinu prehranjevanja, hrana pa je varna za človeka ali pa ni varna za človeka. Kolikor so naučili mene, verjemite mi, da se s tem dosti ukvarjam, pa je v tem trenutku definicija zdravega načina prehranjevanja raznovrstno prehranjevanje. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Luka Mesec, imate besedo za postopkovni predlog.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo, še zadnjič.

Hrana, ki povzroča toliko trpljenja, kot ga povzroča sodobna živinoreja, ki uničuje okolje toliko, kot ga uničuje sodobna živinoreja, in ki je konec koncev tudi dokazano zaužijemo preveč, ne more biti v nobenem pogledu varna hrana. Če pravite, da vam je za dobrobit živali in opozarjate na problem evtanazije v zavetiščih za živali, bi vas opozoril, da se ta segment dotika samo hišnih ljubljencev. Oni spadajo, če rečem tako, med en odstotek najsrečnejših živali trenutno na svetu, ker so pač obravnavani z neko ljubeznijo skrbnikov, ker imajo urejene življenjske pogoje in tako dalje, medtem ko se za vse živali, ki živijo v industriji, in teh je neprimerno več, na noben način sploh ne moremo približevati tem standardom. Tam so mladiči zaklani, nekateri praktično ob rojstvu, če govorimo o odojkih ali telicah, piščanci kokoši nescnik, ki so moškega spola, so zmleti prvi dan življenja, drugi so nameščeni v baterijsko rejo za nekaj 40 dni, da dosežejo dva kilograma, in potem zaklani. To so trenutno standardi, ki tam vladajo. Večina izmed teh živali nikoli ne ugleda dnevne svetlobe, kaj šele kakršnekoli obravnave, ki bi si jo kot živa bitja zaslužile. Vse to je treba imeti pred očmi, ko se pogovarjamo o tem, koliko mesa bomo pojedli in v kakšnih bivanjskih pogojih bodo te živali živele.

Meni se iz vseh razlogov, ki sem jih naštel, zdi zavržno, da ministrstvo za kmetijstvo ob zavedanju vsega tega subvencionira oglaševanje mesa, medtem ko številne druge države že gredo praktično v popolnoma drugo smer. Recimo Kitajska je lani napovedala, in zaužijejo bistveno manj mesa kot mi, da bo svojo potrošnjo mesa prepolovila. Danska, ki je nekoč pojedla največ mesa na svetu na prebivalca, je med letoma 2002 in 2009 svojo porabo zmanjšala s 145 kilogramov na 90, podobne rezultate lahko vidite na Cipru, v akciji v Veliki Britaniji in tako dalje. Želel bi si, da se naše ministrstvo za kmetijstvo začne približevati tem sodobnim standardom in da se o problemu, ki sem ga izpostavil, sploh začne govoriti v slovenski politiki. O tem se nikoli ni govorilo in mislim, da s tem ne samo javnemu prostoru, ampak predvsem živalim in konec koncev tudi ljudem povzročamo veliko škodo.

Zato predlagam, da o tem problemu odpremo javno razpravo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 16. novembra, v okviru glasovanj.

Prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev. Kot prvi dobi besedo dr. Vinko Gorenak, poslansko vprašanje namenja ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Verjamem, da sem dovolj jasno napovedal, kaj vas bom spraševal.

Vprašati vas želim:

Kaj je z določbami od 162. do 169. člena Zakona o elektronskih komunikacijah?

Ti člani so bili namreč leta 2014 razveljavljeni s strani Ustavnega sodišča. Na komisiji, ki jo vodi gospod Grims, ste imeli, mislim da, enkrat aprila ali maja debato o tem in o posledicah in takrat je ta komisija Vlado, enotno ne glede na opozicijo ali koalicijo, pozvala, da stvari skuša urediti in te člene na ustrezen način nadomestiti. Zakaj se spuščamo na to področje? Iz temeljnega razloga, ker je stvar neposredno povezana, poudarjam, neposredno povezana s kazenskimi postopki. Ti pa so nekako, bom rekel, tista vsebina, s katero se ukvarjam v svoji poslanski skupini. Naj zaradi širše javnosti poenostavljeno razložim takole. Operaterji danes vodijo tako imenovane ekonomske podatke in operaterji bi morali voditi, arhivirati tudi druge podatke po sedaj razveljavljenih členih od 162 do 169. Ti člani od 162 do 169 so bili največkrat podlaga za uvedbo kazenskih postopkov in za vodenje kazenskih postopkov. Odkar tega nimamo, ni več mogoče, da bi policija in tožilstvo take podatke dobila. Ustavno sodišče je namreč reklo, da jih je treba takoj leta 2014 uničiti. V 169. členu tega zakona je po moji oceni ponesrečeno, narobe, napačno, ne vem, kako, Ustavno sodišče, ker je pač razveljavilo celo poglavje, razveljavilo tudi pooblastilo Informacijskemu pooblaščenca, da nadzira to področje. In to področje danes ni nadzorovano, sploh ni nadzorovano. Policija pa koristi podatke operaterjev z ekonomskega področja. To pa so tisti podatki, ki govorijo o tem, kam ste telefoniral, komu ste poslali mail, kdo vas je klical, koliko časa je trajal pogovor, na katerem oddajniku ste se gibali in tako dalje in tako dalje. Vendar morajo biti ti podatki uničeni po plačilu računa. Po plačilu računa. V praksi prihaja do zlorab. O tem v drugem delu vprašanja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Koprivnikar, izvolite, imate besedo.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči.

Hvala, spoštovani poslanec, za to vprašanje. Vi seveda dobro veste, da je to vprašanje, s katerim se konstantno ukvarjamo, in stalno iščemo razmerje, kajti tukaj gre za eno zelo delikatno ravnovesje. Vi ga seveda gledate z vidika kazenskega postopka, popolnoma upravičeno, z vidika nadzora, spremljanja in hrambe, če dovolite, da se tako izrazim, digitalnega odtisa vseh naših početij, vendar pa je tukaj nasprotni pol, drugi vidik, to je pa vidik poseganja v zasebnost, kar je neka demokratična norma. In pri zakonski ureditvi tega področja, ki je lahko samo ena, je nujno uravnovežiti ti dve vprašanji. Kot ste sami ugotovili, seveda je Ustavno sodišče leta 2014 to določbo razveljavilo in takrat tudi ni določilo roka, do kdaj je treba to urediti, hkrati je pa že pred tem leta 2014 tudi Sodišče Evropske unije to odločbo razveljavilo in kasneje je sledila

odločba Ustavnega sodišča. Obe sodišči, tako evropsko kot naše ustavno, sta določili zelo stroge kriterije za morebitno hrambo teh dokumentov; kdaj, v katerem primeru, koliko časa. In o teh kriterijih se pogajamo pri pripravi Zakona o elektronskih komunikacijah, Zakona o informacijski varnosti, ponovno poteka ta debata. Je pa ob tem tudi Sodišče Evropske unije decembra 2016 ponovno obravnavalo sodbo v primeru švedskega Tele2 in je zavzelo še strožje stališče, predvsem izredno strogo stališče do tega, kakšni posegi in hrambe v našo zasebnost so v neki demokratični družbi dovoljeni, tako da to predstavlja še dodatno spremembo.

Julija letos enostavno nismo dosegli soglasja med tema dvema poloma, da bi to vključili v novo zakon 1C, ne moremo pa uveljavljati rešitev, ki bi bile v nasprotju ali s sodbo Evropskega sodišča ali Ustavnega sodišča, tako da moramo nujno ti dve razmerji na nek način uravnotežiti. Zato smo tudi preko Sveta TTE v Evropski uniji – veste, da se pripravljata tako imenovani zakonik oziroma code, ki naj bi urejal tudi to področje – prosili tudi na tem nivoju, da se zelo pospeši priprava tega zakonika, da bi morda z neko skupno evropsko prakso na tak način prišli do enotne ureditve, ki bi jo seveda povzeli tudi v naši slovenski praksi. Ampak ta trenutek znotraj Slovenije tega konsenza nismo uspeli doseči, velike razlike obstajajo tudi znotraj evropskega pogovarjanja, smo pa odločno zagovarjali, kar je tudi razvidno iz vseh naših intervencij na Svetu TTE za telekomunikacije, da se zelo pospeši priprava tega zakonika, in mi računamo, da bi lahko bil že v naslednjem letu ta zakonik pripravljen do te mere, da ga lahko ali direktno uporabimo ali povzamemo v svoj pravni red. To bi bila rešitev tega zapleta oziroma iskanje tega kompromisa. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Vinko Gorenak, imate besedo, da zahtevate obrazložitev odgovora.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala.

Dajva strokovno nadaljevati. Tega zadnjega dela nisem razumel, ko ste govorili. Ne vem, kateri zakon naj bi kdo sprejel. Prosim, če mi to še pojasnite.

Moram pa opozoriti na naslednjo zadevo. Od Evropskega sodišča, od evropske uredbe, ki je bila razveljavljena, do našega zakona, ki je bil tudi razveljavljen v tem delu, morate vedeti eno stvar, da je intenca evropske uredbe, ki jo je recimo Nemčija izjemno dobro implementirala, ta, da se na tako dolgi rok hranijo podatki, o katerih govoriva, samo za najhujša kazniva dejanja. To pomeni rušenje ali zaščita ustavne ureditve, neki, ne vem, težki ropi, umori in slične zadeve. Pri nas pa je minister Klemenčič z Zakonom o kazenskem postopku, poudarjam, z Zakonom o kazenskem postopku, mislim, da je šlo za 153. člen, skušal

zadeve tako – iz leve roke v desni žep, kot se temu reče. Zakaj? Zaradi tega, ker je tam napisal, da bi morali te podatke hraniti za kazniva dejanja, za katera je predpisana kazen eno leto zapora ali več. To je po mojem tudi v nasprotju z odločbo Ustavnega sodišča.

In tisto, na kar vas želim posebej opozoriti, zdaj ko imate še čas za odgovor, je, da se name obračajo številni ljudje in da pred Ustavnim sodiščem tečejo številni postopki, ker operaterji ne spoštujejo, minister, ne spoštujejo določila, po katerem je treba ekonomske podatke uničiti – to so tisti podatki za izdajo računa – takoj ko je račun plačan. Operaterji danes pošiljajo policiji in tožilstvu podatke, ki so stari po nekaj let in bi že zdavnaj morali biti uničeni, kar pa pomeni, da bo nastal velik problem pri mnogih postopkih.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Spoštovani minister Koprivnikar, izvolite, imate besedo.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala.

Najprej pojasnilo. Gre za dve uredbi. Ena je Zakonik o elektronskih komunikacijah, ki se sprejema na nivoju evropske uredbe, druga je pa ta tako imenovana uredba ePrivacy, ki se prav tako sprejema na nivoju Evropske unije. Obe posegata v to, kdaj in v kakšnem primeru lahko posegamo v oziroma hranimo in uporabljamo podatke, ki nastajajo pri naših elektronskih komunikacijah. Ko ste rekli za najtežje prekrške, to jaz popolnoma razumem, ampak če mi hočemo te podatke uporabiti v primeru najtežjih prekrškov, moramo te podatke hraniti za vse nas. Torej, o vseh nas bodo vsi podatki shranjeni, če bi slučajno kdo od nas naredil najtežji prekršek. Zdaj sem zelo poenostavljeno povedal to dilemo in tukaj je jedro spora, ne to, ali podatke uporabiti na nivoju sodišča, ampak ali je dovoljeno o vseh nas, o vseh naših komunikacijah in kako poglobljeno in koliko časa hraniti podatke. To je pa nedvomno poseg v zasebnost in to je, tudi sami dobro veste, ena velika razprava na temo zasebnosti in tudi neodvisnosti interneta.

Kar se pa tiče morebitnih zlorab, o katerih govorite. Vi morate razumeti, da ministrstvo pripravljata, usklajuje zakonodajo, je pa ne izvaja v smislu, da bi mi vršili nadzor. Zato imamo samostojno regulatorno agencijo, ki se ji reče Agencija za komunikacijska omrežja in storitve, oni morajo to spremljati, in če prihaja pri njihovih nadzorih do morebitnih nepravilnosti, če vi imate take informacije, potem oba dobro veva, kakšne so poti, da te informacije ustrezni organi dobijo in temu primerno ukrepajo. Ministrstvo samo ne more posegati niti v delovanje Akosa, ki je neodvisna regulatorna agencija, niti v delovanje samih operaterjev, če pa je možno v okviru zakonodaje izboljšati pogoje za njihovo delo, bomo pa to seveda tudi naredili. In da se razumeva, ta dilema hrambe podatkov in omogočanja organom pregona, da učinkovito

izvajajo svoje naloge, je nekaj, od česar ne bežim, ampak definitivno moramo to določiti, zato da uravnotežimo ta dva temeljna standarda, pravico posega v zasebnost za določene namene in ob določenem nadzoru in pravico do zasebnosti, ki jo imamo kot demokratično normo vsi državljani v naši državi in verjetno tudi v Evropski uniji. Na vsak način se bomo pa trudili naprej ta konsenz doseči, prispevati, da se čim prej ta vprašanja rešijo na evropskem nivoju, in tudi doseči konsenz v slovenskem prostoru, da bi omogočili učinkovito odkrivanje in preganjanje kaznivih dejanj.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Vinko Gorenak, imate besedo za postopkovni predlog.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ne zaradi kakšne stopnje nezadovoljstva z odgovorom ministra, ampak bolj zaradi potrebe, ki je na tem področju, predlagam, da opravimo to razpravo. Minister, ta agencija, o kateri ste govorili, ima druge pristojnosti, nadzor, če dovolite, nad hranjenjem podatkov je bil v pristojnosti Informacijskega pooblaščenca, vendar je 169. člen skupaj s celim poglavjem razveljavljen in danes Informacijski pooblaščenec sploh nima nobenih možnosti, da bi šel preverjat te zadeve, ta agencija, o kateri vi govorite, pa ne vem, če ima pristojnosti nadzora ali nima, to je treba videti pa razčistiti, ampak zakon je določil, da je to Informacijski pooblaščenec.

Mislím, da je vseeno potrebno, da o tem v Državnem zboru na tak ali drugačen način skušamo še kakšno reči, predvsem pa bi priporočal, da pogledate, kako so Nemci to naredili, ker se mi zdi, da so Nemci res na en tak zelo učinkovit način speljali to zgodbo. Ne vem pa, kako hranijo podatke, verjetno jih res morajo hraniti, če hočeš potem to preverjati. Skratka, predlagam razpravo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek v okviru glasovanj.

Gospod Franc Breznik bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič!

Kot veste, ste bili 3. februarja letošnjega leta na obisku v Lenartu v Slovenskih goricah, kjer smo si pogledali problematiko izgradnje predvsem naše severne obvoznice. Ob tem bi se vam rad osebno in pa tudi v imenu prebivalcev Slovenskih goric zahvalil, da ste se aktivno vključili v izgradnjo severne obvoznice. Sam moram tudi osebno priznati, da mi je ena izmed najbolj pomembnih prioritet na lokalnem nivoju, in ne nazadnje je severna lenarška obvoznica tudi del proračuna za leto 2018 in tako naprej. Tako bi vas rad spomnil, ker sem

pogledal proračunske postavke in predlog proračuna na tej postavki za severno lenarško obvoznico, torej na postavki 2431-18-65, da je v naslednjem letu, torej v proračunu za 2018 in 2019, namenjenih 50 tisoč evrov, potem je za leto 2020 v planu 200 tisoč evrov, plan za leto 2021 je 500 tisoč in kasneje je plan v 2021 13 milijonov, torej je investicija ocenjena na približno 14 milijonov.

Kot veste, smo, povedali tudi osebne potrebe, torej da bo šlo za redefinicijo, da jo moramo prostorsko nekako premakniti zaradi prebivalcev, ki so se sedaj naselili na cesto Ob gozdu. Vem, da se dela, po vsej verjetnosti so tako majhne postavke za dve leti namenjene predvsem dokumentaciji, rad bi vas pa spomnil, da smo se nekako poskušali dogovoriti za zadnjo tretjino obvoznice, torej ob industrijski coni do navezave ceste proti Cmureku, ki bi jo lahko takoj uresničili, da bi prosil tu za vašo podporo, da bi se ta postavka nekako dvignila v proračunu za leto 2018/2019. Sam sem predlagal 2 milijona, mislim, da mogoče lahko sklenemo nek kompromis, ampak izredno pomembno je bilo zaradi tega – morda lahko v drugem delu poslanskega vprašanja povem.

Torej, mi bomo konec letošnjega leta, v začetku naslednjega popravili ali pa modernizirali cesto skozi Lenart, kjer bomo, lahko rečemo, še bolj omejili vožnjo tovornega prometa, namenili več možnosti kolesarjem in pešcem, in zaradi tega bodo imela številna podjetja, ki zaposlujejo v transportu številne Slovenskogoričane, predvsem podjetje Kurnik v Lenartu in seveda številni drugi avtoprevozniki, ki so investirali velik del sredstev, v naslednjih letih izredno omejen dostop do svojih podjetij, do svojih parkirnih prostorov in seveda omejeno delovanje.

Zato vas prosim, da bi se ta proračunska postavka dvignila, da bi lahko vsaj z zadnjo tretjino te obvoznice začeli v najkrajšem možnem času. Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Peter Gašperšič, izvolite, imate besedo.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo.

Spet imam pripravljen širši odgovor, ker je bilo poslansko vprašanje najavljeno samo, kot da bo vprašanje v zvezi z gradnjo obvoznic, tako da bom omenil tako to, ki ste jo omenjali, kot še nekaj ostalih projektov v zvezi z obvoznicami, zato bo odgovor malo širši.

Rekel bi, da si ministrstvo v tem mandatu zelo prizadeva, da je povečalo proračun za vlaganja v cestno in tudi železniško infrastrukturo, tako da se ta obseg višjih razpoložljivih sredstev že pozna in je na terenu že opazna izredno povečana intenziteta investicij in izvajanja projektov po Sloveniji. Tako sva si tudi že v začetku letošnjega leta izmenjala določene informacije v zvezi z gradnjo obvoznic, pa bi tukaj še enkrat samo izpostavil, da se v

letošnjem letu gradi 5 obvoznic, od katerih je ena že zaključena, na ostalih štirih pa se dela še izvajajo. To so obvozna cesta naselja Godovič, Spodnja Idrija–Godovič, v vrednosti skorajda milijon evrov; potem je tukaj v gradnji severna razbremenilna cesta na Bledu, druga in tretja faza, ki se gradi v vrednosti dobrih 4 milijonov evrov, zaključek se načrtuje v naslednjem letu; tukaj je obvoznica Krško, izgradnja mostu pri Žadovinku in priključne ceste z navezavo na občinsko cesto v vrednosti 4,7 milijona evrov; potem je tukaj južna obvozna cesta Murske Sobote v vrednosti dobrih 6 milijonov evrov in obvoznica Sela, ki se je izvedla v okviru izgradnje ceste Dragarji–Osilnica, ki pa je že zaključena in je bila ovrednotena na slabih 400 tisoč evrov. Skupna vrednost vseh teh 5 projektov presega 16 milijonov evrov.

Glede obvoznice Lenart lahko povem to, da bo, tako kot smo se spomladi dogovorili, občina zagotovila umestitev v prostor, za ta osemstometrski odsek od industrijske cone do ceste proti Cmureku je bila pripravljena tudi projektna naloga, po nam znanih podatkih pa še ni bil izbran izdelovalec strokovnih podlag. Skratka, ta del umestitve v prostor še ni zaključen, ko pa bo ta umestitev v prostor zaključena, imamo projekt, tako kot sem navedel v proračunu, aktiven, predviden, in če bodo izpolnjeni pogoji za samo izvedbo, mislim, da je res najmanj, kar je možno, dati potem prioriteto temu kratkemu odseku, ki bo precej olajšal povezavo. Ocenjujem, da za tisti osemstometrski odsek dejansko niti 2 milijona evrov ne bosta potrebna, ker je trasa relativno preprosta.

Lahko pa povem še to, da se v prihodnjem letu načrtujejo še druge obvoznice, kot so recimo obvoznica Kidričevega, obvoznica v Tolminu, obvoznica v Mariboru, to je na Cesti proletarskih brigad, izdeluje se tudi idejni projekt obvoznice Slovenska Bistrica. Skratka, kar vrsta teh projektov je v pripravi, in če se bodo sredstva ohranjala v obsegu, kot smo jih zagotovili v letih 2018 in 2019, to je okoli 200 milijonov evrov letno, bodo tudi ti projekti uspešno realizirani. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Franc Breznik, imate besedo, da zahtevate obrazložitev odgovora.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Vseeno se zahvaljujem za prvi del odgovora, spoštovani minister.

Rad bi vas še vedno nekako dopolnil. Sam si bom seveda prizadeval z občinskimi ljudmi v Lenartu, z župani, da ta svoj del domače naloge opravijo v najkrajšem času. Govorimo o tem osemstometrskem pasu, za ostali dve tretjini te obvoznice je seveda potreben daljši čas, kar je razumno. Seveda bomo tudi tam poskušali biti partner, da to storimo v najkrajšem možnem času. Podjetniki imajo ravno v tem delu izreden problem z

dostopom. Resda imajo možnost južne obvoznice, po kateri smo se takrat tudi peljali, seveda pa so negodovanja, niso bili seznanjeni s tem in sedaj se bo cesta skozi Lenart, ko bo prenovljena v naslednjem letu, izredno zožila, problemi bodo tudi za ostale avtoprevoznike, ki gredo skozi Lenart v Apaško dolino do Radgone.

V poletnih mesecih imamo v Lenartu problem, da se številni turisti, predvsem iz Slovaške, Češke, ki pridejo na mejni prehod Cmurek, vozijo skozi Lenart, zato da se izognejo plačevanju cestnin. Ravno ta cesta bi nekako razbremenila del tega prometa, torej ta osemstometrski pas iz Cmureka preko industrijske cone na to cesto, in potem bi lahko zadeva šla na južno obvoznico.

Prosil bi vas, če bi bilo možno zagotoviti nekaj več sredstev na aktivnem delu proračuna za lenarško severno obvoznico. Sam sem dal neko pavšalno oceno 2 milijona, seveda se strinjam, da bi bila postavka milijon ali pa še manj zadovoljiva. Prosil bi, če bi lahko to tudi ljudem na ministrstvu predstavili in da bi zagotovili del sredstev. Jaz bom seveda svojo domačo nalogo naredil, mi bomo za ta del v najkrajšem možnem času pripravili kompletno dokumentacijo, tako da bi mogoče že konec naslednjega leta lahko začeli z izgradnjo. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Kot rečeno, se tukaj lahko zahvalim ponujeni pomoči. Vsekakor bomo tudi z Občino Lenart aktivno sodelovali pri realizaciji tega dela umestitve v prostor. Lahko pa rečem tudi to, da imamo v proračunu, v teh 200 milijonih evrih, številne predvidene projekte, za katere vemo, da se potem dinamika same izvedbe različno odvija, ne vedno v skladu s pričakovanimi načrti. Tako da se skladno s tem potem tudi med samim proračunskim letom izvajajo te prerazporeditve, in če bo ta del uspešno umeščen v prostor in ga bo možno potem tudi začeti aktivno graditi, sem prepričan, da bodo prav gotovo tudi sredstva, potrebna za izvedbo najbolj nujnega osemsto metrov dolgega odseka, zagotovljena. To lahko na tem mestu zagotovim kot minister in prepričan sem, da tudi na direkciji ne bo s tem nobenih težav. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Nadaljujemo z naslednjim poslanskim vprašanjem. Gospod Jan Škoberne bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Gospod Škoberne, izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister, spoštovana ministrica, spoštovani vsi trije prisotni kolegi!

Tudi sam lahko podobno kot kolega Breznik ugotovim, da je sodelovanje med ministrstvom, ki ga vodi dr. Gašperšič, in lokalnimi skupnostmi, vsaj tistimi, ki jih sam zastopam v tem zboru, eno boljših. Me veseli, da lahko podobno rečem tudi za vašo ministrsko kolegico na desni in da je tokrat pravzaprav prijetno postavljati poslansko vprašanje, ko na nek način pričakujem, da bo na koncu tega odgovora ne napotilo k naslednjim letom, ampak dejstvo, da lahko po obisku Vlade Republike Slovenije na terenu, v Savinjsko-Šaleški dolini, v danem primeru pa v Velenju, ugotovimo, da so identificirani naši skupni izzivi, da se zavedamo, da je prometna infrastruktura ena temeljnih za razvoj. Verjetno mi ni treba posebej poudarjati, da je v Velenju drugi največji slovenski izvoznik, da gre za industrijski bazen z izjemno fluktuacijo delovne sile, vsakodnevnih migracij, tudi zahtevnega, težkega transporta, in s tega vidika ena izmed ključnih reči, ki jih moramo v bodoče urediti, ostaja državna Šaleška cesta oziroma njeno stičišče s Kidričevo. Glede na to, da smo se takrat, lahko v tem pogledu anekdotično povem, precej bali obiska Vlade na terenu, ker so vašemu predhodnemu obisku, leto pred tem, sledile poplave, pa smo bili tokrat bolj veseli dogovorov, da bomo morda pa vendar naredili kakšen korak naprej k temu, čemur so obiski namenjeni.

Ker se je vendarle pojavil strah, da bo tudi v luči sprejemanja tega proračuna to, kar je bilo dogovorjeno glede Šaleške in posledično tudi Kidričeve ceste, obviselo v zraku, sprašujem:

Kakšen je načrt?

Kakšna je časovnica?

Ali lahko pričakujemo, da se bodo že v letu 2018 začeli vsaj postopki, upam pa, da tudi že vsaj pripravljajna, če že ne zaključna izvedbena dela za ureditev tega odseka?

Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Gašperšič, izvolite, imate besedo.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala za besedo, predsedujoči.

Hvala tudi poslancu Janu Škobernetu za postavljeno vprašanje in se tudi zahvaljujem za izrečene pohvalne besede.

Moram reči, da se v tem mandatu vsekakor zelo trudimo, da se prepotrebne investicije v cestno infrastrukturo, tako kot sem že pri prejšnjem vprašanju poudaril, v večjem obsegu, v večji intenziteti izvajajo in da se na ta način obrača trend premajhnih investicij, ki smo mu bili priča v preteklih letih, od 2010 v času krize pa tudi še do vključno leta 2015. V letih 2016, 2017 in tudi 2018 pa smo nekako uspeli zagotoviti potreben nivo teh sredstev, tako da se dinamika vlaganj povečuje. Vsekakor je na območju Savinjsko-Šaleške regije, tako kot sem danes pri enem vprašanju že odgovarjal, ključen

projekt tretje razvojne osi. Temu smo nedvomno posvetili glavno prioriteto in mislim, da se projekt ustrezno odvija. Tukaj se tudi sam lahko zahvalim svoji ministrski kolegici, ker smo, bom rekel, uspešno umestili ta ključni odsek od avtoceste od Šentruperta do Velenja, tako da zdaj lahko ta celotni odsek do Slovenj Gradca enovito obravnavamo. Kot je bilo rečno, vse aktivnosti vodimo tako, da bomo lahko konec leta 2019 začeli z gradnjo te prepotrebne razvojne osi do Slovenj Gradca, in če bo vse teklo tako, kot je predvideno, se bo v letu 2023 ta gradnja zaključila.

Glede ureditve Šaleške ceste oziroma tudi rekonstrukcije križišča s Kidričevo cesto pa lahko povem to, da so bili že davnega leta 2010 izdelani projekti za izvedbo, vendar so bile kasneje tukaj določene spremembe, bil je zgrajen Mercator, bila je zgrajena nova avtobusna postaja, tako da je treba te projekte novelirati. Noveliran dokument identifikacije idejnega projekta je že bil izdelan, ravno tako je potrjen sporazum o sofinanciranju, tako da je sedaj v teku novelacija za izvedbo tega 7 let starega projekta, torej ureditve same Šaleške ceste in križišča s Kidričevo. Trenutno je v teku izdelava prometne študije Kidričeve ceste, ki je trenutno v recenziji, po tej recenziji se bo pristopilo k novelaciji teh projektov, tako da bo v letu 2018 izdelana novelirana projektna dokumentacija in predvidoma se bo proti koncu leta 2018 pristopilo k izgradnji te ceste. Glavnina gradbenih del pa je predvidena v letu 2019. Računam, da bo to izvedeno, glede na to, da so projekti tudi predvideni v proračunih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Imamo še zadnje poslansko vprašanje, gospod Luka Mesec ga bo postavil ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

Gospod Mesec, izvolite, imate besedo.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav, spoštovana gospa ministrica!

Moje vprašanje bo, kot napovedano, glede stanovanjske politike v Republiki Sloveniji. Mislim, da se lahko uvodoma oba strinjava z oceno, da je stanovanjska politika zadnjega četrto stoletja v naši državi praktično neobstoječa. Po zloglasnem Jazbinškovem zakonu, ko so se razdelila stanovanja, ni bilo nobenih resnih ukrepov, da bi se zavirala rast cen nepremičnin, da bi se omogočala dostopnost do stanovanj in da bi se nasploh omogočalo tistim, ki z razdelitvijo stanovanj z Jazbinškovim zakonom niso prišli do premoženja velikih vrednosti, da bi lahko prišli na nek normalen način do stanovanj. Tako imamo danes cele generacije mladih, ki lahko samo sanjajo, da bodo kdaj imeli svoje stanovanje, razen če so pripravljene vzeti kredit za 30 in več let.

Korektiv naj bi bil Stanovanjski sklad Republike Slovenije, ki pa se prej obnaša kot nepremičninska agencija kot stanovanjski sklad. Če vam omenim samo 2 primera, to sta projekt

Zeleni gaj in pa projekt Brdo. V Zelenem gaju – že Franc Trček je prej ministru premierju zastavil vprašanje – se je najcenejša garsonjera prodala za 140 tisoč evrov, najdražja vrstna hiša pa za 820 tisoč evrov. To je bilo zgrajeno s sredstvi nacionalnega stanovanjskega sklada. 820 tisoč evrov je cena, ki si je po mojem nihče v tej dvorani ne more privoščiti, kaj šele, da bi si jo ljudje, ki so stanovanj potrebni. Enako je na Brdu. Blok F3 je bil po podatkih, ki sem jih dobil, zgrajen za 7 milijonov evrov, stanovanja v njem so bila prodana za 14. Spet, stanovanje, veliko 38 kvadratnih metrov, je bilo prodano za 140 tisoč evrov.

Zato vam kot ministrici zastavljam naslednja vprašanja:

Ali se vam zdi tako delovanje nacionalnega stanovanjskega sklada smotno in upravičeno?

Zakaj ob zavedanju, da se stanovanjski sklad prej obnaša kot nepremičninska agencija kot stanovanjski sklad, njegove politike ne korigirate?

Zakaj je v proračunu še vedno odmerjenih samo 790 tisoč evrov za delovanje nacionalnega stanovanjskega sklada, to je za približno 3 garsonjere danes v Ljubljani, kaj šele za neko resno gradnjo?

Kdaj se bo v Sloveniji začela odvijati neka resna stanovanjska politika, ki bo imela ambicijo znižati tržne cene in zagotoviti dostopnost stanovanj?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Spoštovana ministrica, izvolite, imate besedo.

IRENA MAJCEN: Spoštovani podpredsednik, spoštovani poslanci!

Spoštovani poslanec gospod Luka Mesec, hvala za vprašanje. Pri odgovarjanju na vaša vprašanja bom poskušala biti razumljiva, ni pa sigurno, da bom, zato imava potem še en krog, če se mi ta moja prizadevanja ne bodo najbolj posrečila. Če greva najprej na koncept prodaje Zelenega gaja in Brda, moram povedati, da so bile ob prevzemu ministrstva te investicije že v zaključni fazi, torej so se planirale pred prihodom naše vlade. V operativnem smislu sem prepričana, da sem se pravilno odločila, neko investicijo, ki je v zaključni fazi, ustaviti zato, ker po današnjih merilih ali pa po mojih merilih ni ustrezna ... Zato je tudi nismo ustavili. Investicija se je zaključila, in kot je bilo planirano že na samem začetku, so se ta stanovanja oziroma vrstne hiše gradile za trg in se še vedno, niso še vsa prodana, ponujajo na trgu. Smo pa sprejeli v Državnem zboru Resolucijo o nacionalnem stanovanjskem programu, ki je postavila temelje za izvajanje stanovanjske politike.

Politiko stanovanjskega sklada Republike Slovenije je Vlada sprejela, in sicer do leta 2020. Sama resolucija pa govori o težnjah, o prizadevanjih tudi Vlade do leta 2025. Torej bo v naslednjih letih Vlada ponovno potrdila to politiko do leta 2025. V politiki republiškega

stanovanjskega sklada do leta 2020 je predvideno, da se na novo zgradi, ali tudi kakšna odkupi, 2 tisoč stanovanjskih enot. Od tega tudi po zgledu tujine približno polovica – mislim, da je izraz neprofitna stanovanja kar uporaben – torej tisoč neprofitnih stanovanj, za katera so že objavljeni razpisi, in sicer za izgradnjo 500 stanovanj za občine, 300 stanovanj za starejše in 100 za mlade. Druga polovica pa naj bi se gradila kot stroškovna stanovanja, kjer so pravzaprav tudi že pripravljene investicijski obrati, ne še za vse, ampak gre za investicije Novo Brdo, Maribor in Kranj. Če govorimo o Stanovanjskem skladu Republike Slovenije, ki ima v lasti nekaj čez 3 tisoč 100 stanovanjskih enot, ki so neprofitne, plus 720 stroškovnih enot, je trenutno v postopku, se procesira nakup dodatnih 2 tisoč 150 stanovanj v Zasavju. Do leta 2020 se torej zagotavlja še 2 tisoč enot. To pomeni, vsaj po mojem prepričanju, da se je namera, da se stanovanjski fond poveča, uresničila.

Zakaj imamo na eni strani neprofitna stanovanja in na drugi strani stroškovna? Zaradi tega, ker je republiški stanovanjski sklad dolžan skrbeti za stanovanjsko politiko vseh prebivalcev Republike Slovenije, torej ne gre samo za neprofitna stanovanja, in s tem ko na nek način to stroškovno politiko vodi, vzdržuje tudi nek nivo tržne cene, ki je sprejemljivejši, kot bi bil sicer, če stanovanjskega sklada ne bi bilo. Res pa je, da ima za to izgradnjo, za te načrte stanovanjski sklad 500 milijonov kapitala, in to seveda ni znesek, o katerem sva govorila že na samem odboru, torej 790 tisoč proračunskih sredstev našega ministrstva na sektorju prostora. Ta sredstva so zagotovljena za subvencioniranje tržnih najemnin po občinah. Mogoče še kaj dodam v nadaljevanju. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Luka Mesec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo, še enkrat.

Mene moti ravno ta del, da stanovanjski sklad deluje v smeri vzdrževanja tržnih cen najemnin oziroma vzdrževanja tržnih cen nasploh. Na Brdu pri Ljubljani se stanovanja prodajajo po ceni 3 tisoč 355 evrov na kvadratni meter. Taka cena je za državo, kjer povprečna plača znaša tisoč evrov mesečno, enostavno nesprejemljiva. Tukaj se druga soba v stanovanju ali pa balkon v bistvu obravnava že kot nadstandard. Tudi to je razlog, gospa ministrica, da mladi iz moje generacije enostavno raje poiščejo delo in dom izven te države. Če se zapeljete do bližnjega Dunaja, boste tam brez problema dobili stanovanje po bistveno nižji najemni ceni kot v Ljubljani in bistveno bolje plačano službo. Pri nas mora marsikatera družina ali pa marsikateri moj vrstnik dobredno polovico svojih mesečnih prihodkov investirati ali v najemnino ali pa v

odplačevanje tridesetletnih kreditov. Za to obstajata samo dve alternativni, mansarda na podeželju pri starših, če jih ima tam, ali pa izselitev iz države. Meni se zdi absolutno nesprejemljivo, da se nacionalni stanovanjski sklad obnaša tako. Zadnjič sem v Odmevih poslušal direktorja Črtomirja Remca, ki je bil soočen s podobnim vprašanjem, kot ga zdaj jaz naslavljam, in je odgovoril nekako v smislu, pa naj najemajo. To mi preveč zveni v ušesih iz nekega bolj znanega primera iz zgodovine.

Kar bi jaz želel in zaradi česar kritiziram vašo politiko je, prvič, ker dopuščate, da se stanovanjski sklad tako obnaša, in drugič, ker so sredstva, odmerjena v proračunu, takšna, kot ste sami povedali. To so pač neka minorna sredstva za subvencioniranje najemnin, namesto da bi bistveno več investirali v stanovanjski sklad in preusmerili njegovo politiko v to, da bi začel z neko obsežno neprofitno gradnjo, da bi prebivalstvo te države ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Spoštovana ministrica, imate besedo za dopolnitev odgovora, izvolite.

IRENA MAJČEN: Kar se tiče prodaje vrstnih hiš v Zelenem gaju in na Brdu, sem vam, mislim da, dovolj jasno povedala, da se tudi jaz ne strinjam s to politiko in smo jo kot Vlada tudi zaustavili, vendar ne tako, da bi stanovanja ostala nedograjena, v neizgrajena stanovanja je bilo seveda plasiranih kar veliko sredstev, torej te investicije so se zaključile, stanovanja so se prodala in v nove take investicije seveda stanovanjski sklad ne bo šel. Mislim, da je večja tragedija tudi za mlade, starejše, katerekoli, da imamo v Sloveniji veliko število izgrajenih stanovanj, ki pa niso na voljo na trgu, torej so prazna. Res je, da se je tudi stanovanjski sklad poskušal dogovarjati o morebitnem nakupu teh stanovanj, vendar se je potem ugotovilo, da cena oziroma sigurnost nakupa takih stanovanj za knjiženo hipoteko seveda ni možna.

V tej stanovanjski politiki si predstavljam, da so pri izgradnji stanovanj, vsaj jaz ne znam drugače povedati kot tako, k temu zavezane tudi občine in je sodelovanje občin pomembno, saj imajo občine tudi v svojem fondu veliko število teh stanovanj. Neprofitna stanovanja se gradijo predvsem na zemljiščih, ki so komunalno opremljena v lasti občine, in če ima občina interes graditi taka stanovanja, je seveda pridobitev soinvestitorja, torej republiškega stanovanjskega sklada, morebitnega subvencioniranja najemnin velika. Je pa res, da se pri teh vprašanih lokalne skupnosti neenako vedejo, torej ne obnašajo se vse enako oziroma je njihov interes velikokrat drugačen, kot ga, spoštovani gospod Luka Mesec, sedaj midva tukaj razglabljava.

Res je, da po sprejetju resolucije na stanovanjskem programu pripravljamo tudi zakonodajo, in sem prepričana, da bo teh 2 tisoč stanovanjskih enot, kolikor jih bo stanovanjski

sklad ob sodelovanju strokovnih služb ministrstva zagotovil do leta 2020, naredilo pomemben korak k zagotavljanju večjega števila stanovanjskih enot. Za naslednja leta je seveda možnost izgradnje stanovanj lahko še večja, ob tem pa ne pozabimo, koliko stanovanjskih enot pa je v Republiki Sloveniji praznih. To število ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa ministrica.

Gospod Luka Mesec, imate besedo, da podate postopkovni predlog.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo.

Najprej odgovor ministrici. Seveda, nekaj stanovanj je tudi praznih, prazna pa so, prvič, zato ker so cene previsoke, drugič, zato ker so, kot ste že sami povedali, nekatera obremenjena s hipotekami. Ampak tudi to je odgovornost države, zato ste konec koncev ustanovili slabo banko. Drugič, ko prelagate odgovornost na občine, naj se one zganejo in zaženejo stanovanjsko politiko, vas moram spet spomniti, da se že cel mandat pogovarjamo o povprečninah občin, torej o njihovih dohodkih, in da so občine tako rekoč brez resnih investicijskih sredstev, zato jim je nemogoče še to obveznost naložiti. In tretjič, tukaj pridemo do odgovornosti države in njenega stanovanjskega sklada. Če ima ta država denar, da investira več kot milijardo evrov v dva bataljona, ki ju bomo uporabljali za Nato, potem bi morala imeti desetkrat toliko denarja za to, da investira v izgradnjo primernih stanovanj za cele generacije, ki do njih ne morejo dostopati. Če pa temu ni tako, potem pa ne moremo investirati v Nato.

Glede na to, kako zmedene so prioritete te vlade, predlagam, da tudi o stanovanjski politiki odpremo razpravo v Državnem zboru. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 16. novembra, v okviru glasovanj.

Predsedniku Vlade, ministrom in ministricam se zahvaljujem za podane odgovore.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali v četrtek, 16. novembra 2017, ko bo Državni zbor v okviru glasovanj odločal o predlaganih sklepih.

S tem prekinjam tudi 35. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri. S tem se vsem zahvaljujem in vam želim lep večer.

Lep pozdrav, na svidenje!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 13. NOVEMBRA 2017 OB 17.18 IN SE JE NADALJEVALA 14. NOVEMBRA 2017 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci,
gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 35. seje
Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne
morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci:
Primož Hainz od 17. do 20. ure, Branko Zorman,
Matej Tonin, Ljudmila Novak od 14.30 do 19.
ure, Iva Dimic od 17. ure dalje, Mitja Horvat od
18.30 dalje, Ivan Škodnik od 10.30 in od 17. do
21. ure, Vojka Šergan od 17. do 21. ure, Irena
Grošelj Košnik, Erika Dekleva do 15. ure, Danilo
Anton Ranc od 17. do 21. ure, Branislav Rajič
do 14.30, Simona Kustec Lipicer od 18.30 dalje,
Milan Brglez od 18.30 do 20.30, Aleksander
Kavčič in Janja Sluga.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA
REDA, TO JE NA PREDLOG SPREMEMB
PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
LETO 2018, IN 4. TOČKO DNEVNEGA REDA,
TO JE NA DOPOLNJEN PREDLOG
PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
LETO 2019.**

Državni zbor bo v okviru 3. in 4. točke
dnevnega reda opravil skupne uvodne
predstavitve. Predlog sprememb proračuna in
dopolnjen predlog proračuna je v obravnavo
Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev obeh
predlogov aktov dajem najprej besedo
predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru
Cerarju.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani
predsednik Državnega zbora, spoštovani
poslanke in poslanci, državljanke in državljani!

V preteklih tednih so delovna telesa
Državnega zbora obravnavala Predlog
sprememb proračuna Republike Slovenije za
leto 2018 in predlog proračuna za leto 2019, ki
sta predmet današnje obravnave. V procesu
obrnave obeh predlogov proračunov so bile
opravljene dragocene in kvalitetne vsebinske
razprave, vloženi pa je bilo tudi več
amandmajev, ki so posegali na različna področja
ukrepanja. Vlada je predloge preučila, vendar pa
amandmajev v okviru danih javnih finančnih
možnosti in glede na zastavljene prioritete ter
zakonske obveznosti ne more podpreti.

Predlog sprememb proračuna za leto
2018 upošteva dane makroekonomske okvire
ter postopno približevanje srednjeročnemu
fiskalnemu cilju, kot ga zahteva ustavna in
zakonska ureditev v Republiki Sloveniji in
ureditev na ravni Evropske unije. Za zagotovitev
pogojev za dolgoročno vzdržnost javnih financ
so kratkoročni ukrepi ekonomske in socialne
politike naravnani tako, da hkrati sledijo tudi
srednjeročnim in dolgoročnim ciljem. Vlada zato
vztraja na začrtani poti, da bo strukturni saldo
sektorja država uravnotežen konec leta 2020,
kar od nas zahteva Zakon o fiskalnem pravilu.

To je tudi razlog za previdno in postopno
sproščanje varčevalnih ukrepov, ki se, kjer je le
možno, urejajo dolgoročno in sistemsko ter z
upoštevanjem aktualnih gospodarskih razmer in
celovitim vplivom na položaj posameznika.
Skladno z javnofinančnimi možnostmi in ob
upoštevanju dolgoročne javnofinančne
stabilnosti Vlada v Predlogu sprememb
proračuna Republike Slovenije za leto 2018
načrtuje odhodke tako, da so prilagojeni
aktualnim gospodarskim razmeram. Predlog
proračuna za prihodnje leto je pripravljen v
razmerah krepitve gospodarske aktivnosti, ki
smo ji priča v letošnjem letu, in ob pozitivnih
makroekonomskih obetih za prihodnje in
naslednja leta. Nominalna rast BDP, kot jo
ocenjuje Umar, bo v letu 2018 dosegla 5,9 %,
kar pa se ne odraža neposredno v višjih davčnih
prihodkih državnega proračuna, ki se zvišujejo
počasneje, to je le za 3,8 %. Višji prihodki
državnega proračuna za leto 2018, ki so
načrtovani v višini 9,7 milijarde evrov, bodo
omogočili doseganje presežka državnega
proračuna v višini 51 milijonov evrov, hkrati pa
bo več sredstev namenjenih tudi prioritetam,
investicijam na državni in lokalni ravni ter
financiranju področij, ki so bila v preteklosti
omejena z ukrepi, to je za odpravo anomalij pri
plačah v javnem sektorju, za usklajevanje
pokojnin in letni dodatek upokojujencem ter za
družinske in socialne prejemke. Skladno z
zavezami do Nata se načrtuje povečanje
obrambnih izdatkov, več sredstev pa se
namenja tudi nekaterim drugim področjem, kot
so zdravstvo, visoko šolstvo in znanost, za
katero se namenja 275 milijonov evrov. Vsi
odhodki skupaj so v Predlogu sprememb
proračuna Republike Slovenije za leto 2018
načrtovani v višini 9,6 milijarde evrov.

Dopolnjen predlog proračuna
Republike Slovenije za leto 2019 je pripravljen v
skladu z Zakonom o fiskalnem pravilu, ki
predvideva postopno uravnoteženje prihodkov in
izdatkov v proračunu države, dokler ne
dosežemo cilja, ki pa je srednjeročna
uravnoteženost prihodkov in izdatkov v
proračunu države brez zadolževanja. Prihodki
državnega proračuna za leto 2019 so načrtovani
v višini 9,8 milijarde evrov in bodo omogočili
doseganje presežka državnega proračuna v
višini 54 milijonov evrov. Višji prihodki hkrati tudi
v tem letu omogočajo, da se lahko več sredstev
namenja prioritetam, investicijam na državni in
lokalni ravni ter financiranju drugih področij, na
katerih se je v preteklosti zaradi javnofinančne
situacije omejevala rast izdatkov. Skladno z
zavezami do Nata se tudi v letu 2019 načrtuje
povečanje obrambnih izdatkov. Več denarja je
namenjenega izboljšanju javnega zdravja,
kakovosti zdravstvenih storitev in njihove
dostopnosti, krajšanju čakalnih dob in
učinkovitejšemu upravljanju zdravstvenih
zavodov. Več sredstev se namenja tudi
nekaterim drugim področjem, kot sta visoko
šolstvo in znanost. Tako bo na primer 321

milijonov evrov namenjenih za raziskovalno opremo in projekte ter raziskovalno infrastrukturo. To bo krepilo razvoj znanstvenih kadrov in mladih raziskovalcev ter znanstvenega raziskovanja s ciljem podpore inovacijam ter bazičnim in aplikativnim raziskovanjem, ki bodo prispevali k ustvarjanju visoke dodane vrednosti. Vsi odhodki skupaj so v Dopolnjenem predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2019 načrtovani v višini 9,7 milijarde evrov. Na Dopolnjen predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2019 so bili vloženi amandmaji v skupni višini 217,5 milijona evrov, ki jih Vlada žal ni mogla podpreti. Vlada tako predlaga le eno dopolnitev, in sicer za leto 2019 z dodatno zagotovljenimi sredstvi za investicije v osnovne šole pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, in sicer v višini 3 milijone evrov, zaradi česar so se hkrati v istem znesku znižala sredstva za odškodnine pri Ministrstvu za finance.

Spoštovani, prepričan sem, da sta Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 in Dopolnjen predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2019 dobra podlaga za nadaljnji razvoj in izvajanje javnih storitev, zato predlagam Državnemu zboru, da ju sprejme. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala.

Za dopolnilno obrazložitev obeh predlogov aktov dajem besedo še ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod predsednik Vlade, kolegi, spoštovani poslanke in poslanci!

Državni zbor je proračun za leto 2018 sprejel novembra lani. Makroekonomske okoliščine so se od lanske jeseni občutno spremenile, dejanska gospodarska rast leta 2016 je bila višja, kot smo ocenjevali lani, letos pričakujemo, da bo prav tako višja gospodarska rast, in ne samo letos, tudi za naslednji dve leti. Krepí se domača potrošnja, zaposlenost raste. Vse te okoliščine vplivajo na spremembo tako prihodkovne kot odhodkovne strani proračunov. Dovolite mi, da ponovno spomnim na bistvene spremembe proračuna za leto 2018 in glavne značilnosti proračuna za leto 2019.

V Predlogu sprememb proračuna Republike Slovenije za 2018 se povečujejo prihodki in odhodki, pri čemer se prihodki povečujejo hitreje. Višji bodo za 409 milijonov evrov, odhodki pa za 53 milijonov glede na lani sprejet proračun. Namesto primanjkljaja, ki je bil načrtovan lani, se sedaj v Predlogu sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 načrtuje presežek v višini skoraj 51 milijonov evrov. Tako se prihodki načrtujejo v skupni višini 9 milijard 676 milijonov evrov, odhodki pa v višini 9 milijard 625 milijonov evrov. Višji prihodki so posledica tako spremenjene dinamike črpanja evropskih sredstev, nove perspektive kot tudi

krepitev domačih prihodkov državnega proračuna, kar je posledica spremenjenih makroekonomskih okoliščin pa tudi učinka sprejetih ukrepov za izboljšanje slovenskega poslovnega okolja. Naj spomnim, da smo že lani na prihodkovni strani proračuna za leto 2018 načrtovali prihodek iz naslova poplačila zadržanih kohezijskih sredstev stare finančne perspektive v višini 205 milijonov evrov. Zdaj je že jasno, da se bodo do konca letošnjega leta zaključili vsi postopki nadzora glede pravilnosti njihove porabe, in utemeljeno pričakujemo priliv v prvi polovici leta 2018.

Na odhodkovni strani bodo v prihodnjem letu poleg področij, ki jih je že prej predstavil predsednik, ključnega pomena vlaganja v nadgradnjo in posodobitev železniške infrastrukture, v cestne povezave, v razvoj javnega prevoza, v obnovljive vire energije, v reorganizacijo državne informatike. Skupaj bo za to infrastrukturo namenjenih 822 milijonov evrov, kar bo prispevalo tudi k enakomernemu razvoju regij. Za zagotavljanje varnosti bo od skupno 1,3 milijarde evrov več sredstev namenjenih razvoju obrambnega sistema, tehnični opremljenosti policije, povečanju učinkovitosti in kakovosti delovanja pravosodnih organov in ne nazadnje tudi povečanju poplavne varnosti. Več denarja se namenja izboljšanju javnega zdravja, kakovosti zdravstvenih storitev in njihove dostopnosti, krajšanju čakalnih dob in učinkovitejšemu upravljanju zdravstvenih zavodov, zagotavljanje se sredstva za dokončanje investicij v zdravstvu. Skupaj se za zdravstvo iz državnega proračuna namenja 170 milijonov evrov, zaradi popolne slike glede financiranja javnega zdravja pa je treba omeniti še financiranje iz zdravstvene blagajne v višini 2,8 milijarde evrov. Za pokojnine bo skupaj z uskladitvami namenjenih 4,5 milijarde evrov, od tega iz državnega proračuna 1,2 milijarde evrov, preostanek pa iz pokojninske blagajne, ki se financira iz zbranih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. To seveda ne predstavlja vseh odhodkov pokojninske blagajne, ki jih načrtujemo v višini cirka 5,3 milijarde evrov. Ena milijarda evrov bo namenjena za transferje nezaposlenim, družinske prejemke in starševska nadomestila, očetovski dopust, denarno socialno pomoč, varstveni dodatek, varstvo vojnih invalidov, vojnih veteranov in žrtev vojnega nasilja, regresiranje prevozov v šolo, študentsko prehrano, štipendije in oskrbo v domovih za starejše. Z aktivno politiko zaposlovanja, ki obsega spodbude za zaposlovanje, vključevanje brezposelnih oseb v podpirne in razvojne programe, javna dela, usposabljanje in izobraževanje, je načrtovanih 95,7 milijona evrov. To bo prispevalo h krepitvi zaposlovanja in k nadaljnjemu zniževanju brezposelnosti. Spodbujanju podjetništva, konkurenčnosti, tujih investicij, trženja, razvoja turizma in za sanacijo podjetij in podporo tehnološkemu razvoju bo namenjenih 144 milijonov evrov. Izvajali se bodo

finančni instrumenti iz evropskih sredstev za bolj tvegane naložbe podjetij s ciljem povečanja dodane vrednosti. Vlada je tudi na področju financiranja občin zagotovila postopno sproščanje omejitev, saj je občinam predlagala za leto 2018 povprečnino v višini 551 evrov, kar je 15 evrov več, kot je zdaj veljavna. V prihodnjih letih za sofinanciranje investicij občin iz državnega proračuna zagotavljamo 6 % skupne primerne porabe, 3 % za povratna sredstva in 3 % za nepovratna. Med odhodki, ki se znižujejo, je v prvi vrsti treba omeniti odhodke za servisiranje javnega dolga, ki se znižujejo tako glede na oceno realizacije za letošnje leto kot tudi glede na sprejeti proračun za leto 2018. To znižanje je posledica dobrega aktivnega upravljanja z dolgom državnega proračuna, s katerim zasledujemo dva cilja, zniževanje odhodkov za obresti s predčasnimi zamenjavami dolga in podaljševanje ročnosti dolga, kar pripomore k stabilnejšemu načrtovanju odhodkov za te namene v prihodnjih letih.

Predlog sprememb B bilance odraža predvsem dejstvo, da je prišlo do časovnega zamika pri uveljavitvi zakona o izgradnji drugega tira, zato za letos predvidene dokapitalizacije družbe 2TDK ne bo mogoče izvesti v celoti in je treba sredstva za to predvideti v prihodnjem letu. V predlogu C bilance pa izkazujemo obseg zadolževanja in poplačila kreditov. V letu 2018 ocenjujemo, da lahko glede na spremenjeni položaj Slovenije na mednarodnih finančnih trgih znižamo tako imenovano likvidnostno rezervo sredstev na računih in s tem še dodatno pripomoremo k znižanju obsega zadolžitve državnega proračuna.

Spoštovani, naj na kratko orišem še glavne značilnosti proračuna za leto 2019. V dopolnjenem predlogu proračuna so prihodki načrtovani v višini 9 milijard 751 milijonov evrov, odhodki pa v višini 9 milijard 697 milijonov. V letu 2019 to pomeni, da bo v globalu za 75 milijonov evrov več prihodkov, kot se ocenjujejo za leto 2018, medtem ko se odhodki v primerjavi z letom 2018 povečujejo za 72 milijonov evrov. Pri oceni prihodkov je treba še enkrat spomniti, da v letu 2018 načrtujemo enkratni priliv iz naslova izplačila zadržanih sredstev v višini 205 milijonov evrov, kar pomeni, da je prihodkov v letu 2019 dejansko več za 280 milijonov. V Dopolnjenem predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2019 se tako načrtuje nominalni presežek v višini 53,8 milijona evrov. S takšnim načrtovanjem odhodkov in prihodkov se zagotavlja nadaljnja javnofinančna konsolidacija, katere cilj je doseči strukturno uravnotežene javne finance do konca leta 2020. Tudi v letu 2019 ostajajo ključne usmeritve pri načrtovanju proračuna spodbujanje gospodarske rasti in konsolidacija javnih financ. Prav tako ohranjamo prednostne naloge: vlaganje v infrastrukturo za večjo kakovost življenja in dela, vlaganje v znanost in zaposlovanje, krepitev kakovosti storitev za

zdravje in povečanje varnosti v najširšem pomenu besede.

Več sredstev se v letu 2019 namenja tudi za znanost in informacijsko družbo, ki prispevata k povečanju konkurenčnosti in dodane vrednosti gospodarstva preko ukrepov za spodbujanje inovativnosti in tehnološko naprednih proizvodnih storitev. Obrambni proračun se povečuje zaradi spremenjenih varnostnih razmer, ki zahtevajo ustrežnejše obrambne zmogljivosti proti varnostnim grožnjam, izboljšanje pripravljenosti in vzdržljivosti slovenske vojske ter uresničevanje skupnih ciljev in zavez v okviru Evropske unije in Nata. Nadaljujemo s politiko okrepljenega financiranja na področju zdravstva, prometne infrastrukture, aktivne politike zaposlovanja in drugih prioritarnih ciljev. Struktura odhodkov dopolnjenega predloga proračuna poleg navedenih prednostnih nalog in izpostavljenih področij, pomembnih za enakomeren razvoj, zagotavlja tudi nemoteno izvajanje javnih storitev, izpolnjevanje zakonskih obveznosti ter drugih nalog države, pri čemer, še enkrat opozarjam, zasledujemo tudi srednjeročni fiskalni cilj glede uravnoteženosti javnih financ. S tako sestavljenimi politikami in predlagano strukturo izdatkov državnega proračuna zasledujemo uravnotežen razvoj, ki hkrati upošteva socialen in ekonomski položaj posameznika ter celovit vpliv na rast in razvoj slovenske ekonomije.

Spoštovani, oba danes predstavljena proračuna sta pripravljena z upoštevanjem ugodnih ekonomskih razmer pa tudi z mislijo, da je treba državne javne finance pripraviti na naslednji obrat v ekonomskem ciklu. Predvsem je potrebno dvoje, zagotoviti premišljeno rast odhodkov, ki naj prispevajo k ohranjanju vzdržne gospodarske rasti, in ustvarjanje ustreznega fiskalnega prostora, ki bo državi ob naslednjem obratu v ekonomskem ciklu omogočil ustrezno ukrepanje in blažitev takrat nastalih negativnih posledic. Slednje je mogoče doseči predvsem z dvema ukrepoma, s hitrejšim zniževanjem deficita in hitrejšim zniževanjem dolga državnega proračuna in sektorja država kot celote na eni strani in z izvedbo sprememb, ki naj zagotovijo dolgoročno vzdržne javnofinančne odhodke, skladne z ekonomsko močjo države. Zato čas ugodnih gospodarskih razmer ni čas za počitek, ampak za usmeritev zagotavljanja dolgoročno vzdržnih javnih financ. Če smo v preteklih letih v času krize proračunsko razpravo praviloma opremili z opozorili, da je treba zagotoviti ukrepe, ki bodo kratkoročno omejili rast javnofinančnih odhodkov, moramo danes usmeriti pogled odločneje naprej v ukrepe, reforme z dolgoročnimi učinki. Tudi v tem času, ko se že čuti vpliv bližajočih se parlamentarnih volitev, ali pa prav zato je treba ob proračunski razpravi opozoriti tudi na to dimenzijo naše skupne odgovornosti.

Želim vam konstruktivno razpravo o obeh proračunih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala.

Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 in Dopolnjen predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2019 je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani predsednik Vlade, ministri s sodelavci, kolegi in kolegice!

Odbor za finance in monetarno politiko je na svoji 83. in 84. nujni seji 10. 11. in 11. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Dopolnjen predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2019 in Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018. Oba predloga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Odbor se je poleg obeh predlogov proračuna seznanil še z dopisom Zagovornika načela enakosti, dvema odgovoroma Ministrstva za finance na dopis Zagovornika načela enakosti, gradivom Zagovornika načela enakosti, ki je bilo članom razdeljeno na seji, mnenjem Državnega sveta, mnenjem Sodnega sveta in dopisom Sodnega sveta s predlogom za amandma in dopisom Občine Šentjur pri Celju. Odboru je bilo posredovanih 34 amandmajev k predlogu proračuna za leto 2019 in 43 amandmajev k predlogu sprememb proračuna za leto 2018. Od tega je bil en amandma nepravilno vložen in en amandma umaknjen. Amandmaje k obema predlogoma so vložile Poslanska skupina Levica, Poslanska skupina SDS, Poslanska skupina nepovezanih poslancev in Poslanska skupina NSi. Na sejah odbora so sodelovali predstavniki Vlade, Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj ter Zagovornik načela enakosti.

Uvodno obrazložitev o Predlogu sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 je na seji odbora podala ministrica, ki je predstavila bistvene spremembe. Ob tem je poudarila izboljšanje makroekonomskih okoliščin ter predstavila prioritete predloga proračuna na odhodkovni strani, in sicer investicija na splošno v infrastrukturo, v znanost in zaposlovanje, v kakovost zdravstvenih storitev ter varnost v najširšem pomenu. Povedala je, da bo v letu 2018 za približno 50 milijonov evrov presežka, kar omogoča nadaljevanje pospešene javnofinančne konsolidacije in zasledovanje cilja strukturne uravnoveženosti javnih financ. V nadaljevanju je predstavila še črpanje evropskih sredstev ter povedala, da bodo občine prejele 54 % pobrane dohodnine in povečan delež nepovratnega investicijskega transfera na področju financiranja investicij. V nadaljevanju je predstavila še uspešno servisiranje javnega dolga.

Predstavljeno je bilo mnenje zainteresiranega delovnega telesa, in sicer

Odbora za zunanjo politiko, kjer je bilo opozorjeno na zmanjšanje sredstev za Ministrstvo za zunanje zadeve in problematiko članarine OECD, ki je na proračunski postavki gospodarske diplomacije. Direktor Urada za makroekonomske analize in razvoj ni imel dodatnih pripomb na že dano predstavitev ob obravnavi predloga proračuna za leto 2019 glede na dejstvo, da ni večjih sprememb v gospodarskih gibanjih, tako v Sloveniji kot v mednarodnem okolju. Uvodoma je predstavnik Državnega sveta predstavil pisno poročilo Državnega sveta, ki Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 ne podpira, in ob tem tudi navedel razloge ter izpostavil predvsem probleme na lokalni ravni, kot je vprašanje višine povprečnine ter investicije v občinah. Zagovornik načela enakosti je v uvodu predstavil delovanje institucije, njene naloge ter trenutno finančno situacijo, s katero se kljub zvišanju proračunskih sredstev ne strinja, saj naj bi zagotavljala le polovico potrebnih sredstev za delovanje te institucije, ki je urejeno v posebnem zakonu.

V razpravi so članice in člani odbora izpostavili kot problematično strukturo predloga proračuna, kjer ni razvidna njegova vizija in cilji. Vprašali so glede prodaje NLB in vpliva različnih scenarijev na Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 ter opozorili na dejstvo, da Slovenija še nima dokumenta, kot je strategija razvoja. Izpostavljena je bila problematika črpanja evropskih kohezijskih sredstev ter zagotavljanje sredstev za Triglavski narodni park, ki so predvidena v zakonu. Posebej je bilo izpostavljeno zaposlovanje mladih ter reševanje prvega stanovanjskega problema, študentsko delo in tudi oskrba starejših ter domovi za ostarele. Postavljeno je bilo vprašanje glede dogovora o plačah v javnem sektorju in glede financiranja občin. Kot problematična je bila izpostavljena premoženjska politika, saj Slovenija še nima uvedenega davka na premoženje in na nepremičnine ter tudi ne davka na kapital. V razpravi so nekatere članice in člani tudi povedali, da je Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 razvojno naravnani, saj gre za projektni način sestave predloga proračuna, in poudarili, da gre za pomembne prioritete, kot so vlaganja v infrastrukturo, znanost, varnost in zdravstvo, seveda vse v okviru danih možnosti. Spodbudno je, da rasteta tako povprečna plača kot tudi zaposlenost in se zmanjšujejo socialni transferji kot posledica gospodarske rasti. Prav tako bodo pravico do otroškega dodatka dobili tisti starši, ki glede na dohodek spadajo v sedmi in osmi dohodninski razred. Med razpravo in ob koncu razprave sta ministrica za finance in državni sekretar podala dodatna pojasnila na vprašanja poslancev.

Odbor je na koncu razprave razpravljal tudi o vloženi amandmajih, ki jih ni podprl. Po razpravi je odbor sprejel sklep, da se je seznanil

s Predlogom sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 in ga podprl.

V uvodni predstavitvi k Dopolnjenemu predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2019 je državna sekretarka Ministrstva za finance predstavila predvsem spremembe dopolnjenega predloga, in sicer se ta sprememba nanaša na dodatno zagotovljena sredstva za investicije v osnovne šole pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport v višini 3 milijone evrov. Tudi na tej seji je sodeloval Zagovornik načela enakosti, ki je menil, da so sredstva, ki so mu namenjena, prenizka in ne zadostujejo za delovanje neodvisnega in samostojnega organa.

V razpravi so bili nekatere članice in člani odbora do obravnavanega dokumenta kritični, in sicer je bilo izraženo mnenje, da so proračunski dokumenti nesolidarni ter da je preveč sredstev namenjenih področju obrambe, zvezi Nato in Evropski uniji. Menili so, da je premalo sredstev namenjenih zlasti Zagovorniku načela enakosti, socialni, zdravstvu, dolgotrajni oskrbi, pokojninam, šolstvu, vključno z nujnim povezovanjem z gospodarstvom. Omenjena izpostavljena področja so se odrazila tudi v vsebini vloženih amandmajev k Dopolnjenemu predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2019. V okviru razprave je bil podan tudi predlog za spremembo strukture proračunskih dokumentov v prihodnosti, ki bi omogočala bolj natančen elektronski vpogled po posameznih proračunskih postavkah. Državna sekretarka je v razpravi podala izčrpno pojasnilo, neizpostavljene dileme in postavljena vprašanja razpravljavcev.

Po zaključeni razpravi se je odbor opredelil do amandmajev in jih ni podprl. Po končani razpravi je odbor sprejel sklep, da podpira Dopolnjen predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2019. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala za besedo. Predsednik, ministrica, ministri, lep pozdrav!

Kaj nam je predsednik povedal o dokumentih, ki jih imamo danes pred sabo, o proračunih za leti 2018 in 2019? Pravzaprav samo eno razliko, da si je od sobote do danes premislil in da bo koalicija podprla amandma v višini 3 milijone, ki bodo zagotovili dodatna sredstva za športno infrastrukturo. Lepo, ampak mogoče bi bilo prav povedati, pod kakšnimi pritiski je od sobote, ko je koalicija glasovala proti, do danes, od petka do danes, to uspel narediti. Ampak kakorkoli, razen tega, da nam je Vlada enkrat povedala, da bomo leta 2050 vsi srečni, nam ni povedala, kako do te sreče priti. Jaz sem pričakovala, da bodo v proračunih za

leti 2018 in 2019 koraki do te dolgoročne sreče, pa na žalost ni tako. V obeh dokumentih še vedno pogrešam cilje po posameznih programih, vizijo, kaj z denarjem doseči. Še vedno se pogovarjamo samo o indeksih, samo o milijonskih povečanjih, čeprav je bila velika napoved te koalicije, da bo na programskem proračunu narejeno veliko oziroma da bomo programski proračun spravili v življenje, pa na žalost ni tako. To sta zadnja dva proračuna te vlade, zato bi še toliko bolj pričakovala nek optimizem, neko napoved, kaj v naši državi lahko pričakujemo. Dejstvo je, da je situacija dobra. Dejstvo je, da gospodarstvo raste po napovedih več kot 4 %, in zato bi Vlada morala biti bolj optimistična. Zato ker razpolaga z veliko veliko več denarja kot v preteklosti, na drugi strani je veliko veliko manj potreb, ampak iz teh dveh proračunov tega ni videti. Da ne bom samo pri besedah – kar nam ljudje velikokrat očitajo, da z besedami lahko zganjamo populizem, s številkami se ga pač ne da – bom svoje trditve podkrepila tudi z besedami.

V naši poslanski skupini smo se odločili, da proračunov ne bomo podprli. Ni pa to nobena redkost, konec koncev je Vlada in koalicija tista, ki mora poskrbeti za to, da ima država proračun. Želim pa takoj na začetku povedati, da so največji poraženci teh dveh proračunov, sprememb za leto 2018, ki jih imamo na mizi, in za leto 2019, upokojenci – zakaj? Zato, ker jim Vlada še vedno ne da vsega oziroma ne sprosti vseh varčevalnih ukrepov, za upokojence še vedno veljajo omejitve. 80 milijonov evrov, namenjenih za pokojnine in upokojence, v sprejetem proračunu Vlada jemlje, to je dejstvo. 80 letos, 80 v letu 2018, to skupaj pomeni 160 milijonov oziroma približno 300 evrov na upokojenca, in zato so, po mojem mnenju, upokojenci največji poraženci proračuna, ki ga imamo v tem trenutku na mizi. Ampak gremo lepo po vrsti.

Kot sem že povedala, je situacija v državi bistveno drugačna. Danes beležimo visoko gospodarsko rast, zato je tudi logično, da imamo veliko prilivov. V državnem proračunu se v letih 2016, 2017, 2018 in 2019 nateče vsako leto približno milijarda evrov več denarja kot v tistih kriznih časih leta 2013 oziroma 2014. Če pogledamo primerjavo leta 2014 in 2018, vidimo, da je danes v proračunu milijarda 400 več davčnih prihodkov. Milijarda 400! To je toliko, kot da državni proračun za pokojnine. To je toliko, kot da državni proračun za šolstvo. To je več, kot da državni proračun za vse socialne transferje. Milijarda 400! In kaj ste vi s to milijardo 400 uspeli narediti? Uspeli ste dvigniti sredstva, namenjena za plače, uspeli ste dvigniti sredstva, namenjena za izdatke za blago in storitve oziroma materialne stroške, in uspeli znižati sredstva za obresti, kar je dobro, sredstva za investicije, kar je v teh dobrih gospodarskih časih lahko tudi pametno, in največje znižanje ste uspeli zagotoviti upokojencem – 330 milijonov manj se bo v letu

2018 dalo iz državnega proračuna slovenskim upokojemcem v primerjavi z letom 2014. To so številke, ki so vključene v vladne dokumente. Tri kategorije, ki so doživele največje znižanje: investicije, obresti in daleč največje, 330 milijonov, pokojnine. / oglašanje iz dvorane/ Tudi štirikrat, če bo treba. Prihodkov imate za milijardo 400 več, odhodke ste znižali na teh treh velikih kategorijah, investicije, obresti in pokojnine, za skoraj 800 milijonov evrov. In ja, znižali ste proračunski primanjkljaj, kar ob teh številkah sploh ni problem, ampak še vedno vam je ostalo v primerjavi z letom 2014 skoraj 900 milijonov evrov. Skoraj 900 milijonov evrov! Kaj ste s temi 900 milijoni evrov dosegli? 10 milijonov tam, 10 milijonov tam, 50 milijonov tam, povišanja, ampak cilja, kaj bomo z dodatnim denarjem, ki ste ga razdelili, naredili, pa preprosto ni. Ja, dve veliki kategoriji, še enkrat, povišali ste plače oziroma izdatke za plače in povišali ste izdatke za materialne stroške. Če še to upoštevam, je 500 milijonov razdeljenih v proračunu kar tako, brez nekih velikih ciljev.

Če pogledamo, koliko državni proračun da za pokojnine – s pokojninami se namerno toliko ukvarjam, zato ker se veliko govori, koliko je kdo našim, slovenskim upokojemcem v preteklih letih zagotovil, kakorkoli obrnemo, v deležu davčnih prihodkov, v deležu bruto domačega proizvoda je to, kar državni proračun danes namenja za pokojnine, 330 milijonov manj. Četrtno davčnih prihodkov je morala Vlada leta 2014 dati za pokojnine, zato da se pokojnine niso zniževale. Ni bilo lahko, ampak ja, smo naredili. Danes v odlični gospodarski situaciji z veliko več denarja Vlada ne najde borih 20 milijonov evrov za to, da končno nehamo z varčevalnimi ukrepi pri upokojenih. Še več, že zagotovljen denar za pokojnine jemlje, tako leta 2017 80 milijonov kot v sprejetem proračunu – če ga potrdite, boste denar, ki je že bil zagotovljen pokojninam in upokojemcem, znižali za 80 milijonov evrov. In ob tem upate še vedno na upokojenih izvajati protikrizne ukrepe, čeprav krize že dolgo ni več. Kot sem rekla, kakorkoli pogledamo, naj gre za delež v davčnih prihodkih, ki so nek stabilen vir proračuna, naj gre za delež v bruto domačem proizvodu, kakorkoli obrnemo, se sredstva iz državnega proračuna, namenjena upokojemcem, znižujejo. Ja, situacija je danes bistveno boljša, prihodki ZPIZ so bistveno višji, zato je treba manj denarja, vse to drži, ampak na koncu bi lahko rekli, da je krize konec, protikrizni ukrepi morajo nehati veljati za vse, tudi za upokojenec. Vlada Mira Cerarja še kar nekaj teh kriznih ukrepov vleče naprej, tudi v leto 2018 in 2019, za leto 2020 pa napoveduje v nekaterih dokumentih, da teh ukrepov pač ne bo več. Kot sem rekla, kakorkoli obrnemo, se vidi drastično znižanje sredstev, namenjenih za upokojenec in pokojnine, tako iz državnega proračuna, če pa pogledamo celotno zpizovsko blagajno pa tudi kot delež v BDP. Manj damo danes za

upokojenec, če pogledamo podatke v bruto domačem proizvodu, kot je država dala v tistih najbolj kriznih časih leta 2013 in leta 2014.

Še enkrat želim jasno pokazati, kateri upokojenec bodo s tem proračunom in s tem zakonom o izvrševanju proračuna prikrajšani. ZPIZ zakon določa, da se regres, letni dodatek, izplačuje v dveh višinah, višina se vsako leto določi v zakonu o izvrševanju proračuna. Tudi tukaj bi bilo mogoče prav, da se ta višina v procentu od najnižje pokojninske osnove ali pa kakorkoli drugače določi kar v sistemskem zakonu, ker potem ne bi mogel nihče govoriti, kaj je upokojemcem dal oziroma kaj jim je zagotovil. Ampak Vlada še vedno predlaga ta letni dodatek v petih višinah. Mi smo seveda vložili amandma, ki je bil zavrnjen, tudi z glasovi Desusa je bil zavrnjen. Na tej sliki se jasno vidi, da upokojenec, ki imajo pokojnine 550 evrov ali višje, dobijo manj, kot so dobili pred krizo, in manj, kot je naš predlog. Če je upokojenec s 550 evri bogat upokojenec, da je zato to socialno pravično, kot so me nekateri prepričevali, potem je to misel nekoga drugega. Sama sem prepričana, da ljudje s 550 evri pokojnine daleč od tega, da so bogati, in daleč od tega, da bi v teh časih še vedno morali veljati protikrizni ukrepi. Upokojenec so razdeljeni na pet kategorij v zakonu o izvrševanju proračuna, od najvišje do najnižje, in vsi upokojenec, ki imajo pokojnino 780 evrov in več, bodo prikrajšani z vladnim predlogom za 170 evrov, vsi od 650 do 700 evrov bodo prikrajšani za 120 evrov in vsi od 550 do 650 bodo prikrajšani za 60 evrov letnega dodatka. Zato mogoče še enkrat apel, da glede na vse povedano in glede na res dobro gospodarsko situacijo, ki smo je lahko veseli, strnemo vrste in zagotovimo, da se pri upokojenih preneha varčevati. V naši poslanski skupini smo vložili kar nekaj amandmajev. Na odborih so bili vsi zavrnjeni, ampak ne glede na to bomo tudi danes še enkrat glasovali o vseh, apeliram na vas, da še enkrat premislite, kako in kaj. Prav pri upokojenih vas želim spomniti, da je denar v sprejetem proračunu zagotovljen, za to in še več, to so dejstva.

Kot sem povedala že na začetku, s tem proračunom v naši poslanski skupini nismo zadovoljni, ga ne bomo podprli, ampak tudi to ni nobena novost, Vlada, koalicija bo proračun podprla in izpeljala tako, kot misli, da je prav. Si pa želim, da Slovenija v naslednjem mandatu dobi vlado z več ambicij, boljše vizijo, ki bo znala postaviti prave cilje.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. László Göncz bo predstavil stališče Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Ocenjujemo, da sta Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 in Dopolnjen predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2019 celovito gledano sprejemljiva, zato bosta deležna najine podpore. Treba je priznati, da so bili praviloma pozitivno naravnani ukrepi, ki so bili sprejeti v preteklih letih na področju saniranja javnih financ. Čeprav se o tem danes manj govori, velja omeniti, da je trenutnemu stanju, torej nekoliko boljšem stanju, nedvomno pripomoglo tudi sprejetje fiskalnega pravila. Jasno je, da so predvsem na današnje razmere pozitivno vplivale ugodne gospodarske razmere ali pa rezultati v zadnjem obdobju, kar je prvenstveno posledica pravih in zdravih pristopov ter marljivosti naših gospodarstvenikov, delavcev, obrtnikov, turističnih delavcev, proizvajalcev v agrarnih in drugih sferah. Je pa tudi dejstvo, da je bilo dogovarjanje Vlade s socialnimi partnerji o plačah v javnem sektorju na nekaterih področjih uspešno, kljub temu da je še vedno odprtih nekaj perečih zadev. Brez naštevanja konkretnih primerov želim izpostaviti zgolj potrebo po nadaljnjem iskanju boljših rešitev za najbolj ogrožene sloje prebivalstva, čeprav to morda ni neposredno vprašanje v okviru proračunske razprave, je pa na to vsekakor treba vedno opozarjati. Ker smo pred volilnim letom, je toliko težje napovedati, v kolikšni meri bosta predlagana proračuna vzdržna. Več je potencialnih neznank glede leta 2019, medtem ko bi lahko bil popravljen proračun za prihodnje leto morda bolj stabilen. Z nepredvidljivimi domačimi in mednarodnimi okoliščinami se je v tem trenutku manj optimalno ubadati, morebitne spremembe oziroma težave glede tega, če bodo imele vpliv na državni proračun, bo treba reševati sproti.

Z vidika narodnih skupnosti sta predlagana proračuna korektna. Konkretna sredstva na postavkah ter podpostavkah dejavnosti, ki so primarne za obstoj in razvoj omenjenih skupnosti, so približno na nivoju letošnje realizacije. V nekaterih primerih so omenjene postavke za simbolni odtенок višje. Menimo, da je Vlada držala obljubo in je predlagana raven sredstev v zadovoljivem obsegu, kar pa pomeni zgolj to, da se sredstva niso zmanjšala. Vendar pa je treba tudi z vso resnostjo opozoriti na problem, da je na področju narodnosti, medijev in kulturne dejavnosti stanje kljub temu postalo zaskrbljujoče, ker sedanji obseg sredstev objektivno ne omogoča razvojne naravnosti. Že tretje leto ponavljam ugotovitve, da se od začetka finančno-gospodarske krize denarna sredstva za potrebe narodne skupnosti niso spreminjala, ponekod, na primer na področju kulture, pa je v najbolj kriznem obdobju prišlo celo do občutnega zmanjšanja. Pri tem poudarjamo, da zgolj z zagotavljanjem sedanje ravni omenjene težave ni mogoče popraviti. Naj še poudarim, da je treba pozdraviti pristop Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo

pri fleksibilnem pristopu na področju zagotavljanja podpore za gospodarsko osnovo avtohtonih narodnih skupnosti ter zelo korekten odnos Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport pri iskanju kvantitativnih in kvalitativnih rešitev nadgradnje obstoječih šolskih modelov, predvsem z vidika izboljšave nivoja jezikovnih kompetenc pedagoškega kadra, ki poučuje v narodnostnem oziroma dvojezičnem šolstvu.

Na koncu naj omenim, da smo na Komisiji za narodni skupnosti ugotovili, da bo treba vprašanju razvoja avtohtonih narodnih skupnosti v bližnji prihodnosti posvetiti večjo pozornost tudi z vidika finančne podpore, če je skrb glede nadaljnjega obstoja in razvoja narodnih skupnosti iskrena. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Urška Ban bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Še enkrat lep pozdrav tudi z moje strani!

Danes sta pred nami dva proračunska predloga za naslednji dve leti ali bolj točno predlog sprememb proračuna za leto 2018 in predlog proračuna za leto 2019. Sama proračunska razprava v Državnem zboru praktično teče že od začetka oktobra naprej, ko sta nas predsednik Vlade in ministrica za finance seznanila s proračunskim memorandumom. Proračunski paket je bil tako v dveh mesecih deležen veliko pozornosti delovnih teles v Državnem zboru in seveda tudi širše javnosti. Pomembno je namreč opozoriti na vse vidike, tako na dobre kot na slabe strani, pa ne samo z vidika političnih, včasih precej populističnih predlogov in razprav. V mislih je treba imeti predvsem odgovorna in realna dejanja, ki bodo imela za posledico izboljšanje materialnega položaja državljanek in državljanov. To je bila namreč naša zaveza, ki smo jo dali ob nastopu tega mandata in se odraža tudi v obeh proračunskih predlogih. Zato je bilo naše vodilo tudi pri pripravi tokratnih proračunskih dokumentih zagotavljanje nadaljnje stabilnosti javnih financ, ki je lahko edina prava podlaga za stabilen ekonomski in socialen razvoj države, kar pa je nekaj mesecev pred volitvami še dodaten izziv. Kljub velikim željam, ki so bile spodbujene tudi zaradi ugodnih dejanskih in napovedanih makroekonomskih razmer, je ključno, da ohranimo skupni obseg javne porabe v okvirih, ki jih lahko glede na ekonomsko moč naše države tudi vzdržno financiramo. Zavedati se moramo tudi dejstva, da javnofinančna konsolidacija še ni zaključena. Zapisali smo si cilj, da bomo strukturno uravnoteženje dosegli do leta 2020, cilj bomo torej dosegli postopoma, kar nam zagotavlja ravnotežje na eni strani med javnofinančno konsolidacijo in podporo nadaljnjemu gospodarskemu razvoju. Hitrejša

javnofinančna konsolidacija, se pravi ostrejšo omejevanje odhodkov državnega proračuna, bi lahko vodila v krčenje gospodarske aktivnosti, čemur smo že bili priča v preteklosti. Zato ocenjujemo, da kombinacija ukrepov, ki na eni strani spodbujajo gospodarsko aktivnost in na drugi strani omejujejo javnofinančne odhodke, daje tisto pravo ravnotežje. Da je ta pot prava, kažejo tudi rezultati.

Veseli nas, da imamo danes po desetletju rdečih števil na mizi prva dva proračuna, ki beležita proračunski presežek v obeh letih. To je odraz odgovornega dela naše Vlade, ki rezultira tudi v številkah. Dolg sektorja država se bo z dobrih 80 % BDP, kot je znašal v letu 2014, znižal na dobrih 71 % BDP v letu 2018, kar je posledica bistveno manjšega proračunskega primanjkljaja in odprave le-tega v letu 2018. Na podlagi zadnje napovedi Evropske komisije iz novembra 2017 bo ta dolg celo nižji od povprečja evroobmočja. Zakaj je temu tako? Vlada višje prihodke, ki so načrtovani v letih 2018 in 2019, usmerja v hitrejše zmanjševanje deficita in zgolj manjši del v povečanje odhodkov. Splošna raven integralnih odhodkov ostaja praktično enaka, spreminja se njihova struktura. S pospešenim zniževanjem deficita in s pospešenim zniževanjem dolga sektorja država in tudi dolga proračuna ustvarjamo pogoje, da bomo bolj pripravljeni pričakali tudi naslednjo krizo.

Skladno z zniževanjem primanjkljaja in ustvarjanjem proračunskega presežka v letih 2018 in 2019 se proračunski odhodki v deležu bruto domačega proizvoda znižujejo na raven, nižjo od ravni leta 2008, ko so znašali 22 % BDP. Od leta 2013, ko so bili odhodki v deležu BDP na ravni 26 %, se v letu 2018 znižujejo na 21 % BDP in na 20 % v letu 2019. To je vsekakor rezultat preudarne politike ciljnih ukrepov Vlade in ne nazadnje tudi ugodnih makroekonomskih razmer, zato naš cilj še naprej ostaja, da tudi skozi proračunske dokumente ustrezno finančno podpremo programske in razvojne vsebine ter ukrepe, ki spodbujajo nadaljnjo rast ter zagon gospodarskega in investicijskega potenciala ter konkurenčnosti na eni strani in na drugi ohranjanje pravičnega socialnega ravnovesja. Izhajajoč iz povedanega, so prednostne naloge: vlaganje v infrastrukturo za večjo kakovost življenja in dela, vlaganje v znanost in zaposlovanje, krepitev kakovosti storitev za zdravje, povečanje varnosti v najširšem pomenu. Za vsa ta prioriteta področja v obeh letih skupaj namenimo 5,4 milijarde evrov, torej več denarja kot do sedaj. Temeljne vizije oziroma temeljni cilji, ki jih Vlada zagotavlja ob javnofinančni konsolidaciji, ki je podlaga za stabilen ekonomski in socialni razvoj države, so razvidni iz področij, v katere je usmerjena glavnina dodatnih sredstev, ki so na razpolago.

Dovolite mi, da se zdaj na kratko vsebinsko dotaknem prioritete, ki so zajete v obeh proračunskih dokumentih. Prva in še vedno

prioriteta je izvajanje zdravstvene reforme tudi v letih 2018 in 2019. Ob sprejetju Zakona o interventnih ukrepih za zagotovitev finančne stabilnosti javnih zdravstvenih zavodov je Vlada sprejela sklep, da bo pripravila predlog ukrepov, ki bodo omogočili dvig cen zdravstvenih storitev v letu 2018, kar bo pozitivno vplivalo na poslovanje javnih zdravstvenih zavodov tudi na dolgi rok. Nadaljevali bomo z aktivnostmi za sprejetje novega zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki prinaša pomembne strukturne spremembe na področju upravljanja sistema zdravstvenega varstva in zavarovanja. Spremembe med drugim posegajo na področje dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, zakonske ureditve pravic in obveznosti iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, pri čemer pa se košarica pravic in standard pravic, ki jih zagotavlja obvezno zdravstveno zavarovanje, ne bosta zmanjšala. Ureja se status Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, nov način dogovarjanja z izvajalci in ureditev nadzora izvajanja obveznega zavarovanja. Pomemben del sprememb se nanaša na načine in vire financiranja. Tukaj velja poudariti, da se za zdravje namenja več sredstev, tudi iz državnega proračuna, kar izhaja iz sprejete zakonodaje v tem mandatu, ki določa, da državni proračun postopno prevzame financiranje določenih storitev, ki v osnovi niso zdravstvene storitve, trenutno pa se financirajo iz zdravstvene blagajne. Gre za financiranje pripravništva, specializacij in po poteku prehodnega obdobja tudi raziskav na področju zdravstva. Zdravstvena blagajna je v času krize namreč pokazala določene svoje slabosti, to je velika odvisnost od gospodarskih gibanj, od obsega prihodkov iz naslova prispevkov za socialno varnost, ki so odvisni od višine dohodkov posameznih zavarovancev in od stopnje zaposlenosti. Da se ta nihanja zmanjšajo, je Vlada sprejela odločitev, da se določeni stroški, ki niso stroški izvajanja zdravstvenih storitev, prenesejo v državni proračun. Državni proračun bo za to v letu 2018 namenil 40 milijonov evrov, v letu 2019 pa 60 milijonov evrov. Za skrajšanje čakalnih vrst bo državni proračun v letu 2018 namenil predvidoma 18 milijonov evrov, zaradi tega bodo sredstva v zdravstveno varstvo v letih 2018 in 2019 precej višja od sredstev v proračunih prejšnjih let, in sicer v letu 2018 v višini skoraj 170 milijonov in v letu 2019 161 milijonov evrov. Torej so sredstva za zdravstveno varstvo več kot podvojena glede na realizacijo v letu 2016 ter glede na prejšnja leta.

Nadalje po programskih področjih se največ sredstev načrtuje v prometu in prometni infrastrukturi, ki je eden od ključnih pogojev za enakomeren razvoj Slovenije, saj omogoča primerno oskrbo gospodarstva ter mobilnost prebivalstva. Zato je ena izmed večjih prioritete pri načrtovanju proračuna nadgradnja in posodobitev železniške infrastrukture ter cestnih povezav, ki zagotavlja enakomeren razvoj regij

in prispeva k večji kakovosti življenja in dela. Eden največjih načrtovanih investicijskih projektov, ki se bo izvajal v prihodnjih dveh letih, je seveda nova železniška povezava Divača–Koper. Sredstva za promet in prometno infrastrukturo so z izjemo leta 2015 najvišja v zadnjih desetih letih. V letu 2018 v višini 773 milijonov, v letu 2019 758 milijonov. Projekti, ki se bodo kot državne prioritete v prihodnjih dveh letih skupaj intenzivno financirali s proračunskimi sredstvi, so, če naštejemo zgolj tri, nadgradnja železniškega odseka Zidani most–Celje, druga faza, v višini 110 milijonov evrov, gradnja drugega tira Maribor–Šentilj, druga faza, v višini 74 milijonov evrov in rekonstrukcija železniške postaje Pragersko v višini 62 milijonov evrov.

Razvojne naravnosti proračunov za leti 2018 in 2019 potrjujejo tudi sredstva, namenjena za investicije. Za investicijske odhodke in transferje je glede na leti 2016 in 2017 namenjenih več sredstev. V primerjavi z oceno realizacije letošnjega leta se investicije in investicijski transferji v prihodnjem letu pomembno povečujejo. V času mandata te vlade se je tudi prvič zgodilo, da se namenska sredstva na področju prometne infrastrukture zagotavljajo zgolj za investicije in da pokrivamo tekoče vzdrževanje prometne infrastrukture iz integralnih sredstev. Proračun je razvojno naravnani tudi z vlaganji visoke ravni sredstev za znanost in informacijsko družbo. Z ukrepi za spodbujanje inovativnosti in tehnološko naprednih proizvodov in storitev želimo namreč prispevati k povečanju konkurenčnosti in dodane vrednosti gospodarstva. Evropska kohezijska sredstva na področju vlaganja v znanost in informacijsko družbo bodo tako usmerjena v krepitev raziskovalne infrastrukture in spodbujanje naložb javnih raziskovalnih organizacij ter podjetij v raziskave in razvoj in centrov odličnosti. Namen financiranja teh področij je predvsem izboljšati mednarodno konkurenčnost in odličnost raziskav, boljša izraba in razvoj raziskovalne infrastrukture, izboljšanje raziskovalnih kapacitet, spodbujanje izvajanja raziskovalnih programov, financiranje raziskovalcev na začetku kariere in učinkovito vključevanje v mednarodne raziskovalne programe, vključno s programom Obzorje 2020. Posledično bo prišlo do večjega izkoristka izrabe raziskovalnega potenciala raziskovalcev in njihove mednarodne mobilnosti ter mobilnosti med akademsko in podjetniško sfero. Večje bo tudi povezovanje na področjih znanosti, kulturnih in kreativnih industrij ter gospodarstva. Integralna sredstva za področje znanosti se namenijo temeljnemu sistemu financiranja. Sredstva za to področje so najvišja v zadnjih šestih letih, v višini 276 milijonov evrov v letu 2018 in 321 milijonov v letu 2019. Sredstva za področje znanosti in informacijske družbe so tako celo nominalno višja od leta 2008.

Na politiki izobraževanj in športa bo Vlada v letih 2018 in 2019 zasledovala cilj zagotavljanja dostopne in kakovostne vzgoje in

izobraževanja za vse. Krepilo se bo visoko šolstvo in z njim povezano znanstveno raziskovanje. Prav tako se bo sledilo cilju celostne rasti in razvoja športa za vse. Za politiko izobraževanja in športa bo tako v proračunu za 2018 in 2019 zagotovljenih po 1,7 milijarde evrov. Višina sredstev za leto 2019 upošteva dopolnjen proračun za leto 2019, ki povečuje sredstva za investicije v osnovne šole za dodatne 3 milijone evrov. Raven teh sredstev je ena najvišjih v zadnjih 6 letih.

Na področju spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti se zasleduje cilj ohranjanja in povečanja gospodarske rasti in konkurenčnosti z razvijanjem kompetenc in zmogljivosti podjetja in z odzivom na družbene izzive. Poleg tega je njen cilj pospešiti ustanavljanje, rast in razvoj ter izboljšati mednarodno konkurenčnost podjetij, posebej malih in srednje velikih, ustvariti privlačno poslovno okolje za ustanavljanje in delovanje podjetij ter za naložbe za razvoj gospodarstva, dvigniti podjetniško kulturo in zavest o pomenu ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti, razvoj notranjega trga, povečanje zunanje trgovine, internacionalizacije, spodbujanja razvoja turizma, povezovanje kulture in naravne dediščine s turizmom in razvoj kreativnih industrij. Sredstva za to področje so od leta 2013 na najvišji ravni. Tako bodo v letu 2018 ta sredstva v višini 144 milijonov in v letu 2019 v višini 145 milijonov evrov. Največji porast sredstev je na programih spodbude za rast in razvoj podjetij, podpore malim in srednje velikim podjetjem in za spodbudo za novonastala podjetja in njihovo rast. Omeniti je treba še povečanje sredstev za gospodarsko infrastrukturo in razvojne centre. Vsekakor je za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti ključno poslovno okolje za spodbujanje domačih in tujih investicij, in Slovenija z že znanimi investicijami v zadnjem času postaja zgodba o uspehu, tudi s pridobivanjem prvih greenfield investicij.

Gospodarska situacija v Sloveniji se torej izboljšuje, z leti se znižuje tudi število brezposelnih. Tako se je v oktobru 2017 zmanjšalo število brezposelnih na slabih 83 tisoč brezposelnih. Seveda se tu pojavljajo očitki, da se je veliko ljudi iz Slovenije izselilo, vendar je treba pogledati, koliko ljudi se je tudi priselilo v Slovenijo. V celotnem obdobju od leta 2007 do 2016 je bilo več priseljenih, kot je bilo odseljenih iz Slovenije. Stopnja brezposelnosti v Sloveniji bo na podlagi zadnjih napovedi Evropske komisije iz letošnjega novembra v letu 2018 in 2019 bistveno nižja od povprečja evroobmočja. Tako bo v letu 2018 stopnja brezposelnosti v Sloveniji 5,9-odstotna, v evroobmočju 8,5-odstotna in v letu 2019 v Sloveniji 5,2-odstotna, v evroobmočju pa 7,9-odstotna. Glede na to, da se je število brezposelnih zmanjšalo, je zaradi tega vsako leto potrebnih manj sredstev za področje trga dela in delovnih pogojev. Kljub temu pa v letu 2018 in 2019 ostajajo precej višje od predkrizne ravni. Ukrepi

na trgu dela so s ciljem povečanja zaposlenosti in dvigom stopnje delovne aktivnosti prebivalstva, usmerjeni so v povečanje zaposlenosti s poudarkom predvsem na tem, da so ciljani na posebej ranljive skupine na trgu dela, dolgotrajno brezposelne, med katerimi prevladujejo starejši brezposelni in nižje izobraženi. Glede ravni socialne varnosti je treba poudariti, da ta državni proračun ohranja visoko raven socialne varnosti, ki je višja od sredstev iz predkriznega obdobja in višja od sredstev v letih od 2013 do 2015. Največje povečanje sredstev s spremembami proračuna za leto 2018 je zaslediti na programu družinski prejemki in starševska nadomestila. Z januarjem 2018 bo namreč sproščen eden od varčevalnih ukrepov, in sicer se vračata otroški dodatek za 7. in 8. dohodkovni razred.

Če počasi zaključim, slabo stanje javnih financ s proračunsko luknjo, ki je ni uspela zakrpati ne vlada Alenke Bratušek ne vlada pred njo, se torej izteka. Z izjemnimi fiskalnimi naporji, ki jih je vložila vlada Mira Cerarja, zaključujemo mandat s sprejetjem proračunov, ki bosta omogočila proračunski presežek tako v letu 2018 kot tudi v letu 2019. Proračuna torej zaključujeta obdobje našega uspešnega dela, ki se odraža v vseh sprejetih ukrepih, ki sledijo smeri javnofinančne konsolidacije. Končna bilanca vlade Mira Cerarja sta državna proračuna, ki sta danes pred nami.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra verjamemo, da predloga obravnavanih proračunov za 2018 in za 2019 predstavljata ustrezno finančno podlago za vse programske usmeritve naše države, ki smo si jih zadali, zato ju bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovana ministrica za finance, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 in pa Predlog dopoljenega predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2019. Uvodoma je treba povedati, da v Slovenski demokrati stranki ne bomo podprli ne Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 in ne Dopoljenega predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2019.

Ne bomo ju podprli iz več razlogov, več bom povedal v nadaljevanju, predvsem smo pa prepričani, da Predlog sprememb proračuna za leto 2018 in pa Dopoljen predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2019 nista takšni zgodbi o uspehu, kot ju na nekakšen način poskušajo predstaviti tako predsednik Vlade kot ministrica za finance in pa ne nazadnje tudi v stališčih predvsem koalicijskih strank, Stranke

modernega centra, Socialnih demokratov in pa Desusa. To utemeljujemo tudi glede na razpravo, ki so jo koalicijske poslanke in poslanci izvajali na odboru za finance in na ostalih odborih, zainteresiranih za predlog sprememb proračuna za leto 2018 in pa leto 2019.

Uvodoma bi radi povedali, da zadeva ni takšna zgodba o uspehu že pri Fiskalnem svetu. Fiskalni svet Republike Slovenije je podal svoje mnenje in Fiskalni svet po pregledu makroekonomskih napovedi in napovedi javnofinančnih gibanj ocenjuje, da so predloženi proračunski dokumenti le deloma skladni s fiskalnimi pravili, ki veljajo v obdobju, v katerem Slovenija še ne dosega srednjeročnega fiskalnega cilja. Torej, ne samo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke, ampak tudi v Fiskalnem svetu se ocenjuje, da so predloženi proračunski dokumenti le deloma skladni s fiskalnimi pravili. Fiskalni svet tudi ocenjuje, da strukturni napor za leto 2017 in pa leto 2019 po trenutnih podatkih ni zadosten. Slovensko gospodarstvo raste že četrto leto zapored in posledično z njim rastejo tudi prihodki države. Treba je povedati, da vlada Mira Cerarja in pa koalicija, Stranka modernega centra, Socialni demokrati in Desus, delujejo v bistveno boljših pogojih, kot so bili za vlado recimo v letih 2012, 2013 in ne nazadnje tudi za vlado, ki je delovala v letu 2014. Ta vlada in koalicija razpolagata z več kot eno milijardo evrov višjimi proračunskimi prihodki. Več kot eno milijardo evrov višjimi proračunskimi prihodki. In če vemo, da so približni prihodki letno v proračun Republike Slovenije nekaj več kot 9 milijard evrov, si lahko predstavljamo, da to predstavlja že več kot 10 % v strukturi kompletnih prihodkov več, to so pa že številke, ki bi se morale poznati tudi nekje drugje, ne samo v sami strukturi odhodkov.

V Slovenski demokrati stranki smo prepričani, da je pozitiven podatek, da imamo gospodarsko rast, vendar bi morali boljše gospodarske razmere čutiti tudi državljani in državljanke Republike Slovenije v svojih denarnicah. Tega pa po našem vedenju seveda ni. V nadaljevanju bomo tudi videli, na kakšen način je ta vlada in pa ta koalicija pripravila predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 in pa za leto 2019. Da ne moremo govoriti o zgodbi o uspehu tega proračuna in pa da ta razcvet ni tako bleščeč, kot se zdi, bi v nadaljevanju še navedel, da bi čim več ustvarjenega prej porabili. Velja opozoriti na nekaj podatkov, in sicer da slovenski bruto domači proizvod lani po realni vrednosti, če obračunamo inflacijo, še vedno ni dosegel ravni iz predkriznega leta 2008. Ne kaže pozabiti tudi, da je zadolženost države še vedno nad maastrichtskimi merili, čeprav je treba poudariti, da se je pa začel zmanjševati vsaj njen delež v bruto domačem proizvodu. Medtem ko je realna vrednost slovenskega bruto domačega proizvoda še vedno skoraj približno

2 % nižja kot v predkriznem letu 2018, je evrsko območje v tem obdobju doseglo 3-odstotno rast, vsa osemindvajseterica držav Evropske unije pa celo 5,1-odstotno rast. To lahko pomeni, da nas nekatere države z vzhoda dohitelajo, predvsem imamo tukaj v mislih Poljsko, Slovaško, Bolgarijo, Romunijo, Češko in Estonijo, mnoge zahodne države pa povečujejo svojo prednost pred nami. Treba je povedati, da so se v štirih letih vladanja Mira Cerarja davčni prihodki povečali za približno eno petino in da bo to komaj zadoščalo za izravnani proračun v letu 2018.

Danes smo tako s strani predsednika Vlade kot ministrice za finance večkrat slišali predvsem o zgodbi o uspehu, da po letu 2008, ko je Slovenija imela prvič proračunski presežek – in treba je poudariti, da je bilo to v času vlade Janeza Janše – sedaj v letu 2018 ta predlog sprememb predvideva presežek. Vendar ta presežek v višini približno 51 milijonov evrov je izključno zaradi ene zadeve in izključno zaradi enkratnega dogodka, priliva s strani sredstev Evropske unije v višini več kot 200 milijonov evrov. To pomeni, da zgodba o uspehu proračunskega presežka ni predvsem delo te vlade, ampak da je šlo predvsem za enkratni dogodek črpanja evropskih sredstev v višini več kot 200 milijonov evrov. Treba je še nekaj poudariti, tukaj govorimo o predlogu sprememb proračuna za leto 2018 in nikjer ni garancije, da bo ta proračun dejansko imel presežek. Ne nazadnje, kar lahko povemo, Republika Slovenija je v proračunu do sedaj imela samo enkrat presežek, in to je bilo v letu 2008 v času vlade Janeza Janše.

V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da bi bilo glede na gospodarsko okolje in gospodarske razmere, ki trenutno vladajo tako v Sloveniji kot v Evropski uniji, v Evropi in pač svetu, pričakovati, da bi vlada Mira Cerarja in pa koalicijski svoj presežek v proračunu lahko izkazovala že v letu 2017. Prepričani smo, da makroekonomsko in mikroekonomsko okolje in posledično tudi rasti gospodarstva peljejo na to, da bi proračun moral imeti presežek še v letu 2017, vendar pod pogojem, da bi ta vlada v tem svojem 3,5-letnem delovanju izpeljala vsaj katero izmed reform na področju zdravstva, davčne reforme, šolstva. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da če bi se upoštevali predlogi in pa predlogi sprememb zakonov, ki smo jih v Poslanski skupini Slovenske demokratične stranke vlagali v tem mandatu, in če bi bili s strani Vlade sprejeti, bi verjetno ob koncu tega leta lahko govorili že o proračunskem presežku za leto 2017. Vendar se je žal ta vlada ukvarjala predvsem z drugimi zadevami in ne z reformami in dejansko lahko pričakujemo primanjkljaj v letu 2017, kar pa vsekakor ni v skladu z ekonomskim okoljem, ki trenutno vlada v Sloveniji, Evropski uniji in Evropi.

Radi bi opozorili tudi na to, da lahko velikokrat slišimo, da smo že na konju, da je

Slovenija izšla iz te krize, vendar če bi to res bilo tako, sprašujemo tako ministrico za finance kot koalicijsko, ali potem ni prišel čas, da se pa določene davčne obremenitve, ki so doletele tako gospodarstvo kot državljanke in državljane Republike Slovenije, začno v času te vlade tudi zmanjševati. Vendar ne, vlada Mira Cerarja in koalicijska, Stranka modernega centra, Socialni demokrati in Desus, tako gospodarstvo kot državljanke in državljane Republike Slovenije kljub rasti prihodkov v proračunu še vedno dodatno obremenjuje in se dodatno zadolžuje. Mi smo že na začetku mandata poudarili, da bo ta vlada nadaljevala politiko prejšnjih vlad, in sicer politiko dodatnega obremenjevanja gospodarstva in zadolževanja. Nekaj več podrobnosti o tem v nadaljevanju. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da so s to vlado javne finance namenjene predvsem izplačilu javnih plač, pokojnin in plačilu obresti, za večino ostalega pa za to vlado zmanjkuje denarja. Predvsem smo prepričani, da je vlada dala prednost pri proračunskih odhodkih predvsem svojemu ugodju in ugodju drugih odvisnikov od proračuna. Stroški plač državnih uradnikov bodo tako prihodnje leto za šestino višji, kot so bili v letu 2014, še bolj, kar za 17 %, so se v štirih letih vladanja Mira Cerarja povečali transferji v javne zavode, tudi iz teh nakazil gre večina denarja za plače zaposlenih. Medtem ko je šlo za plače državnih uradnikov in uslužbencev v javnih zavodih leta 2014 okoli 23 % vseh izdatkov državnega proračuna, bo prihodnje leto delež plač že dosegel 28 % vseh proračunskih odhodkov. V Slovenski demokratični stranki si upamo trditi, da vse tisto, kar je ustvarilo gospodarstvo v teh letih, v tem kriznem obdobju, dejansko ta vlada poje in popije. Struktura odhodkov proračuna je bistveno drugačna, kot je bila leta 2014. Ob tem pa je treba povedati tudi to, da je višina odhodkov zelo podobna, kot je bila v letu 2014, to pomeni približno 9,6 milijarde evrov. Ob tem bi se v Slovenski demokratični stranki radi zahvalili celotnemu gospodarstvu in vsem tistim, ki so zaposleni v gospodarstvu, kajti izključno gospodarstvo je odgovorno in zaslužno, da Slovenija danes razpolaga z več kot milijardo višjimi prihodki. Vendar žal ta vlada te presežke v prilivih ali pa te prilive, ki so bistveno višji, kot so bili v letih 2012, 2013 in 2014, porabi predvsem za svoje ugodje.

Velikokrat smo slišali tudi, da bi lahko pričakovali, da se bo državni dolg glede na bistveno višje prihodke, ki jih imamo v proračunu, zmanjševal. Vendar se žal ta dolg v času vlade Mira Cerarja ne znižuje, ampak se celo povečuje. Treba je poudariti, da bodo prihodnje leto res približno za eno petino nižji stroški za obresti, vendar je država v zadnjih štirih letih dokaj refinancirala lep delež dolgov, in ker so zahtevani donosi zdaj manjši kot v času izdaje obveznic, na koncu to pomeni tudi višjo ceno obveznic. Če malo bolj plastično to povemo, država se je odločila, da bo zdaj

plačevala manj obresti, a na koncu bo treba vrniti manj dolga. Če je bil državni dolg ob koncu leta 2014 26 milijard, se je do sredine letošnjega leta povzpел na približno 29 milijard evrov. Ministrica je že na Odboru za finance in monetarno politiko povedala, da je državi v tem vmesnem obdobju uspelo približno še za milijardo in pol znižati ta dolg, vendar ko potem številke seštejemo, se vidi, da je od leta 2014 do sedaj država svoj dolg še povečala, ni ga pa zmanjšala. Ministrica tudi ni dala stoođstotnega zagotovila, da se do konca tega leta država ne bo več zadolževala. Državni dolg ob koncu leta naj bi znašal približno 28,8 milijarde evrov. To je tudi glavnina javnega dolga, ni pa to vse, javni dolg sestavljajo še dolg občin, državni DUTB in pa SDH ter druge javne ustanove. Skupni javni dolg bo, kot kaže, presegel 33 milijard evrov. Resda se je delež v bruto domačem proizvodu nekoliko zmanjšal, a na glavo prebivalca se je ta povečal za več kot 400 evrov.

Že prej smo povedali, da če bi izločili vpliv evropskih sredstev za leto 2018, bi bil proračun Republike Slovenije v minusu. Treba je tudi poudarjati, da se naložbe v času te vlade in pa te koalicije bistveno znižujejo. Kar se Slovenski demokraski stranki tudi zdi problematično, je, da se izredno slabo črpajo evropska sredstva in da je tukaj še velik potencial za Republiko Slovenijo. Kot smo s strani ministrov in ministric velikokrat slišali, naj bi bila razlog za slabše črpanje evropskih sredstev predvsem težava v informacijskem sistemu, vendar smo v Slovenski demokraski stranki prepričani, da temu ne more biti tako in da je slabše črpanje evropskih sredstev predvsem posledica slabega delovanja te vlade in pa te koalicije. V Slovenski demokraski stranki smo prepričani, da problematična postaja tudi vzdržnost in pa stabilnost pokojninske blagajne, samega pokojninskega sistema. Zdaj Vlada in koalicija namenja bistveno manj denarja za pokojninsko blagajno kot leta 2014. Leta 2014 je bilo iz naslova proračuna v pokojninsko blagajno recimo izplačanih več kot 1,65 milijarde evrov, zdaj je ta številka za približno 400 milijonov manjša. Po eni strani v Slovenski demokraski stranki razumemo, da glede na gospodarsko rast, na višje število zaposlenih niso več potrebna tako visoka sredstva, kot so bila v letu 2014, vendar je pa treba nekaj poudariti na drugačen način, nikjer ne piše, da Vlada ali koalicija ne more dati več v pokojninsko blagajno.

Predvsem glede na tiste branitelje in zagovornike upokojencev in pa pokojnin stranke Desusa lahko govorimo, da tukaj ni nekih ovir, da bi namenili več denarja za pokojnine. Lep primer bi izpostavil, tudi nam recimo upokojenci in ostali pošiljajo elektronsko pošto in opozarjajo, prav v času Odbora za finance in monetarno politiko je ena izmed upokojenk poslala: »Dajte povedati slovenski javnosti, leta 2014 sem imela 722 evrov penzije, danes je imam za 17 evrov več.« Spoštovana koalicija, pri

več kot eni milijardi evrov večjih prihodkih v proračun so se pokojnine res minimalno povečale. Žalostno je, da se recimo pokojnine usklajujejo za dve kepici sladoleđa. Predvsem pa je bila značilnost te vlade, da gre tukaj za dodatno obremenjevanje in zviševanje davkov. V Slovenski demokraski stranki smo prepričani, da bi lahko davek na dodano vrednost znižali na predkrizno raven. Treba je povedati, da je ta vlada začasni ukrep, ki je bil izdan, to pomeni povišanje davka na dodano vrednost, spremenila v trajni ukrep. Ministrica za zdravje Milojka Kolar je v uradni postopek spravila novo zdravstveno dajatev in nadomestilo za dolgotrajno oskrbo, kar bo ponovno prizadelo in obremenilo državljanke in državljane Republike Slovenije. Lahko bi dejali, da ta vlada in koalicija v svojem celotnem mandatu slovi predvsem po tem, da vsak mesec ali pa vsaka dva meseca poskuša izumljati nek nov davek, s katerim bi dodatno obremenili tako gospodarstvo kot državljanke in državljane Republike Slovenije. Recimo minister za kulturo Tone Peršak bo obdavčil naložbe državnih podjetij, ki morajo ob vsaki naložbi kupiti še umetniška dela, ne moremo spregledati poskusa dodatnega povišanja obvezne naročnine RTV s strani te vlade in te koalicije. Treba je poudariti tudi veliko inovativnost pri izumljanju novih davkov s strani infrastrukturnega ministra gospoda Petra Gašperšiča, kot je bilo v preteklosti, kako bi krpal slovenske ceste na račun dodatnega centa pri ceni naftnih derivatov, potem na kakšen način bi ponovno državljanke in državljani Republike Slovenije reševali naslednjo naložbo v TEŠ 6 z dodatnim obremenjevanjem ponovno naftnih derivatov ali pri položnici za elektriko. Ne nazadnje zdaj lahko poslušamo tudi s strani gospodarskega ministra, na kakšen način bo dvignil tako imenovane zelene davke oziroma povišal turistične takse. Ta vlada je povečala in dvignila davčne stopnje od dohodka davka na dohodek pravnih oseb s 17 na 19 % in so potem bistveno višji prilivi.

V Slovenski demokraski stranki ne moremo mimo tega, da opozarjamo na to, na kar smo opozarjali že večkrat, na kar opozarjamo tudi na odborih, in sicer na nesprejemljivost trošarinske politike s strani te vlade. Danes lahko vidimo, da je cena enega litra nafte v Sloveniji približno 20 centov višja kot najcenejši liter nafte v sosednji državi Avstriji. V Slovenski demokraski stranki ne razumemo, da tisoč litrov kurilnega okolja v Celovcu stane 150 evrov manj, kot stane tisoč litrov kurilnega okolja ali v Ljubljani ali v Mariboru ali v Murski Soboti. Trošarinska politika je neustrezna, je previsoka, ne nazadnje tudi še nismo dobili odgovora ne s strani Vlade ne s strani ministrstva, zakaj se je Ministrstvo za gospodarstvo odločilo, da s svoje spletne strani umakne zgodovino strukture cene naftnih derivatov in da ne moremo več pogledati, katere dajatve so dodatno obremenjene in na kakšen način je ta vlada recimo dvigovala svojo trošarino po posameznih mesecih.

Glede na to, da so pred nami proračuni za leti 2018 in 2019, se absolutno ne moremo strinjati s tezo, ki jo je povedala ministrica za finance na odboru, in sicer da dogodki v zvezi z Novo Ljubljansko banko ne bodo imeli vpliva na proračun za leti 2018 in 2019. Še enkrat pozivamo – danes imamo kar dva dneva časa tako pri proračunu za leto 2018 kot za leto 2019 – da spoštovana ministrica pove, kakšni so plani z Novo Ljubljansko banko. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da bo vsaka odločitev v zvezi z Novo Ljubljansko banko imela vpliv na proračun za leti 2018 in 2019. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da se je ta vlada že zdavnaj odločila, da Nove Ljubljanske banke ne bo prodala. To je razvidno iz planiranih sredstev iz naslova dividend tako za leto 2018 kot za leto 2019. Treba je poudariti, da Vlada planira prihodke s strani dividend za leto 2018 v višini 241 milijonov, za leto 2019 pa malo več kot 230 milijonov evrov. Ob tem je treba poudariti, da smo iz naslova dividend s strani Nove Ljubljanske banke v letu 2017 zabeležili približno 43 milijonov evrov prihodkov, ob tem da je Nova Ljubljanska banka ustvarila za nekaj več kot 125 milijonov evrov bilančnega dobička. Tu se vidi, da Vlada planira približno enake prihodke s strani dividend.

Prepričani smo, da bomo danes imeli možnost razprave in da bo spoštovana ministrica za finance povedala poslankam in poslancem pa tudi širši javnosti, kakšni so plani z Novo Ljubljansko banko. Kajti v Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da bo vsaka odločitev v zvezi z Novo Ljubljansko banko imela vpliv na proračun Republike Slovenije, ali s strani dividend ali celo – kar bi bilo za nas škandalozno, da pri vseh teh dokapitalizacijah, ki smo jih imeli, ki so bile dane s strani davkoplačevalskega denarja – da Vlada v Bruselj hodi s ponudbo, da bi plačali kazen v višini, ne vem, 340 milijonov evrov, zato da bi lahko še vedno obdržali vpliv v Novi Ljubljanski banki. 340 milijonov naj bi bila ta vlada pripravljena plačati za kazen Nove Ljubljanske banke, spoštovani državljani in državljani Republike Slovenije, pri tem pa ta vlada ne najde prepotrebne denarja za kolaps zdravstvenega sistema. V Slovenski demokratični stranki smo opozorili tudi na možnost velikega bremena, ki bi lahko Slovenijo zadel v letih 2018 in 2019, in sicer v zvezi z izbrisom podjetij brez likvidacij. Dejstvo je, da je Evropsko sodišče za človekove pravice odločilo, da to zadevo da na veliki senat, kar pomeni, da obstaja velika verjetnost, da bo Slovenijo doletela nova velika obremenitev. Tudi sam minister za pravosodje je že pred časom povedal, da v primeru negativne odločitve za Republiko Slovenijo lahko to pomeni več kot milijardo evrov obveznosti v naslednjih letih. Iz odgovorov s strani ministrice za finance pa smo lahko slišali, da rezervacije v primeru tožb, ki doletijo Republiko Slovenijo, za leti 2018 in 2019 predstavljajo zgolj približno 100 milijonov evrov.

V nadaljevanju današnje razprave bomo v Slovenski demokratični stranki opozorili še na posamezne probleme, ki se dotikajo posameznih ministrstev. Tu imamo v mislih predvsem Ministrstvo za zdravje in stanje na področju zdravstva v Sloveniji. Na podlagi današnjih izjav ministrice za finance v zvezi z uspešnostjo zdravstvenega sistema, ki smo jih lahko poslušali danes v njenem uvodnem nagovoru, se mi zdi, da gre za norčevanje iz državljanov in državljanov Republike Slovenije. Spoštovana ministrica je uvodoma razlagala, kako je ta vlada s sredstvi, ki jih je vložila v zdravstveni sistem, izboljšala učinkovitost zdravstvenega sistema in zmanjšala čakalne vrste. Spoštovana ministrica, jaz zdaj ne vem, ali močno zavajate tako parlament kot širšo javnost ali pa ne veste, kakšno je dejansko stanje. Treba je povedati, da je bil narejen interventni zakon, ki je reševal vse javne zdravstvene zavode v višini več kot 125 milijonov evrov, predvsem zaradi neučinkovitega vodenja teh sistemov. Neučinkovito vodenje je ključni problem zdravstva tudi po oceni Slovenske demokratične stranke. Ministrica za finance pa v uvodnem govoru govori o učinkovitosti zdravstvenega sistema pri vodenju in pa o zmanjševanju čakalnih vrst. Mi smo prepričani, da ta vlada deluje totalno napačno, predvsem problematična je tudi ministrica za finance. Dvakrat smo poskušali z njeno interpelacijo, vendar predvsem koalicija, Socialni demokrati in pa Desus, je ministrico za zdravstvo zaščitila, danes pa imamo kolaps sistema.

Ob zaključku bi rad povedal, da smo v Slovenski demokratični stranki vložili 42 amandmajev k proračunu za leto 2018 in pa za leto 2019. Ti amandmaji, smo prepričani, bi pripomogli k boljšemu, učinkovitejšemu upravljanju, večjim investicijam, večjim naložbam, predvsem pa bi zagotovili prepotrebna sredstva tako na področju obrambe kot reševanja za gasilce, za policijo. Prepričani smo, da te predloge, ki smo jih dali, ne porušijo same strukture proračuna oziroma smo dali prelive sredstev iz predpostavk proračuna, ki zagotavljajo še naprej trajnostni razvoj. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da je proračun, ki ga je pripravila ta vlada, hvala bogu je to zadnji proračun v mandatu te vlade, za leti 2018 in 2019, ki ga bo obravnaval Državni zbor, daleč od tega, da bi bil ciljno usmerjen ali da bi bil razvojno usmerjen. Prepričani smo, da je ne glede na gospodarsko rast problem, da te gospodarske rasti ne občutijo državljani in državljanke Republike Slovenije v svojih denarnicah. Ne nazadnje je ne čisto pozitivno oceno k temu predlogu proračuna podal tudi Fiskalni svet, predvsem je pa zaskrbljujoče, da ta vlada znižuje naložbeno politiko, razvojno politiko in da vse tisto, kar je ustvarilo gospodarstvo v celem letu, ta vlada porabi predvsem za svoje ugodje.

Glede na to, da so bili na Odboru za finance in monetarno politiko s strani koalicije

zavrjnjeni vsi amandmaji opozicije, sem prepričan, da bo prvič v zgodovini, da vlada in koalicija v celotnem obdobju svojega mandata ne bosta upoštevali oziroma potrdili niti enega amandmaja, ki ga je predlagala opozicija. Niti enega amandmaja s strani opozicije. Spoštovana Vlada, spoštovana ministrica, spoštovani poslanke in poslanci Stranke modernega centra, Desusa in pa Socialnih demokratov, žalostno je, da opozicijo skozi štiriletno obdobje tega mandata vedno pozivate k nekemu sodelovanju, ampak vi boste vlada in koalicija, prva v zgodovini Slovenije, ki v svojem celotnem štiriletnem mandatu ne bo potrdila niti enega amandmaja opozicije k predlogu proračuna. Niti enega. In to dovolj govori o vaši politiki, o vaših obrazih.

Še enkrat, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne bomo podprli ne proračuna za leto 2018 ne za leto 2019. Prepričan sem, da smo v svojem uvodnem nagovoru, stališču povedali dovolj razlogov, zakaj te naše podpore ne bo. V nadaljevanju današnje razprave in pa jutrišnje razprave, ki je predvidena za proračun za leto 2018 in pa za leto 2019, pa pričakujem predvsem s strani ministrice za finance še dodatna pojasnila. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani kolega Hainz, spoštovani ministrica, državna sekretarka, spoštovani kolegice in kolegi!

Če uvodoma izpostavim tisto staro pravilo oziroma dejstvo ob razpravah in sprejemanju proračunov, da noben proračun ni idealen, nisem pravzaprav povedal nič novega. To velja tudi za predlog spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2018 in dopolnjen predlog proračuna za naslednje leto ali leto 2019. Pa vendar sta omenjena proračuna ob letošnji bistveno večji gospodarski rasti ponudila nekoliko več tako imenovanega manevrskega prostora pri razdelitvi sredstev za posamezna področja. Koliko izkupička je izpogajal vsak minister oziroma ministrica za svoj resor, pa je tudi stvar pogajalske moči posameznika ter sposobnosti načrtovanja in določanja posameznih prioritet znotraj finančnega okvira, s katerim razpolaga posamezni resor oziroma ministrstvo. Želje posameznikov, seveda tudi nas poslancev, pa so praviloma večje, kot je na koncu prostora za doseganje tega v proračunu, in seveda je na koncu treba doseči nek še sprejemljiv kompromis.

V naši poslanski skupini imamo jasno zastavljene prioritete pri sprejemanju proračunov, ki se iz mandata v mandat posebej in bistveno ne razlikujejo. V prvi vrsti je to skrb

za kakovostno in dostojno življenje upokojencev. V naši poslanski skupini smo prepričani, da na tem področju ni veliko koristi od parcialnih ukrepov in leporečenja, ki se vsako leto čarobno pojavijo samo takrat, ko se pri mnogih prebudi občutek za socialno pravičnost in pa seveda politična aritmetika. Letos je vzdušje ob sprejemanju proračunov še toliko bolj socialno obarvano, saj smo praktično v ciljni ravnini trajanja tega mandata in nekateri res ne izbirate sredstev oziroma načinov, kako in kateri družbeni skupini bi bolj pihali na dušo zgolj z namenom, da bi si pridobili kakšen parcialni glas na volitvah. V Desusu smo že navajeni na očitke, kako v vseh teh letih nismo naredili nič oziroma smo naredili premalo za upokojence, standardna je že zgodba o nižjem državnem transferu iz proračuna v pokojninsko blagajno, letos pa smo bili soočeni še z dodatnim zahtevkom po še večjem znesku za letni dodatek upokojencev, kljub temu, poudarjam, kljub temu da slednji letos po dolgem času ponovno pripada vsem brez izjem.

Spoštovani, ni odveč še enkrat ponoviti nekaj dejstev, ki jih nekateri namenoma preslišite, preslišijo, pri tem pa se grobo zavaja državljane in državljanke. Letos smo začeli z redno uskladitvijo pokojnin v višini 1,15 %, kar je več, kot pa bi se pokojnine uskladile po določbah veljavnega ZPIZ-2. Trend višanja pokojnin bomo nadaljevali tudi v prihodnjem letu, in to dvakrat, januarja ob redni in aprila ob izredni uskladitvi pokojnin. Naj povem, da bodo tudi odstotki usklajevanj nekoliko večji, kot je to bilo zadnjih nekaj let. Dejstvo je tudi to, da smo v tem mandatu po sušnih petih letih, ko ni bilo usklajevanj, pričeli z usklajevanji pokojnin. Predvsem pa je pomembno izpostaviti dejstvo, da se je v tem mandatu ustavilo realno padanje vrednosti pokojnin. Tako z nominalnim kot seveda tudi z realnim višanjem pokojnin bomo, trdno smo odločeni in trdno prepričani v to, nadaljevali tudi v prihodnje. Tukaj nas lahko držite za besedo. Upokojenci bodo prejeli tudi višje zneske letnega dodatka, regresa, če hočete, do slednega pa so kot rečeno posledj upravičeni vsi upokojenci ne glede na višino svoje pokojnine. Letos smo tudi zvišali minimalno pokojnino za polno delovno dobo, tudi to je šele začetek dokončnega cilja, da bo vsak upokojenec za svoje minulo delo, odrekanje in prispevek k izgradnji te družbe prejemal pokojnino, ki mu bo omogočala dostojno življenje. Nižji državni transferi v pokojninsko blagajno pa so seveda znak, da smo na dobri poti, saj je že čutiti posledice gospodarskega okrevanja, višje zaposlenosti, posledično višjih prihodkov iz naslova plačanih prispevkov. Prav tako pa je tudi pokojninska reforma izpred nekaj let ta, ki že prinaša določene in pričakovane učinke.

Drži, da je naš fokus bolj usmerjen na tisto skupino upokojencev, ki prejemajo nižje pokojnine in so bolj potrebni naše pomoči, da lahko dostojno preživijo, ampak to se nam ne zdi

nič kaj spornega. Nasprotno, saj še vedno nismo povsem ustrezno odgovorili na najalarmantnejše probleme, kot je recimo revščina med starejšo populacijo. Probleme, kot je recimo revščina med starejšo generacijo, je treba reševati v najkrajšem možnem času in čim bolj učinkovito. Podobno lahko rečemo za stanje na področju sociale in zdravstva. Zgolj finančne injekcije brez sistemskih rešitev pa niso dovolj, saj bodo samo začasno prilepile obliž na svežo rano. Dolgoročno se bomo morali soočiti s čedalje višjimi izdatki za starejše. Starajoča se družba ni samo primer v Republiki Sloveniji, ampak je to izziv celotne Evrope. Pomembnejše ključno vprašanje je, na kakšen način je država – s tem bom tudi zaključil – sposobna pravočasno odreagirati in ponuditi ustrezne rešitve, ki bodo v praksi izpostavile medgeneracijsko sožitje, ob tem pa ne bodo ogrozile javnofinančnega ravnovesja. V Poslanski skupini Desus smo trdno prepričani, da morajo biti ključni odgovori na ta vprašanja in izzivi ponujeni v zakonu o demografskem skladu, ki si ga v Poslanski skupini Desus trdno prizadevamo realizirati že od začetka mandata.

Kot rečeno, glede na to, da ta proračun odgovarja na ključna vprašanja, je zadosti optimistično naravnani, ga bomo v Poslanski skupini Desus tudi podprli. Hvala lepa in opravičilo za malo daljše izvajanje.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Matjaž Han bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi, ministrice!

Smu pred obravnavno, menim, najpomembnejših in za to vlado sklepnih finančnih dokumentov, proračunov za leti 2018 in 2019. Zakaj najpomembnejših? Ker se je brez nekaterih nepotrebnih političnih potenc treba prav pri sprejemanju proračuna zavedati, da tu besede, pričakovanja, namere ali neke floskule žal ali pa hvala bogu odpadejo, ker gre za denar, gre za številke in gre za eksaktne okvirje. Od teh bo ali pa ne bo uresničen programski okvir te vlade, še več, od njih je bolj, kot si lahko predstavljamo, odvisna kvaliteta življenja naših državljanov in državljanov. Pričakovanja teh so ob napovedi gospodarske rasti upravičeno visoka in ta pričakovanja ne da moramo, temveč smo jih dolžni opravičiti, če vemo, da so ravno proračuni kriznih sušnih let zategovali tam, kjer so to občutili ljudje. Cilja te vlade ob nastopu mandata sta bila dva: politična in finančna stabilnost ter spodbujanje gospodarske rasti. V tem je bila do sedaj relativno uspešna. Tudi s tem predlogom proračuna, kot je jasno razvidno iz proračunskega memoranduma, vztraja pri fiskalni konsolidaciji in pri spodbujanju

gospodarske rasti. Vlada je torej uspešna pri dveh ciljnih, ki si ju je zastavila.

Večina se bo strinjala, da brez trdnih financ in zdrave gospodarske rasti drugo tudi ni mogoče. To, verjemite mi, drži. Če država ne obvladuje svojih finančnih virov in izdatkov, nima orodja za delovanje. Če ne vlaga tako, da bi se gospodarstvo lahko krepilo, rastlo in se razvijalo, zanemari svoje temeljno poslanstvo. Ko pa je ta temeljni red vzpostavljen, imamo pravico in dolžnost pogledati tudi dlje od naslednjih volitev in razmišljati tudi izven okvirov bruseljske birokratske mantre o stabilnosti in rasti. Zdi se, da vsa Evropa razmišlja o tem dvojem in samo o tem dvojem. Da je zanjo pripravljena žrtvovati marsikaj. Seveda sta stabilnost in gospodarska rast pomembni, ker sta na nek način predpogoji, pozablja pa se na za moje pojme in za našo stranko ključno vprašanje, čemu služita stabilnost in rast. Sta to končna cilja, kot menijo finančni trgi, Evropska komisija, mednarodni bančniki ali kapitalske elite, ali pa gre za sredstva, ki morajo biti uporabljena v korist ljudi? Socialni demokrati verjamemo predvsem v drugo možnost, zato bomo vedno poudarjali pomen stabilnosti in rasti, a bomo hkrati vedno opozarjali, da rast in stabilnost potrebujemo zaradi ljudi in ne obratno.

Finančna stabilnost za nas pomeni, da ima država zadostne vire za izvajanje svojih nalog, da ne le obstaja, temveč tudi ukrepa, da lahko sprejema odločitve suvereno in brez diktata predvsem iz Evrope. Država tudi s tem proračunom znižuje svoj dolg in po dolgih letih ustvarja celo presežek, a ne smemo pozabiti, zakaj je tako – ker smo morali sprejeti stroge omejitve fiskalnega pravila, ki od države terjajo, da vse podredi izravnalnemu proračunu in nizkemu državnemu dolgu. To so okoliščine, mimo katerih ne moremo. Zato za ta proračun in tudi za naslednje leto velja, da če bi želeli, da se od tega predloga bistveno razlikuje, bo treba spreminjati način, kako država deluje in kako država dosega svoje cilje. Kdorkoli želi bistveno drugačen proračun, mora predlagati enostavno izvedljiv način, kako naj to dosežemo. Rast gospodarske aktivnosti in ustvarjenega je seveda pomembna, zato za Socialne demokrate ni pomembno le, kolikšna bo ta rast, še pomembnejše je, kolikšna bo ta rast in kako bodo od te rasti imeli največ ljudje. Če se del gospodarske rasti kaže v rasti cen stanovanj, navadni ljudje pa jih ne morejo kupiti, potem to ni zdrava rast. Če morajo ljudje plačevati drage zdravstvene storitve zasebnikom, medtem ko se javno zdravstvo duši v dolgovi in čakalnih vrstah, se to seveda pozna na BDP. Težko bi kdorkoli trdil, da je to dobro za državo in njene ljudi. To so trendi, ki jih moramo vsi skupaj opazovati, in lahko jih je prezreti, če se odločimo opazovati samo cilje, ne pa tudi poti.

To ne pomeni, da gospodarska rast ni pomembna. Prav nasprotno, vsaj dva razloga sta za to, da mora njeno spodbujanje ostati ena najvišjih prioritete in tudi bodočih vlad. Prvi je

dejstvo, da je bil krizni upad gospodarske aktivnosti tako velik, da se šele v tem času približujemo gospodarski aktivnosti iz leta 2008. Drugi je bilo dejstvo, da sta na gospodarsko rast, torej rast bruto domačega produkta, vezana vrsta omejitev in zategovanje, ki sta bila uvedena kot protikrizni ukrepi. Mnogi od njih so močno prizadeli ljudi, za nekatere od njih se je treba tudi pošteno vprašati, ali je bila njihova uvedba smiselna, ali so bili uzakonjeni pravi zakoni. Vendar verjamem, da ima gospodarstvo, ki je glavni motor države, še dovolj prostora še za višji razvoj. Prihaja pa obdobje, na to nas nekateri tudi opozarjajo, ko bodo vlade deležne izjemnih pritiskov, da začnejo omejevati rast, predvsem tam, kjer ta ni zdrava in predstavlja tveganje, napihovanje novih protikriznih balonov. A ne slepimo se, dragi moji, tistim, ki živijo v balonih, ni v interesu, da ti baloni počijo, tistim, ki bi se radi okoristili, prav tako to ni v interesu. Velik izziv za prihodnost torej ostaja, kako ohraniti stabilnosti in spodbujati rast, a pri tem ne pozabiti dvojega, stabilnost služi temu, da se lahko v miru dogovorimo o potrebnih spremembah in sprejemamo suverene odločitve, ki so dobre za našo državo.

Socialni demokrati menimo, da je proračun v skladu s cilji Vlade in stabilnosti in rasti. Pozdravljamo napor ministrice, da se na skoraj vseh proračunskih področjih sredstva povečujejo. Predvsem se povečujejo v znanosti, vendar bi tam seveda želeli še višjo rast, v varnosti, v zdravju, v infrastrukturi bo tudi več sredstev za ključne projekte, od katerih so mnogi vezani na ljudi, in tudi v javnem sektorju bo več sredstev za to, da bomo lahko vendarle sprostili nekatere zadeve in na novo zaposlovali, ker v uradniškem delu potrebujemo mlade ljudi z neko novo vizijo. Prav tako smo zadovoljni, da smo si Socialni demokrati uspeli izboriti odpravo nekaterih protikriznih ukrepov in omejitev, med njimi prav gotovo vrnitev stroškov, dodatkov za 45 tisoč družin v 7. in 8. dohodkovnem razredu, Socialni demokrati smo namreč prepričani, da mora, kljub temu da govorimo o proračunu Vlade, posamičen minister sprejeti odgovornost in znotraj svojega resorja poiskati rešitve v okviru danih omejitev. Kaj nam še obeta proračun? V prihodnjih letih bo poleg redne uskladitve pokojnin izvedena tudi izredna v višini 1,1 %, prav tako bodo vsi upokojenci prejeli letni dodatek, morda nekoliko prezrto, a izjemno pomembno je dejstvo, da se postopno odpravlja splošna prepoved, tak kot sem že rekel, v javnem sektorju. Mislim, da so to trendi, ki nakazujejo, da bo tej državi bolje. Ne smemo pozabiti tudi na občine, v letih 2018 in 2019 je določena povprečnina v višini 551 evrov oziroma 558 evrov – vem, da to ni dovolj, vem, da je zakonska podlaga druga, vendar ko režeš kolač proračuna, ga režeš tako, da imajo od tega kolača vsi. Povečuje se delež povratnih sredstev države za investicijske projekte občin, v glavnem se sredstva za občine povečujejo in jaz mislim, da je to dobro. Ne smemo pozabiti, občine,

njihovi župani, občinski svetniki so bili takrat, ko je bilo v tej državi najtežje, glavni generator gospodarske rasti, investicij v letih 2008 in 2012, ko je država varčevala na vseh področjih.

Seveda smo tudi Socialni demokrati lahko kritični do proračuna, do partnerjev v naši koaliciji, seveda tudi sebe, da ne bo nobene pomote. Mislimo, da bi bilo treba bistveno več denarja dati za to, da bi se revščina v tej državi hitreje odpravljala, bistveno več denarja bi bilo treba dati v investicije v šolstvu, vi veste, da zaostajamo z obnovami osnovnih šol, da se prepočasi gradijo novi oddelki v vrtcih, da ne govorim, da imamo premalo denarja v socialni za investicije, domove upokojencev in lahko bi še našteval. Vendar kot sem že prej rekel, vseh želja in vseh potreb žal ne moremo v treh, štirih letih uresničiti. Sem eden tistih poslancev, ki sem že kar nekaj časa, sprejemamo te proračune in moram reči, da se je ministrica izredno trudila, naredila relativno dober proračun – zakaj govorim relativno dober? Zaradi tega ker imajo vsak minister, vsak poslanec, vsi župani in ne vem, kdo še vse, veliko želja, vendar je treba tudi takrat, ko je denarja malo več, znati manevrirati med temi željami. To, da imamo presežek proračuna, mislim, da je dobra zadeva in gre v tem pomenu največ zaslug za to seveda ministrici Vraničar. Mislim, da je danes naša naloga, naloga poslank in poslancev ter celotne Vlade, da pogostokrat ozkogledno dojemanje proračuna kot nekega eksaktnega popisa prihodkov in stroškov razširimo v zmožnost videnja proračuna kot najpomembnejšega ne samo političnega, tudi razvojnega akta.

Socialni demokrati bomo ta proračun sprejeli, in ko zaključujemo mandat te vlade, mislim, da smo naredili relativno solidne temelje za to, da bo lahko naslednja vlada naredila še kakšen korak naprej, predvsem v smislu, da bodo od vseh silnih prihodkov in od vseh spreminjanj te zakonodaje imeli največ koristi prav ljudje, zaradi tega smo poslanci vsakodnevno v službah. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretarki, dragi kolege in kolegi!

Proračunski dokumenti so pomemben pokazatelj politične usmeritve vsakokratne vlade in koalicije. V proračunu se pokaže, kakšne so vladne prioritete, kaj je Vladi pomembno in kaj ji ni pomembno. Iz proračunskih postavk je mogoče razbrati, katera področja želi vlada okrepiti in katerih pomen želi zmanjšati. Poleg tega pa nam predlog proračuna kaže tudi splošno ekonomsko usmeritev Vlade, ekonomsko politiko Vlade, kar v predlogu proračuna za leto 2019 in v predlogu sprememb

proračuna za leto 2018 odpira številne pomisleke o ekonomskem delu, ki ga zagovarja aktualna vlada. Glede na to, da so letošnji proračunski dokumenti zadnji tovrstni dokumenti aktualne vlade, nam je v Novi Sloveniji že povsem jasno, kakšna je splošna ekonomska usmeritev te vlade, kakšne so vladne prioritete, kaj je vladi pomembno in kaj ji ni pomembno. Obžalujemo, da Vlada ne zagovarja socialno tržnega modela gospodarstva, ki je preverjen, in to v najmočnejših gospodarskih državah Evrope. Ključno vprašanje pri obravnavi proračunskih dokumentov je, kakšno Slovenijo si želimo. Imamo dokument, imamo vizijo z naslovom Slovenija 2050, kjer se sprašujemo, v kakšni Sloveniji želimo živeti, in trdimo, da je naša prihodnost preveč pomembna, da bi jo prepustili naključju. Za boljši jutri je odgovoren vsak od nas. Lepe besede, kajne? Ne znamo pa od lepih besed h konkretnim dejanjem, dejanjem politike, dejanjem izvršilne veje oblasti, dejanjem Vlade, da bi nam ljudje zaupali. Zaupanje je tukaj ključno vprašanje. Proračunski dokumenti, ki so na mizi, ne dajejo upanja za več zaupanja v politiko. Vprašajte ljudi na ulici. Mi nimamo strateških usmeritev razvoja naše države in družbe, nimamo strategije razvoja Slovenije za naslednjih 10, 20 let, zato je očitno za našo vlado, za našo državo, za našo barko na morju vsak veter dober – ni važna smer, samo da je veter. Takšno sliko si lahko vsak zelo hitro ustvari.

Rebalans proračuna za leto 2018 in predlog proračuna za leto 2019 zaznamuje višji nivo proračunskih prihodkov, kar je seveda povezano z gospodarsko rastjo. Gospodarska rast je leta 2016 po podatkih Sursa dosegla 3,1 %, Umar pa gospodarsko rast napoveduje tudi v naslednjih letih, v letu 2017 4,4-odstotno, v letu 2018 3,9-odstotno in v letu 2019 3,2-odstotno. Krščanski demokrati opozarjamo, da rast temelji predvsem na slovenskih izvoznih podjetjih, saj se je izvoz v letu 2016 povečal kar za 6,4 %. Umar ob tem napoveduje, da bo realna rast izvoza proizvodov in storitev v letu 2017 znašala kar 8,8 %, v letu 2018 7,5 % ter v letu 2019 6,1 %. Odgovorna politika mora imeti odgovor na vprašanje, kaj imajo od te rasti ljudje, tisti na robu, tisti na robu družbe in tisti na robu države. Kot lahko vidimo, se zaradi izboljšane situacije na naših izvoznih trgih in seveda po zaslugi in izključno zaslugi slovenskih podjetnikov proračunski prihodki povečujejo in so presegli pričakovanja. Lahko samo simuliramo, koliko višji bi bili proračunski prihodki, če bi, prvič, Vlada vsaj malo prisluhnila predlogom zakonov in priporočilom opozicijske Nove Slovenije za izboljšanje konkurenčnosti in izboljšanje poslovnega okolja, in drugič, če Vlada ne bi z nepremišljenimi in zgolj računovodskimi ter kozmetičnimi zakonskimi rešitvami gospodarske svobode in posledično gospodarske rasti celo dušila. Ne gre pa samo za gospodarsko rast. Gre tudi za boljšo socialno državo, gospe in gospodje. Danes se vse

pametne politike zavedajo, da je najboljša socialna politika tista politika, ki omogoča gospodarsko svobodo, gospodarsko rast in nove zaposlitve, še posebej mladih strokovno usposobljenih kadrov.

Prihodki v Predlogu sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 znašajo 9,68 milijarde evrov in se glede na lani sprejet proračun za leto 2018 povečujejo za 409 milijonov evrov, kar predstavlja 4,4-odstotno povečanje. Prihodki v predlogu proračuna za leto 2019 pa so ocenjeni na 9,75 milijarde evrov in se glede na rebalans povečujejo še za slab odstotek. Vlada predvideva proračunski presežek v višini nekaj več kot 50 milijonov evrov. Vsekakor je dobra novica, da slovensko gospodarstvo kljub vsem obremenitvam dosega rezultate, ki omogočajo tako napoved. Glede na te okoliščine bi pričakovali, da bo Vlada z znižanjem davkov končno razbremenila tiste, ki vsako leto poskrbijo, da lahko proračunsko vrečo sploh napolnimo. To so seveda podjetniki in njihovi zaposleni. Vladna koalicija pa žal te rasti za izboljšanje poslovnega okolja ne zna dobro izkoristiti, saj proračunske odhodke vztrajno povečuje. Prav tako je zaskrbljujoč podatek, da Vlada še vedno načrtuje zadolžitev v višini 3,26 milijarde evrov, obenem pa v letu 2019 na primer za več kot 38 milijonov evrov povečuje sredstva za plače javnega sektorja ter nakup blaga in storitev.

V Novi Sloveniji opozarjamo na dejstvo, da gre pri rahlem proračunskem presežku le za nominalni presežek. Še vedno nas pesti problem strukturnega primanjkljaja. To je seveda jasno, saj se Vlada v svojem mandatu ni resno lotila praktično nobene reforme. Opozorila Fiskalnega sveta so jasna, Vlada jih je preslišala. Krščanski demokrati ob tem opozarjamo, da lahko slovenski proračun ob morebitnem znižanju napovedane gospodarske rasti kmalu spet pristane v nominalnem primanjkljaju. Ta meč bo visel nad nami vse dokler ne bomo izvedli nujnih reform in znižali našega strukturnega primanjkljaja, zato je pa potrebno trdo delo in modernizacija slovenskega poslovnega okolja v najširšem smislu. Ker je mandata te vlade konec, bo to ena prvih nalog naslednje vlade. Povečana prihodkovna stran proračuna daje Vladi veliko manevrskega prostora pri iskanju in uveljavljanju novega ekonomskega modela, ki bi ji prinesel normalizacijo davčnega ter splošnega poslovnega okolja. Vlada se žal za to ni odločila, posledično s svojimi predlogi ohranja status quo slovenskega gospodarskega sistema. Za leto 2018 pričakujemo 409 milijonov evrov več proračunskih prihodkov, kot smo jih za isto leto pričakovali lani. Ta sredstva bi lahko unovčili bolj koristno kot le za povečevanje proračunskih prihodkov.

V Republiki Sloveniji imamo pri obravnavi proračunskih dokumentov za leti 2018 in 2019 dobro priložnost, da v večji meri uredimo tako naše javne finance kot tudi naše poslovno okolje, ki se načrtuje v proračunskih dokumentih.

Vlada ravna tukaj zelo negospodarno. V primerjavi z letom 2017 želi Vlada v letu 2018 za plače v javnem sektorju uporabiti kar 42 milijonov več, v letu 2019 pa skoraj 60 milijonov več kot v letu 2017. Pri izdatkih za blago in storitev Vlada načrtuje, da bo v letu 2019 zapravila skoraj 18 milijonov več kot v letu 2017. Zneski za subvencije strmo rastejo. Znesek za subvencije v letu 2019 znaša dobrih 526 milijonov evrov, kar je 59 milijonov evrov več kot v letu 2018 ter 131 milijonov več kot v letu 2017.

V Novi Sloveniji namesto povečanja subvencij Vladi predlagamo zmanjšanje davčnih obremenitev za vse, za vse poslovne subjekte in za vse državljanke in državljane. Vedno obstaja sum, gospe in gospodje, da se pol milijarde evrov subvencij razdeli političnim pajdašem vlade. Slovensko gospodarstvo rabi predvsem kisik, ne pa miloščine v obliki selektivnih subvencij, ki so velikokrat na robu dovoljene državne pomoči. Potrebujemo pravično davčno okolje, v katerem bo omogočena poštena konkurenca. To je porok za uspeh naših podjetij in rast novih delovnih mest. Nova delovna mesta so najboljša proračunska politika pa tudi najboljša socialna politika. To v Novi Sloveniji ponavljamo že kar nekaj časa. Našim ljudem moramo dati priložnost, da z uresničitvijo svojih sposobnosti ustvarjajo, preživljajo sebe in svoje družine ter plačujejo razumno odmerjene davke. To je eden od glavnih ciljev, za katere se borimo Krščanski demokrati. »Vsak je odgovoren za boljšo prihodnost Slovenije«, ste zapisali v viziji Slovenija 2050 – a žal le zapisali, ne dajete možnosti posamezniku. Žal se levosredinska koalicija s proračunskimi dokumenti od tega odmika, kar v Novi Sloveniji obžalujemo.

Sprejemanje proračuna je neposredno povezano z načrtovano vladno davčno politiko. Poročilo Svetovnega gospodarskega foruma za leti 2016 in 2017 ugotavlja, da slovensko davčno okolje ne spodbuja niti k investiranju niti k delu. Torej, Svetovni gospodarski forum ugotavlja, da slovensko davčno okolje ne spodbuja niti k investiranju niti k delu. Ocena spodbudnosti davčnega okolja za investiranje kaže, da je Slovenija med primerljivimi državami na zadnjem mestu, prav tako isto poročilo ocenjuje, da je Slovenija na področju spodbudnosti davčnega okolja za delo s še nekoliko slabšo oceno med primerljivimi državami pristala za Avstrijo, za Poljsko, za Slovaško, za Nemčijo, za Češko, za Madžarsko. Preveliko davčno breme je v nasprotju s krščanskodemokratskim načelom subsidiarnosti, po katerem naj bi se vsi družbeni procesi, pri katerih je to mogoče, opravili na najosnovnejši družbeni ravni. Država naj v te procese vstopi le takrat, ko se na nižji ravni ne bi mogli več optimalno izvajati. Krščanski demokrati verjamemo, da je posameznik pri ravnanju s finančnimi sredstvi veliko bolj odgovoren in racionalen kot država, zato naj se na državo preko davkov prenese le omejen obseg sredstev, ki so nujno potrebni za delovanje njenih sistemov. Na drugi strani pa naj

državljeni obdržijo večji delež sredstev, ki so jih sami ustvarili s svojimi sposobnostmi in s svojim delom.

Mačehovska politika financiranja občin in centralizacija države je bistvena razvojna cokla Republike Slovenije. Krščanski demokrati podpiramo davčno politiko, ki je oblikovana z namenom zagotavljanja potrebnih javnih dobrin in storitev, racionalne socialne države ter za delovanje potrebnih državnih mehanizmov. Ko govorim o racionalni socialni državi, mislim na nujnost prevetritve smotnosti socialnih transferov, na kar opozarja Državni svet, in se z opozorilom celo strinja Vlada in ministrstvo, pristojno za socialo – pa se nič ne zgodi. Obenem pa Nova Slovenija nasprotuje davčni politiki, katere namen in posledice so neutemeljeno prerazdeljevanje, zagotavljanje prihodkov izbranim interesnim skupinam, zmanjšanje motiviranosti in produktivnosti, zmanjšanje motiviranosti za produktivnost, nerazumna širitev sistema javne uprave, vpletanje države v gospodarstvo in popačenje trga. Politika visokih davkov izkazuje veliko nezaupanje do sposobnosti državljanov za upravljanje z denarjem, ki ga sami zaslužijo. Na eni strani je cilj socialistične davčne politike zbiranje čim večjega obsega sredstev za financiranje socialnih transferjev, na drugi strani pa je cilj davčne politike Krščanskih demokratov ustvariti davčni sistem, ki bo na eni strani zagotovil zadostna sredstva za normalno delovanje države, obenem pa bo poslovno okolje obremenil le v taki meri, da bo gospodarskim subjektom omogočalo konkurenčno okolje za ugodno poslovanje ter posledično razvoj delovnih mest.

Živimo v času hitrega tehnološkega razvoja, ki ga poganjajo visoko kvalificirani posamezniki ter podjetja. Če bo Slovenija s svojo davčno politiko te ljudi podila k uresničevanju njihovih sposobnosti in idej v tujih državah, ne bomo nikoli med najuspešnejšimi državami ter bomo celo nazadovali, saj nas bodo drugi še naprej prehitevali. Sposobni posamezniki so največ, kar Slovenija ima. Mi želimo tudi za te posameznike ustvariti bolj prijazno okolje za razvoj njihovih idej ter njihovo poslovno delovanje, zato pa potrebujemo ugodnejši davčni okvir, kar poleg splošnega nižanja davčnih obremenitev vključuje tudi zmanjšanje smotnosti progresivne obdavčitve ter omejitev strme rasti obsega plačevanja socialnih prispevkov. Država, ki z davčnim sistemom zatira najbolj produktivne in ustvarjalne posameznike, s tem zatira tudi svoj lasten razvoj ter svojo lastno prihodnost.

Davčna razbremenitev je ena od osnovnih prioritiet politike Nove Slovenije, zato smo že dvakrat vložili novelo Zakona o dohodnini, s tem predlogom smo želeli povišati splošno dohodninsko olajšavo na 7 tisoč evrov. S tem predlogom zakona bi se povečale tudi neto plače zaposlenih, ob sprejetju predloga zakona bi lahko razmislili tudi o zmanjšanju

mase plač za javne uslužbenke, saj bi bila v tem primeru njihova neto plača višja in bi se zato lahko zmanjšala bruto plača. Žal Vlada v danes obravnavanih proračunskih dokumentih počne ravno nasprotno, povečuje izdatke za plače, namesto da bi zmanjšala obremenitev davkov, Vlada ignorira sporočila in zahteve Gospodarske zbornice Slovenije in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Povišanje splošne olajšave, ki smo ga predlagali, bi med drugim rešilo tudi težavo delavcev migrantov, saj povišana splošna olajšava odpravlja potrebo po doplačevanju visokih razlik pri dohodnini v Sloveniji. Žal je bila na matičnem delovnem telesu naša novela Zakona o dohodnini zavrnjena. Davčno razbremenitev smo z amandmaji poskušali uveljaviti v postopkih obravnave novele Zakona o davku na dodano vrednost, ko smo predlagali znižanje obeh davčnih stopenj davka na dodano vrednost na nemško raven. Žal smo bili zopet zavrnjeni. Zanimivo, levosredinska vlada je torej ustoličila povišanje davka na dodano vrednost, tega najbolj asocialnega davka – pa naj razume, kdor more. V Novi Sloveniji smo v preteklih letih predlagali tudi davčno razbremenitev dela, pripravili in vložili smo predlog novele Zakona o prispevkih za socialno varnost, kjer smo predlagali uveljavitev tako imenovane razvojne kapice. To pomeni, da smo pri štirih bruto minimalnih plačah predlagali zgornjo mejo zneska prispevkov za socialno varnost za delodajalce. Ob tem pa smo predlagali tudi uvedbo tako imenovanega socialnega copatka, to pomeni, da bi določili spodnjo mejo dohodka, od katerega se prispevkov ne bi plačevalo. Z novelo smo predlagali tudi, da se izplačilo božičnice z vidika plačila prispevkov obravnava enako kot regres, kar pomeni oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost v višini 70 % povprečne mesečne plače. Koalicija je za naše predloge, za predloge razbremenitev obdavčitve dela, ki je ena najvišjih v Evropi, ostala brez posluha. Ker pa se bliža predvolilni čas, si je vladna koalicija premislila in državljanom v obravnavani noveli Zakona o dohodnini ponudila povišanje neobdavčenega dela božičnice do višine povprečne plače. Ko je zmanjšanje davčne obremenitve božičnice že dvakrat predlagala Nova Slovenija, je koalicija predlog, ne da bi trenila z očesom, zavrnila. Ko se bližajo volitve, pa se koaliciji mudi deliti še svoja zadnja božična darilca. Očitno se v predvolilnem času malce spremeni tudi pogled levih strank na davčno politiko. No, malo pa ste nas le poslušali, bilo bi dobro, da bi nas poslušali večkrat. Spoštovane gospe, spoštovani gospodje, mi smo vložili tudi nekaj amandmajev, s katerimi smo želeli izboljšati proračunske dokumente. Na matičnem delovnem telesu žal niso dobili podpore.

Zaradi vsega navedenega in tudi tistega, česar še nisem povedal in bom, je povsem jasno, da Poslanska skupina Nove

Slovenije – krščanskih demokratov predlogov proračunov ne bo podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNİK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Uvodoma bom povedal, da v Levici proračuna ne bomo podprli, in sicer iz dveh poglavitnih razlogov: na strani prihodkov je neupravičen, na strani odhodkov ima napačne prioritete. Poskušal bom razdelati vsako stran posebej. Če se najprej ozrem na prihodke, dejstvo je, da davki v tej državi še vedno bistveno bolj obremenjujejo povprečnega državljana kot pa lastnike kapitala ali lastnike premoženja velikih vrednosti. Davki na kapital so med najnižjimi v Evropi. V Sloveniji efektivna stopnja obdavčitve dosega 11,2 %, kar se tiče kapitala, v proračun zberemo iz naslova kapitala približno 10 % davkov, nekatere države Evrope in Evropske unije jih zberejo 30 %, se pravi trikrat več kot mi. Zato nas ne sme čuditi, da se na evropskih lestvicah znajdemo po navadi nekje na predzadnjem mestu, za nami je samo še kakšna Estonija, sodeč po davkih na kapital. Ne bom pretiraval, če rečem, da smo glede na te obdavčitve de facto davčna oaza. Podobno je s premoženjem velikih vrednosti, recimo Francija iz naslova davkov na premoženje zbere 4,5 % svojega BDP, mi zberemo 0,6 %. Zato nas ne sme presenečati, da Umar ugotavlja, da si 10 % najpremožnejših ljudi v tej državi lasti že skoraj polovico premoženja, 47 %. Na drugi strani imamo spodnjih 20 % prebivalstva, spodnjih 20 % najrevnejših, ki imajo v lasti samo pol odstotka vsega premoženja v tej državi. Tudi to je rezultat neefektivne obdavčitve premoženja velikih vrednosti in nepravilnega razporejanja davkov. Poudarjam še enkrat, davki v tej državi bistveno bolj obremenjujejo povprečnega državljana kot pa lastnika kapitala ali lastnika premoženja velikih vrednosti. Posledica tega je tudi tole: če pogledamo, koliko davkov celokupno zberemo, bomo ugotovili, da Slovenija na letni ravni – to so podatki od lani – zbere v svoj proračun približno 37 % BDP, primerljivo s tem Avstrija zbere 44 %. Se pravi, naše javne finance so revnejše od držav, po katerih se radi zgledujemo. Ključni problem pa je to, kar sem poudaril, prenizki davki na premoženje in kapital. To govorim uvodoma zato, da ne bomo poslušali, da denarja v tej državi ni ali pa da si sociale, stanovanj, boljšega javnega prevoza in tako naprej ne moremo privoščiti. To enostavno ni res, v Levici že celoten mandat opozarjamo, kje rezerve so, zdaj sem jih še enkrat opisal.

Če grem zdaj na odhodkovno stran, tu so, kot sem uvodoma povedal, napačne prioritete. Po eni strani imamo veliko neupravičene porabe, po drugi strani pa imamo

sive lise v tem proračunu. Ko govorim o neupravičeni porabi, najbolj v oči bode zaveza Vlade, da bo do leta 2025 namenila kar 1,2 milijarde evrov za oborožitev dveh vojaških bataljonov za zvezo Nato. 1,2 milijarde, to je tisoč 200 milijonov. Je to smotrno? Je to nujno? Je Slovenija vojaško ogrožena? Ko sem zadnjič pogledal na zemljevid, so jo obkrožale same prijateljske države, vse članice Evropske unije. Se lahko Slovenija izvzame iz misij Nata? Lahko, to ji dovoljuje Severnoatlantska pogodba. Bi lahko zamrznila svoje članstvo v Natu ali pa iz njega izstopila? Lahko. Naša severna sosedica ni članica Nata, je nevtralna in za vojsko namenja bistveno manj in ni siljena v nobene zaveze, kot je tale, in ni siljena, da recimo v Združenih narodih nasprotuje jedrski razorožitvi v svetu, kar je nazadnje naredila Slovenija z argumentom, da smo članica zveze Nato in da to moramo storiti, ker smo članica zveze Nato. Torej, 1,2 milijarde do leta 2025 je investirane popolnoma brez zveze za namen, ki je v nasprotju z našimi zunanjepolitičnimi cilji.

Kje pa denarja manjka? Poskušal bom strniti samo v pet točk, in to so stanovanja, javni prevoz, domovi za starejše, zdravstvo in sociala. Stanovanja. Kot smo ugotavljali včeraj med poslanskimi vprašanji, ta država že četrto stoletja nima nobene smiselne stanovanjske politike. Posledice poznate, stanovanja, cene stanovanj, najemnine stanovanj predvsem v urbanih okoljih rastejo v nebo. Vsi tisti, ki med privatizacijo in z Jazbinškovim zakonom niso prišli do premoženja, imajo danes velike težave z dostopanjem do stanovanj. Praktično celotna moja generacija je siljena v to, da če se želi namestiti v nekem urbanem središču, se bo verjetno morala zadolžiti za praktično pol življenja ali pa pristati na oderuške najemnine, ki bodo znašale pol plače ali več. Stanovanjski sklad, ki ga ima država, se ob tem obnaša kot nepremičninska agencija. Namesto da bi služil kot korektiv, zniževal cene stanovanj na trgu, se zavzemal za neprofitne najemnine, cene na trgu učinkovito zvišuje. Projekti, kot je Zeleni gaj in Brdo, se prodajajo po tržnih cenah stanovanj, 3 tisoč 300 evrov na kvadrat. To pomeni, da se recimo garsonjera na Brdu, ki jo je zgradil nacionalni stanovanjski sklad, ki naj bi bil korektiv, proda za 140 tisoč evrov, velika pa je 38 kvadratnih metrov. V Brdu imamo primer vrstne hiše, ki jo Stanovanjski sklad Republike Slovenije prodaja za 820 tisoč evrov. 820 tisoč evrov. To je cena, ki je nihče v tej dvorani, vključno s predsednikom Vlade, ne more plačati, zato da bi se tja vselil. To je stanovanjska politika te države. In kaj je naredila ta vlada? V postavki stanovanja boste našli ubornih 790 tisoč evrov. To je cena, s katero si lahko trenutno v Ljubljani privoščite tri garsonjere. Zakaj ne bi vsaj dela tiste milijarde, ki jo bomo investirali v Nato, investirali v stanovanja? Koliko mladih bi s tem rešili, da se jim ne bo treba zakreditirati za pol življenja? Koliko ljudi, ki so

siljeni v plačevanje oderuških najemnin, bi bilo razbremenjenih? To so vprašanja za to vlado.

Če grem dalje na javni prevoz. Če pogledamo potniški prevoz slovenskih železnic, je ta v slabšem stanju, kot je bil pred četrto stoletja. Danes je v Sloveniji praktično nemogoče živeti v bližnjem Mariboru ali pa Kopru in se prevažati na delo z javnim prevozom v Ljubljano. Nemogoče, ker vam bo pot vzela 2 uri in neskončno živcev. V primerljivih državah, lahko spet greste pogledat v kakšno bližnjo, se lahko iz enega urbanega središča v drugo prevažate z javnim prevozom na zelo udoben način, brez stresa, ki ga morajo naši ljudje doživljati na avtocestah vsako jutro, in brez nepotrebnih stroškov za nakupe avtomobilov, goriva, cestnin in tako dalje. Za posodobitev železniških prog Vlada zopet odmerja samo drobiž in bo investirala samo v nekaj več ali manj tovornih projektov. Zakaj ne bi vsaj dela tiste milijarde, ki jo bomo investirali v Nato, investirali raje v posodobitev slovenskih železnic in njihovega potniškega prometa? Zakaj si ne bi predstavljali države, kjer se lahko iz Maribora v Ljubljano človek pripelje recimo v tri četrt ure? Je to nemogoče? Tehnika nam to omogoča, potrebna je pa politična volja in izbiranje prioritete.

Domovi za starejše občane. Smo starajoča se družba, javne mreže domov za starejše ni, vse je več ali manj podvrženo koncesionarjem. Posledice ste lahko spremljali v zadnjih tednih na televizijskih programih, visoke cene, slaba oskrba, slaba kakovost, dobesedno ti domovi za starejše v nekih ozirih spominjajo na hiralnice. Investicij vanje praktično ni predvidenih. Zakaj država ne investira v izgradnjo javne mreže domov za starejše? To sprašujem tudi koalicijski Desus. Če se zavzimate za pokojnine in dostojno starost, kje so investicije v domove za starejše? Zakaj tega ni v proračunu?

Zdravstvo. Če se sprehodite okrog ljubljanskega univerzitetnega kliničnega centra, boste tam ugotovili, da je marsikatera klinika v prostorih, starejših od 100 let, ki so bili zgrajeni še začasa Avstro-Ogrske. Koliko bo Vlada namenila za investicije v zdravstvo? Borih 26 milijonov evrov. Investicije se kljub naraščajočim potrebam po modernizaciji slovenskega zdravstva zmanjšujejo. 26 milijonov evrov. Na drugi strani imamo projekt Brdo, torej protokolarni prostore, ki so bili obnovljeni pred desetimi leti, Vlada bo vanje investirala 21 milijonov evrov za obnovo. Kakšne prioritete so to? Zakaj ne investiramo v modernizacijo zdravstva? Ves čas vsi govorimo o nevzdržnih razmerah tam, o čakalnih vrstah, o zastareli opreми, zastarelih prostorih, slabi kakovosti namestitvev, Vlada pa v isti sapi zmanjšuje investicije v zdravstvo.

Če nazadnje pridem do socialnih pomoči, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je 27. oktobra letos končno izračunalo nov preračun minimalnih

življenjskih stroškov. Ugotovilo je, da za samsko odraslo osebo z manj kot 613 evri na mesec v tej državi ni mogoče preživeti. Če od njenih potreb odštejemo sredstva za rekreacijo, kulturne dejavnosti, zavarovanja stanovanja, pridemo na goli eksistenčni minimum, ki znaša 442 evrov. Ampak minimalne socialne pomoči pa bodo znašale 75 % tega, se pravi 331 evrov, torej približno polovico tega, kar so po izračunih ministrstva minimalni življenjski stroški. Že na matičnem odboru sem ministrstvo spraševal, zakaj je temu tako, in dobil odgovor, da morajo biti socialne pomoči tako nizke, saj bi se sicer pojavila nevarnost oziroma past neaktivnosti, kot so jo poimenovali. Se pravi, če bi bile socialne pomoči višje, ljudje naj ne bi bili pripravljeni delati, ker je potem razlika do minimalne plače premajhna. Ministrstvo te teze na noben način ni dokazalo, ampak če misli, da je to resen problem, ga lahko rešujemo samo na en način, v času, ko so presežki v Sloveniji taki, kot so, ko imamo konjunkturo, več kot 2 milijardi presežka v trgovini s tujino, je edino civilizacijsko vzdržno, da zagotovimo eksistenčni minimum vsem in da se hkrati zavzamemo za dvig minimalne plače. V Levici smo že vložili predlog za dvig minimalne plače na 700 evrov in tiste z ministrstva in z Vlade, ki govorijo, da ne moremo zvišati socialnih pomoči, ker so minimalne plače premajhne, vabimo, da ta naš predlog podprejo, ko pride v obravnavo v Državni zbor čez nekaj tednov. Upam, da ne bom spet poslušal, da si tega ne moremo privoščiti ali pa da denarja ni. Kot sem pokazal v uvodni predstavitvi, so presežki ogromni, rezerve poznamo. Precej je še prostora za prerazporejanje prioritet v tem proračunu.

Če zaključim s pozivom, čas bi bil, da ustvarimo državo za vse. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s skupno uvodno predstavitvijo ter predstavitvijo stališč poslanskih skupin k predlogu sprememb proračuna in k dopolnjenemu predlogu proračuna.

Nadaljujemo s 3. točko dnevnega reda – Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018.

Prehajamo na razpravo o predlogu sprememb proračuna. Razpravljali bomo o posameznih delih predloga sprememb proračuna in o vloženi amandmaji. Kot posamezni del se šteje, prvič, splošni del, drugič, posebni del in tretjič, načrt razvoja programov.

Prehajamo na **splošni del** predloga sprememb proračuna. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Najprej pa dam besedo ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Dovolite mi, da se na začetku razprave na kratko odzovem na nekatere trditve, ki smo jih slišali v dosedanji razpravi, in da podam tudi splošno opredelitev Vlade do vloženi amandmajev na predlog proračuna za leto 2018. V uvodni razpravi smo slišali, da ta vlada razpolaga z znatno višjimi prihodki in da so potrebe nižje. Dejstvo je, da se ugodne gospodarske razmere in pa ukrepi, ki so bili doslej sprejeti, odražajo tudi v višjih javnofinančnih prihodkih, predvsem v tako imenovanih integralnih prihodkih, vendar pa izhod iz krize ne pomeni, da je potreb manj. Še vedno smo v obdobju postopnega zmanjševanja oziroma postopnega odpravljanja omejevalnih ukrepov in v letu 2018 bodo odpravljeni v celoti omejevalni ukrepi, ki so v času krize veljali na področju pokojninskega varstva. Deloma še ostajajo v veljavi ukrepi na področju plač v javnem sektorju in na področju transferov posameznikom in gospodinjstvom. Nekatere ukrepe smo nadomestili s trajnimi ukrepi, s katerimi postajajo javne finance bolj vzdržne, vendar je tisto, kar je treba poudariti, da je prva prioriteta tudi državnega proračuna, da se zagotovijo sredstva za vse zakonske obveznosti, za vse potrebe, ki so izkazane za različne skupine deležnikov.

Večkrat so bili danes v razpravi omenjeni upokojenci. Zagotovljeno je financiranje vseh zakonskih pravic, brez kakršnihkoli omejitev. In ja, odhodki državnega proračuna v pokojninsko blagajno so nižji, ampak skupni obseg pokojninske blagajne raste na prihodkovni in odhodkovni strani in za pravilno oceno, koliko država namenja za javni del pokojninskega varstva, je treba upoštevati tako državni proračun kot tudi pokojninsko blagajno. Očitano nam je bilo, da večino dodatnih prihodkov usmerjamo v plače ljudi v javnem sektorju in pa v poplačilo materialnih stroškov. Materialni stroški v letih 2018 in 2019 se res povečujejo, vendar ne zaradi obsežnega trošenja ali potratnosti državnih organov, ampak zaradi tega, ker se nova sredstva, nove finančne perspektive, evropska sredstva ne usmerjajo zgolj v klasične investicije, ampak tudi v ljudi oziroma v zagotavljanje tako imenovanih človeških virov, ti pa se izkazujejo na postavkah materialnih stroškov.

Marsikateri pripombe so si bile med seboj nasprotujoče. Nobena skrivnost ni, da se je BDP od leta 2008 dalje gibal v drugačnih smereh kot v z nami primerljivimi državami, in prav tako ni nobena skrivnost in nikdar nismo trdili drugače, da je raven BDP šele v lanskem letu dosegla raven BDP iz leta 2008. Ampak prav tako smo ves čas opozarjali, da na raven BDP in predvsem na hitrost rasti bruto domačega proizvoda lahko vplivamo tudi s politiko javnofinančnih odhodkov. Kam pripeljejo zelo restriktivna politika javnofinančnih odhodkov in brezkompromisni ostri rezi v javno

porabo, smo občutili v letu 2012 z eno najvišjih negativnih rasti BDP. Zaradi tega ves čas poudarjam, da je treba iskati pravo ravnotežje med hitrostjo javnofinančne konsolidacije in zagotavljanjem nadaljnje stabilne javnofinančne konsolidacije. V več razpravah je bilo omenjeno, da je čas za znižanje javnofinančnih obremenitev, vendar hkrati predlagatelji ne ponudijo tudi znižanja javnofinančnih odhodkov. Enega brez drugega, če želimo in če resno mislimo z javnofinančno konsolidacijo, preprosto ne more biti. In če nismo pripravljeni na spremembe na javnofinančnih odhodkih in hkrati pozivamo, da so posamezni javnofinančni odhodki še vedno podhranjeni, ne moremo hkrati zahtevati, da se davčni prihodki znižujejo. Dejstvo je, da se struktura izdatkov v državnem proračunu spreminja, odraža stanje v ekonomiji. In ravno tako je tudi s posameznimi konkretnimi rešitvami. Predlog proračunov odraža zakonske rešitve, kakor so v tem trenutku v veljavi ali v postopku spreminjanja. Zaradi tega nekaterih negotovih dejstev, ki se bodo ali se bodo mogoče zgodila v prihodnosti, v predlogu proračuna ni mogoče upoštevati. V ta namen imamo na razpolago druge mehanizme, ki jih ponuja javnofinančna politika.

Izrecno sem bila pozvana, da odgovorim na vprašanje, kakšen vpliv bo imel postopek prodaje oziroma privatizacije Nove Ljubljanske banke na proračuna za leti 2018 in 2019. Že na Odboru za finance in monetarno politiko v soboto sem poudarila, da predlogi, o katerih v tem trenutku tečejo pogovori z Evropsko komisijo, nimajo neposrednega vpliva na proračunske prihodke oziroma odhodke. Ta vlada nikdar ni Evropski komisiji predlagala plačila kakršnekoli kazni, to je napačno povzemanje tega, kar je bilo dejansko dogovorjeno oziroma dogovarjano v odnosu do Evropske komisije. V državnem proračunu so na prihodkovni strani načrtovani prihodki iz naslova dividend za vsa podjetja v državni lasti v skladu s pričakovani glede uspešnosti poslovanja državnih podjetij, v skladu z dividendno politiko, kot je zasnovana v temelju v strategiji upravljanja z državnim premoženjem in v predlogu letnega načrta upravljanja z državnim premoženjem s strani SDH. Dividendna politika upošteva na eni strani potrebe, da državna podjetja prispevajo v javno blagajno v skladu s svojim uspehom, hkrati pa upošteva tudi, da podjetja potrebujejo določena sredstva za lasten razvoj in za nadaljnje trdno poslovanje. V skladu s povedanim se določajo prihodki od posameznega državnega podjetja glede na specifične cilje, ki so posameznemu podjetju postavljeni. Ko bodo postopki privatizacije zaključeni, bodo novi principi veljali za NLB ali za katerokoli drugo državno podjetje v naslednjih letih, zato tudi nekoliko nižji načrt prihodkov iz naslova dividend za leto 2019. Vendar pa v tovrstnih prodajnih postopkih vedno velja oziroma je smotno, da se prodajalec izpogaja, da prihodki oziroma dividende od

uspeha podjetja v letu, ko si bil še sam lastnik, pripadajo tebi kot prodajalcu.

Kar se tiče zadolževanja – ja, seveda se je bilo treba dodatno zadolžiti tudi v tem mandatu, za pokrivanje deficitov in za nadomeščanje oziroma za pokrivanje poplačil glavnice dolga, ki je bil v preteklosti najet z visokimi obrestnimi merami. Te smo v zadnjem obdobju uspeli znatno znižati. Tudi v nadaljevanju se bo treba še zadolževati zaradi refinanciranja obstoječega dolga, vendar pričakujemo, da vsako leto v nekoliko manjšem obsegu oziroma predvsem v odvisnosti od tega, kako visoka je obveznost poplačila glavnice v posameznem letu. Še enkrat bi rada poudarila, da predloga proračunov upoštevata neko ravnotežje med različnimi cilji in politikami, ki jih zasleduje Vlada, predvsem pa predstavljata ustrezno ravnotežje med potrebo po hitri javnofinančni konsolidaciji, po tem, da izkoristimo ugodne gospodarske razmere, da javne finance pripravimo na prihodnji obrat v gospodarskem ciklu in da hkrati naslovimo tudi posamezna vprašanja oziroma posamezne potrebe po financiranju, ki jih je treba nasloviti v sedanjem času.

V zvezi z amandmaji pa bi rada še enkrat opozorila, da je pri amandmajih treba vedno upoštevati tako politiko oziroma program, ki mu sredstva želimo dodati, kot tudi politiko in program, ki mu sredstva želimo odvzeti. Vlada je dolžna presoditi ustreznost amandmajev tako z ene kot tudi z druge strani. Ugotavljam, da posamezni predlagatelji predlagajo, da se praktično v celoti sredstva vzamejo Finančni upravi, torej očitno ocenjujejo, da pobiranje javnofinančnih prihodkov za javne namene sploh ni več potrebno. Nadalje se predlaga znatno zniževanje obveznosti države do evropskega proračuna, torej se predlaga zniževanje obveznosti, ki so dogovorjene z mednarodnimi pogodbami, ali pa se predlaga poseganje v namenske odhodke oziroma v namenska sredstva, ki jih državni proračun zagotavlja. Tudi iz teh razlogov Vlada ni mogla podpreti posameznega predloga, še enkrat pa poudarjam, da je nujno treba upoštevati ravnotežje med zagotavljanjem sredstev za različne politike oziroma namene. Ocenjujem, da jih predlagana proračuna naslavljata ustrezno. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala, predsedujoči, za besedo. Spoštovani poslanke, poslanci, ministrica in ostali prisotni, lepo pozdravljeni!

Na današnji dan bomo obravnavali spremembo proračuna za leto 2018 in pa proračun za leto 2019, ampak dajmo se najprej posvetiti prvi točki, to je spremembi proračuna za leto 2018. Minila so že več kot tri leta, odkar je trenutna vladna ekipa prevzela svojo izvršilno

vejo oblasti, in običajno je tako, da se tiste glavne, večje, težje spremembe naredijo na samem začetku mandata, žal pri tej vladi tega nismo bili deležni in več kot očitno, ne nazadnje tudi glede na spremembe, ki jih imamo v proračunu za prihodnje leto, tega ne bomo deležni tudi v letu 2018 oziroma v zadnjih mesecih te vlade. O čem govorim? Ni bilo narejene ustrezne in prepotrebne sanacije našega zdravstvenega sistema, ravno nasprotno, čakalne dobe so se v mandatu te vlade in te ministrice bistveno podaljšale, ne skrajšale, in ne nazadnje tudi vse več zdravnikov, zlasti mladih zdravnikov odhaja v tujino. Ni bilo spremembe sistema izobraževanja, pokojninskega sistema, pravosodja, ni bilo razbremenitve gospodarstva, ravno nasprotno, za tisto minimalno razbremenitev plač je gospodarstvo dobilo večji davek od dohodka pravnih oseb. Na drugi strani pa smo priča temu, da se država ponekod tudi za vsako ceno ne želi umakniti iz gospodarstva, čeprav vemo, da več kot očitno država ni dober lastnik. Podjetja, ki so v državni lasti, ne delujejo najbolje. Nekatera so pozitivna, ampak če bi jih primerjali s konkurenčnimi podjetji v Evropi, bi videli, da imajo še veliko potenciala, jih pa seveda Vlada drži v svojih rokah in jih izkorišča, ne nazadnje tudi za razna politična zaposlovanja, za razne svetovalne pogodbe, pogodbe PR in tudi za sponzoriranje nekaterih medijev.

Če pogledamo same napovedi gospodarske rasti, smo seveda lahko veseli, za prihodnja leta se nam napoveduje gospodarska rast, Umar jo je napovedal v višini 4,4 % za leto 2018, vemo pa, da so naš glavni motor, glavni poganjalec tudi naše gospodarske rasti izvozniki. Moramo biti veseli tega, da imamo v Evropi obdobje konjunktore, da gre našim glavnim trgovskim partnericam dobro, in posledično imajo naša podjetja, ki delajo na tujih trgih, tudi boljše možnosti. Na drugi strani pa so se v zasebnem sektorju za razliko od javnega sektorja v obdobju krize ustrezno temu prilagodili, se ne nazadnje tudi stroškovno in glede na število zaposlenih prilagodili trenutnim razmeram na trgu, da so lahko tudi danes konkurenčni. Po zaslugi dobrega poslovanja naših podjetij se počasi zmanjšuje naš razvojni zaostanek, kar je seveda spodbudno, me pa ne glede na to skrbijo besede direktorja Umarja ob razglasitvi Jesenske napovedi, ki je dejal, da bo kljub visoki stopnji rasti trajalo še nekaj let ali desetletje, da bomo dosegli to, kar smo pred izbruhom krize že imeli. To je pa tisto, kar bi nas moralo skrbeti, in več kot očitno razvojnega zaostanka še zdaleč nismo dosegli.

Če pogledamo nekaj števil v rebalansu proračuna za leto 2018, skupno naj bi v proračun prejeli 9,67 milijarde evrov prihodkov. To pomeni približno 400 milijonov več, kot je bilo prvotno planirano. Največ teh prihodkov bomo prejeli iz naslova davkov na dohodek in dobiček, spremembe davkov na blago in storitve in pa

prihodkov od udeležbe na dobičku. Večji del dodatnih prihodkov bomo tako prejeli tudi po zaslugi dobro delujočih podjetij v Sloveniji, vendar po logiki te vlade delujete na način, da ravno te, čeprav naredijo največ za Slovenijo, tudi najbolj kaznujete. Naj spomnim na besede ministrice, ko smo sprejemali dvig davka od dohodkov pravnih oseb s 17 na 19 %, ko je povedala, da se ta davek v bistvu ne bo dotikal vseh, da se bo dotikal zgolj tistih podjetij, ki ustvarjajo dobiček – ja seveda, in ravno tiste, ki ustvarjajo dobiček, je na drugi strani treba kaznovati. Skupno naj bi v proračun iz naslova davkov na dohodek in dobiček prejeli okoli 2 milijardi evrov, iz naslova davkov na blago in storitev pa kar 5,8 milijarde evrov, od tega kar 3,6 milijarde evrov iz naslova davka na dodano vrednost in 1,6 milijarde evrov iz naslova trošarin. Tukaj naj spomnim, da je v letu 2015 vlada Mira Cerarja zabetonirala višjo stopnjo davka na dodano vrednost, pa kakorkoli vi trdite drugače. V času vlade Alenke Bratušek je bila sprememba stopnje davka na dodano vrednost uvedena v tako imenovanem zakonu o izvrševanju proračuna, ampak ta vlada je pa povišanje te stopnje zabetonirala v Zakonu o davku na dodano vrednost. Seveda, kako ne bi, če vidimo, koliko denarja se steče iz tega naslova, in seveda najlažje povečaš prihodke tako, da dvigneš ta davek. Zavedati se je pa treba, da gre tukaj za davek, ki dejansko prizadene največje število ljudi oziroma kar popolnoma vse državljanke in državljanje Republike Slovenije, ki v Sloveniji kaj denarja tudi trošijo.

Če pogledamo še prihodkovno stran proračuna, vidimo, da naj bi se za 1,11 milijarde evrov prihodkov steklo iz naslova sredstev Evropske unije. Je to realno ali ne, seveda vemo na ministrstvu. Ne morem pa tukaj mimo katastrofalno slabega črpanja evropskih sredstev v finančni perspektivi 2014–2020. Vemo, da imamo na voljo 3,2 milijarde evrov sredstev, ki jih lahko počrpamo. Do sedaj je za 1,29 milijarde evrov podpisanih pogodb, izplačil iz državnega proračuna je bilo za 240 milijonov evrov, povračil iz proračuna Evropske unije v proračun Slovenije pa je bilo zgolj 69 milijonov evrov, kar pomeni zgolj 2 % tega, kar dejansko lahko počrpamo. To je tisto, kar na koncu šteje, koliko od te 3,2 milijarde mi dejansko dobimo v slovenski proračun. Kje naj bi bili razlogi za to? Zapleti pri novi informacijski podpori, zamude pri vpisovanju v informacijski sistem, se pa seveda sprašujem, kdo je za to tukaj odgovoren. Verjetno ministrstva in resnično ne razumem, zakaj na tem področju ne ukrepate, to so dejansko naša skorajda edina razvojna sredstva, ki jih v državi imamo.

Če na drugi strani še malo pogledamo odhodke. Skupno naj bi jih bilo v letu 2018 za 9,6 milijarde evrov. To je za 52 milijonov več, kot je bilo prvotno planirano. Za obresti bomo od tega namenili kar 850 milijonov evrov. Zakaj plačujejo take obresti? Zaradi bistveno prevelike

zadolženosti države. Verjetno si niti ne znate predstavljati, kaj bi s temi 850 milijoni evrov lahko storili bodisi na področju infrastrukture bodisi na področju pokojnin bodisi, ne vem, na področju skladnega regionalnega razvoja v Republiki Sloveniji. Veliko je govora tudi okoli tega, koliko dejansko zapravimo za plače javnih uslužbencev. Gre za 1,2 milijarde evrov, tekočih transferov pa imamo v skupni višini kar 5,25 milijarde evrov, od tega damo posameznikom in gospodinjstvom 1,2 milijarde evrov in 1,3 milijarde evrov v sklade socialnega zavarovanja. Tukaj je morda popolnoma na mestu, da ponovno vprašam, kje je tista nova pokojninska reforma, o kateri se je govorilo, ampak več kot očitno v mandatu te vlade ne bo pripravljena. Za javne zavode damo 1,93 milijarde evrov. Investicijskih odhodkov – tu pa ne govorimo več v milijardah, ampak lahko preidemo na milijone – je za nekaj čez 500 milijonov evrov in investicijskih transferov za 385 milijonov evrov. Res je, ko pogledamo na koncu, proračun beleži presežek v višini 50 milijonov evrov, kar je seveda zelo spodbudno, vemo pa, da ima v večjem delu zasluge za to dobro črpanje iz stare finančne perspektive 2007–2013, zaradi česar bomo s strani Evropske unije prejeli dodatnih 205 milijonov evrov.

Naj izrazim veliko razočaranje, čeprav bi se po vseh teh letih tega tukaj v Državnem zboru že morala nekako navaditi, ampak praksa preteklih vlad ni bila takšna. Na matičnem odboru za finance ne v petek ne v soboto ni bil sprejet niti en opozicijski amandma. Če bi ta koalicija imela nek namen pa bi želeli resnično narediti proračun, s katerim bi se bolj ali manj strinjali vsi, bi verjetno stopila nasproti tudi opoziciji. V preteklosti je bilo tako, to vedo povedati tisti, ki so bili poslanci že pretekle mandate, ampak pri tej vladi se žal najde tisoč in en razlog, zakaj naši amandmaji niso dovolj dobri, in seveda jih ta koalicija ne podpre in tako jih niste sprejeli tudi ne na matičnem odboru. Jaz si seveda želim, da bi vas s temi razpravami danes tukaj v Državnem zboru in jutri in potem še tudi v četrtek ob glasovanju uspeli prepričati, da bi podprli vsaj kakšen naš dober amandma. Glede na pretekle izkušnje pa tukaj ne morem biti pretirano optimistična.

Predloga sprememb proračuna za leto 2018 ne nameravam podpreti. Zakaj ne? Zato ker se mi zdi, da je bistveno premalo sredstev namenjenih za investicije, da ne vključuje tistih nujno potrebnih sprememb, ki jih za razvoj Slovenije potrebujemo, in ker ne nazadnje ne nakazuje razbremenitve gospodarstva, ki je, hočete ali nočete, srce in hrbtenica razvoja Slovenije. Treba se je zavedati, da je od dobro delujočega gospodarstva v nadaljevanju tudi odvisen razvoj države, od dobro delujočega zasebnega sektorja je odvisno, kaj si bomo v državi dejansko sploh lahko privoščili. Moralo bi biti tako, da bi bil javni sektor en resnično dober servis našim državljanom in državljanom in

seveda dober servis tudi našemu gospodarstvu, ampak v zadnjih letih temu žal ni tako.

Če pogledamo še nekatere ključne in zelo pomembne podatke, Slovenija bistveno odstopa navzgor pri obremenitvi dela. Tega, vem, da se zaveda tudi ministrica za finance, na to smo bili opozorjeni že velikokrat, če pogledamo obremenitev slovenskih plač s povprečjem OECD, je slovenska plača obremenjena z 42,7 %, medtem ko je povprečje OECD pri 36 %. Ne glede na to, da smo bili na to opozorjeni, se na tem področju žal ni naredilo nič. Kje pa so tiste ključne težave? Težave so v previsokih prispevkih za socialno varnost. To je nekaj, v kar bi morali nujno zagristi in potem bi lahko imeli tudi razbremenjene plače in večje neto prejeme za vse zaposlene. To je ključno, saj bi se pa, ne vem, po drugi poti nazaj steklo v proračun, preko na primer davka na dodano vrednost. Ljudje bi več trošili, saj tega denarja ne bi zadrževali pri sebi. Žal posledično kot država nismo tako konkurenčni, v sosednjih državah za enakovredno bruto plačo dobi zaposleni bistveno več; in to je tudi razlog, zakaj se številni, zlasti mlajši, ki živijo v bližini meje, na delo odpravljajo večinoma v sosednjo Avstrijo, kjer seveda dobijo bistveno večje plačilo. Žal pa so potem ti dnevni migranti, tako jim pač pravijo, ker dnevno odhajajo na delo v Avstrijo, potem kaznovani in dobijo s strani Fursa zelo visoke položnice, da nadoknadijo vse tisto, kar je pač pri nas že v startu preveč plačano; vsi preveč plačujemo prispevke za socialno varstvo. In namesto da bi država dejansko razbremenila te stopnje in bi tudi nas pustila nekoliko nižje, tako pač kaznuje tiste, ki so se bili primorani znajti drugače. Je pa tako, da se zato tudi marsikdo odloči in Slovenijo zapusti ter se tudi z družino raje odseli v tujino, predvsem v sosednjo Avstrijo.

Če pogledamo, kaj se je recimo v zadnjem obdobju ali pa glede na plan proračuna zgodilo na področju skladnega regionalnega razvoja, vidimo, da ni tukaj nobenih sprememb, kvečjemu ravno obratno. Beležimo zgolj še večjo centralizacijo države in tega seveda ne moremo podpirati. Do danes sta bila podpisana zgolj dva dogovora za razvoj regij, čeprav se o tem govori že tri leta. Evropska sredstva so prvenstveno namenjena območjem, ki so podpovprečno razvita glede na evropsko povprečje, in to je zlasti naša vzhodna Slovenija in vsa obmejna območja. Žal mi tega denarja ne trošimo v te namene. Vsa območja ob meji bistveno zaostajajo za slovenskim povprečjem in še toliko bolj za evropskim povprečjem. Ampak tudi takrat, ko se je pogajalo za evropska sredstva obstoječe finančne perspektive, smo ravno zaradi manj razvitega vzhodnega dela Slovenije prejeli toliko več evropskih sredstev. Prav bi bilo, da bi vsaj zaradi tega bistveno več sredstev namenjali tem območjem. Verjetno si je težko predstavljati tukaj v Ljubljani, da marsikje ne morejo imeti telefona, da marsikje ne deluje internet, ker imamo še številne bele lise po

Sloveniji, veliko se je govorilo o tem, kako se bodo te stvari uredile, a do danes se niso, nobenih sprememb. Uvedli ste davčne blagajne, ne da bi se najprej naredila osnovna infrastruktura in podpora, da bi dejansko te davčne blagajne lahko kjerkoli v Sloveniji katerikoli podjetnik tudi uporabljal. Saj ste bili primorani poiskati ustrežno rešitev in ste jo z vezano knjigo računov, ampak najprej bi morali narediti več, da zagotovimo ustrežno infrastrukturo. Sama sem predlagala, kot že vsa leta prej, amandmaje za območje Haloz, kjer smo si bili enotni, da to območje potrebuje posebno podporo, da ima velik potencial; ampak brez tega, da območju zagotovimo posebna sredstva, nekako ne moremo pričakovati večjega napredka. Ampak žal, kot pretekla leta, na odboru tudi ta amandma ni bil sprejet in več o tem amandmaju v nadaljevanju.

Zdi se mi tudi pomembno, da je dejansko sistem v državi pravičen za vse. Danes pa na terenu vse prepogosto slišim, da nekdo, ki je nezaposlen, dobiva zgolj socialne transfere, dobi suma sumarum malenkost manj kot tisti, ki dela za minimalno plačo, če tukaj upoštevamo, koliko še plačuje za vrtec, za prehrano v šoli in podobno. In takšen sistem ni spodbuden. Takšen sistem ni spodbuden za mlade in tudi to je razlog, da številni raje odidejo v tujino. Tukaj se ne vprašamo, kaj mi s tem kot država izgubimo. Vlagali smo v njih skozi celotno obdobje – od vrtca, osnovne šole, srednje šole, fakultete. Na koncu, ko postanejo delovno aktivni in bi leta, desetletja dejansko prispevali v proračun, nam pa odidejo. Danes je bilo tukaj s strani kolegice iz Stranke modernega centra v predstavitvi stališča rečeno, da imamo pozitivni selitveni prirast, da več ljudi v Slovenijo prihaja kot odhaja. Ja, to drži, saj sem si pogledala podatke statističnega urada, res je pozitiven, v letu 2016 se je v Slovenijo priselilo 16 tisoč 623 prebivalcev, odselilo pa se jih je 15 tisoč 572, ampak odseli se bistveno več slovenskih državljanov, kot se pa priseli slovenskih državljanov; v letu 2016 se je priselilo zgolj 2 tisoč 900 slovenskih državljanov in 13 tisoč 800 tujih. Odselilo iz države pa se je 8 tisoč 800 slovenskih državljanov in 6 tisoč 800 tujih državljanov. In če zdaj pogledamo, iz katerih držav največ prihajajo k nam – kar 35 % jih prihaja iz Bosne, ostalo so tukaj večinsko bivše države Jugoslavije. Največ slovenskih državljanov pa odhaja v sosednjo Avstrijo, tudi iz razlogov, ki sem jih danes že navedla, kar 27 % je bilo v letu 2016 takšnih; potem sledijo države, kot so Nemčija, Švica in tako naprej. Če bi pogledali zgolj slovenske državljane, tiste, v katere smo mi največ vlagali, vidimo, da imamo zelo negativen prirast, 6 tisoč več slovenskih državljanov je Slovenijo v letu 2016 zapustilo. To je tisto, kar bi nas moralo v Državnem zboru skrbeti. Če pa bi pogledali še druge podatke, kaj pomenijo vsi ti, ki so v državo prišli, koliko dejansko državi doprinesejo in koliko državo stanejo ter potem še drugo stran, pa verjamem,

da bi bila slika še precej drugačna. Kot rečeno, spremembe proračuna za leto 2018 ne nameravam podpreti. Pričakovala bi, da bi morda vsaj po nekaj letih vsaj v kakšnem delu stopili bližje tudi opoziciji in podprli naš amandma, zato bom ponovno apelirala na vas. Razmislite, saj so predlogi zelo dobri, namenjeni našim državljanom. Resnično težko razumem, zakaj takšna drža in kaj vas vodi, vse pretekle vlade in koalicije v preteklih mandatih so namreč ravnale ravno obratno. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Saša Tabaković, izvolite.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Za razliko glede na pomisleke kolegice Lep Šimenko bi jaz dejal, da je splošno gledano proračun pripravljen tako, da po mojem mnenju primerno nagovarja različne družbene aspekte življenja, od nekega osnovnega pojmovanja javnega interesa, ki se zagotovo dotika tudi zdravstva, ki je bilo po moje v tem mandatu deležno tudi glede financ posebne pozornosti; na drugi strani recimo tudi neke ekonomske politike oziroma razvoja gospodarstva, ampak to so tudi neke teme, ki jih bojo potem v nadaljevanju zagotovo obravnavali bolj natančno tudi moji kolegi iz Poslanske skupine Stranke modernega centra. Zato se bom sam v svoji razpravi predvsem opredelil glede predloga proračuna za področje šolstva. Ko se pogovarjamo o šolski politiki skozi razumevanje financiranja, potem ne moremo mimo dejstva, da je slovenski šolski prostor v preteklih letih pred tem sklicem Državnega zbora, torej pred letom 2014 zagotovo utrpel velike finančne izgube. Gre za posledice zloglasnega ZUJF-a, ki je odškrnil marsikatero plačo, odškrnil marsikatero investicijo v vzgoji in izobraževanju ter odškrnil tudi marsikatero programe s področja vzgoje in izobraževanja; seveda so bili ti rezi takrat utemeljeni na finančni krizi in takratni gospodarski neuspešnosti države. Vprašanje, ki se zastavlja, je, ali je bilo s tem varčevanjem posledično povzročen določen upad doseganja standarda znanja državljanov, kaj se je dogajalo z razvojem znanosti in kakšne so te finančne posledice oziroma ti finančni rezi imeli za razvoj znanosti, družbeni napredek in posledično tudi razvoj gospodarstva. In če pogledamo statistiko pred letom 2014 in po letu 2014, kjer so se finančna sredstva na področju vzgoje in izobraževanja z vsakim letom povečevala, lahko vidimo, da se je statistika splošnega kazalnika uspešnega učnega in znanstvenega okolja izboljšala. To pomeni, da ne gre samo za to, koliko so profesorji, vzgojitelji, torej vsi, ki delujejo na področju vzgoje in izobraževanja, pripravljene vlagati v nove generacije; ampak da je to posledično povezano tudi z določenimi finančnimi sredstvi.

Jaz za razliko od nekaterih kolegov iz koalicije in tudi opozicije ne bom v popolnosti demoniziral takratnega ZUJF, želim pa si, da bo politika nekoč v prihodnosti kljub nekim gospodarskim nihanjem vedno zelo pazljiva in zadržana, kadar se bo spraševala, ali so sredstva na področju šolstva in javne službe, ki jo šolstvo izvaja, tista, ki bi jih v nekem trenutku rezala. In mislim, da se je v letih pred 2014 pokazalo, da takšna politika ne obrodi pravih sadov; in si tudi želim, da so bila v letih pred 2014 zadnjič sprejemljiva. Zato sem, ko gledam proračunsko sliko za leto 2018 in potem tudi naprej za leto 2019 na področju šolstva, na nek način zadovoljen, ker so se sredstva na področju šolstva povečala za slabih 110 milijonov evrov, kar pomeni, da bo ministrstvo za šolstvo lahko zasledovalo cilje zagotavljanja dostopne ter kakovostne vzgoje in izobraževanja za vse; da bo lahko tudi z lanskoletno novelo Zakona o visokem šolstvu zagotavljalo okrepljeno in stabilno financiranje visokošolske politike, povezano tudi z znanstvenim raziskovanjem; in da bo lahko tudi na nek način spodbujalo celostni razvoj oziroma rast otrok ter mladostnikov z razvojem politike športa za vse. Gre enostavno tudi za prioritete šolske politike, ki so bile zapisane v koalicijski pogodbi in ki tudi sledijo samim programskim smernicam Stranke modernega centra in imajo tudi v proračunu za leto 2018, kasneje tudi za 2019 tudi neke otipljive rezultate. Če pogledamo področje predšolske vzgoje, če pogledamo politiko financiranja po različnih ravneh šolskega sistema, lahko vidimo, da se na področju predšolske vzgoje največ dodatnih sredstev namenja za subvencije plačil staršem, in sicer 70 % cene programa, ki bi jo starši morali plačati za drugega otroka, in 100 % za tretjega oziroma naslednje otroke; seveda je to plačilo vezano na dohodkovno sposobnost staršev. Pa vseeno, v finančnem letu 2018 se načrtuje, da bo približno 15 tisoč otrok z tega naslova prejelo subvencijo v povprečni višini slabih 90 evrov na mesec. Prav tako se v letu 2018 dodatno subvencionira ranljive skupine, gre za otroke v dvojezičnih oddelkih in tudi za subvencioniranje programov predšolske vzgoje otrok Romov. Gre torej za nek program integracijske politike, ki je, kot vemo, v preteklih letih malo zaspal. Letos pa se skupaj z otroki v dvojezičnih oddelkih tem programom namenja sredstva v višini 680 tisoč evrov. Tukaj bi še poudaril sofinanciranje bolnišničnih oddelkov po Sloveniji, ki jim država odreže kolač v višini 765 tisoč evrov, kar ni malo. Kot veste, od septembra 2018 se bo na predšolski vzgoji uvedel nov program z naslovom financiranja krajših programov za otroke, ki niso v vrtcu in so stari 5 let. To je bilo sprejeto tudi z novelo Zakona o vrtcih, predvsem je bila ta sprememba vezana na boljšo socializacijo otrok pred vstopom v šolo, sredstva za ta namen so planirana v višini 600 tisoč evrov v letu 2018 in zdi se mi, da v letu 2019 slaba 2 milijona evrov.

Kar se tiče področja osnovnošolskega izobraževanja, temu namenimo skoraj 44 % vseh proračunskih sredstev, v letu 2018 je to slabih 800 milijonov evrov. S temi sredstvi se še naprej zasleduje cilje zagotavljanja optimalnih pogojev za vzgojo otrok na primarnih vzgojno-izobraževalnih programih ter na programih otrok s posebnimi potrebami. Še posebej pa se s tem načinom financiranja zagotavlja regijsko bolj enakomeren delež vključitve otrok v javno glasbeno šolo. So pa na področju financiranja osnovnošolskega izobraževanja pred nami tudi izzivi, ki jih prinašajo naraščajoče generacije učencev; namreč do leta 2019 bo v sistemu osnovnošolskega izobraževanja po številu učencev skoraj ena generacija otrok več kot v preteklosti. To pa so seveda neka odprta glasbeno šola, kjer bo morala država skupaj z lokalno skupnostjo v prihodnje ugrizniti v ta v resnici sladki sadež osnovnošolske politike, če se ta dotika nekih dobrih demografskih trendov na Slovenskem. Bi pa tu še posebej poudaril, da smo z zagotovljenimi sredstvi v letu 2018 in potem naprej končno uredili sredstva, ki se dotikajo učbeniških skladov; kot veste, so bila ta dolga leta rana osnovnošolskega izobraževanja. Na področju srednješolskega izobraževanja v letu 2018 le-to zajema 306 milijonov evrov oziroma 16 % vseh sredstev. Z njimi vzpostavljamo bolj kompetentno naravnano izobraževanje, govorim predvsem o programskih spremembah, ki zagotavljajo tesnejšo povezanost izobraževanja s potrebami trga dela. To pomeni, da govorimo o proračunskih zahtevah, ki se dotikajo spremembe zakona, ki se dotika uvedbe vajeništva in drugih oblik povezovanja izobraževanja z gospodarstvom. Zagotovo pa se z dodatnimi sredstvi na področju srednjega šolstva spodbuja razvoj regijskih šolskih centrov, predvsem v tistih okoljih, ki so bolj vpeta v medpodjetniško izobraževalno sodelovanje, dodatno pa se financira tudi delovanje 18 medpodjetniških izobraževalnih centrov na srednjih šolah in 2 na višjih šolah. To omenjam še posebej zato, ker smo vedno govorili, da je prioriteta tudi te vlade spodbujanje povezovanja med izobraževanjem in gospodarstvom.

Na področju visokega šolstva, kot sem že dejal, smo marsikaj uredili z novelo Zakona o visokem šolstvu. Me pa veseli, da se tudi na področju visokega šolstva povečujejo sredstva za investicijska vlaganja, ki so predvsem namenjena reševanju prostorske problematike umetniških akademij. To omenjam zato, ker so umetniške akademije vsako leto pripravile tudi Noč akademij oziroma tako imenovano Triado, kjer so opozarjale na prostorsko stisko. In če pogledamo proračun, lahko vidimo, da so vsem trem akademijam, Akademiji za glasbo, Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo ter Akademiji za likovno umetnost, zagotovljena dodatna sredstva. Še posebej so sredstva povečana na področju Akademije za gledališče, radio, film in televizijo; to pa zato, ker so bili

prostori AGRFT denacionalizirani. Kot veste, so bili vrnjeni redu frančiškanov. Gre za prostore, ki so se nahajali v Ljubljani med Čopovo in Nazorjevo ulico. AGRFT je skupaj z Ministrstvom za šolstvo ter Ministrstvom za finance to stisko poskušal urediti s prostori na Trubarjevi ulici, kar se kaže tudi v proračunu za leto 2018, kjer se namenja več kot 6 milijonov evrov za ureditev njihove prostorske stiske. Kar se tiče področja športa, v letu 2018 znašajo sredstva za šport dobrih 20 milijonov evrov, od tega za športno infrastrukturo 2,8 milijona evrov. Predvsem pa se mi zdi pomembno, da se v letih 2018 in 2019 podpira razvoj profesionalnega športa preko sofinanciranja priprav ekip in posameznikov na največja mednarodna tekmovanja. Tu bi še posebej izpostavil sofinanciranje programov športa invalidov, športa starejših in pilotskih programov povezovanja športnih, invalidskih in dobrodelnih organizacij.

Znanost. Kot veste, smo imeli v Državnem zboru tudi tematsko sejo, ki se je dotikala financiranja znanosti, ki je bilo v preteklih letih zmanjšano, predvsem pa nekako postavljeno na stran, ker je bilo vsakokrat vezano na razpise s strani evropske kohezijske politike. Zato sem zadovoljen, da so se v letu 2018 zagotovila dodatna sredstva v višini 20 milijonov evrov iz integralnega proračuna, kar pomeni, da je to zagotovo v določeni meri neka rešitev, kako v prihodnje razumeti financiranje znanosti iz integralnega proračuna, torej iz javnofinančne politike. Jaz vem, da je Shod za znanost zahteval višja sredstva, sami so zahtevali 40 milijonov evrov. Vendar glede na zmožnosti v tem trenutku in glede na vse obveznosti, ki jih država mora pokriti, se mi zdi, da je to zagotovo pomemben premik za naprej. Na splošno lahko rečem, da je področje financiranja vzgoje in izobraževanja tudi v smeri neke bolj perspektivnejše politike oziroma je razvoj samega področja skozi financiranje proračuna v 2018 in tudi kasneje do 2019 utemeljen tako, da lahko tudi mirne vesti ta proračun podprem. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Naslednja ima besedo gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem!

Jaz sem delala prej na občini v Mozirju in nehote primerjam sprejemanje občinskega proračuna in našega proračuna. Občinski proračun smo sprejemali z jasnimi cilji, z jasno strategijo, na podlagi zakonsko določenih dokumentov in vsekakor smo upoštevali predloge oziroma amandmaje opozicije in koalicije. Nobenih amandmajev nismo a priori zavračali. Moram reči, ko to primerjam, da smo na občini bili pravi profesionalci, tukaj smo pa amaterji; žal, taka je moja ugotovitev. Zakaj to trdim? Ko smo lansko leto obravnavali proračun za leti 2017 in 2018, je ministrica na seji odbora

v uvodu povedala, bom citirala, prebrala iz magnetograma: »Kakršnokoli spreminjanje teh postavk lahko postavi pod vprašaj ... oziroma želimo vztrajati z obsegom odhodkov in prihodkov tega proračuna.« To po domače pomeni, nobeden amandma ne bo sprejet, proračun mora iti skozi tak, kot je. Enako se je zgodilo pri sprejemanju proračuna na odboru v letošnjem letu. Tudi tu je ministrica v soboto rekla, bom tudi citirala: »Večina predlaganih amandmajev ruši pripravljen proračun, zato jih ne podpiram.« Zaradi tega tudi ni bil s strani koalicije podprt nobeden naš amandma oziroma se opravičujem, kolega Janko Veber je podprl dva naša amandmaja. Jaz bi še razumela, da vi, spoštovani kolegi iz koalicije, ne bi podprli enega amandmaja, ki se tiče, se ne spomnim sedaj; ampak ne razumem pa tega, da niste podprli amandmajev, ki se tičejo na primer področja infrastrukture, natančneje – kakšno rekonstrukcijo cest iz vašega območja. Ne vem, kako boste, kolegi, ko vas bodo vaši krajanji malo pocukali za rokav in rekli: Kaj pa ta naša cesta, kako si pa ti glasoval v Državnem zboru, zakaj si bil proti? Še bolj hecno se mi pa zdi, verjetno bo kolegica Jelka še v nadaljevanju omenila, da niste podprli njenega amandmaja, šlo je za rekonstrukcijo ceste v Šentjurju, saj od tam prihaja vaš predsednik. Vaš predsednik je oznanil – mislim, da to ni nič kaj slabega oziroma ne želim v tem tonu povedati –, da veliko zahaja v Šentjur. Mislim, da ga ne bodo Šentjurčani prijazno gledali.

Pa pogledjmo, kakšne so prioritete te vlade v letu 2018. Vlaganje v infrastrukturo, znanost, varnost in zdravje. Jaz se bojim, da bodo vse te vaše prioritete za leto 2018 zvodenele, kot so zvodenele prioritete za leto 2017. V letu 2017 je bila vaša prioriteta, to smo poslušali letos celo leto, zdravstvo. In kaj smo, kaj ste naredili na zdravstvu?! Čakalne dobe, čakalne vrste. Vemo, da se je dvakrat vložilo, oziroma mislim, da je šlo 15 milijonov dodatnega programa, seveda brez razpisov; ampak čakalne dobe, zanimivo, so se povečale na prvi ambulantni pregled za 5,3 % ali pa čakajoči nad dopustno dolgo dobo za 11,3 %. Ali je to vaša prioriteta? Vlada je na podlagi teh dodatnih sredstev, ki ste jih dali v proračun, sama priznala, da ti ukrepi niso prinesli zadovoljivih učinkov. Povečale so se izgube javnih zdravstvenih zavodov z 20 milijonov na 136 milijonov. Spomnite se, sprejemali smo tudi interventni zakon. Korupcija v zdravstvu cveti, bi rekla. Mladi zdravniki odhajajo v tujino. Upam, da bomo končno dobili nek podatek, koliko mladih zdravnikov odhaja letno v tujino. In da pa tukaj sploh ne omenjam, sprejemanje škodljive zakonodaje na področju zdravstva. Ali so to bile oziroma so prioritete v letu 2017. Mislim, da so te vaše prioritete na področju zdravstva prinesle velik kaos in kolaps slovenskega zdravstva. In ministrico je utrucalo, pa tako rada je kadrovala, vemo, zdajle dve leti, ministrico je utrucalo še pri tem kadrovanju, tu imam v mislih UKC Ljubljana.

Dejstvo je, da ta vlada, pa poglejte, konec mandata je, pa še nimate jasnih ciljev, pa še nimate nobene jasne strategije. Kot je rekla v stališču kolegica Alenka Bratušek, ta vlada ima neko vizijo in ta vizija govori, da naj bi bili leta 2050 vsi ljudje srečni. Ampak če želite to, boste morali še več sredstev nameniti za zdravstvo, da bomo lahko državljani hodili k raznoraznim psihoterapevtom ali k psihiatrom, da nas bodo ti prepričali, da smo srečni. Na podlagi take strategije, takega dela, kot ga poznamo, verjemite, ne bomo srečni. Zavedati se moramo, da ta proračun niso samo številke. V tem proračunu so določene vsebine in za tem proračunom, moramo vedeti, so ljudje. In če pogledamo, je 290 tisoč državljanov še vedno pod pragom revščine. Ta prag, če bi ga primerjalo z letom 2012, se je povečal za 20 tisoč državljanov.

Predsednik Vlade je včeraj navajal, da smo imeli leta 2014 130 tisoč brezposelnih, danes imamo 85 tisoč brezposelnih. Verjamem, statistika je taka, ampak statistika pa po drugi stani govori, da gre 8 tisoč naših državljanov letno v tujino s trebuhom za kruhom. In če izračunamo štiri krat osem, je to 32 tisoč manj na zavodu za zaposlovanje, pa če tu dodamo tistih 3 tisoč, ki jih je ta vlada zaposlila na novo v javnem sektorju, pa pridemo z razliko na nulo. In prav zanimivo je, upam, da nam bo uspelo pridobiti enkrat tudi podatek, koliko se je pri nas zaposlilo brezposelnih, prijavljenih na zavodu; ne samo, koliko se jih je brisalo iz evidence. Jaz verjamem, prepričana sem, da tu ne bi prišli do številke 45 tisoč. 45 tisoč naših državljanov se v teh treh letih ni na novo zaposlilo, vsaj ne v Sloveniji. Če že grem potem še na ta proračun, kot sem že rekla, vsako leto določate neke prioritete, brez jasnega cilja, brez strategije, še na svojo koalicijsko pogodbo ste pozabili. Če se ustavim pri koalicijski pogodbi, na področju zdravstva imate zapisanih sedem ukrepov. Koliko je izkupiček? Ni enega. Niti enega ukrepa niste uresničili, mandata te vlade pa bo ravno zdaj konec. Ministrica za finance, vi ste na seji odbora tudi povedali, da še ni točno znano, koliko bo šlo letos za plače v javnem sektorju. Se še pogovarja ministrica, vlada se še usklajuje. Jaz bi se po vprašala, ali potem kar tako malo za hec sprejemamo te številke, ta proračun. Jaz vam rečem, pri občinskem proračunu smo morali imeti točno določene postavke v proračunu, usklajene z vsemi javnimi zavodi oziroma tistimi, ki smo jih pač financirali iz občinskega proračuna. Jaz upam, da komu z Ministrstva za finance ali pa vlade ne bo prišlo na pamet, da bo rekel, da sredstva za plače niso usklajene zaradi naših gasilcev. Dejstvo je, da se z gasilci vlada še ni uspela dogovoriti, oziroma mislim, da je bilo danes zjutraj po medijih, da se bo pač predsednik Vlade danes še usklajeval, ampak jaz bi rekla temu, da je žalostno. Žalostno je, da varčujemo pri gasilcih, ki tvegajo v prvi vrsti svoje zdravje, hvala bogu, zdajle se ne spomnim podatka, da bi kdo tudi

svoje življenje. Ampak med prioritete za leto 2018 ste dali tudi varnost. Gasilci neposredno ne skrbijo za našo varnost. Vsaka ujma, nesreča ali poplave, požar, kakršnakoli nesreča, ko se zgodi, so gasilci v prvi vrsti na kraju nesreče; kar pa je pri tem še izredno pomembno, to so prostovoljni gasilci, en ščepec imamo pa teh gasilcev, ki so zaposleni, ampak še s temi gasilci se nekako ne da doseči nekega sporazuma. In upam, da se bo vsaj danes predsedniku Vlade uspelo dogovoriti in gasilce z nekim dogovorom ustrezno razporediti v plačne razrede. Vem, da plače gasilcev ne grejo iz državnega proračuna, grejo iz proračuna lokalnih skupnosti, ampak upam, da ne bo problem razporeditev gasilcev v plačne razrede, vsaj za predsednika ne bi smeli biti.

Če še malo ostanem pri zaposlenih in plačah. Jaz se spomnim ministra Koprivnikarja, ki je leta 2014 na hearingu s takim entuziazmom povedal, da se bori in da bomo dobili neko vitko javno upravo. Jaz sem si to predstavljala, da bo to pa res nekaj vitkega, verjetno si vsak zdajle za sebe predstavlja, kaj je to vitka javna uprava; ampak ta vitka javna uprava nas je v mandatu te vlade koštala 300 milijonov in 3 tisoč novih zaposlenih. Ali pa če povem drugače, leta 2014 smo za plače javnih uslužbencev porabili eno milijardo 70 milijonov, leta 2018 pa imamo milijardo 227; se pravi 250 milijonov. To je vitka javna uprava.

Če pa še pogledam naprej transfere v javne zavode. V letu 2014 – milijardo 654, v letu 2018 – milijardo 815; kar 115 milijonov več. To je vitka javna uprava. Da tukaj sploh ne govorim o agencijah in inštitutih, koliko več jih je kot v letu 2014. Nazadnje pa se ustavljam in se nekako ustavi pri gasilcih, ki jih je treba prerazporediti in nekako uskladiti v ustrezne plačne razrede. Isto smo imeli leta 2016, ko smo se tukaj pogovarjali o policistih, tudi tukaj je bil ne vem kakšen problem. Zanimivo je pa, da ni problem ustanoviti nekega inštituta, določiti lepe plače in tako naprej. Če se še malo ustavim pri izobraževanju. Kolega pred menoj je govoril, kako je pomembno, bla bla in tako naprej, ampak nehote sem se sedaj spomnila. Letošnje leto smo bili vsi – mislim, da ga ni tukaj med nami, ki ne bi bil vesel, da so naši košarkarji dosegli, da so evropski prvaki –, zelo veseli tega. Tudi naši sokrajani, naši državljani so me opozarjali in rekli: Nada, ali te ni bilo sram, ko na sprejemu v Ljubljani ministrica tem košarkarjem izročila bon za 50 tisoč evrov?! Naši košarkarji so ponesli ime Slovenije v svet. 50 tisoč evrov. Če malo pomislimo, koliko to pride na enega, pet plus pet je deset, pa še strokovni delavci, 2 tisoč, 2 tisoč 500 evrov maksimalno. Po drugi strani se pa vprašam, koliko je pa koštalo, koliko je šlo iz našega proračuna, ko so naši predstavniki šli dol in si ogledali to tekmo. Koliko so zapravili? Verjetno smo tudi na posameznika tam blizu 2 tisoč 500, vemo, da so karte zelo drage. Dvomim, da so jih dobili gratis.

Prioritete, ki jih navajate v letu 2018, kot sem že prej rekla, so zdravstvo. Dolge čakalne vrste, vemo, so velik problem. 18 milijonov ste tu namenili. Lani 15 milijonov za odpravo dolgih čakalnih vrst, pa vidimo, da so se v bistvu povečale, ministrica je sama povedala, da niso prinesli ti dodatni programi zelenih učinkov. Govora je bilo tudi o prenosu za izobraževanje mladih zdravnikov iz zdravstvene blagajne na proračun, 40 milijonov je za leto 2018. Saj je prehodno obdobje, vendar se bojim tukaj, da gre za nekako zamegljevanje oziroma za neko haranje denarja med zdravstveno blagajno in državnim proračunom. Nazadnje se bojim tudi to, da po koncu prehodnega obdobja nikakor ne bo dovolj denarja za naše mlade zdravnike, za katere pa že tako ali tako vemo, da odhajajo zaradi plače in zaradi neurejenih odnosov oziroma slabih odnosov v tujino. O dolgotrajni oskrbi so nas polna usta. Osnutek zakona je pripravljen, mislim, da je že šel v javno razpravo, na to nas opozarja tudi Evropa, da je treba sprejeti. V Evropi sodimo med prve oziroma smo prvi po tem, da se zelo hitro staramo. Kolega Horvat je ministrico na seji odbora vprašal, če so sredstva za dolgotrajno oskrbo v proračunu zagotovljena; pa je rekla, da dolgotrajna oskrba v proračunu ni posebej obremenjena. Se opravičujem, kolega Prikl, ti si verjetno to vprašal; ja. Kaj se potem mi iz te dolgotrajne oskrbe hecemo? Zgleda. V naši poslanski skupini ministrico vedno opozarjamo, da še vedno ni urejeno financiranje nujne medicinske pomoči, posledično temu so tudi izgube javnih zdravstvenih zavodov, da se pediatrije sploh ne dotikam znotraj nujne medicinske pomoči.

Paliativa. Paliativo imate zapisano kot četrti ukrep vaše koalicijske pogodbe, niti tolarčka ni zaslediti v tem proračunu. Izgube javnih zdravstvenih zavodov, glede tega ste predvideli, da jih v letu 2018 ne bo več. Jaz bom čestitala ne vem komu, vsem vam, poslancem iz koalicije, če se bo to res zgodilo, ampak verjetno temu ne bo tako oziroma prepričana sem, da ne bo tako. Nič ni dodatnih programov v proračunu za odpravo ali preprečevanje samomora, približno petsto ljudi na leto, mislim, da je malo manjša številka, mogoče 470 naših državljanov iz obupa, pa čeprav se v Sloveniji cedita med in mleko, naredi samomor. Področju cestnega prometa – in prav je, vemo, da so številke okoli 170 – letno namenjamo ogromno denarja in prav je tako. Jaz hočem povedati samo to, da na področju preprečevanja samomorov ne naredimo nič. Še pri kliničnih psihiatrih je velika dilema in vprašanje, ker ne vejo, kam sodijo in kako se financirajo; da pa ne omenjam tudi dolgih čakalnih vrst. Bojim pa se, da boste nadaljevali s to škodljivo zakonodajo, ki jo v tem letu sprejemamo tule v državnem zboru. Mi smo pri vsakem zakonu, ki je bil sprejet in smo ocenili, da je škodljiv, bili proti; ampak se še bojim, da vam bo uspelo še sprejeti oziroma spraviti zakon o zdravstvenem varstvu in

zdravstvenem zavarovanju v tem mandatu skozi. Kakor smo videli pri sprejemanju Zakona o zdravniški službi in Zakona o zdravstveni dejavnosti, pa če se malo navežem še na interpelacijo ministrice, da boste vi, koalicija, potrdili vse, kar bo predložila ta ministrica v tale državni zbor za ceno lastnega obstoja. Tu se ne sprejemajo več zakoni na podlagi stroke, ampak politično.

Včeraj je na vprašanje enega poslanca s strani opozicije predsednik Vlade odgovoril, da se odpirajo nova delovna mesta, dela je dovolj in izboljšuje se življenjski standard. A res? Kdo od nas temu verjame? 290 tisoč ljudi pod pragom revščine in zelo zanimivo bi bilo slišati, kakšen je podatek, koliko ljudi se je na podlagi teh pozitivnih zgodb zaposlilo, koliko jih je dobilo neko varnost na podlagi tega, da se odpirajo nova delovna mesta in da je dela dovolj. Aha, še 85 tisoč ljudi čaka na zavodu za zaposlovanje. In ko smo že pri teh investicijah, vem, da se vse investicije ne financirajo iz državnega proračuna, ampak če je to neka prednost, leta 2014 smo namenili milijardo 25 za investicije, 2018 – 944 milijonov; 100 milijonov manj. Potem je pa to neka prioriteta. Že uvodoma sem rekla, da se občinski proračun sprejema na podlagi zakonsko določenih aktov. Naj se tu ustavim pri načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem. To je akt, ki sodi v proračunske dokumente in ga je treba skupaj s proračunom sprejeti. Ampak dve leti že ugotavljamo, da so ti odloki samo neke pobožne želje, realizacija je slaba; 3,6–5 %, nehajmo se hecati s takimi zadevami. Vsak akt, ki je priloga proračunskemu dokumentu, se ne dela na podlagi nekkih želja, pač pa na podlagi realnosti, koliko denarja imamo, koliko bomo kupili, kaj želimo prodati v naslednjem ali določenem obdobju in koliko želimo za to imeti. Realizacija na koncu leta, jaz pričakujem, da bi bila več kot 70-odstotna; ne pa 3,6 ali 5,6.

Dejstvo je, da država slabo gospodari s svojo lastnino. Tudi Računsko sodišče je opozorilo, vsaj podatka ni, da država sploh nima evidence, koliko ima svojega premoženja. Lansko leto smo slišali, da se te evidence nekako delajo, da se izpopolnjujejo; ampak nesprejemljivo je, da država ne ve, kaj je njena last. Navezala se bom še na včerajšnjo izjavo predsednika Vlade, ko je rekel, da je dela za vse dovolj, zdravo poslovno okolje in tako naprej. Jaz pa sprašujem, ali mislite, da so zdravo poslovno okolje višji davki. Tisti davki, ki smo jih sprejeli v letu 2012, pa se še niso odmrznili, je to zdravo poslovno okolje? So administrativne ovire zdravo poslovno okolje? Kopica zakonov, ki bremenijo naše podjetnike? In tudi korupcija. Korupcija ni samo v zdravstvu, korupcija je močno prepletena na vseh področjih. Rada bi opozorila še na nekaj točk, ki jih je v svojem mnenju napisal Državni svet, ki tudi ne podpira tega proračuna. Državni svet je opozoril oziroma bom rekla tako; 11. člen Zakona o financiranju občin določa, da pred predložitvijo državnega proračuna v Državni zbor Vlada sklene z

reprezentativnimi združenji dogovor o povprečnini za naslednje proračunsko leto in leto, ki temu sledi. Ampak dogovora ni, dogovora ni. Vlada in združenje občin so se pogovarjali o povprečnini 551, 558 evrov in tako naprej, ampak dogovora na koncu niso sklenili, kajti predstavniki občin tega vladnega predloga niso sprejeli.

Tule sem se zdajle nehote spomnila, zadnjič mi je župan sosednje občine povedal, da je bil na obisku pri eni od občin na Hrvaškem. Hrvaška je spremenila način financiranja občin. Ta župan sosednje občine mi pravi, »veš, v tej občini,« to je občina blizu Varaždina, »mi je župan rekel ves vesel, da je nekako država spregledala pomembnost lokalne samouprave in delo znotraj lokalnih skupnosti ter tista občina dobi za leto 2018 50 % več sredstev.« 50 % več sredstev! Mi pa omejujemo svoje občine, ko vemo, da so generator razvoja Slovenije, obremenjujemo jih s tem, da jim dajemo vedno manj oziroma jim ne damo toliko sredstev, kolikor bi za svoje delovanje potrebovale; pa še z dodatnimi, novimi nalogami, ki jih z zakonom določimo, da jih morajo občine izvajati. Državni svet tudi opozarja, da še vedno ne razpolagamo z osnovnim dokumentom, ki bi določal prioritete razvoja Slovenije, to sem že prej tudi omenila, nisem govorila kar tako na pamet, da pač ta vlada nima strategije. Vlada sicer pravi, da je nek strateški dokument v pripravi pa naj bi bil sprejet decembra, se pravi naslednji mesec. Prav zanima me, ali bo sprejet in kakšen bo ta dokument. Jaz bi tule rada koalicijo in vlado opozorila, ne bom pretiravala, če bom rekla, da je konec mandata.

Državni zbor tudi ugotavlja, da ni sistemskih spodbud za prijaznejše gospodarsko okolje. Prej sem naštevala, kaj naj ne bi bile prijazne spodbude; ampak vse to se pri nas dogaja. Ministrstvo za gospodarski razvoj se trudi zagotoviti spodbudno in predvidljivo okolje za investicije. Pripravljajo zakon, ki bo izenačil spodbujanje domačih in tujih investicij. Jaz moram reči, da se zelo bojim, da bomo tuje bolj obkrožili kot pa domače investicije. Vesela bi bila, če se motim. Državni svet tudi pravi, da pogaša pravičnejšo razporeditev davčnih bremen. Doseči davčno obremenitev dela je sicer ena od prioritet, ampak mislim, da uspeha kaj dosti pač ni. Po podatkih Evropske komisije Slovenija od povprečja evropskih držav močno odstopa oziroma je v samem vrhu zaradi nadpovprečne obremenitve dela s prispevki dela in s prispevki za socialno varnost. Mislim, da bi moralo to našo vlado zelo skrbeti. Državni svet še opozarja na izjavo vlade, ki ocenjuje, da je prav celovita prenova bančne zakonodaje skupaj z uspešno izvedeno sanacijo bančnega sistema prispevala k povečanju zaupanja prebivalcev v bančni sistem. A mi kdo to verjame? Prav zanimiva bi bila anketa zaupanja državljanov v naše banke, zato ne omenjam raznorazne afer in tako naprej. Ministrstvo za delo navaja, da je pač naročilo neko analizo

nove socialne zakonodaje in da je treba preveriti smotrnost socialnih transferov ter na podlagi teh potem pristopiti k določenim spremembam. Spoštovani kolegi oziroma Ministrstvo za delo, tega ste se lotili prepozno in naročali to analizo. In za konec bom rekla, prepozno, prekmalu, ampak skrajni čas je, da bo konec tega mandata. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Naslednji ima besedo gospod Franc Jurša.
Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Podpredsednik, hvala za besedo.

Ker obravnavamo proračun, moram sam na začetku vseeno povedati dejstvo, da je vsak proračun, ali ga sprejemaš na lokalni ravni ali na državni, zelo pomemben dokument za vladanje na lokalni ter tudi na državni ravni. Bi pa v samem začetku rekel, da enostavno in preprosto nisem najbolj zadovoljen s samim postopkom sprejemanja državnih proračunov, pa tudi s tem dejanjem, ki se odvija danes v naši dvorani. Meni je na nek način žal, da je odnos izvršne veje oblasti do Državnega zbora takšen, kakršen je, s prisotnostjo treh državnih sekretark, v končni fazi pa je res, da se bo verjetno ministrica za finance v kratkem tudi vrnila. Pa če se obrnem tudi v poslanske klopi, lahko ugotavljam, da ni prevelikega interesa. Zakaj? Ker bi morali proračune sprejemati na drugačen način. Predstavnik ljudstva, poslanec več ali manj vedno govori pred javnostjo, ljudje ga slišijo, slišijo ga, kaj pove. Na drugi strani izvršna veja oblasti zaseda v vladni sejni sobi, kjer ni prisotnih kamer; in prsti se vedno uperjajo v nas poslance, a mi nekega ključnega pomena, vloge pri odločanju v bistvu nimamo. Res je to, kar govorijo opozicijski poslanci, da vladajoča koalicijska ne posluša in ne sprejema njihovih predlogov. Ko pa je nekdo drug v tem položaju, pa se dogaja isto. Veste, jaz sem sedel v koalicijskih tudi na drugi strani in poznam zadeve. Zame je to z vključenimi lokalnimi in državnimi proračuni 14., 15. proračun, ki ga v svojem obdobju političnega delovanja tudi sosprejemam, in sem bil tudi v nekaterih primerih na lokalni ravni nosilec sprejetja občinskega proračuna.

Jaz se bom normalno osredotočil in razpravljati v zvezi s pokojninami. Jaz ne bom govoril tja v en dan o vseh področjih, ker jih tudi tako temeljito ne poznam. Poslušam tudi strokovnjake, ki govorijo, če ima nekdo nekje govor, ga običajno poslušalci poslušajo 1 minuto 25 sekund, potem pa je odsotnost vseh tistih, ki sodelujejo in poslušajo, nekje stran. Vseeno sem na nek način zadovoljen s tem, da smo v tem mandatu redno usklajevali pokojnine, tudi izredno smo jih usklajevali, dvignili smo starostno pokojnino na 500 evrov, vsi upokojeanci so dobili letos tudi regres, tudi naslednje leto ga bodo dobili. Ampak še zdaleč s tem jaz ter tudi poslanska skupina, v kateri sem, nismo

zadovoljni in verjemite mi, da bomo s prizadevanji na tem področju nadaljevali, ne bomo se tukaj ustavili. Ker sem temeljito poslušal stališča poslanskih skupin, v dveh primerih smo bili izpostavljeni kot taki. V enem primeru se je govorilo o tem, koliko bi se še moralo, pa se je štirikrat, petkrat, šestkrat ponavljalo; na drugi strani pa je nekdo rekel, da smo pokojnine usklajevali v višini ene kepice sladoleda. Drži. To je res. Ampak moram pa povedati, da smo enkrat pokojnine usklajevali, da niti za kornet, v katerega se da kepica, niso upokojenci dobili. To je bilo leta 2013 – 0,1 %. Ampak smo pa usklajevali. Ker sem malo prej omenil zadevo, povezano z usklajevanjem in kako bi morali zagotoviti sredstva, drži, da bi jih morali; ampak tudi v preteklosti bi morali kljub temu, kot je nekdo rekel, da so bile težke gospodarske, ekonomske razmere v državi. Tudi to drži, da so bile. Ampak dragi moji, za časa vladanja razpravljavke Alenke Bratušek – oziroma ona je predstavila stališče poslanske skupine, v kateri je, nepovezanih poslancev –, to je od 20. 3. 2013 do 18. 9. 2014, so se pokojnine usklajevale toliko, to je nula.

Alenka Bratušek ima za to sigurno odgovor, ampak jaz jo vseeno moram na nekaj opozoriti. V tistem času smo z velikimi lopatami vsi na veliko metali denar v brezno bank, 3 milijarde 200 milijonov smo imeli za sanacijo bank. Ali je to bilo dovolj, ali je to bilo premalo ali preveč, danes ocenjujejo strokovnjaki; in večina strokovnjakov govori, da smo zlopatali preveč. Vložili smo tudi 310 milijonov v slabo banko. V Novo Kreditno banko Maribor smo vložili 870 milijonov davkoplačevalskega denarja. Ljubi bog, prodali smo jo za 250 milijonov. 15 podjetij nam je takratna vlada nanizala, ki jih moramo prodati. Poslanci smo bili dejansko postavljeni pred dejstvo, ker se je reklo, če ne bomo tega naredili, pride v Slovenijo trojka. In seveda smo to potem tudi naredili. Med njimi je podjetje Helios, ki so ga zelo hitro prodali Avstrijcem za 145 milijonov. Nista potekli dve leti za tem, ko so ga ti Avstrijci prodali Japoncem za 572 milijonov. Če bi mi imeli vsaj del tega denarja, kolikor sem ga malo prej omenjal, spoštovani in spoštovane, bi tudi mi lahko pokojnine usklajevali na neki višini, ne pa z nulo. In še enkrat ponavljam, v banke smo zlopatali 3,2 milijarde evrov; 210 v slabo banko, v Novo Kreditno banko Maribor smo vložili 870 milijonov, prodali smo jo za 250. Prodali smo Helios za 145 milijonov Avstrijcem, Avstrijci pa so ga Japoncem prodali za 572 milijonov. Pa sedaj kolegico Alenko sprašujem, ali ne bi takrat del teh sredstev lahko dali tudi za pokojnine. Lahko bi, če bi bil določen interes izkazan tudi s strani najbolj odgovorne, to je bila predsednica Vlade.

Res je, da bo v naslednjem letu v pokojninsko blagajno s strani državnega proračuna treba dati manj 80 milijonov evrov, tako da bo v blagajno s strani državnega proračuna namenjeno okoli milijardo 200 milijonov. To pa ne pomeni, da bodo upokojenci

dobili nižje pokojnine. Res pa tudi je, da bi bilo zelo korektno, da bi ta del, kolikor bomo dali iz proračuna manj, dobili tudi upokojenci, ne pa da ostaja to v globalnem proračunu. Na tem mestu ni odveč še enkrat opozoriti, da manjši državni transfer ne bo, kot sem že rekel, vplival na nižje pokojnine, ampak bodo dejansko na to vplivali večji prispevki od več ljudi, ki so se zaposlili v zadnjem obdobju. In ker obravnava proračuna vsako leto povzroči poplavo različnih razprav in velikih zagovornikov upokojencev, jaz jih povabim, da sodelujejo pri tem, tvorno sodelujejo. Že danes jih vabim, ko bomo v naši poslanski skupini pa v naši stranki o teh problemih govorili; pa ne smejo pozabiti, če bodo tudi na oblasti, da bodo potem tako radodarni kot sedaj, ko so v opoziciji, ko se lahko z besedami deli, drugače pa je malo težje, ko je treba realno to zadevo tudi izpeljati. Ker sem rekel, da običajno tisti, ki sodelujejo v razpravi, poslušajo govornika minuto 25 sekund, bom počasi svojo razpravo zaključeval. Bom pa še eno stvar povedal, jaz se zavedam, koliko Slovenk in Slovencev živi pod pragom revščine, in se zavedam tudi, da je med temi ogromno upokojencev, tudi tega se dobro zavedam. Ampak vseeno pa želim poudariti še eno zadevo, da se je od leta 1992 do lanskega leta povprečna starostna pokojnina dvignila, ne boste verjeli, za 400 evrov. Želim si, da bi uspešno skupno nadaljevali trend rasti pokojnin, da bi naši upokojenci lahko temu primerno preživeli zadnji del svojega življenja; zato vas vabim, da pri tej zadevi vsi skupaj sodelujete.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Spoštovana ministrica, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Danes obravnavamo proračuna za leti 2018 in 2019. Proračun za leto 2018 predstavlja finančni del, ampak za temi številkami se skriva marsikaj, skriva se na eni strani cilj tega proračuna, skriva se vizija, če imamo vizijo, skrivajo se tudi vsi prejemniki tega proračuna in skrivajo se vsi tisti, ki bodo zagotovili, da bodo prejemniki proračuna dobili ta denar, to so, najširše rečeno, davkoplačevalci. Tako naj bi bilo poenostavljeno rečeno. S tega zornega kota je lahko vsak proračun zelo dober, lahko pa tudi zelo slab. In vprašanje je tukaj, ali je dober ali je slab; so merila, kaj pomeni dober proračun in kaj pomeni slab proračun. Dva cilja je ministrica za finance povedala v svoji uvodni obrazložitvi proračuna, in sicer da bomo znižali dolg in primanjkljaj ter da bomo imeli usmeritev, da bo ta vlada imela usmeritev v dolgoročno vzdržnost javnih financ, to sta dva makroekonomska cilja. Dva makroekonomska cilja tukaj nista težava, nista problematična; vprašanje pa je, ali sta to prava cilja, ali morda ni še drugih ciljev v tem pogledu, ker je vloga države v tem proračunu

okoli 44 %, 44 % javnih financ, če poenostavim, če dam zraven še blagajne in občinske proračune. Država upravlja s 44 % bruto družbenega proizvoda in smo nekje na sredini v Evropi glede te številke. Ampak ali je cilj res vzdržnost javnih financ in kaj pravzaprav to pomeni. Mislim, da bi cilj vsakega proračuna moral biti, da bodo ljudje enostavno boljše živeli. In kaj bo ta proračun za leto 2018 naredil za to, da bodo ljudje boljše živeli?

Jaz tukaj ne bom rekel tako, kot je kolegica Bratušek citirala vlado, ki napoveduje srečnejše življenje do leta 2050, po njenih besedah. Mislim, da ta proračun in noben proračun ne bo povečal sreče ljudi, lahko jim pa zagotovi boljše življenje; in tega tukaj ni. Tega tukaj ni tudi zaradi tega, ker je tudi ministrica omenila, da moramo plačati oziroma s tem proračunom se bo plačalo tisto, kar je enostavno že uzakonjeno, za kar že obstajajo zakoni. Ja, ampak mi tukaj in vlada je tista, ki predlaga spremembe teh zakonov. Tukaj seveda ni nobenih težav, proračun niso samo številke, proračun je dejansko nek element, ki naj bi zagotavljal ljudem boljše življenje. Slednjega iz tega proračuna dejansko ni videti, vprašanje je, koliko bo šlo za en projekt, drugi projekt, tretji projekt, četrti projekt; ampak koliko bodo ljudje dejansko od tega imeli. In če pogledamo številke, potem lahko ugotovimo, da je ta proračun bogat s številkami, bogat s prihodki, ker imamo danes takšno svetovno gospodarsko situacijo, kjer je veliko prihodkov, kjer je veliko trošenja, kjer je visoka gospodarska rast, preko 4 % napovedana tudi za Slovenijo; ampak to še ne pomeni, da bo ljudje boljše živeli. To je vse res, tudi celoten svet ima iz leta v leto večjo gospodarsko rast, tako imajo tiste države, ki še niso razvite, gospodarsko rast 4,6 %, cel svet ima gospodarsko rast 3,6 %. Najnižjo gospodarsko rast, če tako pogledamo, ima Evropa, Evropska unija – 2,3 % in Evroskupina – 2,1 % gospodarske rasti. Med temi državami Slovenija prednjači z več kot 4 %, vendar je treba tukaj povedati, kar je bilo že omenjeno, da pa jo prehitujejo nekatere druge države, kot so Poljska, Češka, Slovaška in tako naprej, kar še ne pomeni, da bi bili lahko s tem zadovoljni. In če imamo gospodarsko rast v Sloveniji in v svetu, potem bi bilo s tem proračunom in s cilji te vlade pravilno, da bi napovedala oziroma naredila reforme, ki so potrebne, da bomo v slabših časih boljše živeli. To je bilo tudi sporočilo s strani Mednarodnega denarnega sklada, s strani gospe Christine Lagarde.

Skratka, živimo v času obilja, zato naredite ukrepe v državi za čase, ko tega obilja ne bo več. Tega ta vlada ne bo naredila in tega ta vlada ni sposobna narediti. In tega se ni postopila, zato imajo ljudje še vedno težave in slabše življenje na področju zdravstva, na področju socialne politike, na področju šolstva; tega ni uspela narediti. Zaradi tega so številke same po sebi samo številke, ki bodo uresničene, ki se bodo na takšen ali drugačen način

uresničile; medtem ko same vsebine dejansko ne bo, ker vlada ne predlaga in ni predlagala in ne bo predlagala do volitev vsebinskih ukrepov. Tega pač ni naredila, tudi ni naredila tistega, kar je dejansko obljubila. Iz vseh teh ukrepov kipi zdravstvo in ukrepi na področju zdravstva. Ne glede na dodatnih 136 milijonov, ki jih ta proračun namenja za zdravstvo, se čakalne vrste niso zmanjšale. Nekdo je napisal novico, na omrežje jo je dal, da bo prvi pregled njegove hčerke pri ortodontu leta 2020. Tolikšne so čakalne dobe; lahko pogledamo uradno statistiko, da vidimo, ali smo se kaj zmotili. Tu je čar vseh teh milijard, tu je čar teh milijonov, da dejansko s temi milijoni, s temi milijardami izboljšamo kvaliteto življenja ljudi.

Če pogledamo, koliko ima ta vlada na razpolago denarja, potem lahko ugotovimo, da je to dobro milijardo več, kot je imela na razpolago denarja v letu 2016. Vendar ne moremo hkrati reči, da se je pa ta vlada dogovorila z vsemi tistimi, ki so porabniki tega denarja. Tako se ni dogovorila z občinami. In tako imamo po osnovnem zakonu, ki določa, kolikšna je povprečnina, številko 652 evrov, vlada bo namenila v letu 2018 – 551 evrov, v letu 2019 pa 558 evrov. Še vedno je razlika približno 100 evrov. In ni dogovora z občinami, dogovora z občinami ni že nekaj let. In če pogledamo spet to merilo, ki sem ga tu postavil – boljše, kvalitetnejše življenje ljudi, potem lahko vidimo, da ljudje največjo kvaliteto življenja uresničijo tam, kjer živijo, v občini. Ampak ta vlada s tem, da bi zagotovila vsaj tisto povprečnino, ki je določena v osnovnem zakonu, tega ne bo naredila. Zaradi tega so makroekonomski kazalci eno, dejansko življenje pa je popolnoma drugo. In to dejansko življenje izraža proračun te vlade ter te koalicije – in tega tukaj ni. Ni posluha, da bi upoštevali predloge, ki jih dajejo župani, da bi enostavno tu našli nek konsenz, ne glede na to, da je denarja dovolj. Tudi če bi se dalo več denarja občinam in se s tem izboljšalo kvaliteto življenja ljudem, zaradi tega ne bi prišlo do nobenih težav na področju javnih financ, do nobenih težav. Tu so neki okopi s strani vlade, neki principi, nekaj, da nečesa ni možno narediti, že nekaj let ni možno tega narediti; pa so to obravnavale različne komisije v Državnem zboru, različni odbori, ampak tega konsenza med občinami ter župani in Ministrstvom za finance oziroma vlado, bom kar direktno rekel, neposredno rekel, tega ni. Vsak stoji na svojih okopih.

Naslednje vprašanje, o katerem je bilo veliko govora, so upokojenci in ta matematika, ki je zelo enostavna. Proračun daje nekaj 100 milijonov vsako leto v pokojninsko blagajno, da se plačujejo pokojnine. To daje že nekaj let, če ne desetletje, ker so prihodki od prispevkov dejansko prenizki. In ker so večji prihodki tudi pokojninske blagajne iz naslova prispevkov, sedaj proračun daje manj denarja. Ne bo dal milijarde in pol, kot jo je dal pred leti, ampak bo dal zdaj milijardo 200, milijardo 100 ali kakorkoli

že, to se bo dejansko zniževalo. Ampak zaradi tega pokojnine ne bodo nič manjše, ne bodo pa tudi nič večje. Upokojenci so tisti, ki so imeli dolga leta zamrznjene pokojnine, dolga leta, dve, tri leta; in se dejansko tu ni nič zgodilo. In prišli smo v stanje, ko pokojnina enostavno ni več dovolj visoka, da bi ljudje lahko normalno živeli. To je bilo rečeno tudi s strani Desusa, ki je v svojem mnenju navedel, da je to, kar je v tem proračunu, »začetek dokončnega cilja in vsak upokojenec ... bo prejemal pokojnino, ki mu bo zagotavljala dostojno življenje«; v tem končnem cilju. Gospe in gospodje, mi se danes ne moremo pogovarjati o tem, da ljudje nimajo dostojnega življenja zaradi tega, ker smo jim namenili v proračunu premalo denarja. To Desus enostavno postavlja kot cilj – dostojno življenje upokojencev. Gospe in gospodje, kje je ta cilj, kdaj bo ta cilj dosežen? Na kakšen način bo ta cilj dosežen? Tega danes ni bilo povedanega v stališču Poslanske skupine Desus; samo da bodo imeli upokojenci nekoč, da bodo imeli enkrat dostojno življenje. Povejte, do kdaj se bo to naredilo, pa v številkah. Če so to številke, te, ki so v proračunu, potem je to premalo, potem je enostavno to premalo, potem so to prazne besede. Tukaj se obračam na Desus, ker zagovarja upokojence, ker tudi gospod Jurša je omenil, da bo govoril o upokojencih, gospod Prikl v stališču, da bodo imeli enkrat upokojenci dostojno življenje. Če že toliko poveste, povejte, prvič, da ga danes nimajo, to vemo; in do kdaj in kako ga bodo dejansko imeli. Vi ste del te vlade, vi že v okviru te vlade lahko zagotovite dostojno življenje upokojencev.

Danes imamo skoraj petodstotno gospodarsko rast, prihodki so večji za 1 milijardo. Gospe in gospodje, ne glede na krizo v letu 2012 in 2013, ne glede na vse to, če se spominjate tistega, danes to ni več razlog, da danes tukaj in zdaj ne bi mogli imeli večjih pokojnin. Danes to ni več razlog, leta minevajo, so šla in spominjanje na leti 2012, 2013, verjetno je to za neke ekonomske zgodovinarje, kmalu bo tako. Ni se svet začel niti končal leta 2012 in 2013. S tega zornega kota mislim, da bi tukaj bilo treba narediti nek dodaten napor, ampak to je moje mnenje. Amandmaji so bili dani, amandmaji so bili na odborih zavrženi, večkrat so bili že zavrženi, ne samo pri proračunu, tudi pri drugih zakonih, tukaj se verjetno ne bo zgodilo nič. Naslednje vprašanje je tako imenovana B bilanca in prodaja oziroma neprodaja NLB. Spet mi lahko gledamo številčno in ministrica za finance bo rekla, da neposrednega učinka prodaja ali neprodaja NLB nima na ta proračun. Poudarek je na neposreden učinek. Karkoli se bo že zgodilo, nek poseben sklad, berem tisto, kar piše v medijih. Lahko boste rekli, spoštovana ministrica, da to ni res, kar piše v medijih, vem; potem pa vi dajte informacijo, ki je resnična. Trdim, da posreden učinek neprodaje NLB bo na proračun že to, da se ne bo spoštovalo

dogovora z Evropsko unijo, to bo že posreden učinek, če o tem govorimo.

Lahko govorimo samo o številkah, lahko govorimo samo o knjigovodskih številkah gor pa dol; ampak ne, tu je vsebina. Kar z drugimi besedami pomeni, da je treba, prvič, povedati, zakaj naj bi prišlo do teh negativnih posrednih učinkov, kaj se je zdaj spremenilo, kaj je zdaj drugače. In kako Evropska komisija gleda na neprodajo Nove Ljubljanske banke, kako gleda na kršitev dogovora z Evropsko komisijo? To je premalo tudi za poslance Državnega zbora, vsaj za mene, da dobim informacijo, da Juncker je pa z razumevanjem poslušal predsednika Vlade. To je piarovska zgodba. Treba se je spomniti tudi boljše piarovske zgodbe, ker mislim, da ni bilo tako; če bi on z razumevanjem poslušal, potem bi bila zadeva že rešena. Tako pa ni rešena in tako se ne ve, kakšne dividende bomo dobili, ne v letu 2018, ampak kakšne dividende bomo dobili od Nove Ljubljanske banke v letu 2019 v proračun. Ne morejo biti niti te ocenjene, ker če bo Evropska komisija začela prodajati del Nove Ljubljanske banke, del skupine, potem bodo vsekakor dividende verjetno manjše; ampak to je neposreden učinek. Posreden učinek pa je, da bodo verjetno bonitete manjše in da bo Slovenija morda veljala za državo, ki ne drži besede, enostavno povedano. Saj tu ni velike filozofije, tu gre za vprašanje zaupanja, ali si mi v Evropi lahko privoščimo to, da ne držimo besede. To je prvo vprašanje, brez nekih velikih razlogov. Kako utemeljujete to nedržanje besede v Bruslju? Kako se to naredi? S tega zornega kota to ima vpliv na proračun, neposrednega in posrednega.

Drugo je vprašanje – če zdaj ni vseh teh ciljev, da bodo ljudje bolje živeli –, ki sem si ga jaz zdaj postavil, ali bodo zaradi proračuna bolje živeli ali ne. Tu nam podatki o odhodih v tujino, predvsem mladih, kažejo, koliko verjamejo tej vladi. Kolegica Lep Šimenko je že navedla nekatere statistične podatke, ki jih lahko dobite na zavodu za statistiko, so na spletnih straneh, o tem, koliko mladi Slovenci verjamejo tej državi – 8 tisoč 800 mladih državljanov Slovenije odide vsako leto v tujino. Ta podatek velja za leto 2016, gospe in gospodje. In seveda jih potem tudi pride, ja, 13 tisoč 800 tujcev pride. Slovenija je v letu 2016 podelila tisoč 297 državljanstev. Kaj vse to pomeni za slovenstvo, za državo Slovenijo, o tem tokrat ne bi govoril. Gre pa spet za vprašanje zaupanja, ali ljudje verjamejo tej vladi; in kot kaže, ne verjamejo. To kažejo tudi ankete, po katerih 20 % verjame vladi Mira Cerarja; ali 25 %, se opravičujem, če nisem čisto natančen pri teh odstotkih. Ampak če nima vlada s tem proračunom zaupanja, če so mladi tisti pokazatelj, ki kaže nezaupanje, potem je tak proračun seveda vprašljiv – proračun ali pa cilji proračuna oziroma politika, vizija tega proračuna. Tu je dejansko vprašanje, kaj je s tem, komu je namenjen ta denar, 45 % vsega, kar smo ustvarili v Sloveniji, je tukaj notri.

Ali imajo ti ljudje kaj od tega, to je vprašanje. Oziroma ali bi si želeli večjo kvaliteto v zvezi s tem. Mislim, da ta proračun bo sprejet, sprejela ga bo koalicija, veljal bo verjetno do jeseni naslednjega leta. Vprašanje je, kaj bo naredila z njim nova vlada in kako ga bo vlada sprejela ali ne sprejela; ali ga bo že takoj popravila. Vendar če vzamemo za merilo boljše življenje ljudi, potem ima ta proračun tukaj negativno oceno. Če vzamemo merilo večja gospodarska rast, usklajenost javnih financ, verjetno pije vodo, vendar je treba gledati tukaj na ljudi in njihovo blagostanje, ki ga bodo imeli v tej državi. Zato tega proračuna ne bom podprl.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo dajem ministrici za finance gospe mag. Mateji Vraničar Erman.
Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Dovolite mi, da se odzovem na nekatera vprašanja oziroma trditve, ki so bile postavljene. Zagotovo številke in tudi proračun niso sami sebi namen. Imajo svoj cilj in imajo svoj namen, svojo vizijo. Boljše življenje ljudi – vsekakor; vendar se moramo vprašati, ali je v pristojnosti vlade oziroma državnega proračuna, da zagotavlja neposredne transferje posameznikom v prvi vrsti, ali je v prvi vrsti naloga državnega proračuna, da ustvari pogoje, v katerih lahko vsak zase s svojim delom zasluži toliko, da lahko dostojno živi. Z drugimi besedami, ali želimo biti dobra družba, ki bo podpirala vizijo tudi vsakega posameznika, ali želimo biti družba transferjev. Jaz glasujem za prvo. Ja, na vsak način, treba je pomagati ljudem, ki so potrebni pomoči; in to se zagotavlja skozi transfere posameznikom in gospodinjstvom, pretežen del teh transferjev posameznikom in gospodinjstev. Poslušaj to tega dela odhodkov državnega proračuna izkazujeta tudi ta dva predloga proračunov, ki sta pred nami. Vendar pa moramo tudi na tem področju skrbeti za to, da znamo uskladiti svoje želje z ekonomsko močjo države. V preteklosti nas je to teplo, ker smo porabili več, kot smo ustvarili; in s tem nakopičili dolg državnega proračuna, za katerega danes plačujemo visoke obresti. Čeprav so visoke in so visoke tudi še v proračunu 2018 in 2019, se glede na leto 2016 in tudi na letošnje leto znatno znižujejo zaradi ustreznega ukrepanja na področju upravljanja z dolgom državnega proračuna.

Črpanje evropskih sredstev. Res je, da je certificiranih zgolj 2 % Sloveniji dodeljenih sredstev, s čimer ne moremo biti zadovoljni. Z dnevnim usklajevanjem aktivnosti med vsemi ministrstvi lovimo oziroma zagotavljamo, da se bo v zadnjih tednih letošnjega leta oziroma se že zdaj certificiranje pospešeno odvija. Če pa govorimo o dodeljevanju oziroma dejanski porabi evropskih sredstev, o pogodbah, ki so sklenjene za porabo sredstev nove finančne

perspektive, pa moramo ugotoviti, da smo med uspešnejšimi državami Evropske unije, ki prejemajo sredstva kohezijske politike. Od dobrih treh milijard je dodeljenih sredstev že milijarda 363, sklenjenih pogodb je za milijardo 290 in izplačil iz državnega proračuna, ker so določene storitve že bile narejene, stvari dobavljene, določene faze posameznih projektov zaključene, je bilo za 214 milijonov. Naša prva skrb v zadnjih dveh mesecih letošnjega leta je posvečena predvsem temu, da večino izplačil, kot rečeno v višini 214 milijonov evrov, dobimo tudi povrnjeno v državni proračun preko certificiranja. V zvezi z evropskimi sredstvi je treba omeniti tudi, da je v zaključni fazi sprememba operativnega programa. Soglasje Evropske komisije pričakujemo v decembru, ki bo omogočilo nadaljnje sklepanje dogovorov za razvoj regij. Ker pa je pri dodeljevanju sredstev treba zagotoviti ne samo to, da bo obema razvojnima regijama zagotovljeno dovolj sredstev; treba je zagotoviti tudi možnosti, da bodo ta sredstva porabljena. Da se nam ne bo ponovno zgodilo to, kar se je dogajalo v stari finančni perspektivi, ko se je večina porabe kumulirala v zadnjih dveh, treh letih izvajanja finančne perspektive; in to je razlog, da so investicije, investicijska sredstva in investicijski transferji v letu 2018 načrtovani na nižji ravni, kot pa je bila realizacija tovrstnih odhodkov v letu 2014. Takrat se je najbolj intenzivno zaključevala stara finančna perspektiva in zaradi tega tudi tako velik razkorak.

Obremenitev dela v Republiki Sloveniji je nad povprečjem Evropske unije, pa vendar ne tako visoko nad povprečjem, kot je bilo omenjeno. Ko govorimo o obremenitvi dela, moramo ločiti med davki, ki jih plačujemo od dela oziroma od naših plač, in prispevki. Prispevke prepogosto obravnavamo kot nekaj, kar nam država vzame; pa vendar je bistvena razlika med davki in prispevki v tem, da so prispevki naša lastna sredstva, ki se jih odločimo nameniti za javno zdravstvo in za javne pokojnine. To so sredstva zavarovancev, ne sredstva države, na kar se veliko preveč pozablja. In če želimo spremembo na področju višine prispevkov, se moramo ponovno vprašati, kakšno raven javnih storitev v zdravstvu želimo in kakšno raven javne pokojnine želimo. Samo pledirati za zniževanje prispevkov in opozarjati, kako visoki so ti prispevki v naših stroških dela, in nič reči, kaj želimo kot družba narediti na področju pravic iz socialnega zavarovanja, žal ne pije vode. In ko govorimo o delavcih migrantih, ne smemo pozabiti, da je bila ta vlada tista, ki je zagotovila poseben režim za obravnavo njihovih dohodkov, da se pripozna njihov poseben položaj zaradi dela v tujini in dnevnega vračanja domov v Slovenijo. Pa vendar se je treba tudi pri njih vprašati, v čem je 10 tisoč evrov, ki jih zasluži delavec, ki dela v Avstriji, drugačnih od 10 tisoč evrov, ki jih zasluži delavec, ki dela v Sloveniji. So različna dela za tako letno plačilo, ampak ko govorimo o

obdavčitvi, govorimo o znesku, ki ga vsak od njih zasluži.

Lahko trdimo, da je leto 2012 samo še letnica za ekonomske zgodovinarje, vendar posledice ekonomske politike iz tistega obdobja so še vedno vidne in jih še vedno odpravljamo ter jih bomo v bistvu še nekaj časa. Zaradi tega se moramo, tudi ko obravnavamo današnje proračunske dokumente, vračati tudi v leto 2012, v leto 2007, v leto 2009 ali pa 2010 ter opozarjati na napake, ki so se takrat dogajale; samo z enim namenom, da ne bi teh napak ponavljali tudi danes. Ko govorimo o občinah, za leto 2019 smo predlagali povprečnino, ki je najvišja v vseh obdobjih doslej. Nikdar občine še niso prejele povprečnine, ki bi bila višja od 558 evrov. Povprečnina za naslednje leto je skladna z osnovno premiso Zakona o financiranju občin, da naj bi občine za plačevanje zakonskih obveznosti imele na razpolago 54 % dohodnine, pobrane v predpreteklem letu. In 551 evrov povprečnine na posameznega občana to zagotavlja. Razpoložljiva sredstva v državnem proračunu na strani odhodkov pa smo namenili v odhodke za investicije v občinah. In s tega zornega kota ocenjujem, da je predlog zagotavljanja sredstev za financiranje nalog občin, kot je vključen v proračun za leti 2018 in 2019, ustrezen. In še zadnje, kar se tiče postopkov v zvezi s privatizacijo Nove Ljubljanske banke, ko načrtuješ proračun, lahko pri načrtovanju upoštevaš predvidljive dohodke, predvidljive stroške, predvidljive prihodke. V tem okviru so v proračunu upoštevani tudi predvidljivi prihodki iz naslova dividend od NLB. Vse ostale posledice bo treba opredeliti v naslednjih proračunskih debatah; verjamem pa, da bo priložnost za podrobnejšo razpravo v zvezi s temi privatizacijskimi postopki tudi na seji Komisije za nadzor javnih financ, ki je že sklicana. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Andrej Šircelj ima repliko.

Potem bomo omogočili še dodatne prijave.

Izvolite, mag. Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Ministrica je omenila, da se bolj zavzema za ustvarjanje pogojev za boljše življenje kot za neposredne transfere posameznikom. Ja, se strinjam, samo ta vlada pa z zvišanjem davčnih stopenj res ni ustvarjala boljših pogojev za življenje. Povečali ste DDV oziroma zacementirali v zakon tisti začasni ukrep. Dodatni davek na finančne in zavarovalne storitve ste uvedli, višji davek na davek od dohodkov pravnih oseb. Saj s tem se ne izboljšujejo pogoji, pa še marsikaj. Tega ni. O tem govorim. Ni ukrepov za reformo, ni ukrepov za boljše življenje, ni ukrepov na zdravstvenem področju, nikjer. To vam govori podatek o strukturnem primanjkljaju na eni strani in to vam

govori gospa Lagarde iz IMF, da je treba to narediti. In ta vlada tega ni naredila, ni izpolnila domače naloge. Tukaj ni tistega, kar bi omogočilo dolgoročno boljše življenje. To je replika na to, kaj je ta vlada naredila. O tem bi se lahko na dolgo in široko pogovarjali. Ja, davki in prispevki so različni. Prispevki imajo svoj namen. Ampak prispevki so za to, da si posameznik zagotovi zdravstveno storitev ali pokojnino. Dvomim, da večina ljudi misli, da plačuje prispevke zato in je njihov cilj, da plačujejo javno zdravstvo, kakor vi pravite. Ampak vsi želijo imeti urejeno zdravstvo, da bodo čim prej prišli na vrsto, da ne bodo čakali na specialista in tako naprej. To je njihov cilj, ne pa da bodo zagotavljali denar za javno zdravstvo. Ta pojem je tudi meni precej meglen, kaj je zagotavljanje javnega zdravstva, za koga in kako; še posebej če vemo, koliko stvari, tudi nepravilnosti se dogaja v javnem zdravstvu. S tega zornega kota se jaz strinjam, ampak tudi tukaj se je potem treba vprašati – pravičnost pa nepravilnost. Tukaj potem trčimo ob številne težave, ki jih tukaj imamo.

In zdaj še o spominjanju na preteklost, ali je to ekonomska zgodovina ali ne. Jaz se na nek način z vami tudi strinjam, treba je gledati na to, da se ne bodo napake ponavljale, in treba je gledati na te dogodke. Vendar se življenje ni začelo takrat. Življenje se ni začelo takrat. Postavljati vse v ta kontekst je popolnoma nekaj drugega. Vidim, da vas gospod Trček že opozarja, gospod podpredsednik, bom takoj zaključil še zadnjo misel. Tukaj je treba iti naprej. Proračun je namenjen temu, da pokaže to vizijo, pokaže ta cilj; tega pa dejansko ni tukaj notri, ni vsebine.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prosim, da se prijavite za razpravo.
Besedo ima gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala za besedo.

Jaz se bom osredotočila na zdravstvo pa na en amandma, ki sem ga predlagala, pa žal že tretjič ali četrtič ni bil sprejet; tudi v prejšnjih proračunih ne, pa tudi zdaj ne. Gospod Jurša je dejal, da sta državni proračun in lokalni proračun pomembna. Seveda sta pomembna, tako kot je pomemben recimo proračun, ki si ga zadaš v svojem gospodinjstvu, ampak zdi se, da se država obnaša tako, kot govori tudi gospa Marija Milojka Kolar Celarc, ko pravi, da je 35 milijonov zagotovila za novo urgenco v Ljubljani. Nič ni zagotovila ministrica, ni zagotovil Državni zbor, niti ne predsednik Vlade; ampak davkoplachevalci. Vlada se očitno tega ne zaveda, kajti v določenih proračunskih postavkah se obnaša tako, kot se ne bi smela. Morala bi se obnašati tako, kot ministrica govori, da imajo številke svoj cilj, da naj bi številke na določenih proračunskih postavkah, recimo za zdravstvo, pomenile, da se vzpostavlja dobra družba, dobro javno zdravstvo in tako naprej.

Številke oziroma denar, ki po mojem mnenju v zdravstvu leti že kar nekaj časa skozi okno, v zadnjem mandatu oziroma mandatu te vlade pa še toliko bolj, pa vsekakor ne vzpostavlja boljšega javnega zdravstva oziroma ne deluje tako, kot je dejala ministrica. Zadnje raziskave OECD za leto 2016 kažejo, da v Sloveniji v deležu BDP za zdravstvo trošimo več kot primerljive države. Glede na druge kazalnike težko rečem, da se denar, ki ga davkoplačevalci dajo za zdravstvo, daje namensko oziroma da se vzpostavlja boljše javno zdravstvo. Daleč od tega. V lanskem oziroma letošnjem letu je Ministrstvo za zdravje zagotovilo 18 milijonov za skrajševanje čakalnih dob, pa se čakalne dobe že v teh dveh, treh letih mandata Marije Milojke Kolar Celarc trajno podaljšujejo. Zdaj imamo že okoli 56 tisoč ljudi, ki čakajo nedopustno dolgo; ministrica pa še vedno trdi, da je denar tisti, ki bo rešil čakalne dobe. In v proračunu za naslednje leto nova postavka, spet z 18 milijoni, brez kazalnikov, brez analiz za nazaj, vsaj tistih, ki bi kazale pozitiven trend v skrajševanju čakalnih dob. To je ena postavka, ki kaže na to, da je to, kar ministrica za finance govori, daleč od tega. Torej denar se v javnem zdravstvu troši netransparentno in daleč od tega, da se izboljšuje stanje. Potem 136 milijonov preko interventnega zakona, ta denar ne bo pripomogel k izboljšanju javnega zdravstva; bo pa pripomogel k temu, da se bodo opomogli določeni dobavitelji in da bodo lahko še naprej po visokih cenah prodajali material v Slovenijo. Nikjer v obrazložitvi proračuna ne vidim, da bi v naslednjih letih obstajal kakšen ukrep, kakršenkoli zakon, ki tega ne bi več omogočal; ki ne bo pripomogel k temu, da se bi primanjkljaj v bolnišnicah zmanjševal. Ministrica Kolar Celarc na tem področju ni naedila nič. Če pa je, potem pa tega ne zna povedati. Vse, kar pove, pove, koliko milijonov je dala za javno zdravstvo; vidimo pa, kakšen kolaps se dogaja danes v UKC Ljubljana, prejšnje dni pa še se bo dogajal. Denar, ki se namenja področju zdravstva v proračunu, jaz se s tem ne bi preveč hvalila, ker rajši naredite analizo, kaj se je za ta denar, ki je bil v prejšnjem letu namenjen, več kot 260 milijonov, izboljšalo v javnem zdravstvu. Kje so kazalniki izboljšanja javnega zdravstva? S strani Ministrstva za finance mi prikimavajo, sicer ne vem, ali moji ugotovitvi, da ni izboljšanja javnega zdravstva, ali da so kazalniki izboljšanja javnega zdravstva. Kajti državljani, ki so dali prispevke, ki so po mojem mnenju previsoki za to, kar dobijo, kar je bilo rečeno, da so prispevki previsoki, v tem smislu, da za tisto, kar so plačali, ne dobijo kvalitetnega, kakovostnega javnega zdravstva. Danes marsikdo vpraša, zakaj plačujem te prispevke, zakaj moj delodajalec daje prispevke, če na koncu stoji v vrsti tri leta ali pa celo mora iti k zasebniku.

Naslednja zadeva pa je Zakon o zdravniški službi, ki ga je Ministrstvo za zdravje dobesedno porinilo v Državni zbor in ga je koalicija potrdila, in sicer ta prenos sredstev iz

zdravstvene blagajne na proračun za namene financiranja specializacij in pripravništev. V letošnjem letu oziroma v letu 2018 je 40 milijonov, potem se še zvišuje na 60 in 80 milijonov; ko pa pogledaš obrazložitve za Ministrstvo za zdravstvo, pa nobenih kazalnikov. Koliko specializacij, koliko pripravništev – ničesar, nič. Piše pod kazalniki nič. Če je zavod za zdravstveno zavarovanje povedal, da je bilo leta 2017 za namene specializacije in plačevanja pripravništev, predvidenih okoli 79 milijonov, torej zaokrožimo na 80 milijonov, 40 milijonov je šlo zdaj na proračun, 40 milijonov ostaja na zdravstveni zavarovalnici. Torej na zdravstveni zavarovalnici ostaja 40 milijonov sredstev, ki so zdaj na proračunu, za skrajševanje čakalnih dob. Tako je bilo rečeno – za storitve, programe, ki so namenjeni skrajševanju čakalnih dob, to je tudi v obrazložitvi Zakona o zdravniški službi. Zdaj pa poglejte, 18 milijonov iz proračuna, 40 milijonov iz zdravstvene zavarovalnice za skrajševanje čakalnih dob. Na tem mestu bi ponovno vprašala po zdravju predvsem predsednika Vlade in ministric, kazalniki do zdaj za vse milijone, ki so šli za skrajševanje čakalnih dob, so nula ali negativni. Zdaj bo namenjenih 60 milijonov v letih 2017–2018 za skrajševanje čakalnih dob, pa še vedno nič. In danes ministrica na otvoritvi urgence v Ljubljani – kjer lahko berete, da niti ni vzpostavljen sistem, kot bi moral biti, da zdravniki niti ne vejo, kje je kaj na urgenci, da ne bom vseh zadev naštevala – reče: Jaz sem zagotovila 35 milijonov. Ministrstvo za finance, Ministrstvo za zdravje pa celotna vlada naj se vpraša ob takšnih izjavah, ministrica samo razporeja. In zdaj bo razporedila pač toliko denarja, za dobavitelje 136 milijonov, za skrajševanje čakalnih dob 60 milijonov, javno zdravstvo pa v totalnem kolapsu, ker denar očitno, sedaj pa je že dokazano, ni vse. Ukrepov s strani Ministrstva za zdravje pa ni; da bi za ta denar, ki ga sedaj dajejo iz proračuna oziroma davkoplačevalci, dobili kakovostno javno zdravstvo. Tega ni in tudi v nadaljevanju ne bo. Jaz se na mestu koalicije ne bi hvalila s tem, da so omogočili več denarja oziroma da bodo glasovali za takšen proračun, ki da več za javno zdravstvo, ker ukrepov pa ni. In če si še enkrat preberete obrazložitve proračuna za Ministrstvo za zdravje, poglejte si, v koliko poglavjih so kazalniki nič, začetni in končni, sploh ne veš, kam bo šlo. Pri specializacijah, še enkrat, se ne ve. In to je tisto, na kar so opozarjali tudi mladi zdravniki, da se bo vsako leto šlo v pogajanja, za koliko specializacij bo dovolj denarja, ne bo dovolj denarja. In vedno več mladih zdravnikov bo odhajalo, to so vam povedali. In ne se čuditi, da bo ob koncu mandata ta številka mladih zdravnikov in tudi vseh ostalih ljudi, ki so se izobraževali v Sloveniji in so odšli v tujino, toliko višja kot na začetku vašega mandata.

Še nekaj me zanima, v proračunu je na NRP za zdravstvo napisano, da gre pri bolnišnici Celje za novih 5 milijonov v letu 2018 in potem

leta 2019 še novih 8 milijonov za novogradnjo. Jaz bi rada vedela, za kakšno novogradnjo gre. Ali je to uresničitev tiste izjave gospe Marije Milojke Kolar Celarc ob otvoritvi urgentnega centa v Celju, ko je dejala, da je urgentni center sedaj zgrajen, predan v uporabo. Glede Splošne bolnišnice Celje je pa boljše, da se zgradi bolnišnico na novi lokaciji. To je bila izjava, ki gre v anale Ministrstva za zdravstvo. Postavi urgentni center na lokaciji zraven bolnišnice in potem reče, naj se bolnišnica, ker je pa tako stara, zgradi sedaj na neki drugi lokaciji. To lahko izjavi le minister v stilu gospe Marije Milojke Kolar Celarc. Zato mene zanima, kaj je teh 5 milijonov 800, takšna številka je, slabih 6 milijonov, in potem še 8 milijonov za novogradnjo. Če gre za obnovo starega dela v bolnišnici Celje, bi rekla, da je vsekakor potrebno, stopa to je rekonstrukcija oziroma obnova. Tu pa piše novogradnja. Zanima me, za kakšne novogradnje gre. Naslednja zadeva, o proračunu za zdravstvo bi bilo še marsikaj za povedati, pa mislim, da je že vsem po malem jasno, tudi koaliciji, da glede tega, kar se dogaja v zdravstvu, lahko naredimo še eno razpravo, tudi glede na proračun in na celotno zdravstvo.

Zato bi se dotaknila še zadeve, ki se tiče amandmaja za leto 2018, ki sem ga predlagala. Gre za državno cesto, glede katere mi je minister Gašperšič obljublja že od začetka mandata, da bo začela teči rekonstrukcija, da se bodo v letu 2017 odkupila zemljišča in se bo rekonstruirala cesta. To je cesta Dole–Ponikva–Loče. Gre za cesto, ki je tudi obvozna, kadar je zaprta avtocesta Celje–Maribor. Takrat se po tej cesti skozi vasi vozi kar veliko število avtomobilov in tovorni promet. Cesta je v takšnem stanju, da je niti več ne asfaltirajo, ampak polagajo sedaj že beton. Po domače povedano, flikajo v tem stilu, da ko na neki lokalni cesti ostane asfalt na tovornjaku, gre še po tej državni cesti in s tovornjaka asfalt malo pade na bankino. In je v bistvu v takšnem stanju, da bi bilo res bolje, da bi bil še makadam. Ta cesta je sicer od leta 2008 v NRP v proračunu Republike Slovenije. Minister gospod Gašperšič je – ne obljubljal – tu, v državnem zboru odgovarjal na moja poslanska vprašanja, da se bo v tem letu začela rekonstrukcija na enem delu in da se bodo odkupila zemljišča. Po mojih informacijah od tega nič ni. Ne boste verjeli, od leta 2008 se sredstva na tej proračunski postavki premikajo v prihodnost. In v letošnjem letu je namenjenih 50 tisoč evrov, v naslednjem letu 30 tisoč, v letu 2021 pa 18 milijonov. To, kar ministri nam govorijo, odgovarjajo na poslanska vprašanja, da se bodo začela neka dela, da je denar namenjen, je larifari. Ta poslanska vprašanja in odgovori so po malem že nesmiselni, kajti te obljube, ki jih poslušamo opozicijski poslanci, so neverjetne. Jaz sama sem že večkrat dala pri vseh proračunih tudi te amandmaje za to cesto.

Tudi za leto 2018 in 2019 sem dala, in sicer prerezporeditev sredstev iz javne uprave

na rekonstrukcijo te ceste v višini najprej 300 tisoč evrov, potem pa 600 tisoč evrov v naslednjem letu. In ministrstvo oziroma vlada odgovori, da ta amandma zavrača, ker gre za poseg v načrtovane obveznosti Ministrstva za javno upravo, češ da je ta denar potreben za izvajanje določenih služb in za plače uslužbencev. Govorite o vitki javni upravi, o zmanjševanju administracije; hkrati pa mi amandma zavrnete, ker enostavno potrebujete denar za plače, izvajanje nekih dejavnosti; o vitki javni upravi, zmanjševanju birokracije pa ni nobenega govora. Zakaj sem razočarana, da ta amandma, jaz sem si tako mislila, že v prejšnjih letih ni bil sprejet? Ker poslanka Stranke modernega centra gospa Koleša iz iste občine kot jaz, pa na terenu razlaga, kakšne so njene aktivnosti glede tega in da bo ta cesta slej kot prej rekonstruirana oziroma da se trudi na tem področju, amandma zavrne. Gospod Cerar se vozi v Šentjur k svoji družici. Upam, da se bo kdaj peljal tudi po tej cesti, pa ga bo mogoče minilo, da pride v Šentjur, oziroma bo prišel do spoznanja, da je pa ta cesta res potrebna rekonstrukcije. Jaz sprašujem koalicijske poslance, ki ste iz teh regij, ki se tu vozite, kadar je obvoz, s kakšnim lahkim srcem pritisnete proti takšnem amandmaju.

Ni res, kar je rekel Jurša, naj da opozicija amandmaje, ampak saj veste vnaprej, da ne bodo sprejeti, ker vlada oblikuje državni proračun in mi v Državnem zboru nimamo nobenega vpliva. Ni res! Mi v Državnem zboru imamo vpliv. Če že nič drugega, če damo amandmaje, lahko kaj spremenimo. Ampak ker je koalicija vdana temu, kar vlada reče, je pač tako. Ni res, kar pravi gospod Jurša, da nikoli opozicijski amandmaji niso bili upoštevani. Ni res! Gospod Jurša je dolgo v politiki, jaz sem en mandat, pa vem, da to ni res. In naj si pogleda nazaj, da so se v času naše vlade pa tudi kasneje opozicijski amandmaji tudi upoštevali. In takšno vehementno razlaganje – opozicija, nimate besede, vaši amandmaji so nesmiselni ali nepotrebni; to je bilo tudi na odboru za zdravstvo povedano, kjer je eden od koalicijskih poslancev Stranke modernega centra rekel: Sprijaznite se s tem, ste opozicija, vaših predlogov ne bomo upoštevali. In to je to. Potem, kot sem že večkrat povedala, opozicije ne potrebujete. Enako je v zdravstvu, kjer predlagamo določene spremembe, pa se ne slišijo. Danes, koalicija, imate to, kar imate, kar imate v UKC Ljubljana in kar imate na ministrstvu. In jaz ne bi s tako lahkim srcem pritiskala proti amandmajem in proti predlogom opozicije. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber; izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

Vedno pri predstavitvi proračunov postane najpomembnejši podatek v uvodu s strani predsednika Vlade ali ministrice za finance podatek o rasti bruto domačega proizvoda, s čim se ustvari ta bruto domači proizvod oziroma kaj prispeva v največji meri k rasti tega proizvoda. Že vrsto let zaseda prvo mesto pri tem izvoz slovenskega gospodarstva. Gospodarstvo in izvoz izdelkov je ključno za gospodarsko rast v Sloveniji, posledično za delovna mesta in tudi za dobra izhodišča za sprejemanje proračunov in potem za razdeljevanje sredstev za pokrivanje vseh javnih potreb. Drugi dejavnik, ki je zelo pomemben, je pa potrošnja prebivalcev. Če se zavedamo, da sta to dva ključna pokazatelja za to, kako bomo oblikovali proračune, potem bi bilo nujno treba tudi oblikovati rešitve v zakonih, ki se bodo sprejemale recimo v prihodnje, ali pa so se sprejemale pred tem, ali pa tudi odločitve, ki niso bile vezane na zakonsko podlago in so povzročile veliko težav prav pri gospodarstvu in gospodinjskih. Samo na kratko bom izpostavil še vedno zelo aktualno problematiko izračuna bančne luknje v Sloveniji. Še vedno se poskuša dajati vtis, kot da je bilo vse do centa natančno izračunano in da vsi tisti, ki opozarjamo na problem prevelikega obsega izračuna, prevelikega obsega bančne luknje, poskušamo biti zgolj populistični in nerealni; vendar dejstvo preprosto kaže na to, da je kapitalska ustreznost bank, ki smo jih podržavili, s tem bistveno višja kot v vseh drugih bankah v Evropski uniji. Pa ne bom naprej razpredal na to temo, opozarjam pa zgolj in samo zaradi tega, ker je tudi sam vir za dokapitalizacijo bank bilo zadolževanje. In če se po nepotrebnem zadolžiš preveč, seveda plačuješ tudi po nepotrebnem bistveno višje obresti. Ocenjujem, da Slovenija še vedno plačuje okoli 200 milijonov evrov preveč obresti zaradi najetih kreditov, tudi zaradi napačno izračunane bančne luknje. Torej imamo možnost, da zelo poenostavimo ukrepe glede tega, glede ugotovitev, kaj je bilo prav in kaj ne. Tukaj ima vse podatke Banka Slovenije in Ministrstvo za finance, da bi lahko to zadevo v zelo kratkem času rešili in razbremenili proračun.

Nadaljnji ukrep, ki je vezan na to, kako bomo naprej ohranjali uspešno gospodarsko rast in potrošnjo prebivalcev, je vezan tudi na sedanji zakon, ki je prišel v proceduro v Državni zbor. Gre za tako imenovani zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin. Poceni izgovori, češ da ne gre za obdavčitev nepremičnin, da ne gre za to, da bomo plačevali davek, je povsem nekorekten do ljudi, kajti ta zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin prinaša sistem, na podlagi katerega se bo pristopilo potem k obdavčevanju. In ta sistem je napačen, če poskušamo upoštevati, kako pomembna je gospodarska rast iz naslova vsega, kar proizvede gospodarstvo, ter tudi s strani potrošnje gospodinjskih oziroma prebivalcev. Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin, če bo sprejet, bo določil, da bo

nekdo, ki ima zelo visoko ali nadpovprečno vredno nepremičnino, plačeval manjši davek; tisti, ki bo imel podpovprečno vrednost nepremičnine, bo plačeval višji davek, ker je povprečna vrednost na podlagi teh modelov, ki so v tem zakonu predvideni, tako izračunana. Če bo nekdo plačeval višji davek zato, ker bo dvigoval vrednost svoje nepremičnine ali stanovanja, hiše, bo skrbno premislil, ali bo vlagal svoj denar in prihranke v obnovo ali ne. Kajti če bo denar vložil v obnovo, bo plačeval višji davek. Oboje negativno vpliva na gospodarsko rast. Če ne bo potrošnje, bo gospodarska rast padla, prodalo se bo manj proizvodov, gospodarstvo bo imelo težave in posledično, ker bo višja obdavčitev, bodo tudi ljudje manj trošili. Ta zakon gre zagotovo v napačno smer in to bo vidno potem v proračunih, če bo zakon sprejet, ki bodo sledili kot popravki teh proračunov, ki jih danes sprejemamo. In če se tega zavedamo, kaj je pomembno za uspešen razvoj, potem pač tak zakon enostavno ne sme priti v proceduro v Državni zbor, ker bo imel negativne posledice, škodljive posledice za razvoj.

Če k temu dodam tudi položaj starejših, ko zgradijo svoj dom, ga zgradijo takrat, ko prejemajo plačo, ko so najbolj sposobni, da realizirajo ta življenjski projekt. Ko se upokoji, bo v tem primeru dobil višji davek, ob tem da ima drastično manjšo pokojnino, kot je bila plača; in zopet bodo ljudje v stiski. To bo vpliv na starejšo populacijo. Kar se tiče mlajših ljudi, pa ravno tako. Ko želiš mlad realizirati svoj življenjski cilj, se odločiš za nakup stanovanja ali morebiti celo za gradnjo hiše, bo vrednost te hiše in stanovanja, ko jo kupiš, najvišja. In takrat bo na podlagi tega zakona tudi davek najvišji. Poleg tega pa, ko greš v gradnjo, pa ne samo kot mlad, ampak verjetno tudi drugi, ampak č govorim predvsem o mladih, bo šel verjetno s kreditom. Torej bo na začetku imel zelo veliko bremena zaradi poplačila kredita, na drugi strani pa zelo velika bremena zaradi plačila davka, ki ga bo oblikoval zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin. In zopet smo pri zmanjšanju porabe prebivalstva, kar je ključno za to, kakšna bo gospodarska rast in s tem bruto domači proizvod v prihodnosti. Naslednje zadeve, ki jih bi morali v Sloveniji izčistiti, da bi imeli še boljše proračune, se zagotovo nanašajo tudi na upravljanje. Sicer govorimo o državnem premoženju, čeprav mislim, da je prav, da izčistimo tudi to vprašanje in odkrito povemo ljudem, da gre za skupno zasebno premoženje vseh državljanov in državljanov; in da ta prehod iz družbenega v državno ni bil nikoli narejen in da gre za skupno zasebno premoženje vseh državljanov in državljanov.

Ampak to se poceni prodaja, razprodaja, prodaja se v davčne oaze. To ne prispeva h gospodarski rasti. In če pogledamo tudi sistem delovanja slabe banke, ob tem da smo se odločili za najslabšo možnost, da je 70 % vseh najetih kreditov, ki so bili okarakterizirani

kot slabi, čeprav so bili mnogi med njimi tudi povsem dobri in so se redno odplačevali, je 70 % ostalo v tisti bančni luknji, ki sem jo v začetku omenjal, za katero danes preplačujemo tudi obresti 200, 300 milijonov, po nepotrebnem tako visoke. Ampak kam se prodajajo te slabe terjatve? Slaba banka si celo privoščiči, da ob teh 70 % še dodatno odpiše 10 %. Oprostite, to je neposredno oškodovanje državnega proračuna. In ko to slabo terjatev prodaš nekomu v davčno oazo, pomeni, da naši ljudje ali firme, podjetja, ki so pač v tem sistemu slabe banke, plačujejo, poplačujejo preostanek svojih terjatev nekomu, ki je v davčni oazi. Torej gre denar iz Slovenije ven. In to je sistem, ki izčrpava slovensko ekonomijo in slovenski proračun. Če k temu sistemu davčnih oaz poleg slabe banke dodam še Slovenski državni holding, ki upravlja recimo tudi s Telekomom, Petrolom in z bankami, skratka z vsem, kar je v upravljanju in ima zelo pomemben prispevek tudi h gospodarski rasti kot državna podjetja znotraj Slovenskega državnega holdinga, ugotoviš, da tudi ta podjetja nakazujejo svoja sredstva v davčne oaze. Slovenski državni holding tega ne prepreči. S tem je neposredno oškodoval tudi državni proračun, ampak za nagrado mirno gledamo, kako gospa Lidija Glavina kot predsednica uprave Slovenskega državnega holdinga sama sebe imenuje kot predsednico nadzornega sveta v Telekomu. A taisti Telekom je nakazal denarna sredstva v davčno oazo.

Res zelo škodljivi načini upravljanja države, predvsem z našo lastnino, ki prispevajo k temu, da so proračuni bistveno slabši, kot bi lahko dejansko bili. In ko poslušamo po poročilih o zapiranju pošt, pošta je vendar obvezna gospodarska javna služba in to je tisto, kar moramo ljudem omogočiti, da živijo tudi v bolj oddaljenih krajih v razmerah, ki jim omogočajo vse pogoje – od šolanja, dostopa do bančnih storitev, tudi dostopa do poštne storitev. Dnevno lahko poslušamo, da se zapira pošta zdaj v Loškem Potoku, pred tem v drugih krajih. In kaj se je vmes zgodilo? Slovenski državni holding proda z Novo Kreditno banko Maribor tudi Poštno banko. Poštna banka je tista, ki je ustvarjala dobiček v tem sistemu pošte. Nekaj, kar prinaša dobiček, prodamo v davčno oazo, ljudem pa zdaj ukinjamo možnost dostopa do poštne storitev. Povsem napačen pristop in ponovno vse na škodo ljudi. In če k temu dodam še zelo pomembno dejavnost – banke, ki bi morale povezovati in servisirati gospodarstvo ter tudi prebivalce s svojimi zavezami, ki so dane brez pravne podlage, kajti nihče v Sloveniji ni imel pravne podlage, da bi dal kakršnekoli zaveze, s katerimi bi omejil delovanje naših bank, ravno tako pa ne Evropska komisija, da poda pogoj, da moramo te banke prodati; ne eni ne drugi nimajo pravne podlage za to. Ampak ne glede na to – tega vprašanja ne izpostavljamo, da to preprečimo – naše banke pravzaprav ne financirajo

gospodarstva, ker imajo slabše pogoje zaradi teh zavez kot pa druge tuje banke.

Spet nam odteka denar ven, v tuje banke, k tujim lastnikom in spet gospodarska rast manjša, kot bi sicer bila, če bi banke lahko servisirale naše izvozno gospodarstvo. In čestitke gospodarstvu, ker se je samo organiziralo! Ali si posojajo denar med podjetji samimi ali pa najemajo kredite v tujih bankah, da lahko dosegajo tako zavidljive rezultate pri izvozu, kot jih dejansko tudi beležijo. In ob vsem tem se vedno znova postavlja vprašanje pravočasnih in zadostnih vlaganj v znanost in razvoj. Iz podatkov je razvidno, da je bilo v zadnjih letih izjemno poseženo v področje znanosti, da se predvsem temeljne raziskave ne izvajajo na nivoju, kot bi se morale; in s tem posledično tudi izgubljam možnost pridobitve novih mladih znanstvenikov raziskovalcev, ki nam bodo povedali, kaj je treba narediti, zato da se ustvarja še večja gospodarska rast v Sloveniji. Ta vlaganja le počasi povečujemo, ta dva proračuna jih nekoliko povečujeta, ampak vsaj za polovico manj, kot so recimo pričakovali s strani raziskav in znanosti, vsaj za polovico manj. Ampak gre za tistih 20 milijonov, ki bi jih bilo treba dodatno dati v letu 2018 in 2019; noben znesek, ki bi bil vrtoglavo neobvladljiv, za razvoj znanosti in za razvoj mladih strokovnjakov pa je izjemno pomemben in tudi perspektiven. Ta vlaganja v raziskave in razvoj so dejansko še vedno daleč pod tistim, kar bi Slovenija morala narediti, da lahko ostaja konkurenčna in neodvisna od drugih, ki nam poskušajo tako ali drugače vsiljevati nek razvojni model, ki ne temelji na tem, da mi uspemo, ampak da uspejo tisti, ki nam ta razvojni model ponujajo.

In k temu je zagotovo treba dodati tudi sistem javnih razpisov v Sloveniji, še vedno velja sistem najnižjih cen. Ampak ta sistem najnižjih cen pripelje, da nekdo, ki opravlja tisto storitev, tisto delo, mora to opraviti po najnižji ceni. Praviloma je to daleč od tistega, kar bi bilo normalno za nekoga, ki ima ustrezno izobrazbo, da potem tudi temu primerno dobi plačilo. In v veliki meri ta sistem javnih naročil po najnižji ceni pomeni, da imamo ljudi, ki dobivajo zelo nizko plačilo za delo, ki ga opravijo. In tukaj smo spet pri tisti točki – manj kot dobijo plačila, manjša je možnost porabe sredstev in zopet ustvarjanja večje gospodarske rasti. Zakaj se vendarle ne prenovi ta sistem javnega naročanja na način, da se vsaj uvede en primerljiv sistem, kot je tudi v Avstriji; tukaj pa je smiselno vzpostaviti sistem povprečne vrednosti, ki sem ga prej poskušal razlagati pri množičnem vrednotenju nepremičnin. Določiš vrednost na razpisu in glede na te ponudbe – srednja vrednost pomeni nek ovir, okrog katerega se dejansko moraš pogajati. Samo 20 % višje ponudbe in 20 % nižje ponudbe od srednje vrednosti so tiste, ki jih potem poskušaš analizirati in izbrati izvajalca. S tem ohraniš predvsem možnost, da resnično izbereš ponudnika, ki ima znanje, ki ima svojo

tehnologijo, ki lahko potem tudi kvalitetno opravi svoje delo. Najnižje cene pa poleg tega, da slabo plačujemo ljudi, pomenijo tudi to, da se poskuša potem z nekimi dodatnimi deli, z nekimi principi izsiljevanja pokriti tisti strošek, ki je bil; in tukaj odpremo pot za korupcijo. Najnižja cena je tlakovanje poti za korupcijo, korupcija je pa tisti uničevalec gospodarske rasti, ki drastično posega v to, kako skrbno, prvič, potrošimo javna sredstva, in drugič, da imamo iz te potrošnje tudi legalen vir za polnjenje proračuna.

Ob vseh teh dejstvih, s katerimi se srečujemo v Sloveniji, ki bi jih lahko tudi v zelo kratkem času tudi dejansko odpravili, bi bil zagotovo proračun za 2018 ali 2019 vsaj za eno milijardo višji, mogoče celo višji. Kajti s tem, ko imaš sistem urejen in pregleden, se seveda tudi veliko lažje vsi odločajo za investicije, vlaganja. Dobiš stabilne razmere, ki jih lahko potem zaznaš tudi v stabilnih virih prihodkov v proračun in tudi potem pokrivanja vseh tistih obveznosti, ki jih imamo – do davčne blagajne, zdravstvene blagajne, šolstva, pokojnin in tako naprej. V teh proračunih se zelo jasno vidi, kako pomembno je, da ustvarjamo dobro gospodarsko rast, da ustvarjamo več delovnih mest, koliko se razbremenijo proračun zaradi tiste razlike, ki jo mora pač sistem zagotavljati recimo v pokojninsko blagajno. Ta dva proračuna zelo jasno kažeta, kako blagodejno je to, če imamo gospodarsko rast in če imamo tudi ljudi, ki prejemajo dostojno plačo, ker s tem tudi več prispevajo v pokojninsko blagajno. Ob teh sistemih in ob teh opozorilih, ki jih praviloma dajem praktično pri vsakem proračunu, bi ti proračuni dejansko bili bistveno višji. In če vložiš dodatno milijardo v investicije, je spet multiplikator pri gospodarski rasti, pri delovnih mestih ali pa tudi pri odplačilu obveznosti do kreditov in podobno, ki jih pač Slovenija ima. Lahko postanemo potem neodvisna država, ki se lahko s komerkoli pogaja o tem, kako in pod kakšnimi pogoji bo recimo s kom sodelovala; ali v regiji, Evropi ali pa tudi v svetu. Skratka, veliko rezerv je še v Sloveniji in prav bi bilo, da jih tudi v bistveno večji meri poskušamo izkoristiti v tem času. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj, lep pozdrav gospe ministrici!

Imam kar nekaj časa, zato bom hitel počasi. Nekdo je že prej omenjal, da številke niso samo številke. Številke niso nikoli samo številke, če jih znaš brati. Jaz vedno pravim, to sem jim tudi na OECD v Parizu razlagal, pa so me najprej malo postrani gledali, proračun je v bistvu zgodba – ali jo znaš prebrati ali je ne znaš prebrati. Tudi občinski proračun. Tisti, ki ste bili župani, občinski opozicijski svetniki ali kakorkoli, nekdo, ki zna dobro brati občinski proračun

srednje velike občine, bo odprl proračun in bo videl, kateri mali bratranec bo dobil peneze. To je naša težava. Vsi zelo radi zdaj upokojencem na dušo pihate, ker smo tik pred volitvami. Pihate jim na dušo, ker je 37 % volilnega telesa upokojencev in ker bodo verjetno naslednjo sestavo Državnega zbora oni izvolili. Name je bil Desus zelo hud, ker sem rekel, da so oni anomalija političnega sistema. Takrat so bili zelo hudi. Naj se kolega ustavi, jaz osebno to še vedno mislim. Ker potem bi lahko na primer imeli stranko Slovenskih železnic pa Franca Trčka, stranko javne uprave, ampak – nisem dokončal stavka – patologija slovenske politike ste bili pa nekateri drugi. Meni se zadnje čase, ko hočem reči SD, pogosto zareče SDS. Vmes je pa še LDS, ki se je malo transformiral, v kar se je transformiral. Tukaj tiči zajec, da imajo upokojenci penzione, kakršne imajo. To je ta fevdalizacija, ki jo jaz imenujem, ki se reče – iz naših kvot. To so se celo ne pretirano talentirani za politiko politologi v Stranki modernega centra naučili, da to rečejo. Ali pa ko reče kak gospod, žal spet, iz Desusa, freh, da je bil pa že čas, da on pride v nebesa. In to nas je, kot bi rekli v oštariji, zj..., tri pike. In smo, kjer smo. In to ni smešno in to se tudi zelo lepo vidi v proračunu. V tej debati do zdaj, ga moram pohvaliti, je edino Janko govoril o proračunu in je gledal na prihodkovno stran proračuna. Ampak on je navsezadnje podpredsednik ene pomembne stranke, ki bi moral Hanu pa še komu drugemu ušesa naviti; pa da ne bo zdaj Matjaž dvignil postopkovno. In vsak je nekaj naredil, vsak je pa tudi nekaj ..., da ne rečem kaj.

Ko sem včeraj Mira Cerarja tukaj spraševal o stanovanjski politiki, pa so mi moji rekli, zakaj ga še bolj ne navijem. Nisem ga navil, ker globoko v sebi sem vseeno gospod, pa otroci so sedeli na balkonu. Je rekel, da so to kompleksne zadeve. In naš problem je, da se ne znamo s temi kompleksnimi zadevami ukvarjati. Jaz sem prvi proračun 2014 šel zelo resno študirat, res sem celega prebral. Za vsako postavko sem šel gledat kazalce, kazalnike, indikatorje, kakorkoli hočete. Gospa Godec je prej rekla, brez kazalnikov, analiz. Tisto je bilo zame kot profesorja, ki se je kar nekaj let ukvarjal z družbenim razvojem, osebna žalitev. Ampak tako smo pač delali te proračune. Jaz včasih v šali rečem, pa smrtno resno mislim, da so verjetno stari Egipčani in Sumeri bolj resno delali proračune. Ampak to je tako zatečeno, saj sami veste, proračun je indeksacija, bolj ali manj. Malo se med samo kregate, kateri minister bo več potegnili; 25 let napačnega nas pripeljalo, da moramo v veliko večji meri fugirati pokojninsko blagajno in plačevati obresti. Ampak ko mi ljudje začnejo nabijati, jim vedno rečem – Počakajte, ne izvolimo se sami. Mi smo imeli Pahorjevo vlado, ki bi morala kaj več delati, pa je takrat Pahor skakal za, kaj je bilo že, nemško-francoskim vlakom; in zdaj ga bomo za nagrado imeli 10 let za predsednika. Dobro jutro! Pa ko je dolgo Janša čakal, da je prišel na oblast, so mi

številni ljudje rekli – Evo, smo mislili, zdaj pa malo normalno, nismo bili iz prave kvote, LDS nas ni spustil v biznis; ah, klinc, še hujše je bilo. To je zdaj nekako konec citata. In to so neka dejstva.

In eni ste tukaj govorili o nezadovoljstvu, zadovoljstvu, neradodajnosti, radodajnosti proračuna. Proračunska debata bi morala izhajati iz tega, kaj bi sploh mi radi. Dobro, saj včasih iz opozicije nabijamo vlado, ker so pač nerodno to skomunicirali. Ja, dajmo biti srečni. Sreča je v osnovi koncept pozne sholastike. Moj prijatelj je doktoriral iz tega. Ko se govori o varnosti, gospod Grims, ki ga zdaj ni, bo na veliko govoril o varnosti, pa se mu bojo peklenščki prikazovali, ampak če beremo slovensko ustavo, zelo jasno piše, kaj je varnost, ki jo mi moramo zagotavljati. Isto tudi, kako moramo usklajevati pokojnine. Ni se treba tukaj nekaj napihovat, Desus ali kdorkoli, saj imamo mi to z zakonom urejeno, kako se morajo pokojnine usklajevati. Kaj bomo iz tega zdaj doktorat delali?! Je bila vmes neka kriza, v Mariboru bi rekli, da smo bili v buli, pa se to ni usklajevalo. Ampak do boljših pokojnin bomo prišli z drugačnimi gospodarskimi temelji. Jaz vedno pravim, da bi morali vse dejavnosti gospodarstva, ki ne morejo generirati 800 evrov neto plače zadnjemu človeku, ugasniti, srednjeročno, ker je to proizvodnja reevežev. Tisto, kar pa moramo imeti kot neko obvezno javno službo, tisto moramo pa čez proračun, čez transfer ljudem omogočiti, da imajo dostojne plače.

Res je, na znanost smo čisto pozabili, bazično znanost bi kar ukinili. Če bi mi dobro razvijali bazično znanost, se nam ne bi zgodila tista šlamastika okrog arbitraže, ker imamo toliko dobrih matematikov, da bi imeli lastno kriptografijo. Mi pa še vlado imamo, da ministri in ministrice nimajo kriptografskih telefonov ali jih v nekem trenutku niso imeli. Kje je zapelo? Jaz zadnje čase dosti razmišljam – dobro, Franjo, nisi ravno najbolj pameten na svetu, daleč od tega, kdo ti je vzor v slovenski politiki. Kdo ti je vzor v slovenski politiki? Zdaj bo Vinko Gorenak razočaran, ker ne bom njega omenil, čeprav dobre blogge piše. France Bučar, potem pa se neha. Zame nista recimo Kučan in Drnovšek za vzor, ker sta oba vedela za mati vseh slovenskih afer, pa sta o tem molčala. Kučan je molčal, Drnovšek pa se je 1994 odločil, da ne bo šel košarkarja in princa teme menjati, ker bi bil to prevelik politični pretres. Zakaj France Bučar? Ker je bil državotvoren in ker je bil proti tovrstni fevdalizaciji, ki ste se jo 25 let šli. Omanu se običajno to pripisuje. Saj ni važno, kakšen je; važno je, da je naš. Naš problem je v tem, da nimamo ljudi, ki znajo misliti onkraj kvote 100 milijonov, pa da se je politično kadrovalo ljudi, ki iz milijona ne znajo v desetih letih narediti milijon in pol, kar je težko; kaj šele 2 milijona. In to je neka težava. In mislim, da bi mi morali izstopiti iz Nata, mi smo sami sebi najbolj nevarni. Reši nas pa lahko edino dosti bolj izdatna meja in mera

pameti ter ljudje, ki so sposobni misliti neko kompleksnost; tudi onkraj tega – Janša, anti Janša, kar že gledamo 20 let. Tudi to je botrovalo tovrstnemu nemišljenju. Saj mi v tej bajti ne mislimo več, to je samo neko pingpongiranje. Mi rečemo, črpanje kohezije, pa gledamo samo procentke, koliko se črpa, koliko se ne črpa kohezije. Zakaj pa jo črpamo, kakšen bo – kot bi vi rekli, liberalci – multiplikator pri tem, katere občine se bodo potem pri kakšnem vodovodu spet malo skregale in tako naprej. In bom rekel, pri celi vrsti zadev.

Gospa ministrica je recimo tukaj delala neko razliko med prispevki in davki. Naša davčna politika je kamena doba. V neki družbi in državi, ki misli sama sebe, je davčna politika dejansko instrument usmerjanja nekega razvoja. Ampak če se mi ne znamo ali pa nečemo zgučati, kaj je razvoj, ker se lažje krade, po domače povedano, tudi nimamo ustrezne davčne politike. Mi imamo davčno politiko, ki je pretirano trošarinska, ki še bolj po glavi udari reveže. Po najnovjših podatkih ima 10 % najbolj bogatih pri nas 47 % lastništva, spodnja petina najbolj revnih pa ima samo 0,5 %. To so neka dejstva, ki so skrita, ker mi gledamo samo povprečne plače ali pa zelo nizke pokojnine. In gospa ministrica ali pa državna sekretarka – ministrica ima tudi pravico, da malo zapusti ta prostor –, prispevki in davki, delati razliko. Jaz v osnovi vidim večino teh prispevkov, ki jih je ministrica omenjala, kot, bom kar rekel, medgeneracijski davek. Jaz zdaj plačujem za nekoga, ki je zdaj bolan, ki mi je s svojim delom omogočil, da imamo tak standard, kot imamo. Jaz zdaj plačujem za nekoga, če imam ših, da bo on imel penzijo. Nekdo drug bo plačeval prispevke, da ga bom imel jaz. Tako se mi zdi, da njena razlika tukaj ne pije kaj bistveno vode. In problem naših proračunov je v tem, da niso optimalni, ker premalo mislimo, kaj šele razvojni. In to bi morala biti naloga proračuna.

In da ne bom preveč nabijal Desusa, nekdo je rekel, da se on zaveda revščine upokojencev. Velika razlika je med zavedanjem in delovanjem. Mi nismo tukaj nadomestek šova Big Brother, čeprav pogosto tako zgledata. Mi bi morali tukaj odločiti, tudi o proračunu, sprejemati boljšo zakonodajo, sprejemati neke strategije, ki so izvedljive; ne pa nekih na pol pravljič. Jaz se usedem pa vam bom v treh dneh napisal 5 dobrih strategij, po tamalem, ampak kaj imamo iz tega, če se to nekako ne bo izvajalo. In zdaj gledati do leta 2012, 2013; meni se zdi, da moramo mi gledati vsaj od leta 1987 naprej. Jaz sem bil še relativno mlad – mogoče si bo to kdo težko predstavljal, niti ne tako grd, nekateri so rekli, da celo lep – 20 let nazaj, ko sem pisal za področje informatike, da smo mi v nekem leri; in to je problem. Mi smo imeli pač tisto osamosvojitvev, ker ste takrat ukinili tisti, ki ste bili – to je Desusovo maslo, čeprav je tudi ta starim odgovarjalo, kot se reče –, SDK, da se je lažje kradlo, po domače. Peterleta so inštruirali, da se gre v denacionalizacijo, katere si niti

Nemčija ne more privoščiti, čeprav je veliko bolj bogata. Ustavni sodnik Šinkovec je o tem govoril leta 1996, 1997. Dober del tedanje zgodbe je bilo, da nismo šli v šok terapije raznih sachsov in tako naprej; od leta 1997, 1998 pa mi resno ne mislimo več sami sebe. Saj je vsaka vlada poskušala nekaj narediti, vsaka vlada nas je razočarala, mogoče smo imeli tudi prevelika pričakovanja.

Ta vlada, zlasti neko novo politično prečjenje, ki je slišalo na ime Miro Cerar, ki jo jaz dostikrat imenujem vrečka presenečenja, je veliko obljubljala. Tu se pa moramo v opoziciji strinjati, je pa malo izpolnila. Tudi zaradi tega, ker mi v politiko padamo kot ..., ali veste, kaj imate, tistega čarovnika, ki zajčke vleče ven. Če se hočemo mi z Avstrijo, Nemčijo ali s kom drugim primerjati, moramo tudi ljudi šolati; tako za politiko in ljudi, ki znajo misliti. Mi imamo pa večino resorjev - kaj?! Mi imamo večino resorjev, sektor država, paradržava, od tistega »zazufanja«, da povprečna starost tam zaposlenih leze proti 48. letu ter so odločevalci stari 55 let in več. Naslednja vlada bo imela že v drugi polovici mandata velik problem z generacijsko vrzeljo, ker ne boste imeli več mlade pameti, ki bi znotraj odločevalskih procesov mislila. In tudi to bi rad videl v proračunih, pa jih ni. Janko je načel dve zelo pomembni temi – DUTB, SDH. Upravljanje SDH poteka na način nekega ne pretirano velikega gasilskega društva, se opravičujem. Poglejte si, kolikšni so prilivi Krke. Kaj se naredi? Naroči se na Madžarskem neka študija in se hoče Krko razsuvati. Preberite si intervju v Sobotni prilogi z direktorjem Krke. Mislim, da bi si ga moral vsak poslanec prebrati, trikrat, ne enkrat; ker nas pošlje, da ne rečem kam. Jaz sem delal gimnazijo v Novem mestu; Krka ima že 50 let urejen kadrovski sistem. Ta država ga v dobrem četrt stoletja ni vzpostavila. In to je v bistvu tudi dejanski problem.

Kaj je slaba banka? Slaba banka je razprodaja. Saj Slovenija je tako majhna, da celo v Levici vemo, kako je to bilo. Komu so grozili: Če ti ni prav, boš dobil knjižico. Je prišla iz Ljubljane, kot se je reklo, v Maribor, koliko bo diskontna stopnja; in to je bilo. Potem pa je še s slabega na slabše, kot je Janko rekel. In potem po eni strani govoriti, kako je fino in kul ... Berem moj Večer, ki ga najprej berem: Socialna trgovina Sotra gre v stečaj. Pa sem se osebno še s kom trudil, je občina iskala prostor. Problem je 20 tisoč evrov in 5 tisoč ljudi, ki so imeli to kartico v Mariboru. To so ljudje, ki res tolčejo težko revščino. Na drugi strani, včeraj omenjeni Zeleni gaj, v Dnevniku, da ne bodo rekli, da ljubljanskih časopisov ne reklamiram. Pravi Cerar, da imamo stanovanjsko politiko. Najemna stanovanja, za dvosobno bo najemnina 436–500 evrov, 6 mesečnih najemnin moraš plačati vnaprej, na to nabiješ še stroške. Kdo si pa to lahko privošči?! Pa zgornja dohodkovna meja bodo neto dohodki 3 tisoč 811. Verjetno je med nami, poslankami in poslanci, kdo, ki s

partnerico ali s partnerjem nima te neto plače. Jaz bom kar rekel zelo neakademsko – Nehajmo se zabavati! In to je to. In ko se potem gleda stroške. Mi bi lahko dosti cenejše življenje imeli, če bi imeli urejeno stanovanjsko politiko, ki je nimamo; če bi imeli urejen javni potniški promet, ki ga nimamo; če bi imeli urejen še cel niz drugih suportivnih zadev, ki jih družba mora imeti urejene; in misliti. Jaz zase vedno pravim, da bi bil najbolj srečen človek na svetu, če nikoli ne bi rabil biti lastnik nepremičnine in prevoznega sredstva, kaj več od bicikla. Pa imate družbe ne tako daleč od nas, kjer vam je to omogočeno, od mene dobrih 15 kilometrov zračne linije naprej. Avstrija tudi pobere 7 % več javnih prihodkov, kot jih poberejo mi; pa niti niso toliko bolj delovni kot mi, niti toliko – pa naj mi ne zamerijo državljanke in državljani Avstrije – bolj pametni kot mi; samo zavedajo se, da krave ne morejo pustiti crkniti, da v določenem trenutku lahko namolžeš samo določeno količino mleka. Mi, ki smo s kmetov doma, vemo, da niso vsakega pustili mleka molsti. Je bila ena najboljših resničnih anekdot prejšnjih volitev, ko tisti kmet gospoda Pahorja ni pustil v hlev, ker je vedel, da bo to preveč negativno vplivalo na krave. In potem delaš analizo mleka in bo to mleko nekako doseglo nižjo ceno. Tudi to bi se moral zavedati predsednik države, še ob čem drugem.

Jaz bi lahko nihal tukaj cel niz nekih zgodb, cel niz sektorskih politik, ki nam manjkajo, ampak vi navsezadnje še tisto, kar se zmenite ... Ta zgodba zdaj z OECD, pa tudi če jaz ideološko prav ne spadam tja, zakaj je to v osnovi zapelo. Saj so meni tam povedali; ker je na koncu izpadlo, da bi to razvojno strategijo Slovenije v bistvu furala štiri ministrstva. Hops, pa imate tukaj vaše kvote, pa je verjetno potem nekdo s tem v bistvu nezadovoljen. Mi bi verjetno rabili tudi manj ministrstev, če se že široko o proračunu pogovarjamo. To je ena redkih zadev, ki je meni všeč – švicarski model. Ni mi všeč pranje krvavega denarja, ampak Švicarji imajo po horizontali sedem, osem ministrstev, kar pa seveda pomeni, da bo manj kolačkov za podeliti nekim pomembnim političnim akterjem. Izhajajoč iz tega stanja, ki ste ga vi zakuhal, in če ga ne bi zakuhal, Trčka nikoli v politiki ne bi bilo pa verjetno tudi Levice ne, ali pa še koga drugega po naslednjem mandatu, se moramo končno začeti ukvarjati z vzpostavljanjem pogojev za te neke politike. In tudi zaradi tega mi amandmaje predlagamo. Nisem jaz zgolj naključno gospoda Cerarja včeraj spraševal o stanovanjski politiki. V bistvu je nimam. In to je en amandma, kjer znotraj proračuna iščemo sredstva. Da ne boste spet esemcejevci tulili letos pri amandmajih, da zaradi fiskalca tega ne moremo. Mi premikamo peneze, mi ne dvigujemo proračuna. Prosim, ne me več intelektualno žaliti. Upam, da kdo iz SMC to posluša, vsaj preko radia. In zaradi tega smo našli denar, v bistvu 6 milijonov za končen začetek razvoja stanovanjske politike. Leto dni nazaj tudi nekaj mojih zelo dobrih bivši

študentov, ki so imeli zelo resno zastavljen, še zdaj imajo, projekt stanovanjskih zadrug. Privlekli so pol Evrope v Ljubljano – mi je žal, da je niso v Maribor – na Fakulteto za arhitekturo in se o tem resno pogovarjali. To je naloga odgovorne politike. Mi nimamo nobene resne politike za mlajše od 40 let. Z njimi se moramo ukvarjati. Če se bomo z njimi ukvarjali, bodo tudi upokojenci imeli boljše penzije. Mogoče Dususa potem več ne bo ali pa se bo združil z Levico ali s SDS, saj ni važno, pustimo stati, ampak to so resne zadeve, s katerimi se moramo ukvarjati. Če ste že zavozili to državo tako, da mladi težko pridejo do služb, če dobijo plače, ki niso ravno nekaj, če jih že primerjam s to našo »Afstrijo«, kot mi gor radi rečemo; jim moramo potem vzpostaviti pogoje, da jih ne bo betonmafija zagrabila za 20 let pa banke s švicarji ali podobnimi zgodbami. To je zame neka odgovorna politika.

Druga zgodba. Zdravstvo. Vsi radi govorite o zdravstvu. V proračunu za 2019, bom kar govoril s tem, če je povezana debata, smo našli dobrih 15,5 milijonov evrov za investicijska vlaganja v zdravstvo. Kje smo jih vzeli? Vzeli smo jih predsedovanju Evropski uniji. Saj smo mi imeli neko predsedovanje Evropski uniji, pa se je tam na Brdu nekaj naredilo. Predsedovati Evropski uniji, če le-ta vmes ne bo razpadla, se da tudi na bolj skromen način, ni treba zdaj nekega novega betona zidati zato. Jaz prihajam iz Maribora, imamo na papirju UKC. Če imate neko univerzo, kjer izvajajo približno, kaj šele dober študij medicine – v Gradcu pravijo, da je mariborski študij medicine bolj zasnovan kot mariborski, pa ne govorim kar na pamet –, potrebujete tudi delujoči univerzitetni ključni center. Tukaj je podobna zgodba kot pri Slovenski vojski, smo rekli, da bomo imeli profesionalno vojsko, nihče se ni ukvarjal s kadrovanjem, pa bi vam lahko spet Krko omenjal. Pa je tam sedel nek viden politik iz SDS, da malo še desnica faše, ki se je hvalil, kako UKC Maribor nima minusa. Zdaj pa pravijo gospodu Flisu, kaže, da preveč esejistične ... o razvoju oddaja naprej. Med nami bi bil lahko kak minister, ki bi rekel, kako je ta gospod prišel do njega; pa je v medijih tulil – Dajte mi 20 teh. Potem, off the record pa mu je rekel – Tri mi daj, saj več jih ne rabim. Da se je lahko hvalil, kako je on super direktor, čeprav kot direktor seveda ni imel vpliva na to, kar je določala politika tu in izvršilna in na ravni zavarovalnic. In zaradi tega recimo predlagam v imenu Levice ta amandma, da UKC v Mariboru končno dobi nek osnovni denar, da se začne razvijati univerzitetni ključni center; ker tudi UKC Ljubljana navsezadnje rabi neko konkurenco in ker mi rabimo bolj pravično razdelitev tega in ker smo mi na naši strani Trojan drugo-, tretjerazredni državljani.

V zdravstveno blagajno plačujemo iste prispevne stopnje kot vi, ki živite na tej strani. Jaz imam zelo rad Ljubljano in Ljubljance, nimam pa rad te bajte v veliki meri, ker ne delamo dovolj kvalitetno, da ne bo pomote. To je

dejansko problem. Jaz sem edini iz opozicije iz Maribora z okolico. Pa smo imeli tudi Dravske elektrarne, ki se izčrpavajo. Če vi iz koalicije trikrat ne bi glasovali Mirotu, hops, pa bi se začelo misliti. Ampak je šel mandat mimo. Ampak v tem amandmaju ne zalagamo samo za UKC Maribor, ampak mi glede na geografsko členitev Slovenije potrebujemo dva UKC-ja; potrebujemo pa tudi resen razmislek o reformi zdravstvene mreže. Ne more vsaka bolnišnica izvajati vsega. Ampak tukaj boste potem poslanci in poslanke začeli ropotati. Jaz sem že zdavnaj rekel, da se iz Maribora z veseljem peljem na Ptuj, Ormož ali pa v Mursko Soboto, če se tam specializirajo za nekaj. Tukaj so tudi prihranki v proračunu, če se dotaknem zdravstva, ampak tukaj mora biti tudi naša odgovornost. Imate nek pozitivni lokalizem; imate pa lokalizem, ki je tudi razvojno negativen, da boste vi napenjali nekaj. Nek del, ki zdaj spada pod »šumijo gozdovi domači«, Židanovi, se bo iz Ljubljane selil v Kočevje. Pa sem rekel, da vas bodo poklopčkali po glavi, da je tam ceneje; pa so rekli, da ni ceneje – v Smeltu imamo za kvadrat 7 evrov, tam bomo imeli 9. Pa naj grejo novinarji gledat, kdo bo zdaj zaslužil tam. To so tudi zgodbe, o katerih moramo pač razmišljati, ko se pogovarjamo o proračunih in gledamo te zadeve.

Včeraj sem dobil odgovor vlade, ker drezam, ker je portal Pod črto zvrtil – da še SD-ju ne ostanem dolžan – nek programček. Novo Slovenijo sem tam obdelal, Peterle pa SDK; Joško, da ne boš mislil. Neka firmica je sprogramirala nek programček v vrednosti 6 tisoč 200 evrov, zdaj pa ministrstvo gospe Kopačeve letno plačuje 600 tisoč evrov za vzdrževanje. Vi, ki ste malo nori na avte, za razliko od mene, predstavljajte si, če bi vas servisiranje avta toliko stalo, bi ga imeli?! Plus hkrati, mimo razpisa še 2–3 milijone. Pogledaš na računalnik, javno dostopno, 93 % vsega biznisa, ki ga ima ta firma, je s tem ministrstvom. In kaj je odgovor vlade? Smo se s tem nategovali skoraj cel mandat. To smo zdaj prepustili sodstvu, bla, bla, bla. In takih zgodb, levi, desni, saj levi v bistvu niste bili, mogoče socialdemokratski; desni, ki ste bili na oblasti, če grem gledati, jih je toliko. Pa Janko zadnje čase, verjetno tudi zato, ker je malo užaljen glede tega, kar se mu je zgodilo v stranki, to objavlja. Meni se zdi, če se midva skupaj usedeva do konca mandata, da najdeva tiste manjkajoče milijone za drugi tir. Jih najdeva! In to so zgodbe, o katerih se moramo resni politiki začeti pogovarjati. In to je tudi odgovornost državljanov in državljanov, da se ali sami spustijo v politiko, ne pa da samo sprašujejo, joj, kako pa ti to preživiš; ali pa so vsaj toliko odgovorni, da grejo na volitve in volijo tiste, ki so sposobni te zadeve početi. Ker mi se moramo tudi zavedati tako imenovanega Petrovega načela. In to je tudi odgovornost vseh resnih političnih strank, skupin, da predlaga nekaj ljudi, ki niso prišli zato, da bodo prišli malo h koritu, da si bodo

malo nakradli; ali kot so za nekega gospoda rekli, da se v življenju ni najedel škampov, pa lahko zdaj vsak dan škampe je. Da pridejo neki ljudje, ki imajo tudi umirjeno hormonalno situacijo in se grejo resno politiko ter vrnejo neko profesionalno deontologijo; to, kar bi Miro Cerar imenoval etika in morala. Težko pa govorimo o etiki in morali neke stranke, ki zamenja tri ministrice razvojno najbolj pomembnega resorja, pod katerim je izobraževanje in znanost. Saj veste, zakaj smo jih menjali. Prva in tretja sta spadali v tiste za pripravljenost.

In seveda nadzorniki, nadzor. Ter premislek nujne davčne reforme, ampak ne spet na horuk, kot to mi radi delamo, ampak zakaj in kako. Že pri tem nepremičninskem davku, kakorkoli ga boste imenovali, ki ga nihče noče zagrabiti. Seveda se moramo malo zavedati, kako so naši ljudje prišli do teh bajt, kako jih težko vzdržujejo in tako naprej; po drugi strani pa moramo z davčno politiko pritisniti v regulacijo trga najemnih stanovanj. Ni to spet tako težko, da mi tega ne bi zmogli, če bi hoteli, ampak potem se bodo od nekoga penezi razkrivali. Verjetno ne od tistih spodnjih 20 %, ampak od zgornjih 10 %, katerim bomo obdavčili toliko in toliko praznih nepremičnin ali bo pa moral pokazati toliko pa toliko najemnih pogodb. In ko to suma sumarum pogledam, človeka zbode v oči, z izkušnjo Patrie pa, če hočete, TEŠ-a in še kaj – da smo mi obljubili Natu in bomo v osmih letih dali milijardo 200, čez 150 milijonov letno; skratka tri četrtine teh penez, ki nam manjkajo za drugi tir, letno. Za kaj? Za neka oklepna vozila, za katera se bo čez pet let nekdo spomnil, da jih moramo malo popraviti, vmes bomo prodali Fotono. Danes si v časopisu preberite, kako dela danes Fotona. In čez 10 let bo pa Nato-standard, da so to neke stare kante. Vmes bomo imeli še PESCO, da še malo evropska tako imenovana obrambna industrija, če ta evfemizem prevedemo, vojna industrija nekaj največjih evropskih držav, nam pa izpuli iz proračuna vsaj še nekaj 10 milijonov.

Zaključil bom tu, da bodo imeli tudi moji še kaj za povedati. Mi smo sami sebi najbolj nevarni. Mi ne potrebujemo Nata, mi verjetno potrebujemo enega dobrega psihiatra, pa verjetno potrebujemo tudi zaključek neke zgodbe o krivdi. A veste, ta obsedenost s krivdo. Vsi, ki ste bili na oblasti, ste nekaj, bom povedal kar v ljudskem jeziku, zajebali. Ste naredili tudi kaj dobrega, ste pa pogosto in še sedaj skupaj kradete. Zato bi tudi iz proračuna rabili več penez za tretjo vejo oblasti, da se končno osamosvoji, da se končno tudi oni začnejo iti resno kadrovanje; da ne bo ljubica kakšnega ostarelega sodnika preko Sodnega sveta predlagana tja in tja; ampak bo predlagan res nekdo sposoben, za katerega bomo dali tudi peneze, da ga bomo našolali. Plus bazična znanost, plus mladi. Delate teater iz teh 8 tisoč mladih. Še več mladih bi moralo v tujino hoditi, samo mi bi jim morali iz proračuna dati možnosti. Moj drugi politični vzor je Olof Palme. Starejši se

ga mogoče malo spomnite, ubili so ga. On je kot študent, podobno kot jaz, ogromno na štop prepotoval, jaz sem malo manj. Njegov ukaz je bil, ko je bil na oblasti, katerikoli študent iz države, iz katere je bil, malo guglajte, ne bom vam vsega povedal, pride na ambasado, mu morajo pomagati. Jaz vedno pravim, da morajo zlasti mladi ljudje brez Mojce Mavec iti v tujino. Ne mi srat o naborništvu. Dajmo ljudem, dajmo mladi generaciji, dajmo vsakemu toliko penez, da se gre pol leta potepati po tujini, pa bomo imeli čez deset let dosti boljše proračune in tudi dosti boljše politike. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Bojana Muršič.
Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Po tako burni razpravi se skoraj težko skoncentriram pa nadaljujem. Moram sicer reči, da je kolega Trček kar nekajkrat šel iz okvirov proračuna, ampak nič zato. Kljub temu bi želela povedati sledeče. Seveda beležimo gospodarsko rast, ki si jo lahko samo želimo. Ta bo po podatkih znašala skoraj 4,4 % oziroma lahko tudi več. Tudi ta pozitiven trend se kaže v proračunu, kar je vsekakor spodbudno. A kljub temu bi želela opozoriti, da z gotovostjo lahko rečem, da posamezniki te gospodarske rasti še vedno v tem proračunu ne bodo občutili, kajti s tega stališča je proračun še vedno premalo ambiciozen. Menim, da ljudje, ki imajo minimalne dohodke, potem so tu brezposelni, upokojenci, ki so šli po ZPIZ-2 v pokoj, potem tudi invalidi, pa tudi mladi, ki enostavno ne najdejo zaposlitve in nimajo rešenega stanovanjskega problema. Ti ljudje so na robu obupa. Predvsem imam v mislih te, ki prejemajo minimalne dohodke in upokojece, ki s temi dohodki, ki jih prejemajo, enostavno ne morejo preživeti meseca. Dolgovi se jim kopičijo in enostavno jih pahnejo v nezavidljiv položaj. Takrat pride do deložacij, ki si jih ne želimo, ki bi jih moralo biti bistveno manj oziroma do njih sploh ne bi smelo prihajati. Do deložacij prihaja tudi zaradi neporavnanih obveznosti iz naslova najema stanovanja ali pa tudi zaradi tega, ker ne morejo plačati električne energije. Mislim, da je v takšnem primeru potrebno, da skupaj stopijo institucije, kot so centri za socialno delo in tudi druge ustanove, da do teh deložacij ne pride.

Ta proračun, ki ga imamo danes na mizi, ima prednosti in slabosti. Ker v proračunu zagotavljamo dodatnih 136 milijonov za pokrivanje izgub v zdravstvu, bi lahko rekli, da je to ena izmed prednosti proračuna. Ampak na drugi strani se takoj vprašamo, ali je temu res tako. Najprej se vprašam, zakaj je prišlo do teh izgub. Ali so res te izgube nastale zaradi prenizkih cen? Ali do teh izgub prihaja zaradi odprave nesorazmerij, neplačevanja

zdravstvenih storitev? Če je temu res tako, se na tem mestu sprašujem, kje smo čakali tako dolgo. Če pa je do izgub prihajalo zaradi tega, ker so vodstva ravnala negospodarno z javnimi sredstvi, potem pa je to problem; in to velik problem, ki se nikakor ne bi smel prenašati na davkoplačevalce. To odgovornost bi morali iskati pri samem vodstvu. V mislih imam predvsem preplačevanje žilnih opornic in tudi ostalega zdravstvenega materiala, kajti vsi vemo, da so se žilne opornice preplačevale; vodstva pa enostavno niso uspela ali niso mogla dati nekega dodatnega navora, da bi se cene teh materialov zniževale. Izgube so se akumulirale iz leta v leto in so dosegle takšno stopnjo, da je ogroženo delovanje bolnišnic in s tem posledično tudi oskrba pacientov. Zato na tem mestu mislim, da je pravilno, da se zagotavlja dodatni denar v proračunu za zagotavljanje teh izgub, vendar nam mora biti to v poduk. Treba je pogledati te vzroke, sanacijski odbori morajo odigrati svojo vlogo in pri tem si tudi vodstva ne smejo zatiskati oči.

Zgodilo se je v letošnjem letu tudi to, da nekatere bolnišnice niso zmogle plačati plač zaposlenim. Do tega enostavno ne sme priti in če v proračunu ne bi imeli sredstev, bi lahko prišlo do velikih težav. Vsekakor menim, da je investicij v zdravstvu bistveno premalo. Mislim, da s temi sredstvi, ki jih dajemo v proračun, gasimo požare. Na drugi strani bodo izgube v zdravstvu še vedno ostale in upam, da bodo sanacijske uprave rešile ta dolg oziroma zmanjšale stroške delovanja. Na eni strani govorimo o dolgovih v zdravstvenih domovih, na drugi strani pa se nam bodo ustvarjali oziroma se nam že ustvarjajo dolgovi v socialno varstvenih zavodih, kajti socialno varstveni zavodi delujejo na podlagi zakonskih določil. Mi smo sprejeli zakonsko določilo o odpravi nesorazmerij in enostavno socialno varstveni zavodi nimajo več dovolj sredstev, zato so se jim začele pojavljati izgube, kajti cen med letom oziroma za nazaj ne morejo spreminjati. Na tem mestu apel vladi, da dejansko začne razmišljati tudi v tej smeri. Pozitivno pa mi je v tem proračunu tudi to, da se zagotavljajo sredstva za specializacijo in pripravništvo. S tem se bo razbremenila zdravstvena blagajna in upam, da bo ta prihranek, ki bo v zdravstveni blagajni, namenjen za skrajševanje čakalnih dob. Pozitivno v proračunu je tudi to, da se zmanjšujejo sredstva za nadomestilo za brezposelnost, kar posledično pomeni, da se stopnja brezposelnosti zmanjšuje; prav tako pa ni več masovnega odpuščanja delavcev, kar je vsekakor dobro. A pri tem si ne smemo zatiskati oči, področji dela in sociale morata biti prioriteta tudi te vlade. Sproščanje varčevalnih ukrepov je na dolgi rok dobro in s tem moram pohvaliti tudi to, da bo 45 tisoč družin deležnih otroškega dodatka. Bi pa si vsekakor želela, da bi vlada razmislila tudi o tem, da je treba spodbujati rojstva otrok, kajti vsi vemo, da se demografija slabša; in enostavno bi morali razmišljati v smeri

ponovne uvedbe dodatka za vse starše ob rojstvu otroka.

Za vse upokojece je predvidena uskladitev pokojnin. Deležni bodo tudi izredne uskladitve pokojnin v aprilu za 1,1 %, prav tako bodo upokojece deležni letnega dodatka za rekreacijo. Tudi področje infrastrukture, ki se povečuje za 28 %, je pohvalno, a pri tem, moram poudariti, se mi poraja kar nekaj vprašanj. Kakšni so bili kriteriji pri uvrstitvi posameznih projektov v proračun? Predvsem se sprašujem, kako se bo nadaljeval projekt zahodne obvoznice v Slovenski Bistrici, kajti v proračunu za leto 2018 je planiranih 250 tisoč evrov. Zanima me, ali bo ta višina sredstev zadostovala za izvedbo projekta, saj je treba izpostaviti, da gre za zelo posebno investicijo, ki bo razbremenila Partizansko cesto in tudi središče starega mestnega jedra. Investicija je tudi vitalnega pomena za prebivalce Slovenske Bistrice in tudi vse ostale, prav tako pa vitalnega pomena za veliko podjetje Impol. Prav tako izpostavljam primer rekonstrukcije ceste Ruta–Lovrenc–Pesek. V proračunu za leto 2018 ne sledi v celoti podpisanemu sporazumu iz avgusta tega leta. Zakaj to navajam? V sporazumu je navedeno, da je celotna investicija vredna okoli 5 milijonov. V sporazumu se investicija nekako prolongira na 2–3 leta, obveznost s strani države je v višini 3 milijonov. V proračunu za leto 2018 je zagotovljenih zgolj 38 tisoč evrov in v letu 2019 500 tisoč. Če ta znesek seštejemo, je tega dejansko bistveno manj, kot je predvideno v podpisanem sporazumu. Osebnost se mi sicer zdi nesprejemljivo, da se podpiše sporazum, sredstva pa se potem v proračunu ne zagotovijo. Moram pa reči iskreno, da mi je bilo ob podpisu sporazuma jasno povedano, da se s podpisanim sporazumom prevzemajo tudi proračunske obveznosti, zato se mi na tem mestu postavlja vprašanje, komu sedaj verjeti, kdaj in kako se bo investicija vršila naprej. Veliko je še za povedati, vendar časa enostavno več nimam. Kljub temu pa želim povedati, da je tudi pohvalno, da se povprečnine za občine povečujejo, še zdaleč pa ta povprečnina ni v višini zakonsko predpisane, določene višine, ki znaša nekaj čez 600 evrov. Mislim, da bi država morala slediti temu, da bi se več sredstev zagotavljalo za povprečnine, saj so občine tiste, ki zagotavljajo kvaliteto bivanja svojih občanov v kraju. Hvala lepa.

PODPRESEDNİK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Andreja Potočnik.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Predsedujoči, najlepša hvala. Kolegi in kolegice, pozdravljeni!

Kar nekaj besed smo danes že slišali o samem proračunu, pa mi dovolite, da mogoče – predvsem za gledalce, ki nas danes gledajo – obnovim splošno sliko, ki se pač dogaja na slovenskem prostoru, predvsem gospodarski

del. Evropska komisija je 9. novembra objavila jesensko gospodarsko napoved, in sicer piše, da je slovensko gospodarstvo v prvem polletju raslo z veliko hitrostjo; realni bruto domači proizvod se je povečal za 4,8 % in s tem presegel predkrizno raven; domače povpraševanje se je še naprej povečevalo, okrepile so se tudi investicije, in sicer za 10 %; zasebna potrošnja se je povečala za 3,4 %, predvsem zaradi višjih osebnih dohodkov, ponavljam, zaradi višjih osebnih dohodkov. Že v zapisu komisije nam je jasno, kaj ima navaden, povprečen državljan – ima višje osebne dohodke, kar pomeni, da lahko troši več. In s tem imamo tudi večje zaupanje potrošnikov. Rast izvoza je ostala močna in preseгла rast uvoza, kar je dodatno prispevalo k presežku tekočega računa. Imamo tudi mi v Republiki Sloveniji svojo inštitucijo, ki se ukvarja z napovedjo, to je Umar, ki ocenjuje 4,4-odstotno gospodarsko rast. Kaj vse se skriva za tem podatkom 4,4 %? Umar ocenjuje, da se bo izvoz povečal za 8,8 %. K rasti bodo po daljšem času prispevale tudi investicije. Pričakuje se 9-odstotno povečanje na strani investicij. Spodbudni so tudi podatki, da zasebni sektor ponovno veliko investira. Če želimo, da zasebni sektor investira, to pomeni, da mora imeti prihodke. In seveda me veseli podatek, da se denar ne zadržuje samo na bančnem računu. Vsi vemo, da Slovenci spadamo med tiste varčevalce, ki precej denarja zadržujejo v bankah.

Umar ocenjuje, da se je v večjem delu končal tudi proces razdolževanja podjetij. Kaj to pomeni? Pomeni, da bodo podjetja del svojega dobička tudi uporabila za investicije, kar je spet izjemno razveseljav podatek. Banke so obnovile kreditiranje, kar pomeni, da se je denarni tok med bankami in podjetji zopet aktiviral. To je spet spodbudno za investicije in nadaljnjo rast slovenskega izvoza. Kot že omenjeno, eden od izjemno pomembnih razveseljujočih podatkov je zasebna potrošnja. Beležimo pa tudi dobre rezultate na trgu dela. Vedno nam je očitano, da govorimo samo o nižji brezposelnosti. Naj vam povem podatek o zaposlenosti, tudi ta številka se viša. Po oceni Umarja se bo v letošnjem letu zaposlenost povečala za 2,7 %; v lanskem letu se je povečala za 1,9 %. Nadalje, že tudi večkrat povedano, se znižuje brezposelnost, kar pomeni, da se povečuje tudi število izplačanih plač. To pomeni, da imajo prebivalci na razpolago več dohodka za trošenje. Tukaj se konkretno vidi, kako lahko državljani občutijo gospodarsko rast. Toliko mogoče za uvod o splošni sliki.

V razpravah v petek in soboto na odboru in tudi že danes pri stališčih poslanskih skupin nam je bilo povedano, da ima naša vlada na voljo več kot 1,4 milijarde v primerjavi z letom 2014. Da, to drži. Za kaj pa ta vlada porablja ta denar? Ta vlada namenja 92 milijonov več za obrambo, 68 milijonov več za znanost, 62 milijonov več za notranje zadeve in varnost. Veliko govora je tudi o usklajevanju pokojnin

oziroma o samih pokojninah. Drži podatek, obveznost državnega proračuna do ZPIZ-a je skladno z zakonodajo v letu 2018 za 330 milijonov nižja, kot je bila leta 2014. Za upokoјence pa je seveda najbolj pomemben podatek, ne glede na to, iz katerega konca se zagotavlja denar, ali je to državni proračun, ali je to KAD, ali ZPIZ, da je najbolj pomembno to, da bo v letu 2018 ZPIZ-blagajna razpolagala s 433 milijoni več kot v letu 2014. To se mi zdi izjemno pomemben podatek, ker vemo, da nam je vedno predstavljena samo ena plat zgodbe. Usklajevanje pokojnin. V letu 2016 je bilo usklajevanje dvakrat. Prvič januarja 2016 za 0,7 % in potem še v oktobru, zopet izredno usklajevanje za 0,4 %. To pomeni, da smo v letu 2016 namenili 36,8 milijona več za pokojnine. V letu 2017 so se pokojnine uskladile že v januarju za 1,15 %. Za letni dodatek je bilo namenjeno 21,6 milijona več kot v letu 2016. V letu 2016 se je letni dodatek pri pokojnini, višji od 750 evrov, ni izplačal; medtem ko so vsi s pokojninami, višjimi od 750 evrov, prejeli 90 evrov letnega dodatka v letu 2017, se pravi letošnje leto. Za leto 2018 je dogovorjena redna in izredna uskladitev pokojnin v višini 1,1 %, za kar bomo potrebovali dodatnih 50 milijonov. Toliko mogoče o konkretnih številkah, kar se tiče pokojnin in usklajevanja pokojnin.

Bilo je tudi očitano, da vlada ne nameni dovolj za raziskave in razvoj. Po statističnih podatkih, ki nam jih nudi Eurostat, je Slovenija vlagala v raziskovalno dejavnost in v razvoj te dejavnosti skupno v višini 2,21 % BDP. To je nad povprečjem Evropske unije. Drži pa podatek, da je prispevek privatnega sektorja skoraj 70 % vseh vlaganj. To nas uvršča v sam vrh; predvsem je pa to posledica davčnih olajšav za vlaganje v raziskave in razvoj. Kaj se še na tem področju dogaja, kaj se bo še dogajalo? V pripravi je zakonodaja za visokošolsko raziskovalno dejavnost, imamo strategijo internacionalizacije znanstvenega sodelovanja ter druge razpise iz kohezijskih sredstev, kot so raziskovalni in razvojni projekti – 45 milijonov, raziskovalna infrastruktura – 35 milijonov, teamingi – do 30 milijonov ter aplikativni projekti – 2,5 milijona. To pa so še nominalni zneski, ki podpirajo podatek, da tudi vlada dr. Mira Cerarja vlaga v raziskave in razvoj ter se zaveda pomembnosti tega področja.

Kolega Jožef je – pozdravljen, Jožef! – na odboru omenil, da ga skrbi predvsem implementacija zakona o razvojni podpori Pomurski regiji, ki smo ga v tem letu podaljšali. Seveda sem se šla takoj pozanimat na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter sem dobila odgovor, da bo ciljna vrednost, to je 33,2 milijona nepovratnih sredstev, dosežena do konca leta 2019. Pa mogoče še podatek, koliko je bilo do sedaj porabljene in kakšni so plani do konca leta 2019. V letu 2010 je bilo namenjeno 3,8 milijona evrov; 2011 – 3,6; 2012 – 4,4; 2013 – 2,9; 2014 – 4,2; leta 2015 – 3,8 in v letu 2016 – 2,6. V letu 2017 je planirana

poraba 4,1 milijona, v 2018 – 2,1 milijona; od tega gre 1,7 milijona iz integralnih virov; 0,4 milijona pa iz virov Evropske unije, mogoče ta podatek ni bolj znan. V letu 2019 je planirana poraba 1,7 milijona, in sicer 1,3 milijona iz integralnih virov in 0,4 milijona iz virov Evropske unije. Ko to na koncu seštejemo, dobimo skupaj 33,2 milijona nepovratnih sredstev. Omenjeni so pa tudi povratni viri v skupni višini 668 tisoč 126 evrov za mikrokredite, za večje ter za večje kredite za investicije podjetjem; zadaj pa imamo to še razdeljeno na pet instrumentov, pa ne bi šla zdaj preveč v detajle. Verjamem, glede na dobro voljo, ki smo jo že pokazali do sedaj, pokazal jo je tudi minister Počivalšek, da bo tudi absorpcijska sposobnost Pomurja, da vse to uspešno počrpamo; da bomo imeli tudi primerne in ustrezne projekte prijavljene ter da to uspešno zaključimo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem!

V svojem prispevku se bom dotaknila samo dveh točk in si srčno želim, da me slovenski upokojeanci poslušajo. Med upokojeanci je završalo, ko so slišali, da jim na postavki 21 – Pokojninsko varstvo nekdo nekaj jemlje. V letu 2018 bo zaradi ugodnih razmer na trgu dela več zaposlenih, posledično tudi večji priliv prispevkov za socialno in pokojninsko varstvo, več sredstev za ZPIZ, manj je treba prispevati iz proračuna za izplačilo pokojnin po določeni formuli. Če se na postavki 21 nabere več sredstev, kot je treba po zakonu, za pokojnine, so to namenska sredstva proračuna. Škodljivo je zavajati upokojeance, zlasti tiste, ki so še vedno pod pragom tveganja revščine, da jim nekdo nekaj jemlje. Formula za izračun pokojnine določa, koliko mora država po zakonu prispevati v pokojninsko blagajno Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Kako smo pokojnine usklajevali? Redno in izredno, ne bom naštevala, ker je predhodnica pred mano in še marsikdo o tem spregovoril. Veseli pa me, da je po ZPIZ-2 bilo določeno, da je zagotovljena minimalna pokojnina v višini 500 evrov in ta velja že od 1. 10. naprej. Žalosti pa me, da si morajo nekateri z neresnicami zagotavljati bodoče volivce prav med upokojeanci.

Naj se dotaknem še druge točke, in sicer kakšen učinek ima letni dodatek za upokojeance. Predlog, ki ga je ponudila Poslanska skupina nepovezanih poslancev, ponuja dva razreda. Naj povem, da je razporeditev teh sredstev enako težka kot razporeditev, ki jo predlaga vlada, in da je o predlogu z dvema razredoma treba reči, da desettisočim najrevnejšim upokojeancem vzame ta predlog 140 evrov in daje tistim, ki imajo večje

pokojnine. Pri razporeditvi v pet razredov pa se, mislim in verjamem, ta razporeditev razporeja bolj pošteno; in sicer od 410 v 1. razredu, v 2. razredu 270, v 3. razredu 210, 4. razredu 160 evrov in v 5. razredu 100 evrov letnega dodatka. Tudi ta, ki ima 850 evrov, bo prav gotovo s 100 evri vedel, kaj početi. Mislim, da je treba gledati to zadevo v celoti; ne pa zgolj s parcialnimi ukrepi, s katerimi se poskuša dosežati zgolj navidezno skrb za upokojeance. Ravno več razredov naredi večji učinek za vse upokojeance, ki imajo nižje pokojnine; in teh je bistveno več. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Tisti, ki govorijo o populizmu, morajo najprej postaviti predse ogledalo. In zdaj bom navedla konkreten primer. Gospod Karl Erjavec je v nedeljo po volitvah rekel, da škoda, da smo imeli drugi krog, ker bi te 3 milijone lahko namenili upokojeancem. Škoda, da mu niste povedali, da tega upokojeanci ne potrebujejo. V istem zamahu, takrat ko govorite o tem, da bi 3 milijone dali upokojeancu, tem istim upokojeancem 80 milijonov vzamete. No, zdaj pa povejte, kaj je populizem! Veste, koliko volitev je to, koliko drugih krogov volitev je to, to je populizem; in zato je slovenska politika v tako slabi luči, kot danes je. 3 milijone bi dali, če ne bi bilo drugega kroga, ampak 80 jih bomo pa za vsak slučaj vzeli. To je dejstvo. In to je populizem, tako to je, spoštovani gospe in gospodje.

Drugo dejstvo. Gospod Horvat je v soboto na odboru navedel podatek, da so se pokojnine od leta 2006 do leta 2016 realno znižale za 16, mislim, da 16 in pol odstotka. Ja, menjale so se vlade, menjali so se predsedniki vlad, menjali so se finančni ministri, ampak ena stalnica in ena konstanta je pa vedno prisotna. Ali lahko verjamete, da je to Desus? Vseh deset let je v tej zgodbi prisoten Desus! To je dejstvo. In vse, kar bi želela povedati tudi jaz, če se že gremo tukaj nastopanje slovenski javnosti, je to, da za slovenske upokojeance še vedno veljajo varčevalni ukrepi, vredni v tem trenutku 21 milijonov evrov. Je vredno pri upokojeancih varčevati 21 milijonov ob milijardi več prihodkov? Ne vem. Ste se tako odločili! Seveda imate pravico, samo ne mečite peska v oči slovenskim upokojeancem. Gospod Jurša je prej govoril o nekem lopatanju denarja v banke. Povejte mi, zakaj ne odlopatate 1,5 milijarde, o kateri se govori, da jo je preveč v bankah, in dajte jo upokojeancem. Veste, zakaj? Zato, ker veste, da to ni res. Je pa populistično vsak dan stresati laži in neumnosti in zavajati slovensko javnost; odlopatajte – njegove besede uporabljaj – to milijardo in pol in jo razdelimo upokojeancem. Moj glas za to imate. Ampak, seveda je treba zbrati pogum in te stvari narediti. Ja, takrat, ko ni

gospodarske rasti, takrat, ko ni denarja, logično, da se pokojnine niso mogle usklajevati. Logično. Ampak danes imate milijardo in pol več, spoštovane kolegice in kolegi, v enem letu, samo v enem letu imate milijard in pol več in vi še vedno pravite, pri upokojencih je treba varčevati. To je dejstvo in vsi upokojenci naj bodo veseli, da jim boste dali teh borih nekaj odstotkov. To je populizem. Številke, ki sem jih predstavila, še kako držijo. In res je, da je moja vlada skupaj z vami, skupaj z Desusom, za upokojece dala 330 milijonov več. Pa tega ne morete obrniti, kakorkoli obračate, je to dejstvo.

V tem proračunu poleg te napake manjka ena velika prioriteta, to so mladi, in poleg tega manjka nekaj več za okolje. Nič ni rečeno o zelenem, če malo parafraziram. Triglavski narodni park, Državni zbor sprejeme sklep – Vlada nič. Zakaj? Ne vem. Kolega Jurša pred mano je tukaj kričal, da Državni zbor nima vpliva na proračun, ampak on bo potrdil proračun, ki ne bo upošteval zakonskih zahtev Državnega zbora. Je to prav? Ne vem. Je to stara praksa? Tudi, če je, je nova vladna stranka rekla, da jo bo spremenila, pa nič od tega, vse gre po starem, tako pravi moj kolega iz prve vrste.

Kaj je s tem, da smo zapisali vodo v ustavo kot pravico vseh, pitno vodo? Nič! Nič se ne zgodi. Niti zakonov, ki bi morali biti pripravljeni, niste pripravili. Niti tega, kaj šele denar. Vse to bo pač počakalo novo vlado. Ja, tudi zadnje volitve so nam postavile vsem ogledalo. Ja, ljudje ne zaupajo v politiko, ampak zato, ker eni populistično obljubljuje nekaj, potem pa v vladi delate vse kaj drugega. In to so številke, lahko telovadimo, vsi skupaj smo odgovorni. Vsi skupaj smo odgovorni, da so se pokojnine realno znižale, verjetno bi bilo prav pogledati tudi po letih, koliko, kaj in koliko gospodarske rasti, koliko denarja je kakšna vlada imela na voljo. Toliko, kot jo ima vlada Mira Cerarja, že 10 let ne. Ampak vi se otepate in branite in govorite koliko, da ste za te upokojece naredili, ker ste jim dali dve kepici sladoleda – smo slišali prej. Gospod Jurša je rekel, da je to res. Lahko tudi v skodelici ješ sladoled, ni nujno, da rabiš kornet, ampak za dve kepici sladoleda se prodajati upokojencem kot zagovornik upokojencev je pa žalostno. Žalostno. In pri milijardi in pol, spoštovane kolegice in kolegi, bi morali najti teh borih 20 milijonov in končati varčevanje, zato ker je prav tako. Lahko iščete razloge, lahko obračate stvari, ampak številke so dejstva in številke govorijo zase.

Več kot 60 drugih krogov bi gospod Erjavec lahko upokojencem dal, pa mu boste s postavke, kjer piše Pokojnine to odnesli. Škoda, da se greste samo populizem, lahko bi pokazali, kaj je prav. Še vedno je možnost, še vedno je možnost v Zakonu o izvrševanju proračuna, tudi če moj amandma ni pripravljen tako, kot vi mislite, da je prav, ga popravimo in napišemo to, kar bi bilo prav. Lahko tudi več kot 410 evrov, če

mislite, da je za to denar. Jaz sem pač bila realna in naredila to iskreno, kar res mislim, da je čas. Upokojenci ne smejo čutiti varčevanja do leta 2020, če imamo gospodarsko rast – in imamo jo, dokazano jo imamo –, če državni proračun razpolaga z milijardo in pol več kot leta 2014. Če je res, da pravite, da je v naših bankah več denarja, ga odlopatajte in ga dajte upokojencem. Ne samo s populizmom, ampak dajmo z dejanji pokazati, da nam je res do tega.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Je še želja po razpravi? Prosim, če se prijavite.

Mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Uvodoma povem, da ne bom podprl vladnega proračuna, spremenjenega z rebalansom za leto 2018. Razlogov, zakaj ga pa ne bom podprl, je pa več. Predvsem bi rad povedal, da predlagani rebalans proračuna ni takšna zgodba o uspehu, kot ga poskušajo predstaviti tako predsednik Vlade kot ministrica za finance in ne nazadnje tudi kot sama koalicija, Stranka modernega centra, Desus in pa Socialnih demokratov. Dejstvo je, da ta vlada živi v bistveno drugačnem okolju kot predhodne vlade. Dejansko so prihodki približno za več kot 1 milijardo višji, vemo, da je neka gospodarska rast, ključno pa je, kar ugotavljamo pa ne nazadnje tudi vsi, da ne teh povišanih prihodkov za več kot eno milijardo evrov v državnem proračunu kot tudi gospodarske rasti ne občutijo tisti, ki bi to morali; to so pa državljanke pa državljani Republike Slovenije. Ti pa tega ne občutijo v svojih denarnicah.

Spoštovani kolega Prikl, mislim, da ne. Tudi vaši upokojenci, ki se tako zavzimate za njih, so vam že to tudi povedali in ni tega. Usklajevanje pokojnin za dve kepici sladoleda, mislim, da je to žalostno pri več kot eni milijardi višjih prihodkih. Prepričan sem, da marsikateri upokojenec bi tudi vam osebno ali pa članom vaše poslanske skupine poslal kakšen mail, kako so se jim pokojnine, recimo v obdobju zadnjih petih let, povečale.

Ta vlada se nekako hvali, da je proračun za leto 2018 bil v pozitivni, to pomeni, da bo imel presežek. Res je, planirate presežek 51 milijonov, vendar dejstvo je, da ta presežek bo zaradi enkratnega dogodka, in sicer priliva evropskih sredstev v višini več kot 200 milijonov evrov. Do sedaj je bil proračun v presežku samo enkrat v zgodovini Slovenije, in sicer leta 2008 in to obdobje, ko je vladala vlada Janeza Janše. Poglejte, tudi če ste vi napisali, da bo presežek za leto 2018, vemo, da gre tukaj zaradi enkratnega dogodka, ni pa še verjetno tudi nobene garancije. Kajti, marsikaj se lahko seveda tudi spremeni. Dejstvo je, da tudi Fiskalni svet ni dal tiste pozitivne ocene temu predlogu sprememb proračuna za leto 2018.

Fiskalni svet je po pregledu makroekonomskih napovedi in napovedi javnofinančnih gibanj ocenil, da so predloženi proračunski dokumenti le deloma skladni s fiskalnimi pravili, ki veljajo v obdobju, v katerem Slovenija še ne dosega srednjeročnega fiskalnega cilja. Bi rekel, tudi tisi ključni nadzorni organ proračuna, ne samo opozicijske poslanske skupine ugotavljamo, da s tem proračunom ni čisti vse okej oziroma da to ni takšna zgodba o uspehu, kot jo poskuša na nek način predstaviti sama koalicija.

Treba je povedati, da tisto, kar je zasluga za rast prihodkov, je predvsem gospodarstvo. Gospodarstvo je tisto, ki polni proračun. Namesto da bi ta vlada in ta koalicija za uspešno delo gospodarstvo tudi nagradila, ga dejansko potem na nek način z višjimi dajatvami, z dodatnimi obremenitvami tudi kaznuje. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da glede na povišane prihodke in visoko gospodarsko rast bi ta vlada in ta koalicija in predvsem Ministrstvo za finance lahko šli malo odločneje k zniževanju samih davkov. Vendar te prihodke, ki ustvari gospodarstvo, imam jaz občutek, da jih ta vlada raje porabi zase, predvsem za tiste svoje ugodnosti, ki jih imajo. Mimo tega žal ne moremo. Dejstvo je, da se plače v javnem sektorju povečujejo. Osebo nisem proti višjim plačam. Absolutno sem pa proti višjim plačam v javnem sektorju na račun gospodarstva. Dejansko je značilnost te vlade, da vlada s politiko povečevanja davkov in dodatnega zadolževanja. Lahko pridemo tudi do ugotovitve, da se dolg države v primerjavi z letom 2014 pa do konca leta 2017 bo povečal. Tukaj smo skeptični, ali so ta zadolževanja tudi upravičena ali ne. Prepričani smo, da politika zadolževanja in politika dodatnih obremenitev in dodatnih davkov ni tista, ki bi Sloveniji zagotavljala razvoj.

Treba je še povedati, ko smo že pri pokojninah, veliko smo danes razpravljali, sigurno so pomemben segment tudi na področju proračuna, visoka postavka, tudi procentualno v strukturi odhodkov se nameni za leto 2018 planiranih malo več kot 1,2 oziroma 1,3 milijardi evrov. Pri tem je pa treba spomniti, da so bili odhodki za pokojninsko blagajno v letu 2014, recimo, tam 1,65 milijarde evrov, kar predstavlja, bi lahko rekli, skoraj 400 milijonov več. Dejstvo je, da po eni strani zaradi gospodarske rasti, zaradi manjše brezposelnosti je potreba po tem, da proračun polni pokojninsko blagajno, nižja, kar je seveda pozitivno. Po drugi strani pa, kot smo že povedali na odboru, ni pa nikjer nobene omejitve, da bi pa ta vlada, ki se tako hvali, kako skrbi za upokojece, lahko dala še dodatna sredstva. Tukaj sem pa mnenja, da bi lahko, kajti dejstvo je, da je čas, ko bi se pokojnine morale usklajevati, ko bi morale te pokojnine biti višje, predvsem pa zaradi vseh teh dogodkov, ki so se zgodili v preteklosti. Mi smo financirali tako bančni sistem kot ostale zadeve z več milijardami, nekako za upokojece se pa tukaj stvar pozabi.

Večkrat je bilo danes tudi s strani marsikaterega koalicijskega poslanca slišati razpravo o zloglasnem ZUJF, ki je bil sprejet v času Janševe vlade. Desus je takrat tudi bil v tej vladi. Tisti poslanci, ki so takrat bili v tem parlamentu, vedo, zaradi česa se je takrat ZUJF sprejel, da se je dejansko sploh Slovenija rešila pred kolapsom, ki ga je pa povzročila predhodna vlada, vlada Boruta Pahorja, finančnega ministra Križaniča in koalicije, ki je vladala od leta 2008 do leta 2011. Vendar ti koalicijski poslanci, ki danes razlagajo o tem zloglasnem ZUJF, glejte, 3 leta in pol ste na mandatu, imate škarje in platno v svojih rokah, vendar se niste odločili, da bi ukrepe, ki so bili sprejeti za časa ZUJF, tudi preklicali. Še več, vi ste začasni ukrep, ki je bil sprejet v času vlade Alenke Bratušek v zvezi s davkom na dodano vrednost, začasnega spremenili v trajnega. Marsikateri ukrep ZUJF, ki pa tudi po mnenju stranke SDS ne bi bil več potreben, ste vi podaljšali. Kajti ekonomske razmere in pa gospodarske razmere na trgu in predvsem delo slovenskih gospodarstvenikov in gospodarstva grejo v to smer, da bi se zadeva lahko zmanjšala.

Saj, kaj nas še moti pri tem proračunu? Prepričani smo, da je ta proračun daleč od tega, da bi lahko rekli, da je naravnan razvojno. Marsikateri, tudi ministrica za finance se je hvalila, kako je, bi rekel, ta proračun razvojno usmerjen. Vam bom prebral samo en podatek. V zadnjih 9 letih se je državni prispevek za naložbe z 1,9 % bruto domačega proizvoda sesedel na vsega 0,5 % bruto domačega proizvoda. To pomeni, da za razvoj Slovenije da država manj kot za vojsko; in vojska je že tako in tako obubožana. Ta podatek se je znižal z 1,9 na 0,5, ta naložbena politika same države. V to naložbeno politiko za raziskave in za razvoj, ker je bilo prej omenjeno s strani ene izmed poslank, vključuje še ves privatni sektor. Govorim o naložbah, za katere je odgovorna država.

Trošarinska politika. Prepričani smo, da trošarinska politika je napačna. Ne nazadnje še vedno ne razumem, zakaj je liter nafte v Sloveniji 20 centov dražji kot liter nafte v Avstriji ali zakaj v Celovcu za tisoč litrov kurilnega olja družina plača 150 evrov manj kot za tisoč litrov kurilnega olja v Mariboru, Ljubljani, Murski Soboti. To se mi zdi, da so vse postavke, ki bi se dale zniževati, sploh pa na osnovi teh večjih prihodkov proračuna; vendar ne. Kot sem že omenil v svojem stališču, tisto, kar gospodarstvo ustvari, ta vlada in ta koalicija raje poje in pa popije.

Ne moremo še enkrat mimo NLB; NLB, sem prepričan, da bo imel vpliv na proračun leta 2018, kaj šele na leto 2019. Prepričan sem, da ministrica in na Ministrstvu za finance nekaj skrivajo, kajti tako že v soboto na Odboru za finance kot danes vehementno trdijo, da NLB ne bo imela vpliv na proračun za leto 2018. Prepričan sem, da ga bo imel; imel ga bo vsaj skozi ali dividendno postavko ali z odprodajo

nekaj drugega. Tako še vedno pričakujem tekom današnje razprave dodatna pojasnila.

Omenili smo tudi, kaj se bo dogajalo s tako imenovanimi izbrisanimi podjetji, da tukaj obstaja velika nevarnost za Slovenijo, da bo Evropsko sodišče za človekove pravice odločilo, da je bil ta izbris neustaven, nezakonit in da bo država morala izplačevati visoke odškodnine. Dejstvo je, da se je zadeva uvrstila na Veliki senat Evropskega sodišča za človekove pravice v Strasbourgu in da po nekaterih ocenah bi celoten znesek teh odškodnin lahko prinesel eno milijardo evrov, kar pa predstavlja precejšen zalogaj. Vemo tukaj, da gre za približno 17 tisoč pravnih subjektov. Ne nazadnje to visoko odškodnino je potrdil in se je zavedal tudi minister za pravosodje in mislim, da neke v poletnih časih je meni na poslansko vprašanje na to odgovoril kot pozitivno, da obstaja veliko tveganje za Slovenijo, pri tem pa je treba poudariti, da takrat zadeva še ni bila uvrščena na Veliki senat sodišča za človekove pravice v Strasbourgu.

Prepričan sem, da Vlada je totalno padla, in koalicija, na črpanju evropskih sredstev. Tukaj sem prepričan, da je zadeva katastrofalna in ne nazadnje ne morem kupiti argumenta, ki ga ves čas ta vlada uporablja, da je slabo črpanje posledica preslabo postavljenega informacijskega sistema. Za ta informacijski sistem je nekdo odgovoren, vi ste na oblasti več kot tri leta in pol in prepričan sem, da bi lahko tukaj kaj naredili.

Ne nazadnje v Sloveniji imamo 1,3 milijone davčnih dolgov, nepobranih davkov, za davčni primanjkljaj sem prepričan, da je previsok. 1,3 milijarde davčnega dolga predstavlja že skoraj 15 % vseh prihodkov v proračun Republike Slovenije. Tukaj gre za tako imenovani aktivni in neaktivni davčni dolg. Še večji šok zame osebno pa je, ko pogledaš statistiko in podatke za nazaj, da je Republika Slovenija od leta 2014 do danes odpisala za več kot pol milijarde evrov davčnega dolga, to pomeni več kot 500 milijonov evrov. Spoštovana koalicija, spoštovane državljanke in državljani Republike Slovenije, predstavljajte si, kaj pomeni v danem trenutku več kot 500 milijonov. Ta denar bi lahko bil namenjen za zdravstvo, za šolstvo, predvsem tam, kjer ima Slovenija v danem trenutku največ težav.

Danes v uvodni predstavitvi, ki jo je imela ministrica za finance, ko je predstavljala segment s področja zdravstva, se mi zdi, da je tukaj šlo za norčevanje iz državljanek in državljanov Republike Slovenije, kajti ministrica je na nek način predstavljala, kako učinkovit zdravstveni sistem imamo, kako imamo učinkovito vodenje zdravstvenih sistemov, javnih zavodov s področja zdravstva, ne nazadnje smo pa mesec dni nazaj v Državnem zboru sprejemali interventni zakon za več kot 125 milijonov evrov pokritja izgub v javnem zdravstvenem sektorju, pa predvsem na račun neučinkovitega vodenja. Ministrica je v svojem

uvodnem nagovoru tudi razlagala, kako se čakalne vrste v zdravstvu znižujejo predvsem na račun večjih odlivov s strani proračuna v zdravstveni sistem. Mislim, kot da bi ministrica za finance živela v nekem drugem svetu!

Ne glede na vse skupaj sem prepričan, da je sreča samo v tem, da je to zadnji proračun, ki ga pripravlja ta koalicija, zadnji proračun, ki ga pripravlja vlada Mira Cerarja. Kajti če pogledamo zgodovino tega mandata, je predvsem dejstvo, da je ta vlada imela politiko zadolževanja, politiko novih davkov in politiko dodatnega obremenjevanja predvsem gospodarstva in državljanek in državljanov Republike Slovenije. Hkrati se bo ta vlada zapisala tudi v zgodovino vseh vlad do sedaj v zgodovini Slovenije, da v celotnem svojem mandatu niste sprejeli niti enega amandmaja, ki ga je opozicija predlagala k proračunu, pa tako za leto 2018, pa 2017, pa 2016, pa 2014. Niti enega. Ne najdete niti enega sredstva upravičenega, kar predlaga opozicija. To je bilo prvič v zgodovini Republike Slovenije. Recimo, v našem mandatu, ko je vlado vodila Slovenska demokratska stranka, smo večkrat šli nasproti opoziciji, kajti zavedali smo se tega, da tudi opozicija verjetno lahko pripomore k dokumentu, ki je najpomembnejši za razvoj Slovenije, z nekaterimi svojimi predlogi. Ne nazadnje, nazadnje, ko je vlado vodila Slovenska demokratska stranka in Janez Janša 2012, je tudi opozicijska stranka Socialnih demokratov proračun podprla. Ampak mi, žal, tega ne moremo, razlogov je preveč, odgovornost za to pa sprejemate vi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo in lepo pozdravljeni tudi v mojem imenu!

Dobivam občutek, da se danes pogovarjamo o proračunu ZPIZ, pokojninske blagajne, veliko je tukaj govora o upokojevcih. Prav patetični so ali pa ste nekateri, ko skušate tako obračati besede. Ne bom govoril o populizmu, ampak tako nekorektno prikazati, kaj ni bilo narejenega oziroma bi moralo po vašem mnenju biti več narejenega za upokojeince, da ste enostavno zelo lahko preberljivi in ljudje, verjemite, ne nasedajo na te floskule. Če je populizem, karikirano, da smo dali par kepcev sladoleda upokojevcem, je to vseeno boljše, kot da kolegica Alenka Bratušek, ki verjamem, da me neke v zapečku poslušajo – kot da pa kažete upokojevcem ali pa ste kazali upokojevcem sladoled skozi šipo. Mislim, da nekaj je pa vseeno bilo narejenega oziroma nekaj pa vseeno ta proračun odraža; jaz ne bom rekel, da je idealen, ker takšnega ni, da se namenja več za varnost. Pa ne izključno obrambnemu sistemu v neposrednem pomenu besede, ampak tudi na področju obrambe pred poplavno ogroženostjo, požari in tako dalje, da to je nek doprinos, da se namenja procentualno in nominalno več; večji znesek za znanost in

raziskave; več za infrastrukturo; več za zdravje – to so vseeno neki tisti elementi, ki me navdajajo z optimizmom, da je ta proračun vendarle razvojno naravnani in da je toliko optimističen, da je vendarle toliko pozitivno nastrojen, da lahko prinaša neke pozitivne učinke tako v smislu zagotavljanja socialne države na eni strani kot spodbud gospodarstvom, da se še to naprej razvija in nosi svoje pozitivne učinke. Ja, tisti famozni ZUJF – jaz uporabljam ta pridevnik poleg tega zakona –, ki je posegal v celo vrsto socialnih transferjev, ga mehčamo in smo ga praktično omehčali. Z naslednjim proračunskim letom več ne bo praktično nobenih učinkov tega famoznega, bom še enkrat ponovil, ZUJF; vračajo se nazaj socialni transferji vsi, tudi otroški dodatki kot del družinskih prejemkov, vračajo se višji DSP, nadomestila za brezposelne in tako dalje in tako naprej.

Kaj je bilo narejenega na pokojninskem in invalidskem zavarovanju? Najnižjo pokojnino smo seveda dvignili na 500 evrov za polno delovno dobo, ampak tu se seveda ne bomo ustavili, dokler ne bo najnižja pokojnina takšna, da bo omogočala upokojujencem dostojno življenje. To ni socialni korektiv, to je vendarle tisti prejemek, ki ga upokojujenci dobijo za svoje minulo delo, ko so se odrekli in izgrajevali to družbo ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani, prosim!

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa predsednik, da skrbite za red, je potrebno očitno.

Nadalje, napaka pokojninske reforme je bila prostovoljna vključitev v pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Odpravili smo to anomalijo in se bo ljudem, ki so plačevali in bili na nek način zavedeni, tudi to povrnilo, pokojnine se bodo seveda zvišale. Kar zadeva valorizacij, ja, majhni koraki, začeli smo usklajevati po petih sušnih letih, če hočete, ko se niso pokojnine usklajevale, smo začeli jih usklajevati tako redno kot izredno. Desus je tisti, ki je prinesel v koalicijski sporazum tudi to, da če bo gospodarska rast več kot 2,5 % od GDP per leto, da bomo pokojnine usklajevali. Takrat se je mnogokomu to zdelo smešno, nedosegljivo, nemogoče. Rekli so: Tu imate, itak ne bo prišlo do tega. Evo, prišlo je do tega. V letošnjem letu, v naslednjem letu in v vseh naslednjih letih upamo, da bo poleg rednih usklajevanj zapisano v sistemskem zakonu tudi izredno usklajevanje pokojnin. Ne bom tratil besed pri letnem dodatku, regresu, je kolegica Kovačičeva zadosti jasno povedala. Ja, vedno pa ostaja v tem kaskadnem sistemu – ne več, kot je bilo pred krizo, 2 razreda, sedaj 5 razredov –, vedno obstaja tista nevarnost, da nekdo, ki ima en evro višji ali nižji dohodek prejeme na leto, pač izpade in dobi nižji znesek. Ampak mi ocenjujemo, da je pač potrebno, da je v tej masi upokojujencev, da je pač 5 teh razredov, ker

ocenjujemo, da je to bolj pravično. In evo, dobijo vsi, ne glede na višino pokojnin. Nikoli pa ne bomo do konca zadovoljni, vsaj do takrat ne, dokler ne bodo vse tiste pokojnine na tej ravni, da noben upokojujenec za svoje minulo delo ne bo rabil imeti takšne pokojnine, da bo tvegala socialno izključenost in tudi na tem bomo delali.

Naš, zaenkrat še neuresničen, cilj ostaja seveda demografski sklad, ki smo ga želeli prinesli – in smo ga prinesli – v koalicijski sporazum. Zaenkrat se še ni udeležil – upanje vedno nazadnje umre –, tako da tudi tukaj še upamo, da bo kaj iz tega.

Nove Ljubljanske banke tukaj ne bom omenjal, ker tudi ne vidim direktnega vpliva na proračuna, ki ju zdajle spreminjamo oziroma bomo spremenjena, verjamem, tudi sprejeli. Ena bolečina pa ostane, da so bile te banke prekaptalizirane in ena izmed državnih bank prekaptaliziranih, to nas, Mariborčane, še posebej boli, Nova Kreditna banka Maribor praktično šenkana, prodana za bagatela. Nimamo je več, dividende ne prihajajo niti več na to stran Atlantika, ampak kar tam ostajajo in to je seveda ena bolečina, ki so pač nekateri, ki so bili takrat na oblasti in so dajali zaveze in hodili po drage kredite v Ameriko, ki jih danes by the way nadomeščamo s cenejšimi krediti, dali obljube in je bilo pač nekaj treba realizirati. Nekaj časa si bom pustil, da bom lahko še komu odgovoril, ker pričakujem, da bo tudi kakšna reakcija z vaše strani na to moje izvajanje. Hvala lepa zaenkrat.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi, vsem prav lep pozdrav tudi iz moje strani!

Ko poslušam razprave mojih sokolegov z vladne strani, imam občutek, kot da so v opoziciji ali pa, da se ne zavedajo, da so na vladni strani; skratka, izražajo nezadovoljstvo nad proračunom. Ampak poglejte, spoštovani kolegi, vi ste tisti sestavni del vlade, ste vladni regulatorji. Vi pripravljate dokumente, vi ste pripravili proračun, ste sestavni del tega in sedaj ne jokati in stokati. Drugo vprašanje pa je, kaj ste pa naredili. Spoštovani Desus, vi ste obljubili, zelo jasno in glasno obljubili: Pokojnina bo tisoč evrov. Jasno in glasno. Danes pa vprašajte vaše upokojujence, če so zadovoljni, tisti, ki imajo 350, 400, 500 evrov pokojnine, če so zadovoljni s stranko Desus, ki daje samo obljube, naredi pa zelo malo. Tako bi tu rekel, treba se je zavedati dejansko, kdo je tisti sestavni del vlade, vladni regulator, ki ima to možnost. Mi v opoziciji pa na tiste pomanjkljivosti, ki jih opazimo, ki jih na terenu vidimo ali ki jih vidimo na neki prioriteti – verjamem, da za vse segmente je seveda v proračunski malhi premalo denarja – in zato je treba izbrati neko prioriteto.

Pa se bom na nekaj področij osredotočil, ker vidim, da se nekako mačehovsko obnašamo do nekaterih področij. Pa mogoče začnem res kar na prvem mestu s pokojninami. Po mojem mnenju je razkorak med najnižjo in najvišjo pokojnino v Sloveniji neprimeren. Po mojem mišljenju je treba najnižje pokojnine dvigniti, tiste visoke, privilegirane pokojnine, ki so med 2 tisoč evri in 3 tisoč evri, tiste je pa treba znižati. To bi bil pravi ukrep, ki bi dal tudi določene rezultate in tudi zadovoljstvo v širšem delu med upokojenci, ki prejemo tiste najnižje pokojnine.

Pa naj grem malo bolj na strokovni, tehnični del. Protipoplavni ukrepi. V proračunu že, ne samo v tem proračunu, tudi že v prejšnjih dveh, opažamo relativno majhna sredstva za zmanjšanje protipoplavne nevarnosti; skratka za investicijska vlaganja, da se zmanjšuje možnost povzročanja škod s strani ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani!

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): ... poplav. Kajti treba se je zavedati, da poplava ni potres, ki ga ne moreš napovedati. Poplava je ponavljajoča posledica večdnevnega dežja, povprečno dvakrat na leto. Dvakrat na leto se v povprečju soočamo s poplavami. To ne gre za zadevo, katero ni moč napovedati. V povprečju dvakrat na leto jo lahko pričakujemo. Občutno občutno premalo sredstev namenjammo reševanju protipoplavne varnosti in potem seveda z odškodninami poplačujemo povzročeno škodo, namesto da bi s strokovnim pristopom, z investicijami in seveda tudi z ostalimi ukrepi preprečili povzročanje škode, ki jo nudijo narasle hudourniške reke v času poplav. In na koncu – kdo je to kriv? Krivi smo mi sami, da k temu področju ne pristopimo, tako kot bi se moralo.

Na ministrstvu je kar nekaj projektov, sprejetih prostorskih ureditev, tudi izdelana projektna tehnična dokumentacija; skratka, projekti so pripravljene takoj z možnostjo, da se preide v realizacijo, vendar ni sredstev. Zelo dobro poznam porečje reke Savinje, tako v zgornjem toku, v spodnjem toku, pripravljena tehnična dokumentacija za izvedbo, konkretno tudi odsek od Prebolda do Letuša, ureditev levega brega reke Savinje v dolžini cirka 7 kilometrov na čakanju že sedem, osem let. Zgodi se popolnoma nič. Savinja tam prestopi bregove, povzroča škodo in tako naprej. Skratka, voda teče, zgodi se popolnoma nič, povzroča škodo – pristopa, ukrepa, posluha dejansko ni.

V nadaljevanju, če pogledam segment prometa, kajti proračun je le pogled v prihodnost in najprej se bom osredotočil na tiste postavke, ki ne zahtevajo velikih finančnih sredstev. To je priprava prostorske in tehnične dokumentacije. To je prvi korak pristopa pri nekem projektu in tukaj se vidi usmeritev. V proračunu se vseh teh usmeritev ne vidi! V tem momentu se ne

pripravlja niti en nov projekt s prometnega področja, da ne govorim o tretji razvojni osi, projektno-tehnično dokumentacija se ne izdeluje. Če govorim o odsekih v navezavi proti Hrvaški, Postojna–Jelšane, Koper–Dragonja, niti postopki za umeščanje teh tras niso v teku, pa vemo, da ta umeščanja trajajo tam nekje pet, sedem, celo do dvanajst let so tisti z najdaljšo dobo. V tem proračunu se ne vidi niti pričetek teh prepotrebni segmentov, ki bi jih bilo treba nujno pričeti, vsak dan se pa soočamo s prometnim kaosom na vseh segmentih ali, da ne rečem, na vseh koncih Republike Slovenije. Pa se na veliko že govori, da je potreben tretji pas na avtocestah. Res je, da se je vožnja z vseh koncev Slovenije proti Ljubljani z ene ure zdaj podaljšala že na dve uri. V petih letih se bo ta vožnja s prvotne ene ure podaljšala na tri ure. Pa tudi tretji pas na avtocesti tega ne bo rešil, ampak je en bistvenih tehničnih segmentov, ki bo povzročal velik kaos, ljubljanski obroč avtoceste. Slej ko prej bo treba razmišljati o zunanjem obroču okrog glavnega mesta Ljubljane. To bo največji zamašek v prihodnosti, kar se tiče prometa v Republiki Sloveniji. Poglejte si ta magnetogram čez pet let, kaj sem danes na tem mestu s svojo prognozo tu napovedal, da v roku petih let bo največji prometni zamašek ljubljanski obroč, ki te rešitve dejansko v tem trenutku nima, se niti ne načrtuje in to bo največja ovira in največja cokla v prometu v Republiki Sloveniji.

Skratka, priprav velikih projektov, priprav prostorske umestitve, priprava, izdelava tehnične dokumentacije, da se te rešitve začnejo oziroma vzpostavijo v nek tek, teh rešitev v proračunu v nobenih postavkah ni zaznati. Jih praktično ni. Jih ni! Je nekaj segmentov na področju železnic, ta famozni drugi tir, itak vemo, kako teče in kako je ta zadeva speljana preko posebnega zakona, čeprav bo tudi proračun Republike Slovenije imel tu posledice tudi pri tem projektu.

Če grem na področje gospodarstva. Več ali manj vse razprave so usmerjene samo v odhodke. Zelo redko se kdo usmeri s svojo razpravo glede prihodkov v proračun Republike Slovenije. Prihodki so načrtovani za eno milijardo več kot prejšnje leto. Seveda je to posledica strategije te vlade. To se pravi, absolutno bi rekel, da z represijo pridobivanje večjih prihodkov v državni proračun, na vsakem koraku, na vsakem segmentu višanje davkov, višanje kazni; skratka, več represije v prometu in na vseh segmentih ali če kdo ne odkaže drevesa na svoji parceli v skladu z vsemi pravili, skratka gre za zelo represiven pristop in na ta način se tudi višajo prihodki. S tem bi se strinjal, če bi ti povečani prihodki bili pravilno tudi v nadaljevanju porabljeni oziroma porabljeni tako, da bi potencirali in ustvarjali družbeni prihodek v krogu potem nazaj v proračun. V tem primeru bi se strinjal, kajti večina teh prihodkov gre za lastno porabo ali drugače rečeno, za porabo javnega sektorja. Ampak tu se nikakor ne

usmerjam na policijo in vojsko, ki dobro opravljata svoje delo v minimalnih finančnih zmožnostih, ampak na celoten drug segment javnega sektorja. Da ne govorim o javnih agencijah in tako naprej; skratka teh nepotrebnih in predimenzioniranih služb je ogromno. Ogromno!

Ja, Vlada se zelo rada pohvali oziroma stranka SMC: Smo zelo uspešni, smo v Republiko Slovenijo pripeljali Magno. Ne, niste je pripeljali. Slovenci smo jo kupili. Stalo je to 28 milijonov. To je stalo 28 milijonov, da smo Magno pripeljali v Slovenijo. Če bi v poslovni conici Hoče naredili poslovno cono s temi 28 milijoni, bi lahko zgradili kompletno poslovno cono, pa vam garantiram, da bi lahko zaposlili več, kot pa bo zaposlila Magna na tem prostoru. Magno smo kupili, ne pa pripeljali, stala nas je 28 milijonov, Yaskawa nekaj manj, nekaj čez 5 milijonov. Magno smo kupili, nismo je pripeljali in tega ne štejem kot velik gospodarski uspeh. Treba se je pa zavedati, da gospodarstvo je tisto, ki ustvarja prihodke v proračun, ki ustvarja višje pokojnine, ki ustvarja boljše razmere v zdravstvu, šolstvu in vseh ostalih segmentih. To je gospodarstvo. V gospodarstvo se ne vlaga na tak način oziroma s takšnim načinom bi se jaz ne hvalil. Bi se ne hvalil. Pomagajmo domačemu gospodarstvu oziroma sam sem mnenja, da če bi z 28 milijoni pomagali domačemu gospodarstvu, bi lahko zaposlili več.

Ne bom se dotaknil, ker dejansko res ni vezano na proračun, ampak kljub vsemu posredno je – prodaja NLB. Glejte, kupnina sploh ni pomembna, če ti v nek poslovni subjekt vsako leto vlagáš velike milijone – no dobro, par let nazaj smo vlagali več kot milijardo letno –, potem je to sod brez dna, ne pa državna srebrnina. Zakaj se Vlada tako brani prodaje NLB, je, mislim, da že vsem državljanom zelo, zelo jasno in da tu ugibanj več ni. Ne gre za to, da to povzroča oziroma da je segment bančne in finančne stabilnosti republike, ampak da je to segment soda s pipo, ki ima denarni curek zelo jasno in natančno usmerjen. Tako s to kupnino, pa četudi je za 5 evrov, je treba NLB seveda prodati, da potem ne bo treba vlagati teh silnih milijonov v našo največjo banko.

Skratka, ta regulacija v samem proračunu je nepravilno usmerjena, seveda zaradi tega tudi sam proračuna za leto 2018 v takšnem obsegu ne morem podpreti, s temi usmeritvami. Mi smo vedno doslej pripravljali amandmaje, sugestije, izboljšave, predloge, v vseh teh letih niti en predlog od opozicije, pa ne glede na stranko, niti en predlog od opozicije ni bil upoštevan. To se pravi, da gre za zelo jasno namenskost: opozicija nima popolnoma nič prav oziroma tudi če ima prav, jo bomo absolutno preglasovali. To se pravi, ne gre za dobro Republike Slovenije, ampak gre za politično prevlado, kdo bo koga preglasoval, ne pa to, kdo ima prav. Vam, koalicijski poslanci, bi rekel takole: treba je ločiti kaj je fino, kaj je pa prav. Fino je tisto, če nas z lahkoto preglasujete. To je

fino. Državljeni Republike Slovenije pa bodo to presodili, če je to prav. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala lepa, predsednik, za besedo.

Malo prej, ko je kolegica Bratušek razpravljala, kar užival, ker bom kmalu tudi jaz dosegel tisto jo mejo, ko mi bo pripadala pokojnina. Pa bi se kar malo pridružil njeni razpravi, da glede na to, da je preko milijarde več prihodkov kot do sedaj, pa da Desus, ki igra odločilno vlogo v tek koaliciji, ne poskrbi za tiste, ki so jih izvolili, in ne vem koliko mandatov ste že, kolegi in kolegice, v vladi, da izgleda, da vas večje koalicijske stranke rabijo zaradi tega, da s tem krotijo potrebe upokojencev. Ker očitno bolj skrbi stranka za svoje politične veljake, da so vseskozi pri koritu, kot pa za tiste upokojence, ki imajo po 200, 300 evrov pokojnine na mesec in morajo s tem preživeti. Res ste sedaj polno minimalno penzijo dali na 500 evrov, to je miloščina, in s tem ste povzročili to, da se ni treba truditi, da bodo tisti z najmanjšo plačo plačevali čim več prispevkov, ker bodo tako ali tako imeli 500 evrov penzije; tako tisti, ki imajo 600 evrov plače minimalne, kot tisti, ki bodo imeli skoraj 900 evrov. Ker za 870 evrov povprečne plače ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Malo miru!

ZVONKO LAH (PS NSi): ... je ravno tako 500 evrov penzije, kot za tistega, ki ima 600 evrov, ker manj kot 500 evrov ne more dobiti. In to ni stimulatívno, ni pošteno. Govorijo nam tudi tisti, ki imajo invalidske penzije, za nas niste pa nič poskrbeli, ker nimamo polne delovne dobe. Ker s popravkom ene krivice delate še večje krivice drugim, ker to izgleda kot neko darilo. Nič niste s tem naredili. Po drugi strani pa bi pričakoval, da tisti, ki predstavljate tiste, ki imajo zelo nizke mesečne prihodke, boste kaj poskrbeli tudi, da bodo imeli čim nižje življenjske stroške. Pa nikoli se ne oglasite, kolegice in kolegi, pri tem, ko se dvigujejo stroški javnih gospodarskih služb, to se pravi družb, to je položnic komunal, kjer se cene dvigujejo, postajajo socialno nesprejemljive za tiste z majhnimi prihodki; ampak ne. Prav zanimivo je bilo, ko sem enkrat eno analizo delal, kakšno penzijo imajo tisti predstavniki upokojencev, ki jih predstavljajo na lokalnem, regionalnem in državnem nivoju. Ne boste verjeli – med najvišjimi! In vsi si prizadevajo, kako naj bi procentualno se pokojnine dvigovale. Tisti, ki ima 300 evrov dobi povišico 5 evrov, tisti, ki ima tisoč 500 evrov pa – koliko že znese? In za tiste se najbolj prizadevajo funkcionarji. Recimo, bil je primer, ravnatelj osnovne šole v pokouju je predstavljal upokojence z najnižjimi pokojninami in se je trudil, da bi se povečale. Prej pa čitamo, da so bili ravnatelji med tistimi, ki so imeli

najvišje plače v regiji osnovnih šol. Tako se zavzimate za svoje upokoјence!

Kot je že prej kolegica povedala, imamo, vsi smo ploskali, pravico do pitne vode. Dali smo jo v ustavo, vse lepo in prav. In potem vse tiho je bilo – nekaj smo dosegli! A res? 300 tisoč Slovencev pije oporečno vodo. A ste kaj naredili s tem? Bomo pripeljali vodo v vsako gospodinjstvo. Ja, za kakšno ceno? Zda se pa ljudje sprašujejo, koliko bom pa potem plačeval mesečno, ko mi jo boste priklopili? Če bo dal tretjino pokojnine za položnico komunale ... Za odpadke bo moral plačati, takso za odvajanje in obremenjevanje podtalnice tudi, ker jo mora, ja, edino vode pa ni treba, da se priklopi, da bo imel nižjo položnico. Gospe in gospodje, a ni to podobno tistemu, ko imajo v Afriki, ko so se hvalili, kako so pripeljali tistim ubogim ljudem vodo, pitno vodo, na žetone? Potem so morali kamen tolči na roke cel dan, da je zaslužil žeton, da je prišel do pitne vode. A ni to pri nas nekaj podobnega? 300 evrov pokojnine, pa položnica 150 evrov komunale. Potem ti pa, ker ne moreš plačati, pa hišo vzamejo ali pa stanovanje. To je politika. Pričakoval bi, da bi bila politika tistih, ki naj bi skrbeli za upokoјence, čisto drugačna, da bi skrbeli za vse. To je isto kot sindikati. Skrbijo za delavce, se borijo predvsem v javnem sektorju, nič pa niso se pobrigali za tistih 80 tisoč, ki so v krizi izgubili službo. Ker izgubiš službo, nisi več član sindikata, ker ne plačuješ članarine. Tako kot v zdravstvu. Danes imamo polna usta, kako bomo, vse politične stranke, branili, da nekdo ne bo moral iz naše države, ljudje nam pa umirajo v čakalnih vrstah za zdravnika, za zdravniške preglede. Naši ljudje! V eni razpravi, ko smo se pogovarjali o problemih zdravstva, sem slišal, da je bilo v čakalni vrsti nekje v Mariboru 30 ljudi, ampak ko so prišli na vrsto, so jih poklicali, je bilo že 5 mrtvih, pokojnih, sploh niso rabili na vrsto priti. A kdo zbira te podatke? A se kdo briga za te ljudi? Ne! Ker to ni populistično, sploh pol leta pred volitvami.

Sicer pa, na nivoju občinskih proračunov smo se vedno pogajali za investicije za prihodnje leto. Drugo je večino vezano in tako naprej, danes slišimo, da je 28 % višji proračun za infrastrukturo. Za lopatanje? Za drugi tir? Za investicijo v infrastrukturo. Sem slišal predsednico, kako je pomemben drugi tir in da je toliko več denarja. Sicer pa, volitve so spomladi, investicije se začnejo spomladi, da vam ni treba skrbeti, ker v glavnem se pogodbe sklepajo spomladi za ta proračun, in vas ni treba skrbeti, ker bojo naslednji, ki bojo prišli, potem takoj mogli sprejeti rebalans oziroma pogodbe podpisovati za razne izgradnje raznih cest in tako naprej. Na terenu pa poslušamo in pogledam NRP, pokličem župana, občine financirajo projekte na državnih cestah, minister objubi, gradi se prihodnje leto, potem pa pogledam v NRP, 80 % sredstev bo po letu 2021. Pokličem župana – kaj ti je pa objubil minister? Ja, vse bo, vse bo.

Tretja razvojna os. 75 milijonov naj bi bilo kohezijskih sredstev za južni del tretje razvojne osi. 300 milijonov investicija, ta finančna perspektiva se konča 2020, en plus tri seveda; ampak, glej ga zlomka, gros denarja, ki naj bi bil kohezijski denar – po letu 2021! Ja, kam je šel tisti kohezijski denar, ki je bil obljubljen?! Belokranjci so sicer začeli z lopatami kopati pa verjetno bi prišli prej čez Gorjance, kot pa bo na vrsti denar za to tretjo razvojno os. Ne farbatl ljudi! Saj papir vse prenese, papir prenese vse, ampak na ta način ... Na infrastrukturnem delu imamo čez 500 postavk na državnih cestah, starih 20, 25 let. Koliko od tega se bo 2018 končalo? Verjetno kakšen promil; nič, vse se prestavlja. Pa milijardo je več prihodkov v letu 2018 v proračun, kot je bilo do sedaj. Sicer pa škoda se pogovarjati, ker vaš čas je tako že potekel.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sem pravilno razumel, najprej replika? Ja, najprej replika mag. Alenke Bratušek, potem pa vaša.

Torej besedo za repliko ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Očitno se v tej dvorani ne poslušamo ali pa ne slišimo, zato želim kolegu pred mano še enkrat povedati določena dejstva. Ne, da se pogovarjamo, žalostno je, da se pogovarjamo o dveh kepicah sladoleda, kadar govorimo o upokoјencih – pred šipo ali za šipo. Še enkrat, in ljudje vem, da vedo, ampak dejstvo je, da Desus je v vseh vladah v naši državi od leta 2002 dalje. Ko se je kopala bančna luknja – ste bili zraven; ko se ni pravočasno sanirala – ste bili zraven; ko se je sanirala – ste bili zraven, ampak zdaj spet za vse to odgovorni drugi. To ne gre! Ja, v vladi je težko, treba je sprejemati težke odločitve, ampak ne morejo biti za vse slabe stvari odgovorni drugi, za vse tisto, kar je pa dobro, je pa kriv in odgovoren Desus. To preprosto ne gre. Ob milijardi in pol več prihodkov, spoštovane kolegice in kolegi, bi morali poskrbeti za upokoјence tako, kot je treba! Ne z dvema kepicama s kornetom ali brez, to je dejstvo. In ne populistično razlagati pa naslavlјati ljudi, ampak povejte dejstva. Lahko vam še enkrat pokažem grafe, koliko več smo v preteklosti skupaj z vami, skupaj z Desusom, dali upokoјencem. To je dejstvo, to so številke, ki jih, prosim, ne obračajte drugače. Če si v vladi, si seveda kriv za slabo in zaslužen za dobro, ampak za vse, ne samo zaslužen za dobro in ne kriv za slabo. Še enkrat lahko pogledamo številke, milijardo in pol, v tej milijardi in pol bi lahko našli 20 milijonov za normalno izplačilo regresa, lahko bi našli tudi rešitve za invalidske pokojnine, za vdovske pokojnine in še kaj. To ste preprosto izpustili, in ob takšni količini denarja to ni prav. Ljudem je seveda lepo razlagati, kako je fino, kako ste poskrbeli za njih, samo saj ljudje vidijo in čutijo. Samo med to sejo

sem dobila kopico mailov s prošnjo, da vam povem, da ne zavajajte.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika gospod Franc Jurša, ne na tole, ampak na prej.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, moram biti hiter, ker nimam dovolj časa.

Zelo v redu bi bilo, kolega Zvonko Lah, če si že omenjal ravnatelja, verjetno tam iz tvojega konca Slovenije, da bi bilo v redu, če poveš z imenom in priimkom in da ta ravnatelj pač ne dela v skladu s programom te stranke, katero jaz zastopam.

Očital si, da nekateri – pa mislim, da vsi skupaj verjetno vemo, kaj si mislil glede funkcionarjev, da obdržijo funkcijo. Moram ti direktno povedati, pa nimam te navade, da bi se spopadal znotraj Državnega zbora, vedno sem hotel biti korekten, ampak tokrat ti bom povedal. Tudi ti si odšel iz SDS v Novo Slovenijo, da boš ostal pri koritu in ni korektno, da na tak način dejansko razpravljaš in ocenjuješ svoje kolege oziroma pripadnike drugih političnih strank oziroma poslanskih skupin.

Kdo je kaj v Vladi pokrival? Ve se, predsednica vlade in minister za finance. Komu je pripadal minister za finance pa tudi vemo, to pa mislim, da tam zadaj za mano.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Nadaljujemo z razpravo.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik.

Čisto na kratko, kasneje se še mislim oglasiti pri amandmajih. Zahvaljujem se, da nam nekateri koalicijski poslanci berejo poročila Evropske komisije, to znamo brati sami, beremo tudi kaj drugega, ne samo to, kar je dobro in to tudi nas spodbuja. Dejstvo pa je, da pa beremo tudi poročilo Svetovnega gospodarskega foruma za leto 2016 in 2017, ki ugotavlja, da slovensko davčno okolje ne spodbuja niti k investiranju niti k delu. Ocena spodbudnosti davčnega okolja za investiranje kaže, da je Slovenija med primerljivimi državami na zadnjem mestu. Prav tako isto poročilo ocenjuje, da je Slovenija na področju spodbudnosti davčnega okolja za delo s še nekoliko slabšo oceno med primerljivimi državami pristala za Avstrijo, za Poljsko, za Slovaško, za Nemčijo, za Češko, za Madžarsko.

Gospe in gospodje, danes 90 % razprave ne bi bilo, če bi vi, koalicija in spoštovana Vlada, v začetku mandata izvedli modernizacijo našega poslovnega okolja, da bi bilo bolj konkurenčno. Izvesti bi morali davčno reformo, pravo davčno reformo, izvesti bi morali zdravstveno reformo, se ne bi cele dneve pogovarjali o problemih v zdravstvu, zdaj je seveda že tudi predsednik Vlade izgubil živce, kar je povsem normalno; izvesti bi morali pokojninsko reformo, da naši mladi, ko bodo enkrat prišli v penzijo, ne bodo reveži, tako kot

mi, in odgovoriti danes, ko imamo proračunsko razpravo, na vprašanje, ali smo pripravljeni na naslednjo gospodarsko krizo, ki bo – ko bo – prišla.

Vesel sem, da je z nami danes tudi ministrica za okolje in prostor. Mislim, da je potrebno, ministrica, koliko se da še sploh narediti. Zmenite se, da bomo intenzivneje spodbujali vzpostavljanje obnovljivih virov energije. Veste vsi, da tukaj zaostajamo za našimi zavezami. To danes zelo svobodno lahko govorim, ker sem letos spomladi toplotno črpalko inštaliral – da mi ne bi kdo očital, da to govorim za sebe. Ampak, kaj pa tisti, ki na mesec prinesejo domov morda samo tisoč evrov ali pa 500 evrov? Kdaj bo ta šel na OV, na obnovljive vire energije? Nikoli!

To politiko spremenite, gospa ministrica, drugače ne bo nič!

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Danes razpravljamo o proračunu in sama bi na začetku vendarle rekla, da so v proračunu zagotovljena sredstva za vse potrebe in za vse skupine ljudi. Zdi se mi, da je prav, da v uvodu na to opozorim, ker se v razpravah vendarle včasih zaide in se razpravlja, kot je da res proračun namenjen ne vem komu. Skratka, proračun in sredstva v proračunu so namenjena za potrebe ljudi. Proračun je razvojno naravnan, kljub temu da smo slišali precej pripomb s strani koalicije, pardon, opozicije. Seveda verjamem, da bi opozicija proračun sestavljala pač drugače, kajti tudi to na nek način je legitimno in pač tako je. Vsaka skupina ljudi in vsak pač razmišlja lahko po svoje in kadar je na poziciji, tudi tako načrtuje, tako izvaja in vodi procese, kot misli, da je prav.

Zakaj je proračun razvojno naravnan? Proračun je razvojno naravnan, ker se je pri sestavi proračuna vendarle sledilo vlaganjem v infrastrukturo, v znanost, v varnost in v in v zdravje.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Malo miru prosim.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Malo prej je bilo rečeno, da ni v infrastrukturo bilo vlaganj in da je to samo povečanje sredstev samo na račun drugega tira. To ne drži, kajti prav za infrastrukturo, prav za infrastrukturo, cestno pa tudi železniško, je namenjenih za 2018 945 milijonov in za 2019 887 milijonov več sredstev. Prav tako je več sredstev za znanost, prvič se sredstva povečujejo, in potem za varnost, kar smo tudi že slišali, da v policijo kot tudi v vojsko in prav tako v zdravje. Za zdravje so pravzaprav podvojena sredstva v primerjavi z letom 2016. Okrepljeno je tudi financiranje v obnovljive vire energije, kar za 822 milijonov. Toliko o razvojno

naravnem proračunu. Seveda makroekonomske razmere so se od lani znatno izboljšale. Zato proračun sledi cilju zmanjšati deficit dolga sektorja država v višini 1,6 milijarde ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Res prosim malo miru, no.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): ... doseči strukturno uravnotežen proračun, slediti srednjeročnem fiskalnem cilju in uravnoteženemu razvoju celotne države Slovenije. K temu so in seveda bodo tudi v naslednjem letu pripomogli: gospodarska rast, rast izvoza, več zaposlenih, manj brezposelnih. Tukaj naj povem, da je bilo oktobra stanje brezposelnih 83 tisoč in je v bistvu najmanjša brezposelnost nastala in pravzaprav je stopnja brezposelnosti v evroobmočju 7,9, pri nas pa 5,2. Zdaj govorimo o zmanjšanju brezposelnosti. Pri tem bi rada tudi ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dajte no!

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): ... opozorila, da se na gospodarskem področju, ko se srečaš s podjetniki, že srečujemo s tem, da ni ustreznih delavcev z ustreznimi kompetencami in bo tukaj potreben popolnoma drug napor. Potrebno bo tiste, ki so na zavodu, ki so sposobni delati, pač dodatno usposabljanje za te kompetence, da bodo zaposljivi. Seveda nekateri, to moramo pa tudi vedeti, pa nikoli ne bodo. Ampak za te je treba pa seveda s socialnimi korektivi in socialnimi subvencijami pač poskrbeti za to, da tudi ti ljudje spodobno živijo. Seveda se ob tej rasti tudi večja zasebna potrošnja, tudi rast investicij, tujih in domačih, je v porastu.

Prav vsa ministrstva so izpostavila in poudarila, da so zadovoljni s proračunsko perspektivo glede na stanje ob prevzemu mandata. Tukaj bi tudi rada poudarila, da se prvič od leta 2009 spet namenjajo investicije v osnovno šolstvo. Sicer bi si jih želeli več, ampak začetek je in verjamem, da se bo to nekako nadaljevalo.

Prav tako imamo prvič po letu 2008 presežek 51 milijonov in tukaj je bilo opozorjeno s strani opozicije, da prav zaradi sredstev črpanja evropske perspektive 2007–2013, pa vendar bi se pri tem ustavila in bi nekako opozorila, da je črpanje sredstev, ko smo nastopili mandat, bilo katastrofalen. Bili smo tik pred tem, da se izgubijo vsa ta sredstva za razvoj in prva naloga te vlade in ministrstva, SVRK, je bilo, da so vzpostavili mehanizme, da se je črpanje evropskih sredstev vzpostavilo in prvi rezultati kažejo na to ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Malo miru, lepo prosim!

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): ... pravzaprav 200 milijonov sredstev za 100-procentno črpanje,

grozilo pa je, ta teh sredstev sploh ne bomo mogli počrpati.

Seveda se pa strinjam, tako kot je bilo opozorjeno, da pri črpanju evropskih sredstev je na eni strani država tista, ki mora določene mehanizme vzpostaviti, da se lahko črpajo, na drugi strani pa seveda lokalna skupnost in pa akterji na terenu, ki morajo imeti projekte, ki morajo poskrbeti, da se potem ta evropska sredstva počrpajo. Prav tako je tudi kritika, da se črpa evropska sredstva tudi iz nove perspektive. Seveda bi si vsi želeli, da bi bilo boljše, pa vendar sem tudi danes jaz dobila na mail na primer posebno poročilo Evropskega računskega sodišča, v katerem opozarjajo in ugotavljajo, da je v tej perspektivi kljub nekaterim ukrepom Evropske komisije črpanje slabo in da še vedno ugotavljajo, da so dokumenti pri tem zelo zahtevni in verjamem, da na podlagi tega poročila bo skupen napor tako posameznih članic kot tudi Evropske komisije, da se to spremeni. Ampak hočem opozoriti, ja, se strinjam, ni vse idealno, ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Lepo prosim, če se pogovarjate, se pogovarjajte zunaj.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): ...pa vendar mi včasih kar po dolgem in počez obojamo in kritiziramo, včasih tudi tiste, ki delajo in ki se zavzemajo za to, da bi bili uspešni oziroma da bi bilo delo dobro opravljeno, in s svojimi populističnimi izjavami pravzaprav to nekako negiramo.

Izpostavljeno je bilo tudi, da je proračun strukturno drugačen. Seveda je strukturno drugačen, čeprav je vendarle treba opozoriti na to, da se ta vlada srečuje že od samega začetka z vrsto anomalij, ki so se dogajale in marsikatero napako je bilo treba odpraviti. Odpraviti je bilo treba plačne anomalije, potem ostri rezi v preteklosti, ki so jemali preveč rigorozno nekatere pravice ljudem, so se vendarle v tem obdobju skozi proračun pokazali tudi skozi povečanje plač, tudi v javnem sektorju. Na primer, minimalna plača, ki prej ni imela dodatkov, se je potem to spremenilo in so zdaj priznani pri minimalni plači tudi dodatki. Pa še vrsto drugih anomalij, da se zdaj ne bi preveč detajlno podajala v samo vsebino.

Bilo je rečeno tudi, da Fiskalni svet pa ni ... Da je pač negativno. Poslušala sem tudi predstavitev mnenja Fiskalnega sveta, pa vendar je bilo tudi v tem mnenju omenjeno, da gre zniževanje dolga v pravo smer v proračunu. Seveda pa tudi o tem pišejo, da bi bil potreben večji strukturni napor, seveda pa pomeni na drugi strani, to včasih ljudem tudi zamolčimo, če delamo hitrejše spremembe in če teh sprememb nekako ne prerazporejamo, potem na drugi strani ne moremo pričakovati, da se bo ljudem poznalo to v denarnici, če se na kratko izrazim. Seveda ne, kajti reforme, če se dotaknem reform, na eni strani pomenijo drastične reze in

če se namenljajo sredstva za reforme in če so te prerigorozne in če niso časovno pravilno opredeljene, potem občani in državljani preveč občutijo to težo na svojih plečih, v prihodkih. Tako, kot se je dogajalo...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa, če se ne boste umirili, bom prekinil sejo!

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): ... v letu 2012, ko je bila marsikatera pravica odvzeta in pozneje vrnjena.

Pravite, da ni reform. Omenila bi, glejte, pokojninska reforma je bila leta 2012 in prve učinke te pokojninske reforme – praktično zdaj daje prve rezultate. To se pravi ... / oglašanje iz dvorane/ Ne, ni naša zasluga! Ni zasluga, dragi kolega! Ni to naša zasluga ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Žan Mahnič – opomin!

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): ... hočem pa povedati, da reforme, ki jih nekdo sprejema, kot ste jih vi 2012 – pogledajte, katerega leta smo, šele zdaj dajejo prve rezultate. Ne morete potem pričakovati, da se tudi tiste spremembe, ki smo jih mi v teh treh letih ali pa naša vlada naredila, da bodo rezultati že vsi kar na mizi in že kar dajali učinke. Ti rezultati in ti učinki se postopoma potem lahko merijo in primerjajo.

Zato je davčno prestrukturiranje pri davčni reformi za nas tudi bil primeren ukrep, ker se enostavno potem drastično ne spreminja in posega, ampak se postopoma odpravljajo anomalije in se potem vzpostavlja sistem, ki ga tudi potem lažje uresničujemo v praksi.

Zdaj pravite, da ni reforme zdravstva. V zdravstvu vendarle je Zakon o zdravstvenem varstvu in Zakon o zdravstvenem zavarovanju, ki prinašata strukturne spremembe na področju sistema zdravstvena varstva in zdravstvenega zavarovanja. Zdaj, če gledamo, učinki te reforme seveda niso znani danes in tukaj, ampak bodo znani v prihodnosti. Za to se zavzemamo in v teh reformah se posebej zavzemamo za javno zdravstvo.

Zdaj pa, ker ste prej, in tudi kolega je omenil, kako se uvrščamo kot Slovenija. Bi pa jaz omenila Svetovni gospodarski forum. To so podatki od septembra, ko je Slovenija na letošnji lestvici globalne konkurenčnosti pridobila 8 mest in med 137 državami zaseda 48. mesto. A veste, kje je dobila najboljšo oceno? Ne boste verjeli – na področju zdravstva in izobraževanja! Zdaj pa ne vem, ali to čisto narobe berem ali ...? Vsak pač prebere tisto, kar mu ugaja. Skratka, najslabša ocena je pa vendarle na področju razvitosti finančnega trga, pa vsi mislimo, da je z zdravstvom vse narobe, da je z izobraževanjem vse narobe. V resnici pa rabimo samo čas, da se spremembe z Zakonom o zdravstvenem varstvu in Zdravstvenem zavarovanju uveljavijo.

Na kakšen način naj bi tudi državljanke in državljani občutili večjo gospodarsko rast,

sem že nekatere stvari nanizala, pa vendar bi se dotaknila še tega, da smo pri davčnem prestrukturiranju tako popravili dohodninsko lestvico z 1,6-kratnikom. To se pravi, tisti, ki so v višjem dohodkovnem razredu, kot tudi tistim, ki so v najnižjem, kajti že v letošnji dohodninski lestvici, kar bo vidno pri plačilu dohodnine, bodo privarčevali 300 evrov letno. To se mi zdi, da za dohodke okrog 10 tisoč evrov letno je to tudi nek, bom rekla, prihranek. Potem smo študentom namenili določene olajšave. Otroški dodatek bodo prejele tudi družine s sedmimi in osmimi dohodkovnim razredom. Poslovna uspešnost, to se pravi 13. plača bo, v naslednjih dneh bomo sprejeli še dodaten nov davčni paket za letošnje leto, kjer bo celo 100-odstotna olajšava dohodninska. Prav tako je zagotovljena minimalna pokojnina za polno delovno dobo 500 evrov. Tukaj bom rekla, da se strinjam, da to ni zadosti, ampak prvi korak pa je. To bo vsekakor ljudem tudi prineslo določene večje prihodke.

Še enkrat bi rada poudarila, da ta vlada porablja sredstva za potrebe ljudi. Bi si pa res včasih želela manj populizma in več predlogov, ki bi bili dobri za ljudi v tem smislu, da se ne bi iz tega razvil populizem, ampak da se resnično sama vsebina dotakne ljudi v tem smislu, ne da – tako kot je že kolega rekel – enkrat eni skupini nekaj damo, pa ji potem naslednjič vzamemo, drugi skupini in da vedno delamo krivice. Zavzemam se tudi sama za to pri kakršnemkoli predlogu, da sledimo temu, da poskušamo odpravljati pa delati dobro in prav. V teh treh letih je bilo s strani vlade sprejeto veliko pozitivnih ukrepov, zato da so danes takšni rezultati. Čeprav seveda gospodarstvo polni proračun z davki, prispevki in tudi delavni ljudje, ampak na nek način, če Vlada ne bi ustreznega okolja zagotavljala, seveda ni potem uspehov tudi na drugih področjih.

Tako mislim, da sta predlagana proračuna korektna, da vodita k stabilnosti javnih financ in gresta v smeri, ki omogoča stabilnost naše države. Obseg javne porabe pa je načrtovan tako, da lahko izvajamo in da so lahko ugodnejše gospodarske razmere, da je lahko gospodarska rast. To konjunkturo, ki pa v tem trenutku seveda je, pa je treba izkoristiti za to, da se pripravimo na nov gospodarski obrat, zato da smo za naslednjo krizo nekako bolj pripravljeni.

Mogoče bi samo še eno stvar. Zadnjič smo tudi na odboru, pa tudi danes je bilo omenjeno, da čisto vse amandmaje zavrnemo. Ampak, bom rekla, da tudi nekateri amandmaji, ki so bili zavrnjeni, je v bistvu bila na samem odboru tudi obrazložitev. Recimo, koliko je namenjeno za 3. razvojno os. Ko je bil vložen amandma, je bilo s strani Ministrstva za infrastrukturo zelo natančno pojasnjeno, zakaj nekateri projekti nimajo finančne postavke v proračunu 2018–2019. Zdaj pa, ker je obrazložitev bila že tam zelo natančna in dolga, tudi jo imam pred sabo, bi pa vendarle rada pri tem opozorila, da je nekako predvideno, da se

za posamezne odseke iz te 3. osi ureja dokumentacija, da se ureja umeščanje v prostor in da se bo predvidoma gradnja, to je pa bilo povedano, začela leta 2020. In poglejte, če je neka gradnja predvidena 2020, potem je res nesmiselno, da se neka proračunska sredstva zagotavljajo že v 2018 ali pa 2019. Ampak okej.

Tudi sama sem razmišljala, da je mogoče prav, da smo bolj prijazni drug do drugega, pa bolj povezovalni pa da se ne jemlje, da se vse samo zavrne zaradi tega, ker je iz opozicije, ampak nekateri predlogu tudi nimajo pač prave podlage. Toliko zaenkrat. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej replika gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Gospa Vojka Šergan, z vsem spoštovanjem, od vas bi pričakovala – rekli ste, da mi govorimo populistično, vi pa ne. Nenehno govorite: uvedli smo spremembe, uvedli smo ukrepe. Ali bi lahko, prosim, enkrat konkretno povedali en ukrep, katerega ste uvedli in bo rezultat viden čez dve leti? Ker ukrep, ki ste ga vi uvedli v zdravstvu, skrajševanje čakalnih dob, se je povečala čakala doba za stokrat. To je ena zadeva. Ne govorite, smo uvedli ukrepe, smo uvedli spremembe, mi smo za javno zdravstvo. Ne, gospa Šergan! Govorite, mi smo za kvaliteto, kakovostno zdravstvo v Sloveniji, ne glede na to, katero je, javno ali zasebno. Ampak zdaj vas ponovno sprašujem, imate še možnost razprave, da odgovorite, kateri so konkretni ukrepi na področju zdravstva, šolstva, črpanja evropskih sredstev, infrastrukture in tako naprej. Lahko greste kar po postavki pa postavki. Bi me pa zanimalo zdravstvo, ker sem slišala od naše vodje poslanske skupine glede na vašo razpravo, da nimamo mi v naši poslanski pojma o zdravstvu, da bo sklical posebno sejo naše poslanske skupine in nas boste vi lahko podučili, ker imamo baje zelo dobro zdravstvo – tako vi pravite, da so mednarodne raziskave pokazale. Gospa Šergan, jaz vas nekaj prosim, odprite si današnje medije, odprite si katerikoli portal, katerikoli časopis danes, pa si preberite, kaj se v slovenskem javnem zdravstvu dogaja. Ja, vaša vlada daje denar za ljudi. Ja, kam pa ga naj da? Ampak vprašanje je, za katere ljudi. To je pa veliko vprašanje! 136 milijonov ni za tistega bolnika, ki čaka že 6 let. Ne, za dobavitelje, gospa Šerganova! Za dobavitelje. Lahko vam dam spisek dobaviteljev, ki so ta denar dobili. Prosim ponovno: ukrepi, ki bodo pripomogli, da v naslednjem letu 2018 pa v letu 2019 in 2020 ne bodo povzročali oziroma pripomogli k zmanjšanju primanjkljaja v zdravstvu. Da UKC Ljubljana ne bo imel 99 milijonov zgube, da bodo bolnišnice poslovale vse pozitivno, da mladi zdravniki ne bodo odhajali v tujino, pa lahko še kaj naprej naštevam.

Kar se tiče pa evropskih sredstev gospa Šergan – v katerem milnem mehurčku pa vi živite? 2014 se ni začela evropska

perspektiva. 2014 – no mislim nova ja, ampak prej je že bilo. Mehanizmi, gospa Šergan, so bili nastavljeni prej ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tri minute.

JELKA GODEC (PS SDS): Ker v Evropi ne delajo ... Ja, to je replika, ker v Evropi ne delajo tako, da naredijo mehanizme za ne vem ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: To sploh ni replika, od začetka ne, ampak vseeno.

JELKA GODEC (PS SDS): Pozivam gospo Šergan, da mi odgovori na zadeve. Torej ukrepe, ki jih je ta vlada izvedla, ker je govorila, da so izvedli ukrepe, da bo v prihodnosti pač slovensko zdravstvo, šolstvo, črpanje evropskih sredstev in tako naprej uspešno. Ker danes teh ukrepov ne vidimo v opoziciji očitno in tudi ljudje ne, ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tri minute so že čez.

JELKA GODEC (PS SDS): ... potem bi vas prosila, če lahko nato v svoji razpravi naprej, ker imate še možnost, odgovorite. Vsaj to.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj bom vseeno za vsak slučaj prebral odstavek 70. člena, ki govori o repliki, da bomo jasni, o čem se pogovarjamo in zakaj lahko preskočimo vrsto. »Vsak razpravljavec ima pravico do odgovora na razpravo drugega razpravljavca, repliko, kolikor se ta razprava nanaša na njegovo razpravo, če meni, da je bila njegova razpravo napačno razumljena ali napačno interpretirana. Predsedujoči mu da besedo takoj, ko jo zahteva. Replika se mora omejiti samo na potrebna pojasnila in ne sme trajati več kot tri minute.« To je eno od izhodišč, potem je pa naprej tisto, da replika na repliko ni dovoljena, razen če gre za res izjemno zadevo glede ne vem česa in mora predsedujoči tako zadevo oceniti.

Zdaj ima pa glede na to, kar sem o 70. členu prebral, besedo za repliko gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik. Bom upošteval.

Spoštovana kolegica Vojka Šergan. Prepoznal sem se v njeni razpravi. Draga kolegica, ne da je proračun strukturno drugačen, je strukturno neustrezen. To so besede Fiskalnega sveta – povabite dr. Kračuna na kavo!

Kar se tiče evropskih sredstev. Sem vesel, nisem nevoščljiv, da je Ljubljana dobila 69 milijonov sredi avgusta evropskih sredstev za 135-milijonski kanalizacijski projekt. Vesel pa bi bil, veste, da bi tudi periferija kaj dobila in periferni župani mene kličejo: »Ej, kaj pa to, spet samo centralizacija? A je ta Slovenija samo

Ljubljana? Kaj pa mi?« Ja, nič, zdaj bomo v kratkem obravnavali spet kvartarno poročilo, pa da vidimo, kaj je.

Če ste kje prebrali, da je zdravstvo po nekih tujih poročilih v super stanju v Sloveniji, ste vi kot poslanka dolžni, da na to reagirate. Ker sami veste, da to ni res. Pred enim letom sem se trudil, ministrico za zdravje spraševal, kdaj bo program zgodnjega odkrivanja raka dojk Dora dosegljiv ženskam v Pomurju. Jaz danes odgovora nimam. Tukaj imamo predstavnice Ministrstva za zdravje, upam, da bodo lahko kaj odgovorile.

Kar se tiče pitne vode. Tu smo bili priča paradi vodnega ponosa, danes pa Goričko še vedno nima vode! Potrebujemo 40 milijonov, jaz pa, hvala bogu, da mi je v soboto ministrica dala neko upanje, kje da bi se lahko našlo teh 40 milijonov, da bi lahko to vodno infrastrukturo zgradili. 280 tisoč Slovenk in Slovencev pije vodo, ki nima deklaracije »pitna voda«, če smem tako reči. Kljub Ustavi! Stokrat lahko napišete v Ustavo! Pa si mislim, zdaj pa bo nekaj v tem proračunu, da bomo vendarle odkljukali pravico do pitne vode. Ustava sicer ni izvršilni akt, ampak pove pa veliko več, daje neke usmeritve. Tako da imam počasi polno glavo tega ...

Aha! Dobro ste izračunali in pravite, da po petih letih pa daje naša pokojninska reforma rezultate. Ta zagotavlja vzdržni sistem do leta 2020. Danes smo leta 2017, čez pet let, če bi vi danes naredili reformo, bodo učinki – kdaj? Leta 2022! Ste zamudili dve leti! Črna pika.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj pa ima besedo oziroma k besedi se je javila državna sekretarka na Ministrstvu za zdravje gospa Jožica Maučec Zakotnik.

JOŽICA MAUČEC ZAKONTIK: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Dovolite, da odgovorim na nekaj vprašanj iz današnje razprave. Mogoče najprej odgovor gospodu poslancu gospodu Horvatu.

V Pomurju se Dora, presejalni program za zgodnje odkrivanje raka dojke, odpira 24. novembra, zdaj v tem mesecu. / aplavz/ Potem še v januarju na Koroškem ... Se pravi, zdaj se v Celju, Pomurju, Koroškem in s tem pravzaprav zagotavljamo, da je cela Slovenija pokrita s presejalnim programom za zgodnje odkrivanje raka dojke in to zagotavljam z res kvalitetnim presejalnim programom, ki ženskam od 50. do 69. leta s presejanjem na vsaki dve leti omogoča, da res zgodaj odkrije tega raka in da v zdravstvenem sistemu, ki zagotovljeno v tem programu zagotavlja vrhunske storitve, se pravi tudi nadaljnjo obravnavo, če pride do suma na raka.

Mogoče tukaj poudarim to, da smo v Sloveniji ena redkih držav, ki ima vse tri presejalne programe; se pravi na področjih, kjer dejansko obstajajo dokazani učinkoviti presejalni programi, Dora, Zora in Svit, pokrito zgodnje odkrivanje raka dojke, raka materničnega vratu

in debelega črevesja in danke pri moških in ženskah od starosti 50 do 74 let. Presejalna programa Zora in pa Svit, ki teče zdaj deveto leto, Zora od leta 2003 na nacionalni ravni, res dokazano odkrivata predrakave spremembe in vplivata tudi na zmanjševanje pojavnosti raka. Se pravi Svit, ki teče 8 let, 9. leto, je zmanjšal število rakov, ki je stalno rastlo, vsa desetletja, iz leta v leto, je od leta 2010, 2009 je začel delovati na nacionalni ravni, in leta 2013 je bilo že 350 rakov debelega črevesa in danke manj. To se iz leta v leto zmanjšuje. Seveda tudi odkrivamo zgodnje rake, 70 oziroma 75 % rakov v Svit, je odkritih v zgodnji fazi. Hkrati vsi trije programi zagotavljajo zelo visoko stroškovno učinkovitost. Se pravi, če vzamemo samo program Svit, vložimo za to 6 milijonov evrov na letni ravni, z všteti sredstvi pa prihranimo na letni ravni 20 milijonov evrov. Tako kar se tega tiče, res lahko zagotavljam, da smo vodilni v Evropi ali pa celo v svetu.

Morda, da odgovorim na nekaj vprašanj iz proračuna. V bistvu, kaj bomo zagotavljali s sredstvi, se pravi s 40 milijoni evri, ki jih je proračun prevzel in s tem razbremenil zdravstveno blagajno in teh 40 milijonov pravzaprav pustil v zdravstveni blagajni, da se namenijo sredstva za skrajševanje čakalnih dob in tudi za nove potrebne programe. Ta sredstva so namenjena za zagotavljanje podiplomskega usposabljanja zdravstvenih delavcev, in sicer za zagotavljanje financiranja pripravnikov in sekundarijev in za specializacije za potrebe javne zdravstvene službe. Seveda imamo tudi določene kazalnike za ta sredstva, in sicer za financiranje stroškov pripravnikov bomo s tem zagotovili financiranje 3 tisoč 200 pripravnikov v letu 2018 in 2019 in 2020, vsako leto toliko, in pa seveda tudi število specializacij: z letom 2018 530 specializacij zdravstvenega kadra – zdravnikov, tisoč 100 v 2019 in tisoč 800 v letu 2020. S tem ukrepom, poleg razbremenitve zdravstvene blagajne, zagotavljamo neprekinjeno in ustrezno število kvalificiranih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev za samostojno delo v zdravstveni dejavnosti.

Moram poudariti, da se Ministrstvo za zdravje oziroma proračun prevzema stroške tega, Ministrstvo za zdravje pa tudi po ustrezni zakonodaji prevzema nalogo načrtovanega razpisovanja specializacij skupaj s stroko in z izvajalci zdravstvene dejavnosti. Se pravi, da bomo na osnovi postavitve mreže zdravstvenih delavcev, ki bodo zagotavljali ustrezne storitve, in z načrtovanjem specializacij lahko zagotavljali v zdravstvenem sistemu ustrezno število določenih specializacij tam, kjer jih seveda najbolj potrebujemo.

Drugo vprašanje je bilo, kako bomo, seveda vroča razprava in seveda nismo vsi prepričani oziroma niste vsi v prepričanju v učinkovitost trošenja sredstev, se pravi 18 milijonov evrov, ki so namenjena že v letošnjem letu in tudi v naslednjem letu za skrajševanje

čakalnih dob in zagotavljanje kakovosti v zdravstvu. Moram poudariti, da sigurno v zdravstvenem sistemu nimamo dovolj sredstev za zagotavljanje vseh storitev, ki jih naša populacija potrebuje, kajti vsa ta leta, se pravi od leta 2008 dalje, vsi dobro veste, v času krize so se cene zdravstvenih storitev manjšale iz leta v leto. Prav zajeten kup denarja je bil v tem času odvzet zdravstvu in zaradi tega težko pričakujemo, da s sredstvi, ki jih imamo v zdravstvenem sistemu, zagotavljamo vse, kar bi si pravzaprav želeli. Moramo se zavedati, da ... Se pravi, sodoben svet oziroma Slovenija je med njimi seveda, imamo porast kroničnih bolezni – drago zdravljenje in zdravstveni sistem potrebuje nova sredstva finančna. Vendar kljub vsemu, se pravi z namenjenimi sredstvi za skrajševanje čakalnih dob v zdravstvu, smo prepričani, da bomo dosegli teh 10 % skrajševanja, ki smo si jih zastavili. Se pravi, čakalnih dob na prve ambulantne preglede nad dopustno čakalno dobo in tudi števila čakajočih pacientov na storitve nad čakalno dobo. Postavili smo si kazalnik iz izhodiščnega na zmanjšanje za 10 % in vsekakor smo prepričani, da bomo to v naslednjem letu dosegli.

Potem je bilo vprašanje, kar se tiče investicij, in sicer vprašanje, za kaj so namenjena investicijska sredstva za Splošno bolnišnico Celje, ali je to novogradnja ali je to rekonstrukcija. Gre za projekt na obstoječi lokaciji, in sicer del objekta se ruši in v tem delu se izvaja novogradnja, v določenih delih pa se izvaja rekonstrukcija. V letu 2018 je 5 milijonov namenjenih najprej za pripravo dokumentacije in za preprojektiranje, v 2019 pa se začne gradnja v treh fazah.

Morda bi samo izpostavila še to, ker je bilo tudi nekako očitano, da je premalo sredstev za investicije v zdravstvu. Vsekakor verjetno je res, da bi jih rabili še več, vendar v 2018 zagotavljamo 38 milijonov evrov integralnih ter evropskih sredstev in dodatnih okvirno 30 milijonov kumuliranih sredstev proračunskega sklada in da 10 velikih investicijskih projektov je v 10 pravzaprav institucijah.

Mogoče še glede učinkovitejšega poslovanja javnozdravstvenih zavodov in zmanjševanja izgub v zdravstvu. Seveda vsi poznamo to magično številko 136 milijonov evrov. Z interventnim zakonom za pozitivno poslovanje javnih zdravstvenih zavodov, ki jih ustanavlja država oziroma vlada, je cilj, da se preko sanacijskih ukrepov oziroma sanacijskega odbora, ki ga imenuje ministrica, pomaga priti do pozitivnega poslovanja. Ta sanacijski odbor, ki ima svetovalno vlogo, pripravi strokovna izhodišča za pripravo sanacijskih programov in ti programi bodo z ozirom na institucijo in način poslovanja potem imeli tudi določene kazalnike uspešnosti za spremljanje uspešnosti sanacije. Pa še vseeno enkrat poudarim, da izguba v teh javnozdravstvenih zavodih ni posledica, kot se očita, zgolj ali pa zaradi slabega poslovanja – tudi verjetno delno –, ampak zaradi vseh teh

vzrokov, ki sem jih že navedla; se pravi nekega progresivnega zmanjševanja finančnih sredstev v zdravstvu, ki so namenjeni za zdravstvene storitve. Se pravi nižanje cen zdravstvenih storitev, ki je zneslo velik obseg sredstev, poznate tudi, skoraj do ene milijarde je to bilo, kar je bilo odtegnjeno. Se pravi, da s tem ukrepom izboljšanja poslovanja bo seveda ustrezen ukrep, da bojo javni zdravstveni zavodi poslovali ustrezno z ozirom na sanacijske programe. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima še državna sekretarka na Ministrstvu za finance mag. Saša Jazbec.

MAG. SAŠA JAZBEC: Hvala lepa za besedo. Lepo pozdravljeni!

Moram se odzvati na velikokrat omenjeno dejstvo, da ima ta vlada na razpolago milijardo 400 več davčnih prihodkov. To drži, ampak kam gre ta denar? Saldo državnega proračuna bo v naslednjem letu boljši od tistega v 2014, se pravi takrat, ko je bilo toliko manj prihodkov, za milijardo 250. Takrat je bilo milijardo 195 primanjkljaja, naslednje leto bo 51 milijonov presežka. Poleg tega so se v vmesnem času začeli sproščati varčevalni ukrepi v javnem sektorju na področju plač, tako da gre za plače javnih uslužbencev, se pravi, za neposredne proračunske uporabnike in za posredne uporabnike, torej preko transferov v javne zavode, je namenjenih 340 milijonov več. Se pravi, za ljudi, za javne uslužbence. Poleg tega se namenja za znanost 68 milijonov več, za varnost 150 milijonov več, za zdravje, kot je ravnokar govorila kolegica, 80 milijonov več. Tja gre ta dodaten denar. Res je, da se namenja bistveno manj za obresti, 227 milijonov manj obresti bomo plačali naslednje leto, kot smo v 2014, ampak to je posledica več dejavnikov. Eno je stanje na finančnih trgih, zgodovinsko nizka raven obrestnih mer. To je danost. Drugo, ki ni danost, je ocena stanja v slovenskem gospodarstvu, tako makro situacije kot fiskalnega stanja. Bonitetne agencije nas ocenjujejo bistveno bolje, kot so nas pred leti. Septembra je še Moody's za dve bonitetni oceni, torej nam povišal oceno, tako da skupaj z višjimi bonitetnimi ocenami gre pa nižji pribitek za kreditno tveganje, tako da se lahko država zadolžuje ceneje. Pa tudi tukaj smo morali biti aktivni, smo morali aktivno upravljati z dolgom in menjati dolarske višje kupone za evrske obveznice z nižjimi kuponji. Tako od tukaj prihranek, da je treba za obresti namenjati nižje...

Druga nižja postavka so investicije. 220 milijonov so nižje kot od 2014, ampak vzeti za primerjavo oziroma za osnovno leto 2014, ni zelo strokovno, zato ker leti 2014 in 2015 sta bili leti gospodarske oziroma vrha investicijskega cikla. Veste, da se je takrat zaključevala stara perspektiva evropska sredstva 2007–2014 in investicije v prihodnjem letu so načrtovane na

ravni 944 milijonov evrov, kar je več, kakor v letih 2010, 2011, 2012, 2013. Se pravi, se vračamo nad raven primerljivih let, ki niso bila vrh tega investicijskega cikla.

Tretja nižja postavka v naslednjem letu je transfer v pokojninsko blagajno. O tej temi ste obširno razpravljali in dejstvo je, da bo državni proračun vplačal v pokojninsko blagajno manj, ampak spet je bil leta 2014, če se z njim primerjamo, najvišji transfer v pokojninsko blagajno. In še vedno je absolutna števila, absolutni transfer, ki ga državni proračun plača v pokojninsko blagajno, približno milijarda 200. Se pravi, gre še vedno ne za nekaj 100 milijonov, kot je bilo nazadnje rečeno, ampak še vedno je tega milijarda 200. Ampak mislim, da za upokojece ni pomembno, kaj je vir za njihove pokojnine. Mislim, da je za upokojece pomembno, da je, recimo, leta 2014, da je bila pokojninska blagajna velika 4 milijarde 950, da je letos zgornja meja, ki je določena v odloku, 5 milijard 156 – se pravi, to je več kot 200 milijonov več – in da je naslednje leto zgornja meja za 2018 5 milijard 381. Se pravi, še 225 milijonov več.

Glede pokojnin samo še dva stavka. Do 2009 so se usklajevale po sistemskih zakonih. V obdobju od 2010 do 2014 se pokojnine praktično niso usklajevale, ampak zdaj od 2016 dalje se usklajujejo več kot po sistemskem zakonu, ob tem pa puščam ob strani te vrednostne sodbe, ampak dejstvo je, da je formula za uskladitev pokojnin vezana na rast inflacije oziroma na rast plač in na stopnjo inflacije in da smo v leti 2015 in 2016 v tej državi imeli deflacijo, se pravi, je splošna rast cen, merjena s tem indeksom, padla.

Dolg države kljub temu v tem času narašča. Seveda dolg države narašča ali državnega proračuna ali sektorje države, vedno ko se izkazuje primanjkljaj. Vključno z letošnjim letom in zadnjih deset let porabimo v tej državi več kot zberemo, zato imamo vsako leto primanjkljaj in zato ta primanjkljaj financiramo z dodatnim zadolževanjem. Je pa dejstvo, da se bomo morali dodatno zadolževati oziroma da se bomo morali na novo zadolževati vsako leto, ko zapade ena obveznica, ko zapade obveznica v višini milijarde 500, izdaš novo obveznico in s tem pač refinanciraš te potrebe. Se pa dolg znižuje tako skladno s fiskalnimi zahtevami, tako da kot delež BDP se pač znižuje.

Glede ocene Fiskalnega sveta, ki je v svoji oceni poudaril, da je proračun delno skladen. Tukaj bi rada poudarila, o tem smo na tem mestu že razpravljali, da gre za dikcijo Evropske komisije, ki države oziroma njihovo izpolnjevanje fiskalnih zadev ocenjuje v matriki, kjer si lahko skladen, delno skladen ali pa obstaja tveganje resnega odstopanja. Ta vlada si je že v začetku izbrala pot postopne javnofinančne konsolidacije in da bo svoj srednjeročni fiskalni cilj dosegla leta 2020. Srednjeročni cilj, medium term objectives je namreč strukturno uravnotežen proračun ali pa

proračun sektorja države, če sem bolj natančna, kar pa za Republiko Slovenijo ne pomeni saldo nič, se pravi izravnani saldo, ampak pomeni zahteven strukturni presežek v višini 0,25 % BDP. Se pravi, mi bomo imeli dosežen srednjeročni cilj, ko bomo dosegali 0,25 % BDP strukturnega presežka. To načrtujemo, da bi dosegli leta 2020. Tak cilj imamo pa postavljen zaradi tega, ker imamo starajočo se populacijo in smo izpostavljeni stroškom staranja zaradi demografskih pritiskov zaradi demografske situacije. Ves čas poudarjamo, da je pot oziroma hitrost javnofiskalne konsolidacije pomembna.

Mogoče še glede dveh eksplicitnih vprašanj, ki sem ju zasledila na naše teme. Glede NLB in načrtovanja dividend iz naslova NLB oziroma cele dividendne politike v 2018 in 2019 smo tudi na odboru že pojasnili, da smo tudi v 2018 računali na dividende, zato ker je država v letošnjem letu lastnik banke in je pač logično, da v letu, ko si lastnik, da ko se za to leto deli dobiček, da dobiš del tega dobička in da bo tudi naprej država ostala vsaj v enem delu lastnik Nove Ljubljanske banke. Tako je upravičeno dividende tudi naprej pričakovati iz tega naslova.

Še drugo vprašanje je bilo glede davčnega dolga. Časovna vrsta, če pogledamo, kaj dela Finančna uprava. Finančna uprava vsako leto od leta 2014 naprej pobere več javnofinančnih dajatev, medtem ko je stanje davčnega dolga pa nižje. Se pravi, če gledamo, to je edini relevanten kazalec, zdaj gledaš, kakšno je stanje dolga glede na pobrane javnofinančne dajatve in ta delež se vsako leto znižuje. Z 10,4 v letu 2014 na 9 % ob koncu lanskega leta. Letos imamo šele polletne rezultate. Torej znesek pobranih dajatev je še višji, upad dolga je spet nižji. Tako v bistvu časovna vrsta kaže na učinkovito izterjavo davčnega dolga, pa tudi v primerjavi z drugimi finančnimi upravami je naša finančna uprava uspešna, saj na letni ravni ostane nepobranega manj kot en odstotek javnofinančnih dajatev, odpis davčnega dolga je pa predvsem posledica stečajnih postopkov in to ni ena nova metoda zniževanja davčnega dolga. Toliko z moje strani. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem, če želi še kdo razpravljati. Prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Ja, hvala lepa.

Tekom razprav je bilo kar veliko poudarkov na ta pozitivno plat proračuna za leto 2018 in leto 2019. Ta pozitivna plat, kakorkoli že jo gledamo, temelji na večjih davčnih prihodkih, državna sekretarka je govorila o 1,4 milijarde od leta 2014 naprej, lahko govorimo pa tudi o eni milijardi večjih javnofinančnih prihodkih, če gledamo položaj 2017, če ocenimo za prihodek za leto 2017 glede na leto 2016. Približno za

500 milijonov so bili ti prihodki dejansko večji v prvem letu 2017 glede na obdobje 2016. To je seveda res. In zdaj drugo vprašanje, ki sem ga tudi že zastavil v dopoldanski razpravi, pa je, ali vsi ti podatki, makroekonomski kazalci, makroekonomski podatki, tudi to, kar je zdaj državna sekretarka dejansko navajala, ali vsa ta pozitivna energija dejansko pride do ljudi. Ne samo v obliki energije kot take, ampak tudi v materializirani obliki, in ali je ta proračun dejansko za ljudi. Mislim, da ne. Mi se lahko tukaj pogovarjamo o makroekonomskih zadevah, kako krasne so, od tega ljudje v denarnici ne bodo imeli dejansko nič. Seveda, vedno boste lahko rekli, lahko bi bilo še slabše, lahko bi bilo še slabše, če bi prišla trojka, lahko bi bilo še slabše, če takrat ne bi naredili enega ali drugega, ampak kaj dosti od tega dejansko ne bodo imeli. Tukaj so prvi tisti, ki jih pač opozarjamo na vse to, so na eni strani upokojevalci, ker ZUJF, kakorkoli ga je sprejela takrat vlada Janeza Janše, ampak ta ZUJF še vedno velja. Gospe in gospodje, ne samo da velja, dejansko tiste določbe, ki so v ZUJF, se enostavno prenesejo v druge zakone in zaradi tega dejansko pride do tega, da ti ukrepi nočejo ali pa ta vlada jih ne želi odpraviti, čeprav ima večje prihodke, ima gospodarsko rast in tako naprej. To je na eni strani, če govorimo seveda o upokojevalcih.

Kar je bilo tudi zdajle povedano o tem, da bo imela pokojninska blagajna eno leto 4,5 milijarde, drugo leto 5,2 milijarde in tako naprej in ker je bilo poudarjeno, da je to pomembno za upokojevalce. Ne, gospe in gospodje, za upokojevalce ali pa za upokojevalce kot posameznika je pomembna pokojnina, ki jo dobi vsak mesec na transakcijski račun. Je čisto vseeno, ali ima pokojninska blagajna 5 milijard ali ima 4 milijarde pa pol za njega, ampak za njega je pomembno, ali ima on pokojnino 370 evrov ali pokojnino 390 evrov. Ampak on ima, če zdaj figurativno govorim, še vedno 370 evrov, čeprav so bile takrat, ko je bil ZUJF, narejene na tem področju največje restrikcije, takrat so bili največji omejevalni ukrepi, če tako rečem s slovensko besedo. To je problematičnost tega proračuna, da se denar kanalizira v napačne kanale! To je. In če ministrica za finance reče, nisem za to, da gre za več transferjev, ampak za to, da se ustvarijo pogoji – ja, gospe in gospodje, pogoje ste ustvarjali tako, da ste zviševali davčne stopnje poenostavljeno rečeno, ne bi jih še enkrat našteval. Ne zniževali, ne ustvarjali boljše tudi administrativne pogoje, ampak v glavnem je šlo to na račun davčnih stopenj. Če zdaj državna sekretarka govori o 340 milijonih in pravi, ja saj to je za ljudi, 340 milijonov bomo dali več za plače javnih uslužbencev. Prav, nič narobe. Ampak koliko boste dali pa na druge načine za tiste, ki niso javni uslužbenci? Za tiste, ki dejansko plačajo? Koliko boste pa spodbudili te pogoje? V tem je zdaj srž težav tega proračuna. Koliko bo šlo tistim, ki niso javni uslužbenci, ali pa koliko bo

šlo za investicije, koliko bo šlo za znanost? Ali gre zadosti za znanost, a gre zadosti za šolstvo? V tem je, bom rekel, ta težava tega proračuna. Ne zato, da bomo zdaj samo dali javnim uslužbencem več denarja. Tudi ostalim in tudi to se lahko kanalizira. In tukaj ni te razvojne komponente ali pa ni poudarjena zadosti ta razvojna komponenta. Tudi ni zadosti poudarjeno, da se tiste zadeve razrešijo dokončno, ki so bile narejene z ZUJF, ampak da se ta ZUJF naprej vleče. Saj vam ga ni treba. Noben makroekonomski kazalec ne kaže na to, da se ta ZUJF vleče naprej.

Tukaj je tudi vedno poudarjeno to, da obresti so danost. Obresti, ki jih moramo plačati, so danost. Glejte, če imamo danes zadolževanje po nižji obrestni meri, potem to seveda ni danost. Te obresti, ki jih plačujemo v višini ene milijarde evrov, potem niso danost in Vlada je na tem področju nekaj naredila in prav je, da dela tudi še naprej.

Če govorimo o Fiskalnem svetu in ali je to v skladu ali ni to v skladu s Fiskalnim svetom oziroma, kot je bilo rečeno, delno skladno. Mislim, da bi bilo treba mnenje Fiskalnega sveta vzeti zelo resno, tudi v povezavi s strukturnim primanjkljajem, ker država ali pa ta vlada ni uspela zagotoviti takih temeljev javnih financ, da bi v primeru ponovne krize, ki bo enkrat prišla, ker pač v tem ekonomskem sistemu se vsakih 7, 8 let ponovi ta kriza, da bi takrat ta država imela toliko zdrave temelje, da bi krizo enostavno lahko preživela na najelegantnejši način in brez kakršnihkoli odrekaj. Ampak tega ni naredila in na to opozarjajo, če želite, svetovni ekonomisti in svetovne finančne organizacije. Christine Lagarde je povedala, živimo v izobilju, cel svet, gospodarska rast se dviguje, ampak naredite strukturne reforme za slabe čase. Glejte, ta vlada jih ni naredila in jih tudi do volitev ne bo naredila; na področju zdravstva, ki je najbolj kritično v tem pogledu, tudi na področju ugodnejših pogojev poslovanja. Tukaj je zdaj ta težava pri tem proračunu.

Drugače pa se strinjam, da s toliko denarja, kolikor ga zdaj več dobite, je to lahko delati, ni težava v tem. Težava je v tem, da je treba pripraviti državo na stanje, ko situacija ne bo tako dobra – to je prvič; drugič, da se da ljudem tisto, kar dejansko si zaslužijo oziroma čemur so se odrekli v času krize; in tretje, da se mladim da perspektivo. Mladim se da perspektivo, da sploh ostanejo v tej državi. 8 tisoč 800 mladih je po podatkih oziroma ljudi je po podatkih Statističnega urada v letu 2016 zapustilo Slovenijo. 8 tisoč 800 Slovencev! Čez nekaj let lahko, ob tem da je seveda tudi toliko ljudi prišlo v Slovenijo, ampak to niso bili Slovenci, lahko pričakujemo popolnoma drugačno sestavo te države tudi glede na demografska gibanja. Ampak glejte, tudi s tem proračunom ta koalicija, ta vlada ne daje možnosti za to, da bi ljudje dejansko tukaj živeli in imeli dejansko perspektivo. In to ni v redu!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala.

Najprej bi se dotaknila pokojnin. Desus nenehno govori, kako so pripomogli k temu, da se bodo pokojnine v prihodnjih letih dvignile, da bodo, ne vem, upokojeanci očitno živeli v ne vem kakšni blaginji. Vprašala bi poslance Desusa in seveda tudi vladno stran, kako je z dolgotrajno oskrbo oziroma s tem – seveda tega zakona še vedno ni –, in da istočasno, ko je Vlada objavila povišanje pokojnin za nekaj procentov – danes smo primerjave slišali takšne in drugačne –, hkrati tudi prišel ven ta osnutek zakona o zdravstvenem zavarovanju, v katerem so izračuni takšni, da se bo oskrbovanje v domu, cena oziroma strošek za posameznega upokojenca povišal od 250 do 800 evrov, odvisno od primera do primera. Zdaj pa vi govorite, da ste za pokojnine, zvišanje pokojnin za nekaj evrov, hkrati, istočasno pa Ministrstvo za zdravstvo, ki je prevzelo odgovornost za zakon o dolgotrajni oskrbi – prej je bilo na Ministrstvu za delo –, dobimo izračune, ki so sramotni za državljanke Republike Slovenije. Pred časom je že Skupnost socialnih zavodov Slovenije podala tožbo proti Zavodu za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije, češ da plačujejo premalo iz zdravstvene blagajne za oskrbo v domovih. Določene razlike seveda morajo plačati tudi sami oskrbovanci, po novem zakonu pa bodo oskrbovanci – torej tako, kot sem rekla – od 100 do 830 evrov plačali več sami. Zdaj pa vi meni odgovorite, ali Vlada, ali Desus, predvsem Desus naj odgovori, ali bo podprl takšen zakon, ki obremenjuje starejše, nad 80 let predvsem, ker 50 % tistih ljudi, ki so nad 80 let stari, potrebuje to oskrbo. Ta procent se bo zvišal seveda še za 20 % v naslednjem letu oziroma še naprej zviševal, definitivno, ker to nenehno poudarjate, da se nanaša populacija stara, kar je vsem jasno, in tega ni treba toliko razlagati; ali bo Desus podprl tak diskriminatoren zakon in kaj o tem pravi ministrstvo. Ali ta zakon, ki smo ga dobili v vpogled, ali to drži, gospa sekretarka? Ali drži izračun, ki jih je podala Skupnost socialnih zavodov, vam bom prebrala samo dva oziroma tri primere, ki so jih izračunali, koliko bo več treba dati oskrbovancu. Recimo, oskrbovanec je v dom prišel zaradi zloma kolka in osamljenosti, ker je živel sam. Zdaj, recimo, poleg tega, da plača zdravstvena zavarovalnica in tako naprej, je plačal uporabnik 699 evrov še zraven, mesečno. Zdaj bo plačal veliko več in sicer za 465 evrov več, po novem zakonu. Torej, oskrbo v domu, človek, ki je prišel zaradi zloma kolka in osamljenosti, ker je živel sam in je v domu – v osnovno oskrbo. Za 465 evrov po novem zakonu več! Koliko bo višja pokojnina za tega človeka?! Kaj sta to tisti dve kepici sladoleda ali kako je bilo. Naslednji primer je domska namestitev. Oskrbovanka je živela sama, postala nepomična, nima svojcev in tako naprej, zdaj razliko po novem zakonu bo plača

118 evrov več za oskrbo. Človek, ki ga je kap in je nameščen v domu, nepomičen, na sondi – 245 evrov več.

Torej, lepo vas prosim v Desusu, nehajte se tolči po prsah – in v koaliciji –, kako delate za upokojenec, kako delate za starejše, ko dvigujete pokojnine, hkrati pa dolgotrajno oskrbo z novim zakonom povečujete stroške oskrbovanca, ki jih ne bodo zmogli ne oskrbovanec sam, ne s pomočjo ponekod, kjer so socialni problemi, ne s svojci. Že danes so velike stiske, predvsem dementnih ljudi in tistih, ki so nepokretni, in z novim zakonom, če bo uveljavljen takšen, kot je – in tu bi prisila za odgovor ministrstva, če ti podatki držijo, ki jih je dala Skupnost socialnih zavodov Slovenije –, če to drži, potem je danes najbolje, da ste vsi tiho glede teh pokojnin in skrbi za upokojeince, ker boste naredili še večjo stisko starejših, predvsem tistih, ki bodo potrebni te domske oskrbe v domu ali drugače.

Druga stvar je pa seveda zdravstvo. 136 milijonov, pa me boste slišali še ne vem kolikokrat, ste dali za ljudi; vendar za določene ljudi in ne za bolnike. 136 milijonov! Ko ste prej rekli, da ni res, vam bom prebrala samo to, katerih je 20 največjih upnikov v UKC Ljubljana, ki skupaj dajo 53 milijonov. Na hitro, da vam preberem: »Poleg Zavoda Republike Slovenije za transfuzijsko medicino, Salus, Veletrgovina, Kemofarmacija, Johnson&Johnson, Sanolabor, Roche, Medias International, PRO-GEM, Gopharm in tako naprej. To vse so dobavitelji, ki skupaj za UKC Ljubljana prikazujejo terjatve v višini 53 milijonov. In vi meni sedaj govorite, da gre to za ljudi! Ne gre. Denar v slovenskem zdravstvu ne sledi pacientu, do sedaj še nikoli ne, in tudi to ministrstvo in tudi ta vlada ni sprejela nobenega ukrepa, ki bi pripomogel k temu, da se ne bi dogajale takšne razlike, da bolnik, ki ne dobi oskrbe v Sloveniji in gre v tujino na oskrbo k zasebniku, mu zavarovalnica plača to, če pa gre k slovenskemu zasebniku pa ne. Sedaj mi pa to razložite! Kje so ukrepi, da bo, ne glede na to, kje bo pacient oskrbovan, dobil plačano? Saj je sodišče v enem primeru odločilo, ta je šel, mislim da, k zobozdravniku zasebnemu, da mu je treba plačati to oskrbo. Zakaj diskriminirano delujete do domačih zdravnikov? Zakaj ne plačate tudi te oskrbe v zasebnem sektorju? Če greš v tujino, ni nobenega problema. Torej, sedaj po novem oziroma vedno bolj odhajajo v tujino pacienti, zdravniki. Poglejte si spletne strani, kjer ponujajo službe v Avstriji, Švici, Nemčiji. Zdravnik dobi, plača je zraven napisana – takoj. Mladi zdravniki te linke delijo po socialnih omrežjih. In ministrica še vedno pravi: Ne ni ... Z našimi ukrepi, s proračunom, z več denarja za izobraževanje mladih zdravnikov oziroma da prenašamo iz zdravstvene zavarovalnice v proračun, bomo naredili to, da bodo pač mladi zdravniki ostajali doma. Ja, kazalnike, gospa sekretarka, imate pa napisane tako, v tem primeru za teh 40 milijonov za specializacije, beremo evre, ker ne poznam

človeka oziroma kako bi bilo 3 tisoč, vejica, nič nič. Napišite kazalnike 3 tisoč 200, ne pa, kot da pišete evre, da potem lahko človek prebere, ker je vse pač v proračunu tako napisano. Torej, 136 milijonov v Ljubljani, v UKC Ljubljana, 90 milijonov izgube in to boste sedaj pokrili z interventnim zakonom. Uničili ste otroško srčno kirurgijo, pa če hočete to slišati ali ne. Uničili ste jo. In sedaj, kaj ste naredili? Sedaj bi pa tu prosila odgovor Vlade, v proračunu namreč na najdem nečesa. »Ministrstvo bo ustanovilo nov javni zavod,« tako je rekla ministrica, »ki bo izvajal program otroške srčne kirurgije.« Dobila sem sedajle vmes podatek, da naj bi na tem programu deloval nekdo iz tujine, tuji strokovnjaki, ker doma očitno so tako vsi pobegnili, tisti, ki bi lahko delali, so odšli. In ta naj bi – dva naj bi bila – imela plačo tudi trikrat oziroma petkrat višjo od domačih strokovnjakov oziroma predstojnikov oddelkov. Ker ne najdem v proračunu, vas prosim, kje v proračunu je ustanovitev novega javnega zavoda, koliko denarja bo šlo za ta novi javni zavod in koliko predvidevate, da bodo stroški dela. Ker po mojih izračunih, če te informacije držijo, bo, če sta to dva, bo to nekje tudi 240, nekje tudi več kot pol milijona letni strošek za plače. Pa ni garant, da bo ta otroška srčna kirurgija v Sloveniji delovala še naprej. Torej, denarja gre v zdravstvo v zadnjem letu nenormalne količine, nenormalne količine. In še enkrat, danes smo govorili tudi o urgenci, češ naj bi ta ministrica to urgenco rešila. Ta urgenca v Ljubljani je 2007, danes se je slikala z gospodom Cerarjem, tam je bil tudi gospod Zemljarič in vsi – direktorja sedanjega nismo videli, seveda ne, ker ga danes rušite, če ga že niste, in to SMC, ker vsi v svetu zavoda teh 6 od Vlade, bo zdaj SMC-jevskih. Torej, kaj zdaj to pomeni? Državni udar oziroma udar na UKC Ljubljana ali pa sta Desus in SD rekla, mi se s tem ne bomo več mazali, rešite zadeve. Od danes naprej je potem odgovornost samo na SMC, 6 članov v svetu zavoda, ki bodo sedaj pokorni ministrici, bo rešila UKC Ljubljana, ki požira proračunski denar. In res je, kot je rekla sekretarka, te izgube niso samo zaradi dobaviteljev, so pa predvsem zaradi dobaviteljev in ministrstvo in tudi Vlada nista naredila popolnoma nič, da bi šlo manj denarja za te dobavitelje oziroma manj za material. In je res, ja, tudi nekaj zaradi povišanja plač in zaradi znižanja cen storitev. Ampak to, gospa sekretarka, ste vi povedali danes, ministrica mi je zadnjič trdila, da to ni res. Da to ni res. Vi na ministrstvu se boste morali pa zdaj zmeniti, ali so te izgube, ki jih krijemo tudi iz državnega proračuna, iz denarja davkoplačevalcev, zakaj so te izgube in kako dolgo jih bo še moral proračun pokrivati in kateri so tisti ukrepi, da do teh negativnih števil ne bi prihajalo. Vi na ministrstvu, Vlada je sprostila te varčevalne ukrepe, prevzemite odgovornost za te minuse. Tega pa ne! Nihče v Sloveniji ne prevzema odgovornosti za slabe stvari. Ko je pa treba se slikati v UKC Ljubljana, ko vemo, kakšno je

stanje, danes je sicer naše slovensko zdravstvo super, potem smo pa vsi tam oziroma ste.

Prosila bi za odgovore: Kje v proračunu Republike Slovenije je namenjen denar za nov javni zavod otroške srčne kirurgije? Koliko bodo stroški dela in vsega ostalega za ta program? Dajte nam odgovore, konkretne: na kateri postavki, koliko denarja za leto 2018. Ali je to zdravstvena blagajna ali iz proračuna? Od kod? Ne cmokat, ne cmokat, otroška srčna kirurgija ni za cmokat! To je program, ki je zelo žalosten, da se v takšnih zadevah začne pa, tu noter bo šlo ogromno denarja, pa se ne bojo zadeve rešile. SMC imate od danes naprej, ker imate člane sveta zavoda in pa tudi direktorja, ki ste ga vi nastavili oziroma vaša ministrica, popolno odgovornost tukaj. Očitno, pravim, Desus in SD pri tem ne želita več sodelovati ali pa ne želita prevzemati odgovornosti za popolni polom UKC Ljubljana. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo, gospod predsednik, in lep pozdrav vsem.

Uvodoma še enkrat opozoril na tehničen problem v proračunu, na katerega sem opozarjal že v soboto na proračunski seji. Namreč, za nabavo novih 8-kolesnikov, novih patrij, je v proračunskem memorandumu na strani 11 zapisano, da se bo v naslednjih dveh letih namenilo 52 milijonov evrov, v srednjeročnem obrambnem načrtu države, ki ga je julija sprejela Vlada – ne ministrstvo, ampak Vlada –, v kateri sedi tudi ministrica za finance, pa piše 72 milijonov evrov. Se pravi, 20 milijonov razlike je v teh dveh dokumentih. Zato še enkrat sprašujem, v soboto smo se zmenili, da do danes priskrbite pisni odgovor. Tega ni bilo, tako pričakujem, da bo Ministrstvo za finance vsaj ustno pojasnilo, zakaj ta razlika nastaja; zakaj v enem dokumentu Vlade piše 52 milijonov, v drugem dokumentu Vlade piše 72 milijonov. Zanima me enostavno, katera številka je točna in koliko denarja pač nameravate investirati. En zaplet z nabavami patrij smo že imeli pred leti, vsi dobro veste in vemo, kako se je končal, in ne bi rad, da se ob nabavljanju novih osem kolesnikov zopet na ta način zapletete.

Kakorkoli, težava s proračunom, ki jo imamo v Levici, je malo večja od tega. Namreč, zdaj vsi so veliko govorili o potrebnih strukturnih reformah, o tem, kako upravljati javnofinančni presežek, ki se pojavlja pač glede na leta prej. V Levici mislimo, da napor te vlade predvsem niso zadostni na prihodkovni strani proračuna. Se pravi, če Slovenijo postavite ob bok drugim državam v Evropi, boste hitro ugotovili, da smo bistveno podpovprečni pri davkih na premoženje in pri davkih na kapital. Pri teh dveh davčnih postavkah zajamemo bistveno manj sredstev v proračun, kot to naredijo primerljive države. Če gledamo relativno, Francija zajame sedemkrat več denarja v svoji proračun iz naslova davka na

premoženje, kot to stori Slovenija. Liberalna Velika Britanija zajame trikrat več davkov iz naslova kapitala v svoj proračun, kot to stori Slovenija. Zato je rezultat še vedno tak, kot je bil pred tremi leti. Povprečen slovenski državljani, zaposlen, srednji razred, hodi v službo in plačuje davke, je bolj obremenjen, relativno gledano, z davčnimi dajatvami kot, recimo, njegov premožnejši sodržavljan, ki, recimo, živi od kapitalskih vložkov in se preživlja ali pa se je preživljal z oddajanjem stanovanja. Tisti, ki dela, je bistveno bolj obremenjen od nekoga, ki živi enostavno od tega, da oddaja stanovanja ali pa je kapitalski vlagatelj. To je ne samo anomalija v proračunu, to je tudi nepravilnost naše davčne ureditve. Zato pričakujemo, da naslednja vlada, ta vlada nima več časa, da bi v to posegala, ampak da bo naslednja vlada vsaj približno te anomalije odpravila.

Kar se tiče odhodkovne strani, že dolgo opozarjamo, da se nam zdi obrambna potrošnja popolnoma odvečna. Slovenija ni vojaško ogrožena ali pa varnostno ogrožena na noben način. Imamo sosednjo Avstrijo, ki je nevtralna država in ne vidimo nobenega razloga, zakaj tudi Slovenija ne bi zasledovala neke pozicije nevtralnosti v svetu in se na ta način izogibala izdatkom za misije Nata, za nabavljanje opreme za sodelovanje v Natovih bataljonih, za trošenje denarja za nabavljanje novih patrij. 207 milijonov bomo porabili za nove patrije, 1,2 milijardi naj bi porabili za oborožitev za dva Natova bataljona, 46 milijonov na leto so tekoči stroški, ki jih imamo s sodelovanjem v tujih misijah. Ves ta denar ali pa vsaj večino tega denarja bi morali prioritarno investirati v to, kar se že celo popoldne omenja. Se pravi, bistveno imamo podhranjene investicije v razvoj in raziskovanje, zmanjšujejo se, celo glede na prejšnja leta, investicije v zdravstvo, predvsem v zdravstveno infrastrukturo, premajhne investicije so v stanovanja. Še enkrat poudarjam, za nacionalni stanovanjski sklad je v proračun odmerjenih bornih 790 tisoč evrov, ob tem, da so tržne cene trenutno take, da si jih praktično slovenski državljani z našimi plačami ne morejo več privoščiti, ne najemnih, ne nabavnih cen stanovanj, in to so pač vrzeli, v katere bi morala država intervenirati.

Vemo, da proračuna kot majhna opozicijska stranka ne moremo bistveno spreminjati. Razumemo, da sta se pač Vlada in koalicija odločili za nek koncept, mi pa želimo pač opozarjati, kje so anomalije tega koncepta in kaj bi bilo treba v prihodnje napraviti drugače. Smo pa kljub temu pripravili več amandmajev, s katerimi pa želimo vsaj minimalno popravljati to, kar si je Vlada zamislila. Tako si bom vzel nekaj minut, da na kratko predstavim, kaj bi želeli popravljati.

Prva stvar, na katero bi opozoril, je delovna inšpekcija, v Sloveniji imamo delovno inšpekcijo, ki je bila v letih krize zmanjšana s 87 na 78 zaposlenih, s tem da se trenutno samo 42 delovnih inšpektorjev ukvarja s kršitvami

delovnopravne zakonodaje. Teh 42 inšpektorjev naj bi imelo pregled na kršitvami zakonodaje v kar 200 tisoč poslovnih subjektih, ki so v tej državi. Mislim, da si lahko že iz teh števil ustvarite sliko, da je to praktično nemogoče delo in da so inšpekcijski nadzori pač tu in tam, ne morejo pa sistematično slediti, ali se delovnopravna zakonodaja v teh podjetjih izvršuje ali ne. V soboto smo ob obravnavi zakona o izvrševanju proračunov s strani ministrice dobili zagotovili, da zakonska podlaga za zaposlitev 20 novih inšpektorjev v letu 2018 je. Zakaj dvajsetih? Tak sklep je bil sprejet s podporo koalicije 6. julija letos, ko smo na predlog Levice obravnavali stanje v delovni inšpekciji. Z amandmajem k proračunu za leto 2019 pa želimo zagotoviti tudi sredstva za to, se pravi 600 tisoč dodatnih sredstev za proračunskega uporabnika delovna inšpekcija, s katerimi bi zaposlili teh 20 novih inšpektorjev v naslednjem letu. Mislimo, da je to pač povsem realna proračunska postavka in da z neko minimalno voljo koalicije bi morala biti sprejeta.

Potem nekoliko ambicioznejši smo pri stanovanjih. Tam bi k tem 790 tisoč evrom dodali še 4 milijone dodatnih sredstev, kar bi bila, recimo temu, neka minimalna spodbuda za to, da se začnejo spodbujati alternativne oblike gradnje in deljenja stanovanj. Teh 4 milijone ciljamo predvsem na stanovanjske zadruge, opozarjamo pa, če bomo hoteli, da bodo mladi, predvsem mladi, ki do stanovanj težko dostopajo pod trenutnimi pogoji, lahko normalno živeli v tej državi, bo treba v naslednjih letih v stanovanjsko politiko vlagati bistveno več. Treba bo zagotoviti, da se bodo cene na trgu sistematično nižale, da Stanovanjski sklad ne bo obratoval kot nepremičninska agencija, ampak dejansko kot stanovanjski sklad, ki bo zagotavljal najem in nakup stanovanj po netržnih cenah in targetiral skupine, ki ta stanovanja rabijo. Predvsem imam tukaj v mislih ljudi iz svoje generacije, o tem sem govoril že na odboru, ker številni enostavno vidijo, da če se preselijo na Dunaj, v Berlin ali pa v kakšno drugo evropsko mesto, imajo tam hitro bistveno boljše življenje, bistveno boljše pogoje za delo in življenje, plače so višje, do stanovanj pa je lažje priti za nižje cene. Na Dunaju so najemnine nižje kot v Ljubljani, recimo, kljub temu da je tam standard, splošni življenjski standard, dvakrat do trikrat višji kot tu. To je naloga tako nacionalnega stanovanjskega sklada kot države v celoti, da zagotovi tako zakonske kot infrastrukturne pogoje, da se lahko temu cilju približamo.

Tretji amandma, ki ga bom predstavil zdaj, so pa sredstva za socialno pomoč. Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve je izračunalo, da so minimalni življenjski stroški v tej državi 613 evrov mesečno za samsko odraslo osebo. Če od tega odštejemo sredstva za rekreacijo, kulturno potrošnjo, zavarovanja in stanovanje, pridemo na 443 evrov, kar naj bi bil absolutni eksistenčni minimum v tej državi. Mi želimo, da se minimalna socialna pomoč izenači

s to število. Se pravi, toliko, kolikor je absoluten eksistenčni minimum, mora država garantirati vsakemu, ki iz takšnih ali drugačnih razlogov ne more dobiti zaposlitve ali pa dela ni zmožen. Zato bi rabili ambicioznejšo številko. V našem amandmaju je opredeljenih 50 milijonov evrov, opredeljeno je tudi, iz katerih naslovov bi ta denar lahko na čim bolj neboleč način dobili.

Opozarjamo pa, da moramo kot država, kot parlament in kot vlada poskrbeti, da bo gospodarska rast in prosperiteta, ki sta se v državo vrnili v zadnjih nekaj letih, deljena z vsemi. Upam, da bosta Vlada in koalicija razumeli dobronamernost naših amandmajev. Nismo na noben način poskušali s kakšnimi demagoškimi triki, recimo, sredstva, ki so namenjena poplačilu zunanjih obveznosti, ki jih naša država ima, preusmerjati v lokalne ceste ali pa kaj drugega, kot so kakšne stranke počele, ampak smo poskušali na konstruktiven način s čim bolj minimalnimi posegi pokrpati tista področja, ki se nam zdijo prioriteta in kjer smo pričakovali, da bi lahko naša stališča in stališča trenutne koalicije prišla skupaj.

Tako. S tem bom zaključil. Kot sem rekel, upamo, da bomo v naslednjih mandatih uspeli pripraviti bolj socialno pravične proračune in bolj predvsem razvojno naravnane proračune, ki bodo imeli koncept, kako to družbo razvijati in ne samo, kako se približevati nekim zelo abstraktnim makroekonomskim specifikam, kot je, recimo, to, kar ministrstvo govori o strukturi uravnoveženosti proračuna. Proračun je predvsem sredstvo, s katerim država zasleduje socialne, ekonomske in razvojne cilje, in kot takega je tudi treba začeti obravnavati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Urška Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za dano besedo. Lepo pozdrav tudi z moje strani!

Dobrih devet ur že danes razpravljamo o proračunu, o dveh proračunskih dokumentih za naslednji dve leti. Verjetno po vseh teh razpravah tudi sama ne bom povedala nič kaj dosti novega, vendar je morda prav, da kakšno stvar tudi ponovim, saj je bilo danes tudi v tej dvorani že ugotovljeno, da se enostavno ne slišimo.

Začela bi morda takole, pa čeprav je bilo to tudi že nekajkrat povedano, pa se mi zdi vseeno pomembno, da je bilo glavno vodilo pri pripravi tudi tokratnih obeh proračunskih dokumentov, kot je praktično že cel mandat te vlade, zagotavljanje stabilnosti javnih financ. Zdaj, spomnimo se na tej točki še enkrat. V letu 2014 je bil naš primanjkljaj več kot eno milijardo, slabih 1,2 milijardi evrov. Danes ob teh dveh proračunskih dokumentih se pogovarjamo prvič po desetih letih o proračunskih presežkih za cirka 50 milijonov evrov v obeh letih. In da je bil glavni cilj pri pripravi teh dveh dokumentov prav nadaljnja javnofinančna konsolidacija, je po mojem edino pravo načelo, edini pravi cilj, saj bo

verjetno oziroma je to osnova za stabilen ekonomski, gospodarski in tudi socialni razvoj naše države. Res je, da so danes makroekonomska gibanja in tudi napovedi zelo ugodne in zaradi tega so verjetno naša pričakovanja, pa ne samo naša, ki sprejemamo ta proračun, ampak tudi pričakovanja naših državljanov in državljanek, upravičeno visoka oziroma velika. V luči, ko imamo visoko gospodarsko rast, pozitivno rast, ko je ekonomsko okolje ugodno, ko je trg dela v vzponu, ko ima več ljudi delo, ko se brezposelnost niža, znižuje, je verjetno normalno, da so naša pričakovanja kot celota in še posebej na določenih segmentih, ki so nam morda bližje, visoka. To se zdi meni povsem razumljivo. In iz tega je logično, da bi želeli čim prej nadoknaditi ves zaostanek, ki je bil zaradi nastopa krize zaznan na veliko proračunskih področjih, na veliko proračunskih politikah, programih.

Vemo, da je bilo z Zakonom o uravnoveženju javnih financ poseženo na marsikatero področje, da ne govorimo o posameznih, res vsebinskih področjih od znanosti, šolstva, športa, do plač, do pokojnin, do socialnih transferov, investicij, občin. Se pravi, vsi ti segmenti, ki so porabniki proračuna, so bili na nek način z nastopom krize na slabšem, kot bi bili sicer. Ampak ob situaciji, kakršno imamo danes, in ob fiskalni politiki, kakršno vodi ta vlada, že danes ni mogoče v absolutni višini te zneske postaviti na predkrizno raven.

Bom še enkrat povedala, tudi tem letu, v letu 2017, bomo še imeli primanjkljaj v proračunu in dokler bo ali v A ali v B bilanci primanjkljaj, to pomeni, da še vedno trošimo več, kot imamo, in zato se moramo zadolževati. In zakaj ni mogoče naenkrat v vseh teh absolutnih številkah sprostiti vseh ukrepov, ki so bili v preteklosti sprejeti in uveljavljeni? V veliki meri gre pri teh sistemih, ki sem jih prej naštevala, za sisteme, katerih delovanje oziroma upravljanje je bilo na nek način določeno pred krizo; naj bo to plačni sistem, financiranje občin in še ostalo. Vsi ti sistemi imajo vpliv na javne finance, tako ali drugače. Lahko se sicer danes in tudi v prihodnje pogovarjamo, ali so ti sistemi finančno vzdržni, ali so ti sistemi najboljši, ali je naš plačni sistem, ki ga imamo, najboljši, finančno vzdržen in tako naprej. Ampak, kot sem rekla, postavljeni so bili pred krizo. Potem je prišla kriza in pričeli so se varčevalni ukrepi in vmes smo v ustavo zapisali tudi to, da bomo javne finance uravnovežili, da ne bomo porabljali več, kot imamo. Zapisali smo si cilj, da bomo do leta 2020 strukturno dosegli to strukturno uravnoveženje. Zapisali smo, do leta 2020; torej postopno, ne naenkrat. To nam zagotavlja ravnotežje med javnofinančno konsolidacijo in podporo nadaljnjemu razvoju, kot sem že prej rekla, tako gospodarskemu kot razvoju sploh. Ostrejšje omejevanje odhodkov državnega proračuna bi nas lahko vodilo v krčenje

gospodarske aktivnosti, čemur smo bili priča že v preteklosti. Sedaj smo v situaciji, ko postopoma sproščamo varčevalne ukrepe na eni strani, se pravi na vseh področjih, ki sem jih prej omenila, in tudi finančno situacijo še vedno konsolidiramo, da se bomo potem lahko v naslednjih letih pogovarjali tudi o drugačnem vodenju tovrstne politike.

Prav je, da to celotno vrečo, celotno proračunsko malho, ki jo imamo, gledamo skupaj in ne jemljemo iz te vreče vsako postavko posebej. Ne vem, postavko javnih uslužbencev posebej, postavko pokojnin posebej, materialnih stroškov, ki so bile danes velikokrat omenjene, in jih interpretiramo na svoj edinstven način izven celotnega konteksta. Meni se zdi prav, da dodatna sredstva, ki jih danes imamo na razpolago, razporedimo tako, da čim bolj uravnotežimo vsa področja, ker so vsa področja pomembna in vsem je bilo v krizi nekaj odvzeto. In kaj dela naša vlada, kar kažejo tudi tej proračunski dokumenti? Postopno sproščamo na eni strani pri upokojencih varčevalne ukrepe. Kaj je bilo že narejenega? Dvignjena je bila minimalna pokojnina za polno delovno dobo, redna in izredna uskladiitev pokojnin, letni dodatek, potem naprej, pri plačah javnih uslužbencev tudi sproščamo varčevalne ukrepe, niso še v celoti sproščeni, so še omejitve pri regresu, premijah za kolektivno pokojninsko zavarovanje, še nekaj omejitev na uspešnosti in tako naprej. V prejšnjih razpravah so bili tudi in prav izpostavljeni tudi javni uslužbenci kot ena izmed postavk, kjer smo zvišali odhodke. In ja, smo jih, in verjetno je tudi prav tako, saj so tudi oni reševali na nek način krizo – na plečih javnih uslužbencev. V času krize, ki je seveda prišla iz različnih razlogov, verjetno za to ni bila krivda ne upokojencev, ne javnih uslužbencev in tudi drugih ne, so tudi oni nosili veliko breme le-te. Tudi njihove plače so bile, če temu lahko tako rečem, znižane z nekimi linearnimi ukrepi. Prav je, da tudi to stanje saniramo, seveda v okviru možnosti, ki jih imamo.

Potem naprej na področju transferov posameznikov, gospodinjstev. Predvsem na področju družinske politike – tudi tukaj sproščamo varčevalne ukrepe. Potem povprečnine, občine. Ministrica je predhodno že tudi povedala, da povprečnina ni bila za občine še nikoli tako visoka, kot je predvidena za naslednji dve leti, pa seveda ne še v takšni višini, kot je predvidena z zakonom. Vse to so postavke, kjer se sprejete varčevalne ukrepe sprošča, kar je razvidno iz teh proračunskih dokumentov.

Mogoče zdaj, glede na to, da se je razprava tako na odborih, na odboru za finance, kot tudi tukaj danes veliko vrtela okoli pokojnin, ne morem si, da tudi sama nekaj na to temo ne rečem. V zadnjih treh letih, 2014, 2015, 2016 se je raven pokojninske blagajne gibala okrog 5 milijard evrov, medtem ko bo letos velikost pokojninske blagajne znašala 5 milijard 160 milijonov in v letu 2018 5 milijard in 381

milijonov. Torej, iz teh številkih izhaja, da je za upokojence več denarja tako v letu 2017 kot v letu 2018. Res pa je, da je obveznost državnega proračuna do ZPIZ blagajne za 330 milijonov nižja, kot je bila leta 2014, saj blagajna zaradi ugodnejših prilivov iz naslova socialnih prispevkov, kar je posledica višje zaposlenosti, svoje obveznosti pokriva v večji meri, kot jih je lahko v letu 2014. Ampak, kot je tudi že prej državna sekretarka povedala, verjetno za upokojence ni najpomembnejše oziroma pomembno, ali denar zagotavlja državni proračun, ali denar zagotavlja Kad ali ZPIZ, za upokojence je najbrž predvsem pomembno to, da bodo v letu 2018 iz ZPIZ blagajne dobili oziroma da bo ZPIZ blagajna v letu 2018 razpolagala s 433 milijoni več kot v letu 2014. To se zdi meni pomembno.

Veliko smo se spraševali, kaj je v tem proračunu sploh za ljudi. Ob vseh teh silnih milijardah več denarja, ki jih imamo, pa nič ni za ljudi. S to trditvijo se absolutno ne morem strinjati. Kot je bilo že velikokrat danes povedano, več namenjamo sredstev za varnost v najširših možnih oblikah, več za znanost, več za plače, več za upokojence, podpora novim investicijam in s tem novim delovnim mestom, več za transfere posameznikom in gospodinjstvom. Vse to je po moji oceni neposredno namenjeno ljudem.

Morda še en stavek o investicijah, ki so bile tudi danes večkrat omenjene. Pomembno je poudariti res to, da sta bili leti 2014 in 2015 neki posebni leti. Bili sta najmočnejši investicijski leti zaradi zaključevanja evropske kohezijske politike 2007–2013. Verjetno res ni primerno, da primerjamo današnjo ali pa to raven investicij, ki je predvidena v proračunih za 2018, 2019 s tema dvema letoma, pa kljub vsemu se investicije za leto 2018 vračajo na raven, ki je višja od 900 milijonov evrov, kar je več, kot je bilo tudi že povedano, tako kot v letu 2010 in vse do 2013. In ja, res je, da imamo v proračunu za leto 2018 načrtovanih za 1,36 milijard več davčnih prihodkov. Drži, več, kot jih je bilo v letu 2014. Imamo pa tudi rezultat državnega proračuna malo drugačen, kot smo ga imeli v letu 2014. Boljši oziroma nižji je za 1,25 milijarde evrov. Še enkrat, v letu 2014 smo imeli primanjkljaj 1,2 milijarde evrov, ko govorimo o proračunu za leto 2018 in 2019, se pogovarjamo o presežku 50 milijonov evrov. In ja, imamo tudi več sredstev praktično na vseh proračunskih politikah, na pomembnih proračunskih politikah, ki omogočajo nadaljnji razvoj naše države, naj gre to za varnost, naj gre to za zdravje, naj gre to za investicije, cestno infrastrukturo in tako naprej. Ob vsem tem imamo pod črto, kot sem že rekla, tako za leto 2018 kot za leto 2019 proračunski presežek po desetletju, ko smo se, če temu spet tako rečem, pod črto soočali zgolj z redecimi številkami. To je verjetno najboljša mogoča osnova, ko se bomo naprej pogovarjali o nadaljnjih možnostih, ki jih naša država ima

tako na gospodarskem področju, ekonomskem, socialnem najboljša možna osnova.

Sama ocenjujem, da so v danes obravnavanih proračunskih dokumentih tudi ustrezno finančne podprte vse te vsebine, ki bodo ta cilj omogočile. Zato se ne bi več ponavljala, kar je bilo že danes velikokrat povedano, katere so te naše prioritete, ki bodo sledile cilju nadaljnjega razvoja naše države, ampak ker smatram res, da proračun to ustrezno zajema, tudi po finančni plati, bom sama ta proračun podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Žan Mahnič. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Vlada, kolegice in kolegi!

Če bi se koalicijski poslanci toliko ukvarjali pri sprejemanju tega proračuna, pri sestavljanju tega proračuna s slovenskimi državljanke in državljani, kot so se včeraj in danes ukvarjali z enim ilegalnim migrantom iz Sirije, potem sem prepričan, da bi res lahko trdili, da gre denar, ki ga je več, dejansko ljudem. Pa bom nekaj več oziroma nadaljeval samo tam, še enkrat izpostavil to, kar je prej omenila kolegica Jelka Godec. Mislim, da je na 24 ur ena izmed top 3 novic ravno ta čas, in sicer naslov je »Od 100 do kar 830 evrov več izdatkov iz lastnega žepa. To naj bi prinesla nova ureditev dolgotrajne oskrbe«. In kaj je razlog za to? Premalo sredstev iz javnih virov! »Ključni razlogi za zavrnitev so v prenizkem financiranju storitev iz javnih virov. V luči demografskih sprememb, ki jih bo Slovenija občutila nadpovprečno, brez dodatnih sredstev za dolgotrajno oskrbo ne bomo zmogli dostojno poskrbeti za starostnike, ki bodo tako še bolj kot danes prepuščeni debelini lastnih denarnic in zmožnostim svojcev.« Potem pa odpremo proračun Republike Slovenije za leto 2018 in pogledamo postavko Dolgotrajna oskrba in je takoj jasno, o kakšni potrebni debelini denarnic državljanek in državljanov se govori in kako je ta debela denarnica, ki je bila na razpolago Vladi Republike Slovenije, kako iz te debele denarnice državljanke in državljani v primeru – konkreten primer navajam – dolgotrajne oskrbe ne bodo deležni te rasti in tega povečanja proračuna.

Toliko o tem, koliko je mar koaliciji do državljanek in državljanov, seveda pustimo tiste, ki pridejo iz Sirije, tisti so top prioriteta, 120 milijonov evrov v preteklem letu ni noben problem, to se takoj najde, komaj pa se dobi v več kot 9-milijardnem proračunu 7 milijonov evrov, borih 7 milijonov evrov za dolgotrajno oskrbo tistih, ki ste jim v letošnjem letu namenili toliko denarja več, da si lahko kupijo dve kepici sladoleda. Strinjam se z vsemi, ki so danes govorili in s prstom kazali tudi in predvsem, kar se pokojnin tiče, na strank Desus. Stranka Desus je razvojna cokla vsake vlade in prepričan sem, če vlada ne bi imela stranke Desus – katerakoli; ta prejšnja, prejšnja, še pred prejšnja,

vsaka vlada od leta 1096 naprej, z izjemo Bajukove vlade pol leta 2000, kjer ni bilo stranke Desus –, ve, kako je bilo s tem.

Ne morete govoriti, kako ste za to, da se višajo pokojnine, hkrati pa zagovarjati, da mora Nova Ljubljanska banka ostati v državnih rokah, in vam je malo mar, čeprav je zdaj to že mimo, ampak mislim, da bi brez problema tudi plačali 360, 370 milijonov evrov, samo da privatni bankomat nekaterih povezanih z lobiji, ki to državo dejansko vodijo in nastavljajo marionetne vlade, da ti dobro živijo na račun tistih, katerim ste dali letos dve kepici sladoleda več. Ampak, dokler bo pač Desus vodil tako politiko, dokler bo glavni populist te vlade Karl Erjavec govoril, da dajmo raje tri milijone evrov upokojencem, namesto da imamo drugi krog predsedniških volitev – osebno sem za to, da niti prvega kroga nimamo, ampak da predsednika republike izvoli parlament z dvotretjinsko večino vseh poslank in poslancev. Upam, da čez pet let bo ta parlament to že volil, da bomo zmogli toliko modrosti in spremenili ustavo v tej smeri in da ne bomo več pričali takih farsam, kot se je dogajala zadnje tri tedne.

Pa vendarle, če grem nazaj k proračunu, veliko je bilo govora o varnosti in pa o obrambi. Pa če grem na postavke proračuna Ministrstva za obrambo, vemo, kolikokrat je tudi na plenarni seji ta parlament razpravljal o obrambnem resorju, vemo, kakšno je stanje v Slovenski vojski; odkar ta resor vodijo Socialni demokrati, ta resor hira. Samo v tem mandatu je iz Slovenske vojske odšlo približno 400 pripadnic in pripadnikov in ta trend seveda se nadaljuje še naprej.

Sedaj pa pogledajmo, naprej se spomnimo, kaj smo leta 2014 obljubili zvezi Nato v Walesu, da bomo do leta 2020 imeli dva odstotka BDP, namenjenega za obrambo in znotraj tega 20 % za investicije. Spoštovana Vlada Republike Slovenije, draga državna sekretarka, zdaj pa vi meni povejte, kako je mogoče, kljub temu da se je jasno povedalo, da bo v naslednjem letu obrambni proračun tak, da bo odstotek BDP, ki ga namenimo za obrambo, pa zdaj tukaj gledam celoten resor, bolj primerno bi bilo gledati samo postavko pod Generalštab Slovenske vojske, kajti to je tisto, kar dejansko gre za vojsko pa vendarle, če gledamo napovedi Umarja, je situacija taka: leta 2016 je šlo za obrambo 0,96 % BDP, leta 2017, letos, smo šli še dol, na 0,93 % BDP ... Gospa Jazbec, pogledajte si napoved BDP za letos na spletni strani in enostaven račun; to, kar je na postavki Ministrstva za obrambo, delite s tem in dobili boste 0,93 %. Leta 2018 glede na napoved – mislim, da je 45,2 milijardi, da bo BDP – tu pa imamo proračun MORS 435 milijonov, kar nanese 0,96 % BDP. Povejte mi, kje v naslednjem letu je 1,1 % BDP, kot ste celotno leto govorili, da bo naslednje leto. Škoda, da ni ministrice za obrambo, da bi slišali, kaj se sploh namenja s tem dodatnimi 46 milijoni, kar je seveda pohvalno, ampak to bi morali dati že

takoj leta 2014, leta 2015, ko je načelnik Generalštaba general Osterman dejal, da nujno potrebuje 46 milijonov evrov, ker je sistem v eksistenčni krizi. Potem pa vprašaš, kaj boste pa sploh kupovali za ta denar. Ja, sedaj bomo popolnili oziroma nabavili uniforme, pa škornje, pa osebno opremo vojakov. To je vlaganje v osnovno opremo vojakov, ne pa v varnost države oziroma v izboljšave Slovenske vojske. Gospa državna sekretarka, prosim, da mi poveste, kje boste dobili pol milijarde evrov do leta 2020 za srednjo bataljonsko bojno skupino. Škoda, da ni ministrice za obrambo, ker me res zanima, kako bo potekal nakup osemkolesnikov. Mi jih potrebujemo 50, ministrica je rekla, naslednje leto jih bomo kupili 7 in čez dve leti še 7. Ampak na vseh postavkah je isto.

Ta proračun na področju obrambe ne prinaša nobene modernizacije, ampak se vojski dajejo neke drobtinice, da se bo lahko reklo, da bo lahko predsednik Vlade maja na soočenih pred parlamentarnimi volitvami govoril, da ste dvignili obrambni proračun. Ampak vi veste, za zvezo Nato, pa ne gre samo za zvezo Nato, gre tudi za našo varnost, ampak za zvezo Nato je merodajno samo nekaj: koliko odstotkov BDP gre za obrambni proračun. In mi naslednje leto ne bomo čez en odstotek! Če bo gospodarska rast še višja, kot se napoveduje, vemo, klima je ugodna, bo ta odstotek še nižji, ker nominalno imamo, kolikor imamo, BDP raste in glede na BDP bo seveda obrambni proračun padal. Kredibilnost Slovenije v Natu se bo na ta način zniževala in pozabite, vidim, da tam še dodatnih 7 milijonov evrov namenjate Ministrstvu za zunanje zadeve za nadaljevanje te slovenske rusofilske politike, kar pa se seveda tudi odraža in kaže v tem, kako nas države, predvsem tiste države, ki dejansko v svetu nekaj veljajo, podpirajo pri implementaciji odločbe arbitražnega sodišča. Razen nekega vljudnostnega trepljanja po ramah neke akcije, konkretne podpore, ki bi dejansko pripeljalo do implementacije, ni in glede na politiko, ki jo Slovenija vodi na zunanjem področju, bo pri tem tudi ostalo.

Spomnim se, kako je minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič govoril, če želimo imeti nek resen program na področju infrastrukture, če želimo, da ustavimo to propadanje naših državnih cest, če želimo se pogovarjati o nekih resnih investicijah, potem potrebujemo na tej postavki približno 350 milijonov evrov. No, in koliko je vlada Mira Cerarja namenila postavki Cestni promet in infrastruktura? Slabih 225 milijonov evrov! Potem pa greš gledati NRP, načrt razvojnih programov, na hitro sem preletel nekaj stvari za svoj volilni okraj. Praktično vse stvari se bodo zaključile 31. decembra leta 2023. Naslednje leto namenjate tam 100 do 150 tisoč evrov na posameznih programih, toliko seveda, da notri je, da nekaj piše, da ni ravno nula. Konkretno, recimo, severni škofjeloški obvoznici od leta 2018 do leta 2022 ne boste namenili praktično

nič, leta 2023 boste pa dali 24 milijonov evrov in zadeva bo narejena. Kolikokrat smo slišali, da bo severna blejska obvoznica končana leta 2018?! Sredstev, kot jih je obljubljal Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič za dokončanje severne blejske obvoznice, v letu 2018 ni. Da južne blejske obvoznice sploh ne bom omenjal. Sramota je, da že desetletja država ne more urediti prometne infrastrukture v najbolj turističnem kraju v Sloveniji, v našem biseru, kot radi rečemo, s katerim se povsod ponašamo. Ampak ko pa ljudje pridejo in ko, mislim, da niti ne morejo rezervirati na južni strani Grand hotela Toplice, ker jim en meter od okna vozijo šleparji, potem pa vidijo, kaj dejansko Bled je in kako se država mačehovsko do njega obnaša. Da ne govorim o cesti Trebija–Sovodnj. Vsak dobro pozna to cesto, tam poteka veliki krog maratona Franja. Že leta in leta se govori o tem, neke preplastitve se bodo zaključile prihodnje leto, kar se pa tiče tistega najpomembnejšega, zidovi in brežine, projekt bo zaključen konec leta 2023 in seveda glavčina tega bo narejena leta 2023. Da ne govorim o prepotrebni obvoznici v Žireh zaradi industrijske cone, ampak seveda, eno je, kar vlada govori, drugo je, kar vlada dela.

Žal se je izkazalo tisto, mislim, da je eden od portalov dobro povzel glavni očitak opozicije: ta denar ne bo šel državljanom in državljanom. Kolegici sta že povedali, kam bo šel denar, ki se ga dodatno namenja za zdravstvo – predvsem za preplačila, za bogatenje tistih, ki hodijo kot zaslifanci na komisijo gospe Jelke Godec. Zdaj berem, da se razrešuje generalnega direktorja, ampak ta denar ne bo prišel do pacientov, ne bo prišel do državljanov in državljanov. Sto tisoč več čakajočih v zdravstvu, če bi dejansko se pokazalo, da je tega manj, potem bi lahko rekli, denar, ki ga je več pod našo vlado, namenjamo dejansko državljanom in državljanom za izboljšanje njihovega statusa, za izboljšanje njihovih denarnic. Poglejte, potem se pa čudimo, kako je mogoče, da pride nek župan, nek kvazi nov obraz in dobi 47 % na predsedniških volitvah. Veste, zakaj, gospe in gospodje? Zaradi tega, ker so ljudje siti raznoraznih obljub in pričkanj v tem parlamentu. Ker ljudi danes ne zanima nič drugega kot samo debelina njihove denarnice, kako so situirani, kakšna je oskrba v tej državi, kakšno je zdravstvo, po kakšnih cestah se vozijo, ker vse to plačujejo. In prav imajo. In prav imajo! Namesto da bi se Vlada streznila, predstavila stvari malo drugače, kot jih predstavlja, ker ni vse tako rožnato, seveda še naprej poslušamo, kako denar gre za ljudi, naslednje leto pa bodo zopet nove zgodbe, nove afeze, ker pod to vlado, pod to ministrico več denarja v zdravstvu pomeni samo več denarja za mafijo, ki prazni to zdravstveno blagajno. Kako pa gre denar za ljudi, pa smo videli na primeru pokojnin. Ne nazadnje mislim, da so imeli prejšnji teden izredno sejo, na kateri smo tudi obravnavali spremembe ZPIZ, glede na to, da je denar. Če smo potrdili, da se popravi

krivica za nazaj, da se prizna upokojencem oziroma tistim, ki sicer še niso v penziji, tudi tista leta, ki so jih prostovoljno plačali, če bi bil denar, kot pravite, da je, in da bi šel za ljudi, potem bi potrdili tudi amandma Slovenske demokratske stranke, da se prizna leta tudi tistim, ki so si sami plačali za študij in za služenje vojaškega roka. Ampak, ker so eno besede, drugo so dejanja, ker bodo očitno starostniki morali čakati sami doma, da umrejo, ker za domove očitno ne bodo imeli denarja, ker se bodo ti podražili, Vlada pa namenja borih 7 milijonov evrov za pomoč reševanju tega problema, ker ne gre dejansko za krepitev obrambnega sistema, ker s tem, da s 46 milijoni evrov kupujemo škornje in uniforme za pripadnice in pripadnike Slovenske vojske – kar je seveda prav, da jih, ker jih moramo, ampak to bi moralo biti že zdavnaj narejeno, ne pa po treh letih in pol –, da s tem ne krepimo obrambnega sistema, da državljanke in državljani ne bodo imeli zaradi tega proračuna dejansko izboljšane cestne infrastrukture in pa predvsem to, kar ste storili danes, ko ste se poslanci danes fizično, včeraj pa na tiskovni konferenci zavzeli za ilegalnega migranta, za Sirca, ste dokazali, da se vse da, če se hoče. Da se lahko potepta tudi pravno državo, samo, če imate voljo.

Ko se boste, tako kot ste se za tega migranta, zavzeli za Slovenke in Slovence, ki životarijo z nizkimi pokojninami, kljub temu da si letos lahko kupijo dve kepici sladoleda več, takrat bom pa tudi jaz podprl proračun. Tega proračuna pa ravno zaradi teh razlogov, žal, ne morem podpreti.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Igor Zorčič. Izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Danes pravzaprav nekako z zadovoljstvom spremljam to sejo. Mislim, da v tem mandatu lahko potegnemo zanimivo zgodbo sej, na katerih smo obravnavali proračune. Če smo bili na začetku mandata precej negotovi glede tega, kam ti ukrepi oziroma politika, ki je zasnovana s proračunom, vodi, lahko danes ugotovimo, da smo ubrali prave korake in da lahko že nekako žanjemo prve sadove; pa čeprav tu opozicija trdi nasprotno, čeprav ljudi prepričuje, da od te gospodarske rasti in vsega drugega dobrega, kar se je zgodilo v zadnjih letih, ne čutijo ničesar, temu seveda ni tako. Verjamem, da vsakdo od državljanov, ki je na ta ali na on način vpet v delovanje države, občuti po eni strani, da se zadeve premikajo na bolje, po drugi strani je pa pričakovanje vsakogar, pa sploh mislim, da je to značilno za Slovence, da nismo nikoli povsem zadovoljni, in prav je tako, ker se mi zdi, da je to tudi edini motiv, da stremimo vedno k nekim boljšim in višjim ciljem.

Če se spomnimo, leto 2014, 2015, volitve, novi obrazi in podobno – danes oziroma

pretekli teden smo bili ponovno v eni podobni diskusiji pri predsedniških volitvah, lahko danes ugotovimo, da ti novi obrazi vendarle niso takšni, kot si nekdo želi, da bi bili ali pa kot jih želi predstaviti, pa čeprav je to ena floskula, ker ne nazadnje imamo nove obraze tudi v starih strankah, moramo ugotoviti, da ukrepi, ki so bili sprejeti s samimi proračuni – in verjamem, da je temu tako tudi v tem proračunu –, Slovenijo danes postavljajo med države v Evropski uniji, ki imajo najvišjo gospodarsko rast. Mislim, če se ne motim, naj me kdo popravi, da smo tretji v Evropski uniji.

Mi lahko kdo to potem pojasni, kaj je ta vlada naredila tako narobe, da imamo tretjo najvišjo gospodarsko rast in da je takšna dobra gospodarska rast predvidena tudi v bodoče, da moramo pravzaprav sprejemati nek rebalans, ker imamo več prihodkov, kot je bilo predvideno. Verjamem, da nihče ne pozna odgovora na to. Prepričan sem, da vsaki vladi lahko očitamo, da ni nič naredila in da so vsi učinki neke gospodarske rasti pravzaprav rezultat, ne vem, recimo, da dobrega poslovanja gospodarstva; pa vendar, ko gre narobe, pa pravzaprav vsi vsaki vladi očitamo, da je vlada tista, ki je kriva, da gre nekaj narobe, da nimamo dobre gospodarske rasti. Prepričan sem, da če smo pošteni sami do sebe, da lahko ugotovimo, da smo na pravi poti, da je ta vlada v tem mandatu naredila prave korake in da so to koraki, ki nas postavljajo, tako kot sem omenil, sploh kar se tiče gospodarske rasti, nekam na čelo evropskih držav. Slišati je bilo neke očitke proračunu, politiki Vlade in podobno, da pravzaprav zaostajamo za marsikatero državo po konkurenčnosti in podobno. Jaz sem prepričan, da če bi mi bili tako hudičevo slabi, ne bi bili priča temu, da imamo pravzaprav prve prave greenfield investicije. Moram spomniti tudi na to, da ko je šlo za to, da se pridobijo te investicije, je del politike takšnim odločitvam nasprotoval, jih miniral, in sem prepričan, da bodo vse te investicije ne glede na to, da so tudi spodbujene z nekimi državnimi sredstvi, v prihodnje pokazale tiste rezultate, ki si jih vsi želimo, to je še manjša brezposelnost, večja dodana vrednost, več pobranih davkov in več denarja tudi za upokojence, če želite.

Nedavno je bilo v medijih objavljeno eno sporočilo, in sicer da Švica ostaja najbolj konkurenčno gospodarstvo na svetu, kar je ugotovil Svetovni gospodarski forum, Slovenija je na letošnji lestvici globalne konkurenčnosti pridobila osem mest, med 137 državami zaseda 48. mesto. Najslabšo oceno je dobila na področju razvitosti finančnega trga, najboljše pa na področju zdravstva in izobraževanja. To je ocena Svetovnega gospodarskega foruma, 27. septembra je bilo objavljeno. Prepričan sem, da se nekateri danes s tem ne boste strinjali, ampak seveda zaradi tega, ker če bi se strinjali s tem, potem ne vem, s čim bi nastopali na naslednjih volitvah. Tako sem pa prepričan, da četudi mi delamo še po najboljšem vzorcu pa po

najboljših politikah, se bo našla opozicija, ki bo temu nasprotovala, prepričevala v nasprotno, ker sicer ne bi imela na naslednjih volitvah česa početi. Prepričan sem, da takšni članki, ocene nekih tretjih institucij kažejo tisto najbolj primerno ali pa najbolj resnično luč, ki jo potrebujemo, da ovrednotimo svoje stanje. Seveda si ne smemo zatiskati oči, prepričan sem, da je veliko ljudi, ki potrebujejo in ki lahko dobijo pomoč, pa morda še niso prišli na vrsto. Ampak danes, ko poslušam to razpravo, ugotavljam, da na vrsto niso prišli samo tisti, ki so potrebni pomoči, da na vrsto ni prišel vojaški proračun, da niso prišle te in one ceste, da ni prišlo zdravstvo, skratka različni sektorji družbe, ki če bi jih želeli vse zadovoljiti, sem prepričan, da ne bi bilo dovolj teh 10 milijard oziroma malo manj evrov prihodkov proračuna, ampak bi jih potrebovali verjetno 20. Prepričan sem, da naša pot, ki je tlakovana tudi s tem in s preteklimi proračuni, gre k temu, da bomo enkrat imeli bistveno boljši proračun in da bo vsakdo prišel na vrsto – ne samo za tisto, kar pomeni neko odpravljanje Zujfa, ampak tudi za tisto, kar mu gre v skladu z nekakšnimi smernicami politike.

Danes je bilo veliko slišati o infrastrukturi. Prepričan sem, da smo slišali, ne slišali, pravzaprav smo izkusili v tem mandatu, da se je marsikatera cesta, ki je bila doslej v razpadajočem stanju, obnovila, da smo priča novim in novim investicijam na področju cestne, železniške infrastrukture. Tudi ta proračun predvideva nek razvoj na tem področju, tako na cestnem področju kot tudi na železniškem področju, kjer nismo načrtovali samo izgradnje drugega tira, ki je hvala bogu zasnovan po sprejetju zakona na ta način, da imamo možnost ta proračun usmeriti tudi v druge stvari, ne samo v drugi tir. Priča smo tudi temu, da imamo neke investicije na železniškem omrežju, ki popravljata tudi druga ozka grla. Skratka, mi železniško omrežje razvijamo, seveda je to en projekt, ki se je že začel v preteklih proračunih, ampak se tudi v tem nadaljuje. Predvidene pa so tudi nove investicije, tudi na področju avtocest, državnih cest. Ugotavljam, sploh recimo v Posavju, da je ta razvoj v preteklih 3, 4 letih enormen, sploh če upoštevam še tisto, kar je bilo zavezano s strani ministrstva pa tudi že vneseno v ta proračun, da se bo gradilo v prihodnje, kot je na primer nov most čez reko Savo in čez eno leto bomo še enega odprli in podobno. Napredek je več kot očiten.

Želim si, da bi pri nastankih proračunov – seveda vsaka vlada dela neko svojo politiko – morda imeli nek skupen cilj, ki bi bil oblikovan kot nekakšen plan, kjer bi kot neko oporo pri razporejanju državnih sredstev lažje ugotavljali, ali smo zadostili nekim ciljem, kot je na primer ali gremo bolj v razvoj gospodarstva, razvoj infrastrukture, morda šolstva. Iz tega, kar smo že naredili ali kar je predlagano, lahko sklepamo, v katero smer gremo, pa vendarle se moramo kot družba dolgoročno sami med seboj dogovoriti, ali bo Slovenija tehnološko razvita država ali bo

svoje prihodke in svojo prihodnost črpala iz prihodkov, ki so povezani s tranzitnim prometom, in podobno. To bi nam, sem prepričan, v bistvenem olajšalo odločanje o vseh zadevah.

Ne glede na to, da bi si tudi jaz želel, da so nekatere postavke višje, sem prepričan, da bo tam, kjer se bo izkazala nujnost, vedno obstajala tudi volja, in bo vsako od ministrstev, takšna je tudi moja izkušnja s preteklimi proračuni, prisluhnilo potrebam nekega lokalnega primera in bo lahko tudi z nekimi prerazporeditvami namenilo določena sredstva, kjer so ta potrebna. Hočem povedati, da to, da na nekaterih postavkah ni določenih sredstev, še ne pomeni, da se te zadeve ne bodo zgradile, če se bodo izkazale kot zelo nujne. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za finance mag. Saša Jazbec.

MAG. SAŠA JAZBEC: Hvala lepa za besedo.

Gospodu Mescu sem želela potrditi odgovor, ki ga je v bistvu dobil že na sobotnem odboru. Spraševal je, katera številka je prava. V Srednjeročnem obrambnem programu Republike Slovenije je ministrstvo načrtovalo 72 milijonov za nakup bojnih vozil, to je bilo, preden je dobilo razrez, ko dobi razrez, se pravi, ko dobi ministrstvo limit, potem znotraj tega limita naredi svoje prioritete, tako da se je pač po tem ministrstvo odločilo in je v finančnih načrtih za 2018 in 2019 za nakup teh bojnih vozil načrtovalo 52 milijonov. Tako da samo potrjujem, kar smo mu že povedali, proračun je namreč tisto ključno sidro, h kateremu v končni fazi gravitirajo ali konvergirajo vse strategije, programi, načrti posameznih resorjev.

Rada bi povedala glede dolgotrajne oskrbe, da v proračunu načrtujemo sredstva za tiste namene, ki imajo pravno podlago. Zakon o dolgotrajni oskrbi kot tak še ni bil sprejet, zato če poslanec išče postavko, kjer piše zakon o dolgotrajni oskrbi, je ne najde. Drugače pa v tej državi vseeno na takšen ali drugačen način financiramo dolgotrajno oskrbo, in sicer namenja ZZS, se pravi zdravstvena blagajna, 163 milijonov za namene, ki se smatrajo za dolgotrajno oskrbo, pokojninska blagajna, ki plačuje dodatek za pomoč in postrežbo, tega je okrog 80 milijonov na leto, spada v to kategorijo, občine, ki plačujejo družinskega pomočnika in doplačila v domove za starejše, to je še nadaljnjih 79 milijonov, in pa državni proračun ima svoje postavke na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, tako da dolgotrajna oskrba se že zdaj v obstoječem sistemu na ta način financira.

Rada bi se odzvala še na obrambne izdatke, kot poslanec nedvomno ve, ni dovolj pogledati finančni načrt Ministrstva za obrambo pa deliti to z bruto domačim proizvodom, obrambni izdatki in finančni načrt Ministrstva za obrambo nista ista zadeva. Od finančnega

načrta ministrstva je treba odšteti Upravo za zaščito in reševanje, nato pa dodati še vojaške pokojnine, se pravi še izdatke, ki gredo iz pokojninske blagajne za ta namen. Tako pridemo do obrambnih izdatkov. Guideline, se pravi navodilo ali guideline, neko vodilo Nata je, da naj bi bilo tega 2 %, in znotraj tega jim je ta struktura pomembna, da gre 20 % za investicije, in ker se je v preteklosti na obrambnem področju varčevalo, je pač ta del znižan. Glede številka za Slovenijo je pa tako, da smo v letu 2015 imeli 0,95 % obrambnih izdatkov, se pravi 0,95 BDP smo namenili za obrambne izdatke. Po tem, ko je prišlo do revizije, vi veste, da je letos jeseni prišlo do revizije podatkov o BDP za zadnja leta, je pa na obstoječe izdatke procent padel na 0,93. Za lani, se pravi za 2016, je bilo po prvotni oceni obrambnih izdatkov 1,02 % BDP in se je potem zaradi spremembe BDP, se pravi imenovalca, ta delež znižal na 1 %, ob tem da je treba povedati, da je bilo v 2016 precej izdatkov z migranti, tako da je vojska dobila precejšen del tega in je to povečevalo obrambne izdatke za 2016. Če pogledamo za 2017, je bil sprejet proračun načrtovan v višini 0,92 % BDP, potem smo pa letos med letom za obrambne namene namenili dodatnih 24 milijonov 300, tako da je letos še z namenski sredstvi še vedno načrt, da bi bila realizacija okrog 1 %. Zato ker vi morate vedeti, da Nato deli države na 2 razreda, ali si pod ali si nad 1 %, in je ključno, da si nad 1 %. Da ne govorim nadaljnjih številka, ista je zgodba za 2018 in 2019. Načrtovali smo, da bi lovili ta 1 %, Vlada se je tudi zavezala, da bo vsako leto namenjala teh 30 milijonov več, in potem se ti spremeni imenovalec in je v relativnem deležu lahko težava.

Sicer pa bi samo še poudarila, da to zavezo 2 % BDP, ta odstotek dosega zelo malo držav. Sem zdaj preverila, ZDA, Velika Britanija, Grčija, Estonija, Romunija in Poljska, to so države, ki imajo 2 %, države, ki so pa blizu nas ali pa s katerimi se primerjamo, imajo pa bližje tam 1,2 %. Zato si je Vlada tudi to zadala za vmesni cilj, da se v naslednjem obdobju doseže cilj 1,2 s temi letnimi porasti, kot sem jih že omenila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za zdravje gospa Jožica Maučec Zakotnik.

JOŽICA MAUČEC ZAKOTNIK: Hvala lepa.

Dovolite, da kar nadaljujem. Sredstva, ki se Ministrstvu za zdravje zagotavljajo iz sredstev EU in pripadajoče slovenske udeležbe, imamo za vzpostavljanje nove dolgotrajne oskrbe za leto 2018/2019, za to je namenjenih 25 milijonov evrov, in sicer so ta sredstva namenjena za vzpostavitev informacijske podpore za izvajanje sistema dolgotrajne oskrbe, za izvedbo pilotnih projektov, ki bodo podpirali prehod v izvajanje systemskega zakona v dolgotrajni oskrbi, prilagoditev in preoblikovanje obstoječih mrež institucionalnega

varstva ter vstop novih izvajalcev za nudenje skupnostnih storitev in programov za starejše in pa model dolgotrajne oskrbe v skupnosti. Predvsem so ta sredstva namenjena za to, da se na osnovi zakona o dolgotrajni oskrbi spilotirajo novi modeli in se hkrati tudi omogoči varen in kakovosten prehod na nov sistem dolgotrajne oskrbe, hkrati z vzpostavljeno informacijsko podporo.

Zdaj pa zelo kratek odgovor gospe Godec v zvezi z očitkom, da bodo po zakonu o dolgotrajni oskrbi oskrbovanci plačevali več, namreč po nekaterih izračunih, ki jih navaja Skupnost socialnih zavodov. Moram demantirati to izjavo oziroma te trditve, vsekakor bodo ljudje plačevali manj, namreč ti izračuni, ki so jih naredili, so naši sodelavci tudi preverili, vključujejo vse stroške, se pravi tiste, ki gredo iz lastnega žepa, tiste, ki gredo iz pomoči in postrežbe, in pa zdravstvene nege. Moram poudariti, da zdravstvena nega je in bo še naprej plačevana s strani ZZZS in pravzaprav zdravstvena nega ne sodi v dolgotrajno oskrbo, sem sodita dve vrsti storitev, to je podpora temeljnim življenjskim aktivnostim in pa podpornim aktivnostim. Že zdaj obstajajo različni dodatki za pomoč in postrežbo, nekje od 146 evrov pa do 422, največji, v tretji kategoriji, s tem da ima ta najvišji dodatek za pomoč in postrežbo samo 2 % populacije in zdaj dobijo 418 evrov tega dodatka. Po novem sistemu bodo imeli 422 evrov, poleg tega dodatka oziroma pokritega stroška, ki so namenjeni za pokrivanje temeljnih življenjskih aktivnosti in podpornih aktivnosti, bodo pa tako kot do zdaj storitve plačane v DSO, se pravi v domu, ali pa bodo zdravstvene storitve na domu ali storitve zdravstvene nege še vedno pokrite v obeh primerih in bodo financirane s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Tako da ta trditve vsekakor ne drži, kakšne natančne izračune pa demantam teh izračunov, ki so prikazani v časopisu, pa vam lahko posredujemo potem, ker je težko posamezen primer tukaj obrazložiti.

Potem tudi vaše vprašanje glede novoustanovljenega zavoda za srčno kirurgijo za otroke s prirojenimi srčnimi napakami, v četrtek je bil sprejet sklep Vlade o ustanovitvi tega centra oziroma zavoda, in ko bo ustanovljen, ko bodo načrtovani vsi elementi tega centra, bodo tudi javnosti predstavljeni stroški. Moram pa povedati, da stroški vsekakor ne bodo višji, kot bi bili stroški, če bi bili otroci, ki bodo sedaj obravnavani doma, obravnavani v tujini, kajti stroški zdravstvene obravnave, kirurgije in ustreznih spremljajočih obravnav, so dvakrat višji, kot so stroški tovrstnega zdravljenja v domačem okolju oziroma v Sloveniji. Je pa načrtovano tako, da bo vzpostavitev tega centra poleg lastnih domačih strokovnjakov zaposlovala tudi tuje, ki bodo pomagali vzpostaviti kakovostne storitve, in bi nekako v petih letih poleg zagotavljanja visokokakovostnega centra za tovrstne storitve, poleg domačega okolja podprli tudi okoliške

države oziroma za jugovzhodno Evropo naj bi bil pravzaprav nek tak evropski center, regionalni center za jugovzhodno Evropo poleg v vzpostavljanju kvalitete, izobraževanja, usposabljanja. V tej prvi fazi bomo pa seveda potrebovali oziroma zaposlovali tudi ustrezne tuje strokovnjake, zato da se domača stroka usposobi za izvajanje teh storitev. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Kolegice, kolegi, želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ja. Vseeno vas prosim, da se prijavite. Prijava poteka.

Besedo ima gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Samo neke stvari bi še – tudi sama gospa državna sekretarka je to že odlično razložila, jaz bi pa še enkrat – rada poudarila, ker se mi zdi, da je bilo to, češ da se ne poskrbi za nemočne ljudi, zavajanje s strani kolegice, zaradi tega bom jaz šla še enkrat skozi. Mi moramo ločiti tisto, kar bo dolgotrajna oskrba kot nov sistem za oskrbo starejših, ki še ni niti zakon v razpravi, to je ena zgodba, obstoječi sistem pa že danes omogoča, da tisti, ki so zboleli in ki prejemale ali pokojnino ali so bili zaposleni ali so invalidni, dobijo dodatna sredstva za oskrbo. Tako kot je državna sekretarka že poudarila, bi jaz še enkrat poudarila to zaradi tega, da tudi ljudje, ki nas poslušajo, ne bodo mislili, da so odvisni samo od pokojnine, ki jo prejemale. Ne glede na višino poleg pokojnine lahko prejmejo tudi še odmero dodatka za pomoč in postrežbo, in to pripada praktično vsem državljanom v Sloveniji. Če kdo mogoče tega ne ve, naj se obrne na ZPIZ in pa svojega zdravnika, ker to lahko dobi. Ne pa, da rečemo, da nekdo dobiva 500 evrov in zdaj je to konec, on ima samo 500 evrov in ne more s tem preživeti in ne more imeti oskrbe in tako naprej. To ni res, za vsakega je tudi danes poskrbljeno, da na nek način dobi ta dodatna sredstva. Tisti, ki je nepokreten, tako kot je gospa državna sekretarka povedala, v tem trenutku dobi 418,88 evra. Tudi za demenčne, ki so še v oskrbi doma in ki so ogroženi in se lahko še vedno sami do neke mere oblečejo in določene funkcije opravijo, ti pač dobijo ustrezno manj, pa vendar to dobijo kot dodatek h pokojnini, da lahko še vedno za njih tudi nekdo zunanji skrbi.

Tako da jaz bi tukaj zato to poudarila, ker enostavno ljudje potem mislijo, da jim ne pripada in da nimajo v tem trenutku nobenega izhoda, zato se mi je zdelo prav, da sem se oglasila še enkrat in da sem to pojasnila, da ljudje vedo, da obstajajo ti dodatki za oskrbo, ko so nemočni in ko zbolijo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Glasovanje o splošnem delu predloga sprememb proračuna bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili v četrtek 16.

novembra v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 35. točki dnevnega reda oziroma ob 9. uri.

Prehajamo na obravnavo **posebnega dela** Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018.

Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne. Ker nihče ne želi razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na razpravo o vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 13. 11. 2017.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1611 Ministrstvo za finance ter na razpravo o vloženi amandmaju pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Izplačevanje pravic ter amandma Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1811 Ministrstvo za zunanje zadeve ter na razpravo o vloženi amandmaju pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Razvojno sodelovanje in humanitarna pomoč ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1912 Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter razpravo o vloženi amandmaju pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1914 Generalštab Slovenske vojske ter na razpravo o vloženi amandmajih pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Operativno delovanje in pripravljenost Slovenske vojske ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Opravičujem se, izpustil sem amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Ne želim razpravljati? Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Infrastruktura in opremljenost Slovenske vojske ter amandma Poslanske skupine NSi. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2130 Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter na razpravo o vloženi amandmajih pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Podpora tehnološkimi razvojnim projektom ter amandma

Poslanske skupine NSi. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Lokalno razvojna infrastruktura ter amandma Poslanske skupine SDS in amandma Poslanske skupine NSi. Želi kdo razpravljati? Vidim, da ja.

Gospod Jožef Horvat, izvolite, imate besedo.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Govorimo o amandmaju Nove Slovenije in govorimo, gospe in gospodje, o realizaciji zakona o razvojni podpori Pomurski regiji. Hvaležen sem, da ste vsi letos spomladi sprejeli novelo tega zakona in da smo ga podaljšali do konca leta 2019. Tam smo tudi Vlado zavezali, da je pripravila spremenjeni program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju od 2010 do 2019. Vlada je na svoji 148. seji 14. septembra letos ta spremenjeni program tudi sprejela. Za leto 2018 se po tem vladnem dokumentu predlaga 2 milijona 45 tisoč 427 evrov, za leto 2019 pa je načrtovanih milijon 495 tisoč 397,41 evra. Takoj ko smo dobili v Državni zbor proračunske dokumente za leti 2018 in 2019, sem šel seveda pogledat številke in ugotovil, zdaj govorimo o letu 2018, da v letošnjem letu manjka v proračunu 480 tisoč 427. Boste rekli, »saj to je pa ja drobiž« – glejte, mi Pomurci smo skromni, ne bomo pa dovolili, da bi si kdorkoli privoščil to, da se ne bi spoštovali zakoni, ki so tukaj sprejeti. Res gre za drobiž, še enkrat, mi smo skromni, pomursko gospodarstvo ima absorpcijske sposobnosti, do danes enostavno nihče ni znal povedati, kje, v kateri postavki naj ta denar iščem. Nekateri pravijo, »ja, ja, saj je, saj bo«.

Verjamem, da nimate nobenih črnih fondov, upam vsaj, da nimate, ampak jaz prosim, da ta amandma vendarle podpremo, ker sicer je to klofuta vsem nam, ki smo pred nekaj meseci podprli zakon o razvojni podpori Pomurski regiji. Preprosto ne razumem, zakaj tu ni neke skrbnosti na vladni strani, pri skrbniku zakona, da bi zagotovili zadostna sredstva. Ali ima morda kdo iz koalicije kakšen odgovor na to? Jaz preprosto ne najdem, seštevam te številke in ugotavljam, da ni dovolj denarja za naslednje leto, torej v višini 480 tisoč 427. Zato je naš amandma in prosim za podporo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ja.

Gospa Marija Bačič, izvolite, imate besedo.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala, gospod podpredsednik, za besedo.

Pridružujem se kolegu Jožefu Horvatu.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Bačič, se opravičujem, nimate več časa, smo

šele zdajle ugotovili. Če želite zaključiti v sekundi.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Upam in želim, da bo ta naš pomurski zakon končno zagledal luč sveta, da bomo dobili denar, ki ga tako težko potrebujemo, in da ne bomo mi poslanci vedno v slabšem položaju, ko nas že tudi poslanske skupine grdo gledajo, češ spet pomurski zakon. Tri leta se že pogovarjamo in prosim, da to sprejmemo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Bačič.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Učinkovito trženje in promocija Slovenije ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2330 Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Razvoj podeželja ter amandma Poslanske skupine NSi. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2431 Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo ter na razpravo o vloženih amandmajih pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Upravljanje in tekoče vzdrževanje državnih cest ter 4 amandmaje Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest ter 3 amandmaje Poslanske skupine nepovezanih poslancev, 9 amandmajev Poslanske skupine SDS in amandmaje Poslanske skupine NSi. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Vzdrževanje javne železniške infrastrukture ter amandma Poslanske skupine NSi. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2550 Ministrstvo za okolje in prostor ter na razpravo o vloženih amandmajih ter pri tem proračunskem uporabniku dajem v razpravo podprogram Upravljanje z vodami ter amandma Poslanske skupine NSi. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot ter amandma Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Stanovanjska dejavnost ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2611 Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter na razpravo o vloženih amandmajih pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Denarna socialna pomoč ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Program in pomoč v družini ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2613 Inšpektorat Republike Slovenije za delo ter na razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Urejanje in nadzor na področju dela ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3330 Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter na razpravo o vloženih amandmajih pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Podpora raziskovalni infrastrukturi ter amandma Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Podporne aktivnosti na področju izobraževanja in športa ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Izvajanje osnovnošolskih programov ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3340 Ministrstvo za kulturo ter na razpravo o vloženih amandmajih pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižnična dejavnost ter amandma Poslanske skupine Levica in amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Glasovanje o amandmajih in o posebnem delu predloga sprememb proračuna bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili v četrtek 16. novembra v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 35. točki dnevnega reda oziroma ob 9. uri.

Prehajamo na obravnavo Načrta razvojnih programov. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Glasovanje o Načrtu razvojnih programov bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili v okviru glasovanj v četrtek 16. 11. v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 35. točki dnevnega reda oziroma ob 9. uri.

S tem prekinjam 3. točko dnevnega reda.

Prehajamo na nadaljevanje 4. točke dnevnega reda, to je Dopolnjen predlog proračuna republike Slovenije za leto 2019.

Prehajamo na razpravo o dopolnjenem predlogu proračuna. Razpravljali bomo o posameznih delih dopolnjenega predloga proračuna in o vloženih amandmajih. Kot posamezni del se štejejo splošni del, posebni del in Načrt razvojnih programov.

Prehajamo na obravnavo **splošnega dela** Dopolnjenega predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2019. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ja.

Dr. Matej T. Vatovec, izvolite, imate besedo.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Hvala lepa, podpredsednik.

Precej podobno kot pri prejšnjih točkah ali prejšnji točki, torej za spremembe proračuna za leto 2018, lahko tudi jasno povemo, da Levica ne podpira niti proračuna za 2019, kot smo napovedali že v stališču. Pravzaprav so razlogi zelo podobni kot tisti, ki jih na žalost ponavljamo vsako leto znova, ko obravnavamo proračune. Eden je ta, da davki, iz katerih se proračun napaja, bistveno bolj obremenjujejo povprečnega prebivalca Slovenije kot pa recimo na drugi strani lastnike kapitala, premoženja večje vrednosti in tudi tiste, ki so prejemniki najvišjih dohodkov. Namesto da bi tako država vračala denar prebivalcem, da bi jim zagotovila kakovostno zdravstveno varstvo, resnično pravo socialno varnost in tudi pogoje za vsestranski razvoj družbe, daje prednost raznim zavezam do Nata, do Evropske unije in kar je še podobnega, torej birokraciji, protokolu in tako naprej.

Naj navedem samo dva primera, ki to jasno potrjujeta. Verjetno je bilo to že omenjeno, ampak nič hudega. Če se sprehodite recimo okoli kliničnega centra v Ljubljani, boste videli, da se bolniki z najtežjimi stanji zdravijo v stambah, ki so stare sto let ali več, torej so nekatere celo še iz časa Avstro-Ogrske, kljub temu pa bo Vlada v naslednjih letih bistveno zmanjšala obseg investicij v bolnišnice. To je nek absurd, ki zeva vsakič znova ven iz proračunskih dokumentov. Po drugi strani pa bo samo v naslednjih dveh letih zapravila več kot 21 milijonov evrov za obnovo protokolarnih objektov na Brdu pri Kranju. Skratka, lahko beremo te vrstice oziroma te postavke v proračunu, kot »koga brigajo pravzaprav slabe razmere bolnikov tukaj in sedaj, tisti, ki se na žalost zaradi svojih stanj morajo zdraviti in jih seveda tudi odpraviti, važno je, kako bo

poskrbljeno za objekte, v katerih bomo gostili tuje politike, tuje birokrate, ko bo Slovenija leta 2021 predsedovala Evropski uniji«. In to je ta absurd, ko govorimo, da ta proračun ni proračun za ljudi, ampak je prej proračun za kaj drugega. Drugi primer je zdravstvo. Parlament je na prejšnji seji sprejel tako imenovani interventni zakon, ki bo saniral 80 % preteklih izgub v bolnišnicah, toda zaradi premajhnih sredstev bodo največje bolnišnice še naprej poslovale negativno, tako da o kakršnemkoli resnem izboljšanju stanja v zdravstvenem varstvu lahko torej samo sanjamo in nič drugega. Problem ni omejen samo na zdravstvene ustanove, enako je recimo tudi v domovih za starejše in tudi drugih socialnih zavodih, ki skrbijo za tiste prebivalce naše družbe, ki so najranljivejši. Vsaka normalna vlada bi v takšnih okoliščinah takoj začela z modernizacijo zdravstva in socialnega varstva, ampak ne ta vlada. Ta vlada bo namesto tega raje do leta 2025 namenila 1,2 milijarde evrov za izpolnitev tako imenovanih ciljev Nata za Slovenijo, torej med vrsticami oziroma drugače rečeno za oborožitev, za orožje, za staro železo in tako naprej.

Drugič, vsakič, ko obravnavamo proračun, koalicijski poslanci in ministri radi govorijo, kako bi bilo lepo uslišati vse različne želje, predvsem tiste, ki jih zagovarjamo v Levici, torej več socialnih pravic in več razvoja, ampak ni dovolj denarja, žal. Ampak to preprosto ni res, to je enostavno zavajanje. Slovenija ima velike rezerve, tako na strani prihodkov kot tudi na strani odhodkov. Na strani prihodkov so te rezerve v pravičnejši obdavčitvi kapitala, visokih dohodkov in premoženja velike vrednosti. Na strani odhodkov pa bi lahko ogromno pridobili, če bi blaginji ljudi dali prednost pred raznimi škodljivimi zavezami, kot sem že omenil, do tujih centrov moči. Ta računica je zelo preprosta, verjetno gre predvsem za prioritete, torej ali postavimo ljudi pred kapital in tuje centre moči ali pa tega ne želimo narediti. Ta vlada očitno raje skrbi za Nato, Evropsko unijo in kar je podobnega kot pa za lastne prebivalce.

V Levici že ves mandat dajemo konkretne predloge za povečanje prihodkov države, občin, tudi obeh socialnih blagajn. V teh predlogih ni nič populističnega, vsi temeljijo na nekaterih objektivnih dejstvih. Prvo objektivno dejstvo je, da Slovenija z davki in prispevki zbere bistveno manj sredstev kot recimo sosednja Avstrija. Naši javni prihodki so lani znašali samo 37 % BDP, medtem ko je v Avstriji ta delež 44 %. Gre torej za veliko razliko, ki na koncu bistveno vpliva na blaginjo ljudi in ne nazadnje tudi na razvitost same države. Če hočemo to razliko zmanjšati, moramo torej nujno povečati javne prihodke. In če hočemo povečati javne prihodke na pravičen način, moramo pogledati, kje so te rezerve. In rezerve so, kot rečeno, obdavčitev visokih dohodkov, kapitala in premoženja velike vrednosti. To dokazuje primerjava z drugimi evropskimi državami. Nekatere članice EU že skoraj 30 % vseh

davkov zberejo od kapitala. 30 %. Slovenija z davki na kapital zbere samo dobrih 10 % vseh davkov. To dejstvo nas uvršča na predzadnje mesto med državami članicami Evropske unije, ampak kljub temu je koalicija gladko zavrnila naše predloge, predvsem tiste, s katerimi smo skušali izboljšati ravno davčno politiko v tej državi, torej da bi davek na dobiček podjetja dvignili vsaj na evropsko povprečje, če že ne bi bili nekoliko bolj ambiciozni in šli še višje. Dodatna rezerva je pravična obdavčitev premoženja velike vrednosti. Prejšnji mesec je bila objavljena raziskava sodelavke Umarja, ki je pokazala, kako zelo velika je premoženjska neenakost v Sloveniji, 10 % najbogatejših ima v lasti več kot 47 % vsega premoženja. Torej, 10 % ljudi v Sloveniji si lasti skoraj polovico vsega premoženja, ki se nahaja pri nas, najrevnejših 20 pa samo pol odstotka. Tu vidimo, kako velika je ta razlika in neenakost v premoženju, iz tega bi lahko celo rekli, da je za teh 10 % najbogatejših Slovenija davčna oaza, ker po davkih na premoženje smo na repu Evropske unije. Skratka, spleta se biti v teh 10 % v Sloveniji, ker so davki za te zelo zelo nizki. Če gledamo v primerjavi z drugimi članicami Evropske unije, mi zberemo samo 0,6 % BDP davkov na premoženje. Če pogledamo Francijo, je ta odstotek že 4,5. To so tiste realne rezerve, o katerih govorim, tiste realne rezerve, ki ostajajo neizkoriščene, ker politični razred preprosto noče poseči v interese lastnikov kapitala in tistih, ki imajo najvišja premoženja. Žalostno dejstvo na koncu je, da posledice take politike ali pa, če želite, nepolitike čutijo pravzaprav vse državljanke in državljani, predvsem pa tisti, ki se nahajajo na dnu ali pa na robu družbe.

Rezerve niso samo na strani prihodkov, kot sem že prej dejal, so lahko rezerve tudi na strani odhodkov, in tudi vzrok za to, da te rezerve ostajajo neizkoriščene, je zelo podoben. Namesto da bi bila prioriteta blaginja prebivalcev in razvoj družbe, imajo prednost interesi kapitala in interesi tujih centrov moči. Že prej sem omenil, da bo Vlada v prihodnjih dveh letih samo za obnovo protokolarnih objektov na Brdu pri Kranju namenila 21 milijonov evrov, čeprav se bo predsedovanje EU začelo šele julija 2021 in čeprav je bil pred komaj 10 leti zgrajen popolnoma nov objekt. Imamo torej 21 milijonov evrov, ki bi jih lahko porabili za gradnjo novih domov za starejše, lahko bi jih porabili za bistveno bolj koristne in za družbo pomembnejše stvari. Drugi primer, Vlada namerava do leta 2025 porabiti 1,2 milijarde evrov za izpolnitev tako imenovanih ciljev Nata za Slovenijo. 1,2 milijarde evrov v osmih letih pomeni, da naj bi za oborožitev in opremo povprečno porabili 150 milijonov evrov letno. 150 milijonov. Za primerjavo, Vlada bo za vse investicije v javne bolnice v letu 2018 namenila samo 26 milijonov evrov, skoraj šestkrat manj. In to nima nobene zveze z blaginjo Slovenije, k večjemu z blaginjo vojaške industrije, zato v

Levici vztrajno nasprotujemo takšnemu servilnemu odnosu do teh zavez Nata in vztrajamo na tem, da bi morale biti potrebe ljudi daleč pred potrebami, ki smo jih sprejeli z vstopom v to zvezo, in pred potrebami izvažanja vojn v tuje države. Delček teh zavez do Nata je tudi nabava 56 novih tako imenovanih patrij, za kar naj bi porabili približno 200 milijonov evrov. To je točno toliko, kot nam manjka kapitala za izgradnjo drugega tira proge Divača–Koper, recimo. Teh 200 milijonov manjkajočega kapitala je izgovor za to, da bo Vlada Madžarski kot nekemu tujemu investitorju omogočila vstop v lastniško strukturo drugega tira in ponudila tudi vezane posle na škodo Luke Koper. Če bi šlo za obrambno tehniko in če bi bila Slovenija vojaško ogrožena, bi človek to s stisnjenimi zobmi še nekako razumel, ampak v sedanjih razmerah lahko to potezo razumemo samo kot namerno sabotažo razvoja ali pa kot izgovor za direktno ali indirektno privatizacijo strateške infrastrukture. Ves čas smo tudi opozarjali, kako v primeru izgradnje drugega tira nekaj v resnici močno smrdi, kako je ta finančna konstrukcija neutemeljena, predvsem izgradnja dela strateške infrastrukture v sodelovanju z neko drugo državo. Prav tako smo tudi ves čas vztrajali, da obstajajo možnosti za to, da to sami zgradimo, da sami tudi financiramo vsaj teh 200 milijonov skozi določeno število let, ta postavka 200 milijonov za izpolnjevanje zavez do je Nata jasen odgovor, kje bi lahko to našli, čeprav so seveda tudi drugi mehanizmi oziroma druge rezerve.

Takih primerov je še cel kup, lahko bi jih našteval še dolgo v noč, ampak to ni potrebno, ker nam pravzaprav statistični podatki povedo dovolj. Slovenija primerjalno gledano za represivni aparat porabi več kot recimo Avstrija, in to je eden od vzrokov, zakaj nam za zdravstveno in socialno varstvo ostane vsako leto manj. Nihče me ne bo prepričal, da je Slovenija varnostno bolj ogrožena od Avstrije ali pa da naši ljudje potrebujejo manj socialne države kot naši sosede. Vem pa, da lahko Slovenija kljub članstvu v zvezi Nato avtonomno odloča o svojem proračunu. Konec koncev je v Natu tudi Islandija, ki vojske sploh nima, in tudi večina ostalih članic porabi manj kot 2 % BDP za izpolnjevanje teh zavez.

V Levici nimamo niti nobenih iluzij, da bo Vlada od svoje politike odstopila, ampak vseeno moram za konec izpostaviti še en vidik tega proračuna, ki je skrajno nepravilčen in skrajno protisocialen, to so postavke, s katerih se financirajo socialne pomoči, varstveni dodatek in nadomestila za brezposelne. To so postavke, od katerih je odvisnih okoli 100 tisoč naših prebivalcev, in sicer dolgotrajno brezposelni, revni, upokojenci, prekarni delavci in zaposleni z najnižjimi plačami. 27. oktobra je ministrstvo za delo objavilo izračun minimalnih življenjskih stroškov za leto 2016. Minimalni življenjski stroški za samsko osebo so v povprečju znašali 613 evrov na mesec, kar je

več, kot je znašala minimalna plača. To je dvakrat več, kot trenutno znašajo socialna pomoč, zajamčeno nadomestilo za brezposelnost ali pa najnižja pokojnina. Strokovnjaki so tudi izračunali, da je samski prebivalec, ki se je odrekel izdatkom za rekreacijo, kulturne dejavnosti, zavarovanje stanovanja, za preživetje potreboval približno 442 evrov. Kljub temu Ministrstvo za delo predlaga nov znesek socialne pomoči, ki bo pokrival samo 75 % od tega minimuma od minimuma, torej če gledamo zgolj golo preživetje. Ministrstvo v bistvu predlaga, da naj bodo najbolj revni prebivalci Slovenije še naprej deležni samo 75 % socialne pomoči. Ministrstvo ali pa tudi ta vlada, če želite, pravi da lahko nekdo preživi s 75 % tistega, kar je minimum. Očitno je to ta socialna politika. Izgovor je, da je premajhna razlika do minimalne plače. Pustimo ob strani, da ministrstvo te teze pravzaprav ni nikoli dokazalo. Recimo, da je razlika res premajhna, ampak tega problema ne moremo rešiti s socialnimi prejemki, ki ne krijejo niti fizičnega minimuma, in z minimalno plačo, ki je pod pragom absolutne revščine. Edina rešitev v takšni situaciji je hkratni dvig minimalne plače in tudi socialnih prejemkov na človeka vredno raven, na tako raven, ki bo ljudem omogočila, da dostojno živijo. Te ravni ta proračun ne omogoča in je niti ne predvideva. In ne, mislim, da to ni noben ponoven populističen predlog. Leta 2010, v času najhujše krize po drugi svetovni vojni, se je minimalna plača dobesedno čez noč zvišala za 137 evrov, socialna pomoč se je z letom 2012 v trenutku zvišala za 30 evrov, zdaj imamo že četrto leto gospodarske rasti, v primerjavi s tujino smo imeli 3,7 milijarde presežka in tako naprej – zakaj ne bi v naslednjih dveh letih ljudem preprosto zagotovili človeka vrednih socialnih prejemkov in tudi plač? Oziroma bom vprašal drugače, proračun predvideva odmrznitev otroških dodatkov za višji srednji razred, štiričlanska družina, v kateri vsak od staršev zasluži dve povprečni plači, torej 2 tisoč 40 evrov neto, bo mesečno dobila 53 evrov subvencije. Takih družin je v Sloveniji mogoče tam 2 % ali pa kaj takega. Sprašujem vas, ali ne bi bilo prav, da bi najprej poskrbeli za dostojne socialne prejemke, pokojnine in plače tistih, ki so v najhujši stiski.

Zadnji primer pravzaprav obkroži tisto, kar je problem, ki ga imamo v Levici s tem proračunom in z vsemi proračuni, ki jih je predlagala ta vlada, torej da veliko preveč dela na nepotrebnih izdatkih, veliko premalo dela na pravični davčni politiki, da bi se povišali prihodki v proračun. Ob tem jo v največji meri najslabše odnesejo ljudje, torej tisti, ki morajo zaradi ravno takšnih politik na koncu prešteti vsak cent, zato da zaključijo mesec, če ga sploh lahko, in tisti, ki bi pravzaprav od tega proračuna morali imeti največ. Pod črto lahko rečemo samo, da ta proračun nima v mislih ljudi, nima v mislih prebivalcev te države, skozi njegove postavke lahko vidimo neke druge interese, ki ne

naslavljajo niti enega izmed tistih, za katere bi lahko rekli, da so bili ključni problemi te države v tem zadnjem obdobju, začeni s zdravstvom, in v sklenitvi nekega kroga na koncu s socialno politiko v tej državi, ki je na nek način tudi začetek tega kroga.

To so bistvene težave, ki jih ima ta proračun, in to so bistveni razlogi, zakaj ga v Levici nikakor ne moremo podpreti.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Kolegice, kolegi, želi še kdo razpravljati?

Gospod Jožef Horvat, izvolite, imate besedo.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Ministrstva za finance, dragi kolegice in kolegi!

Vsakič ko se nova vlada usede v svoje prostore na Gregorčičevi, nekako pričakujem, kakšna bo nova ekonomska politika vlade, in tako sem tudi v primeru Cerarjeve vlade pričakoval, kakšna bo ekonomska politika Cerarjeve vlade. Pričakoval sem seveda lahko šele takrat, ko se je res usedla na Gregorčičevi, ker prej stranka, ki jo je dr. Miro Cerar pripeljal v parlament, ni imela nekega gospodarskega programa, tako da se ni natančno vedelo, v katero smer bo Cerarjeva politika sploh šla. Tudi zdaj se iz teh proračunskih dokumentov, ki smo jih v teh treh letih obravnavali, pravzaprav ne da ugotoviti, kakšna je Cerarjeva ekonomska politika. Ne da se. Jaz obžalujem pa se tudi vnaprej opravičujem, če bom rekel, da tu nekako želim stopiti v bran Ministrstva za finance, ki je na vladni strani skrbnik proračuna, na drugi strani pa so ministrski resorji tisti, ki bi morali kreirati vsak v svojem resorju svoje politike. Dejansko zdaj vidim, da je tukaj ministrstvo za finance pravzaprav postalo ministrstvo za računovodstvo Republike Slovenije. Obžalujem in se opravičujem, ampak tako pač vidim. Ni nobenih premikov, ki bi dejansko kazali neke nove smeri ali pa odločne smeri ekonomske politike te vlade.

Ko govorimo o proračunu za leto 2019, ko seveda ne bo več te vlade, lahko rečem, da obžalujem tudi to, da ni usklajen v skladu s priporočili fiskalnega sveta. Pa ne bom tukaj zdaj na dolgo razvijal, ker smo že imeli dolge razprave prejšnji teden na matičnem delovnem telesu, ampak dejstvo je, da struktura proračuna ni dobra. Pohvalil bom nominalni presežek, ampak struktura, gospe in gospodje, ni dobra. Spet lahko dolgo govorimo, kaj je zdaj ta struktura, vemo, da moramo gledati nek gospodarski cikel, in ta gospodarski cikel pač traja eno določeno obdobje, biblijsko je to 7 let, včasih je teh 7 let enako 10 let ali 15 let, lahko pa tudi seveda manj kot 7 let. Tukaj se nam tudi glede na naše izjemno slabe izkušnje v času hude gospodarske krize takoj generira vprašanje, ali smo pripravljeni, ali je ta politika prava, taka, ki bo postavila neke trdne temelje slovenskemu gospodarstvu, javnim financam za

morebitno prihodnjo krizo – pa jaz je ne vabim, boljše je, da pride enkrat, ko nas ne bo več, ne mislim, ko ne bomo več tukaj, ampak ko bomo neke na drugem svetu. Ampak odgovorna politika mora vse to imeti pred očmi. Na ta vprašanja mi odgovorov praktično nismo dobili niti na matičnem delovnem telesu, morda danes, ampak iz teh števil se vidi, da odgovorov praktično ni. Želel bi si, da bi mi enkrat postavili takšno državo, ki bo res ustvarjala okolje, kjer bo lahko vsak sam sprostil vse svoje sposobnosti, ki jih nosi. Na eni strani seveda pravim, da je vsak najprej sam odgovoren za sebe, za svojo družino in tako dalje, če se zgodi nesreča, takšna ali drugačna, izguba službe invalidnost, potem se mora vklopiti socialna država. Ampak najprej pa je vsak sam odgovoren za svojo existenco, za svoje bližnje. Zato bi si želel okolje, kjer bi res lahko vsak sprostil svoje podjetniške potencialne, svoje intelektualne potencialne, in da se nam ne bi dogajalo to, kar vsi obžalujemo, da nam ljudje, krasni ljudje odhajajo. In potem beležijo fantastične kariere na Stanfordu in drugih univerzah in tako naprej, svetujejo Evropski komisiji, mi pa jih odbijamo. Tega preprosto ne razumem. Meni je dovolj tega državnega gospodarstva, državnega zdravstva, državnega šolstva in tako naprej. Drugo je javno, da se ne bomo kregali. Mi, Nova Slovenija, jaz osebno zagovarjam javno zdravstvo, javno šolstvo. Javno zato, ker mora biti nek nadzor, če gre tudi en evro iz javnega denarja, iz proračuna v neko šolo, mora biti nadzor, da se vidi, kaj se tam dogaja. Treba pa je tukaj, prav v tem segmentu, kjer nam gre zelo slabo, zdravstvo, šolstvo, prav v tem segmentu bi se dalo angažirati in moramo v prihodnje angažirati več zasebnih sredstev. Seveda bodo tam angažirana tudi javna sredstva, ampak zato bo pa tudi kontrola s strani tistega, ki financira. Vsakdo, ki financira en evro v karkoli, mora imeti nadzor, kaj se s tem evrom zgodi.

Pri prejšnji točki priznam, da nam je zmanjkalo časa, zato morda nekaj konkretnih projektov oziroma amandmajev. Za to bo sicer še čas, ampak ... Ko govorim, pa bom zdaj začel z ustavo, res ponavljam, ko je bila v tem mandatu spremenjena ustava in je bila v ustavo vpisana pravica do pitne vode – ja, razumem, ustava ni izvršilni akt, to ni zakon, ampak – sem pričakoval, res iskreno sem pričakoval, da se bo zdaj, ko pridejo proračunski dokumenti, predsednik Cerar najprej pohvalil in rekel: »Poglejte spremenili smo ustavo in zdaj bomo dejansko vsakemu od dveh milijonov državljanov te države zagotovili pitno vodo, ker tukaj gre za zdravje.« Žal mi je, da so gospe z Ministrstva za zdravje odšle, bi jih prosil za podatke, zakaj je v Pomurju menda največkrat postavljena diagnoza rak. Nekateri pravijo, da tudi zato, ker nimamo ustrezne pitne vode. Bil sem vesel, bil sem tudi zraven, ko smo leta 2012 štartali s projektom vodooskrba Pomurja. Potem je nekaj časa ta projekt tekel, v sistemu A smo ga dokaj dobro in uspešno zaključili, sistem B, to

je gorički del, in sistem C, to je Prlekija, še potrebuje 40 milijonov, in ko govorimo o proračunskih dokumentih, preprosto greš najprej iskat te številke in seveda jih ne najdeš. Teh 40 milijonov naj bi se našlo v okviru postavk, ki jih tudi ne najdete, kjer se bo formiral denar v skladu z dogovorom za razvoj regij. Ampak vse to je v zraku, vse to je v luftu.

V Evropi že kar nekaj časa govorimo o enotnem trgu, celo enotnem digitalnem trgu, Evropa spodbuja izgradnjo širokopasovnih omrežij, tam kjer pač ponudniki, distributerji nimajo komercialnega interesa. Po podatkih ljudi, ki jih poznam na ministrstvih, mi še vedno potrebujemo okrog 350 milijonov evrov za izgradnjo širokopasovnega omrežja tam, kjer so tako imenovane sive sence. Zadnjič ste slišali, v nedeljo zvečer, gospoda z Goričkega, ki pravi: »Mi ne moremo telefonirati, nimamo mobilnega signala, razen preko avstrijskega operaterja.« Ja, potem je pa počasi že vse avstrijsko. Pa avstrijski je delodajalec – no, hvala bogu, saj je Evropa enotni trg, imamo prost pretok ljudi in tako dalje. Ampak jaz ne vem, če se kdo ukvarja v tej vladi, pa je tam armada ljudi, armada ljudi je v tej celotni državni upravi, nekaj deset tisoč, in vsaj eden bi lahko gledal, kaj se dogaja z ljudmi na obrobju, na robu, kaj se dogaja s temi, ki v Avstriji dobijo izjemno ugodno ponudbo za gradbeno parcelo, konkretno v občini Jennersdorf. Jaz moram te zadeve tukaj odpirati, ker imam občutek, da to preprosto nikogar v vladi ne zanima, pa so zame kot državljana to izjemno pomembna vprašanja. Nimam toliko težav, če nekdo dela v Avstriji in tukaj živi, je doma, tukaj troši, je rezident, je tukaj ne nazadnje tudi davčni zavezanec, ampak ko pa gleda, kakšne so tam ponudbe za življenje – ja, potem pa, pogledjte, mladi so korajžni, mladi spakirajo kufre pa gredo. Da ne govorim potem, kakšne so demografske posledice, kdo bo vsa ta polja obdeloval. »Polje, kdo bo tebe ljubil?« bomo najbrž tudi tukaj mi počasi morali ponavljati oziroma je že skrajni čas.

In če sem že pri statistični regiji Pomurje, iz katere prihajam, ponovno opozarjam, da preprosto ne morem verjeti, zakaj v teh proračunskih dokumentih za leto 2018 in 2019 manjka za realizacijo pomurskega zakona 840 tisoč evrov. Ni veliko, zdi se mi pa, kot da gre za princip, kot da je nekdo rekel, malo jih bomo zafrkavali. Preprosto ne razumem. Če bi šlo za 80 milijonov pa bi nekdo rekel, ne moremo, bomo dali samo 40, bi nekako poskušal razumeti. Tukaj gre za drobiž. Ampak jaz bom tukaj vztrajal, dokler bom tukaj na sedežu številka 90, na zadnjem sedežu, bom vztrajal, da se bo dejansko ta pomurski zakon realiziral do slehernega evra. Predvsem mislim na tisto določilo v zakonu, kjer je v zakonu zagotovljenih 33 milijonov evrov za spodbujanje konkurenčnosti. Preprosto ne razumem. In ko se pogovarjam z ljudmi v Pomurju, ki so tam v regiji na nek način skrbniki zakona, in jim pravim: »Poslušajte, po mojih izračunih manjka 840 tisoč

evrov.« Mi pravijo: »Koliko?« »840 tisoč.« »A, že vemo, kam je to šlo.« To je neverjetno. Ali imamo res neko vzporedno državo? Tukaj se mi nekaj pogovarjamo, imamo neskončne ure debat in se praktično nič ne moremo dogovoriti. In če sem pri dogovoru, drage kolegice in kolegi iz koalicije, moram reči, oprostite, da ste zelo nerodni. Zelo nerodni. Lahko bi se dogovorili, vodje poslanskih skupin recimo, pa bi rekli, pogledjte, dajmo opoziciji sprejeti štiri, pet amandmajev, recimo v skupni vrednosti 1 milijon evrov. In vi bi bili glavni džeki, kot se temu reče. Junaki bi bili. In mi seveda tudi ne bi imeli toliko motivacij, da bi razlagali, kaj je narobe v tem proračunu in kaj bi moralo biti in tako dalje. Kolega Janko Veber je bil leta 2012 vodja Poslanske skupine Socialnih demokratov, bile so proračunske obravnave, Socialni demokrati so predlagali, mislim da, 16 milijonov za raziskave in razvoj, inovacije in tako dalje. V koaliciji smo takrat vzeli odmor in se dogovorili skupaj s kolegom Jankom, da bomo podprli ta amandma Socialnih demokratov. V času razprave, v času plenarke. Socialni demokrati so rekli, okej, to je dovolj, da mi podpremo proračun. Redko se zgodi, da tudi opozicijska stranka podpre proračun. Če vi pravite, da je to slaba praksa, jaz pravim, da ni. Vsi pravimo, dajmo, sodelujmo, pa dajte, pa zakaj napadate – nič ne napadamo. Samo opozarjamo, samo izražamo želje in pomisleke in predlagamo, kaj bi morali narediti, da bi bilo boljše. In trdno verjamemo v to, kar govorimo.

Če nadaljujem s to temo, o kateri sem govoril, ta amandma SD iz leta 2012, raziskave in razvoj inovacij, in ko gledam statistiko, gospe in gospodje, koliko Slovenija pravzaprav vlaga javnega denarja v raziskave in razvoj, ugotovim, da smo na dnu v Evropi. Jaz govorim tukaj izključno o raziskavah in razvoju inovacij, ki imajo svojo aplikativno vrednost, svojo uporabnost v gospodarstvu. Torej pravzaprav govorim o gospodarstvu. Tehnološki razvoj, tehnološki napredek je strahoten. Neverjetno! Ne vemo, kakšen bo promet čez 5 let in tako dalje in tako dalje. Nimam časa, da bi o vseh teh zadevah razpredal, ampak glejte, tudi Evropska unija, to smo tudi mi, je zapisala v svojih dokumentih, da obstajajo neizpodbitni dokazi, da je pot k ekonomskemu napredku in konkurenčnosti močno povezana s povečanjem investicij v raziskave in inovacije. Če to počasi projiciram na države članice, seveda na Slovenijo, moram ugotoviti, da je evidentno tudi, da so se razlike med državami Evropske unije z ekonomsko krizo še poglobile. Proces gre v škodo Slovenije, inovacijski sistem v Sloveniji namreč zaskrbljujoče nazaduje tako relativno kot absolutno. Dejstvo pač je, da medtem ko države razvite Evrope polagajo vse večjo pozornost sistematičnemu in persistentnemu vlaganju v inovacijske sisteme ter skrbijo za učinkovite strukturne spremembe, drugi del Evrope, v katerega sodi tudi Slovenija, vse bolj zaostaja in temu ne posveča skoraj nobene pozornosti.

Razlika med enimi in drugimi se na področju raziskav in razvoja zaskrbljujoče veča.

Ne bi želel, da mi postanemo, postajamo tako imenovani »lon arbajterji«, oprostite grdemu germanizmu, da bi mi dejansko prodajali živo silo, zgolj neke operacije, da bi bil človek robot na tekočem traku. Želel bi, da prodajamo znanje, da prodajamo cele sklope za bodoče električne avtomobile, ki bodo imeli bistveno manj, od deset do dvajsetkrat manj gibljivih delov kot konvencionalni avtomobili z motorji z notranjim izgorevanjem. Ta naša podjetja, ki so zelo uspešna v avtomobilski industriji, bodo torej kar naenkrat imela od desetkrat do dvajsetkrat manj proizvodov, bo pa najbrž treba proizvajati nek celoten sklop, v katerega bo pa treba vgraditi veliko znanja. Če naredim samo primerjavo s Švedsko, mi smo lani v raziskave in razvoj vložili 145 milijonov evrov, Švedska 4 milijarde 150 milijonov. Seveda takoj pravite, ja, Švedska je večja. Ja, seveda je večja. In če zdaj naredim normalizacijo glede na število prebivalcev, bi Slovenija, če bi po glavi toliko vlagala kot Švedska, morala vlagati v raziskave in razvoj na letni ravni okrog 830 milijonov! Ne 146 milijonov, ampak 830. Da ne govorim o Avstriji, gospe in gospodje, ki je dobesedno eksplodirala od vlaganj v raziskave in razvoj. Normalno, da nam Avstrija posrka zelo dobre kadre, ker jih tudi boljše plača, ker jih motivira. Avstrija je recimo v lanskem letu v raziskave in razvoj vložila, če pogledam ta graf, približno 2,8 milijarde evrov. Mi 145 milijonov. Pa si sami izračunajte, glede na to, da je Avstrija približno 4,3-krat večja, koliko oni vlagajo po glavi, če smem tako reči. Pri njih vlaganje v raziskave in razvoj konstantno raste, pri nas konstantno pada. Ne vem, če se kdo v Vladi s tem ukvarja. Mi niti direktorata za tehnologijo nimamo več. Mi imamo tehnologijo napisano samo na tabli, kjer piše MGRT, t kot tehnologija. Če se motim, bom itak doživel repliko.

Da ne bom vsega časa pokuril, bi samo še nekaj rad povedal, spet v zvezi z gospodarstvom, v zvezi z razvojem inovacij. Pri nas – in to pravijo strokovnjaki, ki nekaj vedo o tem, sem si pač pridobil gradiva in imel sestanke z njimi – mi zaznavamo totalno razsulo med znanostjo in gospodarstvom. Totalno razsulo. Ni sistematičnega vlaganja, občasni inštrumenti, strategije pametne specializacije in tako dalje sicer obstajajo, o tem bi lahko na dolgo govorili, sredstva ne zajamejo celotne razvojne verige, kratkoročni učinki so, namen ni vzpostavitev temeljev, trga se inovacijski sistem. In kaj še beležimo? Beležimo degradacijo slovenske znanosti. Tukaj je najbrž tudi odgovor, zakaj toliko dobrih mladih strokovnjakov odhaja. Tukaj imamo pravi eksodus. Jaz ne vem, ali Vlada sploh beleži, zaznava te številke, imamo ta števec ali ne. Če pogledamo starejše raziskovalce, ti niso več konkurenčni, srednji raziskovalci so apatični in nimajo možnosti, ni projektov, ni opreme, mlajši raziskovalci so se

razpolovili. Sprašujem se, kje je polovica, ki je ni v razvoju. Infrastruktura se seseda, ni strukturnih izboljšav, deregulacija, institucionalno financiranje, neprimeren je seveda tudi plačni sistem in pravni status organizacij ter raziskovalcev. Najhuje pa je gotovo to, česar pravzaprav ne vidimo, pa deluje, in sicer v negativni smeri. Vlada Republike Slovenije je 20. septembra 2015 sprejela slovensko Strategijo pametne specializacije, to najbrž poznate, vendar obžalujem, da tukaj v Državnem zboru nismo imeli kakšne poglobljene razprave na to temo. Predsednik Vlade dr. Miro Cerar je 15. 6. 2015 na konferenci z imenom Z vami do Strategije pametne specializacije Strategijo pametne specializacije označil kot eno izmed ključnih vladnih prioritet. Poudaril je, da bo izvedba Strategije pametne specializacije predstavljala prioriteto Vlade, pazi to, prioriteto Vlade, saj, citiram: »Gre za izvedbeni dokument dveh ključnih strategij, raziskovalno-inovacijske ter slovenske industrijske politike. S tem bomo končno opredelili prioritete, tako da bo jasno, kam se usmerja ta država. Nekaj, česar do sedaj še nismo imeli.« Konec citata dr. Mira Cerarja. Morda to kje je, morda se to kje dogaja, povejte mi, drage kolegice in kolegi iz koalicije, kje, jaz bom zelo vesel.

Zaradi navedenega in zaradi še drugih zadev, ki jih niti ne bom navajal, mi v Novi Sloveniji proračuna za leto 2019 ne moremo podpreti ali bolje, glasovali bomo proti.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Kologice, kolegi, želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ja.

Gospod Zvonko Lah, izvolite, imate besedo.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala lepa, podpredsednik.

Jaz bi nadaljeval to, kar je kolega povedal, malo na drugih področjih. Nikakor se namreč ne morem znebiti nekega občutka po tistem, ko sem že kmalu po nastopu te vlade izjavil, verjetno ste to tudi videli, da glede na sestavo te vlade ne pričakujem, da bo ta vlada v tem mandatu kaj velikega postorila, in mislim, da sem imel takrat prav. Veliko novih ljudi, novih obrazov je priletelo iz akademskih krogov, s fakultet, z raznih upravnih enot, od vsepovsod. Enkrat sem že razpravljajal v tej smeri, da bi morali tisti, ki prihajamo iz gospodarstva, imeti pred sabo napis recimo v drugi barvi, na primer v zeleni, da ne bom rekel v modri, tisti, ki so prišli iz javnega sektorja, pa v rdeči barvi, da bi ljudje, ki nas gledajo, poslušajo, lažje ločili, od kod kdo prihaja, in nas tudi razumeli. Ko razmišljam o tem, kako mi upravljamo to našo državo v tem četrtnem stoletju, tudi predsedniku države sem na komisiji povedal, da tamle na hodniku, kjer vidimo napis Prelomnica trenutka iz leta 1990, da ko pogledam tiste slike, se sprašujem, ali smo upravičili zaupanje takratnega plebiscita, ljudi, ki so se s tako večino

odločili za samostojno državo. To vprašanje sem postavil predsedniku države, ker je bil od vsega začetka prisoten na vseh možnih funkcijah in politikah do zdaj. Če bi naredili neko anketo, mislim, da bi približno s takim rezultatom, kot so se odločili takrat na plebiscitu, ljudje potrdili, da je politika v vsem tem času razočarala. In tudi od te vlade, ki se ji čas izteka, ta proračun je že za naslednjo vlado, bi človek pričakoval vsaj v Načrtu razvojnih programov, da je začrtana neka pot, v katero smer bomo šli, kaj je treba narediti, da so za tiste projekte, ki so usmerjeni za naslednje obdobje nekaj let, vsaj projekti izvedeni, pripravljene, umeščeni v prostor, da naslednja garnitura, ko pride, samo zavija rokave in začne graditi. Vendar je tega vse manj. Projektanti, ki so po raznih ministrstvih, delajo vse manj. Tako se govori, tako čutijo občine in imam občutek, da je bila ta vlada tudi postavljena z namenom, da bodo na nek način »čuvali tekovine« te tranzicije, da bodo čuvali bankomat, da bodo zameglili ali pa preusmerili tiste, ki raziskujejo, kdo je lopatal denar iz bank, da bodo na nek način spregledali tudi tiste, ki so gledali stran, ko so prali denar. Vse s tem namenom, na koncu pa se zapičijo v KPK, ki še nekaj hoče narediti, se izpostavi pri drugem tiru, potem ga dajmo pa kar zamenjati. Odslužil pa je KPK takrat, ko je bilo treba vreči eno vlado, je pa naredil svoje.

Imamo proračun približno 10 milijard, iz tega proračuna damo približno milijardo za socialno, približno z milijardo moramo pokojninski sklad doštukati, da dobijo vsi upokojnenci pokojnine, kakršne pač dobijo, po drugi strani pa, namesto da bi izboljševali poslovno okolje za gospodarstvo, da bi pripravljali poslovno okolje za tuje investitorje, ki bi pripeljali v Slovenijo kapital, ustvarjali nova delovna mesta, dodano vrednost, s tem bi se plačevali tudi prispevki in davki v vse blagajne, v proračun, nadaljujemo tisto politiko izpred ne vem koliko let, na katero v poslanski skupini, tudi tiste moje prejšnje in zdajšnje, opozarjamo, kot da mi ne potrebujemo novih delovnih mest, kot da se bojimo novih kapitalistov, ki bi polnili naš proračun. Vsi tuji vlagatelji, ki prihajajo, samo povprašajo pa gredo mimo, naprej, ker so naša komunalno opremljena stavbna zemljišča trikrat dražja kot v sosednjih državah, ker je čas umeščanja v prostor in pridobitve potrebnih dovoljenj petkrat daljši kot v sosednjih državah. Pa zato ne potrebujemo denarja, potrebujemo voljo.

Izgleda, da čuvamo tiste poštna nabiralnike, ki čakajo na priložnost, da bo naše gospodarstvo obubožalo, da bodo s tistim denarjem, ki je bil včasih v naših bankah, nazaj pokupili naša podjetja, ampak čas gre naprej. Po desetih letih ni več tistega, kar je bilo takrat, ko so uničevali. Na začetku krize smo izgubili 80 tisoč delovnih mest pa, mislim da, še bistveno več tistih, ki so šli nazaj v nekdanje bratske republike, ki jih v večji meri tudi niso naši delodajalci plačali, brez plačila so morali nazaj

na svoje domove, ker so pač ti gospodarji ali lastniki praznili račune svojih podjetij in ta denar nalagali na račune v tujino. Tako da imamo situacijo, nič boljšo, kar se tiče poslovnega okolja, kot pred desetimi leti. Ta vlada v tem mandatu ni postorila nič. Edina svetla točka je zakon o gradnjah, kjer smo končno malo popustili, da se bo tistih 300 tisoč objektov, ki so zgrajeni v Sloveniji v neskladju s predpisi, vsaj delno lahko legaliziralo in bodo občine pridobile komunalne prispevke za izgradnjo komunalne infrastrukture pa država nekaj na račun uzurpacije, se pravi od kazni. To, drugega pa ni bilo narejenega nič.

Operativni programi. Spomnim se nazaj, tam 2009, 2011 so bile takratne vlade polna usta regionalnega razvoja, skladnega regionalnega razvoja, kar nekaj zakonov smo sprejeli v ta namen in potreba je bila še po mnogih, polna usta vsega. Naenkrat, ko je ta vlada šla mimo – vse tiho je bilo. In v tem mandatu. Skladen regionalni razvoj ni več potreben, ker se vse na nek način centralizira. Za nas tukaj v centru mora biti, naprej pa, če je kaj, je, če ne, bodo pa že nekako ... Tega ni. Govorimo o krožnem gospodarstvu. Nekaj se je slišalo, zdaj se pa zopet pozablja na krožno gospodarstvo, kaj to je, krožno gospodarstvo. Danes sem enkrat že omenil, vehementno smo rekli: »Pitno vodo v ustavo! Tega imamo pri nas dovolj, bogati smo z vodo, zapišimo to v ustavo, vsak ima pravico do pitne vode.« Ali res? Pravico ima, samo niste nič povedali, po kakšni ceni pa kdaj. Približno 300 tisoč Slovencev pije neustrezno vodo. Ali država omogoča? Ni več državnih sredstev niti evropskih sredstev za te projekte. Nekaj je bilo še v stari finančni perspektivi oziroma kohezijski projekti so bili pripravljene v prejšnji perspektivi, sedaj se izvajajo in tudi v tem je zasluga, da je prišlo kar nekaj evropskega kohezijskega denarja v ta proračun – na račun minulega dela v prejšnjem mandatu. Ali pa res po zaslugi tudi ministrstva v tem mandatu za projekte, ki so bili pripravljene v prejšnjih mandatih, zdaj se samo izvajajo, pa še to ne, če ne bi občine in tisti predstavniki tukaj v Državnem zboru, ki smo to podpirali, na nek način morali izsiliti sklepe Vlade, da so se ti projekti sploh začeli izvajati, da se je v tej finančni perspektivi za to namenil denar.

Prej je že kolega omenil pomurske vodovode A, B, C pa notranjski projekti, pa dolenski, hidravlične izboljšave, suhokrajinski vodovod in še en kup jih je. 10 je takšnih projektov, ki so bili v tej, težki 205 milijonov evropskega denarja, mislim, da približno toliko, pa še državni denar in občinski. Vendar to še ni vse, to so primarni, sekundarni cevovodi, na te cevovode je treba še priključiti posamezna gospodinjstva, kar bo pa terjalo še toliko in toliko denarja, da bomo dosegali te cilje, ki so v teh projektih zahtevani. Kaj delamo na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda? Država je obljubila Evropi, da bo do določenega datuma, mislim, da je zdaj 2023, vsa odpadna voda šla v

podtalnico prečiščena. Kaj se je v tem mandatu premaknilo na tem področju? Nič. Operativni program, ki določa aglomeracije, je socialno nesprejemljiv. Nekaj milijard je treba denarja, da se to zgradi, kar smo obljubili. Je kje kakšen denar? Ni, ne kohezijskega ne državnega, vse je na občinskih proračunih in na samih uporabnikih. Ravnanje z odpadki. Evropske direktive sprejete, smer določena, mi pa kar končujemo ali pa še gradimo objekte, ki so bili na nek način sprojektirani ali pa zamišljeni pred 10 leti, takrat je bila politika čisto drugačna. Imamo deponije za odlaganja odpadkov takšnih kapacitet, da bomo 2030 imeli za odlaganje celega Balkana, Ljubljana za celo Slovenijo, ostali pa še za bistveno več. A politika je, da naj se ne bi nič odlagalo, mi pa se gremo smetarskega turizma iz Izole v Ljubljano, iz Trebnjega v Ljubljano, iz Novega mesta po novem v Ljubljano in nazaj. Smetarski turizem, namesto da bi se lotili. Pričakoval bi, da ima odgovorno ministrstvo ali pristojno ministrstvo ekipo strokovnjakov, ki ima vizijo, ima strategijo in tudi izvedbeni načrt, kako naj bi občine ali pa skupine občin to izvajale. Pa ni nič. Nimaš človeka, na katerega bi se obrnil. Kakorkoli se bodo med sabo občine dogovorile, tam so različni interesi po zaslužkih, občani pa naj plačujejo. Občinski svetniki potrjujejo programe, potem ko so izračunane cene, pa pridemo do takšnih cen, da so socialno nesprejemljive. V moji občini bo glede na sedanje cene, ki so nižje kot v marsikateri občini, položnica za štiričlansko družino 120 evrov, za vse tri javne gospodarske službe. Ali je to socialno še sprejemljivo? Ko bodo zgrajeni še ti projekti, ki se zdaj gradijo na vseh treh področjih, pa bo to verjetno še bistveno dražje. Cene tako visoke kot v sosednji Avstriji ali Nemčiji ali pa še višje, s tem da je tam standard nekajkrat višji kot pri nas, in tudi kupna moč ljudi. Mi pa kar vztrajamo.

Veliko je na raznih področjih treba postoriti, da bomo dohiteli. Po eni strani se pogovarjamo o novi ekonomiji, blockchain tehnologiji in ne vem, čem še vse, kjer smo lahko referenčna država, ker imamo stroko, po drugi strani se pa vedemo kot banana republika. Ne urejamo tiste stvari oziroma ne na primeren način, smo slabši od sosednjih bivših republik, Hrvaške, Srbije, Bosne, Makedonije, oni so naprednejši. Da se ne primerjamo slučajno s Češko! Kako hitro tam napredujejo. Prehitevajo nas vse višegrajske države po levi in po desni, mi pa se samo hvalimo, da se premikamo, da gremo, namesto da bi se primerjali s tistimi, ki napredujejo bistveno hitreje kot mi. Včasih smo se smejali, s kakšnimi avtomobili so se Čehi vozili k nam na dopust, zdaj jih lahko samo še občudujemo, stvar se je obrnila. Res nas še niso dohiteli v BDP, ampak so čisto blizu, gredo pa zelo hitro naprej. Mi se hvalimo z gospodarsko rastjo, ampak kdo je to gospodarsko rast ustvaril? Ali je bil en pogoj v tem mandatu izboljššan iz prejšnjih mandatov, da ima gospodarstvo pri nas boljše pogoje kot pred

tremi, štirimi leti? Niti eden, samo davke smo še povečali. In se čudimo, zakaj gredo tujci mimo nas, zakaj naši bežijo ven, ne samo mladi, tudi tisti uveljavljeni. Tisti, ki imajo svoje produkte, ki jih bogato ali pa z veliko dodano vrednostjo prodajajo po celem svetu, bežijo ven, ostajajo pa tisti, ki opravljajo lon posle, kot je rekel kolega. Kaj bo drugega Magna kot lon posel? Kaj je drugega Revoz? Razen tistih dobaviteljev, ki jih je en kup naših, pa še država jim delo financira. To nam ostaja, pa še tega verjetno ne bomo dolgo imeli, ker se seli v nižje balkanske države, kjer je še vedno delovna sila cenejša kot pri nas. Tukaj nismo naredili svoje naloge, nismo je opravili in jaz se ne čudim, da pravijo tisti gospodarstveniki, ki morajo napredovati tako hitro kot evropsko gospodarstvo, s katerim morajo tekrovati za posel, da je politika 15 let za gospodarstvom, da nas je povozil čas. Ampak mi, kot da ne slišimo.

Na lokalnih nivojih se politiki oziroma gospodarstveniki s politiki pogovarjajo samo tisto, kar je nujno, ker nas enostavno ne jemljejo resno, kot da smo mi zaostali, da ne znamo več razumeti njihovega jezika, tempa razvoja. Najslabše je, če nas politike povozi čas. Verjetno bomo morali priznati, da je treba tudi mlade upoštevati, jih poslušati in jih na nek način najprej pripraviti, da bodo šli na volitve, potem pa, da se bodo lotili politike, da bodo prinesli nov svež veter in spremenili tisto, kar bi se že zdavnaj moralo spremeniti. Ampak včasih imam res občutek, da se Slovenija ne zaveda, da smo samostojna država, da smo gospodarji na svojem, ampak razmišlja, kot da smo še neka bivša republika, kot da pričakujemo in potrebujemo nasvete in komando od nekega drugega. Ravno tako imam za nekatere občine občutek, da se ne zavedajo, da so občine, ampak mislijo, da so krajevne skupnosti, da samo zapravijo tisti denar, ki ga država da za določene naloge. Tak občutek imam. Sicer sem pa že tudi nekajkrat povedal v Državnem zboru, moj stari oče, ko sem bil še takle /pokaže z gesto/, je rekel: »Veste, najslabše nam bo takrat, ko bo hlapec minister.« Mislim, da je že kar nekaj časa ta čas, in dajmo na nek način zanimirati, da gredo v politiko tisti, ki so gospodarji doma, na svojem, da bodo prišli še v ta hram demokracije in pokazali, da smo Slovenci lahko tudi gospodarji, ne samo hlapci.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati. Da.

Besedo ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Sicer se nisem mislil javiti, ampak, kolega Lah, malo ste me spodbudili k temu. Zdaj ne vem, jaz vam moram vrniti z besedami, ki ste jih enkrat na mene naslovili, jaz imam občutek, kot da ste z lune padli. Govorite o tem, da vsi investitorji bežijo, da zaobidejo Slovenijo, a priča smo temu, da polagamo temeljne kamne za

nove tovarne. In če je vse tako narobe v Sloveniji, če smo res tako neprijazni, potem ne razumem vseh teh investitorjev, ki so že začeli z investicijami ali ki so izkazali namero, da jih bodo še začeli. Pa to niso male firme, to so svetovno priznane firme. Vi pa pravite, da nas kar obidejo, da vse, kar smo naredili, smo davek zvišali. Mislite, da jih je potem to privabilo, ali kaj? Jaz se pač s tem, kar govorite, ne morem strinjati in bi bilo malo čudno, če se ne bi oglasil po tem, kar vi govorite. Dejstvo je, da Slovenija beleži gospodarsko rast, da ta gospodarska rast ni padla z neba, da je seveda rezultat politike, fiskalne politike, konsolidacije javnih financ, ki so imele za rezultat tudi to, da je Sloveniji zrasla boniteta pri bonitetnih hišah, da je lahko začela najemati cenejši kredit in podobno, kar se je vse odrazilo tudi na poslovanju gospodarstva. Seveda ima velik vpliv tudi gospodarska rast drugje, ampak ne pozabimo, Slovenija ima eno izmed višjih gospodarskih rasti – ja kako to, če smo tako slabi? Zakaj pa nimamo samo polprocentne? Zakaj se ocenjuje, da bo še višja, da bo rast BDP blizu 5 %, se pravi, da bo nadpovprečna glede na rast v EU? Zaradi vseh teh politik in ukrepov. Verjamem, da vi niste zadovoljni s tem pa da lahko spodbujate, ne vem, kogarkoli, da pride in da začne novo politiko, ampak povejte mi, kakšna pa je alternativa. Ali boste dosegli 8-odstotno rast? Saj je nihče v Evropi ne. Veste, pomembno je – in pred tem si ne smemo zatiskati oči – da imamo gospodarsko rast, da je ta med najvišjimi v Evropi in da je ta rast kolikor toliko stabilna, kar nam pravzaprav vsi napovedujejo. Seveda pa to ne sme biti kakršenkoli izgovor pred tem, da ne naredimo tudi neke strukturne reforme, kakor se od nas pričakuje, pa vendarle, ko govorimo o tem, kako slabo je v Sloveniji, imam občutek, kot da nekateri niso bili v tujini. Tudi ko govorimo o zdravstvu. Veste, saj lahko imaš v tujini ne vem kakšno zdravstvo, ampak vse je – ko prideš tja, te najprej vprašajo po denarju in po zavarovanju. To, kar imamo mi, so za nekoga sanje, to morate vedeti.

Kar se tiče teh učinkov, tudi na lokalno politiko, kar ste omenili, jaz sem se zadnjič pogovarjal z nekaj dolenskim župani, vsi so se pohvalili, da imajo nova delovna mesta, nove zaposlitve, Trebnje, Mirna, skratka povsod so neke investicije v tem mandatu. Jaz ne vem, če bi bilo res temu tako, kot ste vi zdaj to opisali, tega sigurno ne bi bilo. Ni prav, da zdaj sadite nek pesimizem tam, kjer to niti najmanj ni potrebno, dejstvo je, da si moramo priznati, da je bil napravljen en velik korak v tem mandatu in da so ti napor, ki so sprejeti v okviru tega proračuna, takšni, da bo še kakšen korak naprej narejen. Prepričan sem, da ne samo eden, ampak več. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik.

Veseli me ta razprava. Nova Slovenija nikoli ni rekla, da je vse slabo, nikoli vam ni rekla, da ste padli z lune, in nam tega tudi ne talajte, kot se reče. Tako da prosim tu za en korekten besednjak, spoštovani kolega poslanec. Ne vem, koliko imate kaj izkušenj v gospodarstvu, ampak ni pomembno, so tudi druge izkušnje pomembne, to zdaj ta trenutek sploh ni pomembno. Gospodarsko rast lahko danes pripišemo izključno iznajdljivemu slovenskemu podjetniku, slovenskim gospodarskim subjektom, to so zaposleni in tako dalje. Hodimo po Sloveniji, 45 obiskov v nekaj zadnjih letih, v glavnem gremo k družinskim podjetjem, malim podjetnikom. Malo gospodarstvo, saj poznate, je 99 % slovenskega in tudi evropskega gospodarstva, in nam pravijo lastniki, direktorji, moj največji kapital so ljudje, ti ljudje nimajo pravice, da meni kupijo jahto. To so besede, če dam nek skupni imenovalec, mnogih, verjemite, mnogih podjetnikov, lastnikov in tako naprej. Trdim pa – seveda nimam mehanizmov, da bi vam to numerično dokazal, ampak – če ne bi ta vlada sprejela nekaj nepremišljenih rešitev, recimo dvig DDV, gospodarstvo je nasprotovalo, Obrtno-podjetniška zbornica je nasprotovala, bi lahko imeli še višjo gospodarsko rast. Da je visoka, da je rekordna v Evropi, je pa tudi logično, mi smo imeli brezno, mislim, da smo šli tja do minus 7, ko Nove Slovenije ni bilo v parlamentu. Do minus 7. Poglejte si krivulje, mi smo konec leta 2015, pred dvema letoma, prišli na nivo BDP, kot smo ga imeli konec leta 2008, se pravi pred krizo. / oglašanje iz dvorane/ Ne še? Evo, tu strokovnjakinja pravi, da še ne. Tako da, pogledajmo si krivulje, zdaj na pamet – res nimam pri roki teh podatkov, ampak dajmo pogledati te krivulje. Niste vi krivi pa kot rečeno Nova Slovenija tudi ne, ker nas ni bilo zraven. Nekdo drug. Ampak zdaj iskati krivca pa ga – kaj boš zdaj z njim? Zdaj moramo delati naprej.

Kaj mi pogrešamo, dragi kolega Zorčič? Mi pogrešamo odločnejše korake. Včasih je morda treba pri kakšni stvari tudi tvegati. Tudi poslovne odločitve so pravzaprav vedno opremljene s tveganji, če smem tako reči. Berem pa seveda tudi strokovne članke, zakaj uspešni slovenski startupi odhajajo v tujino. Pa si nisem jaz tega izmislil, berite glasnik digitalnih tehnologij, prejšnjega glasnika, berite mnoge druge prispevke in tako naprej. Saj vem, da berete, ampak seveda opozicija mora na to opozarjati, ker se nam trga srce, ko gre za te pojave, pa vam tudi, verjamem. To sem že večkrat – mislim, da enkrat celo dr. Miroslavu Cerarju – rekel, dobro je, da se predsednik hvali in da hvali državo, upam, da tudi gospodarstvo za takšno gospodarsko rast, mi v opoziciji vprašamo, naštejte svoje ukrepe in povejte, koliko je kateri od vaših vladnih ukrepov prispeval v tej strukturi 4,4-odstotne gospodarske rasti, in povejte, aha, ukrep A je

prispeval 0,5 odstotne točke, ukrep B toliko in tako dalje. Vlada ima mašinerijo, vi poslanci ne boste tega delali, naročite Vladi, da vam to izračuna, izmeri, obstajajo metodologije. Saj imate pri vsakem zakonu dejansko tudi finančne posledice, ki so obvezna sestavina zakona.

Mi prihajamo v neko novo digitalno obdobje, saj veste, včasih pravim, da se ponavljam kot lajna, kdor ne bo digitalen, tistega ne bo. Tistega ne bo. In me seveda skrbijo mnoge zadeve, kar se tiče informacijske družbe, informacijske ekonomije pa tudi upravljanja državne informatike. Mi smo imeli tukaj v preteklosti – pa tudi sedaj, kolikor mi pravijo strokovnjaki s tega področja, ki so tam zaposleni – hude probleme in imamo hude probleme, za mnoge niti ne vemo, baje so nekateri zreli za kazenske ovadbe. Zadnje čase je informacijska tehnologija in digitalizacija dobila resnično vse večjo pozornost, tudi med nami politiki in tistimi, ki z našo družbo upravljajo. A žal, se vedno pogosteje pokaže, da je ta pozornost namenjena zgolj medijskim spinom in zelo malo vsebini. Večkrat sem tudi že razpravljal in pohvalil to vlado, ki je prva, to je prva vlada in prvi koalicijski sporazum, ki si je cilje informacijske družbe zapisala v svoj koalicijski sporazum, a hkrati, ne zamerite, hkrati postaja vedno bolj očitno, da tega pač ni mislila resno. Sindromov brezbržnosti odgovornih do sicer ene najpomembnejših tem za našo prihodnost in konkurenčnost je veliko. Ni dovolj, da zavozimo informacijske projekte na obrambnem ministrstvu, ki jih plačamo in ne uporabljamo, 5,2 milijona evrov, imamo debakel zavarovanja komunikacijskih sistemov na Policiji in med diplomati, ne znamo upravljati razvoja informacijskega sistema za finančno upravo za 23 milijonov evrov in informacijskega sistema za upravljanje socialnih transferjev, saj se spomnite, za 10 milijonov evrov. Pri vseh naštetih primerih je Računsko sodišče odkrilo večje pomanjkljivosti pri upravljanju projektov uvajanja informacijskih sistemov ali pa sistemi enostavno niso delovali. Zdaj je logično, zakaj sem govoril, da so nekateri primeri zreli za kazenske ovadbe. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati?

Besedo ima gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Rada bi v tej smeri razpravljala, glede tega, da gospodarstvo kar samo od sebe začne delovati in deluje in ne potrebuje države. S tem se ne morem strinjati zaradi tega, ker ravno iz gospodarstva prihajam. Ko se spomnim krize, ki je nastopila, in če bi pretekle vlade delale ukrepe, ki bi blažile to krizo, tudi gospodarstvo ne bi zašlo v tako velike težave in tudi odpuščanji ne bi bilo tako velikih, ker pa država v preteklosti ni odigrala svoje vloge in ni blažilcev krize vzpostavila na tak način, da bi to tudi gospodarstvo koristilo, se je seveda tudi ta

država toliko več časa pobirala po krizi napram drugim državam. Zato ne govoriti, kako je to vse nepovezano, jaz se strinjam, da je gospodarstvo tisto, ki plačuje davke v proračun in tako naprej, ampak če ni teh povezav, če država ne deluje dobro, da ni mehanizmov, potem tudi gospodarstvo ne more delovati. Pravite tudi, da si želite več investicij – saj točno to se zdaj dogaja! Kaj pa so greenfield investicije? Zdaj je pravzaprav največje investicije ta vlada pritegnila v Slovenijo. Zdaj imamo tukaj investicije, kot so Magna, Yaskawa, Sumitomo, so spodbudni kazalci za naložbe domačih in tujih podjetij, pravijo v Združenju Manager.

In da ni pravega okolja za razvoj podjetništva, to ne more držati, kajti ko se s podjetniki pogovarjaš, sploh tisti, ki delajo naložbe, pravijo, da imamo še vedno zelo kvalitetno delovno silo, da imamo dobre pogoje za delovanje, in jaz ne vem, saj tudi medije poslušamo, da se pohvalijo s tem. Če ste na terenu z gospodarstveniki, jaz vem, da izpostavljajo tudi težave, seveda so tudi težave, ne bom rekla, da ne, vedno so, ampak na nek način je praktično to, da se je država ekonomsko osamosvojila na novo in da je ta kriza zdaj nekako mimo, tudi gospodarstvu je lažje, sploh za storitvene dejavnosti. Storitvena dejavnost je še posebej odvisna od tega, da se neke investicije v državi zaženejo in potem se tudi storitvene dejavnosti lahko okrepijo in delujejo. Tako da mislim, da pretiravate s temi negativnimi navedki, ki jih imate, in tudi same tuje investicije bodo prinesle precej delovnih mest, mi se bomo pravzaprav bolj morali pogovarjati o tem, na kakšen način bomo ljudi spodbujali, da je pomembno biti zaposlen, tisti, ki imajo težave s tem, ker kmalu ne bo več delovne sile, ki bi jo lahko zaposlili. In ko smo imeli zadnjič en sestanek točno v Posavju, je bilo to zelo izpostavljeno, na kakšen način še aktivirati ljudi na zavodu za zaposlovanje, da jih bodo usposobili za to, da bodo imeli kompetence, da se bodo lahko zaposlili. Tako da mi moramo to krizo že enkrat preskočiti tudi v naših pogovorih v parlamentu in se nekako lotevati drugih zadev. Pravite, da za je podjetništvo slabo, pogledajte, za vse investicije, ki se na nek način dogajajo, so se še vedno ohranile olajšave, tako za inovacije kot za nakup strojev in opreme, in pa spodbude, ki jih imajo še vedno na Zavodu za zaposlovanje pri zaposlitvi določenih skupin ljudi, še vedno to podjetja koristijo in to so neke prednosti. Seveda pa čez noč ne moremo spremeniti tega, da je obdavčenje osebnih prejemkov nekoliko višje od obdavčenja kapitala, ampak to je pa zgodba nepremičninskega zakona pa obdavčitve in nasploh spet nekega prestrukturiranja davkov. Mislim, da moramo tudi neko pozitivno sporočilo poslati, ne glede na to. Obravnavamo proračun 2019, mislim, da moramo biti optimisti in to tudi sporočati ljudem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala lepa, predsednik.

Vem, da raje pogledate pozicijo kot opozicijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ne, v bistvu nekako lepo mi zgleda, če je enkrat pozicija enkrat opozicija, pravi dialog izgleda.

ZVONKO LAH (PS NSi): Dobro. Hvala.

Bom pa tokrat malo bolj konkreten. Na Slovaškem je na neto plačo tisoč evrov prispevkov 340 evrov, pri nas pa 730. Ali smo konkurenčni? Ali se nek tuj vlagatelj vpraša, koliko ga bo stal delavec, preden bo šel v investicijo? Verjetno se vpraša. Ker ste govorili Magna, Yaskawa. Poslanci smo bili v Mariboru, za Magno je bilo dovolj prostora na Teznem v poslovni coni, samo je bil kvadratni meter 80 evrov in so se investitorji odločili, tukajle bomo. In država je sprejela zakon lex Magna, s katerim ja zagrozila lastnikom, da če ne bodo prodali po 10 evrov, jih bodo razlastili. Mariborski župan je povedal na odboru, da so tržne cene stavbnih zemljišč v Mariboru 60 evrov. Povejte, če je to pošteno, da samo za eno lokacijo država zagrozi z zakonom. Ne bi rekel, da država sprejme DPN, da je to državnega pomena in ona pelje, ne, občina je, OPN je morala sprejeti. Država je dala 10 milijonov občini za nakup zemljišč ali komunalno opremljanje – katera občina v Sloveniji je še dobila izreden državni denar za komunalno opremljanje neke industrijske cone za kateregakoli investitorja? Še nobena! Gospod Luka Ivanič je na odboru, ko smo obravnavali prostorsko zakonodajo, povedal, da se je postopek sprejemanja OPN za Magno odvijal po zakonu in je bil sprejet v pol leta, za ostale je pa rok od štiri do osem let. Zakaj? Zato ker je bil določen interes zadaj. Yaskawa je šla v Kočevje – na čigavo zemljo? Občinsko. Ali lahko občina prej kupi zemljo po vrednosti dejanske rabe, jo komunalno opremi in potem proda, pošteno proda na osnovi porabljenih stroškov za komunalno opremljanje in cene zemljišča nekemu investitorju, ki bo pripeljal, ne vem, toliko kapitala, ustvaril toliko novih delovnih mest? Ne more! Zakaj ne? Zato ker naša zakonodaja ščiti špekulante, ki so prej kupili zemljišče, in ko je spremenjeno v stavbno, imajo dvajsetkratnik zaslužka. Zakaj tega ne spremenimo? Zakaj je v sosednjih državah to drugače? Zakaj v sosednji Avstriji občina kupi zemljišče, spremeni namensko rabo, komunalno opremi in potem občina prodaja? Kdo pri nas prodaja komunalno opremljena stavbna zemljišča? Ne občine. Taka kot Kočevje ja, ker je nekoč dobila od države ali od sklada pod tistimi pogoji, ko je bilo stavbno zemljišče, v last, in je zdaj lahko po nizki ceni investitorju ponudila, drugače pa vsepovsod – razen, mislim da, Komende, kjer je pa tudi cena, ne vem, 100 in

več evrov – prodajajo lastniki zemljišč, ki so komunalno opremljena z občinskim denarjem. Tukaj smo različni.

Pa še gospodu Zorčiču – SPIRIT, ministrstvo za gospodarstvo je naredilo analizo in jaz sem vašemu poslanskemu kolegu, ko sem enkrat razpravljaj, poslal analizo, SPIRIT je naredil analizo konkurenčnosti naših con ali pa komunalno opremljenih stavbnih zemljišč s sosednjimi državami in pogojev, ki jih imajo ostali. Mi imamo izredno geografsko lego za razvoj logistike, smo na križišču X. in V. koridorja, interes je zelo velik. Koliko imamo logističnih središč v Sloveniji? Nič. Koliko jih ima Madžarska? Koliko delovnih mest v teh? Vsa vozijo preko Slovenije. Koliko damo za nova delovna mesta tujim vlagateljem v Sloveniji? Tukaj sem postavil poslansko vprašanje ministrici, je rekla, nimam nič denarja, še za javne delavce ne. Madžarska od 4 do 8 tisoč evrov. Imamo primer, ko so šli investitorji mimo nas naprej v Romunijo zaradi treh pogojev, hitro pridejo do gradbenega dovoljenja, država jim subvencionira nova delovna mesta pa bistveno cenejša je komunalno opremljena parcela. Te tri stvari, direktno so nam povedali. Zato gredo mimo. In kaj smo naredili v tem času? Nič nismo naredili. Čisto konkretne stvari, ki bi jih lahko, in smo opozarjali, ampak zakaj ne, se pa vi vprašajte.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati?

Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa.

Še nekaj sekund. Kolegica Vojka, najboljši menedžerji, najboljši podjetniki nam pravijo: »Politiki, pustite nam, da delamo! Ustvarite stabilno okolje in nas pustite pri miru.« Nikoli nisem negativist, jaz sem vedno rekel: »Zdaj je pravi čas, zdaj letimo, zdaj cvetimo, dajmo zdaj narediti reforme!« Res je, nekaj, 5, 6 tujih investicij, čeprav smo na dnu v Evropi glede tujih investicij, je prineslo hvala bogu nekaj 100 delovnih mest. Knjižite si Ormož, Carrera, minus 250 delovnih mest. Knjižite si. Politika, država se ne sme vmešavati v gospodarstvo. Poglejte si Aha Muro, 6 milijonov smo dali noter in to izgubili. Tista dva, gospod pa gospa, sta bila bolj premetena kot celotna ... /izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zopet sprašujem, ali želi še kdo razpravljati ali končamo s splošnim delom dopolnjenega predloga proračuna.

Besedo ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Najlepša hvala.

Tokrat bom pa res kratek za razliko od svojih običajnih nastopov, čeprav imam relativno dosti časa. Ko sem poslušal to razpravo, levo, desno, res dobi človek občutek, ko opozicijo poslušša, tako na prvo žogo, da je čisto zanič ta

proračun, da v eni točki ni vreden tega, da se ga podpre. In poslušam, sploh kolegico Šergan o tem proračunu, med in mleko se cedita. Jaz imam tukaj pač eno specifično gledišče, stališče, jaz sem po naravi sicer kritičen in se ne bom absolutno z Vojko strinjal, da je vse idealno, vendarle sem seveda kot koalicijski poslanec bližje njenemu mnenju kot kolega iz opozicije, kar je seveda normalno, ampak veste, vsak proračun je na koncu kompromis nečesa. Bog pomagaj, pač nimamo 20 milijard za razdeliti, pa še tam bi verjetno kdo imel kakšno dodatno željo. Jožef, spomni se, kako je bilo, ko je bila Nova Slovenija v koaliciji, jaz takrat nisem bil na tem mestu kot poslanec Desusa, ampak sem eno drugo zadolžitev opravljal, pa sem prepričan, Jožef, da bi si ti takrat kot koalicijski poslanec zaželel še marsikaj drugega, pa če ne drugače, bi si v Prekmurju želel še kakšen dodaten evro, da se kakšna cesta asfaltira pa se kakšen pločnik naredi. /oglašanje iz dvorane/ Pa ni zdaj to razprava ali pa polemiziranje s teboj, tudi jaz bi si v tem trenutku zaželel, da kakšen evro dodatno pride v Maribor ali pa njegovo okolico ali pa severovzhodno Slovenijo, če želite. Maribor je tisti, ki je plačal največjo ceno te tranzicije in krize, ekonomske, finančne, kakorkoli. Pa vendarle mislim, da je ta proračun v končni fazi toliko pozitivno naravnán, toliko ambiciozen, da bo, kot se temu reče, pravilno naslovil tudi vse tiste potrebe na področju socialne politike, o upokojenski politiki oziroma pokojninski politiki smo že zadosti tega rekli, in da bo tudi zadosti ambiciozen na področju gospodarstva, da bodo tiste prave spodbude in da bo lahko gospodarstvo, kot se rado temu reče, dobilo zadosti kisika in bo lahko gonilo nekega napredka.

Če zelo na kratko še nekatere številke malo pogledamo. Če je tukaj kaj pozitivnega, je to, da se je v obdobju, odkar je ta vlada, ta koalicija prevzela upravljanje države, do sedaj, prvič zgodilo, da je saldo državnega proračuna pozitiven, da je 50 milijonov plusa, na začetku, ko se je prevzemalo upravljanje s strani te koalicije, je bila država na 1,2 milijarde minusa, da je več denarja namenjenega za varnost v najširšem pomenu besede, razvoj, znanost, več je denarja na področju infrastrukture. Vse to je pohvalno. Da zdravstva ne omenjam, upajoč, da bo šel v prave namene ta denar, ki je neposrednemu proračunskemu uporabniku Ministrstvu za zdravje namenjen. Pohvalno je tudi to, da se iz naslova obresti zmanjšujejo sredstva, ki so potrebna, kar je seveda maksimalno pozitivno, je pa bilo zelo negativno to, da se je država, ko je nastopila kriza, vemo kje, zadolževala po nenormalno visokih obrestnih merah in je na račun tega tudi trpel kakšen transfer v javne zdravstvene zavode, v socialne zavode in še kakšne druge javne zavode.

Ob zaključku en apel Vladi, predvsem Ministrstvu za javno upravo, pa tudi ostalim deležnikom, dajte usmeriti, lepo vas prosim,

maksimalne napore, da bodo občine, lokalne skupnosti dobile toliko, kot bodo dobile. Jaz bom seveda glasoval za spremembi obeh proračunov oziroma za spremembo in za 2018 in za 2019. Občine bodo dobile, kolikor je pač tukaj zapisano in dogovorjeno, dajte pa jih razbremeniti na področju tega, kar morajo zdaj delati mnogokrat po neumnosti, mnogokrat so to neka administrativna dela, ovire, dajmo jih tam razbremeniti pa ne bo takšne želje in potrebe po nekih silnih dodatnih sredstvih. Tudi občine bi seveda rade več denarja, najboljša popotnica temu proračunu bi bilo tudi to, da bi lokalne skupnosti z njim soglašale, soglašajo pa iz že navedenih razlogov, ker jih včasih resnično za brez veze dušimo. Dajmo tukaj kakšen napor več narediti in jaz verjamem, da na koncu neke pozitivne valence tukaj ne bodo izostale. Toliko, upam, da nisem bil predolg. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati?

Besedo ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik.

Tudi v tem proračunu žal vidim, da ne gre za tisto, o čemer je bilo govora tudi pri prejšnji točki, niti ne gre za zaveze, ki jih je Vlada sama sprejela, predvsem pa je proračun, če se fokusiram samo recimo na obrambni del, v nasprotju s tem, kar govori Vlada, predvsem pa ministrica za obrambo gospa Andreja Katič že celoten mandat. Ta vlada je tista, ki je sprejela Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije, kjer so jasno postavljeni roki in kjer je jasno definiran potek izgradnje srednje bataljonske bojne skupine, ki mora biti končana do leta 2022, nekje do leta 2020 se predvidevajo končani nakupi, do takrat bi morali imeti že vso opremo, do 2022 pa prva v uporabi, druga pa 2025. Kljub temu da smo takrat že opozarjali, da se sprejemajo tudi dokumenti, ki imajo za isto stvar tri različne letnice, pa vendarle, 30 milijonov evrov več napram letu 2018 ni tisto, kar smo pričakovali, ni tisto, kar bi sledilo zavezam, ki jih je sprejela že prejšnja vlada, prav tako ta vlada. Zopet se bomo v letu 2019, če se ne bo prihodnje leto potem z rebalansom naredilo drugače, s spremembami, vrteli okrog 1 % bruto družbenega proizvoda za obrambni proračun, če se nam bo BDP še naprej poviševal, mi pa 30 milijonov evrov letno namenimo za obrambo, vsako leto več, bomo mi še vedno okrog 1 %. Vem, da finančne ministrice, ki je verjetno takrat ne bo več na tem položaju, to ne zanima, če mogoče ona bo, pa verjetno dr. Miro Cerar nikoli več ne bo predsednik vlade in mu ne bo treba odgovarjati in polagati računov, ko ne bo več šel na srečanje predsednikov vlad in držav zveze Nato, kjer lahko rečemo vsaj tisti, ki se udeležujemo parlamentarnih skupščin zveze Nato, da vedno gledamo dol, ko nam pokažejo tabelo, kako države namenjajo proračun, ko se predvsem Angleži vedno oglasijo, kdaj se bo

terjala odgovornost od držav, ki v tem klubu vedno podpisujejo oziroma podpisujemo ene in iste zaveze, ko se pride domov, se pa dela povsem drugače.

Če je lansko leto ta seja potekala približno na tak način, da so bili ministri tukaj, da so, ko je govoril nek poslanec, približno se ve, katero problematiko kdo pokriva, ministri prišli v dvorano – vsaj jaz vem, takrat ko sem se lansko leto javil, samo da sem mikrofona vklopil, že je tam Andreja Katič tekla proti tej klopi, danes se niti toliko ni potrudila, imam namreč nekaj vprašanj, ki bi ji jih želel zastaviti. Vem, da niti državna sekretarka niti ministrica ne moreta vsega vedeti, vesta, koliko gre tja, ne morejo pa oni meni govoriti, kako se bo s tem denarjem razpolagalo, ker ne morejo za vsako ministrstvo vedeti. Niti tistih najbolj osnovnih stvari se ne bo naredilo, h katerim smo se zavezali, in žal smo priča nekemu razkroju obrambnega sistema pod vlado Mira Cerarja. Kar se tiče financ, tukaj največjo odgovornost nosi Stranka modernega centra, ima premiera in ima ministrico za finance, prej ministra za finance, ki se je, kljub temu da je bil deležen številnih opozoril tako v tej hiši kot tudi v tujini in na kakšnih kosilih s kakšnimi diplomati, požvižgal na to, češ, kaj bo meni, kaj bo Sloveniji vojska. Za razkroj sistema znotraj pa je seveda odgovorna ministrica za obrambo oziroma konkretno Socialni demokrati, ki to ministrstvo vsega skupaj zdaj tam od leta 2008 vodijo že praktično 7 let.

Mi smo daleč od vseh načrtanih politik, ki smo jih sprejeli v Državnem zboru, ki jih je sprejela tudi Vlada in na katere parlament niti nima vpliva, saj se z njimi samo seznanja oziroma o njih samo razpravlja, ne more pa jih potrditi ali zavrniti. Izpademo neverodostojno, seveda v skladu z našo rusofilsko zunanjo politiko. Kaj si pa zavezniki v zvezi Nato mislijo o nas? Kaj si mislijo o nas Američani? Vemo, gospod, ki je obljubljal tisoč evrov pokojnine – prej gospoda Prikla ni bilo notri – to je bilo rečeno, mislim da, konec septembra 2008 na enem od soočenj na 24ur, sem šel potem preverit, ker ste govorili, kdaj je Erjavec rekel, da bo penzija tisoč evrov, lahko vam potem članek tudi sprintam pa vam ga prinesem, skratka, ta gospod še niti enkrat, odkar je na tej poziciji, ni bil povabljen v Združene države Amerike, raje hodi v Moskvo. Za to se ga v proračunu tudi nagrajuje s še dodatnim denarjem za Ministrstvo za zunanje zadeve, in kot sem že prej dejal, je tudi takšen odziv ob implementaciji oziroma ob morebitni podpori, razen trepljanja po ramah, je tudi ta politika pripeljala do tega, da kakšnih drugih konkretnih zadev ni.

Drugo blamažo bomo doživeli, ko ne bomo izpolnili zaveze, ki smo jih dali zvezi Nato, da bomo imeli leta 2022 prvo bataljonsko bojno skupino in pa leta 2025 drugo, ker me resnično zanima, kje boste vi do leta 2025 dobili eno milijardo evrov za obrambo, konkretno za Generalštab Slovenske vojske za te nakupe. Mi potrebujemo, kot sem rekel, 50 vozil, naslednje

leto jih bomo kupili 7, leta 2019 pa 7, to so bile besede ministrice za obrambo, ampak problem je to, da to za vas ne bo več problem, ampak bo za to odgovarjal in pa se predvsem zagovarjal pred zavezniki tisti, ki bo prišel za vami. Skratka, neresna politika na področju obrambe, škoda, da niste v treh letih in pol zmogli, da bi sprejeli nek zakon, neke trajnostne razvojne programe, to, kar je ministrica stalno govorila, da bi potrebovali, nek zakon, usklajen med Ministrstvom za finance in med Ministrstvom za obrambo, ki bi prinesel neko stalno in redno financiranje Slovenske vojske, to, kar je bilo sprejeto leta 2007, ko je Slovenska vojska takrat dobila neko stalno financiranje, ki ji je omogočilo tudi nakupe, potem je prišla kriza, ministrica Ljubica Jelušič in pa sedanji vrhovni poveljnik obrambnih sil, ki je tej vojski prizadejal najhujšo škodo, danes ji pa žal poveljuje. Ampak pač, to je bila v nedeljo na nek način očitno nagrada za to, kar je storil tej vojski za nazaj, ampak državljani ocenijo, kakor ocenijo. Je pa dejstvo, da gremo vse bolj proti tisti želji, ki je bila vedno želja Socialnih demokratov, da Slovenija ne bo več imela takšne vojske, kot je zapisano v dokumentih, to se pravi neke 8 tisoč 500 pripadnikov stalne sestave, ampak 5 tisoč pripadnikov stalne sestave. Vemo pa, da si s takšno vojsko ne moremo kaj prida pomagati. To se je že pokazalo leta 2015 in pa 2016, ko je vojska s pomočjo policije komaj obvladovala migrantsko krizo, s tem da smo bili že tik pred tem, da pokličemo naše pripadnice in pripadnike, ki so na misijah, ker nam je seveda zmanjkovalo kadrov – pa je od takrat do danes šlo še 200 dodatnih vojakov iz Slovenske vojske.

Ob takšnih proračunih in ob boljši gospodarski situaciji v Sloveniji, predvsem tudi v drugih bližnjih državah, v Avstriji, pa nam bodo vojakinje in vojaki še odhajali in jih ne bomo mogli zadržati, ne s takšnim proračunom ne s takšnim zakonom, kot se sprejema sedaj, zakon o obrambi in zakon o službi v Slovenski vojski. Odgovornost je seveda vaša, ker odgovarja nihče ne, in tudi ta na koncu ne bo vaša, ampak kot sem – in s tem bom zaključil – dejal na začetku obravnave prejšnjega proračuna, proračuna za leto 2018, če bi se vi toliko zavzemali za Slovence kot se za Arabce, za migrante, kakor smo danes videli, bi bil ta proračun v parlamentu verjetno potrjen soglasno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Ne. Potem zaključujem razpravo.

Glasovanje o splošnem delu dopolnjenega predloga proračuna bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili v četrtek 16. 11. 2017 v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 35. točki dnevnega reda oziroma ob 9. uri.

Prehajamo na obravnavo **posebnega dela** Dopolnjenega predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2019.

Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na razpravo o vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 13. 11. 2017.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1318 Zagovornik načela enakosti ter razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskemu uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Odprava in preprečevanje kršitev človekovih pravic ter amandma Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1611 Ministrstvo za finance ter razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Izplačevanje pravic ter amandma Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1912 Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskemu uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč ter amandma Poslanske skupine SDS.

Besedo ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospod predsednik.

Ravno v mandatu te vlade smo bili priča katastrofalnim poplavam oktobra 2014, ki so prizadele kar nekaj delov Slovenije. Tudi sicer naravne nesreče nikoli ne počivajo, ampak nekaj je tem naravnim nesrečam skupnega, to so tisti, ki pridejo pomagat, to so tisti, ki tvegajo svoja življenja, zato da rešujejo premoženja in tudi ljudi. In kaj je politikom skupnega? Da po tem, ko je že vse mimo, pridejo do teh ljudi, se z njimi rokujejo in slikajo. To je to, kar ta vlada, ta oblast počne z gasilci. Kaj si gasilci mislijo o tej vladi, smo videli na protestih. Vlada Mira Cerarja ne želi prisluhniti gasilcem, seveda gre tukaj samo za segment poklicnih gasilcev, da ne govorim tudi o stanju v prostovoljnem gasilstvu. Samo prostemu času, ki ga namenjajo pripadnice in pripadniki Gasilske zveze Slovenije, lahko rečemo na nek način operativni gasilci, se lahko zahvalimo, da je posredovanje ob naravnih in drugih nesrečah hitro, učinkovito in strokovno. Namesto da politika samo hvali gasilce, namesto da hodi na teren in se z njimi slika, lahko, gospe in gospodje, danes oziroma v četrtek, ko bodo glasovanja, opravimo nekaj konkretnega, in to

je, da namenimo dodaten denar za gasilce, konkretno, da namenimo dodaten denar za gasilsko opremo. Verjamem, da ste vsi dobronamerni. Sredstva, ki so namenjena v proračunu pri tej postavki, niso zadostna, zato predlagamo minimalno povišanje sredstev, da če drugega ne, vsaj pokažemo neko dobro voljo, da damo neko priznanje gasilcem.

Podobno je tudi na drugih področjih, da ne govorim o amandmaju, ki smo ga vložili tudi za področje športa in športne infrastrukture. Žal tudi tukaj ne sledimo temu, kar govorimo, kar stalno delamo, pišemo po twitterjih in facebookih, ko čestitamo športnikom, nekateri so zelo pogumni in gredo na Kongresni trg, na oder čestitaj športnikom, kljub temu da vedo, da bodo izžvižgani, govorim seveda o ministrici za izobraževanje. Če bi takrat ona resno mislila, potem bi predlagala povišanje na teh postavkah. In če bi tudi ministrica Andreja Katič resno mislila, da je treba krepiti ta sistem zaščite in reševanja, bi imeli danes višjo številko na postavki za opremo gasilk in gasilcev. Naš amandma gre v smeri krepitve sistema prostovoljstva, da gasilkam in gasilcem omogočimo nakup nove opreme. Tukaj ne gre samo za opremo, s katero se spopadajo z naravnimi in drugimi nesrečami, ampak tudi za njihovo osebno opremo, ki jo potrebujejo, da so pri tem, ko druge rešujejo, tudi sami varni.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2130 Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter razpravo o vloženih amandmajih pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Podpora tehnološkimi razvojnim projektom ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Lokalno razvojna infrastruktura ter amandma Poslanske skupine SDS in amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Učinkovito trženje in promocija Slovenije ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2330 Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Razvoj podeželja ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2431 Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo ter razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Upravljanje in tekoče vzdrževanje državnih cest ter 4 amandmaje Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest ter 6 amandmajev Poslanske skupine SDS in 2 amandmaja Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Vzdrževanje javne železniške infrastrukture ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2550 Ministrstvo za okolje in prostor ter razpravo o vloženi amandmaji pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Upravljanje z vodami ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot ter amandma Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Stanovanjska dejavnost ter amandma Poslanske skupine Levica.

Besedo ima dr. Franc Trček, prosim.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Če že delamo do desetih, dajmo delati do desetih. Naš amandma, sem že v splošni razpravi razlagal, naslavlja problematiko, ki je v petindvajsetletni zgodovini nobena vlada do sedaj ni resno zagrabila. Mi smo imeli, mogoče se kolega Mahnič niti ne spomni, ker je bil takrat verjetno v plenicah, slučajno ga vidim tukaj pred menoj, Jazbinškov zakon in potem smo s tem – ne vem kaj, rešili stanovanjsko politiko za veke vekomaj, amen. Seveda je nismo rešili, še marsičesa drugega nismo rešili. Zdaj sem prišel z Brda pri Kranju, kjer smo podelili nagrado najboljšemu obrtniku, to je gospod, ki dela zelo krasne turbine za male hidroelektrarne, ampak to bi bil kakšen drug amandma.

Zakaj je to pomembno? Dobro veste, da sem v ponedeljek gospoda Cerarja spraševal o tem, nekako se je vlekel ven, da imamo te pilotske projekte, tiste pilotske projekte, pač nek resor, s katerim se nihče ni ukvarjal, verjetno tudi zaradi tega, ker ima večina politikov rešeno stanovanjsko vprašanje. Ali če ste bili iz pravih

kvot, kot vi to rečete, so vam ugodno rešili kreditna vprašanja. Če ste bili mogoče iz akademske oligarhije, ste imeli še dodatek za pripravljenost zraven. Ali pa če ste bili kje povezani, se je delala kakšna avtocesta, pa je, ne vem kaj, pol hruške k vam domov prišlo. Vse to so resnični dogodki. Lahko bi o ljudeh pa o imenih tukaj govoril, pa bi mi potem kdo hotel imuniteto vzeti pa bi mi spet kdo grozil po telefonu, da me bo počil. Večina državljanov ni imela te sreče, ni zadela na loteriji, dejstvo pa je, veste, v moji profesiji obstaja izraz, ki sliši na ime rdeči Dunaj. Kaj je rdeči Dunaj? Rdeči Dunaj je to, slovenski socialdemokrati so svetlobna leta od tega, ko je med dvema svetovnjima vojnama tedanja socialdemokracija na Dunaju zagnala program izboljšanja življenjskih pogojev za delavstvo. Iz tistih časov je ena najbolj znanih zgradb – slovenska desnica ne bo vesela – ki sliši na ime Karl Marx Hof. Vedno peljem svoje študente tja, ne zaradi Karla Marxa, ampak zaradi te gradnje. Nekaj takega imate tudi v Ljubljani, tudi v Mariboru imamo Vurnikovo kolonijo, še pred tem Železničarsko kolonijo, imamo tudi Hutterjevo kolonijo, s katerimi se je nekako ljudem omogočilo, da so lažje reševali stanovanjska vprašanja. Tudi na način, da se jim to ni toliko zjedalo v njihov dohodek, ker sprejeto je in približno normalno naj bi bilo, da daš za reševanje stanovanjskega vprašanja do 30 % svojih dohodkov. Kje smo mi od tega?

Že takrat, ko se je Jazbinškov zakon izvajal – ker imam pač čas, pa do desetih imamo dnevni red danes, si bom vzel čas – je nekaj ljudi opozarjalo, da se ta zgodba ne bo izšla. Ne bo se izšla tudi zaradi tega, ker že takrat številni ljudje, ki so postali lastniki stanovanj, niso bili sposobni teh stanovanj vzdrževati. Potem se nam je zgodila kriza. Ljudje, ki se s tem resno ukvarjajo, vam bodo rekli, glejte, mi imamo nekako tako, 20 % populacije v Sloveniji nekako lahko rešuje svoje stanovanjsko vprašanje, pa na ta način že trpi njihova kvaliteta življenja, imamo 40 % lastnikov stanovanj, ki približno vzdržujejo stanovanja na rangi, kjer so, to pomeni, da se vsake toliko časa prebela pa se kakšna pipa zamenja, po domače povedano, za kakšen parket brusiti že zmanjka, in 40 % ljudi, ki absolutno tega ne zmorejo več. In potem pridemo do, ne vem, situacij deložacij. Ob tem nimamo nobenih resnih politik za ljudi, mlajše od 40 let, me nihče ne bo prepričal, da jih imamo, nimamo jih. Potem imamo neko kvadraturu kroga, ki bi jo tudi bilo treba zagrabit, in misliti zlasti skozi kvaliteto življenja in makroekonomsko politiko, ker mi v tej družbi in državi dobesedno preveč denarja damo tistemu, kar jaz imenujem betonska mafija. Sočasno imamo super arhitekto, ampak prevelik del arhitekture imamo pa v osnovi slabe. Vsak, ki je zlasti v tem bumu gradnje, ki je bil do pred same krize – večina tega stavbnega fonda je relativno slabo narejena.

Ob tem imamo problematiko, da imamo tudi ogromno starega stanovanjskega fonda, ki bi ga bilo treba obnavljati. Ampak seveda, potem je tu neodgovorna politika, na tri četrt razsut Eko sklad brez penezov. Obnova stanovanjskega fonda ni to, da boste vi nek blok dali v stiropor ali pa v stekleno volno pa malo fasado gor potegnili pa vam bodo potem tisti, ki bodo to delali, tako naredili, da ne boste mogli, če se vam roleta pokvari, rolete zamenjati, obnova je nekaj drugega. Obnova pomeni – če bi bil Ljubo tu ali pa še kdo iz gradbene stroke – obnovo celih infrastrukturnih vodov. To so znana dejstva, veste, in tudi to v tej še vedno dokaj paternalistični družbi kaže, da se s tem ne ukvarjamo, da se v bistvu že v akademski sceni s tem v glavnem ukvarjajo gospe. Richard Sendi pa mogoče še kdo, potem pa so dame, ki se pri nas ukvarjajo s stanovanjsko politiko.

V kateri smeri gre naš amandma? Mi smo dejansko poiskali peneze, da najdemo tistih nekaj milijonov v skoraj 9,7 milijarde, da se končno začne na tem področju nekaj malo premikati. Imate Zadrugator, ki je naredil to, česar ministrstvo ne naredi. Zadrugator je šel gledat cel niz tujih praks stanovanjskih zadrug, ki so, dajmo biti odkriti, nastale v nekih družbah, kjer so bili v podobnih problemih. V Švici so bili to azjenponarji, učitelji, takrat tudi močni sindikati zraven, ki so v nekih relativno dragih mestih lahko ljudem zagotovili dokaj dobro kvaliteto stanovanjskega okolja, in to je spet makroekonomsko pomembno, veste. Ne bom omenjal nekoga, da ne bo kdo strigel z ušesi, midva sva izredna profesorja, pa sva si komaj reševala stanovanjsko vprašanje, če sva lahko s predsednikom Državnega zbora tako odkrita, relativno pozno. Če bi imeli ustrezne stanovanjske zadruge, verjetno v to niti ne bi šla. Ali bi šla lažje v to pa bi ti penezi šli v neko drugo potrošnjo pa bi generirali delovna mesta. Ali pa bi, nora, kot sva, v afirmativnem smislu, še več penezov zmetala za knjige – ali ne, Milan? Verjetno vse od tega. Hočem zelo nazorno povedati. Tudi v tujini so imeli probleme, recimo meni je Srna Mandič razlagala o neki zgodbi iz Rotterdama, pristaniško mesto, tam so jim ostale neke omice, ki so govorile samo neke blazno stare japonske dialekte, ker ste imeli pač neko ... /oglašanje iz dvorane/ Proračun je, pa pol ure manj, pa razlagam svoj amandma, vstajniški kolega. Časa imamo, veste, jaz sem trezen, če vi niste, vaš problem. Imeli ste neko pristaniško mesto in so te omice ostale same in je bilo treba rešiti njihovo usodo. Govorijo samo neko japonščino – kaj bodo z njimi? In so jim naredili neko stanovanjsko skupnost. Tudi to bi se dalo pri nas delati. Tudi skrajni čas bi bil pri nas, da se lotimo, seveda izhajajoč iz neke malo drugačne zgodbe, kako smo gradili te naše bajte, obdavčitve stanovanjskega fonda. Tudi bi bil čas, da mi začnemo razmišljati v smeri – ankete slovenskega javnega mnenja kažejo to že kar nekaj časa – da imamo ljudi, ki imajo afinitete in ki se zavedajo, da nepremičnine

mogoče niso tako dobra naložba, da bom govoril v vašem diskurzu, ne levičarskem, ker so tudi strošek.

Potem smo še nabili, če imamo neke večstanovanjske stavbe, da bomo imeli upravitelje, že vsak vrabec govori, da imajo dvojno knjigovodstvo, računovodstvo, pa so po navadi samo neki posredniki pa pogosto gulijo folk, in imamo neko kvadraturu kroga, ki se je mora dejansko naslednja vlada lotiti, kdorkoli jo bo sestavljal. Ta amandma gre v smeri, da smo našli 6 milijonov, ki jih premikamo na to postavko, da neka vlada 2019 že brez nekih dodatnih amandmiranj reče, glejte, tukaj imamo 5 milijonov pa bomo naredili 3 stanovanjske zadruge. Ko so bili tukaj gospodje iz Švice, ki ima 5 tisoč stanovanjskih zadrug, pa ko sem to omenjal na eni predhodni seji, se me je takrat v razhajanju s SDS Čuš tam drl, da je pa to socialistični relikv pa gor pa dol. Mi tudi v parlamentu potrebujemo dosti pametnejše ljudi, ki bodo brez Mojce Mavec gledali čez planke, kako te zadeve drugje rešujejo. Pet tisoč stanovanjskih zadrug imajo, 20 % ljudi v Zürichu živi v stavbah, ki so last stanovanjskih zadrug. Mi moramo tudi to stanovanjsko kulturo spreminjati. V Sloveniji je dandanes nepojmljivo, da bi bil jaz član stanovanjske zadruge, pa ne bi bil lastnik nekega konkretnega kvadratnega metra. Ampak saj živimo v neki taki družbi, si sam, se z nekom srečaš, imaš otroke ali se ločiš, gredo kam po svoje, gor, dol. Jaz sem dal to za štos na Facebook kot pravilo – v kar nekaj švicarskih stanovanjskih zadrugah pa tudi kje drugje – če se število članov gospodinjstva zmanjša pod toliko in toliko, greste v manjše stanovanje. In je folk znorel, ker je mislil, kaj zdaj, vi norci boste tako spreminjali zakonodajo. Tega seveda ne smemo, mi imamo v ustavi varnost privatne lastnine, to še najbolj radikalni levičarji vemo.

To so neke zgodbe, ki se jih dejansko moramo lotiti, vključno – pa je nismo tokrat amandmirali – z zgodbo javnega potniškega prometa, vključno z zgodbo celega niza urbanih infrastruktur. Jaz pač izhajam iz angleške šole urbane infrastrukture, Graham, Marvin, dva ključna avtorja, in to bi morala vsaka odgovorna vlada delati. Ali če vam je kot politikom super, da preveč penezov za tovrstno infrastrukturo plačate. In tega v bistvu v več kot četrt stoletja nihče ni počel. Smo v nekem stanju, v katerem smo. Odgovorna politika ni, da se ukvarjaš samo s tistim, kar tebi paše pa kar tebi manjka, plus s tem, kaj ti bo dalo neke volilne glasove nekje. Zdaj boste gradili, ne vem, hidroelektrarne na spodnji Savi, kjer bo šlo iz proračuna četrt milijarde samo za beton, brez samih elektrarn notri, sočasno bo SMC to hotel malo zagnati v Zasavju, da bodo tam dobili volilne glasove. Čakajte, ljudje božji, dajmo se vprašati, ali bi to v kaj drugega dajali kot v beton. Kaj pa če bi to rajši dajali v stanovanjske zadruge? Kaj pa če bi šli pogledat tega gospoda, ki je postal obrtnik leta, ki dela, ne vem, turbine za Francijo? Tukaj

se moramo tudi mi ekologi malo zožiti. Seveda pa ni treba tistega prijatelja z bagrom tja pognati, da bo cel potek razsul. To so nekatere zadeve, o katerih se je treba pogovarjati, in proračun bolj resno gledati. Ne pa da mi, kdorkoli bo minister ali pa predsednik vlade, reče, veste, to je kompleksno. Kdor se ne zaveda, da so v 21. stoletju, bom prfoksarsko rekel, zadeve perpleksne, ne zgolj kompleksne, nima kaj v politiki iskati. Nima kaj iskati v politiki na rangu, ne vem, pa ne bi rad bil žaljiv, tukaj je kolega Lah, velikosti njegove občine. Kaj šele v državni politiki. Mi imamo verjetno preveč teh strategij, preveč imamo nekih pravljic in skrajni čas je, da začnemo delati neke konkretne zadeve, konkretne politike.

Teh 6 milijonov dejansko čaka naslednjo vlado 2019, v kateri srčno upam, da bo Levica, da bo končno ena levičarska vlada, ne pa leva na način šalabajzerske, da se bo začela ukvarjati s to perečo problematiko. Seveda bodo potrebni še rebalansi, seveda bo treba veliko delati, zlasti na področju mestnih občin, seveda se bomo mi morali resno tudi vprašati, počakajte, nas je 2 milijona, imamo nekaj čez 6 tisoč naselij, v malo manj kot 6 tisoč naseljih živimo, pa saj ne moremo povsod vsega pripeljati. Mi se moramo tudi vprašati, ne vem, mogoče bo pa dobro, da bomo pa tam en v redu makadam naredili. Poznam neko zgodbo, nad Medvodami, neka moja znanka je bila občinska svetnica, so jo skoraj linčali, ker je bila proti temu, da bi se do enega zaselka, kjer sta živeli dve družini, pred volitvami vleklo 5 kilometrov asfalta. Pa so povlekli asfalt, verjetno s slabo drenažo, ki je bil čez kakšni dve leti razsut, po dveh zimah, že vmes, dokler so vlekli, se je ena družina dol preselila, potem je župan zmagal, potem je oma, kot bi rekli v Mariboru, umrla, potem je gospod 14 dni gori živel, potem je šel dol k hčerki, 5 kilometrov asfalta so pa ruknili, namesto da bi, ne vem, uredili nekaj stanovanj v Medvodah. Mi se moramo tudi na takšen način začeti pogovarjati, moramo seveda – upam, da bomo v naslednji vladi dobili tudi nek zakon o arhitekturni dejavnosti, pa ne na takšen način, kot se nam je zdaj zgodilo, da je arhitekturna stroka povozila vse druge stroke, ker se je dejansko zgodilo, ne vem, da je Janez Janša proti lastni hčerki glasoval, mogoče, ker ji je zrihtal šiht kje drugje. Da jaz glasujem proti svoji lastni hčerki pa njeni disciplini po zahtevnem študiju, če se me odreče v časopisu z oglasom – mislim, bi bilo čudno, če se me ne. Zdaj vzdihujete, to je dejansko – ja, ura je pozna Priki, ja, zgodnja v osnovi.

To je dejansko noro, ta prostorska zakonodaja, ki smo jo zdaj mleli, spet kaže, da smo eni šalabajzerji. Tega ne bodo stroke rešile, to mora začeti reševati odgovorna politika. Stroke imajo vedno neke interese in prečenja, odločitve so pa politične. Meni je zelo všeč nek predhodni mandat angleškega parlamenta, ko so dejansko odbor za infrastrukturo, okolje in prostor, ki se malo drugače tam imenuje, peljali

na štirinajstdnevno izobraževanje o arhitekturnih urbanističnih osnovah. Mi imamo v parlamentu nekaj ljudi, ki imamo ta znanja, imamo nekaj ljudi, ki so delali v gradbeništvu, nekaj v arhitekturi, imamo nekaj županov in podžupanov, ki so se morali skozi ta gozd pogosto norih podzakonskih aktov prebijati, skrajni čas je, da mi odpremo te zadeve in rečemo, pa saj mi teh politik nimamo, mi imamo neke drobnarijice. Ta amandma gre v smeri tega, da najdemo nek mali nastavek, da se to končno začne izvajati, da ne bo nekdo, ki bo premier ali ministrica ali predsednica naslednje vlade, pol leta pred koncem vlade nekemu težil oziroma napol jokal, da pa izvaja neke pilotske projekte. To je dejansko na kratko o tem amandmaju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je bilo na začetku zadnje sicer izvirne razprave omenjeno, da sva oba s kolegom dr. Francem Trčkom izredna profesorja, ga moram popraviti vsaj s pravilnim podatkom, da sem sam le docent.

Še kakšna razprava? Ni več razprav. Potem zaključujem razpravo glede tega.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2611 Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter razpravo o vloženih amandmajih pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Denarna socialna pomoč ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Izenačevanje možnosti za invalide ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Programi v pomoč družini ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2613 Inšpektorat Republike Slovenije za delo ter razpravo o vloženem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Urejanje in nadzor na področju dela ter amandma Poslanske skupine Levica.

Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Gre za šlager, ki ga Levica predlaga že skozi vse proračune. Mi vemo, da imamo velik problem na Inšpektoratu za delo, vemo, da bi potrebovali dejansko podvojitev teh ljudi, tega staffa, in vedno nam ta amandma povozite, kar pomeni, da si ne želite ureditve tega področja. V slabem desetletju se je število ljudi na

Inšpektoratu za delo celo zmanjšalo za 10, zmanjšalo se je pa na inšpektoratu, ki gleda delovne pogoje, tam se je za eno četrtno zmanjšalo. Kaj s tem sporočajo zadnji dve, tri vlade? Da jim je figo mar, v kakšnih pogojih bodo delavci delali. Pa tudi za nekega takega inšpektorja se mora nekdo izšolati. To tulimo že ves čas, ob tem, če se že oglašam, pa moramo mi tudi davčno politiko na glavo obrniti, da bo kaznovala ekscese. In seveda mora tudi Furs končno začeti opravljati svoje delo. Mi ne potrebujemo zdaj nekega novega, paralelnega ustanavljanja SDK, kot je nekdo govoril, Furs mora postati to, za kar je namenjen.

Mi z amandmajem znova apeliramo, da se vsaj nekaj deset, vsaj dvajset ljudi zaposli, razbremenijo inšpektorje. Danes sem se z obrtniki, podjetniki pogovarjal, pravijo, pa saj se malo premikamo v pravo smer, ampak dejansko se moramo očistiti. Imeli bomo različne lastniške strukture, od združnih do lokalne skupnosti, do privatnih, do mešanih, ampak ljudje enostavno hočejo uživati v svojem delu, delati za to, da bi lahko živeli, in ne obratno. Seveda potrebujemo nek močan inšpektorat, ki bo dejansko sopolagal pri tovrstnem očiščenju. Za to gre v tem amandmaju. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2711 Ministrstvo za zdravje ter razpravo o vložnem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Investicijska vlaganja na sekundarni in terciarni ravni ter amandma Poslanske skupine Levica.

Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala.

To sem že razlagal v splošni razpravi, v enem delu gre tukaj za problematiko UKC Maribor, če hočemo imeti univerzitetni klinični center, mu moramo tudi zagotoviti peneze. Ne moremo kar reči, bodi. In to se ves čas ni zgodilo. Kdorkoli bo tam prišel na funkcijo primarija Flisa, mimogrede, vrhunskega žilnega kirurga, potrebuje neko pomoč, da lahko začne normalno delati. Tu gre tudi za neko protustavnost, ker smo mi, ki živimo na naši strani trojanskih krofov in klanca, državljani drugega, tretjega reda. Isto plačujemo v zdravstveno blagajno, imamo pa slabše usluge ali pa moramo predolgo čakati v nekih čakalnih vrstah kliničnega centra v Ljubljani. Univerzitetni klinični center potrebujemo tudi za resen razvoj fakultete za medicino v Mariboru, ki je dobra fakulteta, mimogrede, čeprav nekateri iz Ljubljane, tudi tisti, ki tam predavajo, pravijo, da ni. To več pove o njih kot o medicinski fakulteti v Mariboru. In ob tem seveda še neke druge investicije. Moramo pa se resno zavedati in povedati – jaz sem šel gledat, tako radi se

primerjamo z Avstrijo in še s kom – da bi mi svoje zdravstvo lahko primerjali z Avstrijo, bi vanj morali vlagati 2,4-krat več, kot vlagamo zdaj.

Da ne bom predolgo o tem govoril, poiskali smo denar in ga premikamo s postavke predsedovanja EU na zdravje. Mi smo na Brdu zgradili čisto dovolj lično zadevo, v kateri se leta 2021 lahko izvede predsedovanje EU s strani Slovenije, če bo takrat EU še obstajala. Lahko se kaj prebeli, naredi, gor, dol, za to ne potrebujemo 20 milijonov, zato smo od tam vzeli ta denar. Potrebujemo pa seveda dober UKC v Mariboru in navsezadnje tudi sporočilo študentkam in študentom medicine v Mariboru, da resno mislimo na njih. Nekdo bo rekel, da je to mogoče Trčkov osebni amandma, ker dva moja otroka študirata medicino v Mariboru. Jaz si ne želim, da bi moji hčerki s proračunskim denarjem izobrazili v Sloveniji za Avstrijo. Imam doktorsko študentko, katere moža smo tukaj izobrazili za vrhunskega otroškega kirurga, kardiokirurga, pa dela zdaj v »herzliniki« v Münchnu. Verjetno je skrajni čas, da nehamo biti toliko butasti. V njegovo izobrazbo smo dali nekaj 100 tisoč evrov, ampak seveda, ko je prišel nazaj, je bil špilferderber nekega dogovora s tistim gospodom iz Izraela in tako naprej. Tudi to je pogovor o proračunu. Tudi to je resen pogled na proračun. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3330 Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter razpravo o vložnih amandmajih pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Podpora raziskovalni infrastrukturi ter amandma Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Podpore aktivnosti na področju izobraževanja in športa ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Izvajanje osnovnošolskih programov ter amandma Poslanke skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še podprogram Športna infrastruktura ter amandma Poslanke skupine SDS.

Besedo ima gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, predsednik.

Na kratko tisto, kar sem že prej omenil. Mi smo imeli v lanskem letu izredno sejo odbora za izobraževanje ravno na temo športne infrastrukture v Sloveniji, kjer smo dobili s strani olimpijskega komiteja seznam nekako 60

športnih objektov, ki se trenutno bodisi obnavljajo bodisi so v izgradnji. Žal Vlada v tem mandatu vsega skupaj ni namenila niti 8 milijonov evrov za športno infrastrukturo. Že za prejšnje leto smo poskušali z našimi amandmaji, žal neuspešno, letos je bil razpis, vemo, kako so se sredstva podelila. Športni objekti, ki se gradijo na novo, so ostali brez sredstev, drugi so se stekli za drobtinice.

S tem amandmajem sledimo neki pozitivni politiki do športa, ki jo pogrešajo predvsem športniki, in pa temu, da končno dobimo športno infrastrukturo, da bomo lahko izobraževali predvsem mlade kadre. Če greste po Sloveniji in pogledate, v kakšnem stanju so predvsem na periferiji, na podeželju športne dvorane, telovadnice ... Konkretno, v Gorenji vasi gradimo novo, 4 milijone evrov bo zadeva stala, dobili nismo niti evra. V Žireh bodo gradili novo, prav tako ne morejo računati na razpis, ker enostavno ni sredstev, ta športna infrastruktura pa je še kako potrebna.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati?

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3340 Ministrstvo za kulturo ter razpravo o vložnem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravo dajem podprogram Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižničarska dejavnost ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Glasovanje o amandmajih in o posebnem delu dopolnjenega predloga proračuna bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili v okviru glasovanj v četrtek, 16. 11. 2017, pol ure po prekinjeni 35. točki dnevnega reda oziroma ob 9. uri.

Prehajamo na obravnavo **Načrta razvojnih programov**. Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Glasovanje o Načrtu razvojnih programov bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili v četrtek 16. 11. 2017 v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 35. točki dnevnega reda oziroma ob 9. uri.

Vseeno bi pripomnil eno stvar, ki sem jo opazil, pa bi bilo mogoče o njej pametno razmisliti. Tam, kjer ni razprave o amandmajih, si nekako ne želim strašno veliko obrazložitev glasov. To pa res ne bi smela biti nadomestitev, ker zdaj je bil čas za razpravo, in upam, da bomo to upoštevali, ko bomo glasovali.

S tem prekinjam 35. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 14. NOVEMBRA 2017 OB 21.57 IN SE JE NADALJEVALA 15. NOVEMBRA 2017 OB 9.05.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Začenjam nadaljevanje 35. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Primož Hainz od 12. do 15. ure, mag. Matej Tonin, mag. Aleksander Kavčič, Janja Sluga, dr. László Göncz, mag. Julijana Bizjak Mlakar od 16. ure dalje, Simon Zajc od 12. do 17. ure, Ivan Škodnik, Dušan Radić do 15. ure, Vlasta Počkaj do 14. ure, dr. Mitja Horvat, Vesna Vervega, Danilo Anton Ranc do 10. ure, dr. Milan Brglez od 12.30 do 14.30 in od 17.30 do 18.30, Jernej Vrtovec od 20. ure dalje in gospa Iva Dimić od 12. do 15. ure. Vse prisotne prisrčno pozdravljam!

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VOZNIKIH PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 68. nujni seji dne 7. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o voznikih, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 106. seji 3. 10. 2017 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

V poslovniškem roku je bil vložen amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 2. členu.

V imenu predlagatelja je državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo mag. Klemen Potisek pojasnil, da je namen predloga zakona določitev, da se stroški vozniškega izpita, ki jih kandidati za vozniški izpit plačajo na upravnih enotah, namensko dodelijo Javni agenciji Republike Slovenije za varnost v prometu. Na ta način se agenciji zagotovijo potrebna sredstva za izvajanje zakonsko določenih nalog in razvoja stroke na področju opravljanja vozniških izpitov. Gre za predlog zakona, ki je nujno potreben za izvrševanje predloga državnega proračuna in tudi v celoti upošteva predlog Zakonodajno-pravne službe, da se namenska sredstva dejansko porabijo za

svoj namen. Kot namenski prihodek agencije so ta sredstva opredeljena tudi v Predlogu zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2018 in 2019.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da je opozorilo te službe, ki je bilo podano v pisni obliki, ustrezno upoštevano z vloženim amandmajem koalicijskih poslanskih skupin, da je torej pomislek odpravljen.

Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je poudaril, da komisija predlog zakona podpira, saj meni, da je treba agenciji nastale stroške, ki jih ima z opravljanjem voznških izpitov, povrniti v celoti in prekiniti sedanjo prakso, ko je agencija manjkajoča sredstva nadomeščala s sredstvi iz naslova izvajanja preventivnih dejavnosti.

V razpravi so bila s strani poslancev izpostavljena zlasti vprašanja glede načina financiranja agencije do sedaj in v bodoče, na katera sta pojasnila podala tako državni sekretar kot predstavnik agencije Robert Gril. Med drugimi je bilo zastavljeno vprašanje, kakšen je letni proračun agencije, koliko sredstev je do sedaj prejela iz proračuna in koliko jih je ustvarila z lastno dejavnostjo. Odgovorjeno je bilo, da so v preteklem letu vsi prihodki agencije znašali cca 4,5 milijona evrov, od tega je bilo iz državnega proračuna zagotovljenih dobrih 3,5 milijona evrov, kar pomeni, da je agencija iz lastne dejavnosti ustvarila za slab milijon evrov prihodkov.

Glede pričakovane višine sredstev, ki se bo iz naslova stroškov voznškega izpita, ki jih kandidati za voznški izpit plačajo ob prijavi na teoretični oziroma praktični del voznškega izpita, nabrala na letni ravni in bodo v bodoče namenski prihodek agencije, je bilo pojasnjeno, da se je iz tega naslova na upravnih enotah v lanskem letu nabralo skoraj 1,9 milijona evrov. Ta znesek posledično predstavlja orientacijski znesek, koliko sredstev se bo v skladu s predlogom zakona odslej neposredno oziroma namensko dodelilo agenciji.

Glede vprašanja, ali je zaradi predlagane spremembe mogoče pričakovati povišanje cene voznških izpitov, pa je bilo odgovorjeno, da predlagana sprememba zakona ne prejudicira povišanja. Dejstvo pa je, da se cena opravljanja voznških izpitov ni spreminjala od leta 2004. Glede višine cene opravljanja voznškega izpita je trenutno v medresorskem usklajevanju predlog za določeno povišanje, vendar vrednost še ni dokončno določena.

Po razpravi je odbor sprejel amandma poslanskih skupin koalicije k 2. členu. Glasoval je tudi o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Jaz se sedaj sprašujem, ali je to tretji dan 35. redne seje Državnega zbora ali je to neki »plavderaj«. Jaz ne morem spremljati seje, ker večinoma, bom rekel slaba petina poslank in poslancev poslanske skupine in stranke, katere podpredsednik si, kolega Milan, na veliko klepeta. Jaz zahtevam, ne predlagam, izhajajoč iz poslovnika, da vodiš sejo po poslovniku, ali pa predlagam, da sejo prekinemo do 10. ure, ker očitno potrebujete v vaši stranki še nekaj usklajevanja za nadaljevanje seje. Jaz kot poslanec imam pravico, da je seja seja in da jo lahko spremljam. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom povedal kot odgovor na to, kar je bilo. Pozval sem že dvakrat, da se umirite. Cenim, da to žuborenje prihaja od vsepovsod, in ga ne bi usmeril zgolj v eno poslansko skupino.

Postopkovno, Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Spoštovani gospod predsednik! Drage kolegice in kolegi!

Hvala lepa za to možnost. Vesel sem, da se nam je ta trenutek pridružil minister, ker sem ravno mislil predlagati, da sejo prekinemo, ker smo najbrž vredni, da nam Vlada, ki je predlagateljica zakona, zakon predstavi. Scenarij je zelo jasen in ga tudi pozna slovenska javnost. Moj proceduralni predlog je bil prav, zaradi slovenske javnosti, da je najbrž toliko vredna, da posluša Vlado, kaj pravzaprav Vlada s tem zakonom želi. Vi, gospod predsednik, bi morali biti toliko fer, da bi glede na scenarij razložili, zakaj ste najprej dali besedo predsedniku pristojnega odbora. Morali bi povedati, da boste to naredili in da je Vlada na poti. To je seveda v vaši pristojnosti. Drugič pričakujem, da bo bolj korektno vodenje seje.

Dobrodošli, gospod minister.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na to bom pa le ogovarjal. Vodenje seje je popolnoma po poslovniku. Če koga ni, se preskoči in gremo najprej. Vsi poslovniški pogoji za to so izpolnjeni.

Sedaj pa, mir! Nič več postopkovnih in gremo naprej. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo mag. Bojan Krajnc.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljeni vsi skupaj!

Veljavni Zakon o voznikih v 9. členu določa, da Javna agencija za varnost prometa na podlagi javnega pooblastila zagotavlja opravljanje voznških izpitov. 77. člen pa določa, da strošek voznškega izpita plača kandidat za voznika na upravni enoti, in sicer ob priglasitvi na voznški izpit. Ti stroški, ki jih plačajo kandidati, so po veljavnih predpisih v celoti priliv integralnega proračuna in so tako imenovani

odstopljeni prihodek države, kar pomeni, da se vplačila iz tega naslova zbirajo na javni agenciji, v proračunu države pa se ne izkazujejo.

Vendar pa sredstva, ki jih javna agencija pridobi iz integralnega proračuna, ne pokrijejo vseh dejanskih stroškov zagotavljanja opravljanja vozniških izpitov, med katere spadajo plače ocenjevalcev, materialni stroški, stroški nepremičnin, vzdrževanja in dopolnjevanja testnih nalog, investicije v izpitne centre in drugo. Zato je morala javna agencija razliko do sedaj pokrivati iz sredstev, namenjenih preventivnim programom.

Namen predlagane novele zakona o vozniških je, da se stroški vozniškega izpita, ki jih kandidati za vozniški izpit plačajo na upravnih enotah, namensko dodelijo javni agenciji, s čimer se ji zagotovijo vsa potrebna sredstva za zagotavljanje zakonsko določene naloge. To je za zagotavljanje upravljanja vozniških izpitov. Zato se strošek vozniškega izpita po novem izkazuje kot prihodek državnega proračuna in je umeščen v zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2018 in 2019, ki ga bomo obravnavali pri 20. točki dnevnega reda kot namenski prihodek za financiranje javne agencije.

Predlagana rešitev je pravilnejša in skladna z načeli javnega financiranja. Veljavna določba petega odstavka 11. člena Zakona o vozniških, ki govori o financiranju javne agencije, namreč določa, da javna agencija za svoje storitve, ki jih opravlja za posameznike in pravne osebe v skladu z zakonom, ki ureja javne agencije, izda tarifo, s katero določi višino plačil za svoje storitve. In ko smo že pri tarifi, pričakujemo, da se v prihodnje celoten strošek opravljanja vozniškega izpita, vključno z usposabljanjem, prvo pomočjo, zdravniškim pregledom, do izdaje vozniškega dovoljenja ne bo povišal za več kot 1,5 %, kot v svojem pisnem mnenju ugotavlja Komisija Državnega sveta. Prav tako pričakujemo, da se bodo z novelo izboljšali preventivni programi javne agencije, ki bodo vplivali na izboljšanje prometne varnosti na naših cestah.

V Poslanski skupini SMC bomo novelo zakona podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani minister, spoštovane kolegice in kolegi!

Zakon o vozniških določa, da se stroški vozniškega izpita, ki ga kandidati za vozniški izpit plačajo na upravnih enotah ob prijavi na teoretični in praktični del vozniškega izpita, namensko dodeli Javni agenciji za varnost prometa v Republiki Sloveniji.

Spoštovani državni sekretar je na Odboru za infrastrukturo predstavil določene podatke in iz teh obrazložitvev je bilo moč

razbrati, da dejansko je ta namenska dodelitev sredstev namenjena za dva namena. Prvi namen je, da se pokrije manko na javni agenciji, ki znaša med 700 tisoč do 900 tisoč evrov. Kljub temu da je predvidena podražitev izpitov za opravljanje prvega vozniškega izpita, tako teoretičnega kot praktičnega dela, se kljub temu namenjajo dodatna namenska sredstva javni agenciji. Ne samo tistemu delu, ki opravlja delo za vozniške izpite, ampak celotni agenciji. Celotna agencija po izjavi državnega sekretarja samo cca 300 tisoč namenja za preventivno varnost v cestnem prometu. Kasneje je to svojo izjavo popravil, da je nekje med 300 tisoč do 500 tisoč evrov. Iz tega lahko razberemo, da je delež, namenjen za varnost v cestnem prometu, pri agenciji na celotne prihodke relativno majhen, rekel bi celo zelo majhen. Iz tega lahko razberemo, da je večji del sredstev namenjenih za lastno delovanje agencije.

Takšnega pristopa, se pravi občutne podražitve opravljanja vozniških izpitov in namenske dodelitve sredstev agenciji predvsem za lastno delovanje v Slovenski demokratiški stranki ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, zanjo gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Dober dan vsem!

S predlogom novele Zakona o vozniških se stroški vozniškega izpita, ki jih kandidati za vozniški izpit plačajo na upravnih enotah, namensko dodelijo Javni agenciji za varnost prometa. Veljavni zakon zdaj namreč določa, da prilivi iz plačila stroškov vozniškega izpita v celoti pripadajo integralnemu proračunu, agencija pa iz tega dobi samo del sredstev, kar pa ne zadošča za kritje vseh dejanskih stroškov zagotavljanja opravljanja vozniških izpitov.

V Poslanski skupini Desus s tem načeloma nimamo težav, zato smo in bomo tudi danes predlog zakona podprli. Se pa sprašujemo, kaj to pomeni za prometno varnost. Seveda močno upamo, da se bo izboljšala, kajti kot je bilo razumeti, se je v preteklosti redno dogajalo, da je denar, ki je bil namenjen za preventivno varnost, agencija preusmerila za kritje stroškovne luknje za opravljanje izpitov, kar je nedopustno. Sprašujemo se, zakaj se je jemal denar ravno iz preventive, če vemo, da je prometna varnost na naših cestah daleč od ciljev, ki smo si jih v naši državi zastavili.

Druga stvar, ki nas lahko skrbi, je napovedano zviševanje cen vozniških izpitov. Res je, da ta konkretna novela ne posega v same tarife, pa vendar smo bili na odboru seznanjeni, da je v medresorskem usklajevanju predlog zvišanja cen opravljanja vozniškega izpita, ki naj bi prinašal visoko podražitev. Opravljanje vozniškega izpita ne sme postati privilegij premožnejših.

Kot rečeno, bomo v naši poslanski skupini predlog novele podprli predvsem iz razloga, ker ne želimo, da se še naprej odvzema denar, namenjen izvajanju preventivne varnosti v cestnem prometu. Zato tudi upamo, da ta namenska sredstva ne bodo opravičilo za zmanjševanje deleža proračuna, ki se že namenja za delo Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa, ki danes nameni samo slabih 10 % svojih prihodkov za preventivo v cestnem prometu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSI): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o voznikih, ki ga je predlagala Vlada. Predlagatelj navaja, da zakon zasleduje temeljni cilj namenske dodelitve sredstev Javni agenciji Republike Slovenije za varnost prometa. Stroški vozniškega izpita, ki jih kandidati za vozniški izpit plačajo na upravnih enotah ob prijavi na teoretični in praktični del vozniškega izpita, se torej namensko dodelijo Javni agenciji Republike Slovenije za varnost prometa. Po sedaj veljavni zakonodaji vplačana sredstva v celoti pripadajo integralnemu proračunu. Predlagana sprememba zakona torej določa, da se strošek vozniškega izpita izkazuje kot prihodek državnega proračuna, ki se namensko porabi za financiranje ene izmed temeljnih nalog Javne agencije za varnost prometa, to je zagotavljanje opravljanja vozniških izpitov.

Po mnenju Poslanske skupine Nove Slovenije v predlogu zakona ni dovolj natančno opredeljen namen porabe namenskih sredstev, na kar je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba. Po besedah državnega sekretarja je proračun agencije v preteklem letu znašal 4,5 milijona evrov, od tega so iz državnega proračuna pridobili dobrih 3,5 milijona evrov, ostalo je agencija ustvarila sama. Kot je znano, je znesek teoretičnega dela izpita nekoliko manj kot 14 evrov, dobrih 15 evrov pa praktični del opravljanja vozniškega izpita B kategorije. Na odboru je bilo poudarjeno, da so to precej podcenjene cene, zato se v Poslanski skupini Nove Slovenije upravičeno bojimo, da se bo ta znesek v prihodnje znatno povečal. Povprečni znesek opravljanja vozniškega izpita B kategorije že sedaj znaša neto povprečno mesečno plačo v Sloveniji, kar v gospodinjstvu z minimalnimi dohodki predstavlja oziroma je prevelik strošek. Ena izmed dejavnosti, ki jih izvaja agencija so tudi preventivni programi. Do sedaj so bila sredstva iz preventivnih dejavnosti namenjena za pokrivanje stroškov delovanja agencije. V Poslanski skupini Nove Slovenije se zato sprašujemo, če bo agencija preventivne

dejavnosti izvajala še naprej v takem obsegu kot do sedaj.

Ob obravnavi te tematike naj še enkrat opozorimo na problematiko centralizacije pri opravljanju vozniškega izpita. Opravljanje vozniškega izpita v nekaterih krajih je praktično onemogočeno. K temu so bile usmerjene tudi spremembe pravilnika o izpitnih centrih za opravljanje vozniškega izpita za voznika motornih vozil. Za ponazoritev lahko na primer povem, da se morajo v praksi zaradi vseh obstoječih regulacij občani Bovca, Kobarida in Tolmina za opravljanje vozniškega izpita voziti v Novo Gorico. To zahteva ure in ure dodatne vožnje. Čemu naše ljudi obremenjujemo s takšnimi bremenami in stroški? Ob tem v oči bode različna obravnava krajev, ki imajo enako razvito cestno infrastrukturo. Opravljanje izpita je v nekaterih mestih mogoče, v drugih pa je onemogočeno. Kakšna je razlika v infrastrukturi na primer Tolmina in Kočevja, da je nujna različna obravnava?

Ob tej priložnosti poudarjamo, da je nujna sprememba Pravilnika o izpitnih centrih za opravljanje vozniškega izpita za voznike motornih vozil, ki bi na tem področju zagotovila enakopravno obravnavo vseh slovenskih občin. Sprememba zakona, ki določa, da postanejo prihodki pri opravljanju vozniških izpitov namenska sredstva agencije, zbuja skrb. Obstaja namreč velika verjetnost, da bi ta novost agencijo spodbujala k temu, da bi kandidati vozniški izpit opravljali čim večkrat in da bi cene teh storitev bile čim višje. Tako bi bil zaslužek agencije večji. Upravičeno se lahko bojimo, da gre s to spremembo dejansko le za uvedbo novega davka na vozniški izpit.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o voznikih po mnenju Poslanske skupine Nove Slovenije ni dovolj definiran oziroma ostaja še kar nekaj neodgovorjenih vprašanj, zato predloga zakona ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj, še zlasti mladim na balkonu!

Onkraj tega populizma, ki ga nekateri zganjate pri tej točki, bom ponovil v imenu Levice to, kar sem rekel že na odboru. Mi imamo velike težave s prometno nekulturo. Velike težave s prometno nekulturo imamo zaradi tega, ker je v sklicih Državnega zbora preveč ljudi, ki so obsedeni s »feltnami«, da imam jaz večje avto od soseda kot z resno politiko.

Glede vozniških izpitov bom spet ponovil, kar sem v imenu Levice rekel na odboru. Mladi, razen tistih, ki imajo zdravstveno težavo, bi morali v zadnji dekadi srednješolskega procesa opraviti vozniški izpit in jim to omogočiti. Zaradi mene iz proračuna.

Pika. Sočasno bi jih morali naučiti tudi slepega tipkanja, ker smo v 21. stoletju, v digitalnem stoletju tehnokulture.

Konkretno to noveliranje gre v smeri, naj bo nekaj namensko namensko. Določene proračunske zadeve morajo biti take, določene zadeve v proračunu seveda premikamo. V debati, ki smo jo imeli na matičnem delovnem telesu, se je izkazalo, da agencija v bistvu ne opravlja svojega osnovnega poslanstva. Ker ima agencija zgolj dvanajstino sredstev za preventivno dejavnost. Veste, v teoriji organizacije, in sedaj boste na desni vedno zastrigli z vašim antiintelektualizmom in v sredini tudi, obstaja neko zelo preprosto in znano pravilo dveh tretjin. Kaj to pomeni? Ko v nekem sistemu daste glede na denar, glede na budžet tega sistema več kot dve tretjini za plače zaposlenih, za neko osnovno amortizacijo in stroške, ste vi, kot se temu reče v Mariboru, gotovi. Konec je. Ta sistem nima nobenega razmišljanja. Ta sistem nima nobenega razvoja. Ne se mi zdaj, kolegi, smejati. Odgovornost politike je, da ustvarja delujoče sisteme. Mi pa imamo v Sloveniji celo vrsto podsistemov, ki so sami sebi namen. Od Sove, preko regionalnih razvojnih agencij, preko Triglavskega narodnega parka do ne vem česa. Potem ste še v predhodnih mandatih zazujfali zadeve. Potem se na to nalepi še generacijska vrzel, potem smo prišli še do tega, da je pokojnina malo več kot 50 % plače in se nobena gospoda, ki bi morala v pokoj, noče spokati v pokoj, vključno s kakšnim rektorjem Univerze v Mariboru in še kje, in imamo situacijo, ki jo imamo. Imamo defektno celo vrsto sistemov. In ta agencija ne opravlja svojega osnovnega poslanstva. Ali bomo tej agenciji priskrbeli denar 9,7 milijard, da bo opravljala osnovno poslanstvo? Mladi ste boljši v matematiki in ta sklic govorim o enem milijonu, ki ga bomo našli letno, ali pa to agencijo ali zapremo ali ji spremenimo ime. Nehajmo se hecati! Nismo mi tu nadomestek šova Big Brother. Mi imamo neko drugo, dosti bolj odgovorno funkcijo.

Tisti referendum o drugem tiru, ki je nastal zaradi vehemence SDS in SMC, s tem da se je izkoristil gospod Vili Kovačič, je točno toliko denarja, ki bi pokrilo preventivni del delovanja agencije v enem mandatu.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim, da preidete na temo.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Zaradi tega neodgovornega, nerazmišljujočega dela Državnega zbora in koalicije mi tovrstnega amandmiranja ne moremo podpreti. Kdorkoli bo v naslednjem sklicu Državnega zbora in tudi mladi, od katerih bo mogoče kdo kdaj politik ali bo deloval v nekih zelo pomembnih sistemih, naj si zapomnijo to pravilo dveh tretjin. Zdi se mi, da je skrajni čas, da se resno v tej družbi in državi pogovorimo, zakaj nekaj ustanovljamo. Ne zaradi tega da bo nekdo iz prave kvote, jaz v

nebesih, prišel do službe, ampak zaradi neke, kot se reče v jeziku moje matere, ki je hrvaščina, svrsihodnosti. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tukaj bi moral vseeno nekaj opozoriti. Stališča poslanske skupine so o tem zakonu in ne o vseh drugih zadevah. Del poslancev se je čutil pravzaprav malo užaljen zaradi tega. Prosil bi, da se to pravzaprav upošteva in da se dejansko govori o tem predlogu, ki je, ne pa vsem drugem, in hkrati posredno asocira na vse ostalo. Običajno ne interveniram, nikoli ne interveniram vmes, če ni nekaj res zelo hudega. Bi pa prosil, da v nadaljevanju, ko bodo ta stališča poslanskih skupin, da je tako.

Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Poglej, Milan, midva sva še vedno ... Se opravičujem. Gospod predsednik Državnega zbora, tako vi kot jaz sva še vedno visokošolska profesorja. Iz tega izhaja, da imamo tudi neko profesionalno deontologijo. Gospod Miro Cerar, ki je tudi profesor, bi rekel etiko in moralo. Moja naloga kot poslanca tudi ko predstavljam stališča Levice, izhajajoč iz 82. člena Ustave, je, da povem to, kar mislim, da moram povedati. V tem izhajam iz tega, kot je deloval France Bučar, žal edini vzor v slovenski politiki, ki ga imam. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: To sicer ni bilo postopkovno. Bil je ugovor na tisto, kar sem sam povedal. Ampak kakršnakoli so že stališča, se jih da povedati spoštljivo. Tukaj mislim, da je nek minimum, ki pač mora biti povedan v Državnem zboru. Vse se da povedati spoštljivo. Tudi zelo neprijetna stališča se da na ta način povedati.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili v četrtek, 16. 11. 2017, v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 35. točki dnevnega reda oziroma ob 9. uri.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POGOJIH KONCESIJE ZA IZKORIŠČANJE ENERGETSKEGA POTENCIALA SPODNJE SAVE PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade,

državni sekretarki na Ministrstvu za okolje in prostor gospe Lidiji Stebernak.

LIDIJA STEBERNAK: Hvala za besedo. Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani ostali prisotni!

Zakon o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save je zakon, ki določa pogoje za izvajanje koncesije za izkoriščanje vodnega energetskega potenciala na območju spodnje Save od Suhadola do državne meje z Republiko Hrvaško in pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar pri načrtovanju in izgradnji objektov za izvajanje koncesije. Z zakonom je urejena koncesija za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah Vrhovo, Boštanj, Blanca, Krško, Brežice in Mokrice z izkoriščanjem vodnega potenciala Spodnje Save.

Z novelo zakona, ki je trenutno v obravnavi v Državnem zboru, se zagotavlja predvsem trajnostna raba naravnih virov in se izpeljujejo načela trajnostne rabe naravnih virov, ki so obnovljivi viri energije in posledično vodijo h konkurenčni ceni električne energije. Nezanosljivo financiranje nadaljnje gradnje oziroma nezagotovitev financiranja bi povzročila veliko materialno škodo in posledično višjo ceno električne energije, zato je namen zakona predvsem zagotoviti vire financiranja in podaljšanje rokov za izgradnjo zadnje Hidroelektrarne Mokrice. Rešitve novele tako prinašajo predvsem tiste rešitve, ki se nanašajo na podaljšanje rokov za izgradnjo hidroelektrarne Mokrice, pridobitev uporabnega dovoljenja ter zagotovitev virov financiranja.

Hidroelektrarna Mokrica mora biti po predlogu novele zgrajena najkasneje do leta 2022, uporabno dovoljenje pa je treba pridobiti do konca leta 2023. Viri financiranja so v predlogu določeni tako, da se opredeli način pridobivanja sredstev iz Sklada za podnebne spremembe za nadaljnje obdobje, ki se nanaša izključno na pogoj, da v nobenem proračunskem letu dodeljena sredstva ne presegajo 50 % prilivov prodaje emisijskih pravic v okviru sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti, ki pripadajo v skladu z določbami direktive državnemu proračunu Slovenije, morebitna manjkajoča sredstva pa se zagotavljajo iz vodnega sklada.

Poleg navedenih pglavitnih rešitev zakon prinaša tudi rešitve v zvezi z ustreznim zavarovanjem akumulacijskih bazenov po njihovem prevzemu s strani koncesionarja. Po prevzemu so akumulacijski bazeni v dejanskem upravljanju koncesionarja in so predvsem uporabni za energetske namene, zato se koncesionarja zavezuje k zavarovanju rizikov s prvovrstno zavarovalnico. S takšno ureditvijo se sledi tudi mnenju Računskega sodišča.

S predlagano novelo se bodo kazale pozitivne posledice na gospodarstvo ob izgradnji hidroelektrarn, saj bodo pri projektiranju in

izvedbi del v veliki večini sodelovale slovenske družbe. Kot že navedeno, pa se sledi tudi akcijskemu načrtu obnovljivih virov energije, ki zagotavlja razvoj hidroelektrarn in vetrnih elektrarn. Ker gre za rešitve, ki so tudi proračunske narave, se novela obravnava v okviru tako imenovane proračunske seje, saj bo potrditev zakona omogočila odpiranje NRP za Hidroelektrarno Mokrice v letu 2018, takoj z uveljavitvijo proračuna za leto 2018. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku, gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Še enkrat hvala za besedo. Kolegice in kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 68. nujni seji 7. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save, ki ga je Državni zbor v obravnavo po nujnem postopku predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 106. seji 3. 10. 2017 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za okolje, Komisije Državnega sveta, pa tudi Hidroelektrarn na Spodnji Savi, ki so sodelovali oziroma je sodeloval v razpravi.

V poslovnem roku sta bila vložena amandmaja Poslanske skupine SDS k 1. in 2. členu. V imenu predlagatelja je ministrica za okolje in prostor Irena Majcen, pojasnila, da bo s sprejetjem zakona Ministrstvo za okolje in prostor lahko infrastrukturo Hidroelektrarne Mokrice vneslo v načrt razvojnih programov, da se bo posledično lahko začela izvajati v naslednjem letu. Opredeljuje se tudi način pridobivanja sredstev iz Sklada za podnebne spremembe za nadaljnje obdobje, ki se nanaša izključno na pogoj, da v nobenem proračunskem letu dodeljena sredstva ne presegajo 50 % prilivov prodaje emisijskih pravic v okviru sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti, ki v skladu z določbami Direktive 2009/29/ES pripadajo državnemu proračunu Republike Slovenije. V zakonu se prilagajata tudi roka za izgradnjo celotne verige hidroelektrarn na spodnji Savi in za pridobitev uporabnega dovoljenja, kar se nanaša na Hidroelektrarno Mokrice. S predlogom zakona se v zvezi z zagotovitvijo rednega investicijskega vzdrževanja vseh objektov energetske ureditve ter objektov vodne in energetske infrastrukture v nedeljivem razmerju opredeljuje obveznost sklenitve zavarovalne pogodbe s prvovrstno zavarovalnico za zavarovanje rizikov, ki so

povezani z izvrševanjem dejavnosti iz tega zakona.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da je ta služba predlog zakona proučila z vidika njihove pristojnosti. V zvezi z njihovo izpostavljeno pripombo v pisnem mnenju glede enostranskega poseganja v že sklenjeno koncesijsko razmerje in nalaganje novih obveznosti koncesionarjev je vztrajala pri pomislekih iz pisnega mnenja.

Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je pojasnil, da komisija na predlog zakona nima nobenih pripomb in ga posledično podpira. Izpostavil je, da so predstavniki predlagatelja na vsa vprašanja komisije v zvezi s predlaganimi rešitvami v predlogu zakona podali natančna in temeljita pojasnila.

Kot sem že omenil prej, je svoje stališče podala tudi družba Hidroelektrarne na Spodnji Savi po svojem direktorju Bogdanu Barbiču, ki je pojasnil, da ta družba nasprotuje sprejetju 1. člena predloga zakona, ker posega v že sklenjene pravice in dolžnosti koncesionarja in bo to vplivalo slabo na njihovo poslovanje.

V daljši razpravi je bilo s strani Poslanske skupine SDS opozorjeno na mnenje Zakonodajno-pravne službe, s katerim se posega v obstoječo koncesijsko pogodbo. Nasprotovali so obrazložiti predlagatelja, ministrstva oziroma Vlade, ki se pri predlogu te določbe sklicuje na revizijsko poročilo Računskega sodišča. Mnenje koalicijskih poslancev je bilo, da je zakon pomemben za dokončanje verige hidroelektrarn na spodnji Savi, kar je pravzaprav tudi eden od ciljev Republike Slovenije glede na akcijski načrt za doseg ciljev glede obnovljivih virov energije in tudi glede ciljev na področju zagotavljanja protipoplavne varnosti.

Poslanec Levice je izrazil med drugim razočaranje nad dejstvom, da se koncedent in koncesionar ne moreta dogovoriti glede vprašanj, ki so predmet predloga zakona, kar je po njegovem mnenju bolj zaskrbljujoče od opozoril Zakonodajno-pravne službe. Izpostavljeno je bilo, da tako močan odpor koncesionarja, ki smo ga bili deležni na seji odbora glede izpolnjevanja obveznosti, kot mu to nalaga 1. člen predloga zakona, glede na to, da je splošno znano, da so plače v energetiki krepko nad slovenskim povprečjem, verjetno pomeni, da energetska podjetja tudi dobro poslušajo.

Po razpravi odbor ni sprejel amandmajev Poslanske skupine SDS k 1. členu, brezpredmeten je postal k 2. členu, glasoval je o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo. Spoštovana predstavnica z ministrstva, kolegi in kolegice vsem skupaj dobro jutro.

Že državna sekretarka je povedala, kaj opredeljuje zakon o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save. Samo opozoril bi jo, da ni Bôštanj, ampak je Boštánj. Da ni hidroelektrarna Blanca, ampak Hidroelektrarna Arto - Blanca. Zakon pa uvaja dve ključni spremembi. S predlogom novele zakona se v zvezi z zagotovitvijo rednega in investicijskega združevanja vseh objektov energetske ureditve ter za objekte vodne energetske infrastrukture v nedeljivem razmerju podeljuje obveznost sklenitve zavarovalne pogodbe s prvovrstno zavarovalnico za zavarovanje rizikov, ki so povezani z izvrševanjem dejavnosti iz tega zakona. Tako se prebere v predlogu zakona. Kaj to dejansko pomeni? Vlada želi enostransko kot oblastni subjekt spremeniti koncesijsko pogodbo. Predsednik Vlade je pravnik in verjetno ve, da mora biti pogodba sklenjena med dvema in se morata oba strinjati s pogodbo ali z njeno spremembo. V tem primeru se koncesionar ne strinja z enostranskim posegom v koncesijsko pogodbo, ampak Ministrstvo za okolje in prostor kot oblastni subjekt se na pravo in na spoštovanje koncesijskih pogodb poživlja. Država, v tem primeru Ministrstvu za okolje in prostor želi svoj del obveznosti dati na pleče koncesionarjev. Kljub temu da smo na sami seji odbora poslušali, kakšen vpliv bi to imelo na delovanje koncesionarja, kakšen vpliv bi imelo na dinamiko izgradnje oziroma dokončanje hidroelektrarn na spodnji Savi ministrstvo in velik del koalicijskih poslancev ni prisluhnil amandmaju Poslanske skupine SDS, da bi se to vprašanje sklenitve zavarovalne pogodbe s prvovrstno zavarovalnico za zavarovanje rizikov akumulacijskih jezer umaknilo iz predloga zakona. Koncesionar bi torej po sedaj veljavnem zakonu moral plačati nekaj, kar je obveznost države. Ob tem pa niti sama država ne ve, koliko bi to zavarovanje koncesionarja stalo. Slišali smo številke 200 tisoč, 400 tisoč. Sam osebno pa sem prepričan glede na poznavanje zavarovalniškega trga in za kakšen objekt gre na spodnji Savi, da gre verjetno še za veliko večjo število, ki bi jo, kot rečeno, moral plačati koncesionar ne pa država. Če vemo, da gre pri spodnji Savi za nove objekte, da gre za nova akumulacijska jezera torej za neke novejšje pridobitve, se sprašujemo, zakaj ravno na spodnji Savi pogoj sklenitve zavarovalne premije s prvovrstno zavarovalnico. Zakaj se tega država ni poslužila pri ostalih hidroelektrarnah, ki jih imamo v državi?

Druga stvar, ki se dotika tudi tega zakona, pa je, da se podaljšuje rok za izgradnjo cele verige hidroelektrarn in pa pridobitev uporabnega dovoljenja za Hidroelektrarne Mokrice. Če bi bili v Poslanski skupini SDS nekooperativni, bi predlagali amandmaje, da

ostane zakon takšen, kot je. Ampak ne moremo mimo dejstev, da se s celotnim dokončanjem hidroelektrarn na spodnji Savi zamuja in zato nimamo nobenih pomislekov, da ne bi podprli tega člena, ki govori, da je rok za izgradnjo cele verige hidroelektrarn po predlogu zakona sedaj konec leta 2022, novi rok za pridobitev uporabnega dovoljenja za Hidroelektrarno Mokrice pa konec leta 2023. Ob tem le opozarjamo in upamo, predvsem tisti, ki prihajamo s posavskega dela, da ta zakon ne bo doživel novih sprememb predvsem v teh končnih določbah, da se bo odmik dokončanja izgradnje spodnjiesavske verige še podaljševal v naslednja leta.

V Poslanski skupini SDS bomo tudi podprli amandma poslanskih skupin koalicije, ki v bistvu nekako sledi našemu amandmaju, ki smo ga predlagali na sami seji matičnega delovnega telesa. To pa je, da se do leta 2023 na področju sklenitve zavarovalne pogodbe nič ne spremeni, da imata tako država na eni strani kot koncesionar skoraj 5 let časa, da se uskladita kaj in kako s to zavarovalno premijo.

Postavilo pa se je še eno vprašanje: ali so besede ministrice na odboru namensko zavajajoče ali pa ne pozna delovanja svojega ministrstva? Na to pa kažejo tudi njena različna delovanja. Pa samo da zaključim. Ministrica je sprejela sklepe glede ureditve plovnosti na spodnji Savi in sama se jih ne drži. To dovolj veliko pove, kako resno ministrico imamo za področje okolja in prostora. Popolnoma neresno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Glejte, jaz sem človek, ki verjetno v tem sklicu največkrat gospo Ireno upravičeno, bom rekel, napada. Gospa Zdaj jo bom jaz branil. Gospa Irena je podedovala celo vrsto revizij na ministrstvu, ker 20 let skoraj nihče ni naredil, kar bi moral narediti. Mi se danes pogovarjamo o točki, predvolilni, o tem, kako bomo iz proračuna samo za beton dali skoraj četrto milijardo in o tem, da je energetske lobi nadlobo. Če je bilo meni prej očitano, da nisem dovolj spodoben, gospod predsedujoči, če zdaj ne boste dali opomina Liscu, bom jaz resno razmislil, da vrnem poslanski mandat.

Hvala za besedo. Resno. Na srečo številnih od vas in verjetno tudi kar nekaterih iz Levice.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: No, no. Umirita se. Razumem to intervencijo, da je bila v smer tega, da je kot del obrazložitve stališča poslanske skupine bil tudi delni napad na ministrico. Razumem in zdaj je bila obramba. Ampak nisem dal opomina ne vam in tudi Liscu ga ne bom dal, ampak prosim pa, da je teh zadev čim manj. In če jih kdo opazi, ni treba

uporabiti postopkovnega, samo do mene naj pride, pa bom takrat jasno rekel, da je neka zadeva šla v nekem momentu čez. Prav?

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik, spoštovana državna sekretarka, gospod direktor, spoštovane kolegice in kolegi.

Predlog novele Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala srednje Save – ups, Spodnje Save – je namenjen podaljšanju rokov za izgradnjo cele verige hidroelektrarn in pridobitev uporabnega dovoljenja. Tako je novi rok za izgradnjo verige konec leta 2022, za pridobitev uporabnega dovoljenja pa konec leta 2023. Eden od razlogov, zaradi katerih se je okoljsko ministrstvo odločilo za novelo zakona, je revizijsko poročilo Računskega sodišča iz leta 2014, v katerem se zahtevajo ukrepi za bolj transparentno porabo sredstev. Novela se namreč nanaša predvsem na možnosti in vire sredstev, ki se lahko uporabijo za financiranje vodne oziroma državne infrastrukture, kot je na primer protipoplavna ureditev in akumulacijski bazen. Kot je bilo pričakovati, je direktor družbe Hidroelektrarne na Spodnji Savi protestiral proti novi določbi predloga, ki zaradi zagotavljanja rednega in investicijskega vzdrževanja vseh objektov energetske ureditve ter objektov vodne in energetske infrastrukture v nedeljivem razmerju opredeljuje obveznost sklenitve zavarovalne pogodbe s prvovrstno zavarovalnico za zavarovanje rizikov, ki so povezani z izvrševanjem dejavnosti iz tega zakona. Svoje nasprotovanje je utemeljeval s tem, da so ga izvedenci opozorili na možnost insolventnosti družbe, če bo le-ta morala skleniti obvezno zavarovanje. Ob tem se nam poraja vprašanje, kdo so tej izvedenci in koliko je družba morala plačati za to ugotovitev. Več kot očitno je, da je pridobivanje izvedenskih mnenj postala stalna praksa energetskih družb, ne glede na to, da taka pravna in izvedenska mnenja niso poceni.

V Poslanski skupini Desus bomo predlog novele podprli. Ob tem pa moram izraziti zaskrbljenost, da se s tem, ko se bo končala gradnja še zadnje hidroelektrarne na spodnji Savi, zaključuje gradnja hidroelektrarn na Savi nasploh, kajti HSE in največja koalicijska stranka počneta vse mogoče, da zaustavljata zakon, s katerim bi se po vzoru spodnje Save lotili gradnje elektrarn še na srednji Savi. To je nedopustno, sploh če se spomnimo na zaveze naše države, da bomo do leta 2020 pridobili 25 % energije iz obnovljivih virov energije, kamor spadajo tudi hidroelektrarne. Zato menim, da je treba pospešiti gradnjo hidroelektrarn tudi na srednji Savi, ne pa zavirati procesov, kajti konec koncev bo cela država potegnila kratko, beri,

plačala visoke kazni, če ne bomo izpolnili zavez, danih Evropski uniji. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSi): Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save, ki ga je predlagala Vlada.

Celotna novela določa pogoje za izvajanje koncesije za izkoriščanje vodnega energetskega potenciala na območju spodnje Save, od Suhadola do državne meje z Republiko Hrvaško, in pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar pri načrtovanju in izgradnji objektov za izvajanje koncesije. Vlada s tem predlogom zakona podaljšuje roke za izgradnjo cele verige hidroelektrarn in pridobitev uporabnega dovoljenja. Rok za izgradnjo cele verige hidroelektrarn je po predlogu zakona podaljšan za dve leti, torej do konca leta 2022. Rok za pridobitev uporabnega dovoljenja pa je podaljšan do konca leta 2023. Rok za podaljšanje izgradnje verige hidroelektrarn na Savi se podaljšuje glede na upoštevanje nacionalnega akcijskega načrta za obnovljive vire energije, za razvoj hidroelektrarn in vetrnih elektrarn do leta 2030.

Vsekakor v Poslanski skupini Nove Slovenije podpiramo predlog zakona, ker predvideva zagotovitev sredstev, ki omogočajo nadaljevanje oziroma dokončanje izgradnje verige hidroelektrarn na spodnji Savi v najkrajšem možnem času. Imamo le pomisleke glede 1. člena predloga zakona, ki določa poseg v obstoječe koncesijske pogodbe, saj se koncesionarju nalagajo nove obveznosti. Po našem mnenju gre za povsem enostranski poseg v dogovorjene pravice in obveznosti, kar pa je v nasprotju z ustavo. Čeprav je bilo s strani predlagatelja obrazloženo, da je to posledica revizijskega poročila Računskega sodišča, se s to razlago težko strinjamo. Prav tako je na to opozorila Zakonodajno-pravna služba.

V Poslanski skupini Nove Slovenije bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save podprli. Podpiramo pa tudi izgradnjo hidroelektrarn na srednji Savi, za kar bi po našem mnenju morali sprejeti podoben zakon, tako kot je bilo mnenje predhodnika, za ta del Save.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Že vnaprej povem, da mi tega zakona ne bomo podprli. Zakaj? Leta 2014 je takrat še Združena Levica v tem prostoru skicala javno razgrnitev mnenj o energetskega konceptu Slovenije. Mi tega še dandanes nimamo, čeprav je ministrstvo, drugo, za infrastrukturo, kamor spada energetika, obljubljalo, da bo to leta 2015. Mi vsi dobro vemo, da je v tej družbi in državi energetskega lobi nadlobo. Če bi, gospod predsedujoči, ki meni očitno, da sem včasih nespodoben, da nisem dovolj dostojen, šli gledat magnetogram matičnega delovnega telesa, bi videli, da je direktor spodnjiesavskih elektrarn ubesedoval nekako tako: »Jaz sem dolgoletni strokovnjak,« kar verjetno je, »vi politiki se menjate, meni se skoraj ne da vam razlagati.« Tukaj trčimo ob dve zadevi. Ena bolj minorna je to, da imamo neko ministrstvo, ki je to »fasalo«, in imamo dejansko nek pravni subjekt, ki je posredno v 100-odstotni v državni lasti. Sedaj se država ne more z državo zmeniti, ker energetskega lobiju ni do tega, da bi mogoče nekdo zaradi te zavarovalniške premije imel mogoče pikico nižji dobiček ali manjšo plačo. Zgodba spodnjiesavskih elektrarn je malo drugačna od predhodnih gradenj, ki smo jih imeli, ker se gradi iz proračuna, in to zaradi tega, ker ste prehodne politike »zafurale« to državo in energetiko. Sedaj smo v predvolilnem letu in se hoče dati za dve elektrarni samo za beton četr milijarde, ki bo večinoma šla iz proračuna. In potem poslanci iz Posavja, predvolilni, bi pa še tam malo zidali. Jaz sem rekel na odboru v imenu Levice: »To bi bilo treba ustaviti in resno razmisliti.« Včeraj je obrtnik leta postal gospod, vem ime in priimek, Slavko Križnik. Podjetje se imenuje S. Var. Ob drugem izdeluje predvsem Francisove turbine za male hidroelektrarne. Jaz živim v bližini Avstrije in zelo pogosto grem tam tudi na povabilo njihovega Klima-Bündnis gledat, kako imajo tam organizirano lokalno energetskega samooskrbo. Jaz osebno kot človek, ki se v Levici največ s tem ukvarja, trdim, da bi morali takoj ustaviti vse te gradnje in resno razmisliti. Mi imamo energetskega revščino, imamo energetskega neučinkovitost, ampak betonski lobi in energetskega lobi in poslanci s tistih koncev bi zidali naprej in se boste potem umaknili kot neki vidni poslanec SDS in tudi bivši minister na dobro plačane svetovalne funkcije, mi pa ne bomo imeli za pokojnine, za družine, za stanovanjsko politiko, za otroke, za šole, za učbenike in bi lahko še našteval minuto in pol kolikor imam časa. To je nespodobna, neodgovorna politika, ki se jo gre večina v tem sklicu državnega zbora in ki so se jo šli tudi predhodni sklici državnega zbora. Ko pridemo do energetike, ko poslušam recimo osebo iz SDS ali pa osebo iz SD, zelo podobno tulite, ker ste tukaj zlizani skupaj, ali pa še koga iz SMC. Odgovornost politike je, da vzame iz roke energetskega lobiju odločanje o energetskega prihodnosti Slovenije. Za mene energetskega prihodnost Slovenije ni betoniranje. In tudi če se dotaknemo protipoplavne varnosti, imamo lepe

vasi ob Savi, protipoplavna varnost bi se dala zagotavljati tudi z malo globljim izkopom in manjšimi zidovi. Ne pa, da boste lepe vasi dva metra oziroma meter 70 meter, 80 zazidali, dragi moji! Zaradi tega bi mogoče potrebovali več krajinskih arhitektov ob samih arhitektih. To, kar meni gospod Lisec očita kot nesramnost, je zgolj odgovornost poslanca, ki izhaja iz 82. člena Ustave, kjer piše, da nismo vezani na nobena navodila. Tudi ne na navodila energetskega lobija, tudi ne na navodila partijskih šefov, spoštovana gospoda!

Zato bomo v Levici glasovali proti. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Izgradnja verig hidroelektrarn na spodnji Savi je ena od zavez koalicijskih strank iz koalicijskega sporazuma in je pravzaprav ena logična posledica sodobne politike na področju energetike. To je, da se investira tudi v področje obnovljivih virov energije. Veriga hidroelektrarn na spodnji Savi ni edina veriga hidroelektrarn, imamo jih tudi na drugih rekah, ki so nastale bistveno prej v zgodovini Slovenije. Vendar nas vsi ti pozitivni rezultati, kar se tiče proizvodnje električne energije in njene cene in tudi vpliva na okolje, navdajajo z miselnostjo, da moramo s takšno politiko izgradnje hidroelektrarne nadaljevati ne samo na spodnji Savi, tudi na srednji Savi in morda še drugje. V preteklosti smo bili na področju energetike priča tudi drugačnim odločitvam, ko smo sprejemali oziroma so sprejemali odločitev o tem, da se gre tudi v investicije, ki so okolju bistveno manj prijazne in ki imajo tudi v luči politike Evropske unije bistveno bolj negotovo prihodnost, kot so to hidroelektrarne.

Če omenim še vse multiplikativne učinke, ki jih ima izgradnja hidroelektrarn, se pravi učinke, ki izvirajo iz tega, da je pravzaprav angažirana v veliki meri domača delovna sila, domače znanje, domače družbe, potem je jasno, da se mora s projektom, za katerega se je ta koalicija zavezala, nadaljevati. Zadnji od korakov, ki ga moramo storiti pri tem, je izgradnja hidroelektrarne Mokrice. S Predlogom sprememb zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save se zagotavlja financiranje izgradnje preostalega dela verige, to je infrastruktura na hidroelektrarni Mokrice.

Predlog zakona določa, da se v primeru, da do konca izgradnje hidroelektrarne Mokrice oziroma najkasneje do konca leta 2022 ne bodo zagotovljena zadostna sredstva za financiranje infrastrukture, ki se bo v skladu z določbami zakona financirala iz Sklada za podnebne spremembe, morebitna manjkajoča sredstva pa se bodo zagotovila iz Sklada za vode, drugih proračunskih virov ali sredstev

koncesionarja po predhodnem dogovoru s koncesionarjem. In to je pravzaprav bistvo tega zakona, da se omogoči čimprejšnji začetek izgradnje hidroelektrarne Mokrice. Seveda pa ta projekt ni osamljen in izoliran zgolj na izgradnjo in izkoriščanje energetskega potenciala reke Save. Imajo tudi eno zelo pomembno drugo rešitev, ki pravzaprav okoliskemu prebivalstvu prinaša neko protipoplavno zaščito, ki se je kot pozitivna izkazala tudi pri vseh ostalih hidroelektrarnah.

Prav zato v Poslanski skupini Stranke modernega centra pozdravljamo vse napore Vlade, ki jih po uspešni izgradnji HE Brežice, ki se je pravzaprav dokončala pred rokom, nadaljuje tudi glede hidroelektrarne Mokrice in v zvezi s samim zakonom nimamo nobenih pomislekov. Res se v zakonu podaljšujejo, ampak mi bi raje rekli, prilagajajo roki za izgradnjo hidroelektrarne Mokrice. To je posledica tega, da je treba pridobiti določena okoljevarstvena soglasja, tudi mnenje Republike Hrvaške v preteklosti, kar vse je botrovalo tudi k določenemu zaostanku pri končni izgradnji in začetku zagona te hidroelektrarne. Gre za določene postopke, ki so tudi posledica tako imenovane Nature 2000, ki vedno znova Slovenijo postavlja pred dilemo, ali naj se okolju prijazni viri energije umikajo samemu okolju.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo zakon podprli, podprli bomo pa tudi amandma koalicijskih poslanskih skupin, ki nekako blaži pomisleke, ki jih je naslovila tudi na Državni zbor Zakonodajno-pravna služba, to je glede vmešavanja v koncesijsko razmerje med koncedentom in koncesionarjem. Z amandmajem, ki je predviden, bomo posledice, ki bi nastale v zakonu in ki jih koncesionar ocenjuje kot negativne, odložili do konca izgradnje celotne verige hidroelektrarn na spodnji Savi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o amandmajih.

V razpravo dajem amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD za novo poglavje Prehodna in končna določba in za nov 4.a člen. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Mi bomo navedeni amandma podprli. Nam se pomisleki, ki jih je na Državni zbor naslovila Zakonodajno-pravna služba, zdijo utemeljeni. Ne glede na razpravo, ki smo jih bili deležni na odboru, je že po naravi stvari očitno, da zakon na nek način enostransko posega v neko razmerje, ki je urejeno med koncesionarjem in koncedentom predvsem z njuno posebno pogodbo. Zdi se nam prav, da bi tudi vsakršne spremembe pravic in obveznosti, ki izhajajo iz tega koncesijskega razmerja,

država oziroma Vlada urejala na ta način, da pravzaprav pride do nekakšnega dogovora in da se v tem primeru bodisi dopolni koncesijska pogodba ali pa spremeni to razmerje na kakršenkoli drug način, mogoče s kakšno posebno pogodbo.

Kar se tiče zakona, kot je bilo omenjeno že v stališču, mi ta zakon podpiramo. Več kot očitno je, da je treba s tem projektom nadaljevati, ne samo zaradi ciljev, ki jih imamo po akcijskem načrtu glede porabe, bruto porabe končne energije iz obnovljivih virov energije, gre tudi za protipoplavno zaščito. V zvezi s tem se nadejamo in pričakujemo čimprejšnji začetek izgradnje vseh tistih ukrepov in infrastrukture, ki so potrebne za izgradnjo protipoplavne zaščite vasi Velike Malence in Krška vas, kar vse pade tudi deloma pod projekt, če se tako izrazim, hidroelektrarne Mokrice. Glede na to, da je bilo zadnje deževje pred dobrim tednom dni, lahko tudi sam povem, da iz izkušenj na terenu opažam, da so ljudje v teh krajih precej negotovi, ko gre za padavine, ki trajajo dva, tri dni. Dejansko prihaja do tako imenovane blokade reke Save, ki začne dvigovati reko Krko in tam se konstantno pojavljajo poplave, bodisi manjše, vsake toliko časa tudi malo večje. In zanemariti te učinke, ki jih ima izgradnja hidroelektrarn na protipoplavno varnost, je seveda neresno. Jaz sem prepričan, tudi izkušnje kolegov iz Sevnice in Krškega, se pravi, občanov in krajanov Krškega, kažejo na to, da je protipoplavna varnost, odkar so se te hidroelektrarne zgradile, bistveno večja in pravzaprav lahko nekako reko Savo tudi ob teh večjih nalivih obdržimo znotraj korita, kar sicer mogoče ni najbolj privlačno za oko, pa vendar predstavlja neko bistveno večjo varnost za krajane in ne nazadnje za premoženje.

Zakon bomo podprli, podprli bomo pa tudi amandma, ki sicer ne odpravlja povsem teh pomislov Zakonodajno-pravne službe, jih pa nekako prolongira. Prolongira pravzaprav določbo, ki nalaga neke dodatne obveznosti. Jaz sem prepričan, da bo glede na to, kako je zasnovana, več kot dovolj časa, da se Ministrstvo za okolje usede s koncesionarjem in se dogovorita o teh zadevah, ki jih naslavlja zakon v 1. členu. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, predsednik, za besedo.

Tudi v Poslanski skupini SDS napovedujemo podporo temu členu, ki ustvarja novo poglavje, ki govori o tem, da se določbe 1. člena tega zakona začnejo uporabljati z dnem pravnomočnosti uporabnega dovoljenja objektov vodne in energetske infrastrukture za hidroelektrarno Mokrice.

Naš amandma na seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor je bil, da se v bistvu o tem niti ne bi smeli pogovarjati, kajti zagovarjali smo

tezo, da je ne samo nedopustno, ampak je celo nezakonito, da Ministrstvo za okolje in prostor kot ena izmed pogodbenih strank v koalicijski pogodbi enostransko in samovoljno spreminja koncesijsko pogodbo in nalaga koncesionarju finančne obveznosti, za katere po našem mnenju ni nobenih osnov oziroma, če želite natančno, so obveznosti, ki bi jih moralo izpolnjevati samo Ministrstvo za okolje in prostor.

S tega mesta sprašujem predstavnika Ministrstva za okolje in prostor, kako je s sklenitvami zavarovalnih pogodb s prvovrstnimi zavarovalnicami za zavarovanje rizikov pri ostalih hidroelektrarnah, ki jih imamo v Sloveniji. Ali obstajajo te zavarovalne pogodbe in v kakšni višini so? To je eden izmed ključnih momentov, ko govorimo o finančnih posledicah tega zakona. Ali obstajajo v Sloveniji zavarovalne pogodbe na tem področju in kakšni so zneski teh zavarovalnih pogodb? Ampak tega na odboru nismo dobili, zato še danes enkrat sprašujem, ali obstajajo takšne zavarovalne pogodbe in kakšni so zneski. Če zavarovalne pogodbe ne obstajajo, in če ne veste, kakšni so zneski, potem je še toliko bolj neodgovorno, da pred dokončanjem hidroelektrarn na spodnji Savi pritiskate na izvajalca oziroma na koncesionarja, da zavaruje nekaj, prvič, kar sploh še ni dokončano, in, drugič, niti ne vemo, koliko bo stalo.

Ko sem sam poslušal oziroma sodeloval na razpravi na matičnem delovnem telesu, sem dobil občutek, da se v bistvu dejansko dogaja tisto, na kar nekateri namigujejo, da imajo določeni deli Ministrstva za okolje in prostor ogromno pomislov glede začetka gradnje hidroelektrarne Mokrice. Verjetno so med njimi tudi ljudje, ki so se veselo slikali na otvoritvi Hidroelektrarne Brežice, ki je bila pred kratkim, kjer je bil zbran, če citiram gospoda Trčka, »celoten energetski lobi v Sloveniji, ki obstaja«. Bili so ljudje iz tega prvega energetskega stebra in bili so ljudje iz drugega energetskega stebra. Bili so ljudje, ki se ukvarjajo izključno z obnovljivimi viri energije, bi so strokovnjaki s področja hidroelektrarn, s področja jedrske elektrarne, s področja termoelektrarn, in tudi ljudje, ki zagovarjajo modernejše oblike obnovljivih virov, na primer sonce in tako naprej.

Moram reči, ko danes govorimo o tem, da se prolongira rok za izgradnjo celotne verige na spodnji Savi, se moramo vsi posipati s pepelom, vsaj tisti, ki smo že nekaj časa v Državnem zboru, ampak vsi tisti, ki živimo ob spodnji Savi, od Hidroelektrarne Vrhovo dolvodno, vemo, kdo je bil ključni zaviralni moment skozi postopek pridobivanja tone dokumentacij in pri izgradnji hidroelektrarne. Ena kratica: MOP. Ministrstvo za okolje in prostor je bilo največji zaviralec. Na srečo sicer imamo na tem ministrstvu določene ljudi, ki se zavedajo, kje je Posavje, kje teče Sava v njenem spodnjem delu, in želijo pomagati Posavju pri lažjem pridobivanju različnih

projektov. Sam osebno imam dobre izkušnje z enim izmed uradnikom, ki vedno prisluhne temu, ko želimo v Posavju nekaj narediti.

Tukaj se bom navezal na tisto, kar sem govoril v stališču Poslanske skupine SDS glede neresnosti ministrice. V prejšnjem in tem mandatu sem postavil, mislim da pet ali šest poslanskih vprašanj glede plovnosti reke Save. Tukaj imamo gospoda, ki sedi med predstavniki Vlade, ki želi pomagati Posavju. Ampak zraven njega so bili na sestanku ljudje, ki očitno niso imeli pojma, kje je reka Sava in da teče dolvodno. In nenazadnje zakaj sem govoril o neresnosti ministrice? Ker je sama v enem od zadnjih poslanskih vprašanj odgovorila, da se pripravlja terminski plan oziroma da bo po njenih besedah in zagotovilih narejen terminski plan za plovnost reke Save na dan natančno, za hidroelektrarno Arto - Blanca, za hidroelektrarno Krško in potem tudi za hidroelektrarno Brežice. Ti roki so minili že pred prvim majem. Ministrica se ne drži svojih rokov. Pa ne bom šel, kako je njeno delovanje neresno in ne bom govoril o tem, da na področju dimnikarstva manjka ključna uredba, da na področju pokopališke in pogrebne dejavnosti manjka tisto, kar je sama zapisala v zakonu. In to je problem. Ne da so krivi bivši ministri, ampak imamo Zakon o dimnikarski službi in Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti, kjer je ministrica sama zapisala v zakonu, do kdaj bo izdala podzakonske akte. In tega ni naredila. In na področju dimnikarstva vemo, kaj se dogaja. Če sem prav seznanjen, je bil včeraj prvi primer smrtne žrtve, za katerega lahko direktno povemo, da je krivo, ker ni evidenc na Ministrstvu za okolje in prostor, ki jih je ta ministrica obljubila. In na področju pokopališke in pogrebne dejavnosti nimamo uredbe, ki zavezuje občine, da spremenijo svoje odloke na tem področju. V bistvu so občine v nezakonitem stanju, ker nimajo odlokov, ker ni ključne uredbe o metodologiji pri tem zakonu. Zato sem napadel ministrico, da je neresna pri svojem delovanju, ker za to obstajajo dokazi.

Sedaj pa še kar se tiče amandmaja. Upam, da bom dobil odgovor glede zavarovalnih premij. Drugič pa bi opozoril vse poslance, ki so tudi danes v stališčih poslanskih skupin, predvsem tisti, ki prihajajo iz Zasavja, govorili, kako je treba čim prej to sprejeti. Še enkrat opozarjamo, dokler ne bo zgrajena zadnja hidroelektrarna na spodnji Savi, to je hidroelektrarna Mokrice, lahko pozabite vsaj na začetek dejanske izgradnje hidroelektrarn na srednji Savi. Pri tem amandmaju opozarjamo, da delamo le to, kar se sploh ne bi smelo dogajati, kar je ugotovila že Zakonodajno-pravna služba, da je enostranski poseg v že podpisane koncesijske pogodbe nesprejemljiv. S tem amandmajem spreminjamo tisto, kar je bilo v predlogu zakona napisano, da je že s 1. 1. 2018 koncesionar zavezan k določenim delom, pa niti ne vemo, kakšen bo ta finančni vidik, da to prolongiramo do takrat, ko se zavežemo, hidroelektrarna Mokrice bo zgrajena, bo

pridobila pravnomočno uporabno dovoljenje, potem pa se lahko pogovarjamo, ali sploh zavarovati in kakšen bo znesek te zavarovalne premije.

Še bolj pa mi je žal, da moramo govoriti o enostranskih posegih v koncesijsko pogodbo, ko imamo na mestu predsednika Vlade pravnika. Razumem, da imamo kakšnega energetika, ki bi obvladoval to sceno, ampak da se predsednik Vlade podpiše pod predlog zakona, ki ga Vlada pošlje v Državni zbor, kjer se Vlada preko Ministrstva za okolje in prostor enostransko spopade z koncesionarjem kot drugim udeležencem v koncesijski pogodbi, je nesprejemljivo. Verjetno je vsak izmed nas v življenju podpisal kakšno pogodbo in vedno je bila vsaj med dvema strankama. Morda včasih tudi tripartitno, ampak vedno so bile pogodbe in oba sta se morala strinjati ali pa je bil spodaj napisan pravni pouk, če se karkoli zgodi, da vemo, kdo in kaj odloča. Ampak tukaj se je Ministrstvo za okolje in prostor arbitrarno odločilo, da poseže v koncesijsko pogodbo.

Ko govorimo o spodnji Savi, ne govorimo samo o energetskega delu. Kolega Zorčič se vsak teden boji velikih padavin, ki bi naredile poplave. In to se je dogajalo tudi pri nas v Sevnici, zato hidroelektrarne nimajo samo energetskega dela, imajo velik vpliv na protipoplavno varnost, kmetijstvo, turizem itd. Veliko vidikov.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za okolje in prostor gospa Lidija Stebernak.

LIDIJA STEBERNAK: Hvala za besedo.

Rada bi samo pojasnila, zakaj smo na Ministrstvu za okolje in prostor ta člen zapisali tako. V javnem interesu je, da se denar ne porablja iz javnih sredstev, ki so v okviru voda oziroma javnih služb na tem področju. To bom pojasnila z naslednjim. Če je akumulacijsko jezero v upravljanju energetske dejavnosti, le-ta tudi izvaja redna in investicijsko vzdrževanje in hkrati določa tudi pogoje uporabe akumulacijskih bazenov, je v tem primeru koncesionar tudi upravljavec. Dejstvo, da objekti, ki so v državni lasti, upravljavec oziroma izvajalec del na objektih pa je koncesionar, kaže tudi na to, da je več objektov urejenih na ta način, predvsem to velja za šolske objekte in tudi druge javnega zavode, ki delujejo v objektih, ki so v lasti države ali lokalne skupnosti, vendarle pa so zavezani k temu, da poravnava in plačujejo tudi zavarovanja. Po mnenju Računskega sodišča, kar izhaja tudi iz njegova poročila, se pravzaprav na ta način zagotovi tudi transparentnost porabljanja javnih sredstev. Je pa res, da je to treba urediti v zakonu, zato smo tudi ta člen zapisali na tak način. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Ne. Če ne želite nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali v četrtek, 16. 11. 2017, v okviru glasovanj.

Zdaj pa že mislim, da lahko rečem, kar ob 9. uri. Je že jasno, da je toliko časa notri, da ob 9. uri začnemo.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ODLOKA O SPREMENBAH ODLOKA O OKVIRU ZA PRIPRAVO PRORAČUNOV SEKTORJA DRŽAVA ZA OBDOBJE OD 2018 DO 2020.

Predlog odloka je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga odloka dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN:
Spoštovani gospod predsednik, gospe in gospodje poslanci!

Okvir za pripravo proračunov sektorja država je osrednji srednjeročni dokument, ki določa javnofinančni okvir za naslednja tri leta in je pripravljen na podlagi Zakona o fiskalnem pravilu. Zakon o fiskalnem pravilu določa pa tudi, da lahko Vlada do 15. septembra tekočega leta ugotovi, da so se spremenile okoliščine, na podlagi katerih je bil sprejet okvir, in predlaga spremembo, ki jo skupaj s predlogom proračuna posreduje v Državni zbor.

Vlada je tako 14. septembra letos ugotovila, da so se okoliščine, na podlagi katerih je bil sprejet okvir za letošnje leto, spremenile, zato je ob pripravi predloga sprememb proračuna za leto 2018 in proračuna za leto 2019 pripravila tudi predlog spremembe odloka. Pri tem smo upoštevali makroekonomske ocene iz spomladanske napovedi, pardon, originalni odlok je pripravljen na podlagi makroekonomskih ocen iz spomladanske napovedi Umarja in predhodnih ocen realizacije gospodarske rasti za leto 2016 s konca februarja letošnjega leta. SURS je prvo uradno letno oceni o rasti BDP za leto 2016 in revizije BDP za leta od 2012 do 2015 objavil konec avgusta. Glede na ugotovljene statistične podatke, je bila spremenjena tako ocena rasti BDP kot tudi napoved makroekonomskih kazalcev za leti 2018 in 2019, ki jo je v jesenski napovedi gospodarskih gibanj javno objavil Umar 21. septembra. Vse te spremembe pomembno vplivajo na oceno prihodkov sektorja država za letošnje leto, pa tudi za naslednja leta. Posledično pa vplivajo tudi na hitrost javnofinančne konsolidacije, da bo ta skladna s fiskalnimi pravili in s tem na višino izdatkov posameznih blagajn javnega financiranja.

Vlada ob spremembi odloka predlaga, da se spremeni zgornja meja izdatkov

državnega proračuna in zgornja meja izdatkov zdravstvene blagajne. Posledično se spremeni tudi zgornja meja skupnih izdatkov sektorja država in spremeni ciljni saldo proračuna in sektorja država. Predlagane spremembe glede zgornje meje odhodkov državnega proračuna odražajo nove obveznosti. Predvsem gre za obveznosti do zveze Nato, prevzem stroškov nezdravstvenih storitev iz zdravstvene blagajne, povečanje izdatkov za odpravo čakalnih dob, določitev najnižje pokojnine, delovanje Urada za migrante in nekatere druge manjše nove obveznosti. Spreminja se tudi dinamika črpanja evropskih sredstev. Upošteva se ocenjeno višjo raven prihodkov državnega proračuna za leto 2018, glede na sprejeti proračun bodo prihodki višji za več kot 400 milijonov evrov, se predlaga, da se večina dodatnih prihodkov nameni za hitrejšo javnofinančno konsolidacijo in se dodatne obveznosti pokrivajo predvsem s prerazporeditvami razpoložljivih odhodkov. Vseeno pa Vlada ocenjuje, da je primerno za povišane izdatke za črpanje evropskih sredstev povišati zgornjo mejo skupnih odhodkov in ne še dodatno omejevati integralnih odhodkov državnega proračuna. Zaradi zagotavljanja financiranja zdravstvenega sistema je Vlada ocenila, da bi bilo primerno povišati dovoljeni obseg izdatkov zdravstvene blagajne za 20 milijonov evrov. Takšno povišanje je utemeljeno z višjimi prihodki zdravstvene blagajne v naslednjih letih predvsem z naslova prispevkov za zdravstveno varstvo in transfernih prihodkov, kar pomeni, da bo zdravstvena blagajna kljub višjim izdatkom še vedno poslovala uravnoteženo. Zaradi dviga zgornjih mej izdatkov za dve blagajni javnega financiranja se je dvignil tudi skupni najvišji obseg izdatkov za celoten sektor država. V letu 2018 se najvišji obseg izdatkov zvišuje za 130 milijonov evrov, kar je podlaga za določitev presežka v višini 0,4 % BDP. Ker se obseg prihodkov zvišuje hitreje kot odhodki, se pospešuje tudi javnofinančna konsolidacija in bo državni proračun za naslednji dve leti beležil nominalni presežek. Vlada s tem ohranja zavezo glede doseganja srednjeročnega fiskalnega cilja, izraženega v strukturnem saldu sektorja država in spoštuje dane zaveze iz Zakona o fiskalnem pravilu ter Pakta stabilnosti in rasti.

Vlada predlaga Državnemu zboru, da predlog sprememb odloka podpre. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog odloka je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za besedo. Lepo pozdravljeni vsi!

Odbor je na 80. nujni seji 20. 10. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje

od 2018 do 2020, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Odbor se je seznanil tudi z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, oceno Fiskalnega sveta in stališčem Vlade do ocene Fiskalnega sveta. K predlogu odloka amandmaji niso bili vloženi. Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za finance, Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj Fiskalnega sveta ter Zakonodajno-pravne službe. Uvodno obrazložitev k predlogu odloka je podala Ministrica za finance, ki je pojasnila, da so se spremenile določene okoliščine, na podlagi katerih je bil spomladi sprejet veljavni odlok, in v luči tega se predlagajo spremembe ciljev fiskalne politike za leto 2018.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da k predlaganemu odloku nima pripomb. Predsednik Fiskalnega sveta je v predstavitvi ocene Fiskalnega sveta pojasnil, da je proračun za leto 2018 znotraj meja fiskalnega pravila, vendar je pri doseganju ustreznega strukturnega fiskalnega napora v letu 2018 treba upoštevati tudi dejstvo, da ni bil dosežen ustrezen fiskalni napor v 2017. Nadalje je opozoril, da v letu 2019 predvideni strukturni napor v višini 0,6 % BDP ni zagotovljen ter glede na razpoložljive podatke ni zagotovljeno spoštovanje izdatkovnega pravila. V nadaljevanju je direktor Umarja predstavil ugotovitve jesenske napovedi gospodarskih gibanj.

V razpravi so nekateri člani menili, da proračunski dokumenti ne odražajo ustrezne strategije Vlade za učinkovite ukrepe v sedanjosti z namenom doseganja zadanih ciljev na različnih družbenih področjih v prihodnosti. Glede na prihodke državnega proračuna je po njihovem mnenju zmanjšanje proračunskega primankljaja preskromno ter delež sredstev, namenjen pokojninam, premajhen. Glede tega je bilo pojasnjeno, da je bilo v času krize treba več sredstev dodajati v pokojninsko blagajno iz državnega proračuna, saj se je z naslova prispevkov v pokojninsko blagajno ni nabralo dovolj denarja. Nekateri razpravljavci so menili, da gre pri zniževanju odhodkov od obresti zgolj za posledico ugodne finančne situacije, glede česar je ministrica poudarila pomen aktivnega upravljanja dolga ter spomnila, da so nižji pribitki pogojeni tudi s stabilnim javnofinančnim stanjem. Razpravljavci so izrazili zaskrbljenost zaradi ocene Fiskalne sveta o delni skladnosti proračunskih dokumentov in potrebo po vzpostavitvi strukturnega ravnovesja, ki bo upoštevala tudi nekatere druge probleme, na primer staranje prebivalstva. Ministrica je pojasnila, da se s predlagano spremembo ureja zgolj leto 2018. Pri pripravi novega odloka, naslednje leto, pa bo Vlada urejala tudi ciljni saldo in najvišji obseg izdatkov za leti 2019 in 2020. Poudarila je, da Vlada vsa priporočila Fiskalnega sveta jemlje resno, hkrati pa išče

takšno ravnovesje fiskalne politike, ki bo še podpiralo nadaljnjo gospodarsko rast.

Postavljeno je bilo tudi vprašanje glede posredovanja pomanjkljivih podatkov Fiskalnemu svetu, kjer je ministrica poudarila, da so bili v skladu s protokolom o sodelovanju s Fiskalnim svetom v celoti zagotovljeni vsi podatki.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga odloka in jih sprejel. Ker k predlogu odloka na matičnem delovnem telesu niso bili vloženi amandmaji, odbor Državnemu zboru predlaga, da Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2018 do 2020 sprejme v predloženem besedilu. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Vsem prav lep pozdrav!

Dovolite mi, da predstavim stališče Poslanske skupine Desus za Predlog odloka o spremembah Odloča o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2018 do 2020. Naj uvodoma povem, da Predlogu sprememb odloka o okviru za pripravo proračun sektorja država za obdobje od 2018 do 2020 v poslanski skupini ne bomo nasprotovali.

Predlog sprememb ima tudi svojo zakonsko podlago, ki smo jo zagotovili s fiskalnim pravilom. Možna je le ob spremenjenih okoliščinah, le-te pa morajo ostati znotraj določenega javnofinančnega okvirja. Ker je predlog sprememb odloka del proračunskega paketa zakonodaje, naj vnovič ponovimo, da v poslanski skupini zagovarjamo jasno določene prioritete, ko gre za delitev javnega denarja. Tu ni prostora za apetite posameznikov, ampak je največ pozornosti treba nameniti reševanju pereče problematike na področju sociale in zdravstva. Zdravstvena blagajna je tista, ki trenutno potrebuje največ denarja, hkrati pa je deležna največ kritik na račun tistega, ki jo vodi oziroma je zanjo tudi odgovoren. V mislih imamo tiste, ki ta denar resnično potrebujejo. Res je, včasih žal tudi denar ne pomaga, vendar je nujno, da so pravice do kvalitetnega javnega zdravstva dostopne vsem prebivalcem brez izjem. Nedopustno je, da se še vedno moramo ukvarjati z dolgimi čakalnimi vrstami, še hujše pa se nam zdi stanje, kot so bolnišnice brez zdravnikov, precenjena nabava zdravil in opreme ter izmikanje odgovornih za akumuliranje izgube preteklih let.

Na trenutek se nam zdi kot da bi bilo zdravstvo ena sama jama brez dna, v katero je treba nasuti še in še. V Poslanski skupini Desus

ne moremo in ne bomo nasprotovali dodatnemu denarju za zdravstveno blagajno, saj ga več kot očitno potrebuje. Ne moremo pa opazovati takšno stanje prekrizanih rok in prikimavati vsakokratni odločitvi Vlade po urgentnem reševanju tega problema, ne da bi se lotili resnih sistemskih rešitev. Zgolj s krpanjem težav zdravstvene blagajne z začasnimi kratkoročnimi ukrepi ne bomo prišli daleč. Zdravstvo hrepeni po sistemskih rešitvah, takšnih, ki bodo v prid zavezancem.

Kot že rečeno, v poslanski skupini podpiramo višanje izdatkov za zdravstveno blagajno, saj morajo biti kvalitetne zdravstvene storitve dostopne za vse državljane. Dejstvo, kateremu ne gre oporekati, je, da se zdravstvena blagajna mora še toliko bolj opirati na lastne finančne vire, saj ne prejema direktnega državnega transfera, kakor to velja pri pokojninski blagajni. V Poslanski skupini Desus se bomo še naprej borili, da obe blagajni, tako pokojninska kot zdravstvenega ostaneta neokrnjeni. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2018 do 2020 je pravzaprav dokument, s katerim se omejuje načrtovanje javnih financ in je pravzaprav dokument, ki je nastal na podlagi sprejetega fiskalnega pravila. Gre tako za akt, ki omejuje skupne prihodke in odhodke javnih blagajn in tako določi tudi maksimalne skupne izdatke, znotraj katerih je potrebno oblikovati proračun tako državnega kot tudi proračune zdravstvene in pokojninske blagajne.

Enačba fiskalnega pravila v praksi pomeni, da so izdatki javnih blagajn omejeni z bruto domačim proizvodom, gospodarsko rastjo in napovedmi te rasti v prihajajočih letih. Trenutna slovenska gospodarska rast seveda nikakor ni pregrevanje, še posebej če upoštevamo, da smo v letih, ko je nastajala gospodarska in finančna kriza, prepogosto panično odreagirali, dajali celo izjave, da bo država bankrotirala, in vse to se je na finančnih trgih poznalo z visokimi stroški, visokimi obrestmi, ki jih je morala država takrat plačevati. In ne nazadnje gospodarska rast bistveno odstopa od tega, kar je bilo napovedano tudi pri izračunu bančne luknje, kjer je evidentno, da je šlo za povsem napačne izhodišča. Bil je predviden padec gospodarske rasti v letih 2013, 2014, 2015, dejansko pa je v Sloveniji pravzaprav ves čas bila prisotna gospodarska rast. Zato vse čestitke in pohvale predvsem gospodarstvu, ki je ustvarilo takšen izvoz, ki največ prispeva k bruto domačemu proizvodu in

se je pravzaprav organiziralo mimo omejitev, ki so bile tudi dane kot zaveza Evropski komisiji, da banke kljub 5,2 milijardam ne morejo ugodno financirati našega gospodarstva. Poleg fiskalnega pravila torej še dodatno omejevanje možnosti financiranja s strani domačih bank, kljub temu da smo namenili 5,2 milijarde za sanacijo. V veliki meri je bruto domači proizvod plod tudi večje potrošnje prebivalstva. Če bi se vendarle srečevali z bolj razumnimi ukrepi pri gospodarski in finančni krizi, bi bilo tudi manj stiskanja ljudi in bi ta gospodarska rast dejansko bila ves čas še bistveno večja. Če k temu dodamo še to, da bi veliko prispevali tudi k boljši potrošnji in k boljšim razmeram javne blagajne skozi bistveno bolj učinkovite ukrepe za preprečevanje korupcije in bolj učinkovite ukrepe za preprečevanje oziroma omejevanje ali dodatno obdavčevanje nakazil v davčne oaze, bi bili prihodki v državnem proračunu bistveno višji in proračun zaradi tega tudi bistveno bolj optimističen. Več denarja bi bilo tako za zdravstvo kot tudi za pokojninsko blagajno in tudi vse ostale socialne transferje. To je tudi vzrok, torej samo fiskalno pravilo in vsi ti ukrepi oziroma problemi, s katerimi se srečujemo in jih ne rešujemo dovolj učinkovito, zakaj se ta boljša gospodarska rast, večji bruto domači proizvod ne pozna tudi pri ljudeh. Fiskalno pravilo je eno od tistih, ki je celo v ustavi omejilo, da ljudje občutijo hitreje gospodarsko rast, kot jo ta hip. Sam sem temu nasprotoval, vendar je bilo to premalo, da ne bi celo v ustavo zapisali tako škodljivo določbo.

V tem odloku spreminjamo tiste kriterije, ki jih je treba določiti v skladu s formulo fiskalnega pravila in sledimo temu, kar je zapisano v ustavi, zato bomo ta odlok podprli. Bi pa brez vseh teh ukrepov lahko govorili o tem, da je gospodarska rast bistveno večja in položaj ljudi bistveno boljši, če teh omejitvenih ukrepov ne bi bilo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavko, drage kolegice in kolegi!

Odlok o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2018 do 2020 je zasnovan na pozitivnih obetih za slovensko gospodarsko rast v prihodnjih letih. V Novi Sloveniji nas ne preseneča več, da Vlada vsako napoved gospodarske rasti izkoristi za višanje in povečevanje obsega državne porabe. Tako se je zgodilo tudi pri odloku, ki ga danes obravnavamo.

V letu 2018 se najvišji obseg izdatkov za sektor država povišuje kar za 132 milijonov evrov. Poveča se obseg izdatkov za

zdravstveno blagajno za 20 milijonov evrov. Najvišji obseg izdatkov za državni proračun pa se poveča za 50 milijonov evrov. Javna poraba kot delež v bruto domačem proizvodu je eden od pomembnejših kazalnikov na področju fiskalne politike. Visok delež javnih izdatkov v bruto domačem proizvodu zahteva velike proračunske prilive ter posledično obsežne davčne obremenitve. Slovenija je v primerjavi s povprečjem OECD še vedno med državami z nadpovprečnim odstotkom javnih izdatkov kot deležem v bruto domačem proizvodu. V letu 2016 so po podatkih Eurostata ti znašali 45,5 %. Zaradi gospodarske rasti lahko sicer pričakujemo znižanje tega odstotka, vendar pa je zniževanje zgolj posledica gibanja gospodarskega cikla in ne posledica prizadevanj Vlade za zmanjšanje javne porabe. Vlada namreč vztrajno povečuje proračunske izdatke. To dejstvo kaže na to, da nimamo zagotovil, da se bo trend zniževanja odstotka javnih izdatkov v BDP nadaljeval tudi v naslednjih letih, ampak bo stanje tega kazalnika odvisno zgolj od gibanja gospodarske rasti. V povezavi s tem naj spomnim na stališča Fiskalnega sveta, ki je opozoril, da je pomembno strukturno ravnovesje, v katerem niso všteti enkratni in konjunkturni vplivi ter kjer je na dolgi rok vzdržno. Fiskalni svet opozarja, da fiskalno ravnovesje, ki bi samo izenačilo prihodke z odhodki proračuna ni dovolj. Po mnenju predsednika Fiskalnega sveta potrebujemo strukturno ravnovesje, ki bo upoštevalo tudi tiste težave, ki jih Slovenija doslej še ni uspešno naslovila. Ob tem je navedel problematiko staranja prebivalstva. Slovenija bi morala po mnenju Fiskalnega sveta, letos in v prihodnjih dveh letih dosegati povprečni letni strukturni napor v višini najmanj 0,6-odstotne točke bruto domačega proizvoda. Ta opozorila nas pripeljejo do vprašanja izvajanja reform. Povsem jasno je, da imamo visok strukturni deficit, saj vlada Mira Cerarja ni pripravila nobene pomembne reforme. Demografsko problematiko rešuje enostavno z ustanavljanjem Demografskega sklada, namesto da bi se resno soočila s padanjem števila rojstev. Namesto davčne reforme se v parlamentu vedno znova srečujemo s tako imenovanimi kozmetičnimi popravki. Zdravstvene reforme, pokojninske reforme ter reforme trga dela ne bomo dočakali, saj je mandata konec. Birokracija še naprej obremenjuje gospodarsko pobudo. Dokler Slovenija ne bo opravila teh domačih nalog, nam nominalni proračunski presežek ne bo veliko pomagal. Okoliščine, v katerih se nahaja slovensko gospodarstvo, se lahko le malo spremenijo in fiskalni sistem se nam lahko hitro spet resno zatrese.

V Novi Sloveniji predloga odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Luka Mešec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Kot smo slišali, je s tem odlokom določeno, koliko javnih izdatkov bomo imeli v naslednjih treh letih. Ta odločitev bo močno vplivala na življenja državljanek in državljanov. V tem odloku namreč ni določeno samo, koliko lahko porabi državni proračun, ampak tudi koliko lahko porabijo občine, pokojninska blagajna in zdravstvena blagajna. Drugače povedano, v tem odloku je v globalu določeno, kakšne bodo socialne pravice otrok in družin, koliko bo denarja za pokojnine in koliko za zdravstvo.

Poslanci Levice tega odloka ne bomo podprli, ker ne odgovarja na najbolj pereče probleme te družbe. Če ilustiram na enem samem primeru, to je na zdravstvu. V parlamentu smo prejšnji mesec sprejeli interventni zakon, s katerim bomo sanirali 80 % izgub bolnišnic, ki so se akumulirale v zadnjih letih, vendar pa se izgube v bolnišnicah še naprej kopičijo. Bolnišnice ne obvladujejo niti tekočih stroškov, kaj šele, da bi lahko sproti sledile razvoju medicine. Dolge čakalne dobe nastajajo med drugim tudi zato, ker sredstev ni dovolj in ker nimajo dovolj zdravstvenih delavcev. Ob tem so razmere v zdravstvenih zavodih in domovih za starejše tako resne, da namerava Skupnost socialnih zavodov tožiti državo, ker zavodi s tekočimi prihodki ne krijejo več niti osnovnih stroškov. Prejšnji mesec so zato ljubljanski domovi za starejše dvignili ceno oskrbe, s čimer so dodatne stroške prevzeli na oskrbovance in njihove družine, saj jim sredstev ne zagotovi država. Stanje v teh zavodih pa poznamo in sem ga opisoval že včeraj. Vlada bi v takih okoliščinah ob pogojih gospodarske konjunktore morala opreti sile in sredstva v izboljšanje razmer v zdravstvu in v socialnem skrbstvu. Ta vlada tega ni naredila. Nasprotno, zamrznila je prihodke zdravstvenih in socialnih zavodov in s tem onemogočila normalno poslovanje bolnišnic in domov za starejše, skratka, tistih ustanov, ki so za kakovost življenja ključnega pomena. Čeprav ima Slovenija visoko gospodarsko rast, se bodo sredstva zdravstvene blagajne povečala samo za 20 milijonov evrov, torej za 0,7 % glede na prejšnje leto. Zato je že zdaj jasno, da bodo težave v zdravstvu in socialnem varstvu tudi v letu 2018 ostale. To mogoče ne bo poseben problem za prebivalce z nadpovprečnimi dohodki, saj kdor ima visoko plačo ali pokojnino, si lahko konec koncev privoščiti tudi samoplačniško zdravljenje ali bivanje v privatnem domu. Vsi ostali, torej velika večina prebivalcev pa denarja za to nima. Za tako politiko, za siromašenje zdravstvenih in socialnih ustanov ni nobenega objektivnega vzroka. Kriza je enostavno posledica napačnih prioritete in napačne politike. Namesto da bi razpoložljiva sredstva namenjali za rešitev krize

v zdravstvu in socialnem varstvu, se bodo raje povečevala sredstva za vojsko. V naslednjih osmih letih naj bi samo za izpolnitev ciljev Nata za Slovenijo porabili kar 1,2 milijarde evrov. Že samo 56 novih patrij bo državo stalo 207 milijonov evrov. Kakšna bo korist države od tega? Morda si bo kak vladni politik povečal svoj ugled v Washingtonu ali Bruslju. Prispevka k razvoju Slovenije ali blagostanju naših prebivalcev pa ne bo.

To je glavni razlog zakaj tega odloka v Levici ne bomo podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nepovezanih poslancev, zanj mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Dobro jutro. Predsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Ko pogledamo naslov te točke, to je Odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja države bi verjetno mislili, da gre za pomemben dokument. In moralo bi iti za pomemben dokument. Ampak od kar ste ga prvič prinesli v Državni zbor, vas opozarjam, da če bi ta dokument želeli, da je takšen, kot je, se pravi pomemben, bi morali povedati, kako se ga pripravljajo, kako se ga spreminja, kdaj ga sploh lahko spreminjamo. Za to pa bi morali imeti na mizi spremembo Zakona o javnih financah. Tega ni. Tudi ta dokument pripravljate tako malo po želji, samopostrežno. Ko imamo na mizi zakon, ki bi neki skupini ljudi zagotovil dodatnih 20 milijonov evrov, za polno izplačilo regresa upokojevcem namreč, je odgovor Vlade, fiskalni okvir tega ne omogoča, sprejet odlok. Ko Vlada pride z neko svojo idejo, lahko zelo rokohitsko ta fiskalni okvir, ta odlok spremeni. To ni prav. Ta dokument je popolnoma dokument brez kakršnekoli vrednosti v tem trenutku. Ko boste določili, kako se ga pripravljajo, kako se ga spreminja, kaj so pogoji, da se sploh lahko sega vanj, bo dobil neko vrednosti. Ampak verjetno to z neko novo bolj odgovorno vlado.

Dejstvo je, in to izhaja tudi iz okvira, da je denarja v državi, v sektorju država bistveno več. Govorimo o zdravstvu, o pokojninah, o proračunu in občinah. Ja, denarja je bistveno več kot pred leti.

In prav je, da pogledamo, kaj ste uspeli s to večjo količino denarja narediti. Samo tri ali pa štiri največje kategorije – zdravstvo, pokojnine, šolstvo pa sociala. Zdravstvo vam je uspelo z bistveno več denarja spraviti na kolega. Zdravstvo je v razsulu. Tudi če predsednik pravi, da so za to krive državljanke in državljanji, je odgovornost Vlade. Zdravstvo je res na kolenih. Pokojnine. Z bistveno več denarja ste uspeli še vedno obdržati v veljavi protikrizne ukrepe. Šolstvo. Šolstvu res namenjate nekaj več denarja, ker ste se pač dogovorili za višje plače, ampak mislim, da se prvič po dolgih letih pogovarjamo na predlog vlade Mira Cerarja, da je treba izenačiti financiranje zasebnega in javnega šolstva, kar je zelo narobe, zelo narobe.

Javno šolstvo je steber. In samo to bi država morala financirati. Na žalost, zdravstvo na kolenih, šolstvo izenačiti javno in zasebno in pri upokojevcih še vedno varčevati. To je slika, ki izhaja iz tega odloka. Škoda, da v tako dobri situaciji nimamo vlade, ki bi bila nekoliko bolj ambiciozna.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanj gospa Urška Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za besedo. Lep pozdrav še enkrat!

Odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja država je osrednji dokument, ki določa naš javnofinančni okvir za naslednja tri leta in je pripravljen na podlagi Zakona o fiskalnem pravilu. Letošnji odlok, se pravi odlok za obdobje od 2018 do 2020 smo v Državnem zboru že sprejeli v mesecu aprilu. Takrat so bila izhodišča predvsem spomladanske napovedi makroekonomskih gibanj, ki sta jih pripravila Umar in Statistični urad Republike Slovenije. V septembru je Vlada na podlagi jesenske napovedi Umarja in novih podatkov Statističnega urada ugotovila, da so se okoliščine, na podlagi katerih je bil spomladi sprejet odlok, spremenile. Zato je v skladu z Zakonom o fiskalnem pravilu pripravila predlog sprememb odloka, ki ga danes obravnavamo, in v njem spremenila cilj fiskalne politike za leto 2018. Morebitne spremembe makroekonomskih okoliščin za leto 2019 in 2020 pa bo Vlada ocenila v začetku naslednjega leta, ko bo pristopila k pripravi odloka o okviru za pripravo proračunov za obdobje od 2019 do 2021. Tokrat se sprememba odloka nanaša zgolj na leto 2018.

Na kaj se nanašajo predlagane spremembe. Vsebinski spremembi sta dve: prva se nanaša na najvišji dovoljen obseg izdatkov za državni proračun in druga za zdravstveno blagajno. Prvič, v odloku je predlagano, da se zgornja meja odhodkov državnega proračuna po denarnem toku dvigne za 50 milijonov evrov. To povišanje temelji na spremenjenih makroekonomskih okoliščinah, namen povečanja pa je tudi, da zaradi višjih predvidenih izdatkov iz EU sredstev omilimo pritisk na porabo integralnih sredstev. To nam je omogočilo, da smo lahko v proračunu, ki smo ga obravnavali včeraj, dodatno finančno podprli tudi tiste programe oziroma programske vsebine, kjer so se izpostavile dodatne potrebe, predvsem na področju znanosti, šolstva, varnosti, zdravstva in drugih področjih. Torej tem področjem namenjamo več sredstev. Druga sprememba, zaradi večjega transferja državnega proračuna v zdravstveno blagajno in že prej omenjenih makroekonomskih indikatorjev se dviguje tudi meja izdatkov za zdravstveno blagajno za 20 milijonov evrov. Zakaj? Skladno z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi se namreč v letih

2018 in 2019 iz državnega proračuna zagotavlja 40 oziroma 60 milijonov evrov za financiranje pripravništva zdravstvenih delavcev ter specializacij zdravnikov, ki so bile do uveljavitve tega zakona v celoti financirane iz finančnega načrta Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Poleg tega pa v letu 2018 iz državnega proračuna zagotavljamo 18 milijonov evrov za financiranje posebnega vladnega projekta za skrajševanje čakalnih dob v zdravstvu. Obe spremembi pomenita dodatne prihodke zdravstvene blagajne v obliki transferjev iz državnega proračuna v povedanih zneskih. Posledica teh dveh sprememb je, da se je dvignil tudi skupni najvišji obseg izdatkov za celoten sektor država, pri čemer se skupni obseg prihodkov zvišuje hitreje, zato se je pospešila tudi javnofinančna konsolidacija.

V naši poslanski skupini podpiramo obe spremembi odloka. Vlada namreč zasleduje cilj, da rast javnofinančnih odhodkov zaostaja za rastjo javnofinančnih prihodkov, s čimer se posledično zmerno zmanjšuje primanjkljaj z ugodnim vplivom na gospodarsko rast. S tem Vlada izvaja fiskalno politiko, ki omogoča stabilno makroekonomsko okolje, kar se odraža na zgledni gospodarski rasti ter vedno boljšem izgledu javnih financ.

V naši poslanski skupini bomo Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2018 do 2020 podpri. Hvala.

PODREDSEDIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. (Ga ni.)

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zboru ni mogoče vlagati.

Glasovanje o predlogu odloka bomo v skladu s časovnim potekom seje opravili v četrtek, 16. 11. 2017, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 7. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18. in 19. TOČKO DNEVNEGA REDA.**

Državni zbor bo v okviru navedenih točk dnevnega reda opravil skupne uvodne predstavitve o naslednji predlogih: **PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE, PRAVOSODNE ORGANE, JAVNE ZAVODE, JAVNE GOSPODARSKE ZAVODE, JAVNE AGENCIJE IN JAVNE SKLADE ZA LETO 2018; PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE, PRAVOSODNE ORGANE, JAVNE ZAVODE, JAVNE**

GOSPODARSKE ZAVODE, JAVNE AGENCIJE IN JAVNE SKLADE ZA LETO 2019; PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018; PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019; PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNO REVIZIJSKO KOMISIJO ZA LETO 2018; PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018; PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019; PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2018; PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019; PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA KOMISIJO ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE ZA LETO 2019; PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2019; PREDLOG ODLOKA O NAČRTU RAVNANJA S STVARNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE ZA ZAGOVORNIKA NAČELA ENAKOSTI ZA LETO 2018.

Predloge odlokov je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga odloka dajem besedo predstavnici mag. Kseniji Klampfer, državni sekretarki na Ministrstvu za javno upravo.

MAG. KSENIJA KLAMPFER: Spoštovani, hvala za besedo.

Predlog odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade za leti 2018 in 2019. Predlagana odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade se sprejme na podlagi Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti in uredbe o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

Zakon določa, da se načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem predloži v sprejetje

Državnemu zboru skupaj s predlogom proračuna. Upoštevaje načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem in načrt ravnanja s premičnim premoženjem v letu 2018 načrtujemo 85 milijonov 784 tisoč 958 evrov prihodkov od prodaje stvarnega premoženja, v enakem obdobju pa načrtujemo nakupe premoženja v višini 200 milijonov 923 tisoč 882 evrov.

Upoštevaje načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem in načrt ravnanja s premičnim premoženjem v letih 2018 in 2019 načrtujemo 17 milijonov 541 tisoč 905 evrov prihodkov, od prodaje stvarnega premoženja v enakem obdobju pa načrtujemo nakupe premoženja v višini 130 milijonov 932 tisoč 106 evrov. V delu, kjer se finančne posledice nanašajo na predvideno povečanje prihodkov od državnega proračuna, gre za okvirne finančne posledice. Te bodo odvisne od uspešnosti oziroma realizacije načrtovanih postopkov razpolaganja s stvarnim premoženjem države. Za skladnost navedenih finančnih posledic iz proračuna so odgovorni posamezni proračunski uporabniki oziroma ministrstva in vladne službe.

Predlogi odlokov o načrtovanju ravnanja s stvarnim premoženjem države za druge državne organe za leti 2018 in 2019. Postopek sprejemanja načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem določa, da pošlje Vlada načrt o ravnanju s stvarnim premoženjem države za druge državne organe na njihov predlog v sprejetje v Državni zbor. Za Vlado Republike Slovenije je načrte ravnanja in predloge odlokov za druge državne organe zbralo Ministrstvo za javno upravo ter poslalo v seznanitev Vladi Republike Slovenije, ki jih je nato posredovala Državnemu zboru.

Skladno z določili zakona je Ministrstvo za javno upravo prejelo naslednje predloge odlokov o načrtih ravnanja s strani drugih državnih organov: za leti 2018 za Državno revizijsko komisijo, Ustavno sodišče Republike Slovenije, Varuha človekovih pravic Republike Slovenije, Zagovornika načela enakosti in Državni svet Republike Slovenije. Za leto 2019 za Ustavno sodišče Republike Slovenije, Varuha človekovih pravic, Računsko sodišče Republike Slovenije, Državni zbor Republike Slovenije in Komisijo za preprečevanje korupcije.

Finančne posledice za državni proračun. Upoštevaje na novo predložene načrte ravnanja s stvarnim premoženjem države ob pripravi državnega proračuna za leto 2018 načrtujejo drugi državni organi v letu 2018 za nakupe premičnega premoženja porabo sredstev državnega proračuna v višini 138 tisoč evrov, iz naslova razpolaganja s stvarnim premoženjem pa načrtujejo prihodek v višini 17 tisoč evrov. Upoštevaje načrte ravnanja s stvarnim premoženjem države, predložene v pripravi državnega proračuna za leto 2019, načrtujejo drugi državni organi v letu 2019 za nakupe premičnega premoženja porabo sredstev državnega proračuna v višini 283 tisoč evrov, iz naslova razpolaganja s stvarnim

premoženjem pa načrtujejo prihodek v višini 102 tisoč evra 955. Hvala.

PODPRESEDNİK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predloge odlokov je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku mag. Dušanu Verbiču. Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik. Predstavnice izvršilne veje oblasti, poslanke in poslanci prav lep pozdrav.

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 58. nujni seji 3. 11. 2017 obravnaval predlog odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade, ki ga je v obravnavo na podlagi tretjega odstavka 13. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti predložila Vlada.

Predstavnik predlagatelja državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo je v dopolnilni obrazložitvi povedal, da se predlog odloka sprejema na podlagi drugega in petega odstavka ter ostalih členov Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, da se načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem predloži v obravnavo Državnemu zboru skupaj s predlogom proračuna. Načrt ravnanja s stvarnim premoženjem obsega: načrt pridobivanja nepremičnega premoženja, razpolaganje z zemljišči, razpolaganje s stavbami in deli stavb, razpolaganje z zemljišči s stavbo, pridobivanje premičnega premoženja, razpolaganje s premičnim premoženjem in tako naprej. Upoštevaje načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem in načrt ravnanja s premičnim premoženjem, tako predlagatelj v letu 2018 načrtuje za nekaj več kot 85 milijonov evrov prihodkov od prodaje stvarnega premoženja, po drugi strani pa v enakem obdobju načrtuje nakup premoženja v višini nekaj preko 200 milijonov. Opozoril je, da v delu, kjer se finančne posledice nanašajo na predvideno povečanje prihodkov državnega proračuna, gre za okvirne finančne posledice, ki bodo odvisne od uspešnosti oziroma realizacije načrtovanih prihodkov razpolaganja s stvarnim premoženjem.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v predstavitvi pravnega mnenja povedala, da je ZPS napovedala redigiranje besedila pred objavo v Uradnem listu, saj je v preambuli v navedbi objav Poslovnika Državnega zbora treba navesti še zadnjo spremembo tega poslovnika. Prav tako je bil dan tudi komentar v zvezi s prilogi. Odbor je na podlagi pisnega predloga poslanskih skupin SMC, Desus in SD sprejel svoj amandma k

preglednici z oznako številka 3. Predlagani amandma upošteva pripombo Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora Republike Slovenije. S tem je predlog odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije, javne sklade skladen z določbo prvega odstavka 13. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga odloka in jih tudi sprejel.

Glede na sprejeti amandma je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga odloka, v katerem je sprejeti amandma tudi vključen. Dopolnjeni predlog odloka je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS NSi): Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti ter Uredba o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti predstavlja pravno podlago za izdajo vsakoletnega odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem. Upravljavci premoženja v lasti Republike Slovenije tako vsako leto pripravijo načrt premoženja in nepremičnega premoženja, ki je namenjen odtujitvi, in sočasno tudi načrt nabav premoženja. Predloge načrtov ravnanja zberejo ministrstva za svoje potrebe in potrebe organov v njihovi sestavi kot tudi za javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade iz svojega delovnega področja, Generalni sekretariat Vlade za svoje potrebe in potrebe vladnih služb, Ministrstvo za javno upravo za upravne enote in Ministrstvo za pravosodje za pravosodne organe.

V Novi Sloveniji iz leta v leto ugotavljamo, da gre pri načrtih ravnanja s stvarnim premoženjem dejansko le za zbiranje predlogov oziroma želja posameznih predlagateljev in ne za realni odsev premoženja, ki ga država za svoje delovanje potrebuje. V letošnjih predlogih lahko vidimo, da Vlada načrtuje precej več nakupov premoženja, kot pa prodaje. Načrt odtujitev premoženja in nepremičnega premoženja ali oddaje v najem je po našem mnenju preskromen, če upoštevamo dejstvo, da gre dejansko za odvečno premoženje. Pričakovali bi, da bi takšna premoženja prodali ali pa ga oddali v najem gospodarstvu ali posameznikom, ki bi z njim lahko bolj učinkovito upravljali. Vlada pogosto ne more zagotavljati niti ustreznih sredstev za

redno vzdrževanje, kar je pogosto primer pri nepremičninah, ki imajo status kulturnega spomenika. Za takšne nepremičnine je uvrstitev na seznam načrtovanega razpolaganja ne le upravičena, pač pa nujna, da se prepreči njihovo propadanje.

V Novi Sloveniji smo že večkrat Vlado pozvali, da prenovi strategijo s področja ravnanja s stvarnim premoženjem tako, da bo leta bolj ekonomična oziroma gospodarna, predvsem pa bolj pregledna. Prednost je treba nameniti tudi aktivaciji obstoječega stanovanjskega fonda, in sicer v korist mladih družin, ki danes nimajo možnosti priti do stanovanja, čeprav gre za službena stanovanja, ki so sicer namenjena reševanju stanovanjskih potreb javnih uslužbencev in funkcionarjev v državni upravi, to še ne pomeni, da so lahko daljša prazna, nezasedena. Če jih država nujno potrebuje, potem naj jih kot dober gospodar tudi odda v skladu s svojo kadrovske politiko. Če pa te potrebe dejansko ni, naj jih prenese na Stanovanjski sklad, kot nosilca izvajanja nacionalne stanovanjske politike. Vemo, da je veliko teh stanovanj v slabem stanju, ker so nezasedena in nevdrževana. Da je država slab lastnik kažejo tudi prostori na Beethovnovi ulici v Ljubljani, ki so v lasti Republike Slovenije in so še vedno prazni, pa to žal ni edini primer. Vsekakor bi morala biti država bolj odgovoren lastnik in bi morala razpolaganje s premoženjem ne le načrtovati, ampak ga tudi realizirati. Še v letu 2014 je bila realizacija pridobivanja nepremičnega premoženja uspešna le v 5,24 % začrtanih ciljev, pri načrtu razpolaganja s tem premoženjem pa zgolj 3 %. Medtem pa je bilo neodplačno odsvojenega nepremičnega premoženja kar 30 %. Nekoliko boljša je bila realizacija v letih 2015 in 2016, vendar še vedno nezadostna. Realizacija teh načrtov je namreč odvisna od proračunskih sredstev, ki so med letom na voljo.

V Novi Sloveniji se zavzemamo tudi zato, da vsak posamičen upravljavec stvarnega premoženja prevzame odgovornost, tako glede uvrstitve posamičnega premoženja na seznam načrtovanih razpolaganj kot tudi glede določitve načina razpolaganja, posebej v primeru prodaj pa tudi za določitev orientacijske vrednosti posamične premoženje oziroma premoženine oziroma nepremičnine. Ob tem pa računamo tudi na izvajanje učinkovitega nadzora nad izvršenim posamičnim razpolaganjem s strani Računskega sodišča.

Glede na navedeno, v Novi Sloveniji predlogu odloka ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica. Izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav še enkrat.

Danes obravnavamo skupno 12 odlokov o načrtih ravnanja s stvarnim premoženjem države. Odloki se nanašajo na razpolaganje s premoženji in nepremičninami za vse državne organe, uprave, sodstva, Računskega sodišča, Komisije za preprečevanje korupcije in vseh ostalih institucij.

Kot opozarjamo praktično pri vsaki obravnavi teh odlokov, še vedno ni najbolj jasno, kaj je namen teh razprav. Pa ne v smislu, kot se pogosto sprašuje desni del opozicije in koalicija, ki povesta, da so nepotrebni. V Levici se nam zdi prav in potrebno, da skupaj s proračuni obravnavamo tudi načrte ravnanja s stvarnim premoženjem. Problem teh odlokov pa je, da so popolnoma nepregledni, netransparentni, neberljivi in da si z njim praktično ne moremo kaj veliko pomagati, sploh v delu, kjer govori o nepremičninah. Gre za sezname vseh nepremičnin, ki naj bi jih organi kupili ali prodali, iz tega seznama pa praktično ne moremo ugotoviti popolnoma nič. Iz njih ni mogoče razbrati, kakšen je razlog za nakup ali prodajo neke nepremičnine, niti za kakšne nepremičnine gre. Če bi želeli ugotoviti, za katere nepremičnine gre, bi morali za vsako posebej po parcelni številki in po ortofoto posnetkih poiskati, kaj ta nepremičnina sploh predstavlja, razloga za nakup ali prodajo pa tudi s tem ne bi odkrili.

Drug problem teh odlokov je njihova prenapihnenost in slaba realizacija. Realizacija, recimo za leto 2015, je bila 28,6 %, v letu 2014 pa pri nakupih samo 5 %, pri prodaji pa komaj 3 %. Tako nizka realizacija je povsem nerazumljiva, sploh ob dejstvu, da naj bi minister v tem mandatu posebej veliko pozornost namenjal prav ravnanju s stvarnim premoženjem.

Kot rečeno, v Levici nismo najbolj prepričani, kakšen je namen obravnave teh dokumentov. Ministrstvu zaradi tega že, mislim da, tretjič ali četrtič predlagamo razmislek o spremembah na tem področju. Če je smisel te razprave vršenje nadzora nad razpolaganjem s stvarnim premoženjem, ki vsekakor sodi v obravnavo proračuna, potem naj bodo, lepo prosim, ti dokumenti pripravljene tako, da bo ta nadzor dejansko mogoče izvajati. Načrti naj vsebujejo vsaj opise nepremičnin in razloge za njihovo prodajo ali nakup. Poročilo o realizaciji odlokov pa naj vsebuje razloge, zakaj do realizacije predvidenih prodaj ali nakupov ni prišlo, da bomo lahko razumeli, zakaj je bila realizacija v nekem letu 5 ali pa 3 ali pa 20 %, kot je bila v prejšnjih letih.

Če teh osnovnih podatkov, s katerimi bi si lahko ustvarili vsaj približno sliko, kaj država s svojimi premoženji in nepremičninami počne, nimamo, potem pa je obravnavo teh odlokov res nesmiselna. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anita Koleča bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

Izvolite.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Spoštovani gospod podpredsednik, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Matično delovno telo je na svoji seji brez glasu proti potrdilo Odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade za leti 2018 in 2019 ter tudi odloke oziroma načrte ravnanja s stvarnim premoženjem za druge državne organe, ki jih omenjena odloka ne zajemata, to je za Državno revizijsko komisijo, Državni svet, Državni zbor, Komisijo za preprečevanje korupcije, Računsko in Ustavno sodišče, Varuha človekovih pravic in Zagovornika načela enakosti.

Seja je minila skorajda brez razprave članov in članic odbora. Poslanci, ki so se priglasili k besedi, pa so opozorili na nesmisel, da Državni zbor s posebnimi akti odloča o nakupu, na primer enega vozila za Ustavno sodišče ali pa o nakupu aparata za merjenje vida v Slovenski vojski, in se zato zavzeli za spremembo veljavne zakonodaje.

V Poslanski skupini SMC se s takšnim mnenj strinjamo. Opozorila so na mestu tudi zato, ker se finančne posledice nanašajo na predvideno povečanje prihodkov državnega proračuna iz naslova prodaje, ki je odvisno od uspešnosti oziroma od realizacije načrtovanih postopkov prodaj. Sami pa bi radi opozorili na to, da Državni zbor o tovrstnih aktih odloča že 10 let in da do sedaj s strani poslancev ni bilo uradnih predlogov za spremembe. Do leta 2007 so bili načrti namreč del proračuna države, tega leta pa je bil na predlog takratnega ministra za javno upravo dr. Gregorja Viranta sprejet zakon, ki je uvedel tudi samostojno odločanje o letnih načrtih razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov za organe državne uprave in za pravosodne organe. Potem pa je Državni zbor z mandatom Pahorjeve vlade in ministrico za javno upravo gospo Irmo Pavlinič Krebs prešel še na odločanje o premoženjih in v luči večje transparentnosti sprejel zakon, ki je za načrte ravnanja s stvarnim premoženjem postavil mejo 10 tisoč evrov. To pomeni, da mora Državni zbor odločati oziroma razsojati tudi o tem, ali je na primer službeno vozilo oziroma 10 let stara Astra na dizelski pogon z 260 tisoč prevoženimi kilometri, ki jo uporablja Državna revizijska komisija, res tako dotrajana, da jo mora slednja zaradi naraščajočih stroškov vzdrževanja prodati in kupiti novo vozilo. Vse v luči večje transparentnosti je te in brezštevilne druge predloge odbor sprejel brez pripomb.

Dejstvo je, da je sedanja ureditev ravnanja s stvarnim premoženjem toga, rigidna in povsem neustrezna. Tega se zaveda tudi

Vlada, ki je v normativni program za letošnje leto uvrstila sprejem novega zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Zakon je v javni razpravi že od lanskega leta. Zato utemeljeno pričakujemo, da bo Vlada predlog zakona na poslanske klopi poslala še v tem letu.

Predlagane rešitve v naši poslanski skupini pozdravljamo in jih bomo podprli, saj se odločanje prenaša na Vlado. Načrti ravnanj pa se dopolnjujejo kvartarno, in sicer do 31. marca, 30. junija in do 30. septembra za tekoče leto. Navedena ureditev je namenjena realnejšemu načrtovanju. Vlada oziroma državni organi pa se bodo lahko hitreje in brez administrativnih zapletov hitro odzvali na aktualne okoliščine na trgu ali pa na spremembe njihovih dejanskih potreb.

Sicer pa bomo odloke o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države, kar 11 jih je, v Poslanski skupini SMC podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Nada Brinovšek bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni dijaki Šolskega centra Nova Gorica in spoštovani kolegi!

Zakon o stvarnem premoženju države in pa samoupravnih lokalnih skupnosti določa, da se načrt ravnanja z nepremičnim in premičnim premoženjem sprejme oziroma predloži v sprejetje Državnemu zboru skupaj s proračunom. Na podlagi predlogov upravljavcev nepremičnega in premičnega premoženja naj bi torej prihodke od prodaje nepremičnega in premičnega premoženja v letu 2018 znašali 85,8 milijona evrov ter za leto 2019 17,5 milijonov evrov. Po drugi strani pa bi za nakupe nepremičnega in premičnega premoženja skupaj potrebovali v letu 2018 201,1 milijon evrov ter za leto 2019 131,2 milijona evrov. Če povzamem, za nakup nepremičnega in premičnega premoženja se v letu 2018 načrtuje 201,1 milijon evrov, kar pomeni, da bomo za nakup namenili 22 % več denarja kot v letu 2017. In še prodaja nepremičnega in pa premičnega premoženja, zato pa se v letu 2018 načrtuje, da bomo v proračun dobili 85,8 milijonov evrov, kar pomeni 130 % več kot v letu 2017. Jaz se tukaj sprašujem in tudi vas, dragi kolegi, ali je to res ali pa so to samo pobožne želje in bomo na koncu leta spet pričla cirka 5 % realizaciji.

Poudariti želim, da naša stranka podpira predloge, ki gredo v smeri pridobivanja in pa razpolaganja premoženja v smislu dobrega gospodarjenja. V tej luči bi morali ravnati tudi vsi upravljavci državnega premoženja. Ne glede, da je verjetno le smiselno načrtovati prodajo in nakup nepremičnega in premičnega premoženja hkrati s proračunom, pa ravno nerealizacija

oziroma nizek odstotek realiziranih pravnih poslov po drugi strani kažejo na pomanjkljivost veljavne ureditve. Iz zadnjega poročila o realizaciji načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem lahko vidimo, da je bila realizacija po kriteriju načrtovanih vrednosti dosežena v zelo zelo nizkem procentu. Na nekaterih postavkah, kot sem že prej omenila, zasledimo tudi manj kot 5 % realizacijo. Nerealizacija načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem države namreč pomeni tudi nizko realizacijo veljavnega proračuna, vendar v tistem delu, ki se nanaša na stvarno premoženje. Po vsem tem se nam seveda zastavlja tudi vprašanje o vzrokih za tako nizko realizacijo.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da gre v vseh teh primerih tudi za objektivno in subjektivno odgovornost. Dokler za odprodajo državnega premoženja ne bo nihče odgovarjal, se tudi stanje ne bo spremenilo in bodo ti odloki o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države le nek blažev žegen pri našem sprejemanju proračuna, samo da pač je.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke opozarjamo tudi na poročilo Računskega sodišča iz junija 2017. Računsko sodišče je zapisalo, da je učinkovitost ravnanja Vlade Republike Slovenije in pa ministrstev z nepremičninami neučinkovito. Ministrstvo nadalje ugotavlja, da evidence stanovanj ne zagotavljajo podlage za učinkovito ravnanje s stanovanji, in sicer evidence so o stanovanjih in najemnikih nepopolne, prav tako tudi podatki o stroških v zvezi s stanovanji. Nadalje ugotavlja, da popis ministrstva ni bil izveden na podlagi ustrezne dokumentacije, zato se nanj ni mogoče zanesti. Zdaj pa pazite, »prav tako so v registru osnovnih sredstev tudi stanovanja, ki niso v lasti Republike Slovenije, po drugi strani pa v evidencah ni stanovanj, ki so v lasti Republike Slovenije«. Vse to kaže na to, da je država zelo zelo slab gospodar svojega premoženja. S strani Ministrstva za javno upravo smo že v letu 2015 prejeli informacijo, da ministrstva aktivno razmišljajo o spremembi Zakona o ravnanju s stvarnim premoženjem države, a seveda dlje kot od tega aktivnega razmišljanja vse do danes še nismo prišli.

In za konec, vse dokler bo realizacija načrtov s stvarnim premoženjem države tako nizka in zanjo ne bo odgovarjal nihče, vse dokler ne bo napovedane spremembe zakonodaje in dokler država ne bo imela točnih evidenc o svoji lastnini, se seveda pod vprašaj postavlja smiselnost obveznosti pripravljanja in pa sprejemanja tovrstnih načrtov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Jurša bo predstavil stališče Poslanske skupine Desus.

Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): podpredsednik, hvala za besedo. Vsi skupaj v dvorani, prav lepo pozdravljeni!

Državni zbor Republike Slovenije ima pristojnost za sprejetje načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem države skupaj s predlogom proračuna. Sprašujemo pa se, ali je to dejansko tema za razpravo na Državnem zboru. Že sama razprava na matičnem delovnem telesu je pokazala usmeritev, da bi verjetno kazalo te zadeve na zakonodajnem področju spremeniti. Danes pa vseeno obravnavamo kar nekaj predlogov odlokov za leto 2018 in 2019, pa jih ne bom našteval, ker je to temeljito storil podpredsednik, ko je našteval točke dnevnega reda, ki jih ravno zdaj obravnavamo.

V Poslanski skupini Desus verjamemo, da so načrti skrbno in premišljeno pripravljene oziroma zasnovani, a kljub temu zbode v oči kar nekaj visokih zneskov pri pridobivanju stvarnega premoženja države. Strinjamo se, da je oskrba vojske in posodobitev njihove opreme nujno potrebna. Rekli smo, da v tej državi vojsko potrebujemo in če jo imamo, jo moramo ustrezno tudi opremiti, usposobiti in tako dalje. Pozdravljamo tudi pridobitve na področju zdravstva, vendar moramo tako kot lani letos ponovno izpostaviti, da bi si želeli več sredstev na področju sociale. Seveda pozdravljamo vsako novo pridobitev v domovih za upokojence oziroma za starejše, a vseeno opozarjamo na stanje naših starejših državljanov, ki bi še kako nujno potrebovali več sredstev za dostojnejše, boljše, predvsem pa ugodnejše življenje v starosti. Prav zato apeliramo na pristojno ministrstvo, da realizira napoved svojih načrtov pri investicijah v socialnovarstvene zavode in domove za starostnike; za obdobje med leti 2017 in 2020 je predvidenih 7 milijonov za investicije.

V Poslanski skupini Desus bomo predlagane odloke podprli, v upanju, da bo naša država vsako leto bolj socialna in usmerjena k ureditvi življenjskega položaja slehernega posameznika. Hvala lepa.

PODREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo skupno uvodno predstavitev ter predstavitev stališč poslanskih skupin k predlogom odlokov.

K predlogom odlokov, razen k predlogu odloka pod točko dnevnega reda številka 8, matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, zato amandmajev na seji zborna ni možno vlagati. Amandmaji k dopoljenemu predlogu odloka pod točko 8 dnevnega reda niso bili vloženi.

Odločanje o predlogih odlokov bomo v skladu s časovnim potekom seje zborna opravili jutri od 9. ure dalje.

S tem prekinjam točke dnevnega reda od številke 8 do vključno 19.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2018 IN 2019, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade. Je ni.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici gospe Vojki Šergan.

Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Kogelice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Poročilo k Predlogu zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019. Odbor za finance in monetarno politiko je na 84. nujni seji 11. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada.

Odbor se je seznanil z mnenjem Državnega sveta, mnenjem Združenja občin Slovenije, mnenjem Skupnosti občin Slovenije, mnenjem Zakonodajno-pravne službe in dopisom Delavske svetovalnice.

V skladu s Poslovnikom Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona k posameznim členom vložile Poslanska skupina SDS, Poslanska skupina Levica, poslanske skupine koalicije in Poslanska skupina nepovezanih poslancev.

Na sami seji pa je bil predložen tudi predlog za amandma odbora k 60. členu, ki ga je odbor po razpravi sprejel.

Na seji so sodelovali predstavniki Ministrstva za finance in Zakonodajno-pravna služba.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je ministrica za finance izpostavila tiste določbe predloga zakona, ki se vsebinsko spreminjajo glede na veljavni zakon o izvrševanju proračunov v Republiki Sloveniji za leto 2017 in 2018. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je predstavila pisno mnenje službe ter uvodoma pojasnila, da so pripombe službe iz pisnega mnenja k posameznim členom ustrezno upoštevane z vloženi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin z izjemo pripombe k 56. členu.

V krajši razpravi je bilo ministrici postavljeno vprašanje, ali so na podlagi predlaganih rešitev zagotovljeni finančni in zakonski pogoji za zaposlitev 20 novih delovnih inšpektorjev do konca leta 2018. Ministrica je pojasnila, da predlagane rešitve omogočajo dodatne zaposlitev pri tistih neposrednih proračunskih uporabnikih, kjer se izkazuje največje kadrovske potrebe. Glede na

evidentirane kadrovske potrebe bo sklep Vlade o dejanskem številu inšpektorjev sprejet po 1. januarju 2018, ko bodo pregledni vsi zahtevki, sicer pa so po zagotovilu ministrice za delo, družino in socialne zadeve ta sredstva zagotovljena. Glede pripomb Zakonodajno-pravne službe k 56. členu je ministrica pojasnila, da so občine izrazile željo in potrebo, da bi se tudi v letošnjem letu lahko sprejemali proračuni za leto 2018 in 2019, pri čemer ne gre za obvezo temveč možnost. Poleg tega pa se pripravljiva novela Zakona o javnih financah, s katero se bo prenesla v slovenski pravni red evropska direktiva glede evropskega semestra, ki predvideva dvoletne finančne načrte oziroma proračune vseh štirih blagajn javnega financiranja. V to novelo bo torej vključena tudi trajna rešitev rednega sprejemanja dvoletnih proračunov na občinski ravni.

Odbor je v skladu s Poslovníkom Državnega zbora obravnaval vse amandmaje, sprejel pa le amandmaje, vložene s strani koalicijskih poslanskih skupin, in amandma odbora k 60. členu.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovníka Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovníka Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Lep pozdrav!

Glede na to, da socialisti ne bomo podprli proračuna, tudi ne bomo podprli zakona, s katerim naj bi se ta proračun izvrševal. Iz preprostega razloga zato, ker sloni na proračunski politiki, ki jo na eni strani financirajo delovni ljudje, na drugi strani pa izdatki proračuna interesov ta istih delovnih ljudi ne upoštevajo.

Na tej seji sem oziroma smo že večkrat povedali v Levici, da je davčna politika, iz katere se proračun napaja, nepravilna. Nepravilna je pa zato, ker bistveno bolj obremenjuje delovne ljudi, se pravi delavce, upokoјence in brezposelne, kot pa nosilce kapitala in premoženja velike vrednosti. Tega ne govorim na pamet. Po tem podatku posegam na podlagi uradnih statistik. No in te uradne statistike dokazujejo, da ima Slovenija enega najnižjih davkov na kapital in na premoženje velike vrednosti. Dokler bo proračunska politika ščitila interese lastnikov kapitala in premoženja večje vrednosti, dokler ne bo izkoristila rezerv za

povečanje prihodkov države, ji bomo socialisti, seveda, nasprotovali.

Na tej seji ves čas ponavljamo, da bi morala Vlada vsa razpoložljiva sredstva nameniti za izboljšanje razmer v zdravstvenih in socialnih zavodih. In nikoli ne bomo pristali na to, da imajo neke polfiktivne zaveze do Nata in Evropske unije prednost pred blaginjo naših ljudi. Tudi ne nasedamo na izgovore koalicijskih poslancev, kako bi oni sicer ful radi namenili več denarja za zdravstvo, za socialno varstvo, ampak da tega denarja ni. Pa kdo pravi, da denarja ni? Gospe in gospodje, od kje boste pa vzeli 1,2 milijarde evrov za izgradnjo dveh bataljonskih skupin za Nato? Kje boste vzeli 207 milijonov evrov na nabavo novih patrij, če pravite, da denarja ni. Ja, vzeli ga boste ljudem, ki plačujejo davke, in porabili ga boste za oborožitev, ki nima nobene veze z obrambo Slovenije. Ampak ta denar bo zato za vedno izgubljen za blaginjo in za razvoj.

Resnici na ljubo vam moram povedati, da ZIPRS premore eno pozitivno stvar, in sicer to, da omogoča zaposlitev 20 oziroma celo več novih delovnih inšpektorjev. No, to pa je ukrep, ki je v neposrednem interesu delovnih ljudi. Pa ne mislim samo na zaposlene in samozaposlene, ki se vedno pogosteje obračajo na delovno inšpekcijo, ko jim delodajalci kršijo delavske pravice. V mislih imam tudi vse upokoјence, ki prebivajo v domovih za starejše in druge državljane, ki so tako ali drugače v zvezi s socialnovarstvenimi zavodi. Delovna inšpekcija je namreč pristojna tudi za varstvo njihovih pravic, zato pričakujem, da se bo prav tako okrepil nadzor na tem področju.

Kljub temu, da omejitve zaposlovanja v javnem sektorju v tem zakonu niso tako stroge, kot so bile v Zujfu, pa še vedno povzročajo en resen problem. Kot verjetno vsi veste, je zelo veliko čistilk, varnostnikov, drugih delavcev, ki delajo v bolnišnicah, na fakultetah, v državnih organih, ki tam niso zaposleni, ampak so zaposleni pri privatnih podizvajalcih, ki jih te javne institucije najemajo. No in ti delavci so v slabšem položaju kot če bi bili zaposleni v javnem sektorju, kjer bi sicer morali biti. In znani so primeri, ko so morale čistilke, ki so čistile prostore Inšpektorata za delo, glejte, in celo enega izmed ministrstev, delati na črno.

Zato socialisti predlagamo amandma, ki bi javnim ustanovam omogočil, da te delavce spet direktno zaposlijo, s tem pa jim zagotovijo dostojne pogoje dela. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek bo predstavila stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav še enkrat ministrici, podpredsedniku in vsem, ki smo danes tukaj!

Zakon o izvrševanju proračuna je tehnični zakon, ki naj omogoči izvršitev proračuna tekočega in naslednjega leta. Pravzaprav naj ne bi bil nič posebnega. Dolgo vrsto let je dejstvo, da v zakon vključujemo in vključujete stvari, ki tja tudi ne spadajo, ampak tako pač je.

Naša poslanska skupina tega zakona podprla ne bo, razen če se zgodi čudež in podprete amandma, povezan s pokojninami. Potem seveda svoje mnenje spremenimo.

Dejstvo je, da je situacija v državi danes dobra, bistveno boljša, kot je bila še par let nazaj, in dejstvo je, da država razpolaga z bistveno bistveno več denarja. Pogovarjamo se o milijardi in več na letnem nivoju. In kaj je vladi Mira Cerarja s to milijardo uspelo narediti oziroma celo več kot milijardo? Zdravstvo spraviti na kolena, še vedno ohraniti pri življenju protikrizne ukrepe in po dolgih letih se spet pogovarjamo o tem, ali je treba privatno šolstvo financirati v enaki meri kot javno. Se pravi, smo na dobri poti, da tudi javno šolstvo spravite na kolena. To so dejstva.

Na predlog Zakona o izvrševanju proračuna smo v naši poslanski skupini vložili dva amandmaja. Prvi se nanaša na financiranje občin in višjo povprečnino. Drugi se nanaša na upokoјence in izplačilo regresa. Roko na srce, če povemo po resnici, za upokoјence še vedno veljajo določeni protikrizni ukrepi. Še vedno ne bodo dobili toliko, kot bi morali po osnovnem zakonu. In ja, se pogovarjamo o dveh kepicah sladoleda. Poslušam kritike, kako v tistih res težkih časih za upokoјence nismo naredili dovolj. Spoštovani kolegice in kolegi, a veste, če nimaš za kruh, se o sladoledu težko pogovarjaš. Danes imamo za kruh in še za kaj, tako da bi se lahko pogovarjali o celi porciji in ne samo o dveh kepicah sladoleda. Sama bi bila pri pripravi proračuna bolj ambiciozna, predvsem pa bi ukinila varčevalne ukrepe. Ja, v preteklosti nismo imeli, nismo imeli, danes je milijardo in več prihodkov v proračunu, ampak ste se odločili, da bodo slovenski upokoјenci še vedno deležni določenega varčevanja. Zakaj, veste verjetno samo vi. Številke kažejo drugače. Dejstvo je, da je za pokojnino zagotovljenega več denarja v sprejetem proračunu, kot ga potrebujete. 80 milijonov bo ta transfer znižan. 80 milijonov ste znižali sredstva namenjena za pokojnino in jih namenili za druge namene. Seveda, vaša pravica in vaša odgovornost, ampak še je čas, da strnemo vrste in 20 milijonov vrnemo upokoјencem, še vedno jih boste 60 lahko dali drugam. Pravzaprav je tudi žalostno, da se na nek način vsi skupaj hvalimo, kaj smo upokoјencem zagotovili. Nič jim nismo zagotovili. Dalj smo jim to, kar jim zagotavlja zakon. Še vedno se pogovarjamo o pokojnini, tako piše v Zakonu o izvrševanju proračuna, o pokojnini do 450 evrov. Pokojnina do 450 evrov! A si kdo od nas sploh zna predstavljati, kako preživeti mesec s 450 evri! Velik dosežek naj bi bil, da bomo tem, ki dobijo pokojnino nižjo, nižjo

od 450 evrov in enega centa, dali v enem letu letni dodatek 410 evrov.

Kot sem že rekla, v naši poslanski skupini zakona ne bomo podprli, razen če se zgodi čudež, povezan z letnim dodatkom za upokoјence.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Vojka Šergan bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019, ki vsako leto spremlja proračun in je v osnovi namenjen izvrševanju proračuna, tokrat za leti 2018 in 2019. Vsebine tega zakona so praktično vsako leto podobne, določa pa jih Zakon o javnih financah. Torej, danes obravnavamo zakon, ki je nujen in neposreden pogoj, da se bosta proračuna, o katerih smo razpravljali včeraj, lahko začela izvrševati.

Na kratko želim izpostaviti samo tiste določbe predloga zakona, ki se vsebinsko spreminjajo glede na veljavni Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019, in sicer, prvič, omogoča se odpiranje novih proračunskih postavk tudi med proračunskim letom, drugič, dodajajo se novi namenski prihodki, ki so določeni z materialno zakonodajo, sprejeto tekom letošnjega leta, tretjič, glede občin je tokratna vsebina Zakona o izvrševanju proračuna nekoliko drugačna od dosedanje vsebine, na tej seji Državnega zbora bo namreč obravnavali tudi novelo Zakona o financiranju občin, zato se določene vsebine, ki so bile do sedaj urejene v Zakonu o izvrševanju proračunov, prenašajo v sistemski zakon o financiranju občin. V danes obravnavanem zakonu pa ostaja predlog določitve višine povprečnine za leti 2018 in 2019. Žal do dogovora z občinami tudi v letošnjem letu ni prišlo. Pa vendar je Vlada tudi na področju financiranja občin zagotovila postopno sproščanje omejitev, saj je občinam predlagala za leto 2018 povprečnino v višini 551 evrov, kar je 15 evrov več, kot je veljavna zdaj. Za leto 2019 pa predlagana povprečnina znaša 558 evrov. Poleg tega se v prihodnjih letih za sofinanciranje investicij občin iz državnega proračuna zagotavlja 6 % skupne primerne porabe, 3 % za povratna sredstva in 3 % za nepovratna sredstva. Za leto 2019 je tako predlagana povprečnina, ki je najvišja v vseh obdobjih doslej. Povprečnina je na ta način tudi skladna z Zakonom o financiranju občin, ki govori o tem, da naj bi občine za plačevanje zakonskih obveznosti imele na razpolago 54 % dohodnine pobrane v preteklem letu. Četrtrič, omogoča se povečanje skupnega kadrovskega

načrta pri vseh neposrednih proračunskih uporabnikih, in sicer z namenom nasloviti najbolj akutne kadrovske probleme v vseh resorjih. Petič, mogoči se prehajanje zaposlenih med posrednimi in neposrednimi proračunskimi uporabniki. Šestič, na področju pokojninskega varstva se določa možnost izredne uskladitve pokojnin za redno uskladitev pokojnin posebne določbe v ZIPRS niso potrebne, ker velja sistemski zakon. Se pa v skladu s pooblastilom, ki ga daje Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, v tem zakonu tudi določa višino regresa, ki ga dobijo upokojeanci v letu 2018 glede na višino njihovih pokojnin oziroma glede na višino njihovih dohodkov. Letni dodatek bo izplačan na ravni tistega pred uveljavitvijo ZUJF, torej v letu 2011 v višini 140 milijonov evrov. In sedmič, dopolnjujejo se določbe o izvajanju finančnih instrumentov.

Zakon torej, kot povedano, vsebuje določbe, ki so nujno potrebne za nemoteno izvajanje proračunov v leti 2018 in 2019, zato ga bomo v Poslanski skupini SMC podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Suzana Lep Šimenko bo predstavila stališče Poslanske skupine SDS. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani poslanke, poslanci, ministrica, vsi prisotni lepo pozdravljeni!

Skupaj z obravnavo proračunov v Državnem zboru vsako leto sprejmemo tudi spremljajoči zakon o izvrševanju proračuna. Tokrat je pred nami za leti 2018 in 2019. Gre za zakon, v katerem lahko najdemo zelo različne vsebine, ki tako ali drugače seveda vplivajo na proračun.

Zakon, ki je pred nami, glede na pretekla leta vsebuje sledeče spremembe. Daje se možnost odpiranja novih proračunskih postavk med letom. Pri 21. členu se dodajajo nekateri novi namenski prihodi. Ukinja se prepoved zaposlovanja v državni upravi z možnostjo dodatnega povečanja dovoljenega števila zaposlenih za 0,7 %. Določa se višina letnega dodatka za upokojeance v letu 2018 in predvideva izredna uskladitev pokojnin v aprilu prihodnje leto. Dodaja se člen, ki omogoča občinam, da tudi v volilnem letu sprejmejo dvoletni proračun in črtajo se določbe, ki so omejevale izdatke državnega proračuna, ki so povezane s financiranjem občin. Zakon o izvrševanju proračuna določa tudi višino povprečnine za financiranje primarne porabe, ki naj bi v letu 2018 znašala 551 evrov, v letu 2019 pa 558 evrov. Povprečnina se sicer povečuje, vendar po navedbah občin ne zadošča za pokrivanje zakonsko določenih nalog. Napovedi gospodarske rasti so za prihajajoči leti optimistične. UMAR Sloveniji za leto 2018 napoveduje 4,4 % gospodarsko rast. Posledično

Vlada sprošča varčevalne ukrepe, vendar zgolj za posamezne skupine državljanov.

V Slovenski demokratični stranki smo mnenja, da je čas, da se nekaj naredi za vse državljane. Prav zaradi tega predlagali amandma k 69. členu, ki ga ustrezno širimo še na stopnjo davka na dodano vrednost in posebno določbo za cestninjenje.

V času Vlade Alenke Bratušek je bil davek na dodano vrednost zvišan v Zakonu o izvrševanju proračuna, in sicer z 20 na 22 % in iz 8,5 na 9 %. Zvišanje stopenj DDV je bilo ob sprejetju mišljeno kot začasen ukrep, vendar ga je vlada Mira Cerarja v letu 2015 spremenila v trajen ukrep. Davek na dodano vrednost je izrazito asocialni davek, zato je njegov dvig prizadel vse državljane, še posebej seveda tiste, z najnižjimi dohodki. V Slovenski demokratični stranki z amandmajem predlagamo, da se davek na dodano vrednost zniža na stopnjo pred zvišanjem, to je na 8,5 % in na 20 %.

Predlagamo tudi, da se cestninskim zavezancem, ki imajo vzdrževane družinske člane, za vsakega člana zniža plačilo vinjete za 25 %, kar pomeni, da so tisti, ki vzdržujejo 4 ali več družinskih članov, plačala vinjete upravičeni. Gre za ukrep, ki bi veliko pomagal zlasti družinam z več otroki.

V Slovenski demokratični stranki vežemo podporo zakonu na podporo našemu amandmaju, kar seveda pomeni, da bomo, če bo naš amandma podprt, zakon podprli, če ne, pa bomo Zakonu o izvrševanju proračuna nasprotovali. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojeincev Slovenije. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegice, spoštovani kolegi, ministrica!

Po včerajšnji dosti burni oziroma slikoviti razpravi o proračunu za leti 2018 in 2019 je danes pred nami zakon o izvrševanju proračunov za ti dve leti, ki ga bomo v naši poslanski skupini seveda soglasno podprli.

To je na nek način logično nadaljevanje, saj je uveljavitev ZIPRS nujni pogoj za uveljavitev proračunov, in s tem tudi za njuno izvrševanje. Naj uvodoma omenim, da bo naslednje leto usklajevanje pokojnin 2-krat. Zakaj to govorim? Najprej redno, in sicer v začetku leta po krovnem sistemskem ZPIZ, drugič pa, to je pomembno, se bo v mesecu aprilu, in sicer bo to izredna uskladitev, se bodo pokojnine še drugič v naslednjem letu zvišale. S tem smo v Poslanski skupini Desus relativno zadovoljni, saj tako izpolnjujemo svoje predvolilne obljube o postopnem zviševanju pokojnin, tako realnem kot nominalnem. Te se morda na prvi pogled ne zdijo velike, a gre za

vrsto majhnih korakov, ki pa vedno bolj zvišujejo osnovo oziroma podlago, na kateri temeljijo nadaljnja zviševanja.

Še enkrat naj ob tej priložnosti spomnim, da se še vedno gibamo znotraj fiskalnega pravila, za katerega je bilo ob njegovem zapisu v ustavo rečeno, da je to zmaga nas vseh. Spoštovati moramo to pomembno zavezo, znotraj katere pa smo se v Poslanski skupini Desus oziroma v stranki Desus že ob pisanju koalicijske pogodbe izpogajali, dogovorili, da naj dvigu letne rasti bruto družbenega produkta za več kot 2,5 % vsako leto, nastopi tudi čas za uskladitev pokojnin. Po pravici povedano, so se takrat nekateri nasmihali, malo čudno so nas gledali, a samo mi smo verjeli v naše gospodarstvo in v sprejete ukrepe, ki so mnogokrat predstavljali težko izkušnjo. Rezultat vsega tega je visoka gospodarska rast. Tu je treba omeniti predvsem izvoz, ki mu je v močno oporo delovanje tudi ali pa predvsem, če hočete, gospodarske diplomacije. Vse to pa omogoča, prvič, plačevanje prispevkov, ki polnijo tako pokojninsko kot zdravstveno blagajno, in drugič, vsakokratno, vsakoletno usklajevanje pokojnin.

Reči moram, da nam je na nek način žal, da soglasja glede povprečnin med občinami in vlado ni. V Poslanski skupini Desus se zavedamo, da občine pestijo številne finančne pa tudi druge zagate, zato bi jih bilo treba razbremeniti določenih nepotrebnih nalog, obveznosti, mnogokrat birokratskih neumnosti. Morda jim bo v pomoč vsaj to, da bodo lahko zdaj predlagale proračun tudi za leto zunaj mandatnega obdobja, za katero je bil občinski svet izvoljen. Seveda pa pričakujem tudi nadaljnja dogovarjanja in dogovore med občinami in predstavniki države.

Podpiramo tudi določbo, ki bo odpravila popolno prepoved zaposlovanja v državni upravi in dodala možnost povečanja dovoljenega števila zaposlenih za sicer 0,7 odstotka, in sicer iz razloga stalnega zmanjševanja števila zaposlenih v organih državne uprave v minulih letih. Seveda ob tem upamo, da se bo s tem spodbujala mobilnost znotraj javnega sektorja, ki bo zagotavljala strokovne kadre tam, kjer so le ti nujno potrebni, in da s tem tudi rešimo problem podzaposlenosti v Inšpektoratu Republike Slovenije za delo.

Letni dodatek, kot je bilo že nekajkrat povedano, bodo upokojenci dobili skupaj z izplačilom redne pokojnine za mesec julij, torej konec julija, in sicer v petih razredih namesto v predkriznih dveh. Takšna rešitev se nam zdi v Poslanski skupini Desus pravičnejša, saj dobijo tisti, ki imajo nižje pokojnine, več regresa, višji znesek kot pa, če bi bila določena samo dva razreda. V Desusu smo mnogokrat že povedali, da smo prav posebej občutljivi prav do tistih ciljnih skupin, ki so še posebej ogrožena in so na robu socialne izključenosti. Mislimo, prepričani smo trdno v to, da je prav, da je temu tako.

In ob zaključku, kot že povedano, bomo v naši poslanski skupini Zakon o izvrševanju proračuna za leti 2018 in 2019 soglasno podprli, saj bo sprejem tega zakona omogočil izvrševanje proračuna za leti 2018 in 2019, ki se nam zdita dovolj ambiciozna in predstavljata optimalno podlago za uresničitev vseh socialnih programov in nadaljevanje začetih gospodarskih projektov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, kjer bomo Predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 podprli, saj gre za zakonsko podlago za izvrševanje proračunov za navedeni dve leti in seveda, če ne pride do izvrševanja proračunov, lahko resnično govorimo o izjemno veliki škodi, ki bi zaradi tega nastala.

Glede na to, da je Zakon o izvrševanju proračuna vezan na posamično leto, se pa ta vendarle nekoliko razlikuje od drugih po vsebini. Te razlike se kažejo predvsem v tem, da se ukinja popolna prepoved zaposlovanja v državni upravi, daje se sicer dodatna možnost povečanja števila zaposlenih, in sicer za 0,7 odstotka. Pomembno je tudi, da se vključuje možnost spodbujanja tako imenovane mobilnosti znotraj javnega sektorja. Gre za prenos zaposlenih od posrednih k neposrednim uporabnikom, s tem se lahko tudi lažje znotraj tega sektorja državne uprave zagotavlja kadre, ki imajo tudi zahtevana specifična znanja. Naslednja pomembna določba, ki se razlikuje od prejšnjih let, je tudi določba, ki določa višino letnega dodatka, ki bo upokojencem izplačan v letu 2018. Predvidena pa je tudi izredna uskladitev pokojnin v mesecu aprilu. Dodan je tudi člen, ki občinam omogoča, da tudi v volilnem letu sprejemajo dvoletni proračun. To so nekako ključne razlike v primerjavi z ostalimi letnimi zakoni o izvrševanju proračuna.

Stalnica pri letnih proračunih pa je usklajevanje z občinami glede višine povprečnine, ki znaša v letu 2018 za financiranje primerne porabe 551 evrov, to je nekje 15 evrov več kot lani, in za leto 2019 558 evrov. Stalnica zato, ker je Zakon o izvrševanju proračuna pri določanju povprečnine pravzaprav v nasprotju, lahko rečemo, tudi z ustavo, kajti ustava govori o tem, da je občinam treba zagotoviti vire, s katerimi potem tudi sami razpolagajo. S tem zagotavljamo neodvisnost lokalne samouprave, kajti po Zakonu o financiranju občin bi jim pripadalo v letu 2018 609 evrov povprečnine in za leto 2019 616 evrov. Gre za eno od pomembnih vprašanj, ki je seveda težko rešljivo

tudi zaradi tega, ker ima podlago v Zakonu o financiranju občin, kjer je navedeno, da se letna višina povprečnine določi v zakonu o izvrševanju proračunov. To je zagotovo ena od tistih tem, ki jih bo potrebno, kajti kaže, da v tem zakonu to ne bo urejeno, v prihodnosti urediti na način, da se lokalnim skupnostim dejansko zagotovi ustrezne vire in tudi samostojnost pri načrtovanju potem porabe. To je ena od tistih točk, na podlagi katerega lahko sklepamo, je tudi Državni svet dal negativno mnenje k Zakonu o izvrševanju proračunov, in je tudi prav, da se zavedamo tega, da tudi te določbe, ki jih vnašamo v zakon na način, če Vlada z reprezentativnimi združenji občin ne doseže dogovora po zakonu, ki ureja financiranje občin, se v predlog proračuna vključi povprečnina, ki jo določi Vlada. Tako bo zapisano v tem zakonu. Ampak prav je, da imamo pred očmi tudi opozorilo Zakonodajno-pravne službe, ki je opozorila prav na to, da se s tem posega v vire za samostojno financiranje občin.

Zakon pa, kot sem v uvodu povedal, bomo podprli zaradi tega, ker bo seveda v primeru nesprejetja prišlo do težko popravljivih posledic v državi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavko, kolegice in kolegi!

Ta predlog zakona med drugim ukinja popolno prepoved novega zaposlovanja v državni upravi. Dodana je možnost povečanja dovoljenega števila zaposlenih za 0,7 odstotka. Vlada kot razlog sicer navaja stalno zmanjševanje števila zaposlenih v organih državne uprave v preteklih letih. V Novi Sloveniji smo razočarani, da Vlada sadov napovedi povečevanja gospodarske rasti najprej ne porazdeli med davkoplačevalce tako, da bi znižala davčne obremenitve za vse, ampak raje spet spodbuja zaposlovanje v državni upravi, namesto da bi izboljšala učinkovitost države uprave, se vlada Mira Cerarja odloča, da bo enostavno le povišala število zaposlenih. Ob tem pa Evropska komisija v svojem poročilu za Slovenijo 2016 ugotavlja, da se Slovenija na področju upravljanja v javni upravi uvršča nizko. Komisija opozarja, da je zlasti izvršilna zmogljivost slovenske javne uprave precej pod povprečjem EU. Po raziskavi Fundacije Bertelsmann je izvršna zmogljivost v Sloveniji v letu 2016 v vseh elementih tudi precej pod povprečjem držav OECD. Tudi po analizi Evropske centralne banke o delovanju javnih institucij se Slovenija ni izkazala. Slovenija je na podlagi tega indeksa učinkovitosti javnih sistemov iz analize Evropske centralne banke

med najslabše uvrščenimi državami. Namesto da bi se vlada Mira Cerarja lotila strukturnih reform za izboljšanje delovanja državne uprave, raje spodbuja le novo zaposlovanje znotraj nje. Delovanje uradnika ne bi smelo biti osredotočeno na vprašanje, zakaj nekaj ni mogoče, ampak na vprašanje, kako bomo nekaj uresničili. Vlada pa na drugi strani ta problem rešuje le z novim zaposlovanjem. Kdo bodo novi zaposleni, lahko samo špekuliramo. Namreč, čež pol leta imamo volitve in gotovo bodo novi zaposleni tisti, ki bodo kompatibilni z obstoječo vladno koalicijo.

Predlog zakona nekoliko spreminja tudi ureditev letnega dodatka za upokojence, ki se povečuje za 10 evrov, ter prinaša dodatno uskladitev pokojnin za 1,1 %. To povečanje bo sicer le za malenkost izboljšalo položaj upokojencev. To pa za naš pokojninski sistem predstavlja le kapljo v morje in ne prinaša nobenih nujno potrebnih sistemskih sprememb. Če želimo na dolgi rok zagotoviti dostojne pokojnine, moramo pokojninski sistem modernizirati danes. Prav zato smo v Novi Sloveniji že predstavili predlog pokojninske modernizacije z uvedbo tristebnega pokojninskega sistema, ki sloni na pretočnem stebru, naložbenem stebru in prostovoljnem stebru. Tak sistem bi vsakemu upokojencu s štiridesetimi leti delovne dobe zagotovil vsaj 617 evrov osnovne pokojnine. Zakaj 617? Zakaj je to naše izhodišče? Zato ker je to po izračunih Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve prag revščine na nivoju meseca.

Novela iz zakona črta vse določbe, ki so v preteklih letih omejevale tiste izdatke državnega proračuna, ki so povezani s financiranjem občin. Črtane določbe bodo predvidoma prenesene v zakon o financiranju občin, ki je v postopku sprejemanja v Državnem zboru. V predlaganem zakonu pa skladno z zakonom, ki ureja financiranje občin, ostaja določba o višini povprečnine. Povprečnina znaša za proračunsko leto 2018 551 evrov, za proračunsko leto 2019 pa 558 evrov. Kljub povišanju povprečnine v Novi Sloveniji opozarjamo, da so slovenske občine še vedno podhranjene. Na to opozarjata tudi Združenje občin Slovenije in Skupnost občin Slovenije. Kljub temu, da občine v slovenski družbi zaradi poznavanja konkretnih problemov na lokalni ravni opravljajo neprecenljivo delo, jim Vlada ne prisluhne v taki meri, kot bi mi, Krščanski demokrati, pričakovali.

Zaradi tega in zaradi navedenih pomanjkljivosti zakona ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajh.

V razpravo dajem 54. člen ter amandma Poslanske skupine nepovezanih

poslancev. Želi kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 60. člen ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati?

Gospod Miha Kordiš, izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ta amandma predlagamo na pobudo Zveze svobodnih sindikatov, Konfederacije sindikatov PERGAM in Delavske svetovalnice. Zakaj gre? Tako kot sem dejal že v stališču, pri Zakonu o izvrševanju proračuna je treba omogočiti tako imenovan insourcing, se pravi, da lahko državni organi neposredno zaposlijo čistilke, varnostnike in druge delavce, ki jih zdaj outsourcajo na raznorazne podizvajalske firme, ti delavci so v teh podjetjih zaposleni za slabše plače in slabše pogoje dela, kot če bi bili zaposleni neposredno, kar bi načeloma morali biti. Vemo oziroma veste, kolegice in kolegi, da je v zadnjih letih outsourcing v javnem sektorju prešlo vse meje zdravega razuma. Vse se je počelo z izgovorom varčevanja. In kaj je posledica tega? Da se je bistveno poslabšal položaj prizadetih delavcev, hkrati pa je upadla tudi kvaliteta opravljenega dela. In pod črto pogosto ni bil dosežen niti deklarirani finančni cilj, seveda zato, ker zunanji izvajalec računa neko provizijo za delo tamkaj zaposlenih, potem pa se zgodi, da je outsourcing celo dražji, kot če bi ti zaposleni delali v neki inštituciji neposredno. Po našem mnenju, torej mnenju predlagateljev tega amandmaja, je večina izvajalcev outsourcinga v bistvu, niti ne takih, ki bi izvajali storitev, ampak v resnici samo posredujejo delovno silo, in to na nezakonit način. Namesto, da bi neka inštitucija, uporabnik sklenil pogodbo o posredovanju dela, sklene pogodbo o izvajanju storitev. Zakaj se inštitucije za to odločajo? Zato, da jim ni treba upoštevati kolektivnih pogodb. In tukaj je caka – kolektivne pogodbe veljajo samo za zaposlene v agencijah, kar pa recimo čistilne agencije in razne varnostne službe seveda formalno niso. Skratka, že v startu so delavci, ki delajo preko outsource firm in storitev, v slabšem položaju, kot če bi bili zaposleni neposredno pri instituciji, kjer delajo. In so pogosti tudi primeri, ko pri nekem uporabniku delajo hkrati outsourceni delavci in hkrati isto delo opravljajo tudi taki, ki so pa direktno zaposleni na instituciji. Seveda so tisti, ki so outsourceni, za enako ne samo primerljivo, za enako, identično delo plačani manj in ga opravljajo v slabših delovnih pogojih.

Še bolj problematično je pa grobo kršenje delavskih pravic pri izvajalcih, kot smo mu priče. Vsi ste slišali že za, recimo, čistilni servis Manicom. No, podjetje Manicom je znano po kršitvah delavskih pravic in neplačevanju davkov, kljub temu je pa v zadnjih 15 letih dobilo od države 23 milijonov evrov. Torej kljub temu, da ne plačujejo davkov, kljub temu, da na veliko kršijo delavske pravice in izkoriščajo zaposlene,

jih je država po različnih instancah jemala v službo in jim namenila 23 milijonov evrov. Pa je to samo en primer. Ne bom trdil, da je reprezentativen za vse outsourcane storitve čiščenja, varovanja in še česa, ampak osnovno dejstvo je, da so a priori v slabšem položaju tisti, ki delajo preko posrednika, že v startu. Kakorkoli obrnemo, je bil outsourcing družbeno vzeto vedno in povsod, kjerkoli, kadarkoli metoda socialnega dumpinga, zato da se preko ovinka in preko zadnjih vrat spodnese in spodseka varstvo kolektivnih pogodb in varstvo organiziranega dela.

Problem predlaganega zakona, ki ga zdaj obravnavamo, torej Zakona o izvrševanju proračunov, je, da še vedno omejuje število zaposlenih v organih državne uprave in na tak način onemogoča, da bi se popravile krivice, ki se dogajajo oziroma so se zgodile pod pretvezo varčevanja tem delavcem. Se pravi, tudi če je vodstvo neke javne instance pripravljeno direktno zaposliti te delavce, jih ne sme zaradi tega, ker jim roke zavezuje točno današnji zakon.

Da to popravimo, socialisti predlagamo dva ukrepa z našim amandmajem. Prvič, kadar podizvajalec tako grobo krši delavske pravice, da pogodba med njim in državnim organom preneha veljati avtomatično, bi moral ta organ prizadetim delavcem omogočiti, da se zaposlijo direktno pri njem. Se pravi, če delodajalec krši delavske pravice, izigrava državo, hkrati dela nekeje z državnimi organi in se to ugotovi, pogodba med tem državnim organom in tem outsource servisom avtomatsko preneha veljati. In kdo bo tu potegnil kratko? Mislite, da kapitalist? Seveda, da ne, ampak tisti delavci, ki bi izgubili tu službo. Zato zahtevamo, da se za vse take primere omogoči, da državni organ take delavce vzame na delo in v službo pri sebi neposredno, da ne bodo končali na cesti zaradi napak svojih lastnih šefov. In drugič, predlagamo za primere, ko ni hujših kršitev, da se državnemu organu odpre možnost, da insourca, torej zaposli delavce, če ima dovolj finančnih sredstev, kar je pot, za katero se v zadnjih letih spet odloča že samo po sebi vedno več organov, sploh tistih v širšem javnem sektorju. Pa bom navedel samo tri konkretne primere dobre prakse, da boste videli, da se to dogaja in da se da. Prvi primer je izbojeval Visokošolski sindikat Slovenije dve leti nazaj na Fakulteti za družbene vede. Tam so čistilke delale preko zloglasnega Manicoma, kot sem že prej dejal kršitelja delavskih pravic, davčnega dolžnika in tako naprej, no, po novem so zaposlene na fakulteti neposredno, kar je zagotovo pozitiven razvoj dogodkov. Podobna zgodba, mesec dni nazaj na Filozofski fakulteti. Spet je vpleten Visokošolski sindikat Slovenije in spet so bile čistilke tiste, ki so bile outsourcane in jih zdaj novo vodstvo fakultete zaposluje, par let nazaj je takratno vodstvo te čistilke outsoursalo na privatno firmo, ki jim je na začetku, ja, zagotavljala približno enake pogoje

dela, potem je pa te delavke prevzela neka druga podizvajalska firma in tam so šle potem stvari strmo navzdol, so se pogodbe podaljševale za par mesecev itn. Osebnost me ta razvoj na Filozofski fakulteti še posebej veseli. Ne vem, če veste, ampak, ko smo filofaks zasedali nekaj let nazaj, je bila ena izmed naših zahtev tudi, da se outsourcing ukine in da se te čistilke, varnostnike zaposli neposredno na fakulteti. Pa vam bom povedal še eno izkušnjo iz tistega časa. Smo bili na vezi s temi ljudmi, torej tako z varnostniki kot s čistilkami med zasedbo, ampak pogosto se je zgodilo, da o svojih razmerah niso upali govoriti, ne na hodnikih fakultete, ker jih je bilo strah, kako jih bo outsourceni delodajalec penaliziral in discipliniral. Vendarle smo potem postopoma skozi nek proces začeli ugotavljati in dobili njihovo zaupanje in so nam predali tudi informacije, kakšni so njihovi delovni pogoji. Plačilo je grozljivo. Zdaj upam, da bo to seveda boljše.

Če grem iz šolskega na zdravstveno področje. Tudi tukaj se pojavljajo primeri dobrih praks. Če kar citiram ministrico za zdravje, ko je odgovarjala na moje vprašanje s tem v zvezi 5. oktobra, se pravi, dober mesec dni nazaj. Takole je povedala: »Iz letnih poročil javnih bolnišnic je tudi razvidno, da so nekatere nezdravstvene storitve prenesle na zunanje izvajalce, na primer storitve čiščenja, kuhanja, vzdrževanja, pranja, varovanja in podobno. Pri čemer pa nekatere bolnišnice te storitve zaradi nižjih stroškov ali zaradi nezadovoljive izvedbe in kakovosti ponovno vključujejo v lastno dejavnost.« Konec citata. Kar želim s tem povedati je, da je, skratka outsourcing, prvič in najbolj otipljivo škodljiv za delavce, ki so ga deležni in ki so v tem razmerju potegnili najkrajšo slamico, hkrati je pa škodljiv tudi za javni sektor v celoti, ker so pogosto te storitve opravljene pod pogoji slabše kvalitete, pri tem da je strošek isto pogosto na enaki ravni, kot če bi bili ti ljudje zaposleni neposredno. Zardi pritiska sindikatov, zaradi aktivistov je nekaj pozitivnih primerov dobre prakse, ampak ta dobra praksa je v celoti iz širšega javnega sektorja, čeprav je problem prisoten tudi v državnih organih, ampak pač imajo bolnišnice in fakultete malo bolj proste roke, ko pride do zaposlovanja, državne organe pa regulira Zakon o izvrševanju proračuna, ki ga imamo tukaj danes.

V Levici predlagamo, da se na tem področju sprejme izjema, ki bo omogočila, če hočete, popravilo krivic, ki se je tem delavcem zgodila v preteklih letih, to je delavcem, brez katerih državni organi ne bi mogli normalno delovati. Za zaključek bi pozval tukaj prisotne poslanske skupine, predstavnike ministrstva, da se do našega amandmaja opredelijo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica za finance.

Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo.

Vlada predlaganega amandmaja ne more podpreti.

Nedvomno je vprašanje pravic oziroma kršitve pravic delavcev vprašanje, na katerega moramo biti izredno pozorni. Moramo zagotoviti pogoje oziroma način, da se kršitve ugotavljajo, promptno odpravljajo in kršitelji tudi sankcionirajo. Vendar pa predlagane rešitve tega ne ponujajo. Ponujajo izhod za delavce, vendar z znižanjem standarda transparentnosti zaposlovanja v javnem sektorju in z neenako obravnavo delavcev pri iskanju zaposlitev. Nenazadnje s predlaganimi rešitvami tudi odgovornost oziroma posledice za kršitve pravic delavcev amandma prenaša iz tistega, ki dejansko krši pravila, na naročnika. Naročniku izrecno nalaga, da mora zaposlenim ponuditi zaposlitev mimo pravil Zakona o delovnih razmerjih in mimo pravil običajnih postopkov sklepa, ki so potrebni za transparentno sklepanje delovnih razmerij. V zvezi z možnostjo dodatnih zaposlitev dajemo resorjem možnost, da sami v skladu s svojimi možnostmi in pa specifičnim položajem na njihovem resorju uveljavijo tudi možnost dodatnih zaposlitev.

Ne morem pa se strinjati s tezo, ki je bila predstavljena v eni od uvodnih predstavitev, da rešujemo neučinkovitost državne uprave zgolj z dodatnim zaposlovanjem. Dodatno zaposlovanje omogočamo kontrolirano, v omejenem obsegu in tam, kjer se izkaže, da so nastale potrebe zaradi prevzemanja bodisi novih nalog bodisi zaradi krčenja državne uprave v preteklih, kriznih letih, zaradi česar smo na določenih segmentih prišli že do kritičnega pomanjkanja usposobljenih kadrov. Enega od teh problemov ste naslovili tudi v Državnem zboru v povezavi z delovno inšpekcijo, večkrat ste tudi v Državnem zboru razpravljali o problemih varnosti oziroma varovanja meja, in to so vprašanja, ki jih s tem, kako predlagamo možnost dodatnega zaposlovanja v državni upravi, lahko naslovimo. Vprašanje učinkovitosti dela javnih uslužbencev pa je treba reševati z organizacijskimi in pa managerskimi prijemi in ne z zakonskim bodisi omejevanjem ali pa prisiljevanjem v določeno ravnanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Gospa ministrica, a vi to resno o outsourcingu? Pač, če neki delavci so izkoriščeni in delajo nezakonito, je to okej. Da se pa potem taiste delavce zaposli, legalizira njihovo delovno razmerje in se jim prizna vse pravice, pa to ni okej. To ste povedali zdaj v

vašem stališču. To je, to ste povedali. To ste pod črto povedali, to je resnica vašega odgovora.

In naprej. Nekako je dopustno, da uprave, management javnih institucij, tudi javnih podjetij tipa Luka Koper mirno gledajo kršenje pravic delavcev v svojih rajonih, odgovorni pa nočejo biti. Mislim, če lahko management vzame, najame, outsourca neko svojo storitev čiščenja, varovanja, potem mora za to svojo odločitev tudi odgovarjati, ne pa da se zdaj opere roke, ja, ne, samo tisti kapitalist, ki dejansko vodi outsourceno podjetje, je pač odgovoren, management si pa lahko mirno opere roke, on ni pa nič kriv. Mislim, uporabnik je ravno tako odgovoren kot tisti, ki neposredno krši delavske pravice. Pika.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospa ministrica mag. Mateja Vraničar, izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Lepo prosim, da mi ne polagate v usta besed, ki jih nisem izrekla. Predvsem pa, da ne iščete podtonov v tem, kar izjavim, ker mislim tisto, kar izjavim. In moja prva trditev je bila, da je na vsak način treba biti pozoren na kršitve pravic delavcev in jih sankcionirati, odkrivati in sankcionirati. Vendar ne morem sprejeti teze, da morajo državni organi, ki se odločijo za naročanje storitev namesto zaposlovanja ljudi, a priori biti odgovorni in a priori prevzemati delavce med svoje zaposlene, ne da bi bili za to izpeljani ustrežni postopki, in to predvideva ta amandma. Luka Koper je pa nekaj popolnoma drugega, na kar se ta člen sploh ne nanaša.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš, izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Outsourceni delavci, tako imenovani izvajalci pristaniških storitev v Luki Koper, so strukturno v analognem položaju, kot so outsourceni varnostniki in čistilke v javnem sektorju ali v širšem javnem sektorju ali pa v državni upravi, saj je vseeno. To je ena in ista zgodba outsourcanja ena in ista zgodba prekarizacija dela in spodnašanje delovnopravne zakonodaje preko zadnjih vrat. Ne rabimo v vaših odgovorih, gospa ministrica, iskati raznoraznih podtonov, ker ste v osnovi tudi v svojem odgovoru še enkrat ponovili to, kar sem vašemu stališču očital v svoji prvi razpravi. Torej, če neka javna instanca zaposli nelegalno outsourcane delavce, je to pač okej, da bi pa za to svojo odločitev odgovarjala, pa nekako ni okej. Tukaj je eden kanjon pravic in odgovornosti, ki bi pač pritikale takim odločitvam, ki manjka v vaši logiki.

Da pa ne bom preveč siten, bom raje pristopil ali pa poskušal pristopiti k problemu še iz neke druge vstopne točke. In sicer, če ne to,

kar sedaj predlagamo v Levici, za kar se zavzemamo že večji del mandata, kakšno rešitev imate za outsourcane delavce pripravljeno na Vladi? Če prepoznavate ta problem, kako ga boste reševali? Če ne bom tečnaril in rekel, zakaj ga do sedaj niste, bolj produktivno se mi zdi, kako bomo ta problem rešili v pol leta mandata, kolikor nam je še ostalo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne, hvala lepa. Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 69. člen ter amandma Poslanske skupine SDS in amandma Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Želi kdo razpravljati? Ne, hvala lepa. Zaključujem razpravo, opa, se opravičujem.

Gospod Franc Jurša, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo.

Jaz mislim, da je prav, da k tej zadevi tudi mi nekaj povemo oziroma tudi sam nekaj povem, glede na to, da je bil predlog nepovezanih poslanec glede spremembe razdelitve letnega dodatka upokojenec, moram vseeno reči, da znesek, ki je predlagan s strani Vlade, znaša okrog 140 milijonov evrov, da predlog, ki so ga dali nepovezani poslanci, dejansko znaša isto nekje okrog 140 milijonov. Res je, da smo si mi te podatke pridobili od pokojninske blagajne. Pri predlogu, ki smo ga pripravili skupaj v vladi, dejansko ima 5 razredov razdelitev, seveda ZIPRS to sproti določa, pri predlogu, ki pa so ga pripravili nepovezani poslanci, pa je znesek razdeljen v dva razreda, se pravi, tisti, ki imajo manjše pokojnine, bi dobili nekaj manj, tisti, ki pa imajo višje pokojnine, pa bi dobili nekaj več. Tako da mi ne bomo tega njihovega predloga v nobenem primeru podprli.

Pa še mogoče v moji razpravi želim izpostaviti razpravo oziroma stališče ene od poslanskih skupin, ki je govorila, da bo v ZIPRSU za 2018 in 2019 uskladitev pokojnin v višini 1,1 %, to je izredna uskladitev, povedati pa moram, da bo verjetno okrog 2,2 % še dodatno redno usklajevanje pokojnin. V zvezi s tem toliko.

Zdaj pa še mogoče nekaj splošnega, kar me je nekako zbadlo, in sicer glede te možnosti, da bo stari sestav občinskih svetov sprejemal proračune za naslednje mandatno obdobje oziroma proračun za naslednje leto, za naslednje mandatno obdobje. Rekel bi tako, da ni najbolj politično higienično, da neka sestava sprejme proračun za naslednje obdobje, ko bo na oblasti v lokalni skupnosti čisto drugačna sestava, kot pa je v danem trenutku. Če bi bil jaz v stari sestavi občinskega sveta, moram reči, da tega ne bi predlagal svojim kolegom in kolegom v občinskem svetu, niti županu, da tak predlog pripravi.

Kar se tiče zaposlovanja 0,7 % v javni upravi, pa bi želel izpostaviti naslednje. Javna uprava se praviloma še ne bi smela povečevati, v vsakem primeru pa bi se na nek način morala pomlajevati. Tisto, kar odide naravno, se pravi, naravni odliv, nadomestiti z mladimi, ambicioznejšimi kadri, bistveno pa se javna uprava ne bi smela povečevati in nad tem nisem preveč navdušen.

PODREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Mag. Alenka Bratušek, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Ja, veliko je bilo v teh dveh dneh povedanega o pokojninah, o usklajevanju pokojnin, o izplačilu letnega dodatka, ampak ko govorimo o številkah, moramo biti natančni in korektni. Ja, dejstvo je, pokojnine se bodo letos dvakrat uskladile, in mislim, da je to dobro, ob tem, da imamo skoraj 5 % gospodarsko rast, ste zadovoljni s tem, da je to dvakrat po 1 %, okej, prav, ste se tako odločili. Dejstvo je, da seveda ne drži, da bodo upokojenci letnega dodatka dobili enako kot leta 2011; lahko je skupen znesek, ampak 300 tisoč upokojencev bo dobilo manj, kot je dobilo leta 2011. Je to socialno pravično ali ni? Ste se pač tako odločili. Seveda je vaša pravica in odgovornost. Sama sem že večkrat povedala, da bi naredila drugače. Vsi upokojenci, ki imajo pokojnino 550 evrov in en cent, po vladnem predlogu dobijo manj kot po predlogu, ki je v amandmaju, to je dejstvo. Če so upokojenci s 550 evrov bogati, da lahko dobijo manj, kot določa zakon, prav. Kot sem povedala, to je v vladnih rokah, to je na koaliciji, da se odloči, kako in kaj. Seveda pa je prav povedati, pa če to želite slišati ali ne, da je danes v državi veliko več denarja, da država razpolaga z milijardo in pol evrov več, vi se pa hvalite, da ste upokojencem dali toliko kot leta 2011. Prav, prav, ni nobenega problema, tako ste se odločili; ljudje to vidijo, ljudje to slišijo, seveda jaz lahko samo prosim in apeliram. In povedala sem že, da sama tega tako ne bi naredila. Dejstvo je, da se v tistih težkih časih pokojnine niso usklajevale tako, kot bi si želeli. Dejstvo je, da smo skupaj uspeli zagotoviti, da se pokojnine niso zniževale, tako kot v kakšni drugi evropski državi. Dejstvo je pa tudi, da bi lahko danes, ko nam gre bolje, varčevalne ukrepe odpravili, pa jih niste. To je edina stvar, na katero opozarjam, in edina stvar, na katero bom tudi vnaprej opozarjala, ampak zavajajmo pa ne. Prvič se ne ve, kakšna bo pokojninska osnova, na podlagi katere se bo regres izračunal. Kot drugo, če se prav spomnim, smo vsi skupaj ponosni na to, da smo določili najnižjo tako imenovano minimalno pokojnino, ki bo verjetno pokojninsko osnovo kar nekaj dvignila. In tretje dejstvo, da bo več kot polovica upokojencev po vladnem predlogu dobila manj, kot je dobila leta 2011, govorim o letnem dodatku. To so dejstva in bodimo pri teh stvareh natančni, seveda, tako sem rekla, pa je

v vaših rokah, da se odločite, koliko boste upokojencem dali. Verjetno bi bilo smiselno v nadaljevanju razmisliti, da se v tem sistemskem zakonu določi višina letnega dodatka, da tukja potem ne barantamo in se po prsih trkamo, kdo je koliko upokojencem zagotovil. To je stvar za nadaljevanje. Vprašanje pa, če vsem v Državnem zboru to seveda ustreza, fino se t je rkati po prsih in povedati, kaj vse se je upokojencem zagotovilo, čeprav, če uporabim analogijo iz preteklosti, potem je tudi za to zaslužen Miro Cerar, ki je najbolj odgovoren za vodenje Vlade v tem trenutku, če prav razumem, kaj pravite za nazaj.

Jaz še enkrat apeliram in prosim, da ta amandma podpremo. Ni res, da ne stane nič, gospod Jurša, stane 20 milijonov, 21 milijonov evrov stane, bi stal državo oziroma državni proračun, to je dejstvo, ampak jaz mislim, da teh 21 milijonov zmoremo. Če mislite, da je premalo, da bi lahko upokojencem dali še več, jaz se prva podpišem pod ta vaš predlog in vaš amandma in tudi glasujem za njega. Samo, ko operiramo s številkami, pa bodimo točni.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika gospod Franc Jurša, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa.

Pa ne bi rad besednega dvoboja z kolegico Alenko Bratušek, ampak vseeno je pa eno prav povedati, to, kar drži, kar je na papirju črno na belem. Zdaj bom povedal, kolikšen je bil dejansko regres leta 2011. Za pokojnine nižje od 412,54 evra je bil letni dodatek 367,95 evra. Tisti, ki pa so imeli višje, ki so presegali 412,54 evra, pa so dobili regres 223,55 evra. No zdaj pa bom povedal še, koliko bodo dobili oziroma so dobili letos in predvidoma naslednje leto. Do 430 evrov pokojnine 400 evrov, od 430,01 do 530 evrov 260 evrov in od 530 do 630 evrov 200 evrov regresa. Seveda moramo povedati, tudi še tisti, ki imajo še višje pokojnine, ti pa bodo dobili 90 evrov, od 630 do 760 pa 150 evrov. Še enkrat ponavljam, mi smo si pridobili podatke od blagajne, kjer so nam jasno povedali, da je znesek, ki je predlagan s strani Vlade, isti kot ga predlaga Zavezništvo oziroma nepovezana poslanka gospa Alenka Bratušek. Zdaj ne vem, ali sem prezrl ali pa je bilo mogoče drugače povedano, ampak prepričan sem, da se je govorilo o 1,1 % uskladitve pokojnin, to je pri izredni uskladitvi, pri redni uskladitvi pa je predvidenih 2,2 %. Hvala.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo.

Tudi sama bi se odzvala v zvezi z amandmajem, za katerega je že naš vodja

poslanske skupine povedal, da ga ne moremo podpreti.

Povedala bi še en razlog, zaradi katerega amandmaja gospe Bratušek oziroma njene poslanske skupine, poslanske skupine Zaveznitva, ne moremo podpreti, in sicer zaradi tega, ker spominja na Superhika iz Alana Forda. Namreč, tudi tu se dogaja, torej po tem njenem predlogu bi se vzelo tistim najbolj revnim upokojenim, ki imajo pokojnino okoli 440 evrov, in sicer bi se jim v zelo okoli 140 evrov letnega dodatka zaradi tega, da bi se dalo tistim, ki imajo zelo visoko pokojnino. Skratka, tak predlog je nesprijemljiv za Desus, ki se zavzema za pravičnost, tudi ko gre za nizke zneske.

Po drugi strani pa moram opozoriti na to – sama sem sicer vedno vesela, kadar se politične stranke zavzemajo za tiste ljudi, ki nimajo močnega vpliva v družbi, imajo pa seveda volilne glasove –, da se nam zaradi tega najpogosteje dogaja, da se to zavzemanje za revne, med katere na žalost spadajo tudi številni upokojeni, dogaja običajno blizu volitev. Ker namreč, ko pa so volitve mimo, ko se oblikujejo koalicije, se pa ugotovi, da ostane stranka Desus sama in se mora s koalicijskimi partnerji prizadevati za to, da izboljša razmere tako za upokojene, za delavce in za večino ljudi, ki nimajo takšnega vpliva družbi. In zaradi tega seveda verjamem, glede na delo, ki ga je že pokazala v svojem mandatu predsednice vlade gospa poslanka mag. Bratušek, da se ta njen posluš za revne skupine ljudi oziroma za potrebe upokojenih odraža samo sedaj pred volitvami, kasneje se pa ne bo. Ker namreč, če pogledamo zgodovino, ugotovimo, da upokojeni v letu 2013 in 2014 niso bili deležni prav nobenega usklajevanja pokojnin. Torej, nič. Niti kepice sladoleda. Čeprav ta primerjava, ki jo je dala s kepiciami sladoleda, moram povedati, da je zelo neumestna in me pogosto spominja na tisto: Če ljudje nimajo kruha, naj pa jedo potico. Jaz mislim, da upokojeni z valorizacijo ne bodo kupovali sladoleda oziroma si ga ne morejo privoščiti najbrž kaj dosti, pač pa bodo kupovali kruh. In to jim moramo zagotoviti. In za to si v Desusu prizadevamo, da jim to zagotovimo. Gre pa, če smo realni tudi v tem, kar se je zgodilo v letu 2016 in 2017, bo pomenilo, da bo pač upokojenec, ki ima 500 evrov pokojnine, na mesečni ravni po koncu teh usklajevanj leta 2016, 2017 imel pokojnino višjo za okoli 11 evrov. Na letni ravni je to potem nekaj več kot 120 evrov. To tudi nekaj pomeni in ni nič, seveda pa bi to veliko več pomenilo, če bi bila ta usklajevanja tudi v letu 2013 in tudi v letu 2014. In prav bi bilo, da se ne bi varčevalo na teh ljudeh. Vendar pa na koncu je tako, da je doseženo v koalicijskih pogajanjih tisto, kar je bilo največ možno doseči. Stanje se seveda izboljšuje ne samo na račun usklajevanja pokojnin, ki so bila v letu 2016 in 2017 in bodo tudi v 2018 redna in izredna, tako da bi to počasi pomenilo, da se izničuje vpliv Zujfa. Upam, da se bo povsem izničil čez čas. Vendar pa k

boljšemu stanju prispeva tudi zvišanje denarne socialne pomoči do minimalne pokojnine za polno pokojninsko dobo, torej na 500 evrov, in tudi končno priznavanje vplačil za prostovoljno pokojninsko zavarovanje, kar smo tudi nedavno sprejeli. Teh ukrepov, ki vodijo nekako v isto smer, da se izboljšuje položaj skupin ljudi, ki so najbolj revni, je seveda bilo kar nekaj.

Ne bi pa želela ponovno govoriti o bančni luknji, končno tudi o prispevku gospe Bratuškove, ker se je izkazalo že pri NKBM, da je lastnik iz te banke potegnil višek denarja, kar pomeni, da je bil ta denar nekako brez nadzora dan bankam, in zaradi tega so bile tudi zamrznitve pokojnin. To se pravi, da smo preplačali banke. Tudi to, kar se namerava zdaj iz Nove Ljubljanske banke potegniti, upam, da ne bo šla v prodajo, da bo lahko spet nek tuj lastnik zaslužil na tem, tistih 360 evrov, koliko namerava seveda naša država potegniti ven iz te banke, mislim, da je še premalo in da bi tukaj morali biti bolj odločni in pridobiti tisti denar, ki je oškodoval tudi upokojene, zaradi česar so bile pokojnine zamrznjene vrsto let. Upam, da bomo prišli nazaj in da bomo lahko tudi bolj krepko potem posegli tudi po teh povišanih in da bomo na koncu seveda povsem izničili Zujf in te ukrepe, ki so se v preteklosti zgodili. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.
Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Preden obrazložim naš amandma, dovolite, da se jaz dobesedno obregnem ob razpravo poslancev Desusa. Očitno so res volitve blizu. Meni se zdí res nedostojno, da kar naprej govorite, kako Desus ostaja sam, poimensko imenujete bivše predsednike vlade, pri tem pa namensko izpustite sami sebe. V vseh vladah sedite, spoštovani! Čisto v vseh vladah do zdaj ste sedeli. In zdaj govorite o vladi Janeza Janše, o vladi Alenke Bratušek, to je bila tudi Desusova vlada. To je bila tudi Desusova vlada. In dajte pač enkrat priznati, to ste delali, pri tem ste sodelovali, kar danes je.

Da nadaljujem pri našem amandmaju. Mi dobro vemo, da je bil čas, ko so bili potrebni varčevalni ukrepi. Tudi zato, da je danes stanje v državi boljše. Predsednik Vlade Miro Cerar se kar naprej hvali, kako je varčevanja konec, kako je krize konec. Zdaj mi pa povejte, kako se to pozna državljanom in državljanke v njihovih denarnicah. Kaj se jim pozna? Seveda vi na nek način te varčevalne ukrepe, bom rekla, sproščate na ta način, da zagotavljate nekim posameznim skupinam nekaj boljšega oziroma varčevalni ukrepi več za njih ne veljajo. Ampak s tem, veste, spoštovani, delite državljanke na prvo- in drugorazredne, zato ker poskrbite najprej samo za določene skupine. Če nam je v tej državi res za to, da vrnemo stanje in da

izpolnimo obljubo, ki je bila dana, da ko je čas krize, zategujemo pasove vsi, ko pa tega več ni – in govorimo danes o tem, da je konec krize, to govori predsednik Vlade, nenazadnje je tudi v proračun priteklo nekaj več denarja –, je potem čas za en splošen ukrep, to je, da se povrne stopnja DDV nazaj, kot je bila. Se pravi, tisti znesek, ki govori o tako imenovani splošni stopnji, ki je bila na 22 % takrat dvignjena, nazaj na 20 % in za znižano stopnjo iz 9,5 na 8,5. To je ukrep, ki ga Slovenska demokratska stranka predlaga v tem amandmaju. To je v korist vsem državljanom in državljanom. To se bo poznalo vsem. Ampak takšnega ukrepa, očitno takšnega amandmaja niste pripravljene sprejeti.

Prav tako nenehno govorimo, kako se naša družba stara. To govorijo tudi statistika in svetovni kazalci. Mi smo ena najbolj starih družb na svetu, ne samo v Evropi, deveti od spodaj navzgor smo v svetovnem merilu, spoštovani.

Tukaj je tudi čisto konkreten ukrep Slovenske demokratske stranke, ko gre za cestninske zavezance, da se glede na število družinskih članov zniža plačilo cestnine, državljanom bolj poznane kot vinjete, za 25 %. Tistim pa, ki vzdržujejo štiri ali več družinskih članov, se jih pa ta cestnina oprosti. To je ukrep, ki bo zagotovo pripomogel k temu, da bomo tudi v Sloveniji zopet prišli na to, da bomo imeli več rojstev, da se bodo družine večale in da bo tudi prihodnost tega naroda zagotovljena. To je ukrep in denar je za to.

Seveda se pa moramo vprašati, kam ga damo. Sem že velikokrat povedala, da so za ta proračun v bistvu največji problem prioritete. Največji problem proračuna, ki smo ga sprejemali in ki bi dejansko lahko prinesel neke ukrepe, ki bi se poznali državljanom, ga ni, ne vem, koliko denarja smo v teh treh letih zmetali za neke informacijske oblake, in ministrstva sama opozarjajo, da si nimajo s tem kaj pomagati, ker nimajo osnovne tehnične opreme za delovanje. Na posameznih področjih, kot je na primer kultura, dajemo denar za neke akcije, za neke promocijske prireditve ali pa, bom rekla, smešne in poniževalne dogodke. Ja, ogromno denarja dobivajo posamezniki, na drugi strani tega ni. To dela minister za kulturo, spoštovani. Dajte si pogledati tisto vehementno akcijo Janez Janša, pa poglejte v proračunu, koliko denarja se plačuje takim posameznikom za neumnosti in posmeh celotni državi, medtem ko za druge stvari, kot je slovenski jezik, za razvoj slovenskega jezika gre pa drobiž in tako naprej.

Ampak, da se vrnem k amandmaju, konkreten, znižanje DDV-ja za vse skupine, ne samo za posameznike. Dajte pokazati državljanom, da res ni krize. Ne se na eni strani hvalisati, kako ni krize, po drugi strani pa ste ta ukrep spremenili v stalnega, ne več začasnega. Za stalno ste ga uzakonili. Jaz upam, da v tem Državnem zboru ne bom več slišala, kako je vlada Janeza Janše sprejemala določene ukrepe, ki so grozni, za državljanke so bili porazni, medtem ko jih vi uzakonjate kar za

stalno. Takrat je bilo jasno povedano, da gre za ukrepe za določen čas, da splavamo iz krize. To so pa vaša dejanja. To je pa vaše zrcalo. Ne se nekateri sprenevedati, da niste bili zraven. Povsod ste zraven. Nekateri v tem državnem zboru povsod. Zdaj imate možnost, da stvari postavimo nazaj, ker ni več krize. Finančna ministrica se mora samo smejati, v proračunu je več denarja, krize ni. Ja, dajmo pomagati državljanom, saj zato smo tukaj notri. Znižajmo ta DDV na obeh stopnjah pa pokažimo, ali resno mislimo ali je ta proračunska razprava, ki je bila včeraj praktično cel dan in vse ostalo, samo en blef in priprava na volitve. Prej je bilo tudi rečeno, kako lokalne skupnosti ne morejo sprejemati proračunov za čas, ko jih ni več. Ja, kaj pa je proračun 2019? Povsem druga sestava bo. Če pa hočemo res nekaj narediti, dajmo sprejeti amandmaje, ki koristijo vsem državljanom in državljanom in jih ne delijo na prvo- in drugorazredne, kajti vsi so morali zategniti pasove. Nekaterim se je seveda mnogo bolj poznalo, drugim nekoliko manj, ampak danes imamo možnost, da odtegnemo ta pas za vse. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Preden dam besedo mag. Alenki Bratušek, dam besedo najprej državni sekretarki na Ministrstvu za finance mag. Saši Jazbec.

Izvolite.

MAG. SAŠA JAZBEC: Hvala lepa za besedo.

Jaz bi rada samo popravila poslansko, da ZPIZ ne določa višine letnega dodatka. Sistemski zakon določa samo, da se izplača v dveh razredih, višina se pa določa v tem zakonu, ki ga obravnavamo danes, se pravi v Zakonu o izvrševanju proračunov. Koalicija se je odločila, da bodo upokojenci prva kategorija, kjer bodo varčevalni ukrepi odpravljeni v celoti, zato ker je bilo v letu 2011, se pravi pred zloglasnim Zufom, izplačanega 140 milijonov letnega dodatka, to je najvišji dodatek, ki je bil izplačan, da bo tudi v naslednjem letu izplača letni dodatek v takem znesku. Pri tem se je pa odločila, da je bolj pravična delitev na več razredov, zato ker bi v primeru in sistemske zakonodaje dobilo isti letni dodatek nekdo, ki ima 440 evrov pokojnine, in tisti, ki je ima tisoč 500, ker je meja v sistemskem zakonu postavljena pri 55 % te minimalne pokojninske osnove. Iz tega je prišlo teh 5 razredov, ki so bolj pravični, kot bi bila samo dva razreda, drugače je pa višina enaka. Zato je mnenje, da so varčevalni ukrepi pri upokojencih pač odpravljeni in da bodo dobili v naslednjem letu toliko, kot so dobili pred varčevanjem. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Alenka Bratušek.

Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ja, gospa državna sekretarka, je treba najprej

natančno poslušati, potem pa še natančno povedati. To, da se regres izplačuje v dveh zneskih, je določeno v zpizovskem zakonu. Višina tega se določi v ZIPRS. Ja, odločili ste se za pet zneskov in ne vleči ven tistih s tisoč 500 evrov, ampak potegnite ven tiste s 550 evrov, ki bodo tudi dobili manj kot leta 2011.

Veste kako, ja, res je, na žalost je vedno več upokoјencev na pragu revščine oziroma revnih. Desus je v vladah 20 let. Koliko od tega boste vzeli na svoj hrbet? Koliko od tega boste vzeli na svoj hrbet? 20 let kreirate politiko v Sloveniji. Ja, mogoče je tudi zato stanje upokoјencev takšno, kot je na žalost. O dveh kepicaх sladoleda je včeraj govoril vodja Poslanske skupine Desus, lahko verjamete ali ne, in najprej bi se bilo verjetno korektno obrniti na njega, se strinjam. Popolnoma neprimerno je, popolnoma neprimerno je, da se pogovarjamo, ko imamo milijardo in pol denarja, da se pogovarjamo o kepicaх sladoleda, ki jih boste dali upokoјencem. Dali bomo tistim, ki imajo manj, in vzeli tistim, ki imajo zelo veliko. Ali lahko verjamete, da v Desusu pravijo, da je pokojnina 550 evrov zelo veliko. Prav, če je to za Desus veliko, je veliko. Jaz mislim, da tudi ljudje s 550 evri pokojnine zelo težko preživijo.

In še nekaj, na tej seji boste glasovali o mojem predlogu, da o preveč denarja v bankah opravimo razpravo. Jaz pričakujem vseh 11 glasov Desusa, ne populizma tukaj, kako je v bankah preveč denarja, ampak dajte nekaj narediti. Tri leta vodite vlado in nič.

Kar se tiče pa NKBM, gospa Julijana Bizjak Mlakar, jaz mislim, da ste bili takrat ministrica v vladi, ki je to prodala. Kaj lahko še več naredimo? Seveda se lahko branite, ampak to so dejstva.

In še eno, pokojnine so se samo enkrat do danes znižale. Ja, zdaj boste rekli, da je za to kriv Janez Janša, ampak brez vaših glasov tudi Janez Janša pokojnin ne bi mogel znižati. To, kar delate vi, je največji populizem, ki se ga v slovenski politiki lahko gre, največji populizem. Za nič niste odgovorni, zaslužni pa za vse. Pa v vsaki vladi ste, levi, desni, katerakoli je, in še več, poudarjate, da brez Desusa tistih vlad sploh ni, se pravi, ste ključni faktor v vseh vladah. Ampak z dobrimi pridejo tudi tiste malo manj dobre stvari.

Skratka, če želimo odpraviti ukrepe, je treba ta amandma podpreti, da se ga spremeniti, lahko zneske tudi zvišamo, če so nam na voljo. Pričakujem glasove Desusa za svoje poslansko vprašanje, da res razčistimo, ali je v bankah preveč denarja in ga vzamemo ven in ga damo upokoјencem. In to bo od besed k dejanjem.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Zanima me ali želi ... vidim, da želite še, zato vas prosim, če se prijavite k razpravi. Prijava poteka. Besedo ima gospod Uroš Prikl. Bom pa potem sprožil še enkrat, da se boste lahko prijavili. Repliko želite?

Mag. Lilijana Bizjak Mlakar, izvolite, imate repliko.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa, sem mislila, da sva se razumela prej že za repliko.

Namreč ne zdi se mi korektno, da gospa Bratušek govori o tem, zakaj je gospod Franc Jurša govoril o kepicaх sladoleda. Sama sem sicer sledila razpravi včeraj in vem, da je bil to odziv na predhodne kepice sladoleda. Mislim, da je prav, da kadar se omenja nekega človeka, da je ta prisoten, zaradi tega, da se lahko sam odziva in da ni potrebno, da moramo ostali, ki seveda slučajno vemo, kaj se je dogajalo, potem odreagirati.

Po drugi strani je potrebno povedati, jaz o gospodu Janši nisem nič govorila, govorila pa sem o odnosu, ki se kaže prav pri gospe Bratušek še iz časa njene vlade, torej o tem, kaj se je pravzaprav dogajalo. In seveda tudi tam je dokaz, prav iz tega obdobja je dokaz, kako pomemben faktor je Desus v vladi, kjer je dostikrat zaslužen za to, da se določene slabe stvari niso zgodile, določene pozitivne so se pa zgodile, tudi v prid upokoјenim. In če se dobro spomnim izjave ministra za finance Čufarja, jaz sem ga brala v medijih, v vladi Alenke Bratušek, ko je ta rekel, da upokoјenci niso še nič prispevali h konsolidaciji javnih financ oziroma, kot pravi, krize, zaradi česar je nameraval pokojnine znižati za 10 %. In če ne bi bilo tedaj Desusa v tisti vladi, seveda bi se po vsej verjetnosti to zgodilo, ker tudi v medijih najdemo, da se je Desus postavil po robu temu in zaradi tega se ta črni scenarij seveda ni zgodil.

Ko pa gre za Novo Kreditno banko Maribor, pa ne gre spregledati, da je bila gospa Bratušek nadzornica v tej banki, da je takorekoč sama pomagala kopati luknjo v banki. In da je potem kot predsednica vlade pa napolnila to banko in da jo je pretirano napolnila. Ona, ki je bila tam nadzornica, bi morala vedeti, da gre za pretirano polnjenje, česar pa seveda tisti, ki so se leta 2014 odločali to prodati, še niso vedeli. Če je pa vedela, bi morala pa na to opozoriti. Toliko. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC:
postopkovno mag. Alenka Bratušek.
Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Spoštovani podpredsednik, jaz prosim, da kolegico pozovete, o kakšni luknji, ki naj bi jo jaz kopala, govori. Dokaže naj in ne da tukaj pred slovensko javnostjo špekulira, kar Desus dobro zna, ampak okej, zdaj se tiče mene, zato prosim, da jo opozorite, da naj operira s konkretnimi podatki, z dejstvi. Verjamem in čutim bolečino, da če sedi v vladi in je ta banka prodana, te seveda boli, da jo prodaš za 200 milijonov evrov, v njej je pa milijarda. Ja, je bolečina, samo operirajmo z realnimi in konkretnimi podatki. Prosim, da jo opozorite.

In še na nekaj. Lahko je kdo govoril, da bi se pokojnine morale znižati, ampak v letu 2012 pa z Desusom so se. Mogoče jo tudi na to opozorite, da pove konkretno in pravilno.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ker vidim, da imata različni mnenji, vaju vabim, da se k razpravi prijavita, če bosta želeli, lahko sprožimo še en krog prijav. Zaenkrat pa dobi besedo še zadnji prijavljen gospod Uroš Prikl.

Izvolite, imate besedo.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa.

Ne bi se prijavil k besedi, ampak vidim, da se ta desant na Desus in desant na upokoјence v Republiki Sloveniji nadaljuje. Da je bila premalo petkova proračunska seja za proračun 2018, 2019, sobotna seja za proračun 2019, včerajšnja razpravo o obeh proračunih na plenumu, še danes se pri zakonu, ki se mu reče ZIPRS in ki je tehnične narave, ta desant na upokoјence in Desus na žalost nadaljuje. Jaz razumem, da koga kaj boli, da ima kakšne travme iz preteklosti, da bi kaj drugače rešil, kaj drugače postoril, kot je bilo v preteklosti postorjenega, ampak ne dovolim pa tukaj, da se nam poslancem Desusa polaga v usta izjava, da v Desusu pravijo, citiram: »V Desusu pravijo, da je 550 evrov velika pokojnina.« Konec citata. Tega nihče v Desusu ni rekel, in tukaj bi želel seveda vsaj opravičilo, v bodoče pa da se takšne anomalije in takšne laži ne pojavljajo več.

Tudi mene boli, da smo Novo Kreditno banko pod ceno prodali, prej jo dokapitalizirali, tako ali drugače, s potrebnimi ali previsokimi sredstvi, potem pa jo praktično podarili nekomu, ki jo bo dalje prodal. Tudi mene to boli, ampak enostavno je to posledica napačne odločitve, si bom dovolil reči, te vlade, ki pa je posledica nekih obljub, ki jih je v preteklosti nekdo drug dajal. Ko je beseda o tem, kaj so upokoјenci prispevali h krizi in česa niso prispevali, trdim, trdim na tem mestu, da so upokoјenci kot ciljna skupina največ prispevali h krizi oziroma težavam finančne narave v tej državi in še širše. In ravno zato, se mi iskreno trudimo v Desusu, in jaz verjamem, da ljudje bodo to iskrenost prepoznali, da te anomalije in vse te krivice, ki so se upokoјencem zgodile v preteklosti, tudi popravimo. Bilo je naštetih že kar nekaj ukrepov, nenazadnje mi smo začeli vendarle to krivuljo realnega padanja pokojnin, v tem mandatu smo jih ustavili. Po 5 letih so se začele pokojnine ponovno usklajevati. Res, da na začetku sramežljivo, skoraj sramotno nizko, ampak vendarle, prišli smo do tega, da se in redno in izredno usklajujejo. Pa verjemite, da smo imeli tukaj težave, tako s prejšnjim ministrom, kot s to ministrico, kot vedno in zmeraj, ko želi neka parlamentarna stranka kakšno dodatno sredstvo, nastopi seveda tukaj minister ali ministrica, ki je varuh, in to je normalno, nekih proračunskih sredstev in skrbnik tega, da ne gremo preveč v izdatke. Smo imeli težave, karikirano bom rekel, skoraj kolena smo morali

lomiti za nekaj desetink procenta, ampak nam je uspelo, nam uspeva. In tu se seveda ne bomo ustavili, dokler ne bo tista najnižja pokojnina tako visoka, da prejemnik te pokojnine ne bo tvegaj socialne revščine, socialne izključenosti, do takrat mi v Desusu ne bomo zadovoljni.

Če se zelo na kratko še dotaknem tega, kar je predmet razprave, amandmaja, ki ga je Slovenska demokratska stranka predlagala. Jaz osebno moram povedati, da mi je izredno simpatičen tisti drugi del, ki govori o minus 25 % za vzdrževanega družinskega člana, da se t. i. vinjeta niža. Ker pa sem pa že prevečkrat v tem Državnem zboru in tudi na odborih povedal, kakšno je moje mnenje do davka na dodano vrednost, pa seveda bom proti temu amandmaju. Če bi pa ta amandma bil razbit in bi samo govoril o minus 25 % za vzdrževanega družinskega člana, pa je moj glas tukaj na klopi in je jasen. Seveda tudi davek na dodano vrednost ni zabetoniran, zacementiran, noben ukrep ni za stalno, stalnica v življenju so samo spremembe, draga kolegica.

Ja, ko pa je Desus za vse kriv, to je nekako rdeča nit te razprave, Desus je kriv za to, Desus je kriv za ono. Jaz verjamem, da Desus tudi ni kriv, da ima Juncker takšno komisarsko ekipo, kot jo ima, in da Desus ni kriv tudi, da pride do kakšne naravne elementarne katastrofe. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Vidim, da je še želja po razpravi. Imamo dve repliki. Najprej, mag. Alenka Bratušek.

Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala.

Bom kolegu pred mano zagotovila tudi magnetogram, ampak gospa Julijana Bizjak Mlakar je rekla takole: »Amandma gospe Bratušek jemlje tistim z najnižjimi pokojninami in daje tistim z zelo visokimi pokojninami.« In če pogledam, kaj amandma pravi, moj amandma daje tistim, ki imajo pokojnine višje od 550 evrov. Če so to zelo visoke pokojnine, potem res ne vem, gospod Prikl. Tako da, mogoče bo kdo drug slovenskim upokoјencem moral dati opravičilo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Najprej imamo še eno repliko.

Gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Da se bomo razumeli, dvig DDV je bil takrat kot varčevalni ukrep. In je bilo rečeno, da takoj, ko ne bo več razlogov za to, bo odstranjen. Vaša vlada pa danes, ko govori, da krize ni več, da imamo gospodarsko rast, je ta ukrep ne samo podaljšala, ga je obdržala. In bo veljal do – seveda upam čim prej – druge vlade, ki bo to seveda spremenila, ker vam ni v interesu. In zato sem povedala, ne govorite ljudem, da je

križe konec, ker se jim to ne pozna v denarnicah in niso neumni. In to je pač odgovor na to, da seveda ne govoriti o tem, da ni nič zacementirano. Zaenkrat je to zacementirano, ker nimate želje spremeniti.

Kar pa se tiče našega drugega dela amandmaja glede vzdrževanja družinskega člana in znižanja cestnine oziroma vinjete. Seveda vi lahko vedno najdete razlog za to, da nečesa ne podprete. Vedno je lahko: če bi, ko bi, če bi bilo tako. Poglejte, dejstvo je, da je tukaj konkreten predlog na mizi. Kdor misli, da je to v pomoč – v Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da je, ko gre za veliko številčne družine, da bi jim to še kako pomagalo – bi seveda ta amandma doprli.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Julijana Bizjak Mlakar bomo smatrali vašo intervencijo kot razpravo in ne kot repliko repliki, ker je to nemogoče. Torej, razprava.

Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa.

Jaz mislim, da tisti, ki je pozorno poslušal, kar je povedala gospa Bratušek, je lahko ugotovil, da gre spet za očitno manipulacijo. Namreč, jaz nisem nikjer omenjala pokojnine v višini 550 evrov, to kar je ona omenjala in trdila, da Desus trdi, da je to visoka pokojnina. Govorila pa sem o tem, da se daje tistim, ki imajo visoke pokojnine. In če boste gledali, se ta denar daje tudi tistim, ki imajo tisoč evrov pokojnine, tisoč 500 evrov pokojnine in tako naprej, kar seveda pomeni ... ampak sama nisem nikoli tega omenila, in to je razvidno tudi iz tistega, kar je povedala gospa Bratušek, pa kljub temu je trdila nasprotno, torej, da je Desus rekel, da so visoke pokojnine 550 evrov. To se pravi ... Ampak to je pač značaj gospe Bratušek, kaj hočemo, tako je. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, mag. Alenka Bratušek, za njo pa ministrica.

Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Na srečo obstajajo magnetogrami. Si ga bom do glasovanja pridobila in vam prebrala, kolegici in celotnemu Desusu, še enkrat. Ja, gospa Julijana Bizjak Mlakar je rekla, da amandma, moj amandma jemlje tistim, ki imajo najmanj, in daje tistim, ki imajo zelo visoke pokojnine. In moj amandma daje tudi tistim, ki imajo 550 evrov pokojnine. Kaj iz tega sledi, kot to, da je 550 evrov očitno za nekoga zelo visoka pokojnina? Ja, to je dejstvo. Jaz ne razumem. Potem se pa popravite in povejte, da ni res, da daje samo tistim z zelo visokimi pokojninami. Potem pa to povejte slovenskim upokojencem. Vsi, ki imajo pokojnino 550 evrov in več, bodo po vašem predlogu dobili letni dodatek nižji, kot je bil leta 2011. To je dejstvo. To je dejstvo. Ali je to visoka pokojnina ali je to nizka pokojnina? Ne drži.

Zame ne drži. Zame ne drži, da moj amandma daje samo tistim, ki imajo zelo visoke pokojnine. To je trdil nekdo drug oziroma to je trdila poslanka iz Poslanske skupine Desus. To so njene besede. Daje tistim, ki imajo od 550 evrov in 1 cent, nekaj več kot 20 evrov, vsem ostalim pa toliko več. To so številke. S številkami je treba biti natančen.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima ministrica za finance mag. Mateja Vrničar Erman, potem pa dam besedo še vam.

Izvolite, ministrica.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Želela bi se opredeliti do predloga amandmaja k 69. členu Predloga zakona o izvrševanju proračunov, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratične stranke.

Predlaganega amandmaja ne more podpreti v imenu vlade. Predlagani pomeni približno 350 milijonov nižje prihodke državnega proračuna. Na včerajšnji razpravi o proračunu za leto 2018 in leto 2019 pa moram ugotoviti, da nisem zasledila nobenega amandmaja, ki bi zniževal odhodke državnega proračuna za ustrezen znesek, tako da bi še naprej lahko govorili o tem, da so proračunski dokumenti skladni z zakonom, z Zakonom o fiskalnem pravilu in z ustavo.

Glede časovnosti in trajnost pa naj še enkrat opozorim, da je že v programu stabilnosti za leto 2013 bil dvig stopenj DDV opredeljen kot strukturni ukrep, torej trajni. Res pa je, da je bil izvršen skozi novelo oziroma skozi Zakon o izvrševanju proračunov in šele naknadno prenesen v Zakon o davku na dodano vrednost. Trajnost enega ali drugega pristopa je pa enaka. Zakone sprejemate v Državnem zboru in veste, koliko časa traja, da lahko posamezen zakon spremenite.

V drugem delu, ki govori o cestnini, pa predloga amandmaja posega z nepredvidljivimi finančnimi posledicami v prihodke družbe DARS. Cestnina ni javnofinančni prihodek, ampak je neposredni prihodek družbe DARS, namenjen vzdrževanju avtocest in pa zagotavljanju finančne vzdržnosti družbe kot nosilca pomembnega dela dolga sektorja država. Če onemogočimo z posegi v prihodke te družbe, da bi družba sama s svojimi prihodki redno odplačevala najete kredite za izgradnjo avtocestne križa, bi to pomenilo, da mora z garancijo poseči država oziroma državni proračun. Poleg tega naj opozorim, da je cesta nadomestilo za uporabo avtocest oziroma cestninskih cest, širše rečeno, in zaradi tega mora višina cestnine odražati uporabo teh javnih dobrin, kar pa seveda ne moremo meriti s tem, ali ima posamezen lastnik avtomobila vzdrževane družinske člane ali ne.

Skratka, ne v prvem ne v drugem delu predlaganega amandmaja Vlada ne more

podpreti zaradi vpliva na državni proračun in zaradi nepredvidljivega vpliva na družbo DARS. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Ministrica, samo centimeter vašega zlatega tira bi pocenili pa bi ta denar dobili notri, obe postavki, ki ju predlagamo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Julijana Bizjak Mlakar. Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa.

Ne bi sicer nadaljevala tiste nesmiselne interpretacije, ki je bila podana, ker namreč, kadar se na usta polaga besede, za katere se ve, da jih ni noben poslanec Desusa nikoli izrekel, je pač nesmiselno se o tem sploh pogovarjati, ker namreč mi smo vedno rekli, da mora biti najnižja pokojnina vsaj 1 evro višja, kot pa je prag tveganja revščine. Sicer pa si vedno prizadevamo za višje pokojnine.

Pri tem bi želela povedati tudi to, da nekako ugotavljamo oziroma vsaj sama, da je krivična tudi formula usklajevanje pokojnin in tudi zaradi tega pokojnine realno padajo. V stranki Desus si bomo seveda tudi naprej še prizadevali in tudi vztrajali na tem, da se poleg usklajevanja pokojnin vsako leto izvajajo tudi izredna usklajevanja pokojnin, s čimer smo že začeli in tudi predvidevamo, da se bo to dogajalo tudi v letu 2018, no, ampak da bi se tudi ta formula spremenila na ta način, torej da bi dobroti gospodarske rasti, da bi v večji meri lahko tudi upokojeni bili deležni. Tako upam, da nam bo uspelo še naprej in še v večji meri, torej da bodo imele tudi druge stranke posluš za te potrebe, in da bomo lahko v večji meri tudi za vse ostale ljudi, ki nimajo takšnega vpliva v družbi, dosegli kaj več, še več. Seveda je pa vse odvisno od števila glasov, od števila poslancev, od števila ministrov in od te moči, ki jo pa posameznim poslanskim skupinam dajo volivci. Ker volivci pač določijo, koliko bo posameznih poslancev, in na koncu seveda je celoten proračun vedno odraz moči, ki jo ima posamezna politična stranka glede na tisto, kar je dobila na samih volitvah. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Če bi nam res bilo vsem skupaj iskreno mar, da se pokojnine zvišajo, ne bi polresnic, laži že štiri dni, dva dni na odboru in drugi dan na plenarni seji, ponavljali in zavajali ljudi. Ampak, lepo prosim, tukaj ustavimo, kaj je kdo rekel, česa ni rekel, kaj bi kdo naredil. Osebnostno vam povem, jaz bom takrat zadovoljen – pa vprašanje, če bom, če ne

bom še kaj več hotel –, ko bo najnižja pokojnina visoka toliko, kolikor je potrebnih sredstev, da človek ne tvega socialne izključenosti.

Zdaj pa še res mogoče samo beseda ali dve o teh razredih. Mi ocenjujemo, da je v vsakem kaskadnem modelu, v vsakem kaskadnem sistemu, ko je več razredov, vedno tveganje, da nekdo, ki ima en evro več, nekdo, ki ima en evro manj ali pa tudi manj kot evro, da zapade v drugi razred.

Spoštovane kolegice Bratušek dobro ve, ker je delala na finančah, delala v sektorju za proračun, da so podobne težave bile tudi in so še verjetno tudi pri otroških dodatkih, katere bomo imeli zopet po starem, po novem, kakorkoli hočete, 8 razredov. Tudi tam je vprašanje, ali je pravično, vedno nekdo izpade, vedno se komu zgodi takšna ali drugačna krivica. V končni fazi, mi ocenjujemo, in to je naše trdno prepričanje in ga je tudi posvojila, na koncu sprejela Vlada, ki nam predlaga v glasovanje tak zakon o izvrševanju proračuna, kjer je pet razredov, ker ocenjujemo, da je bolj pravično, ker mi smo pač vedno na strani tistih in je večji akcent, večji poudarek tam, kjer je socialna stiska večja. Enostavno si bomo bolj prizadevali, da tisti, ki imajo nižje, najnižje pokojnine, dobijo večji znesek, tisti, ki imajo pa za spoznanje višje, pa še ne zadosti visoke pokojnine, pač kakšen evro pri regresu oziroma letnemu dodatku manj. Seveda pa bomo zelo pozorni pri novi pokojninski reformi, pri Beli knjigi, da ne bodo šle zadeve v neslutene razsežnosti, da se še bolj ne bo zašraufalo tistih, ki se bodo v naslednjih letih ali desetletjih upokojevali, in tukaj računamo na vašo podporo.

Kot pa je kolegica Bizjakova načela, seveda formula za obračun pokojnin pa je tista ključna, ki vsa ta leta znižuje penzije.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Alena Bratušek, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala.

Da ne bo ostalo v zraku, bom zdaj konkretno povedala. Skratka, po vladnem predlogu upokojenci, ki imajo pokojnino v znesku od 550 evrov naprej, dobijo 210 evrov. Po predlogu amandmaja, ki sem ga vložila, bi dobili 270 evrov. To so pa dejstva. Res, populizem nima meja, ampak pri konkretnih stvareh, pri konkretnih številkah pa potem zmanjka besed. Še enkrat, tudi upokojenci s 550 evri verjetno ne živijo najbolje in bi jim teh 60 evrov prišlo še kako prav, če že govorimo o socialni pravičnosti, ki jo zdaj tukaj poslušamo že dva dni. Ja, Vlada se je odločila tako, Vlada skupaj z Desusom se je odločila tako. Pravico imate in seveda to izpeljite tako, kot ste si zastavili. Jaz pa več kot vložiti amandmaja v tem trenutku pač nisem mogla.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Postopkovno mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Spoštovani gospod podpredsednik, dejstvo je, da naša poslanska skupina ne more več odgovarjati na to trditev, ker namreč to, kar je povedala poslanka Bratuškova, nič ne dokazuje, vendar pa na te njene trditve ne moremo odgovarjati, in prosim, če lahko drugič opozorite, da naj ne dela tega, ker je to nekorektno. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Preden dam postopkovno dr. Trčku, spoštujem vaše mnenje, mag. Julijana Bizjak Mlakar, ampak čas se vam je iztekel, medtem ko mag. Alenki Bratušek pa ne, zato je on uporabila seveda to možnost legitimno.

Dr. Franc Trček, izvolite. Imate postopkovno. Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Bližamo se volitvam. Kot sem že razlagal, 37 % volilnega telesa so upokojenke in upokojenici. Razumem interese političnega prečjenja tako gospe Bratušek, ki išče svoj prostor, da obstane v politiki, kot Desusa in kogarkoli drugega, tretjega. Ampak moj prvi postopkovni predlog bi bil, da se nehamo delati norcev iz upokojenk in upokojenecv.

Drugi postopkovni predlog bi pa bil, da po treh letih in pol, skoraj, poslanke in poslanci, pa zlasti tisti, ki ste že kakšen mandat bili v politiki, veste, kako je z napovedjo časa. Kar me tudi žalosti, ker sem navsezadnje iz Maribora, pa danes se vam ne da delati, pa bomo spet nekje prekinili, pa jutri bomo glasovali in tako naprej. Taki ljudje ne bi smeli biti v politiki, ker ne znajo upravljati niti s časom, čas je pa tudi denar. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Razprava mag. Alenka Bratušek. Uroš Prikl, ste želeli postopkovno?

Mag. Alenka Bratušek, imate besedo. / oglašanje iz dvorane/

Izvolite, mag. Alenka Bratušek, imate besedo.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Upam, da imamo še vedno samo enega, ki koordinira delo v Državnem zboru.

Dejstvo je, da država razpolaga z bistveno več denarja. Dejstvo je, da ste se odločili, da pri upokojenih še vedno varčujete. In tretje dejstvo je, da pač s tem amandmajem lahko eno majhno stvar popravimo. To ni noben populističen amandma, ker upokojenecem ne obljubljam tisoč evrov pokojnine. Ne! Za razliko od neke druge stranke, govorim samo, da pojdemo na tisto, kar je bilo pred krizo. Se pravi, izplačilo regresa v dveh zneskih in dajmo tudi upokojenecem, ki imajo nizko pokojnino, 550 evrov, nekaj več. Nekaj več. To je vse.

Tisti, ki govorite o populizmu, si pa najprej sami pred sebe postavite ogledalo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa vsem razpravljavkam in razpravljavcem.

Vidim, da interesa več ni, zato zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje z Državnega zbora odločali v četrtek, 16. novembra ob 9. uri.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **25. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer državni sekretarki na Ministrstvu za javno upravo mag. Ksenija Klampfer.

Izvolite, imate besedo.

MAG. KSENIJA KLAMPFER: Spoštovani, hvala za besedo!

Z Zakonom o državnem odvetništvu je bilo ustanovljeno Državno odvetništvo Republike Slovenije kot državni organ, ki je pri upravljanju svojih nalog in pristojnosti samostojen in avtonomen v skladu z določbami tega zakona. Državno odvetništvo privzame vse pristojnosti, ki zakon določa za Državno pravobranilstvo, pravice in obveznosti, funkcionarje in javne uslužbence, zaposlene v Državnem pravobranilstvu. Glede na avtonomnost in samostojnost novega državnega organa, ki bo opravljal strokovne naloge na področju varstva premoženjskih in drugih pravic in interesov države prek pravnega zastopanja v sodnih in drugih organih, se s spremembo tretjega odstavka 13. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki določa način uvrščanja delovnih mest oziroma nazivov v plačne razrede, predlaga, da se tudi delovna mesta oziroma nazive v Državnem odvetništvu uvršča s splošnim aktom, upošteva je uvrstitev primerljivih delovnih mest in nazivov plačne skupine C v kolektivni dejavnosti.

Zakon o državnem odvetništvu, ki se začne uporabljati 20. novembra 2017, je spremenil strukturo zaposlenih, tako da bosta funkcionarja Državnega odvetništva le še generalni državni odvetnik in namestnik generalnega državnega odvetnika, državni odvetniki in višji državni odvetniki pa bodo javni uslužbenci. S tem se usklajujejo tudi določbe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Predlog sprememb Zakona o sistemu plač v javnem sektorju zaradi novoustanovljenega organa Državnega odvetništva je bil predstavljen na sejah pogajalske skupine, in sicer 18. septembra, 25. septembra in 23. oktobra 2017. Sindikati javnega sektorja so predlagali, da bi

usklajevanje sprememb zakona potekalo, potem ko bodo končana pogajanja o odpravi anomalij pri uvrščanju delovnih mest in nazivov v plačnem sistemu javnega sektorja. Sindikati so predlagali, da bi se dodale tudi spremembe, in sicer 3.a člena, 14. člena, 19. člena, 20. člena ter 32. člena zakona, ki bi morale biti še predmet usklajevanj.

Glede na to, da so pogajanja o odpravi anomalij za delovna mesta, uvrščena nad 26. plačni razred, še v teku, uveljavitev novele Zakona o sistemu plač v javnem sektorju pa je nujna, ker se Zakon o državnem odvetništvu začne uporabljati 20. novembra 2017, usklajevanje predloga zakona s sindikati javnega sektorja šele po odpravi anomalij oziroma usklajevanje dodatnih predlogov časovno ni sprejemljivo.

Glede na navedeno Državnemu zboru predlagamo, da predlog zakona potrdi. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku mag. Dušanu Verbiču.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Predstavnik izvršilne veje oblasti, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 59. nujni seji dne 10. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

V poslovniškem roku so amandmaje vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD.

Predstavniki predlagatelja, minister za javno upravo, je podal dopolnilno obrazložitev k členom predloga zakona in pri tem poudaril, da gre za nujne spremembe in dopolnitve Zakona o sistemu plač v javnem sektorju zaradi realizacije že sprejetega Zakona o državnem odvetništvu, ki je spremenil status delovnih mest in s tem določanje plač državnih odvetnikov. Zato je v Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju treba zagotoviti ustrezno podlago, in sicer tako, da se lahko z aktom Državnega odvetništva za odvetnike določi dejanska razporeditev delovnih mest. Pojasnil je, da si je predlagatelj prizadeval, da bi dosegel usklajenost s sindikati, vendar glede na številne dodatne zahteve in predloge za uvrstitev v predlog zakona vsebuje predlog zakona le nujne spremembe. O vseh ostalih predlogih sprememb Zakona o sistemu plač v javnem sektorju pa se pogajanja nadaljujejo. Glede pomislekov o dvotimosti sistema je pojasnil, da že iz Zakona o državnem odvetništvu izhaja, da odvetniki s svojim

mandatom zaključijo in potem preidejo v novi način določanja, torej ne gre za dvotimnost, temveč zgolj za prehod iz obstoječega v novi sistem.

Predstavnica Državnega pravobranilstva Republike Slovenije je povedala, da Državno pravobranilstvo podpira predlog zakona in vse predlagane amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je ob predstavitvi pisnega mnenja dejala, da je Zakonodajno-pravna služba podala pripombe k členom predloga zakona. Vse pripombe k materialnim določbam predloga zakona temeljijo na načelnem opozorilu, da je treba pri uvrstitvi Državnega odvetništva slediti enotnemu pristopu, ki bo zagotavljal doslednost in s tem varoval ustavno načelo enakosti. Prav tako ugotavlja, da so pripombe s predlaganimi amandmaji poslanskih skupin SMC, Desus in SD upoštevane. Povedala je, da je posledično s predlaganim amandmajem spremenjena tudi prehodna določba, tako popolnoma sledi sedmemu odstavku 95. člena Zakona o državnem odvetništvu in tudi končna določba, po kateri datum začetka uporabe sovpada z datumom začetka veljavnosti.

V nadaljevanju je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih tudi sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so sprejeti amandmaji vključeni. Dopolnjen predlog zakona je tako sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke moderne centra, zanjo gospa Anita Koleša. Izvolite.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani predstavniki Vlade, drage kolegice, kolegi, lep pozdrav!

Letos smo z zakonom ustanovili Državno odvetništvo kot državni organ, ki je pri upravljanju svojih nalog in pristojnosti samostojen in avtonomen in ki opravlja strokovne naloge na področju varstva premoženjskih ter drugih pravic in interesov države preko pravnega zastopanja v sodnih in drugih postopkih pred domačimi tujimi mednarodnimi sodišči ter arbitražami. Državno odvetništvo je prevzelo vse pristojnosti, ki jih zakon določa za državno pravobranilstvo, pravice in obveznosti, funkcionarje in javne uslužbenke, zaposlene v Državnem pravobranilstvu. V Državnem odvetništvu bodo tako delovali generalni državni odvetnik in njegov namestnik ter višji državni odvetniki,

državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike.

Zakon je spremenil strukturo zaposlenih tako, da bosta funkcionarja državnega odvetništva le še generalni državni odvetnik in njegov namestnik. Če so bili pravobranilci državni funkcionarji z osemletnim mandatom, bodo državni odvetniki in višji državni odvetniki javni uslužbenci, zaposleni za nedoločen čas. Ker je zakon spremenil status delovnih mest in s tem določanje plač državnih odvetnikov, je potrebno v Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju zagotoviti ustrezno pravno podlago za to, da se lahko določi dejanska razporeditev delovnih mest in s tem pripadajočih plačnih razredov. S spremembo določb, ki določajo način uvrščanja delovnih mest oziroma nazivov v plačne razrede, je določeno, da se tudi delovna mesta oziroma nazivi v Državnem odvetništvu uvrščajo s splošnim aktom, upošteva je uvrstitev primerljivih delovnih mest in nazivov plačne skupine C v kolektivni pogodbi dejavnosti. Tako je vzpostavljena enka ureditev, kot je že uveljavljena za druge samostojne in neodvisne državne organe.

Zaradi predvidenega postopnega prehoda na novo ureditev bodo finančne posledice predlaganega zakona nastajale postopno in v obdobju nekaj let. Državni pravobranilci in pomočniki državnih pravobranilcev, ki so bili imenovani po določbah Zakona o državnem pravobranilstvu, bodo do konca svojih osemletnih mandatov ohranili doseženi plačni razred. Ko bodo torej pravobranilci svoj mandat zaključili, bodo prišli v nov način določanja plač oziroma plačnih razredov.

Vlada je predloženo novelo v postopek sprejemanja posredovala pozno, a za zamudo obstajajo objektivni razlogi. Minister za javno upravo je predlagane rešitve pravočasno predstavil sindikatom javnega sektorja. Sindikati so predlagali, da bi usklajevanje sprememb zakona potekalo potem, ko bodo končana pogajanja o odpravi anomalij pri uvrščanju delovnih mest in nazivov v plačnem sistemu javnega sektorja. Glede na to, da so pogajanja o odpravi anomalij za delovna mesta uvrščena nad 26. plačni razred še v teku, ni bilo več mogoče čakati, da bi dosegli usklajenost glede na številne dodatne zahteve in predloge. Zato ta novela vsebuje le nujno spremembo, ki je potrebna zaradi sprejetega Zakona o državnem odvetništvu oziroma vključitve državnih odvetnikov v sistem javnih uslužbencev.

Predlog zakona bomo v Poslanski skupini SMC podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Anja Bah Žibert bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Pred nami je predlog sprememb Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Gre za predlog sprememb, ki so pravzaprav posledica sprejetja nedomišljenega in spornega Zakona o državnem odvetništvu, ki se bo začel uporabljati 20. novembra, torej že čez nekaj dni. Vladni pristop, da se vezana zakonodaja sprejema tik pred zdajci, je neodgovorno početje, saj je velika verjetnost, da so predlagane rešitve nedorečene in posledično lahko pomenijo dodatne težave. Glede na to, da so na eni strani posamezni ministri te vlade videli rešitev stanja za določene skupine zaposlenih izhod iz sistema plač v javnem sektorju, pa je minister za pravosodje ravnal ravno nasprotno in je državne pravobranilce uvrstil med državne uradnike in jih povsem podredil. Videti je, da je pri tej vladi odpovedala vsa logokracija in se deluje izključno še interesno. Zakonu o odvetništvu je že takrat nasprotovala vsa strokovna javnost, Državni svet, opozorila pa so prišla tudi s strani Zakonodajno-pravne službe. Današnji zakon tudi nima soglasja v bistvu sindikatov. V Slovenski demokratski strani menimo, da bi državni pravobranilci morali ostati zastopniki javnega interesa, ne pa podaljšana roka države. Ostati bi morali neodvisni strokovnjaki, ki morajo voljo države v sodnih in upravnih postopkih oblikovati in izražati v skladu s pravom, le tako se lahko varuje in krepi pravna država.

Na zahtevo ministra je Zakon o državnem odvetništvu vzel dosedanji status in spremenil tudi strukturo zaposlenih. Ukinila se je samostojnost Državnega pravobranilstva in ga v novi preobleki podreja ministru, ki je politični funkcionar. Očitno minister za pravosodje in ta vlada menita, da namesto državnih pravobranilcev oziroma po novem državnih odvetnikov potrebujemo zgolj neke pooblaščenke, ki bodo vedno sledili navodilom in interesom države do konca vseh postopkov in to ne glede na to, ali so utemeljeni v pravu ali ne. Državni pravobranilci ne bi smeli nikoli postati zgolj neki pooblaščenki, temveč bi morali ostati tudi tako imenovana vest države, državo bi morali tudi usmerjati po poti prava in jo opozarjati na morebitne odklonske odločitve, ki jih je treba sanirati. Tega sedaj ne bo več, ker postaja izključno podaljšana roka ministra. Odslej bodo tako višji državni odvetniki in državni odvetniki oziroma prej pravobranilci, javni uslužbenci, zato moramo posledično danes obravnavati predlog sprememb Zakona o sistemu plač v javnem sektorju.

Glede na to, da Zakon o državnem odvetništvu stopi v veljavo, kot sem že povedala, čez nekaj dni, je sedaj potrebno ta zakon na hitro in horuk spremeniti in rešiti status državnih pravobranilcev, zato mu seveda v Slovenski demokratski stranki ne moremo nasprotovati, ostajajo pa številni pomisleki in zagotovo se bomo s to problematiko v prihodnosti se srečevali.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Peter Vilfan bo predstavil stališča Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Poslanke in poslanci smo meseca februarja sprejeli Zakon o državnem odvetništvu, s katerim se med drugim spreminja status pravobranilcev z izjemo generalnega državnega odvetnika in njegovega namestnika v status javnih uslužbencev. Prav to je razlog, da imamo danes na poslanskih klopeh Predlog zakona o spremembah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki ustrezno uvršča državne odvetnike v sistem javnih uslužbencev.

Kot smo povedali že ob sprejemanju Zakona o državnem odvetništvu, smo v Poslanski skupni Desus mnenja, da je bil prejšnji sistem na področju pravobranilstva zastarel, pričakovanja pa so danes drugačna, na to kažejo tudi medijsko razvpiti primeri. Ob izgubah milijonov davkoplačevalskega denarja je nerazumljivo, kako za takšne posledice nihče ne odgovarja; še več, videti je celo, kot da so pravobranilci v svojem položaju popolnoma nedotakljivi. Lahko bi utemeljeno rekli, da je prav zaradi pomanjkanja nadzornih mehanizmov nad delovanjem državnega pravobranilstva na pleča državljan in državljanov padlo kar nekaj milijonov evrov. Dejstvo je, da je več deset sodnikov in državnih tožilcev v zadnjih letih izgubilo službo zaradi disciplinskih postopkov, medtem ko ta številka pri pravobranilcih ostaja na ničli. Povedati moramo, da so na seji matičnega odbora spremembe zakona, o katerem danes razpravljamo, podprli tudi predstavniki pravobranilstva.

V Poslanski skupini Desus smo, kot že rečeno, navedeno spremembo statusa pravobranilcev pozdravili in zato tudi podpiramo pravno podlago za ureditev sistematizacije in uvrstitve delovnih mest za državno odvetništvo. Prepričani smo namreč, da se bo s tem preprečilo morebitno politično kadrovanje, saj je po starem sistemu pravobranilce imenovala kar vlada sama. Velja spomniti, da so bili nekateri pravobranilci imenovani celo na zadnjih sejah vlade. Po novem pa jih ne bo imenovala vlada, ampak se jih bodo lahko prijavi na razpise po pravilih za javne uslužbence in, kar je bistveno, o njihovi primernosti bo odločala posebna strokovna komisija.

V Poslanski skupini Desus vsekakor to spremembo podpiramo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala, podpredsednik, za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Socialni demokrati bomo predlog novele Zakona o sistemu plač podprli. Rešitve se nanašajo na nujno ureditev plač državnih odvetnikov. Rok za ureditev se izteče 20. novembra tega leta, torej čez pet dni.

Pred sprejetjem Zakona o državnem tožilstvu so imeli državni pravobranilci status funkcionarja. Z novim zakonom sta funkcionarski status obdržala le vodja državnega odvetništva in njegov namestnik, vsi ostali bivši pravobranilci, po novem državnem odvetniki, pa postanejo javni uslužbenci. Zato je nujno treba prilagoditi tudi njihov plačni sistem.

Socialni demokrati menimo, da celotna obrazložitev predlagatelja te novele ni povsem na mestu, še posebej ne v delu, ko se obrazložitev nanaša na neuspešno pogajanje s sindikati v nekaterih drugih, a za javne uslužbence pomembnih zadevah, ki se nanašajo na odpravo plačnih anomalij. Sprememba položaja državnih pravobranilcev iz funkcionarskega statusa v status javnega uslužbenca, razen vodstva organa, je bil eden od ciljev Ministrstva za pravosodje in Vlade že vrsto let. To se je napovedovalo seveda že nekaj časa, končno odločitev smo sprejeli aprila 2017. Prav bi bilo, da bi se plačni sistem državnih odvetnikov začel urejati takoj po sprejetju Zakona o državnem odvetništvu in ne, da se je čakalo na skrajni rok za njegovo uveljavitev. Hvala lepa za besedo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS NSi): Danes obravnavamo, lahko rečemo, manj zahtevno spremembo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, saj gre za dejansko razporeditev delovnih mest državnih odvetnikov, ki bodo svoje delo opravljali v skladu z nedavno sprejetim Zakonom o državnem odvetništvu. Državno odvetništvo Republike Slovenije prevzema vse pristojnosti, ki jih je imelo državno pravobranilstvo, vendar pa drugače določa strukturo zaposlenih. Status funkcionarjev obdržita le generalni državni odvetnik in njegov namestnik, ostali državni odvetniki in višji državni odvetniki pa so postali javni uslužbenci. Gre torej le za eno nujno izvedbeno usklajitev, za kaj več v tem trenutku Vlada še ni dosegla usklajenosti s sindikati.

V Novi Sloveniji menimo, da je celoten plačilni sistem v javnem sektorju potreben določenih korekcij z vidika primerljivosti posameznih nazivov, poklicev in poklicnih skupin, upoštevajoč njihovo zahtevnost, odgovornost, pa tudi delovne obremenitve. Naj na tem mestu izpostavimo skupino poklicnih gasilcev. Gre za plače 122 od skupno 665 poklicnih gasilcev, kar na letni ravni predstavlja 150 tisoč evrov. To je znesek, zaradi katerega Vlada in Sindikat poklicnega gasilstva ne najdeta skupnega jezika. Prav tako niso

končana pogajanja za odpravo anomalij nad 27. plačilnim razredom. Po prepričanju Nove Slovenije je obstoječi plačni sistem tudi izrazito destimulativen za dobre uslužbenca. Njihova plača je namreč odvisna zgolj od uvrstitve v naziv in plačni razred, ne glede na izkazane delovne rezultate. Če želimo učinkovitejšo javno upravo, bo potreben bistven premik v tej smeri. Na potrebne ukrepe v smeri učinkovitejšega javnega sektorja opozarja tudi vrh slovenskega gospodarstva. Ob obravnavi predloga rebalansa proračuna za naslednje leto in predloga proračuna za leto 2019 Vlada oziroma posamezni ministri niso predstavili nobenih konkretnih ukrepov na področju plač in plačnega sistema.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanski demokrati bomo predlog sprememb Zakona o sistemu plač v javnem sektorju podprli, hkrati pa pričakujemo od Vlade in vladne koalicije ukrepe za učinkovitejši javni sektor tudi na področju sistema plač.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica. Izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav!

Predlog zakona o spremembah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju se sprejema po nujnem postopku. V Levici smo že na Kolegiju predsednika Državnega zbora pojasnili, zakaj nujnega postopka in s tem tudi zakona ne moremo podpreti. Vlada namreč pravi, da se s sprejetjem zakona, ki ga imamo pred sabo, po nujnem postopku preprečuje nastanek težko popravljivih posledic za delovanje države. Ampak treba se je vprašati, zakaj naj bi nastale te težko popravljive posledice. Odgovor je enostaven: ker Vlada v pol leta ni pripravila tega, eno stran dolgega zakona. Zakon se namreč sprejema zato, ker je bil aprila letos sprejet Zakon o državnem odvetništvu. Ta je preoblikoval Državno pravobranilstvo v Državno odvetništvo, sprememba Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki ga obravnavamo danes, pa je potrebna ravno zaradi tistega prejšnjega zakona in preoblikovanja organa. Zakon je torej potreben zaradi spremembe, ki je bila sprejeta pred sedmimi meseci, veljati pa bo začela 20. novembra. V najboljšem primeru bo današnji zakon stopil v veljavo vsaj pet dni prepozno. S strani Vlade smo dobili pojasnili, da je to nastalo zaradi tega, ker se je želelo v zakon vključiti še druge določbe, glede katerih pa ni bil dosežen konsenz s sindikati javnega sektorja. Kot je že ustaljena praksa, je torej Vlada z argumentom nujnosti sindikate stiskala v kot do zadnjega trenutka in take prakse so v tem mandatu že stalnica. S sprejetjem zakona Vlada zavlačuje, nazadnje pa jih predlaga po nujnem postopku. Če kdo potem nasprotuje ali pa zahteva veto ali pa celo referendum, pa je takoj obtožen, da je neodgovoren in da škodi državi. Tako je bilo pri

drugem tiru, tako je bilo, konec koncev, pri Magni. Obakrat je Vlada sama popolnoma prepozno sprejela rešitve, tisti, ki so iz ekoloških ali drugih razlogov rešitvam Vlade nasprotovali, pa so bili obtoženi malodane državnega izdajstva.

V Levici nasprotujemo takemu obujanju demokratičnih standardov, ki v tej državi vladajo, zato bomo nasprotovali tudi sprejetju tega zakona po nujnem postopku. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v četrtek, 16. novembra, v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 35. točki dnevnega reda oziroma ob 9. uri.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **35. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O FINANCIRANJU OBČIN.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer državnemu sekretarju na Ministrstvu za javno upravo dr. Nejc Brezovarju.

DR. NEJC BREZOVAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Razlogi za spremembo Zakona o financiranju občin so sledeči. Prvič, temeljijo na dolgoletnih analizah učinkov veljavnega zakona na obstoječi sistem financiranja občin; temeljijo na sprejeti strategiji Vlade Republike Slovenije o nadaljnjem razvoju lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020; med drugim temeljijo tudi na odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije iz novembra 2016, ki je razveljavila Pravilnik o določitvi podprogramov, ki štejejo za izračun preteklih izdatkov občin in posledično pri določitvi povprečnine; temeljijo pa tudi na reviziji Računskega sodišča Republike Slovenije iz junija 2017, ki je izrecno zahtevalo bolj natančno opredelitev postopka pri določanju višine povprečnine in upoštevanje fiskalnega pravila pri določanju le-te.

Ključne spremembe, ki jih prinaša novela, so naslednje. Predlog zakona vsebuje spremembe in dopolnitve, s katerimi se pri postopku določanja povprečnine črta inflacija iz preteklih let. Novela jasno in pregledno določa postopek določitve povprečnine in upošteva okvir za pravo proračunov sektorja država na

podlagi zakona, ki ureja fiskalno pravilo. Predlog sledi reviziji Računskega sodišča Republike Slovenije, ki ocenjuje, da je sedanje besedilo člena dvoumno in omogoča različne razlage ter ne upošteva splošnih javnofinančnih razmer v državi. V 13. členu se spreminjajo uteži pri izračunavanju primerne porabe občin, da bi se odpravila neskladja med strukturo stroškov in vrednostjo uteži, pomembnih za ugotovitev primerne porabe zaradi demografskih značilnosti občin. Večletne analize zaključnih računov slovenskih občin kažejo na premosorazmerje med številom prebivalcev in višino stroškov. Novi izračun tako sledi večji obremenitvi občinskih proračunov občin z velikim številom prebivalcev, še posebej mlajših od 6 let in starejših od 75 let. Spremenjeni 20. člen določa zakonski okvir sredstev v deležu od skupne primerne porabe za sofinanciranje občin za uresničevanje pravic avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti in daje podlago za sprejetje uredbe, s katero bodo določena merila za porazdelitev sredstev med občinami. Novela 26. člena Zakona o financiranju občin pa spreminja določbo o sofinanciranju skupnih občinskih uprav. Namen predlagatelja je optimizirati število skupnih občinskih uprav z minimalnim številom vključenih občin in obogatiti nabor nalog, ki jih opravlja skupna občinska uprava in sofinancira država – torej najmanj tri občine in najmanj tri naloge, skupni nabor možnih nalog pa se povečuje s petih na enajst.

Predlagatelj je z novelo v celoti sledil reviziji Računskega sodišča Republike Slovenije iz junija 2017 in že omenjeni odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije iz novembra 2016.

V drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu so bili sprejeti amandmaji, ki so deloma posledica mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora Republike Slovenije, dva amandmaja pa sta bila sprejeta na predlog poslancev narodnih skupnosti, ostalih šest pa na predlog Združenja občin. In sicer: dopolnitve členov, ki se nanašajo na 23. člen veljavnega zakona glede sofinanciranja investicij; dopolnitev člena, ki določa rok za oddajo novih predlogov za investicije, se določa po novem 31. avgust tekočega leta; sprememba 8. in 10. člena novele, ki se nanaša na sofinanciranje skupnih občinskih uprav – amandmaja namreč črtata zgornjo omejitev višine sredstev, namenjenih za sofinanciranje le-teh; sprememba tretjega odstavka 3. člena, ki pri določitvi višine povprečnine poleg makroekonomskih okoliščin javnih financ upošteva tudi višino dohodnine, ki pripada občinam, in zadnji amandma, ki določa prehodno obdobje, v katerem bom do leta 2024 dosegli zakonsko predvidenih 6 % nepovratnih sredstev za investicije.

Skladno s prvim odstavkom 138. člena Poslovnika Državnega zbora predlagam, da Državni zbor opravi tretjo obravnavo predloga zakona že na tej seji in predlog zakona podpre. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora mag. Dušanu Verbiču.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Državni sekretar s sodelavci, poslanka in nekaj poslancev, prav lep pozdrav!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 30. seji dne 25. 10. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah Zakona o financiranju občin, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada dne 30. 6. 2017. Na zahtevo skupine poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom je Državni zbor na 33. seji dne 26. 9. 2017 o predlogu zakona opravil splošno razpravo in sklenil, da je primeren za nadaljnjo obravnavo.

V poslovnem letu so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD, kot tudi Poslanska skupina SDS ter Poslanska skupina Levica. Predstavnik predlagatelja, minister za javno upravo, je v dopolnilni obrazložitvi o členu povedal, da je bil predlog zakona podrobno usklajevan s predstavniki Združenja občin. Ključne spremembe predloga zakona pa so: preprečevanje zniževanja osnov za izračun višine povprečnine zaradi inflacije, bolj jasno določen postopek za izračun povprečnine, kar je bila izrecna zahteva Računskega sodišča, sprememba uteži pri izračunavanju primerne porabe občin, sprememba določbe o sofinanciranju občin na območjih, kjer biva italijanska in madžarska narodna skupnost, sprememba določbe o sofinanciranju skupnih občinskih uprav, da bi se spodbudilo sodelovanje občin in bolj racionalno delovalo, določitev zgodnejšega skrajnega roka za predloge sprememb načrtov porabe pri sofinanciranju občinskih investicij s 15. septembra na 15. avgust tekočega leta.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je dajala, da so na podlagi mnenja njihove službe pripravljene amandmaji poslanskih skupin SMC, Desus in SD te določbe jasneje opredelili, hkrati pa so podani tudi amandmaji k prehodnim določbam, ki prav tako vsebujejo vsebine, vezane na financiranje občin.

Predstavnik Državnega sveta je povedal, da Državni svet ne podpira predloga zakona, in opozarja, da je bil predlog zakona vložil v zakonodajni postopek brez resnejše uskladitve z združenji občin. Državni svet opozarja, da je bil predlog zakona predložen v ta postopek brez uskladitve, kot omenjeno, in pričakuje, da se v sistem financiranja občin ne bo posegalo brez predhodno opravljenih analiz.

Predsednik Združenja občin Slovenije je povedal, da predstavlja Zakon o financiranju občin enega od stebrov delovanja lokalne

samouprave, in izrazil mnenje, da je veljavni zakon dober. Dejal je, da nekatere predlagane spremembe niso usklajene in v precejšnji meri rahljajo sistem avtonomnosti in stabilnosti financiranja občin. Predstavniki Skupnosti občin Slovenije je izrazil pomisleke glede predloga zakona, še posebej glede spremembe 12. člena, ki določa izračun povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog in določitev povprečnine.

Predstavniki Združenja mestnih občin Slovenije je poudaril, da predlog zakona vsebuje le parcialne rešitve, iz sporočila Računskega sodišča na temo financiranja občin pa jasno izhaja, da je sistem potreben celovitejših sprememb.

Na postavljena posamezna vprašanja koalicijskih in opozicijskih poslancev pa je minister Koprivnikar pojasnil, da že veljavni zakon vsebuje mehanizem izravnave, in sicer da je to solidarnostna izravnava. Predlog zakona pa naslavlja potrebo po upoštevanju demografskih sprememb v občinah; tako staranje prebivalstva kot velikega števila predšolskih otrok, ki sta še posebej pereči problematiki v nekaterih občinah.

Državna sekretarka na Ministrstvu za finance je glede uvedbe prehodnega obdobja pri zagotavljanju sredstev občin za sofinanciranje investicij v tem obdobju pojasnila, da gre za investicijski transfer, v prehodnem obdobju pa se bo pokazalo, v kateri meri je taka rešitev uporabna in uporabljena.

V nadaljevanju je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter zavrnil amandmaje poslanskih skupin SDS kot Levice. Tako je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval o členih in jih tudi sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ker je zbor na 33. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni mogoča.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 13. 11. 2017.

V razpravo torej dajem 3. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati?

Gospod Tomaž Lisec, imate besedo. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo. Spoštovana predstavnika ministrstva, kolegi, kolegice!

Ko smo dobili v Državni zbor predlog zakona o financiranju občin, je v drugem odstavku napisano, citiram: »Analize so pokazale, da je v prihodnje treba izboljšati sedanji model izračuna povprečnine« in tako naprej. Ko smo spraševali, kakšne analize, je

zavladala tišina. Ko smo rekli, kako bo to finančno izboljšalo stanje občin glede nato, da vsi želimo, da imajo večje povprečnine, je bila tišina. Zato smo v Poslanski skupini SDS predlagali, da dokler ne dobimo odgovorov, kaj pomeni novi zakon za področje povprečnine za naslednja leta – razen pač za dejstvo, ki ste ga že posredovali občinam z dopisom 10. 10., ko ste napisali, da glede na predlog zakona o izvrševanju proračuna, torej predlog zakona, bo povprečnina v letu 2018 551 evrov in v letu 2019 v višini 558. Vi pošljete dopis občinam, imamo pa v Državnem zboru Zakon o financiranju občin in imamo v Državnem zboru Predlog zakona o izvrševanju proračunov, kjer se določi povprečnina. Zanima me, kaj če bi se poslanci enkrat postavili po robu Vladi in rekli, zdaj pa, fantje, za trenutek se ustavite in bomo, recimo, dvignili – ne vem, si izmišljujem – povprečnine za leto 2018 na 580 evrov, za leto 2019 pa na primer na 600 evrov. Ampak ne, vi z lahkoto pišete že 10. oktobra občinam dopis glede primerne porabe, dohodnine in finančnih izravnav za 2018 in 2019, kakšno bo stanje. Kot da bi rekli, Državni zbor naj sprejema, kar bo sprejemal, takšno bo stanje. Dejstvo pa je, da vsak župan zastrizhe z ušesi, ko sliši za besedo povprečnina in ko sliši za besedo primerna poraba.

Poleg tega, da nismo dobili nobenih zagotovil, da bo ta izračun povprečnine boljši, torej, da bodo zadeve za občine lažje, smo na drugi strani dobili še v enem izmed predhodnih členov ukinitvev indeksacije. V letu, ko se Vlada hvali, kako je vse boljše, se zniža indeksacija. Potem pa se bo čez kakšnega pol leta, verjetno glede na to, da bomo v letu 2018 v času tako državnozborskih kot pa tudi lokalnih volitev, bo prišla Vlada s kakšnim predlogom zakona in bo, tako kot je danes napovedala za sistem plač v javnem sektorju, prišla s predvolilnim bombončkom. Sedaj jemljete, potem pa boste dali in na koncu se boste hvalili, kaj vse ste dosegli. Važen pa bo le piar učinek, ko boste šli do županov in rekli, to je vlada, ki prisluhne občinam. Dejstva pa so na žalost ravno nasprotna.

Zato nas v Poslanski skupini SDS skrbi poleg tega, da nimamo nobenih konkretnih podatkov, kaj šele analiz, ki bi nas prepričevale, da bo, kot je napisano, novi model izračuna povprečnine boljši, je zaskrbljujoče še drugo stanje. Ko smo želeli na področju primerne porabe, torej Ppi, izvedeti, kaj konkretno bo ta primerna poraba pomenila za občine v letu 2018 in 2019, je očitno dejstvo enako, kot ste ga poslali občinam: imamo predlog zakona o izvrševanju proračunov v Državnem zboru in zadeva je takšna, kot je. Ko sem eksplicitno želel odgovor na vprašanje, kaj pomeni ta malo drugačna formulacija oziroma novi model, ki bolj posega na to, da ločimo občine, ki imajo starostno strukturo malo drugačno, torej da dobijo neke maluse občine, ki imajo več mlajših, ki imajo več starejših tudi na drugi strani, smo

dobili odgovor s strani ministra: »Gospod Lisec, pojdite na spletno stran Ministrstva za finance, pa si tam sami izračunajte.« Ampak, ko sem rekel, okej, bomo videli teh 212 občin, pa tole formulo, bomo videli, kakšen je finančni učinek, vidimo samo tri postavke v tem izračunu koeficientov: število prebivalcev, površina občine in dolžina lokalnih in javnih poti. Nič pa o tem, kaj bo ta starostni ponder pomenil za občino.

Potem ko smo slišali s strani poslanca, ki prihaja iz Ljubljane, kako bo na področju primerne porabe občina Ljubljana dobila 800 tisoč evrov več, in ko na drugi strani v osnutku predloga oziroma predlogov zakona preberemo, da zakon nima finančnih vplivov, se sprašujemo, katere so tiste, zelo verjetno podeželske, manjše občine, ki bodo samo morale pokriti 800 tisoč evrov na račun Ljubljane, verjetno nekaj malega manj za Maribor, za Celje, Koper. Torej, ali bodo manjše občine – vemo, koliko jih je na primer pod 3 tisoč prebivalcev – bile še enkrat udarjene s sprejemanjem zakonodaje, ker gre spet za isto temo: centralizacija na račun manjših podeželskih občin. Zato smo v Poslanski skupini SDS glede na to, da pač ni odprt člen glede primerne uporabe šli vsaj na polovico poti temu, kar predlaga Združenje občin. Združenje občin je že takoj predlagalo, da dokler tisto, kar tudi sami zahtevajo, torej, da so znani izračuni za področje povprečnine, da so znani izračuni za primerno porabo, da se zakona ne obravnava. Kot rečeno, ker imamo odprt samo člen, ki se ukvarja z vprašanjem povprečnine, predlagamo v Poslanski skupini SDS, da se ta člen črta. Upali smo sicer, da bomo imeli možnost, da ta amandma umaknemo, da bomo dobili na poslanske klopi ali pa v poslanske skupine izračun, kakšen bo novi model izračuna povprečnine, kajti sami ste zapisali, citiram, »želimo izboljšati model izračuna povprečnine oziroma želimo bolj pregleden postopek določitve povprečnine«.

Dejstvo je, da skrivanje za temi izboljšavami in za boljšo preglednostjo pomeni le eno: napad na občine, napad na občine, ki ne slišijo na ime Ljubljana in tukaj se vsaj malo šlepajo na račun Ljubljane še določene mestne občine. Vsi ostali župani, vse ostale lokalne skupnosti pa izgublamo. Glede na to, da govorimo o enem izmed zakonov, ki je paket proračunske zakonodaje, ki se sprejema v teh dneh, vidimo ne samo pri proračunu, pa tudi pri ostalih zakonih in eksplicitno pri tem zakonu, da bodo določene priboljške, ki jih boste določenim skupinam dali, plačale zopet občine. Verjetno bo odgovor zopet isti, v času krize so občine najmanj varčevale; ampak ravno nasprotno je dejstvo, v času krize, od leta 2011, ne glede na to, ali je bilo kakšno volilno leto, kot je bilo leto 2013, so bile občine največji investitor v državi, razen kakšnega projekta, kot je na primer izgradnja hidroelektrarne Brežice, skoraj ne zasledimo dejansko v praksi izvedenega projekta s strani države. Ampak so občine delale ne samo tisto, kar jim država nalaga kot

obvezne naloge, na področju investicij so občine delale tisto, za kar bi morala poskrbeti država. Tako so občine vlagale svoja sredstva v bolnišnične sisteme, občine so tiste, ki so vlagale v investicije in v prenove državne prometne infrastrukture in tako naprej. Za nagrado vsega tega, da so občine sploh preživele, dobijo verjetno enega izmed zadnjih udarcev – Zakon o financiranju občin. Ampak spet se skriva tukaj še eno dejstvo, konkretni izračuni in praksa bo na žalost v praksi vidna šele – kdaj? Ko te vlade in tega sklica Državnega zbora ne bo več!

Zato še enkrat apeliram, predvsem na tiste poslance, ki imate tudi možnost biti občinski ali mestni svetniki, da bodite trezne glave in premislite, kakšen zakon boste podprli. Ker sam osebno zelo težko poslušam tudi v svoji lastni občini predstavnike svetniških skupin SMC, SD in Desus, ki govorijo, kaj ta država jemlje občinam. Če imamo še župana, ki reče, saj to pa itak je vlada kriva, ministri so krivi, poslanci ste krivi, da se sprejemajo neumnosti, imam vsega tega dovolj. Pri sprejemanju občinskega proračuna za leto 2018 sem tudi rekel, da lahko kmalu pričakujemo rebalans proračuna, kajti samo tiste zadeve, ki so v obtoku na ministrstvih, torej zakonodaja, pa ne nazadnje tudi posamezne uredbe, kažejo na to, da poleg tega Zakona o financiranju občin, poleg tega, kar se je Vlada spravila na povprečnino in na primerno porabo, bodo še določeni drugi momenti, ki bodo slabili tisto, kar je, po mojem mnenju, največja dodana vrednost te države – občine. Sam sem vedno rekel, da če imamo krajevno skupnost, dobimo iz enega evra projekt, vreden 1,5 evra, če imamo občine, iz enega evra tudi približno 1 evro dobimo, če imamo državne projekte, pa iz enega evra dobimo 0,50 evra vreden projekt. Kaj želim povedati? Občine so zaenkrat še najbolj racionalen gospodar, ker vsak župan je zavezan skoraj vsakemu svojemu prebivalcu. Medtem ko mi, poslanci, smo le deloma zavezani svojim prebivalcem v svojih okrajih, smo deloma tudi zavezani svoji politični pripadnosti. Medtem ko ministrom velikokrat prinaša točke tisti uhmepeševski sindrom, ko rečejo, ja mi odločamo, vsi ostali pa delajte, kar hočete, kajti mi gledamo in delamo z moči oblasti, vi pa morate vse to izvrševati.

Zato, spoštovani, ker niste tekom celotne procedure sprejemanja Zakona o financiranju občin prinesli konkretne analize in konkretnih modelov, kaj bo to izboljšalo, izračunana povprečnina, in ker vemo zaenkrat le obljubo, ki drži, da bo povprečnina v letu 2108 551 evrov in za leto 2019 predvidena 558 evrov, v Poslanski skupini SDS predlagamo ta amandma. Če ta amandma ne bo sprejet, bomo zagotovo ne samo glasovali proti, ampak razmislili o drugih ukrepih, ki bodo ravno protiutež temu, kar počnete vi. Potem ko vi zmanjšujete moč in finančni vpliv občin, ga mi želimo izboljšati in dati občinam možnost tistega,

kar nekateri dolgo že več ne zagovarjate. To pa je, želite 10 močnih občin, vse ostalo pa naj se pridruži večjim občinam. Praksa dokazuje ravno nasprotno. Pojdite na primer, pa nočem žaliti bivših županov Ptujja, pa vprašajte župane tistih manjših občin, ali bi takšen razvoj dosegli, če bi bili še vedno pod oblastjo Mestne občine Ptuj. Ali pa želite vprašati tudi kakšne druge občine, ampak iz Ptujja je izšlo ogromno manjših občin. In vsi rečejo, da niti pod razno, ker so ljudje in župani se zavedali, kot rečeno, kaj dobijo za vsak evro. Država se tega ne zaveda, zaveda se le enega dejstva, da je mogoče lokalne skupnosti molsti, dokler se jih da. Tudi če bodo lokalne skupnosti pokleknile pred državo, to za državo ne bo noben strošek, le ena skrb, en dogovor manj, ki ga bo treba skleniti.

V Poslanski skupini SDS bomo podprli predlog amandmaja, da se izračun povprečnine obdrži na sedanjem nivoju. Zakaj? Ker nismo dobili nobene analize, nobenih metod izračuna, da bo povprečnina za slovenske občine boljše in tudi enakomerno razdeljene, da ne bodo prebivalci manjših občin plačevali tisto, kar konkretno tudi s tem zakonom dajete največjim občinam. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Neka zelo pereča problematika in me čudi, da nas je tako malo, zlasti iz večjih poslanskih skupin.

Začel bom tako: če bi se s kolegom Liscem toliko strinjala na področju energetike, azilne politike, javnega šolstva, zdravstva in še česa, bi ta družba in država bila boljša za vse nas in bi verjetno tudi penzije bile vsaj 100 evrov višje, ko si tako upokojujence naslavljate. Zakaj? Tudi če bi ta družba in država dosti bolj mislila sama sebe oziroma bila bolj normalna, ker jaz jemljem kot normalno, bi po četrto stoletja potrebovali neko resno reformo lokalne samouprave. Tukaj se strinjamo, verjetno tudi številni iz koalicije, ampak si ne upate reči. Danes sem se pogovarjal z nekim bivšim županom, tudi nekim bivšim ministrom ene od koalicijskih strank, in se strinjata glede tega, ne govorim na pamet.

Kot sem že večkrat rekel, mi imamo neko Ministrstvo za javno upravo, če berete naloge ministrstev, to je ministrstvo, ki ima največ različnih vsebinskih nalog. Potem si je gospod minister še malo pripojil informatiko v javni upravi, državni upravi, ker je pač pameten, spreten, pa je dojel, da se tam penezi vrtijo, in bom rekel, ta sektor lokalne samouprave je neki nesrečnik, grdi črni raček, s katerim se premalo ukvarjamo. Osebno menim, da bi mi potrebovali prehod na 5-letni poslanski mandat, ko ga ima Avstrija, kot ga ima Združeno kraljestvo in še kaj, da vsaj tri leta in pol, če ne štiri leta, lahko normalno parlament dela, in da bi potrebovali vsaj dva mandata, skratka 10 let, ministrstvo za

reformo lokalne samouprave, ki bi odprlo to problematiko po četrto stoletja in bi resno šlo tudi v vzpostavitev regij. Sam sem že večkrat rekel, izhajajoč iz profesionalne deontologije, toliko regij, kot je nadškofij, škofij oziroma v bistvu ena manj, bi rekel. To je to. In mi vedno okrog obveznih nalog, porabe in tem nekaj štrikamo. Dejansko bi morali to odpreti in bi morali tudi odpreti to uravnilovko. Za nazaj gledati, ali je teh občin preveč ali ni; veste, ljudje po navadi rečejo, občin je preveč, včasih smo jih imeli samo toliko, dajmo vse ukiniti in bi potem tisti župan njihove napumpal, razen naše. Občin je zaradi mene lahko še več, kot jih je zdaj, ampak sem to že razlagal. Ampak, nimajo vse občine istih obveznih nalog. Tukaj smo se dotaknili problematike staranja prebivalstva, predšolskih otrok. Že četrto stoletja vemo, da bomo prišli do tu, kjer smo, in da bomo prišli še kam naprej. Osebno menim, da bi morali kar nekaj nalog, ko gre za to redistribucijo, vzeti in jih centralizirati. Vključno z osnovnim šolstvom. Zakaj? Ker tudi tisti, ki se malo na to spoznamo, to so tiste neke obveze občin, ki občine zaštrikajo. To premisliti! Kaj se centralizira in so seveda potem tudi naročila in te zadeve, vsaj na neki osnovni ravni, da občinam ostane manj nalog in da se občine končno lahko lotijo nekega razvoja. Ene občine bodo bolj obrtniške, druge bolj turistične, tretje nekaj, ene bolj mešano. Tudi na ta način v bistvu, veste, manjše občine, če imajo manjši obseg obveznih nalog, imajo tudi nekoliko manjšo povprečnino ali glavarino, dejansko na eno nalogo dobijo več penez, in na ta način tudi razvijaš razvojno ogrožena območja in področja. Ne govorim na pamet. To je reforma, ki jo, recimo, na avstrijskem Štajerskem izvajajo zdaj relativno uspešno. Seveda pa ne na horuk. Saj vem, da imate številni apetite po regijah, ampak na horuk, katera politična stranka se bo usedla na katero regijo. To ni pravi način. Tudi v Avstriji so kar nekaj let marinirali to reformo, pa so bili župani najprej proti. V reformo lokalne samouprave gre Albanija, reformo lokalne samouprave je izvedla, se navaja kot en boljših primerov, Danska. Tukaj se strinjam s kolegom Liscem, da je to število malih občin v nekem trenutku pomenilo ogromno razvoja. To se vidi na našem podeželju, če kot konj s plašnicami ne gremo skozi Slovenijo.

Po drugi strani smo pa zdaj v nekem trenutku, ko se moramo zavedati, da pa za bodoči razvoj potrebujemo večje agregacije, združevanja. Ne nujno na način, da moramo dajati občine skupaj, lahko se odločimo tudi za to, ampak na način, ki je dejansko tudi odgovoren do proračuna. Zaradi tega bi potrebovali regije. Ne zaradi tega, ker bi bilo nekemu to v bistvu všeč. Na to sem opozarjal cel ta mandat, zgodilo se ni v bistvu nič. Dobro, včasih je en majhen del tudi tukaj na ramenih županov, pa ne toliko. Večina županov je poštenih, bi radi nekaj oddelali resno. V Levici, takrat še v Združeni levici, smo imeli nekako pravilo, da ne kandidirajo na občinskih volitvah,

ker imamo že tukaj dovolj dela, ampak vseeno imamo kar nekaj izkušenj s tem. Glejte, zdaj imam tukaj neke najbolj sveže podatke. Odstotke bom bral: Lendava 43 %, Velenje 42, Hrastnik 41, Črnomelj 40, 78 ostalih krajev več kot 30 % ... Skratka, 82 krajev, lokalnih središč. Ti podatki se nanašajo na zmanjšanje populacije v starosti od 15 do 26 let. Seveda, odgovor je pogosto enostaven – pač šli so nekam v šolo, šli so nekam študirati. Ampak velika večina jih ne bo prišla nazaj. Vključno z mano – mi je bilo že pri šestnajstih letih jasno, da bom bolj težko kaj delal tam v občini Črnomelj, če mi uspe doštudirati. In to je problem. Mi se tudi moramo vprašati, kako se bomo šli nek policentrični razvoj ali ne. Ali pa si reči, da bomo pa vsi živeli v mestih, pa bomo šli tja z džipi, ki so zdaj malo v modi, ali SUV na vikend. To so pač neke tehtne zadeve, ki jih bo moral naslednji mandat oziroma naslednja dva mandata rešiti. To ne bo enostavno. Seveda bodo uporili, tako županov kot določenih političnih opcij, in dejansko jaz nisem zamerljiv človek, ampak to je pa res ena zamera. Zlasti SMC, ker ta mandat je mandat, ko ni takšnega pritiska županov na Državni zboru.

Ta mandat je bil idealni mandat, da se začne reforma lokalne samouprave. Zdaj se nam prek Šarca, pa še koga, obljublja neka županska stranka, pa bo še več ropotanja, pa se bojim manj odgovornosti in to je ena večjih napak Cerarjeve vlade, da ni šla v reformo lokalne samouprave. Tukaj se z Liscem strinjam, tudi nekih resnih analiz ni bilo narejenih. Seveda je treba imeti, pa sem jaz iz opozicije, nek zadržan apetit, zlasti, ko ti gre malo boljše. Se bi pa zdaj lahko resno pogovarjali o teh zadevah in začeli s to neko nujno reformo. A veste, ker vedno pravim, da mi pozabljamo, da smo na koncu vsi v bistvu občani nekih občin. Tega delno ne morem podpreti, kar je kolega Lisec govoril, on tudi ve, ker trenutno ta faktor za izračun najslabše funkcionira za Maribor. Kolikor zgleda, da je Maribor skoraj na pol v super stanju, kar je zelo daleč od resnice. Ampak, veste, mi se moramo zavedati v 21. stoletju, kot je rekel Miro Cerar, to je, kompleksno. Mi se tudi moramo zavedati, da moramo to uravnilovko odpreti. To uravnilovko pa imamo tudi zaradi neke vedno bolj bevskajoče politike, ali si za ali si proti. Malo bolj kompleksno moramo začeti misliti – te občine, in dejansko neke razlike med njimi. Jaz sem malo dajal na Facebooku, zadnja dva dni sem kar vrtel podatke. Veste, najboljše je dejansko občine okrog Ljubljane, ta neka suburbanizacija, malo ob avtocesti – tisti, ki imajo peneze, da si lahko bajto gradijo. To je to. Po številnih drugih zadevah smo vsi drugi vedno bolj v buli. To je tista moja druga, tretja Slovenija, ki je posledica v bistvu neodgovorne politike, in ta mandat tega ni rešil, zato si tudi Ministrstvo za javno upravo zasluži zelo nizko oceno.

Malo časa si bom pa pustil še za naš amandma. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Če je še želja, prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSI): Hvala, predsednik.

To je že praksa, če govori o lokalni samoupravi Franc Trček, da se moram potem jaz oglasiti.

Z lokalno samoupravo se ukvarjam od leta 1996 zelo resno, ampak se spomnim, ko smo se borili za ustanovitev občine, da sem se po telefonu pogovarjal in preganjal z določenimi takrat na ministrstvu – da so še isti ljudje tam. Da ves čas ugotavljam ... Ne, državni sekretar ni, saj mi je žal, ko bo slišal stvari, za katere ni nič kriv, ker on je priletel tako kot SMC na to funkcijo, pa če bi bil on toliko časa tam, sem prepričan, da bi bilo drugače. Glejte, ves čas imam občutek, da ima država fevdalen odnos do lokalne samouprave, ves čas. Skoraj 35 let je že, odkar sem aktiven, takrat v krajevni skupnosti, ko smo izglasovali krajevne samoprispevke, da smo asfaltirali makadamske občinske ceste, pobiral 6 let denar od hiše do hiše za vse te odseke, to je že 35 let, ko sem začel. 21 let bo, ko sem pa zelo resno v lokalni samoupravi. Od tega sem bil predsednik skupščine krajevne skupnosti še v onih starih časih do predsednika krajevne skupnosti in 13 let sem županoval. In stvari so mi jasne. Stanje. Največ se je naredilo na terenu takrat, ko smo imeli krajevne samoprispevke, pa smo še s fizičnim delom delali, asfaltirali te ceste, ampak, ne boste verjeli, v naši občini je tri četrte cest asfaltiranih še od takrat. Nihče jih ni preplastil, flikamo samo luknje, ceste so nevzdržne, ker ni denarja.

Lokalna samouprava, ta, ki se je začela leta 1994, ko so bile prve občine ustanovljene, je bil največji zagon tiste prve štiri leta. Potem pa so po mojem mnenju te male občine s predsedniki bivšimi krajevnih skupnostih in z zagonom naredile preveč, država pa nič, in je bilo treba začeti zaustavljati, da ne bi ljudje videli tudi v večjih mestih ali pa v večjih centrih, zakaj se pa pri nas nič ne naredi. Pa pogledjmo Ljubljano nazaj, ko so bile neke ženske županje, pa, oprostite, tudi dobre so, ampak se ni naredilo nič v Ljubljani, ni se nikamor nič premaknilo, pa ne v Kopru, pa ne, ne vem, kje še vse. V malih občinah se je pa veliko naredilo. Če bi zdaj vrednost tega javnega premoženja v občinah pogledali izpred 15 let, 20 let – tiste, ki so bile takrat ustanovljene – pa sedaj, bi videli, da so vsaj potrojile komunalne infrastrukture, prometne infrastrukture, vse skupaj. Najmanj potrojile. Kaj pa država? Pa ni država dala denarja tega. Če bi zdaj pogledali, kolikšni so bili proračuni, koliko na primerno porabo je občina še sama zagotovila raznih sredstev za investicije. Tisto, kar je bilo za investicije namenjenega iz primerne porabe oziroma kar je dala država, vsaj še dvakrat toliko za investicije! V državi je bil pa obratni sistem, so bile pa investicije trikrat dražje, kjer je samo država

plačevala, kot tiste v malih občinah. Rezultati so jasni in tukaj bi bila potrebna nek temeljit premislek in akcija, zaradi tega, ker če pogledamo, koliko osnovnih nalog javnih gospodarskih služb je pa urejenih pri nas v primerjavi s sosednjimi državami na področju vodooskrbe, na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda, ravnanja z odpadki, ki je osnova naloga občin, pa vzdrževanja oziroma upravljanja z občinskimi cestami. Kakšne imamo pravne probleme glede lastništev občinskih cest, kjer ni potrebno denarja, ampak v 20 letih ni nikogar v državi toliko pametnega, da bi to rešil ali pa poskušal reševati! Zakaj? Ali imate rešitev? Zakonodajo na tem področju smo pred kratkim sprejemali, pa nič rešili na tem področju. Zdaj Državni svet vlaga nek zakon; vprašanje, če bo zdržala ta rešitev presojo kje na kakšnem ustavnem sodišču. Poleg tega pa mislim, da bi morali narediti korak naprej, da bi lokalne skupnosti se tudi začele ukvarjati z energetsko oskrbo konec koncev, z lokalno preskrbo s hrano, lokalno oskrbo, samooskrbo, kjer bi lahko veliko naredile občine v organizacijskem smislu, ali upravljanju, ali vodenju. To, kar zdaj imamo, je 20 let enako in ne rešuje določenih problemov. Tudi te spremembe, da ne omenim strategije razvoja lokalne samouprave. Boljše, da pozabimo to in mi in Vlada in da se začne znova.

Tega zakona mi ne bomo podprli, ker ob tej spremenjeni formuli pravijo župani, da skoraj tri četrt manjših občin dobi manj, večje občine dobijo pa več glede na spremenjeno formulo. To ni rešitev, potrebe so pa sigurno obrnjene v teh malih občinah. Poglejte samo, koliko smo, koliko ste vzeli tem malim občinam: krajevni uradi so se ukinili, potem lekarne, potem bankomate že jemljejo, vse beži. Namesto da bi obrnili, da bi storitve približali prebivalcem, gre vse kontra, ker se gleda vse čez denar in nič se ne spleča. Tako mi tega zakona ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsednik. Lep pozdrav poslanke, poslanci, ki smo še tukaj ostali, seveda državni sekretar s sodelavcem!

Moram priznati, da na to temo bi človek lahko kar veliko se vključil, vendar glede na to, da lahko direktno povem, ker sem malce izzvan bil s strani dr. Trčka, se tudi sam strinjam, da v tem mandatu nam ni v ponos, da preprosto koalicija ni ugriznila v tako imenovano, recimo temu, edino kategorijo, ki je vpisana v ustavi in ni realizirana, in to je pokrajine. Strinjam se, da imamo tukaj poslanske skupine, poslanci, prav gotovo nekoliko drugačen pogled na te zadeve, vendar mislim, da v nadaljevanju ali sploh v naslednjih mandatih bo z zanimanjem treba opazovati, koliko volje bo na strani poslanskih skupin. Predvsem zaradi tega, kajti takrat, ko se

strateško lotiš implementacije ali realizacije edine ustavne kategorije, ki ni realizirana v teh 26, 27 letih, kajti velik problem prav gotovo se pojavlja na tako imenovanih lokalnih nivojih, 200 in toliko občin, in mislim, da v preteklosti so bili nekateri poskusi, vendar je ta tako imenovani interes županov, recimo temu tudi političnih strank, očitno prevladal pred to kategorijo, da se jo sistemsko loti. Tukaj moram priznati, da nekoliko drugače gledam obstoječo strategijo razvoja lokalne samouprave kot opozicijski poslanci, kar je popolnoma razumljivo. Je nek nastavek ali neka oblika, ki se poskuša za to tako imenovano prehodno obdobje, kolikor pač sam ocenjujem, tudi s tem instrumentom, če temu lahko tako rečem, združevanje uprav, vsaj nekoliko približati neki ekonomičnosti, predvsem pa celovitosti, skladno s tem, česar smo se v Državnem zboru že nekajkrat dotaknili, ko smo sprejemali prostorsko zakonodajo, podredno tudi gradbeno, kjer se srečujejo predvsem ta tako imenovana lokalna samouprava in župani s to posebno kategorijo, ki ji rečemo regije; in jasno, spet smo potem vezani na financiranje, evropska sredstva in podobno. Res je najverjetneje skrajni čas, da se po dveh desetletjih ali še celo več sistemsko stopi v realizacijo te tako imenovane ustavne kategorije.

Kolegi predhodniki so veliko govorili o Ljubljani. Glede na to, da izhajam iz te sredine, prav gotovo poslanci več ali manj imamo neke izkušnje tudi iz tovrstne lokalne samouprave. Moram reči, da se ne strinjam s spoštovanim kolegom Lahom, ki je rekel, saj v Ljubljani so bile tudi ženske županje – in kaj so naredile? Veste, tudi one so nekaj naredile. Res je, da ni bilo tako opazno, vendar so se stvari dotikale nekih zadev in ključno v tistem obdobju je bilo, da največja mestna občina ali občina v Sloveniji ni bila toliko zadolžena, kot je danes. Res je, če imaš na razpolago večjo vsoto ali mošnjo denarja in si tudi zelo razvojno naravnani ter zagotavljaš določene vire, tudi ob zadolževanju, potem se tudi zelo vidi ta razvoj, ki je praktično poseg v prostor ali sploh v vse segmente, ne samo gradnja in posebne storitve. Tako tu ne gre vedno za tovrstno merilo.

V nadaljevanju se bom malce dotaknil tudi tega, kar je največji problem – povprečnin, vendar bi se pred tem vseeno rad dotaknil še nečesa. Ko se pogovarjamo o lokalni samoupravi, spadam v tisto kategorijo poslancev, ki smo zelo veseli, ko ugotovimo iz podatkov, ki jih pripravi resorno ministrstvo, da je konec leta 2016 bilo kar nekaj občin, ki sploh niso bile zadolžene. Tu prav gotovo ni vse vezano na to, koliko je gospodar ali župan učinkovit s svojo ekipo, ki so okoli njega, pa tudi s svetniško skupino in sploh z organi, ki upravljajo občino. Prav je, da se tudi ob tej priložnosti javno pove, da smo v letu 2016 imeli celo dve občini, ki sta poravnali vse obveznosti, kar pomeni, da sta imeli pozitivno ničlo oziroma sta bili v pozitivnem poslovanju. To sta Cerklje na Gorenjskem in Mengeš. Imamo tudi občine,

ki zagotavljajo tisto potrebno, ne samo komunalne infrastrukture, ampak tudi vse tisto, kar je potrebno, da na določenem območju država oziroma lokalna samouprava zagotavlja vse potrebne infrastrukturne ter ostale pogoje za normalno življenje in funkcioniranje ljudi, ki tam živijo.

Moram priznati, da sem v tej kritični razpravi kolegov pogrešal eno zadevo, za katero menim, da je največji problem ali zelo velik problem lokalnih skupnosti, sploh pa posameznih občin, za katero se župani že vrsto let trudijo – tako imenovana kategorizacija občinskih cest. Mislim, da je to velikih problemov vsaj pri urejanju prostora in tako imenovane lokalne infrastrukture.

Naj se zdaj dotaknem te povprečnine, ki je ena ključnih zadev pri spremembah tega zakona. Tu moram malce nasprotovati kolegu Liscu, ki je rekel, da na matičnem delovnem odboru, ko se je to obravnavalo, je on predlagal, da bi Vlada morala zagotoviti tudi neke analize in podobno. Prav je, da se pove, da smo prekinili matični odbor ravno zaradi tega, da so predstavniki Ministrstva za finance kot tudi predstavniki Ministrstva za javno upravo dali zelo jasno informacijo in tudi prikaz, kje so tiste tabele in tabelarični prikaz, ki so bili osnova za izračun teh povprečnin. Mislim, da smo takrat pač to zagato odpravili. To pomeni, da tudi za to osnovo in ta model, ki je sedaj praktično pred nami in ki ga je matični odbor tudi potrdil, ne drži, da tu ni bilo sistemskega pristopa na podlagi nekih analiz.

Tisto, kar je v tem kontekstu zelo pomembno in je treba omeniti, je to, da je tudi financiranje občin sestavni del financiranja države. Tukaj, ali želimo ali ne želimo slišati, fiskalno pravilo je prisotno in se ga preprosto moramo držati na vseh nivojih. Ne bom sedaj se spuščal, ali je v skladu s sklicevanjem na fiskalno pravilo vse tako, kot bi si želeli. To pač nikoli ne bo. Ampak dejstvo pa je, da je tega treba spoštovati. Res je tudi, da takrat, ko se pogovarjamo ali pogovarjate o potrebah lokalnih skupnosti, se premalo izpostavlja nekaj. Da povprečnina praviloma, ali če rečem grobo, predstavlja zgolj polovico tako imenovanih prihodkov lokalne skupnosti ali občine. To je povprečnina. Tam okoli polovice. Prav gotovo je še kako odvisno; to, kar je kolega rekel, da je Maribor več ali manj z nekim tovrstnim pristopom nekoliko na slabšem, Mestna občina Ljubljana naj bi bilo na boljšem, manjše občine – je spet razlika. Veste, dejstvo je, da neka formula, ki je zastavljena ... Če ste pozorno poslušali tudi poročilo, eden od predstavnikov teh občinskih združenj je celo malce, na presenečenje članov odbora, izjavil, da načeloma niti ne nasprotuje tovrstni formi, je pa res, da je to stvar, ki je živa in na katero je tako ali drugače treba biti pozoren in jo tudi prilagajati. Tisto, kar mislim, da je treba še omeniti, je, kako pa lokalne skupnosti ali občine skrbijo za tisto drugo polovico potrebnih

sredstev. Kajti vemo, da imajo lokalne skupnosti nek izvorni prihodek, kot zelo vsem znano nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Moram priznati, ko smo imeli razpravo o gradbeni zakonodaji, sem bil resnično presenečen, da imamo v Republiki Sloveniji celo občino, ki skoraj tega davka ne pobira. Ne pobira, a veste! To je zame šok! Ko se pa pogovarjamo o povprečnini, potem pa je treba, da vse država daje. Tukaj imamo poslanci prav gotovo neko razmišljanje in če nekdo ne poskrbi za svoj izvorni prihodek, menim, da bi težko imel tak subjekt, ali lokalno skupnost, ali župana za kredibilnega sogovornika pri potrebi za financiranje, razen če imajo iz drugega naslova tako močne prihodke.

Nadalje vemo, da je ena od ključnih zadev tudi davek na dediščine in darila, davek na promet nepremičnin in podobno. Naj se ne čudimo, če je v manjših ali večjih občinah zelo razvit ta trg nepremičnin. Več kot je prometa, več je prihodkov občin in pogovarjati se o neki uravnilovki, da je to v neki smeri povprečje, mislim, da ni korektno do teh 200 in toliko občin, kajti to so različni pristopi. Da ne bom govoril tudi potem o raznih plačilih za storitve javnih služb. Župani, ki nekako gospodarijo ali opravljajo lokalne skupnosti, sami prečenijo, ali tovrstne storitve zaračunava v nekem razumnem znesku ali višini, ali jih ne zaračunava, ali je pa zelo progresiven pri pobiranju tovrstnih dajatev. Tako je tukaj zelo široka paleta tovrstne razprave.

Če zaključim; dejstvo je, da ta povprečnina, ki je pred nami, je sestavni del, kot rečeno, potrebnega ozira na fiskalno pravilo in verjamem, da v nadaljevanju, sploh pa v naslednjih mandatih, da bo prišlo do tega, da se začne tudi intenzivno ukvarjati pristojno resorno ministrstvo in Vlada s pokrajino. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Vendarle nekaj razmišljanj tudi z moje strani. Od sprejetja Zakona o financiranju občin je praktično minilo že eno desetletje, tu neke smo. Analize, ni jih bilo tako malo, so vse po vrsti kazale oziroma usmerjale v to, da je treba na nek način modificirati, izboljšati, narediti optimalnejši obstoječi model izračunavanja povprečnin in pri tem upoštevati podatke o dejanskih stroških oziroma podatke o standardiziranih stroških, kadar je to seveda mogoče glede na vrsto zakonskih nalog, ki jih posamezne občine, ki jih je dosti v Sloveniji, imajo. Mestne občine so tiste, ki značilno oziroma ki bistveno odstopajo od povprečja, imajo visok delež starejših, kar je ena izmed ključnega pomena, posledično izstopajo stroški negospodarskih javnih služb, vemo, predvsem

na področju socialnega skrbstva oziroma socialnega varstva in tako dalje. Poleg tega mestne občine in vse, ki so populacijsko, če smem temu tako reči, močnejše občine, izkazujejo sorazmerno bistveno višje stroške per capita na prebivalca na področju prav teh negospodarskih javnih služb, prostorskih, stanovanjskih in komunalnih zadevah, manjša odstopanja navzgor pa so še v okviru delovanja lokalne samouprave in prometa. Mestne občine so izkazale v povprečju, po podatkih, ki so meni bili na voljo, za 13 % višje stroške na prebivalca ob povprečno 26 % nižji vrednosti pripadajoče primerne porabe. Evo, to so dejstva, to so fakti.

Seveda, kot koalicijski poslanec ne da ne smem biti preveč kritičen, ne bom hudo kritičen, pa vendarle ta zakon, ki je tukaj pred nami, to pa seveda moram povedati kot predstavnik ene izmed občin, ki ste jo lahko tukaj razbrali – brez da bi upoštevali moj naglas, ki ga tukaj imam –, Maribor, Mestne občine Maribor, seveda ta predlog zakona ne ocenjujem kot suho zlato. Da je škodljiv, če bi to rekel, da je škodljiv, bi bil seveda do pripravljavcev krivičen. Če pa si dovolim majčkeno vendarle kritičen, pa ga ocenjujem kot premalo ambicioznega – ne bom rekel premalo revolucionarno naravnane, ker ni potrebe po kakšnih revolucijah, ki žrejo, by the way, lastne otroke, pa vendarle bi človek kaj več pričakoval. Ampak, kaj več bi pričakoval v prvem ali v drugem letu, natočimo si čistega vina, ne pa v ciljni ravnini, kot sem se včeraj izrazil, mandata te vlade oziroma te koalicije.

Da je spremenjena formula za izračun primerne porabe nekako mogoče korak v boljšo pravičnejšo, bolj pravo smer, verjetno drži, da se črta inflacija pri določitvi višine dohodnine, ki pripada občinam – okej, nič narobe, prav. Sprememba določbe o sofinanciranju skupnih občinskih uprav, to je korak sigurno v pravo smer, povezovanje, združevanje, bom o tem povedal, kaj smo mi napisali v koalicijski sporazum, in še bi lahko našteval nekatere majhne korake, majhne prispevke, da se vendarle politika na področju lokalne uprave vendarle vsaj majčkeno izboljša.

Kaj smo zapisali pod točko 4.9. Lokalna samouprava. Saj ni dosti napisanega, nekaj pa vseeno je. To bom pa sedaj citiral in prebral, pa upam, da mi kdo ne bo očital bralnih vaj. Lokalna samouprava je to zaključeno področje. »Moč in znanje bomo usmerili v povezovanje in združevanje občin« – saj o tem sem prej govoril, občinskih uprav, tistih skupnih služb, ki lahko nosijo pozitivne efekte, ki imajo neke multiplikativne učinke, znižujejo stroške po enoti, in tako dalje – »ter njihovo medsebojno sodelovanje, pri čemer bomo upoštevali načela Evropske listine o lokalni samoupravi, ugotovitve Ustavnega sodišča in mnenja stroke. Le povezane ali združene občine« – pa ne mislim tukaj, ne govorimo o ukinjanju, da me ne bo kdo držal za besedo – »so lahko močne in razvite ter usmerjene v trajnostni razvoj. Zavezuje se,

da bo reforma lokalne samouprave potekala hkrati z reformo državne uprave.« Same reforme. To pa ne piše, ker to je bila zdaj moja interpretacija. »Prizadevali si bomo za poenostavitev in racionalizacijo postopkov, a ne na škodo uporabnikov storitev.« Uporabniki storitev pa smo vsi mi, ki smo tukaj, vsi, ki so zunaj, vsi, ki so državljani te države in tudi turisti in tisti, ki pridejo, pa grejo, in tako dalje. Tudi begunci. In še to smo zapisali, »strategija mora tudi odgovoriti na vsa ključna vprašanja v zvezi z ustanovitvijo pokrajin,« tole je kolega Verbič prejle govoril, »poudarek pa mora biti na združevanju občin in reformi sistema financiranja občin. Reforma lokalne samouprave bo potekala skupaj s pripravo reforme teritorialne organizacije državne uprave.« Saj pod to se lahko, še enkrat več, vsi podpišemo, tudi pripravljavci predloga spremembe zakona so šli v pravo smer. Kot rečeno, ne preveč, za moj okus, ne dovolj ambiciozno. Tako pričakujem, da bo to en majhen korak, čeprav so župani – pa pustite, kakšni so eni, kakšni so drugi, so naši, niso naši, so njihovi –, lahko kritični, ampak se zavedajo vsakodnevnih problemov in težav, ki jih imajo, pa ne zgolj in samo glede financiranja. Še enkrat, pa mi ne zamerite, bi povedal eno mantro, in tukaj so predstavniki Ministrstva za javno upravo, ki so tisti protagonisti pogovorov ali pa dogovarjanj, če hočete, dilanj s predstavniki občin, vseh treh zvez, torej, mestnih in tako dalje – saj vemo, o čem govorim – dajte resnično tukaj vložiti ene napore. Saj, župani vam ne bodo prali, ne nazadnje tudi poslanci ne bomo tako kritični, če ne bo glavarina oziroma povprečnina šla ne vem kam v nebo, 600 pa nekaj evrov. Saj bomo tudi v končni fazi zadovoljni, če bo na teh točkah mogoče kak evro več, bomo že poskušali zaviti, pa naviti, ampak če te občine v Sloveniji, ki so, ne bodo rabile delati nekih butastih, oprostite izrazu, nepotrebnih administrativnih, nekoristnih nalog, pa bodo verjetno prišle skupaj, da bodo kraj s krajem sešile tudi z obstoječimi viri, ki so jim namenjeni. In tu mora biti ...

Ko se pogovarjate, poslušajte se in lepo vas prosim, na koncu se slišite. Prepričan sem, da tudi župani niso navdušeni, da se jim nalagajo neke nove naloge, ki ne nosijo nekih dodanih vrednosti, ki nimajo nekih koristi. Saj to ne velja samo za lokalno upravo, to velja za vsak gospodarski in negospodarski sistem, povsod. Ne nazadnje, tudi v družini. Če ni treba, pa kaj bi to počeli in kaj bi delali. Najbolj bom zadovoljen, da bodo tiste občine – in tukaj pa še enkrat več moram povedati in to sem tudi že nekajkrat v tej hiši povedal, je Maribor, pa mi ne more nihče tukaj oporekati, tisto mesto, tista občina, ki je od razpada Jugoslavije skozi tranzicijo, skozi finančno krizo, pa še kaj, resnično doživel največjo ... Ma, ne vem, kaj naj rečem? Tragedijo? Najbolj je bil prizadet z gospodarsko krizo, z vsemi nečednimi posli, na koncu pa ga še ta država tako ali drugače malo tepe.

Tako imejte posluš do tega, kar sem čisto uvodoma povedal, da se dejansko prisluhne številkam, realnim momentom iz vsakdanjega življenja, imejte pa tudi neko – imejmo, bom govoril v prvi osebi množini, z veseljem bom take zakone podpiral –, tudi neko pozitivno diskriminacijo, če hočete, do tistih, ki so bili v preteklosti in so tudi še dandanes najbolj prizadeti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospod državni sekretar, kolegice in kolegi!

Obžalujem, da nimamo ministra za lokalno samoupravo. Imamo ministra proti lokalni samoupravi in je boljše, da ga tu ni.

Kar se tiče strategije, o kateri sta kritično spregovorila kolega Prikl in mag. Verbič, samo dodajam, da si želim, da bi naslednja koalicija za to strategijo napisala navodilo, ki se glasi: Vzemi, odnesi v koš za smeti, v kanto za smeti, na kateri piše papir, ker smo pač ekološki in ločujemo odpadke. Z gospodom Brezovarjem, ki je strokovnjak na področju lokalne samouprave, a nima politične moči, je strokovnjak, bi se z njim upal napisati novo strategijo, pravo za Slovenijo. Ta strategija je v nasprotju s slovensko ustavo in je v nasprotju z Evropsko listino o lokalni samoupravi, ki ima položaj nadustavnega dokumenta. In koliko debat imamo tukaj, predvsem mi, ki prihajamo s periferije! Očitno je, da smo ljudje na periferiji, in občine na periferiji, drugorazredni ljudje te države in smo tudi poslanci, ki prihajamo s periferije drugorazredni. O tem kdaj drugič. In to je neverjetno. Zadnji, ki je nekaj na tem področju naredil, je bila koalicija, takratna, ko smo imeli finančnega ministra dr. Bajuka in ministra za lokalno samoupravo dr. Ivana Žagarja. Takrat smo se, se spomnite, izdatno izboljšali financiranje, ja, tudi podeželskih občin. Zdaj, če želite imeti Slovenijo samo Ljubljano plus malo še okrog, tudi Maribor ni zadovoljen, da ne bo kdo mislil, ali pa povejte, da ste, ampak to mi pa tudi ni všeč, je tudi dvolično, nismo zadovoljni, ampak ker sem koalicijski, bom pritisnil plus. Dajte no! To je treba zaključiti, vreči v koš in gremo jovo na novo! Tukaj imamo kršitev, evidentno kršitev ustave. Tulim že nekaj let, oprostite izrazu, da kršimo Evropsko listino lokalne samouprave. Imamo fantastične občine, male, podeželske. Moja sosednja je bila pred leti najboljša po črpanju evropskih sredstev. Nekateri pravite .../ znak za konec razprave/ Leva koalicija, vrgli ste ven župane. Župane ste ven vrgli! Nas takrat ni bilo. In vse šlo k vragu!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo, predsednik.

»Vse je šlo k vragu!« Mislim, da ne, da občine še vedno obstajaj, res pa je, da se njihov status spreminja. Nedvoumno je, da se moramo že enkrat odločiti, ali želimo decentralizacijo ali centralizacijo lokalne samouprave. Tukaj moram reči, da se dejansko strinjam s kolegom Liscem, ki je to tudi navajal. Nimamo analiz pri tem zakonu. Moram reči sicer, da smo dobili ene podatke na Odboru za notranje zadeve, katere občine oziroma ena je bila izpostavljena, bo dobila več, ampak suma sumarum, če pogledaš ta predlog, sledi temu, da večje občine bodo pridobivale, manjše občine bodo pa izgubljale.

Računsko sodišče je jasno povedalo, da je treba določiti jasne naloge in da je bolj potrebno pravično razdeliti sredstva. Sedaj smo na tem mestu in se sprašujem, ali res ta zakon, ki je sedaj popravljen, z vsemi temi amandmaji, ki smo jih sprejeli, sledi temu. Vsekakor menim, da majhne občine so naredile velik korak v samem razvoju v tem času, kajti v malih občinah so se ob pomoči evropskih sredstev in s temi sredstvi, ki so jih sedaj prejemale, dosegli nepojmljivi rezultati in enostavno se je povečalo njihovo premoženje.

Zakaj govorim tako? Moram reči, da sama izhajam iz občine, iz katere sta izhajali potem še dve manjši občini. Se pravi, leta 1998 je prišlo do te delitve in zgodilo se je sledeče. Takrat, ko smo bili skupaj, smo dejansko se dogovarjali o teh občinah, kaj se bo dogajalo, katere bodo prioritete in nekako določene investicije so kar izostajale in izostajale iz leta v letu. Dejansko je tema dvema manjšima občinama naenkrat prekipelo, sedaj pa gremo v samostojni občini – hvala bogu, bilo je to potrjeno – in danes moram reči, da sta se ti dve občini zelo dobro razvili. Zadovoljujeta potrebe prebivalcev in prebivalci in to je vsekakor dobro. Tako je pri teh malih občinah vsekakor to korak v pravo smer.

Je pa res, da če želimo, ker v bistvu 212 občin v Sloveniji je veliko število, to je dejstvo. Nekatere daleč ne zadostujejo temu številu, ki je zapisano, po številu prebivalcev in še po drugih nalogah, zato je pomembno in pozdravno, da imamo te skupne naloge. Pozdravljam tudi, da se ta nabor števila nalog, ki jih imamo, zdaj v tem zakonu povečuje.

Konkretno bom govorila o proračunskem računovodstvu. Zakaj? Zaradi tega, ker takrat, ko so iz ene občine nastale te tri občine, smo imeli leto dni skupni proračun. Ne boste verjeli! Takrat so v računovodstvu delali zgolj trije ljudje. Ko sta se ustanovili dve novi občini, je v veliki ostalo pri številu treh, v ostalih pa dva oziroma tudi kje več. Tako se je število zaposlenih v teh manjših občinah na podlagi tega povečevalo. Mislim, da s temi skupnimi občinskimi upravami se lahko doseže prihrankov sredstev.

Tudi notranja revizija je en korak naprej. Moram pa reči, da ne bom zdaj o vseh teh nalogah, ker mislim, da časa niti ne bo toliko, ampak kljub temu želim reči – jaz še imam

kolega, ki želi govoriti –, kljub temu pa želim reči, da so občine tiste, ki so prvi intervent takrat, ko pride do kakršnekoli stvari. Ko se pojavi požar, ko se pojavi pozeba, ko je poplava, vsi vemo, kakšno, kakšen način imamo država, preden se pride do teh sredstev. Ampak, ljudem enostavno je treba v poplavah pomagati. Ne morejo čakati, dajati zahtevke in čakati letno dni, zato občina mora imeti sredstva. Način financiranja mora biti ustrezen.

Moram reči, da se popolnoma strinjam s ponderji – ampak ali bodo šli ti ponderji v to, da bodo tudi te male občine lahko ustrezno izpolnjevale vse te naloge?

Veliko stvari je na področju lokalne samouprave, v vseh teh mojih letih, moram reči, da enostavno sem vesela, da so se te občine razvijale na tak in drugačen način; nekatere boljše, nekatere manj boljše, nekatere so dobro črpale evropska sredstva, druga manj. Predvsem v tisti prvi perspektivi se je dalo ogromno narediti z evropskimi sredstvi na področju infrastrukture, vsaj obnove cest. V naslednji perspektivi je bilo treba ta sredstva vlagati kam drugam, in če so imeli uspešne župane z vizijo, s strategijo za naprej, je bilo to uspešno. Če je pa bil župan postavljen na novo, je enostavno eno leto rabil, da se je navadil, tako kot smo se mi poslanci navadili, da smo tukaj v teh klopek in kako ta postopek poteka, tako je tudi pri njih trajalo. Letno dni je šlo, preden so pripravili projekte, je že bilo drugo leto – in kaj se je zgodilo? Po štirih letih več župana ni bilo in tudi ni imel po štirih letih kaj dosti pokazati. Zgodilo se je to, da so enostavno štiri leta bila vržena proč. Tako kljub temu da v občinskih upravah obstajajo ljudje, ki ostajajo, ampak politika se pa spreminja z leti. Tako, da tu so stvari.

Vsekakor, moram reči, da bi morali dati tej problematiki lokalne samouprave večji pomen na državni ravni. Vsekakor podpiram to idejo, da bi morali imeti svojega ministra. V ministrovstvu gospoda Žagarja so se naredile enkratne stvari. Srčno upam, da v naslednjem mandatu bomo razmišljali v tej oziroma boste razmišljali v tej smeri, kajti ne vemo, kako bo vse skupaj steklo.

Tudi o ustavnem določilo moramo začeti razmišljati in ga tudi spraviti v življenje ali pa, da spremenimo ustavo, kar pa, po mojem, bo še težje. Da pa dejansko ustavno določilo, ki velja že koliko let, ne spravimo in ni političnega konsenza, je pa druga stvar. Tako je še veliko stvari, puščam še čas kolegu. Hvala lepa za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Ja, prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SDS): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

Upam, da bodo poslanke in poslanci vendarle prisluhnili vsem opozorilom, ki so prišla tako iz združenj občin kot tudi Državnega sveta,

ki zavrača ta zakon. Gre za enostavno dejstvo, da ta zakon očitno ni usklajen prav s tistimi, za katere velja. Bilo bi korektno, da Državni zbor zavrne tak zakon, argumentov za to je pa resnično zelo veliko. Gre za to, da ni narejena resnejša analiza sprememb financiranja občin s tem predlogom, ki se predlaga. Nobena občina pravzaprav ne ve, kaj to za njo pomeni. Na to so tudi opozorila združenja. Poleg tega spreminjate način pogajanja na način, da ne upoštevate več združenj občin, torej gre za reprezentativna združenja, ampak dovoljujete, da se pogajajo z vami o tem, kakšna bo primerna poraba oziroma povprečnina, na način, da se lahko zorganizirajo občine tako, da ustanovijo združenje, kar pomeni, da to združenje lahko ustanovita dve – ali tri občine. Torej, kako bodo sploh ta pogajanja potekala? Lahko ustanovijo dve, tri občine svoja združenja in potem bodo prihajale na pogajanja. Kako boste uskladili to? Zdaj so reprezentativna združenja in imaš mestne občine, večje, manjše in imaš tri resne pogajalce in tudi vsi trije resni pogajalci so opozorili, da je to neprimerno. To, kar me preseneča, na kar sem tudi opozoril pri Zakonu o izvrševanju proračuna danes, kjer je zapisano, če Vlada z reprezentativnimi združenji ne doseže dogovora po zakonu, ki ureja financiranje občin, se v predlog proračuna vključi povprečnina, ki jo določi Vlada. Oprostite, to je poseg v lokalno samoupravo, to ni več lokalna samouprava. Taka določba sploh ne more biti zapisana v Zakonu o financiranju občin. Nekako mogoče še sprejmeš v izvrševanju proračuna, da je to neka trenutna slabost, če lahko temu tako rečem, ali Vlade ali pa nekih finančnih razmer, da se ta poseg naredi za eno leto. Če pa to zapišemo v sistemski zakon, je pa to poseg v lokalno samoupravo in ta zakon sploh ne bi smel priti v proceduro s takšno vsebino, kot je vložen. To je ključna točka. Ne glede na to, kako se pogajaš, kako se ne pogajaš, bo potem obveljal tisti, ki ga bo predlagala Vlada.

Ne nazadnje, tudi če se spremenijo razmere glede finančne in gospodarske krize, tudi Računsko sodišče govori o tem, da je treba natančno opredeliti, katere naloge se financirajo občinam, in tudi, če se spremenijo finančne in gospodarske razmere, je treba opredeliti, katere kriterije je potrebno upoštevati, da se potem to breme posledic krize razdeli po vnaprej znanih kriterijih, ne pa arbitrarno, kako se bo kdo izpogajal. Ta pogajanja, kot jih imate sedaj, so nastimana tako, da se bodo dve, tri občine dobro izpogajale, recimo, ne vem, Mestna občina Ljubljana, mogoče Mestna občina Maribor, Mestna občina Koper, vse ostale pa ne. In to vnašate v ta zakon, zato je to tudi v nasprotju s tem, na kar je Računsko sodišče opozorilo. Zakonodajno-pravna služba je opozorila pri Zakonu o izvrševanju proračuna, da je ta zakon v nasprotju z ustavo, ker jemlje samostojnost občinam v tem, da same odločajo, kako bodo ta denar, ki je njihov avtonomni vir, razporejale. Ukinjate dejansko tudi dodatno

financiranje tistim občinam, ki imajo romskega svetnika, torej posegata v Zakon o lokalni samoupravi, ki je določil, da ima 20 občin obvezno tudi romskega svetnika. S tem zakonom ukinjate možnost dodatnega financiranja, ohranjate samo italijansko in madžarsko narodno skupnost kot tisti element, kjer je pač to treba upoštevati. Pri vseh tistih 20 občinah to črtate. Zakaj? Tudi resne obrazložitve ni. Če se ta določba ni izvajala, zato ker je nihče ni hotel izvajati, ker ni hotel dati denarja tem občinam, to ni razlog za spremembo zakona, ampak razlog, da povprašamo po zdravju tiste, ki so tako planirali, da niso spoštovali Zakona o lokalni samoupravi. To je bil pogoj takrat, ko smo se pogovarjali o Zakonu o lokalni samoupravi, kdo, katera občina bo imela lokalnega predstavnika romske skupnosti in katera ne in zdaj to kratko malo črtate.

Z Zakonom o graditvi objektov se nanašajo določene dodatne naloge na občine zaradi inšpekcijskih služb. S tem zakonom zmanjšujete sofinanciranje skupnih služb, z 0,5 na 0,3 %. Občine so se zorganizirale, praviloma ustanovile inšpekcijske službe in zdaj jih kaznujete, ker so se tako zorganizirale, da bodo dobivale manj sredstev, če so v tem združenju samo tri občine, recimo. Zdaj zahtevate več občin. Mislim, ne razumem te logike, no!

Tako upam, da bo Državni zbor ta zakon zavrnil in da res preprečimo to enostransko dejanje, ki nikakor ne sodi v Zakon o financiranju občin. In če kaj, dajmo resno razmišljati o tem, da ustanovimo regionalne občine, prenesemo pristojnosti na občine z države, ne pa obratno. Regionalne občine so rešitev, ne pa takšne rešitve, ki dejansko poslabšujejo trenutno stanje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati pri tem tretjem členu? Prosim za prijavo oziroma ni treba prijave v tem primeru, mislim, ker je samo eden.

Gospod Franc Jurša ima besedo.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Ja, lokalne skupnosti, občine so zelo pomembne za razvoj določenega dela države in v veliki meri se moram strinjati s tistimi, ki so govorili, kako je šel razvoj občin v obdobju po letu 1994. V vsakem primeru moram reči, da je tudi sredina, iz katere prihajam, se reorganizirala in iz takratne ene občine so nastale štiri občine. Mogoče bi ta razdelitev morala biti ali pa bi bilo zaželeno, da bi bila malo drugačna, kot je dejansko nastala, ampak interese ljudi pri odločitvi, je treba spoštovati.

Zdaj 212 občin, ali je to preveč ali premalo, je na pamet zelo težko ocenjevati. V vsakem primeru bi verjetno kazalo, da se reorganizacija lokalne samouprave v Sloveniji uredi, da pridemo tudi do pokrajin. Kolega Janko je rekel, do regijskih občin, jaz bi rekel; ne, mi imamo tudi v ustavi zapisano to stopnjo

organiziranosti države in do teh zadev bi morali v kratkem priti, da bi enostavno določene naloge, ki so zdaj v pristojnosti, bi rekel centralizirane, države prenesli na področje pokrajin, ker bi ljudje z bistveno več občutka lahko izrazili interese predvsem na področju razvoja območja. Kajti, kljub temu da nismo velika država, prej bi lahko rekli, da smo mala država, zelo neradi pogledamo preko določenih, bom rekel, Trojan – pa da ne bom dalje govoril. Tu smo včasih šibki in tega enostavno in preprosto nekateri neradi vidijo. Je pa res, da smo mi v zakon zapisali pogoje za ustanovitev občin, in je res je tudi to, da je takratna politika dejansko ustanovljala občine na osnovi nekih političnih odločitev, to so dejstva. In imamo 111 občin v Sloveniji, ki ne izpolnjujejo osnovnega pogoja, ki je zapisan v zakonu. Zdaj ne govorim, da to ni v redu ali pa, da to je v redu, govorim o tem, kako je. Takoj po letu 1994, ko so nastale nove občine iz več ali manj nekdanjih krajevnih skupnosti, moram povedati, da na območju, od koder prihajam, največ občin na kvadratni kilometer. Tam v Pomurju jih imamo 27; 27 in moram tudi povedati to, da je ta razvoj šel relativno, na oko, zelo hitro naprej, ker so se ljudje začeli zavzemati in so imeli občutek pomembnosti, ko so odločali v občinskih svetih. To je bil nek nov napredek in videlo se je zelo, kajti župani so predvsem vlagali v prvih obdobjih v infrastrukturo. Največ v tisto infrastrukturo, ki se je dejansko videla, to pa so bile enostavno ceste, asfaltiralo se je ogromno cest, no, pozneje pa tudi že v drugo infrastrukturo in zadovoljstvo ljudi je dejansko in so pozitivno to ocenjevali.

Ampak jaz le mislim, da je po tolikih letih pa čas, da se začne temeljita reorganizacija lokalne samouprave. Tu me skrbi in moram priznati kot koalicijski poslanec, da sem dejansko pričakoval, da se bo več zgodilo v tem mandatnem obdobju. Da se bo za to zadevo dejansko nekaj pripravilo, da se bomo o tej zadevi začeli pogovarjati. Mislim, da bi se v veliki meri lahko pogovarjali, saj koalicija je relativno velika, in če bi imeli tudi mi dobre predloge, bi jih verjetno tudi opozicija v določenem delu podprla, čeravno seveda takrat, ko se začne o tem govoriti, začne vsak presojeti, ali bo zdaj ta petelin – pa ga ne bom imenoval, na svojem dejansko prostoru, da ne bom rekel kakšne druge primerjave – lahko brcal, kajti to je ključnega pomena. Vsak vidi svoje okolje, svojo mrežo, ki jo pač na nek način okrog sebe ustvarja.

Moji pomisleki glede skupnih občinskih uprav pa moram reči, da so veliki. Mi smo se takrat, ko so dejansko te možnosti prišle, na nek način v lokalnih skupnostih, tudi sam sem bil odgovoren v lokalni skupnosti, organizirali skupaj z nekaterimi občinami in smo ustanovili skupne službe. Mislim, da bi to morali še spodbujati, še bolj spodbujati, da bi na nek način dali v razmislek dejansko tistim, ki imajo slabe pogoje oziroma nimajo dovolj sredstev za

normalno funkcioniranje po tolikih letih, da začnejo razmišljati o združevanju, kajti tudi to bi morala biti na nek način naloga ministrstva, ki pokriva področje lokalne samouprave.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati o tem amandmaju? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 8. člen ter amandma Poslanske skupine Levice. Dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Z veseljem poslušam vse to in sem v bistvu vesel, da smo nekako s kolegom Liscem, pa Lahom to sprovcirali, da se tako izrazim. Zdaj bom rekel, da si bom za amandma relativno kratek čas vzela. Če bi meni bila zaupana naslednji mandat vloga, da bi se tega moral lotiti, bi vas v bistvu vse povabil na ministrstvo v ekipo, vse govorce, ki smo se danes o tem pogovarjali. Ajde, mogoče z eno izjemo kolega Uroša Prikla, pa ne zaradi tega, ker bi on bil slab. Tudi dober analitik je bil na ministrstvu, pa je manj koleričen človek kot jaz, pa je bolje, da on kandidira za župana Maribora kot jaz – zdaj bo Fištrovec vesel – ali pa, če Bojana hoče tudi biti županja. Zakaj? Ker o tej zadevi z različnih zornih kotov nekaj vemo in če se ne začnemo nabijati na prvo žogo, se ... To je zdaj bila šolska ura, kako naj bi parlament izgledal: parlamentiranje! Ljudje pa rečejo, vi spet nakladate.

Ena zadeva je tu – ne vem, mogoče sva se z Jankom razumela, mogoče ne, se spomnim, takrat v Mariboru, ko smo imeli te proteste – pa nisem jaz metal nečesa, kar mi očitajo –, pa so v bistvu pred upravno enoto protestirali, ne na delu občine. Ali pa zlasti starejši ljudje bodo rekli, ah, grem na občino, pa gre na upravno enoto. A mi rabimo to dvotimnost? Meni se zdi, da bi morali tudi o tem razmišljati. Tudi tukaj je preveč denarja, a veste. Pa zdaj bo to nekdo gledal, to zdaj ne pomeni, da bodo ljudje brez šihla ostali. Mislim, dela imamo še preveč. Večina nas je pa tukaj generacija, ki smo tudi ta občinski standard nekako izgrajevali. Jaz sem bil petletni pubec, pa smo vodovod kopali. Potem smo v gozdovih kovanje podirali za telegrafštange. Sicer je se to bolj dogajalo na hrvaški strani, ker imam tam babico. Na slovenski strani smo z ravnateljem osnovne šole skupaj z osmošolci šraufali otroška igrala, potem smo se pa šli zvečer malo objemat na ta igrala, pa jih nismo razbili, ker smo bili ponosni, da smo jih naredili. Včeraj mi je na tisti obrtni fešti nekdo rekel, a ti poznaš – kako je rekel – ribniški procent; iz enega evra naredimo dva, to je ta procent. To v lokalnih okoljih znamo delat, saj radi delamo, samo ta bajta in ministrstvo morata nekako dati pogoje za to delo. In se mi zdi, da je to neko sporočilo. Ta mandat smo, žal, tukaj zapravili.

Želel bi si tudi, podobno kot pri sindikatih, da so vsi župani združeni v eno

zdrženje, pa je neko politično ozadje, zakaj temu ni tako. Mogoče neka frakcija, ajde, ali frakcija, ad hoc skupina, ali frakcija mestnih občin, pa tiste, ki imajo romske, pa tiste, ki so obmejne, in tako naprej, ki jih imamo zapisane v Zakonu o skladnem regionalnem razvoju – o regiji nimamo.

Ta naš amandma, koliko se tukaj da popravljati, gre v tej smeri, da še vedno pustimo dve občini, ker včasih je to čisto geografsko malo, imate kake občine, ne vem, na nekih območjih, tej preči, da tretja ne more priti zraven ali pa sta dve veliki – ne vem, mogoče Kočevje, Ribnica, kaj takega –, plus da si, izhajajoč iz vseh teh, ki sem jih prej navedel, ki so ogrožene –, da imajo še 10 % neke izravnave, si upam to celo trditi. Se strinjam s tem, kar je Jožko rekel. Tudi poslanci smo tukaj drugo- in tretjerazredni. Da se midva dotelovadiva domov – ti z avtom, jaz z vlakom, ki redno zamuja –, je nekaj drugega kot, ko nekdo – z vsem dolžnim spoštovanjem –, ki bo tukaj, čez 15 minut lahko že psička sprehajal. Pa so me spraševali, na koga konkretno mislim; na nobenega, a veste.

To so neka dejstva in bi seveda tudi v to ekipo poklical ali se posvetoval z gospodom Žagarjem, ki je vrhunski strokovnjak za to, ki ga tudi zelo cenim. Mogoče, če bi neka druga linija SLS zmagala, bi mogoče jaz bil celo v SLS, če sem odkrit, ker sem bolj podeželski človek, saj se mi vidi. Dobro zdaj ... Upam, da bo Piki zmagal, upam, da bomo imeli naslednji mandat ministrstvo. Zelo bi bil srečen, če bi ta zakon tukaj zdaj povozili, ker moramo pokazati, da to ni resno – in ga je Janko zelo resno tudi seciral in analiziral in je povedal, kjer je tukaj cel niz problemov. Glejte, ampak vsaka avtonomija, tudi znanstvene sfere, tudi raziskovalne sfere, ne le občin, se konča in začne pri penezih. Če nimaš ti avtonomno penez, lahko mi filozofiramo do nezavesti, pa lahko napišem 27 strategij česar koli, ker sem to v življenju počel. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna razprava? Ampak tokrat o tem amandmaju k 8. členu? Ni. Potem ugotavljam, da ni več interesa za razpravo in zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali v četrtek, 16. 11. 2017, ob 9. uri.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in 35. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 15. NOVEMBRA 2017 OB 15.39 IN SE JE NADALJEVALA 16. NOVEMBRA 2017 OB 9.05.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 35. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Primož Hainz od 15.30 do 18. ure, mag. Matej Tonin, mag. Aleksander Kavčič, Janja Sluga, Uroš Prikl od 15.30 dalje, dr. Mirjam Bon Klanjšček in Violeta Tomič od 18. ure dalje.

Vse prisotne lepo pozdravljam!
Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj!

Imel bom v bistvu tri postopkovne predloge, eno opravičilo in eno obvestilo, ki ga moram povedati.

Prvi postopkovni predlog je, da se med sejami nekoliko bolj po tihu klepeta in da si poslanke in poslanci gredo prebrat na portal Državnega zbora, kaj je naše delo. Potem bi se opravičil Desusu, ker sem izvedel lapsus v enem dnevu te seje in sem rekel, da je Desus ukinit SDK, to ni res, to je bila zgodba neke druge grupacije Demosa, ampak ki je zelo odgovarjala tudi tem, ki jim rečejo stare politične silnice.

Drugič, v Državnem zboru imamo tudi zaprte seje. In tisto, kar se dogaja na zaprtih sejah, ne bi smelo priti v javnost. To bi zlasti moral vedeti predsednik Odbora za obrambo, ki je takoj spustil tvit, kaj je Trček rekel na seji KNOVS, kar je sicer res, tisto drži, tisto sem jaz rekel.

Tretji postopkovni predlog je seveda, da smo mi tukaj, če se že pogovarjamo o varnosti, da ne širimo nestrpnosti, kar že ves čas tega mandata počne SDS. In jaz bom zahteval tudi od Ustavnega sodišča, da se mi osebno opraviči, ker so rekli, da parlamentarna demokracija v Sloveniji ni možna brez Janeza Janše v tej bjati. Vidimo, kakšna je. In, seveda, izstopil sem iz KNOVS danes s kolegom iz SD, končno je rekel, Janez je happy, dajmo malo aplavza Janši, milijone smo v njega zmetali ...

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim, prosim!

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Se bom ustavil tukaj. Ostali del koalicije z opozicijo, dobro, gospoda Tonina danes ni, pa želi nadaljevati to neodgovorno politiko in zlorabljati odbore v ožje partijske interese. SDS je dobil milijon in pol od Orbana, naj tam trubi trobilo, Državni zbor pa mora nekaj drugega početi.

Hvala za besedo, hvala za opomin.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Potem mi ga sploh ni treba izreči, to je prvi del. Drugi del, edino, kar je relevantno, da o tistem, kar ste omenjali glede KNOVS, se mora izreči Državni zbor, pred tem vsekakor zadeva formalno ni formalizirana tako, kot bi morala biti, ker pač vemo, da o tem vprašanju odloča Državni zbor z večino vseh. Imamo poseben zakon, ki to ureja.

Toda to prepuščam nadaljnjim postopkom, ko bo čas za to. Zdaj pa nadaljujemo s tistim, za kar smo danes tukaj, torej prehajamo na glasovanja.

Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, na tej točki nadaljujemo prekinjeno sejo zbora. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 25., 35., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 3., 4., 20., 43. in 1. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanja Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 25. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, po nujnem postopku.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 2.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 35. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o financiranju občin v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 13. 11. 2017. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 3. členu.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 45.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Levica k 8. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Včeraj smo pri zadnji točki dnevnega reda, žal moram reči, izjemoma imeli zelo kvalitetno razpravo o problematiki lokalne samouprave v Sloveniji in o nujnosti izvedbe reforme lokalne samouprave po 25. letih obstoja takšne, kot jo imamo. Jaz sem celo rekel, če bi mi bila zaupana funkcija izvršilne oblasti, da to prevzamem, da bi v bistvu vse, ki so debatirali,

poklical v ekipo ministrstva. En ogromnih grehov te koalicija in zlasti SMC je, da v tem mandatu ni šla v izvedbo reforme lokalne samouprave. Zakaj? Ker v tem mandatu smo imeli ob zamenjavi generacije, ob prihodu številnih novih ljudi v parlament verjetno najmanj pritiska, nečesa, kar imenujemo županski lobi. To je skrajno neodgovorno, da se s tem ni resno začelo v tem mandatu, ker to je proces, ki ga vsaka dosti bolj politično normalna družba in država z dosti višjo politično kulturo izvrši v desetletju, Avstrijci recimo na Štajerskem, Danci, Albanci gredo v reformo lokalne samouprave in še bi lahko nadaljeval. V tem ponesrečenem amandmiranju zakona, ki v bistvu ne odpre bistva, ne odpre bistva, da vse občine niso iste, ne odpre bistva, da bi šel pogledat, kaj so obvezne naloge občin, ne odpre bistva, da bi šel pogledat, kje so občine dejansko finančno zaštrikane in kar bi se moralo centralizirano financirati, na primer obvezno šolstvo, nam ne ostane nič drugega, kot da poskušamo neke drobce popravljati.

V tem amandmaju k 8. členu mi ohranjamo možnost, da zgolj dve občini gresta v skupno upravo, ker na kakšnih obrobjih Slovenije imate tudi takšna geografska prečenja, da tega ne morejo izvesti tri občine. In izhajajoč iz Zakona o skladnem regionalnem razvoju dodajamo še 10 % možnosti sredstev, za vse tiste razvojno ogrožene občine, lokalne skupnosti v Sloveniji, ki sicer nima regij. Ampak, seveda se regij ne ustanavlja zaradi tega, da bo neka politična opcija pohopsala še to, pa tam malo po domače, kot bi rekli v ljudskem jeziku, kradli denar.

Jaz zdaj upam, da boste ta naš predlog amandmaja podprli. Upam pa tudi, da bo v naslednjem sklicu Državnega zbora neko drugo in drugačno politično prečenje, ki se bo s to tematiko začelo ukvarjati, ker navsezadnje smo tudi poslanke in poslanci občanke in občani nekih občin, kjer smo bili ali izvoljeni ali živimo ali delamo ali vse troje skupaj. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti pa 42.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaja k dopolnjenemu predlogu zakona nista bila sprejeta, prehajamo na odločanje o predlogu zakonov.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanski demokratov, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Nova Slovenija bo glasovala proti temu predlogu zakona o financiranju občin. To je neverjetno! Ta zakon ni usklajen z nobeno od reprezentativnih organizacij oziroma skupnosti oziroma združenj slovenskih občin. To je neverjetno. Neverjetno je, da nimamo ministra za lokalno samoupravo, imamo pa seveda ministra proti lokalni samoupravi – saj ni prvi, tudi v kakšnem prejšnjem mandatu je že kakšen bil. Ta zakon dejansko daje podeželskim občinam, posebej občinam na periferiji status drugorazrednih občin. Država se centralizira. Ta politika bi morala enkrat absolvirati lekcijo, ki se ji reče subsidiarnost. To je tudi evropsko politično načelo oziroma politična vrednota. To je neverjetno! Zgleda, da ta Slovenija postaja samo Ljubljana z okolico. In včerajšnja razprava, res korektna, koalicijskih in opozicijskih poslancev je pokazala, da ta zakon ni dober, da je slab. Zdaj gre samo za vprašanje, ali bomo tukaj odločali tako, kot je prav, ali pa tako, kot je koalicijsko. Samo za to gre. In tako polna so nas usta o spoštovanju prava, vladavine prava in tako naprej. Ne se hecat! Že nekaj let smo Republika Slovenija in ta državni zbor in vlade so kršitelji Evropske listine lokalne samouprave. Eklatantni kršitelji. In še več, da ne govorim zdaj o strategiji razvoja lokalne samouprave, ki pa res zasluži, da gre v kanto, na kateri piše papir, ker pač smo ekološki in ločimo odpadke. In gospe in gospodje, dokler se ne boste zavedali, da je Slovenija tudi tam na skrajnem vzhodu in na skrajnem zahodu in na skrajnem jugu in tudi na skrajnem severu, do takrat v tej Sloveniji ni dobre perspektive.

Jaz danes pričakujem, ne smem vas nagovarjati, ampak mi v Novi Sloveniji bomo ravnali tako, kot je prav, in bomo ta zakon pomagali zrušiti. To kar se dogaja, da se občinam dodeljujejo kar nove in nove naloge, denar pa ne, in da se ne spoštuje dialoga ne s Skupnostjo občin Slovenije ne z Združenjem občin Slovenije ne z Združenjem mestnih občin Slovenije, to je neverjetno! In da to, kar se tukaj zdaj v tem zakonu postavlja za neke nove reprezentativne skupine občin ali kakorkoli že to imenujete, je nedopustno. Kršimo ustavo, kršimo Evropsko listino lokalne samouprave.

Nas tukaj ni zraven, zato glasujemo proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala predsednik, za dano besedo.

V Poslanski skupini SDS bomo glasovali proti zakonu o financiranju občin, ki je pred nami.

Očitno se je ta vlada odločila, da bo po imenu največje stranke Stranke modernega centra to centralizacijo tudi dejansko izvajala in da bo to centralizacijo izvajala na račun tistih občin, ki nismo blizu Ljubljane. Ta zakon o financiranju občin odpira nekaj ključnih momentov, ki se dotikajo financiranja občin: skupne občinske uprave, povprečnina, primerna poraba in še kaj bi našteali. In predlagatelji, torej Vlada je sama zapisala, da so analize pokazale, da so potrebne spremembe. Ko smo na odboru in tudi na sami seji Državnega zbora spraševali, katere so te analize in kaj so pokazale, odgovora nismo dobili. Ko smo spraševali, kaj bo prinesel ta zakon na področju povprečnin in primerne porabe, odgovora nismo dobili. Vedeli smo le, da bodo na račun tega zakona dobila Ljubljana 80 tisoč evrov več. In glede na to, da v predlogu zakona piše, da zakon nima finančnih posledic, smo spraševali, na račun katerih občin bo Ljubljana dobila 80 tisoč evrov več, pa odgovora nismo dobili. Ko smo spraševali, zakaj se jemlje indeksacija pri primerni porabi, kjer se vsako leto vsaj deloma to usklajuje, odgovora nismo dobili. Ko smo spraševali, zakaj se ukinjajo določene zadeve na področju skupnih občinskih uprav, ki ste jih sami vsilili občinam, odgovora nismo dobili. Skratka, ta zakon prinaša ogromno novih vprašanj in nobenega konkretnega izračuna, nobenega konkretnega odgovora, kaj ta zakon prinaša občinam v letu 2018 in dalje. Celo več, Vlada si je dovolila, da je že 10. oktobra občinam poslala dopis, kaj se bo v prihodnje dogajalo brez tega, da bi upoštevali, kaj se lahko naredi s povprečnino v Zakonu o izvrševanju proračuna, brez tega da bi lahko bili sprejeti amandmaji, ki bi zakon o financiranju občin naredili sprejemljiv. Ampak zakon ni sprejemljiv. Skratka, ta vlada, predvsem Moderni center se je odločil, da ne bo poslušal tega, kar predvsem v Poslanski skupini SDS pa tudi v Poslanski skupini Nova Slovenija približno enkrat na leto odpremo na seji Odbora za notranje zadeve in lokalno samoupravo, da je treba občinam pomagati, da jim je treba prisluhniti. Ampak ne, ta vlada dela ravno nasprotno. Vse tiste dopise, ki smo jih dobili s strani Skupnosti združenja občin, vržite v koš. Vse razprave poslancev, vsa vprašanja poslancev – ne dobimo odgovorov. Spoštovani, če je to vaša politika lokalne samouprave, potem vam predlagam, da si preberete Evropsko listino lokalne samouprave in pustite lokalno samoupravo pri miru, dokler ne bo prišla na oblast ena vlada, ki bo prisluhnila občinam in lokalnim samoupravam.

V SDS bomo proti zakonu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Mi bomo tudi glasovali proti.

Jaz kaj dosti glasbenega posluha nimam in naloga politike ni, da nečemu prisluhne ali ne prisluhne, naloga politike v ustavni parlamentarni demokraciji je, da izhaja iz ustave, iz sprejetih zakonov, iz ratificirani, notificiranih listin ... da ne bom predolg. Posluha tudi predhodne vlade niste imele za to, ne glede na katerokoli prečenje. Jaz za razliko od neke omenjene desnice, ki to enkrat na leto počne, skoraj ni seje, kjer ne bi težil, ali se mi zavedamo, da kot zakonodajno telo, ki se sicer derogirano s strani Vlade, ker si parlament ne vzame vloge, ki bi jo moral imeti, skoraj vedno nekaj še zvrnemo na občine. Veste, številni mislijo, da se jaz hecam, ker rečem, da je najbolj nevhvaležna in najbolj zahtevna politična vloga v Sloveniji biti župan. Pa številni hočejo pošteno delovati kot župani, ampak zaradi vaših prijateljev iz preteklosti kakšni, kako se temu že reče, okostnjaki padajo. Ampak nekako to naleti na gluha ušesa. Poglejte, kdorkoli bi se vsaj minimalno hotel podučiti o tej tematici, kdorkoli bi hotel biti vsaj desetino toliko delaven kot sva poslanec na sedežu številka 90 in jaz, tega zakona ne more podpreti. Kdorkoli bi si hotel prebrati včerajšnji magnetogram, če vas že tukaj ni bilo, kdorkoli bi hotel malo bolj aktivno poslušati na seji matičnega delovnega telesa ali pa vsaj, recimo, prebrati v magnetogramu to, kar je Janko povedal včeraj, ki je naredil to, da je seciral zakon in dejansko pokazal, kje so dobesedno taka s..., da to ne more iti čez, tega zakona ne more podpreti. Neodgovorno je tudi, ko se bo sestavljala naslednja vlada in razdelitev ministrstev, da se bo ta tako pomembna tematika, navsezadnje saj večino nekega infrastrukturnega razvoja v lokalnem okolju delamo in naredimo in pogosto tudi na način, kot so me podučili Ribničani, na način ribniškega procenta, da iz enih evrov narediš dva. To ne moremo pripenjati na neko ministrstvo, ki ima že eden majhen trilijon nekih vsebinsko različnih funkcij, kar je spet neodgovornost politike. Seveda tovrstne zadeve morajo delati ljudje, ki lahko mislijo perpleksno.

Mi bomo glasovali proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Prekinjam. Mislim sem, da bodo samo obrazložitve v imenu poslanskih skupin nisem videl prej. Torej so obrazložitve v lastnem imenu. Najprej še v poslanski. Najprej končajmo obrazložitve v poslanski, potem bom pa odprl možnost, da se boste prijavi za obrazložitve v lastnem imenu glede na vse skupaj.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC):
V Poslanski skupini SMC seveda glede na to, da

se je zakon usklajeval in pripravjal, ga bomo podprli.

Vendar treba je kljub temu ob sami podpori zakona povedati naslednje. Smo vsi zadovoljni s tem zakonom? Ne. So župani zadovoljni s tem zakonom? Ne. Je kdo kriv za to, da je danes takšno stanje? Da. Vendar ta zgodba se je začela 10 let nazaj in to vedo v tistih vrstah najboljši, kjer so naredili masaker nad lokalno skupnostjo z idejo, da bodo igrali na politični zgodbi, kot se reče, naši župani. Ali se da to napako popraviti z enim popravkom zakona? Ne, ne da se. To je problem, ki ga seveda danes marsikdo občuti. Bodo župani večno zadovoljni ali kdaj sploh zadovoljni z zakonom o financiranju občin? Nikoli. Dokler ne bodo dobili 101 % tistega, kar pravzaprav lahko dobijo. Pričakovati, da bodo župani srečni in zadovoljni zaradi tega, ker se spreminja zakon in se ne dodeli in naredi popolnoma enakovredno, se pravi, kar se tiče situacije financiranja vseh občin je neizvedljivo in nemogoče. Tisti, ki danes to razpravlja, seveda blefira 100 na uro. Namreč, nemogoče je primerjati eno majhno in veliko občino ali eno srednjo ali eno razvito ali nerazvito občino in jo postaviti v isti nivo. Nemogoče. Da pa imamo takšno situacijo, so odgovorni vsi tisti, ki so seveda to naredili v preteklosti. Lahko popravimo to situacijo, lahko naredimo to, kar si pravzaprav želimo in končno zagotovimo pogoje lokalni samoupravi, da rečemo, da bo dobila tisto, kar mora dobiti za to, da bomo seveda, ker se avtonomija meri skozi denar, finance. Da, lahko, vendar za to bomo potrebovali še najmanj kakšen mandat.

Ni res, ko nekateri, ki govorijo in so danes rekli, da niso dobili odgovorov za same analize. Oprostite, kolikokrat še moramo narediti analize, katere ste pravzaprav že sami naredili in imate vse te odgovore? Kolikokrat še? Oprostite, to je eno navadno sprenevedanje. Je pa narejen določen kompromis in ni fer in ni pošteno tisti, ki danes razlagajo, da ni bilo nič dogovorjeno. Za marsikatero stvar je bilo skozi faze sprejemanje tega zakona dogovorjeno in se je naredil korak nazaj. To je tisto, kar je seveda treba sprejeti. Zakon je treba spreminjati, vendar počasi in postopoma, seveda v stanju tudi zmožnosti in razmer tistega, kar je nekdo pred 10 leti naredil narobe. Razlogi so tam v tistih vrstah, v nekoč vladajoči stranki SDS, ki je naredila svojevrstno zmešnjavo v Zakonu o financiranju občin. Nenazadnje tudi takratni poizkusi, kako bodo naredili razvoj regij pokrajin v državi, ki jim seveda je klavno propadel, ker so ga delali na politični osnovi in ne na tisti osnovi, na kateri pravzaprav smo vsi želeli in pričakovali. To pa je na razvoj avtonomije lokalne samouprave, žal. Pripišite si te napake vse.

Mi bomo to podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Moj postopkovni predlog je, naj politiki z dolgo kilometrino v politiki, ko se zbudijo, najprej zjutraj 5 minut sebe gledajo v ogledalo, tako gospod Janša kot gospod Jani se svaljkata po politiki, pa lahko mi daste opomin zaradi tega, že od kdaj jaz pomnim slovensko politiko. In odgovornost vseh politiko je, da izhajajo iz znanj in iz teh znanj primerno ukrepajo. Ker to, kar je zdaj počel gospod Jani, je, blago rečeno, nespodobno. Nabijati zgolj nekoga drugega, pa ne bom jaz sedaj branil desnico, naj se branijo sami, odgovornost je in odgovornost bi bila, da bi nek politik s tako kilometrino, vključno s tem, da je bil podžupan občine Ljubljana, pomagal neki novi nebogljeni stranki, ki bo nebogljena tudi, če bo še pet mandatov tu sedela, ker taki ste, ker se nočete učiti, in tvorno pripomore temu, kar bi nujno morali narediti, iti v reformo lokalne samouprave ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kakšno vezo ima ...

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): ... postopkovni predlog je tisto ogledalo na začetku. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tisto ogledalo na začetku ni noben postopkovni predlog. Gre za zlorabo postopkovnega. Pričakoval bi, da bi zahteval postopkovno kolega Tanko, kar je tudi naredil.

Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Ne vem, včasih ste si drznili, kadar mi razlagamo obrazložitev glasu, povedati, kaj je obrazložitev glasu v lastnem imenu in kaj je obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Jaz predlagam, da podučite gospoda Trčka, da če še ni razumel, da to razloži, naj pove, kaj oni mislijo, pusti naj druge poslanske skupine pri miru. Vi ste tisti, ki sejo vodite in ste dolžni intervenirati ne na koncu, ampak tudi takoj ob takih primerih, ker gre za eklatantne budalaštine, ki jih govori. Isto velja za vašega gospoda Möderdorferja / oglašanje iz klopi/ ... tudi lahko, če želiš biti. V takih primerih, ko se pač spotikajo, ko kritizirajo, ko kažejo na zgodovino – je bilo v času razprave, če ste izkoristili to okej, če niste, potem bog vam pomagaj. Obrazložitev glasu je pa argumentacija odločitve poslanske skupine. In predlagam, da te vaše gospode, ki očitno, kadar kritizirajo SDS in našega predsednika, vam to zelo godi in ne zaznate nič, da jih opozorite tako ali drugače, z opominom, lahko jih pa tudi, ker se še niso naučili v treh letih in pol, kaj je obrazložitev glasu, odstranite s seje. Lahko tudi za njih naredite kakšen seminar.

Ampak še enkrat, bodite pri svojem delu dosledni, pri vodenju seje dosledni. Ker to,

kar se počne, to kar delate, je nehigiensko. Vlada je imela tri leta in pol časa, ravno tako koalicija z vsemi tistimi, ki so tranzitirali preko vseh teh vmesnih strank in stopenj, da bi to uredili, kar smo mi zamočili. Toliko niste naredili. Razen, da ste podpisali v enem mandatu prej sporazum z Mestno občino Ljubljana in da zdaj s popravki zakona počnete isto, nadgrajujete tisto, ker je bilo, kar ste naredili. Nič drugega ne počnete. Tam se pa financira raznorazne zadeve. Zato vas opozarjam, gospod predsednik, da pač te zadeve uredite in vodite sejo tako, kot se spodobi.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Bom.

Ali je še kakšno postopkovno, najprej vprašam? Če bomo nadaljevali s postopkovnimi, bomo najprej naredili en premor, zato da se bomo umili in bomo potem lepo nadaljevali z obrazložitvami. Želite postopkovno še enkrat? Upam, da bo res postopkovno, da ne bo zloraba, ker potem je pa res drugi opomin, potem pa izgubiš možnost tudi govora. /oglašanje iz klopi/ Okej, tistega si si sam dal, v redu, razumem. /oglašanje iz klopi/ Dajmo se obnašati za začetek. Prvi opomin zaradi neobnajšanja.

Dr. Franc Trček, postopkovno.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Moj postopkovni predlog je, da upoštevate Poslovnik. Kdo je poslušal gospoda Tanka prej? On je najprej mene kregal, kako se jaz nisem naučil, potem je pa takoj preklopil in počel isto, zlorabljal postopkovno. Poglejte, jaz bom povedal, veliko večino slabega, kaj počnem v tem Državnem zboru in na kaj nisem ponosen, sem se naučil od SDS. Veliko večino tega sem se naučil od gospoda Tanka, ki je v parlamentu od leta 2000. Če jaz govorim budalaštine, če sem jaz slab učenec tega parlamenta, si ti najslabši učenec tega parlamenta. Dajmo se zresniti in velika odgovornost tukaj je tudi na tebi, gospod predsedujoči, da vodiš seje v skladu s Poslovnikom.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa se lepo dajmo pomiriti. En opomin ste dobili, vse tole, kar so bili zdaj postopkovni, so zlorabe postopkovnega. Prosim, da s tem prenehamo. Ali je še kakšna obrazložitev v imenu Poslanske skupine, najprej vprašam? Ni.

Videl sem, da so obrazložitve v lastnem imenu. Prosim, da se vsi prijavite, ampak ne v več valih, ampak na enkrat. Če ste se odločili, da boste obrazlagali, potem povejte zdaj. Prijavite se.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ne bom omenjal nobenega drugega, govoril bom samo v lastnem imenu. Zgolj bom

omenil neko damo, ki ni v politiki, ki jo pa zelo cenim. Prva dama ljubljanske lakanovske šole – poguglajte, kdo je to – je rekla: »Mišljenje ni naravno stanje.« In v slovenski politiki je v bistvu premalo mišljenja, kar zelo jasno kaže predlog tega zakona, ki ima toliko nelogičnosti, da ga bo verjetno vsaj ena od treh županskih združenj poslalo na Ustavno sodišče. Spet bomo imeli, verjetno bo prej mandata konec, preden bomo to zmleli, in potem bomo imeli še neke lokalne volitve in bodo neki stari nesrečneži neki novi nesrečneži morali v tej žlobundri poskušati na lokalni ravni izboljševati življenje vseh nas.

Jaz seveda ne morem podpreti take neodgovornosti, navsezadnje tudi če bi mi partija to hotela ukazati, ker to je pa tisti 82. člen Ustave. Zdaj, če se kdo drug požvižga na to, je to njegov problem, pač, saj nas bodo relativno kmalu stehali. Srčno pa upam, da se bomo te tematike v nekem naslednjem sklicu zelo zelo zelo resno lotili. Izhajajoč tudi iz tega, kar je prej omenjal neki poslanec, ki ga ne bom imenoval, da seveda vse občine niso iste in ne morejo biti iste, ampak v tem zakonu se to ne vidi, tega razmisleka. Tudi v tistih analizah, ki smo jih dobili, se ne vidi tega razmisleka. Ampak iz tega razmisleka gredo vse moderne reforme lokalne samouprave, tudi v družbah, kjer so malo manjše razlike med prvo, drugo, tretjo in verjetno celo četrto Slovenijo po kvaliteti oziroma nekvaliteti življenja ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala, predsednik.

Po Evropski listini o lokalni samoupravi je lokalna samouprava avtonomna in predstavlja temelj demokracije. To evropsko listino je tudi naša država ratificirala že pred dvajsetimi leti. So se kdaj Vlada in občine že dogovorile o povprečnini do sedaj? Še nikoli. Ali se je v tem mandatu poskušala ta vlada uskladiti z občinami? Ja. Bilo je na voljo 522 evrov za povprečnino, pod pogojem, da občine podpišejo dogovor. Če ne, bodo dobile pa samo 520 evrov. In kaj je bilo? Samo 520 evrov, čeprav je bilo za 522. Ali je to demokracija? Ali je to dogovor? Ta fravdulozen odnos Vlade ali pozicije do občin je že ves čas, kar jaz pomnim. Tu ni demokracije. Ali je bil razpis tako naravnani, da kdor prvi pride, prvi melje, in so župani čakali na Petrolovih črpalkah celo popoldne in v nedeljo zvečer, da bo prva na pošto šla njegova vloga za razpis, ki ga je država dala. Ali ni to sramota? Ali je to demokracija? Zdaj pa v ta zakon dajete določilo, da če se občine in Vlada ne dogovorijo, potem Vlada sama določi povprečnino. Ali je to za v zakon? Ali ni to isto kot tisti šef, ki je napisal pravilnik, prva točka, šef ima vedno prav, druga točka, če šef nima prav, velja prva točka? Isto je to. Leva koalicija, leva vlada je nagnala iz parlamenta župane in upam, da bodo pod

zastavo desne vlade, desnice prišli nazaj... /
izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: No, no, konec je.

Obrazložitev glasu v svojem imenu, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo.

Jaz tega zakona ne bom podprla, ker ne rešuje bistvenih problemov, s katerimi se srečujejo občine.

Na svojih regijskih obiskih se vedno sestanemo tudi z župani neke regije, ne glede na to, kateri stranki pripadajo, predvsem z namenom, da prisluhnemo, kakšne težave se pojavljajo v občini. In pri tem zakonu imam prav ta občutek – namesto da bi reševali, da bi Vlada reševala konkretne probleme, ki jih imajo občine, in pri tem prisluhnila Združenju občin, uvaja neke spremembe, s katerimi nihče ni zadovoljen in niso življenjske. Državljeni smo občani tudi v majhnih občinah. In če kdo rešuje življenjske probleme občanov, državljanov, so prav občine tiste, ki rešujejo naše konkretne probleme. In pri tem ne sme biti razlike med večjo ali največjo občino in tistimi majhnimi občinami. Vedno trdim, da je prav to, da smo dobili veliko občin, ki pokrivajo celotno območje Slovenije, da je to najbolj enakomeren razvoj Slovenije. In ko poslušam župane, kaj pravijo: ministrstva so neodzivna, na občinske prostorske načrte čakamo deset let, torej ne moremo razvijati občine, je preveč administracije. Ali ste zmanjšali administrativne postopke? Ali ste zmanjšali naloge, ki jih imajo občine, pa so nekatere čisto brezzvezne, ker se kopiči administracija. In po mojih izkušnjah je na občinah sorazmerno malo ljudi zaposlenih v primerjavi z ministrstvi in morajo biti učinkoviti.

Vseh teh problemov ta zakon ne rešuje, zato bom glasovala proti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, predsednik.

Zakona ne morem podpreti. Zakon uničujoče vpliva na razvoj lokalne samouprave. Zakon v bistvu še dodatno krepí močno centralizirano Ljubljano in vse tisto, kar pade z bogato obložene ljubljanske mize, nekako dobivamo ljudje, ki zastopamo, lahko rečemo, majhne občine, ki prihajamo s podeželja, z obrobja Slovenije. In pod to vlado še dodatno krepíte prvo- in drugorazredne državljane, kar smo lahko ugotavljali, zdaj boste s tem zakonom delili še na prvo- in drugorazredne občine. V tem mandatu ste imeli idealno priložnost za konstituiranje regij, imate relativno veliko stranko, lahko rečemo koalicijo samo treh strank. Poglejte, po letu 2020 v novi evropski perspektivi bomo ostali na upravnem področju,

lahko rečemo goli in bosí, črpanje evropskih sredstev je že zdaj katastrofalno. Po letu 2020, ko bodo šla evropska sredstva v še širša povezovanja lokalne samouprave čez mejo, na mojem teritoriju z Avstrijo, s Hrvaško, bomo ostali suhi in bosí.

Zakon je pripravljen k temu, kot je Virant nekoč rekel, ko je hotel ukiniti male občine, sedaj preko financiranja, preko določenih birokratskih ovir hočete v bistvu na dolgi rok uničiti male občine, ki so bile edina protiutež Ljubljani in so s skromnimi sredstvi dokazovala, kaj se da vse narediti. Na eni strani bogata Ljubljana, ki živi kot v času rimske države, torej ima odnos Patricija s Plebejci, ki se sploh ne zaveda, kako ostali del Slovenije živi, in kjer vlada Mira Cerarja da tej Ljubljani dodatnih 300 milijonov evrov za razvoj.

Vprašam se, ali obstajajo prvo- in drugorazredni državljani? Obstajajo. S tem zakonom bodo obstajale tudi prvo- in drugorazredne občine. Zato zakona seveda ne bom podprl. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Bom nadaljeval tam kot predhodnik, kajti imava podobno prepričanje, zakaj bom tudi sam glasoval proti zakonu.

Medtem ko Mestna občina Ljubljana dobi dodatna finančna in vsebinska sredstva s spremembo Zakona o glavnem mestu, medtem ko Ljubljana dobi s posebnim dogovorom med Vlado in občino 300 milijonov evrov, dobijo na drugi strani vse ostale občine Zakon o financiranju občin, kjer se posega v ključne finančne mehanizme, ki jih občine zasledujejo, to pa je primerna poraba in povprečnina. In za razliko od tistih, ki jemljejo, smo na desnici vedno za to, da občinam dajemo. Sprememba zakona o financiranju občin v letu 2008 je bil resen poskus, da se vse ostale občine približajo standardu Ljubljane. Na račun ene občine, ki pa je potem dobila določene finančne vire drugje, so vse ostale občine napredovale. S tem zakonom pa levica dokazuje ravno nasprotno politično težnjo. Z enim zakonom daje eni občini spet poseben priboljšek na račun vseh 211 ostalih občin.

In najbolj žalostno pri tem zakonu je, da se bo realna slika vseh učinkov, predvsem finančnih, tega zakona pokazala šele v naslednjem mandatu, šele v naslednjem mandatu, ko bo najbolj centralistična stranka v tem Državnem zboru v velikosti enega osebnega avtomobila, se bo pokazalo, kako ste v enem mandatu, namesto resne razprave o lokalni samoupravi to lokalno samoupravo skušali uničiti.

Zato bom glasoval proti zakonu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Čeprav je kljub opozorilu še interes, bom torej dal možnost, da se boste še enkrat prijavili. Ampak, zdaj pa res vsi. V nasprotnem primeru, če bo še en krog, bom naredil premor, ker je preveč tega.

Prijavite se prosim.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsednik. Predstavniki izvršilne veje oblasti, poslanke in poslanci, lep pozdrav!

Moram priznati, da v tej obrazložitvi tako predstavnikov poslanskih skupin kot tudi v osebnem imenu, lahko rečem, da mi izžareva kar razočaranje, predvsem zaradi tega, kajti noben se ni dotaknil tega, v katerem delu spreminjamo ta zakon. To je značilno za ta državni zbor, da je skozi politično razpravo dovoljeno govoriti vse počez in povprek. Dejstvo je, da lokalna samouprava je takšna, kot je. Dejstvo je, da se je leta 1994 zgodilo, da so se občine razdelile na 58 upravnih enot. Posledica je takšna, kot je, in dejstvo je, da politične volje ni, da bi odpravili ali uresničili ustavno določbo pokrajini.

Kar se tiče spremembe zakona, sem zavezan preprosto v svoji obrazložitvi povedati, kaj je tisto bistvo. Prvo, preprečevanje zniževanja osnov za izračun višine povprečnine zaradi inflacije. Potem odločitev Računskega sodišča, da smo zavezani, Vlada je zavezana upoštevati pripombo, kar se tiče te tematike. Potem sprememba pri sofinanciranju občin spoštovanih kolegov iz italijanske in madžarske narodne skupnosti. Noben se tega v svoji razpravi sploh ni dotaknil in smo jim poslanci dolžni tudi v tej zadevi prisluhniti. In tisto, kar je sprememba, ki omogoča v trenutnem stanju tudi sofinanciranje skupnih uprav, in dejstvo je, da sem razočaran, kajti nekateri poslanci vseskozi govorijo o povprečnini, vendar povprečnina praviloma predstavlja pol prihodka občin. V Republiki Sloveniji imamo občine, ki svojega izvirnega prihodka sploh ne pobirajo. To je realnost.

Zato menim, da je treba to spremembo zakona podpreti, in ga tudi podpiram. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Če bi financiranje občin bilo narejeno tako, kot je obdavčevanje državljanov, potem bi moral biti zakon drugačen. V tej državi smo, kar zadeva davčne zakone, dohodnino ali karkoli drugega, vsi v enakem položaju, na podeželju in v mestih. Tudi če to izvedemo potem na to, kaj se potem v lokalno okolje vrača, bi morali narediti po istem kriteriju. Se pravi, plačati in zagotavljati sorazmernost vsem občanom, vsem državljanom, ne glede na to, kjerkoli živijo. Tako

bi jim zagotovili enakopravnost. Vendar v primeru lokalne samouprave te stvari ne stojijo tako in niso tako narejene. Imamo segregirane občine, to se pravi, imamo že v osnovi narejeno drugače. Dodatno se za nekatere lokalne skupnosti sprejemajo sporazumi, kjer se še dodatno to financira. Znamivo je, da najbogatejša občina, ki v principu že iz dohodnine lahko pokrije vse svoje obveznosti, dobiva še dodatna sredstva. Tiste občine, ki pa tega ne morejo storiti, pa se jim celo ne zagotovi tisto, kar bi po zakonu moralo biti, kar zadeva financiranje in pokrivanje virov. Takih rešitev ni mogoče podpreti.

Kljub vsemu pa moramo na lokalni ravni, tudi na podeželju graditi vodovode, ceste, kanalizacijo, vse tisto, kar imajo velike občine, in v tem zakonu ni tudi solzice od tistega, kar ste sprejeli s spremembo Ustave glede zdrave pitne vode. Nič ni notri za lokalni del.

In še nekaj, tudi mnoge občine so bile sestavni del Mestne občine Ljubljana, tudi te nove občine. Mestna občina jim je pustila makadam, brez vode so bili, brez elektrike marsikje in tako naprej, šele sedaj lokalne skupnosti te stvari urejajo. Skratka, treba je zagotoviti normalno financiranje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem, ali je še kakšna obrazložitev glasu, v lastnem imenu. Ne. Potem prosim, da zasedete svoja mesta, da lahko glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 37, proti pa 31.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o voznikih po nujnem postopku.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

V prvem delu seje so teme, ki jih pač v Levici jaz pokrivam. Če ima kdo težave s tem, jih pač ima.

Ta zakon je en lep primer šlamastike, ki si jo politika ne bi smela dovoliti. Zakaj? Saj v osnovi zgleđa tako benigno. Veste, določene zadeve, proračunske, določeni prilivi naj bi šli namensko namensko, nekaj drugega je redistribucija čez proračun. Kakšna je prometna

kultura oziroma nekultura v Sloveniji, ki jo soustvarjate verjetno delno tudi poslanke in poslanci, ki ne uporabljate pretirano radi javnega potniškega prometa, vemo. Imamo neko agencijo, ki naj bi se s tem ukvarjala, in na seji matičnega delovnega telesa, sicer se je potem izkazalo, da je malo stare podatke govoril gospod, ki jih je, se je dejansko izkazalo, da slabo desetino ta agencija namenja zgolj preventivi. Kot sem že povedal, ko sem razlagal stališče, obstaja eno zelo preprosto pravilo v teoriji organizacije – dve tretjine. Ko vam gre več kot dve tretjine budžeta nekega subsistema agencije sistema za plače, za osnovno amortizacijo, za to, da imate toaletni papir na stranišču in da ne nadaljujem, tovrstni subsistem agencija, organizacija ne more opravljati svojega osnovnega poslanstva. Tovrstnih zadev v Sloveniji imamo preveč. Mogoče jih imamo tudi zaradi tega, da ste lahko parkirali svoje politične iz vaših kvot nekam. Dejansko se moramo resno lotiti v naslednjem mandatu tudi odpiranja tega, da imamo nekaj zgolj, da imamo nekaj, da imajo ljudje ših in da ne opravljajo te svoje dejavnosti, je neodgovorno upravljanje s proračunom. Združena levica se resno ukvarja s penezi, ker navsezadnje veste, jaz te peneze vedno v imenu Levice omenjam.

Mi bomo v tem primeru vzdržani, ker je to neka problematika, ki bi jo bilo potrebno urejati. Ampak to je problematika, kjer upam, da bo naslednji predsednik vlade pa tudi države rekel: »Jaz si želim do konec svojega mandata, da bo prodaja novih osebnih avtomobilov padla na polovico.« Pa vam ne bom zdaj razlagal kakaj. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti pa 22.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženega amandmaja z dne 15. 11. 2017, ki je objavljen na e-klopi.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD za novo poglavje Prehodna in končna določba ter novi 4.a člen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

V Sloveniji, ko se bližajo volite, je navadno tako, da zelo poraste uporaba betona in da asfaltne baze zelo hitro delajo. Mi imamo tukaj eno nesrečo pri teh spodnjiesavskih elektrarnah, da je to prvič, da gre direktno iz proračuna financiranje tega, ker ste vmes pač uničili v dobri meri energetiko. Hanžek je včeraj omenjal akterje, ki so v TEŠ to združeno počeli in je šlo za prečenje skoraj vseh starih političnih silnic. Zgolj betoniranje dveh elektrarn na Spodnji Savi bo stalo skoraj četrt milijarde iz proračuna. Brez tega, da bi notri namestili nekaj, kar imenujemo elektrarna, kar dela elektriko. Ker se seveda bližajo volitve, se hoče tovrstne elektrarne vsaj napovedati na Srednji Savi. Jaz razumem Zasavci in Zasavje, ampak četrt stoletja se je vedelo, da neko rudarstvo in neka zgodba gre svojo pot in bi bilo takrat treba na MGRT študirati, kaj bodo tisti ljudje tam počeli. Jaz sem v imenu Levice rekel, da bi dejansko morali vse te zadeve ustaviti in premisliti. Mi smo navsezadnje dobili obrtnika leta, ki dela zelo kvalitetne Francisove turbine za male hidroelektrarne. Na tak način bi morala odgovorna politika misliti in se iti energetiko, podobno kot se gre v srednji Avstriji, kjer je bil seveda na začetku tudi velik upor energetskega lobija. Kjer se gre do resno, lokalno, energetske samooskrbo. In to je tudi povezano s tem, kar smo se prej pogovarjali o občinah. Ampak seveda ne, ker imamo prijetno politično prečenje, pa ne bom omenjal, gospod Tanko, v razlagi glasu nekaterih poslancev iz tistih koncev, ki pripadajo širokemu spektru strank, vi to betoniranje gonite naprej. Gonite ga tudi na škodo slovenskega turizma, ker se da tudi protipoplavno zaščito izvesti drugače, kot da pri Lepih vaseh v toku Save betonirate skoraj dvometrske zidove. Skratka, gre za neko skrajno neodgovornost, kjer se sreča neodgovorna, žal, bom rekel, modernocentričnost s tem, kar se v Sloveniji imenuje desnica, v bistvu je pa to neka pragmatika, da ne rečem česa.

Zaradi tega bomo v bistvu v Levici glasovali proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti 3.

(Za je glasovalo 66.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanji o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma za novo poglavje Prehodna in končna določba in novi 4.a člen dopoljenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje?

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu

zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti 2.

(Za je glasovalo 66.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja Država za obdobje od 2018-2020.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmaje na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 25.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade za leto 2018.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 15.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za organe državne uprave, pravosodne organe, javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije in javne sklade za leto 2019.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbor ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 18.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim

premoženjem države za Ustavno sodišče Republike Slovenije za leto 2018.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 16.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Ustavno sodišče Republike Slovenije za leto 2019.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 16.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem državne za Državno revizijsko komisijo za leto 2018.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 17.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 17.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2018.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 18.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim

premoženjem države za Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2019.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zborni ni bilo možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 17.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 17.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda - z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Državni svet Republike Slovenije za leto 2018.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zborni ni bilo možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 16.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 16. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Državni zbor Republike Slovenije za leto 2019.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zborni ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 48, proti pa 17.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 17.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 17. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Komisijo za preprečevanje korupcije za leto 2019.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zborni ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti pa 17.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 17.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 18. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim

premoženjem države za Računsko sodišče Republike Slovenije za leto 2019.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zborni ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 49, proti pa 18.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 19. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za Zagovornika načela enakosti za leto 2018.

Ker k predlogu odloka matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zborni ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 49, proti pa 18.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018.

Prehajamo na odločanje o splošnem delu predloga sprememb proračuna.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti pa 28.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 28.)

Ugotavljam, da je splošni del predloga sprememb proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu predloga sprememb proračuna. Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 13. 11. 2017. Prehajamo na proračunskega uporabnika 1611 Ministrstvo za finance. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k podprogramu Izplačevanje pravic.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti pa 37.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 37.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1811 Ministrstvo za zunanje zadeve. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k podprogramu Razvojno sodelovanje in humanitarna pomoč. **Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica dr. Matej T. Vatovec.**

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Hvala, predsednik.

V Levici bomo seveda ta amandma podprli.

Gre pa za to, da predlagamo povečanje sredstev za mednarodno razvojno sodelovanje, na račun sredstev, ki bi naj šla za odprte veleposlaništva v Kraljevini Maroko. Zdi se nam, da je odprtje tega veleposlaništva pravzaprav nepotrebno, da gre za nepotreben vložek, ker je Maroko po blagovni menjavi s Slovenijo in ostalimi državami Maghreba pravzaprav na zadnjem mestu. Prav tako Maroko ne načrtuje vzajemnega odprtja veleposlaništva v Sloveniji in glede na obseg menjave, ki jo imamo, tudi strukturo bilateralnih odnosov in vsega skupaj pravzaprav ni nobenega resnega razloga, da to naredimo. Edino korist bo imelo podjetje, ki je v lasti častnega konzula Kraljevine Maroko v Sloveniji, drugih učinkov pa tako rekoč ne bo. Seveda je tu sporen tudi odnos, ki ga ima Kraljevina Maroko do prebivalcev Zahodne Sahare, t. i. Sahravijev, ki že praktično dobrih 40 let živijo v nekakšnem apartheidu, rasni diskriminaciji, ki je institucionalizirana, poleg tega da Kraljevina Maroko izčrpa njihove naravne vire.

Zaradi tega predlagamo, da se sta sredstva prerazporedi in da se jih preusmeri v nek bolj smotrni namen, in to je ravno doseganje ciljev, ki smo si jih zadali za mednarodno razvojno sodelovanje, torej govorimo o teh 0,33 % BND. Ta cilj je Slovenija že večkrat potrdila, tudi z novo resolucijo o mednarodnem razvojnem sodelovanju in ta sredstva bi seveda bistveno boljše lahko uporabili na tak način, ne pa da zaradi različnih interesov odpiramo veleposlaništvo, ki je v tem trenutku pravzaprav nepotrebno.

Glasovali bomo za to prerazporeditev.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti 62.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 62.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1912 Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Odločalo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, predsednik.

V Slovenski demokratični stranki bomo ta amandma podprli. Gre za prostovoljne gasilce oziroma za njihovo opremo. Vemo, da je tudi že v mandatu te vlade, posebno oktobra 2014 prišlo do večjih naravnih katastrof, nesreča nikoli ne počiva. Lahko se pohvalimo v Sloveniji s tem, da imamo dobro opremljene gasilce, da imajo dobro opremo. Za kar pa seveda ni zaslužna država, na eni strani v manjši meri občine, ki iz

svojega proračuna financirajo gasilsko opremo, najbolj pa so za to zaslužni prostovoljni gasilci sami, ki zbirajo denar in pa seveda občanke in občani, ki jim s svojimi prispevki pomagajo, da lahko kupijo opremo.

Ta amandma gre v smeri podpore gasilcem, ki zbirajo denar, ki žrtvujejo svoj prosti čas. Ne gre za nek luksuz, gre predvsem za tisto osnovno opremo, da so tudi sami varni, ko se izpostavljajo, da rešujejo življenja ljudi in njihovo premoženje. Če so nas vedno polna usta lepih besed, takrat ko se kaj naredi, ko se je treba z njimi slikati, dajmo danes malo manj besed in malo več dejanj. Podprimo ta amandma in omogočimo še nadaljnji razvoj prostovoljnega gasilstva v Sloveniji. Pri 9,6-milijardnem proračunu menim, da 2 milijona, gospe in gospodje, pa res je tisti minimalni znesek, ki ga lahko namenimo, in ki se postavki, s katere jemljemo, ne bo poznal. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske? Ne.

Obrazložitev glasu v osebni imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ne glede na to, kdo je to ubesedoval, ne glede na to, katera stranka je to predlagala, sem jaz v bistvu odgovoren politik in bom ta amandma podprl.

Tudi ne bi mogel živeti, če ga ne bi podprl, dobesedno, ker je eden od mojih prednikov, moj pradedek, eden od začetnikov resne moderne požarne obrambe v Sloveniji. Kdor temu ne verjame, naj gre v mojo ljubo majko Metliko pogledat v muzej. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 39.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1914, Generalštab Slovenske vojske. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Operativno delovanje in pripravljenost Slovenske vojske.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik.

Zaradi racionalnosti in kot veste, smo tu poslanci Nove Slovenije vložili kar dva amandmaja, bom obrazložil glas poslanske skupine za oba amandmaja skupaj.

Vsi vemo, da je zaradi večletne podhranjenosti Slovenske vojske treba Generalštabu Slovenske vojske nujno zagotoviti

več sredstev. Skupaj ta dva naša amandmaja tehtata, če smem tako reči, približno 66 milijonov. Opozorila oziroma ocena predsednika republike, torej vrhovnega poveljnika obrambnih sil, zahtevajo takojšnje ukrepanje, predvsem glede opremljenosti vojakov in vojaške infrastrukture ter operativnega delovanja Slovenske vojske. Dejstvo je, da sta oborožitve in oprema iztrošeni, skladišča so prazna. Danes imamo pred seboj 7 tisoč 689 pripadnikov Slovenske vojske, 6 tisoč 826 v stalni sestavi in 863 v pogodbeni rezervi.

Gospa in gospodje, varnost je vrednota in varnost tudi stane. Mi bomo seveda podprli oba amandmaja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 49.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov k podprogramu Infrastruktura in opremljenost Slovenske vojske.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 50.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2130 Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Podpora tehnološkim razvojnim projektom.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik.

Spoštovani kolegice in kolegi, gre za amandma, ki za 20 milijonov dviguje sredstva za vlaganje v raziskave in razvoj inovacij. Danes se soočamo s strahovitim tehnološkim napredkom, dvomim, da temu sledi vladna politika; ne vem, ali se sploh zaveda, kaj se pravzaprav dogaja, kako bomo živeli čez pet let. Ne vem, ali se kdo sploh s tem ukvarja. Včasih smo celo imeli ministrstvo za tehnologijo, danes nimamo niti direktorata za tehnologijo. Smo na dnu, gospa in gospodje, smo na dnu v Evropski uniji po vlaganju v raziskave in razvoj. Ta sredstva morajo biti iz javnih sredstev, torej iz proračuna, o tem govori ta amandma, in seveda tudi zasebna sredstva. Govorim izključno o tistih raziskavah, ki imajo aplikativno vrednost v gospodarstvu, gre torej za gospodarstvo.

Neizpodbitni dokazi obstajajo, da je pot k ekonomskemu napredku in konkurenčnosti močno povezana s povečanjem investicij v raziskave in inovacije. Evidentno je tudi, da so se razlike med državami Evropske unije z

ekonomsko krizo še poglobile. Proces gre v škodo Slovenije. Inovacijski sistem v Sloveniji namreč zaskrbljujoče nazaduje tako relativno kot absolutno. Nekatero državo okrog nas, recimo, severna sosedja je dobesedno eksplodirala po vlaganjih v raziskave in razvoj. Če se tega ne zavedamo in očitno se ne, nas bo čez nekaj časa, čez kratek čas hudo bolela glava. Ali si res želimo, da bodo naši državljani tukaj v Sloveniji zgolj lon arbatjerji? Oprostite temu germanizmu, ampak verjamem, da vsi to razumete. Ali je kdo kdaj v tej koaliciji predvsem pa seveda v vladi razmišljal, kaj pomeni ta strahoviti tehnološki napredek v Evropi in v svetu? Mi nimamo rudnikov zlata, imamo pa, prepričan sem, dobre ljudi z znanjem. Ta znanja moramo znati izkoristiti, aplicirati v našem gospodarskem sektorju, to je tam, kjer raste denar.

Mi bomo kot rečeno ta amandma podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine?

Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Seveda bom ta amandma podprla in bi želela in si želim, da bi ga podprli tudi drugi poslanci.

Tukaj večkrat govorimo o tem, kako nizke plače imajo slovenski delavci, kako nizke pokojnine dobivajo slovenski državljani. Zakaj? Ker imamo tudi delovna mesta z nizko dodano vrednostjo. Ker dejansko ne zaslužijo toliko za višjo plačo, čeprav delajo in garajo in kljub temu ne morejo živeti. Prav raziskave, razvoj omogočajo delovna mesta z višji dodano vrednostjo. Mi pri tem absolutno zaostajamo. Najboljši naši doktorji znanosti morajo iti s trebuhom za kruhom v tujino. Kako je slovenska država, slovenska znanost, slovensko gospodarstvo s tem prikrajšano?

Amandma bom podprla, ker menim, da moramo vlagati več v razvoj in nove tehnologije, kajti to pomeni tudi boljši razvoj gospodarstva Slovenije, boljša delovna mesta, večje plače, boljše pokojnine.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Očitno je še interes za obrazložitev glasu v lastnem imenu, zato se prosim prijavite.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu Violeta Tomič.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo.

Jaz bom ta amandma Nove Slovenije podprla.

Popolnoma se strinjam s tem, da imamo žal v Sloveniji preveč spornih, nekkih poceni delovnih mest z majhno dodano vrednostjo, da naši zaposleni delajo za slabša plačana delovna mesta, včasih celo v ekološko nevzdržnih razmerah. Vlaganje v razvoj in v

nove tehnologije, tako kot je predhodnica povedala, nam omogoča, da se delovna mesta naredijo z večjo dodano vrednostjo, da naši zaposleni lahko delajo na boljše plačanih, boljše cenjenih delovnih mestih, kar posledično tudi prinese večjo varnost v starosti. Vemo, kako naši upokojenci težko živijo. Če so v času zaposlenosti tako podplačani, kot je večina žal polno zaposlenih Slovencev, potem lahko pričakujemo dolgoročno pravo socialno bombo, kajti naši upokojenci že danes težko živijo, v bodočnosti pa se nam kaže še slabša slika.

Zato ta amandma Nove Slovenije podpiram. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik.

Morda še nekaj števil, da ne bo kdo mislil, da govorimo na pamet. Če pogledamo, koliko smo v lanskem letu iz javnih sredstev vlagali v raziskave in razvoj inovacij, številke so tu nekje okoli 145 milijonov. Švedska je lani vložila v raziskave in razvoj 4 milijarde in 150 milijonov. Boste rekli, seveda, Švedska je večja. Ja, je, ampak če preračunamo vlaganja po glavi v raziskave in razvoj, bi morala Slovenija po tem zgledu Švedske vložiti 830 milijonov, ne 145. Pa pojdimo malo bližje k severni sosedu spet, Avstriji, ta vlaga približno 2 milijardi 800 milijonov. In spet, če to projiciramo na število prebivalcev v Sloveniji, ki smo približno 4,3-krat manjši po številu prebivalcev, bi mi morali po zgledu Avstrije vlagati v raziskave in razvoj med 600 in 700 milijoni evrov. In kaj še ugotovljamo? Mi ugotovljamo, da imamo praktično razsulo med znanostjo in med gospodarstvom. Ni sistematičnega vlaganja. So sicer neki občasni instrumenti. Sredstva ne zajemajo celotne razvojne verige.

Poleg tega pa moramo tudi govoriti zelo odprto in naglas o degradaciji slovenske znanosti. Starejši raziskovalci so apatični in nimajo možnosti, ker ni projektov, ni opreme. Mlajši raziskovalci pa so se razpolovili. Kje je druga polovica? Imamo odličnega slovenskega profesorja, mladega profesorja, svetovno znanega, lahko rečemo, na Stanfordu, svetuje med drugim tudi Evropski komisiji. Ne vem, če ga je kdaj naša vlada povabila na kavico.

Podprl bom, seveda, ta naš amandma.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

15319, to ni preizkus mikrofona, to je moja šifra raziskovalca. Med nami nas je kar nekaj, ki še vedno imamo šifro raziskovalca in

me seveda tudi žalosti, sem mislil, da se bo ta vlada bolj resno ukvarjala s to problematiko. V teh dobrih treh letih je nekaj ljudi tudi doktoriralo vmes. Jaz drugega doktorata žal nisem uspel spisati in je to ob ločitvi največji poraz v mojem življenju, ker ob delu v parlamentu nisem imel časa. Še večji poraz v mojem življenju je, da se v tem sklicu nismo resno posvetili znanosti. Ne zgolj aplikativna znanost, veste, mi bi potrebovali tudi humanista, ne vem, za predsednika Odbora za obrambo, predsednika KNOVS. Mi bi potrebovali tudi enega resnega humanista za finančnega ministra, veste. Mi bi potrebovali dosti večje vložke v bazično znanost, da bi naši sposobni matematiki, tudi kdo, ki je v tujini, razvija lastno slovensko kriptografijo. Malo napačno je kubiciranje, ki ga je kolega pred menoj govoril, pa to ne leti na njega, treba je gledati NNP. Kaj pomeni NNP? NNP gleda tam, ne teritorij, kjer se gara za premajhne plače, ampak če govorimo, živimo v kapitalizmu, nismo dovolj natančno Marxa brali, kje gredo dobički, in zgolj skozi vse to tudi razvijati neko samostojnost mladih raziskovalcev, ne da se v primežu ostarelih šefov, kar nekateri ste bili, nekateri smo imeli srečo z mentorji in tutorji, šele tako bomo mi lahko premaknili naše gospodarstvo nekam naprej.

Zato bom seveda to podprl. Upam, da bomo imeli v naslednjem sklicu neko dosti bolj resno ministrico ali ministra, ki se bo ukvarjal z znanostjo, in tudi na MGRT.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 40.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da je amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Lokalna razvojna infrastruktura pod številko 1.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

V Slovenski demokratični stranki bomo ta amandma podprli.

Za kaj gre? Želimo, da se nameni območju Halož 5 milijonov evrov v letu 2018.

Naj vas spomnim, spoštovane poslanke, leta 2015, spomladi, smo v Državnem zboru na odboru enotno podprli sklep, s katerim smo se na nek način zavezali, da bomo omogočili območju Halož celotni razvoj. Bil je narejen nek nabor ukrepov, ki velja za delovno Slovenijo in ne zgolj za Halože s strani delovne skupine, vendar učinka od tega ukrepa ni. Zato v SDS menimo, da je edina rešitev, da območju Halož namenimo posebna finančna sredstva. V ta namen v letu 2018 predlagamo 5 milijonov evrov. Amandma bomo seveda podprli. Zavedamo se namreč dejstva, da gre tukaj za

občine, ki so bistveno pod povprečjem razvitosti, tako slovenske kot evropske, da gre za območja, kjer so se številni mladi odselili, da gre za območja, kjer se kmetijska zemljišča zaraščajo. Na drugi strani gre pa za območje, ki ima izjemen potencial, gre za izredno kvalitetno, geografsko gledano kvalitetna vinorodna območja in seveda zato potrebujejo neko posebno spodbudo, da bo do tega potenciala in razvoja na tem območju tudi lahko prišlo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Mi v Novi Sloveniji bomo ta amandma podprli.

Glede na proračunske gabarite, na 9 milijard in pol in še več denarja je 5 milijonov drobiž. Gre za Haloze in gre za tudi za spoštovanje odločitev tega državnega zbora, ki se je odločil in sprejel sklep, da se bodo razvojni projekti v Halozah financirali. Naša spoštovana kolegica Suzana Lep Šimenko je tukaj med nami devetdesetimi največja borka za Haloze. Povsod se trudi z enim umirjenim tonom, pride do tega, da sprejme Državni zbor oziroma pristojno delovno telo sklepe, potem pa se vklopi nepravna država, ker se ne spoštuje teh sklepov. Kdo torej v tej državi vlada? Kdo? Mi torej nismo predstavniki tistega ljudstva, ki ima oblast v tej državi, gospe in gospodje. To lahko govorim pravzaprav pri vsakem amandmaju. In spet gre za eno manj razvito območje, za območje na periferiji, spet je to povezano s centralizacijo Slovenije itd. itd. In spet je to povezano z neskladnim regionalnim razvojem. Vedno se najde tisoč izgovorov, zakaj se ne podpre ljudi v tistih regijah, ki imajo težave z življenjem, ki imajo težave z vodovodom, s kanalizacijo, s cestami. Saj skoraj mi je nerodno, da to v tretjem tisočletju govorim, kar so stari Rimljani že nekoč davno absolvirali.

Nova Slovenija bo ta amandma podprla, ker želimo pomagati Halozam z vsaj temi petimi milijoni.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Seveda verjetno ga ni istega med nami, ki se ne bi strinjal s tem, kaj je bilo do zdaj povedano glede stanja v Halozah, glede tega, da Haloze potrebujejo pomoč. Eno dejstvo je žal v tem, da koalicijska politika tega ne sliši. Ne sliši nas, ki smo bili rojeni na vaseh, ki smo si sami izkopali vodovode, postavljali telegrafске droge, si vzpostavil infrastrukturo. Sem ravno dovolj star, da sem to počel, da to vem. Imeli

smo tudi že razpravo včeraj, danes o lokalni samoupravi, ampak veste, problem je v tem, da je takih haloz v Sloveniji ogromno. Pa smo imeli oziroma ste neke predhodne vlade, koalicije, sklici Državnega zbora sprejemali sklepe o pomoči Pomurju, Pokolpju, Mariboru in še čemu, pa pridejo nove ekipe, pa se to ne izvaja oziroma se dobijo tam neke drobtinice in smo potem na koncu s temi drobtinicami zadovoljni celo v Mariboru. Če bi pa malo resno brali zakonodajo, mi imamo zakonsko možnost treh občin. Je tako? Nikoli nismo tiste tretje izkoristili o občinah, ki imajo neki posebni status. Imamo Zakon o skladnem regionalnem razvoju, ki tudi nekaj pravi. In tam bi bilo treba te zadeve odpirati, resno razmišljati, tudi kakšne formule malo obrniti in vsem tem halozam v Sloveniji pomagati in spodbujati projekte, ki so povezljivi, da se denar ne drobi. Na takšen način je treba to reševati.

Zaradi tega bomo tukaj vzdržani.

Seveda pa smo v bistvu za pomoč in belokranjskim halozam in halozam Halozam in kozjanskim halozam in halozam na Pohorju in halozam, halozam, halozam, da ne bom zdaj še 40 sekund nadaljeval. In upam, da se bo naslednji sklic Državnega zbora lotil tega, ker jaz pravim, a veste, ideal v tej družbi bi moral biti takšen, da ne glede na lokacijo, kjer vi živite, imate enake pravice in dolžnosti in možnosti soustvarjanja. Tako nam veva tudi naša ustava, če jo znamo vsebinsko prebrati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 41.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Lokalna razvojna infrastruktura pod številko 2.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Jaz sem izjemno hvaležen temu spoštovanemu zboru, da je letos spomladi soglasno podprl novelo Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji. Podaljšal je veljavnost tega zakona do konca leta 2019. V tem zakonu smo tudi Vladi naložili, da sprejme spremenjeni program spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije v obdobju 2010–2019 in Vlada je to naredila na 148. redni seji 14. septembra. In ko potem grem pogledati ta dokument na 43. strani vidim, da Vlada za leto 2018 načrtuje 2 milijona 45 tisoč 427 evrov za spodbujanje konkurenčnosti. Kot veste, smo v zakonu tudi zapisali, da je global 33 milijonov evrov. In potem, ko gremo pogledat tudi plan za naslednje leto, leto 2019, ko se zakon ustavi, ugasne, vidim, da je summa summarum v proračunu, jaz

gledam pač načrt razvojnih programov, da je tam skupaj za dve leti za 840 tisoč premalo denarja. In najbrž razumete, da se moram oglasiti. Za letošnje leto v načrtu razvojnih programov meni manjka 480 tisoč 427. Zato ta amandma Nove Slovenije.

Jaz seveda ministra sprašujem, pristojnega za izvajanje pomurskega zakona, in pravi, glej, saj bo denarja dovolj. Jaz mu lahko zaupam, ne morem pa verjeti in verjamem pa, da on leta 2019 ne bo več minister, kdo bo tu sedel, ne vemo, vmes so volitve. In jaz se moram oglasiti. Spoštovane sodelavke z Ministrstva za finance mi razložijo, da pa je na nekih drugih postavkah ta denar, ampak mi poslanci tega ne vidimo. Zato sem že uvodoma na sobotni proračunski seji in na petkovi proračunski seji Odbora za finance predlagal, da bi enkrat neka naslednja sestava Državnega zbora s strani Ministrstva za finance dobila proračunske dokumente, seveda v elektronski obliki, ampak na ta način, da bi lahko brskali po postavkah, da bi se lahko šli, kot se temu reče, data mining, rudarjenja podatkov, da bi lahko šli v globino, da bi lahko delali sami neke analize. Ker, glejte, tisti, ki boste danes podprli ta proračun, ne veste, če so te postavke, ki jih vidite, takšne in če bodo takšne tudi po sprejetju proračuna. V tem je problem. Meni je žal, da tu moram reči, kolikor se vidi iz načrta razvojnih programov in iz tega spremenjenega programa spodbujanja konkurenčnosti, lahko zaključim, da se je Vlada odločila, da zakona ne bo spoštovala. Spet smo pri vprašanju pravne države.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev? (Ne.)

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 43.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Učinkovito trženje in promocija Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 46.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2330 Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije o podprogramu Razvoj podeželja.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Lepo pozdravljeni!

Mislím, da se v Državnem zboru zavedamo pomembnosti tako razvoja podeželja kot spodbud, ki so potrebne, če želimo nekoč nekje doseči neko primerno in stabilno samooskrbo. Področje razvoja podeželja se mi

zdi pomembno predvsem z vidika ustvarjanja novih delovnih mest, ki jih potrebujemo v Sloveniji, to so zelena delovna mesta, ki imajo spodbude tudi preko Evropske komisije in Evropske unije. Tako se nam v Novi Sloveniji zdi krčenje oziroma zmanjševanje na račun razvoja podeželja vsekakor nesprejemljivo.

Naš amandma omogoča večji in boljši razvoj, predvsem v luči zagotavljanja lastne hrane, kar pomeni tudi neko državno suverenost, da ima država svojo hrano. Zdi se mi, da je vedno bolj pomembno, da spodbujamo in omogočamo ljudem, da ostajajo na podeželju in se od tega tudi preživljajo. Zato se mi zdi, da gre naš amandma tudi glede nekaterih smernic, ki so na področju kmetijstva zastavljene, v smer, da dejansko uresničuje besede, ki so izrečene v Državnem zboru, ki so zapisane v naših strategijah, pa vendar proračun tega ni podprl.

Zato pričakujem in želim tudi tu vašo pomoč in razumevanje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 43.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2431 Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo. Najprej bomo glasovali o amandmajih k podprogramu Upravljanje in tekoče vzdrževanje ceste. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 1.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 40.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 2.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 42.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 3.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 43.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 4.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 43.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmajih k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest. Odločamo

o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev pod številko 1.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 43.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev pod številko 2.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 44.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev pod številko 3.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 44.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 4.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala.

V preteklih letih se je na območju železniškega prometa na relaciji Celje–Poljčane–Maribor gradila nova železniška infrastruktura. Pri tem so seveda ves tovor, ki je bil potreben za to sanacijo, prevažali tudi po državnih cestah. Pri tem so seveda te ceste utrpele tudi zelo močno škodo, med njimi tudi izvoz avtoceste Dramlje–Ponikva–Loče. Gre za državno cesto, ki je tudi obvozna cesta, kadar so nesreče na avtocesti na relaciji Celje–Maribor, in je v stanju, ki v bistvu ne zasluži več naziva državne ceste, ampak prej kot ne kakšne makadamske lokalne ceste. Ugotavljamo na našem območju, da je ta državna cesta v stanju, ko v bistvu ne da povzroča samo materialno škodo na avtomobilih, ampak da je v preteklosti in pa tudi v prihodnosti bo prihajalo do nesreč s človeškimi življenji. Danes je cesta v stanju, ko je v bistvu več ne morejo vzdrževati niti bankine samega cestišča, na določenih mestih je v bistvu ne asfaltirajo več, ampak zalivajo z betonom.

Ta amandma v bistvu uresničuje besede gospoda Gašperšiča, ki je na moja poslanska vprašanja, kdaj bo prišlo do rekonstrukcije te ceste, ki je v proračunu že od leta 2008, dejal, da bo v letošnjem letu prišlo že do odkupa zemljišč, vendar se to ni zgodilo. Namreč tudi proračunska sredstva tega ne omogočajo. V naslednjem letu je namenjenih le 50 tisoč. Sredstva se v proračunu odklikajo iz leta v leto, zdaj smo že v letu 2022, ko naj bi se začela rekonstrukcija te ceste.

V obrazložitvi Vlade, zakaj tega amandmaja ne podpira, je, da se potrebuje denar za javno upravo oziroma za generalni sekretariat, kajti tam bi naj namreč nekaj denarja vzeli za rekonstrukcijo te ceste. To je bil tudi naš

predlog. Če pa vemo, da je danes objavila Vlada, da bo dvignila plače za 20 % v javnem sektorju, med njimi tudi vodji kabineta, potem je jasno, zakaj tam denarja ne morejo vzeti. Hkrati lahko opozorim tudi na to, da bodo dvignili plače tudi direktorjem bolnišnic, ki so naredile izgube v preteklih letih. Torej tam je denar, denarja za rekonstrukcijo ceste, minister je bil tam že, mislim da, trikrat, pa enostavno ni. Ne gre za milijone, gre za 300 tisoč evrov.

Jaz pričakujem tukaj s strani vsaj ene koalicijske poslanke, da bo glasovala za to. Bi pa pričakovala tudi podporo predsednika Vlade. Namreč predsednik Vlade se po tej cesti pelje vsaj vsak drugi vikend, če ne sobote in nedelje. Jaz prosim, da se ta amandma podpre.

V Slovenski demokratski stranki ga bomo definitivno podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo. Kolegice in kolegi!

Seveda, tudi jaz bom z veliko odgovornostjo podprl amandma, ki smo ga predlagali v Slovenski demokratski stranki na pobudo kolegice Godec.

Spoštovani poslanke in poslanci, predvsem poslanke in poslanci iz štajerskega dela. Imel sem namen spomniti pri amandmaju za Haloze, ker sem bil prepričan, da bo ta amandma potrjen, se nisem oglasil. Naj vas spomnim, da večkrat, ko se srečamo na hodnikih ali sedimo na kavi, si rečemo kdaj: »Za božjo voljo, Štajerci, stopimo skupaj na kakšnem projektu«. Tega niste zmogli pri amandmaju za Haloze, zato vas pozivam, da to storimo na tej cesti, da se ne bom ponavljal, ki velikokrat službi za obvoz, ko je zaprta cesta Celje–Maribor. Tukaj ljudje živijo ob tej uničeni cesti in v zelo težkih pogojih. Spoštovani poslanci, Godec in Koleša, prvo leto mandata pa ne glede na politično opredelitev smo se usedli skupaj in smo si zadali cilj, da bomo v tem mandatu to cesto uredili.

Sprejemamo danes zadnji proračun in spoštovane poslanke, vsi poslanci, predvsem iz štajerskega dela, vas prosimo, da stisnete tipko za, ker to smo obljubili našim državljanom in državljanke, ki živijo ob tej cesti in ki to cesto uporabljajo vsak dan. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kakšna obrazložitev? (Ne.)

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti pa 42.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 5. Mir v dvorani prosim!

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 49.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 6.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo. Gospe in gospodje!

Gre za cesto Hotemaže–Britof, tisti nesrečni odsek, ki ga vsi dobro poznate, kjer se z eni strani peljete s Kranja proti Brdu ali pa z druge strani iz Jezerskega z mejnega prehoda, meddržavnega prehoda proti Kranju pa se tam cesta iz obeh strani konča sredi polja. In v tistem kratkem vmesnem odseku poteka skozi vasi in ta nesrečni odsek je na glasu kot odsek z največ smrtnimi žrtvami in hudi ranjenimi otroki na kilometer ceste v Sloveniji. Za tisto cesto smo že pred več leti zagotovili vsa dovoljenja. Zapletlo se je, ker je nekdo šel v tožbo. Danes nobenih zadržkov ni več, zgrajeni so nadomestni objekti, vse je odkupljeno, vse je pripravljeno, samo malo dobre volje bi bilo potrebno, da se to bistveno pospeši. Gre za samo 807 tisoč evrov, kar je v primerjavi z milijardnim zneskom slovenskega proračuna dejansko drobiž. Ta drobiž lahko reši otroka, lahko reši zdravje, vprašajte se, koliko je za vas vredno življenje otroka.

V SDS bomo za glasovanje.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine ali v lastnem imenu?

Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

Jaz bom glasoval proti temu amandmaju. Proti temu, da seveda ta cestni odsek, ki ga je kolega omenjal, zelo dobro poznam, je pa seveda to zelo populistično seveda predlagati tak amandma in seveda ga tudi na tak čustven način obrazlagati in potem še govoriti o nekih številkah. Kolega dobro ve, da za tak denar tega odseka se ne da narediti. Lahko pa povem vsem, da aktivnosti na tem odseku potekajo po planu in smo blizu tudi izgradnji tega odseka.

Tako da ta njegov amandma ni potreben.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Razmišljam, kdaj bom naredil 15-minutni odmor. Ja, ja. Če bomo začeli tole uporabljati za razpravo, bom naredil odmor. Obrazložitev je obrazložitev.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo. Gospe in gospodje!

Ta amandma je še kako potreben, ker lahko pospeši izgradnjo za leto dni. Gre za odsek, ki je v celoti pripravljen, za minimalni znesek, tam ni nobenih velikih infrastrukturnih objektov, ni nobenih mostov, predorov ali pa česarkoli podobnega. Gre samo še za vprašanje dobre volje, da se po že odkupljenih zemljiščih, za katere so zdaj izdana že zdavnaj vsa dovoljenja, vse je pridobljeno, naredi cesta čim hitreje. Če to reši človeško življenje – ali je to vredno 800 tisoč evrov? Trdno sem prepričan, da je, zdravje otrok pa zagotovo. In to ni noben populizem, to je odgovornost do ljudi.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 49.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 7.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Gorenjska ima biser, ki je simbol Slovenije, in to je Bled. Bled se duši in vsi, ki tja hodite, zelo dobro veste, v prometu, zlasti v tistem tranzitnem prometu, ki gre potem naprej v smeri Bohinja in pa ostalih naselij na tem območju. Zaradi tega je zdaj potrebna izgradnja dveh cest. Ena je tista, ki se že gradi, toda predstavlja, pošteno povedano, samo kapljo v morje, to je severna obvoznica. Tista bistvena je pa južna, za katero je treba opraviti še odkupe, vse pripraviti za njeno izgradnjo, kajti tam bo zalogaj bistveno dražji. Denar, ki je tukaj predviden s tem amandmajem, bi omogočil, da se vse te priprave pospeši in da ta slovenski simbol in biser zaduha s polnimi pljuči. Čim prej, ker si to zasluži. Zaradi razvojnih interesov Slovenije in zaradi simbolike, ki jo Bled brez dvoma ima, zaradi lepote.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine naprej.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, predsednik.

Preteklo leto sem obiskal oba cestna odseka, in sva se pogovarjala z direktorjem občinske uprave Občine Bled, ki je rekel, severna obvoznica ni več problem, kajti minister je obljubil, da bo končana do konca leta 2018. Glede na proračun in glede na NRP vidimo, da tudi leta 2019 ne bo končana. Zdaj se govori o južni ljubljanski obvoznici. Verjetno tisti, ki ste kdaj peljete, ne za vikend, ampak predvsem med tednom, takrat ko so najhujše prometne konice zjutraj in potem popoldne, veste, kakšna

je situacija. En od gorenjskih ne samo gorenjskih, ampak slovenskih biserov, tudi eden izmed najbolj znanih in najboljših hotelov v Sloveniji Grand hotel Toplice, hotel petih zvezdic, južne strani sploh ne more tržiti zaradi tega, ker se jim tovornjaki mimo oken, mimo sob vozijo samo dva do tri metre stran. Skratka, pol hotela je neoperativnega, prodaja se lahko sobe samo na severni strani in skrajni čas je že, da ne samo da se hvalimo, da Blejski otok in Bled dajemo na vsako promocijsko zloženko, ki jo potem prodajamo in reklamiramo v tujini, pač pa da pospešimo, da bo dejansko v prihodnjem letu in potem nekje do leta 2022 zgrajena tudi južna blejska obvoznica.

Sam bom podprl ta amandma.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 46.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 8. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 47.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 9. Glasujemo. Prekinjam. V lastnem ali v imenu poslanske? V imenu poslanske.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Pri uporabniku 2431 Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo želimo z amandmajem prerezporeditev sredstev za urejanje organizacije javne uprave v, torej 2 milijona sredstev za izgradnjo zadnjega trakta ali pa zadnje tretjine severne obvoznice v Lenartu, ki je pomembna, en največjih projektov na Lenartu, za katerega si prizadevamo že več kot desetletje. Za zadnjo četrtino ali pa tretjino te severne obvoznice je potrebnih 2 milijona, približno 2 milijona, to bi bila neka primerna vsota. Ta cesta bo pomembno razbremenila predvsem ljudi, ki se vozijo v Radgono, ki se vozijo tudi v industrijsko cono v Lenartu. S to zadnjo tretjino tega dela obvoznice bi nekako razbremenili tudi cesto iz Cmureka preko industrijske cone naprej mimo južne obvoznice proti hrvaški meji, po kateri se vozijo številni turisti.

Pomembno je tudi zaradi tega, da ta denar, da lahko drugo leto začnemo graditi, zato, ker se cesta skozi Lenart zožuje, se, lahko rečemo, umirja za tranzitni promet, kar bo oteževalo predvsem promet priklopnih vozil in številnih osebnih vozil, ki bodo nadaljevala pot v

Radgono in naprej v Pomurje in Prekmurje po lokalnih cestah.

Spoštovani kolegice in kolegi, prosim vas za potrditev tega amandmaja. Naredili boste pomemben korak k olajšanju življenja ljudi v Slovenskih goricah. Najlepša hvala.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 43.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 10.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSI): Gre za prestavitev državne ceste skozi naselje Mirna, mimo naselje skozi industrijsko cono. To je bistvenega pomena, ker ves izredni prevoz iz Mirnske doline za tem mostom mora peljati preko Celja v Ljubljano. Na to je vezano širše območje Sevnice, vsa Mirnska dolina. S prestavitvijo te ceste, bi že zgradili en del tretje razvojne osi, ki, sem prepričan, bo šla po tej Mirnski dolini. Tukaj se vozita v službo tudi dva kolega poslancev, direktorica Direktorata z Ministrstva za infrastrukturo. Amandma sem moral pa jaz vložiti, ki se ne vozim po tej cesti. Mislim, da so ti 4 milijoni in pol tudi vložek v razvoj gospodarstva cele Mirnske doline. Več prispevam s tem, da zgradimo ta del ceste, kot pa če bi direktno to investitorjem dajali, ker se tam sprosti sam razvoj. Vlada odgovarja, da je namen, da bo ta cesta zgrajena v 2019, ampak proračun za 2019 in NRP tega ne kaže. Tam so sredstva predvidena po letu 2021. Mislim, da je to nesprejemljivo. Kolega, če bi jaz bil vodja poslanske skupine, pa se vsak dan tam vozil toliko časa, bi bilo sigurno to že zgrajeno.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Pri enem izmed prejšnjih zakonov, Zakonu o financiranju občin, smo govorili, kako pomembna je lokalna samouprava in kakšna naj bi bila vloga občin. Žalostno pa je, da smo v letu 2017 ali celo v letu 2016 na sestanku na ministrstvu pri gospodu Gašperšiču sedeli poslanci, določeni tudi tukaj danes sedimo, sedelo je kar nekaj županov in bilo je obljubljeno, v letu 2018 se bo gradila obvoznica Mirna. Ta cesta je zelo pomembna na relaciji Posavje–Mirnska dolina–Trebnje–Ljubljana. In tam nekje imamo ozko grlo, kjer vse stoji, tudi ko celoten promet po celotni drugi trasi normalno teče. Ker je ozko grlo, imamo vsi problem.

Ampak nimamo problema samo poslanci, ker tam žrtvujemo svoje bremze, imajo tam problem predvsem gospodarstveniki. Ogromno tovarnjakov se tam ustavlja, ker ne morejo priti mimo enega ozkega dela.

Spoštovani vsi tisti, ki boste danes glasovali proti, vabljeni pogledati to ozko grlo, kjer ne samo, da nekateri riskirajo življenje, predvsem pa riskirajo življenje gospodarstveniki, ki že desetletje upajo, da bo to ozko grlo odpravljeno, da bodo lahko pomembna podjetja iz Sevnice, iz Mirne, iz Trebnjega začela to cesto uporabljati tako, kot se spodobi. Medtem ko se lokalne ceste gradijo v širini 13 metrov, tu ni posluha države, da bi se zgradila normalna 7 metrov široka cesta. Žalostno.

Ker želimo tudi v Poslanski skupini SDS, da se to ozko grlo odpravi, bomo podprli predlagani amandma.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali je še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ali jih je več, ki bi hoteli v lastnem imenu? Ne.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Seveda bom ta amandma podprl izključno zaradi tega, ker gre za izjemno pomembno prometno infrastrukturo, cestno infrastrukturo za potrebe gospodarstva.

Jaz se spomnim, ko sem bil v mandatu 2004–2008 koalicijski poslanec, takrat smo imeli strahotne probleme s cestno povezavo, Slovenija je postala že članica Evropske unije in poti na cesti Dolga vas–Maribor smo imeli praktično 5 tisoč tovarnjakov, težkih, samo tistih v tranzitu. In takrat je pred mene pomursko gospodarstvo vrglo izračun, v katerem so pokazali, koliko pomursko gospodarstvo izgubi na letni ravni, izgublja na letni ravni, ker ni bilo ustrezne cestne oziroma avtocestne povezave. Ta številka je bila takrat po izračunih pomurskega gospodarstva 2 milijardi tolarjev. To je bil čas tolarjev. Seveda sem jaz enostavno v to verjel in takratna vlada je to tudi razumela in je naredila vse, da smo lahko naredili avtocestno povezavo do sosednje Madžarske in je bil ta promet sproščen potem 14. avgusta 2008.

Politika mora gospodarstvu omogočiti, zagotoviti okolje, torej tudi cestno povezavo. Potem pa ne se vtikati v posamezne gospodarske subjekte, ne delati intervencij, se pravi ne državni ekonomiji. Mi zagovarjamo, da je treba gospodarstvu dati in omogočiti vse pogoje, da bo lahko delalo. Saj nam gospodarstveniki zelo preprosto polagajo na srce, pravijo: »Pustite nam, da delamo!«

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 49.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 11.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Seveda bom ta amandma podprla, in sicer gre za križišče v Krtini.

Vsi tisti, ki se vozite, vozimo po Štajerski avtocesti proti Ljubljani vemo, da se med Krtino in Domžalami naenkrat zgosti promet v tistih najbolj prometnih urah. Takrat vozniki iščejo vse obvozne poti, kako bi prišli v Ljubljano ali pa na neko drugo mesto. Zato je prav to križišče v Krtini izredno obremenjeno, to je glavna cesta proti Moravčam, novo naselje je tam, delno kmetijsko območje, skratka približno 200 metrov od izvoza Krtine in v tem času se promet zelo zgosti oziroma na tej točki in lahko celo pride do zastoja pri izvozu iz avtoceste. Ni mi jasno, zakaj je tukaj načrtovano križišče in ne križišče, glede na to, da vemo, da so križišča bolj pretočna in tudi bolj varna, ker se mora promet upočasniti. In zato sem predlagala spremembo in tudi dodatna sredstva za to, prav za to križišče, da ga spremenimo v križišče, s tem povečamo pretočnost in tudi povečamo varnost. Ne gre za tako velika sredstva. S tem, da se tudi okoliško prebivalstvo s tem strinja in si tega želi. Mislim, da za prometno varnost bi bilo to za vse dobro.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Glejte, saj to je podobno kot to, koliko je haloz. Zdaj, da neka političarka, ki jo zelo cenim, o nekem križišču ... Jaz imam tudi tam na Koroški cesti v Mariboru neko križišče in dokaj ponesrečen eksperimentalni primer, bil sem trikrat tik pred tem, da me niso ubili. Mogoče bi ta denar moral zamenjati v tisti točki dnevnega reda, ko smo imeli o preventivi v prometu. Mariborčani si tudi želimo, da bi uredili ceste, promet in vse skupaj. Jaz si tudi želim, da bi tisto naročilo, ki je blokirano zdaj na Slovenskih železnicah zaradi uspešnega lobiranja Siemens, šlo naprej. Veste, ne moremo se na tak način pogovarjati. Mi bi morali kategorizirati in ovrednotiti najbolj rizične odseke, morali bi pogledati, kaj je na pol zgrajeno, pa bi se verjetno izkazalo, da ima mogoče mag. Grims bolj prav kot Branko Zorman, in se nekako odločiti. Veste, urejanje prometa ni tako, kot slovenska politika, si upam trditi, pa to ne leti nate, Ljudmila, lapa. Urejanje prometa so v osnovi resna stohastična vprašanja. Verige Markovskega. Pa imamo nekaj dobrih firm v Sloveniji, ki znajo to početi, pa delajo več v tujini kot pri nas. Je to neko

področje, ki ga kar obvladam, in tudi o tem govorim v imenu Levice, ker sem se s tem področjem tudi kar nekaj časa ukvarjal in sem se moral o tem področju podučiti, ker ne maram za razliko od številnih, kar nekaj na pamet govoriti. Jaz verjamem, da bi vsak rad to obnovil. Ampak če že to rabimo, potem pa naredimo, evo, ker hodite v Ameriko, kot ameriški kongres, vsak kongresnik ima svojo postavko pri proračunu. Pa bo pri 9,7 milijard vsak od nas, pa dajmo biti skromni, v Sloveniji je 10 jurjev ogromno denarja, pa bo vsak poslanec ali poslanka imel 100 jurjev, to je 9 milijonov, pri 9,7 milijard, pa se bo vsak odgovorno odločil za kaj bo dal. To bi bila potem neka resna zadeva, ker to je zdaj šarada, nekaj se bo podprlo, nekaj se ne bo podprlo, pa nehajmo se ... da ne rečem kaj. Potem bo Han rekel, da mogoče mu pa tisti prometni znak ne odgovarja, ki zavija v domačo ulico, pa bo to amandmiral. Dajmo biti resni. Se opravičujem, Matjaž. Hvala.

Zaradi tega bomo vzdržani pri tovrstnih glasovanjih, ker to enostavno ni resno. Cenim vse poslanke in poslance, za razliko od večine številnih vas, ki verjetno ne cenite mene, ampak volitve se dobiva na neke druge in drugačne načine v resnih parlamentarnih demokracijah.

Se pa opravičujem, da sem napičil zdaj, ker je ravno Ljudmila govorila, ker bi verjetno moral koga prej.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Postopkovno je želela gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Protestiram, čeprav tudi spoštujem kolega Trčka, da je šel v polemiziranje z menoj ali s komerkoli. Gre za obrazložitev glasu. Tako, kot vsak drug obrazloži svoj glas, po navadi se poslanci pač potegujemo za področja, kjer smo doma, ki jih poznamo, kje so problemi in jaz ne oporekam nikomur, ki se je zavzel za svoje področje. Jaz ne govorim o neki x cesti, ampak o izredno pomembni državni cesti, v neposredni bližini avtoceste, ki je pomembna ne samo za Moravško dolino, ampak tudi za Zasavje, to se pravi, za izredno pomembno prometno pot, kjer je pač problem. Jaz sem predlagala rešitev, povedala sem v svoji obrazložitvi zakaj. In prosim, kolega Trček, da v tej obrazložitvi amandmajev ne polemiziraš. Torej, prosim, če opozorite kolega poslanca.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Imate tudi prav, gospa Ljudmila Novak, v zadnjem stavku se vam je sicer tudi opravičil. Če se strinjate, nadaljujemo z delom.

Je še kakšno postopkovno. Ne.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Zvonko Lah.

Izvolite.

ZVONKO LAH (PS NSi): Jaz bom tudi ta amandma podprl, ampak bi se navezal na razmišljanje kolega Trčka.

Jaz sem že na samem odboru tudi poudaril, da imamo preko 500 postavk odprtih projektov v Sloveniji na cestni infrastrukturi, ki se vlečejo tudi 30 let. Veliko je križišč, kjer so odprti projekti na državnih cestah, ki bi bilo bistveno boljše, da zdaj bi bila zgrajena krožišča. Občine po navadi financirajo tako umestitev v prostor kot projekte, potem pa pripravijo vse državi, praktično do gradbenega dovoljenja, potem pa bi država morala to investicijo izpeljati. Že včeraj sem povedal, da bi morali iti še korak naprej in bi morali ta denar za to investicijo dati občini, pa bi bili ti objekti zgrajeni vsaj s polovično ceno, če ne še ceneje. Ampak enkrat moramo narediti konec temu in začeti čistiti, ne pa da imamo špeh 500 projektov, kjer za 500 projektov krajani upajo, da bodo enkrat zgrajeni, pa se vleče 20 let. Prvič so zastareli projekti, bi bila potrebna druga rešitev, in to je brez zveze. Sicer pa tudi program razvoja državnih cest čakamo že 20 let, kjer bi država morala narediti program, kje so prioritete, kaj bomo zgradili, zaradi drugega razvoja, tudi gospodarskega razvoja. Investitorji upajo in verjamejo, da bo v nekaj letih zgrajena cesta ali pa pripeljana elektrika, začnejo graditi, potem pa se stvar ustavi, ker država svojega ni naredila, kar je obljubila. Koliko je škode na tem področju.

Zato se strinjam z razlago, delno, ampak pri nas drugače ne gre kot na ta način, da vsak pač svoje hoče skozi spraviti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v svojem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Se še enkrat opravičujem kolegici, ki sem ji dal možnost, da je še enkrat povedala, kar je kot izkušena političarka izkoristila, in za to ni fasala opomina.

Glejte, mi imamo nekaj čez 6 tisoč naselij v Sloveniji, nekaj manj kot v 6 tisoč živijo ljudje. Bom vam razložil na primeru, ki mi ga je povedal kolega Rajič iz SMC. Norveška je neprimerno bogatejša od nas, pa še nafto ima povrh in nima avtoceste med Oslom pa Bergenom. Nima je. Ker so se odločili, da ne gredo v to, imajo dobro letalsko povezavo, imajo dobro železniško povezavo. Tudi tako se da reševati. Tudi to bi bila odgovorna politika, kjer se z Lahom strinjava, kaj pogledati in kaj prevetriti. A veste, ko se jaz iz Maribora peljem z vlakom mimo Zasavja, saj mi je vse fino, ko se pa moram enkrat pripeljati, recimo, v Hrastnik, pa če bi hotel h kolegu, ki sem ga prej omenil, še na pivo zaviti, potem se ne bi naprej vozil več z avtom, je pa potem neka druga zgodba. In ta konkretni odsek je zelo nevaren odsek. Res je. Vendar način, kako se to rešuje, je napačen. In ta napačen način se gre v slovenski politiki že 25 let. Isto je, kot je način, kako se napačno sili v gradnjo nekih hidroelektrarn. A veste, saj mi Štajerci iz Maribora tudi če dve, tri pretočne

hidroelektrarne ruknemo kam noter med naše elektrarne. Dajmo se zresnit in dajmo bit odgovorni! Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev? (Ne.)

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 44.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 12.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 46.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 13.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

S tem amandmajem predlagamo, da se dajo sredstva za umeščanje obvoznice Ribnica v letu 2018. Glede na to, da je Ribnica industrijski center, da se dodatno gradijo nove industrijske kapacitete tudi v Kočevju, Yaskawa je začela z gradnjo. Da ste za Yaskawo zagotovili približno 7, 8 milijonov evrov državnih virov, je povsem normalno, da se že ob dosedanjih prometnih zamaških na območju Ribnice da vzporedno tudi nekaj denarja za umestitev in potem v nadaljevanju tudi za zgraditev obvoznice Ribnica. Mislim, da je neprimerno, da najtežji tovorni promet, tranzitni promet poteka mimo ene največjih osnovnih šol v Sloveniji, da ta promet poteka mimo vrtca, športnih objektov, in to predstavlja pravzaprav veliko nevarnost za vse te uporabnike, predvsem pa je velika nevarnost za šolske otroke.

Glede na to da zdaj koalicija kar serijsko a priori zavrača vse vložene amandmaje, predlagam, da si vzamete vsaj toliko časa za te naše predloge amandmajev, in tudi za tega, kot ste si za Ahmeda. 30 tisoč ljudi je vezano na to obvoznico, to se pravi cela Ribnica in Kočevje, dnevno je prometa krepko preko 10 tisoč vozil, celo do 15 tisoč vozil v konicah, in mislim, da je prav, da te prometne zadeve urejamo paralelno z razvojem tudi industrijskih kapacitet. Ne nazadnje najbrž bo na tem območju tudi nastal nek lesnoindustrijski center, kar je spet neposredno vezano na tranzit, na tovar in na prevoz voluminozne robe. Pričakujem, da koalicija zmore tisto, kar bomo storili mi, to se pravi, podpreti nek razvojni projekt, nek projekt, ki predstavlja varnost, in sprožiti postopek umeščanja in v nadaljevanju tudi izgradnjo te obvoznice, ki je več kot nujno potrebna.

Mi bomo ta amandma podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Seveda bom tudi jaz ta amandma podprla.

Pogosto se vozim po tem območju in vidim, kako otežen je promet v te konce. In glede na to, da smo tudi tako počasni pri dokončanju izgradnje železniške proge Ljubljana–Kočevje, je cesta posledično toliko bolj obremenjena. Tudi glede na to, da imamo tam pomembna podjetja in zdaj smo videli, da tudi Kočevje bo dobilo nova podjetja, se bo promet iz dneva v dan še povečeval.

Mislim, da je izgradnja te obvoznice nujno potrebna, zato bom seveda ta amandma podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Glejte, gospod Tanko je rekel: »Normalno je.« In je potem nadaljeval. Nekdo, ki je pozorno to poslušal, pa če je v prvem razredu osnovne šole, mu je bilo jasno, da je bilo to umeščanje v prostor zelo nenormalno. In gospod je tudi o nekem, ki ni Ahmed, ampak Ahmad ima ime, govoril vmes, zato me prosim ne prekinjati. In takih umeščanj v prostor je več kot preveč. In to je posledica te politike, ki jo 25 let gledamo. Nekaj minimalno kompleksnega ne znamo umeščati v prostor. Jaz bom vzdržan, ampak to zadevo je treba rešiti, kot je bilo treba rešiti, ne vem, čez Dolgo vas, ko so kamioni vozili. Verjetno bi bilo treba tudi razmisliti, kje smo imeli neka degradirana območja, kje imamo neko infrastrukturo, kje je nimamo, samo malo »povuci, potegni«, kdo si bo kje izbral, nekam bomo nekaj »ruknil«, potem bo pa milijon nekih problemov, potem bo pa še politik, ki bo to reševal, iz tistega okolja frajer. Pa ne leti to na gospoda Tanka. So ministrstva, kjer bi to morali urediti, saj živimo v 21. Stoletju. Evo, tam poslanec na številki 90 rad govori o tehnologiji, o informatiki, gor in dol, pa vse se da pogledati! A se prej ni vedelo, da je tam tista šola? Kdo je odgovoren za to? »Rukniti« ga s šihta. Pika. Gotovo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: No, no ...

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Ne glede, iz katere kvote je. Ne, spoštovani predsednik Državnega zbora, konflikte je treba odpirati in o zadevah se resno pogovarjati. To je zelo lep primer, ki kaže ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: ... med razpravo ...

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): ... to ni razprava. To je obrazložitev glasu, ki lepo kaže, da mi ne znamo umeščati v prostor. Vsaka politika se zna hvaliti. Mi smo tega privlekli, mi so onega privlekli. Privlečete pa vedno še probleme zraven, ki jih bomo morali reševati.

Mi bomo tudi pri tej zadevi vzdržani, ampak dajmo neko osnovno resnost začeti razvijati v tej hiši in v nekih procesih. Skoraj nič se ne dogaja izven okolja in prostora. Ujeti smo tudi v čas. In skrajni čas je, da se ob Levici še kdo tega začne zavedati v tej bajti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Eno stvar bom vseeno, preden bom dal besedo naprej, ugotovil, da vsekakor te obrazložitve glasu trajajo več kot razprava o teh amandmajih. Na to sem že opozarjal takrat, ko smo o tem govorili.

Odrejam 15 minut odmora.
Nadaljujemo ob 11.45.

(Seja je bila prekinjena ob 11.36 in se je nadaljevala ob 11.50.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci! Nadaljujemo prekinjeno sejo Državnega zbora.

Smo pri amandmaju številka 13 Poslanske skupine SDS. Je še kakšna obrazložitev glasu?

Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Glejte, tole, kar se dogaja na tej seji pri obrazložitvah glasu, vam vsakič nekoliko uide izpod nadzora. Če imate kakšno posebno toleranco do gospoda Trčka in njegovih izpadov, potem predlagam, da nam to poveste, da tudi drugi potem nastavimo svoje razprave oziroma obrazložitve drugače, ne pa na enako nizek nivo. Glede na to, da sem vam že v prejšnjem postopkovnem predlogu predlagal, da si vzamete čas in tiste poslance, ki imajo celo doktorat, pa še niso osvojili, kaj pomeni obrazložitev glasu, o tem podučite. Še toliko težje človek te napake ali pa diskurze razume, ker ima poslanska skupina, iz katere prihaja gospod Trček, celo predsednika Komisije za poslovniki. Težko je razumeti, da se obrazložitve glasu ne da izpeljati drugače. Ampak predlagam vam, da ste pri svojem vodenju dosledni, ne da se vsakič malo nekdo nasmehne in dopustite diskreditacijo kogarkoli izmed nas poslancev. Če je gospod Trček v Državnem zboru tisti, ki se razume na vse teme od a do ž in je profesor za vse v tem parlamentu, potem je treba nekoliko spremeniti tudi Poslovniki Državnega zbora, da damo njemu to ekskluzivno pravico. To pobudo lahko daste vi, lahko kdorkoli naslovi, lahko jo naslovite na predsednika Komisije za poslovniki, ki to mirno gleda in se ne odziva. Glejte, če se hočemo iti neko resno sejo, sprejemanje

proračuna je resen postopek, amandmaji, ki so vloženi, so korektni, če ne bi bili, jih ne bi bilo v tem predlogu glasovanj, se pravi, so popolni, so tehnično izvedljivi, so sprejemljivi, samo vprašanje politične odločitve je, ali se katerega podpre ali ne. In, gospod predsednik, glejte, naredite tisto, kar kot tisti, ki vodi sejo, morete in morate narediti. Če se gospoda Trčka ne da drugače opozoriti kot z opomini, ga pač opomnite, vendar tretji opomin pomeni, da ga odstranite s seje. Morda pa tudi kakšno testiranje pred glasovanjem še naredite, kakšno osebno testiranje, ker očitno gre morda še za kakšne druge stvari zraven. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Torej bomo nadaljevali na enak način, kot smo delovali do zdaj. Sodim, da praktično ena obrazložitev do sedaj ni bila popolna v tistem smislu, o čem je ta obrazložitev, torej sam lastni glas pa vse druge pustiti na miru brez nagovarjanja, brez prošenj, brez teh ... Vse to so pravzaprav v osnovi kršitve. In zdaj ali se dopusti vse ali pa se ne dopusti nič. Glede na to, kako se je zadeva razvila, moram v tej osnovni maniri nadaljevati.

To postopkovno, ki je usmerjeno samo na enega poslanca, pa tudi ni povsem ustrezno, moram priznati. Zato si ne želim še enkrat postopkovnega z vaše strani kot odgovor na to. A je možno?

Postopkovno, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Moj postopkovni predlog je predlog, ki sem ga že večkrat ponovil, da veljajo v Državnem zboru pravila za vse enako po poslovniku. Že večkrat sem tudi povedal, da edina dva, ki nekako »faševa« del poslovnika, sva trenutno odsotni kolega Kordiš in jaz. Jaz moram ponoviti, da veliko večino slabega, kar sem se naučil v teh treh letih, sem se naučil od gospoda, ki je prej govoril. Jaz sem štel, ko smo imeli tisto znano sejo o Ivanu Janezu Janši, 29 postopkovnih predlogov je imel gospod Tanko, pri 29 sem nehal šteti. 25 jih je bilo eklatantna kršitev postopkovnega vprašanja, pri štirih pa, če bi jaz bil na vašem mestu, predsedujoči, bi mogoče pri enem in pol pogledal čez. Skratka, ne vem, če sem jaz ravno oseba, na katero se nekaj nanaša, pa za razliko od kakšnih ljudi, ki so včasih več v Parlament baru, kot v parlamentu, Trček nima nobenih težav s testiranjem kakršnimkoli. Lahko mi tudi spol testirate, kar je nek vaš predhodni sklic zahteval od nekih poslank, kar govori več o vas kot o meni, ki ste v Državnem zboru že 17 let. Skratka, dajmo sejo peljati naprej po poslovniku. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Amandma bom podprl, kajti obvoznica mimo Ribnice se nahaja na tretji a razvojni osi, in kot vemo, so razvojne osi ene od prioriternih investicij ali pa usmeritev države, kam bo vlagala denar, da se omogoči hitrejši in enakomernjši razvoj. Torej tretja A razvojna os je ena tistih, ki je opredeljena tako v strategiji prostorskega razvoja Republike Slovenije. Gre tudi za daljinsko cesto, torej gre za mednarodno povezavo in tudi izjemno obremenitev zaradi številnih migracij proti glavnemu mestu, torej proti prestolnici.

Investicija je tudi sestavni del prometne politike. Na to, da gre za pomanjkljivo načrtovanje investicij na tretji a razvojni osi, je opozorilo tudi Računsko sodišče, ko je pregledovalo izvajanje ukrepov na tretji a razvojni osi in ima podlago tudi v opozorilu Računskega sodišča, da je treba pristopiti vendarle bistveno bolj načrtovano k urejanju posegov na tej prometnici. Po končani investiciji tretji pas Pijava gorica ni niti en prostorski akt bil začel oziroma investicija umeščena v prostor, tako da bi lahko v prihodnjih letih načrtovali resnejše posege. Torej je v strategiji prostorskega razvoja in ta denar dejansko omogoča, da se pospešijo vsi postopki in pridemo do tiste najnujnejše investicije na tej 3. a razvojni osi. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Jaz sem čakal, da se boste odzvali na to, kar je prej postopkovno izvajal gospod Trček. Niste se odzvali. Njegov predlog ni bil postopkovni, ampak je bila razprava in obračunavanje z neko stvarjo. Najbolj sramotno je pa to, da tisti, ki je protiustavno glasoval, obtožuje nekoga, da je nek postopkovni predlog imel v primeru opozarjanja na tiste neumnosti, ki so se takrat dogajale. Pa še veliko vas je bilo zraven, skoraj 70. Gospod predsednik, predlagam, da spoštujete poslovnik, da so postopkovni predlogi postopkovni, da so obrazložitve glasu obrazložitve glasu, da so razprave razprave in tako naprej in tako naprej. Glede na to, da vodite sejo, da ste nekoč zlahka delil opomine in ne vem kaj še vsem poslancem SDS, predlagam, da to naredite isto sedaj tudi za poslance Levice in tudi za vse druge poslance, ki delajo špetir v Državnem zboru. Sprejemanje proračuna je resna zadeva in tu si nek gospod, čeprav prihaja s FDV z doktorsko titulo, pač ne more privoščiti vsega, kar mu v glavo pade. Naj rešuje probleme tam, kjer jih lahko, če mu kaj ne paše v proračunu bi lahko predlagal amandmaje in tako naprej. Ostali smo to storili, travme, ki mu jih to povzroča, naj rešuje kje drugje in v drugem času. Predlagam, da ga opozorite, da se drži načina dela, ki je predviden za sprejemanje amandmajev, za obrazložitve

glasu in da tudi z neko spoštljivostjo vodite sejo in zaščitite poslance, ki so predmet takih, bom rekel, »trčkastih« amandmajev oziroma pripomb. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: A je treba? Na isti način se obnašate in zahtevate zdaj zaščito. Ja, povsem isto počnete in zahtevate hkrati zaščito! Pa to je neverjetno! To je res neverjetno. Eno in isto kar naprej.

Odrejam, tokrat pa enourno prekinitev ... Ne! Polurna bo dosti. Do 12.35.

(Seja je bila prekinjena ob 12.02 in se je nadaljevala ob 12.35.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo prekinjeno sejo Državnega zbora.

Ostali smo pri proračunskem uporabniku 2330, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, pri amandmaju Poslanske skupine SDS številka 13 k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest.

Ali je še kakšna obrazložitev glasu ali karkoli podobnega?

Postopkovno najprej dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica):
Najlepša hvala, predsednik.

Vrnil se bom na tiste pol ure pred prekinitvijo. Rad bi izpostavil neko pomembno razliko, ki se je dogajala v tem pingpongu, če naj tako imenujem, in v tem, da med tistim, kar je povedal Franc, in kar je povedal kolega Tanko, obstaja neka majhna, ampak zelo pomembna razlika. In to je, da je razprava, ker ni bil postopkovni predlog, kolega Tanka, bila osebna diskreditacija. Po eni strani osebna diskreditacija enega konkretnega poslanca, po drugi strani pa tudi diskreditacija ene od izobraževalnih institucij v tej državi. Jaz razumem vašo tolerantnost v takšnih primerih, kjer pravite, ko enkrat dopustite takšne zlorabe, jih morate dopustiti vsem, vendar mislim, da morate kljub vsemu kot predsednik biti pozorni na te majhne nianse. Tako vas jaz – in to je moj postopkovni predlog – na nek način pozivam, oprostite mi to, če je morda predrzno, da enostavno spoštujete tisto, kar sta določbi 75. in 282. člena Poslovnika Državnega zbora, ki govorita jasno o tem, da ste vi tisti, ki vzpostavljate red na tej seji, in tisti, ki poslovnik tudi razlagate, kar je tudi deloma odgovor k pozivu kolega Tanka, naj se kot predsednik Komisije za poslovnik tudi oglasim. Tako dajem besedo Poslanske skupine Levice, da nismo in ne bomo zlorabljali postopkovnih predlogov, pričakujem pa, da se bo ta seja tudi po tej prekinitvi nadaljevala brez podobnih zapletov. Pričakujem pa tudi, da bodo določbe poslovnika striktno in resno upoštewane.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev kasneje.

Je še kakšna obrazložitev?

Obrazložitev glasu v svojem imenu,
gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Jaz bom ta amandma podprl. Kot ste že iz razprave in obrazložitev nekaterih poslancev, tudi drugih političnih strank najbrž zaznali, je sprejetje tega amandmaja potrebno, če se hoče karkoli zagotoviti v smislu skladnega regionalnega razvoja, v smislu dostopnosti področja. Neobičajno je, da vlada nekam investira in spodbuja investicijo v neko okolje z dodatnimi proračunskimi viri, na drugi strani pa ne zagotavlja razvoja prometne infrastrukture, ki bi temu sledila.

Po drugi strani moram reči, da sem tudi razočaran nad tem, da Vlada napiše, da so amandmaji, ki jih predlagamo pri prometni infrastrukturi, tehnično izvedljivi. Ne strinja se pa z virom, kjer sredstva jemljemo. Ampak katerikoli vir napišemo, katerakoli poslanska skupina, je vedno neprimeren. To je težko razumeti, da pri 10 milijardnem proračunu ni možno spremeniti zadeve niti za 50 tisoč evrov. Tako dobrega proračuna niti bog ne naredi, kot ga je vaša vlada, da se ne da popolnoma nič premakniti. Je pa problem tudi v tem, ker marsikdaj jemljemo tudi pri ministrstvu za javno upravo, da je minister oziroma predsednik Vlade določil svojemu osebnemu tajniku tri razrede višjo plačo, mimogrede. Se pravi, da je gospod Krajc napredoval iz 55. v 58. plačilni razred, kar pomeni, da ima ta gospod, ki je uradnik, višjo plačo kot večina poslancev Državnega zbora. To pa ni bil problem. Če pa mi predlagamo kakršnokoli spremembo, pa so problemi že pri decimalnih vejicah.

Skratka, predlagam, da tudi malo naštelate svoje kriterije in svoje vatle in da pristopite k razumevanju tudi za potrebe drugih sredin, kot samo ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom vseeno, glede na to, da sem dobil informacije glede tega zadnjega konkretnega – tisto, kar se ta trenutek dogaja na Vladi, nima povsem nobene zveze s tem. Tako da bi prosil, da takšnih podatkov ne navajate. Ampak moram poseči v takem primeru, če izvem za informacijo. Če ne, potem ne izvem.

Je še kakšna obrazložitev? Ne.

Potem glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 40.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 14.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Tudi ta odsek je, tako kot je že prej kolega Veber povedal, del 3. a razvojne osi, se pravi, ključne prometne žile od Petrine do Ljubljanskega barja. Praktično ves tranzitni promet, ki gre v obe smeri, poteka po tej cesti in gre za pot, ki gre preko večjih naselij, tam je približno 700, 800 ljudi, veliko šoloobveznih otrok, neurejeni pločniki, neurejene avtobusne postaje in tako naprej. Gre za amandma, kjer bi ta proces izgradnje v bistvu realizirali. Tudi tu Vlada napiše, da je amandma tehnično izvedljiv in ga zavrača samo zato, ker posega v načrtovanje obveznosti Ministrstva za javno upravo, v prostore, najbrž, državnih uradnikov in pa v plače državnih uradnikov, ki jih boste z neko spremembo akta najbrž v kratkem času bistveno popravili. Obrazložitev, s katerimi branite, so zelo slabe. Po eni strani zlahka zagotovite 120 milijonov za razne migrantske zadeve, naredite in dobite 200 milijonov za firmo 2TDK, kjer imamo dve osebi zaposleni in nobene stvari se še skoraj ne dogajajo. V takih primerih je pa težko najti 100, 200, 300 ali ne vem koliko tisoč evrov, v konkretnem primeru 200 tisoč evrov. To je nepojmljivo. Da se na tak način pristopa do predlogov, ki jih dajo poslanske skupine in se samo glasuje, potem je tu nekaj narobe. Narobe je s financami v tej državi, narobe z resornim ministrstvom v tej državi in veliko narobe z vlado kot celoto v tej državi. Če ne prepozna nevarnosti, če ne ve, kje se da karkoli narediti, ampak vztraja samo zato, ker naj bi se jemalo nekemu, ki itak bo denar zapravil za stvari, ki ne bodo imele nobenega učinka ne na varnost ne na BDP ne na kakorkoli, je to skrajno neresno. Tudi obrazložitev, ki jih je dala Vlada so neresne.

Mi bomo ta amandma podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti pa 46.

(Za je glasovalo 30.) (Proti pa 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 15.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti pa 47.

(Za je glasovalo 27.) (Proti pa 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo še na glasovanje o amandmaju k podprogramu Vzdrževanje javne železniške infrastrukture. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k temu podprogramu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti pa 48.

(Za je glasovalo 26.) (Proti pa 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2550, Ministrstvo za okolje in

prostor. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Upravljanje z vodami.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti pa 46.

(Za je glasovalo 26.) (Proti pa 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k podprogramu Ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednost.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Mi bomo svoj amandma podprli.

Želim vas pa samo še enkrat spomniti, za kaj gre. Gre za Triglavski narodni park, gre za sofinanciranje občinskih projektov, ki se morajo izvajati skladno z Zakonom o Triglavskem narodnem parku. 80 % bi morala zagotoviti država. Od leta 2010 do danes je zagotovila nič. Ne pozabiti, spoštovane kolegice in kolegi, da smo soglasno vsi, od tam do tam in vsi vmes, podprli sklep, ki je Vladi naložil, da bi v proračunu to morala zagotoviti. Soglasno smo potrdili ta sklep. Jaz upam, da boste spoštovali svojo odločitev in ta moj amandma danes podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti pa 44.

(Za je glasovalo 29.) (Proti pa 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Levica k podprogramu Stanovanjska dejavnost.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo.

Mi smo ta amandma predlagali, ker Slovenija že 25 let nima nobene stanovanjske politike. Posledice tega danes poznate vsi. Najbolj na koži pa jih čuti moja generacija. Se pravi tista, ki se zdaj do stanovanj ne more prebiti. Kupiti stanovanje v kakšnem urbanem središču v Sloveniji postaja utopija, najemnina ti lahko pobere tudi pol plače, in to nadpovprečne, ne povprečne, ali več. Kaj počne država? V proračunu je odmerjenih, pazite, 790 tisoč evrov za nacionalni stanovanjski sklad za celo leto 2018. Kaj si lahko s tem privoščimo? Tri garsonjere v Ljubljani bi lahko nacionalni stanovanjski sklad s tem denarjem odkupil. Ob tem se ta nacionalni stanovanjski sklad obnaša kot de facto nepremičninska agencija. Poznate zgodbo Zelenega gaja na Brdu pri Ljubljani. Stanovanja tam se prodajajo po 3 tisoč 300 evrov na kvadratni meter. Če želite kupiti 38 kvadratno garsonjero od nacionalnega

stanovanjskega sklada, ki naj bi bil korektiv na trgu, boste plačali 140 tisoč evrov. Najdražja vrstna hiša stane 820 tisoč evrov. Si lahko kdo v tej dvorani sploh privoščiti to? Mislim, da niti tukaj ne, kaj šele ostali prebivalci te države. Edini način, da stvar rešimo, je, da investiramo bistveno več v stanovanjsko politiko kot investiramo zdaj, in iz stanovanjskega sklada naredimo stanovanjski sklad, ki bo korektiv na trgu, bo zmanjševal cene najemnin in nakupa stanovanj. Ne pa jih vzdrževal, kot mi je zadnjič na poslansko vprašanje odgovorila v bistvu pristojna ministrica in s tem se hvali konec koncev tudi šef tega sklada Črtomir Remec.

Mi smo zato vložili amandma s katerim se vsaj deloma začne blažiti ta malus v proračunu in dodajamo dodatna sredstva v stanovanjsko politiko. Upam, da boste amandma podprli. Mislim, da sem razloge dovolj nazorno opisal. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine?

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Jaz se v bistvu strinjam z gospodom Tankom, ki je rekel, da je ta proračun boljši, kot bi ga lahko bog naredil, čeprav sem na slab dan agnostik, na dober pa ateist. Danes je slab dan, ker se do proračuna neodgovorno vedemo.

Ta država in družba, dajmo biti odkriti, v 25 letih ne le da ni vzpostavila stanovanjske politike. Kdorkoli mi bo rekel, da ima Slovenija stanovanjsko politiko, na način, kot je hotel gospod mene diskreditirati, bi ga nekam poslal, pa ga ne bom – nima nobene resne politike za mlajše od 40 let. Če se že pogovarjamo o proračunu, je to tudi skrajno in makroekonomsko neodgovorno. Slovenski gradbeni sektor, kot se ga ni razsulo, bi lahko imel dovolj dela ne na način, da so tako nore cene stanovanj, ampak na način izgradnje kvalitetnejše arhitekture in urbanizma. Tukaj bi lahko bila tista njegova dodana vrednost. Odgovorna politika mora omogočiti ljudem, od katerih bomo navsezadnje imeli penzije, če nas ne bo kap vmes zadela – kaj? Da na cenejši način pridejo do stanovanj in tisto razliko, tisti denar, ki ga v bistvu zmečejo v nek beton, pa če hočejo dostojno živeti, morajo cele dneve delati in sploh v tistem betonu ne morejo biti, dajo za kaj drugega. S tem se ustvarjajo nova delovna mesta, dame in gospodje! Smo pa ena najbolj gozdnatih držav, pa betoniramo do nezavesti. Stolpnice se dandanes že iz lesa delajo.

Glasoval bom za.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 9, proti 64.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 64.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2611, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve, enake možnosti.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k podprogramu Denarna socialna pomoč.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine Levica, Luka mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo, še enkrat.

Po sklepu Odbora za delo, mislim da je bil junija letos, je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve po osmih letih vnovič pripravilo izračun minimalnih življenjskih stroškov v Sloveniji. Ugotovilo je, da je za odraslo samsko osebo minimum 613 evrov mesečno. Če od tega minimuma odštejemo sredstva za rekreacijo, kulturno potrošnjo, zavarovanja, stanovanje, pa pridemo do golega eksistenčnega minimuma, ki znaša 441 evrov. Vsi veste, koliko znašajo minimalna socialna nadomestila v Sloveniji, 289 evrov trenutno. Ministrstvo zdaj obljublja, da jih bo dvignilo na 75 % tega, kar je samo preračunalo, da je goli eksistenčni minimum v tej državi. Temu primerna so tudi sredstva v proračunu. V Levici smo zato predlagali amandma, da se zagotovi dovolj sredstev v proračunu, da bo lahko vsak, ki dela ni zmožen, dolgotrajno brezposeln, dobil vsaj toliko denarja, kolikor so po izračunih ministrstva minimalni življenjski stroški v Sloveniji, goli eksistenčni minimum, torej 441 evrov. Gospodarsko rast imamo in ne samo naša poslanska skupina, ampak poslanci vseh vrst in barv že cel mandat opozarjate na to, da bi se gospodarska rast morala začeti poznati tudi na blaginji ljudi. To je treba začeti pri najrevnejših. Ukrep, ki ga predlagamo v proračunu, je lahko začetek tega, da ta država ne bo več služila samo nekaterim, ampak vsem.

Amandam bomo podpri.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 9, proti 66.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 66.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Programi v pomoč družini.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Prihodnji teden, 25. novembra je mednarodni dan proti nasilju nad ženskami in otroki. Pred kratkim smo tudi sprejeli v Državnem zboru Zakon o preprečevanju nasilja v družini. Vse skupaj govori o tem in tudi razmere v Sloveniji, da je treba pomagati tistim, ki so potrebni pomoči.

Pomoči so potrebni tudi družine, ženske in otroci. Zato smo mi pregledu proračuna za leto 2018 ugotovili, da proračun na tej postavki ne sledi obljubam, danih pri sprejemanju Zakona o preprečevanju nasilja v družini. Govorim o podprogramu za programe v pomoč družini. Povečana sredstva na omenjeni postavki bi dejansko omogočala uvedbo nekih preventivnih programov, o katerih smo govorili, da obstajajo, da bi jih bilo treba glede na razmere in stanje v družbi zagotoviti. Pa vendarle se mi zdi, da je s te strani bilo premalo storjeno in tudi v prihodnje so praktično nezagotovljena sredstva. Vsekakor vsi kolegi in kolegice ste se strinjali tako na sami seji odbora kot na plenarnem zasedanju, ko smo zakon o preprečevanju nasilja v družini sprejemali, da je treba več sredstev namenjati za preventivo. Preveč sredstev je trenutno po obstoječem proračunu usmerjenih v kurativo. Mi moramo preprečevati, ne pa odpravljati posledic. Sredstva v višini dobrega milijona in pol zagotovo bi bila pravi korak, da jih namenimo preprečevanju nasilja nad ženskami in otroki ter preprečevanju nasilja v družini v Sloveniji, ki je zelo pereč problem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 47.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2613, Inšpektorat za delo. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k podprogramu Urejanje in nadzor na področju dela.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 5, proti 60.

(Za je glasovalo 5.) (Proti 60.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3330, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k podprogramu Podpora raziskovalni infrastrukturi.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 42.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k podprogramu Podporne aktivnosti na področju izobraževanja in športa.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 15, proti 57.

(Za je glasovalo 15.) (Proti 57.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Izvajanje osnovnošolskih programov.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 45.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3340, Ministrstvo za kulturo. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k podprogramu Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižničarska dejavnost pod številko 1.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

V Levici bomo podprli naš amandma, kjer predlagamo milijon evrov dodatka za varstvo kulturne dediščine, arhivsko in knjižnično dejavnost, podprli pa bomo tudi amandma NSi, ki povečuje sredstva na tej isti postavki.

Predlagamo, da se sredstva premestijo s postavke Plačila prispevkov v proračun EU, kajti prepričani smo, da je načrtovanih sredstev na tej postavki več, kot bi jih dejansko bilo treba vplačati. Vemo in se zavedamo, da povečanje teh sredstev ne bo problemov odpravilo kar takoj in čez noč. Ta sektor je utrpel zelo veliko škodo in ta škoda je praktično nepopravljiva kar na hitro. Tako je pri živi kulturi, kajti priče smo odhajanju umetnikov in ustvarjalcev v tujino ali pa se mnogi tudi prekvalificirajo, kakor tudi pri kulturni dediščini, kjer nam infrastruktura propada. Od leta 2009 so se sredstva za kulturo zmanjševala, tako smo prišli na skoraj 50 milijonov evrov sredstev manj. In ti rezi so okrnili kakovost in obseg kulturne produkcije, predvsem pa so ogrozili tudi ekonomski in socialni položaj delavcev v kulturi. Zaradi pomanjkanja sredstev se tudi standardi varstva premične in nepremične kulturne dediščine v zadnjih letih nižajo, kar močno poslabšuje stanje kulturne dediščine, ki pa je vendarle javna dobrina najvišjega pomena.

Rekli boste, da ni denarja. V največji krizi so mnoge evropske države povečevale proračune za kulturo. Med njih spadajo skandinavske države, kot so Danska, Finska, Švedska, pa tudi Malta, Belgija in Avstrija, s katero se tako radi primerjamo, naša severna sosedka. Te države se zavedajo, da vlaganje v kulturo ni samo nepotreben strošek, ampak da je investicija z velikim multiplikatornim učinkom.

Naš predlagani znesek milijon evrov je majhen. Majhen je zato, ker upamo, da bomo tako lažje dobili vašo podporo pri predlaganem amandmaju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 14, proti 55.

(Za je glasovalo 14.) (Proti 55.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Varstvo

kulturne dediščine, arhivska in knjižničarska dejavnost pod številko 2.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Seveda bom podprla amandma. Vsi vemo, da imamo v Sloveniji kar precej objektov, kulturnih spomenikov, ki so v zelo slabem stanju. Sama sem v zadnjem času obiskala tri, jih je pa še veliko več po celotni Sloveniji. Grad Cmurek oziroma Trate, kjer je državna last ta stavba, pa sicer notri je sedaj muzej norosti, ampak bolj prostovoljna dejavnost, kot pa resnično, kjer bi država izvajala kakšne aktivnosti. Dvorec Dornava, ki žalostno propada, pa je arhitekturni biser. Potem Studenice, samostan, cerkev. Že v antiki je tukaj šla rimljanska pot. Ogromno možnosti je za razvoj turizma, pa vsi ti objekti žalostno propadajo. Zakaj so pomembni? Slovenija se čedalje bolj tudi turistično razvija. Poleg tega da imamo zdravilišča, da imamo naravne lepote, zase vem, da kadar obiščem nek kraj, vedno obiščem tudi nek zgodovinski, kulturni spomenik, ker to je neka dodana vrednost tisti regiji ali pa tistem kraju. Zato ne bi smeli zanemarjati teh spomenikov, ampak dejansko vlagati v obnovo in jih predati pravemu namenu. S tem bi celotna regija pridobila nova delovna mesta, več turistov in tako naprej. Ko sem se pogovarjala z odgovornimi na Ministrstvu za kulturo, prav za to področje, so mi dejali, če bi imeli 10 milijonov več denarja letno, bi lahko normalno obnavljali te spomenike, enega za drugim. Vsi pa vemo, da obnova enega gradu ali takega objekta iz 15., 16. stoletja je izredno draga. Ampak ko je to narejeno, se ta vloženi denar lahko nekajkrat pomnoži, glede na to kaj tista regija, tisti kraj s to obnovo pridobi.

Zato prosim za podporo temu amandmaju, da bi lahko po neki normalni poti počasi obnavljali te naše kulturne spomenike, kulturno dediščino, ki, če bo propadla, ker propada, potem bo obnova čedalje težja ali pa jo bomo zvedno izgubili.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Kot sem že prej omenila, vaš amandma bomo v Levici podprli. Vsi vemo, kako je pomembno skrbeti za kulturno dediščino in kako obnova kulturne dediščine dvigne kvaliteto življenja nekega okraja, kako preko turizma zaživijo prav vsi sektorji in kako multiplikatorni učinek ima takšna investicija, ki je mimogrede tudi zelena in ekološko najbolj neoporečna dejavnost.

Kulturni spomeniki so nekaj, kar smo podedovali od naših prednikov. Tukaj bi morali s polno odgovornostjo skrbeti za njih in jih s

popolno odgovornostjo tudi predati bodočim rodovom. Ni naša pravica, da pustimo, da se zaradi neke finančne krize, zaradi nekega šparanja ti spomeniki za vedno izgubijo. In veste, Slovenija bi morala svojo solidarnostno funkcijo malo bolje opravljati, kajti denar vedno je, narobe je prerazporejen. Kot smo že večkrat omenili, država bi morala skrbeti za to, da pobere davke tam, kjer je to možno, in dati tam, kjer je potrebno. To je naloga države in tako bi morala delovati bolj kot Robin Hood, žal pa mi, ki smo brali Alana Forda, vemo, da superhikovska logika dela te vlade ravno nasprotno – jemlje revnim in daje bogatim. Kulturna dediščina je pri nas močno podhranjena in tista, ki bi jo morali malo bolje hraniti. Imamo tudi primerjalno gledano zelo, zelo nizko stopnjo davka na dobiček podjetij in konkretnega davka na premoženje velikih vrednosti sploh nimamo, kar povzroča ogromno proračunsko izgubo tej postavki prihodkov. Davki na kapital pri nas so samo 3,3 % vseh davčnih prihodkov, čeprav je evropsko povprečje kar 7,2 %. Tukaj naj vas spomnim, je možnost za pridobivanje sredstev za tiste, ki so bolj potrebni, kajti s pravo prerazporeditvijo ne bomo v takšni zagati, češ, oh, tega pa ne moremo zdaj sfinancirati. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 43.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

S tem smo končno zaključili z odločanjem o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu Predloga sprememb proračuna.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 26.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 26.)

Ugotavljam, da je posebni del Predloga sprememb proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o Načrtu razvojnih programov.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 25.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da je načrt razvojnih programov sprejet.

Končali smo z odločanjem o posameznih delih predloga sprememb proračuna. Sprašujem predstavnico Vlade ali je predlog državnega proračuna glede prejemkov in izdatkov usklajen.

Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za finance mag. Saša Jazbec.

MAG. SAŠA JAZBEC: Spoštovani predsednik, proračun je usklajen. Uskladitveni amandma ni potreben.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je predlog sprememb proračuna usklajen, prehajamo na odločanje o Predlogu sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 v celoti. Še obrazložitev glasu.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Nova Slovenija bo glasovala proti spremembam proračuna Republike Slovenije za leto 2018. Iz teh najpomembnejših dokumentov pravzaprav se ne vidi, kam želi Slovenija, v katero smer gre razvoj Slovenije. Zato glasujemo proti. Iz teh proračunskih dokumentov se ne vidi, kakšna je pravzaprav ekonomska politika te Vlade, zato glasujemo proti. In nimamo strateških dokumentov, na podlagi katerih bi morali graditi te proračunske dokumente. Zato glasujemo proti. Mi se ne strinjamo s tem, da je za slovensko barko na morju vsak veter dober. Samo da je veter. Zato glasujemo proti. Obžalujemo, drage kolegice in kolegi iz koalicije, da niste bili sposobni vložiti minimalnega navora, da bi vsaj kakšen amandma, vsaj katere od opozicijskih poslanskih skupin bil sprejet. Mi smo nekoč to vajo dali skozi in jo pozitivno dali skozi. In je to bila zelo dobra vaja. Obžalujemo, da boste sami teh skoraj 10 milijard za 2 milijona ljudi kanalizirali po svoje, po vašem okusu, po potrebah predvolilne kampanje. To je vaša odgovornost, ne nazadnje imate vso svobodo in vso pravico. Odgovornost pa je izključno, izključno na vaši strani. Mi smo proti takšni politiki.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Slovenske demokratske stranke, mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): V Slovenski demokratski stranki dopolnitve rebalansa proračuna za leto 2018 ne bomo podprli, in to iz več razlogov. Prepričani smo, da ta rebalans proračuna za leto 2018 ni takšna zgodba o uspehu, kot jo poskuša na nek način predstavljati koalicija in pa vlada Mira Cerarja. Tudi Fiskalni svet je dal pripombe na predlog proračuna. Presežek, ki ga naj bi proračun izkazoval v letu 2018, – gre zgolj za enkratni učinek 200 milijonskega priliva evropskih sredstev. Treba je povedati, da proračun v Sloveniji je bil v presežku do sedaj samo enkrat, in to takrat, ko je Vlado vodila Slovenska demokratska stranka in Janez Janša.

Povedati je še treba, da namesto da bi se zadolževanje zniževalo, se dolg države v primerjavi z letom 2014 povečuje. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da glede na gospodarske razmere in pa na gospodarsko rast ter višje prilive v proračun za več kot eno milijardo evrov teh večjih prilivih ne občutijo

državljanke in državljane Republike Slovenije, ampak ta sredstva Vlada porabi za svoje ugodje, ne porabi pa za upokojece, za javno šolstvo in za zdravstvo.

V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da bi gospodarsko rast morali občutiti tudi državljane in državljani v svojih denarnicah. Žal, glede na porabo, kako si je to zamislila ta vlada, državljane in državljani Republike Slovenije te gospodarske rasti ne bomo občutili na svojih denarnicah. Dodatno boste obremenjevali gospodarstvo in ne nazadnje bo ta vlada ostala v zgodovini zapisana kot prva vlada, ki v celotnem svojem mandatu ni potrdila niti enega amandmaja, ki ga je predlagala opozicija.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v Poslanske skupine Levica, Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo.

Tudi mi v Levici tega proračuna ne bomo podprli. Razlog je preprost. Gospodarska rast bi se morala prevajati v blaginjo ljudi v tej državi. S tem proračunom se to ne bo zgodilo. Razloga pa sta dva. Eden je, da kljub rasti, presežkom, profitom, ki jih imamo v zadnjih letih, država zajame bistveno premalo na prihodkovni strani. Če nas postavite v primerjavo z drugimi državami Evropske unije, boste videli, da so naši davki na premoženje in pa davki na kapital praktično na repu Evrope. Tukaj ostaja ogromno rezerv, s katerimi bi lahko napolnili proračun in sredstva investirali v koristne dejavnosti. Drug problem pa je pri odhodkih. Vlada pravi, da nobena postavka ne bo rasla hitreje od splošnega strukturnega salda, kot mu reče, z izjemo ene, in to so stroški za vojsko. Ne govorimo niti o stroških za slovensko vojsko, ampak več ali manj o investicijah, ki jih bomo namenili za kupovanje orožja, ki ga bomo uporabljali v tujih misijah za Nato. A je to v interesu te države? Ni. A je to v interesu te države? Ni. Je to v interesu teh državljanov? Ni. Bomo pa, po napovedih Vlade, obljubah, ki jih je dala, do leta 2025 namenili kar 1,2 milijardi evrov v ta namen. Po drugi strani pa če pogledamo postavke, o katerih smo že govorili pri amandmajih. Stanovanjska politika 790 tisoč evrov, sociala, še naprej bodo prejeli prejemniki socialnih pomoči nekaj čez 300 evrov. Upokojece, večkrat smo slišali, več kot polovica jih je še vedno na 500 evrih. Proračun je nekako bilanca dela vlade v letu. Zadnji proračun v mandatu je tudi nekako bilanca reform te vlade, ki jih je v svojem mandatu naredila. Pred nami je proračun, ki bo ohranjal nizko raven za upokojece, brezposelne, mlade, po drugi strani ne bo odpravljal temeljnih družbenih nepravilnosti. Ni prav, da je nekdo, ki se preživlja kot kapitalski vlagatelj ali pa oddaja stanovanja, obdavčen bistveno manj, kot nekdo, ki dela v tej državi, hodi v službo in plačuje bistveno višje davke, kot ta dva njegova

sodržavljana. Konec koncev ne vidimo razvojnega preboja, ki bi ga vlada ob takšnih gospodarskih kazalcih, kot jih ima, ob takšni konjunkturi, kot jo je deležna, morala zamisliti v ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Kot sem že večkrat rekel, kot je tudi Luka na nek način rekel, in še kdo, proračun je v bistvu zgodba, če jo znaš prebrati. Številke niso nikoli zgolj številke. Ta proračun je dejansko dokaz, da ta vlada ob neki umiritvi, ki jo je izvedla, ki se je zgodila tudi zaradi nekih sprememb in na trgu in v okolju, ni šla v to, v kar bi nujno morala iti. V neke ključne reforme, o katerih govorimo. Ni šla v to, če navežem na neko metaforo nekoga pred mano, da bi za več ljudi življenje postalo bolj bonáca, Primorci bodo razumeli, kaj mislim s tem.

Verjetno v zadnji tretjini mandata naslednje vlade, prihaja naslednja kriza. Ta vlada bi morala pripraviti, nekdo kima da ne, ampak glejte, Trček ni doktor za vse, Trček ne jamra, Trček veliko dela in bere in prihaja naslednja kriza, verjemite mi, in ta vlada ni naredila tega, ni začela z nekimi varovalkami, da se nam ne bo ponovilo tisto, kar se je zgodilo s tisto Pahorjevo vlado takrat, ko smo govorili kako bomo, ne vem, skakali na nek vlak. A veste, v mojih koncih pravijo Uzday se u se i u svoje kljuse. In katerakoli vlada bi morala malo bolj resno delovati v tem smislu. Ob Natu se ustanavlja zdaj še PESCO. Kaj bo PESCO? Da ob tem, kar bomo morali plačati ameriški vojaški industriji, bomo plačali še evropski vojaški industriji. Jaz sem zelo pozorno poslušal gospoda Cerarja, ki je razlagal proračun. Drug njegov vsebinski poudarek je bil obveze do Nata. Če je to drugi vsebinski poudarek v Republiki Sloveniji ... Stavke dokončajte sami.

Jaz bom glasoval proti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 33.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 33.)

Ugotavljam, da so spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2018 sprejete. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Dopolnjenega predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2019.

Prehajamo na odločanje o splošnem delu dopolnjenega predloga proračuna. Mir v dvorani, prosim!

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 29.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 29.)

Ugotavljam, da je splošni del dopolnjenega predloga proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu dopolnjenega predloga proračuna. Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 13. 11. 2017. Prehajamo na proračunski uporabnik 1318 Zagovornik načela enakosti. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k podprogramu Odprava in preprečevanje kršitev človekovih pravic.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 59.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 59.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunski uporabnik 1611 Ministrstvo za finance. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k podprogramu Izplačevanje pravic.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 48.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunski uporabnik 1912 Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Delovanje sistema za zaščito, reševanje in pomoč.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, predsednik.

V SDS bomo ta amandma podprli. Sedaj imamo popravni izpit. Prej smo bili za tri glasove prekratki, da bi dali ta dva milijona evrov gasilcem za prihodnje leto. Bodimo toliko in jim dajmo vsaj za prihodnje leto. Poslanci Bratušek, Hršak, Jurša, Nemeč, Veber, Vilfan, prosim vas, ki ste se prej vzdržali, da pa za 2019 to podprete.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 42.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunski uporabnik 2130 Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Podpora tehnološkim razvojnim projektom.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik.

Mi bomo ta amandma podprli. Da bom racionalen, povedal sem že pri proračunskih dokumentih za leto 2018, za kaj gre. Gre torej za povečanje, to je minimalno povečanje za raziskave in razvoj inovacij za potrebe izključno slovenskega gospodarstva. Tisto, kar smo gledali pet let nazaj v filmih s področja znanstvene fantastike, bo jutri realnost. Tisti, ki bodo tukaj sedeli čez nekaj let, morda deset, ne znam napovedati, nihče ne zna napovedati, ne bodo imeli svojega avtomobila v garaži, tukaj čez to hišo, ampak bodo preko pametnega telefona, morda pametne ure poklicali avtomobil, da jih bo pobral in jih peljal domov, vmes pa bodo na tabličnem računalniku pogledali dospelo pošto. Gre za eno od ključnih odločitev politike te države, ali želimo biti v tej državi »lon arbajterji«, ali bomo prodajali živo silo ali pa bomo prodajali tudi znanje. Tehnološki razvoj gre s strahovitimi pospeški naprej. Mi smo zaenkrat, kar se tiče vlaganja javnega denarja v raziskave in razvoj inovacij, na dnu v Evropski uniji. In očitno se nas ne dotakne ne digitalizacija ekonomije ne digitalna družba, očitno ne pozna ta vlada digitalne agende za Evropo, beri, digitalne agende za Slovenijo. Mi torej smo za tehnološki razvoj, smo za razvoj gospodarstva, smo za delovna mesta z visokimi plačami, nas ne zanimajo minimalne plače. Če želimo imeti delovna mesta z visoko dodano vrednostjo, je treba vlagati v razvoj, tako z javnim denarjem podpreti razvoj kot tudi z zasebnim. Ta še kolikor toliko dobro funkcionira in je tudi v večjem deležu.

Podpiramo ta amandma.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 44.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Lokalno razvojna infrastruktura pod številko 1.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 45.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Lokalno razvojna infrastruktura pod številko 2.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Gospe in gospodje, mi bomo ta amandma podprli in obljubljam, da

se zadnjič oglašam v zvezi s pomurskim razvojnim zakonom ob obravnavi proračunskih dokumentov.

Če primerjam vladne dokumente, spremenjeni program razvoja, spodbujanja konkurenčnosti do konca leta 2019, to je torej leto, ko pomurski razvojni zakon ugasne, in če primerjam načrt razvojnih programov, preprosto vidim, da za leto 2019 manjka dobrih 360 tisoč. Državni zbor je sprejel novelo Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji in mislim, da vseh nas 90 mora biti najprej zainteresiranih, da se zakoni, ki so tu sprejeti, tudi realizirajo. Res se počutim, da smo mi Pomurci vedno bolj oddaljeni od Ljubljane. Res, morda to zveni nekoliko čustveno, ampak tipka bo pa pristala na oznaki »plus«.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v svojem imenu, Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Predsednik, hvala lepa za besedo.

V prejšnjem desetletju smo v tej dvorani sprejeli zakon o Pomurju, o njegovem razvoju. Takratni poslanci s prostora Pomurja ter Ormoža smo se močno zavzemali v takratni vladi Boruta Pahorja, da se ta zakon sprejme in se da pomurskemu prostoru določen gospodarski zagon za razvoj. Vseeno moram priznati, da sem zaskrbljen, ker se ne najde 300 tisoč in nekaj evrov, da bi se ta zadeva zaprla. Nepojmljivo mi je to, in mislim, da bi se ta denar za Pomurje moral zagotoviti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Imamo še obrazložitev v lastnem imenu. Prosim, da se prijavite, ker vas je več.

Besedo ima gospa Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Tudi sama bom podprla ta amandma, in sicer zato, ker tri leta že govorimo v Državnem zboru o našem pomurskem zakonu, ki smo ga celo dvakrat podaljšali. Tega več ne želimo, ker gre res za minorna sredstva in menimo, da za Pomurje pa ta sredstva pomenijo zelo veliko. Tako pričakujemo, da se bo to izvedlo, realiziralo, da bomo dokončno zaprli pomurski zakon in bomo dali možnost tudi drugim pokrajinam, da se razvijejo, tako kot bi pričakovali mi v Pomurju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Sem prostorski sociolog in me zanima tudi, kako so parlamenti urejeni in na kakšen način parlamentarci sedijo ali sedimo. Obstaja nekaj parlamentov, kjer parlamentarci ne sedijo po poslanskih skupinah – Norveški je eden od tako lepih parlamentov – ampak sedijo po

regijah, iz katerih prihajajo. Zdi se mi, da bi mi rabili tovrstni sedežni red. Ker potem se ne bi zgodilo, da se Štajerci na štajerski strani zmenimo, ne boste nam izčrpavali Dravskih elektrarn oziroma se bi težje zmenili, pa potem pridemo v Ljubljano, pa sem jaz edini v opoziciji in so vsi v koaliciji, pa dobite kot tisti, ki je zraven Ben Hilla stal, po glavi »bum bum«, pa to ne gre čez. Da mi pri skoraj 9,7 milijard ne najdemo 300 tisoč? Pa že od tega bi človek postal zadet, kolega Tanko, brez kakršnihkoli, kar si mi prej podtikal. Proračun 2019 je pa zgodba, kakšen naj bi bil vektor naslednje vlade. Vektor naslednje vlade bi bil tak, da ne najde 300 tisoč evrov za Pomurje. Zdaj neka poslanka bi rekla sramota, sramota, sramota. In se bi strinjal z njo. Glasoval bom za ta amandma.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti pa 36. (Za je glasovalo 29.) (Proti 36.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Učinkovito trženje in promocija Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti pa 44. (Za je glasovalo 22.) (Proti 44.) Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2330 Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Razvoj podeželja.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Proračun za leto 2019, lahko rečem, da smo v Novi Sloveniji pričakovali še bolj spodbuden proračun, pa vendar žal ugotavljamo, da iz leta v leto ta vladna koalicija nekako balansira med leti, kaj bi lahko drugače naredila. Pa vendarle se mi zdi, da je ponesrečen proračun za leto 2019, čeprav računam, da bo neka nova vlada uspela tudi ta rebalans popraviti. Pa vseeno se mi zdi, da igranje z razvojem podeželja, tako da se mu naslednje leto nekoliko dvigne, v letošnjem letu se mu je znižalo, potem se dvigne in nato v letu 2019 ponovno zmanjša za 10 milijonov, nikakor ni spodbudno in ni dolgotrajno. Mi v Sloveniji, gospodarstveniki pa tudi kmetje, proizvajalci slovenske hrane rabijo stabilno poslovno okolje, kar pomeni, da lahko za 5 let naprej vedo, kako bodo usmeritve svojih kmetij, svojih proizvodenj peljali. Lahko ugotavljam, da ste s tem proračunom enostavno pustili ali pa spodbudili neko negotovost med vsemi temi ljudmi, proizvajalci in pridelovalci.

10 milijonov manj v proračunu za razvoj podeželja, se mi zdi, da je tako velik znesek, da

enostavno ni spodbuden. Zato predlagamo v Novi Sloveniji amandma, kjer bi vrnila na raven leta 2018, se pravi dodatnih 10 milijonov, za kolikor proračun predvideva znižanje sredstev na tem področju. Če želimo imeti neka stabilna, zanesljiva delovna mesta, spodbudno okolje, je treba imeti tudi neko dolgoročno politiko, ne pa, da se vsako leto spreminja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslanev, za je glasovalo 22, proti 45.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnik 2431 Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo. Najprej bomo glasovali o amandmajih k podprogramu Upravljanje in tekoče vzdrževanje državnih cest. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 1.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslanev, za je glasovalo 21, proti 44.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 2.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslanev, za je glasovalo 21, proti 45.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 3.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslanev, za je glasovalo 20, proti 45.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Nova Slovenija pod številko 4.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslanev, za je glasovalo 16, proti 46.

(Za je glasovalo 16.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmajih k podprogramu Investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 1.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslanev, za je glasovalo 19, proti 46.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 2.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslanev, za je glasovalo 20, proti 47.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 3.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslanev, za je glasovalo 20, proti 47.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 4.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za je glasovalo 21, proti 47.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 5.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslanev, za je glasovalo 19, proti 47.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS pod številko 6.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za je glasovalo 21, proti 47.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 7.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za je glasovalo 21, proti 47.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 8.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za je glasovalo 21, proti 47.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo še na glasovanje o amandmaju k podprogramu Vzdrževanje javne železniške infrastrukture. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k temu podprogramu.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za je glasovalo 21, proti 47.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2550 Ministrstvo za okolje in prostor. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Upravljanje z vodami.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslanev, za je glasovalo 21, proti 44.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k podprogramu Ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 44.
(Za je glasovalo 24.) (Proti 44.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Levica k podprogramu Stanovanjska dejavnost.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 7, proti 59.
(Za je glasovalo 7.) (Proti 59.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2611 Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k podprogramu Denarna socialna pomoč.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 6, proti 57.
(Za je glasovalo 6.) (Proti 57.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Izenačevanje možnosti za invalide.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanskih demokratov, gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Leto 2019 je leto, ki smo ga vsi skupaj mi tukaj določili, da bo začel veljati Zakon o osebni asistenci. Seveda sem vesela, da so sicer nekatera sredstva bila tukaj zagotovljena, pa vendarle niso zagotovljena sredstva, ki jih je koalicija s svojim amandmajem na naš zakon predlagala, in razširitev komunikacijskega dodatka za gluhe in slepe v približni vrednosti, kot je naš amandma. Mislim, da je en milijon evrov, če se ne motim. Ampak bistvo je, da če želimo, da bo Zakon o osebni asistenci res začel veljati in bil, tako kot ste vi želeli, za vse dostopen, potem je treba v tokratnem proračunu zagotoviti ta sredstva. Zato opozarjamo koalicijo, mogoče vam je to ušlo iz spomina ali iz preglednic, pa vendarle, če želimo imeti delujoč Zakon o osebni asistenci, ki je bil v Državnem zboru sprejet soglasno, je potem treba tudi zagotoviti sredstva za komunikacijski dodatek, ki se je, draga koalicija, z vašim amandmajem razširil in tako povzročil tudi dodatne stroške. Zato računam in da ste tudi nam hvaležni, da smo na to bili pozorni. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 41.
(Za je glasovalo 25.) (Proti 41.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Programi v pomoč družini.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanskih demokratov, gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala lepa.

Tudi tukaj ponovno je tudi za leto 2019 premalo zagotovljenih sredstev, če želimo preprečevati nasilje v družini in nasilje nad ženskami in otroki. Če želimo narediti korak naprej na podlagi sprejetega zakona v tej vladni sestavi, je treba zagotoviti tudi sredstva, da so lahko programi, ki preprečujejo nasilje v družini, preprečujejo nasilje nad ženskami in otroki, tudi finančno zagotovljeni. In to se lahko zagotovi pri sprejemanju proračuna. Zdaj je seveda priložnost, ne priložnost, obveza tudi za vas, da tiste besede, ki ste jih obljubljali v Državnem zboru, kako se vsi zavzimate za preprečevanje nasilja, da smo sprejeli tak zakon, tudi pristopite k dejanjem in zagotovite sredstva, da se bo to začelo tudi izvajati v Sloveniji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne.

Obrazložitev glasu v osebni imenu, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Levici se mogoče premalo hvalimo, za razliko od desnice, da tudi mi delamo podeželje. Obstaja ena oblika nasilja, ki je nekako spregledana in na katero se pozablja, je pa zelo pogosto prisotna na podeželju, pa ne le na podeželju, nasilje nad starostniki. Jaz sem o tem Vlado spraševal sredi mandata v pisnem poslanskem vprašanju. Pa nekako iz odgovora je bilo razvidno, da se niti ne zavedajo, kaj jih v bistvu sprašujem. Ni to spet neka zgodba, Trček je doktor za vse, to je zgodba Trčka, ki hodi po terenu po našem štajerskem koncu.

Seveda bom podprl ta amandma. Kar nekaj tega nasilja je pa tudi posledica tega, na kar nekateri opozarjamo, delitve Slovenije na prvo, drugo, tretjo in četrto. Večina tega nasilja se dogaja pri nas v družinah. Jaz dokler sem predaval indikatorje družbenega razvoja, sem študentom rekel, poglejte, če gremo resno gledat kazalnike, najbolj nevarna vam je družina. Seveda mama ne bo vesela, ko pridete domov, pa boste rekli, Trček vam je to povedal, ampak temu je tako. In družina ti je najbolj nevarna zaradi nas, ker mi tukaj izglasujemo in uvajamo sistemsko nasilje. In potem človeku v ljudskem jeziku povedano »poči« in se znese nad tistim, nad katerim se lahko znese. Skratka, manj nasilja bo tudi z dosti bolj dogovorno novo sestavo tega parlamenta.

Ta amandma bom podprl.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 44.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 44.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2613 Inšpektorat Republike Slovenije za delo.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k podprogramu Urejanje in nadzor na področju dela.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslanev, za je glasovalo 4, proti 57.

(Za je glasovalo 4.) (Proti 57.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 2710 Ministrstvo za zdravje.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k podprogramu Investicijska vlaganja na sekundarni in terciarni ravni.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Upam, da danes zadnjič pri proračunih. Poglejte, to je amandma, ki je v izhodišču namenjen Univerzitetnemu kliničnemu centru Maribor. Zakaj? Prevečkrat se je v tej družbi in državi dogajalo, da ste neke predhodne sestave ali pa delno tudi ta sestava se odločali, da nekaj je, pa ste potem pozabili, da nekaj je, da potrebuje tudi peneze. Ne moremo mi samo reči, to je to in konec. Ne bom zdaj provociral neke stranke, katere vidni član je dolga leta bil prvi človek UKC. Navsezadnje je to bilo odvisno od vseh politikov, ki ste takrat bili tam. Nek človek, ki mora pač izvajati nekaj, kar ste vi poimenovali to, ima zelo zavezane roke. V tem je zelo podoben županom, odkrito povedano. Mi premikamo zdaj s postavke naslednjega predsedovanja EU na postavko zdravje. Do neke bolj varne Slovenije, o kateri vi vsi in mi vsi radi govorimo, do nje lahko pridemo samo na dva načina: dosti več pameti in odgovornosti plus skrb za zdravje. Vi tudi ne morete imeti resnega študija medicine – in mariborski je dober in resen – če nimate penez, da ustrezno razvijate Univerzitetni klinični center. Veste, kdor tega ne razume, ne ve. Mi imamo neko stanje, če gremo gledat, da smo na naši stani Trojan drugo, tretje, četrtorazredni državljanke in državljani, plačujemo v zdravstveno blagajno iste peneze, pa nismo imeli helikoptrskega reševanja pa nujna medicinska pomoč pa UKC pa anesteziologi pa še naprej bi lahko našteval. Jaz ne bom pozival, kako glasujete, ampak tisti, ki bo z naše strani Trojan glasoval proti temu amandmaju ... Stavke dokončajte sami.

Seveda bomo mi glasovali za.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslanev, za je glasovalo 14, proti 54.

(Za je glasovalo 14.) (Proti 54.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3330 Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k podprogramu Podpora raziskovalni infrastrukturi.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslanev, za je glasovalo 23, proti 46.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 46.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k podprogramu Podporne aktivnosti na področju izobraževanja in športa.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslanev, za je glasovalo 12, proti 58.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 58.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Izvajanje osnovnošolskih programov.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslanev, za je glasovalo 18, proti 48.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 48.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Športna infrastruktura.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo.

Predzadnji poskus, da se naredi tisto, kar se je naredilo pri vsakem proračunu, da je koalicija podprla vsaj en amandma opozicije. In o čem govori ta naš amandma? Govori o 2 milijona več sredstev v letu 2019 za področje športne infrastrukture.

Ko smo na Odboru za izobraževanje obravnavali rebalans proračuna za leto 2018 in proračun za leto 2019, je bilo ogromno besed o športu, športnikih, športni infrastrukturi. Ministrstvo je v letu 2015 naredilo anketo med lokalnimi skupnostmi in je bilo ocenjeno, da potrebujejo lokalne skupnosti za svoje športne objekte, in to tako za tiste najmlajše, za osnovnošolce, srednješolce, za višješolsko izobraževanje, za upokojece ali pa na drugi strani tiste, ki se amatersko ukvarjajo s športom in tiste, ki potrebujejo vrhunsko športno infrastrukturo za razvoj, da se potem lahko vsi skupaj hvalimo s slovenskimi športniki, če je šlo za 800 milijonov evrov želja, je 2 milijona le majhna kapljica v to veliko morje potreb na področju športne infrastrukture. Verjetno vsak izmed nas potrebuje iz svojega lokalnega področja kakšno športno infrastrukturo. V Sevnici že vseskozi čakamo na stadion. Kolega Žan Mahnič je zadnjič povedal, da imajo dva

infrastruktura projekta, kjer država ni dala nič, pa ne gre za osnovne šole, kjer naj bi občina poskrbela za to. Skratka, ogromno je potreb po razvoju športne infrastrukture, ki je v povprečju stara skoraj 40 let. V povprečju je stara skoraj 40 let. Samo danes, ko se boste peljali domov, pogledajte v svoji občini, v svoji regiji kakšno športno infrastrukturo imate. Še več, spomnite se na želje vaših županov, vaših otrok, vaših upokoencev, ki bi radi imeli vsaj za silo urejeno športno infrastrukturo, pa tega nimajo. Da otroci namesto po športnih stadionih tečejo po bregovih različnih rek, da upokoenci, namesto da bi se rekreirali pozimi v zaprtih športno urejenih objektih, telovadijo doma, vsak zase, in tako naprej.

800 milijonov evrov je potreb na področju športne infrastrukture. Mi predlagamo samo 2 milijona evrov. Zato smo vam v Poslanski skupini SDS pripravili ta amandma, ki ga bomo tudi z veseljem podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti pa 41.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 3340 Ministrstvo za kulturo. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k podprogramu Varstvo kulturne dediščine, arhivska in knjižničarska dejavnost.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Seveda bom amandma podprla. Zahvaljujem se vsem, ki ste za prejšnje leto podprli podoben amandma, ker razumete, kako pomembno je ohranjanje naše kulturne dediščine. Vsi vemo, koliko gradov je bilo požganih med vojno, koliko pomembnih stavb, samo v Moravčah trije gradovi, župnišče, v sosednji občini grad Brdo in tako naprej. Imamo pa sedaj še nekaj takšnih stavb, ki so biseri arhitekturne in kulturne dediščine. Ne pustimo, da propadejo do konca! Velikokrat se spomnim, ko sem obiskala gradove Ludvika Bavarskega, ki je ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani!

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): ... veliko sredstev, denarja takrat potrošil za gradnjo gradov, spravil deželo tako rekoč na kant, ampak danes hodijo množice obiskovalcev, kar prinaša denar. Seveda naši gradovi verjetno ne bodo prinašali toliko denarja, ampak v njih je zapisana zgodovina, zapisano je življenje prednikov, zgodovina kraja in pa velika možnost za razvoj v prihodnosti.

Zato še enkrat prosim, če ne za leto 2018 pa vsaj za leto 2019 začnimo bolj sistematično obnavljati te naše arhitekturne bisere, našo kulturno dediščino.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti pa 42.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet. S tem smo zaključili odločanje o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu dopolnjenega predloga proračuna.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti pa 25.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da je posebni dopolnjenega predloga proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o načrtu razvojnih programov.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti pa 23.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je načrt razvojnih programov sprejet.

Končali smo z odločanjem o posameznih delih dopolnjenega predloga proračuna. Sprašujem predstavnico Vlade, ali je predlog proračuna glede prejemkov in izdatkov usklajen.

Besedo ima mag. Mateja Vrničar Erman, ministrica za finance.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN:

Spoštovani gospod predsednik, predlog proračuna je notranje usklajen. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala.

Ker je predlog proračuna usklajen, prehajamo na odločanje o predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2019 v celoti.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Nova Slovenija bo glasovala proti predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2019. Zanimivo je, gospe in gospodje, da so proračunske razprave skozi predvčerajšnji celi dan potekale pod zelo čudnimi okoliščinami. 20 milijard za dve let ste razdelili za 2 milijona prebivalcev praktično pri prazni dvorani. Praktično razprav s strani koalicijskih kolegic in kolegov ni bilo. Mi smo bili kritični s strani opozicije, Nova Slovenija seveda, smo bili kritični proti proračunskim dokumentom, ki ne kažejo na zelo jasno smer razvoja Republike

Slovenije. Očitno ta vlada ocenjuje, da je zanjo vsak veter dober, samo da je veter. Ignorira se mnenje Fiskalnega sveta. Je hvalevredno, da ima proračun nominalni presežek. Vse kritike pa zasluži ta proračun zato, ker strukturno ne ustreza zahtevam, ki jih je postavil Državni zbor. Sprašujemo se, kaj imajo naši preprosti državljani od te gospodarske rasti, o kateri se toliko govori in se hvali ta vlada. Ta gospodarska rast je izključno zasluga slovenskega gospodarstva. Verjamem, da nekje obstajajo kakšne analize in prognoze makroekonomistov, ki so najbrž že izračunali, ampak ne smejo objaviti, kakšna bi bila gospodarska rast, če ne bi bilo nekaterih nepremišljenih odločitev te vlade, ki dušijo gospodarski razvoj. Tudi zato bomo proti. In proti bomo tudi zaradi tega, ker ta vlada preprosto ne zna izkoristiti, počrpati sredstev evropskih skladov, ki so naša edina nepovratna razvoja sredstva. 3 milijarde 11 milijonov pa še 56 milijonov zraven je tri milijarde 67 milijonov. Do konca junija letošnjega leta je bilo certificiranih sredstev samo 69 milijonov. To je 2,2 %. Razlog menda zato, ker neka aplikacija ne deluje. Kdo je kriv za državno informatiko in tovrstno informatiko? Ali bomo koga z imenom in priimkom poklicali na odgovornost? Mi bomo to storili.

Sedaj bomo pa storili tako, da bomo glasovali proti temu proračunu.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Tudi mi bomo glasovali proti tem proračunu. Poslušam to debato in metafore in zdi se mi, da naslednji sklic Državnega zbora potrebuje tudi tečaj iz osnov jadrnanja. Resno mislim, ne hecam se. Ta vlada ima zelo ugoden veter. Ta vlada, če bi bila odgovorna, bi sedaj dvignila dženaker, ampak bi morala imeti dosti boljšega skipperja in dosti boljšega taktika. In jadrati. Proračun 2019, ko bo pa mogoče treba jadrati proti vetru, upam, da bo vlada, ki bo to obvladala. Kaj šele, če pride kakšen china jeep, kjer te lahko udari, bum, po glavi, če sem metaforičen. In srčno upam, da bo rebalans tega proračuna izvajala Levica. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ni več obrazložitev.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 23.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je proračun Republike Slovenije za leto 2019 sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 20. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o izvrševanju proračuna Republike

Slovenije za leti 2018 in 2018 po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 15. 11. 2017 in je objavljen na e-klopi. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovanje ... Ta del je ostal zapisan. In ko si enkrat toliko noter, pač ne vidiš takoj.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k 54. členu.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti 51.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Levica k 60. členu.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 47.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 69. členu.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 49.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo še na odločanje o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k 69. členu pod številko 2.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 50.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 25.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **43. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Prehajamo na obravnavo **Predloga za imenovanje na sodniško mesto vrhovne sodnice na Vrhovnem sodišču Republike**

Slovenije. Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog za imenovanje gospe Marjete Švab Širok na sodniško mesto vrhovne sodnice na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo sekretarki Sodnega sveta mag. Joniki Marflak Trontelj.

MAG. JONIKA MARFLAK TRONTELJ: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Tudi razpis za prosto mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, katerega obravnava in odločanje je danes pred vami, je bil objavljen, ker so na kazenskem oddelku Vrhovnega sodišča do začetka tega meseca sodili le 4 sodniki. Zaradi zagotavljanja nadaljnega kvalitetnega dela tega oddelka je bilo torej treba razpisati prosto sodniško mesto. Sodni svet je med šestimi, na obravnavani razpis prijavljenimi, vsemi zelo dobrimi, kandidati izbral višjo sodnico svetnico Marjeto Švab Širok in jo predlaga Državnemu zboru v imenovanje na mesto vrhovne sodnice.

Marjeta Švab Širok, rojena leta 1964, je svojo poklicno pot začela na državnem tožilstvu. Funkcijo okrožne državne tožilke je opravljala do oktobra leta 1997, ko je bila razporejena v skupino državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala pri Vrhovnem državnem tožilstvu. Na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Ljubljani je bila izvoljena leta 2000. Razporejena je bila na kazenski oddelk. Od leta 2008 dalje opravlja funkcijo višje sodnice na kazenskem oddelku Višjega sodišča v Ljubljani. Na položaj višje sodnice svetnice je bila imenovana leta 2015.

Poleg dolgoletnih strokovnih izkušenj na področju kazenskega prava Marjeta Švab Širok strokovno deluje tudi kot predavateljica in vodja delavnic na kazenskih in kazenskopreiskovalnih šolah. Vsestransko aktivno deluje tudi na mednarodni ravni. Pri svojem delu je odgovorna, zanesljiva in preudarna. Odlikujejo jo izvrstno argumentirana pravna stališča, poglobljeno strokovno znanje, bogate delovne izkušnje, pripravljenost za pedagoško in mentorsko delo v sodstvu, predanost sodniški službi ter poglobljeno poznavanje prava Evropske unije, mednarodne sodne prakse ter najvišjih sodišč drugih držav članic EU, kar je izjemnega pomena tudi pri delu kazenskega oddelka Vrhovnega sodišča.

Tako Sodni svet ocenjuje, da je Marjeta Švab Širok najprimernejša kandidatka za razpisano sodniško mesto. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se na sodniško mesto vrhovne sodnice na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije imenuje gospa Marjeta Švab Širok.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 15.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Kandidatne liste za izvolitev štirih članov Državnotožilskega sveta.** Predsednik Republike Slovenije gospod Borut Pahor je 27. 10. 2017 na podlagi druge alineje drugega odstavka 97. člena Zakona o Državnem tožilstvu Državnemu zboru predložil kandidatno listo za izvolitev štirih članov Državnotožilskega sveta, na kateri je bilo predlaganih sedem kandidatov. Ker je dr. Blaž Kavčič Mlinar 9. 11. 2017 Državnemu zboru sporočil, da odstopa od kandidature, na kandidatni listi ostaja naslednjih 6 kandidatov: Milan Birsa, dr. Anže Erbežnik, dr. Katja Filipčič, Ljubica Kosmovski Fojkar, mag. Jožef Kovač in Igor Lučovnik.

Za dopolnilno obrazložitev kandidatne liste dajem besedo generalni sekretarki v Uradu predsednika Republike gospa Nataši Kovač.

NATAŠA KOVAČ: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, lep pozdrav!

Predsednik republike je na javni poziv za člane Državnotožilskega sveta, ko je dobil obvestilo o poteku mandata, prejel v roku devet predlogov kandidatur. En kandidat je že v času pred odločanjem predsednika republike od kandidatne liste odstopil. Zakon o Državnem tožilstvu v 97. členu jasno in nedvoumno določa, da Državnotožilski svet sestavljajo poleg ostalih štirje člani, ki jih izvoli Državni zbor Republike Slovenije na predlog predsednika Republike izmed pravnih strokovnjakov. Pri tem zakon ne navaja nikakršnih dodatnih omejitev. Predsednik republike je pri svoji presoji dosledno upošteval zakonsko določilo.

Na tej podlagi in po preučitvi kandidatur ter prejetih mnenjih vodij poslanskih skupin je v Državni zbor posredoval kandidatno listo, na kateri so bili kandidati Milan Birsa, prof. dr. Anže Erbežnik, prof. dr. Katja Filipčič, Ljubica Kosmovski Fojkar, mag. Jožef Kovač, Igor Lučovnik in dr. Blaž Kovačič Mlinar, ki je, kot je predsednik Državnega zbora obvestil, pozneje odstopil od kandidature.

Gospod Milan Birsa je upokojeni višji državni tožilec, ki je ves čas opravljal pravosodne funkcije na državnih tožilstvih, delal na konkretnih in zelo zahtevnih zadevah in bil za svoje delo dvakrat nagradjen. Ima bogate operativne in vodstvene izkušnje.

Izr. prof. dr. Anže Erbežnik je dr. prava, izredni profesor za kazensko pravo na Evropski pravni fakulteti, nosilec pri predmetih kazensko procesno pravo, gospodarsko kazensko pravo, ustavno in mednarodno kazensko pravo. Je tudi predstojnik Katedre za kazensko pravo. Je priznan pravni strokovnjak na področju kazenskega prava in prava Evropske unije. Deluje tudi vrsto let v odboru Evropskega

parlamenta za temeljne svoboščine, pravosodje in notranje zadeve.

Izredna profesorica dr. Katja Filipčič je profesorica za kazensko pravo in kriminologijo na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani. Poleg pedagoškega dela opravlja tudi funkcijo prodekanke za študijske zadeve in je raziskovalka na Inštitutu za kriminologijo Pravne fakultete. Je priznana pravna strokovnjakinja na področju kazenskega prava in kriminologije. Med drugim je soavtorica učbenika Kazensko pravo, ki velja za osrednji učbenik kazenskega prava v Sloveniji.

Ljubica Kosmovski Fojkar je upokojena državna tožilka, ki je na tožilstvu delovala vso svojo poklicno kariero. Konec leta 2011 se je upokojila kot višja državna tožilka svetnica na zunanjem oddelku Vrhovnega državnega tožilstva v Kopru. Je dobitnica diplome za življenjsko delo na področju pravosodja. Vrsto let je aktivna, sodeluje v Belem obroču Slovenije z nudenjem pravne in psihosocialne pomoči žrtvam kaznivih dejanj na celotnem območju Primorske. Ljubica Kosmovski Fojkar je priznana poznavalka tožilskega dela.

Mag. Jožef Kovač je diplomant Pravne fakultete v Mariboru in je magistriral na Pravni fakulteti v Ljubljani. Je poravnavalec v kazenskih zadevah in član Društva poravnavalcev Slovenije v kazenskih zadevah. Od leta 2010 do leta 2013 je bil izvoljen v naziv asistenta za predmetno področje kazensko pravo na Pravni fakulteti v Mariboru. Dvakrat je bil tudi izbran za enega od desetih najplivnejših pravnikov po izboru portala lus Info. Kot predavatelj je sodeloval na domačih in mednarodnih seminarjih ter kot zunanji izvajalec izvajal predavanja na Fakulteti za varnostne vede.

In še zadnji kandidat, gospod Igor Lučovnik, upokojeni višji sodnik Upravnega sodišča Republike Slovenije, nazadnje kot vodja zunanjega oddelka v Novi Gorici. Ima bogate delovne izkušnje tako na področju tožilstva kot sodstva in gospodarstva. Do leta 2009 je bil tudi član Sodnega sveta Republike Slovenije in podpredsednik personalnega sveta Upravnega sodišča Republike Slovenije. Je prejemnik medalje za življenjsko delo na področju pravosodja.

Javnost se je lahko s pogledi in mnenji kandidatov za člane Državnotožilskega sveta seznanila tudi na javnih predstavitev, ki so jih kandidati opravili v preteklih dneh. Vsi kandidati so pravni strokovnjaki, izpolnjujejo pogoje za članstvo v Državnotožilskem svetu in so primerni za opravljanje te pomembne funkcije. Predsednik republike je prepričan, da boste poslanke in poslanci izmed predlaganih kandidat in kandidatov imeli možnost izbrati najprimernejše in sposobne štiri člane Državnotožilskega sveta. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Kandidatno listo je obravnavala Mandatno-

volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na izvedbo glasovanja za izvolitev štirih članov Državnotožilskega sveta.

Volitve članov Državnotožilskega sveta se na podlagi četrtega odstavka 100. člena in 101. člena Zakona o državnem tožilstvu opravijo s smiselno uporabo določb Zakona o sodiščih, ki urejajo volitve članov Sodnega sveta. Prvi odstavek 21. člena Zakona o sodiščih določa, da mora biti na kandidatni listi predlagano število kandidatov večje od števila članov, ki se jih voli, vendar največ dvakrat tolikšno, kot je število članov, ki se jih voli. V skladu z drugim odstavkom 21. člena Zakona o sodiščih o izvolitvi Državni zbor odloča s tajnim glasovanjem.

V skladu s prvim odstavkom 92. člena poslovnika vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter štirje poslanci, ki jih izvoli Državni zbor. Predstavniki poslanskih skupin so mi že posredovali predloge za člane komisije, ki vodi glasovanje. To so: dr. Mitja Horvat, Poslanska skupina SMC, Franc Breznik, Poslanska skupina SDS, Ivan Hršak, Poslanska skupina Desus, in dr. Matej T. Vatovec, Poslanska skupina Levice. Član te komisije sem tudi sam kot predsedujoči. Pri delu komisije bo sodelovala tudi namestnica generalne sekretarke Jerneja Bergoč.

Ali kdo takemu predlogu za sestavo komisije nasprotuje? Ne. Prehajamo na odločanje o sestavi komisije.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti 3.

(Za je glasovalo 67.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je komisija v predlagani sestavi določena.

V skladu s tretjim odstavkom 92. člena poslovnika bo poslankam in poslancem glasovnica vročena tako, da pride vsak poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Glasuje se tako, da se na glasovnici obkroži številka pred imenom kandidata, za katerega se glasuje.

Glasuje se za štiri kandidate. Glasovnica, na kateri bodo obkrožene več kot 4 številke pred imeni predlaganih kandidatov, bo neveljavna. V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika bo neveljavna tudi neizpolnjena glasovnica ter glasovnica, iz katere volja poslanca ne bo jasno razvidna. V skladu z drugim odstavkom 196. člena Poslovnika bodo izvoljeni tisti štirje kandidati, za katere bo glasovala večina poslancev, ki bodo oddali veljavne glasovnice in bodo dobili največje število glasov.

Če pri prvem glasovanju štirje kandidati ne bodo dobili potrebne večine, se opravi drugo glasovanje, pri katerem se glasuje o tolikem številu kandidatov, kolikor jih je še treba izvoliti. Pri drugem glasovanju se glasuje o tistih kandidatih, ki so pri prvem glasovanju dobili

največ glasov. Glasovali bomo v dvorani, v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci bomo izpolnjene glasovnice oddali v glasovalno skrinjico, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje.

Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Prosim poslance, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer boste prevzeli volilni material. Glasovanje se bo začelo ob 14. uri in 40 minut in bo trajalo do 15. ure in 55 minut. Po končanem glasovanju prosim poslance, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se zberete v sobi 217.

Prekinjam to točko dnevnega reda in seja zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 15. uri in 35 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 14.32 in se je nadaljevala ob 15.36.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo sejo in z obravnavo kandidatne liste za izvolite štirih članov Državnotožilskega sveta.

Dovolite, da preberem zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja za izvolitev štirih članov Državnotožilskega sveta.

Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora danes, 16. novembra 2017. Razdeljenih je bilo 78 glasovnic. Oddanih je bilo 78 glasovnic, neveljavne so bile 3 glasovnice, veljavnih je bilo 75 glasovnic.

Kandidati so prejeli naslednje število glasov: Milan Birsa – 47 glasov, dr. Anže Erbežnik – 27 glasov, dr. Katja Filipčič – 51 glasov, Ljubica Kosmovski Fojkar – 45 glasov, mag. Jožef Kovač – 11 glasov in Igor Lučovnik – 44 glasov.

Na podlagi izida glasovanja so z večino glasov poslancev, ki so oddali veljavne glasovnice za štiri člane Državnotožilskega sveta izvoljeni: dr. Katja Filipčič, Milan Birsa, Ljubica Kosmovski Fojkar in Igor Lučovnik.

Izvoljenima članicama in članoma Državnotožilskega sveta čestitam in jim želim veliko uspeha pri opravljanju dolžnosti.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je na Vprašanja poslank in poslancev.

Glasovanje o predlogih sklepov bomo opravili na podlagi pregleda predlogov sklepov poslank in poslancev za razpravo o odgovorih predsednika Vlade, ministric in ministrov z dne 14. 11. 2017, ki je objavljen na e-klopi.

Prehajamo na odločanje o prvem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje

gospoda Jerneja Vrtovca v zvezi s povrnitvijo zaupanja v slovensko zdravstvo.

Ni več obrazložitve po novem poslovniku.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 16, proti 48.

(Za je glasovalo 16.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o drugem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje mag. Alenke Bratušek v zvezi z višino bančnega primanjkljaja iz leta 2013.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 15, proti pa 44.

(Za je glasovalo 15.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o tretjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča na poslansko vprašanje Ljuba Žnidarja v zvezi zamujanjem z cestninjenjem.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 16, proti pa 44.

(Za je glasovalo 16.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o četrtem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za finance mag. Mateje Vraničar Erman na poslansko vprašanje Violete Tomič v zvezi s financiranjem Rimskokatoliške cerkve s strani države.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 5, proti pa 59.

(Za je glasovalo 5.) (Proti 59.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o petem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za finance mag. Mateje Vraničar Erman ter ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo gospoda Zdravka Počivalška na poslansko vprašanje mag. Marka Pogačnika v zvezi z brexitom.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 16, proti pa 44.

(Za je glasovalo 16.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o šestem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kulturo gospoda Antona Peršaka na poslansko vprašanje dr. Anžeta Logarja v zvezi z dogajanjem v javnem zavodu Slovenska filharmonija.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 16, proti pa 47.

(Za je glasovalo 16.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o sedmem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje Luke Mesca v zvezi z oglasom Naše super meso – naša super hrana.

Glasujemo. Navzočih je 60 poslank in poslancev, za je glasovalo 14, proti pa 45.

(Za je glasovalo 14.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o osmem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za javno upravo Borisa Koprivnikarja na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije U-I-65/13-19 z dne 3. 7. 2014, s katero je razveljavilo določbe od 162. do 169. člena Zakona o elektronskih komunikacijah.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 15, proti pa 43.

(Za je glasovalo 15.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje Luke Mesca v zvezi z neobstoječo stanovanjsko politiko in neizvajanjem nacionalnega stanovanjskega programa.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti 43.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 35. sejo zбора, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri.

Vsem želim vse dobro z željo, da bi v prihodnje namesto mednarodnega dneva strpnosti danes praznovali naš dan medsebojnega spoštovanja, saj ta izhaja iz priznanja osnovne enakovednosti dostojanstva drugega.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 16. NOVEMBRA 2017 OB 15.45 IN SE JE NADALJEVALA 17. NOVEMBRA 2017 OB 10. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Začenjam z nadaljevanjem 35. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: mag. Matej Tonin, mag. Aleksander Kavčič, dr. Mirjam Bon Klanjšček, mag. Dušan Verbič, Matjaž Nemeč do 12. ure in od 15.30 do 20. ure, Violeta Tomić od 18. ure, dr. László Göncz od

14. ure dalje, Uroš Prikl do 14.30, mag. Julijana Bizjak Mlakar od 18. ure dalje, Marinka Levičar, Igor Zorčič do 13. ure, Vesna Vervega do 15. ure, Vojka Šergan do 21. ure, Kamal Izidor Shaker od 16. do 20. ure, mag. Branislav Rajić do 16. ure, Andreja Potočnik do 14. ure, Vlasta Počkaj od 16. ure, dr. Simona Kustec Lipicer od 16.30 do 20. ure, Irena Grošelj Košnik do 21. ure, Marko Ferluga do 15. ure, Marjan Dolinšek od 16. ure dalje, dr. Milan Brglez od 16.30 do 18.30, dr. Franc Trček, Roberto Battelli, Miha Kordiš od 19. do 21. ure, Iva Dimic od 17. ure dalje, Jožef Horvat od 15. ure, Jelka Godec od 10. do 12. ure, Nada Brinovšek od 10. do 12. ure in Ljudmila Novak do 13. ure.

Vse ostale prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **41. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA INTERPELACIJO O DELU IN ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA PRAVOSODJE MAG. GORANA KLEMENČIČA.**

Interpelacijo je v obravnavo zboru predložila skupina devetnajstih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja mag. Branku Grimsu za dopolnilno obrazložitev interpelacije.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem najprej lep pozdrav!

Če bi bila Slovenija normalna pravna država z evropskimi standardi, z evropsko normo odgovornosti, potem te seje danes zagotovo ne bi bilo. Kajti že samo nepopisna pravna šlamastika z izločanjem in uničenjem dokazov v obtožnici glede suma podkupovanja, dejansko pa spolne zlorabe, glede ljubljanskega župana Zorana Jankoviča, ki je dokazala, da pravosodni sistem kot celota ne deluje, kot bi moral, da imamo državljane prvega in drugega reda, kjer si eni lahko privoščijo neverjetne stvari in se jim ne zgodi nič. Še preišče se ne, ali je bilo dejanje storjeno ali ne do konca, in potem ne odloča sodišče. V vsaki taki državi bi minister odšel sam. Pravosodni minister bi odstopil ali pa bi njegovo zamenjavo predlagal predsednik Vlade. V Sloveniji pa se ni zgodilo nič. Vali se krivda, enkrat so krivi tožilci, enkrat je krivo pravosodje, ker je vmes spremenilo stališča, pa se ni računalo na to. To je zelo zanimivo, kako se vse računa. Gospe in gospodje, ali je to sistem pravosodja, kot ga pozna moderna Evropa? Ni. Kdo je po zakonu za to odgovoren? Pravosodni minister. Že samo to bi v normalni državi zadoščalo, da če ni svojega opravil ne minister in odstopil sam ne predsednik Vlade in predlagal njegovo zamenjavo; bi danes v parlamentu velika večina, verjetno pa vsi pritiskali tipko za razrešitev ministra.

V Slovenski demokratični stranki smo še pred tem dogodkom predlagali interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za pravosodje

mag. Gorana Klemenčiča zaradi zavajanja javnosti v zvezi z njegovim ravnanjem na Komisiji za preprečevanje korupcije v zvezi s preiskavo milijarde evrov plačil iranskega denarja preko Nove Ljubljanske banke, d. d., Ljubljana, glede suma pranja denarja, financiranja proliferacije, torej nakupa orožja za množično uničevanje, jedrskega programa in terorizma; ter drugih dejanj in stališč ministra pri izvrševanju politične funkcije, ki imajo za posledico izgubljen zaupanje v funkcijo ministra in pravosodne institucije. Ter drugič; odgovornost zaradi nepriprave tiste zakonodaje na področju pravosodja, ki bi omogočila celostno reformo pravosodja in druge nujne spremembe, ki bi Republiko Slovenijo približale vrednotam, normam in standardom Evropske unije. Predlagamo sklep, da po opravljeni razpravi Državni zbor Republike Slovenije na podlagi vložene interpelacije izreče nezaupnico ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.

Spomnili se boste, da je minister Goran Klemenčič v zadevi preiskave milijarde evrov plačil iranskega denarja preko Nove Ljubljanske banke, glede suma pranja denarja, financiranja nakupa orožja za množično uničevanje in terorizma ter drugih dejanj, ki smo jih preiskovali v tem okviru, sam na nek način stopil na sceno. Sam je šel na tiskovno konferenco, na kateri je potem junija letos izjavil: »Mislim, da smo bili leta 2011 s to zadevo seznanjeni preko žvižgača z nekim tajnim dokumentom Banke Slovenije, ki smo ga tudi posredovali v obliki naznanila oziroma kazenske ovadbe pristojnim organom.« Kasneje, ko smo stvari pogledali od blizu, smo o tem opravili posebno poročilo Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb, ki ga je Državni zbor potrdil soglasno, brez glasu proti, in v njem piše: »Komisijo za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb je v konkretni zadevi, torej suma pranja denarja, presenetilo ravnanje KPK. Prejeli so tajni dokument žvižgača iz Banke Slovenije, ki je kazal na sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja. KPK je ocenila, da ni pristojna, zato so dokument po neformalni poti predali policiji, NPU. Pred tem so dokument priredili z namenom, da zaščiti žvižgača. Poleg tega pa naznanila kaznivega dejanja niso posredovali policiji na podlagi določb ZKP, kot jim to narekuje sklenjen sporazum med KPK, MNZ ter policijo z dne 1. 6. 2010; ampak so dokument predali uslužbencu NPU, da ga je kar odnesel na policijo, kjer se je nato za njim izgubila vsaka sled. Ravnanje KPK v nasprotju z veljavnim sporazumom med KPK, MNZ in policijo z dne 1. 6. 2010 pomeni kršitev uradno določenega poslovanja uradnih institucij.« To je bila s sklepom, ki ga je sprejel Državni zbor, s katerim je potrdil in podprl ugotovitve KNOVS, praktično soglasno sprejeta ugotovitev Državnega zbora. Kljub temu pa je potem v svojem odgovoru minister zapisal, »da je KPK uradno obvestila policijo o sumu pranja denarja in po drugi strani,« še nadaljujem, »ugotavlja, da je postopal profesionalno in strokovno

nadstandardno.« Resnično me zanima, kako je lahko ravnanje v nasprotju z veljavnim sporazumom, predaja na neformalen način, kršitev uradno določenega poslovanja uradnih institucij, kar je Državni zbor soglasno že ugotovil v navedeni zadevi, profesionalno in nadstandardno. To bo pa res zanimivo slišati.

Izgovarjanje na nejasnost ali pa na očitne kršitve, ki so bile kasneje, meče še dodaten sum na integriteto izjav; in potem kazanje na druge stvari prav tako. Ob tem naj že v tem trenutku opozorim, da tudi mi lahko razširimo. In verjemite, da je pri gospodu mag. Goranu Klemenčiču mnogo razlogov za kakšne dodatne širitve te interpelacije, če bo minister to počel tudi sam. Namesto da bi govoril o Novi Ljubljanski banki, začne razlagati recimo o NKBM; čeprav tam, ko govori o okostnjakih omare, bi se on lahko pogovoril kar v družini pa bi se tam verjetno lahko vse razčistilo, kdo je bil tam odvetnik pa kako se je kdaj pravno ravnalo in tako naprej. Ne bi zdaj s tem izgubljali časa. Glede samega ravnanja ministra je jasen zakon pa tudi pravna norma, ki govori o tem, da se pričakuje od ministra, da ravna tako, da povečuje ugled pravosodja in pravosodnih institucij. Ker ga je Vlada celo predlagala za kandidata za komisarja za varovanje človekovih pravic pri Svetu Evrope, je še posebej pomembno njegovo ravnanje in odnos, ko gre za varovanje človekovih pravic. S tega vidika bi zopet opozoril na njegov odgovor, ki je po svoje celo bolj zgovoren kot pa sama interpelacija. Kajti v interpelaciji smo opozorili na to, da ko je šlo za sistematično kršitev človekovih pravic, ki jo je pri zadevi Patria ugotovilo Ustavno sodišče in ki je bremenila gospoda Maslešo neposredno, še posebej zaradi njegove predhodne izjave, minister ni ukrepal, ni storil ničesar. In v pravu velja načelo, kdor molči, se strinja. To se pravi, da se minister strinja s kršenjem človekovih pravic, če kršitve ostanejo brez sankcij. V svojem odgovoru je potem minister šel še veliko dlje, kajti zapisal je, da ni ukrepal, citiram, »ampak ravno nasprotno, in sicer aktivno se je uprj jasno motiviranim političnim pritiskom; in po njegovi oceni«, to je ministri ocenil, »niso bili dani pogoji za osebno odgovornost Vrhovnega sodišča.« In potem nadaljuje glede izločitve iz sojenja. Gospe in gospodje, v tisti zadevi, če vas lahko spomnim, obstaja verodostojen dokument. To je notarsko potrjen zapis dveh prič, ki sta potrdili, da je gospod Branko Masleša v navedeni zadevi dejal dobesedno, da je »treba obtoženca sfukati,« to je citat iz tiste izjave, »in to preden je sploh bil izvršen celoten postopek pred sodiščem.« Gospe in gospodje, to je precedenčno ravnanje, ki je popolnoma nezdržljivo z vsemi normami, ki veljajo za delovanje pravosodja, ki je nezdržljivo s slovensko ustavo in ki samo po sebi predstavlja grobo kršitev človekovih pravic obtoženca v nekem postopku. Ali je minister ukrepal? Ne, ni. Hvali se s tem, da ni ukrepal, da se je uprj takšnim pritiskom. To se pravi, da je za to v

celoti prevzel odgovornost. S tem, če kdaj, je sam tu na papir, pod katerega je sam podpisan, zapisal, da je skrajno neprimerna oseba za evropskega komisarja za varovanje človekovih pravic. Sam je to podpisal. In ne razumem, kako je lahko Vlada takšnega človeka predlagala.

Pri razčiščevanju pravnih zadev, ki so potekale v tem obdobju, gospod Goran Klemenčič svoje vloge ni opravil ali pa jo je opravil na način, ki je, blago rečeno, sporen. Ko je šlo recimo za vprašanje, ki ga tudi sam v teh dneh ponovno odpira, to je vprašanje razčiščevanja zgodbe bančne luknje ali pa, če želite, kriminala, povezanega s slabim poslovanjem v slovenskih bankah. Tam smo v Slovenski demokratični stranki predlagali posebno preiskovalko, ki je svoje delo tudi korektno opravila. Da pa bi ta preiskovalka lahko opravila svojo nalogo v vseh bankah, ki jih zajema njeno delovno področje, je potrebovala ustrezno dokumentacijo. Zahtevala jo je, vendar je ni dobila. In ko je šlo za vprašanje, kako in do česa ima pravico dostopati preiskovalna komisija Državnega zbora, se je minister oziroma v njegovem imenu takrat državni sekretar postavil stališče, da do tega nimajo pravice. Kasneje se je izkazalo pravno drugače in zato je lahko tudi komisija svoje delo lahko korektno opravila. Vendar kako lahko minister za pravosodje reče, da do nečesa v parlamentu ne smemo prihajati, ker naj bi bilo nekaj, kot so takrat dejali, nerodno zapisano. V takem primeru lahko ugotovimo samo to, da minister svojega dela ni opravil korektno; da s svojim ravnanjem ni omogočal, da bi se stvari razčistile; in zato ne sme nikogar čuditi, če je takrat, ko je prišlo do ugotovitev v zvezi z Novo Ljubljansko banko, preprosto povedano, poskušal politično pristaviti lonček. Spregledal pa je, da je sam ravnal v nasprotju z veljavnim protokolom, sam je opustil dolžnostno dejanje. Zdaj vas pa vprašam, ali veste, kaj je koruptivno ravnanje po zakonu. Če nekdo opusti dolžnostno dejanje, je to sama definicija koruptivnega ravnanja po zakonu o integriteti, to je definicija. To se pravi, da je minister, ki je vedno v besedah tako preganjal koruptivno ravnanje, sam v tem primeru zagrešil koruptivno dejanje. Precej nerodna zadeva. In že to bi samo po sebi moralo zadoščati, da minister sprejme odgovornost; ob vsem, kar smo že našli.

Ravno nasprotno, minister trdi, da je bilo to vse ustrezno, celo trdi, da je bilo to nadstandardno. Če se nekomu na neformalen način preda nek dokument, ki potem izgine, je to res nadstandardno v tej družbi?! Razen seveda, če gre za zaščito določenih posameznikov. Da imamo v tej družbi, zdaj je že popolnoma jasno, posameznike prvega in drugega reda. Pri posameznikih prvega se vse izgubi ali pa se naknadno izloči, ker se zavleče nek postopek, in se jim nikoli ne zgodi nič, ker sodstvo ne more ugotavljati njihove krivde. Pri posameznikih drugega reda pa se potem ve, kako se postopa, se pa za dobrih 150 evrov vzame hišo in se jo

proda na dražbi; se za nekih, baje, 200 evrov podkupnine nekoga obsodi na 3 leta zapora. Ampak če si pa posameznik prvega reda, se ti pa, ob tem ko se uniči kakšne dokaze, še mimogrede familiarno v okviru podjetij v tvoji družini oprostijo še kakšnih 16 milijonov dolgov. Saj vsi vemo, kako to gre. To seveda ni pravna država, to je parodija pravne države, gospe in gospodje. In znova je za to odgovoren po Zakonu o Vladi Republike Slovenije tisti, ki je minister; to je minister za pravosodje gospod Goran Klemenčič. On se je zavezal ob svojem nastopu, da bo naredil tiste pomembne premike, ki bi omogočili večje približevanje Slovenije, vrednostno in po delovanju pravosodnega sistema, k vrednotam in standardom Evropske unije. Ves čas imamo poplavo zakonov v parlamentu, ki pa so lepotne narave. V samo jedro problemov se gospod Klemenčič, razen v enem primeru, nikoli ni spustil. To je tako, kot da je – saj vsi vemo – Justiciji, ki ima zavezane oči, gospod minister na novo pobarval lase, ji narisal lepe nohte; ampak ni pa poskrbel, da bi ona lahko presojala skladno s standardi in skladno z ustavnimi normami. Kajti ustavna norma zahteva, da je ne samo sojenje v razumnem roku, ampak da je tudi izvršitev sodbe opravljena v razumnem roku.

Kako je s tem v Sloveniji? Zdaj se že hvalijo, če je sodba izvršena v nekaj letih, da pride od začetka do konca cel postopek in do izvršitve v nekaj letih. Kako je s tem v tujini? Bolje, da ne govorimo. Vsekakor po tej plati nismo primerljivi, zavedati se je pa treba, da je to tudi pomembno razvojno vprašanje, kajti če si ti v nekem podjetju, se moraš tožariti po slovenskem pravosodju. V tem času gre podjetje v stečaj, delavci na cesto. Potem je jasno, da je taka škoda nepopravljiva; pa ne samo za tistega, ampak tudi za vse tiste, ki to vidijo. In seveda se taki državi investitorji in vsi ostali izogonejo na daleč. Majhni koraki, ki so bili v tej smeri storjeni, zadeve kot celote ne morejo popraviti. To vsi veste. Treba bi bilo tudi storiti več za odgovornost sodnikov pri njihovem sojenju. Napovedana je bila sprememba ustave, podaljšanje poskusa trajanja mandata. Nič od tega se ni zgodilo. Rekel pa sem, da v enem primeru pa je minister posegel tudi v jedro dogajanja v pravosodju; ampak, gospe in gospodje, žal na popolnoma napačen način. Minister se je zavezal, takrat ko je nastopal svoje delo, da bo svoje ravnanje usklajeval s stroko in z vsemi deležniki, ki so pomembni v nekem procesu. Kako je s tem v praksi, je zelo jasno pokazal Zakon o kazenskem postopku, ki je bil prvotno predlagan dobesedno ob nasprotovanju vseh, od stroke do sodnih instanc. Novele ni podpiral nihče, niti Vrhovno sodišče Republike Slovenije, niti Vrhovno državno tožilstvo, niti Odvetniška zbornica, niti ugledni profesorji kazenskega prava. Kje je sedaj tukaj tisto usklajevanje? In ko je ta zakon doživel zasluženo neslaven konec, je bil v štirinajstih dneh vložen že nov. Kje pa je potem

sedaj tisto usklajevanje, gospe in gospodje? Usklajevanje, vsi vemo, zahteva veliko časa s samimi udeleženci v nekem procesu, s tistimi, ki jih zakon neposredno zadeva, ki ureja njihovo delo; in po drugi strani potem s stroko ter sektorji znotraj vlade. Če je v štirinajstih dneh nov predlog na mizi, potem je vsakomur jasno, kako je potekalo to usklajevanje oziroma da ga, preprosto povedano, ni bilo.

Kadrovanje gospoda ministra je bilo politično motivirano. To je menda jasno vsakomur in je očitno tudi edini kriterij, glede na vse, kar je bilo podanih predlogov. Marsikatero kadrovanje je očitno sporno z vidika varovanja oziroma kršitev človekovih pravic v prejšnjem režimu ter kršitev človekovih svoboščin v prejšnjem režimu. Ampak minister zopet ta imenovanja iz svojih političnih razlogov ponuja kot kvaliteto. S tem samo pove, da je popolnoma odpovedal pri tisti temeljni nalogi, h kateri se je zavezal v svojem nastopnem govoru, da bo približal slovensko pravosodje evropskim standardom in evropskim normam. Kajti take stvari, taka kadrovanja, take rešitve in tako ravnanje teh oseb bi v normalni evropski državi preprosto ne bilo mogoče. Ne samo, da je nesprejemljivo, mogoče ne bi bilo. To, kar se v Sloveniji v pravosodju dogaja v tem obdobju, presega vse meje normalnih evropskih standardov. Iz vseh teh razlogov je jasno, da bi moral gospod minister svoje delo zapustiti. In trdno sem prepričan, da danes tudi ta sestava, ki je tukaj, na nek način to odraža. Ne vidimo predsednika Vlade, ki bi podprl svojega ministra. Če bi to štel za tako zelo pomembno, potem bi zagotovo dal temu prednost pred vsemi drugimi delovnimi obveznostmi. To veliko pove. Tudi ravnanje gospoda ministra v vladi je bilo velikokrat, to je javna skrivnost, destruktivno z vidika varovanja slovenskih nacionalnih interesov. Vedno je nasprotoval rešitvam, ki so šle v smeri zaščite slovenske meje, zaščite slovenskih državljanov in državljanek, zato po mojem mnenju nikakor ne more biti naključje, da danes ključnega človeka – predsednika Vlade ni tukaj.

Drugo, kar je, je vprašanje, kako se namerava vlada posloviti od gospoda Gorana Klemenčiča. V normalni državi bi glede na vse povedano gospod Goran Klemenčič moral svoje delo zapustiti, ker bi bil razrešen; če ne bi priznal lastne odgovornosti – s čimer ima očitno težave –, prevzel to odgovornost in odšel sam. Ta vlada pa ga predlaga za evropskega komisarja za človekove pravice pri Svetu Evrope; očitno z namenom, da ga končno pošlje drugam. Toda način, za katerega se je vlada pri tem odločila, je povsem napačen. Tudi to je eden od argumentov, ki jih lahko uporabite danes pri glasovanju. Gre za odgovornost za dejanja, ravnanje in stališče ministra, ki imajo za posledico izgubljeno zaupanje v funkcijo ministra in v pravosodne institucije po eni strani. Po drugi strani pa odgovornost za to, da dejansko slovenskega pravosodja ne glede vrednot, norm

in standardov ni uspel približati Evropski uniji in njenim standardom. Celo pri kadrovanju je ne samo toleriral, ampak očitno tudi podpiral sistematično, celo s strani Ustavnega sodišča ugotovljeno, kršenje človekovih pravic. Vse to skupaj ob dejstvu, ki sem ga povedal na začetku, da očitno sistem ne deluje, za kar je po Zakonu o Vladi Republike Slovenije odgovoren, ker je odgovoren za delo na svojem področju minister za pravosodje, mora zadoščati za to, da se potrdi razrešitev ministra za pravosodje in se s tem izogne temu, da bi – kajti verjemite, da tudi v tujini zelo dobro gledajo, kaj se v Sloveniji dogaja – vse te stvari potem odpirali še na Svetu Evrope in še kje drugje. To ne bi bilo dobro za Slovenijo, v interesu Slovenije, v njenem razvojnem interesu; glede na vse navedeno pa je, da se ministra za pravosodje Gorana Klemenčiča danes razreši, da se glasuje za interpelacijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovor ministra za pravosodje na interpelacijo ste prejeli 27. oktobra 2017.

Besedo dajem ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču za obrazložitev pisnega odgovora.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Spoštovani predsednik Državnega zbora, hvala za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci, dragi kolegi in kolegice!

V uvodnem delu tudi zaradi časovne omejitve ne morem odgovoriti na vse očitke, ki sem jih kot neresnične in neutemeljene argumentirano z dejstvi ter podatki zavrnil že v pisnem odgovoru, ki ga imate pred sabo. Osredotočil se bom na nekaj ključnih stvari, potem pa bomo skupaj preživeli dan ob gotovo koristni, dostojni in plodni razpravi, tako kot običajno interpelacije v tem državnem zboru so. Najprej Irangate. Očitki predlagateljev interpelacije so, da sem zavajal javnost in nepravilno ravnal kot predstojnik KPK glede suma pranja denarja in financiranja terorizma v NLB. Gre za neutemeljen očitek brez podlage v resničnem postopanju KPK kot institucije in mene kot njenega predstojnika. Dejstva, ki so predlagateljem znana oziroma bi morala biti znana – ker izhajajo že iz ugotovitev dosedanjih komisij, ki jih vodita prav poslanca predlagateljev interpelacije, pa so nekatera od teh označena s stopnjo tajnosti po njuni izbiri –, so sledeča. Komisija za preprečevanje korupcije je o sumu pranja denarja uradno obvestila policijo, in sicer enega od vodij preiskav Nacionalnega preiskovalnega urada in mu predala dokument, ki ga je dobila od prikritega prijavitelja. To je storila na način in po postopku, ki je bil v primeru žvižgačev običajen in zakonit. Zaščita prikritih prijaviteljev je bila v vseh primerih primarna dolžnost in odgovornost KPK. Komisija za preprečevanje korupcije je na podlagi dokumenta, pridobljenega od žvižgača, v okviru svojih zakonskih pristojnosti dodatno uradno

preverjala preko Banke Slovenije in Urada za preprečevanje pranja denarja o morebitnih podatkih, ki bi kazali na sum morebitnega koruptivnega ravnanja iz pristojnosti KPK; vendar teh podatkov ni dobila oziroma ti podatki niso potrdili tovrstnega suma. Dobila pa je povratno informacijo od policije, da poteka predkazenski postopek, zato je svoje nadaljnje postopke ustavila. Zakaj? Ker KPK nima pristojnosti za preiskovanje suma pranja denarja, še manj pa pooblastil, s katerimi bi lahko to učinkovito izvajala.

Pozneje, prvi dan, ko sem bil kot minister za pravosodje s strani Vrhovnega državnega tožilstva in Specializiranega državnega tožilstva seznanjen z informacijo, da državno tožilstvo o tej zadevi s strani policije nikoli ni bilo seznanjeno, ne v obliki ovadbe ne v obliki poročila – kar mi je bilo takrat, to priznam, milo rečeno, nenavadno –, sem na seji vlade predlagal širitev dnevnega reda z obravnavo te točke. Predsednik Vlade je podprl moj predlog, da pristojno ministrstvo in organi pripravijo poročilo o tej zadevi. O tem sem v dogovoru s predsednikom Vlade tisti dan tudi seznanil javnost. Predlagatelji nadalje pravijo, da če je KPK sum storitve kaznivega dejanja dejansko naznanila policiji, pa tega ni storila skladno s predpisano obličnostjo in da je bil tudi zato postopek mogoče manj uspešen. Dve stvari naj pojasnim, obličnost je bila pravilna ter v skladu z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije v primeru dokumentacije, pridobljene s strani žvižgačev. Za potrebe te interpelacije si predlagatelji tudi po svoje razlagajo institut ovadbe. Judikat Vrhovnega sodišča je glede tega jasen – ovadbo predstavlja naznanitev kaznivega dejanja, ki je podano v kakršnikoli obliki, po vsebini pa predstavlja prvo informacijo o kaznivem dejanju. Judikat Vrhovnega sodišča. Nadalje, očitno in nedvoumno dejstvo, ki so ga predlagatelji zamolčali, a poznali že pred vložitvijo interpelacije, je tudi, da je policija že več mesecev pred predajo dokumenta s strani KPK začela preiskavo tako imenovane zadeve Irangate na podlagi bistveno obsežnejših in kvalitetnejših podatkov, ki jih je dobila od Urada za preprečevanje pranja denarja in od Sove ter je trajala do začetka leta 2012. Z drugimi besedami, vsebina dokumenta, ki ga je Komisija za preprečevanje korupcije pridobila od žvižgača in predala policiji, sploh pa način posredovanja dokumenta policiji nimata in nista mogla imeti prav nobenega dejanskega, še manj pa pravnega, dokaznega ali kako drugače upoštevanega, vsekakor pa ne odločilnega pomena na potek ali zaključek policijske preiskave, ki se je začela najmanj leto pred posredovanjem tega dokumenta, zaključila pa več kot eno leto po tem. Ravnanje KPK je bilo, ponavljam in vztrajam, v tej zadevi pravilno, profesionalno in nadstandardno glede na omejene pristojnosti KPK na področju preiskovanja kaznivih dejanj; predvsem pa je bilo moje obvestilo po seji vlade 15. junija

korektno in skladno s tem, kaj je KPK v tej zadevi takrat tudi naredila. Na to temo je danes ustanovljena posebna preiskovalna komisija pred državnim zborom tega državnega zbora. To je mesto za razčiščevanje zadev in ugotavljanje politične odgovornosti udeleženih oziroma takrat odgovornih funkcionarjev; ne pa interpelacija s slabo prikrito osebno noto predlagateljev.

Naslednji sklop, ki se ga želim dotakniti, je ugled Slovenije in neučinkovito pravosodje oziroma sodni zaostanki. Eden od očitkov predlagateljev interpelacije je, da je minister za pravosodje v času, ko naj bi Slovenija zaradi pravosodja in njegove neučinkovitosti izgubljala ugled v Evropi, bil objektivno, če že ne subjektivno odgovoren. Težko rečem, kakšen je ugled Slovenije, njenih institucij, njene politike ter izjav njenih politikov v Evropi, lahko pa rečem z gotovostjo – pa čeprav sam ne mislim, da pravosodje deluje optimalno –, da ugled Slovenije zaradi pravosodja ne pada v Evropski unij; nasprotno. Prva zadeva, Evropska unija, ko sem nastopil mandat, je imela Slovenija osem konkretnih priporočil oziroma kritik Evropske komisije glede pravosodja v evropskem semestru. V zadnjem pregledu evropskega semestra, ki je bil objavljen letos, ni objavljene niti ene kritike ali priporočila s področja pravosodja več. Uraden dokument Evropske komisije. Na sodne zaostanke naj bi, tako trdite predlagatelji, ravno v tem mandatu opozarjale številne evropske institucije. Drži, več evropskih institucij je v mojem mandatu govorilo o sodnih zaostankih; vendar ne tako, kot trdite predlagatelji, ampak kot pohvalo za dosežen napredek. Lansko leto je bilo po skoraj 20 letih prvič, da je bila Slovenija na Svetu Evrope črtana s spiska držav s sistemskim problemom sodnih zaostankov in zaključenem primeru Lukenda. Primerjava sodne statistike je zgovorna. Število nerešenih zadev lansko leto je bilo 184 tisoč, še vedno izjemno velika številka. Ali veste, kakšna je bila številka leta 2011, pred 5 leti? Za 57 % višja. Povprečni čas reševanja se je z 4,5 meseca v letu 2012 spustil na 3,7 meseca v letu 2016.

Isto razkriva tudi vpogled v najbolj referenčne mednarodne raziskave na tem področju, uradne lestvice Evropske komisije, tako imenovan Justice Scoreboard, ki vsako leto primerja pravosodne institucije in sisteme držav članic Evropske unije in jih po izdelani metodologiji tudi ocenjuje. Kaj izhaja iz primerjave? V letu 2014, ko smo nastopili mandat, so pravdne zadeve v povprečju trajale 400 dni; v letu 2017 se rešujejo v 277 dnevih. Zmanjšalo se je število nerešenih zadev. V letu 2014 je bilo 16 zadev na 100 prebivalcev nerešenih, v letu 2017 je bilo takih zadev 9,3. Ravno tako zgovorna je primerjava za daljše časovno obdobje. Če pogledamo povprečen čas reševanja civilnih, gospodarskih, upravnih in drugih zadev na prvi stopnji. Medtem ko je bil leta recimo za leto 2010 – 154 dni, je bil v letu 2015 oziroma 2016 – 82 dni. Vem, poslušanje

števil in statistike utruja, tega se zavedam; vendar je učinkovitost merljiva, za razliko od pavšalnih ocen in politikantstva, ki jih tukaj s strani predlagateljev prepogosto slišimo. Danes se ta učinkovitost zvišuje kljub dejstvu nenehnega zniževanja števila sodnikov, ki jih je še vedno veliko. Tretji smo v Evropi po številu sodnikov, vendar število vzdržema pada. In veste, kdaj je bilo v Sloveniji največ sodnikov? V času prve Janševe vlade. Ta je namreč zaradi problema Lukenda zaposlila skoraj 16 % dodatnih funkcionarjev. To so dejstva. Še leta 2011 je bilo v Sloveniji tisoč 18 sodnikov. Danes jih je nekaj čez 800 in trend je v upadanju.

To so dejstva, ki ne gredo v prid očitkom iz interpelacije, saj je očitno, da se stanje v pravosodju izboljšuje. Morda počasneje, kot bi si želeli, vsekakor počasneje, kot si želim jaz; vendar ne bi govorili resnice, če bi rekli, da se ne. In dejstvo je, da je mnogo dobrega naredilo tudi sodstvo samo. Je pa dejstvo, od katerega ne moremo ubežati, da določene zadeve prav na področju gospodarskega in bančnega kriminala ne potekajo ne zadovoljivo ne optimalno. In to je moj glavobol. To je utemeljeno pričakovanje javnosti in to so plodna tla za politične borbe ter prestiž; namesto da bi sprejemali predloge, kot je bil v končni fazi ZKP-N, ampak o tem več pozneje. Predlagatelji nadalje trdijo, da raziskave kažejo izjemno nizko zaupanje javnosti v pravosodje. Temu ni mogoče oporekati, čeprav tudi to ni enoznačno; in tudi zato naj bi bil jaz osebno odgovoren. Dejstvo pa je, da je stopnja zaupanja v pravosodje med javnostjo na nizki ravni. Nižjo stopnjo zaupanja med slovenskim prebivalstvom uživajo le še politične stranke, vsakokratna vlada in parlament kot instituciji. Je pa očiten paradoks – zaupanje v sodstvo je bilo višje v času, ko so bili zaostanki dvakrat večji in ko je bil delež politikov, raznih županov in gospodarstvenikov oziroma odmevnih primerov tako imenovanih elit v raznih kazenskih postopkih in predkazenskih postopkih skoraj nič. O tem se velja zamisliti. Takšen paradoks nadalje pogloblja tudi dejstvo, da zaupanje pada med tistimi, ki osebne izkušnje z delom pravosodja še niso imeli in o njem poslušajo v glavnem razprave v Državnem zboru ter nastope posameznih politikov z osebnim odnosom do pravosodja; za razliko od tistih, ki so tudi dejanski uporabniki pravosodnih storitev. Le-ti imajo neprimerno boljše mnenje o stanju v slovenskem pravosodju, čeprav še vedno, da se razumemo, daleč od dobrega.

To so raziskave, ki jih je med drugim opravila Fakulteta za uporabne družbene študije iz Nove Gorice. Zakaj to poudarjam? Ker gre za institucijo, ki ji, verjamem, celo predlagatelji ne morejo očitati pripadnosti, kot vi rečete, tranzicijski levici. Kaj nam to pove? Pove nam nekaj o načrtnem in usmerjenem ustvarjanju percepcije, da pravne države ni. Kdo to počne, se bomo najbrž pogovarjali tudi danes. Namreč tudi sam težko v svoji vlogi verodostojno

odgovorim državljanom in državljankam, ki prihajajo do mene, da pravna država vselej deluje, da je enakost pred zakonom odvisna od denarnice ali velikosti poštnega nabiralnika; ko se v vikend zaporu znajde nekdo, ki ne izpolnjuje pogojev za to in kjer bi pravičnost narekala, da sedi v pravem, zaprtem zaporu. Ker imamo spektakularne hišne preiskave več let pozneje, pa se v poznejših postopkih nič ne zgodi ali se ne zgodi dovolj hitro. Ko se sodna praksa ustali šele po več letih, vmes pa traja obdobje negotovosti in neenake obravnave, ko se za ene dokazi izločajo, za druge ne. Ko so sporne bančne prakse prepoznane kot sprejemljivo poslovno tveganje; ko se založijo oporoke; ko se zaradi majhnih zneskov deložirajo družine. V tem se strinjamo – to so sistemski problemi, nekateri od njih so ekscenčni problemi. Oboje ni samo značilno za Slovenijo, ni pa jih – in tukaj se pomembno razlikujemo – mogoče reševati z revolucijo, z lustracijami ali gasilskimi akcijami. Še manj pa z izrednimi sejami in gromenjem o krivosodju zaradi lastnih osebnih političnih ali pravnih zdrsov.

Človekove pravice. V povezavi z njimi je tudi v interpelaciji izražen očitek, da Slovenija prav v mojem mandatu domnevno še posebej množično krši človekove pravice, kar naj bi ugotavljalo tudi Evropsko sodišče za človekove pravice. Če nam je vsaj malo mar za dejstva, tega očitka ni mogoče izreči dobronamerno. Ravno v tem mandatu je Ministrstvo za pravosodje prevzelo odgovornost za koordinacijo in spremljanje implementacije sodb ter naredilo zaznaven napredek. Slovenija je imela še leta 2014 309 neizvršenih sodb Evropskega sodišča za človekove pravice, danes jih ima nekaj čez 40. V manj kot treh letih smo iz 95-odstotne neizvršljivosti sodb Evropskega sodišča za človekove pravice prišli na 15 % in nadaljujemo s tem trendom. Na to se je odzval tudi pristojni odbor Sveta Evrope, ki je povedal, da Slovenija nima več sistemskega problema s sodnimi zaostanki, in prejel več zaključnih resolucij, s katerimi je glede izvršilnih sodb Evropskega sodišča za človekove pravice pohvalil Slovenijo in zaključil določene pilotne projekte. Šest takih resolucij je bilo sprejeto v Strasbourgu v času mojega mandata. Ali veste, koliko jih je bilo prej v celostnem času samostojne Republike Slovenije? Ena – v primeru zadeve Rehbock. Junija letos sta generalni sekretar Sveta Evrope Jagland ter generalni direktor generalnega direktorata Sveta Evrope za človekove pravice in vladavino prava Boillat izrecno izpostavila nov pristop Slovenije kot zgled ostalim državam članicam pri izvrševanju sodb Evropskega sodišča. Enako je letos marca storil komisar Sveta Evrope za človekove pravice. Naprej, Svet Evrope je tudi pozdravil občuten napredek Slovenije pri zaporskem sistemu in uveljavitev priporočil evropskega odbora za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja. Slednji je bil letos na periodičnem

obisku v Sloveniji. Njegovo poročilo izraža pozitivne ocene od zadnjega obiska, ki ga je opravil leta 2012. Trditve predlagateljev, da smo v tem mandatu kot država največji kršitelj človekovih pravic, so skregane s preverljivimi dejstvi; pa vendar jih vztrajno ponavljajo in s tem zastrupljajo javni prostor. Te trditve postavljajo na laž besede generalnega direktorja, generalnega sekretarja Sveta Evrope, generalnega direktorja generalnega direktorata Sveta Evrope za človekove pravice in vladavino prava, komisarja Sveta Evrope za človekove pravice ter Evropskega odbora za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja. Ali pa mogoče, zgolj mogoče, besede teh institucij in oseb na laž postavljajo besede predlagatelja.

Eden od očitkov predlagateljev je tudi, da naj bi bil kot minister odgovoren za nepripravo ustreznih sprememb zakonodaje, ki bi Slovenijo približale vrednotam Evropske unije. Te iste unije, ki – kot sem že prej na kratko navedel – nesporno na različnih forumih pozdravlja napredek na področju pravosodnih reform v zadnjih letih. Ob dejstvu, da smo v treh letih na Ministrstvu za pravosodje pripravili 30 zakonov in preko 40 podzakonskih aktov, je ta očitek zato najmanj nenavaden. Vsi ti predpisi niso bili sami sebi namen, ampak so imeli jasne cilje – zagotoviti večjo učinkovitost, odgovornost in transparentnost delovanja slovenskega pravosodja v širšem smislu, sistemsko in na dolgi rok; hkrati pa tudi zagotoviti večjo pravno varnost posameznika ter boljše poslovno okolje. Burnost odzivov, ki smo jih bili pri tem deležni na trenutke, daje vedeti, da smo odpirali prava vprašanja, da spremembe niso bile zgolj površinske ali navidezne; temveč so – nekatere bolj, druge manj – predstavljale korenite posege tam, kjer so potrebni. Za spremembe je potreben pogum in vztrajnost, posebej v okolju, kjer deluje tako veliko različnih interesov, deležnikov, lobijev in bolj ali manj neodvisnih, samostojnih akterjev. Edini predpisi, glede katerih se lahko vsi strinjamo, so predpisi, kjer ničesar ne spreminjamo.

Poglejmo torej, kaj vse je to, kar smo prinesli na vladne in poslanske mize, in je bilo po mnenju predlagatelja slabo, ideološko ali pa v nasprotju z vrednotami Evropske unije. Izvedli smo eno najobsežnejših reform procesne zakonodaje na področju pravnega postopka, ki določa pravila civilnih in gospodarskih sporov na način, da smo zavezali stranke k večji skrbnosti in odzivnosti, tudi s sankcioniranjem zavlačevanja; po drugi strani pa smo sodniku dali v roke vzvode za bolj koncentrirano, hitrejšo in kvalitetno sojenje. Uzakonili smo kolektivne tožbe kot pomembno izboljšanje dostopa posameznikov do sodnega varstva v primerih množičnih oškodovanj. S tem smo dali malemu človeku možnost, da si izbori pravico hitreje in bolj učinkovito proti množičnim onesnaževalcem okolja, v primeru množičnih kršitev potrošniških pravic in delavskih pravic. Spremenili smo

Kazenski zakonik za zaščito pravic delavcev, šibkejših družbenih skupin, žvižgačev, novinarjev, ki v javnem interesu razkrivajo tajne podatke; odpravili smo zastaranje, ko je obsojenec na begu, dvignili smo kazni za korupcijska kazniva dejanja in s tem posledično tudi zastaralne roke za taka dejanja. So te rešitve politične, ideološke, slabe, v nasprotju z vrednotami Evropske unije? Vsaj 20 let prepozno – pa ne morete za to kriviti mene, ker ste ta zakon sprejeli v prvi Janševi vladi – smo kot ena zadnjih držav v Evropi odpravili zahtevo po obarvanem naklepu pri kaznivih dejanjih, povezanih z bančno luknjo in gospodarsko kriminaliteto. Zaostriili smo zakonodajo na področju davčnih utaj in zlorab notranjih informacij. Verjetno je to res v nasprotju z vrednotami tistih, ki so na eni in drugi strani odgovorni za bančno luknjo; gotovo pa to ni v nasprotju z vrednotami Evropske unije. Spremenili smo sistem izvrševanja kazenskih sankcij. Uvedli probacijsko službo s sredstvi Evropske unije, o kateri so vlade različnih barv prej 15 let predvsem pisale o akcijskih načrtih in resolucijah. Omejili smo možnost zlorab zdravniških opravičil za nenastop zaporne kazni. Je tudi vse to v nasprotju z vrednotami Evropske unije ter zgolj politično in ideološko?

V tem mandatu smo uvedli dodatne omejitve pri izvršbah na socialne prejemke. Prepovedali bankam, da bi se poplačevale iz teh sredstev za svoje administrativne stroške. Uvedli smo širši dostop do brezplačne pravne pomoči. Omejili možnost skrivanja premoženja v stečajju in zlorab osebnega stečajja. Omejili izplačila stečajnim upraviteljem za delo v tako imenovanih praznih stečajjih. Je tudi to v nasprotju z vrednotami Evropske unije, kar mi očitata? Dalje, v tem mandatu smo vodenje disciplinskih postopkov zoper sodnike iz samega sodstva prenesli na Sodni svet. Vzpostavili smo Komisijo za etiko in integriteto v sodstvu in državnem tožilstvu. Pomembno smo izboljšali postopek in zaostriili postopek pri izboru sodnikov ter tožilcev z obveznimi testi, razgovori in večjo transparentnostjo. Tožilstvo smo zavezali k pripravi letnih programov dela in opredelitvi merljivih rezultatov dela. V okviru Specializiranega državnega tožilstva zakonsko smo vzpostavili poseben oddelek za odvzem premoženja nezakonitega izvora. S spremembo sodnega reda smo prvič v zgodovini omogočili fotografiranje sodnikov in dali podlago za dostopnost sodb ter vpisnikov na internetu vsem državljanom. Vzpostavili smo ločena mnenja na Vrhovnem sodišču, razširili brezplačni vpogled v sodni register za vsakogar z dostopom do interneta. Je takšna transparentnost posledica ideoloških prepričanj in nasprotna evropskim vrednotam, kot trdijo predlagatelji?

S spremembami zakona smo okrepili institucijo Varuha človekovih pravic. Služba za nadzor, organizacijo in poslovanje sodišč, ki je bila štiri leta le mrtva črka na papirju Zakona o sodiščih, je zaživela; celo tako, da nekateri v

sodstvu danes razmišljajo o pobudi za oceno ustavnosti več kot štiri leta starega zakona, zato ker smo ga končno začeli uporabljati. Po dvajsetih letih smo prenovili institucijo Državnega pravobranilstva kot zastopnika finančnih in pravnih interesov Republike Slovenije v imenu in interesu davkoplačevalcev; in tudi posebej v delu zastopanja Slovenije pred tujimi sodišči in arbitražami, krepili smo njegovo odgovornost in fleksibilnost. Je tudi to lahko razumljeno kot nekaj, kar nasprotuje vrednotam Evrope. Na vaših klopek je že zakon o izvršbi in zavarovanju, ki prinaša spletne dražbe v izogib korupcijskim tveganjem pri prodaji nepremičnin; predvsem pa ustrezne varovalke, da ljudi zaradi manjših dolgov ne bi vrgli iz domov. V javni razpravi – in verjamem, da še pred koncem decembra na vladi – je tudi prvi samostojen zakon, ki bo celovito prenovil sistem sodnih izvedencev, cenilcev in tolmačev. Ponovno mi lahko očitate, da vas utrujam z naštevanjem. Morda res, vendar sem zadovoljen, da imam kaj naštevati, in še bi lahko našteval, če me ne bi omejeval čas, konkretne rezultate; in ne pavšalnih in populističnih očitkov. To, kar sem naštel, je bilo dejansko narejeno v treh letih. Doslej še nobeden od naših zakonov, čeprav jih je bilo več spravljenih na Ustavno sodišče, ni padel na Ustavnem sodišču. V štirih smo že dobili potrditve v korist nas in Državnega zbora. Hkrati smo se, verjamem, hitro, kolikor je bilo pač mogoče, odzvali na konkretne ekscenčne primere, kadar je bil potreben zakonski poseg. Spomnimo se nepredvidljivo, nedostojno visokih odvetniških vpisnin; visokih nagrad upraviteljem za praktično nič dela v praznih stečajih; na izogibanje kazni zapora z dvomljivimi zdravniškimi opravičili, na 20-letno sodno kalvarijo družine Šilih, na zlorabe osebnih stečajev. Pomembno smo okrepili izobraževanje in usposabljanje pravosodnih gradnikov in za to iz nove finančne perspektive zagotovili dodatna sredstva.

Še nekaj sklepnih besed v tem uvodu. Prej sem navedel nekaj dejstev, ki so v direktnem nasprotju s trditvami predlagateljev. Ne želim pa, in to poudarjam, da se te navedbe razumejo kot zadovoljstvo ali celo samozadovoljstvo s stanjem v slovenskem pravosodju. To gotovo ni optimalno ali zadovoljivo. Kot minister za pravosodje se čutim soodgovornega zato, tukaj se lahko strinjamo. Soodgovornega za to, da ljudje pravosodju v prevelikem odstotku ne zaupajo in ne zaupajo v pravno državo. Slovensko pravosodje v najširšem pomenu ima probleme, včasih večje, včasih manjše – z učinkovitostjo, s kvaliteto, z neenotnostjo sodne prakse, z odporom do sprememb. Ima jih včasih z upravljanjem, včasih s črkobralstvom, z generacijsko vrzeljo, s prevzemanjem odgovornosti in veliko preveč zaprto je v svoje stanovske cehe, kot jih imajo tudi druge veje oblasti in državna uprava. Ampak, in to je pomembno, slovensko pravosodje ima tudi probleme z delom politike, ki

ga demonizira kot krivosodje in ponavlja, da je v njem vse zanič; kar seveda ne drži. To nezdravo in za Slovenijo tako značilno zastrupljanje odnosa med institucijami in posamezniki je odlično polje prav zato, da se nič ne spremeni, da se jemlje voljo tistim dobrim in zavzetim posameznikom, ki svoje sodne, tožilske in odvetniške toge nosijo častno ter si želijo udeležanja pozitivnih sprememb. In za tako stanje smo odgovorni vsi politiki, ne samo minister za pravosodje; predvsem pa tisti, ki so v zadnjih desetih letih sistematično rušili verodostojnost pravne države in njenih institucij. S tem se namreč diskurz iz potrebnih sprememb in izboljšav vodi v sfero iracionalnega obtoževanja, kar je škodljivo, dolgoročno pa tudi nevarno.

Glede na povedano vas, cenjeni poslanke in poslanci, pozivam, da predloga Slovenske demokratske stranke za mojo razrešitev ne podprete, ker v velikem delu nima realne podlage in je usmerjen tudi v to, da se oteži, onemogoči vladi in koalicijskim poslancem sprejetje nadaljnjih reformnih projektov na področju pravosodja. V mislih imam med drugim zlasti reformo kazenskega pravosodja, ustanovitev centraliziranega specializiranega sodišča, ki bo pristojno za tako imenovani bančni kriminal, noveliranje protikorupcijske zakonodaje in zakonodaje glede sodnega izvedenstva. Vsi ti projekti so v zaključni fazi. Če vikenda ne bom preživel ob pospravljanju svoje pisarne na Ministrstvu za pravosodje, ker boste izglasovali mojo odstavitev, obljubljam, da bom skupaj s svojo izjemno ekipo strokovnih sodelavcev na Ministrstvu za pravosodje delal do konca. Ekipa, ki ni številčna in ki se ji tudi danes tukaj zahvaljujem. Ministrstvo za pravosodje je eden najmanjših proračunskih uporabnikov in ima enega najmanjših kadrovskih načrtov v Vladi Republike Slovenije. Ampak delamo; delamo po poti premišljenega, celostnega in odločnega napredka, ki se je zgodil in ki ga nameravamo spodbujati vse do zaključka mandata, da izboljšamo kvaliteto slovenskega pravosodja in kvalitetno pravne države na način, da bo to občutili povprečen državljan in gospodarstvo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Dr. Dragan Matić bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani člani Vlade, cenjeni minister Goran Klemenčič, dragi kolegi in kolegice!

Dovolite, da se na začetku malo širše ozrem za zgodovino interpelacij v našem mandatu. Poteka že deseta interpelacija, ki se nanaša na člane te vlade, tokrat zoper ministra za pravosodje. Od tega je bilo pet interpelacij

naperjenih s strani Slovenske demokratske stranke zoper ministre iz kvot Stranke modernega centra oziroma vlado v celoti. Slednjo štejemo zlasti kot napad na Stranko modernega centra, saj ta vodi vladno koalicijo. Današnja interpelacija je torej šesta v nizu vloženih zoper ministre iz kvote Stranke modernega centra. Pred nekaj dnevi pa je bila napovedana še ustavna obtožba predsednika Vlade, ki je obenem tudi predsednik Stranke modernega centra. Več kot očitno je, da je Stranka modernega centra trn v peti Slovenski demokratski stranki. Slednje pa je povsem razumljivo. Gre za dva diametralno nasprotna koncepta vodenja politike. V primeru Stranke modernega centra gre za novo politiko, politiko sodelovanja, vključevanja, predvsem pa ustvarjanja politične stabilnosti, ki je predpogoj za gospodarsko rast in socialno blaginjo ter napredek družbe brez nepotrebnih ideoloških bojev. V primeru Slovenske demokratske stranke pa je že desetletja jasno, da gre za politiko delitev posameznih skupin državljanov, netenja nestrpnosti do posameznih kategorij prebivalstva, do tujcev, do manjšin vseh vrst, obujanja starih ran iz preteklosti in ponavljanja napak naših dedov. Tehnika, ki se jo pri tem poslužuje Slovenska demokratska stranka, je preizkušena – uporabljanje neresnic, diskreditacije in konstruktov v boju s političnimi nasprotniki, ki se jih dojema kot sovražnike in ne kot nasprotnike.

Vse skupaj Slovenska demokratska stranka izvaja pod vodstvom svojega predsednika. Le-ta ji kot prvorazredni tranzicijski politik, ki je svojo politično kariero začel v komunističnem režimu, načeluje več kot dve desetletji in pol. Gonilo, ki je ključen motiv tudi za današnjo interpelacijo, pa je strastno hrepenenje, da se tudi po ceni politične nestabilnosti in družbenega kaosa, tudi po ceni povratka kriznega obdobja pride do oblasti in poskuša vzpostaviti avtoritaren režim po zgledu držav, ki so geografsko gledano vzhodno od nas. Da se to ne zgodi, je od leta 2014 garant ravno Stranka modernega centra. Stranka modernega centra je stranka, ki je v tem mandatu prispevala ključen delež v smislu ukrepov, ki so pripeljali do dviga vseh kazalcev družbenega standarda in bistvenega izboljšanja kvalitete življenja državljanov; pa naj govorimo o dvigu BDP, strmem padcu brezposelnosti, višanju minimalne plače oziroma pokojnine, vlaganju v znanost, hitremu izboljšanju gospodarskega okolja ali tujih investicijah. Bistvena težava te vlade in zlasti Stranke modernega centra je, da je v po letu suhih krav, po letih vsesplošne politične, ekonomske in vsakršne krize danes kljub strmi rasti, kljub visokim prilivom in dobrim kazalcem težko naenkrat izpolniti vsa upravičena pričakovanja in želje vseh družbenih skupin; obenem pa ostati odgovoren ter ohraniti trdno makroekonomsko in fiskalno podlago. S podobno težavo, kako torej zadovoljiti vsa pričakovanja, ki se ob uspehih in

izboljšanju razmer samo še višajo, se soočajo tudi naši ministri. Vsekakor ni treba posebej poudariti, da s stalnim izkrivljanjem dejstev ter vedno novimi napadi ena politična opcija, tudi s pomočjo zlorabe instituta interpelacije, ne pripomore k izboljšanju stanja.

Minister Goran Klemenčič je dober primer, ko govorimo o fenomenu, ko se napredek nagrajuje z interpelacijo in obtožbami stranke, ki ji očitno za javni interes ni dosti mar. Pustimo ob strani prvi del interpelacije, ki se nanaša na vlogo Gorana Klemenčiča, ko je še načeloval Komisiji za preprečevanje korupcije. Da ta zadeva nima kaj iskati v interpelaciji, saj gre za obdobje pred ministrovanjem Gorana Klemenčiča, je očitno. Očitno pa je tudi, da očitki, ki jih servira Slovenska demokratska stranka, niso upravičeni. To se v zadevi Farrokh/Irangate izkazuje čedalje bolj v novimi dejstvi, ki postavljajo sliko dejanskega stanja. Da gre v tem primeru za poskus zamegljevanja in odvratanja pozornosti od pravih vprašanj, je že bilo razloženo, gotovo pa bo dodatna razlaga o tem sledila tudi v nadaljevanju. Naj glede tega omenim le ugotovitev, da je bil KPK za časa vodenja Gorana Klemenčiča poleg Urada za preprečevanje pranja denarja praktično edini organ, ki v tem primeru sploh zaznal sum storitve kaznivega dejanja in zato zadevo predal policiji po ustaljeni poti sodelovanja med obema institucijama. Vendar vprašajmo se raje, kaj je res lahko tema interpelacije. To pa je, kakšni so resnično rezultati na področju izboljšanja zakonodaje v tem mandatu. Ali si minister res zasluži oceno iz drugega dela interpelacije? Ta interpelacija je videti bolj obtožnica s predlogom obsodilne sodbe kot pa interpelacija. Ali je res upravičen očitek, da je Goran Klemenčič odgovoren zaradi nepriprave zakonodaje, ki je potrebna za reformo pravosodja in druge nujne spremembe?

Kakšno pa je danes stanje v primerjavi s tistim stanjem pred nastopom ministra Klemenčiča? Naštejmo nekaj primerov. Zaostreni so pogoji za odlok nastopa zaporne kazni iz zdravstvenih razlogov. Konkretna znana oseba, ki je bila obsojena za kazniva dejanja gospodarske kriminalitete, pa je kljub temu s pomočjo zlorabe zdravniških potrdil ostala na prostosti, zaradi spremembe zakonodaje danes ne igra več košarke, ampak sedi v zaporu. Odpravljeno je zastaranje roka v času, ko je obsojenec na begu oziroma se izmika nastopu prestajanja zavora ali plačilu kazni. Ne splača se več bloditi po svetu in špekulirati, kot je to na primer poskušal nekdanji koruptivni direktor Luke Koper, da boš čez čas, ko se vrneš domov, prost človek. Povišane so tudi zagrožene kazni za koruptivna kazniva dejanja zoper gospodarstvo in zoper uradno dolžnost. To bo na primer odvracalo funkcionarje od nekdanje prakse, ki se je dejansko zgodila, da bi na primer v vladni palači najodgovornejši državnik sedel s tajkuni in se z njim pod mizo pogajal o prodaji državnih deležev v največjem trgovskem

podjetju v zameno za vpliv na medije. Razveseljivo je tudi, da je v tem mandatu po desetletni brezplodni razpravi Slovenija končno med zadnjimi v Evropi dobila profesionalizirano probacijsko službo, ki razbremenjuje zapore, omogoča pa prestajanje kazni na human način. Vsaj na pravnem področju je odpravljen problem z vročitvami sodnih pisanj, ker ima nekdo premajhen nabiralnik. Tudi na poštnem okencu ne bo mogoče več špekulirati glede tega, katero pisanje boš dvignil in katerega ne; krepki se tudi elektronsko vročanje. Precej dobrodošel ukrep zoper nekatere uglednike, ki so že kar legendarni v izmikanju vročitev sodnih pozivov in odločb.

Posebej gre še omeniti, da je v pravnem postopku zamejen začaran krog vračanja v ponovno sojenje; bistveno je zmanjšana možnost zlorabe instituta odpusta obveznosti v osebnih stečajih ter možnosti skrivanja premoženja v stečajih. Bistveno je tudi to, da se v tem mandatu pravosodni sistem kadrovsko in organizacijsko racionaliziralo ter okrepljeno investiralo v infrastrukturo, ki jo ta uporablja, kar samo po sebi izboljšuje učinkovitost pravosodja oziroma zagotavlja boljše pogoje za uveljavitev pravne države. Ko govorimo o merljivih kazalcih, ki jih je predstavil minister Klemenčič, je gotovo posebno pomembno, da sta opazna napredek in pozitiven trend v obvladovanju prepada ter večji učinkovitosti sodišč. To v zadnjih letih poleg domače statistike izkazuje tudi pregled stanja, ki ga opravlja Evropska komisija, in se odraža na primer v dejstvu, da naše pravosodje nima več specifičnih priporočil oziroma kritik s strani Evropske komisije in da se število neizvršenih sodb Evropskega sodišča za človekove pravice drastično zmanjšuje. Veseli me, da bi lahko pozitivne ukrepe iz tega mandata našteval še dolgo, pa mi čas ne dovoljuje. Za to bo še priložnost v nadaljnji razpravi. Naj predstavitev stališča Poslanske skupine Stranke modernega centra zaključim z ugotovitvijo, da je Goran Klemenčič v svojem dosedanem mandatu zasledoval cilj okrepiti učinkovitost, transparentnost in odgovornost slovenskega pravosodja, s tem pa tudi pravno varnost slehernega posameznika. V tem mandatu so bile pripravljene obsežne spremembe, ki dajejo pravosodnim organom več orodij in hkrati manj priložnosti za izgovor za lastno neučinkovitost. Rezultati so vidni, trend je pozitiven.

Iz vsega, kar je bilo povedano, je jasno, da v Poslanski skupini Stranke modernega centra interpelacije ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Čeprav sem zaradi včerajšnjih aktivnosti, ki sem jih imel zvečer, šel spat pozno ali pa hudo pozno, po polnoči, se bom potrudil, da bom govoril in ne bral. Dva moja predgovornika sta namreč imela bralne voje; običajno pa beremo takrat, kadar nismo prepričani v to, kar govorimo. In ne beremo takrat, kadar govorimo iz tu ven ter tu ven. Jaz bom poskusil tako početi. / oglašanje iz dvorane/ Ja, stališče imam. Pravkar smo poslušali tudi obračunavanje za 15, 20 let nazaj. Ker predsedujoči ni nič reagiral, je torej to dovoljeno in bom tudi jaz polemiziral, poleg tega da bom povedal svoje stališče. Mi bomo interpelacijo seveda podprli, to lahko v startu povem, ampak gremo po vrstnem redu. Glavnina interpelacije se nanaša na vprašanje pranja denarja v Novi Ljubljanski banki in na vprašanje zakonodaje na področju pravosodja, ki ni bila sprejeta, pa bi morala biti; o tem nekoliko v nadaljevanju.

Sam se bom več ali manj dotaknil nekaterih drugih stvari in skušal vsaj delno odgovoriti v svojem stališču na to, kar je rekel gospod minister. Gospod minister je naštel vrsto evropskih institucij; na zaslonu v dvorani so se vrteli neki grafi, ki jih nismo videli, ki jih nihče od nas ni videl, ampak v redu, mogoče je to okrasek. In vse te evropske institucije, vsi statistični podatki in vse izjave govorijo v prid temu, kaj je on naredil. Jaz bom pa povedal le en podatek. Od leta 1994 je Slovenija nekako udeležena v procesih Evropskega sodišča za človekove pravice oziroma le-to obravnava tudi stanje in primere iz Slovenije. Evropsko sodišče za človekove pravice je od takrat pa do danes, do aprila oziroma marca letos, razglasilo 341 primerov, ki so se nanašali na Slovenijo. 341 primerov! V 17 primerih je Evropsko sodišče za človekove pravice potrdilo sodbe naših sodišč. V 17 primerih! V štirih primerih je prišlo do poravnave; vsi ostali primeri pa so padli, bi se reklo. Ali povedano drugače, Evropsko sodišče za človekove pravice je obsodilo Slovenijo, ker so naša sodišča kršila človekove pravice in so državljani zato plačali take in drugačne zneske. Da bi bila ironija še večja, minister se je pohvalil s primerom Šilih, to je tisti fant, star 20 let, ki so ga leta 1990v bolnišnici v Izoli zašuštrali tako daleč, da je umrl, kolikor vemo. In zdaj se minister hvali s tem, da je ta primer rešil. Seveda, če ga je rešilo Evropsko sodišče za človekove pravice in ne naše sodišče. Kaj pa ima minister s tem, razen tega da se pohvali.

Gremo naprej. Kolega Grims je že malo govoril o Zakonu o kazenskem postopku. Poglejte, kaj se dogaja. Vsi vi veste, kaj se je dogajalo. V tej dvorani smo imeli junija splošno razpravo, govorili so zunanji strokovnjaki, govorili so sodniki, govorili so tožilci, govorili so profesorji in v ta mikrofoni ni bila izrečena beseda, da podpiramo zakon. Ni bilo izrečeno: Podpiramo zakon. Predstavniki nekaterih poslanskih skupin, ki jih ne bom imenoval iz kolegialnosti do njih, so mi rekli, ko sem jih vprašal, kaj pa delate, zaboga, z zakonom o

kazenskem postopku. Pa so mi rekli, minister nam grozi. Jaz jih ne morem imenovati, ker bi jih zašil, kot se temu reče, ampak jim pa verjamem. Kljub temu je minister prišel z zakonom v ta državni zbor, ki ga v tej državi ni podprl nihče. Seveda bo potem v razpravi rekel, da ga je podprlo Vrhovno sodišče. Zaradi nekega člana, ki daje nekoliko drugačno situacijo Vrhovnemu sodišču, je potem predsednik Vrhovnega sodišča rekel, da so še kar zadovoljni; ampak v osnovi pa je na odboru zakon v celoti zavrnil, kot so ga zavrnil tudi vsi drugi strokovnjaki, trije profesorji treh pravnih fakultet. In konec koncev, gospe in gospodje, zavrnil ste ga tudi vi poslanci, vsi vi. Dobil je 32 oziroma 33 glasov. Jaz se ne spomnim zakona, ki bi bil sprejet v tem državnem zboru z 32 glasovi. Po vetu pa je seveda zakon padel. Ampak glejte ga, zlomka, minister še ne odneha, vztrajen pa je. Kolikor je meni znano in to, kar slišim s strani poslancev, ki so naravnost pred menoj, bo minister naredil malo zvijačo. Na mizo bomo dobili isti zakon brez famoznega člana, ki ga je vložila Nova Slovenija; s tem bo poskušal utišati upokojence, Desus in SD, vložili ga bojo pa poslanci Stranke modernega centra. In tako bomo prišli do istega zakona, ki ga v tej državi nihče ne odobrava.

In zanimivo, tisti, ki ga največ uporabljajo ali pa zelo veliko uporabljajo, policisti kriminalisti, njihova predstojnica sedi zraven gospoda Klemenčiča, ala ji vera, javno je povedala, da je ta zakon nekorekten, da enostavno privilegira bogate in da daje v koš revne, ki si ne bodo mogli privoščiti odvetnikov in ki bodo v slabšem položaju. V slabšem položaju. Ministrica, jaz se vam moram zahvaliti, da ste to naredili nekaj ur pred glasovanjem v tem državnem zboru; ne glede na to, da niste moja politična opcija, ali vendar. Tako ravnanje je pošteno, pošteno z vidika ljudi, ki bodo zakon uporabljali, to pa so policisti in kriminalisti. V socializmu, leta 1989 je bila spremenjena zakonodaja in uvedena je bila prisotnost odvetnika v postopkih pred policisti. Ta zakon pa zdaj daje možnost, da temu tudi ne bo tako. Danes, 27 let po socialistični potezi, to je bil 50. a člen zakona o notranjih zadevah, za tiste, ki boste šli raziskovat. In ta zakon bomo spet obravnavali. Vprašanje je, kakšna bo hrbtenica na tej strani. Včasih je upogljiva; pa bomo videli. Gremo naprej. Če bi leta 1945 ali 1946 Ivan Maček – Matija stopil pred takratne delegate, poslance, ali kar so že bili, ali pa pred takratne medije in rekel, da bodo zaradi odločitev ali pa zamud v sodnem postopku letele glave. Jaz sem globoko prepričan, da bi mu njegovi šefi rekli: Ne smeš tako govoriti, tako očitno pa ne smeš govoriti. Danes, 67 let po tem minister v demokratični državi stopi pred kamere in pove: Letele bodo glave, če ta primer ne bo končan. Šlo ja za primer gospoda Bavčarja. Kaj se je zgodilo? Predsednik Vlade je malo pojamljal, da ne tako govoriti. Predsednik Vrhovnega sodišča je bil tiho, sodniki so pa svoje opravili. Mediji so ga pa oprali. Še leta 1945 se ne bi to zgodilo, jaz

sem siguren, da se ne bi to zgodilo; kaj šele kdaj kasneje, sploh pa ne recimo v 80. letih.

Gremo naprej. Mi imamo sedaj znameniti primer Fišer-Zalar-Škrlec. Končno, pet mesecev pred zastaranjem bi ta dva gospoda morala stopiti pred sodnika; prvič 24. 10., drugič 6. 11. in tretjič 10. 11. Niti enkrat nista stopila. Pa veste, zakaj ne. Ker jim ni mogoče vročiti pošte. Ali je gospod Matič mislil na ta primer? Ne, na to bom še prišel. Kot da gospod Fišer ne bi sedel nasproti železniške postaje. Tam je v službi in bi mu tam vročili. Kot da ne bi mogli uporabiti istega člana zakona, ki so ga uporabili v primeru Dragice Kotnik. Policisti so jo pričakali pred stanovanjem, pripeljali na sodišče v Ljubljano in opravili so vročitev. Zakon omogoča tudi pripor. Zakaj pa ne bi gospoda Zalarja ali Fišerja zaradi izmikanja poslali malo v pripor? Gospod Matič, gremo takoj naprej. Vi ste prej govorili o znamenitosti izogibanja vročanju. Kdorkoli v tej dvorani, tudi vi, povejte mi en primer, ko ni moglo potekati sojenje zaradi izogibanja gospoda Janeza Janše. En primer mi povejte. Ker ni hotel vzeti vabila in ni prišel na sodišče. Povejte mi en fizični primer. Ampak govorimo o primerih, ko je prisotnost na sodišču potrebna. Prisotnost na postopkih na sodišču je potrebna takrat, kadar se izvajajo dokazi zoper obdolženega. Če pa se izvajajo dokazi zoper soobtožene, ne zoper njega; njemu ni treba tam sedeti. To menda veste; ali pa ne veste. Potrudite se pa poskusite to najti in nehaite s to mantro dvojnega vročenja, če ni treba.

Sedaj gremo nazaj k gospodu Zalarju pa gospodu Fišerju. 10. februar je orientacijski rok za zastaranje. Jaz sem prepričan, da je sodnica, ki vodi primer, pokazala neko stopnjo resnosti. V petnajstih dneh tri obravnave, kar je sicer malo glede na bosansko povprečje. Tam je povprečje veliko večje. O tem je pisal gospod Pogačnik, predsednik Okrajnega oziroma Okrožnega sodišča v enem od svojih člankov. V ponedeljek, torek, sredo in četrtek se sodi; v petek se pa piše. To je njegov zapis. Ta sodnica je pokazala neko stopnjo resnosti in očitno se trudi, ampak manjka izjava ministra – Letele bodo glave. Zakaj, minister, tega ne rečete v tem primeru? Ali lahko to pojasnite? Zakaj tega ne rečete v tem primeru? Ta dva gospoda sta osumljena kaznivega dejanja, ki ste ga prepoznali tudi vi kot korupcijsko dejanje. Obstaja dokument z vašim podpisom, kjer ste zapisali, da je zaposlitev gospoda Škrleca na Vrhovnem državnem tožilstvu en dan pred nastopom Janševe vlade koruptivno ravnanje. Koruptivno sta ravnala, tu je vaš podpis. Ampak manjka – Letele bodo glave. Kje je to? Bo ali ne bo? Veste, to so dvojna merila. Gremo naprej, vi ste se prej hvallili, kaj vse ste naredili. Dva primera bom naštel, 22. 5. 2017, od tega je zdaj več kot pol leta, je bila Republika Slovenija dolžna implementirati Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2014/41/EU o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah. Pred pol leta. Časa za to je bilo tri leta, ker je

bila stvar sprejeta 3. 4. 2014. Danes je že pol leta čez rok, nastali so vsi pogoji, da se Sloveniji sodi zaradi te zadeve – zadeva še ni uvedena, ampak obstaja pa verjetnost, da bo kmalu –, ker čudovita ekipa na ministrstvu ni svojega naredila. Z vami vred.

Še huje, Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. 10. 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj. Ej, žrtve kaznivih dejanj! Ali niste vi za wow?! Ali veste, da bi jo morali implementirati v naš pravni red 16. 11. 2015? Torej pred dvema letoma. In čudovita ekipa še nič. Še nič. To, da bomo kakšno kazen plačali, pač ni problem, ker takrat bo minister mogoče že komisar. Saj je ne bo plačal on, saj jo bo plačala država oziroma davkoplačevalci. Tam ste prej kazali neke grafe, saj videlo se ni nič, pa sem vas dobro poslušal. Našteli ste vse, kaj je bilo sprejeto z vidika zakonodaje. Jaz si podatkov nisem pripravljaj, pripravljaj sem jih danes zjutraj ob 3. uri. Nisem si pripravljaj podatkov za leto 2017, to drži, imam pa podatke za leto 2016. Za leto 2016 ste planirali sprejetje 19 zakonov. Pravočasno ste v Državni zbor prinesli in Državni zbor je sprejel dva zakona od devetnajstih. Z veliko zamudo ste prinesli še pet zakonov. Dvanajst zakonov od devetnajstih pa v dokumentu, ki se imenuje normativni program vlade, sploh niste prinesli, v letu 2016. Kako je z učinkovitostjo? Slabo. Govorili ste o preiskavi bančne luknje in nekaterih zakonskih spremembah. V tistem delu ste imeli prav, da so nekatere zakonske spremembe bile sprejete, tukaj jih ne morem zanikati; ampak rezultat. Islandija je odkrila svojo bančno luknjo dve leti pred nami. 26. 10. 2016 zadnji bankir sedi v zaporu. Zadnji. Mi smo bančno luknjo odkrili dve leti kasneje in v zaporu imamo nič, nikogar. Obstajata dve sodbi, ki sicer še nista pravnomočni, tako da bosta razveljavljeni; ampak zaenkrat je to vse, kar je.

Vaš hearing je bil eden najdaljših, eden daleč najdaljših. Jaz sem zadolžen za notranje zadeve ter za pravosodje znotraj poslanske skupine in že pred letom dni sem šel v analizo vajinih nastopov. In sem si izpisal obljube, ki sta jih dajala. Vi ste jih trosili kot marjetice. Obljub je bilo toliko, da je meni papirja zmanjkalo; in pišem poslanska vprašanja že dve leti iz tistega, ker ste toliko obljub natrosili. Pri ministrici pa sem našel nič obljub in ji ne pošiljam poslanskih vprašanj, vsaj na temo hearinga ne, ker je nimam kaj vprašati. Nič ni obljubila. Vi ste pa rožice sadili. In ena od rožic je bila Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (ZOPNI). To bo ena od prvih prioritet. Kaj pa sedaj? Ali je še prioriteta glede na to, da bi radi postali komisar pred zaključkom mandata? Mreža sodišč je bila napovedana. To bo tudi strašna prioriteta. Pred enim tednom sem dobil pismo sodnikov, ki so se podpisali. Niso anonimka, ampak vam jih ne bom razkril. Povedali so mi v tem pismu, da to mrežo sodišč

pripravlja gospod Potočar, to je tisti iz partizanskih časov, upokojen sodnik. Upokojen sodnik verjetno za velik denar. Vas bom sedaj v poslanskem vprašanju vprašal, koliko ste mu že izplačali; in gospa Pivk. To je pa tista partizanska čepica, ki je bila predsednica sodišča v Ljubljani. Za vse tisto, kar se je dogajalo zlasti okoli afere Prijatelj v stečaju, je dobila nagrado. Prišla je k vam na ministrstvo. Vmes je pozabila vrniti dva telefona na sodiščih. Pozabila je vrniti, nekaj mesecev pač potegneš, saj to ni nič, saj je to državno. To je dokazano, saj imam dokumente o tem, se mi ni treba smejati. Vam bom pokazal dokumente. In ta dva sedaj pripravljata mrežo sodišč. Sodniki, ki so mi pisali, se križajo. Ampak tisti sodniki so hudo mlajši od gospoda Potočarja.

Na hearingu ste napovedali resno razpravo in hud poseg v zakon o Sovi. Jaz resne razprave, pa sem menda eden od soavtorjev prvega zakona, nisem bil deležen, nič ne vem o tem. Vem samo, da je neka huda debata lani potekala na to temo, da bi jim dali neka pooblastila ali nekaj takega. Na tem hearingu ste rekli, da boste zakon o Sovi resno odprli; in rezultat – nič. Naprej. Napovedujem supervizor za slovensko pravosodje. Bil sem zelo vesel, ko sem to poslušal na hearingu. To bo pa res nekaj takega, kot je tisti supervizor, ko pogledaš in takoj vidiš, koliko kdo kje zasluži s pogodbami na račun države. Tudi sebe tam najdemo, če je na tem. To je dobro in sem tudi pohvalil tisti supervizor takrat. In sedaj sem računal, da bo supervizor v pravosodju, to bo res dobro. Kaj pa je sedaj to? Ali bo in kdaj bo? Ne vem. Vsaj jaz ne vem, da bi bil. Ko ste odšli iz Komisije za preprečevanje korupcije, ste napisali dolgo pismo, ki so ga vsi gledali, vsi prebirali, vlada gospe Bratušek ga je obravnavala. Celotno rekla je, da je to res, da so to res problemi te države, ki jih je res treba rešiti. Tudi sam, ko sem to bral, moram reči, da sem bil na nek način vesel, da sem to bral. Tam je tudi pisalo: Zahtevam ustanovitev inšpekcije za javna naročila. Sedaj ste pa član vlade in sedaj zakone pišete. Kje pa je ta zakon?

Ob odstopu iz Komisije za preprečevanje korupcije ste rekli tudi, da je nujno treba narediti sprejetje novele Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, ki bo omogočil razkritje odvetniških svetovanj, vključno s svetovanjem s področja komunikacije, sponzorskih, donatorskih pogodb, ki jih sklepajo podjetja v državni lasti.. Ali to že imamo? Ali vi veste, če to imamo? Ne vem. Sam ne vem, da bi to imeli. Ob nastopu ste govorili o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu, ki je nujno potreben. Sam še nisem nič videl. Mogoče gospod Šircelj kaj ve o tem, ampak sam ne vem za to. Da ne govorim o tem, da imamo Zakon o dedovanju. Ne vem, če kdo ve, od kdaj je ta zakon? Iz leta 1976. No, vam je verjetno fino soditi po njem, če že, pa pustiva to. To so tudi vaše besede: Predlagal bom zakonodajni poseg v smislu bistveno večje javnosti in preglednosti

različnih disciplinskih, etičnih pritožbenih postopkov; tudi odvetnikov, pri notarjih, izvršiteljih ter na državnem tožilstvu in sodstvu. Kaj pa je zdaj s tem? Je zdaj kaj bolje s tem? Na poslanska vprašanja dobivam odgovore, da v glavnem ni nobenih postopkov zoper kake odvetnike; če pa kje so, pa se konča z oprostivijo ali pa kaj takega. Ne vem, da bi bilo tu kaj novega. Napovedali ste tudi celovito – tu pa z ognjem in mečem, ker gre za pravosodje, zato ste rekli z ognjem in mečem –, cenilci, izvedenci, tolmači, izvršitelji, upravitelji, to pa. Ker ravno ne gre za neposredno pravosodje, ampak gre za pomembne ljudi, ki vplivajo na te zadeve. Tu z ognjem in mečem. Ali je kdo videl, da bi kje kaj gorelo? Nisem nič videl.

Gremo naprej. Ena ključnih prioritet bo vzpostavitev sistema implementacije zakonodaje. Ena od ključnih prioritet – implementacija zakonodaje. Jaz sicer ne vem točno, kaj ste mislili; ampak opazil pa nisem, da bi kaj bilo. Na hearingu ste govorili tudi o nujnosti sprememb na področju zdravniških opravičil in vročanja. Za vročanje ne vem, ali se je kaj posebnega zgodilo, pri zdravniških opravičilih pa vem, da se je, z zakonom. Napoved uvedbe sistema sodnikov mentorjev in občasnih izpitov. Govorili ste o tem, da so mladi sodniki prehitro vrženi v vodo in da nujno potrebujejo mentorje, pa tudi kake izpite. Jaz nisem opazil, da ste to naredili. Iz hearinga imava serijo marjetic, ki so zdaj vse ovenele, takrat so bile pa lepe. In človek je dobil vtis – aha, zdaj pa se bo res nekaj zgodilo na pravosodju. Minister, bova rekla še takole – tole sem si moral dopisati glede na današnje poročanje medijev –, vi v medijih danes namigujete, da ima Slovenska demokratska stranka strahotne okostnjake v Novi Kreditni banki Maribor. Ni vam všeč, da so bili leta 2012 ali kasneje postopki ustavljeni. To ni všeč ministru. Bom zaradi javnosti razložil, za kaj gre, ne zaradi vas. Minister, vi imate v mariborski NKB neposredno zvezo, vaša žena opravlja odvetniške storitve za NKB Maribor. Enajsti mesec leta 2014 – 4 tisoč 600 na mesec, za en mesec 5 tisoč 700, potem pa povišanje, deveti mesec leta 2015 – 25 tisoč evrov na mesec. Saj vam lahko tudi ona kaj pomaga, če dela za Novo Kreditno banko Maribor, in verjetno ji boste zaupali, kajne. Vsaj jaz bi ji. Za kaj pa gre? Vi se boste spomnili, da je bil leta 2012, 2013, 2014, ne vem, točno kdaj, nek strašen napis v Dnevniku – to je logično, zakaj v Dnevniku – Janša in Kovačič sta komunicirala. Si predstavljate, komunicirala sta, ko je bil Janša predsednik Vlade, Kovačič pa šef državne banke; in sta komunicirala. Pa ste naštevali tam depeše, to in ono. Groza! Potem se oglasi Kovačič pa pravi: Ja, saj sem z lastniki govoril, ampak več s Pahorjem kot z Janšo, tam sem imel več komunikacije, ker je bil dlje časa predsednik. No, potem pa nič. Potem pa zameljejo policijsko-kriminalistični mlini; in kako pride do tega. To vam lahko razložim, kako pride

do tega, in to se je fizično zgodilo. Ko kriminalistična policija zaseže nek strežnik, ga ne bo nikoli pregledala, to je menda vsem, ki imate malo pojma o računalništvu, znano, se ne da. Kaj naredijo? S ključnimi besedami. In če vneseš ključno besedo Janša, Kovačič, pač dobiš tiste maile ven. In če ne vneseš besed Kovačič, Pahor, jih pač ven ne dobiš. Potem pa imaš samo enega osumljenca, bravo jaz. Ko sodna veja oblasti reče ad acta, končali smo, ni kaznivega dejanja, potem ima pa minister politični guč za medije, da so tam okostnjaki. A ni to v redu?!

Predgovornik je govoril, koliko je Stranka modernega centra prispevala k boljšemu življenju ljudi. Koliko ste dobili penzionisti? Več kot 2 %. Koliko so dobili ostali državljani, lahko pogledajo plačilne liste. Jaz pa vas pa vaše upokojece pozivam, da vzamejo ven plačilno listo ali pa penzijski listek z dne 31. 12. 2004, potem pa tistega z dne 31. 12. 2008. Pa naj pogledajo ta znesek pa drugi znesek. Velja za vse delavce in za vse upokojece. Naj pogledajo levi in desni znesek ter izračunajo, koliko je desni višji od levega. Pomeni, koliko so imeli leta 2008 večje plače in penzije kot leta 2004. Ali veste, koliko? 25 %, to je povprečje. Bili ste v vladi, v redu. In zdaj se hvaliti z 2 % ali s temi fičniki, ki zdajle gredo gor, je pa neskromno. Jaz bi bil bolj skromen, me razumete. 25 % plusa je torej med letoma 2004 in 2008 v denarnicah naših državljanov. Kakor jaz vem, pa zdaj kak fičnik prileti, kak procent. Zdaj bom jaz kmalu na tem, bom gledal, gospod Jurša, v naslednjem mandatu, koliko boste tudi za mene prispevali. Prav. Vi ste govorili o naštevanju interpelacij in rušenju vlade. Av, ah, kako ste ubogi. A veste, da ste ubogi? Kar smilite se mi. Ampak kaj se je zgodilo novembra 2007? Novembra 2007 so po mojem spominu, pa naj me kolegi popravijo, ministrstva imela enega ministra in enega državnega sekretarja. Če se ne motim, je bilo tako.

Vrhunec priprav na predsedovanje Evropski uniji, cela Evropa je gledala to vlado, kako bomo speljali predsedovanje. Forum 571 spiše pismo, reče in poziva države Evropske unije, da ne zaupati predsedovanju Slovenije, ker to pač ne bo, ker Slovenija ne more tega prevzeti, ne bo, ker ima nesposobno vlado. Takrat tisti, ki imajo isto barvo krvi, ki sedijo tu, z izjemo Desusa, spišejo interpelacijo vladi. Interpelacijo vladi manj kot 2 meseca pred začetkom predsedovanja. In izza te govornice jih je takratni predsednik Vlade pozval in je rekel: prevzemite vlado in prevzemite predsedstvo. Veste, kako so glasovali? Ne. Ropotali so, zganjali so hrup, onemogočali so delo vlade in priprave na predsedovanje Evropski uniji. To je bilo pa res hudo, to je bilo pa res hudo. Danes vam pa ni nič hudega, ker danes vam tako in tako ankete kažejo nulo in je tako brez veze. Nekateri so mi zadnje dni očitali, da pri tem postopku, ki smo ga sprožili okoli ustavne obtožbe predsednika Vlade, napadamo vas. Ah,

kje pa! Če bi človek upošteval ankete, ankete kažejo Socialnim demokratom boljše. Potem bi poskusili Židana recimo, Cerar ni tarča, ker ga tako ali tako ne bo. Še nekaj, in s tem bom potem tudi končal. Vi se boste spomnili besed – Letele bodo glave. In minister je prej tudi, oziroma je bilo v stališču poslanske, govoril o tem, da imamo zdaj zaradi spremenjenega zakona pomembnega zapornika na Dobu. Ja, fino, Bavčar. Leta 1997 je bil obsojen Grubelić, ki je 20 let nosil zdravniška potrdila od istega zdravnika, tako da je zastaralo pa ni šel v zapor. Tu se na tak način nima smisla hvaliti.

Interpelacijo bomo podprli, ker je to pač v korist državljanov Slovenije, ker je to v korist te države in nič drugače. Je pa treba za zaključek reči, da se res nima smisla ukvarjati za teh nekaj mesecev s takimi stvarmi. V nadaljevanju bom pa še sam kaj prispeval, ker sem eden od zadnjih razpravljavcev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Jurša bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala, predsednik. Lep pozdrav ministrskemu zboru, ministru Klemenčiču, seveda tudi vam, spoštovani kolegice in kolegi!

Mislím, da je prav, da za začetek povem, ker je predhodnik kar okrcal svoje predhodnike, kako nastaja v Poslanski skupini Desus stališče poslanske skupine. Tisti, ki je zadolžen, da bo to stališče tudi prebral, pripravi teze oziroma usmeritve, potem se pripravi pisni osnutek. Na osnovi pisnega osnutka lahko dajo vsi poslanci in poslanke tudi pripombe ter na osnovi teh pripomb se potem oblikuje stališče. In mislim, da je prav, da tisti, ki stopi pred governico, pred poslanke in poslance, to stališče tudi dobesedno prebere ali dobesedno pove. Kako pa nastajajo stališča v drugih poslanskih skupinah, s tem se pa jaz ne bom ukvarjal. Seveda tudi ne želim polemizirati z drugimi poslanskimi skupinami oziroma poslanci posamezniki. Je pa prav, da eno stvar vseeno povem. Spoštujem kolega Gorenaka, nekaj je pa vseeno pozabil, ko je krcal in kazal na plačilne liste in odrezke od pokojnin, in sicer da smo tudi v neki vladi, minister je bil Andrej Vizjak, za 0,1 % dvigovali pokojnine. Ne smemo zadev iz časa debelih krav primerjati s časom, ko so bile krave povsem suhe. In zakaj so bile povsem suhe, je zdaj zelo težko diskutirati. Zakon za uravnoteženje javnih financ, ki smo ga tudi mi skupaj z vami sprejeli, je naredil kar nekaj zadev, ki niso bile dobre, nekaj pa je bilo tudi dobrih in nekaj se jih celo še dandanes uporablja.

Interpelacija ministra Klemenčiča se je napovedovala že zelo dolgo nazaj, saj vsi poznamo ljubezen med Klemenčičem in

Slovensko demokratsko stranko. In ta ljubezen ima relativno zelo dolgo brado. Začelo se je v prvi Pahorjevi vladi, kjer je bil mag. Klemenčič državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve. Svoj vrhunec pa je dosegla leta 2013, ko je zaradi poročila protikorupcijske komisije o premoženjskem stanju Janeza Janše, ki jo je takrat vodil aktualni minister, padla druga Janševa vlada. Veliko kasneje je na Vrhovnem sodišču padlo tudi to poročilo, saj se je izkazalo, da je imela Klemenčičeva komisija, tu mislim na KPK, slabo zakonsko podlago. In ta slaba zakonska podlaga se še vedno ni spremenila, čeprav je kasneje celoten senat KPK odstopil. / oglašanje iz dvorane/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Jaz bi lepo prosil kolege iz Slovenske demokratske stranke, večina je mimo poslušala gospoda Gorenaka, zato zdaj ni razloga, da ne bi gospoda Jurše enako vsi skupaj. Lepo prosim!

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Poročila KPK na višji organih padajo, Goran Klemenčič pa je danes minister za pravosodje. Torej ima v rokah škarje in platno, zgodi pa se dejansko nič. Na tej točki moramo biti tudi mi kritični do ministra. Vse do obisti pozna težave KPK in vsi vemo, da je prav korupcija še vedno rakrana slovenske družbe. Pa na njegovem mestu niso pripravili ustreznih zakonskih podlag. Škoda, to je bila zamujena priložnost te vlade.

Pa da ne bomo kritični, ministra za pravosodje seveda v naši stranki in v poslanski skupini podpiramo. Konec koncev je dober strokovnjak z mnogimi izkušnjami. V svojem mandatu je uspel zmanjšati sodne zaostanke, ki tudi po mnenju Sveta Evrope niso več sistemski problem. Da dobro delamo, priznava tudi Evropska komisija, saj posebnih priporočil Sloveniji na področju pravosodja ni več. Minister je s svojo ekipo pripravil kopico zakonov in podzakonskih aktov, zato spada med bolj dejavne v tej vladi, čeprav se mu je zalomilo pri Zakonu o kazenskem postopku, kjer minister tudi po mnenju nekaterih naših poslank in poslancev želi malo preveč; a te zagate na tej točki ne bomo ponovno odpirali. Morda bo ta zadeva odprta v razpravi. Čeprav cenimo ministrovo delo, pa smo prav zaradi njegovih referenc na nek način tudi malo razočarani. Morda je nivo, a v resnici smo pričakovali večje in bolj pogumne korake pri spreminjanju pravosodnega sistema, ki mu javnost enostavno ne zaupa več. In če ne zaupamo v pravno državo, če ljudje nimajo občutka in vere v to, da smo pred zakonom vsi enaki, nekaj ne štima, če se lahko izrazim po domače. Vemo, da si minister prizadeva; se pa hkrati zavedamo, da je povrnitev zaupanja dolgotrajni proces. Kot rečeno že v uvodu, ta interpelacija za nas ni veliko presenečenje, saj gre dejansko za skoraj osebne zadeve med Slovensko demokratsko stranko in ministrom Klemenčičem. V interpelaciji predlagatelji sicer navajajo različne

razloge, določene upravičeno, mnoge med njimi pa vsekakor privlečene za lase. Moramo pa vseeno povedati, da smo bili tudi sami skeptični do nekaterih predlaganih sprememb in še vedno vroči noveli Zakona o kazenskem postopku; a zaradi enega primera ne moremo celotnega dela ministra oceniti negativno. Potemtakem bi morali kakšno drugo interpelacijo bistveno prej podpreti.

V Poslanski skupini Desus smo prepričani, da je minister Klemenčič v zadnjih treh letih opravil relativno dobro delo na področju pravosodja. Vsekakor mu ne moremo očitati nedela, v luči vsaj poizkusov v pravo smer za prepotrebne spremembe v pravosodju. Seveda pa ne moremo mimo opažanja, kako trmoglav zna minister kdaj pa kdaj biti. Drugače povedano, dejanja z glavo skozi zid mu pogosto ne gredo v prid, ampak grozil pa nam res ni. Kljub temu je ministru za pravosodje uspelo izboljšati stanje v pravosodju, kar – roko na srce – ni uspelo še nobenemu ministru pred njim. Seveda pa v Poslanski skupini Desus ne moremo mimo dejstva, da želijo predlagatelji tudi s tokratno interpelacijo destabilizirati koalicijo in pritegniti malo dodatne pozornosti, kar pa je seveda njihova pravica. Želimo pa si, da bi v tej skoraj trinajsturni razpravi vsi skupaj prišli do rešitev za bolj konkretno pravosodje na način, da bo to občutil povprečen državljan pa tudi gospodarstvo. Da torej ne bo šlo zgolj za osebno obračunavanje med predlagatelji iz Slovenske demokratske stranke ter trenutnim ministrom za pravosodje.

Kot že rečeno, interpelacije proti mag. Goranu Klemenčiču ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani minister z ekipo, spoštovani kolegice in kolegi! Lepo pozdravljeni še v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov na redni mesečni interpelaciji proti komurkoli, ki je že pač na vrsti.

Interpelacija je spisana po znanem modelu, uvodna zgodovinska diskreditacija pod točko 1 in pod točko 2 – selektivna in namenoma neobjektivna ocena dela vlade in kateregakoli že ministra. Spoštovani podpredsednik, dovolite mi, da uvodoma najprej ugotovim, da je ta interpelacija, kot še katera druga izpod peresa Slovenske demokratske stranke, vsaj deloma neskladna s poslovnikom in bi lahko bila vsaj deloma razumljena kot nedopustna. Nanaša se namreč na obdobje, ki ni predmet ministrovanja gospoda Klemenčiča, ki ni predmet obdobja dela te vlade. Ker ne teoretično ne praktično v prostoru in času na tak način ne moremo prehajati, mi dovolite, da se

sam osredotočim na poslovniško dopusten del interpelacije, to je na delo resornega ministra, in vsaj na tak način prispevam k temu, da ne degradiramo do popolnosti instrumenta interpelacije, ki je legitimen in ustrezen instrument, ki ga v parlamentarni demokraciji opozicija mora imeti zato, da lahko nadzira delo vlade in opravlja svojo temeljno demokratično poslanstvo.

Danes torej obravnavamo interpelacijo o delu in odgovornosti, to je dejstvo, enega bolj kontroverznih ministrov te vlade; hkrati pa tudi enega bolj učinkovitih in odločnih ministrov te vlade. Nikakor se ne moremo znebiti občutka, da je v jedru ali srčiki te interpelacije – pa ne zgolj pri predlagatelju, ampak pri marsikom, ki to interpelacijo podpira – iskrena želja, da se v tej državi nič ne spremeni, da vse ostane isto in da se namenoma spregleda vse, kar je bilo narejeno dobrega. In da se z metanjem polen pod noge prepreči zaključna faza ene najboljše reform pravosodja, ki jo skupaj s svojo ekipo in koalicijsko podporo v zadnjih treh letih izvedel mag. Goran Klemenčič. Povedano drugače in bolj po domače – marsikomu, se zdi, v tej družbi je v interesu, da ne pride do bolj učinkovitega pregona najzahtevnejših oblik kaznivih dejanj, marsikomu se morda celo zdi prikladno in samoumevno, da se s pomočjo postopkovnih manevrov nedvigovanja pošte ali drugih nelegitimnih izgovorov preprečuje doseganje pravice in zagotavljanje pravičnosti, kar je temeljna naloga države, tudi naše Republike Slovenije.

Seveda delo ministra ni boj z mlino na veter, je pa boj z močnimi interesi. In kadar želi država odločno po pravu in pravično zagotavljati najvišje standarde, še posebej v pravosodju, se vsem tistim, za katere to pomeni, da se bo njihovo delo v senci zakona spremenilo in otežilo, zdi, da morajo poseči po vseh instrumentih, da to preprečijo. Kot že rečeno, minister Klemenčič je eden tistih, ki se je zahtevne naloge reforme pravosodja lotil zelo odločno. V zadnjih treh letih mandata je bilo tako spremenjenih 26, od teh nekaj izjemno zahtevnih, zakonov s področja pravosodja. Nekaj jih je še vedno v predalu, tudi v koalicijskih usklajevanjih. Morda bi ob več volje – in tu leti kritika na vse nas – danes lahko govorili tudi o 27, 28 ali 29 zakonih s področja pravosodja. Denimo o zakonu o sistemskih preiskavah, o zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije ali pa o zakonu o kazenskem postopku. Pa je takšno ali drugačno politično preigravanje odločilo, da še vedno čakajo na svojo končno usodo bodisi na vladi bodisi v tem zboru. Ker je 26 področnih zakonov izjemno široko področje in ker bo priložnosti za razpravo tudi v naslednjih dvanajstih urah še veliko, mi dovolite, da se osredotočim samo na tiste najpomembnejše dosežke ministrovanja gospoda Klemenčiča. Novela Kazenskega zakonika, kjer se odločno stopa na stran pravne države tudi s tem, da se zaščiti najšibkejši, pa naj gre za vprašanje

trgovine z ljudmi, prisilnih zakonskih zvez, kriminalizacije dela proti temeljnim načelom socialne države in delovnopravne zakonodaje. Neplačevanje prispevkov zaposlenim je seveda nekaj, kar bi moralo biti v naši državi uveljavljeno že mnogo prej, pa ni bilo. Sedaj je. Zakon o kolektivnih tožbah, ki predstavlja enega najsodobnejših in logičnih nadgradenj obstoječega sistema in omogoča, da se lahko šibkejši skupaj povežejo nasproti velikim in močnim, daje orodje enakopravnosti in zaščite, ki ga do sedaj nismo poznali. Bistveno izboljšuje standard pravne zaščite naših državljanek in državljanov nasproti bodisi kapitalu bodisi državi.

Zakon o pravnem postopku; ena temeljnih zgodb o tem, kako je mogoče povečati učinkovitost dela sodišč. Čeprav je bilo priložnosti več kot dovolj tudi v preteklih mandatih, je bila šele sedaj izkazana strokovna in tudi politična volja, da se denimo jasno pove, da je treba ukiniti dovoljene revizije in da mora Vrhovno sodišče Republike Slovenije dejansko biti tudi najvišje sodišče, ne pa sodišče, ki se ukvarja s trivialnimi zadevami, in sodišče, ki mora kot po tekočem traku obravnavati zadeve, za katere bi v resnici morala biti pristojna in o njih dokončno odločati nižja sodišča. Tudi to je del zagotavljanja učinkovitosti, da bo naše vrhovno sodišče v prihodnje res tisto, ki bo skozi svoje precedenčne odločitve lahko uveljavljalo načela, ki jih določa Ustava. Zakon o državnem odvetništvu. In tukaj verjamem, da je minister naredil korak nasproti interesom predlagatelja, ker odpravlja enega zadnjih reliktoev socialistične države in v pomembnem delu posodablja ter uveljavlja nove mehanizme zagovarjanja javnega interesa. Državno pravobranilstvo je bilo nekaj, kjer v sodobnem svetu soočanja z odločanjem na ravni meddržavnih sodišč, znotraj meddržavnih, nadvladnih organizacij Slovenija potrebuje močno zastopstvo. In državno pravobranilstvo v svoji socialistični strukturi ni moglo več naslavljati vseh ključnih vprašanj prihodnosti, predvsem pa ni zmoglo in moglo več učinkovito zagovarjati javnega interesa ljudi in tudi države. In tudi na tem področju kljub številnim pridržkom, številnim poskusom, da do celovite reforme tudi v imenu zaščite lastnih funkcionskih interesov nekaterih ne bi prišlo, je minister s svojo odločnostjo pokazal, da tam, kjer je volja, je pot. In pot do konkretne reforme je bila tudi politična.

Če mi dovolite, veliko je bilo vprašanj, zakaj je lahko v tej državi nekdo podvržen izvršbi ali prodaji njegovega premoženja, nepremičnine za trivialne zneske. To je ena od najtežjih krivic, s katero so soočeni naši državljanke in državljanji. Minister, ki je danes interpeliran, je pripravil zakon, ki je v proceduri in na vaših klopeh, da to krivico odpravimo ali jo vsaj omejimo v največji možni meri, ker je skupaj s koalicijo slišal in videl to stisko ljudi. Zakon o probaciji; možnost, da ljudi, ki so storili kazniva dejanja, v družbo tudi reintegriramo, da jim

omogočimo človeško vrnitev in preprečimo, da bi znova storili kazniva dejanja, zato ker bi sistem v svoji zgolj kaznovalni naravnosti izvrševal svojo funkcijo na način, da bi jih v krogu socialne izključenosti silil v nenehno ponavljanje svojih dejanj in ujetosti v krog zločina. Pomemben moment in pomembna metoda, ki pomembno posodablja slovensko pravosodje ter ga dela bolj pravičnega, bolj s človeškim obrazom. Vse to so tematike, ki jih je minister kljub številnim zelo kontroverznim razpravam znotraj stroke dal na mizo. Mnogi pred njim tega poguma niso imeli. In zato mi dovolite, da zaključim s hipotezo, da v resnici današnje glasovanje proti interpelaciji niti ni bistven izkaz podpore ministru Klemenčiču. Najbolj bistven izkaz podpore spremembam in nujnosti povečanja učinkovitosti delovanja pravosodja z namenom zagotavljanja ustavno zagotovljene pravičnosti se bo pokazal bodisi s ponovno podporo ministrov na vladi Zakonu o kazenskem postopku bodisi pa z našimi poslanskimi podpisi taistemu zakonu, ki pomeni pomemben korak naprej k pregonu najhujših oblik kriminala. Seveda potem, ko je bil zakon očiščen tistega, kar je bilo po mojem osebnem mnenju namenjeno preprečitvi in predstavlja eno od številnih polen, ki jih je bil minister tako in drugače deležen ravno zaradi tega, ker se mnogi v tej državi bojijo odločnih korakov in odločnih ljudi.

Socialni demokrati si želimo pravično in odločno državo, zato bomo nasprotovali tej interpelaciji. Srečno!

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanski demokratov.

Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani podpredsednik, spoštovani minister, spoštovani kolegice in kolegi!

Položaj ministra je ena najodgovornejših funkcij v državi. Posameznik, ki zaseda tako visoko funkcijo, mora biti oseba z absolutno osebnostjo in moralno integriteto. O tem najbrž ni nobenega dvoma. V državah z razvito demokracijo je to popolnoma samoumevno. In brž ko se pojavi nek sum – želim poudariti, samo sum – o določeni nepravilnosti – in tudi to poudarjam, samo nepravilnosti, ne nezakonnosti, ki bi jo zagrešil kak funkcionar pred ali med opravljanjem funkcije –, sledi nemudoma odstop s funkcije. To je praksa v državah Evropske unije, ki imajo zrelo demokracijo. Pri nas temu ni tako. V naši državi imamo še vedno težave s prevzemanjem odgovornosti funkcionarjev, ne le objektivne, pač pa tudi subjektivne odgovornosti. Pri tem mislim na vse funkcije na vseh nivojih. Če pa govorimo o funkciji ministra kot osebi z integriteto, ob vseh dejstvih, ki bodo danes izpostavljena, vidimo, da gospod Klemenčič ne dosega ugleda, ki pritiče takšni osebi. Integriteta je celovitost, skladnost,

pristnost, poštenost in verodostojnost. Oseba z integriteto je oseba, ki govori, kar misli, in dela to, kar govori. Njena dejanja so skladna z moralnimi normami in veljavnim pravnim redom. Ali je minister mag. Goran Klemenčič oseba z integriteto? Ali res dela to, kar govori? Predlagam, da si na to vprašanje odgovori kar minister sam. Če pa pogledamo konkretne očitke predlagane interpelacije, lahko rečemo, da imajo ti očitki podlago v pisnih in javno dostopnih gradivih. Vsekakor terjajo jasne in nedvoumne odgovore ter pojasnila.

V Novi Sloveniji ugotavljamo, da minister za pravosodje v svojem odgovoru na interpelacijo ne podaja prepričljivih odgovorov. Kot prvo; v času, ko je bil minister še predsednik KPK, nanj pada velika senca dvoma, ko na vso moč zagotavlja, da je v zvezi s sumom pranja denarja v NLB postopal profesionalno in strokovno, celo nadstandardno. Temu res ne moremo pritrditi, saj je dokument, ki je nakazoval na sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja, zelo potihem predal policiji, NPU. Res je, da sporazum med KPK, Ministrstvom za notranje zadeve in policijo o sodelovanju na področju preprečevanja korupcije, sklenjen junija 2010, izrecno ne določa obličnosti; vendar pa napotuje na Zakon o kazenskem postopku. Odstopiti zadeve pač ne pomeni le predajo dokumentov uslužbencu NPU, pomeni pa izgubo dokazane vrednosti v nadaljnji preiskavi. Povsem enako je gospod Klemenčič ravnal v primeru, ko je bil pozvan k predložitvi dokumentacije parlamentarni preiskovalni komisiji v zvezi s preiskovanjem bančne luknje. Kljub nesporni zakonski podlagi za predložitev te dokumentacije, to je 13. in 14. člen Zakona o parlamentarni preiskavi, je predsednik KPK odklonil izročitev zahtevane dokumentacije. Njegovi argumenti za tako odločitev, in sicer da je dokumentacijo predal policiji in tožilstvu, da gre le za bančne podatke, bančne tajnosti ter da gre za zaščito prijaviteljev, so bili zelo blede. Prepričani smo, da je bil mag. Klemenčič kot predsednik KPK na podlagi samega zakona dolžan poskrbeti, da se izroči vsa dokumentacija v zvezi z bančnim kriminalom, drugimi kršitvami bančne zakonodaje in kršitvami določil Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije. Če bi namreč gospod Klemenčič ravnal tako, kot bi moral, bi se tudi ugotavljanje nepravilnosti in nezakonitosti pri dodeljevanju spornih bančnih kreditov v državnih bankah odvijalo bistveno hitreje.

V Novi Sloveniji smo prepričani, da bi se o tem, ali je bila odklonitev izročitve dokumentacije parlamentarni preiskovalni komisiji pravilna in zakonita, ali pa je bilo to njegovo ravnanje usmerjeno v zaščito tistih, ki so v naših sistemskih bankah navrtali bančno luknjo, morala izreči Komisija za preprečevanje korupcije. Ko drugo; velika črna lisa je na področju pravosodja tudi zaradi nerealiziranja pravosodne reforme, ki naj bi bila po besedah ministra celovita in korenita; pa vendar lahko

trdimo, da gre le za površinske popravke posameznih zakonov in podzakonskih aktov, ki še zdaleč ne pomenijo bistvenih in nujno potrebnih sprememb v pravosodju. Podatek iz letošnjega aprila, da Slovenija še vedno ostaja čisto zadaj na lestvici neodvisnosti sodstva, pove vse. Kako tudi ne, če pogledamo samo prepletenost v postopkih imenovanja sodnikov. Od Sodnega sveta najprej, njegovo določanje mora biti transparentno in dostopno javnosti, njegove odločitve morajo biti jasno in podrobno obrazložene. Vsak član Sodnega sveta mora nositi polno odgovornost za vsak glas v vsaki konkretni zadevi. Pa jo res?! Poglejmo le sestavo Sodnega sveta, ki Državnemu zboru predlaga imenovanje sodnikov. Večino imajo sodniki. Sodniki preko svoje predlagateljske funkcije v Sodnem svetu dejansko imenujejo sami sebe, če upoštevamo dejstvo, da Državni zbor imenuje sodnike zgolj formalno.

Prav je, da sodniki lahko odločajo neodvisno od vsakokratne aktualne oblasti, vendar pa ta neodvisnost ne sme pomeniti njihove nedotakljivosti. Ravno zato je pomemben nadzor nad opravljanjem njihovega dela. Nadzor bi moral po našem mnenju vključevati spremljanje časovnega poteka postopkov in upoštevanje nizkega odstotka sodb, ki padejo na višji stopnji. Iz tega razloga bi morali uvesti daljšo preizkusno dobo za sodnike, preden bi jih imenovali za trajni mandat, in uvesti učinkovit sistem njihovega napredovanja, in sicer da bi napredovali le najboljši in najučinkovitejši. Zdaj namreč napreduje kar 96 % sodnikov. Če sodimo po tem, bi morale naše sodstvo odlično delovati – brez zaostankov, krivičnih sodb in zastaranj ter založenih oporok. V Novi Sloveniji smo predlagali več predlogov sprememb in dopolnitev zakonov na področju pravosodja, ki bi pripomogli k saniranju sedanjega stanja. Zakon o sodiščih, s katerimi smo predlagali uvedbo specializiranih oddelkov za bančno kriminaliteto pri okrožnih sodiščih, kar zagotavlja, da bodo dejanja znotraj postopkov preiskave in sojenja v zadevah bančnega kriminala opravile pristojne osebe, ki so za to najbolj kvalificirane. Predlog smo vložili dvakrat, obakrat žal neuspešno. Dvakrat smo predlagali tudi novelo Zakona o državnem tožilstvu, s katero smo predvidevali povišanje minimalnega števila državnih tožilcev na Specializiranem državnem tožilstvu iz 10 na 20 ter predlagali ustanovitev oddelka za pregon bančnega kriminala. Zahtevali smo avtentično razlago četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku. Na tem mestu ne bom ponavljala, kako je bilo edino Zoranu Jankoviču omogočeno, da je v njegovem primeru, ampak le v njegovem primeru veljala spremenjena sodna praksa in so bili prikriti preiskovalni ukrepi po dveh letih uničeni.

Za vse navedeno brez dvoma nosi odgovornost prvi za to – minister za pravosodje. Kot nosilec ene najvišjih funkcij bi moral vedeti,

kaj pomeni prevzeti odgovornost. Če tega ne zmore, kako lahko to zahteva od drugih?! Ob nizkem nivoju politične kulture pri nas to pomeni, da javni funkcionarji na najvišjih javnih funkcijah ne odgovarjajo za svoje delo ne subjektivno, ne objektivno, ne kazensko, ne materialno. Odstopa javnih funkcionarjev zaradi objektivne odgovornosti v Sloveniji sploh ne poznamo. Za napake in celo za ugotovljeno nezakonito delo ne odgovarjajo. Tudi v zakonodaji ni nobenih mehanizmov, ki bi predpisovali avtomatske posledice takega ravnanja. In prav to dejstvo, torej pomanjkanje odgovornosti, je po našem mnenju glavni vzrok za stanje v naši družbi. Zakaj, spoštovani gospod Klemenčič, niste v času svojega mandata poskrbeli za visoko strokovno, etično in pravno odgovorno delovanje vseh konstitutivnih delov pravosodja? To je nujno potrebno za učinkovito delovanje pravosodja. Tako je zapisano tudi v koalicijskem sporazumu in to bi državljani v prvi vrsti pričakovali od funkcije pravosodnega ministra.

V Novi Sloveniji bomo interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. Matej T. Vatovec, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Najlepša hvala, podpredsednik. Lep pozdrav vsem!

Ko smo že večkrat preko raznih priporočil na nek način obravnavali mini interpelacijo zoper ministra Klemenčiča, je bilo samo še vprašanje časa, kdaj bo nastopilo tisto veliko dejanje, da bo Slovenska demokratska stranka pripravila tudi tisto pravo stvar. In vse kaže na to, da jo je prihranila za veliki finale kot uvod v kampanjo za državnozbornske volitve. Do volitev je sicer še pol leta, ampak če upoštevamo zraven tega še dejstvo, da se je minister ogrel za neko drugo funkcijo, ki bi jo utegnil nastopiti že v začetku prihodnjega leta, je jasno, da je interpelacija zgolj trinajsturno izživiljanje v lastne piar namene, kot smo pač že navajeni. To ne pomeni, da v Levici branimo ministra, daleč od tega; tudi ne pomeni, da se strinjamo z njegovo politiko. To potrjujejo tudi dejstva, da je v svojem mandatu pripravil bore malo predlogov, ki so nas prepričali, in posledično tudi takih, ki bi jih lahko sploh podprli. Večkrat smo že povedali, za kakšno politiko na področju pravosodja se zavzemamo v Levici. Osnovni postulat bi moral biti, da bi bila pravna država dostopna prav vsem. Občutek, da obstajata dve pravni državi, kot večkrat ponavljamo, ena za bogate in druga za revne, na žalost postaja vse bolj dejstvo kot samo občutek. In da se načelo, da je Slovenija pravna in socialna država, vedno bolj spreminja v nekakšno prazno obljubo, ta občutek ima vedno več ljudi. Mnenje se vedno bolj krepi, kar se tega

tiče. Da materialno šibkejši veliko težje ubranijo svoje pravice kot recimo bogati, pa lahko preprosto ugotovite z vsakdanjim prebiranjem dnevnega časopisja, teh primerov je na tone, če tako rečem.

Na eni strani davčni dolžniki skrivajo premoženje v davčnih oazah in se, milo rečeno, dobesedno delajo norca iz te države, iz vseh ostalih državljanov in državljanov; na drugi strani pa ravno ti, ki so na robu družbe, recimo zaradi 124 evrov dolga pristanejo pred tem, da jim za ta dolg prodajo hišo in ob tem tudi deložirajo celotno družino. Na eni strani smo videli situacije, ko ti lahko podelijo državljanstvo, čeprav še nikoli nisi stopil na ozemlje Slovenije; na drugi strani pa imamo situacije, kjer že dve leti živiš v Sloveniji, medtem ko se izgubljaš v birokratskih mlinih, si poiščeš službo, se naučiš slovenskega jezika, se tako rekoč zelo uspešno vključiš v družbo, pa te kljub temu hoče država deportirati. In ravno v tem primeru je delna odgovornost tudi ministra, od katerega bi – predvsem kot kandidata za komisarja za človekove pravice – pričakovali, da bo prvi, ki bo udaril po mizi, prvi, ki bo rekel, da je to nedopustno. Ampak kaj je storil minister Klemenčič? Bil je tiho. Tiho je bil tudi ob sprejemanju vseh predlogov za povečevanje represije, ki jih predlaga ministrica za notranje zadeve – ob postavljanju žice na meji, ob zaostrovanju že tako ostre azilne zakonodaje, omogočanju prekomernih posegov v zasebnost in uvajanju tehničnih sredstev za masovni nadzor prebivalcev. To so vsi primeri, kjer je minister bil tiho.

Je pa po drugi strani na veliko govoril o reformah, o sistemskih preiskavah vseh nasedlih, prenapihnenih in roparskih projektov, ki so se dopustili. Za vse te projekte, od TEŠ 6 do bančne luknje, naj bi se zagotovila sistemska preiskava. Poiskalo naj bi se krivce in odgovorne zanje. Namesto odgovornih za oškodovanje smo dobili zakon, ki je tako slab, da že več kot dve leti stoji v predalu in se nanj nabira prah. Je pa na drugi strani pripravil reformo kazenskega postopka. Takšno, ki je na noge dvignila praktično celotno stroko in tudi javnost; takšno, ki je želela skrajšanje postopkov doseči na škodo materialno šibkejših; takšno, ki bi kazenski postopek približala ali pa spremenila v inkvizitorni postopek. Kljub številnim opozorilom in pozivom, da naj se iz predloga črta sporne določbe ter sprejme tiste spremembe, nekatere so bile pozitivne in več kot potrebne, je trmasto vztrajal do konca. Posledica tega je bila, da je zakon padel v celoti, čeprav temu ne bi bilo treba biti tako. Veliko je bilo govora tudi o nujno potrebnih spremembah Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije. Komisija praktično ne deluje. Raje kot s preprečevanjem korupcije se ukvarja s sama sabo ter z notranjimi razprtijam. In tudi tukaj se v tem mandatu ni spremenilo nič. Stanje je nevzdržno, največ koristi od tega pa imajo na koncu tisti, na katere se očitki tovrstnih komisij po navadi nanašajo. Postavlja se torej

vprašanje, ali se takšno nevzdržno stanje ohranja namenoma oziroma nekemu očitno to paše.

Iz vsega povedanega jasno izhaja, da v Levici do ministrovega dela ne gojimo nikakršnih afinitet. Vsekakor smo od njega pričakovali več. Pa ne v smislu drastičnih sprememb ali pa reform, ampak v smislu tistih sprememb, ki so bile nujne ali so še vedno nujne. Rešitve, ki bi zagotovile obstoj le ene pravne države; rešitve, ki bi vsem zagotavljale enakopravno obravnavo, ki bi vsem zagotavljale enako pravno varstvo in tudi dostop do sodišč, ki bi omogočale, da imajo vsi enake možnosti pri zaščiti svojih pravic. Nekaj takšnih rešitev smo sicer tudi predlagali v Levici, na primer rešitve, ki bi preprečile oškodovanje delavcev v stečajnih postopkih, rešitve, ki bi materialno šibkejšim omogočile lažji dostop do brezplačne pravne pomoči. Rešitve, ki bi omogočale učinkovito kolektivno varstvo v primerih, ko pravice krši država; in rešitve, ki ne bi dopuščale deložacije zaradi bagatelnih dolgov. Nobena od omenjenih rešitev ni prejela podpore v Državnem zboru, niti s strani ministrstva. Pri predlaganih rešitvah glede preprečevanja deložacij smo na primer od ministra tudi dobili zagotovilo, da bo predloge upošteval pri pripravi ustreznega zakona. Sedaj, ko smo ta zakon dejansko tudi videli, pa ponovno ugotavljamo, da se je minister raje kot na stran ljudi postavil na stran kapitala. Država bo tako še naprej v prvi vrsti ščitila upnike; usodo dolžnikov, ki jim recimo grozi deložacija, pa bo prepustila dobri volji humanitarnih in nevladnih organizacij.

Kot rečeno, politika ministra Klemenčiča nima veliko skupnega s politiko, ki jo zagovarjamo v Levici. A interpelacija tako blizu parlamentarnih volitev in dva meseca pred morebitnim ministrovim odhodom na neko drugo funkcijo ne bo prinesla nobene spremembe. Tega se najverjetneje zavedajo tudi v Slovenski demokratični stranki. Motivi za interpelacijo niso skrb za pravno državo, to je najbrž čisto vsem jasno. Kot v vseh podobnih primerih do sedaj tudi tokrat ne gre brez Patrie, ne gre brez Masleše in ne gre seveda brez Ivana Janeza Janše. Dragi predlagatelji, če vam je res mar za pravno državo, če tako radi na ves glas kričite, da imamo krivosodje, ne pa pravosodja, če si res želite zvišanja standardov in več pravne države, potem je prva stvar, ki jo lahko naredite, ta, da poskrbite, da se bo vaš predsednik udeleževal glavnih obravnjav, na katere je vabljen. Poskrbite, da bo prevzemal sodne pošiljke, mu mogoče pomagajte pojasniti, od kod mu denar, mu mogoče kupite večji poštni nabiralnik. Nekaj lahko naredite. Če vam je v interesu, da je zaupanje državljanov in državljanov v pravno državo na visoki ravni, jo neahajte podkopavati. Bodite primer dobre prakse in začnite to pravno državo sami spoštovati. Motiv za predloge Slovenske demokratične stranke ni skrb za pravno državo. Njihov motiv je vedno enak. Po eni strani

rehabilitacija obsojencev, predvsem enega, in vseh drugih, ki se dnevno srečujejo z aferami, sodnimi obravnavami, hišnimi preiskavami. Jasno je, da si nihče od njih na koncu ne želi, da bi bilo zaupanje v pravno državo na izredno visoki ravni. Verjamem, da to boli, kolega Gorenak, ampak boste poslušali do konca. Takrat bi bili krivi preprosto tisto, kar so, krivi. Danes pa imajo vsaj možnost, da se na vse pretege sklicujejo na katastrofalno stanje v sodstvu in na katastrofalno stanje v organih pregona, da niso krivi zaradi tega, ker so storili kaznivo dejanje, ampak zgolj zato, ker gre za nekakšen namišljen politični konstrukt, ker je sodstvo pristransko, ker krši človekove pravice in kar je še podobnega. Zato se ne udeležujejo sodnih obravnjav, ne prevzemajo odgovornosti, ne prevzemajo niti poštnih pošiljk. Lustracija, ki jo ves čas zagovarjajo, torej ni potrebna v sodstvu; če bi kaj morali lustrirati, so to stare politike. In Slovenska demokratična stranka je verjetno ena glavnih od teh. Najprej pa tiste posameznike, ki se že 25 let z enimi in istimi izgovori izmikajo sodnim oblastem.

Zaradi tega je ta interpelacija farsa in jo v Levici nikakor ne bomo podprli.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Bojan Dobovšek bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Minister je odgovoren za stanje v sodstvu. In kakšno je stanje? Videli smo nekaj statističnih podatkov, vendar je pomembno, kako jih gledamo. Zakaj so statistični podatki takšni? Ker je upadlo število zadev, ki prihajajo na sodišča. Zanimivo. Zaradi upada se je podaljšal čas reševanja in manj zadev je rešenih; hkrati pa je na višjih sodiščih več razveljavljenih zadev. Zaupanje in ugled sodstva sta s tem padla. Sodni svet je v tem času spremenil nekatera pravila. Ukinila se je norma, sprejela so se merila, vendar zanimivo; za merila, ki so sprejeta, se ne vodijo statistični podatki. Zato se sprašujemo, kako potem lahko ocenjujemo delo sodnika, če se statistični podatki za merila, ki so sprejeta, ne vodijo v celoti. Kakšno je arbitrarno odločanje? Ustavno sodišče je večkrat dejalo v zadnjem času, da so sodbe višjih sodišč in Vrhovnega sodišča arbitrarne, kar je alarm. Arbitrarne je potem tudi odločanje o napredovanju in imenovanju sodnikov, na kar je bilo večkrat opozorjeno na Mandatno-voliilni komisiji. To je prvi segment. Kje je potem glede na obljube odgovornost predstojnikov? Tisti, ki vodi sodišče, je odgovoren za konflikte interesov, konkurenčno klavzulo, uhajanje podatkov, na primer kako v zadnjem času uhajajo podatki. Za Agrokor so bili podatki prej v javnosti, pri ministrih, kot pa je bila izrečena sodba. In kaj sodniki delajo poleg svojega dela? To močno vpliva na ugled. Vse skupaj kaže na to, da se uvaja penalni

populizem namesto doktrine varovanja človekovih pravic. Ustavno sodišče je vse bolj obremenjeno, opozarja na napake; vendar je tarča kritik.

Če grem na tisti drugi segment, delo v Komisiji za preprečevanje korupcije. Nejasno je, kako in na kakšen način se je postopalo v zvezi z domnevnim pranjem denarja. Bistvo delovanja državnih organov je v pisnosti in sledljivosti. Tega očitno ni bilo. Seveda pa je delo Komisije za preprečevanje korupcije, da pritiska na organe, ki odkrivajo tovrstne malverzacije, kaj so naredili, v kakšnem roku in zakaj zadeve niso potekale. Če grem naprej. Delo Komisije za preprečevanje korupcije je preventivno; v času mandata ministra je postalo represivno, zato tudi razveljavljene zadeve do Ustavnega sodišča. In če se ozrem še na to, kako delaš kot tisti, ki si v Komisiji za preprečevanje korupcije, tudi če ni predpisa ali pa če iščeš nek predpis, da ne bi razkril svojega premoženja. Če si prvi v državi, vodiš preventivno komisijo, potem sam, brez da je kjerkoli napisano, razkriješ svoje premoženje in tudi premoženje drugih, če javnost to zahteva. In zadnji segment, zakonodaja, priprava zakonov, kar je bilo večkrat omenjeno. Sprejelo se je cel kup zakonov. Eno so zakoni, ki niso izvršljivi, drugo pa zakoni, ki deklaratorno naj bi obljubljali več pravic, pa to ni, in seveda zakoni, ki gredo v nasprotje s človekovimi pravicami v ZKP. Za prejšnji primer, zakon, ki ni izvršljiv, Zakon o pravnem postopku. Vse to je pripeljalo do penalnega populizma, ki je v nasprotju s človekovimi pravicami in povsem drugo doktrino; in to se kaže v ugledu in zaupanju do sodišč.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev bomo glasovali v skladu z Ustavo in po svoji vesti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi razprava poslank in poslancev o interpelaciji.

Kot prvi dobi besedo predstavnik predlagatelja mag. Branko Grims.

Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Izjemoma bom začel pri eni od razprav, in sicer spoštovanega kolega iz Združene levice, kako oni, torej kako Levičarji razumejo pravno državo, smo lahko prebrali včeraj v napovedih, pazite, da če bo ministrica spoštovala pravnomočno sodno odločbo in pravnomočno končan upravni postopek ministrstva in ga uresničila, bodo oni proti ministrici za notranje zadeve vložili interpelacijo in pričakujejo sodelovanje svojih tovarišev iz SD. »Fenomenalno«. To se pravi, če bo spoštovano edino načelo pravne države, če bi uresničen 2. člen Ustave, ki pravi, da je Slovenija socialna in pravna država, pravna država pa je takrat, ko se pravnomočne sodne in upravne odločbe uresničijo v razumnem roku, potem bodo oni

vložili interpelacijo. Kratek aplavz. To je pa res levičarsko razumevanje prava in pravne države, za tiste ki so »naš člouk«, kot je rekel gospod Dolanc, pravo ne velja, za tiste, če oni odločijo, se delajo usluge, se delajo izjeme, upravni postopki, ki so pravnomočno končani, ne veljajo, se obrne telefon, se naredi za enega tovariša vse. Pri tem seveda računajo na kolege iz SD, ki so mimogrede vladna stranka. Dejstvo, da so Levičarji in SD, ZL in SD, zdajle delali z roko v roki, ko je šlo za ilegalca Sirca, lepo jasno pokaže, da SD niso prav nič manj skrajni od Združene Levice in obratno, da seveda Združena Levica ni prav nič drugačna kot vladni SD. Gliha vkup štriha, saj to je star pregovor. Po domače rečeno, Židan je bil v Vladi zato, da bi pravno zaščitil kraški teran, je pa protipravno zaščitil ...

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Grims, ne vem, kaj ima to zveze z interpelacijo, z vsem dolžnim spoštovanjem.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Poglejte, prej je o tem govoril kolega iz Združene levice, in če nekdo prosi, jaz rad človeku naredim uslugo, da dobi, kar si zasluži, tako da bi vljudno prosil, da za vse veljajo enaka merila vsaj v tem prostoru, gospod predsedujoči.

Zdaj pa pojdemo na ministra. Ko je minister govoril, mislim, da si je vsa Slovenija oddahnila, res. So rekli, pogledite, minister za pravosodje, če bo že razrešen, bo pa vsaj odličen vrtnar, ker toliko, kolikor je rožic nasadil, to pa vsaka mu čast, v samo pol ure. Pojdemo k tisti največji, amorfofalus giganteum je latinski izraz za velikega kačnika po slovensko, mimogrede, to je tista smrdljiva velika roža. Kaj je rekel gospod Klemenčič? Izrecno je zatrdil, da zaradi tega, ker je bil predan dokument v neskladju s protokolom, citiram po spominu, »pa res ni mogla nastati kakršnakoli težava oziroma škoda oziroma postopek, da bi tekel kakorkoli drugače«. Veste, kdo ga je najbolj fino na laž postavil? Prav tisti, ki so takrat preiskavo vodili, kajti glavni preiskovalec je nekajkrat, o tem so že pisali mediji, izjavil, da če bi bil tisti dokument s strani KPK predan uradno, se pravi skladno s protokolom, v pravilni obliki, v originalu, tako kot se spodobi in kot bi v pravni državi moralo biti, potem bi bil osnova za nadaljevanje postopka. To je bilo nekajkrat poudarjeno. Enako, da je bila prav necelovitost informacij tudi dejstvo, da ta dokument ni bil predan po uradnem postopku in je potem kar izginil neznanu kam, pa tudi sicer danes lahko samo ugibamo, kaj je pravzaprav to bilo, ker se lahko zanašamo samo na opis tistih, ki so bili neposredno vpleteni, da je bil prav to razlog za neuspešen zaključek takratnih preiskav ali pa vsaj eden od ključnih razlogov za to, sledi tudi iz izjav ostalih, ki so bili neposredno udeleženi v preiskavi. To pa je problem, gospe in gospodje. Zaradi tega, veste, je bil ta protokol, ravno zato, da se ta okoliščina ne bi zgodila. In ta protokol je bil popolnoma po nepotrebnem –

danes lahko samo ugibamo o dejanskih interesih – povežen in stvari so potekale po neformalni poti. Minister še kar trdi, da »je bila to uradna pot,« citiram, kar je on rekel, in da »je bilo to ustrezno«.

Še enkrat povem, da je ta državni zbor, vključno z glasovi celotne vladajoče koalicije, potrdil poročilo, ga izrecno podprl z ugotovitvami, ki so javne. In ena od javnih ugotovitev pravi, da je bil dokument predan po neformalni poti in kasneje – še enkrat, da ne bom ponovno bral celote – da je bilo ravnanje KPK v nasprotju z veljavnim sporazumom med KPK, MNZ in Policijo z dne 1. 6. 2010 groba kršitev uradno določenega poslovanja uradnih institucij. To je ta parlament že ugotovil na osnovi verodostojnih dokumentov, na osnovi poročila, na osnovi vsega, kar smo preučili, na osnovi izjav, zaslišanj, vsega. To je bilo soglasno ugotovljeno, gospe in gospodje, danes minister tukaj trdi nekaj popolnoma nasprotnega. Zato ponovno preberem, kaj pravi zakon, kaj pomeni korupcija po definiciji: »Korupcija je vsaka kršitev dolžnega ravnanja uradnih in odgovornih oseb v javnem ali zasebnem sektorju,« in tako dalje in tako dalje. Zakaj se je tako ravnalo, kakšna korist se je pričakovala, neka politična, se je mislilo, da se bodo pridobile dodatne informacije, s tem bogvedi kaj storilo, ne vem. Ampak dejstvo je, da se ni ravnalo tako, kot nalaga protokol, ni se izvedel uradni postopek. Za to je odgovoren gospod minister, ki je pa javnost grobo zavajal s tem, da je rekel celo, da je bilo vse to storjeno, in še danes zavaja javnost o tej zgodbi. S tem krši tisto načelo, po katerem mora biti njegovo ravnanje skladno z integriteto in mora krepiti ugled funkcije, ki jo opravlja, ugled pravosodja kot celote in tudi ugled Vlade v celoti. On je danes tukaj utemeljil in dodatno okrepil naše razloge za interpelacijo s svojim lastnim ravnanjem.

Naslednja taka rožica, ki je res vredna omembe, je tale. Končal je z zadnjo poanto, da bo s svojo zelo sposobno ekipo, citiram, »delal do konca«. Hm, če danes ne bo izglasovana interpelacija ... Kako pa bo delal do konca, če ga je Vlada predlagala za evropskega komisarja za človekove pravice Sveta Evrope? Tu nekaj ne gre skupaj. Razen če se on zaveda, da za to funkcijo ni primeren pa že vnaprej ve, da tam nima šans, to je pa drugo, potem je pa taka obrazložitev razumljiva. Spomnil bi, da ko je šlo za ugotavljanje dejstev recimo v bančnem sistemu, so se postavili na stališče, ki ga citiram, to je sicer izjava gospoda Stareta na komisiji, ko so obravnavali te zadeve: »Določba 14. člena na ta način definira in iz tega razloga izhaja tudi po tej logiki, ne bom rekel neumestnost, da ni presoja sodišča, ampak ni primerna oblika oziroma način izvajanja pooblastila, ker s tem, da se nekomu nekaj zaseže, predpostavlja, da je pred tem potrebna preiskava, se, kot sem uvodoma rekel, nanaša v bistvu po tem zakonu o parlamentarni preiskavi na preiskovalce, priče in izvedence, nikakor ne na gospodarske družbe

in tako naprej, in zaradi tega tudi parlamentarna preiskava ne more načeloma zahtevati podatkov neposredno od neke deo, karkoli od pravne osebe, ampak samo od tistih, ki so naštete.« Kasneje je vse to postavilo v pravo luč Ustavno sodišče, ki je nedvoumno potrdilo, da ima preiskovalka pravico do vseh zahtevanih gradiv, in tudi dodatno utemeljilo, zakaj je tako načelo ob doslednem spoštovanju ustavnosti nujno treba spoštovati.

Na osnovi vsega tega je najbrž vsakomur jasno, da stvari tukaj ne držijo. Še bolj očitno je bilo pa to v tistem delu, ko se je gospod minister, ki je sicer izkazal, da je odličen telovadec z besedami, na daleč izognil tistim temam, ki mu niso odgovarjale. Tema o preiskavi v NLB in ravnanju takratne KPK, zaradi katere, mimogrede, se je on v tej temi znašel samo zato, ker je sam šel na tiskovno konferenco, saj drugače se nikoli s tem ne bi seznanili in nihče za to sploh ne bi vedel. Tako da če so za to kakšne posledice, jih lahko pripiše zgolj sam sebi. Po drugi strani pa je bila že na začetku in na koncu uvodnega dela poudarjena pravna šlamastika z uničevanjem dokazov glede suma korupcije, kot se je uradno reklo, oziroma po vsebini suma spolne zlorabe v, popularno rečeno, zadevi farmacevtka pri ljubljanskem županu Jankoviču. Tam je odpovedal celoten pravosodni sistem, gospe in gospodje. Na glavo se je obrnila dotedanja praksa, ki je bila pa že prej kršena, niso se spoštovali roki, ampak se je zanašalo na to, da se je že prej ta praksa kršila. Skratka, popoln kaos v sistemu brez pravega nadzora, rezultat je bilo pa to, da o nekem sumu kaznivega dejanja ne bo nikoli moglo odločati za to pristojno sodišče, ker pravosodje v najširšem pomenu besede svojega dela preprosto ni opravilo. Zakaj ga ni opravilo? Poznamo primer, ko je bil nekdo pri izdajanju tehničnih potrdil za avtomobile za menda sprejetih 200 ali 300 evrov obsojen na tri leta zopora. Drakonsko. Po drugi strani se nekomu hkrati uničijo taki dokazi, ki ga bremenijo za več kaznivih dejanj, ta možnost je vsaj obstajala, o tem bi moralo presojati sodišče, pa te možnosti ni imelo. Hkrati je pa še bolj zanimivo, da je bilo isti familiji oproščenih 16 milijonov.

In potem se postavi tisto temeljno vprašanje, ki je danes tudi eden od temeljev interpelacije: Ali smo pred zakonom vsi enaki? Ali so spoštovana pravna načela v tej državi? Ali so spoštovana temeljna ustavna načela, ki bi v demokraciji morala biti, da smo vsi pred zakonom enaki in da zakon na enak način velja za vse in vsakogar? Ali je minister opravil svojo nalogo, kajti on je po zakonu odgovoren za stanje na področju, ki ga pokriva? Odgovor je najbrž vsakomur jasen, to v Sloveniji enostavno ne obstaja. V Sloveniji imamo državljane prvega reda, ki si lahko privoščijo vse in ki jim je vse dovoljeno in vse oproščeno, če ne drugače, se pa nekaj v pravosodju vedno znova zalomi, tako da ne pride do presoje na sodišču. Če ne se pa

tam kaj zlomi, v končni fazi, saj vemo, kako je bilo z ugotavljanjem odgovornosti za divjo privatizacijo ali prihvaticijo, kot se je temu nekoč reklo – se pa kakšna sodba piše nekaj mesecev ali nekaj let, vse zastara v tem času, absolutno. Tako to gre, če si državljani prvega reda, če si pa državljani drugega reda z malo čez 100 evrov dolga, se ti vzame hiša, zapleni, proda na dražbi, se te za 200 evrov podkupnine za 3 leta zapre, plačuješ takšne in drugače drakonske kazni. To pa seveda velja, če nisi ta pravi, če nisi blizu sedanji vladajoči politiki.

Gospa in gospodje, to nima nobene zveze več s pravno državo, in to je temeljni problem v Sloveniji, zato upada ugled vseh institucij, zato upada zaupanje v institucije sistema, zato pada udeležba na volitvah. Ljudje preprosto ne verjamejo več v ta sistem, ne v institucije, ne v to, da njihov glas kaj odloča. Zagotovo je eno najslabših mnenj v javnosti mnenje o pravosodnem sistemu. To vsi veste, to je celo minister sam priznal, ker te stvari ne funkcionirajo, ne delujejo. Enakopravnosti, pravice do sojenja v razumnem roku, na enaki način, pod enakimi pogoji ne ko gre za samo sojenje, ne ko gre za ravnanje pravosodnih organov v širšem pomenu besede, ne ko gre za ravnanje organov pregona, enostavno ni. Ko gre za tisti del, ki sodi v pristojnost Ministrstva za pravosodje, je za to odgovoren minister. Minister ne more reči, jaz sem to podedoval, to zdaj okostnjaki padajo, kar seveda on ves čas govori, že tri leta in pol. Ampak pazite, tri leta in pol, to ni začetek, to je zdaj konec mandata! Po tem mandatu bi morale biti te stvari odpravljene, pa niso. Na nek način so bolj pereče, kot so bile kdajkoli. Ne glede na to, ali minister pravi, sedaj ni toliko pripomb iz tujine, kot jih je bilo prej, nekaj smo postorili, nekaj se je premaknilo. To je v redu, samo ključnih premikov, takih, kot bi morali biti, pa ni. Jih ni. Vse tisto, kar je bilo napovedano kot tisti najbolj globoki posegi – nič od tega se ni zgodilo. Minister je za to odgovoren. Minister je sam napovedal, kaj vse bo predlagal. Stvari, ki bi res dobro delovale, zagotovo pomenile pozitiven premik za celotno družbeno življenje v Sloveniji in seveda zlasti za pravosodni sistem. Nič od tega nismo dočakali, razen malo tistega mejkapa po vrhu, tega je pa stalno dovolj. Edina izjema je bil poskus, ki ga še danes težko razumemo, s tistim nesrečnim zakonom, ki je zdaj že padel v kazenskem postopku, ki je bil pa izrazito nedemokratičen in ki mu je nasprotovala vsa relevantna javnost, nasprotovala mu je stroka, nasprotovalo mu je Vrhovno sodišče in tako dalje, da ne naštevam ponovno. Pa je kljub temu minister s tem tiščal do konca, toliko časa, da je doživel odhod zakona na smetišče zgodovine. Ampak zdaj se pripravljala ponovno, v 14 dneh je bila že nova verzija in se že po različnih kanalih ponuja v parlament.

Tako je pač v praksi. Eno so velike besede, eno so pa dejanja in ta dejanja niso skladna z besedami, gospa in gospodje. Človek,

ki zaseda funkcijo pravosodnega ministra, bi moral posebej skladnost besed z dejanji. Pravosodje utemeljuje in po pravni poti štiti vrednote. Politiki bi vedno moralo iti za vrednote, pri nas se pa na to pozablja. Ena od temeljnih vrednot bi morala biti, zapisana je tudi v slovenski ustavi kot norma, kot pravilo, kot ustavna pravica, enakost pred zakonom. Gospe in gospodje, mi imamo državljane prvega in državljane drugega reda, in za to je odgovoren minister za pravosodje. Zato bi bilo danes za dobro Slovenije nujno ministra za pravosodje razrešiti in glasovati za interpelacijo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Anita Koleča. Pripravita naj se gospod Jan Škoberne in gospod Jernej Vrtovec. Gospa Koleča, izvolite.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Lepo pozdravljeni! Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo.

Nisem članica Odbora za pravosodje, pa vendarle bi rada kakšno besedo rekla o tem primeru interpelacije zoper ministra Klemenčiča. Že v rimskem pravu so rekli, da argumentov ne štejemo, ampak jih tehtamo. Bolj ko tehtam te argumente, ki smo jih dobili s strani predlagatelja, vedno manjšo težo imajo, tudi še danes, ko to poslušam in ko poslušam tudi te, bom rekla, na trenutke že prav cinične, za koga pa morda tudi smešne nastope predlagateljev. Govorijo o vsem in vsakomer, mislim pa, da je bilo v predlogu za interpelacijo največ rečeno o sami tako imenovani zadevi Farrokh, ampak jaz mislim, da vse tisto, kar je povezano s tem primerom, bi lahko v zvezi z našim ministrom sklenili pa spravili v dva dobra stavka. Podrobnosti bomo v zvezi s tem verjetno še kar nekaj slišali, jaz pa bi vseeno rekla, da verjetno naše predlagatelje nekaj zelo boli, namreč to, kar pravi večina slovenskih prebivalcev in prebivalcev, da je bil mag. Goran Klemenčič doslej daleč najboljši predsednik Komisije za preprečevanje korupcije. Prvič je dal ljudem vedeti, da obstaja pravna država, tudi morda za nedotakljive ali pa, kot bi rekli moji Kozjanci, »gor enaki in dol enaki«. In še nekaj, o zadevi, ki je vsebina prve točke obtožnice – to je tista znana zadeva v zvezi z zadevo Farrokh – je bila ustanovljena tudi preiskovalna komisija in seveda bi bilo precej bolj tehtno, če bi bila tedaj sprejeta ali predlagana interpelacija. Verjetno je takrat ne bi bilo treba, ker argumentov zanjo ne bi bilo, ampak za našega predlagatelja so prave preiskovalne komisije samo tiste, ki jim oni komandirajo, ker drugo, kar ugotovijo ostali, so »nepotrebni« dokazi, ugotovitve in tako naprej.

Predlagatelji pravijo, če malo strnem, da minister ni izvedel celotne reforme pravosodja v skladu z evropskimi vrednotami, kar je priporočilo kar nekaj evropskih institucij. Mislim, da je bilo tu že povedano, in me zanima, če govorimo o neki evropski dimenziji, je pa vendarle treba omeniti, da se je minister ob nastopu funkcije soočil z osmimi priporočili

Evropske komisije, vezanimi na pravosodje, ker potem bi morali dodati, da je ta komisija leta 2016 dejala, da ni nobenih priporočil več in da je to vendar en izjemno velik uspeh našega pravosodja in ministra Klemenčiča. Poleg tega se res sprašujemo, ali predlagatelji postavljajo na laž generalnega sekretarja Sveta Evrope in direktorja generalnega direktorata Sveta Evrope za človekove pravice, ki sta v poročilu za leto 2016 izpostavila prav Slovenijo, da je pripomogla k temu, da je poročilo Sveta Evrope bistveno bolj ugodno, zaradi uspehov našega pravosodja na tem področju.

Veliko števil v zvezi z nekimi postopki v zvezi s pravosodjem je bilo omenjenih, izluščila sem samo 2, 3, ki se mi zdijo najbolj pomembne. Namreč če je bilo še leta 2014 potrebnih 400 dni za reševanje nekih pravnih zadev, zdaj pa samo 277, je to zame zelo velik uspeh; ob tem, da se zmanjšuje število sodnikov. Tisto, kar sem že omenila in se mi zdi, da je treba še večkrat omeniti, je to, da se je izrazito izrazito zmanjšalo število sodb Evropskega sodišča. Vse to seveda od leta 2014 dalje. Če pravite in poudarjate tako pomembne vrednote na področju pravosodja, ki so evropskega pomena, torej da se moramo približevati tem evropskim vrednotam, ne vem, če ste morda kdaj slišali za kakšnega evropskega politika, ki ne sprejema pošte sodišč in ki izkorišča vse možnosti, da zavlačuje s sodnim postopkom, v katerega je vpleten. Dragi kolegi in kolegice iz SDS, vi, ki najdete vse primere dobre prakse na obravnavanem področju, mi lahko mogoče pokažete kakšen dokument ali pa tuit, kjer evropski politik evropskih manir oziroma vrednot fotografira sodni poziv v luži pred svojo hišo in se pri tem še pošteno norčuje iz sodstva svoje države. Če imate takšen primer evropskih vrednot, bi ga bilo dobro pokazati slovenskim prebivalcem, da bi si znali predstavljati, h kakšnim in katerim vrednotam se naj usmeri minister za pravosodje po vaši meri.

Mi vsi skupaj tukaj zelo dobro vemo, zakaj vlagate interpelacijo. Res ste bili vseskozi vztrajni v skrajno nespoštljivem odnosu do ministra Klemenčiča. Slovenski politični in na žalost tudi medijski prostor ste ob obsodbah ministra napolnili z nestrpnostjo, z manipulacijami, s populizmi. Ne vem, ali je ministru Klemenčiču kdaj žal, da si je s tistim izkupičkom od računalniške igrice, ki jo je razvil skupaj s svojim prijateljem, plačal podiplomski študij na Harvardu in dokončno pristal v pravniških vrstah. Ne vem tudi, ali mu je žal, da je stopil v vrste Cerarjeve vlade in mora sedaj prenašati to neproduktivno razpravljanje v Državnem zboru, da seveda o vseh udarcih pod pas sploh ne govorim. Vem pa, da smo državljanke in državljani Slovenije z njim dobili borca, kot sam pravi šprinterja, ki vedno opravlja delo s strastjo, res pa, da včasih mogoče z več srca kot z glavo. Ampak to je lastnost tistih, ki spreminjajo svet, jaz mislim, da na bolje,

prihodnost pa bo ocenila, za koliko je mag. Klemenčič spremenil na bolje tudi naše pravosodje. Če se bodo tehtali argumenti, vemo, kakšna bo ta ocena. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo želi predstavnik predlagatelja.

Mag. Branko Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Zadnjih nekaj minut moram reči, da je gotovo vsakdo, ki je tole poslušal, pomislil na tiste Churchilllove besede, »najbolj široko so odprta vrata najbolj prazne omare«. Če govorite o ministru Klemenčiču in njegovi vlogi na KPK, ki pravite, da je bila najbolj pozitivna, potem pa mi vi, prosim lepo, razložite, pa slovenski javnosti, zakaj se je tisto najbolj odmevno delo tako neslavno končalo na Ustavnem sodišču. Pa v pravosodni veji je bilo dvakrat vse razveljavljeno, ker je Klemenčič takrat sproduciral, imelo je pa negativne politične učinke, o ja, to je pa imelo. To se pravi, deloval je politikantsko, če to prevedemo v slovenščino, deloval je protipravno, kršil je človekove pravice, že tam in takrat. Se pa rad slika, zato je seveda prišel, ko smo začeli govoriti o pranju denarja, pred kamere, ker je, po domače rečeno, očitno hotel pristaviti lonček, drugače si tega ni mogoče razložiti. Če vi najdete drugo, boljšo razlago, mi jo prosim povejte. Nerodno je to, da je pozabil, da se stvari dajo še preveriti. In ko smo vprašali potem najprej Policijo, če imajo te dokumente, ki so jih dali, so rekli, pojma nimamo, o čem govorite, nimamo nič, smo vprašali na KPK, kje so zabeležke o predaji, so rekli, pojma nimamo, o čem govorite. Dvakrat smo spraševali, trikrat smo spraševali, da ja ne bi bilo nesporazuma, potem smo pa vabili gospoda Klemenčiča na pogovor. Kako je tam nastopal, vam lahko preberem. On je to še enkrat potrdil in na koncu smo ugotovili, da je res šlo za predajo, ampak ne dokumenta, kaj šele za kakršnokoli prijavo in podobno, s čimer se je hvalil, da je bil tisti papir, ki so ga dali, tako spremenjen, menda za zaščito informatorja, da z njim niso imeli kaj narediti, in na koncu, ker se jim je zdel brezpredmeten, ker je bil itak neformalno predan – to je bilo takole narejeno /pokaže z gesto/, kar danes vsi priznavajo, tudi gospod Klemenčič, samo pravijo, da je bil to običaj v takih primerih, ne vem, zakaj so potem podpisali protokol – se je potem za njim izgubila vsaka sled, zato ni bil temelj za nadaljevanje preiskave.

Ne trdim, da je vsa odgovornost za neuspeh samo na njem, ampak dejstvo je, da je on pred javnostjo govoril eno, izkazalo se je pa čisto nekaj drugega. Temu se reče zavajanje, gospe in gospodje, in to je v neskladju s tistim, kar se od pravosodnega ministra upravičeno pričakuje. Rezultat tega je izgubljeno zaupanje v ministra, v vlado in v pravosodno institucije. To izgubljeno zaupanje se odraža tudi zaradi vseh ostalih razlogov, o katerih sem govoril, z nižanjem, če želite, udeležbe na volitvah in z

vsemi ostalimi problemi, s katerimi se danes soočamo, ko gre za uresničevanje demokracije kot take. To pa je ministrova odgovornost. In če k temu prištejemo še vse ostalo, recimo da se celo hvali s tem, da ni posredoval tam, ko je šlo za očitno kršitev ne samo človekovih pravic, čeprav že ta kombinacija, da ne rečem – šlo je za kršitev človekovih pravic, že zato bi moral reagirati, ampak šlo je še za nekaj drugega. Eden od temeljnih principov, na katerih temelji pravosodje, je vprašanje zaupanja v nevtralnost, v verodostojnost, v neodvisnost, zato je tako važen ta videz nevtralnosti, ki ga pravosodje postavlja kot temeljni princip tudi s svojimi pravnimi pravili. Eden od zunanjih vidikov tega principa je, da tisti, ki o neki zadevi odloča ali bi lahko odločal ali vodi organ, ki odloča, recimo neko sodišče, recimo Vrhovno sodišče, ne sme v nobeni svoji izjavi prejucirati odločitev o neki zadevi, ki je še odprta. Po tistem, kar smo lahko prebrali v notarsko overjenem pričevanju dveh verodostojnih prič, je Branko Masleša točno to storil. Izjavil je, da je treba prvoobtoženca sfukati. Oprostite, ali je to nov pravosodni pojem ali kaj je zdaj to? Ne ob tem, in še celo niti ne po tem, ko je presojalo Ustavno sodišče in ugotovilo, da je bila vsa kalvarija, ki se je dogajala, citiram po spominu, »od prve do zadnje črtice kršitev človekovih pravic«, on ni ukrepal. Kot enega od temeljev za razrešitev – ne boste verjeli, celo zakon postavlja prav to, da se nekje krši vprašanje, če citiram, med pogoji za razrešitev: »Če s kršitvijo predpisov ali kako drugače okrni načelo neodvisnosti sodnikov pri sojenju.« Tukaj je bila ta očitno kršena. Šlo je za organ, ki je imel pristojnost odločanja, šlo je za zadevo, o kateri se je odločalo, šlo je za prejudic te zadeve, to se pravi, da je bilo očitno okrnjeno načelo neodvisnosti sodnikov. Šlo je za izgubo zaupanja v nevtralnost sodišča in minister bi moral ukrepat, pa ni, še hvali se s tem, da ni! Če nič drugega, bi to že sam po sebi moral biti razlog za razrešitev.

Gospa, ki je prej tako vehementno nakladala, je spregledala nekaj, ko je rekla, najdete mi en tak primer, gospa, vi meni najdete en primer, da se v Evropi 10 let vleče en sodni postopek proti nekemu politiku, oživi točno vsakokrat pred vsakokratnimi volitvami in na koncu se ga pred odločilnimi volitvami zapre, in ker je vseeno izvoljen, se mu v tem parlamentu, tudi z vašim glasom, kljub mojim opozorilom protipravno vzame mandat. Bral sem vam sodbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, bral sem vam sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice – kaj je izhajalo iz vseh? Za okoliščino, ki je znana pred volitvami, ni dopustno posegati v izvoljen mandat kateregakoli izvoljenega politika. Pa ste kljub temu to storili, zavestno ste kršili človekove pravice, gospe in gospodje. Danes pa tukaj hočete poučevati Slovenijo in nas o tem, kaj je demokracija. Vi ste kršili človekove pravice, osebno, kljub opozorilom, bili ste opozorjeni, torej ste jih zavestno, naklepno kršili. In bi morali

vsi iti iz parlamenta, na čelu s predsednikom Državnega zbora, ki je celo rekel, da bo prevzel odgovornost. Ja, seveda, ko se je izkazalo, da je res odgovoren za kršitev človekovih pravic, da je dejansko šlo za kršitev, da je bilo to, kar ste naredili, protiustavno, protipravno, takrat pa odgovornost izgine, dobi perutničke in odleti neznano kam, v neko drugo državo. Z istim problemom se soočamo v tem trenutku, ko ministru omeniš, da pravosodni sistem ne deluje, mu omeniš recimo že samo afero, povezano z ljubljanskim županom – bil sem že celo uradno opozorjen z grožnjo, da če ne bom uporabljal pravnega izraza, da je šlo za sum korupcije, bo to imelo ne vem kakšne posledice, čeprav je to opisno, tako kot delajo vsi mediji, da boste vedeli, kaj vse se dogaja v ozadju – v primeru farmacevtke, kot se temu popularno reče, spet – ali je kakšna odgovornost, ali je kdo kaj slišal? Takrat je pa tisto moje, po balkansko se je temu včasih reklo, »brigo moja, pređi na drugoga«. Potem je pa enkrat krivo to, da so spremenili mnenje, enkrat je krivo to, da niso vodili nadzora, enkrat je to, da so oni drugače ravnali, enkrat so krivi tožilci in potem na koncu so hoteli že Policijo razglasiti za krivo – oprostite, če ne deluje pravosodni sistem, je prvi objektivno in subjektivno za stvari, ki sem jih naštel, kriv minister. In bi že samo zaradi tega moral iti, brez vsega ostalega, kar je še danes tukaj predmet.

Tukaj pa vse te stvari, ki so navedene, sami veste, da držijo, so dokazane, celo z vašim glasovanjem so dokazane, vi ste glasovali za to, da je bila tisto kršitev uradnega protokola, da je bilo neuradno, neformalno predano za to ugotovitev, da je to kršitev uradno določenega poslovanja uradnih institucij. Danes, ko bi morali uveljavljati odgovornost, je pa tisto, če se še kdo spomni 25 let nazaj, še malo več, »ne čujem dobro«. Se pa noče slišati. Gospe in gospodje, ravno to je temelj problema – da ni nobene odgovornosti. Tam, kjer je dokazano, s svojim glasovanjem ste jo že sami dokazali, zdaj jo pa zanikate. S sodbami Ustavnega sodišča je bilo dokazano, da ste kršili človekove pravice. Danes žalite, nekateri, ne vsi. Stvari so popolnoma jasne, da gre pri enih državljanih za uporabo izjemno drakonskih pravnih norm, drugim se pa vse spregleda. Tega nihče v Sloveniji pri zdravi pameti ne more več zanikati, in to v tem obdobju, pustimo zdaj za ne vem koliko nazaj. Ne govorimo, kaj je bilo pred 50 leti, ampak v tem obdobju, sedaj govorimo, pa se vse to dogaja. Odgovoren za to je minister, ker očitno v praktično že skoraj celotnem mandatu ni poskrbel za tisto, za kar bi moral. To vi veste. Ukvarjal se je z vsemi tistimi stvarmi, ki so mu prinašale politične pike, vsaj kot je on ocenil, ukvarjal se je z lepnotnimi popravki, ni pa posegel v sistem tam in na tak način, da bi ga približal dejanskim evropskim normam in tistem ravnanju in tistim vrednotam, h katerim smo se zavezali in ki izhajajo tudi iz slovenske ustave. Zato je treba glasovati za interpelacijo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Sama izvajanja predlagatelja pokažejo edino in pravo naravo današnje seje zboru, ki je formalno namenjena interpelaciji o delu ministra, seveda jo je pa mogoče razumeti predvsem kot diskreditacijo neke osebe v nekem času in upam si trditi, da tudi zelo prikladno ravno v času, ko minister Klemenčič kandidira in bo svojo kandidaturo, ki jo je podprla Vlada, predstavljal tudi v skupščini Sveta Evrope in organih Sveta Evrope. To ni prvi poskus diskreditacije bodisi predlagateljstva s strani tega zboru v mednarodnem okolju bodisi kakšnega drugega predlagateljstva, ampak to je modus operandi, na katerega smo že navajeni. Bolj pomembno je, da dejstva govorijo svojo zgodbo. In dejstva govorijo, da se je čas reševanja zadev v obdobju od leta 2012 do leta 2016 na sodiščih skrajšal, da so pričakovani roki reševanja zadev krajši, da je število nerešenih zadev nižje, da se objektivno po anketi, ki jo je izvedlo Vrhovno sodišče tudi med uporabniki storitev, pa naj bodo na koncu obsojeni ali pa ne, uporabniška izkušnja, da se tako izrazim, izboljšuje. Objektivno dejstvo je, da se je stanje v slovenskem pravosodju glede na izhodišče, če je to izhodišče denimo pred 20 leti, bistveno izboljšalo. Ni več obsodb na Evropskem sodišču za človekove pravice zaradi sojenja v nerazumnem roku, ostale so seveda še neke posamične zadeve, ki so vsaka posebej zelo boleča in kritična, ampak se tudi nanje na Ministrstvu za pravosodje pod vodstvom ministra Klemenčiča ustrezno odzivajo. Ko je prišlo do sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice zaradi prodaje nepremičnine oziroma zaradi izvršitve izvršbe v primeru Vaskrsić, se je minister odzval z ustrezno spremembo zakona, ki je na mizi, kaj več kot to od njega verjetno niti ni bilo pričakovati.

Še na nekaterih drugih področjih bi verjetno bolj kot izjemno veliko število poslanskih vprašanj, ki so povsem legitimna in sredstvo političnega delovanja, minister potreboval konstruktivno sodelovanje skozi predloge in podporo. Pa seveda tega ni imel, zato ker je prej resnični namen, vsaj tako se zdi, zaustavljanje nekoga, ki se je trdno odločil, da bo svoje delo dokončal ne glede na polena, ki mu bodo zmetana pod noge. In če je kaj očitek, je očitek ministru lahko v tem, da je preveč odločen v svojih idejah, da morda premalokrat stori korak nazaj iz taktičnih razlogov, da včasih preveč čustveno in vneto zagovarja stvari, v katere verjame, ampak če je to očitek, potem je razlog za današnjo interpelacijo toliko bolj jasan. Predlagatelj seveda mora pred volitvami pokazati, da Vlada ni učinkovita, da ni naredila svojega dela, da ni izpolnila obljub, ampak pri že sprejetih 26 zakonih s področja pravosodja, ob

tem, da je bila med drugim sprejeta novela Zakona o pravnem postopku, enega najzahtevnejših zakonov, da ne naštevam zdaj vseh vsebinsko najzahtevnejših zgodb, ki jih je Ministrstvo za pravosodje peljalo, v tem primeru tega »žal« ne bo mogoče pokazati.

Ministrstvo za pravosodje in Vlada sta v tem mandatu na področju pravosodja opravila zelo dobro delo in objektivno česar koli drugega ni mogoče ugotoviti, zato razen tega, da upam, da bo minister v času, ki mu je preostalo do konca mandata, uspel skozi proceduro v tem zboru spraviti še zakon o kazenskem postopku brez rehabilitacijskega člana in da bomo morda našli tudi soglasje za zakon o sistemskih preiskavah, ne ostane kaj drugega. Srečno!

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Dušan Radič. Pripravita naj se mag. Bojana Muršič in dr. Jasna Murgel.

Gospod Radič, izvolite.

DUŠAN RADIČ (PS SMC): Hvala. Spoštovani!

Za začetek bi čestital opoziciji za jubilejno deseto interpelacijo. Vse so imele enak epilog, tudi današnja se bo gotovo iztekla kot vse dosedanje. Bolečina med gospodoma izhaja iz poročila KPK o premoženjskem stanju predsednikov političnih strank. Od takrat naprej sta gospoda J. in K. drug drugemu postala persona non grata. Če bi se kaj takega zgodilo pred stotimi in več leti, si predstavljamo oba gospoda v meglicah Ljubljanskega barja mrzlega novembrskega jutra, sekundanta bi zavpila: »En garde!« in dvoboj bi se začel. Z majhnim zadržkom, dvoboja bi se udeležil le en dvobojevalec, drugi bi manjkal. Ta bi po slu na konju poslal sporočilo – na žalost še ni bilo Twitterja – da se dvoboja ne bo udeležil, ker čaka odločitev Ustavnega sodišča. Leta 2015 je Vrhovno sodišče razsodilo, da so bile v poročilu KPK napake. Seveda je prvi reagiral vodja največje opozicijske stranke. Navdušenja enostavno ni mogel skriti, seveda z obveznim tarnanjem, da je vse skupaj trajalo predolgo. Kako, prosim? Krivosodje se s tleskom čarovniške palice spremeni v občudovanja vredno pravosodje. Kar naenkrat priznanje pravni državi. Ta začne po njihovem mnenju veljati, če se sodba izide v njihovo korist.

Med tuhtanjem, kako naj se lotim branjenja lika in dela ministra Gorana Klemenčiča, mi na misel ni prišlo nič drugega, kot analiza SWOT, levo zapišem J, desno K. Oseba J, komandir stotnije po poteh Avnoja, oseba K ugotovim, da je mnogo premlada za takšne podvige, čeprav si je danes za modni dodatek omislila rdečo kravato. Oseba J, dvakrat obsojen, obakrat po krivem. Nezaslišano. Oseba K, brez obsodb. Še listka za napačno parkiranje ne najdem. Ves obupan po čudežu najdem skupno točko. Oseba J, zaposlen v Mikrohitu in Mikro Adi, oseba K, s kolegoma napišeta računalniško igro s pomenljivim imenom President in jo uspešno prodata Švicarjem. Spet

ne bom hvalil lika in dela gospoda Klemenčiča, saj se je minister sam pohvalil na začetku. Meni se je najbolj vtisnilo v spomin, koliko zakonov s področja pravosodja smo morali spremeniti, da v Sloveniji spet lahko začnemo po malem verjeti v pravno državo in da smo lahko bradatemu košarkarju omogočili brezskrbno metanje trojk in prostih metov na Dobu. Gospodu K želim še veliko olupljene čebule in vse dobro pri nadaljnjem delu.

Na koncu dneva, v trdi temi bomo vsi zdolgočaseni ugotovili, da smo bili kot že tolikokrat priča spuščanju zmajev v brezvetrju, ali še boljše, spuščanju vetrov v veter. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Postopkovno, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Gospod predsedujoči, predlagam, da uradno ugotovite, da je prvi omenjal določene meglice v zvezi z ministrom za pravosodje spoštovani poslanec SMC, da ne bomo spet mi v opoziciji za kaj krivi. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, mag. Grims. Mislim, da je bil gospod Radič edinstven v svojem izvajanju.

Besedo ima mag. Bojana Muršič, pripravita naj se dr. Jasna Murgel in gospa Eva Irgl.

Mag. Bojana Muršič, izvolite, imate besedo.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Natančno pred enim letom smo ravno na današnji dan imeli interpelacijo Vlade, mogoče smo pozabili, tisti, ki se spomnimo, vemo, da se je takrat pretežni del razprave vrtel okoli sodstva in nesporno tudi okoli ministra Klemenčiča. Nesporno dejstvo je, da naše sodstvo ni idealno, a na podlagi ugotovitev, ki jih dejansko imamo, je pa bistveno bolje, kot takrat na začetku mandata, ko sem vodila Odbor za pravosodje. Takrat so bile ocene slabe, rezultati niso bili spodbudni, kar so dokazovali tudi podatki v tako imenovani primerjalni analizi delovanja pravosodnega sistema v Evropski uniji Justice Scoreboard. Ali so bili ti podatki takrat pravilni ali ne, smo se vsi spraševali, ali so upoštevani vsi podatki, ampak če gledamo na dolgi rok, gledamo analizo 2014, 2015, 2016, ugotovimo, da so ti podatki v zadnjih letih spodbudnejši.

Slovenija je v to analizo vključena že vrsto let, analiziranih je več kot 30 kazalnikov. Analiza je pokazala, da je Slovenija v ministrovanju Klemenčiča naredila pomemben korak v boju s sodnimi zaostanki in pri skrajševanju časa obravnav. Kljub temu sama menim, da se postopki še vedno vlečejo predolgo, zato menim, da bo treba narediti še dodatne napore, da se bodo ti postopki na sodiščih skrajšali, da bodo sodišča učinkovita in

kakovostna in da se bodo rešile odmevne kazenske zadeve za najhujša kazniva dejanja, kjer se nakazujejo kazniva dejanja na škodo državljanek in državljanov davkoplačevalcev. V mislih imam predvsem krivice za povzročanje bančne luknje, pranje denarja, korupcije. Moram reči, da je bilo v obdobju mojega vodenja Odbora za pravosodje delo z ministrom Klemenčičem korektno in dobro. Delo, kolegice in kolegi se bodo spomnili, na odborih je nemalokrat trajalo pozno v noč, bile so dolge in naporne razprave, predlogi, ki so bili podani, pa so pomenili pomemben korak k izboljšanju sodnega sistema v naši državi. Uspelo nam je sprejeti tako imenovano mini reformo sodnega sistema, to so bili majhni koraki, a dobri, saj so rezultati danes jasni. S to mini reformo smo dosegli tudi prerazporejanje sodnikov in enakomernejšo obremenitev dela sodnikov, ampak mislim, da korakov še ni bilo dovolj, spremembe v pravosodju so še naprej dobrodošle, seveda ne samo v pravosodju, ampak tudi na drugih področjih delovanja države.

Le kritični pogledi lahko rešijo delovanje države kot celote in kot družbe. Sodniki in tožilci morajo biti neodvisni in njihova ravnanja morajo slediti ustavi in zakonu ter varovati pravice in zagovarjati enakost strank v sodnih postopkih. Vsak državljan lahko kdaj v življenju sprejme nepremišljeno odločitev in vsaka še tako majhna odločitev, nepremišljena odločitev ga lahko pripelje do sodišča in takrat se prične kalvarija, ki ji ni videti konca. Sodni postopki, stroški odvetnika, vse ostalo nemalokrat presegajo desetkratno, stokratno vrednost nepremišljene odločitve, državljana lahko pahnejo v hudo duševno pa tudi finančno stisko. Na tem mestu bi morali sodniki odreagirati hitro in zadeve rešiti v najkrajšem času. Nenehoma govorimo, da imamo velik pripad zadev na sodiščih, zato bi majhne zadeve lahko rešili brez nepotrebne odlašanja, zadev večjega pomena, kjer gre za hujša kazniva dejanja, pa se je treba lotiti zelo premišljeno, natančno, strokovno in učinkovito. Če niso upoštevani vsi ti indici, potem se zgodi to, da nam zadeve na drugostopenjskih sodiščih padajo. Imamo eklatantne primere, ko posamezniki zaobidejo državo, kopičijo premoženje, pridobljeno na nezakonit način, pa se jim nič ne zgodi, in tukaj se izgublja zaupanje v pravno državo s strani državljanek in državljanov. Resnično potrebujemo sodstvo, ki si bo upalo soditi in izrekat kazni tudi do nedavnega nedotakljivim. Upam, da bo vsa ta zakonodaja, ki sledi temu, to tudi naredila. Le tako bo sodna veja oblasti začela pridobivati na zaupanju in ugledu.

Na koncu mi dovolite, spoštovani minister, verjamem, da ta vikend še ne boste pospravljali svoje pisarne in da boste še naprej morali narediti še kakšen napor, da se spremenijo stvari v sodstvu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. Jasna Murgel, pripravita naj se gospa Eva Irgl in gospod Jožef Horvat.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa, predsedujoči. Lep pozdrav gospodu ministru, kolegicam in kolegom, vsem državljanom!

Malce bom brala, malo bom govorila iz glave, dostikrat kaj preberem, ker mislim, da parole, ki jih ponavljaš tisočkrat, lahko samo iz glave mečeš, resnih podatkov in stvari, na katerih utemeljiš svojo razpravo, pa menda lahko kaj prebereš. Ampak to je način, na katerega se pač lotevate stvari, da ko nimate argumentov, potem pridete z nekimi takimi, »ja, nekdo je bral, mi pa govorimo iz glave in zaradi tega smo mi tisti, ki imamo prav«. Ne vem, okej, to je pač vaše gledanje stvari. Sama ne morem govoriti in ponavljati parol, kot so na primer krivosodje, prvorazredni, drugorazredni državljani in tako, ampak dejstvo je, da se te stvari primejo med ljudmi, če jih ponavljaš vedno znova, in to je orodje SDS. Jaz, kot rečeno, moram imeti podatke in resne utemeljitve za to, kar govorim.

Ministru se očita, da je zaupanje v pravosodje nizko. Minister je naštel zelo veliko podatkov in tudi razpravljavci smo do sedaj naštel veliko podatkov, ki govorijo, da prihaja na področju pravosodja – pa pravosodje ni samo sodišče, tisto, ki je pač obsodilo gospoda J., so tudi drugi deležniki v pravosodju, ampak ta bolečina, ker je pač sodišče tisto, ki je zadnje razsodilo in obsodilo nekoga, in je še vedno kar nekaj postopkov pred temi sodišči, je tisti razlog, da se pa vedno govori o sodiščih, o sodiščih in o sodiščih kot večnemu krivcu, ki se spravlja na nekoga, ki je menda drugorazredni državljan. Minister je povedal, da tudi sam meni, da stanje v pravosodju kot celoti še ni dobro, ampak da se izboljšuje. Danes smo povedali cel kup podatkov, ki ne temeljijo samo na ugotovitvah Vrhovnega sodišča in naših podatkih, ampak tudi na podatkih od zunaj, torej Evropske komisije, Justice Scoreboarda. Če poudarim še enkrat, zgovorna je primerjava za daljše časovno obdobje, če pogledamo povprečen čas reševanja civilnih, gospodarskih, upravnih in drugih zadev na prvi stopnji. Čas obravnave je leta 2010 znašal 154 dni, leta 2015 pa 82 dni. To je skoraj prepolovitev prejšnjega časa reševanja. To so podatki, s katerimi razpolagamo. To so podatki, ki jih pridobimo na podlagi resnega spremljanja zadev na vseh področjih, ki jih dobimo na podlagi resnih primerjav, strokovnih primerjav, ne na podlagi posameznih primerov, ki jih potegnemo ven in jih pač uporabimo, tako kot potrebujemo, tako kot se nam zdi primerno, da razložimo svoj primer, da zagovarjamo svoje stališče.

Vrhovno sodišče recimo spremlja dnevno, mesečno in seveda letno podatke za vsa sodišča, in ne samo za sodnike, ampak tudi za vse tiste, ki delajo na sodišču, za referente, za strojepiske, za vse, ki delajo in pomagajo,

strokovne sodelavce, in je vselej možno te podatke analizirati, pogledati in primerjati in se prepričati, ali je dejansko tako, da je stanje katastrofalno. Seveda temu ni tako, o tem govorijo podatki. Ampak ne, mi imamo situacijo, ko je zdaj, ko se bistveno izboljšuje situacija – rekli smo, ni idealna, nihče tega ne govori – zaupanje v pravosodje bistveno nižje, kot je bilo takrat, ko je bilo sodnih zaostankov zelo veliko. Veste zakaj? Zato ker tudi takrat – to je eden od dejavnikov, da ne boste rekli, da sem trdila, da je edini – se politika ni na ta način spravljala na pravosodje in na ostalo, na sodstvo še posebej. Dostikrat se zgodi, da politiki, zlasti tisti, ki so udeleženi v sodnih postopkih, dajejo izjave, ki rušijo ugled sodstva in tudi samo zaupanje v sodstvo. Večkrat sem povedala in bom ponovila, to je verjetno njim v interesu, ker potem bo pač izgledalo, da pravosodje deluje slabo, nič ne funkcionira, in če jih obsodi, potem je pač s sodiščem nekaj narobe oziroma s samim pravosodjem, ne pa s tistim, ki je v postopku. Namesto da bi se politik umaknil iz politike, takrat ko pride recimo do pravnomočne obtožnice, nihče mu tega ne prepoveduje, se dostikrat zgodi, da vztraja v tistem postopku, vztraja na položaju, ostane in s pozicije politika potem napada sodstvo in izpostavlja določene primere, ki seveda govorijo njemu v prid. Ne bo šel izpostaviti primerov, ki se rešujejo, ki jih je na tisoče, ki so primeri dobre sodne prakse, kjer se je vse dobro izteklo, kjer je sodišče ukrepalo hitro in učinkovito, in ne vem kaj. Ne, izpostavi tiste, kjer želi, da javnost razume, da sodišče deluje narobe in da je vse narobe in da je pravosodje neučinkovito.

Ta diskurz tudi že presega meje demokratičnosti in dopustnosti. Ja, večkrat smo se pogovarjali o tem, lahko se komentirajo sodbe, pravnomočne, ni problema, se tudi komentirajo tukaj, komentira se tudi vse drugo, ampak so pa tudi neke meje, kjer politiki nastopate proti pravosodju kot takem. Recimo spodbujate in sami rečete, grem na redno zborovanje, kjer bom pač napadal sodišče. Potem tale primer vročanja pošte, dobiš pošiljko od sodišča, in ne, ne moreš iti na pošto. Dobiš obvestilo o pošiljki, saj ni važno, da ti stranka ne more kupiti večjega nabiralnika ali kako že, greš, dobiš obvestilo, vsak državljan, vsak izmed nas gre na pošto: »Dober dan, prejel sem obvestilo o poštni pošiljki, ali mi jo lahko predate, lepo prosim.« In je zadeva zaključena. Gospod Janez Janša pa fotografira pošiljko, ki jo je dejansko prejel v roke, jo vrže v koš in jo v košu fotografira – in je potem krivosodje. To je eden od primerov, ampak ker se vsi tukaj danes vrtimo okrog tega, ker je to interpelacija SDS in zna SDS tako lepo govoriti osebno o določenih zadevah, tudi o ministru Klemenčiču, je treba tudi izpostaviti, kakšno sliko ravno on, ki je tudi sopodpisnik interpelacije, želi ustvariti o pravosodju. Normalno, da se bo potem vsak državljan vprašal, zakaj pa naj grem jaz prevzet pošiljko, bom pa še jaz eskiviral zadeve. Ne da se, ker je

Zakon o pravdnem postopku zelo dobro napisan. Tudi gospodu je na koncu koncev po vročevalcu vročena sodna pošiljka.

Vprašanje je, kakšen vtis dajemo o pravosodju. In tudi ta interpelacija je namenjena temu, da se ustvarja vtis, da je vse narobe, da gre za krivosodje, da minister ni nič naredil za to in da ni treba zaupati pravosodju. To je lahko zelo nevarno, če želimo imeti močno pravosodje, vse deležnike v pravosodju. Menim, da mora odgovoren politik narediti – sicer lahko kritizira na podlagi nekih utemeljenih podatkov, nekega pregleda stanja zadev, na podlagi posameznih zadev, ampak tudi naredi – vse, da ne zavaja javnosti v zvezi s pravosodjem. Ker enkrat se zna zgoditi, da v različnih postopkih, ni nujno, da smo vsi v kazenskem postopku, ne vem, nismo se vsi ukvarjali z raznoraznimi zadevami, ampak tudi če smo sami tožniki v pravdnem postopku, če želimo izterjati svojo terjatev, če se pojavimo kakorkoli pred sodiščem, želimo, da imamo nepristransko sodišče in tudi vse druge deležnike, ki bodo delovali učinkovito in v skladu s pravnimi normami.

Ta interpelacija je priložnost, da opozorimo ravno na to politizacijo sodstva in da zaradi tega prihaja tudi do znižanja ugleda pravosodja, ampak to se dela načrtno. Jaz, ki nisem udeležena v sodnih postopkih, nimam nekega interesa, da znižujem ugled sploh pravosodja, sem spadajo tudi tožilstvo in bodoče državno odvetništvo in odvetniki in kdorkoli, ker enostavno nimam te potrebe in tudi nimam interesa za to. Zato minister za pravosodje glede na to, koliko zakonov je predlagal in koliko smo jih sprejeli in kaj vse je naredil in kakšni so podatki o stanju zadev, ne more biti krivec za stanje zaupanja v pravosodje na splošno in v sodstvo, če govorimo v ožjem smislu.

Zdaj pa gremo k drugemu očitku, da minister naj ne bi sprejel predpisov, ki bi pomenili neko reformo pravosodja. Ja, saj vedno hočemo – to je spet tista mantra politike, »bomo reformirali, bomo reformirali«. Spet hočemo na hitro, vsaj zdi se mi, da to želite predstaviti, ker od samega začetka mandata se na ta način predstavlja, da bomo zdaj korenite spremembe delali. Pa ne, da jih v zakonih, ki smo jih sprejeli, ne bi bilo, ampak pomembne so spremembe, ki so premišljene in ki ne posegajo na način, kot smo posegali doslej recimo v zakonodajo o sodiščih. Recimo, ustanovili smo temeljna okrajna in okrožna sodišča in smo s tem resnično resnično povzročili zelo veliko sodnih zaostankov. To je bil ... Ne rečem zdaj, ne vem, katera vlada je to naredila, niti ni pomembno, ampak takšno rokohitrsko sprejemanje nekkih reform in sprememb, ne da bi bile premišljene, je lahko škodljivo. Pa pogledimo, jaz bom samo nekatere stvari z bistvenimi vsebinskimi poudarki dala, povedala, kaj je tisto bistveno, kar je minister za pravosodje predlagal in kar smo sprejeli, zelo veliko stvari, pa ne gre tukaj za število, ampak za kakovost, za tiste dejanske

spremembe, ki so jih zakoni prinesli in ki jih še bodo, ki so bili sprejeti tukaj v Državnem zboru.

Zakon o državnem odvetništvu. Moram reči, da sem imela kar nekaj pomislekov, tudi državni pravobranilci so jih imeli, ampak vendarle gre za zakon, ki bo bistveno vplival na to, da bo država imela zastopnike, nekoga, ki jo bo učinkovito zastopal v civilnih zadevah. Veliko je stvari, ki so zdaj v Zakonu o državnem pravobranilstvu narejene na zastarel način in ki jih je bilo treba odpraviti. Verjamem, da bo država na podlagi Zakona o državnem odvetništvu imela zelo dobro zastopanje, ki ga doslej ni imela. Gre za pomembne številke, pomembne zneske v korist Republike Slovenije, za zastopanje katerih skrbi državno odvetništvo. Morda je bil res čas, da se, in to me sedanja praksa prepričuje, spremeni status funkcionarjev državnih odvetnikov v javne uslužbence, da se morda prevetri delovanje tega organa in se nadaljuje na nekih sodobnejših temeljih. Zakon o pravdnem postopku. Oprostite, ta sprememba, ki smo jo sprejeli, to pa je reforma. To pa je reforma. Razumem, večina vas sploh ni odprla ust v zvezi z ZPP, Zakonom o pravdnem postopku. Ja, ko je kazensko pravo, joj, govorite vsi po dolgem in počez, razumem, da vam je bolj znano in da ste bolj seznanjeni iz medijev s tem, ampak pravnih postopkov je bistveno več. Bistveno več – gre za tožbe med posamezniki, pravnimi osebami, ne vem, podjetji, gospodarskimi družbami, med zasebniki – kot pa je kazenskih zadev. Veliko več je tega na sodiščih in ta postopek je eden najštevilčnejših, če štejemo še, da tudi izvršba spada v to, ampak za njo veljajo še dodatna pravila Zakona o izvršbi in zavarovanju.

Tukaj smo naredili korenite reze, ampak to vas kaj dosti res ni zanimalo tukaj. Res ne, tudi mojega kolega Gorenaka, ki ga zdaj ni tukaj, nič kaj dosti, ker se vam enostavno ni zdelo dovolj spektakularno tole, ker menda nimate nekkih tožb ali kaj, jaz ne vem. Nimam namena nikogar kakorkoli užaliti, ampak to je eden bistvenih procesnih zakonov – in kaj smo z njim naredili, ko smo ga sprejeli? Najprej smo naložili sodnikom – pa ne verjamem, da so preveč navdušeni nad tem, nekateri – da morajo sprejeti program sodnega postopka. Potem tista sprememba, ki se mi zdi zelo dobrodošla, ki je revolucionarna, je to, da je zdaj sprememba na področju revizije, ki je lahko samo dopustna, ker bo Vrhovno sodišče manj obremenjeno z zadevami, ki jih ima v obravnavi in zdaj je tudi možno, da nižje sodišče zaprosi za mnenje Vrhovnega sodišča v neki zapleteni zadevi, kjer je treba sprejeti določeno pravno stališče, po domače povedano, to se najbolj ponavlja, da se poenoti sodna praksa. To nas je najbolj bolelo v pravnih postopkih, ker eno višje sodišče odloči to, eno odloči drugače. In potem pride stranka z odločbo Višjega sodišča v Celju, to sem nekajkrat doživela: »Glejte, zakaj ste odločili na ta način, če pa Višje sodišče v Celju odloča takole.« Ja, glejte, ima pravico utemeljiti svoja

stališča na predpisih, na zakonih, in če je prepričano, da je njegovo stališče utemeljeno, lahko to stori. Ampak dejansko neenotna sodna praksa vnaša nesigurnost v pravni red in je ta rešitev, ki smo jo v Zakonu o pravdnem postopku sprejeli, zelo pomembna.

Omenjali ste, kolega Dobovšek, ki se spozna na sodišča in nam odpredava, kaj bi se moralo spremeniti, nikjer ga pa ni potem zraven, ko obravnavamo posamezne spremembe, je rekel, da je zelo veliko razveljavljenih zadev. Tu je spet treba pogledati, kako, zakaj, na kak način, ampak Zakon o pravdnem postopku je uvedel eno pomembno spremembo – ta, ki smo ga mi sprejeli in ki ga je minister predlagal – ker prej, če je višje sodišče razveljavilo sodbo, ni bilo zoper to pravnega sredstva, zadeva je šla nazaj na prvo stopnjo in se nihče ni mogel pritožiti in se ni moglo presojati, ali je bila ta razveljavitev utemeljena ali ne, zdaj pa lahko o tem na pritožbo stranke odloči Vrhovno sodišče. Mislim, da bo višje sodišče dobro razmislilo, preden bo res tako brez – lahko je zdaj tudi več poudarka na obravnavi na drugi stopnji, da bi se postopek prej zaključil, tudi to je rezultat spremembe Zakona o pravdnem postopku – bo razmislilo, ali bo zadevo samo obravnavalo, da se ne vrača nazaj na prvo stopnjo, ali jo bo zaključilo ali jo bo pač razveljavilo. Mislim, da bo bistveno manj razveljavljenih sodb, ki so bile morda malo krajše, in kot pravim, pravnega sredstva ni bilo. Spremenjena so tudi pravila glede vročanja odvetnikom po elektronski poti, ki zdaj po novem ne morejo izbrati, da izberejo samo eno pošiljko, ki so jo prejeli, ostale pustijo v poštnem predalu. Ampak vročanje je bilo tudi doslej zelo dobro urejeno in na sodiščih ni bilo nekkih strašnih problemov z vročanjem, razen če imamo specifične udeležence v postopku, pri katerih je pač vse problem, potem temu niti ni treba prilagajati zakona, ker se že enkrat zgodi, da tudi tisto pošiljko sprejmejo.

Sprememba Zakona o sodiščih. Zelo pomembna sprememba je možnost dodeljevanja okrajnih sodnikov na okrožna sodišča. S tem se lahko bolj učinkovito razporejajo sodniki in upravlja delo sodišč, ni treba – kako naj vam razložim? – ni treba pošiljati zadev nekam, ne vem, iz Maribora v Mursko Soboto, pa potem stranke hodijo tja pa imajo stroške z odvetniki in z njihovimi potnimi stroški in svoje potne stroške in ne vem kaj. To je zelo pomembna rešitev, ki se je sodišča že poslužujejo in so zaradi tega tudi bolj učinkovita. Obveznost sprejema kodeksa, etike in integritete in tako dalje.

Sprememba Zakona o sodniški službi. Bolj objektivni in transparentni postopek izbire kandidatov za izvolitev v sodniško funkcijo, povečanje enotnosti, predvidljivosti in preglednosti meril za izbor in ocenjevanje sodnikov, nov izločitveni razlog, za sodnika ne more kandidirati oseba, ki je v kazenskem postopku. Ne vem, zakaj to prej komu ni padlo na pamet! Ne vem, zakaj ni minister Šturm tega sprejel. Ker sodniki teh zakonov ne pišejo in do

uveljavitve tega zakona je lahko kandidiral za sodnika tudi tisti, ki je v kazenskem postopku. »Krasno«. Do zdaj, po zakonu, ki so ga sprejele prejšnje sestave parlamenta in predlagali prejšnji ministri, je pa torej obstaja ta možnost, ki je niste izključili in niste prispevali k temu, da se izključi, do nastopa mandata ministra Klemenčiča.

Spremembe Zakona o izvršbi in zavarovanju. Te so bistveno prispevale k temu, da se omeji izvršba na plačo, da se omeji izvršba na tiste prejemke, ki zagotavljajo raven preživetja tistemu, ki se mu poseže v denarna sredstva na računu, in s sprejetjem tega zakona, ki ga je predlagal minister Klemenčič, smo uredili tudi to, da banke ne smejo zaračunavati zelo visokih nadomestil za izvrševanje sklepov o izvršbi. To sicer ni bila tako revolucionarna sprememba, ampak sledi revolucionarna sprememba, ker je bil naslednji predlog spremembe Zakona o izvršbi in zavarovanju že na Vladi potrjen in bo vložen v kratkem. Ta zadeva pa te nesrečne izvršbe na nepremičnine. Res so nesrečne, niti malo si nihče ne želi odločiti v postopku, kjer se opravlja izvršba za 100 evrov, ampak v sedanji zakonodaji – pa lahko vam pride na televizijo kdorkoli, lahko vam pride ne vem kakšen pravni strokovnjak govorit – ni možnosti, pa ne moreš na ta način razlagati prava, da bi ti ustavil izvršbo na nepremičnino, če je znesek premajhen. Tega ni! Takšno odločitev bo vsakemu sodniku razveljavilo višje sodišče in tudi vrhovno in tudi ustavno, ker je tako naredilo doslej. Se pa strinjam, da je treba narediti nekaj, da v teh primerih damo možnost sodniku, da to stori, da ima sredstva, da odloži izvršbo, da se uporabi nek instrument, ki bo omogočil, da se ta dejansko neživiljenjska izvršba ne opravi takoj, da se dolžniku pomaga, če gre res za socialne primere. Imamo pa raznorazne primere in v teh primerih zaradi tega ne bo izvršba ustavljena. Videli bomo, imamo še ta predlog za obravnavati, kakšno ureditev bomo sprejeli, ampak to je to.

Omenim samo še Zakon o kolektivnih tožbah, ker tega zakona nismo imeli, nismo imeli postopka kolektivnih tožb, minister ga je predlagal, eni redkih smo bili, ki ga nismo imeli, in s tem smo omogočili tistim, ki imajo nižje terjatve, pa jih niso zmožni ali ne želijo uveljavljati, da jih lahko uveljavljajo v tem postopku. Dobili smo nov postopek, ki ga bo lahko marsikdo uporabil.

Na zadnje omenim Zakon o probaciji, ki je odpravil manko na področju izvajanja alternativnih kazenskih sankcij. Tudi tu smo bili eni redkih, ki tega nismo imeli, in smo s sprejetjem tega zakona to dobili. Še zelo veliko zakonov je, ki jih imamo na seznamu naštetih, ne bom jih naštevala, iz glave jih prav tako ne morem naštetih, ker nisem kolega Gorenak.

Če zaključim. Rekli ste, da bo minister kandidiral za funkcijo varuha človekovih pravic pri Svetu Evrope in kako si zdaj on privošči, da čeprav to ve, še vseeno ostaja minister. Res se

mi zdi, da vi že veste, da bo on izvoljen, da ste prepričani, da je tako dober, in mu poskušate s to interpelacijo to preprečiti. To je moj vtis, vi boste seveda zatrjevali drugače, ampak to je vaša stvar, takšen videz dajete. Mislim, da je minister naredil zelo veliko za pravosodni sistem, da bi se izboljšal, in zato bom glasovala proti interpelaciji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Eva Irgl. Pripravita naj se gospod Jožef Horvat in gospa Marjana Kotnik Poropat. Izvolite, gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani gospod minister!

Ne bom govorila o sodnih zaostankih, o tem govorimo že vrsto let na Odboru za pravosodje, pa tudi na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, zlasti tudi v vsakoletnem poročilu Varuha človekovih pravic, tudi ne bom govorila o nereformi, ki je pač ni znotraj pravosodnega sistema, pa bi morala biti, ker je nujna, zato ker, gospod minister, praktično niste naredili nič na tem področju. V Državni zbor ste prinašali samo nekakšne kozmetične popravke zakonodaje, tiste celovite, resne reforme, o kateri bi morali govoriti, pa žal niste zmogli narediti. Jaz osebno ocenjujem, kar sem že večkrat povedala, da vi pač ne bi smeli nikoli zasesti položaja ministra za pravosodje. Pa ne zaradi tega, ker niste bili sposobni vzpostaviti reforme pravosodnega sistema, ampak predvsem zato, ker nimate prepotrebne integritete. Tudi ne bom govorila o tem, da danes več kot 70 % ljudi ne zaupa v pravosodni sistem, tudi o tem smo že vse povedali na pristojnih matičnih odborih. Tudi ne bom govorila o tem, kako ste na svojih položajih pravzaprav ščitili ljudi, ki so grobo kršili človekove pravice, na kar bi jih morali vi opozoriti. Govorim tako o gospodu Masleši kot o gospodu Fišerju. Skorajda vsakodnevno smo vas opozarjali na te stvari, pa niste trenili z očesom. Ko so bila pa v igri neka druga imena, ste pa takoj povedali, da bodo letele glave, pa čeprav to ni vaša pristojnost, gospod minister.

Ne bom torej govorila o samem pravosodnem sistemu, čeprav oba veva, da je okostenel, da se zelo počasi premika in da bi bil potreben nujne prevetritve, bom pa govorila izključno o eni stvari, za katero menim, da je vaš največji problem in da zato ne bi smeli nikoli postati minister za pravosodje in se ne bi smeli nikoli potegovati za funkcijo pri Svetu Evrope, za komisarja za človekove pravice. To je, kot rečeno, vaša integriteta oziroma bolje rečeno, umanjkanje integritete, ki pa je predpogoj, da lahko nek funkcionar sploh zasede takšen položaj. Vi poznate definicijo 4. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije. Bili ste predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, kar nekaj stvari ste naredili v tem obdobju, zlasti je bil pomemben projekt ta, da ste zrušili vlado

Janeza Janše in da ste speljali famozni postopek glede poročila o premoženjskem stanju funkcionarjev, ki ga, mimogrede, niste dali v razjasnitev, kar vam je na koncu povedalo tudi Ustavno sodišče oziroma Vrhovno sodišče, in da ste ravnali protizakonito in protipravno in kršili ste človekove pravice, spoštovani gospod minister. In danes se potegujete za položaj najvišjega v Evropi, ki bo stal oziroma bdel nad človekovimi pravicami. Če to ni perverzno, tako bom rekla, potem jaz tega res ne razumem. To bi vi morali že v osnovi sami vedeti. Definicija 4. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije med drugim namreč pravi, da je integriteta delovanje posameznikov, od katerih se pričakuje, da ne ravnajo v nasprotju z zakonom oziroma zakonodajo, da ne ravnajo v nasprotju s pravno dopustnimi cilji in da ne ravnajo v nasprotju z etičnimi kodeksi. Gospod minister, vi ste v vseh teh primerih ravnali ravno obratno. Kršili ste zakone, zakonodajo, kršili ste pravno dopustne cilje in ravnali ste v nasprotju z etičnimi kodeksi. Torej, vi imate resen problem z integriteto.

Meni, pa tudi, ko se pogovarjam z ljudmi na terenu, ko jih obiskujem, hodim, jim je to problematično. Problematično je, da ste vzpostavili nekakšen sistem prvo- in drugorazrednih državljanov. Ravno zato, ker omogočate takšne malverzacije znotraj pravosodnega sistema in ker omogočate, da na takšnih položajih sedijo ljudje, ki nimajo prepotrebne integritete, vključno z vami. Še enkrat bom rekla, sedaj želite priti še na položaj evropskega komisarja za človekove pravice. Veste, kaj je v tem primeru najbolj zanimivo? Da je ravno evropski komisar za človekove pravice tisti človek, ki bdi nad človekovimi pravicami, ki opozarja, ko pride do kršitev človekovih pravic. Ta oseba seveda mora imeti strokovne kompetence, in tukaj moram reči, moram biti korektna do vas, ne vidim takšnih težav, vidim pa težave, ponovno, pri integriteti. Ta je pa bistvena in še bolj pomembna od strokovnih kompetenc, bistveno bolj, spoštovani gospod minister. Ampak vi to nekako odbijate, tako nonšalantno, ker se vam pač ne more nič zgoditi, ker ste zaščiteni od vseh institucij in ker ste bili postavljeni na ta položaj za nagrado, ker ste na tako zanimiv način zrušili nekoga, ki ga pač, pa bom uporabila kar to besedo, sovražite. To je dejstvo, gospod minister, in to je bilo že večkrat dokazano. Da ste ravnali nezakonito v tem primeru, še enkrat, je povedalo tudi Ustavno sodišče. Svet Evrope za človekove pravice, kamor vi nameravate, vsaj željo imate takšno, če vam bo uspelo, ima zapisano definicijo, kakšna mora biti oseba, ki želi zasesti ta položaj, oziroma kakšna mora biti oseba, da ji bodo ljudje, tisti najšibkejši, zaupali. Med drugim piše, da mora biti takšna oseba v prvi vrsti moralna avtoriteta, kar vi absolutno niste, gospod Klemenčič, in da mora biti oseba z visoko moralno integriteto. Tudi te, kot smo videli, nimate.

10. julija sem vam postavila ustno poslansko vprašanje, kjer sem vas spraševala, da mi pojasnite, kakšna mora biti integriteta osebe na visoki javni funkciji oziroma kakšno mora biti delovanje, ravnanje funkcionarjev, ki zasedajo ali pa želijo zasedeti najvišje ministrske in druge položaje v državi. Seveda mi vi, spoštovani gospod minister, niste eksplicitno odgovorili na to vprašanje, začeli ste govoriti o drugih ljudeh, kazati s prstom na druge osebe v tej državi, to je seveda najbolj enostavno, ni pa ravno dobro za ministra za pravosodje, kajti vi morate tukaj biti zelo dosledni in eksplicitno natančni. To sem vas spraševala, nisem dobila odgovora in zato danes, gospod minister, ko pa imava ves čas tja do, mislim da, enih zjutraj, toliko je časa za interpelacijo, upam, da mi boste odgovorili na naslednja vprašanja, in upam, da mi ne boste odgovorili ob polnoči, ampak da mi boste odgovorili takoj, ko bom zaključila svojo razpravo, zato ker res želim oziroma zahtevam, da mi odgovorite na ta vprašanja, na katera do sedaj nikoli ni bilo odgovorjeno. Se mi zdi pa prav glede na to, da predstavljate enega od najvišjih položajev v tej državi, in se, kot bom še enkrat povedala, potegujete za še višji položaj v Svetu Evrope.

Zanima me, ali mi lahko poveste, ali lahko postane minister oseba, ki ravna v nasprotju z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije? To je prvo vprašanje, lahko si ga vaša sekretarka zapiše, da boste natančno – aha, si zapisujete, tako da ni problema, mi boste lahko odgovorili. Torej, ali lahko takšna oseba postane minister. Naj vas opozorim, vi ste večkrat kršili Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, tudi kot predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, in to pomeni, da ste kršili vaš osnovni, krovni zakon. Drugič, zanima me, ali lahko postane minister oseba, ki krši zakonodajo, ki krši tudi najvišji pravni akt v Republiki Sloveniji, torej ustavo, in s tem človekove pravice. To vse ste vi storili. Tretjič, zanima me, ali lahko postane minister oseba, ki dokazano zavaja v javnosti, ki dokazano laže o za državo bistvenih stvareh, kot je primer Farrokh, torej pranje milijarde evrov denarja preko Nove Ljubljanske banke. Naj spomnim, gospod minister, kar so kolegi že uvodoma večkrat povedali, vi ste bili, tako ste sami dejali, obveščeni preko žvižgača, da se je dejansko pranje denarja odvijalo, in potem ste dejali, to je presenetljivo, in z neko takšno vehemenco ste odšli na novinarsko konferenco in sami dejali, da ste podali kazensko ovadbo. Zdaj vas moram spomniti in opozoriti, da temu pač ni tako in da ste lagali, to je povedal predsednik Komisije za preprečevanje korupcije gospod Štefanec, da niste imeli niti enega samega niti uradnega zaznamka na Komisiji za preprečevanje korupcije, da bi se to zgodilo, in drugič, to je povedal predstojnik Nacionalnega preiskovalnega urada, da niso nikoli prejeli ničesar v obliki dokumenta v zvezi s tako

imenovanim pranjem denarja v Novi Ljubljanski banki.

Pa še nekaj je zanimivo, gospod minister, vi ste se v javnosti predstavljali kot borec proti korupciji, velik borec proti korupciji. Prav na tej temi ste si nekako v javnosti ustvarjali imidž poštenega človeka, ministra. Ampak ko se je odkrilo to pranje denarja, in vi veste, da je to absolutno nezakonito, ste pa rekli, da to ni vaša pristojnost. Da to ni vaša pristojnost, da zato se niste s tem ukvarjali. Kako je to možno? Vaša pristojnost so očitno samo majhne bagatelne zadeve, položnice za, ne vem, 20 evrov za elektriko za 15 let nazaj, to so bile vaše ne samo prioritete, ampak to je očitno bilo vaše delo. Povejte enkrat naravnost in priznajte te stvari. Zanima me, ali lahko postane minister nekdo, ki ne želi Mandatno-volilni komisiji – jaz sem članica Mandatno-volilne komisije v prejšnjem mandatu, v zdajšnjem mandatu – pojasniti izvora svojega premoženja. Vi ste zahtevali od funkcionarjev, od predsednikov strank, še posebej od enega, da ne bom krivična, od ostalih niti ne, ampak še posebej od enega predsednika stranke ste zahtevali vse podatke, vse račune za 15 let nazaj, vi pa sami kot neka avtoriteta na tem področju niste želeli pojasniti svojega premoženja pred Mandatno-volilno komisijo! Če vi nimate česa skrivati, potem to ne sme biti problem, ampak vi skrivate, gospod minister, in zato nimate prepotrebne integritete, in to je problem. To je res problem, gospod minister. Ne vem, kako vi tega ne vidite. Najbrž zato, ker ste spet zaščiteni od vsepovsod. Torej, niste želeli pojasniti izvora svojega premoženja, niste tudi želeli predati vse dokumentacije Mandatno-volilni komisiji, da ne govorim o tem, da ste – to je bila zaprta seja, ampak to pa lahko povem kot en ocvirek – s seje dobesedno kot neka furija odvihrali, da se tega ne greste več, to tudi kaže na nek nivo in tudi na integriteto posameznika. Ali boste tako ravnali tudi, ko boste, če boste komisar za človekove pravice pri Svetu Evrope, ko vam nekaj ne bo pasalo? Boste preprosto vrgli vse dokumente po tleh in odšli? Tako se to pač ne dela, ne na najvišjih položajih, pa tudi drugje ne, ker to tudi kaže na vašo integriteto.

Gospod minister, ali lahko postane minister nekdo, ki ne zna pojasniti, zakaj hiša, v kateri biva, ni vnesena v evidence Gursa, pa čeprav ste bili, zdaj se spet na vas seveda nanaša, dvakrat opozorjeni s strani pristojne institucije, da morate to storiti. Pa niste storili. Vsi ostali državljani v tej državi so to lahko storili, razen vas, ki ste bili predsednik Komisije za preprečevanje korupcije. Zanima me, ali lahko postane minister nekdo, ki ne prijavi, takrat ko je to treba, Komisiji za preprečevanje korupcije podjetja svoje žene. Res me zanima, da mi na to odgovorite. Ali lahko postane takšna oseba minister? Mimogrede naj omenim, če že govorimo o teh družinskih razmerjih, naj spomnim, da je vaša žena pri zastopanju Factor

banke, ki smo jo – to govorim samo zato, ker smo jo vsi davkoplačevalci sanirali, sicer tega ne bi omenjala, ampak ker smo jo – vsi davkoplačevalci sanirali, v tistem obdobju za zastopanje Factor banke prejela reci, piši več kot 800 tisoč evrov. In tudi sicer Supervisor, katerega oče ste vi, zdaj vas očitno malce tepe, ampak je fino, da ste to vpeljali, tukaj se vidi marsikaj in je transparentno, ne morem reči, da ne, ampak vendarle pokaže tudi to, da so se bistveno povečali prihodki odvetniške pisarne vaše žene, odkar ste vi minister za pravosodje. To je tudi zanimiva zadeva. Res zanimiva.

Zanima me, ali lahko postane minister oseba, za katero se ugotovi, da je dobila kredit za hišo po bistveno ugodnejših pogojih, kot je bilo takrat na trgu, čeprav drugi državljani takšnega ugodnega kredita niso mogli dobiti. Gospod minister, ali lahko postane minister nekdo, ki takrat še kot državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve ravna netransparentno oziroma v primeru nakupa stavbe nacionalnega preiskovalnega urada celo na nek način asistira koruptivnemu ravnanju. Ali lahko taka oseba postane minister? In kot že rečeno, ali lahko taka oseba s takšno težo umanjkanja integritete na koncu dejansko kandidira, ne postane – jaz mislim, da bo Evropa, ko bo ugotovila, koga ima pred seboj, že odigrala svoje delo, ampak da si celo drzne kandidirati – na mesto komisarja za človekove pravice pri Svetu Evrope. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jožef Horvat. Pripravita naj se gospa Marjana Kotnik Poropat in gospa Irena Kotnik.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani minister gospod Klemenčič, sodelavke, dragi kolege in kolegi!

Gospod minister, vi ste v svoji obrambi govorili o vrednotah Evropske unije, govorili ste o Svetu Evrope, govorili ste o človekovih pravicah in prav na teh področjih želim začeti oziroma nadaljevati svojo razpravo, v drugem delu pa se bom seveda dotaknil tudi bančne luknje. Moja razprava gotovo ne pričakujete, da bo tako strokovna, kot je bila razprava moje kolegice doktorice pravnih znanosti, dr. Jasne Murgel. Ona je sodnica, je doktorica, jaz sem pa čisto navaden univerzitetni diplomirani fizik in morda, ker je fizika pač nauk o naravi, bom bolj z neke naravne, človeške plati predstavil naša pričakovanja in tudi naše očitke. Povsem normalno je, da opozicijska Nova Slovenija te vlade ne podpira, in povsem normalno in logično je, da bomo glasovali za to, da, gospod minister, odidete s te pozicije.

Članica Sveta Evrope, povedal sem, da bom začel pri Svetu Evrope, lahko postane vsaka evropska država pod pogojem, da sprejema načelo vladavine prava in jamči

človekove pravice in temeljne svoboščine vsakomur, ki je pod njeno oblastjo. Eden od številnih uspehov Sveta Evrope je bilo sprejetje Evropske konvencije o človekovih pravicah v letu 1950, ki je služila kot temelj za ustanovitev tudi Evropskega sodišča za človekove pravice. Evropska konvencija o človekovih pravicah, njeno polno ime je Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, je mednarodna pogodba za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin v Evropi. Državni zbor je 31. maja 1994 ratificiral to mednarodno pogodbo. Poznamo zakone o ratifikaciji, imajo tam 4, 5 členov. V 4. členu zakona o ratifikaciji te konvencije, Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic, piše, citiram: »Za izvajanje konvencije in njenih protokolov skrbita ministrstvo, pristojno za pravosodje, in ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.« Gospod minister se s tem, kar sem povedal, najbrž ne strinja, zato dvorano zapuščam, gotovo pa bo na njegova ušesa prišlo, kaj pravzaprav želim povedati.

Zelo pomembni so tudi protokoli, ki so sestavni del Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic, osredotočil se bom samo pri prvem, pri protokolu številka 1, ne bom celega bral, bral bom samo 2. člen, ki govori o pravici do izobraževanja, citiram: »Nikomur ne sme biti odvzeta pravica do izobraževanja. Pri izvajanju naloga, ki so v zvezi z vzgojo in izobraževanjem, mora država spoštovati pravico staršev, da zagotovijo svojim otrokom takšno vzgojo in izobraževanje, ki sta v skladu z njihovim verskim in filozofskim prepričanjem.« No, zdaj smo pa tukaj, zdaj smo pa pri žalostni tretji obletnici odločbe Ustavnega sodišča. Ta koalicija in vlada, polna profesorjev, doktorjev pravnih znanosti in tako naprej, do danes, čez nekaj dni bo tretja obletnica, ni bila sposobna, pa morda ne ciljamo toliko na strokovnost, ciljamo tukaj na politično voljo in na ideološki boj, v treh letih ta pravni mastodon na Vladi in v Državnem zboru ni bil sposoben odpraviti neustavnosti 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. To je neverjetno! To je neverjetno. Sicer pa, zdaj počasi že malo bolj razumem, zakaj pa je verjetno – zato ker se o kakšni osebi, o kakšnem tujcu vlada menda celo šest ur pogovarja, kako bi problem rešila ali ga zavozlala, pa potem enostavno ne pride do rešitve. Toliko o učinkovitosti ali pa produktivnosti te vlade. Če bi bil minister tukaj, pa ga ni, ker ga očitno te mednarodne pogodbe ne brigajo, bi moral verjetno, če ne prej pa vsaj po enem letu, udariti po mizi na Vladi na Gregorčičevi in reči, zdaj pa ne gremo domov, dokler ne saniramo in ne upoštevamo odločbe Ustavnega sodišča. Zdaj se pa že tri leta iščejo razno razni izgovori, kako bomo mi unikum v tej državi, da se boste požvižgali na odločitev Ustavnega sodišča in ne boste spremenili zakona, ampak boste rajši spremenili ustavo. Jaz se ne ukvarjam veliko s temi pravnimi zadevami, ampak me pa res zanima, če je kdo

naredil kakšno analizo, ali se je morda že v Evropi ali pa kje v svetu, kjerkoli, ali pa v državah članicah Sveta Evrope recimo, to bi bilo še boljše, že zgodil takšen primer. Ker nas so pa od 29. junija, zelo pomemben datum, polna usta, »vladavina prava, spoštovanje mednarodnih pogodb, spoštovanje odločitev mednarodnih sodišč, evropsko pravo, mednarodno pravo morja in tako naprej, to je treba spoštovati«. Pa ne se hecati, to je dvoličnost! To je dvoličnost in sem izredno razočaran. Izredno sem razočaran. Pol ure dela bi bilo potrebnega. Imeli smo že tudi predloge s strani opozicije, da saniramo to neustavnost 86. člena tako imenovanega ZOFVI, pa je bilo s strani koalicije vse zavrnjeno. Tri leta, si predstavljate? Pol ure dela, ampak v treh letih vlada ni sposobna narediti nič. In kot rečeno, zakon o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se ji reče Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, se ne izvaja. Ministrstvo za pravosodje – še enkrat, v 4. členu tega zakona je zelo jasno določeno – ga ne izvaja. Ga ne izvaja! To je neverjetno, naj razume, kdor more.

Gremo naprej. Preiskovalna komisija, ki išče odgovornost banksterjev, ta v tem mandatu in tudi v prejšnjem mandatu, prejšnji mandat sem bil član, zdaj sem nadomestni član. V prejšnjem mandatu jo je vodil mag. Marko Pogačnik in smo povabili na zaslišanje takratnega predsednika Komisije za preprečevanje korupcije gospoda Gorana Klemenčiča. Moram reči, da je bilo njegovo pričanje tako vehementno, da sem razumel, da bomo v dveh, treh mesecih delo komisije zaključili in da bomo enostavno dobili imena in priimke teh banksterjev, ki so navrtali bančno luknjo. In če pogledamo, gospe in gospodje, malo seštejemo številke samo za državno banko, Novo Ljubljansko banko, če seštejete vse dokapitalizacije z našim denarjem, če seštejete potem tudi vrednosti slabih terjatev, ki so bile po fantastičnem diskontu prenesene na slabo banko, potem pridete do številke 4 milijarde in pol, morda kaj več. 4 milijarde in pol je pa približno polovica letnega proračuna te države. Toliko nas stane ta velika sistemska državna inštitucija.

Spet smo pri pravni državi, 18. december 2013, Evropska komisija v dokumentu SA.33229 dovoli državno pomoč v višini tisoč 558 milijonov Novi Ljubljanski banki in vržemo notri milijardo in pol, ampak zadaj je pa seveda komisija do Slovenije postavila tudi cel katalog zavez. Gre za restrukturiranje Nove Ljubljanske banke, predlog katerega je pripravila Vlada Republike Slovenije, nima veze katera, Vlada Republike Slovenije. Do konca leta 2017, časa imamo torej še približno mesec in pol, bi, izhajajoč iz tega načrta restrukturiranja Nove Ljubljanske banke, morala biti Nova Ljubljanska banka vsaj v višini 75 % privatizirana. Pa ne! Zdaj ministrica za finance, saj se mi kar smili, hodi h komisarki, pristojni za konkurenčnost – ker tukaj gre za konkurenčnost. Nekatero

evropske banke samo čakajo, kako bo Evropska komisija popustila Sloveniji, ker se bo dvignilo, ne vem, morda 100, morda 50, morda 200 bank, saj tu ni samo relacija Evropska komisija–Slovenija. Ministrica pač hodi, zdaj je šel tudi Miro Cerar, predsednik Vlade dr. Miro Cerar, ki bi se moral že od začetka pogovarjati, če se sploh pogovarjati, ker tudi to je neke vrste pogodba, in na Evropski komisiji so nam, Sloveniji, dali vedeti – pazite to, kar je iz prvega razreda – da je predpise, dogovore treba spoštovati. Mi smo rekli: »Joj, res? Neverjetno, pa mi bi to malo tako po balkansko.« Lepo vas prosim. Po mojem razumevanju tega dokumenta 1. januarja 2018 dobi Evropska komisija mandat, da začne s prodajo filial Nove Ljubljanske banke, in nekateri, koalicija, vi ste štopirali, vi ste zaustavili privatizacijo Nove Ljubljanske banke, vi se boste morali potem pač odločiti, kako boste naslednjič to banko dokapitalizirali. Priporočal bi, da se vsaj nekoliko poglobite in se zavedate, da je klasičnim konvencionalnim bankam odklenkalo. Odklenkalo! Klasične konvencionalne banke, šalterji, velike zgradbe, stekleni nebotičniki in tako naprej, to je zdaj samo še kup starega železa. Danes lahko imate na tejle škatlici / pokaže z gesto/ celotno bančno poslovanje, v dveh minutah lahko z veljavnim osebnim dokumentom odprete bančni račun kjerkoli.

Da se vrnem na preiskovalno komisijo v prejšnjem mandatu. Gospod Klemenčič je takrat povedal, da so pregledali več kot 40 bančnih poslov, ki so jih v obdobju od leta 2005 do leta 2011 obravnavale, odobrile in sklenile družbe iz skupine NLB, d. d., in skupine Nova KBM, d. d. V obravnavanih primerih je komisija preučila odobrene kredite, terjatve in odkup terjatev, projektne posle in lizinge ter nakup in prodajo delnic. Spomnim se, da je gospod Klemenčič takrat na komisiji povedal, da je bilo teh 40 poslov, ki so jih vzeli pod lupo, težkih 1,6 milijarde evrov. Je pa tudi res, da nas je korektno povabil, da pridemo na KPK in da pogledamo tistih ne vem koliko metrov fasciklov. Iz časa njegovega pričanja na parlamentarni preiskovalni komisiji se je tudi nekako uveljavil en poseben izraz, ena posebna zveza, ki jo je izumil gospod Klemenčič, in to je sive eminence slovenskega bančnega sistema. On pravi, da ima celo imena. To je povedal na komisiji in to piše črno na belem tudi v oceni stanja. To je pač ocena, ki jo vsako leto KPK pripravi, kar si lahko tudi na spletni strani pogledate. Ocena stanja, Ljubljana 2013: »Bančne dokapitalizacije predstavljajo metodo, s pomočjo katere se izvaja socializacija stroškov zasebnega okoriščanja, ki je bilo izvršeno v bankah, ki so, v širšem smislu besede, v lasti prebivalstva Republike Slovenije.« Seveda, bančna luknja, normalno, strošek dokapitalizacije, teh 4 in pol milijarde evrov samo za eno banko, se je socializiral. In kaj so še zapisali v tej oceni stanja? »Komisija ocenjuje, da je pričakovanje, da bi bilo mogoče gospodarske razmere v državi izboljšati, ne da bi

pred tem uredili razmere v slovenskem bančnem sistemu, neutemeljeno.« Lahko se samo pod to podpišem. Ni pa zdaj tu ministra, ker se je skrila, da bi ga vprašal, kolikokrat je to povedal oziroma prebral na Gregorčičevi na seji Vlade dr. Miru Cerarju in svojim ministrskim kolegicam in kolegom. Ponavljam, »komisija ocenjuje, da je pričakovanje, da bi bilo mogoče gospodarske razmere v državi izboljšati, ne da bi pred tem uredili razmere v slovenskem bančnem sistemu, neutemeljeno«. In to seveda berejo tudi tuji investitorji in tako dalje in tako dalje.

S pričanja gospoda Klemenčiča na parlamentarni preiskovalni komisiji je znana tudi tista, ko smo ga spraševali – in moram reči, da ta interakcija, ta pogovor je bil zelo zanimiv in minister je bil zelo kooperativen, in še enkrat, dobil sem občutek, da že skoraj za vrat držimo te banksterje – sam je rekel, poglejte, fantje so se usedli na Tržaški na vampih in so se vse dogovorili. No, najbrž o kreditih, ali ne? Saj veste, na NLB je prišel en gospod, ki je dobil v roku nekaj dni 40 milijonov, medtem ko so ga v neki drugi banki v tuji lasti, ko so tam predstavili poslovni model, zavrnili. »Komisija je na osnovi podatkov, ki jih je pridobila z analizo konkretnih primerov bančnih poslov, ki so jih obravnavali, odobrili in sklenili predstavniki bank z večinskim deležem ali prevladujočim vplivom države, zaznala številna ravnanja,« pazi zdaj, »ki imajo znake kaznivih dejanj zoper gospodarstvo.« Ni ministra, da bi ga vprašal, koliko ovadb je spisal oziroma koliko jih je spisala KPK. Komisija tudi opozarja, da je ureditev razmer v slovenskem bančnem sektorju ključna, če želimo vzpostaviti pogoje vzdržne gospodarske rasti, ohraniti visoko raven blaginje prebivalstva Republike Slovenije, okrepiti raven zaupanja v nadzorne institucije države oziroma državni aparat in okrepiti zadovoljstvo z demokracijo kot zaželenim načinom vladanja. Tu pravzaprav najdemo odgovor, zakaj tako nizko zaupanje v politiko, oziroma ne nazadnje tudi, zakaj tako nizka volilna udeležba. Mi znamo postaviti diagnozo, ampak od tu naprej pa se potem več ne gremo oziroma ne greste.

Tukaj se tudi sprašujem, kakšne so državljske odgovornosti človeka, ki je na tako pomembni funkciji, ki ugotovi tudi, da je obstajal na imenovanih bankah v državni lasti netransparenten sistem vodenja zapisnikov kreditnih odborov in uprav. Zdaj se nam je minister pridružil in moram ga pohvaliti, ker nam je na tisti parlamentarni preiskovalni komisiji vse to povedal, kar zdaj tukaj berem, in vas napotujem, če boste imeli čas in voljo, da tudi preberete, kaj se je pravzaprav dogajalo na kreditnih odborih. »Pri preverjanju zapisnikov kreditnih odborov ter zapisnikov uprave ene izmed bank v državni lasti je bilo ugotovljeno, da banka zapisnikov kreditnih odborov ne vodi na transparenten način. Tako iz zapisnikov pri konkretnem obravnavanem predlogu naložbe ni mogoče razbrati, kako so glasovali posamezni člani kreditnega odbora. Zabeležene niso niti

točke razprave, ki se nanašajo na predloge posameznih naložb, zato je nadaljnje ugotavljanje odgovornosti posameznega člana kreditnega odbora zelo oteženo ali ni mogoče – odločitve posameznikov se namreč izgubijo oziroma so zakrite za skupno odločitvijo kreditnega odbora kot kolegijskega organa.« Komisija tudi zelo jasno govori o obstoju neformalnih centrov moči v okviru sektorjev in direkcij znotraj banke ter vplivnih posameznikov izven banke. In tu je zdaj ta pomembna popularna besedna zveza: »Komisija je v okviru preiskave opravila več razgovorov, v katerih so bila vedno znova izpostavljena ista imena.« Komisija je torej imela imena, zagotovo jih gospod minister pozna. Naprej: »Gre za osebe, ki predstavljajo sive eminence slovenskega bančništva in nosijo precejšen del odgovornosti za razmere v slovenskem bančnem sistemu.« Jaz bom pomirjen, če bi lahko dobil zagotovilo, da so ta imena dejansko že v nekaterih sodnih postopkih. Ne vem, jaz ne vem, jaz ne poznam teh imen.

Resnično, moja pričakovanja so bila velika kljub temu da, ponavljam, Nova Slovenija te vlade ne podpira, ampak osebno sem pa pričakoval, ker je gospod Klemenčič kot prvi človek Komisije za preprečevanje korupcije videl in ve in pozna imena, ki so, ki imajo lastnosti banksterjev, in zdaj, ko je prišel na pozicijo ministra za pravosodje, to seveda ni sodna veja oblasti, ampak ima instrumente, kjer bi lahko bile te ugotovitve tudi sprocesirane ali bolje rečeno, ti ljudje bi lahko bili sprocesirani. Morda so. Morda so, pa jaz za to ne vem. Vem pa to, da iz teh strahovitih bančnih brezen javno ni znano niti eno ime, kdo je kriv, kdo je odgovoren, mi pa vemo, da imamo pravzaprav fantastičen razvojni zaostanek prav zaradi tega. 4,5 milijarde za Novo ljubljansko banko, lahko rečemo, to so štirje drugi tiri Divača–Koper. Tako za primerjavo. Glede na to, da je bil sedanji minister za pravosodje, interpelirani minister, nekoč prvi človek Komisije za preprečevanje korupcije in tam marsikaj videl, ugotovil in zelo jasno napisal, da je šlo za znake sistemske korupcije, zdaj so dobra tri leta tega mandata, pa se praktično nič ne zgodi, je tu moje veliko razočaranje nad neučinkovitostjo in tako dalje. Še enkrat se vračam na začetek, v 4. členu Zakona o ratifikaciji Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin piše, da je za izvajanje konvencij in njenih protokolov odgovorno oziroma skrbi ministrstvo, pristojno za pravosodje, in ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve. V tem kontekstu se očitno ne izvršuje 2. člen prvega Protokola, ki govori o pravici do izobraževanja.

Zaključujem s svojim res velikim razočaranjem, da ta kompozicija vlada-koalicija enostavno ne zmore v treh letih odpraviti neustavnosti 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat, pripravita naj se gospa Irena Kotnik in gospod Saša Tabaković.

Izvolite, gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo. Spoštovane in spoštovani!

Interpelacija zoper ministra mag. Gorana Klemenčiča je naperjena zoper ministra, ki si je zadal za nalogo svojega mandata spremeniti zakonodajo države Slovenije s ciljem, da bo pravosodje učinkovitejše in da bo pregon kaznivih dejanj hitrejši, da bo roka pravice dosegla tiste, ki so skopali bančno luknjo, ki so krivi za pranje denarja, ki so krivi za korupcijo in druga težja kazniva dejanja, ter tiste, ki se izogibajo stopiti pred sodišča na način, da predlagajo zdravniška potrdila z navedbo, da so »bolni«, da ne dvigujejo sodne pošte, da se izogibajo nastopa zaporne kazni in tako dalje. Interpelacija je naperjena proti ministru, ki si je to upal. Več ministrov pred njim ni imelo te volje ali pa ni imelo korajže, da to naredi. Če dovolite, naj naštejemo nekaj najbolj pomembnih zakonov, ki jih je ministrstvo, ki ga vodi Goran Klemenčič, predlagalo v sprejetje Državnemu zboru, ker gre za zelo pomembne zakone, ki bodo pripomogli k temu, da odpravimo te anomalije v naši družbi in kazniva dejanja, ki so se dogajala v naši državi in se še dogajajo, spravimo pred sodišče. Najprej Zakon o sodiščih, potem sprememba Zakona o sodniški službi, Zakon o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika je tudi zelo pomemben, Zakon o izvršbi in zavarovanju, Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij, Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dedovanju, Zakon o overitvi listin v mednarodnem prometu, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem postopku in drugi pomembni zakoni, ne bom vseh naštevala.

Sprejetih je bilo tudi nekaj zakonov, ki so pomembni tudi za državljane. V tem primeru bi omenila Zakon o kolektivnih tožbah, ki je bil danes že omenjen in ki prinaša napredek v našem zakonodajnem in pravosodnem sistemu v tem smislu, da lahko v eni tožbi nastopi več prizadetih državljanov, ki tožijo na primer eno večje podjetje, ki krši zakonske predpise in povzroča škodo državljanom, ali pa pride tudi do raznih ujm, tako kot je bilo na primer na Dravi, kjer je avstrijska elektrarna, ki je spustila vodo, povzročila strahovite poplave in veliko škodo in zdaj se ti ljudje obrnejo na sodišče z eno tožbo. Potem je pomemben tudi Zakon o probaciji, ki ga doslej nismo imeli, pomemben je zato, ker zmanjšuje število zapornikov v zaporu in omogoča državljanom, ki se za to odločijo, da kazen odslužijo na drug način, in v tem postopku ustrezne službe pomagajo temu človeku, da se socializira in da se ne vrača na kriva pota. Zelo pomemben je tudi zakon o kazenskem postopku ZKP-N, ki pa ni prestal preizkušnje na ponovni

obravnavi v Državnem zboru, ker je Državni svet izrekel veto in zaradi amandmaja Nove Slovenije ni dobil potem ustrezne podpore vseh poslancev koalicije. Bila sem prepričana, da bo zakon sprejet, ker sem ocenila, da je zakon zelo pomemben tudi zato, ker imamo zastarel Zakon o kazenskem postopku, ker smo med tremi državami Evropske unije, ki še imamo tak zakon, in ker bi ta zakon pospešil sodne postopke. Če samo en primer povem, na primer pritožbeno sodišče, to se pravi drugostopenjsko sodišče, ne bi več vračalo zadev na prvo stopnjo v ponovno sojenje, ampak bi to pritožbeno sodišče moralo meritorno odločiti o zadevi in bi bil postopek končan. Skratka, še druge zadeve so zelo pomembne, ampak jih ne bi naštevala, gospa Murgel je že tudi nekaj o tem govorila in tudi časa nimam za to.

Spoštovane in spoštovani, naj ponovim – vse te spremembe zakonodaje pomenijo učinkovitejše delovanje pravosodja in večjo pravno varnost slehernega državljana. Glede očitkov, da imamo v Sloveniji velike sodne zaostanke, in kritik zaradi neizvršenih sodb Evropskega sodišča za človekove pravice pa bi povedala naslednje. Na začetku mandata, to je leta 2014, je na Slovenijo pripadlo kar 8 priporočil Evropske komisije, ki se nanašajo na pravosodje. Na ministrstvu so se potrudili in v letu 2016 Evropska komisija ni več izdala nobenega priporočila, prav tako ne v letu 2017. Tudi glede rešenih zadev je bistven napredek, leta 2014 smo imeli več zadev, ki niso bile rešene kar 400 dni, leta 2017 le še 277 dni. Zmanjšalo se je število nerešenih zadev tako, da smo imeli v letu 2014 16 zadev na sto prebivalcev in v letu 2017 9,3 na sto prebivalcev. Tudi na kritike glede izvršljivosti sodb Evropskega sodišča za človekove pravice so storjeni napredki, ampak ne bom imela dovolj časa, bom to izpustila. Minister tudi v zadevi tako imenovane obdolžitve Irangate trdi, da so zadeve zavajajoče in da je obdolžitev nepravilna, netočna, nezakonita ter da ravnanje KPK ni bilo nezakonito, in je tako interpelacija glede te obdolžitve neutemeljena. Minister je navedel celo, da je odnos do njega s strani SDS takšen, kot je, tudi zato ker se v zadevah v omarah glede bančne luknje, ki se nanašajo na preiskave oziroma ustavitve, ki je bila opravljena leta 2012 v zadevi Irangate, skrivajo okostnjaki, ki se tudi nanašajo na nekatere stranke iz opozicije, in da je to povzročilo selektivno interpelacijo enih in prikrievanje drugih dejstev. KPK je torej v zadevi glede na pravne in dejanske okoliščine ravnala ustrezno in profesionalno v okviru svojih pristojnosti.

Spoštovani in spoštovane, res je, da v slovenskem pravosodju ni vse tako, kot bi moralo biti, in to prizna tudi minister za pravosodje gospod Klemenčič. Vendar je treba povedati, stalne kritike o slabem delu, o napakah, naslavljanje našega pravosodja s krivosodjem, to je neprimerno in nedostojno. Minister je ves čas svojega mandata, in z njim

seveda vsi njegovi sodelavci na ministrstvu, deloval oziroma so delovali zavzeto in uspešno s ciljem, da se prenovi torej spremeni zakonodaja tako, da bodo sodišča učinkovitejša, da se bodo odpravile pomanjkljivosti, ki so bile zaznane in ki so povzročile neučinkovitost sodišč. Glede odnosa do ministra samega pa menim, da je, kot že rečeno, neprimeren in mu v tem državnem zboru vsi ne priznamo, da je delal uspešno, da se je trudil, da se ta pravosodna reforma izpelje, in da si zato zasluži več spoštovanja, kot ga je deležen. Predvsem pa mislim, da se neupravičene kritike zoper njega vrstijo ne samo danes, ampak tudi na več drugih zasedanjih v tem državnem zboru in da so velikokrat neupravičene, in mislim, da bi tu morali spremeniti svojo prakso.

Če počasi zaključim. Minister gospod Goran Klemenčič je interpeliran zato, ker dela dobro, je interpeliran zato, ker je uspešen v prenovi zakonodaje. Zato seveda te interpelacije ne bom podprla. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Irena Kotnik, pripravita naj se gospod Saša Tabaković in gospa Anja Bah Žibert.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani minister, kolegice, kolegice in kolegi!

Danes imamo še eno od interpelacij v tem mandatu in naj povem že takoj na začetku, da sem proti tej interpelaciji. Pri tem ne gre samo za interpelacijo ministra Gorana Klemenčiča, ampak tudi za vse interpelacije, ki smo jih že pred tem v Državnem zboru obravnavali. Moje mnenje je, da pri vsaki interpelaciji izgubljam čas, ki bi ga lahko veliko bolj optimalno izkoristili, in to ne samo poslanci, ampak tudi zaposleni na ministrstvu. Strinjam se, da opozicija opozarja na nepravilnosti, da v sodstvu ni vse tako, kot bi moralo biti, in da so še možne in potrebne spremembe – vendar ne na tak način. Pri današnji interpelaciji ne gre samo za zagovor ministra, saj je že sam povedal vse odgovore na očitke, ampak za nerazumevanje odgovorov, ki jih predlagatelj ne razume ali pa noče razumeti. Pri vsem tem bi rada pri tej interpelaciji, in pa pri vseh drugih bi bilo prav, da bi napake, ki jih očitamo komurkoli, tudi ovrednotili. Kdo od nas ni že naredil kakšne napake in katera vlada je delala tako, da ni kakšne napake naredila? Moti pa me, da ne ločimo napak. In sicer napak, ki so bile storjene namenoma z določenimi političnimi cilji in v lastno korist, in napak, ki so posledice odločitev, ki so v nekem trenutku v nekem času ali v danih okoliščinah storjene v prepričanju, da so rešitve pravilne. Prav tako bi ovrednotila tudi obtožbe, in sicer na obtožbe, ki so utemeljene, namenjene iskanju rešitev, in obtožbe, ki so namenjene lastnim, osebnim in političnim namenom. Tisti, ki spremljajo današnjo interpelacijo, bodo o tem sami presodili.

Ne bom razširila svoje razprave v smeri, kaj vse je bilo na področju pravosodja v teh treh letih narejeno, ker so to že ali pa še bodo naredili kolegi pred mano ali pa za mano, bi se pa vseeno dotaknila samo ZKP, ker je bilo rečeno in ministru očitano, da ni bilo usklajevan. Vsi tisti, ki so spremljali postopke sprejemanja ZKP, točno vedo, da to ni res, da smo se tudi mi na odborih zelo velikokrat dobili. Na žalost ta ZKP v Državnem zboru ni bil sprejet, kljub temu da se zavedamo, kako pomembno bi vplival na izboljšanje preiskovanja in pregona bančnih dejanj s področja bančne in druge gospodarske kriminalitete. Vsak naj o tem razmisli sam.

Končala bi s tem, da, kot sem rekla že na začetku, te interpelacije zaradi razlogov, ki sem jih navedla, ne podpiram. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Saša Tabaković, pripravita naj se gospa Anja Bah Žibert in gospod Ivan Škodnik.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Interpelacija je vsebinsko sestavljena predvsem iz dveh delov oziroma večjih sklopov, en del se nanaša na NLB, drugi del pa se nanaša predvsem na kritično stanje pravosodja, tudi v okviru osnovnih vrednot človekovih pravic. Ker je bilo v resnici že kar nekaj povedanega, bi se vsebinsko osredotočil na ta dva dela, prvi je glede suma pranja denarja v NLB in ministrovega delovanja znotraj KPK. Zdi se mi, da je treba poudariti dejstva, ki so morda umanjala v današnjih razpravah. Vprašanje. Ali je KPK v tistem času uradno obvestila o sumu pranja denarja Policijo? Je. Ali je bil potrjen prejem te dokumentacije od KPK in tudi potrjen s strani pristojnega kriminalističnega inšpektorja? Je. Ali je KPK na podlagi obvestila oziroma dokumenta v okviru svojih zakonskih pristojnosti uradno poizvedovala preko Urada za preprečevanje pranja denarja o morebitnih ugotovitvah pristojnih organov, ki kažejo na sum koruptivnega ravnanja posloводства NLB v tej zadevi? Je. Ali je Policija že več mesecev pred prejemom tega dokumenta od KPK razpolagala z veliko obsežnejšo dokumentacijo in podatki, ki upravičujejo obstoj razlogov za sum pranja denarja? Je. Ali je mag. Goran Klemenčič, ko je bil kot minister za pravosodje s strani Vrhovnega državnega tožilstva in Specializiranega državnega tožilstva seznanjen z informacijo, da državno tožilstvo o tej zadevi s strani Policije nikoli ni bilo seznanjeno, na seji Vlade junija predlagal širitev dnevnega reda z obravnavo te točke? Je. In ali je na njej predsednik Vlade podprl njegov predlog, da pristojna ministrstva in organi pripravijo poročilo o tej zadevi? Je. Torej? Seveda razumem, da ima mag. Klemenčič v resnici zelo dolgo zgodovino z desno provenienco politike, vprašanje pa je, ali je prav, da tudi neke osebne zamere, ki vejejo v resnici iz te interpelacije, postanejo glavni vzrok za

zlorabo osnovnega instituta parlamentarne demokracije, kar interpelacija zagotovo je. Mislim, da to ni prav in da bi morali ne samo kolegi, ampak tudi vsa splošna javnost zelo zastriči z ušesi, ker je iz navedenih dejstev očitno, da je KPK pod takratnim vodstvom mag. Klemenčiča glede na zakonske pristojnosti in obveznosti v zvezi s sumom pranja denarja postopala korektno. To niso dejstva, ki bi si jih izmislil jaz, ampak to so stvari, ki sem jih tudi naštel, ki so dokazljive z dokumentacijo. Tako da je glavni očitek predlagateljev, ki ustvarjajo vtis, da je sum kaznivega pranja denarja v zadevi Irangate ostal nepreiskovan zaradi ravnanja mag. Klemenčiča, po mojem mnenju zelo preslabo utemeljen. KPK za preiskovanje sumov kaznivih dejanj po zakonu ni pristojna in niti nima nekih zakonskih pooblastil za to. In če želimo primerno naslavljati odgovornost mag. Klemenčiča, je verjetno treba nekako širše pogledati ta zemljevid argumentov in se ne naslanjati samo na tiste, ki nam v nekem delu odgovarjajo.

Kar se tiče sodstva, seveda se strinjam s predlagateljem, da je zaupanje v sodni sistem pomembno, zato ker spodbuja oziroma krepi nek občutek enakopravnosti pred zakonom in tudi krepi nek splošen občutek družbene pravičnosti. Ko govorimo, ali je pomembno mnenje javnosti, kakšnega ima do sodne veje oblasti – je pomembno. Ampak ko se pogovarjamo o mnenju slovenske javnosti, če recimo govorimo o tem, ali meni, da je sodna veja neodvisna ali ni, potem seveda ne moremo tega mnenja utemeljevati na nekih telefonskih anketah, ker telefonska anketa je pač premalo strukturirana, da bi lahko potegnili neko primerno analizo. Kar pa seveda ne pomeni, da mnenje javnosti ni pomembno. Ampak ko se pogovarjamo o mnenju javnosti glede sodne veje oblasti, je še bolj pomembno izpostaviti dejstvo, da na to mnenje javnosti veliko bolj vplivajo tudi različne izjave vidnih funkcionarjev oziroma nosilcev političnih funkcij oziroma oblastnih funkcij, ki, po mojem občutku, velikokrat prestopijo mejo upravičenosti pri nekih pavšalnih obravnavah dela sodnikov. Zato je treba biti zelo pozoren, kadar govorimo o nekih očitkih, da naj bi Evropsko sodišče za človekove pravice Slovenijo uvrščalo na drugo mesto med kršitelji človekovih pravic med vsemi evropskimi državami. Kje pa to piše? Saj tega nikjer ne piše, saj takšne ocene nikoli ni podalo niti Evropsko sodišče za človekove pravice niti se o tem nikoli ni izrekel za to pristojni Odbor ministrov Sveta Evrope! Dejstvo je, da je po uradni statistiki v povprečju pred Evropskim sodiščem za človekove pravice 95 % slovenskih pritožb zavrnjenih ali pa zavrnjenih. Ali bomo veseli, ko bo ta odstotek 100-odstoten? Seveda bomo, ampak na to seveda ne more vplivati mag. Klemenčič.

Še več, jaz osebno menim, da je bil na področju urejanja in opolnomočenja institucionalnega varstva človekovih pravic v

Republiki Sloveniji v tem mandatu narejen velik korak naprej, po mojem mnenju veseljen, ravno z Zakonom o varuhu človekovih pravic, ki je v resnici zapolnil marsikatero vrzel na področju varstva človekovih pravic v naši državi. Varuh je s tem zakonom pridobil neke razširjene pristojnosti, s katerimi bodo v polnosti zapolnjena Pariška načela. Varuhu je s tem zakonom prav tako omogočen prehod iz državne institucije s statusom B v institucijo s statusom A. To v nekem mednarodnem smislu pomeni zelo ogromno. Še več, z omenjenim zakonom smo dobili tudi sistem ustanavljanja zagovorništva otrok, ki bo deloval v okviru Varuha, s čimer se zastopstvo otrok omogoča tudi v izvensodnih postopkih in drugih zadevah, v katerih je otrok udeležen. Veste, v resnici politika zelo rada uporablja človekove pravice. Polna usta so politike človekovih pravic, še posebej takrat, kadar tisti, ki jih zelo veliko uporablja, želi izpostaviti neko lastno stvar in se postavljati na nek moralni piedestal. Jaz v resnici pri takšnem političnem izvajanju ne bi imel nobenih zamer, če bi se dejansko na področju opolnomočenja institucij, ki varujejo človekove pravice oziroma ki nekako predstavljajo kot varuha človekovih pravic, v teh 25 letih, odkar smo samostojni, kaj premaknili, pa se ni. S tem mandatom oziroma z mandatom mag. Klemenčiča pa so se v tem smislu naredili zelo zelo veliki, pomembni, prepotrebni, prezahtevni koraki.

Zato v resnici ne bom podprl interpelacije mag. Klemenčiča, ker je s svojim delom pokazal, da si v tem trenutku zagotovo zasluži to ministrsko funkcijo, in mu želim v nadaljnjem delu vse dobro. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Anja Bah Žibert, pripravita naj se gospod Ivan Škodnik in gospod Franc Breznik.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Danes smo že slišali, da pravzaprav Slovenija ni normalna država. Res je. Slovenija ni normalna država, kajti če bi bila, ta interpelacija danes sploh ne bi bila potrebna, ker na mestu ministra za pravosodje ne bi bilo gospoda, ki je kršil več zakonov, ki je kršil ustavo in kršil človekove pravice. Takšnega ministra normalna država pač ne ustoliči, in še manj ga ustoliči na področju, ki naj bi skrbelo za to, da se ne kršijo zakoni, da se ne krši ustava in da se ne kršijo človekove pravice. Da nismo normalna država, kaže to, da omenjeni minister še kar vedri na tem položaju, medtem ko je na primer ministrica iz Desusa morala odstopiti, ker ni želela kršiti zakonodaje. Pa je bila seveda lepo pospravljena. Prav tako kaže, da smo nenormalna država, to, da se danes politično grozi ministrici za notranje zadeve, ki je delovala v skladu s sklepi sodišč in ravnala v skladu z zakonom. Ampak danes se ji politično grozi iz vrst koalicije in pri tem pomagajo tudi ministri te

koalicije. Se pravi, na eni strani se tukaj rešuje ministra, ki na tej funkciji sploh ne bi smel biti, in na drugi strani ta koalicija pravzaprav ruši ministre, ki delujejo v skladu z zakonom, tudi na podlagi odločb sodišč. Normalno potem, da lahko gledamo tiste razne parametre, kakšna je pravzaprav percepcija državljanek do neke institucije, kot je Državni zbor, kakšna je percepcija do delovanja sodišč. Ne čudite se temu! Ne čudimo se temu, če pri tem sodelujete.

Zelo malo je bilo povedanega o tem, kaj pravzaprav je predmet interpelacije, ampak dovolite, da začnem tudi jaz pri izvoru tega. Gospod Klemenčič je bil predsednik senata KPK. Naj vas spomnim na njegov senzacionalni odstop s te funkcije, medijsko pokrit, državljani so se zgražali, kajti v zapisanem je bilo povedanega marsikaj: na področju boja z bančnim kriminalom oziroma bančno luknjo veje netransparentnost, ne dela se tako, kot bi se moralo, vzor išče v reševanju tega problema Islandije, bančni postopki bi morali biti zaključeni v 12 mesecih in tako naprej. To je seveda zapisal senat KPK, ko je senzacionalno odstopil, vodil ga je pa gospod Goran Klemenčič. Danes, ko je minister, mi povejte, koliko bančnih kriminalcev je za zapahi, koliko teh postopkov se konča in zaključi v 12 mesecih in kako se deluje transparentno. Ta zgodba je zanimiva tudi zato, ker ob tem odstopu in potem ni bilo zapisnika o primopredaji. Se pravi, nova KPK niti ni vedela, kateri so tisti postopki, ki so se vodili, kje so posamezni dokumenti in tako naprej. No, zdaj smo pa tudi pri vsebini interpelacije. Danes se ne čudim, zakaj takšni zapisniki o primopredajah ne obstajajo – zato ker je pač KPK določene zadeve opravljala tako, da je kršila zakone in ustavo in pomagala rušiti vlado v tistih trenutkih, ko se je ta ukvarjala z najbolj perečimi problemi države, izhodom iz krize, ko je pomagala, da nekako država in državljani v njej preživimo, in se je morala dejansko sprejemati zahtevna, težka zakonodaja, zato da izplavamo iz tistega težkega položaja. Takrat je seveda ta KPK zaradi svoje odločitve, zaradi potem posledično kršitve zakona in ustave naredila svojo potezo.

Gospod Klemenčič je glede zadeve Farrokh – govorimo ne samo o milijardi opranega denarja iz državne banke NLB, ampak govorimo tudi o financiranju terorizma, spoštovani – podal naslednjo izjavo, in to, kar je podal, ste skupaj s poročilom o preiskovalni komisiji potrdili soglasno v tem državnem zboru. Povedal je, da je prišlo do pridobitve dokumenta s strani žvižgača in da je bil ta dokument ustrezno zabeležen in s strani vodje preiskav tega področja tudi ustrezno posredovan naprej. Rekel je naslednje: »Bilo je predano na način, kot je običajen, zakonit in primarna praksa.« Zdaj pa mene zanima, spoštovani minister, ali je zakonito, da tega dokumenta ni nikjer, ali je bila to primarna in običajna praksa, da se tako pomemben dokument na nek način spremeni, ker se posamezni podatki prečrtajo, in ali ste ravnali tako, kot vam je velevala zakonodaja

oziroma tudi sprejeti dokumenti. Običajen, zakonit način, ki bi bil primeren praksi, bi moral delovati na podlagi sporazuma, ki je bil podpisan med Ministrstvom za notranje zadeve, Policijo in KPK. Gre za Sporazum o sodelovanju na področju preprečevanja korupcije, ki je bil sprejet že leta 2010, vendar se je ta sporazum kršil, ker dokument ni bil podan na podlagi omenjenega dokumenta. Prav tako je treba vedeti, da v tem sporazumu 3. člen jasno definira postopek prijave kaznivega dejanja s strani KPK, in sicer: komisija bo zadeve, pri katerih obstajajo razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, Policiji odstopila v skladu z določili ZKP. To ni bilo storjeno. V omenjenem sporazumu v 8. členu ta sporazum tudi jasno predpiše, kakšen je določen postopek glede komunikacijskega kanala. Gre za to, da se zadeve posredujejo po elektronskem načinu komuniciranja zaradi lažjega in hitrejšega pretoka informacij in tudi potem kasneje zaradi lažje sledljivosti. Skratka, tako pomembna zadeva, kot je milijarda evrov opranega denarja za terorizem, ni šla po postopku, ki je bil jasen, določen in sprejet na podlagi ministrstva, KPK in tudi Policije. Preprosto vprašanje – zakaj ne? Zakaj ne, minister? Vi ste seveda potem še celo na tiskovni konferenci kar samozavestno razlagali, kako je bila celo podana prijava kaznivega dejanja in tako naprej. Nič od tega ni res! To je danes temelj, zaradi katerega minister ne bi smel več opravljati funkcije. In kdo je bil o vsej tej zadevi obveščen in sodeloval kot takratni ožji sodelavec ministra? Gospod Stare, ki je danes državni sekretar. Normalno, da bo danes minister rekel, kako bo s svojimi sodelavci ostal do konca. Kako pa ne, saj ste delali že prej z roko v roki. Poglejte, tukaj se minister pač ne more oprati. Vse, kar želite danes, z nekimi poštnimi pošiljkami in tako sprevračati razpravo, je smešno. Milijarde evrov pač ne morete spraviti pod preprogo. Gospod Klemenčič je za to vedel in ni ravnal v skladu z določenimi protokoli. Ni ravnal.

Danes smo poslušali tudi o tem, koliko zakonodaje se je sprejelo in ste naštevali posamezne zakone – v štirih letih bo pa vendar ja prišel v Državni zbor kakšen zakon s strani ministrstva. Ampak tiste ključne probleme na tem področju ste pa spustili. ZKP je pogorel, v tem času imamo tudi izgubljene oporoče, povejte mi, koliko odgovornih je že odgovarjalo. Nič. Pa se je naredila velika krivica državljanom in državljanom. Prav tako govorite o tem, da se je naredil velik korak, ko gre za preprečevanje oziroma to, da se v tej državi le preneha kršenje človekovih pravic. Še tega niste sposobni, da bi poimensko državljanke in državljani vedeli, kdo so tisti sodniki, ki so v svojih postopkih kršili človekove pravice! Tudi tega niste sposobni. Hvalite se z nekimi napredki v številkah. Poglejte, kakšna dvojna merila imate. Ko smo na začetku mandata v Slovenski demokratični stranki predlagali ogromno razprav, priporočil na

temo izboljšanje stanja v pravosodju, ste vse zavračali in za argumente uporabljali tudi to, da so te številke neprimerljive z evropskimi, da so parametri drugačni, da to ni primerljivo, danes pa minister ravno te parametre in te številke kaže, ko smo polžje napredovali. Ampak je treba tudi vedeti, zakaj smo napredovali. Ne nazadnje, minister, niste bil vi tisti, je bila vlada pred vami, ko je podpisala sporazum med sodiščem in Vlado, da se nekaj naredi na področju pravosodja in da se zmanjšajo zaostanki. Tako da ne se hvaliti tudi na tujih rešitvah, ki so bile takrat podane.

Koalicijski posamezniki – tukaj se vidijo ta dvojna merila – prav tiste stranke, to je SD, ki vam je še ob nekem zakonu, minister, očitala nedostojno razpravo, da se obnašate na način, ki je neprimeren za Državni zbor, in da imajo celo občutek, da bo zadeva prišla tako daleč, da niti predloga zakona ne bodo mogli podpreti, tako zelo nedostojni ste bili v Državnem zboru, vas seveda danes branijo. Ampak branijo vas zaradi nekih drugih stvari. Menim, da si predsednik Odbora za pravosodje česa takega sploh ne bi smel privoščiti. Na eni strani danes vpije in zahteva, kako je treba rešiti zadevo nekega sirijskega migranta, ob tem da je ministrstvo ravnalo v skladu z zakonodajo, se pravi tudi na podlagi odločb sodišč, brani pa vas, za katerega je še nekaj časa nazaj govoril o nedostojnosti in še čem drugem. Tudi pomagal je pri rušitvi vašega zakona ZKP. Toliko o dvojnih merilih. Seveda bom interpelacijo podprla, ker je dejstvo, da je minister za to pranje denarja vedel, da ni ravnal v skladu s predpisanim protokolom, in verjamem, da je ta protokol poznal. Danes tudi verjamem in po svoje sebi razlagam, zakaj ni bilo primopredajnih zapisnikov, ko je odstopil, in da je bil njegov odstop iz KPK samo še ena senzacionalna farsa, ko je govoril o bančnem kriminalu in boju z bančnim kriminalom. Nenazadnje, minister, pod vašim ministrovanjem je sodišče zavračalo prošnje komisije, ki se ukvarja z bančno kriminaliteto, ki jo vodi kolega Anže Logar, in je preprečevalo, da bi prišli do teh najbolj pomembnih podatkov. V teh podatkih ste se našli vi. V teh podatkih ste se našli tudi vi. Zadeva Farrokh je iz podatkov, ki jih je obravnavala komisija, spoštovani! To poročilo je bilo soglasno sprejeto. Seveda vas lahko tukaj Državni zbor z večino zaščiti, tudi izglasovana ne bo interpelacija, ampak vaša krivda ostaja. Ko vi naredite svoj del, bom rekla levji delež, takrat greste vedno na drugo funkcijo. Enkrat z mesta državnega sekretarja na mesto KPK, ko tam opravite svojo dolžnost, kako prikladno, pridete na ministrsko mesto, danes pa vas, ko se končuje mandat, kandidirajo za komisarja za človekove pravice pri Svetu Evrope. Verjamem, da vsak večer zmolite en očenaš, da vas bi tam gor le vzeli, kajti vaša zгода vaša politična ravnanja, minister, tudi vaša siceršnja ravnanja kažejo, še enkrat, da te interpelacije sploh ne bi smelo biti, ker vi na tem mestu ne bi smeli biti.

Zato se ne čudite, kolegice in kolegi, zakaj je tako nizka podpora državljanek in državljanov. Zato ker ne morejo razumeti, da zaradi neplačane položnice izgubijo lastno nepremičnino, tukaj imamo pa ministra, ki krši ustavo in zakone in v posmeh vsemu še poslušamo kako dober minister je in kako veliko je naredil. Dokler bo takšno stanje v tej državi, dokler bodo veljala takšna dvojna merila, dokler boste še kar naprej ustvarjali drugorazredne državljanke, ne bo bistveno drugače. Percepcija državljanek do našega dela ne more biti drugačna, ker pri njih velja zdrava kmečka pamet, tukaj pa zadovoljevanje elit, ki vam narekujejo, kaj morate storiti in česa ne smete storiti.

Tako da, minister, moje podpore niste imeli že na začetku tega mandata, sem vedno povedala zakaj. Danes prav tako ne, tukaj se ne bo prav nič spremenilo. Dejstvo pa je, da je krivda glede zadeve Farrokh tudi na vaših rokah. In spoštovani, ne se danes ukvarjati s poštnimi pošiljkami, ukvarjajte se z milijardo opranega denarja preko države Republike Slovenije za terorizem. In ko bo naslednjič počilo, kjerkoli, se spomnite, o čem sem govorila.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ivan Škodnik, pripravita naj se gospoda Franc Breznik in Simon Zajc.

IVAN ŠKODNIK (PS SD): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi poslanci!

Danes že kar eno dolgo obdobje, kar nekaj ur govorimo o interpelaciji in o odgovornosti ministra za pravosodje Gorana Klemenčiča. Jaz se bom najprej ustavil na tistem času, preden sem šel v politiko. Moram reči, da sem Gorana Klemenčiča, ko je bil še predsednik KPK, zelo rad poslušal, velikokrat in pogosto se je oglašal. Zanimiv mi je bil in tudi s kolegi, ko sem nekje izven razpravljal, mislim, kot je bilo malo prej rečeno, da moramo uporabljati neko logiko, kmečko logiko in tako naprej, da on pri svojem delu to kar zelo dobro uporablja. Sem pa zelo presenečen, ker nekako se napada vse drugo. Zdaj še izgleda, da bi bil on kriv še za bančno luknjo. Jaz mislim, da je na te stvari opozarjal, kot je on lahko, na vse stvari pa kot predsednik ne more. Sami veste, da te stvari ne gredo tako. Velikokrat je govora o tej bančni luknji, kot da jo je ta vlada povzročila, pa veste, da je stvar kar dolgo nazaj, niti natančno se ne ve kdaj, je to pravzaprav začelo nastajati.

Zelo neprimerno se pravzaprav nekateri poslanci obnašajo do ministra, ko za vsako minuto, ko slučajno gre iz te dvorane, mu očitamo, kam je šel. Glejte, 13 ur pa res ne more biti tukaj, še časa nima za kakšen sendvič, da bi ga kje pojedel, mogoče gre na WC, ko je nujno potrebno. Tako da bi jaz prosil, da bi takih stvari ne omenjali in bodimo fer do kolega.

Zelo dobro sem poslušal na začetku kolega Juršo, ko je povedal tudi določene stvari,

ki se mu niso zdele tako dobro narejene s strani ministra, ampak v glavnem pa je povedal: »Večina stvari je pa vendarle bila narejena dobro.« To sem si zapomnil in jaz mislim, da povsod je tako. Upoštevati se morajo stvari, ki so narejene, ki so pomembne in ki tudi v določenih trenutkih odločajo.

Glede povrnitve zaupanja v pravosodje. Zaupanje v pravosodje je padalo kar dolgo obdobje in težko ga bo kar čez noč povrniti. Jaz mislim, da so postavljeni neki temelji in da se bodo stvari vendarle začele izboljševati. Seveda če bomo mi za to. Če pa ne bomo tega sprejemali in bomo verjeli, da je vse narobe, potem pa se seveda ne bo dalo nič narediti.

Glejte, v Sloveniji imamo sodstvo, ki je neodvisno. Hvala bogu, da je tako. Če ne bi bilo, kaj bi le bilo. Velikokrat ste mu očitali, da je pospešil ali pa povzel glas, mogoče včasih tudi na neprimeren način, ampak to je bil dokaz, da mu ni vseeno, kaj se dogaja v sodstvu, bom jaz s te strani rekel. Ampak potem bom pa povedal, kako lahko vendarle minister na sodstvo vpliva na drug način – z ustrezno zakonodajo, s sodnim redom. Jaz mislim, da je te stvari dobro opravil in bo lahko veliko tudi pokazal, ko se bo končal mandat te vlade.

Glede pravne države je bilo veliko govora, pa to pri vseh interpelacijah, ko sem bil prisoten. Zelo dobro je kolegica Murgel prej povedala: »Ja imamo državljane reda 1, ki dobimo obvestilo po pošti in gremo na pošto in dvignemo pošto. Državljeni številka 2 pa dobijo paket v roke pa ga ne sprejmejo.« Tako da to povsem drži. Tako da pravno državo si lahko tudi na tak način predstavljamo.

Prej me je zmotila tudi razprava kolega Horvata, ki je omenjal 86. člen Zakona o financiranju. Za hip sem pravzaprav pomislil, ali je danes interpelacija za ministrico za šolstvo. Velikokrat se tukaj govori, da mešamo hruška in jabolka. Ampak očitno jih še kar mešamo.

Jaz bi glede na to, na vso to situacijo, ki je prisotna, ki jo spremljam vsa ta tri leta ali pa zdaj že četrto leto, ko se pravzaprav dotikamo stvari, ki nas sploh ne zanimajo, če pa nam kdo kaj reče, nam pa ni všeč. Jaz bi za primerjavo nekako povedal, recimo, če bi se v tem času Kristus še enkrat uredil, bi ga, vam odkrito povem, zopet obsodili in bi ga zopet križali. Zato ker je povedal stvari, ki pač ljudem ne pašejo, pa bi jih morali upoštevati. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Breznik. Pripravita naj se gospod Simon Zajc in gospa Iva Dimic.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod predsednik.

Pred sabo imam tisto, kar je temelj današnje razprave, gre za interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča. Bistvo naših povzetkov obstaja v dveh točka. Gre za zadevo v NLB, gre za največjo afero vseh časov na področju

Republike Slovenije, gre za sum storitve kaznivega dejanja, pranja denarja več kot milijarde evrov, sprva smo govorili celo o milijardi dolarjev, kasneje se je ugotovilo, da je ta znesek bil še večji, gre milijardo evrov denarja. Gospodu Goranu Klemenčiču lahko rečemo na več kot osmih straneh očitamo predvsem opustitev dolžnih ravnanj v zvezi s tem. Bil je na čelu KPK v tistem trenutku, govoril je, kar lahko povzimate po magnetogramih, in tista dejstva, ki jih je tudi sedanjí predsednik KPK povedal, da na tej zadevi ni urgiral. Če nekdo ne urgira pri eni milijardi pranja denarja, spoštovane kolegice in kolegi, pri sumu te storitve, se moram vprašati, ali ima ta človek zadostno znanje, integriteto ali pa je imel kakršnekoli druge namene.

Druga zadeva, o kateri danes ploh niste razpravljali, nihče od vas, se sprašujem po svojem dolžnem ravnanju, ko so prišli v javnost podatki, da se je NLB odpovedala delu svoje bančne provizije. Če govorimo o prvem delu, da gre za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja in da vsi temelji pranja denarja mogoče v tej veliki aferi morda niso zavzeti, kljub temu da je šlo za financiranje islamskega terorizma, to kar je kolega Grims govoril, pa se moramo vprašati, zakaj svoje dolžno ravnanje, ker pa gre za sum korupcije. V čem je bistvo suma korupcije – ko ugotoviš, da preko milijarde denarja teče na povezavi iranske banke preko NLB na 9 tisoč računov v tujini, ali se tebi zdi sumljivo, da ta banka ne zahteva bančne provizije ali da je ta provizija katastrofalno majhna pri takšnem riziku. Vsi strokovnjaki, ki se ukvarjajo s pranjem denarja v svetu ali pa vsaj del teh, ki so dali kakršnokoli svoje strokovno mnenje, so povedali, da so provizije za takšen sistem suma storitve kaznivega dejanja pranja denarja vsaj približno 30 %, za rizične države pa še več. Torej govorimo lahko o proviziji, ki je med 300 in 500 milijonov. Ponovno sum storitve kaznivega dejanja. Gospod Klemenčič z bivšim senatom, ne bom ponavljal, kot veste, odstopi, stopi pred kamero z njegovo tipično grimaso in reče: »Zaleteli smo se v zid, ne moremo ničesar.« V tistem času so imeli na mizi dokumente o Teš 6. Se spomnite, koliko teh zadev je gospod Klemenčič mogoče dal v javnost? Kdo je dal v javnost, kar se tiče zadnje afere glede suma storitve kaznivega dejanja pranja denarja, govora je o korupciji v zdravstvu? Ali je mogoče gospod Klemenčič s svojo ekipo karkoli povedal o zdravstvenem sistemu, mogoče o žilnih opornicah, kolkih, drugih zdravstvenih pripomočkih, ne gre samo za to kar smo odkrivali v ozkem segmentu zdravstvenega sistema, kar je kolegica Godčeva odkrila? Vse je dal na pladenj SDS, spoštovane kolegi in kolegice! Imamo nekoga, ki je del sistema in kot je rekel dr. Zupančič, nekdanji sodnik na ESČP, to je človek, ki sem ga spoznal, o katerem sem imel dobro mnenje, in to je sedaj popolnoma druga oseba. Jaz sem gospoda Klemenčiča nekoč pred leti poslušal v

enem predavanju o genocidu, politocidu in se mi je zdel, lahko rečem, zelo korekten in soliden predavatelj. Ampak ta človek, nekdo, ki ga še boljše pozna, velik strokovnjak, eden največjih strokovnjakov, ki smo jih imeli in jih imamo, gospod Zupančič, pove, da je to popolnoma druga oseba. To je popolnoma druga oseba. Eno, kar govori, in drugo, kakšna so njegova dejanja. Je pa njegovo najbolj znano dejanje, po katerem njegova politična in tudi, ne bom rekel, skupaj z ženo gospodarska, uspešna podjetniška pot teče, je pa to, da je del tega sistema. Pravosodje tudi pod njegovim vodstvom ni doživelo korenitih sprememb, doživelo je kozmetične spremembe. To, da še imamo v pravosodju sodnike, za katere smo v njegovem mandatu ugotovili, da so bili del bivše Udbe, da so sodelovali pri katastrofalnih kaznivih dejanjih, da ti ljudje še danes niso procesirani ali pa odstranjeni iz sistema, to ga ne briga. Govorim o primeru v Mariboru, o sodniku, ki je celo sprožil posebne metode in sredstva za gospoda Kanglerja, bivšega župana, potem imamo primer, da je sodnik v Mariboru dr. Polegek govoril, da je Kanglerja treba obsoditi na 7 mesecev in da ga moramo obsoditi zaradi tega, ker obstaja velika nevarnost, da se vrne nazaj v politiko. Se vam zdi, da so te zadeve normalne v nekem pravosodnem sistemu? Pozdravljam Zakon o pravnem postopku. Verjamem, da je bil potreben, da je obsežen, da je kompleksen. Kakršnakoli zadeva, ki je nekdo stori v prid, jo pozdravljam. Ampak, oprostite, če pa začnemo s kariero gospoda Klemenčiča: državni sekretar pri Kresalovi, poznamo afere, ne rabim razlagati, torej najem 136 milijonov, bil je seznanjen in celo revizor v tem postopku. Kaj je naredil? A je objavil, dal v javnost, kazensko ovadbo proti Kresalovi and company? Nič. Nič ni naredil. Kot podlasca je pobegnil s te afere.

Gremo naprej. Poročilo KPK glede zadeve gospoda Janše. Ali je gospod Janša z njim imel kakršenkoli konflikt od prej? Ni ga imel, nikoli tega konflikta nismo zaznali. Kaj se je zgodilo? Ni samo problem, da je pri njegovem dejanju šlo za nespoštovanje ustave, kar mu je povedalo Vrhovno sodišče, ko je odpravilo poročilo KPK, gre za nespoštovanje enakega varstva pravic v nekem postopku. Gre za tipične zadeve, ki jih morajo poznati študenti prava v prvem ali pa v drugem letniku dodiplomskega študija. To je nekaj, kar je osnova, kjer se učijo enakega varstva pravic v 22. členu Ustave. Ustavno pravo imajo vsi študenti na vseh pravnih fakultetah na predavanju navadno v 1. letniku, v 1. letniku je ta izpit. Torej ne gre za neko specialno zadevo ali pa nek zelo kompleksen zakon, ki ga kršiš.

Kaj se je naprej zgodilo? Njegov veliki prijatelj, član senata, gospod Praprotnik odide v NLB. Kaj tam dela za večjo plačo po tistem, ko odstopi? O čem govori? Govori, da bo on direktor skladnosti poslovanja. Kaj se zgodi? Ali gospod Praprotnik, prav ta direktor za skladnost poslovanja ugotovi sum storitve kaznivega

dejanja pranja denarja, največje afere v zgodovini slovenske države? Ne, tiho je. Uživa svojo službico, super plačo, ki je dosti večja, kot so kakršnekoli poslanske ali pa ministrske ali pa celo predsedniška plača v neto znesku in tako naprej. Torej je vedno ekipa del problema. Gremo naprej. Spomnimo se, da gospod Klemenčič, sam se podpredsednik Mandatno-volilne komisije, v prejšnjem mandatu in tudi v tem gospod Klemenčič do zdaj še ni povedal, kaj je z njegovim premoženjskim stanjem. Od kod mu denar? Vsak, ki pogleda računalniški program poslovanja njegove žene z državnimi podjetji, upam, da vidite, kaj pomeni biti eden v politiki, drugi pa z zasebno firmo hara po državnih podjetjih. Se vam zdi to sprejemljivo za enega ministra? Ta kombinacija, to je smrtna kombinacija. Ni problem, če je žena odvnetica. Super. Če žena posluje s fizičnimi osebami na trgu, nimam nobenih problemov. Ampak posli z državnimi podjetji, z občinami v času ministra Klemenčiča, si lahko pogledate da diagrami dobesedno silijo k nebu. Torej ta odziv je neverjeten na samem programu.

Če gremo naprej. V času KPK da je kršil 8 zakonov, o tem sploh ne rabim razlagati. Mislim, da je že nekdo od kolegov ali pa še bo mogoče kolega Pojbič o tem potem kaj povedal. Zakaj je gospod Klemenčič del problema, del globoke države, ki se je zajedla v Slovenijo, ki Slovenijo drži v šahu. Torej vsi ti ljudje so na najbolj pomembnih funkcijah, nikoli pa ne bodo naznanili enega iz te globoke države. Govoril je, da so se zaleteli v zid. Torej smo se zaleteli v zid in odstopimo. Ko govori, kako globoki smo, pride ravno v vlado, v najbolj znano vlado, ki pa res ni ničesar naredila. Vlada Mira Cerarja bo v zgodovino vstopila kot vlada, ki je bila brezreformna vlada, vlada, ki je držala status quo, vlada, ki je bila v nekem čolničku, ki jo vozi veter, in ker je veter v tem trenutku odličen, ker je Slovenija močno vezana na Nemčijo, predvsem na Italijo in ker je izrazito visoka rast in ker ima Nemčija tudi probleme s strokovno delovno silo, mali podjetniki oziroma slovenska podjetja pa so pridna, imamo izvoz dokaj velik in so kazalci dobri. Vlada ne bo povedala, da se je za 4 milijarde zadolžila v tem mandatu Tega ne bo povedala. Zaradi tega ne morejo upokojencu, ker ni reform, ker ni mladih ljudi, ker nismo aktivno zaposlovali ljudi na delovna mesta z visoko dodano vrednostjo, ker imamo še šolski sistem, lahko rečemo, iz časa Marije Terezije, ki se ni prilagodil novim spremembam četrte industrijske revolucije, pač ne bo nič in bomo umirali na obroke. V naslednji krizi bomo ostali z 90 % zadolženi BDP in pribitki na slovenske obveznice bodo katastrofalni.

Kaj se zgodi potem, ko napiše zloglasno poročilo, v katerem ni upošteval oziroma je kršil 22. člen Ustave, o katerem sem prej govoril. Prišlo je do nepopravljivih posledic, padla je Vlada, pride do politične krize, pride do spremembe in predsednica Vlade postane neizkušena tekstilna konfekcionarka gospa

Alenka Bratušek, ki pravi, da bo ona rešila državo s svojim znanjem. Ne gremo v evropski stabilnostni mehanizem in iz skladov, za katerimi sploh ne vemo, kdo stoji, se zadolžujemo pri petih milijardah za 3 do 4-odstotne točke večjimi procenti, kot bi se dejansko v evropskem stabilnostnem mehanizmu. Ta leva politika ne želi evropskega stabilnega mehanizma, ker bi morali sprejeti reforme, ki jih tako ali tako moramo, zaradi tega imamo danes strukturni primanjkljaj. In Alenka Bratušek, ki je posledica KPK in Gorana Klemenčiča, naredi milijardno škodo, torej škodo več kot ene milijarde samo zaradi razlike v obrestni meri v 10-letnih obveznicah.

Gremo naprej. To je že škoda kolegice Bratuškove. O tem nihče še ni govoril v tem parlamentu. In ta nepopravljiva posledica ponovno Gorana Klemenčiča pripelje za zasluge na mesto ministra za pravosodje, in to ponovno z obljubami, ki sta jih kolega Grims in Gorenak danes brala, da bo naredil korenite spremembe. Nič se ni zgodilo. Na Mandatno-volilni komisiji člani, kolega Horvat, veste, da smo vsaj za dve ali 3 tri kandidate za sodnike ugotovili neverjetne kršitve. In ti ljudje so prišli pred Mandatno-volilno komisijo, da bi postali sodniki, med drugimi pravica iz Teš 6, ravno tisti Teš 6, ki je bil del tega, zaradi česar je Goran Klemenčič odstopil kot predsednik KPK, češ, da je pred zidom in da ne more delati. Potem pa v času, ko je on minister za pravosodje, to pravnico predlaga ta vlada preko Sodnega sveta za sodnico na sodišču v Republiki Slovenije. To, ki je bila pri vseh pogodbah z Alstomom zraven. Tako teče paradržava, eden drugega spodbujamo. Edini problem te paradržave je stranka, ki to odkriva. In je problem gospod Janša, problem smo mi, marginizirani smo, neki vaški posebneži. Za nami ne stojijo afere. Jaz nisem bil pri nobeni zadevi zraven. Za svoje premoženje vem na en cent natančno, kje sem ga pridobil, pa koliko sem moral delati za njega. Gospod Klemenčič je celo dvignil glas takrat na Mandatno-volilni komisiji, ko bi morali govoriti o njegovem premoženju. Že zaradi tega nima integritete biti minister in govoriti o neki poštenosti.

Zdaj pa pridemo še na zadeve, ki niso odkrite. Pravobranilstvo se je moralo pogajati, ko je bil predsednik KPK, kolegice in kolegi – a vi veste, ko je bil predsednik, da je dal javni razpis za grafično podobo KPK? Eni izmed firm, ki se je prijavila in bi morala dobiti plačilo, je rekel, da ji ne bo plačal. Rekel je, da ji ne bo plačal. Zadeva gre v tožbo. Seveda se KPK ne more tožiti, ampak je za to pooblaščen slovensko pravobranilstvo. In pravobranilstvo po nekem določenem času ugotovi, da bodo tožbo zgubili. Vrednost je bila med 5 in 8 tisoč evrov. Kaj se zgodi? Pravobranilstvo KPK v novi sestavi pove, da se naj hitro pogodijo, zadeve bodo šle v nebo, ker tožbo bodo izgubili. In novi predsednik podpiše poravnavo. Poravnava, ki je bila v določenem visokem znesku gre na Vlado, ker z zneskom za poravnavo mora Vlada soglašati. In

sedaj pride nazaj in država Republika Slovenija izplača temu podjetju ta znesek.. Gospod Klemenčič dobi znesek, KPK v novi sestavi ga prosi, da naj ta denar vrne v proračun za škodo, ki jo je povzročil s svojim nepravnim dejanjem. A ste o tem že govorili? A veste, da je to? Poznate to zadevo? Ne poznate. Kadarkoli ta človek nič ni kriv. Ta človek nič ni kriv. V kompletni njegovi karieri je vedno v neki družbi, kjer se dogajajo kazniva dejanja: ali gre za korupcijo, ali gre za njegovo premoženje, ali naredi škodo, da smo potem imeli milijardno škodo zaradi obresti, ki smo jih morali plačevati, ali krši zakone, ali krši 22. člen Ustave, ali pa se celo govori za določene ljudi, da tam pa »bodo letele glave«. Samo za določene ljudi, ne za vse. Če pa gre za ljudi iz slovenske osamosvojitve, potem pa morajo leteti glave, da se te ljudi sprocesira in gredo v zapor.

To je torej opus del in dejanj gospoda Gorana Klemenčiča v njegovi politični karieri. In kot je rekel, kot sem danes na začetku povedal, eno je Goran Klemenčič, tisti, ki nastopi takrat na hearingu, eno je Goran Klemenčič kot predavatelj na Pravni fakulteti, drugo pa je Goran Klemenčič kot osebnost dejanj in postopkov pri svojem delu. Človek ni nikoli nič kriv. SDS je neka grda marginalizirana stranka, ki vedno tej državi hoče slabo. Ampak zaradi tega dela je slovenska javnost lahko izvedela za vsa kazniva dejanja, svinjarije, ki se dogajajo, in zaradi česa ljudje živijo, lahko rečemo, človeka nedostojno življenje, ravno s prostora, od koder prihajava s kolegom Pojbičem, s kmečkimi pokojninami 200 evrov ljudje živijo na podeželju 80 let stari, pa še stalno morajo nekaj delati na podeželju, da sploh lahko preživijo. Pa da ne bom razlagal zdaj kot politik, ampak naj se vrnem k bistvu. Ravno zaradi ljudi, kot je Goran Klemenčič, ima ta paradržava še vedno žezlo v rokah in tudi nastavlja, nenazadnje politiko. Politika novih obrazov, v normalnih demokratičnih državah je skoraj ne poznamo. Pred vsakimi volitvami stranka, ki je ni, pa takrat nastane, to je nekaj nenormalnega. To je nekaj nenormalnega, spoštovani kolegi, ravno zaradi tega krogotoka! In vse, kar hočemo narediti z našimi interpelacijami, je, da se ti krogotoki na določenih odsekih presekajo. Ali je to zdravstveni sistem, interpelacija ministrici, ali je to pravosodje, ali pa tudi drugi sistemi in podsistemi naše države. Če sistemi ne funkcionirajo, ni zaupanja ljudi v pravno državo. Če ni zaupanja ljudi v pravno državo, tudi tujci ne vlagajo v to državo in moramo sprejeti posebne zakone, dobesedno dati toliko denarja, kolikor bi sami skoraj investirali, samo zaradi tega ker je to nespodbudno okolje. Zaradi tega mladi odhajajo v tujino in zaradi takšnih ljudi bo na koncu ta država ostala država revnih ljudi, ostarelih ljudi, s katastrofalno slabim življenjem v prihodnosti. Tako deluje demokracija, tako deluje ta del opozicije, ki resno jemlje vlogo opozicije, zaradi česar ta država na koncu še lahko deluje, torej po principu zavor in

ravnovesij. In to je bistvo naših interpelacij, da bo to eno kvalitetno okolje in s tem bom tu zaključil.

Verjamem, kakršenkoli bo ta zaključek, glasovanje, kakorkoli se boste odločili, ampak, spoštovani kolegice, kolegi, krojite usodo slovenskega naroda s svojim da ali pa ne. Sami boste enkrat morali reči ne, zdaj pa je konec, mislim, da smo zaključili. Tudi zadnja dejanja, ki se dogajajo v parlamentu, nakazujejo na to, da ste res šli preko vseh meja, tisti, ki odločate v tem trenutku. Zato vas prosim, da sodelujete z nami in da takšnim ljudem, kot je mag. Goran Klemenčič, jasno poveste, da se bo njegova pot v politiki morala enkrat zaključiti, lahko pa mogoče uspe na kakšnem drugem področju. Najlepša vam hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Simon Zajc, pripravita naj se gospa Iva Dimic in gospod Žan Mahnič.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem tistim, ki ste v dvorani, ni nas ravno veliko.

Naj začnem s tem, da me čudi, glede na to, kakšna zelo velika in močna nastrojenost SDS obstaja proti ministru Klemenčiču, da so prišli do interpelacije proti ministru šele zdaj, tik pred zdajci, pred koncem mandata. Glede na to, da vsi vemo, da je minister na njihovi muhi že od samega začetka, pa je šele 10. interpelacija proti njemu vložena. Zdaj ne vem, zakaj je do tega prišlo, se vam je vmes roka zatresla ali so vas zmotile druge možnosti za interpelacijo, s katerimi ste poskušali rušiti vlado, ali kaj se je zares zgodilo. Jaz mislim, da vem, kaj se je zgodilo, zakaj je šele 10. interpelacija proti ministru Klemenčiču. Vse do zdaj, pa če pogledam današnjo interpelacijo, še vedno niste imeli tehtnih argumentov, da bi to interpelacijo sploh spisali.

Danes, ko se čas izteka, ste dali na mizo to, kar imamo. Očitajte mu dve stvari. Ena se nanaša na čas, ko je bil gospod Klemenčič še predsednik KPK. Druga se pa nanaša oziroma se mu očita, da ni pripravil zakonodaje, ki bi reformirala slovensko pravosodje v smeri evropskih načel, vrednot, standardov. Čeprav vemo, da je ravno gospod Klemenčič pripravil, mislim da, čez 20 zakonov, ki smo jih tukaj sprejeli, in preko 40 ostalih predpisov. In dela ravno to, kar mu vi očitajte, da ne dela. S temi zakoni ravno slovensko sodstvo usmerja v smeri Evropske unije in njenih vrednot in standardov.

Ali je že vse tako, kot bi moralo biti, v pravosodju? Seveda ni. To se lahko vsi strinjamo, ampak sistem, kot je pravosodje, se spreminja počasi, najverjetneje počasneje, kot bi si mnogi izmed nas želeli, ampak je pa dobro, da so te spremembe zato toliko bolj premišljene. In kaj je tisto, kar si želimo, da bi bilo drugače, in od sedaj naprej ravno zaradi angažmaja gospoda Klemenčiča marsikaj tudi je drugače in bo drugače. Ljudi, vse nas je na splošno zelo

motilo, da ko je nekdo bil obsojen, se mu je krivda dokazala, da je ta oseba potem, tik preden bi za te svoje grehe morala plačati, morala iti na prestajanje kazni, zbežala, se začela skrivati, in to toliko časa, dokler vse skupaj ni zastaralo. Potem pa se je zopet pojavila med ljudmi, v posmeh vsem tistim, ki pa spoštujejo zakone, ki spoštujejo pravno državo in ki za svoja dejanja tudi odgovarjajo. No, tega ravno zaradi delovanja ministra Klemenčiča in zaradi tega, ker smo potem njegove zakone tudi v Državnem zboru vsi skupaj, tisti, ki smo jih, potrdili, tega od sedaj naprej ni več. Seveda se ljudje še vedno lahko potem ko so obsojeni, skrivajo, to še vedno lahko počnejo, ampak kazen jih čaka. Ko pridejo nazaj jih kazen čaka, zastaralni rok v tem času ne teče.

Druga stvar, ki nam je šla na živce in zaradi česar so tudi ljudje izgubljali vero v pravno državo, v pravosodje, je to, da nekdo, ki je obsojen potem odlaša s prestajanjem kazni z raznimi zdravniškimi opravičili, čeprav se vidi, da je zdrav. To sedaj ni več mogoče oziroma je zelo oteženo. Ponovno ravno zaradi tega, kar je v ta parlament prinesel gospod Klemenčič in kar smo nekateri tudi potrdili.

Kaj še ljudje pričakujejo, če hočemo biti tako kot v Evropski uniji, če hočemo imeti pravni sistem v skladu z normami, vrednotami in standardi Evropske unije? Če se človekove pravice kršijo, ko ugotovi tudi Evropsko sodišče za človekove pravice, da se potem te odločbe sodišča tudi izvršijo. In od leta 2013 naprej, odkar je gospod Klemenčič minister, se to pospešeno dogaja. Ko je nastopil je bilo, mislim da, 309 še neizvršenih sodb. Danes jih je 260 manj. 49 jih še vedno obstaja. Še vedno preveč, ampak razlika je občutna. Takšnih dosežkov in takšnega delovanja je še veliko. Mnoge smo že danes tudi predstavili, zato jih sam ne bi ponavljal.

Bi pa zaključil z eno zanimivostjo, ki se mi zdi, da dobro opiše, kaj danes tukaj sploh počnemo. Zanimivo mi je, da ne glede na to, kakšno je zares stanje, imamo ljudje vedno slabše mnenje o našem stanju v državi. Ne glede na to, da nam gospodarska rast raste, da imamo večjo zaposlenost, da na vseh svetovnih lestvicah Slovenija raste, ljudje še vedno mislijo, da je vse narobe in gre vse na slabše. Kako je to mogoče? Isto je v pravosodju. Čeprav se krajšajo dobe, da pride do razsodbe, čeprav sodstvo dela boljše, imajo ljudje občutek, da je vse slabše. Zakaj je tako? Kdaj se je to zares zgodilo in kaj potrjuje to, kar sem prej povedal? Ko je sodstvo začelo hitreje delovati in ko so sodni mlinci zagrabili tudi nekatere politike, takrat se je pa mnenje obrnilo. Zakaj pride do tega? Zaradi tega ker ravno ljudje v tej hiši, mi politiki smo odgovorni za to, ker čeprav gredo stvari na boljše, politiki zaradi svojih interesov poskušajo vzpostaviti vzdušje nezadovoljstva. In iz tega razloga se tudi potem mnenje ljudi o pravosodju slabša, ker ko so mlinci zagrabili nekatere politike, je bilo rečeno, z vsemi sredstvi tudi proti

pravosodju. Eno od teh sredstev je tudi današnja interpelacija.

Iz tega razloga in iz razloga, da je interpelacija neutemeljena, je sam ne bom potrdil. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Ko človek posluša recimo kolega iz SMC pa prej tudi druge predstavnike vladajoče koalicije, se človek vpraša, na katerem planetu ti ljudje živijo. Kolega iz SMC je zdajle na veliko nakladal, »joj, ko zagradi pravosodje nekatere politike...« Ja, saj jih ne more, spoštovani kolega, ker to pravosodje ne deluje. Pravosodje je hotelo zagrabiti ljubljanskega župana Zorana Jankovića, ampak potem je odpovedalo vse, od tožilstva do vsega ostalega in zavrženi so bili vsi dokazi. Vi ste verjetno mislili na sedanji čas, na Zorana Jankovića. Ni ga moglo zagrabiti. Ravno nasprotno od tega, kar vi govorite. Sodstvo ne more zagrabiti nekaterih politikov, ker so blizu vaše koalicije ali je pa vaša koalicija odvisna od njih v resnici. To je vsa resnica, zakaj imajo ljudje tako slabo mnenje, zakaj imajo zdaj slabše mnenje, kot ste rekli, o pravosodju, kot so ga imeli prej. Zaradi tega ker so bili vsi dokazi zoper ljubljanskega župana najprej izvzeti, potem pa uničeni. Zaradi tega imajo ljudje slabo mnenje o sodstvu! In to je bilo zdajle, ta trenutek. Zaradi tega ker je on nedotakljiv, ker se mu nič ni zgodilo. Pa še v istem obdobju so – slučajno, a ne? – sklenili, da se mu je 16 milijonov dolgov v njegovih podjetjih, v familiji kar lepo oprostilo, zlilo, opravili so se ustrezni postopki, nobenega problema ni več. Predvsem pa ni več dokazov. Politiki je nedotakljiv po zaslugi pravosodja, ki ne deluje. In za to je odgovoren pravosodni minister. Samo sešteti morate ena pa ena. Saj razumete, govorim o sedanjem času, o tem mandatu, o sedanjem trenutku. In v sedanjem trenutku dejansko pravosodje ni zagrabilo tistega politika, ki bi si verjetno to zaslužil. Nikoli ne bomo vedeli, ali je kriv ali ni kriv, pravosodno gledano, ker sodišče o tem nikoli ne bo moglo odločiti, ker je kompletno pravosodje odpovedalo na primeru ljubljanskega župana Zorana Jankovića, ki je očitno prvorazreden. Da se je ravno pri njemu to zgodilo, da so se ravno pri njemu spremenila nekatera pravila igre, ki so bila prej, ampak pri tem, ko se je kršil postopek, ker so se je kršili roki, ki so bili v zakonu. Čeprav so se tudi že prej, boste rekli. Ja, res – ampak zakaj se je ravno pri njemu to zgodilo? Zakaj ravno pri njem ima pravosodje drugačna merila, da je tisti politik nedotakljiv, o čemer ste govorili. Saj je vaš politik, kaj ne? Saj ste verjetno imeli to v mislih, zagotovo ste imeli, ker ste verjetno govorili o sedanjem času. Ko pa govorite o varovanju človekovih pravic, pa o doslednem spoštovanju ustavnega prava – v tem parlamentu ste vi v vladajoči koaliciji vzeli

protipravno mandat enemu od poslancev, kljub temu da sem vam prebral tri sodbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije pa tri sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice, iz katerih je bilo točno jasno, da ravnate zavestno, torej naklepno protiustavno in da zavestno kršite človekove pravice. In namesto da bi sprejeli odgovornost in spokali ven, kamor spadate, iz tega parlamenta, ker ste v sramoto temu parlamentu, se zdaj še prsite tukaj in poučujete druge, kaj je prav in kaj ni prav in se sklicujete na neko zgodbo, o kateri je Ustavno sodišče na koncu presodilo, da je bila od prve do zadnje črke sistematična kršitev človekovih pravic. A je recimo tistega, ki je prejudicialno tisto zgodbo in pri tem osramotil sodstvo, ker je nanj padla senca dvoma o nepristranskosti, ki nikoli ne bi smela, a je tega minister sankcioniral? Ni. On v svojem zagovoru, ki ga imate pisno, celo poudarja, da je to dobro naredil, da mu je to v ponos, da ga ni sankcioniral, ker je bil to pritisk. Čeprav sta bili dve verodostojni priči, ki sta notarsko overili zapis, da je gospod Masleša izjavil, da je treba glavnega prvoobtoženca »sfukat« v zadevi, ki je potem prišla pred pravosodni organ, ki ga je on vodil, Vrhovno sodišče. A ga je sankcioniral? Ni. Ponosen je na to, da ga ni. Kje pa je zdaj tukaj tisti, tako pomemben za ugled pravosodja, videz nevtralnosti in tako naprej, vse tisto, o čemer govorijo tudi sodni akti. Še več, spoštovani kolega, ne boste verjeli, da med razlogi za razrešitev, med pogoji za razrešitev piše, da, »če s kršitvijo predpisov ali kako drugače okrni načelo neodvisnosti sodnikov pri sojenju«, ki seveda vsebuje tudi ta videz nevtralnosti. Točno za to je šlo. Ali je minister kaj ukrepal? Ni. Se pravi, da je opustil dolžnostno ravnanje tudi v tem primeru tako kot v kakšnem drugem. Celotno ponosen je na to in pravi, da je s tem branil neodvisnost. A, bežite no, kakšno neodvisnost pa? A če sodnik vpije, da je treba nekoga »sfukat«, preden mu sodi, je to neodvisnost in nevtralnost? Pa lepo vas prosim, to je štala pa gostilna! Tak sodnik bi moral takoj ne samo oditi z mesta predsednika Vrhovnega sodišča, ko bi se to razkrilo, ampak bi moral zapustiti pravosodje. To bi bila obramba pravosodnega sistema, njegovega ugleda in nevtralnosti, tistega, da ima potem justica zavezane oči in meri. To je temelj pravosodnega sistema. V Sloveniji je pa vse zmešano. V Sloveniji je popolnoma normalno tudi danes, da se sodniki pa tožilci pa vsi med sabo nekaj pogovarjajo tudi o zadevah, o katerih sodijo, kar je seveda očitna kršitev ustavnega načela nevtralnosti, kjer bi moral sodnik dati enako možnost obrambi, enako možnost tožilcu in presojeti skladno s pravnimi akti. Vse to veste, da se dogaja. Iste stvari, ki so tukaj, so dokumentirane tukaj, so bile tisočkrat publicirane, o tem ni nobenega dvoma. Dvom pa je očitno o tem, kako vi razumete človekove pravice. Predlagam vam, da preberete slovensko ustavo in da jo tudi

spoštujete. Vsaj od danes naprej. Najprej pa seveda razrešite ministra.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za dano besedo, spoštovani predsednik.

Že malo prej sem na rahlo negodoval, zdaj pa resnično vas prosim, če majčkeno vodite in usmerjate tole današnjo razpravo, čeprav nas ni prav dosti v tej dvorani. Ampak vendarle jaz mislim, da to, kar si v zadnjih dveh nastopih privoščijo poslanci Slovenske demokratske stranke, je pa nekoliko preveč. Zato bi vas resnično prosil, jaz namreč imam danes na dnevnem redu interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča, ampak marsikaj drugega smo slišali v teh razpravah. Ali pa na drugi strani pričakujem, da boste v enaki meri potem dopuščali tudi drugim, da bodo razpravljali o čemerkoli, tudi o stvareh, o katerih je govoril zdajle mag. Grims ali pa pred njim gospod Breznik, torej o najrazličnejših škandalih, ki so se dogajali v zadnjih, ne vem, vsaj petindvajsetih, če ne petdesetih letih v tem prostoru, ker očitno jim zmanjkuje materiala, vsebine za razpravo glede točke, ki so jo pravzaprav sami predlagali. Prav tako bi vas prosil, da od mag. Grimsa zahtevate, da predloži dokument, iz katerega izhaja, da smo komurkoli karkoli v tem parlamentu vzeli. Ali pa da se za izrečeno opraviči. Zaradi ugleda Državnega zbora. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom na to proceduralno odgovoril.

Strinjam se v delu, da je del teh razprav namenjen diskreditaciji tistih, ki govorijo, ne pa sami temi razprave. To je prva osnovna zadeva te postopkovne zadeve. Kar se pa tiče samega dokumenta, bi pa vsekakor tudi sam želel videti tisti dokument, iz katerega se vidi, da smo od začetka do konca vse naredili napačno. Kolikor jaz vem, je Ustavno sodišče razsodilo, da je bila pravna osnova kot taka, da je neustavna. In tukaj se je Ustavno sodišče tudi zaustavilo. Bi pa z veseljem prebral ravno ta dokument. Vem, da ne obstaja. In zatrjujem, da ne obstaja, kot predsedujoči.

Zdaj pa imate postopkovno, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Jaz sem razumel spoštovanega kolega, da želi videti dokument, ki dokazuje njihovo kršitev človekovih pravic naklepno, na kar sem posebej opozoril in o čemer sem govoril. To je izid glasovanja o odvzemu mandata Janezu Janši, in to je tudi idealna prilika za gospoda predsednika, ki je zdajle govoril, da končno uresniči svojo napoved, ker je takrat dejal: »Če se izkaže, da je to dejansko kršitev človekovih

pravic, bom prevzel odgovornost.« Torej, gospod predsednik dr. Brglez, prosim, odstopite danes, bodite zgled tudi ministru. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ja ... / oglašanje iz dvorane/ Najprej, mislim, to nima nobeno zveze s postopkovnim. / oglašanje iz dvorane/ Ne, nima, nobene zveze nima s postopkovnim. Tako da bo moj prvi odgovor na to zadevo, ko boste predložili tisto sodbo, ki je od začetka do konca takšna, kot trdite. Ni.

Postopkovno, dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, spoštovani predsednik.

In tudi za razumevanje za vaš komentar in tudi za to navsezadnje, da ste zaščitili poslanca mag. Grimsa, ker takega dokumenta ni in ga jasno tudi ne more predložiti. To, na kar je pa zdajle opozoril, bi pa tudi mene zanimalo. Lepo prosim, če lahko zaprosite poslanca mag. Branka Grimsa o izidu glasovanja, kjer smo glasovali o odvzemu mandata gospodu Janezu Ivanu Janši v Državnem zboru. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasovali smo o nečem drugem, ne o odvzemu mandata. / oglašanje iz dvorane/

Replika, gospod Simon Zajc. Sem že dal besedo in predlagatelj bo dobil po tem besedo.

SIMON ZAJC (PS SMC): Saj bom kratek. Itak je zdaj ta moja replika malo izzvenela, ker je bilo toliko teh postopkovnih. Ko je bilo govora o tem, koga sodni mlini zagrabijo in da politike premalo. V povezavi z očitki v interpelaciji danes bi povedal sledeče, da mislim, da se lahko strinjamo, da ti sodni mlini premalo in premalo odločno grabijo. Mislim, da je to ugotovil tudi pravosodni minister in zato nam je pred kratkim dal ravno zato izboljšano orodje, da bi ti mlini boljše grabili. Ampak žal je to orodje svojo pot končalo v tej dvorani, ker nas je bilo premalo za take spremembe.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): No zato, da nas sliši tudi javnost, da ne bo ostalo tisto, kar sem rekel, samo v tej dvorani. Glasovali ste o sklepu, ki se je morda glasil drugače, vsebina pa je bila točno in do pičice ta, kot sem o njej govoril, vzeli ste protiustavno, protizakonito, protipravno, z grobo kršitvijo človekovih pravic, ob predhodnem opozorilu na ustavnopravno presojo slovenskega Ustavnega sodišča, in na presojo Evropskega sodišča za človekove pravice z moje strani o odvzemu mandata gospodu Janezu Janši. Vzeli ste mu sedež, in to ste storili zavestno. Šlo je torej za naklepno kršitev

človekovih pravic po vsebini. Pa to imenujte, kakorkoli hočete. In enako, ker se sprenevedate že vsi po vrsti, na spletni strani Ustavnega sodišča Republike Slovenije je v celoti objavljena sodba v zvezi z zadevo Patria. Lepo prosim, preberite jo. Iz nje sledi točno vsebinsko to, kar sem dejal. Celotna zgodba je bila sistematična kršitev človekovih pravic, od samega začetka zaradi napačne osnove, pa do svojega zaključka, zato je bila tudi razveljavljena v celoti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Iva Dimic, pripravita naj se gospod Žan Mahnič in dr. Mitja Horvat.

IVA DIMIC (PS Nsi): Po vseh teh proceduralnih zapletih, ki so na nek način mogoče tudi tako zapleteni, da jih navadni državljani ne razumejo, pa vendarle naj povem, zakaj in kako bi morali graditi zaupanje v sodstvo. Zato ker je že ustavna pravica načela enakosti pred zakonom. Zakoni morajo biti za vse državljane enaki. Zato tudi danes verjeten očitke ministru glede vseh zapletenih oziroma vseh nerešenih zadev v zadnjih letih, še posebno v zadnjih letih, kolega Horvat, prej ste omenili že 25 let ali pa že več let. Res je, ampak ko se enkrat nakopiči, potem to breme ne zdrži več in ljudje tega bremena neenake obravnave državljanov tudi pred sodno vejo oblasti ne zdržijo več. In zato je ta ugled slab tudi v mednarodnem pogledu, v mednarodnih primerjavah. Pa vendarle, zaupanje v sodstvo. Če bi ga želeli okrečiti, se mi zdi, da se moramo najprej vprašati, čemu in komu služijo vse odmevne preiskave, ki pridejo v javnost, vsi mediji poročajo o tem, ljudje pričakujejo, kaj se bo zgodilo, potem pa po petih, desetih letih brez epiloga stvari zastarajo. To zagotovo ne okrepi zaupanja širše javnosti v sodstvo. Govori se o ogromnih kršitvah, pranju denarja, ljudje čakajo, državljani čakajo, kaj se bo zgodilo, se ne zgodi nič. Potem pa je nekdo mogoče zaradi domnevne užalitve ali razžalitve takoj sprossen v dveh mesecih pred sodiščem. Potem ima občutek, da je enostavno premalo naredil. Ali če nekdo zaradi neke manjše kršitve, manjše kraje takoj obtožen, pa rečejo, ja, očitno v tej državi si obtožen, če ukradeš pašteto, kot večkrat tukaj rečemo, če pa ukradeš milijone, se ti pa nič ne zgodi. Se pravi, da bi morali vsi samo milijone pobirati. To je tisto, kar vrta in ustvarja neko nezaupanje v sodstvo.

Druga stvar, ki ustvarja nezaupanje v sodstvo, je sodna praksa, ki se lahko za nekoga spremeni čez noč, naslednji dan gre pa spet nazaj. Torej je za nekoga odločeno tako, za drugega drugače. In še to, da se lahko za nekatere dokazi izločijo, za druge ne. To vse povzroča nezadovoljstvo in nezaupanje v pravosodni sistem. Sama si želim, da bi vendarle ljudje verjeli v neko pravično državo. Pa vsako leto je tega resnično manj. Na nas politikih je, na vseh funkcionarjih, da povrnemo

to zaupanje. Ko bomo začeli prevzemati objektivne in subjektivne odgovornosti za svoje početje ali svoje ne-početje, takrat pa bo. Tako je v drugih zrelih demokratičnih državah, pri nas se v tem ni še nič zgodilo. Pa vemo, da smo imeli različne politike, različne funkcionarje v različnih postopkih. Tudi danes so bili poimensko tu poimenovani. V tujini pride samo sum na nekaj, pa odstopi finančni minister Nemčije, Avstrije in tako naprej. Pri nas se tega žal ne da doseči oziroma vedno ostane in se išče potem toliko časa neka nepravilnost, da mandat mine, da si funkcionar poišče kakšno drugo, še bolje plačano, delovno mesto kje drugje. In zadeva gre naprej. Vendar v malih možganih pri državljanih to ostaja, povzroča še večje nezadovoljstvo in še večjo razdeljenost ter zmanjšuje zaupanje v sodstvu.

Izogibanje roki pravice. Mogoče smo nekoliko to omilili. Ampak spet, mi smo omilili, mogoče bomo lahko čez nekaj let merili, kako se je tukaj spremenilo v zadnjem zakonu. Ampak v teh dvajsetih letih, kako se je to izogibanje roki pravice dogajalo, povečuje in še vedno obstaja nezaupanje v sodstvo. Lahko navedem konkreten primer za nezaupanje v sodstvo: založene oporoke, že večkrat omenjeni primer v Državnem zboru, 945 založenih oporok. In kaj se je zgodilo? Uveden je bil en disciplinski postopek. Spet nihče, ki bi bil odgovoren, jaz mislim, da so predsedniki sodišč tukaj zagotovo odgovorni, nihče ni prevzel odgovornost za to nastalo zadevo. Mogoče zato ker je bilo to časovno preoddaljeno, pa vendarle, ljudje so utrpeli neko škodo. Če je ena založena oporoka, je preveč za zaupanje v sodstvo. Tako pa rečejo, ja oporoka, saj bog ve, kaj bo, ali bo razglašena ali ne bo razglašena. In to se ponavlja. Ja, mogoče tudi zaradi tega, ker mi tukaj preveč ponavljamo. Ampak mi opozarjamo, da je treba prevzemati objektivne, subjektivne odgovornosti in tudi reči: »Res je, napako sem storil, odstopam.« Mi pa ne znamo ali pa v tej državi še ni prišlo do take prakse, da bi zmogli to narediti in reči: »Res je, bom nekje v ozadju, ne na funkciji počakal na epilog in se potem opral krivde.«

Se mi zdi, da imajo ljudje že polna usta moralnih vrednot, etičnih vrednot, kaj bo vse drugače v tej državi, če pa je zelo malo drugače oziroma je drugače samo za tiste, ki si v tej državi to lahko privoščijo, ki so tako velike ribe, da vsi pokleknejo pred njimi. In to, jaz sem prepričana, vsaj po tem, kar povedo državljani, s katerimi se srečujemo, je preveč boleče. In to je tisto, kar mora minister za pravosodje najprej narediti, da prepreči take zlorabe položaja, funkcije. Tukaj smo se pogovarjali o nekaterih funkcionarjih tudi znotraj pravosodja, ko je minister povedal, da ga kot minister ne more pozvati, da odstopi, češ, saj to bi moral sam vedeti. Pa vemo, za kateri primer je šlo.

Če se sedaj samo še dotaknem nekaj zadev, kako je kolega Horvat omenjal zakon o financiranju šolstva. On je samo hotel povedati,

pa ga ni tukaj pa tudi jaz nisem sicer njegov odvetnik, ampak da povem, Ustavno sodišče je odločilo, kaj je treba narediti. Če v državi ne upoštevamo kot državna inštitucija kot ministrstvo ustavne odločbe, kako lahko mi pričakujemo, da bodo ljudje ravnali po zakonu, če se tega ne upošteva. Samo na to je hotel Jožef Horvat opozoriti.

Naj se dotaknem še teme, za katero moram reči, da od predsednika odbora za pravosodje nisem pričakovala, pa vendarle je danes to izustil, da si želi, da je sprejet zakon o kazenskem postopku, vendar brez amandmaja o popravni krivic. Moram reči, da me je na nek način to zbolelo, ker vendar želim, da smo v tej državi pred zakonom vsi enaki. Amandma, ki ga je predlagala Nova Slovenija, bi to vendarle končno po tolikih letih omogočal. Izvensodni poboji, genocidi nikoli ne zastarajo. In tako tudi ne more zastarati ali pa se onemogočiti nekemu, ki je bil v takih postopkih tako ali drugače vpleten, dokaže na podlagi arhivskega gradiva, da je temu tako, da lahko na nek način tudi pride nazaj na dobro ime oziroma, da se omogoči, da imajo ljudje možnost poprave krivic. Jaz si želim, da bi minister ali pa ministrstvo vendarle že v sam zakon o kazenskem postopku to vključilo, da vendarle damo možnost in pravico, da smo vsi enaki pred zakonom, ker načelo enakosti pred zakonom je ustavna pravica. Očitno bomo morali v Sloveniji to delati korak za korakom, pa vendarle je že čas, da se tega tudi tako lotimo. Vsi enaki pred zakonom.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Samo en majhen faktični popravek, mali možgani so za ravnotežje, ne za spomin.

Besedo ima gospod Žan Mahnič. Pripravita naj se dr. Mitja Horvat in gospod Marijan Pojbič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Gospod minister, poslanke in poslanci!

Jaz interpelacijo zoper delo in odgovornost ministra mag. Gorana Klemenčiča podpiram, in to že drugič. Sam sem namreč prepričan, da je ministru za pravosodje interpelacija enkrat že bila izglasovana, kljub temu da ni bila vložena kot interpelacija, ampak je bil sprejet eden od sklepov z večino glasov vseh poslancev, celo več, vsi poslanke in poslanci so glasovali za poročilo Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb glede zadeve Iran-NLB-gate. In kaj je eden od členov sklepa, ki je bil sprejet? Komisijo za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb je v konkretni zadevi presenetilo ravnanje KPK. Prejeli so tajni dokument žvižgača iz Banke Slovenije, ki je kazal na sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja. KPK je ocenila, da ni pristojna, zato so dokument po neformalni poti predali policiji. Pred tem so dokument priredili z namenom, da zaščitijo žvižgača iz Banke Slovenije. Poleg tega pa naznanilo kaznivega dejanja niso posredovali

policiji na podlagi določb ZKP, kot jim to narekuje sklenjen sporazum med KPK in MNZ ter Policijo z dne 1. junij 2010, ampak so dokument predali uslužbencu NPU, da ga je odnesel na policijo, kjer pa se je nato za njim izgubila vsaka sled. Ravnanje KPK v nasprotju z veljavnim sporazumom med KPK, MNZ in Policijo z dne 1. junij 2010 pomeni kršitev uradno določenega poslovanja uradnih inštitucij. Gospe in gospodje, ta sklep je bil sprejet soglasno s strani vseh poslanskih skupin. In potem boste rekli, ja, gospod Klemenčič je to naredil v neki bivši službi, v prejšnji službi. Dajte mi potem povedati, zakaj je britanski minister za obrambo pred mesecem odstopil zaradi spolnega nadlegovanja, ki ga ni storil kot minister, ampak v prejšnji službi. Isto bi lahko rekel. Priznal je spolno nadlegovanje oziroma neprimerno vedenje do žensk in odstopil. Veste, zakaj? Zato ker ima moralo in integriteto. To je nekaj, česar minister Klemenčič žal nima. Če bi imel, bi odstopil takoj, ko je bil izglasovan sklep, da so vsi poslanke in poslanci tega Državnega zbora potrdili, da je ravnal narobe, ko je dokument prirejal in pošiljal po neformalni poti na policijo. Ko je bila zaslišana ena od prič na Komisiji za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, oseba, ki je s strani tega posameznika, ki je prejel s strani KPK, ta messenger, ki je tja prinesel – veste, kaj je dejal? Če bi mi dobili originalen dokument in če bi ga dobili po uradni poti, potem bi se tega resno lotili in začeli preiskavo. Tako pa tega nismo vzeli resno. Ker je bila to navadna anonimka. Vemo pa, kako je z anonimkami. Povsod jih je veliko in nihče jih ne jemlje resno. Kljub temu da kdaj stvari držijo. In očitno v tej anonimki, ki ni bila anonimka, dokler ni šla iz rok gospoda Stareta in gospoda Klemenčiča, bi policija ravnala drugače in mogoče bi se že prej ustavilo pranje denarja, ker vemo, da sta bili oprani 1,2 milijardi dolarjev oziroma milijarda evrov za proliferacijo, za izdelavo atomske bombe Islamske Republike Iran. In zaradi tega, poleg še ostalih očitkov iz interpelacije, menim, da delovanje ne v tej, ampak v prejšnji službi oziroma, bolje rečeno, nedelovanje v smernicah, kot bi morali delovati, in s tem posledično povzročanje nevarnosti, ker vemo, kakšen program je takrat imela Islamska republika Iran, kaj počne še danes, vemo, kakšno je stališče nekaterih držav, predvsem sedaj ko je prišel predsednik Donald Trump v Združenih državah, do iranskega jedrskega programa oziroma do sporazuma, ki je bil podpisan. Nekaj tednov nazaj so zopet preizkušali rakete, verjetno ne ravno tiste, ki ne bi zmogle nositi jedrskih konic, ki so jih zagotovo izdelovali tudi s pomočjo tega in predvsem tudi zaradi tega, ker je skozi Novo Ljubljansko banko potekalo pranje denarja. Ne govoriti, da ni dokazov, zdaj so celo angažirali, sicer je potem prišel demanti, mislim, da se piše gospod Florjančič, tam na policiji, Damjan Florjančič, če se ne motim, je komentiral, da tukaj ni bilo kaznivega dejanja. In to je isti policist, ki je

sodeloval, isti preiskovalec, ki je sodeloval v tej zadevi že leta 2010 in zanimivo, prišel do istih zaključkov. Ni samo gospod Klemenčič tisti, ki je pomemben del te vlade, ministrstev ali pa vladnih služb, je tudi še tukaj gospod Marjan Fank, ki je takrat tudi sodeloval pri tem projektu neuspešnega odkrivanja in pa pregona tega kaznivega dejanja proliferacije, pa je danes direktor slovenske policije. Kako bi potem lahko ljudje, državljanke, državljani pričakovali, da bosta ti dve osebi, ki zagotovo lahko pripomoreta k uspešni preiskavi, ki se je danes odprla, ki poteka, ravno na podlagi tega, kar je dr. Anže Logar kot predsednik te komisije za raziskovanje bančne luknje odkril in potem predal del, ki se navezuje na delo varnostnih organov obveščevalnih in varnostnih služb, tudi Komisiji za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb in kar se je ugotovilo z dvema poročiloma, ki sta bila potrjena tudi v Državnem zboru. Zaradi tega sem jaz bil prepričan, da do te interpelacije sploh ne bo prišlo, ne do obravnave, ne do napovedi, ker bo minister odstopil tisti hip, ko je ta parlament potrdil sklep, katerega ena točka jasno piše, kaj je naredil minister Goran Klemenčič kot predsednik senata KPK.

O zaupanju v pravosodje je bilo veliko govora, kako vse poteka dobro, kako številke dobro kažejo. Minister je v svoji predstavitvi dal nekaj diapozitivov, ki naj bi to govorili. Zagotovo te številke držijo. Zagotovo so tudi premiki v pozitivno smer, ampak gospe in gospodje, državljanke in državljane je treba vprašati, kaj oni mislijo o pravosodju. Oni tega ne mislijo. Ne vem, kako je trenutno, nisem šel gledat podatkov, ampak leta 2014 je zaupalo v slovensko pravosodje dobrih 20 % državljanek in državljanov. Ne zaradi tega ker bi mi tukaj po domače rečeno zivali gnojnico po pravosodju in si nekaj izmišljevali. Vse, kar Slovenska demokratska stranka v Državnem zboru odpre, so konkretni primeri državljanek in državljanov, ki jih imajo s slovenskim pravosodjem. Jaz vem, da ne moremo izpostavljati vsake zgodbe. Seveda je v vsakem primeru, ko pride do sodbe tako, da je nekdo zadovoljen, drugi pač ni zadovoljen. Ali je upravičeno nezadovoljen ali neupravičeno, to ve vsak sam, ne moremo izpostavljati vsakega primera. Ampak primeri, ki so bili naštetih na zadnji seji, ko smo govorili o zlorabah v pravosodju, ko jih je predlagatelj dr. Vinko Gorenak našteval, pa so primeri, ki kričijo v nebo. In primeri, ki so se dogajali tudi v tem mandatu.

Veliko ste govorili o tem, da naj SDS najprej začne dvigovati pošto sodišč, potem pa naj komentira stanje. Z dvigovanjem pošte je tako. Vemo, da imamo od leta 2011 Zakon o odvzema premoženja nezakonitega izvora. Ministru za pravosodje sem v tem mandatu, mislim da leto in pol ali dve leti nazaj, že postavil vprašanje, kako so uspešni na tem področju. Vsi vemo, kaj se v Sloveniji dogaja, vidimo, kakšna je bila bančna luknja, premoženje ni bilo odvzeto

praktično nikomur, zdaj ne vem, ali so vsega skupaj vzeli 20 milijonov ali koliko, ali toliko zavarovali. Verjetno ima minister natančne podatke, jih bo lahko potem predstavil. Ampak ZOPNI je jasen – finančna preiskava lahko traja največ leto dni, lahko se podaljša še za pol leta. Finančna preiskava proti Janezu Janši se je začela septembra 2013, tožba pa je bila vložena aprila leta 2017. Kljub temu da v zakonu piše, da lahko finančna preiskava traja leto, maksimalno leto in pol, je v tem primeru finančna preiskava trajala več kot tri leta. Potem pa imamo tukaj spet pravno državo, ki deluje za prvorazredne, drugorazredne, pravno državo dveh hitrosti, če želite. Zoranu Jankoviču se v skladu z zakonom po dveh letih izbrišejo in zavrnejo vsi dokazi. Janezu Janši se kljub temu, da v zakonu jasno piše, da lahko finančna preiskava traja največ leto, izredno potem še pol leta, po treh letih trajanja finančne preiskave vložijo tožba. Kako je z delovanjem pravne države? Ali zlivamo gnojnico, kot pravite, po pravni državi zato, ker izpostavljamo takšne primere? Poglejte, kaj ste naredili v ponedeljek oziroma v torek. Povožili ste vse določbe, povožili ste celotno pravno državo, da s te reševali enega Arabca. Nikoli pa še niste povožili pravne države, da bi rešili Slovenca. To je storil predsednik Vlade Miro Cerar. On je predsednik Vlade. Vlade sestavljajo ministri, ki so potrjeni na predlog koalicijskih strank, in s tem mislim vsi, kdor se ni distanciral od tega. Zopet bomo videli, kako deluje pravna država za prvorazredne in drugorazredne. 301. člen Kazenskega zakonika, sodelovanje v skupini, ki prepreči uradno dejanje uradni osebi. Kakor sem danes prebral, je bila vložena kazenska ovadba proti gospodu Škobretu in proti Mihi Kordišu in videli bomo, kako deluje pravna država. Sem prepričan, da jima boste izglasovali imuniteto, še preden bi se sploh na njo sklicevala. Ampak to so konkretni primeri, kako deluje oziroma bolje rečeno, kako ne deluje slovensko pravosodje. Lahko daste še takšne in drugačne številke gor, koliko se zmanjšujejo zaostanki, koliko je manj sodnikov v primerjavi z letom 2007, ampak ne bo pomagalo, ker državljanke in državljani imajo svoje mnenje, imajo pravico, da si ustvarijo svoje mnenje. In minister ni storil nič, da bi okrepil zaupanje v pravosodje vseh državljanek in državljanov. Izpostavil se je v primeru Bavčar. Veste, pa za nas ni problem, da Bavčar sedi v zaporu. Problem je, da imamo v Sloveniji velike lopove, ki ne sedijo, pa ravno zdajle verjetno kje igrajo košarko. Kdor je kaj naredil narobe, naj za to odgovarja. Ampak minister se je pa samo enkrat izpostavil. Takrat ko je šlo za gospoda Igorja Bavčarja. Kako bi recimo na primeru Zorana Jankoviča, ki je nedotakljiv, ki je v pogovoru za srbsko televizijo sam izjavil, ko je bil vprašan, ali se nič ne boji, da bo kdaj procesiran ali kakorkoli v tem smislu, je rekel, »ne, ne, veste, jaz sem pa tisti, ki nasprotuje Janezu Janši«. In to je garant! To je garant, da si v tej državi varen, da se ti nič ne zgodi, da

dobiš še kakšnih 300 milijonov evrov kot župan Ljubljane za nagrado, da boš tam lepo dal mir, še prisluhe bomo zbrisali, vse dokaze, samo da ne boš kakšne stranke delal ali pa šel na parlamentarne volitve. Tam imej tisto Ljubljano, tisti svoj vrtiček tam obdeluj, in to je to. Če bi Zoran Jankovič imel takšno moralo, kot jo je imel britanski obrambni minister, ki je odstopil, ker so mu očitali nekatera dejanja, ne tako huda, kot se jih županu, pa saj ima prisluhe, je odstopil. Župan je pač tam, kjer je, tudi zato, ker sodstvo ne deluje, tudi zato, ker se nikomur ne bo nič zgodilo. Poglejte, če se bo ugotovilo in ko se bo ugotovilo, čeprav je zadeva jasna, da je, recimo, Blanka Žgajner tista, ki je kriva, da ni prišlo do pregona, da se ni postopek proti njemu začel, bi Blanka Žgajner morala oditi. Gospod minister, ali boste kaj naredili, da bo Blanka Žgajner odšla? Potem pa imamo, da tožilstvo govori tako, sodstvo govori tako, minister govori seveda malo mediacijsko med obema, pokliče kakšnega na zagovor, zahteva kakšna pojasnila. Ampak na koncu se ne zgodi nič.

In pa samo še ena zadeva. Združene levice itak več ni, verjetno so kje z Ahmadom, mogoče pakirajo za na Hrvaško. Ampak očitki so bili, SDS ne spoštuje pravne države, gor, dol, levo, desno. Dajte mi povedati, v katerem primeru Slovenska demokratska stranka ni spoštovala pravne države. Ali smo mi 20. junija 2014 Janeza Janša pripeljali v Državni zbor in ga tu skrili ali smo ga mirno pospremili v zapor na Dobu? Kakšno nespoštovanje pravne države s strani SDS? Ali se je šel gospod Janša skrit v parlament ali je šel v zapor? V zapor je šel. Ali je kdaj kakšna obravnava odpadla, ker ni šel na sodišče, se ni udeležil obravnave? Nikoli. Kako je pa že z gospodom Fišerjem? Če pa mislite, da je nespoštovanje pravne države to, da mi opozarjamo na napake, se pa motite.

Je pa res, da je velika razlika med spoštovanjem in pa upoštevanjem. SDS pravno državo upošteva, upošteevamo sodbe sodišč. Zaradi nas nikoli ni nič odpadlo. Pravno državo pa bomo v Sloveniji najprej morali vzpostaviti, šele potem bomo imeli možnost, da jo tudi spoštujemo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Mitja Horvat, pripravi naj se gospod Marijan Pojbič.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči.

Dober izmik, spoštovani kolega Mahnič, vas lepo pozdravljam na odhodu iz dvorane, potem ko ste povedali svoje, ker drugače bi na določene stvari, če se ne bi sami popravili, na koncu bi vas jaz opomnil in spomnil, da predvsem kadar govorite o drugih, da morate paziti na dvojce. Če žalite in če meni podtikate nekaj, pričakujem tudi, da se boste opravičili in da me ne boste kar tako povprek, če nekdo nekaj naredi, tudi mene šteli, da sem to sam

storil. Kar sem storil, sem storil, kar storijo drugi, storijo drugi. In lepo prosim, ne tako po dolgem in počez. Lahko bi vam tudi bral o tem, kakšne so pristojnosti Odbora za obrambo in Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb. Pa se bom ustavil na tem delu. Dovolj o tem. So primeri, tudi aktualni primeri so, ki dajejo tudi določen dvom, da so besede, ki ste jih izrekli med svojim nastopom, tudi resnične. Bom raje šel na veder del, ker sem si ga pripravljajal prej, pa ste me sedaj malo spodbudili k temu, da sem odreagirajal.

Gospodu dr. Gorenaku, ki ga žal ni tukaj, da bi mu to lahko rekel iz oči v oči, minister Klemenčič pri uvodni predstavitvi ni sadil marjetic, ampak gomoljnice in nastal je lep šopek, ki ste nam ga prinesli v Državni zbor, za kar se vam najlepše zahvaljujemo. Kakor tudi za nekoliko predčasno miklavž-božično-novoletno darilo. Najlepša hvala za darilo. Iz vaših izvajanj izhaja, da ne verjamete v to, kar ste napisali v interpelacijo, ker poskušate z vsem drugim, kar nima nobene zveze s tem, kar je v interpelaciji, in šele z bujno domišljijo lahko pridete do tega, da bi bili sklepi in predlogi takšni, kot so v interpelaciji. Jaz vas praktično pri vsaki interpelaciji na to opomnim in vas bom opomnil tudi danes, da kar se tiče interpelacije, najmanj deset poslancev lahko vloži interpelacijo o delu vlade ali posameznega ministra, v kateri mora biti jasno postavljeno in obrazloženo vprašanje. Jaz nisem razen očitkov nobenih pravih vprašanj zaznal. Najverjetneje tudi zato tudi današnji interpeliranec mag. Goran Klemenčič lahko samo spremlja to razpravo, ker nimate nobenega vprašanja zanj. Na prazne očitke pa ni treba odgovarjati. Zato upam, da boste, kar se tega tiče, premislili, ali je tovrstne instrumente na tak način, kot ste ga vložili tudi tokrat, sploh smiselno vlagati. Glede na dogodke in glede na vse, kar se dogaja, najverjetneje tako, kot je spoštovana Anja Bah Žibert prej rekla, da nekdo drug moli očenaš, najverjetneje na tej strani Slovenska demokratska stranka in Nova Slovenija molite k bogu in se mu vsak dan zahvaljujete, da mag. Klemenčič obstaja. Kajti on je kriv za vse. Tako da navsezadnje smo lahko pravzaprav vsi srečni in zadovoljni, da obstaja mag. Klemenčič. Če je karkoli narobe v tej državi, je kriv minister Klemenčič. Najverjetneje je kriv tudi za poplave v Republiki Sloveniji, kadar pade dež, zaradi tega ker ni pravočasno ukrepal in izboljšal stanja na tem področju in zagotovil, če so eni poplavljeni, da bi bili poplavljeni tudi drugi ali obratno.

Preden nadaljujem, naj preberem še, kaj pravzaprav piše, da je delovno področje Ministrstva za pravosodje. 37. člen Zakona o državni upravi: Ministrstvo za pravosodje opravlja naloge na področjih organizacije in statusa sodišč, državnega tožilstva, državnega pravobranilstva, Ustavnega sodišča in Varuha človekovih pravic, nadzora nad poslovanjem Državnega tožilstva in Državnega pravobranilstva ter druge vrste z zakonom

določenih pravosodnih nadzorov, civilnega in kaznovalnega prava, sistemskega urejanja omejevanja korupcije, sodnih postopkov, alternativnega reševanja sporov, pravosodne uprave, odvetništva, notariata, izvrševanja kazenskih sankcij, varstva osebnih podatkov, mednarodne pravne pomoči in mednarodnega pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah, usmerjanja ministrstev glede izvrševanja sodb mednarodnih sodišč, preučevanja in načrtovanja, uveljavljanja temeljnih človekovih pravic in svoboščin, e-pravosodja ter naloge na področju načrtovanja in koordiniranja prostorskih potreb pravosodnih organov in vodenje investicij za potrebe teh organov.

Ni minister Klemenčič tisti, ki naroča, kako naj sodišča delujejo, kako naj sodijo, kako naj sodijo o konkretnih primerih. Lepo prosim, nekje se pa vsaka stvar neha! Minister Klemenčič premore v sebi zadostno mero samokritičnosti, da ve, kje so meje. In samo predstavljam si lahko, kaj bi bilo, če bi minister to, kar mu danes očitata, v resnici počel ta tri leta. Poglejmo si, kar se tiče večine očitkov, če jih zapakiram malo bolj skupaj, in da ne grem v podrobnosti. 125. člen Ustave pravi: »Sodniki so pri opravljanju sodniške funkcije neodvisni, vezani so na ustavo in zakon.« Ne na voljo ministra za pravosodje. Lepo prosim, nekje se pa vsaka stvar neha! In tokrat ste šli predaleč.

Glede na to, da je pred tem, spoštovani podpredsednik, upam, da mi boste dovolili, ker je razprava šla zelo široko, da vendarle nekaj drobnega povem v odgovor na določene stvari, ki so se zgodile. Žal mi je, da ni nikogar iz Nove Slovenije med nami pri moji razpravi, glede na to, da je gospa Dimic glede Zakona o kazenskem postopku rekla, da bi bilo prav in da je bilo prav, da popravimo krivice za tiste, ki lahko dokažejo, da imajo vsaj to možnost, da izkazujejo nedolžnost, in rehabilitacijo za tiste, ki so bili eventualno krivično obsojeni. Žal je ni bilo v času glasovanja, žal ni dala glasu, ne samo sama, več članov Nove Slovenije ni bilo pri samem glasovanju. Glasovali smo drugi, ki verjamemo, da je to prav. Ko tudi pravi gospa Dimic, da sodniki imenujejo sami sebe – lepo vas prosim in pozivam Novo Slovenijo, da pride kdaj na sejo Mandatno-volilne komisije in tudi v Državni zbor takrat, ko imamo točko dnevnega reda, praviloma zadnjo točko dnevnega reda plenarnega zasedanja Državnega zbora, kjer imamo volitve in imenovanja. Naj si pogledajo malo nazaj, če nismo prav v tem mandatu razmišljali o tem in zahtevali od Sodnega sveta, da svojo prakso in izbiro, predloge sodnikov predloži tako, da ne bomo počeli tega, kar nam je očitala. Seveda pa odločno zavračam, da Državni zbor samo formalno potrjuje predloge Sodnega sveta. In kot pravi mag. Grims, na katerem planetu živimo. To se pogosto sprašujem tudi sam. Izgleda res, da sta dva različna. Jaz lahko rečem, da živim na planetu Zemlja.

Glede vprašanja, da politiki ne odgovarjajo in za to je odgovoren minister za pravosodje, ker pravosodje ne deluje. Lepo vas prosim! Delitev oblasti. V Republiki Sloveniji ima oblast ljudstvo, izvršuje jo neposredno in po izvoljenih predstavnikih po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno. Dejstvo, da minister Klemenčič na tem področju vlaga maksimalne napore in – ker ravno gledam svojega naslednika, ki bo govoril za menoj, gospoda Pojbiča, ki se rad slikovito izraža tudi z živalskim svetom – seveda za dobrim konjem se vedno kadi. Tudi za ministrom Klemenčičem se, vedno in povsod, na katerikoli funkciji je. In ima to, kar pričakujem od ministra, zaradi tega sem seveda tudi ponosen, da je minister te vlade, ker ima pogum, ker ima odločnost in ker ima vztrajnost. Če kaj, to cenim pri njem, ker ne podlega dnevnopolitičnim pritiskom in vztraja. Ni rečeno, da bo njegova obveljala, toda svoje stališče jasno izraža in za njim tudi zlahka stoji.

Zato najlepša hvala, še enkrat za konec, spoštovani predlagatelji, da ste nam dali to priložnost, da lahko tudi na tem mestu, na javnem mestu izrazim svojo podporo in zahvalo ministru Klemenčiču za vse, kar morava dati in kar daste sami skozi, da delamo za dobro ljudi. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert, proceduralno. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Mene ne motijo razprave posameznih poslank in poslancev. Me pa moti, če nekdo najprej govori, kako smo v SDS, ne vem, blatili vse povprek, kako blatimo ministra, hkrati pa na drugi strani govori o tem, da nismo govorili konkretno o interpelaciji. Zdaj jaz dopuščam, da dr. Horvat ni bil ves čas v dvorani. Ampak, predsedujoči, jaz si tega ne dovolim. Jaz sem govorila izključno iz interpelacije oziroma dr. Horvatu povejte, da sem tudi odgovarjala na to, kar je uvodoma govoril minister. On je govoril o zakonodaji in on se je izognil tistemu, kar piše v interpelaciji. In samo še da končam, potem pa si bodo ljudje lahko sami ustvarili sodbo o posamezni razpravi. Da nekdo v zaščito ministra pravi, da je treba spoštovati ustavo in da so sodniki nedotakljivi, potem ne vem, kako ga lahko kot doktor prava brani, ko ta isti minister izjavi, da bodo letele glave, če sodniki ne bodo delali tako, kot si je on zamislil.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Kaj je bil proceduralni predlog? Jaz moram reči, da je ta razprava res zelo široka. Ampak če je začela široko, zdaj je ne moremo ožiti. Edino, kar bi lahko rekel dr. Horvatu, je to, da če je Državni zbor dal na dnevni red, torej Kolegij je dal na dnevni red,

potem je interpelacija očitno legalno tu. To je edino, kar je. Sicer je pa odgovarjal na tisto, kar je bilo prej izrečeno v vseh teh urah in ima to pravico.

Gospa Eva Irgl. Replika? Proceduralno? Če ima proceduralno gospa Eva Irgl, potem ima prednost. Ne, repliko.

Potem pa izvolite, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Razumem, da na nekatere stvari ne morete opozarjati, vendar pa da nekdo izjavi, ki vloži oziroma bom povedala drugače. V Slovenski demokratični stranki smo vložili interpelacijo, tekst, ki je šel skozi proceduro. In je nedopustno, da nekdo ocenjuje izjave drugih, pri tem pa govori, da mi sami ne verjamemo v lastne dokumente. To je nedostojno. Sploh če smo utemeljili svojo razpravo na tem dokumentu, medtem ko jo on sam ni utemeljil na teh dokumentih. Niti ene same točke iz njegove razprave ni iz dokumentov. O tem bi se morali pogovarjati.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: V bistvu sem to tudi sam prej rekel.

Izvolite, gospa Eva Irgl. Replika.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Ja replika, tako je. Gospod Horvat, vi ste v svoji razpravi med drugim rekli, da mi ne verjamemo v lastno interpelacijo in da tudi zato nismo postavili nikakršnih vprašanj ministru za pravosodje, ki ga danes interpeliramo že od desete ure dopoldan. To ne bo držalo. Verjetno vas ni bilo tukaj, ko sem sama zastavila mislim da 9 jasnih vprašanj ministru za pravosodje. Ampak je pa res, da mi še do sedaj ni odgovoril, čeprav sem prosila, da tega ne stori ob enajsti uri zvečer ali ob polnoči, ampak da nemudoma odgovori na ta vprašanja. Ampak očitno ne more odgovoriti. In zdaj bom še enkrat ponovila, kaj sem želela od gospoda ministra, tudi vam, ker vas tukaj očitno ni bilo, da boste vedeli.

Spraševala sem ga, ali lahko postane minister oseba, ki ravna v nasprotju z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije. Spraševala sem ga, ali lahko postane minister oseba, ki krši zakonodajo, ki krši tudi najvišji pravni akt Republike Slovenije in je to dokazano v primeru gospoda Klemenčiča. Ni odgovoril. In s tem je kršil tudi človekove, pravice gospod Horvat. Ni odgovoril. Ne, on se poteguje raje še za mesto komisarja pri Svetu Evrope za človekove pravice. Vprašala sem ga, ali lahko postane minister nekdo, ki dokazano zavaja in laže v za državo bistvenih stvareh. Govorimo o pranju denarja in o tem, kaj je minister oziroma takrat predsednik Komisije za preprečevanje korupcije sploh storil v tem primeru. Ni odgovoril na to vprašanje. In vemo, kaj je delal. Vprašala

sem ga, ali lahko postane minister nekdo, ki ne želi pojasniti svojega premoženja, ki Mandatno-volilni komisiji, ki jo vi vodite v tem mandatu, gospod Horvat, ne predloži vse dokumentacije o lastnem premoženju. Ali mi lahko vi odgovorite, gospod Horvat, ki ste tudi pravnik, ali lahko takšna oseba ima prepotrebno integriteto in dovoljšno, da lahko postane minister. Sploh minister za pravosodje.

Vprašala sem ga, ali lahko postane minister oseba, ki ne zna pojasniti, zakaj hiša, v kateri biva, ni vnesena v evidence Gursa, čeprav je bila ta oseba, v tem primeru minister, dvakrat opozorjena s strani pristojnih institucij, da mora to storiti. Vsi ostali državljani so to storili. Zakaj ni prijavil podjetja svoje žene, tudi to sem ga vprašala, ali lahko zaradi tega postane minister za pravosodje. Vprašala sem ga, kako je možnost, da je dobil kredit po bistveno ugodnejših pogojih kot ostali in ali je lahko dejansko zaradi tega postal minister za pravosodje. In vprašala sem ga, ali lahko postane minister oseba, ki je še kot državni sekretar, sicer na Ministrstvu za notranje zadeve, asistiral koruptivnemu ravnarju pri postopkih v zvezi z nakupom stavbe Nacionalnega preiskovalnega urada. Gospod minister, mi na to ni odgovoril.

Bom samo še sekundo oziroma dve, gospod predsedujoči, ker želim, da se te stvari razčistijo, ker ne želim, da nekateri kar govorijo povprek, ni jih tukaj in ne vedo, kaj smo do zdaj obravnavali. In želim tudi, da gospod minister dejansko odgovori na ta jasno zastavljena vprašanja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala, gospa Irgl.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek. Izvolite, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod predsedujoči!

Tisti, ki je zdaj zelo pozorno poslušal to, kar je govorila Eva Irgl, bi nedvoumno moral pritisniti na tipko, da mora minister takoj zapustiti ta prostor. Takoj! Brezpogojno! Kako si lahko nekdo predstavlja v demokratični državi, da je lahko pravosodni minister človek, ki je naredil vse to, kar je Eva postavila vprašanje. In niti na eno vprašanje ni odgovoril. Niti na eno. Zato ker so ta vprašanja zanj zelo problematična in se dotikajo integritete in vsega tega, kar je Eva govorila. In morale in etike. Stranka SMC, ki govorite o morali in etiki, in gospod, vi, ampak ne bom polemiziral z vami, ni govora. Vi, Mitja, govorite o morali in etiki, in potem brezpogojno tukaj pred vso slovensko javnostjo govorite, da podpirate takšnega človeka za ministra za pravosodje. Kakšna moralno-etična drža pa je stranka SMC potem? In kar je ključno, vi ste, gospod Mitja, dejali, da v Sloveniji, v naši državi ima oblast v rokah ljudstvo. Veste, kaj ljudstvo misli o pravosodni veji oblasti in tudi o

Klemenčiču? 80 % ljudi pravi, da ta veja ne deluje v interesu slovenskega ljudstva, da dela proti interesom, da deli ljudi na prvo in drugorazredne. Bom potem navedel nekaj argumentov za to. In kako lahko vi na tak vehementen način in tako s superlativi zagovarjate takšnega človeka, ko slovensko ljudstvo, 80 % pravi, da sodna veja oblasti ne funkcionira, da dela izjemno slabo in da je naperjena proti večini državljanek in državljanov. Naredite raziskavo, prosim, gospod Mitja, pa boste videli, kaj o tem mislijo ljudje. Potem pa se vi vprašate, ali je z nami, ki opozarjamo na te svinjarije, kaj narobe, ali je 80 % Slovenk in Slovencev neumnih. Na to vprašanje morate potem odgovoriti, če poznate ta odgovor. Veste pa, kakšno mnenje imajo ljudje in Slovenke in Slovenci o pravosodni veji oblasti v naši državi zaradi ekscesov, ki so se zgodili, bom nekatere potem naštel, pa vas bom vprašal, pa želim, da mi na to odgovorite, ker ste tako goreč zagovornik takšnega ministra. Tako moralno-etičnega ministra. In ko bo ta moralno-etični minister odgovoril na vprašanja, ki jih je postavljala moja kolegica Eva, konkretno odgovoril na ta vprašanja, potem se lahko pa začnemo pogovarjati o tistem, ali je in ali je on sam pri sebi razčistil določene zadeve. In če bi razčistil pri sebi določene zadeve, danes te interpelacije sploh ne bi smelo biti tukaj, ker bi moral že zdavnaj odstopiti.

Rekli ste, to niste vi rekli, ampak nekdo iz vaše poslanske skupine, da smo v SDS ostro nastrojeni proti gospodu Klemenčiču. Spoštovani, tisti, ki ste govorili v tej smeri, vas vprašam: koliko časa je ta vlada na oblasti? Sprašujem vas, koliko časa. Tri leta in pol približno. Mi smo vložili interpelacijo proti gospodu Klemenčiču po treh letih in pol, ko so stvari šle resnično preko vsakega roba, ko ni več vzdržno, ni možno tega več prenašati, da se delate norca iz vsakega posameznika ali Slovenk in Slovencev. Da enemu za 200 evrov prodajo hišo na dražbi, Jankovića oprostijo za 16 milijonov evrov, da ne govorim o primeru, o katerem bom še govoril, Janković. Da ne govorim o primeru Tošič in tako dalje in tako dalje. Da ne govorim o primeru Frlinc. In primer Cekuta, španciranje skoraj z roko v roki po mariborskih ulicah. Dragi moji kolegi, glejte, to so vprašanja, na katera si mi moramo odgovoriti, če želimo govoriti o slovenski državi, če že govorimo o pravu, o pravni državi in vladavini prava v naši družbi. To so privilegiranci. To so privilegiranci na kubik in med njih sodi tudi gospod Klemenčič. Definitivno. Ker je steber vseh teh zgodb, del stebra, del verige! Del verige, ker je ni presekali! Če bi jo on presekali, nima veze, katere barve je. Ali bi bil minister iz Nove Slovenije, ali iz SD, ali iz vaše stranke ali katerekoli, če bi presekali to svinjarijo, ki uničuje slovensko državo, ki uničuje slovensko ljudstvo, ki razbija na vse možne načine enotnost slovenskega ljudstva s postopki, z načini, z obnašanjem, s svojimi

prijemi in tako dalje. In povzroča to, kar sedaj čuti slovensko ljudstvo. Iz dneva v dan to razdvojenost, ta napad na vse možne načine, da bi slovensko ljudstvo razdvojili, da lahko elita, ki živi kot bogovi v tej državi, naprej vladala. To je vaša filozofija, to je doktrina, ki jo vi zagovarjate. Jaz sem proti temu. Slovenski demokrati smo proti temu, zato opozarjamo slovensko javnost in tudi vas politike, da naredite nekaj, da to presekamo. Če bi gospod Klemenčič to naredil, bi rekel, aha, ima resne namene spremeniti stvari. Pa tudi tiste napake, ki jih je naredil, bi priznal, bi rekel, glejte, to je bila napaka moja, to je bila napaka moja, to je bila napaka moja in tako dalje in tako dalje. Govorim v zvezi z odgovori na ta vprašanja, ki mu jih je Eva postavila. Ampak ni tega naredil. Z eno besedo tega ni omenil. Danes ne morem mimo tega, ko poskušate na vsak način prepričati, da v Slovenski demokrati stranki imamo neke posebne, kako bi rekel, želje, da bi uničili Klemenčiča. V tej razpravi sem danes to poslušal nonstop. To je Desus govoril, to ... Glejte, imam zapisano, sem zapisal. To se meni zdi nenormalno stanje, da lahko nekdo govori o tem. Mi samo opozarjamo na nepravilnosti in o škodi, ki se dela slovenskemu človeku, tistim malim ljudem, tistim, ki nimajo nekaj milijonov na računu, ki nimajo ne vem koliko premoženja, kot ga ima gospod Klemenčič. In od kod njemu to premoženje? Zakaj pa ne bi pri njem preverili od kod premoženje? Zakaj pa ne? Ne glede na to, če je pravosodni minister. Spoštovani gospod Mitja, zakaj mi ne bi preverili premoženja, če moramo mi vse prikazati, vsak cent, ki si ga kje dobil. Zakaj ne bi preverili premoženjskega stanja tožilcev? Zakaj ne bi preverili premoženjskega stanja sodnikov, predsednikov sodišč, stečajnih upraviteljev in tako dalje? Pojdite si, lepo prosim, pogledat malo te ljudi, ki jih poznate ali pa ne, pa boste videli, kako ti ljudje živijo, kaj vse imajo! Kaj vse imajo! Tudi sodniki! Ne govorite tega, gospa Murgel, ker nimate o tem pojma. Jaz vam povem, grem enkrat slikat par stvari, pa vam prinesem slike, potem se bova pa midva menila o zadevi. In ne govorite vi nekaj na pamet. To se bo zgodilo, da bom to naredil, ker imam tega poln kufer, da zavajate, lažete in okoli prenašate slovensko ljudstvo. In to marsikdo od teh, ki sem jih sedaj naštel, ne vsi. Nekateri so pošteni. Hvala bogu, da so nekateri pošteni! Ampak veliko je takih, ki živijo na račun ubogega ljudstva, da se bogatijo. In ravno v tej pravosodni veji oblasti je tega ogromno. Lepo vas prosim, naštejte te zgodbe, ki sem jih jaz naštel zdaj. Pojdite pogledat k posamezniku, pa boste videli, kakšno premoženje imajo. Pa jih vprašajte, od kod jim premoženje. Vprašajte jih! Zakaj jih ne bi vprašali? Zakaj ne bi tega naredili, da razčistimo stvari? Pa da vidimo, da so vsi pošteni, da so tožilci pošteni, sodniki pošteni, vsi! Govorim o tistih, ki niso pošteni, ne o tistih, ki so. Ker veliko jih je poštenih, veliko pa nepoštenih. Ste videli – mislim, da je bilo na Facebooku – ogromna hiša

ene tožilke ali sodnice iz Slovenj Gradca, ne vem točno. Vrtela se je dva meseca, tri mesece in nihče ni odreagiralo. Zakaj ni šel nihče povprašat to gospo, od kod je pa ta denar dobila, če je sodniška plača taka ali pa recimo tožilska taka in taka. Od kod ga je to dobila? Pa če gledate te stečajne upravitelje in te povezave med sodniki in stečajnimi upravitelji, odvetniki in tako dalje. Kaj se je na tem naredilo, da bi se korupcija presekala. Bistvo je, da smo od gospoda Klemenčiča pričakovali, da bo presekal tiste kanale, ki iz ozadja manipulirajo s celo slovensko javnostjo. Poglejte, kaj je Klemenčič napisal, kar se tiče pravosodne veje oblasti v zaključku, v sklepnem govoru. Ko je odgovarjal na interpelacijo, je v predzadnjem odstavku napisal, »ne želim pa, da so te navedbe razumljene kot moje samozadovoljstvo s stanjem v slovenskem pravosodju. To gotovo ni optimalno ali zadovoljivo in kot minister za pravosodje se čutim odgovornega za to«. Zdaj pa vaš sprašujem, kolegice in kolegi, kaj pa je gospod minister naredil, ker se čuti odgovornega. Veste, kaj bi moral narediti? Takoj zapustiti ta položaj, ker ga ne obvlada, takoj zapustiti ta položaj, ker ga ne obvlada, če sam minister v zaključnem odgovoru to napiše. Pa kakega ministra pa imamo? Moral bi napisati, ta ukrep, ta ukrep, ta ukrep bo v 14 dneh tu v Državnem zboru, da bomo to situacijo rešili, da ne bo zagovarjal to situacijo. Lepo vas prosim, ja v kakšni državi pa živimo? Kakšni ljudje nas vodijo?

Zdaj bom naštel štiri, pet argumentov, zakaj smo interpelirali gospoda ministra po treh letih in pol, da ne boste rekli, da imamo kakšne strašne zamere proti Klemenčiču. Gospod Klemenčič je leta 2008 postal državni sekretar – in je prav, da to povemo še enkrat, da bodo ljudje vedeli, za kaj gre – na notranjem ministrstvu, ki ga je takrat vodila Katarina Kresal. To je takrat najelo prostore za NPU na Dimičevi v Ljubljani za najemnino 136 tisoč evrov mesečno. Lastnik Jurij Pogačar, vsi veste, kdo je to, pa je banki plačeval kredit v višini 124 tisoč evrov mesečno. To pomeni, da je v žep pospravil vsak mesec 11 tisoč evrov. Seveda je bil osebni prijatelj Katarine Kresal. Goran Klemenčič pa je bil revizor celotnega projekta, kar pomeni, da je vedel za celotno zadevo. Seveda ni ukrepal, ni podal nobene kazenske ovadbe, ampak je preprosto predčasno zapustil položaj državnega sekretarja na notranjem ministrstvu in se je očitno dogovoril za novo službo. Le nekaj mesecev po odstopu je bil namreč imenovan za predsednika KPK, seveda za večjo plačo. In drugič, prav tako je gospod minister v času, ko je opravljal naloge predsednika KPK, bil dolžan poročati o svojem premoženjskem stanju Mandatno-volilni komisiji Državnega zbora. Na kar nekaj zasedanjih te komisije ni znal prepričljivo pojasniti, od kod premoženje, zlasti tisto, s katerim je lahko kupil graščino v Lukovici. Na zadnji seji omenjene komisije je začel celo kričati in je to sejo tudi

protestno zapustil. Gospod Klemenčič je bil tudi predsednik KPK, pri katerem je Računsko sodišče Republike Slovenije ugotovilo, da je pri vodenju KPK kršil kar osem zakonov. No, zgodilo se ni nič. Za nagrado je bil imenovan za pravosodnega ministra. Seveda za večjo plačo. In tako dalje, in tako dalje. Še, recimo, ta zadeva. Bil je v vlogi predsednika KPK, ko je bil obveščen o tem, da je iranski poslovnež prek NLB opral milijardo dolarjev, mislim, da je to milijarda evrov, ne milijarda dolarjev in tako dalje in tako dalje, ne bom nadaljeval. Se pravi, več kot preveč argumentov je, da smo mi popolnoma upravičeno vložili to interpelacijo. Poleg tega kar sem jaz tukaj naštel, je še tistih 10 vprašanj, ki jih je postavila moja kolega Eva. Če to ni dovolj velik argument! Poleg tega, da je pravosodje v naši družbi na najslabše možnem mestu zapisano pri ljudeh. Recite, kar hočete, tako je, definitivno. Vprašajte ljudi! Neverjetno je, če bi vprašali male ljudi, sploh ne upajo iti na sodišče. Ne upajo iti! Rečejo, »ne grem na sodišče, ker nimam nobene možnosti, če nimam debele denarnice«. Ko to ljudje povedo, potem je nekaj narobe. Potem je s sistemom nekaj narobe. In z glavo tega sistema je nekaj narobe. To vam jaz povem. Ljudje mi to povedo: »Ne grem se pravdat, ker nimam nobene možnosti. Ker tisti, ki ima denar, zmaga.« Ne govorite mi, da ni tako. Tisti lahko to govorijo, ki sedijo v debelih foteljih in jim je malo mar za malega človeka. Meni pa ni, ker prihajam iz krajev, kjer to zelo zelo čutim. Ljudje mi zaupajo. In hvala bogu, zato sem štiri mandate v Državnem zboru poslanec, ker sem iskren, pošten in odgovoren. Tisti, ki pa pravite, da ni tako, je pa veliko vprašanje, koga zastopate, zakaj tu sedite. Dokler bo tako, da bo ena ekipa držala skupaj, ena ozka skupina ljudi manipulirala s celo slovensko zgodbo, tudi z delom politike, ne bo rešitve v Sloveniji za malega človeka, za tiste, ki jim je treba pomagati, za kar smo pravzaprav mi v tem državnem zboru. Da pomagamo tistim, ki so pomoči potrebni, ne tistim, ki imajo vse.

Danes smo govorili tudi o nekaterih ekscesnih primerih in govorili smo o tem, kako kdo ja sedeti, kako kdo ne sedeti, kako kdo biti v zaporu. Sprašujem vas, recimo, problem Zidarja. Kaj je z Zidarjem? Zakaj Zidar ni zaprt? Sprašujem vas, zakaj ni zaprt. Vas, koalicijo, pravosodnega ministra in vse tiste organe, ki imajo vpliv na to. Zakaj ni zaprt? Ali zato, ker je nosil po 30 % ali ne vem koliko denarja vsem političnim funkcionarjem takratne zgodbe? Ker mo mi preplačali kompletan avtocestni križ za 30 %? Kam je šel ta denar? Ste se kdaj vprašali? Zakaj ta gospod ni zaprt, vas sprašujem. Sprašujem vas, ali ste kdaj preverili premoženje Isajloviča. Ste kdaj preverili premoženje Jankoviča? Ste ga preverjali – ampak kaj se je zgodilo? 16 milijonov je bilo potem odpisanih. To je zgodba. Ali ste kdaj pregledali premoženje Zemljariča? Ste kdaj to naredili? Da ne govorim o bankirjih, ki so pokradli, ker smo toliko in toliko denarja vložili v banke skozi vplačilo. Narod je

dal denar v banke, da smo sanirali lopovščine ravbarjev. Tisti nam še danes krojijo zgodbo. To se vam zdi normalno, pošteno? Je to pravna država? Je to veja oblasti, ki ji je vredno zaupati? Prej sem omenil Tošiča, prej sem omenil te stvari. Ali je to normalno? Je to normalno, vas sprašujem. Potem pa nekoga za eno škatlo vžigalic zaprejo za pol leta ali pa za leto dni. Ti pa so se vsi izognili. Da ne govorimo o zastaranju stvari. Kakšna pravosodna veja oblasti je to, da se lahko znova in znova eni eliti dogaja to, da mu primer zastara. Lahko bi našteval še tisoč in en primer.

Mislím, da je dozorel trenutek in da je interpelacija, ki smo jo vložili, upravičena. Gospod Klemenčič mora, če ima malo morale in etike, takoj ta položaj zapustiti. Zato ker je kontaminiran zaradi tega, kar smo tukaj notri navedli. Kontaminiran! In to je treba preprečiti, to verigo je treba presekat. Ko bomo to naredili, bo Slovenija zadihala, bodo ljudje lahko normalno živeli in ljudje ne bodo govorili, da ne morejo iti na sodišče, da se bojijo sodišča. Kakšna pravna država je to, da se ljudje, lastni državljani bojijo sodišča? Katastrofa.

Jaz bom interpelacijo podprl.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospod Pojbič.

Saj imate pravico misliti in govoriti, kar hočete, samo očitati 89 poslancem, da ste vi edini, ki razumete malega človeka, to je pa malo preveč. Vsi smo bili izvoljeni. Jaz, odkar se spomnim, sem se zavzemal za socialno zgodbo in za, če hočete, tako imenovani J in tako dalje. In očitati, vključno z menoj, mislim, da je nekorektno. To pa, lepo prosim, na neki točki se pa le malo probajte zadržati.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Replika, Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik, jaz tega nisem rekel. Jaz sem rekel, da sem tisti, ki se za to borim. Sploh pa nisem rekel, da vi niste tisti. Tega pa ne govorite, to ste si pa izmislili.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Rekli ste, edini. Prav, dobro, sva se razumela.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravi naj se gospod Janko Veber.

Izvolite, gospod Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo. Cenjeni državni sekretar, kolegice in kolegi!

Seveda se čuti malo nervoze danes. Verjetno je to vzrok slabega dela ministra za pravosodje v Republiki Sloveniji. Jaz sem trdno prepričan, da vsi, ki smo šli na zadnje volitve v letu 2014, smo šli z odgovornostjo, da kaj dobrega postorimo za državo, v kateri živimo. Dejstvo je tudi, da je bil prvi na teh volitvah

gospod Cerar, ustavni pravnik. Bom rekel tako, dokler ni imenoval za pravosodnega ministra gospoda Klemenčiča, ker sem večkrat naiven, sem še mogoče verjel v uspeh tega mandata. Ko se je to zgodilo, sem začel močno dvomiti v ta mandat, predvsem pa v področje pravosodja. Danes je nelagodna seja, verjetno komu v tem Državnem zboru. Predvsem poslankam in poslancem koalicije, ki vedo in so že ob imenovanju tega ministra bili nejevoljni, po treh letih in pol pa morajo braniti to interpelacijo. In ta minister, spoštovani, predvsem vi iz največje koalicijske stranke, vam je večkrat zagodel v mandatu. Mislim, da bi bilo to prav, da bi tudi kdaj priznali. Danes smo velikokrat slišali, da v stranki SDS pri tej interpelaciji uničujemo ministra Klemenčiča. Prav gotovo to ne drži. Minister Klemenčič pa uničuje pravno državo. V to sem prepričan, pa bom tudi potem imel nekaj argumentov. Ne želim se ponavljati na segmentih, ki so že bili danes mnogokrat povedani. Če sem kdaj podvomil v tega sedanjega ministra, pa takrat predsednika protikorupcijske komisije, ki je po naročilu skupine ljudi, ki obvladujejo ta prostor in ki so leta 1990, ko se je Slovenija osamosvojila, vzeli pravosodje pa sodišča v svoje roke, in to jim uspeva tudi v letu 2017 pa v mandatu 2014–2018, pod vodstvom tega pravosodnega ministra, sem, ko je ne glede na to, kaj se bo v Sloveniji zgodilo, tudi za ceno težkega stanja v Sloveniji, zrušil takratno Vlado. Takrat sem se prvič ustavil pri tem sedanjem ministru.

Jaz sem temu ministru, če grem konkretno od primera do primera, v tem mandatu postavil kar nekaj poslanskih vprašanj na temo enega gradbenega podjetja, ki ga je stečajni, stečajni lahko rečem, da bodo vsi razumeli, ki spremljajo to sejo, ogoljufal za 1,7 milijona evrov. Pa ne govorim, da je za to kriv minister. Kaj hočem povedati? Ko sem večkrat to poslansko vprašanje postavljaj, je prišla zadeva tako daleč, da sta ta stečajni upravitelj in prvi človek sodišča vsak terek savnala skupaj. Na deponiji pa imela 1,7 milijonov evrov deponiranega denarja, čakajoč, da bo to podjetje, ki je bilo oškodovano, čez noč umrlo. Žal se to ni zgodilo. Ta stečajni je začel nervozno prenašati svoje premoženje na svojce. To je bil prvi pokazatelj, da se nekaj dogaja. Kaj hočem s tem primerom povedati? S tem ministrom ne bom nikoli trdil, da so vsi sodniki slabi. Imamo prav gotovo mnogo dobrih sodnikov. Ampak s tem ministrom je ta plevel v sodiščih vzklila. In se mnogo pogosteje meša z zrni. To je eden od primerov, kaj je počenjal prvi človek enega od sodišč v Sloveniji s stečajnim upraviteljem.

Spoštovane poslanke in poslanci, predvsem tisti, od kod izhaja vaš minister, grem še k eni konkretni zadevi, ki jo prav zagotovo minister pozna. Prvi je, ki bi moral skrbeti v Republiki Sloveniji za pravno državo, da bi sodstvo bilo enako za vse in da bi bilo sodstvo pošteno. Objekti, ki so v lasti države in jih država

obnavlja, skupaj s tujo državo, se nekdo v času obnove zemljiškoknjižno vknjiži na objekt. Vemo, minister bo verjetno vedel, kdo je potem v tem objektu živel. Še enkrat ponavljam, objekt, ki je v lasti države, država ga obnavlja z denarjem davkoplačevalcev, finančno pomaga tuja država ministrstvu, med obnovo se nekdo zemljiškoknjižno vknjiži na objekt. In vknjiži ta, ki ta zavod vodi. Pa še mogoče en primer. Nekdo kupi grad, mnogi si niti osnovnega stanovanja ne morejo kupiti oziroma zgraditi hiše. Nekdo kupi grad, seveda veliko megle in veliko smrdi okoli tistega grada po finančni plati, to je en del zgodbe. Drugi del zgodbe pa je, da nekdo med 300 in 400 tisoč evri preusmeri denar, ki je bil namenjen za obnovo ene male cerkvice oziroma kapelice, ki je v lasti Republike Slovenije, in ga preusmeri v ta zasebni grad. Jaz sem trdno prepričan, pa tudi primer pozna ta minister, ki skrbi za pravico v Republiki Sloveniji. To so primeri, ki jih poznam. Nisem pravnik in ne bom se spuščal na nivo prava v Republiki Sloveniji. Vem pa iz svojih dolgoletnih izkušenj, kaj je pošteno in kaj ni pošteno v Republiki Sloveniji.

Skozi ves dan spremljam nekatere, ko se mogoče posmehujejo, ko se norčujejo, eni celo govorijo, da ni potrebna ta interpelacija, eni govorijo, kot sem že prej rekel, da tega ministra uničujemo. Spoštovane kolegice in kolegi, vsi, ki smo bili izvoljeni v Državni zbor, vsi ki smo šli kandidirati, nismo vedeli, ali bomo v koaliciji ali opoziciji. Ampak ne glede na kateri strani sedimo, vsi mi smo odgovorni za stanje v Republiki Sloveniji.

Če bi šli na ulico delat anketo, kaj pomeni koalicija in kaj pomeni opozicija, bi verjetno bili slabi rezultati. Naša skupna odgovornost je, da se danes zamislimo in tudi če je komu smešno in tudi če kdo v Državnem zboru misli, da je ta interpelacija nepotrebna. Ta interpelacija je potrebna, da minister, ne glede kako se piše, gre s tega položaja in na to mesto pride nekdo, ki mu je za pravično Slovenijo. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravi naj se gospod Igor Zorčič.

Izvolite, gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik.

Bom začel s tistim delom, ki me najbolj zabava, zakaj je ta interpelacija danes potrebna. Verjetno zato, da spregovorijo tisti, ki tri leta in pol pravzaprav zelo malo govorijo v Državnem zboru, bližajo se volitve, in zdaj mislijo, da bodo vse noter prinesli, ko bodo razpravljali ob teh interpelacijah.

To seveda ne velja za tiste, ki to počnejo celo leto in sami se boste že prepoznali, kdo kam kaj paše. Ne, ne, saj ne velja to za vse, tako da ne bo pomote. Ampak to se naj zamisli

vsak zase. Ja, okej. No, pa pojdimo na interpelacijo.

Večkrat sem že povedal, ampak če je 80 % interpelacij v vseh mandatih vložila v resnici SDS, potem bi pravzaprav morali vedeti, da so super junaki in strokovnjaki ter poznavalci za to, kaj to interpelacija je. Pa žal vam po teh 80 % gre malce na slabše, ker vedno slabše in slabše interpelacije izdelujete. Zdaj pa ne vem, ali vam je zmanjkalo volje, energije ali pa to počnete namenoma, zato da pravzaprav iščete neke nove poti ali pa da mogoče pride do kakšne nove verzije, ki bi prinesla mogoče kakšno novo prakso. Nekaj vas je bilo danes, ki ste v resnici omenili – ne na tej strani, na tej strani – da je sama interpelacija pravzaprav že zaradi tega, ker po ustavi in po poslovniku vsi vemo, da velja interpelacija samo za tisto obdobje, v katerem je minister/ministrca ali predsednik vlade tudi deluje. Vendar na nek način skozi zadnja vrata, kar naprej hočete pripeljati to famozno zgodbo, da pravzaprav je treba nekemu od rojstva sleči hlače in nenazadnje sami v svojih nekih razpravah pravzaprav priznavate in rečete, da ta minister v resnici niti ne bi smel postati minister, kar pomeni, da v resnici že ko je bil izvoljen, bi po tej logiki vi morali že naslednji dan podati interpelacijo. Vsaj glede na te razloge, ki jih vi navajate kot argument, bi lahko naredili to že naslednji dan. Zakaj? Ker večina stvari, ki ste jih danes govorili, so je zgodila pred njegovim imenovanjem in preden je postal minister in zato ste imeli že v bistvu vse te fajle in mape že pravzaprav spisane. Dodati ste morali samo v bistvu to, kar se je v bistvu z zakoni po vaši ideji sprejemalo oziroma s tistim, s čimer vi pravzaprav niste zadovoljni, pa roko na srce, vi v nobenem primeru ne bi bili zadovoljni. Ta minister bi lahko naredil, kar bi hotel, pa vi na koncu ne bi bili zadovoljni. Pa veste, zakaj? Zaradi tega ker on ne more narediti takšne reforme, kot jo vi lahko naredite. Ker vi bi nekaj drugega naredili, vi bi stvari poenostavili. Danes veliko slišim govoriti o človekovih pravicah, veliko o ne vem kakšen pravičnem sodnem sistemu, ampak ste pa stranka, ki je v tem državnem zboru samo v tem mandatu največkrat govorila o zanič in nepoštenem sodstvu. Zraven seveda hitro dodate, tako kot vaš zadnji razpravljavec, ta stavek mi je bil najbolj všeč, da večina sodnikov pravzaprav je dobrih sodnikov, ampak v času ministra Klemenčiča je pa plevel vzniknil. Pa kdo vas bo pravzaprav razumel, kaj ste hoteli povedati? To se pravi, če je večina sodnikov dobrih, zelo malo zanič, ampak v resnici je v času Klemenčiča pravzaprav večina postala zanič. Razložite si to logiko, jaz si je ne znam.

Ker pa bi šli vi radi na ta prvi del, kjer ste pripeljali notri to zadevo, o kateri je Državni zbor ustanovil preiskovalno komisijo, ki je pravzaprav edina pristojna, da preiskuje primer pranja denarja, kar se tiče politične odgovornosti in eventualne možnosti spremembe sistemske

zakonodaje, da do tega ne bi prihajalo, če bo to komisija potrdila. Je pa zanimivo, da praktično zdaj že na ne vem koliko odborih, na različnih komisijah pravzaprav ves čas pripeljete to temo z enim samim namenom, ker bi se vsi radi po malo s tem ukvarjali. Še več, celo na interpelacijo pripeljete. Istočasno, pustimo zdaj to, da je to vse nezakonito, kar počnete, še več, sklicujete se na razna, bom rekel, zaslišanja oziroma informativne razgovore, kakorkoli vi temu rečete, ki pa so v resnici bili spet na nek način v bistvu brez kakršnekoli pravne podlage. Nekateri celo razpravljate danes o stvareh, kjer so bile zaprte seje, in to z enim samim namenom, govorim o MVK, ki je bil v prejšnjem mandatu. Si morate misliti, o MVK v prejšnjem mandatu! Govorimo pa o ministru Klemenčiču v celotnem mandatu, in mu znotraj interpelacije to celo očitamo. Govorite o tem, da ne želi predstaviti svojega premoženja in ne vem kaj še vse. Lepo vas prosim, jaz zdaj ene stvari več ne razumem – ali minister ni prijavil KPK svojega premoženja? Če ga ni, bi verjetno KPK po uradni dolžnosti in po zakonu moral speljati vse potrebne postopke, da bi ga opozoril, oglobil in ponovno pozval, da to naredi in slej kot prej to tudi obelodanil. In še drugi postopki so za to potrebni. Ne vem. Ali pač govorite o nečem, kar se tega ministra ne tiče, ampak se tiče predsednika KPK in s tem neposredno posegate v razpravo o nekem neodvisnem organu, ki se ga naša interpelacija sploh ne sme in ne more dotakniti. Ker interpelacija je rezervirana za ministre, predsednika Vlade in nikogar drugega. Ne za KPK. Ampak to danes vi ves čas demonstrirate v tej razpravi. En kup neumnosti poslušam tukaj, ko razpravljate o tem, koliko ima minister kredita in kako ugoden kredit je dobil. Ja, oprostite, gospa Eva Irgl, kako pa vi to veste? Ste bančnik? Ali ste takrat izračunali, da je bil pa to prepoceni kredit? Ali kako? A ste kakšnega najeli? Niste pa povedali v svojem govoru in nastopu, da ste prišli nezakonito do teh podatkov. Tega pa ne poveste slovenski javnosti. In da še danes operirate s podatki, ki so osebne narave. In samo zaradi tega je bila zaprta seja MVK. Samo zaradi tega. Ne zaradi tega ker bi se govorilo o nekaj tajnih podatkih. Ne. Ker je šlo za varstvo osebnih podatkov, zato je bila zaprta seja. Niti ne poveste, da ta isti MVK ni naredil tistega, kar bi moral narediti, če bi hotel takratnega predsednika premoženjsko preiskati. Ustanoviti bi moral senat, bodisi celotno komisijo ali pa samo določene posamezne člane. Ni tega naredil! Niste povedali, da je predsednica takratnega MVK nezakonito, brez sklepa MVK prišla do zahteve podatkov o osebnem premoženju ministra Klemenčiča tako na banki in vsepovsod. To povejte po resnici, da bomo vedeli, kaj pravzaprav govorimo. Ker ljudje ne vedo, kaj to vi govorite tukaj na pamet. Eni zaradi tega ker nimajo zgodovinskega spomina, eni zaradi tega ker niso bili zraven. Jaz pa sem bil. In se mi zdi to perverzno, kar danes govorite. To je laž,

izmišljotina se temu reče po slovensko. Ne zavajanje – laž, laž in še enkrat laž! Nič drugega.

Naslednja stvar, ki je zelo pomembna in jo je treba na glas povedati, da bomo razumeli, o čem se pogovarjamo. Danes je gospod Gorenak tukaj govoril, mimogrede je omenil naslednji stavek, da tisti, ki bere, pravzaprav nima lastnega mnenja oziroma da ni prepričan v to, kar govori. Žal moram reči, da tisti, ki ne bere, se dostikrat zmoti, ker misli, da vse ve in zna na pamet vse podatke. Danes je gospod Gorenak povedal nekaj neresnic v tem svobodnem govoru, v katerega tako zelo verjame. Pa pojdimo pogledat, kaj je pravzaprav povedal. Povedal je, da se v resnici minister hvali, kako pravzaprav se je zmanjšalo število sodb zaradi katerih, da ne dolgovezim, so bili problemi pred Evropskim sodiščem in v bistvu omeni tudi primer Šilih, s katerim se je pravzaprav po toliko letih agonija zaprla. In potem reče gospod Gorenak naslednji stavek: »Ali povedano drugače, Evropsko sodišče za človekove pravice je obsodilo Slovenijo, ker so naša sodišča kršila človekove pravice in državljanji so zato plačali takšne in drugačne zneske. Da bi bila ironija še večja, minister se pohvali s primerom Šilih, to je tisti fant, 20 let star, leta 1990, ki so ga v bolnišnici v Izoli »zašuštrali«, tako da je umrl, kolikor vemo.« V enem stavku pove štiri neresnice. Fant ni bil star 20 let, ampak je bil star 21 let. Drugič, to se ni zgodilo 1990. leta, ampak se je zgodilo 1993. leta. Tretjič, ni umrl v Izoli, ampak se je zgodilo v Slovenj Gradcu, umrl je pa v Ljubljani. Toliko enih neumnosti je povedal, da se zdaj sprašujem, kaj je sploh res in kaj ni. Potem pove famozni stavek na koncu, zadnji stavek, ki je pa ključen: »In zdaj se minister hvali s tem, da je ta primer rešil. Ja, seveda, če ga je rešilo Evropsko sodišče za človekove pravice in ne naše sodišče. Kaj pa ima minister s tem, razen tega da se pohvali?« No, zdaj pa pojdimo k bistvu, da bomo razumeli. To sem mu moral povedati, da bo tudi slovenska javnost, ki to spremlja, razumela, o čem se pogovarjamo. Ta nesrečen primer je trajal toliko časa, ker ga nihče mediacijsko v tej državi ni hotel rešiti. Slovenjgraška bolnišnica je bila prepričana, ker materialni dokazi sploh niso stekli do konca, da bi jim dokazali, da bi bili krivi, in obratno, sodišče je vedno vračalo nazaj na prvo stopnjo od začetka in zadeva bi trajala toliko časa, da bi se na koncu, bog se ve kdaj, zaključila. Ampak da ne bo pomote. To je bilo 1993. leta. SDS vlada je bila – kdaj? Od 2004 pa do 2008. Potem je bila pa še enkrat vmes, se pravi leta 2011. A se je kdaj soočila s tem primerom? Je kdaj slovenska vlada reševala ali poskušala rešiti problem Šilih? Nikoli. Zato, gospod Gorenak, sram naj vas bo, da danes govorite o tem, kako pravzaprav minister nima nič s tem. Za časa tega ministra je prišlo do mediacije in tudi ne nazadnje tudi do štirih dogovorov znotraj te mediacije, s katero se je zadeva zaprla. Tudi

zaradi tega primera imamo projekt Šilih, drugače ga ne bi imeli. Se opravičujem, ampak tisti, ki enostavno mislite, da boste zavajali in kar tako blato vrgli v propeler in govorili samo o tistem, kar pravzaprav znate govoriti, to pa je, moram reči, da »pojbičizma« sicer vedno težje prenašam, ampak lahko jih pa dam v skupni imenovallec. In danes smo imeli zopet tisto, kar poslušamo že zadnjih nekaj let, kar naprej isto: elita, korupcija pa mali ljudje. To so tri besede, ki pravzaprav začinjijo pravzaprav vsak njegov govor. In na koncu se zgodi in pove, da ta minister je kontaminiran, reče, »kontaminiran«. Oprostite, postavil vam bom retorično vprašanje, če veste sploh, kaj to pomeni. Je Janez Janša kontaminiran poslanec? Mi se enostavno moramo osredotočiti na vsebino interpelacije, ne pa na tisto, kar pravzaprav ni. Zdaj vam bom pa povedal, kako je SDS vlada urejala primer sodnega spora, ki je tekel leta in leta, pa mislim, da je celo takratni minister Gorenak sodeloval, lahko pa da se motim, ampak to niti ni več toliko pomembno. Bolj pomembno je, kako so ga rešili. Drobiž za 11 let mučenja. Vsi poznate primer Robert Fojkar. Šlo je za osebo, ki je bila obtožena za pedofilijo. V času njegovega sodnega procesa se mu je nonstop zadeva obnavljala, na prvostopenjsko, drugostopenjsko in tako naprej. Človek je vmes zbolel, se preselil, vmes psihično in fizično ter ekonomsko propadel. Na koncu se je zgodba končala tako, da je takratna SDS vlada posegla v zgodbo in naredila mediacijo in za 6 tisoč evrov odškodnine in opravičilo zaključila primer za 11 let trajanja vseh škod. Tega gospoda sem videl na koncu pred sodiščem v tisti znani zgodbi, ki je vsakdan prepevala in vzklikala, kako pravosodni sistem ne funkcionira. Je pa res, da preden je do te mediacije prišlo, je grozil, da se bo pred parlamentom zažgal. In takrat je ukrepala. Ampak ne, ne ukrepa se na tak način. To je problem tistega, kar vi očitate. Poglejte in si enkrat v ogledalu nastavite, kaj pravzaprav ste vi v preteklosti počeli. Niste brezmadežni! Ne govoriti o tem, ko govorite politične elite. Dajva primer. Hipotetično, recimo, da naslednje leto pridete na oblast. Kako boste vi sami sebi rekli? Ste elita? Boste politična elita? Ne. Kaj boste vi? Proletarci na oblasti ali kako? Kaj si boste si rekli? Nekaj boste morali. Problem imamo. Dajte no, lepo vas prosim, pa to je smešno, kar govorite! Posnemite si na trak pa si doma vrtite, mogoče bo pomagalo. Jaz svojim kolegom, ki se učijo za tolmače slovenskega znakovnega jezika, vedno rečem: »Glejte se v ogledalo, edino tako se boste kaj naučili.« Ne vem, kolega, če kaj gledaš samega sebe oziroma poslušáš, da boš spoznal napake. Saj to je dobro, da ne boš mislil, da je to slabo, daleč od tega. Vsak dober retorik mora sam sebe najprej videti, kaj pravzaprav počne.

Gremo naprej. Kako je prišlo do te interpelacije? Da je interpelacija smiselna, je smiselna samo takrat, kadar ima vsebino, seveda pravo. In kar je še bolj pomembno – da

tudi učinkuje. In ste mojstri vlaganja interpelacij, vsebinsko sicer iz leta v leto slabši, ampak znate pa izbirati ta pravi trenutek. Ker sem vam prej dokazal, da pravzaprav je interpelacija tako napisana, da bi jo lahko naslednji dan po imenovanju ministra vložili, ker vsebuje praktično 80 % vsega iz preteklosti, ne pa iz tega mandata, imate en resen problem, namreč odgovoriti na vprašanje, kaj ste čakali tri leta in pol, če pa vi že tri leta in pol veste, da je to najbolj zanič minister. Kaj ste čakali? Čakali ste pravi trenutek. Pojbič govori o malih ljudeh, ki vedno nastradajo v tej ljubi Sloveniji. Vedno nastradajo. Ko smo imeli tukaj ZKP, ste glasovali proti. In s tem ZKP bi pa lahko te velike barabe lovili. Tega pa ne poveste. In ste seveda odtegnili možnost in danes nonstop spet kričite o tem, kako se bo neka grozota zgodila, če se bo ta ZKP zopet ponovno pojavil v sistemu. Bo vsi s tem zadovoljni? Bodo s tem vsi zadovoljni? Ne vem. To je pravica vsakega poslanca in poslanke, ki odloča o tem, da se sooči z materijo, vsebino, o njej razpravlja, daje pripombe, amandmaje in seveda na koncu vedno pride do kompromisa. Vprašajte ministra, je on zadovoljen s končno verzijo. Ne! Veste, parlament je vedno tisti, ki potem na koncu malo obrusi robove, spreminja tekste in na koncu pridejo celo kakšni taki zmazki, da jih moramo sami za seboj popravljati. Zakaj? Zaradi tega, ker v danem trenutku, ko vlagamo, je to to. Ampak potem se vedno reče, da je tisti minister sprejel ta zakon. To poslanci največkrat tako rečemo in ga celo poimenujemo po tistem, ki ga je vložil, a sami smo ga izmaličili. Tako je, mimogrede, tudi prišlo do tega famoznega amandmaja, katerega jaz, mimogrede, nisem podpiral. In mi je škoda, da zaradi ene malenkosti na koncu pade vse. In kako ste vložili? Seveda ste čakali na pravi trenutek. To vam govorim samo zato, da boste vedeli, da je v resnici ta interpelacija v bistvu samo predvolilni inštrument in nič drugega. Cela slovenska javnost ve, da ta interpelacija ne bo podprta. Je potrebno o interpelaciji govoriti? Ne. To pot pa res ne, ker ste že na najmanj desetih sejah povedali bistveno več pa bistveno boljše kot danes. Danes razen treh poslancev govori sama tretja liga v SDS. Kar pomeni, da niti resne pozornosti več ne dajete tej interpelaciji, ampak jih samo štemplate, da jih bo vedno čim več. 26. septembra je Državni svet izglasoval veto na ZKP, 27. vi vložite interpelacijo. Kdo Državni svet – danes lahko na glas povem – obvladuje, da lahko vloži veto? SDS! Preštejte se, koliko vas je tam notri. Saj kolega Pojbič, mogoče ti res ne veš, ker še niso dojel tega, ampak O. K., vse je mogoče. To je seveda resen problem.

Podpredsednik, boš mi dal možnost, da jih malo umiriš. Lahko? Jaz sem bil ob devetih zjutraj popolnoma tiho, še oglasil se nisem, še zakašljati si nisem upal, ker sem čakal, da bom prišel na vrsto. To se mi zdi ena najbolj, bom rekel, takih norih interpelacij. Potem pa, bom zaključil zdaj s tem delom.

Gospod Gorenak reče naslednji stavek, ta mi je bil najbolj všeč – res je, v tem parlamentu in v Sloveniji je zgodovinski spomin za marsikoga že zdavnaj izginil – in reče: »Kako si upa ta minister reči, glave bodo padale.« Reče, kako si to upa reči. Kolega Gorenak, ogromno Slovencev je bilo veselih in zadovoljnih, da je to minister rekel, ampak, zdaj se dajva pa vprašati tisto, kar je pravzaprav problem lahko. Ali lahko to minister reče ali ne sme? Zanimivo, moja interpretacija je, da lahko reče. Lahko reče! Pa veste, zakaj? Zaradi tega, ker včasih mora minister tudi zelo jasno dati sporočilo, kaj si on misli o teh stvareh. Drugo je, če bi on napisal elektronsko pošto pa naročil sodnikom pa tožilcem pa ne vem komu še vse, kaj vse morajo oni početi. Tega, oprostite, ni naredil. Je dal pa eno sporočilo, metaforično, kaj bo on naredil v sistemski zakonodaji, ker to možnost ima, da predlaga skozi vlado, da seveda bo poskušal take stvari onemogočiti, ker to pač preprosto je nedopustno. Res pa je problem, kako seveda potem na koncu vsi to interpretirajo. Dobro, za SDS itak vemo, da interpretacija je vedno samo takšna, kot jo oni vidijo v nekem svojem svetu, v svojem milnem mehurčku, in ne nazadnje tudi za potrebe politične diskusije in uveljavljanje nekih svojih pogledov na neka določane vprašanja. To še razumem. To še razumem! Ampak, da pa postavljate to kot ena dejstva; povejte mi člen pa zakon, da minister tega ne sme reči. Povejte mi, kje to piše! Kje piše, da tega ne sme reči? In potem reče, naprej, v nadaljevanju, »tega še v rajni Jugoslaviji, v prejšnjem sistemu, si kaj takšnega ne bi drznili narediti.« Spoštovani kolega, poslanec Gorenak, glede na to, da niste stari več 20 let, vi veste, kdo je Vinko Hafner. In vi veste, kaj je Vinko Hafner naredil. Zažugal je ... Tako je, ja. Tako, s prstom je zažugal Miloševiću in to je bilo bistveno hujše dejanje takrat, ker zaradi tega bi mu takrat lahko pa tudi glava odletela. Ampak ne tako, da bi šla direktno po sodnem sistemu, ampak tako, da bi ga avto povozil, pa še kaj drugega bi se mu zgodilo, ker veste, kakšna situacija je takrat bila v prejšnjem režimu. To so počeli in to ornk počeli. Tako ne drži tista vaša teza, da je minister si dovolil nekaj, kar si še v največjih diktaturah ali ne vem kakšnih režimih niso dovolili. Hujše stvari so si dovolili. Je pa res, da vsak minister ima svoj način. Veste, eni so se v peni kopali, pa skakali po televiziji, eden je pa samo jasno povedal, kaj si misli o tem in je dal svoje sporočilo. That's it! Pa tehtajmo! Ta je dobil interpelacijo, tisti je pa odstopil, pa šel zaradi tega, ker je afne guncal. Po peni.

Mislím, da bomo imeli tega vedno več. Itak spet že napovedujete novo interpelacijo. Če sem zadnjič govoril, da bomo dobili dve, ste to hitro uresničili, ker ste imeli to v planu. Ampak v resnici se bomo ukvarjali, glede na to, da je gospod Gorenak potrdil včeraj, se bomo ukvarjali z ustavno obtožbo, kar pomeni, da bomo govorili od tu pa do večnosti o vsem. Ker

če interpelacija prenese takšne nesmisle, kaj šele ustavna obtožba. Mislím, da je prišel trenutek, da če že res razpravljate – sedaj kolega ni notri v dvorani, ki je bil zadnji razpravljavec, je rekel naslednji stavek: »Dajmo skupaj kaj narediti za Slovenijo. Dajmo kaj narediti!« Sedaj ne vem, ali se je hecal, ali je provociral, ali je pa res mislil, da mu bo kdo verjel, da to misli resno. Oprostite, s takšnim načinom ni nobene volje in potrebe. Rajši povejte, za oblast nam gre, mi moramo zmagati naslednji mandat. Ker če ne bomo zmagali, bo naš Janez moral iti, ker to je pa res nedopustno, da še tretjič izgubi. In to je problem.

Kolegica Eva Irgl je danes tak slavospev naredila, ker sem jo poslušal zelo pozorno in natančno, da počasi že razmišljam, da že verjame v to, da ima polboga za svojega šefa, da je tako brezmadežen, tako lepo je o njem govorila. .../ oglašanje iz klopi/ Ne, ne! Kako se je zgodila krivica princu teme, o tem je bilo govora. Namreč, zakaj – in s tem bom tudi zaključil. Zaradi tega, ker v resnici ta interpelacija temelji na vsej bolečini in travmi, ki jo doživlja vaš šef. On je zelo jasno povedal s stavkom v prejšnjem mandatu in to se vleče kot jara kača: »Boril se bom z vsemi pravnimi in političnimi orodji, ki jih bom imel na razpolago.« Političnih ni imel – sedaj jih ima. In sedaj še to počne. Sploh je pa en velik vseved in vsepoved. Kdo bi si mislil, da bo gospod Klemenčič nekoč minister.

Te interpelacije seveda ni za podpreti. Pa ne zato, ker koalicija deluje in ne vem kaj še vse in ker je vsakega ministra treba obvarovati, ampak ker zares nobene prave vsebine ni v tej interpelaciji. Trošimo čas, energijo in mučimo samega sebe. In vsakič, ko gre kdo ven, reče, ne zdržim več, kdaj bo tega konec in vsi gledate na uro. Ampak brez zamere, te ure ste si vi določili, vi ste vložili zahtevo. Delajte do konca in oddelajte in na koncu doživite negativen rezultat vaše interpelacije.

Toliko, hvala lepa. Pričakujem pa kakšen odziv.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims je prvi dvignil roko. Ali imate razpravo ali repliko?

Potem ima prednost dr. Vinko Gorenak, je prvi dvignil roko.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Zgolj na kratko, ker bom spoštoval to, kar je. So tri minute, seveda. V Poslanski skupini SDS ni tretje lige, to je liga številka ena. Pri vas imate pa ligo številka 3, 4, 5 do 10. Oni, ki pa nič ne govorijo, pa ne vem, katera liga so. Gremo naprej.

Poglejte, ko ste govorili o Šilihu. Mene sploh ne zanima, ali je on umrl v Izoli, ali pa v Slovenj Gradcu, ali kje je umrl. De facto, dejstvo je, v Republiki Sloveniji z vsemi pravnimi sredstvi, na vseh instancah ni dobil zadoščenja

– starši, ki so vložili tožbo. Evropsko sodišče je pa dalo njemu prav, torej dalo prav staršem, in s tem nima minister nič, se je pa s tem hvalil. Torej, to je isto, kot da si nadenete, bom rekel, tuje perje, kot pravi pregovor. Fojkar. Kakšen problem imate s Fojkarjem? 10 let so sodila sodišča in so na kocu dosodila, da ni kriv, ker ni bil na kraju najhujšega kaznivega dejanja. Ni bil na kraju. In država mu je dala – a veste, koliko? Pet tisoč evrov. / oglašanje iz dvorane/ Jaz sem podpisal, vem, kaj sem podpisal, ne govorite bedarij. / oglašanje iz dvorane/ Mah, ne govorite bedarij! Lahko so še kakšni davki zraven, ne vem, ampak on fizično je dobil pet jurjev za 10 let trpljenja! In je prav, da se mu opravičite, če ga že omenjate, če ga pa vidite pred sodiščem, je to normalno, povsem normalno, da bo šel k tistim, ki so mu oprali ime, ki so ga pravzaprav postavili tja, kamor sodi. Kar se tiče pa, da letele bodo glave. Glejte, prav. Naj minister danes reče, da bodo letele glave, če Fišer ne bo končan do februarja, pa Zalar. Potem bo enakopravno. Tako pa, če ne bo tega rekel, pač ni korektno. Osebnost pa mislim, da tega ne sme reči in da bi ga moral ministrski predsednik zamenjati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič izvolite, replika.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsedujoči.

Najprej moram reči, da tu se strinjam z Vinkom Gorenakom, da na tisti strani ste res od tretje lige naprej, tako da ... Bi pa prosil gospoda Möderndorferja, da pove, kdo so tisti tretjeligaški poslanci v Poslanski skupini SDS. Prosim, da jih imenuje.

Druga stvar, gospod Möderndorfer, vam bi rad zelo jasno povedal, da vi ogledala pa ne rabite. Kolega moj iz Selnice ob Muri iz občine Šentilj je povedal: »Lepo te prosim, prenesi to gospodu Möderndorferju, da naj že enkrat se nekam umakne, ker enostavno ne spada tja, kjer sedi.« To mi je rekel ta gospod, pa bom morda ti enkrat povedal, kdo je to rekel.

Govoril si o »pojbičizmu«. Vprašam te, od kod ti ta beseda, ali to obstaja v slovenskem jeziku? Znaš obrazložiti, kaj to pomeni? Bi te prosil, da to obrazložiš.

Potem si govoril, da jaz govorim samo, »elita, korupcija pa mali ljudje«. Da. Resnično o tem vprašanju govorim, ker to je ključno vprašanje. Mali ljudje; imamo prvorazredne in drugorazredne državljane in prav korupcija je tista, ki ustvarja elito na eni strani in na drugi strani male ljudi. Fino bi bilo, da bi to vedel.

Za zaključek pa si povedal, da ima SDS v Državnem svetu večino in bi te lepo prosil, da greš v prvi razred osnovne šole, pa te naj naučijo seštevati ena plus ena. Ko se boš naučil seštevati ena plus ena, boš vedel, da je to dva – ti misliš, da je to pet. Potem boš vedel, kdo ima večino v Državnem svetu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj mag. Branko Grims, pripravi naj se gospod Jože Tanko.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav še enkrat!

Včeraj je bil svetovni dan strpnosti. Glede na razpravo gospoda Möderndorferja, ga je verjetno prespal. Moram reči, da po svoje sem vesel ob vseh žaljivkah in vsem, kar je izrekel kar počez žaljivega gospoda Möderndorfer, da je dobro, da je v vladajoči koaliciji. Mislim pa, da se najbrž tudi njegovi sosedje v poslanski skupini in v koaliciji zavedajo, da kadar rečeš, da je gospod Möderndorfer spet zamenjal politično stranko, je to hkrati točen opis včerajšnjega dne in točna napoved jutrišnjega dne.

Poznavanje prava, ki ga je predstavil, pa moram reči, da je zelo originalno. Med ostalim, recimo, ta pavšalizacija prava in to izjemno poglobljeno poznavanje tistega, da je kar one man band sodnik Möderndorfer, to je res zanimivo. Med ostalim citiram, »vse je nezakonito, kar počnete«, ko je govoril o naši interpelaciji. Vse je nezakonito, kar počnete. Do zdaj je veljalo, da nezakonitost ugotavlja sodišče v sodnem postopku, ampak gospod Möderndorfer očitno to postori v imenu SMC in vladajoče koalicije kar sam, to je res krasno razumevanje pravne države. Moram reči, da se zahvaljujem za to in zdaj marsikaj od tega, kar danes obravnavamo, tudi veliko lažje razumemo po tej predstavi gospoda Möderndorferja, poslanca SMC. Trenutno poslanca SMC.

Tisto, kar je več čas prisotno, je nek očitek, da se ministru postavlja premalo vprašanj. Zato, gospe in gospodje, bom ta trenutek izkoristil predvsem za to, da še sam postavim nekaj vprašanj, za katera že več čas čakam, ne samo danes tu – sem pričakoval, da jih bo kdo postavil, pa jih do zdaj ni, bom pač jaz –, ampak tudi že zadnja dva dneva, ko bi pričakoval, da bi se minister za pravosodje oglasil.

Zato ga kot ministra za pravosodje Republike Slovenije sprašujem: Gospod minister, ali je potrebno spoštovati pravnomočne upravne odločbe in dolžnost organov in institucij Republike Slovenije, da poskrbijo za njihovo uresničitev v razumnem roku? Drugo, gospod minister: Ali je potrebno spoštovati in uresničiti v razumnem roku pravnomočne sodne odločbe in je dolžnost organov in institucij Republike Slovenije, da storijo vse za njihovo uresničitev v razumnem roku? Tretje vprašanje: Ali je odgovoren minister za pravosodje, da s svojim ravnanjem, izjavami, delom poskrbi in vzpostavlja pogoje za izvršitev pravnomočnih pravnih in seveda predvsem sodnih odločb v razumnem roku? Kot minister in kot del Vlade Republike Slovenije. In končno vprašanje: Ali se ima pravico predsednik Vlade Republike Slovenije ali kdo od poslancev neposredno

vmешavati v izvrševanje pravnomočne upravne odločbe ali v izvrševanje pravnomočne sodne odločbe?

Bi lepo prosil, da se nato zelo jasno in nedvoumno odgovori. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko. Pripravi naj se dr. Vinko Gorenak.

Postopkovno, izvolite gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Gospod predsedujoči, jaz pa bi prosila zdaj postopkovno, da pozovete ministra za pravosodje, da mi odgovori na zdaj že dvakrat zastavljeni, jasno zastavljeni vprašanji. Ob 10. uri smo začeli s to interpelacijo ministra za pravosodje, od takrat še nisem slišala, da bi spregovoril kakšno besedo v razpravi, in zdaj res zahtevam, da odgovori na mojih devet vprašanj. Prosim, da ga vljudno pozovete, da zdaj je pa res že čas, ura je 18, in res pričakujem odgovore na svoja vprašanja. So bila jasna, če minister nima česa skrivati, bo nanje znal tudi odgovoriti. Ker veste, saj me najbrž slišite, malo težje govorim, sem že malo brez glasu in ne bi želela spet čez dve uri se oglasiti, da naj mi odgovori na ta vprašanja. Lepo prosim, že zaradi mojega zdravja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister vas je seveda slišal. Izvolite, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Žal, gospod podpredsednik, minister vas ni slišal, gluhi kot top. Hvala.

Glejte, dejansko se tu že od 10. ure ukvarjamo z interpelacijo. Žalostno je, da minister, pa gre za njega, ni sposoben v tem času enkrat vstati in odgovoriti na eno vprašanje, dilemo ali pa karkoli pojasniti. Veliko časa je tu izgubil, da je hodil iz dvorane ven, pa nazaj. V teh približno 8 urah, kar smo tukaj, je to storil kakšnih 15-krat. Ampak, da bi pa katero stvar pojasnil, odgovoril na kakšno dilemo, razpravo ali karkoli, tega pa si ni dovolil – pa gre za njega. Verjamem, da je zaverovan v to, da ga bo koalicija podprla, ampak ni to način dela. Če si minister tako predstavlja parlamentarno demokracijo, na tak način predstavlja sodelovanja ministrstva z Državnim zborom, potem ne pozna osnovnih postulatov demokracije. Moram tudi reči, da sem pravzaprav presenečen. Še nikoli, odkar sem poslanec, se ni zgodilo, da minister pri interpelaciji ne bi odgovarjal. Še nikoli do sedaj! Celo ministrstva za zdravje, ki ni kakšen govorniški biser, se je potrudila dvakrat ali trikrat, da je vstala in povedala tisto, kar so ji prinesli napisano, in je prebrala. Strokovnjak za pravo, strokovnjak za korupcijo in tako naprej gospod

Klemenčič – se mu niti vstati ne da, da bi povedal, da poslanec Grims nima prav, da poslanka Anja Bah Žibert nima prav, da Eva Irgl nima prav, da drugi naši poslanci nimajo prav in da njihove trditve ne držijo. To je pač izkaz tega, kakšne funkcioniranje si je vlada SMC postavila na posamične funkcije.

Nekateri ste tu veliko govorili o učinkovitosti ministra, da koliko zakonov je pripravil, celo sam je tamle vrtel neke slide, koliko zakonov je bilo sprejeti. Vendar, če boste pogledali v normativni program Vlade za leto 2015, 2016 in 2017, se pravi za ta mandat, potem boste pač ugotovili, da je minister v letu 2015 od načrtovanih 20 zakonov predložil Državnemu zboru samo 9; torej se je krepko zaplaniral, več kot 100 % je falil. Teh zakonov ni predložil v Državni zbor. Lahko je kaj drugega, ampak od tega, kar si je dal v načrt dela ministrstva in kar je potrdila Vlada, je več kot 50 % nerealiziranega. Če vzamete leto 2016: Normativni program Vlade Republike Slovenije, je bilo v programu navedenih 19 zakonov, da jih bo predlagano v letu 2016. Od tega je bilo realiziranih pet. Je sicer predlagal dva druga zakona, nekaj izostankov, ampak tisto, kar je pisalo v normativnem programu za leto 2016 – realiziranih 5 zakonov. Eno četrtno. In gospod minister in koalicija si drzneta govoriti in ugotoviti, da je nad – ne vem, kako – povprečno učinkovit. Neučinkovit je! Če vzamem letošnje leto, leto 2017, je bilo predvidenih v programu 9 zakonov. Do sedaj 5 realiziranih – nekaj več kot polovica. Torej, kje je ta silna učinkovitost? Kje je skladnost med načrtovanjem in realizacijo? Kje je skladnost? Vsak terminer proizvodnje v katerikoli fabriki z mnogo nižjo izobrazbo je sposoben bolj natančno programirati dnevno proizvodnjo, tedensko proizvodnjo, mesečno in letno proizvodnjo kot Ministrstvo za pravosodje, z vsem kompletnim štabom, kar ga imate tam. Te podatke lahko vse preverite. Glejte, to imate na mreži. Normativni program dobi vsako leto Državni zbor, pošlje ga Vlada po navadi pred božičem in to lahko vsi pregledate. Tukaj imate 35, 37 poslancev in vsak naj eno leto prime v roke, pa dela kljukice, kaj je narejeno in kaj ni. In ministrstvo to lahko tudi naredi, ta isti projekt. To je, če rečemo, made by Klemenčič ali pa made by SMC ali pa made by vlada SMC. To je vaš izkaz učinkovitosti dela.

Da se dotaknem nekoliko še kakšne druge stvari, ki je predmet interpelacije. Ključna stvar v interpelaciji je ravnanje gospoda Klemenčiča v času, ko je bil predsednik Komisije za preprečevanje korupcije in ko po našem mnenju, po javnem mnenju ni opravil svoje vloge, kar zadeva odkrivanje, naznanitev in sledenje, kaj se dogaja s tem procesom pranja iranskega denarja. Nič od tega ni bilo storjeno. Šlampasta oddaja dokumenta. Ugotovili so soglasno na komisiji, da je ta dokument potrjen, da je prirejen, predelan in da je pač posredovan tako, kot je bil posredovan. Po tistem pravilniku bi morala biti sočasno

obveščena tudi Generalna policijska uprava. Sočasno. Se pravi, s tem dokumentom – poleg tistega, ki ga je dobil –, bi moral biti obveščen tudi generalni direktor policije. Ni bil obveščen! Ni dokumenta, da se je to zgodilo. Generalna policijska uprava skladno z aktom, ki ste ga podpisali skupaj z Ministrstvom za notranje zadeve, policijo in še kom, ga je KPK podpisala – ni bil postopek izpeljan na ta način. Najbrž ne slučajno. Najbrž ne slučajno. Tako kot tudi ne slučajno, da se ni hotelo predati dokumentacije o preiskavi bančne luknje preiskovalni komisiji v prejšnjem mandatu. To ni bilo slučajno. Ni bilo slučajno. Če nekdo, ki se je tam predstavljal za branika pred koruptivnimi dejanji, stori dejanje, s katerim organu, ki to preiskuje in je ustanovljen v skladu z zakonom in odlokem Državnega zbora, ... preiskavo, potem je storjeno v bistvu tudi koruptivno dejanje tega predstojnika oddelka. To je del sistemske korupcije. Preiskovalni komisiji je bilo v nasprotju z Zakonom o parlamentarni preiskavi in tudi v nasprotju z Zakonom o integriteti preprečena preiskava koruptivnih ravnanj v bančnem sistemu. Minister je prišel z nekim dokumentom, takole mahal pred poslanci in ga ni dal. Takrat je bil predstojnik KPK, ko je to storil. Ni ga dal! In ga ni bilo nikogar, ki bi pravzaprav lahko karkoli naredil. Predsednik Vlade Pahor ni reagiral, predsednik tedanji države gospod Türk ni reagiral, sodstvo ni odločilo in tako naprej in zadeva je pač ostala zamrznjena. To, kar je sedaj predmet sedanje parlamentarne komisije – in del tega so tudi ti dokumenti, povezani s pranjem denarja, iranskega denarja –, je najbrž prišlo v Državni zbor po napaki. Ker to ni del bančne luknje in ni del, lahko rečemo, odredbe, s katero je bila dolžna banka dati dokumente Državnemu zboru, ampak je nekdo na Novi Ljubljanski banki slučajno ali pa zavestno to dal Državnemu zboru in omogočil razkritje teh dejanj. Ne vem, zdaj v glavnem, kar zadeva bančno luknjo, poslovanje banke, tam sta zaposlena dva bivša iz KPK; prvi predsednik KPK, ki skrbi za dosjeje, in drugi predsednik ali pa namestnik, prvi namestnik drugega predsednika, ki skrbi za skladnost poslovanja v Novi Ljubljanski banki. Bogato nagrajena! Tretji je pa minister, ki to pač politično balansira med preiskavami, med organi v tej državi in tako naprej.

Glejte, nedostojno je to, da je to na tak način pokrito. Nedostojno, da tam, kjer je nastalo največ problemov, največja bančna luknja in tudi se je zgodilo najbrž največje pranje denarja v tej državi, držijo roko tisti, ki so prej delali na Komisiji za preprečevanje korupcije. In naredi se nič, to je še hujše. Ne naredi se nič! Če ste že tam zaposleni, bi človek pričakoval, da boste sprožili vse procese po hitrem postopku, da se te zadeve razčistijo, pa ste najbrž v tej hierarhiji, v tej verigi nastavljeni samo zato, da se zadeve ustavljajo, blokirajo, preusmerjajo, odlagajo in tako naprej in tako naprej. Kadarkoli vprašaš katerokoli odgovorno osebo, ali ne more povedati, ker preiskava poteka, ali proučujejo

zadevo, ali se spomnijo kakšnega drugega termina in tako naprej. Zadeve se ne delajo, čas teče. Da se nekaj sistemskega, da se to dela, da se to sistemsko blokira, kaže tudi interes gospoda Klemenčiča, ki je predlagal Zakon o sistemskih preiskavah projektov z velikimi posledicami za to državo, kot so, recimo, TEŠ 6, bančna luknja in tako naprej, katerega edini namen zakona je, da se vzame pristojnost preiskave državnozbornski parlamentarni preiskovalni komisiji in se to prenese na izvršno oblast, na Vlado, ki sama pravzaprav izvaja in sponzorira take projekte. To je edini cilj, ki ga je najbrž imel gospod Klemenčič, da bi to orodje parlamentu vzeli in ga dali tja, kjer boste spet sami bivši iz KPK regulirali vse te procese nadzora, opravičevanja raznih dejanj in tako naprej. Hvala bogu, da je zadeva obtičala v državnozbornskem postopku, da je mnenje Zakonodajne-pravne službe bilo tisto, ki je ta projekt ustavilo! Hvala bogu! Kajti drugače bi najbrž TEŠ 6 in vse te ostale zadeve, tudi bančna luknja, bili pravzaprav najboljši projekti, tako kot ste zapisali tamle v svojem odgovoru na interpelacijo, da so vaša ravnanja bila briljantna in pravzaprav nadpovprečno kvalitetna v tem primeru, kot vam je bil očitano.

Gospod Klemenčič, težko vam je priznati, da imate kakršnokoli kredibilnost v tej državi. Made by Goran Klemenčič je neprijava gospodarske družbe, s katero ste razpolagali, in to svoji komisiji. Niste se hoteli odločiti in izdati poročila glede zlorabe ali pa uporabe avionskih kart, tudi za člane senata KPK in njihove družinske člane, niste hoteli poročati o premoženjskem stanju, predložiti računov za dograditev hiše. Najbrž ni daleč od tega, da bi lahko ugotovili, da ste morda imeli tudi kaj z davčnimi oazami. Tudi to je lahko, s kakšnimi zadevami.

Skratka, težko pričakujem od vas, da boste razkrili sive emince bančništva. Poznate jih od leta 2011, 2012 ali pa 2013, ko ste to forenzično preiskavo bančnega sistema delali. Najbrž poznate vse z imeni in priimki, ampak do danes, do danes, gospod Klemenčič, niste povedali enega imena sive emince bančništva. Niti enega! Kar pomeni, da ste človek, ki te stvari pozna in jih noče razkriti. Ko sta prišla pričati vi in vaš gospod, ki sedi na vaši desni, na komisijo za varnostno-obveščevalne službe, nista vedela nič. Nič. Torej vprašanje, kaj počnejo funkcionarji v svojih službah, če o tako velikih stvareh, ki so jih specialno preiskovali, ne vedo nič. Morda bi se odločila, da bi vrnila za tisto obdobje nespominjanja tudi plače. To bi bilo še najmanj, kar bi lahko storila.

Je pa še stvar, ki je problem pri ravnanjih gospoda Klemenčiča tudi v tem mandatu, ko je minister. Veste, če minister izjavi, da pri ugotovitvi storitve kakšnega dejanja pri neki pomembni osebi v tej državi pravi, da ne more ukrepati, pri drugi, ki je v istem postopku pa, da ne bo ukrepal, potem to pomeni, da je uporabil nek institut, ki se mu reče osebna

interpretacija zakona do takih stvari. Gre za gospoda Maslešo in gospoda Fišerja v tem primeru. To je bila izjava. Pri gospodu Bavčarju, ki je sedaj navaden državljan, bivši politik sicer, ste ugotovili, da bodo letele glave. V teh dveh primerih niso letele glave. Pri odpravi suspenza bivšemu generalnemu državnemu tožilcu Fišerju tudi niste zmogli nobene izjave – ne bo letela nobena glava. Recimo, pri gospodu Noviču, ki čepi tamle, ne vem, dve ali tri leta – pravijo, da brez dokazov zaprt ali pa priprt v preiskovalnem zaporu –, najbrž tudi ne bo letela nobena glava. Ne zmorete nekega ravnanja in neke zadeve, da bi take stvari odpravili ali odreagirali. Niste uvedli nobenega nadzora nad delovanjem, ne tožilstva ne preiskovalnih sodnikov in tako naprej, pa bi lahko po vseh teh opozorilih in tako naprej. Da ne govorimo o drugih stvareh, ki so vam jih ugotovili drugi neodvisni organi, recimo Računsko sodišče, Vrhovno sodišče in tudi Ustavno sodišče. In so padle zadeve zaradi kršenja človekovih pravic.

Gospod minister, interpelacija – tako da povem še ostalim kolegom – je več kot upravičena. Je temeljni instrument parlamenta v odnosu do vlad in takrat, kadar se ugotovijo napake vlade, in interpelacija ni samo takrat dobra, kadar jo predlaga gospod Jani Möderndorfer ali kadar bi jo predlagali kakšni drugi tedanji opozicijski poslanci. Interpelacija stoji, ni bila zavržena, je uvrščena na dnevni red. Zakonodajno-pravna služba ni ugotovila nobenih pomanjklivosti in je tehnično in vsebinsko izpravna. Tisto, kar je minister v svojem odgovoru napisal, je pa en navaden pamflet, kar zadeva realizacijo dela in kar zadeva tudi ugotovitve v zvezi z zadevo Farokh v Novi Ljubljanski banki.

Skratka, menim, da je čas, da tudi koalicija spozna, da je treba določene stvari postaviti na pravo mesto. Gospod Klemenčič ne uživa zaupanja in ni neka oseba, ki bi dala delovanju Vlade na področju pravosodja neko kredibilno formo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak, pripravi naj se dr. Dragan Matić.

Izvolite, dr. Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Treba je reči, da je danes minister taktik, ker ima še dve uri. Ampak vseeno, pogledjte, gospod minister ...

No, prej nisem uspel še gospodu Möderndorferju do konca povedati, ker so pač potekle tiste tri minute. Pogledjte, če minister reče, da bodo padale glave in te besede nameni sodnikom, je slovensko sodstvo tiho. Predsednik Vrhovnega sodišča ne reče nič. Če pa jaz v Državnem zboru na kakršnikoli seji povem karkoli v zvezi s pravosodjem, recimo, da se ne strinjam s tako ali drugačno odločitvijo, ali pa govorim pred sodiščem, recimo, je pa to hud in nedopusten politični pritisk na pravosodje za

osebo, ki se piše bivši predsednik Vrhovnega sodišča. Pogledjte, saj to ni potem predsednik Vrhovnega sodišča! Potem je to vrhunski politik, pač. Če boste seveda, minister, enako ponovili, zgolj iste besede ponovite, nič ni treba, iste besede ponovite v kamero za primer Fišer-Zalar, kjer ste sami ugotovili korupcijo, z vašim podpisom pravzaprav – prepričan sem, da je vaš podpis v predkazenskem postopku zelo veliko pomagal. Namreč, ko so tožilci pa kriminalisti preučevali, je ali to ni kaznivo dejanje, so imeli na razpolago tudi vašo dokumentacijo, kjer ste rekli, da je to koruptivno ravnanje. Ampak zdaj, ko je pa tri ali štiri mesece do zastaranja te iste zadeve, pa manjka vaša odločna beseda: Letele bodo glave. Ampak, ne pričakujem, da boste to rekli, ker to rečete takrat, kadar to vam paše, ne pa takrat, kadar vam to ne paše. In to, ali to lahko minister reče ali ne, po mojem prepričanju ne, ker je prej govoril Möderndorfer, da lahko reče, po mojem mnenju ne. Ker to pa je, minister je le neke vrste predstojnik – ne v delovnopravnem smislu, se zavedam –, ampak vendarle je minister, pod katerega sodijo vsi slovenski sodniki kljub njihovem statusu, kakršnega imajo. Ampak minister je seveda tiho. Še enkrat bi šel nazaj nekoliko, na nekatere stvari, o katerih sem prej govoril, ko sem prej govoril o tisti situaciji in Zakonu o kazenskem postopku, ki se nanaša na stanje ZKP in na to, kar se je dogajalo 1989. leta. To je zdaj dolgo število let. Veste, jaz se takoj popravim, če kaj vem, da sem narobe rekel, sem tam rekel, da so bili zagotovljeni odvetniki že leta 1989 v socializmu. Točen podatek je ta, da je bila zagotovljena možnost za odvetnike 1989. leta. Toliko, da popravim tisti del, pri vsem ostalem pa ostajam – tisto, kar sem govoril o tem, da ste lahko konkurence Ivanu Mačku Matiji.

Gremo naprej. Veste, vi ste res naštevali celo serijo nekih zadev, ki ste jih naredili, vendar še vedno ni odgovora, zdaj že cel dan mineva, kar nekaj ur mineva, pa še vedno nimam odgovora, kaj je z evropskim preiskovalnim nalogom. Ker ni zadeva implementirana v slovenski pravni red, mene strokovnjaki opozarjajo, so se mi javljali na to temo; tuji državni organi v razmerju do Slovenije in obratno na tem področju imajo zvezane roke, ker evropskega preiskovalnega naloga nismo implementirali v naš pravni red. Pa je rok potekel že maja letos. Že maja letos! Vsi pa vemo, da implementacija ene take uredbe v naš pravni red običajno v Državnem zboru, če gre samo za spremembo teh členov zakonskih, gre zelo enostavno skozi, običajno z večino glasov. To se pravi, sumim vas, da imate kaj za bregom, da ščitite kakega kriminalca ali kaj počnete, ne vem, ampak implementirali te zadeve niste.

Še bolj hudo je pa tisto; vi: človekove pravice, človekove pravice – pa komisar za človekove pravice bi radi bili. Dve leti mineva, odkar niste implementirali direktive, ki govori o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtvam kaznivih

dejanj! Ja, kako boste komisar za človekove pravice? Prvi zaščitnik človekovih pravic v državah v Evropi, pa v lastni državi že dve leti – in koliko dni? Še nekaj dni, 16. 11. 2015 –, niste implementirali direktive o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpre in zaščitite žrtev kaznivih dejanj. Ne vem, tisti, ki vas bodo spraševali oziroma preizkušali vašo primernost, bi morali biti s tem seznanjeni, vsaj po mojem mnenju.

Grejo naprej. Glejte, o ZOPNI sem že prej govoril, v samem startu, skratka o Zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. Vehementno ste napovedali, da to, kar pa je, je pa res nič. Leta 2011 so poslanci sprejeli zakon z večino vseh, ne glede na koalicijo in opozicijo, leta 2014 ste ocenili, da ni nič, ker ni nobenih rezultatov po tem zakonu, zato ste napovedali, da boste to spremenil in jaz sem bil vesel tega in sem rekel, to bo pa le en zakon, ki ga bom sigurno podprl. Ampak, danes je leto 2017, poslavljate se skupaj z vlado vred, ne glede na današnji izhod, a ZOPNI ni, zakona o izvoru premoženja nezakonitega izvora preprosto spet nimamo oziroma ga niste popravili, tako kot ste napovedali. Da smo bolj točni.

Zjutraj sem pozval vse poslance – tokrat grem na gospoda Vrtovca. Mož se ponaša z doktoratom znanosti, kolikor vem po podatkih, ki so razvidni ... / oglašanje iz dvorane/ Kako? Vatovec, ja, se opravičujem. Seveda, Levica. Mož se ponaša z doktoratom znanosti. Sicer ga razumem, glede na to, da nima zagotovljene službe za naprej, da bo uporabil vsa sredstva in orožja, da bi še enkrat bil izvoljen, to razumem. Ampak, če mož izreka laži in če pri tem žali, je pa to nedopustno. Tega na tistem stolu ne bi nikdar dopustil. Nikdar! Predsedujoči, saj niste bili takrat vi gor, ko je to govoril. Zjutraj sem pozval vse, ki ste tukaj, pa ministra, da naj pove eno sojenje, ki bi potekalo na sodišču, pa ga ni bilo iz razloga izmikanja vročanju vabila s strani gospoda Janeza Janše. Zdaj pa pogledajte. Vi ste ustvarili neko famo in ta gospod, bodoči brezposelni ali kaj že bo, je govoril o tem, da mu je treba kupiti nabiralnik, da se izogiba in tako dalje in tako dalje. In da z interpelacijo ščitimo obsojenca, je rekel celo! Pri tej točki bi, kdorkoli od vas treh bi tam gor sedel, ga moral izklopiti, mu dati opomin, pa reči, zdaj pa nadaljujte. Ker natanko vemo, za kaj gre, in natanko vemo, koliko je ura na tem področju. Zdaj je ura šest, sedem, koliko je ura, ne vem, ampak po vseh teh urah vsi vi niste našli enega primera. A ste ga našli? Samo lapali ste! Lapali ste – to rečemo na Štajerskem – in povezovali to nevročanje s tema dvema, Fišerjem pa Zalarjem. Ali ste našli en primer ali ga niste našli? Če ga niste našli, potem nehaite lapati. A je prav? Kar se tiče pa Vtovca, pa govori o obsojencu, da smo si na jasnem, kot da v tej državi ni obstajalo Ustavno sodišče, ki je zadevo sesulo in je reklo, sodili ste za nekaj, kar ni kaznivo dejanje. To govorim zelo naglas, pa ne zaradi kakšne podpore predsednika stranke, ker tokrat itak ne bom

kandidiral in mi je to vseeno in ne rabim njegove podpore. Da ne boste kaj takega govorili. Ne rabim njegove podpore, grem v penzijo.

Grejo naprej. Vrsto stvari ste napovedali takrat, ko ste odšli iz KPK. A se spomnite knjige Watch you ali kaj je že pisalo gor. Nekaj takega. / oglašanje iz dvorane/ Kakorkoli. Skratka, delali ste se junaka, kot Martin Krpan modernega tipa je izgledalo, ki zmore vse. Našteli ste celo serijo stvari, ki bi jih bilo treba narediti zato, da bi v tej državi bilo bolje. Mislim, da dve, tri stvari sem rekel, da se mi zdita malo hecni, pa malo čudni, drugače sem pa celo za tisto vaše pismo, ki sem ga zjutraj kar veliko seciral tule, rekel, da to je pa prav. To je to. Konec koncev, to je v tej državi treba narediti. Ampak danes, ko pa mineva štiri ali pet let od takrat, ko ste tisto pismo podpisali, ob odhodu s KPK, pa se od vsega tistega ni naredilo nič; je pa ena posledica: postali ste minister. Postali ste minister Vlade, eden zadnjih, katerega ime je prišlo v javnost, ampak tam iz kabineta in okolice gospoda Cerarja so mi rekli, veste drugega pa našli nismo. Drugega pa našli nismo, saj ne moreš potem pomagati. Ampak od tistega vašega pisma torej ni nič. Res pa je, da okoli sebe spravljate ljudi, tipa Vesna Pavlič Pivk, to je zdaj dream team ali kaj je, ki pa ima črno preteklost. Malo bi morali pogledati: od telefonov, nadur, ur, dopustov – nič ne štima. In če prej ni štimalo na okrajnem sodišču, potem to ne more štimati tudi pri vseh ostalih, verjetno tam. In ne vem, kako zdaj deluje to tukaj pri vas.

Poglejte zdaj naprej; saj veste, z ognjem in mečem. Spet nimam odgovora. Zdaj je to konec razprave, odgovorili pač niste. Z ognjem in mečem boste šli na cenilce, izvedence, tolmače, izvršitelje in upravitelje, ki sicer sodijo k pravosodju, niso pa neposredni sestavni del in pod neposredno vašo komando, bi lahko rekel, z vidika pisanja zakonov. Ne vem, kaj je na tem področju narejenega, po osmih urah razprave odgovora še vedno enostavno nimamo. Spomnim se samo zdravniških opravičil pa tistega, kar ste uredili. Tega se pa spomnim. Drugega se pa res ne spomnim. Sodniki mentorji, ki bi verjetno res bili potrebni, ki ste jih tudi napovedali – jih tudi ni. Veste, perverzno pa je ... No, tako bom rekel, razumem, kako se počuti vsak minister, ki tam sedi pa teče interpelacija, ker sem tudi jaz tam sedel, mislim, da en stol ali dva bolj levo – desno, če pogledamo tako, ministra. Ni prijetno, hudo je. Deležen sem bil žaljivk, recimo tistega GGM, Gašparja Gašparja Mišičiča, ko je rekel: »Vi ste sramota slovenskega naroda.« Danes pa leti za menoj po ulici, »dober dan, dober dan, dober dan«, pa se čudi, zakaj se stran obrnem. Poglejte, vem, da se tam ni fino počutiti, nihče se tam ne počuti dobro, samo branite se na način in z argumenti, ne pa, da zjutraj ali pa včeraj, kdaj ste to napadli z okostnjaki v banki v Mariboru, ki bi jih naj mi imeli. Sem zjutraj razložil, kaj je s tem. Ampak ne vem, če ne bo kakšen nov okostnjak postal, 400 jurjev je

zaslužila že vaša žena, od tega največji del v teh letih v podjetjih v državni lasti in v banki Maribor. Saj vam ona lahko priskrbi kakšne podatke ali kako že, če je tam kakšen okostnjak. Ja saj, saj to ni problem, vsak mora odgovarjati za svoja dejanja, ne pa flancati o nekih dejanjih, ki jih ni bilo, tipa vročanje in posledice vročanja in tako dalje in tako dalje.

Skratka, da zaključim. Glede na napovedi tukaj v poslanskih skupinah ne boste pospravljali pisarne. Taka je napoved poslanskih skupin, taka je tudi parlamentarna realnost. Da smo si na jasnem, parlamentarna realnost je taka, ampak vsakdo, ki odhaja iz te dvorane in je preživel interpelacijo, lahko odhaja na dva načina: z mirno vestjo, odprto glavo in pogledom v oči; drugi način je pa verjetno sklonjena glava pa pogled nekam v daljavo in ne v oči. Jaz sem šel na prvi način. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Dragan Matić. Izvolite.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči.

V današnji dokaj raztrgani, nepovezani razpravi o vsemogočem je bil gospod Gorenak vedno v fazi, ko se je trudil, da bi bil šaljiv in duhovit, je bil pa bolj tragičen kot komičen, zlasti v svojem krčevitem naporu, da bi poskušal postaviti teorijo, kako lahko on namesto sodišč razsodi, katera vabila, ki jih sodišča pošiljajo Janezu Janši, so obvezna, katera so pa tako, malo bolj za šalo poslana Janezu Janši in jih potem on meče v lužo, jih slika in jih objavlja na Twitterju. To mu verjetno gospod Gorenak svetuje, katera so prve vrste, na katera se lahko odzove, katera so pa tista, da lahko pač počne tako, kot dela z njimi, in se smeši; in smeši po moji oceni sebe, v vsakem primeru pa državo Slovenijo.

Če govorimo o dnevu prijaznosti, ki ga je omenil gospod Grims, bi gospoda Grimsa vprašal: Ali se mu zdi razprava gospoda Gorenaka, ko je zjutraj junaško nastopil, nekaj, kar je prijazno? Šlo je za neke vrste politični rasizem oziroma bi rekel, skoraj da je gospod Gorenak doktor kvazi bioloških znanosti. Povedal je naslednje, da od tu naprej poslanci pa do tja imamo v žilah levo kri. To je že enkrat ponovil julija v neki drugi razpravi, češ da v mojih žilah teče neka leva kri, podobno kot kri nekih predhodnikov iz drugih mandatov. Pa bi rad prosil za mnenje vas, gospod Grims: Je to primer prijaznosti? Je to nekaj, kar je primerno na ta način razpravljati? Ne nazadnje bi lahko vprašal gospoda Gorenaka, kdaj so njemu zamenjali njegovo kri iz žil, saj on je včasih enopartijski režim branil z zvezdo na kapi in pendrekom za pasom, in kdaj so mu izpraznili njegovo levo kri žil in mu jo nadomestili z današnjo desničarsko, če bi v to smer razpravljali. Kar pa se meni zdi seveda deplasirano. To sem samo navedel kot primer,

do kam sicer se lahko spusti razprava, ker pa ta trend mene osebno žalosti.

Ko je gospod Gorenak na drobno seciral ministra za pravosodje, je primerjal njegov hearing, ko je ministre Klemenčič nastopal svojo funkcijo, in je iz njega izpostavljal vse tiste stvari, ki jih on ni izvršil v svojem mandatu in ga je kritiziral, kako je bil neuspešen. Ministra, ki je na začetku svojega mandata pošteno analizo opravil, predstavil svoj pogled na pravosodje in odkrito povedal, kaj vse bi bilo treba spremeniti v pravosodju in kaj je vse izziv, ki stoji pred njim v prihodnosti, pa ni uspel vsega narediti, čeprav se je trudil. Iz njegovega nastopa je bilo jasno razbrati, kaj vse je dosegel. Povsem pozdraviti je treba to, da so bile v tem mandatu pripravljene obsežne spremembe, ki dajejo pravosodnim organom več orodij in hkrati manj priložnosti za izgovor za lastno neučinkovitost. To je pravi pristop, da na začetku mandata poveš, kaj je treba narediti, in da se potem na koncu tudi naredi poštena analiza in se pove, kaj je bilo narejenega. Pri gospodu Klemenčiču je bilo veliko narejenega, da ni bilo narejenega vsega in da ima pravosodje še veliko rezerve, to pa tudi on sam pove in tudi prizna in ta pristop je pravilen.

Na drugi strani pa je gospod Gorenak dajal za zgled ministrice za notranje zadeve, kako je premeteno pametno prebrala, ker ni nič obljubljala na svojem hearingu in je sedaj on nič ne more vprašati, ker ni nič obljubila, nobenih zavez ni – je ne more terjati. To je verjetno primer transparentnega poštenega politika, ki se na ta način na začetku mandata postavi v vlogo nekoga, ki bo potem lahko tudi na koncu mandata odgovarjal za svoja dejanja. Ne obljubiš nič in potem po teoriji gospoda Gorenaka si neizmerno pameten in moder. Da je treba narediti bistvene korake, to kar je že večkrat povedal gospod minister za pravosodje, v izboljšavi pravosodnega sistema, je vsakomur jasno, kajti če ta pravosodni sistem ne deluje, potem imamo kompletan družbeni prostor, ki ne deluje tako, kot je treba. In smo vedno v dvomih, ker če ena veja oblasti ne deluje, tudi za drugi dve veji oblasti ne moremo trditi, da sta zdravi in da tam ni korupcije in da tam ni politikov, ki jih ni treba preganjati oziroma da ni tistih dvomov, kot jih imamo na primer v primeru Patria, ko gospodu Janezu Janši seveda ni stekel postopek do konca in mi še danes ne vemo, ali je bil on obsojen ali oproščen, ker mu je postopek zastaral. In tako imamo dvome. Za večno bomo dvomili, kaj bi se lahko v resnici zgodilo, ko bi bilo pravosodje učinkovito, ko bi sodni postopek stekel do konca. Kajti, vrhovno sodišče Avstrije je razsodilo, citiram: »Hans R., diplomirani inženir, spoznan za krivega kaznivega dejanja dajanja podkupnine, tako da je tedanjemu predsedniku slovenske vlade Ivanu J., posledično uradniku druge države članice prek njegovega posrednika in osebnega prijatelja dr. Jožeta Z. s ponudbo, da mu pripravi naročila, izroči 900 tisoč evrov in tako zagotovi

korist stranki predsednika vlade na način, kot je opisan v sodbi, če bo poskrbel, da bo razpisni postopek ob izločitvi proste konkurence za izdelek P. prilagojen in bo ta prejela naročilo.« Citat iz sodbe avstrijskega vrhovnega sodišča.

V Avstriji človek sedi v zaporu za isto zadevo, kjer je pri nas zaradi neučinkovitosti pravosodja postopek zastaral in epiloga nikoli ne bomo imeli. Pa da ne bom govoril samo o Janezu Janši. Podoben primer je tudi z gospodom Zoranom Jankovičem. Pet let je, kar so potekale spektakularne hišne preiskave in preiskave na Magistratu. Z maricami so vozili cele skladovnice fasciklov iz njegove pisarne. Ali imamo epilog tega postopka? Ne!

Drugi zelo močan politik v državi in nad katerem lebdi senca dvoma in da je absurd še večji, sam gospod Janković je večkrat rekel, da ne da poziva, ampak da izziva pravosodne organe, da pridejo in da dokončajo svoje delo in da razčistijo zadeve okoli njega. Kaj se dogaja? Še zmeraj imamo senco dvoma tudi nad drugim močnim politikom v tej državi.

Na kakšen način lahko govorimo, da je potem pravosodje uspešno in da dela tako, kot je treba? Vidimo, da ni, vendar, ne moremo pa očitati, da v tem mandatu ni prišlo do bistvenih sprememb, in to v pozitivno smer. Ta trend, če se bo nadaljeval, potem upam in pričakujem, da v prihodnosti ne bomo imeli takšnih sodnih epilogov, kot sem jih opisal ravnokar.

Podobno je tudi, ko govorite o tem znamenitem primeru Farmaceutka. Tu govorite, kako gre za grozno stvar, kako se je ravnalo z dokaznim gradivom, da je bilo izločeno in uničeno in da je to nekaj, kar je nedopustnega. Vendar, treba se je spomniti, da ste se ravno v vašem mandatu prizadevali v povezavi z gospodom Kanglerjem, da je prišlo do te prakse, kot se ravnokar odraža v primeru Farmaceutka. Takrat se je vzpostavil standard in takrat ste ga vi pomagali vzpostaviti, zdaj pa pridete in kričite, da je to grozno, ko gre za drug primer, ko gre za gospoda Jankoviča. To so dvojna merila, na ta način se pravosodja ne da izboljševati; ko je nekaj v vašo korist, je to pravosodje, ko nekaj ne gre v vašo korist, potem je to naenkrat krivosodje.

Podobno je tudi s primerom, povezanim z gospodom Klemenčičem. Ko je ugotovilo sodišče, da je odločba KPK neustrezna, takrat je bilo seveda sodišče pravosodje in takrat je prišlo do neke nenadne vere na strani SDS v to, da sodišča obstajajo in da sodijo tako, kot je treba. Ko pa gre za nekakšen drug izid, ki pa SDS ni všeč, potem poslušamo raznorazna jadikovanja in raznorazne pritožbe, in vse skupaj se potem zbere in dobi nek epilog v kakofoniji, ki potem eskalira v neko kaskado interpelacije zoper ministra za pravosodje, ki se mu želi naprtiti vse možne grehe za določeno stanje v pravosodju, ki izvira, kot je bilo lepo statistično prikazano, iz davnih letih pred njegovim mandatom. In ko pogledamo trende, vidimo, da smo lahko optimisti, da gremo v pravo smer, da sicer nismo

še dosegli zaželenega stanja, vendar človek, ki si prizadeva, da gremo v to smer, ki je storil veliko v svojem mandatu, verjetno veliko več, kot katerikoli njegov drug predhodnik v zadnjih 10 letih, ta človek zasluži interpelacijo. Na podlagi dokazljivih statističnih kazalcev je bilo danes ovrženo vse, kar ste kolegi iz SDS trdili.

Seveda, da te interpelacije v Poslanski skupini SMC nikakor ne bomo podprli. Lahko izrečemo samo pohvalo ministru Klemenčiču za njegovo prizadevanje in upamo, da bo tako nadaljeval tudi do konca mandata. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Postopkovno ima najprej dr. Matej Tašner Vatovec. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Najlepša hvala, podpredsednik.

Pred nekaj minutami se je zgodilo nekaj podobnega, kar se je dogajalo včeraj, in govorim o tem, da se kolegi iz SDS ponovno zelo na nizek nivo spuščajo oziroma na osebno raven, ki je po mojem mnenju nepotrebna in tudi v pristojnosti predsedujočega, da zaščiti osebno integriteto vsakega posameznega poslanca v Državnem zboru, ampak to je seveda druga stvar, takšnih metod smo navajeni.

Kar se tiče trditve. Kolega Gorenak, dr. Gorenak, ne nek doktor ali pa kaj takega, kot trdite, je prej, ko sem končal s stališčem, pritekel do mene in rekel: »Navedite en primer!« Jaz sem imel sicer še cel kup drugega dela danes, ampak zdaj pred nekaj minutami en hiter vtikp v Google vam, recimo, vrže ven takoj članek Sojenje se začne pred božičem – mislim, da je sicer iz leta 2015 –, kjer piše: »Pred sodnikom« – ne bom povedal imena – »je včeraj zatožna klop na ljubljanskem okrožnem sodišču samevala. Naj sede nanjo, je bil vabljen predsednik SDS Janez Janša zaradi domnevne krive ovadbe in žaljive obdolžitve« in tako naprej.

Takih primerov je še cel kup, dejstvo je, da tisto, kar sem v stališču povedal, torej, da na nek način predlagatelji izigravajo sam sodni sistem, ki ga po drugi strani kritizirajo, vzdrži. Skratka, če želite, da se popravi pravosodni sistem, dajte ga tudi sami upoštevati oziroma ga spoštovati, tudi tako, da se hodi na narok in tako naprej.

Kar se tiče ostalega, pa seveda ne bom šel bolj v detajle, pričakujem, in to je pa moj postopkovni predlog, da se na nek način tudi zaščiti oziroma da kot predsedujoči zaščitite osebno integriteto poslanca, pa kateregakoli že, sploh, ko gre na tako nizkotne in osebne žalitve.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To je bila sicer delna zloraba, ampak vendar, ker ...

Postopkovno, Branko Grims je prej. Postopkovno ali kot predlagatelj? Prav. Potem pa gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Vaša naloga je, da spremljate sejo in dogajanje na seji Državnega zbora in da v primeru, ko se zgodi kakšna zadeva, ki ni povezana s točko dnevnega reda, vi ukrepate. Danes imamo interpelacijo in odgovornosti ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča, če ste spregledali. Predsednik Komisije za poslovnik gospod dr. Tašner Vatovec, predsednik komisije za poslovnik državnozborski, se je poslužil razprave, ki ni povezana z današnjo interpelacijo in z gradivom, ki ga je dobil na mizo. Predlagam vam, da gospodu izrečete opomin, ne samo opozorilo, da je zlorabil poslovnik, ampak opomin. On je tisti, ki je v Državnem zboru zadolžen po službeni dolžnosti za to, da se stvari izvajajo skladno s poslovníkom. Opozorite ga zato, ker predsednik Komisije za poslovnik ne sme biti tak diletant, da ne ve, kaj je tema točke dnevnega reda. Isto velja tudi za vašega koalicijskega poslanca, namestnika vodje Poslanske skupine SMC gospoda Matiča. Janez Janša – velja za enega in za drugega in tudi za vas, gospod podpredsednik – ni predmet interpelacije. Ni predmet interpelacije. Dobili ste vse gradivo, ki smo ga vložili, in dobili ste odgovor ministra. Če najdete kje Janeza Janšo, potem ste umetniki, berete tisto, česar ni notri.

Me pa žalosti, da ne gospod predsednik ali pa predsedujoči, trenutni in bivši in predhodni, in tisti, ki ste razpravljali, ne opozorite in ne želite, da gospod interpeliranec ne odgovori na vprašanja, ki smo mu bila postavljena. To je ključen problem. Taki diskurzi, taki bypassi, gospod podpredsednik, imajo samo namen, da razvodenijo razpravo in če bo Državni zbor delal na tak način, da bo pri neki zelo konkretni točki razpravljal o luni in mescu in podobnih stvareh, na tak način, kot si je zastavil gospod predsednik Komisije za poslovnik ali pa namestnik vodje Poslanske skupine SMC, potem je težko v Državnem zboru biti konsistenten in sprejemati neke racionalne odločitve. Ker če pri tako enostavni zadevi, ki ima samo dve točki in štiri strani obrazložitve, niso sposobni razpravljati o temi dnevnega reda, potem je nekaj hudo narobe. Predlagam, da jih opozorite, pravzaprav, da jim izrečete opomin. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Danes je bilo izrečeno mnogo tega, kako bi rekel, izven čiste interpelacije, da ne omenjam, da ste govorili o interpelirančevi ženi, ki tudi nima nikakršne zveze z vsebino. Torej, marsikaj je bilo izrečenega, zato seveda težko potem predsedujoči prekinja vsakega posebej in opozarja za vsako malenkost. Za tisti del, za katerega pa mislim, sem pa dr. Vatovcu povedal.

Dr. Vinko Gorenak ima postopkovno.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Predsednik, bom tako rekel, če ne smem zdaj s poslancem polemizirati, moram vas prositi, da mu razložite, da v rokah nosi fake news. Zdaj pa strokovni odgovor. Strokovni odgovor. Vsaka sodna klop v slovenskih sodiščih je lahko prazna, kadar se neposredno ne izvajajo dokazi zoper obdolženo osebo. To pa pomeni, recimo, da o zadevi Patria so sojenja tekla dve leti in – ali koliko? In v vsem tem času takratnemu obdolženemu Janezu Janši tam ni bilo treba sedeti, ker se niso izvajali dokazi zoper njega in zato je bila ta klop prazna. Veste, jaz se ne spuščam v sociološke stvari, ker jih manj razumem, te pa malo bolj. Podpredsednik, hvala, dajte mu to povedati. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Tudi to je seveda bila zloraba postopkovno, gospod Tanko, tudi to je bila zloraba tudi vašega kolega.

Izvolite, gospod Tanko, imate postopkovno.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Gospod Klemenčič je v uvodni zadevi pravzaprav, v en, dva, tri, četrtem odstavku, zadeva Irangate, v odgovoru napisal, vpletel v Novo Kreditno banko Maribor in okostnjake z oznako made by SDS. To imate na strani, ne vem, točno dva odgovora na interpelacijo. Gospod podpredsednik, mi v svoji interpelaciji nismo nič pisali o NKBM, ampak o Irangate v NLB. In z razlogom so kolegi opozorili, da je v NKBM pravni svetovalec, pogodbeni pravni svetovalec že vrsto let gospa Nina Zidar Klemenčič. Najbrž ste razbrali iz te razprave, da je to res. Če ni res, bo gospod Klemenčič zanikal in ne vem sicer, kaj imajo okostnjaki made by SDS v tem odgovoru na interpelacijo, z okostnjaki v NKBM. To ni točka dnevnega reda in opozarjam vas, gospod podpredsednik, da niste prebrali odgovora na interpelacijo, zato sem vas opozoril, kaj piše v odgovoru na interpelacijo in zakaj je kakšna razprava šla tudi v to smer. Ima žena neposredno povezavo zato, ker je tam pogodbeni partner. Je pogodbeni partner z ... Če boste šli na Erar ali pa na Supervisor ali pa na karkoli drugega, boste videli, da tudi ni to zastonj, tisti pogodbeni svetovalec.

Glede komentarjev, gospod podpredsednik, ki si jih dovolite, vam predlagam, da so skladni s tem, kar je napisano v odgovoru na interpelacijo ali v interpelaciji, ne da si nekaj izmislite in poskušate pač zadevo opravičiti. Bodite, bom rekel, konsistentni z gradivom, ki je priloženo k tej točki dnevnega reda.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Tudi to seveda je bila zloraba.

Gospod Jani Möderndorfer,
postopkovno.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Spoštovani podpredsedniki in predsedujoči tej, niti več ne vem, kaj naj rečem. Ampak, ali mi poveste, kaj je bilo to sedaj?

Malce sem zmeden in ne vem, kaj sem sedaj poslušal. Ne vem, ali je bila to razprava ali je bila to replika, ker postopkovno zagotovo ni bilo. Nekaj je moralo biti. Ali mi lahko vi poveste, ker vodite to sejo in ker niste intervenirali, kaj je to bilo? Namreč, mi moramo enkrat red vzpostaviti. Red se pa ne vzpostavlja s tem, da se nič ne naredi. Kajti, če se nič ne naredi, to ne pomeni, da si pobegnil stran od resnice, ampak to pomeni, da ne vodiš seje. Prosim, postopkovno bi rad slišal.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: To pomeni seveda to, da človek, torej predsedujoči, čaka, da bo na koncu postopkovni predlog, pa ga ni. To je razlika sedaj, seveda, ker vmes med tem ... Zato seveda potem nekaj časa toleriraš.

Sedaj ima pa res samo še eno postopkovno dr. Tašner Vatovec, potem bomo pa zaključili in gremo z razpravo naprej.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Najlepša hvala, podpredsednik.

Moj postopkovni predlog bi bil zelo podoben temu, kar je Jani sedaj že predlagal oziroma da vzdržujete red na tej seji. To pomeni tudi, da prekinete postopkovne, ki to niso. Se pravi, zadnje izvajanje kolega Tanka je bilo nekaj takega, pa tudi kolega Gorenaka, ki sta na nek način preko vas skušala z menoj komunicirati, s tem da seveda tudi kolega Tanko, pa tudi kolega Gorenak, zavajata, da ne bom rekel, da lažeta, kot pes teče.

Prva stvar, kolega Tanko dobro ve, da danes sploh nisem razpravljaj. Tako da govoriti o tem, da razpravljaj o stvareh, ki niso na dnevnem redu, je preprosto sprenevedanje. Sem pa predstavljal stališče poslanske skupine, v katerem smo pokazali na dvoličnosti SDS; dvoličnost, ko po eni strani pridigajo o tem, kako so stvari slabe v pravosodju – s čimer se seveda lahko tudi strinjamo v določeni meri. Po drugi strani pa to isto pravosodje izigravajo iz dneva v dan in njihov predsednik njihove stranke to počne najbolj eminentno, tudi s poštnimi nabiralniki ali nedvigovanjem poštnih pošiljk, če želite. To ni nič drugega, kot zelo spretno izigravanje sodišč s pomoči dragih odvetnikov. To je dejstvo in nehajte se že enkrat sprenevedati!

Prosim, podpredsednik, v teh primerih intervenirajte.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Tudi to je bila seveda razprava, ni bilo postopkovno, tako da je zloraba in zato bomo s postopkovnimi nehali.

Gremo v sklepni del razprave ... /oglašanje iz klopi/ Ne, bomo zaključili, ker v bistvu vsi ... /oglašanje iz klopi/ Ne.

Gospod Jani Möderndorfer,
postopkovno. Izvolite, ampak da bo ...

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa.

Nisem dobil odgovora, podpredsednik Državnega zbora. Namreč, večkrat opozarjam, delaš eno in isto stvar, in to je stvar postopkovnega določila, ki govori, da ne rabiš čakati do konca, da porabi tri minute, zato da opravi razpravo, in ti slavnostno po treh minutah ugotoviš, da to ni bil postopkovni in da gre za zlorabo. Ti lahko že sredi postopka ugotoviš, da gre za zlorabo in zaustaviš to razpravo in polemiziranje in kaj jaz vem kaj še vse. Jaz ne vem, kaj se vam zgodi tam, ko sedite na tistem stolu. Vsi dobite neko avreolo, pa nek strah pred ne vem kom. Začnite voditi sejo v skladu s poslovníkom. Samo to vas prosim!

To je postopkovno, kar sedaj delam, ker ne razpravljaj z nikomer. In opozarjam, držimo se svojega svetega pisma, ki ga imamo tu, ki velja samo za Državni zbor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Dobro. Bom upošteval.

Gospa Anja Bah Žibert, postopkovno.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Prosila bi, da pa tokrat opozorite kolega iz, kaj so, Združena levica, Levica, ne vem več, kaj so. Mislim, da tudi sami ne ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: To bo definitivno razpava ...

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): To je postopkovno ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ker sem ...

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Prosim, mi lahko pustite do besede?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Oprostite, da se vam vtikam v besedo, ampak njemu sem to že rekel, da je zlorabil, če ste to hoteli povedati ...

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Ne, ne, ne! Le kako mi polagate besede v usta, predsedujoči. Umirjajte razpravo takrat, ko je to potrebno, ko nekdo kriči tu v Državnem zboru, in pustite, ko nekdo želi podati postopkovno. Sedaj mi pa odštejte čas.

Jasno je bilo povedano, da je prišlo do zlorabe. Vi za to niste podali opomina. Zdaj vas še enkrat prosim, da opozorite kolega iz poslanske skupine, da zlorablja ne samo poslovník, ampak tudi Državni zbor za to, da v

času postopkovne podaja dobesedno razpravo in neka stališča. In še enkrat, zdaj bom vam povedala, ker mogoče, ko mu boste vi povedali, bo bolj razumel. Janez Janša je bil vedno na sodišču, ko je bilo to potrebno, medtem ko kolega iz te iste poslanske skupine je pa preprečil, da bi prišlo do izvršitve odločb sodišč, spoštovani, in zato je izkoristil Državni zbor. Tako je to. Toliko o Levici in toliko o tem, kdo ima dvojna merila.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: To v tem delu je bila to zloraba. V prvem delu pa ne, ampak to sem opravil in sem povedal, ne bom dal več nikomer besede postopkovno, ker vsi razpravljate v bistvu, mogoče razen ... / oglašanje iz dvorane/

Gospod mag. Goran Klemenčič ima zaključek. Ne, ker ste že tolikokrat zlorabili, nisem vam dal opominov, ampak sem pričakoval, da boste vendar prenehali s tem, kar ni postopek.

Mag. Goran Klemenčič, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala za besedo.

Res nimam sreče, tako težko ste čakali, da se bom oglasil, potem pa toliko postopkovnih vprašanj. Dobro.

Nisem se oglašal preko dneva. Za to je več razlogov. Prvič, tukaj stojim kot minister za pravosodje, ne kot mož, ne kot predsednik KPK, ne kot svak, tast, ne vem kaj še, in ne kot kandidat za evropskega komisarja za človekove pravice in odgovarjam samo v tem delu, kolikor se tiče ministrstva za pravosodje.

Naslednja stvar, ki sem jo dal sam sebi in svojim kolegom in tudi koalicijskih poslancem, ko sem prišel sem, da se bom odzival samo na argumente, ne pa na provokacije, ne na laži, na neresnice ali pa na stvari, ki niso povezane z interpelacijo. Zato mi ostane relativno malo, da se odzovem.

Še en pomemben razlog je. Zelo obširno sem se odzval, smo se odzvali v odgovoru na interpelacijo in ponavljali ste danes vprašanja, o katerih smo že toliko tolikokrat govorili. Smo ministrstvo, ki je prejelo v zadnjih treh letih preko 300 poslanskih vprašanj. Sedel sem, mislim da, na 28. izrednih sejah odbora in še več plenarnih, imeli ste mini interpelacijo zoper mene leta 2015, ki je tudi trajala, mislim da, preko deset ur. Ne morem pomagati in nimam več ne moči ne znanja, da bi argumentirano poskušal zavračati in poudarjati dejstvo, če jih nekdo noče videti. Razumem lahko, zakaj ne, ampak to še ne pomeni, da jih tam ni. Pa vendar, nekatere stvari so, recimo, nove in bi rad na njih vendarle na kratko odgovoril.

Najprej dr. Gorenaku. Sami ste prej rekli, da ko ste bili sami interpelirani, ste bil deležen tudi žaljivk. Hvala bogu, to je bilo meni danes prihranjeno – a ne? Druga stvar, ki je, spraševali ste, kako je z implementacijo različnih direktiv. Direktiva o evropskem nalogu,

zapornem nalogu, je v zadnji fazi priprave, medresorsko usklajena in bo prišla v Državni zbor do časa. Direktiva o žrtvah je bila eden ključnih delov ZKP, ki je bil tukaj zavrnjen, in tudi to je eden od pomembnih razlogov, zakaj želimo in vztrajamo na tem, da se ponovno obravnava.

ZOPNI. Ko sva govorila takrat o ZOPNI, je bil ZOPNI predmet ustavno-sodne obravnave. Ni se vedelo, kakšna bo odločitev. ZOPNI je zakon, kakršen je, nad njim je dolga leta visel ta Demoklejev meč nad tem, ali bo preživel ustavno presojo ali ne. Jo je preživel, in to šele, mislim da, pred osmimi ali devetimi meseci. Zato nismo šli v njegove spremembe, storili smo pa veliko, da bi bila njegova implementacija bolj učinkovita; storili skozi kadrovske krepitev tožilstva, skozi zakonsko ustanovitev posebnega oddelka protipravne premoženjske koristi v državnem tožilstvu in z informatizacijo tožilstva. Če to želimo videti ali pa želite videti ali ne.

Ni mi prijetno, ko bom še enkrat tudi jaz omenil besedo Šilih. Ne gre za to, dr. Gorenak. Ampak tukaj je pa vendarle tudi do družine treba biti pošten. Ne gre za to, da se hvalim s tem, ni pa pošteno reči, o tem je odločilo Evropsko sodišče za človekove pravice, mi nimamo nič s tem. To je bil glavni problem, dr. Gorenak. Evropsko sodišče je že pred mnogimi leti odločilo, da ta družina ni dobila učinkovite preiskave smrti svojega sina, in zadevo vrnilo nazaj v slovenske sodne mline. In so se vrteli in so se vrteli in je šlo na Ustavno sodišče in Ustavno sodišče je ponovno vrnilo nazaj zadeve in tukaj smo mi posredovali. Ni vaša vlada, pa ste sedeli v dveh, ko bi že lahko, ker je ta zadeva stara zelo dolgo. Seveda smo storili zaradi odločitve Evropskega sodišča, ampak smo bili prvi, ki je to odločitev implementiralo in presekalo gordijski vozeli.

Večja transparentnost disciplinskih postopkov vseh gradnikov, da sem jih obljubljal in da jih ni. So! Na 48 straneh odgovora je pojasnjeno, kje; celo pri odvetnikih smo s spremembo Zakona o odvetništvu zahtevali javne objave, celo na Ustavno sodišče so nas zaradi tega spravili, pa smo dobili. Celovito reformo izvedencev in cenilcev z ognjem in mečem – spremembe so že bile s spremembo Zakona o sodiščih leta 2015, ko smo izvedence in cenilce in tolmače umaknili s trga. Na Ustavno sodišče so šli zaradi tega in Ustavno sodišče je to potrdilo. To je bil eden prvih korakov. Drugo je pa spet napisano na teh 48 straneh, da je v zadnji fazi priprave, trenutno v strokovni in javni razpravi, celovit in prvi Zakon o izvedencih, cenilcih in tolmačih. Ker zdaj svoje zakonodaje niso imeli, razen kolikor je bilo v Zakonu o sodiščih, in s tem so bili resni problemi. Toliko na kratko glede tega.

Poslanka Dimičeva je med drugim omenila v svoji razpravi tudi, da so predlagali zakon, po katerem bi razširili število tožilcev v Specializiranem državnem tožilstvu. Mislim, da je šlo za pomoto, ker je rekla, da bi tam vsaj 20

tožilcev delalo. Glejte, že sedaj je trenutno tam zaposlenih 38 tožilcev, prav ta vlada pa je bila tista, ki je realizirala največjo okrepitev državnega tožilstva od osamosvojitve naprej.

Večkrat je bila tudi omenjena, celo s strani poslancev koalicije, verjamem, da tudi dobronamerno, razumem, da je tudi kakšno razočaranje, tudi jaz sem razočaran, da nimamo še spremenjene zakonodaje s področja protikorupcije. Ta pristojnost je na Ministrstvu za pravosodje prišla pred dobrim letom, lansko leto septembra, prej je bilo v domeni drugega resorja, pripravili smo novelo, uskladili smo jo celo s civilno družbo in seveda z resorji in je že sedaj štiri mesece v koalicijskem usklajevanju. Upam, da bomo zbrali pogum, da pride v poslanske klopi še pred koncem tega mandata.

Dr. Gorenak je tudi omenil, kaj je z DIS, ki smo ga omenili v tistem odstopnem pismu, zdi se spremenjen, ampak dobro, tega niti ni storila prejšnja vlada, ampak še Bratuškova vlada po našem odstopu. SDH – in mimogrede in zdaj so pogodbe in donacije in tako naprej v javni podjetjih, ja. Tudi za SDH velja Zakon o SDH s skladnostjo poslovanja in tako naprej. Marsikaj od tistega se je uresničilo, nekaj, to je treba pošteno priznati, že za časa Bratuškove vlade, nekaj smo storili mi. Sistemske preiskave pa so pač doživele svoj neslaven konec.

Naslednja stvar. Pojasnil sem v svojem uvodnem nastopu, predvsem pa tudi v samem odgovoru na interpelacijo, vlogo KPK, mene in tudi mene osebnostno glede tako imenovanega Irangate. Ampak v sami razpravi je bilo danes rečeno toliko nekih dodatnih zavajanj in neresnic, čeprav sem rekel, da se na njih ne bom odzival, na nekaj od njih se vendarle moram. Prva stvar, ki je zdravo za gotovo, če smem tako reči, ste zagovarjali, da smo na KPK takrat ravnali osebno in v nasprotju z nekim sporazumom in tako naprej in da je to vplivalo na postopke. Ne vem, ali ste kdaj prebrali ta sporazum. To je sporazum, ki je bil podpisan s strani mojega predhodnika na KPK in je deloval v okviru starega zakona, Zakona o preprečevanju korupcije, ZIntPK takrat sploh še bilo ni in ta sporazum je prenehal veljati z ZIntPK, ker je ZIntPK uvedel tudi institut prikritih prijaviteljev in je sam predstavljal zakonsko podlago za drugačen način podajanja tovrstnih informacij, posebej v primeru prikritih prijaviteljev.

Kako si je poslanec Mahnič dovolil reči, da je rekel, da smo predali neko anonimko, nekaj, kar je zgledalo kot anonimka – ne vem. Če je tako izrekla dejansko zaslišana oseba na komisiji, bi rad – upam, da bom to enkrat izvedel, ker je izrekel neresnico in ne verjamem, da bi lahko za to v končni fazi tudi odgovarjal. Predali smo dokument z glavo in podpisom, umaknjeni so bili samo tisti deli, ki bi lahko razkrili prikrita prijavitelja.

Vsi tudi veste, da je – kot sem poudarjal, pa tega ne želite slišati in ne morem vam pomagati, če tega ne želite slišati, čeprav je

to tudi v dokumentih –, da je danes jasno, da je dokument bil predan, da pa ni mogel imeti ključnega vpliva na ravnanje policije, če pa je policija že pred tem imela bistveno bolj podrobne dokumente s strani Urada za preprečevanje pranja denarja – mimogrede, tudi ti so se deloma izgubili, pa ne na Uradu za preprečevanje pranja denarja – in pa poročilo Sove in potem še dokumente drugih organov. To smo mi na KPK izvedeli šele bistveno, bistveno, bistveno pozneje. Ponavljam, ena stvar, ki je danes relativno jasna v mojih očeh in za kar obstaja tudi dokumentacija, na katero ste resda dali v vaših preiskovalnih komisijah tudi kar oznako tajno in je niste hoteli odpraviti, čeprav smo vas k temu pozivali, je druga stvar, ampak zaenkrat je precej jasno samo to, da vsaj KPK pa UPPD sta, recimo, večinoma opravila svoje delo, za ostale bomo pa še videli.

Nato, spoštovana poslanka Eva Irgl. Začel bom tako, ker vem, da dolgo čakate na moj odgovor. Žalosti me samo to, veste, ta vprašanja ste mi vi postavili že petkrat, skoraj isti nabor vprašanj. Enkrat smo pa glede tega imeli v bistvu že celo, bomo rekli, mini interpelacijo. Na kratko bom rekel, če bi bile seveda podmene, iz katerih izhajate, resnične, bi vam rekel, ne taka oseba ne more biti minister. Ampak vi govorite o stvareh, ki ne držijo. Če pričakujete od mene, da bom porabil naslednji dve uri, da bi vas prepričeval v to, o čemer smo enkrat tukaj sedeli že 10 ur in kjer sem z dokumenti, dokazi in tako naprej ovrgel vaše trditve, potem tega pač ne morem storiti.

Bančni kriminal. Tukaj se bomo pa relativno strinjali v mnogem delu. Upam, da se ne bom pustil sprovcirati. Bančni kriminal; o tem je govoril tako poslanec Horvat kot tudi Anja Bah Žibert, pa še marsikdo drug. Res je, Komisija za preprečevanje korupcije je bila ena prvih, ki je izdala pač poročilo o stanju na tem področju. Bistveno več takrat niti nismo mogli storiti. Upal sem, da bom kot minister za pravosodje, tukaj iskreno govorim, lahko storil več, da bo vsa politika storila več, da bodo organi odkrivanja in pregona storili več. Vendar za to rabiš politično voljo, ki jo lahko izkažeš, ker soditi in tožiti in odkrivati noben od nas tukaj ne more namesto organov, ki so za to pristojni. Kaj lahko storimo? Spremenimo lahko zakonodajo. Spremenili smo zakonodajo na področju materialnega prava. Veliko lažje bi bil pregon bančnega kriminala, če bi KZ-1, ki je bil sprejet za časa Janševe vlade, ne zahteval direktnega naklepa. Direktnega naklepa pri zlorabah zaupanja v gospodarskem poslovanju. Mi smo bili prva vlada, ki je to spremenila. Seveda ne more veljati za nazaj. ZKP je vseboval vaše predloge. Preloge dr. Logarja in njegove komisije. Tolikokrat sem v tej sobi poslušal, zakaj se ne zgledujete po islandskih vzorih. Ko smo se, ko smo te rešitve prinesli na mizo, so bili drugi problemi. Iskreno; upal sem, da bomo glede ZKP, glede teh rešitev, ki so edini vzvod, ki ga ima izvršilna veja in zakonodajna veja

oblasti, ker ne more soditi, tožiti in preganjati, kar je seveda hvala bogu prav, da bomo tukaj lahko vendarle bolj sklenili roke. Zakaj jih ne, ima vsako lahko svojo teorijo. Se pravi, še vedno upam, da bomo tukaj ta korak storili, ker drugače se na tem področju stvari ne bodo izboljšale. Storili smo, kot sem rekel, kar je bilo mogoče, na področju zakonodaje; storili smo, kar je bilo mogoče, na področju financ. Na dolgo in široko, konkretno, s številkami imate to obrazloženo spet na 48 straneh. Kako smo okrepili tožilstva, zakaj smo namenili več denarja v informatiko in tako naprej.

Kadri. – to sem že rekel – in izobraževanje. Veste, koliko je bilo izobraževanj v zadnjih 15 letih za tožilce in sodnike s področja gospodarske kriminalitete? Fokusiranih izobraževanj, pred tem mandatom? Nič. Nič! In kar je še bolj žalostno, tožilci nikoli niso predlagali, razen v kakšnem intervjuju, ampak njihovi predstavniki v strokovnem svetu Centra za izobraževanja v pravosodju jih žal niso predlagali. Tudi ti, ki so se zgodili lansko leto in letos, so bili predlagani s strani Ministrstva za pravosodje. In – kar je tudi gospod Horvat rekel –, ja jaz sem se držal tistega, kar smo ugotovili na KPK, in sem si nakopal tudi nekaj zamer, ko sem, recimo, na Vladi nasprotoval imenovanju določenih nadzornikov v NLB zaradi nekaterih stvari, ki sem jih, recimo temu, vedel iz prejšnje službe. In veliko gradivo smo predali NPU in Specializiranemu državnemu tožilstvu. Podali smo na desetine naznanil kaznivih dejanj, povabili smo jih na KPK, kjer so zbirali podatke, kjer so lahko izbirali podatke, in tukaj se žal pristojnost ministra ali kogarkoli drugega v Vladi konča.

Zaključil bom še z eno zadevo, ki kaže na to, kako je bilo danes oziroma ponovil bom, kar sem rekel na začetku. Enako kot mnogi vi nisem zadovoljen s stanjem v slovenskem pravosodju. Pozitivno je, da tudi mnogi v slovenskem pravosodju niso zadovoljni s stanjem v slovenskem pravosodju kot celote, ne govorim samo o sodstvu. To je dober znak, ker si želijo sprememb, vendar kritična masa mogoče še ni zadosti, da bo, pa seveda ne bodo smeli biti ves čas pod političnim pritiskom nekega gromovništva o krivosodju.

Razumem tudi to, da je minister za pravosodje na nek način pač obraz tega sistema. Čeprav, saj veste, tožilci so samostojni, sodniki so neodvisni. In prav je tako. V tem smislu moramo vsi skupaj, kot rečeno, storiti več. Je pa vendarle za razliko od povprečnega državljana, ki ne more poznati vseh bravur delitve oblasti, neodgovorno, da v tej dvorani poslušate: Kako minister v vašem mandatu je neko sodišče odločilo tako; minister, v vašem mandatu je ta tožilec naredil to. Jaz v življenju nisem postavil enega sodnika, vi ste jih pa veliko zato, ker jih v Državnem zboru kot ena redkih držav v Evropi volite. Da vam pokažem na paradoks vaših izjav. Mislim, da je bil vaš poslanec Breznik, ki je postavil enega

konkretnega sodnika v Mariboru, se zgražal nad tem, kako je lahko ta človek bil imenovan. Ne vem, ali je gospod Breznik bil poslanec v prejšnjem mandatu. Če ni bil – pardon, v mandatu 2004 do 2008. Ta sodnik je bil imenovan za časa vaše vlade. Poslanci, pridobili smo magnetogram MVK, vsi poslanci, takratni SDS, NSi in takrat je bila še Slovenska ljudska stranka, ste ga podprli na MVK in pozneje v parlamentu in ne morete reči, da vam ni bilo znano, kje je bil ta gospod prej zaposlen, ker ste ga poznali in je bil to del njihovega CV. Ko pa odloči nekaj, kar vam ni všeč, je pa grozno – kdo ga je imenoval, kako ga je lahko imenoval, zakaj ga še niso zamenjali? Vi ste ga postavili!

Vsem poslancem koalicije, posebej tistim, ki ste se oglašali, se iskreno in globoko zahvaljujem za vaše izjave, ki so mi omogočile, da sem danes ohranil mirno kri in upam, da dostojanstveno zagovarjal to interpelacijo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelj interpelacij, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani!

Posmehovanje Državnemu zboru, ko opravlja svojo kontrolno funkcijo, je žalitev ne samo tistih, ki smo tukaj, ampak predvsem je to žalitev državljanek in državljanov. Danes je ministru bilo naslovljenih več kot 10 konkretnih, jasnih, nedvoumnih vprašanj. Niti na enega samega ni odgovoril. Niti na enega! To je žalitev tega državnega zbora, gospe in gospodje, in žalitev vseh volivk in volivcev, ki so nas izvolili v Državni zbor. To je popolnoma nedopustno. Gospod predsednik, ves dan so vodili – vsi, ki ste vodili – sejo tako, da ste jo vodili pristransko. Opozarjali ste ene, drugim ste dopuščali razprave v nedogled. Zadeva se je samo stopnjevala. Niti enkrat niste povabili k besedi ministra, da bi sproti odgovarjal na vprašanja. Svojo zaključno besedo je izkoristil za to, da se je izognil prav vsem konkretnim vprašanjem, da se je izognil prav vsem konkretnim pojasnilom in da se je seveda v svoji razpravi omejil samo na tisto, kar mu v tistem trenutku, po domače rečeno, paše. Zaradi tega ponavljam, da bi želeli zelo jasne odgovore, na primer na vprašanje, ne bom vseh ponavljal, ampak vsaj na tisto, ali se lahko nekdo, recimo, predsednik Vlade ali kdo od poslank in poslancev vplete v izvrševanje pravnomočne sodne odločbe oziroma pravnomočne odločbe upravnega organa Republike Slovenije. Ali ima za to zakonsko osnovo? Če je nima – kaj tako dejanje pomeni? Kazenski zakonik, domnevam, gospod minister mora poznati. Ko gre za vprašanja, kako se je znašel v tej interpelaciji, je pa sprenevedanje že res popolno.

Danes smo med ostalim slišali s strani koalicije, da smo obesili gospodu ministru tudi zgodbo s KPK in pa sumom pranja denarja in nakupovanja orožja za množično uničevanje,

torej proliferacije ter terorizma, za vrednost milijarde evrov v Novi Ljubljanski banki. Gospe in gospodje, to si je minister sam obesil, kajti nihče ga od nas zagotovo ne bi niti vprašal česarkoli o tem, če ne bi on sam meseca junija sklical tiskovno konferenco in dal izjavo, za vse, ki ste jo pozabili, jo lahko citiram, » mislim, da leta 2011 smo bili z to zadevo seznanjeni preko žvižgača z nekim tajnim dokumentom Banke Slovenije, ki smo ga tudi posredovali v obliki naznanila oziroma kazenske ovadbe pristojnim organom«, magnetogram POP TV 24 ur zvečer, dne 15. 6. 2017, minuta 22:02. To se pravi, kadar govorite o tem, kdo je komu kaj obesil, lepo prosim, bodite vsaj toliko korektni, da naslovite pravega naslovnika.

Druga stvar, ki je povsem enako obrnjena na glavo, je bila današnja interpretacija, da mi podtikamo NKBM gospodu ministru. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci koalicije, mi smo predlagali preiskovalko za preiskovanje bančnega sistema, ki vse te stvari preiskuje, o tem, da pa padajo okostnjaki iz omar in je pri tem posebej naslovil NKBM, je pa gospod minister včeraj na tiskovni konferenci in potem se je seveda ta stvar odprla tudi v današnji razpravi. Gospod minister je to stvar načel. Potem pravite, če je potem bil naš argument, da smo opozorili, da bi pravzaprav tega okostnjaka lahko minister razrešil kar družinsko, ker je dovolj, da se pogleda, kdo je bil vsa ta leta odvetnik pri NKBM, po nekih podatkih je šlo za 440 tisoč evrov, po drugi za 183 tisoč evrov – to nižjo mislim, da so objavile Slovenske novice, jaz sem to našel na internetu, lahko sami poiščete, pogledajte na Erar, pa lahko potegne zaključke sami, ampak ne reči, da smo mi to odprli.

Kar se pa tiče tistega, kar je naredil prej predsedujoči, ko je rekel, da to ne more biti tema; prvič je to temo odprl minister sam, drugič pa, ko gre za te standarde, gospe in gospodje, si pogledajte, kaj je švicarski princip uveljavljanja odgovornosti, ko gre za odgovornost ministrov. Nekaj let nazaj je bila zgodba z ministrico Kopp, katere možu so očitali zlorabo notranjih informacij v nekem podjetju, v katerem je bil zaposlen. Ministrica je zato – pravosodna ministrica je bila, kolikor se spomnim –, da bi omogočila nevtralno preiskavo, ki ne bi imela nobenega suma vplivanja, takoj odstopila. Samo izražen je bil sum nekega dejanja, indici so bili, pa je ministrica takoj odstopila in sama pozvala k preiskavi zato, ker je to standard odgovornosti, švicarski standard. Gospe in gospodje, zato je pa Švica Švica. Kako je pa pri nas z odgovornostjo, si pa danes lahko že cel dan ogledujemo. In ne potem reči, da to ne more biti predmet razprave, odprl jo je sam minister, prikazal sem, kakšen je standard bil v Švici, lahko ga preverite, zgodbo na internetu, verjetno jo pa itak poznate.

Zdaj pa nazaj na današnje teme. Če bi bila Slovenija demokratična država, v kateri bi načelo odgovornosti, na katerega se je

mimogrede sklicevala celotna vladajoča koalicija, ko je bila postavljena in je to izrecno tudi zapisala v izhodišče kot enega od svojih ciljev in temeljev svoje koalicije in tako ves čas tudi javno predstavljala, potem bi bila ta odgovornost tu že brez dvoma uveljavljena. Najkasneje bi zagotovo bila pri tisti nepopisni pravni šlamastiki, ki jo predstavlja izločitev in kasneje uničenje vseh dokazov v obtožnici podkupovanja, kot se je uradno glasilo, oziroma vsebinsko suma spolne zlorabe glede ljubljanskega župana Zorana Jankoviča. Tukaj je odpovedalo pravosodje kot celota. Potem se je seveda valilo, kot se v Sloveniji vedno, odgovornost z enega na drugega, da se je prej razumelo drugače, da se je tisti rok razumelo kot inštruktiven, pa se ga je tudi prej že kršilo, pa da je to celo dvakrat dovolilo s svojo sodbo oziroma precedenčno presodilo tudi višje sodišče in da je bilo to pravnomočno in da so se vsi na to zanašali, da lahko kršijo to še naprej, pa se tega zato ni kontroliralo. No, ampak tokrat pa se je odločilo drugače in zaradi tega se je, glej čudo, ravno pri ljubljanskem županu zgodilo, kar se je. Sodišče ne bo nikdar moglo ugotavljati, ali je bilo dejansko storjeno kaznivo dejanje, kakšna je odgovornost, ne bo moglo določiti eventualne kazni, ničesar, ker so vsi dokazi izločeni in uničeni.

To je najlepši primer, žal zelo žalosten primer, ki se nikoli ne bi smel zgoditi, kako pravosodje ne deluje. In zdaj se postavlja vprašanje odgovornosti: minister ima objektivno in subjektivno odgovornost. Objektivna odgovornost je odgovornost po Zakonu o Vladi, po katerem je minister odgovoren za stanje na področju, ki ga pokriva njegovo ministrstvo. To se pravi, v pravosodju v najširšem pomenu besede kot celote. To stanje v tem primeru je katastrofalno. Videli smo, da je popolnoma odpovedal ves sistem pravosodja, ni več v tem trenutku, pomembno je, ali je bolj kriv ta ali je bolj kriv oni. Enostavno, sistem je odpovedal. Kaj je vtis pri vseh državljankeh in državljanih? Da smo ponovno priče delitvi na državljane prvega reda, ki jim je dovoljeno vse, za katere se, če ne gre drugače, zamudi vse roke, pa se uniči vse dokaze, mimogrede se jim še oprostijo kakšnih 16 milijonov evrov dolga, praktično hkrati, in se nadaljuje naprej. Če pa je nekdo državljan drugega reda, pa imamo nekatere primere v slovenskem pravosodju, ki so primeri tako drakonskih sodb, da pravzaprav težko razume navaden človek, kako je to sploh mogoče. Za nekih 150 evrov ali približno podobno vsoto se nekemu kar zapleni hišo, pa se jo proda na dražbi – to je slovensko pravosodje. Ali pa za tam nekih 200, 300 evrov podkupnine se nekoga obsodi na tri leta zapora. Tri leta! Tukaj pa gre za milijone, pa za vse, pa za prisluhe, pa za sum podkupovanja – se pa ne zgodi nič. Sodišče ne bo moglo presojeti, ne bo moglo ugotavljati krivde. Sistem pravosodja je odpovedal. Kdo je za to objektivno odgovoren? Po zakonu minister za pravosodje. To se pravi,

če bi bili normalna država, v kateri bi veljal vsaj en minimalen standard odgovornosti, bi minister že samo zaradi tega razloga sam takoj odstopil. Če pa ne bi, bi pa predlagal njegovo zamenjavo predsednik vlade. Nič od tega se ni zgodilo in zato danes v resnici tukaj razpravljamo.

Je pa en element, ki bode v oči. To je prva interpelacija, ki se je spomnim v zadnjem obdobju, da ni prišel predsednik Vlade podpreti svojega ministra. Kar po svoje pove zelo veliko. Zagotovo ima druge obveznosti, verjamem, da jih ima, toda vedno je to tehtanje, čemu daš prednost. Če bi on hotel dati ministru prednost, bi mu jo dal. Pa mu je ni. In zagotovo ve, zakaj. Zamislite se tudi vi nad tem.

Sama interpelacija temelji na dveh dejstvih. Prvič, da je minister zavajal javnost v zvezi z njegovim ravnanjem na Komisiji za preprečevanje korupcije v zvezi s preiskavo milijarde evrov plačil iranskega denarja preko Nove Ljubljanske banke glede suma pranja denarja, proliferacije, torej nakupa orožja za množično uničevanje, in financiranja terorizma, ter drugih dejanj in stališč ministra pri izvrševanju politične funkcije, ki imajo za posledico izgubljeno zaupanje v funkcijo ministra in v pravosodne institucije. Zakaj je to tako pomembno? Dve dejstvi sta, zaupanje v institucije je temelj demokracije. To v Sloveniji zelo šepa. Še posebej nizko pa je žal zaupanje v pravosodje, med najnižjimi je. To je tudi minister pač sam povedal, v Sloveniji in to predstavlja problem. Kajti, če citiram dekana Pravne fakultete Univerze v Helsinkih: »Če ni zaupanja ljudi v pravosodje, vladavina prava ne deluje.« Žal se je to zelo jasno pokazalo tudi danes v tej razpravi. Drugo, kar je problem, je pa odgovornost zaradi nepriprave tiste zakonodaje na področju pravosodja, ki bi omogočila celostno reformo pravosodja in druge nujne spremembe, ki bi Republiko Slovenijo približali vrednotam, normam in standardom Evropske unije. Tukaj, poglejte, gre za vprašanje, ali se spoštujejo nekateri temeljni principi, ki jih pravo in pravosodje uveljavlja povsod v demokratičnem svetu, ali pa se to ne spoštuje. Marsikateri od teh principov je tudi pravno zapisan v obliki norm, bodisi v zakonih bodisi v drugih predpisih, pravilnikih in tako naprej, ki urejajo področje pravosodja kot celote. Kam se pride, če se tega ne upošteva in se ne spoštuje, naj bo tokrat malo bolj konkretno razdelan primer, o katerem smo danes že veliko govorili.

Gre za vprašanje dejanj, ravnanja, konkretnih, v neki konkretni zadevi v sodnem postopku gospoda Branka Masleše. Branko Masleša je bil predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in po veljavni zakonodaji je edino minister tisti, ki lahko začne postopek za njegovo zamenjavo. Med pogoji za razrešitev pa zakon, pazite, citiram, izrecno določa tudi naslednje, »... če s kršitvijo predpisov ali kako drugače okrni načelo neodvisnosti sodnikov pri sojenju.« Torej obstoj neodvisnosti, ki tudi zadeva nepristranskost; tisti videz

nepriustranskosti, ki ga pravo vedno znova poudarja. Vsakdo, ki je kdaj študiral pravo, bodisi na diplomski bodisi podiplomski ravni, ve, kakšen pomen se temu v pravosodju daje. Kajti od videza nepristranskosti je v temelju odvisno zaupanje v pravosodni sistem kot celoto. Od tega pa, kot smo slišali že prej, je odvisno tudi delovanje pravne države kot celote. Če tega ni, pravna država, kot je povedal dekan Pravne fakultete v Helsinkih, ne more delovati, ne deluje.

Obstoj tega pogoja je minister takrat, ko smo spraševali o razlogih, zakaj ni predlagal zamenjave, je enostavno zamolčal. Kot da ne obstaja v zakonu, pa obstaja. To lahko preverite sami. Pri tem pa bi šlo za to, da je treba spomniti, da je Ustavno sodišče Republike Slovenije v svoji odločbi z dne 20. 4. 2015, točka 49, če želite, navedlo, citiram, »da mora sodni sistem ohraniti videz nepristranskosti, saj je lahko v nasprotnem primeru ogroženo tako zaupanje javnosti v nepristranskost sodišče na sploh.« Ustavno sodišče je v omenjeni odločbi, točkah 46 do 54, ugotovilo in utemeljilo ustavnopravno, da je bilo pri odločanju senata Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v zadevi Patria, citiram, »jasno kršeno načelo nepristranskosti sodišča, in sicer v objektivnem pomenu, ki je temelj zaupanja javnosti v neodvisno sodstvo.« Pri tem se je uprlo, Ustavno sodišče, gospe in gospodje, na govor Branka Masleše na dnevih pravnikov oziroma na dnevih slovenskega sodstva dne 6. 6. 2014 in tudi na izjavo iz notarsko overjenega zapisa dveh verodostojnih prič o izjavah gospoda Branka Masleše. Ravnanje aktualnega ministra, ki seveda ni storil kljub tej ugotovitvi Ustavnega sodišča Republike Slovenije nič, je seveda mogoče razumeti samo v luči rimskega prava, ki pravi: Kdor molči, se strinja. Iz česar torej sledi, da gospod minister mag. Goran Klemenčič ne samo tolerira, ampak očitno tudi podpira sistematično, celo s strani Ustavnega sodišča Republike Slovenije kršenje človekovih pravic. Tak človek je popolnoma neprimeren za opravljanje funkcije pravosodnega ministra. To sledi iz sodbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ko jo postavimo v luč veljavne zakonodaje in konkretnega ravnanja, ukrepanja – torej neukrepanja – ministra v navedeni zadevi. Če je Ustavno sodišče ugotovilo, da je tam načelo videza nepristranskosti kršeno na tak način s strani konkretne osebe, ugotovilo je konkretno kršitev, potem bi minister brez dvoma moral ukrepati. To je njegova dolžnost, to ni več samo njegova pravica. V tem primeru je zagotovo tudi dolžnost. Kakšno je ravnanje, če nekdo opusti dolžnostno ravnanje, pa pove Zakon o integriteti. Če nekdo, ki je na funkciji, opusti dolžnostno ravnanje, je to koruptivno ravnanje, gospe in gospodje. V danem primeru zagotovo v korist tistega, ki je funkcijo naprej opravljal, čeprav je Ustavno sodišče ugotovilo, da je kršil videz nepristranskosti kot enega od temeljev pravosodnega sistema. To je

koruptivno ravnanje, gospe in gospodje. Imate koruptivnega pravosodnega ministra; torej, glede na odločbo Ustavnega sodišča v luči zakona. Tudi to bi spet samo zase moralo zadoščati, da pritisnete gumb za razrešitev, za interpelacijo torej.

Če gremo naprej. Ko gre za uporabo tistih norm, uveljavitev standardov, implementacijo, če želite, evropskih direktiv in vsega ostalega, kar neposredno zadeva Slovenijo, se je zamujalo roke. Eden od teh je bil danes ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim za mir v dvorani.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): ... že naveden, pa ga želim posebej poudariti na koncu, ker je v sramoto. Gre namreč za to, da bi se moralo določiti, implementirati vsaj minimalne standarde za žrtve kriminalnih dejanj – za žrtve, gospe in gospodje! –, pa se je s tem zamudilo za dve leti. Zdaj se pravi, no, se pripravlja, bilo je v nekem zakonu, ki je padel. Gospe in gospodje, na to je treba misliti prej. Če bi šlo samo za to in se ne bi drugih stvari dajalo zraven, bi seveda tisti zakon lahko že zdavnaj sprejeli, bi ga lahko predlagali dve leti prej, saj bi šlo zgolj za uveljavitev nečesa dobrega, kar itak od nas pričakuje upravičeno Evropska unija. pa se tega ni storilo, ker se ni hotelo storiti, najbrž zato, da bi se zraven, kot se temu reče, švercalo še kakšno drugo stvar, ki pa razburja javnost. Rezultat tega je bil, da se je šlo v spremembo Zakona o kazenskem postopku, v nasprotju – pazite! – z Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije, z Vrhovnim državnim tožilstvom, v nasprotju z Odvetniško zbornico, v nasprotju s profesorji kazenskega prava, v nasprotju s strokovno javnostjo. Dobesedno proti vsem. Ali je to skladno s tistimi načeli, ki jih je ta državni zbor sprejel celo kot standard, da se pač usklajuje z vsemi deležniki vsak pravni akt, ki pač te deležnike neposredno zadeva, ki ureja njihovo delo, njihove pristojnosti in da se seveda upošteva njihovo mnenje? To je standard, ki je zajet v posebni resoluciji, ki jo je Državni zbor sprejel. Odgovor je seveda ne. Vsak od vas zelo dobro ve. Pa je to skladno z napovedjo ministra na zaslišanju, preden je bil potrjen za ministra, to je temelj njegove potrditve za ministra, da bo posebej usklajeval vse pravne akte z vsemi deležniki? Da jih bo usklajeval s stroko, da jih bo usklajeval s sodiščem, z Vrhovnim sodiščem, s tožilstvom, z Vrhovnim tožilstvom, z vsem. To je posebej poudaril. In seveda kršil. Če nekdo krši tisto, na osnovi česar je bil izvoljen, potem je njegova razrešitev, to je jasno prav vam vsem, še kako utemeljena. Očitno dr. Cerar zelo dobro ve, zakaj ga danes ni tukaj.

Ko gre za vprašanja preostalih napovedi. Bom izpustil tisto z ognjem in mečem, ker je to napoved, ki verjetno v področje pravosodja ne sodi ravno pretirano, vsekakor pa veliko pove, kako se je potem tisto z ognjem in

mečem spremenilo v dim in meglo, ampak tudi druge stvari, ki jih je minister napovedal in ki bi dejansko posegle v pravosodje; celo tiste, ki ste jih sami zapisali v koalicijski sporazum, ki jih je Vlada dala v napoved svojega dela glede mandata sodnikov glede nadzora, glede vsega ostalega – ni bilo od nikoder in jih ni! Tudi vprašanje zdaj, ko se napoveduje, nekaj še delamo, nekaj še bo, če ste gledali, kako se napoveduje z delom Državnega zbora, se bliža konec, nepreklicno. Aprila meseca bo zadnja seja. Reden postopek in običajno se stvari globlje zarežejo, ki so sistemske spremembe, sprejema po rednem postopku. Saj nismo v vojnem stanju! Ampak redni postopek zahteva več mesecev, kar pomeni, da praktično po rednem postopku že v tem trenutku skoraj ni več mogoče sprejeti najbolj zahtevnih zakonov, kaj šele vseh ostalih sprememb, ki so bile napovedane, in gre za izgubljeni čas, za izgubljeno priložnost, za tisto, kar krni, kar ovira razvoj Republike Slovenije. Kajti treba se je zavedati, da je stanje v pravosodju tudi razvojni problem Slovenije. Na to smo bili v preteklosti večkratno opozorjeni. Tudi če se zdaj nekaj izboljšuje, to še zdaleč ne pomeni, da so stvari ustrezne in skladne z nekimi evropskimi normami in standardi. Še vedno se vlečejo postopki leta in leta, tudi če so malo krajši. Še vedno se zapleta na vseh ravneh, še vedno prihaja do primerov, ko posamezniki podjetniki doživijo to, da zaradi pač nekih postopkov, v katere se zapletejo, bodisi finančne discipline, drugih stvari, na nekoga naletijo, ki jih ogoljufa in morajo iti v tožbo, kakorkoli že, preko sodišč toliko časa iščejo pravico, da jim propade podjetje, da gredo ljudje na cesto in potem pravica, ki je pridobljena prepozno, kot pove ustavno pravo, ni pravica, je nova krivica.

Predvsem pa se morate zavedati, da Slovenija ni osamljen otok. Slovenijo gledajo iz tujine potencialni partnerji, druge države, potencialni financerji in oni vidijo dogajanje pri nas. Oni vidijo, kako pri nas še vedno posamezni ali pa posamezne sodnice plešejo pod rdečo zvezdo, ker je tudi mimogrede seveda še kako v neskladju s principi in pravilniki, ki sicer veljajo v pravosodju – ampak nikomur se ne zgodi nič. Kdo je za to odgovoren? Minister za pravosodje! Kajti po zakonu je on odgovoren, subjektivni in objektivno, za stanje na področju, ki ga pokriva. In kaj potem storijo investitorji, ko vse to vidijo, ko vidijo to prepočasno delovanje sodišč, neučinkovitost, včasih zelo čudno sojenje, ki ni skladno z evropskimi standardi, tako ravnanje posameznih sodnic in sodnikov – gredo drugam, Slovenija pa izgublja razvojne priložnosti, Slovenija izgublja dobra, kvalitetna delovna mesta, Slovenija zato izgublja mladino, ki odhaja v tujino, ker tam vidi večjo priložnost. Tudi stanje v pravosodju je eden od temeljnih razvojnih problemov države Slovenije. Kdo je za tako stanje odgovoren? Če bi včeraj prevzel mandat, gotovo ne minister. Toda, če se bliža konec mandata, pa je stanje tako, kot je, pa je

za to brez dvoma odgovoren minister za pravosodje. Spet bom ponovil, tudi, če ne bi bilo vsega, kar sem že prej naštel, bi že samo to moralo zadoščati, da bi se danes ministra razrešilo, da se pripelje drugo osebo, drugo ekipo in da se pač poskuša še spremeniti, popraviti, rešiti, kar se rešiti da.

Pri vsem, o čemer smo danes govorili, smo ostali brez odgovorov; brez odgovorov na to, kako je z uresničevanjem pravnomočnih upravnih in sodnih odločb. Ali so zavezujoče za posameznike, za organe, za institucije Republike Slovenije ali niso? Ali ima kakšen poslanec, ali pa dva poslance, ali pa predsednik Vlade pravico se vpletati v uresničevanje pravnomočne odločbe? To so odgovori na vprašanja, ki bi še kako upravičeno pričakovali od ministra za pravosodje – in jih nismo dobili. Najbrž je vsakomur jasno, zakaj. Dobili smo goro praznih besed, brez odgovorov, dobili smo goro sprenevedanja, nismo pa dobili odgovorov na vprašanja. Ko je šlo za tisti osnovni razlog, s katerim se danes soočamo, ki je bil pravzaprav sam temelj te interpelacije, je tukaj stvar popolnoma jasna, kajti ta državni zbor je v resnici o tem že glasoval, ko smo sprejemali soglasno sprejeto poročilo Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb v zadevi preiskave milijarde evrov vrednega suma pranja denarja, glede financiranja terorizma, nabave orožja za množično uničevanje in pa seveda pranja denarja preko Nove Ljubljanske banke, je bil soglasen sklep, brez enega glasu proti, celotnega Državnega zbora, da podpira tiste ugotovitve, ki jih je komisija soglasno sprejela. Ena od teh ugotovitev je danes še kako relevantna in zato jo preberem še enkrat, da ne bo nobenega dvoma. Komisijo za nadzor varnostno-obveščevalnih služb je v konkretni zadevi presenetilo ravnanje komisije za pregon korupcije. Sprejeli so tajni dokument žvižgača iz Banke Slovenije, ki je kazal na sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja. KPK je ocenila, da ni pristojna, zato so dokument po – poudarjam – neformalni poti predali policiji, NPU. Pred tem so dokument priredili z namenom, da zaščitijo žvižgača. Poleg tega pa naznanilo kaznivega dejanja niso posredovali policiji na podlagi določb ZKP, kot jim to narekuje sklenjen sporazum med KPK in MNZ ter policijo z 1. 6. 2010, ampak so dokument predali uslužbencu NPU, da ga je odnesel na policijo, kjer pa se je nato za njim izgubila vsaka sled. Če bi spoštovali tisti sporazum, mimogrede, bi morali vsaj še posebej obvestiti vrh policije dodatno. Niti to se ni storilo, kar je jasno tako iz dokumentacije, ki je ni, kot tudi iz izjav prič z ene in iz druge strani. In potem, ker je bistveno: ravnanje KPK v nasprotju z veljavnim sporazumom med KPK, MNZ in policijo z dne 1. 6. 2010 pomeni kršitev uradno določenega poslovanja uradnih institucij. O tem je Državni zbor že glasoval, gospe in gospodje! Za to ste glasovali tudi vsi, ki ste danes tukaj prisotni.

Zdaj pa, kakšne so bile posledice tega ravnanja. Večkrat je bilo rečeno, pa saj to ni moglo vplivati, ali pa na začetku je bila celo trditev, saj to sploh v ničemer ni vplivalo na nadaljnjo preiskavo. Pa seveda ne drži, kajti o tem je že pisalo večkrat oziroma poročalo, časopisje, mediji, internet, povsod smo lahko te stvari že nekajkrat prebrali in zato je bistveno slišati tudi drugo stran; to se pravi, kako je na to stvar gledala policija. Takratni vodja preiskave na policiji je večkrat povedal, da bi bilo njegovo ravnanje in nadaljnje delo policije brez dvoma bistveno drugačno, če bi imeli celovito informacijo. Torej, če bi dobili ustrezen dokument, originalen dokument žvižgača, od KPK, dejansko skladno s protokolom, ki pa žal prav v tem primeru jasno ni bil spoštovan. Kajti potem bi zabeležka veljala z ene strani, z druge strani, posebej bi se obvestilo vrh, ne bi se moglo zgoditi, da ta dokument nekje kar ponikne, kar izgine. To je bistvena razlika med neformalni in formalnim predajo, med tem, ali se spoštuje tisti sporazum ali se ga ne spoštuje. Na to tista kasnejša sprememba zakonodaje sploh nima nobenega vpliva, to je larifati! Gre za to, da bi se stvari moralo uradno protokolirati, kajti potem velja seveda princip – vsi, ki ste se s tem že srečali, to veste – v Ministrstvu za notranje zadeve, če nekaj prejmejo uradno, recimo, skladno s tem protokolom, potem morajo to vhodno zabeležiti. In potem morajo zabeležiti vse, kar se s tem dogaja, vključno do končnega izida. O končnem izidu, seveda, morajo v takem primeru obvestiti tudi tožilstvo. V tistem primeru pa, veste, za vsak 40 let ukraden moped se napiše obvestilo tožilstvu, za milijardo evrov suma, utemeljenega suma pranja denarja za terorizem, za nabavo orožja za množično uničevanje, za jedrsko bombo Irana, za pranje denarja, o tem se pa ni obvestilo tožilstva. Da je prav necelovita informacija, necelovitost pravzaprav vseh informacij, neobstoj ustreznih dokumentov, ki bi bili podlaga za nadaljevanje preiskave, konkretno tudi tega dokumenta, eden od temeljnih razlogov za neuspeh preiskave, za tisti neuspeli zaključek preiskave v letih 2010–2011, so potrdili tudi vsi drugi, ki so bili s strani policije vpleteni v ta postopek. Vse informacije so šle v to smer. To se pravi, je nevzdržna trditev, da to ni imelo nobenega vpliva. Brez dvoma je imelo vpliv.

Tisto, kar pa je bistveno za današnje odločitev, pa je odgovor na vprašanje, ali so taka stališča – očitno je pač šlo za to, da je nekdo, po domače rečeno, hotel pristaviti lonček in tekkel pred kamere – skladna z integriteto ministra za pravosodje. In najbrž je vsakomur jasno, da temu ni tako. Tako ravnanje potem povečuje nezaupanje v ministra, v Ministrstvo za pravosodje, v Vlado, v institucije države kot celote, v pravosodje kot celoto. Zaradi tega je to temelj interpelacije. Zaradi tega je to razlog za razrešitev ministra, da se tudi na ta način pokaže, da se s tem ne strinjamo – in v SDS bomo seveda vsi glasovali za interpelacijo –, da

pokažemo, da upravičeno pričakujemo od ministra za pravosodje, da deluje skladno s temeljnimi principi, ki so, da v okviru svojih pooblastil skrbi za ugled funkcije, ki jo opravlja, da povečuje zaupanje ljudi v pravosodni sistem in delovanje državnih institucij v celoti in da je tudi odgovoren za tisto področje, ki ga on pokriva, da se uveljavlja princip odgovornosti; ne samo v besedah, gospe in gospodje, v dejanjih! Samo dejanja štejejo v politiki, samo dejanja štejejo za tiste ljudi, ki imajo neko politično izkušnjo. Žal je v slovenski politiki tako, da so besede postale zelo poceni blago, da ne veljajo besede, da ne veljajo niti podpisani sporazumi. Štejejo pa dejanja. Šteje pritisk na gumb. Šteje to, ali je minister razrešen ali pa ni. To so dejanja, ki štejejo v politiki. Pričakuje se od ministra, da bo v okviru svojih pristojnosti skrbel za učinkovitost pravosodnega sistema in njegovo delovanje, skladno z evropskimi normami ter s tem tudi za dejansko in neovirano uresničevanje ustavne pravice do sodnega varstva ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Malo miru v dvorani!

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): ... ter izvršitve sodb in odločb v razumem roku. Gospe in gospodje, to je norma ustavnega prava. Zato je bilo še kako upravičeno vprašanje, ki sem ga prej nekajkrat postavil gospodu ministru: Ali pravnomočne odločbe sodnega sistema zavezujejo posameznike, funkcionarje, institucije, organe Republike Slovenije? Ali pravnomočne odločbe upravne narave, ki jih izda ministrstvo, zavezujejo posameznike, institucije, organe republike Slovenije in seveda njene funkcionarje? Ali se ima kdorkoli kot poslanec ali predsednik Vlade pravico vmešavati v pravnomočno odločbo sodnega veje oblasti? Recimo, v sodbo Vrhovnega sodišča. Ali se ima kdo pravico vmešavati v izvrševanje pravnomočne upravne odločbe nekega ministrstva? To so odgovori, ki jih pričakujemo in ki jih vsak državljan in vsaka državljanka upravičeno pričakuje od ministra za pravosodje, ker je on za to področje odgovoren, za uresničevanje načela pravne države in seveda za uresničevanje načela, da smo pred zakonom vsi enaki. Tistega načela, za katerega smo danes nekajkrat dokazali, da v Sloveniji žal očitno ne velja, da še posebej, ko gre za pravosodje, imamo državljane prvega reda, za katere se uniči dokaze, za katere se zamudi roke, pa se zato nikoli ne bo presojalo o njihovi morebitni krivci, ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani ...

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): ... in imamo državljane drugega reda, kjer če gre za pač, ne vem, 200, 300 evrov podkupnine, se ga obsodi na tri leta zapora ali pa se mu za 150 ali 160

evrov zapleni hišo in se mu jo proda na dražbi. To pa je realno stanje. Odgovornost za to je odgovornost ministra, gospe in gospodje. Odgovornost za to, ali boste to odgovornost uveljavili, pa je vaša osebna. Upam, da boste tokrat bolj spoštovali načelo pravnega reda, ustavna načela, spoštovanje človekovih pravic in odgovornosti, kot ste jih takrat, ko ste z očitno, zavestno, naklepno kršitvijo človekovih pravic odvzeli mandat svojemu poslanskemu kolegu.

Vsekakor v SDS bomo glasovali za razrešitev mag. Gorana Klemenčiča.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Pred nadaljevanjem moram pojasniti postopkovni del, ki je bil na začetku povedan.

Najprej ugotavljam, da je bil poslovnik danes v celoti spoštovan.

Minister vam ni dolžan odgovarjati, niti ni naloga predsedujočega, da k temu poziva, saj je minister avtonomen tako glede vsebine kot taktike obrambe ob interpelaciji, zato samo spoštovanje poslovnika – ne more biti nikakor žalitev.

Prav tako je objektivno dejstvo vsaj to, da je predsednik Vlade danes na socialnem vrhu Evropske unije v Göteborgu ter da je zgolj časovna asociacija ali povezava dveh dogodkov, da ta ne predstavlja zadosten dokaz za vzročno-posledično zvezo. To so objektivna dejstva. To dvoje lahko povem, in to je to.

Zdaj pa sprašujem, ali želi, ker ste vsi razpravljavci, ki ste to želeli, dobili besedo. Ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ne.

Torej, ne želi več nihče razpravljati. V takšnem primeru zaključujem razpravo. Ker prihajajo z vseh strani, ni to zdaj pristrano.

Prehajamo tudi na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Ja, ja. / smeh v dvorani/ Vidim, da preverjate. Če še kdo ni preveril, naj pove.

Predlagatelji interpelacije predlagajo Državnemu zboru, da po opravljeni razpravi sprejme naslednji sklep: »Državni zbor na podlagi vložene interpelacije izreka nezaupnico ministru za pravosodje, mag. Goranu Klemenčiču.« V skladu z drugim odstavkom 118. člena Ustave Republike Slovenije bo nezaupnica ministru izrečena, če bo zanjo glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več. Če bo nezaupnica izglasovana, se šteje, da je minister razrešen.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 18, proti pa 47.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Glede na izid glasovanja ugotavljam, da ministru za pravosodje nezaupnica ni bila izglasovana.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 35. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali 21. novembra 2017 ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 17. NOVEMBRA 2017 OB 20.07 IN SE JE NADALJEVALA 21. NOVEMBRA 2017 OB 9. URI.)

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 35. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: Ljudmila Novak od 19. ure dalje, Andreja Potočnik do 12. ure, Aleksander Kavčič, Vinko Gorenak, Danilo Anton Ranc do 10.30, Jožef Horvat od 15. ure dalje, Matej Tonin od 15. ure dalje ter Bojan Dobovšek do 11. ure in od 16.30 dalje.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **38. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O SOGLASJU K PROGRAMU DELA IN FINANČNEMU NAČRTU AGENCIJE ZA ENERGIJO ZA LETO 2018.**

Program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2018 je na podlagi petega odstavka 399. člena Energetskega zakona v soglasje Državnemu zboru predložila Agencija za energijo. Za dopolnilno obrazložitev programa dajem besedo predstavnici predlagatelja direktorici Agencije za energijo mag. Duški Godina.

Izvolite, mag. Duška Godina, imate besedo.

MAG. DUŠKA GODINA: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Hvala za besedo.

V obdobju vzpostavljanja skupnega evropskega trga z električno energijo in zemeljskim plinom so se zgodile številne spremembe tudi na drugih področjih, ki pomembno vplivajo na trg z energijo. Med najpomembnejše gotovo sodi spoznanje, da se zaradi človeških aktivnosti nezadržno spreminja naše okolje. Izpusti toplogrednih plinov v ozračje, ki so v veliki meri posledica rabe energije v prometu in proizvodnje električne energije iz fosilnih goriv, povzročajo podnebne spremembe, ki jih je treba ustaviti, če želimo naše okolje ohraniti tudi za naše zanamce. Posledica tega spoznanja so podnebno-energetski dogovori na najvišji politični ravni in cilji, ki si jih je zastavila Evropska unija do 2020, in še bolj optimistične do leta 2030. Vse to se odraža v povečani rabi obnovljivih virov, ki postopoma nadomeščajo klasična fosilna goriva, večji energetski učinkovitosti ter čedalje zahtevnejših končnih

odjemalcih, ki postajajo tudi proizvajalci, nekateri celo samooskrbni. Ta razvoj in cilji predstavljajo pomembna izhodišča in izzive tudi za Agencijo za energijo, kar se odraža tudi v programu dela za leto 2018.

Agencija za energijo, ki je nacionalni regulativni organ, na trgu z električno energijo in zemeljskim plinom s svojimi pristojnostmi vpliva na razvoj varnih, zanesljivih in učinkovitih sistemov za prenos in distribucijo električne energije in zemeljskega plina, pri tem pa mora upoštevati cilje energetske politike in izhajajoč iz sedanjih ter pričakovanih razmer iskati koristi za vse udeležence trga z energijo, pri čemer je v ospredju odjemalec. Odjemalec je tisti, ki energijo in omrežje za prenos energije potrebuje, hkrati pa značilnosti odjemalcev vplivajo na omrežje, ki ga razvijajo operaterji. Agencija za energijo je tudi program dela in finančni načrt za 2018 pripravila z veliko mero odgovornosti do vseh deležnikov na področju energetike, s spoštovanjem zakonskih podlag in nalog, ki izhajajo iz drugih zavezujočih dokumentov, in ciljem, da svoje naloge opravljamo kakovostno in stroškovno učinkovito. Pristojnosti in s tem povezane naloge Agencije za energijo so zelo obsežne, zato bom predstavila tiste, ki najpomembneje zaznamujejo leto 2018.

Konec leta 2018 se izteče triletno regulativno obdobje za operaterja prenosnih in distribucijskih sistemov tako električne energije kot zemeljskega plina. Agencija bo zato v letu 2018 kot najbolj prioriteten nalogo izvajala vse potrebne aktivnosti za določitev upravičenih stroškov operaterjev, vzpostavitev sistema spodbud za doseganje večje stroškovne učinkovitosti in uvajanja novih tehnologij ter skladno s tem oblikovala tarife za uporabo v omrežjih, ki jih plačujejo končni uporabniki električne energije in zemeljskega plina in ki bodo veljale za obdobje 2019–2021. Pri izvajanju svojih nalog bomo dosledno upoštevali temeljno načelo enake obravnave vseh udeležencev na trgu ter zagotavljali takšen razvoj omrežij, ki bo sledil ciljem nacionalne energetske politike ter hkrati za odjemalce zagotavljal zanesljivo in cenovno dostopno oskrbo z električno energijo in zemeljskim plinom. Poleg navedene za agencijo najobsežnejše in temeljne naloge bomo z visoko stopnjo odgovornosti in učinkovitosti izvajali tudi vse ostale z zakonom predpisane naloge s področja nadzora in monitoringa energetskega trga, nadzora nad tržnimi manipulacijami, varstva pravic odjemalcev in spremljanja poslovanja in določanja izhodiščnih cen podjetij, ki zagotavljajo oskrbo s toploto. Tudi v letu 2018 bomo izvedli javni razpis za spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov ter izvajali učinkovit nadzor nad imetniki deklaracij in prejemniki državnih pomoči. Skladno z razpoložljivimi človeškimi viri bomo dejavni tudi na področju mednarodnih aktivnosti, v okviru katerih zastopamo interese Slovenije in

cilje nacionalne energetske politike. Agencija kot neodvisni energetski regulator ni uporabnica proračunskih sredstev, temveč se financira iz letnih nadomestil sistemskega operaterja električne energije in operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina. Vsi prihodki, načrtovani za leto 2018, se nanašajo na izvajanje javne službe agencije, pri čemer ne načrtujemo dodatnih zaposlitev, načrtovana vrednost obeh nadomestil pa ostaja enaka, kot je bila določena v rebalansu dela in finančnega načrta za leto 2017.

Glede na vse navedeno predlagam, da Državni zbor potrdi Program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2018. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Program dela in finančni načrt je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo, ki Državnemu zboru predlaga, da sprejme Predlog sklepa o soglasju k Programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2018.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Kolegice, kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 34. seji dne 2. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2018, ki ga je 27. 9. 2017 Državnemu zboru na podlagi petega odstavka 399. člena Energetskega zakona posredovala Agencija za energijo. Uvodno obrazložitev k predlaganemu dokumentu in glavne poudarke delovanja oziroma nalog agencije je podala direktorica agencije gospa Duška Godina. Izpostavila je, da bo za agencijo v letu 2018 glavnina dela osredotočena na določitev regulativnega okvira in tarifne postavke omrežnin za novo regulativno obdobje 2019–2021. Pri tem go agencija izvedla intenziven pregled več kot 20 podjetij, ki se ukvarjajo s prenosom oziroma distribucijo električne energije in zemeljskega plina, ter na osnovi preteklega poslovanja in načrtovanih stroškov ter investicij določila novo regulativno obdobje. Izmed prioritet je izpostavila tudi izvajanje podpore sheme na področju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov, leta 2018 sta tako predvidena dva razpisa za vstop naprav, ki proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov, izvajal pa se bo tudi intenziven nadzor nad obstoječimi prejemniki podpor iz tega naslova. Na področju nadzora preprečevanja tržnih manipulacij in zlorab trga bo agencija zaradi zagotavljanja zaupanja v delovanje trga opravljala preiskave na področju Remita nad vsemi tržnimi transakcijami na energetskem trgu, na področju oskrbe s toploto pa bo nadzirala delovanje podjetij in po potrebi ponovno preučila ter podala soglasja k

izhodiščnim cenam. V zvezi s kadrovskim načrtom je pojasnila, da agencija v letu 2018 ne predvideva dodatnih novih zaposlitev, kar je skladno z junija letos potrjeno dopolnitvijo kadrovskega načrta za leto 2017.

Predstavniki Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je pojasnil, da komisija podpira program dela in finančni načrt agencije za leto 2018 in nima pripomb na predlagani finančni načrt. V kratki razpravi je bilo izraženo mnenje, da je predlagani dokument strukturiran pregledno in projektno naravnano, izpostavljeno je bilo še priporočilo, naj agencija poleg obstoječih temeljnih strateških ciljev posveti dodatno pozornost projektom na področju obnovljivih virov energije in pri pripravi vsakoletnih poročil o stanju energetike v Sloveniji na podlagi ocene stanja pozornost posveti tudi predlogom zakonodajnih sprememb za optimiziranje stanja in razmer na področju energetike.

Odbor je nato po razpravi glasoval in sprejel naslednji sklep: Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor predlaga Državnemu zboru, da sprejme sklep o soglasju k Programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2018 z dne 26. 9. 2017.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Kot prva ima besedo Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratični stranki smo še vedno mnenja, da bi program dela in finančni načrt agencije morala potrjevati Vlada, ne pa poslanci, saj gre pri večini za zelo slabo poznavanje vseh nalog, ki jih ima agencija, ki ji jih nalaga obširen Energetski zakon. Agencija je nacionalni energetski regulativni organ na področju ekonomske regulacije, na področju delovanja omrežij, pri nadzoru in monitoringu trga, na področju regulacije cen toplote in daljinskega ogrevanja, pri spodbujanju proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov, skratka, gre za izjemno široko področje.

Operativni program dela za leto 2018 tokrat prikazuje podrobnejše opise začrtanih nalog, ki so prikazane na preglednejši način, iz katerega so razvidni prioritete, zakonske podlage, stanje, cilji in učinki, kadrovski viri in tveganja pri izvajanju posameznih nalog. Letošnji rebalans, ki smo ga potrdili v mesecu juniju, dopolnjuje kadrovski načrt, kjer se načrtuje 63 zaposlenih, in se tudi v letu 2018 ne spreminja. Prav tako se finančni načrt kot vir naslanja na letošnji rebalans z letnim nadomestilom sistemskega operaterja, to je družba Eles, in operaterja prenosnega sistema družbe Plinovodi in se v letu 2018 ne povečuje na ravni mesečne osnove prihodkov.

V Slovenski demokratični stranki bomo Program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2018 podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Energetska učinkovitost, samooskrba na trgu energije in predvsem njena racionalna raba so, kot je bilo že izpostavljeno, ključni izzivi naše prihodnosti, predvsem z vidika, da brez energije, še posebej električne, v prihodnosti ne bodo funkcionirali pomembni razvojni koncepti, za katere se je naša družba odločila, pa najsi gre za pametna mesta, elektrificirana avtomobilska omrežja ali katerokoli drugo razvojno pomembno zgodbo. Zato je ključno, da tudi Agencija za energijo, kljub – to moramo kritično izpostaviti – še vedno odsotnosti krovne nacionalne energetske politike v obliki energetskega koncepta Slovenije svoje delo opravlja dobro in predvsem neodvisno od vsakodnevne politike, zavezano pa k strateškim usmeritvam, ki ne izhajajo le iz vprašanja, kako varovati lastno energetske industrije, ampak kako slediti tudi globalnim trendom predvsem varovanja okolja in dolgoročnega zagotavljanja trajnostne oskrbe z energijo. Zato so ključna vprašanja, ki v letu, ki je pred nami, pa tudi v naslednjih letih, čakajo agencijo, denimo vprašanje, kakšna bo cena, ki jo bomo uporabniki plačevali za prenosna omrežja, in s tem povezano, kakšen razvoj teh omrežij bo mogoče zagotavljati. Osnovna logika se zdi preprosta – čim nižja cena za omrežnino, tem bolj zadovoljni uporabniki. Vendar se ob tem moramo vprašati, kaj to pomeni za vzpostavljanje sistema polnitev električnih avtomobilov na našem cestnem omrežju, kaj to pomeni za interes države po vzpostavljanju toplotnih črpalk in pametno rabo toplotne energije in za še številna druga vprašanja, ki so povezana prav s tem, kako učinkovito in kako razvojno kvalitetno bo postavljeno tudi naše prenosno omrežje.

Naslednja pomembna stvar, s katero se agencija ukvarja in kjer je še posebej pomembno, da deluje kot neodvisno in predvsem kvalitetno strokovno telo, je nadzor nad manipulacijami na trgu. Čeprav smo relativno majhen trg, smo bili tudi v preteklem obdobju priča številnim dvomljivim bodisi dvigom bodisi popustom tako pri ceni toplote kakor pri zagotavljanju proizvodnje električne ali toplotne energije. Zato je ključno, da agencija še naprej zasleduje predvsem transparentnost in pravičnost in da svojih odločitev, modelov izračunov in modelov dajanja soglasij na dvig ali popust cene toplote, denimo, ne daje v dokumentih zaprte narave, ampak da to razkrije, da bo slednje pravično za vse državljanke in

državljanke in da bo predvsem glede na strošek proizvodnje energije pravično za vse teritorije znotraj Republike Slovenije, da se uresniči tudi ustavno načelo enakopravnosti regij in lokalne samouprave.

Zato mi dovolite, da na koncu ob tem, da je bilo v uvodni predstavitvi povedano, da agencija sledi nacionalnim energetskim politikam, izrazim željo, da bomo do teh prenovljenih politik prišli še v tem mandatu, saj v nasprotnem kljub potrjenemu letnemu načrtu dela, ki mu seveda ne bomo nasprotovali, ostajamo brez temeljnega ogrodja za delo te agencije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Vojka Šergan bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani direktorica agencije, kolegice in kolegi!

Zadnje spremembe Energetskega zakona so agenciji opredelile neodvisni status regulatorne agencije za energijo, ki ni več določena kot javna agencija in kjer ustanoviteljske pravice izvršuje Državni zbor Republike Slovenije. Agencija za energijo kot regulativni organ spremlja, usmerja in nadzira izvajalce energetske dejavnosti na področju elektrike in zemeljskega plina ter opravlja z zakonom določene naloge, reguliranje izvajalcev energetske dejavnosti na področju toplote in drugih energetske plinov. V skladu s četrtem odstavkom 399. člena Energetskega zakona mora svet Agencije za energijo do 30. 9. tekočega leta sprejeti program dela in finančni načrt agencije za prihodnje leto, k temu programu dela in finančnemu načrtu agencije pa mora dati soglasje Državni zbor.

Direktorica Agencije za energijo gospa Duška Godina je na obravnavi programa dela in finančnega načrta na seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor pojasnila, da je njihovo temeljno vodilo pri pripravi programa dela zagotavljati učinkovit nadzor nad delovanjem trga z električno energijo in zemeljskim plinom, zagotavljati stroškovno učinkovit razvoj varnih in zanesljivih omrežij za prenos in distribucijo električne energije in zemeljskega plina, regulirati oskrbo s toploto ter dosegati cilje države na področju energetske politike. Poudarila je, da se leta 2018 izteka zadnje leto tekočega regulativnega obdobja, zato bo glavna dela agencije osredotočena na določitev regulativnega okvira in tarifne postavke omrežnin za novo regulativno obdobje 2019–2021. Pri tem bo agencija izvedla intenziven pregled podjetij, ki se ukvarjajo s prenosom oziroma distribucijo električne energije in zemeljskega plina ter na osnovi preteklega poslovanja in načrtovanih stroškov ter investicij določila novo regulativno obdobje. Še naprej se bo izvajala podporna shema. Predvidena sta

dva razpisa za vstop naprav, ki proizvajajo energije iz obnovljivih virov.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra menimo, da je Program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2017 zastavljen ambiciozno in da agencija skrbno načrtuje finančna sredstva za izvajanje svojih nalog, zato bomo Predlog sklepa o soglasju k Programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2018 podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

O Predlogu sklepa o soglasju k Programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2018 bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 39. točki dnevnega reda oziroma najkasneje do 16.55.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA DOPOLNITEV USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE Z OSNUTKOM USTAVNEGA ZAKONA.

Predlog akta je v obravnavo zboru predložila skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Matjažem Hanom.

Za dopolnilno obrazložitev predloga akta dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Matjažu Hanu.

MATJAŽ HAN (PS SD): Spoštovani podpredsednik, kolegica in kolegi!

Slovenska javna šola je dobra šola. Upam, da se s tem vsi strinjamo. Imamo dobro mrežo javnih šol, čeprav tudi ni čisto idealna, pa vendarle. Povedano v jeziku, ki ga neoliberalci razumejo, je naša šola konkurenčna šola v širšem mednarodnem pogledu. Kakovostni vidik prepoznajo številni mednarodni kazalci in organizacije in slovenskega šolarja postavljajo nad povprečje. Mi imamo v naši družbi bolečo izkušnjo v nekem drugem segmentu, to je zdravstvo, ker imamo konkurenčno zdravstvo, ker imamo dobro zdravstvo, pa vendarle je včasih za ljudi, ki nimajo denarja, nedostopno in predvsem predrago. Hitro se pridružujemo tretji obletnici, ko smo Socialni demokrati pripravili besedilo dopolnitve spremembe 57. člena Ustave in ga takrat s somišljeniki iz Desusa, Levice in stranke Alenke Bratušek poslali v zakonodajni postopek. Poglavitni cilj našega predloga je vsakomur v Republiki Sloveniji ne glede na njegov izhodiščni položaj ali položaj njegove družine zagotoviti dostop do kakovostnega, avtonomnega, in če želite tudi svetovnonazorskega, nevtralnega osnovnošolskega izobraževanja.

Ob tem predlogu pa se tudi odpravlja nejasnost, ki se je odrazila v različnosti mnenj Ustavnega sodišča, ali in v kolikšnem obsegu naj se zasebno izobraževanje financira iz javnih

sredstev. Večkrat smo poudarili predvsem tisto drugo stališče Ustavnega sodišča, takrat za moje pojme tudi diametralno nasprotna stališča Ustavnega sodišča, ki ni bilo vsebinsko argumentirano, in pri tako radikalnem zasuku se mi zdi, da bi bilo to nujno potrebno. Ni pa nepomembno tudi, spoštovane in spoštovani, da je Ustavno sodišče tudi tokrat prepustilo zakonodajalcu, da področje uredi sam, pa tudi če gremo zato v spremembo ustave. Poslanke in poslanci Državnega zbora imamo torej ne le pravico, ampak tudi dolžnost, da ohranimo kvalitetno javno šolstvo.

S tega mesta kot prvopodpisani izražam zadovoljstvo, da se je v teh skoraj treh letih spoznanje o pomenu javnega šolstva okrepilo. Okrepilo do te mere, da obstaja upanje za širšo podporo dopolnitvi, ki bi primarno javnofinančno skrb države za javno šolo opredelila kot posebej pomembno normo, zapisano v najvišjem aktu v Republiki Sloveniji, to pa je v ustavi. V tem obdobju so bili v javnosti podani številni pogledi in opozorila glede besedila ustavne dopolnitve. Predlagatelji nismo nikoli vztrajali pri izključitvi drugačnih mnenj. Tudi nismo nikoli vztrajali, da prvotnega zapisa, ki smo ga zapisali v prvotnem besedilu, ne bi spreminjali. Skupaj z drugimi smo se v razpravah iskreno zavzeli za oblikovanje takega besedila, ki bo predvsem sprejemljivo za širšo skupnost in bo za nas zelo skladno s socialnodemokratskimi temelji Ustave Republike Slovenije. To pripravljenost, gospe in gospodje, izražamo tudi sedaj, saj menimo, da je vprašanje javnega šolstva tako zelo pomembno, da morebitno prestižno bojevanje s te ali one strani ni umestno. Stranke, ki nasprotujejo našemu predlogu, nam očitajo ideološki motiv, sam pa poudarjam, da nas vseh skupaj ne vodi ideološki motiv, ampak predvsem nas vodi nek idejni motiv, in ta idejni motiv, dragi moji, je socialna država. Socialna država, ki je nastala iz potreb ljudi in da se za te ljudi poskrbi na najboljši možen način.

Odločitev za javno šolo je odločitev za prihodnost države. Upam, da se s tem vsi skupaj strinjamo. To odločitev lahko in mora sprejeti Državni zbor kot avtonomna institucija, ki mora biti in je imuna na različne interese, ki so jih predstavniki družbeno vplivnejših skupin minule dni izražali na najrazličnejših ravneh. V zaključku bi rad povedal samo, da imamo v Sloveniji javno šolo dobro in da naj takšna tudi ostane. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Predlog akta je obravnavala Ustavna komisija kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila komisije dajem besedo predsedniku dr. Milanu Brglezu.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, gospe, gospodje!

Poskušal bom na kratko povzeti poročilo Ustavne komisije. Najprej formalni del. Ustavna komisija je obravnavala poslanski predlog za začetek postopka za dopolnitev 57. člena Ustave Republike Slovenije na svoji drugi seji. Skladno z ustavnorevidzijskim postopkom in dosedanjo parlamentarno prakso je najprej predlagatelj Matjaž Han predstavil ustavnorevidzijski predlog, na seji 7. 5. 2015 so člani Ustavne komisije opravili še prvi krog predstavitev stališč do predlaganega ustavnorevidzijskega postopka. Z razpravo so nadaljevali na prvem nadaljevanju 2. seje 23. 6. 2015. Skladno s prakso so člani Ustavne komisije na drugem nadaljevanju ustanovili Strokovno skupino za področje financiranja osnovnega šolstva, v katero so na podlagi predlogov poslanskih skupin imenovali Dina Bauka, dr. Franca Grada, dr. Zdenka Kodeljo, dr. Rajka Pirnata, mag. Majdo Potrata, dr. Magdaleno Šverc in dr. Ivana Štuhca.

Strokovna skupina je 14. 1. 2016 pripravila mnenje, v katerem je prikazala stališče svojih članov. Iz mnenja, ki je v celoti povzeto v poročilu Ustavne komisije, izhaja strokovna razdvojenost članov do predlagane vsebine dopolnitve 57. člena Ustave. Na koncu mnenja so člani strokovne skupine s podporo večine članov predlagali Ustavni komisiji, da ne sprejme sklepa, s katerim se začne postopek za predmetno spremembo ustave. Hkrati so s podporo druge večine glasov predlagali, da naj Ustavna komisija preuči možnost, da se ustava spremeni in dopolni tako, da se določi pravilo, po katerem se mora zasebna šola financirati iz javnih sredstev samo takrat, kadar ni mogoče osnovnošolskega izobraževanja zagotoviti preko javne šole. V skladu s tem bi se drugi odstavek 57. člena Ustave spremenil in dopolnil tako, da bi se glasil: »Osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev v obsegu, da je vsakomur zagotovljena osnovnošolska izobrazba.« Ustavna komisija je nadaljevala z razpravo članov, ali naj se začne ustavnorevidzijski postopek ali ne. V njej je sodeloval predlagatelj in člani strokovne skupine 10. 3. 2016 in 5. 10. 2017, ko se v razpravo vključi tudi zainteresirana javnost in znotraj nje dr. Peter Gregorič. To je zdaj ta del, ki je pomemben. Ker je strokovna komisija že ponudila nadaljevanje razprave za razpravo o osnutku ustavnega zakona, ki ga je predložil predlagatelj ustavnorevidzijskega predloga, predlog možnega stališča, ki poskuša poiskati rešitev iz nekakšnega pat položaja, je bila želja predlagatelja in tudi mene kot predsednika Ustavne komisije, da se Ustavna komisija pri obravnavi premakne z mrtve točke. Tako sem v neformalnih pogovorih pred zadnjim nadaljevanjem druge seje poslal strokovni skupini in članom Ustavne komisije predlog možnega stališča, ki spreminja 57. člen Ustave. V iskanju res optimalne rešitve smo slednjega nadgradili in novo besedilo predložili na klopi tik pred začetkom omenjenega nadaljevanja seje.

Po kratki razpravi je Ustavna komisija prešla na odločanje in s potrebno dvotretjinsko večino navzočih članov sprejela za potrebe današnjega odločanja predlog sklepa, da se začne ustavnorevidzijski postopek.

Zato Ustavna komisija predlaga, da Državni zbor po končani razpravi sprejme naslednji sklep: Državni zbor Republike Slovenije sprejme predlog skupine poslank in poslancev z dne 18. 2. 2015 za začetek postopka za dopolnitev Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona.

Skladno s poslovníkom je Ustavna komisija nato prešla na obravnavo predloženega osnutka ustavnega zakona in s potrebno dvotretjinsko večino navzočih članov sprejela predlog stališča o osnutku ustavnega zakona, zato Ustavna komisija predlaga Državnemu zboru, da glede na zadnjo spremembo Poslovnika Državnega zbora z dvotretjinsko večino navzočih poslank in poslancev Državnega zbora in ne, kot je bilo pomotoma v poročilu navedeno, z večino glasov vseh poslancev sprejme naslednje stališče o osnutku ustavnega zakona. Prvič. V prvem razdelku osnutka ustavnega zakona naj se predlagana dopolnitev drugega odstavka 57. člena Ustave uredi na način, da se spremeni celotni 57. člen, in sicer v smeri, da je izobraževanje svobodno, da je osnovnošolsko izobraževanje obvezno, da država ustvarja možnosti, da si državljani lahko pridobijo ustrezno izobrazbo, da se financiranje javnih šol zagotavlja iz javnih sredstev ter da se lahko pod pogoji in na način, kot to določa zakon, obvezno osnovnošolsko izobraževanje v zasebnih šolah sofinancira iz javnih sredstev. Drugič. V izvedbenem delu osnutka ustavnega zakona – torej drugi razdelek – naj se določi trimesečni časovni okvir za uskladitev zakonov, ki urejajo področje financiranja vzgoje in izobraževanja.

Zmanjkalo mi je časa, da bi predstavil argumente za in proti, ampak mislim, da jih boste tako ali drugače vsi povzeli, tako da žal tukaj tega ne morem narediti. Bi se pa vseeno rad na tem mestu kot predsednik Ustavne komisije zahvalil vsem, ki ste sodelovali v tej prvi fazi ustavnorevidzijskega postopka. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoencev Slovenije, zanjo gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Dovolite, da vas seznanim s stališčem Poslanske skupine Desus glede Predloga za začetek postopka za dopolnitev Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona. Poslanska skupina Desus je sopodpisnica Predloga za začetek postopka za

dopolnitev Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona. S postopkom smo v Državnem zboru začeli 16. januarja 2015, do danes se ni zgodilo skoraj ničesar. Ustavna komisija je bila sicer nekajkrat sklicana, vendar se v pretežni meri na njej ni dogajalo nič v smislu zaključkov. Večkrat, kot se je sestajala, je bila namreč preložena. Po skoraj treh letih odložitve predloga dokončno poslanke in poslanci odločamo o tem, kaj se bo zgodilo s 57. členom Ustave, ki nosi naslov Izobrazba in šolanje. Ali bomo danes zbrali potrebno število glasov, da se bomo o novem besedilu sploh lahko pogovarjali? V naši poslanski skupini si močno želimo in verjamemo, da se bo to zgodilo, če že ne zaradi česa drugega pa ob postopku sprejemanja tudi novele zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja, ki s predlaganimi dopolnili posameznih poslanskih skupin na zelo različne načine poskuša urediti financiranje zasebnega izobraževanja v osnovnih šolah.

V Poslanski skupini Desus smo enotnega mnenja, da je ustavo v tem delu treba dopolniti. Nekateri nasprotniki tega postopka menijo, da predlagatelji skušamo zaobiti zadnjo ustavno odločbo in spremeniti ustavo. Poslanke in poslanci seveda na to ne gledamo tako. Mi želimo, da je ustava popolnoma jasna, nedvoumna. Dosedanji zapis 57. člena namreč omogoča različno interpretacijo vsebine. Slednje se je pokazalo v dveh nasprotujočih si odločitvah Ustavnega sodišča glede enake materije, to pa za nas v Desusu predstavlja velik problem, saj je po naši oceni načeto vprašanje pravne varnosti in s tem načelo zaupanja v pravo. Ne glede na to, da so se v vmesnem obdobju med eno in drugo odločbo Ustavnega sodišča spremenile družbene okoliščine, minilo je trinajst let, si v poslanski skupini tudi ne moremo predstavljati zaupanja v varuha ustave na način, da le-ta ne bi upošteval svojih lastnih poprejšnjih stališč, vključno z vsemi ostalimi stališči, vključno z vsemi ostalimi stališči, doktrinami, standardi in tako naprej, vse skupaj pa mora biti neločljiv in sestavni del ustavnega odločanja.

Torej ni dvoma, poslanke in poslanci Desusa soglašamo, da je treba ustavo dopolniti, in to kljub temu da je mnenje nekaterih članov v strokovni komisiji, ki ji je Ustavna komisija poverila delo strokovne presoje, negativno ali blizu negativnega. Pravzaprav to strokovno mnenje niti ni eksplicitno negativno, saj so člani ponudili tudi opcijo dopolnjevanja s svojim predlogom. Pri tem se je izkazalo, da ne more zbrati zadostne večine politične podpore, po naši oceni zato, ker je premalo ambiciozen. Pred nami je torej tudi vsebina stališča k osnutku dana kot podlaga za oblikovanje končnega besedila dopolnitve ustave. Ta izhodišča so sprejemljiva. Po našem razumevanju in prepričanju, do katerega smo prišli na podlagi vsebin iz obeh ustavnih odločb, se pravi tiste iz leta 2001 in tiste iz leta 2014, je treba potegniti

jasno ločnico med tem, kaj je javno in kaj je zasebno pri izobraževanju. Kot drugo je za nas pomembno, da je volja piscev ustave in takratnega zakonodajalca v letu 1991, da je postavil osnovnošolsko izobrazbo kot obvezno za vse državljanke in državljane Republike Slovenije, popolnoma jasna. Izhajajoč iz tega obojega je pomembno, da je vsakomur tovrstna stopnja izobrazbe zagotovljena. V naši poslanski skupini ne nasprotujemo temu, da bi se posamezniku omejeval izbor izobraževalne institucije zgolj na javni zavod, če obstajajo tudi zasebne šole, si pa zastavljamo vprašanje o tem, kakšen je obseg, vsebina in kvaliteta te stopnje izobrazbe, za katero je predpisana ne samo zakonska, ampak tudi ustavna obveza. Po naši oceni bi morala biti enaka.

Ko torej potegnemo črto pod takim razmišljanjem, bi lahko zaključili z naslednjim: ko govorimo o vprašanju financiranja šol, bi bilo v kontekstu zadnje ustavne odločbe, iz katere izhaja, da morajo biti iz javnih sredstev financirane tudi zasebne osnovne šole, za našo poslansko skupino sprejemljivo financiranje slednjih zgolj tako, da se iz teh sredstev financira največ obvezni minimum osnovne izobrazbe, ki je enotno določen po vsebini. Naj omenim, da smo, izhajajoč iz tega, v naši poslanski skupini izpeljali tudi dopolnilo k prej omenjenemu predlogu novele zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja, ki je še v parlamentarni proceduri.

Vsebinska stališča o osnutku ustavnega zakona, ki je danes pred nami in ki bo, tako upamo, podlaga za končno dikcijo 57. člena Ustave, po našem prepričanju sledi tezam, ki jih zagovarjamo v Desusu, zaradi tega soglašamo s pripravljenim besedilom in ga bomo podprli soglasno. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo.

Glede na to, kar je povedal predlagatelj in kar je bilo rečeno tudi v stališču Poslanske skupine Desus, da ne bo prihajalo do manipulacij oziroma, če želite, celo do laži, predlagam, da strokovne službe Državnega zbora vsem poslancem podajo na klop dve odločbi Ustavnega sodišča, tisto iz leta 2001, ki govori o spremembah tretjega in četrtega odstavka 72. člena, torej o možnosti financiranja zasebnih šol, in odločbo Ustavnega sodišča iz leta 2014, ki želi spreminjati prvi stavek drugega odstavka 86. člena, ki govori o financiranju zasebnih osnovnih šol. Zakaj je to ključno, spoštovani predsednik? Po 57. členu Ustave so osnovne šole obvezne. Tisti, ki so se sklicevali na odločbo iz leta 2014, so imeli željo, temu je pritrdilo tudi Ustavno sodišče – ker so osnovne šole obvezne, jih država mora financirati. Odločba iz leta 2014, o kateri nekateri govorite, kako je popolnoma drugačna, pa je jasna,

predlagatelji tiste ustavne zadeve so želeli, da se vse zasebne šole financirajo s strani države, in Ustavno sodišče je takrat reklo, ne, ker so samo osnovne šole obvezne, ne moremo sprejeti tega pomisleka in spremeniti ustave.

Zato, spoštovani predsednik, v izogib manipulacijam predlagam, da strokovne službe razdelijo obe odločbi Ustavnega sodišča, da ne bo prišlo do manipulacij v primerih, kot smo jih danes slišali, češ kako prihaja do kontradiktornosti na Ustavnem sodišču. Ne, spoštovani poslanci, spoštovani predsednik, gre za dve popolnoma različni zadevi. V izogib manipulacijam predlagam, da ju pred razpravo poslancev in poslank, torej po uvodnih stališčih poslanskih skupin, vsem poslancem tudi razdelite, da ne bo prihajalo do teh zadev. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mislim, da že s tem, ko ste na njiju opozorili, ste naredili tisto, kar ste želeli. Vsak poslanec si lahko ti dve odločbi Ustavnega sodišča, ker sta javno dostopni, kadarkoli pogleda. Mislim, da so vsaj tisti, ki so se s tem ukvarjali, to itak že morali početi, plus tega bo možno v vsebinski razpravi to narediti. Nikoli do sedaj nismo razdeljevali takšnega gradiva, ki je povsem javno dostopno, in mislim, da tudi tokrat ne bomo naredili glede tega nobene izjeme, ker v nasprotnem primeru se bodo takšni postopkovni predlogi lahko kadarkoli pojavljali. Ne bom pa ničesar rekel, ali je to bilo postopkovno ali ni bilo postopkovno, s tem je bila tudi možnost razprave, podaljšanje tistega, kar ... Povedali ste svoje, v redu. Lahko gremo naprej.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala. Spoštovani predsednik, spoštovani kolegice in kolegi!

Skušal sem, skladno s postopkovnim predlogom kolega, ustrezno modificirati svoje stališče in upam, da ne bom napravil napake in da bo bolj zadovoljen z našo predstavitvijo stališča, kot je bil s predhodno. Če se vrnem na resni del razprave, znanje, ne pa surovine, družbene ali ekonomske in druge okoliščine so podstat družbene blaginje in enakost dostopa do znanja je edini pravi temelj razvoja. Razvoja, ki je seveda osnova za državo blaginje, za življenjski standard in za ustvarjanje egalitarne družbe, družbe, kjer je dostojno življenje omogočeno vsem ne glede na to, v družino kakšnega socialnega statusa so se ljudje rodili. Drži pa dejstvo, da smo bili zgodovinsko soočeni z dvema razvojnima modeloma, kadar govorimo o implementaciji dostopa do znanja v družbi in državi. Na eni strani se je zgodovinsko razvijalo znanje kot pravica iz naslova običajno privilegiranega socialnega statusa, na drugi strani pa dostop do kvalitetnega znanja kot izhodišče za razvoj kariernih, življenjskih in tudi

razvojnih priložnosti vsakega posameznika, enakopravno, ne glede na možnosti, ki jih nekomu daje socialni status bodisi njegovih staršev bodisi okolja, iz katerega prihaja, pa naj gre za razpoložljivost dostopa do surovin ali razpoložljivost dostopa do drugih virov, ki omogočajo kvalitetno znanje.

Zato je tudi v današnji razpravi poleg pravnih interpretacij, s katerimi se bomo še ukvarjali, ključno vprašanje, kakšne so vrednote te družbe in predvsem kakšne so naše ustavne vrednote in s tem povezano strateške usmeritve delovanja naše republike. Ena možnost je, da svojo prihodnost razumemo kot republiko egalitarnih, prevedeno na današnji temi z enakopravnim dostopom vseh do kvalitetnega znanja, ali pa bo naša republika elitistična, kjer bosta kakovostno znanje in dostop do s tem povezanih razvojnih priložnosti namenjena le izbranim, tistim, ki za to svojo možnost v resnici niso storili nič, medtem ko bodo tisti drugi, prav nič krivi, ob priložnost, da sami ustvarjajo na svojem lastnem potencialu. Zato je v viziji razvoja Republike Slovenije za socialno demokracijo ključno kvalitetno, vsem dostopno in široko razvejano javno šolstvo, ki mora biti racionalno organizirano, da lahko zagotovimo njegovo in njeno dostopnost na vseh še tako geografsko, socialno ali ekonomsko deprivilegiranih območjih Republike Slovenije. Želimo si, da bi bilo naše izobraževanje po celotni vertikali laično, kvalitetno in vsem dostopno. Menimo, da moramo tudi v imenu enakosti vse, in to prav vse razpoložljive vire, ki jih ima naša država, usmeriti v razvoj javnega, kvalitetnega, visoko profesionalnega in sodobnega osnovnega šolstva, v danem primeru. Ponavljam torej tezo, da je vsak evro iz javne blagajne za zasebno šolstvo korak k razgradnji enakosti in kvalitete dostopa do znanja za vse, to pa pomeni v temelju ogrožanje razvojnih priložnosti in namensko odpoved vsem priložnostim, ki bi jih lahko izkoristili in razvijali vsi naši državljanke in državljani. Če povem anekdotično, kaj ti bo bankomat, če nimaš šole.

Seveda to ne pomeni, da nasprotujemo zasebnemu šolstvu, daleč od tega. Kot vse odgovorne politične sile podpiramo razvoj zasebnega šolstva, ker ocenjujemo, da opravlja pomembno razvojno funkcijo, vendar ga podpiramo pod pogojem, da se financira iz zasebnega vira. Kdo v tem političnem spektru bi namreč ugotovil, da so časi obveznega odkupa mimo. In obvezno financiranje zasebnega izobraževanja iz javnih sredstev ni nič drugega kot obvezni odkup, nekaj, čemur smo se na sistemski ravni tudi z ustavo, ki je trenutno veljavna, odpovedali ob osamosvojitvi. Vendar okoli tega vprašanja žal ali pa na srečo ni posebne enotnosti niti v politiki niti v družbi, glede na različne pravne interpretacije tudi Ustavnega sodišča v povezani vsebini, pa tudi ne znotraj pravne stroke, kar je še posebej velik problem, zato je, kot je povedala tudi predsednica Ustavnega sodišča, dolžnost

zakonodajalca, da ukrepa. Da ukrepa na način, da zagotovi skladnost strateških usmeritev, ki jih daje tudi ta zbor in izvršuje izvoljena vlada z ustavnim redom. Zato Socialni demokrati menimo, da je prava pot za razrešitev dileme, ki je nastala z rzsodbo Ustavnega sodišča, ne v spremembi zakona, ampak v spremembi ustave, ker slednja predstavlja trajnejšo, trdnejšo in zato tudi odgovornejšo spremembo, ki ji bo mogoče slediti z manj političnimi turbulencami in bo za vse deležnike, ki gradijo naš izobraževalni sistem, jasnejša, s tem povezano lažja, njeno uresničevanje pa kvalitetnejše in učinkovitejše. V Sloveniji torej potrebujemo sodobno in kvalitetno šolstvo, ki bo maksimalno odlično za denar in za vire, ki jih lahko namenimo temu ključnemu razvojnemu področju, podstati razvoja naše države za prihodnost.

Ker si Socialni demokrati želimo, da bi vsi imeli enake priložnosti in možnosti, da v svojem življenju ustvarijo največ po svojih spodobnostih, ne pa da je možnost njihovih priložnosti odvisna od položaja njihovih staršev, bomo spremembo ustave seveda podprli in si bomo tudi v nadaljevanju prizadevali za egalitarno republiko. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dragi poslanke in poslanci, dober dan!

Ustavno sodišče je odločilo zelo jasno, za enako delo sledi enako plačilo. V državni Osnovni šoli Toma Brejca in v zasebni osnovni šoli montessori v Ljubljani imamo dva učitelja, ki oba otroke poučujeta matematiko, koliko je ena plus ena. Ustavno sodišče ni reklo nič drugega kot to, da morata biti ta dva učitelja enako plačana. Predlagatelji s SD na čelu temu pravijo ne. Sprašujem se torej, kje je enakost. Jasno je, da SD in njegovi sopredlagatelji na takšen način začenjajo nenavaden in poceni političen kulturni boj. Danes imamo v državi 700 državnih šol in 6 zasebnih šol, vse pa so javne. Upam, da se tu razumemo, 700 državnih in 6 zasebnih, vse pa so javne, kar pomeni, da se danes katerikoli izmed mladih lahko vpiše tudi v zasebno šolo. Pri državnih šolah – tudi v Kamniku smo v zadnjem obdobju eno zgradili – vse stroške gradnje državnih šol nosi država oziroma občina, pri zasebnih šolah stroške gradnje in ostale infrastrukture prevzamejo zasebniki, ki so različni. Bistveno pa je, da danes govorimo o šolah, kjer se povsod poučujejo javno veljavni programi, govorimo torej o državnih šolah in govorimo o zasebnih šolah, kjer se izvaja javno veljavni program, kar pomeni, da se danes pogovarjamo o tistih zasebnih šolah, ki so jih zgradili zasebniki, vendar pa v njih poučujejo program, ki ga je predpisala država. Zato mislimo, da je odločitev Ustavnega sodišča popolnoma jasna – da za enako delo sledi enako plačilo, da učitelji ne morejo biti plačani

različno glede na to, ali poučujejo v šoli, ki jo je zgradila občina ali država, ali v šoli, ki jo je zgradila neka zasebna družba. Ne nazadnje gre tudi za enakost otrok. Zakaj bi razlikovali otroke na tiste, ki morajo doplačevati za šolanje, in tiste, ki jim tega ni treba storiti, čeprav se vsi poučujejo po istem javno veljavnem programu?

Zdaj pa nekaj takih cvetk, ki jasno kažejo, da gre za silovit ideološki boj. Povejte mi, kako lahko 6 zasebnih šol ogrozi kvaliteto 700 državnih šol. Prosim vas, no! Bodite vsaj toliko pošteni in povejte, da je za tistih 6 zasebnih šol, ki so bile zgrajene, stroške gradnje in infrastrukture prevzel zasebnik in da v teh zasebnih šolah poučujejo javno veljavni program. Naslednja stvar, ki se jo zlonamerno prikazuje, češ javne šole morajo biti odprte za vse, ker te grde zasebne šole so pa elitistične šole, ki si jih lahko privoščijo samo najbogatejši. Glejte, pred sabo imam dva različna grafa, eden je graf iz Osnovne šole Alojzija Šuštarja in drugi je graf iz osnovne šole montessori v Ljubljani, govorita pa o odstotkih učencev, ki so deležni brezplačne malice. V Osnovni šoli Alojzija Šuštarja dobiva brezplačno malico 38 % vpisanih otrok, v osnovni šoli montessori v Ljubljani pa brezplačno malico dobiva 54 % vpisanih otrok. Toliko o tem, da so zasebne šole šole za neke bogataše in za elito. Vsekakor ta stvar, ki jo trdijo predlagatelji, ne drži.

Naslednje veliko zavajanje, ki se dogaja, je, da je Ustavno sodišče o isti zadevi dvakrat odločilo različno. Ne drži! Ne drži. Ustavno sodišče je o različnih zadevah različno odločilo. Prvič je Ustavno sodišče odločalo o tem, da bi v celoti plačali učitelje oziroma program v vseh zasebnih šolah, in tukaj je Ustavno sodišče pravilno reklo ne. V drugi fazi pa je odločalo o zasebnih šolah, ki izvajajo javnoveljavni program, in še to samo osnovne šole. Tukaj je pa reklo ja in meni se zdi to logično. Če imamo na tej strani zasebno šolo, ki lahko izvaja kakršenkoli program želi, potem je odločitev Ustavnega sodišča jasna, da državi stroškov tega ni treba pokrivati. Na drugi strani pa imamo zasebne šole, ki so jih zgradili zasebniki, v te zasebne šole pa smo dali javnoveljavni program, to je tisti program, ki ga poučujejo tudi v državnih šolah, gre za enak program, ki se poučuje v državnih šolah, v tem primeru pa je Ustavno sodišče reklo, da za enako delo sledi enako plačilo.

Naslednja zadeva, kjer se tudi dogaja veliko zavajanje, je, češ da bo pa teh šest zasebnih šol, ki izvajajo javnoveljavni program, ogrozilo javno šolstvo, ostalih 700 šol. Prosim vas, no, govorimo o 300 tisoč evrih na leto, pri 9 milijardah proračuna in še nekaj več, kot jih ima država na razpolago, so to za državni proračun smešno nizki zneski, za posameznika pa izjemno pomembni, ker tistim, ki obiskujejo te šole, najbrž ni kar tako vsak mesec dodati zraven 50, 60 evrov. Tukaj bi jaz zlasti od Socialnih demokratov in pa Desusa pričakoval več socialne čutečnosti, da bi šli nasproti

staršem, ki zdaj neupravičeno doplačujejo to šolnino.

Po moji in tudi po oceni Poslanske skupine Nove Slovenije gre za jasen kulturni boj za poceni nabiranje političnih točk, ker 6 zasebnih šol enostavno ne more ogroziti 700 državnih šol, teh 6 zasebnih šol ni nekih elitističnih zaprtih šol, ampak so javne šole, na katere se lahko vpiše kdorkoli želi, seveda pa je ta tematika izjemno priročna in uporabna za širjenje kulturnega boja, ker pri teh zasebnih šolah je boj uperjen zgolj in samo proti dvema, in to je proti tistima dvema, eni v Ljubljani in eni v Mariboru, ki ju je ustanovila cerkev. Zaradi teh dveh šol so seveda kolateralna škoda tudi preostale štiri zasebne šole, ki tudi izvajajo javnoeljavni program, so bile pa ustanovljene ne s strani cerkve, ampak so bile ustanovljene s strani zasebnikov zaradi nekih njihovih filozofskih, drugačnih izhodišč, ampak te štiri so kolateralna škoda. Boj je usmerjen proti tema dvema in jasno je, da se bo pri vseh stvareh, ki se bodo v prihodnjih mesecih dogajale, poskušalo zakuhati dvoboj med, recimo temu, cerkvijo in državo. Ne nazadnje, če pogledamo v preteklost, se vrnemo nekoliko nazaj v preteklost, kolegici Alenki Bratušek je ravno v zaključkih volilne kampanje v zadnji volilni tekmi z neposrednim konfliktom s cerkvijo tudi uspela uvrstitve v parlament. Če stvari torej gledate z neke take perspektive, je jasno, da tovrstni politični boji številnim prinašajo koristi, so pa nepošteni. Nepošteni predvsem do otrok in do staršev, ki niso enakopravno obravnavani.

To, kar danes poskušate storiti, izglasovati, da se bo začel postopek za spremembo ustave, se po oceni poslanske skupine zdi nesprejemljivo in nedopustno, ker želite neenakost, nepravilnost uzakoniti, celo vpisati v ustavo. Na nek način gre za ustavni udar, ki pa mu v Novi Sloveniji najostreje nasprotujemo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Hvala, predsednik. Lep pozdrav vsem!

Ko je pred tremi leti Levica vstopila v parlament, je vanj prišla z enim zelo jasnim ciljem, in to je to, da ob vsaki priložnosti damo glas tistim, ki so tako rekoč brez glasu, da opozarjamo na krivice in na neenakosti, ki jih proizvaja kapitalistični sistem, in na koncu, kar je najpomembnejše, da aktivno spreminjamo družbo na tak način, da bo bolj pravična, da bo prav vsak imel enake možnosti in da prav nihče ne bi živel v pomanjkanju. Levica je v parlamentu zato, da brani pridobljene pravice in da izboljša življenje vseh, od delavcev in kmetov do upokoencev in študentov. Pravzaprav nismo pričakovali, da nas bo praktično že takoj na začetku mandata, takoj na začetku dela doletela nerazumljiva sprememba stališča ali pa mnenja

Ustavnega sodišča in nas postavila v situacijo, ko bo treba ponovno izboriti nekaj, kar je bilo nekoč samoumevno. To je to, da država zagotavlja brezplačno obvezno izobraževanje skozi javne šole in da ima javno šolstvo vselej prednost pred zasebnim. Danes imamo priložnost, da storimo nek odločilen korak, ki bi pomenil korak k obrambi javnega šolstva. Stališče Levice do izobraževanja je seveda zelo jasno, izobraževanje vidimo kot temeljno pravico in intelektualni dosežki človeštva bi morali biti last vseh in hkrati bi moralo biti vsem dano in omogočeno, da skozi kakovostno javno šolstvo pridobijo in na tak način tudi plemenitijo te intelektualne dosežke. Izobrazba mora biti univerzalno dostopna, takšna pa je lahko le – in to je naše trdno stališče – če je javno financiranje.

Zakaj ima oziroma bi morale imeti javno šolstvo tako velik pomen? Zakaj ga moramo razumeti kot dosežek, ki je dosežek izrednega družbenega pomena? Izpostavili bi lahko tri vidike. Prvi je ta, da je dejstvo, da je človek misleča žival, ki jo žene tudi želja po vednosti, in javno šolstvo je prva stopnica, ki omogoča vstop in tudi raziskovanje tega brezmejnega sveta vednosti. Drugi vidik bi lahko imenovali demokratični. Znan rek pravi, da je znanje moč. Znanje torej ne sme biti privilegij peščice, dostopno in na uporabo mora biti vsem, čisto vsakemu. Tretjič, seveda je javno šolstvo tako ali drugače del tudi družbenoekonomskega sistema, in v tem sistemu ima javno šolstvo dve zelo pomembni nalogi. Prva je ta, da prav vsem omogoča, da se izobražujejo, in jim s tem omogoča možnost družbene mobilnosti in s tem tudi istočasno postavlja osnove za večjo družbeno enakost. Druga stvar pa je ta, da dolgoročno javno šolstvo z vidika družbenoekonomskega sistema pomeni pomemben in velik vpliv na razvojno usmeritev neke države.

Ampak najprej poglejte, kakšne so bile ali pa kakšne so dolgoročne posledice privatizacije šolstva tam, kjer je ta doktrina prišla do skrajnosti, tam, kjer ima glavno vlogo trg. Tam izobraževalne storitve niso dostopne vsem, saj je ta dostop omejen s premoženjskimi razlikami. Javno financiranje zasebnih šol kot neka posebna oblika javno-zasebnega partnerstva omogoča sofinanciranje zasebnih interesov z uporabo javnih sredstev. Tistega, ki ima v lasti zasebno šolo, tako ali drugače žene tudi nek dodaten zelo partikularen interes, naj je to profit, določen svetovni nazor ali kaj drugega. Zasebna šola lahko v takšnih primerih brez zadržkov svoje učence izbira, lahko jih diskriminira na podlagi osebnih okoliščin zgolj zaradi tega, da bi se na koncu izognila učencem, ki se soočajo z največjimi težavami v učnem procesu. To je vidik, ko lahko zasebno šolstvo ogrozi javnega, ker danes jih je morda 6, čez pet let jih bo 200 in dolgoročno bodo zaradi višje kakovosti prevladale nad javnim osnovnim šolstvom. V formuli državno financiranje plus

šolnina se skriva zelo nevarna past. Past, ki lahko hitro sesuje javno šolstvo. Polno financirane zasebne šole lahko z majhnim prispevkom, torej šolnino, namreč dosegajo nadstandardno izobraževanje, kar dolgoročno vodi v prevlado zasebnega šolstva nad javnim. Takšno šolstvo pa ni univerzalno dostopno, ampak je selektivno. Selektivno na podlagi premoženja, kar utrjuje in povečuje razredne delitve.

Poglejmo še z druge strani. Zasebne šole v svojem bistvu producirajo neenakost. Zakaj? Ker je njihova struktura takšna, ustvarjajo mehurčke za svoje šolarje. Ustvarjajo prostor, sestavljen samo iz tistih, ki prihajajo iz podobnih ali enakih okolij, tako da učenske in učenci takšnih šol težje razumejo svet izven tega mehurčka. Težje razumejo družbo kot nek skupen prostor, ne vidijo neenakosti, ki obstajajo v družbi, in zaradi tega jih na koncu tudi težje razumejo, ker jih preprosto ne poznajo. In ravno tu tiči neizmeren pomen javnega šolstva, in to je pomen, ki ga ima javno šolstvo za družbo. Kot sem izpostavil že na začetku, gre za pomen družbene mobilnosti in družbene enakosti. Samo šola, v kateri se zrcalijo različne družbene skupine, ki so primorane delovati skupaj, delati skupaj v dialogu, lahko predstavlja prostor emancipacije. Tak prostor, ki bo na koncu omogočil to, da se bodo učenci dojemali kot to, kar pravzaprav so, in to je zgolj ljudje, vsak s svojimi različnimi sposobnostmi, različnimi uspešnostmi, različno inteligenco, veščinami, vendar, in to je ključno, z enakim izhodiščem. Vsem dostopno kakovostno šolstvo je torej ključni vidik pri zagotavljanju večje socialne pravičnosti in družbene enakosti.

Ohranitev in razvoj javno financiranega osnovnošolskega sistema sta tako temelj. Nikakor ne smemo dopustiti, in zato je treba reagirati že sedaj, da neoliberalna ofenziva na izobraževalni sistem prodre tudi na osnovni nivo izobraževanja in da že pri otrocih začnemo producirati in reproducirati družbeno neenakost. Že tako so razlike v uspešnosti pogojene z razredno in slojno pripadnostjo, različni kulturni kapital, da seveda ne govorimo o finančnem kapitalu, v otroštvu privilegira bogate nasproti revnim. Vloga javne šole je ta, da te neenakosti v osnovi izenači. Osnovno pa tudi ostalo šolstvo mora stremeti k temu, da je dostopno vsem, da ne diskriminira določenih družbenih skupin in da služi za emancipacijo človeštva. Takšno šolstvo mora biti javno in zagotavljati ga mora država. Mislim, da je to cilj, za dosego katerega moramo spremeniti ustavo. Sprememba stališča Ustavnega sodišča pomeni grožnjo javnemu šolstvu. 100-odstotno financiranje zasebnih šol se bo slej ko prej zažrlo v financiranje javnih, zaradi tega mora biti zapis v ustavi zelo jasen. Iz njega mora predvsem jasno in nedvoumno izhajati, da se le javno šolstvo financira iz javnih sredstev ter da ima javno šolstvo absolutno prednost.

S tem ciljem smo v Levici tudi prispevali podpise pod predlog za spremembo ustave, zaradi tega menimo, da je sprememba ustave nujna, in zaradi tega bomo podprli sklep, da se ta postopek tudi začne. Kot smo povedali že na zadnji Ustavni komisiji, končno besedilo ustave lahko podpremo zgolj pod pogojem, da bo zapis jasen in nedvoumen, da bo določba zapisana na tak način, ki ne bo dopuščal nobene drugačne interpretacije. Edini zapis, ki je za nas sprejemljiv, je torej takšen, ki daje javnemu šolstvu absolutno prednost, mu zagotavlja javno financiranje in razvoj in zagotavlja vsem dostop do kvalitetne in predvsem brezplačne izobrazbe.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala za besedo, predsednik. Lep pozdrav, kolegice in kolegi!

Končno je danes dan D, zato da bomo o javnem šolstvu ne samo govorili, ampak končno pokazali, komu je res do javnega šolstva. Po treh letih, tri leta je že vložen predlog za spremembo ustave, smo danes končno prišli do trenutka, da se izjasnimo v zvezi s tem, kar je na mizi. Ja, tudi sama sem se podpisala pod to spremembo ustave. Zakaj? Zato ker v naši ustavi piše, da je Slovenija socialna država, v naši ustavi piše tudi, da je osnovnošolsko izobraževanje obvezno. In zato ker mislim, da sta znanje in zdravje nekaj, kar mora biti dostopno vsem pod enakimi pogoji. Z zdravjem smo že bolj na slabi poti, bodo potrebne korenite spremembe, da bo spet dostopno vsem, z znanjem pa, če nam danes ta korak ne uspe, prav tako.

Tudi v naši poslanski skupini nimamo enotnega mnenja v zvezi s spremembo ustave, lahko pa povem, da bova kolegica Mirjam Bon Klanjšček in jaz to spremembo ustave podprli. Če vse stranke, ki govorimo o javnem šolstvu, res tako tudi mislimo, potem je 60 glasov, če se preštejemo, danes zagotovljenih. To je namreč pogoj, da ustavo lahko začnemo spreminjati. Res je, v tem trenutku je v naši državi 700 javnih državnih šol in 6 zasebnih, daleč od tega pa, da je res, da je dostopnost v zasebne šole enaka kot v javne. Že številka pove, v zasebne šole so pač sprejeti otroci, za katere se vodstvo šole tako odloči, v javni šoli pa ima prostor vsak otrok, tudi tisti, za katerega so se starši odločili, da obiskuje zasebno šolo. In to je bistvena razlika med javnimi in zasebnimi. Tudi sama nimam s tem, da zasebne šole obstajajo, nobenega problema, naj obstajajo, naj kvalitetno izobražujejo otroke, nikakor pa ne moremo od države zahtevati, da v enaki višini, enaki količini denarja financira tako zasebne kot javne. Potem je treba izenačiti tudi pogoje za vpis, pa bomo videli, koliko otrok bomo lahko vpisali v 6 zasebnih šol. Roko na srce, tudi če bi to izenačili, se na kratek rok, danes, jutri, čez leto

ne bi prav veliko spremenilo, čez desetletje, čez 20, 30 let pa bi javnega šolstva bilo vedno manj in v javne šole bi hodili samo še otroci, ki si kvalitetnega znanja v zasebnih šolah ne bi mogli privoščiti. Jaz si take Slovenije ne želim.

Popolnoma neprimerna je primerjava, ki si jo je na žalost dovolila tudi varuhinja človekovih pravic, to je primerjava z zdravstvom. Popolnoma neprimerna! V zdravstvu so podeljene koncesije, to pomeni, da koncesionar opravlja javno službo namesto države. Namesto države. V zasebno šolo starši vpišejo otroka, ker se tako odločijo. Ta isti otrok ima mesto v javni šoli, pa so se starši pač odločili drugače zaradi takšnih in drugačnih razlogov. Pravico imajo, nihče jih pri tem ne omejuje, ne morejo pa od nas zahtevati, da jih financiramo enako. Tudi ustavna odločba tega ne pravi. Ustavna odločba preprosto pravi, da je treba v zakonu jasno definirati. Mi smo se pač odločili, da to naredimo v ustavi, jasno povedati, kaj in koliko. Kot sem že rekla, po moji oceni morata biti znanje in zdravje v Sloveniji dostopna vsem pod enakimi pogoji. Če to želimo zagotoviti, je treba v 57. členu Ustave jasno zapisati, da je država dolžna zagotoviti izobrazbo vsakemu otroku pod enakimi pogoji. Lahko pa, tako kot bomo določili v zakonu, financira tudi izobraževanje naših otrok v zasebnih šolah. Nikakor in nikoli pa teh dveh stvari ne smemo izenačiti. Še ena stvar, ki se je moram dotakniti, to je nedopustno vmešavanje cerkve v ta postopek. Ni dopustno. Država in cerkev sta po naši ustavi ločeni in kakorkoli, sprememba ustave je v naših rokah in naša odgovornost.

Kot sem že povedala, v naši poslanski skupini imamo dva glasova za spremembo ustave.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsednik, kolegice, kolegi!

V Poslanski skupini SMC bomo podprli Predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona o spremembah Ustave Republike Slovenije, ker ta sledi osnovnim socialno-liberalnim premisam, kjer država zagotavlja javno šolsko infrastrukturo in javne programe, zasebna iniciativa pa je razumljena kot dobrodošla dopolnitev šolskega prostora v duhu pluralnosti znanja, ki naj se prvenstveno tudi financira iz zasebnih sredstev, če ni to z zakonom, skladno z javnim interesom, urejeno drugače. Ko se pogovarjamo o javnem interesu, moramo poslanci imeti pred očmi, da vsakršna krnitev javne mreže šol, ki je zaradi preteklih zakonskih intenc in praks na podlagi tudi diktije 57. člena Ustave mejo med javnim in zasebnim želela zabrisati, pomeni predvsem izpodbijanje temeljnih zavez, ki so bile dane že v času razsvetljenstva, ko smo se kot narod zavedali

pomena opismenjevanja ljudi pa tudi širšega konteksta, ki ga tovrstno opismenjevanje ima, to je kljub socialnim, verskim in drugim okoliščinam vrednostno poenotiti, integrirati posameznika v družbo, da bomo kot celota kljub razlikam, ki nas bogatijo, lahko živeli skupaj v medsebojnem razumevanju in spoštovanju.

Poslanci SMC smo se odločili za začetek postopka za spremembo ustave, ker družbene spremembe zahtevajo primeren odziv na občutljiv razvoj šolskega prostora, ki je ne samo poligon razvoja znanja in idej, temveč tudi prostor utemeljevanja družbenih kodeksov in tistih moralnih osi, ki na ustavnem nivoju prečijo tako ravnino socialne države kot tudi, ne pozabimo, pravico do svobodne izbire, kako posameznik želi živeti. Naj poudarimo, da intenca spremembe ustave in tudi področnega zakona nikakor ne posegata v mednarodne zaveze, še najmanj pa v Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kar je bilo tudi slišati s strani nasprotnikov. Od takšnega izvajanja se javno distanciramo in ga razumemo kot izključno ideološko politizacijo ustavne materije, ki ne želi biti podkrepljena z objektivnimi argumenti stroke in tudi večinske javnosti, ki današnji akt Državnega zbora podpira. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem prav lep pozdrav!

Danes je žal ena tistih sej, ki se, če bi bila Slovenija demokratična država in bi se dosledno spoštovale vrednote, za katere smo se odločili na plebiscitu, nekoč dosledno spoštovane, nikdar ne bi smela zgoditi. Te seje ne bi bilo. Ustavno sodišče Republike Slovenije, gospe in gospodje, je vodil najbolj plemenit cilj pri presoji, ko je tehtalo ustavne vrednote. Vodil jih je cilj, da bi naredili šolstvo v tistem delu, ki je najbolj kvalitetno, to je zasebno šolstvo, dostopno tudi otrokom iz revnejših družin. To je v popolnem nasprotju s tem, kar ste danes tukaj nakladali in lagali malodane vsi po vrsti. Kakšna sramota! Bežite pred sodbo Ustavnega sodišča, ki je hotelo otrokom iz revnejših družin dopustiti, omogočiti najbolj kvalitetno možno izobrazbo, zato ker hočete to privatizirati za svoje otroke. Elitizem najslabše vrste, to vas vodi v resnici. Ravno v nasprotju s tem, kar lažete tukaj. Kaj je že rekel Havel, če ga parafraziramo? »Laž je nesmrtna duša levičarjev.«

Zdaj pa pojdemo po vrsti. Kaj je reklo Ustavno sodišče? Da ko gre za osnovno šolstvo, ki je po ustavi obvezno, mora biti v celoti financirano za otroke tudi tam, ko gre za zasebno šolstvo. Komu je to v korist? Najrevnejšim. Tistim, ki so bogati, je tako in tako dostopno. In pogledjte, ravno tisti, ki so danes tukaj imeli najbolj polna usta javnega šolstva, recimo Socialni demokrati, svoje otroke njihovi

funkcionarji šolajo na zasebnih šolah. Primer je gospod Lukšič, predsednik SD, svoje otroke je šolal na zasebnih šolah. Zakaj? Zato da jim je omogočil najbolj kvalitetno izobrazbo, zato da jim je dal primerjalno prednost, ki jim bo omogočala kar najboljši start v življenje. Da daje zasebno šolstvo z manj sredstvi – pazite, z manj sredstvi – boljše rezultate, ste priznavali tudi sami, ko ste rekli, ja, veste, potem bo pa zasebno šolstvo več doseglo pa boljše izobrazbo dalo, bodo pa vsi hoteli tja iti. Aja? In zaradi tega hočete omejiti to možnost revežem, revnim ljudem. Bogatim ni problema, bogati bodo plačali vse. Pa ni samo gospod Lukšič, predsednik SD, svojih otrok šolal v zasebnem šolstvu, tudi gospod Kučan je svojo hčer poslal na zasebno institucijo, na univerzo v tujino. Pa da ne govorimo o nekaterih šolskih sindikalistih, ki so tako glasni, ko gre za javno šolstvo, svoje otroke pa, ne boste verjeli, šolajo na zasebnih šolah. Pa še cel kup funkcionarjev SD vam lahko naštejemo, ki svoje otroke šolajo na zasebnih šolah, tudi na Škofijski gimnaziji, recimo, cerkveni. Zakaj? Ker te dajejo najbolj kvalitetno izobrazbo. Za otroke gre, za razvoj gre, gospe in gospodje, zato je ta seja in sama pobuda in vse, kar ste govorili, nepopisna sramota. Ustavno sodišče ni hotelo doseči drugega, kot da bi otrokom tudi iz revnejših družin omogočilo dostop do najbolj kvalitetne izobrazbe. To je tudi v razvojnem interesu države Slovenije, saj je v razvojnem interesu države Slovenije, da maksimalno izkoristi potencial naših otrok.

Govorili ste o denarju. Ah, bežite, no ... Zdaj pa pogledjmo malo realne cifre. Ali veste, koliko v resnici stane vse to silno osnovno šolstvo, o katerem ste govorili? Tista razlika gre za 300 tisoč evrov, kar je za 9-milijardni proračun, milo rečeno, drobiž, ampak celotno financiranje je pa nekaj čez 2 milijona. Gospe in gospodje, 2 milijona! Zaradi tega je treba spreminjati ustavo. To počne tista koalicija, ki je samo v lanskem letu za migrante vrgla skozi okno 126 milijonov denarja davkoplachevalcev. Iz tega denarja, ki ste ga v enem letu vrgli skozi okno za ilegalne migrante, bi lahko več kot 50 let financirali zasebno šolstvo za naše otroke, za najbolj nadarjene otroke iz revnih družin, da jim omogočimo najbolj kvalitetno šolstvo, več kot ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali lahko pri temi ...

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): 50 let! Več kot 50 let, gospe in gospodje! Da si bodo ljudje predstavljali, kakšno svinjarijo vi danes tu počnete in kako vi v resnici delate z razvojnimi potenciali Slovenije. To, gospe in gospodje, je pa resnica. Zakaj pravzaprav to silno govorjenje o zasebnem šolstvu, da je to nekaj slabega, dejansko pa svoje otroke levičarji, tisti, ki veste, za kaj gre, veselo šolate na zasebnih šolah, ker hočete ustvariti sebe kot elito, vse ostale navčneže pa potisniti v nek podrejen položaj, tistim pa naj to šolanje ne bi bilo več dostopno.

Levičarji ste si prigrabili v minulih 50 letih vse pozicije v prihvatazaciji lastnine v tej državi in s tem prišli do denarja. Da ne govorimo o bančni luknji pa o vsem, s čimer se soočamo zadnje čase, tudi kakšno pranje denarja pa provizije. Vse to bogati levičarje. To se pravi, levičarji imajo denar za to, da svoje otroke financirajo na zasebnih šolah, in to tudi počnejo, primer Lukšič, primer Kučan, vsi ostali. Seveda, navadni ljudje, državljanke in državljani drugega reda, pa tega ne zmorejo. In njim v korist, njihovim otrokom, ki so lahko še bolj nadarjeni ali pa zagotovo niso manj nadarjeni od otrok levičarjev, je hotelo Ustavno sodišče omogočiti enakovredno izobrazbo. Samo za to gre, za enak start v življenje, kar je edino skladno z ustavo, edino skladno z vrednotami.

Pred tem vi bežite, to hočete preprečiti. Vi hočete odvzeti revnim ljudem možnost najbolj kvalitetne izobrazbe za njihove otroke, zato da bodo vaši otroci to izobrazbo imeli, ker si jo vi lahko plačate, oni si je pa ne morejo. To je vsa zgodba tega silnega nakladanja danes o tem, zakaj se spreminja slovenska ustava. In to je sramota! To je taka sramota, da se povedati ne da. Trdno sem prepričan, da tega ljudje nikdar in nikoli, če bi razumeli, za kaj gre – me zanima, koliko bodo mediji prenesli tega, kar govorim, ker v tem je vsa resnica. Če bi ljudje to podprli ... Veste, da ne bi, dobro veste, da ne bi, kar pomeni, da bomo spet imeli en oktroiran člen, kot se temu reče, vsiljen člen v ustavi. Ampak ta vsiljen člen je v škodo otrok in je v škodo razvoju države Slovenije. In za kakšen denar gre? Iz denarja, ki ste ga v enem letu vrgli skozi okno za ilegalne migrante, bi lahko 50 let financirali zasebno šolstvo za slovenske otroke. Sram naj vas bo. Tako naj vas bo sram, da se povedati ne da.

Zakaj se, ko pride do razprave o javnem zdravstvu ali pa javnem šolstvu, začne nastopati tako ideološko? Zelo enostavno, zato ker je v enem delu, ko gre za vzgojo, žal en del, ne trdim, da ves, en del javnega šolstva samo pralnica možganov, javno zdravstvo pa največja pralnica denarja. O tem se bomo pogovarjali jutri, ko bo na mizi poročilo preiskovalke, ki jo vodi gospa Godec. In če kdo misli drugače, poglejte, po 57. členu Ustave je osnovnošolsko izobraževanje obvezno in se financira iz javnih sredstev, tu je popolnoma jasno, za kaj gre, mora se financirati in točno to je presodilo Ustavno sodišče, zato da bi omogočilo najbolj kvalitetno izobrazbo tudi revnejšim otrokom, nadarjenim revnim otrokom. Po drugi strani pa pravi 56. člen, da se otrokom zagotavlja posebno varstvo pred zlorabljanjem. Gospe in gospodje, zdaj se že certifikati LGBTQ ne samo za šolstvo, zdaj se že za vrtce podarjajo tule v Ljubljani. Mene ne bo nihče prepričal, da to ni zlorabljanje otrok. Otrokom razlagati neke stvari, ki niso skladne z naravnimi načeli, veste, to je oblika pornografije in, mimogrede, to predočenje otrokom kaznivo dejanje, ampak to se vse dogaja, predvsem gre pa za vprašanje o

vrednotah, kajti vedno gre na koncu za vrednote. Obstaja primer šole, javnega šolstva seveda, kamor so ne prav dolgo nazaj iz Gospodarske zbornice prišli prostovoljci, da bi otroke naučili vrednote podjetništva. To je tista vrednota, kjer Slovenci tako pogosto zaostajamo za tujimi. Vse znamo, izjemno sposobni smo, izjemno inteligenten, dober narod, ampak ko gre pa za tisto, da prodamo svoje znanje za podjetništvo, tam pa po navadi zelo šepamo, zato je to dobro, da se to otrokom v obliki neke igre preprosto predstavi. Tak je svet, v katerem živimo, tak je tudi svet, ki ga določa naša ustava. Veste, kaj je bil rezultat tega? Otroci so v igri naredili tako, kot so oni rekli, en poslovni načrt, naredili so nek izdelek, izdelek so kakor prodajali in potem je prišla ena skupina učiteljic z rdečimi rutami pa z rdečo zvezdo na plavi kapi in so vpile na vse, da kdo tukaj kvari naše uboge otroke s tem gnusnim kapitalizmom. Ne vem, v katerem svetu ti ljudje živijo pa kje je naše javno šolstvo, mi je pa kristalno jasno, da je nekaj hudo narobe, in to je tisto, kar vi v resnici branite. Za navadne drugorazredne državljane to, svoje otroke, ki jih boste lahko šolali, ker imate denar, ker ste elita, samozvana leva elita, ob tem ko govorite proti elitizmu, sebe delate za elito, ker imate denar, boste pa šolali na zasebnih šolah, tako kot jih že šolajo od Lukšiča naprej.

To je v resnici ozadje te današnje zgodbe in zato se ta predlog nikdar ne bi smel pojaviti, vsekakor ga je pa treba zavrniti. Treba ga je zavrniti, ker je v nasprotju s temeljnimi razvojnimi interesi države Slovenije, med katerimi je ta, da maksimalno izkoristi potencial, da pomaga otrokom razviti njihove najboljše potenciale, vendar ja naš skupni interes. To je najvišji državni interes, otroci so največje bogastvo, so prihodnost, in to vsi, ne samo otroci iz levičarskih bogatih družin, ki se šolajo na zasebnih šolah, ampak vsi otroci. Vsak je nekje nadarjen, to je treba poiskati, mu pomagati to razviti in s tem sprostiti razvojne potenciale. To je hotelo doseči Ustavno sodišče in to vi hočete preprečiti s to spremembo ustave in stvari postavljate na glavo, tako da je to več kot sramotno. Potem se pa čudimo, če Državni zbor nima nobenega ugleda več. Jaz samo upam, da vas zdajle gledajo ljudje, da razumejo, za kaj gre. Da razumejo, da je to, kar je zapisano v ustavi ta trenutek in kar je presodilo Ustavno sodišče, v razvojnem interesu države Slovenije in v interesu njihovih otrok. Vsak oče, vsaka mati želi dati svojim otrokom najboljše izhodišče za življenje, najboljšo izobrazbo. Sami ste priznali, priznavali eden za drugim, da z manj denarja zasebno šolstvo da bolj kvalitetno izobrazbo. In res je tako. Povedano je bilo, da gre v tem trenutku v Sloveniji ob 700 javnih šolah za samo 6 zasebnih šol, v okviru denarja je pa zadeva še bolj smešna, blizu milijarde, tam 600 pa še ne vem koliko milijonov gre za sistem javnega šolstva, za vse izobraževanje na osnovnošolskem nivoju v zasebnih šolah pa

dobra 2 milijona. To se pravi, še enkrat povejmo, da bodo ljudje razumeli, za tisto, kar ste v enem letu lani vrgli skozi okno za ilegalne migrante, ki ne prinašajo drugega kot socialne probleme pa še nevarnost v Evropo, mnogi med njimi, žal, pa še kaj drugega, ste zapravili 126 milijonov. S tem denarjem bi lahko vse te stroške zasebnega šolstva krili 50 let. 50 let, gospe in gospodje! Pa ste vi v enem letu vrgli skozi okno za ilegalne migrante, za tujce, za naše, za slovenske otroke pa nimate denarja! Ga nočete dati! Zakaj bi jim pa dali bolj kvalitetno izobrazbo, naj bodo vedno hlapci levičarjem, hlapci samozvane elite ... To je tisto, kar je danes jedro zgodbe. Samo treba je stvari postaviti na pravo mesto in s pravimi besedami, da bodo ljudje razumeli, za kaj v resnici gre. Sram naj vas bo. Lahko vas je, da se je tak predlog sploh pojavil kot beg pred sodbo Ustavnega sodišča, ki je bila v korist otrok. Sram naj bo tiste, ki ste bili predlagatelji. Sram naj bo tiste, ki ste za to glasovali in ste pri tem sodelovali. Sram zaradi otrok in zaradi razvoja države Slovenije, ki ga želite uničiti, in želite uničiti najbolj nadarjene otroke iz revnih družin, ki jim po vašem predlogu najbolj kvalitetna izobrazba, izobrazba v zasebnih šolah, ne bi bila več dostopna. To pa vi v resnici počnete, zato ker ste elitisti, ker hočete za vsako ceno celo s spremembo ustave, kar je v tem primeru čista zloraba prava, čista zloraba moči, narediti stvari v škodo otrok iz revnejših družin. To je to, gospe in gospodje.

Danes sem tu samo zaradi enega razloga, verjetno ste že vsi opazili, da me nekoliko zdravje muči, ampak ker vem, da gre za otroke, ker vem, da gre za razvoj države Slovenije – to je tisto, kar je najbolj plemenito, kar Slovenijo ohranja, kar jo krepi. Zato je treba zavrniti to ustavno spremembo, zato sem danes tu in zato bomo v SDS vsi do zadnjega glasovali proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP):
Spoštovani predsednik!

Prosim, da zagotovite dostojnost Državnemu zboru, da zagotovite, da bomo razpravljali tako, kot se v Državnem zboru razpravlja, če ne, kot vem, imate možnost vzeti besedo. Ker to, kar smo slišali zdaj, ni dostojno Državnega zbora. Ja, gre za pomembno temo, gre za temo, kjer se bo jasno pokazala razlika med tistimi, ki mislimo socialno, in vsemi ostalimi, ampak to, kar se je zdaj ravnokar zgodilo, je nedostojno.

Prosim vas, da v bodoče, zdaj tako ne morete več, ampak v bodoče ukrepate, ker imam občutek, da bo danes tega še kar nekaj.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poskušal sem ukrepati med samo zadevo, da bi zadeva šla na temo, ampak v ideološkem govoru sovraštvo, ki se izraža do nasprotnikov,

pravzaprav zelo težko odpraviš. Nisem pa v poziciji, da bi pa zdaj s tega mesta, ker sem zelo jasno opredeljen glede tega vprašanja, poskušal na takšne ali drugačne načine tudi s tega mesta vplivati na celotno razpravo. Bi pa prosil vse, da svojega sovražnega odnosa do drugega ne vpletajo v same argumente o zadevi. Zadevo je še vedno možno argumentirati brez izkazovanja sovraštva do drugih, ki so bodisi tukaj prisotni bodisi tukaj niso prisotni.

Najprej postopkovno, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik!

Ljubezen do domovine je domoljubje. Ljubezen do otrok je starševska skrb. Ko gre za narod, je skrb za svoj narod. Ne mešati tega s sovraštvom. Sovraštvo je tisto, kar vodi predlagatelje, ki delajo v škodo otrok iz revnejših družin. Tukaj gre za razvoj, za otroke iz revnejših družin, ki jim je Ustavno sodišče hotelo omogočiti dostop do najbolj kvalitetne izobrazbe, tiste, ki jo lahko dobijo v zasebnem šolstvu. Za nič drugega ne gre. To sem povedal, to ni sovraštvo. Verjamem pa, da ste to poslušali z veliko neprijetnimi občutki. Ampak to je vaša krivda, prosim. Tukaj je bilo samo soočenje z resnico.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zelo jasno sem povedal, da se da argumente povedati brez sovraštva do drugih, ki so bodisi tukaj prisotni bodisi jih tukaj ni. Pri tej oceni vztrajam. Ker pa sem opredeljen do celotne zadeve, hkrati pa vodim to razpravo, ne morem posegati in s tem ne izenačevati teh argumentov, tako da boste morali žal v tej razpravi posegati tudi na te načine, kadar boste takšne sovražne govore prepoznali.

Domnevam, da je postopkovno?
Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Gospod predsednik, najbrž ste pozorno spremljali stališče, ki ga je povedal gospod Grims v imenu Poslanske skupine SDS. Najbrž ste tudi opazili, da je bilo stališče narejeno na komparativen način, primerjalno. Povedal je pač, kako se ravna v določenih situacijah, kako nekateri najbolj izpostavljeni člani političnih strank ravna v konkretnem primeru. Povedal je, koliko primerjalno stane recimo izravnava tistega, kar bi morala država zagotoviti v skladu z ustavno odločbo za financiranje zasebnega šolstva. Nič takšnega, kar bi sodilo h kakšni segregaciji ali ksenofobiji, ni bilo v njegovem poudarku, ampak je primerjalno povedal. Ne razumem, da vi kot predsedujoči, še manj pa tisti, ki so poslušali, to zaznajo kot neke vrste sovražni govor ali karkoli drugega.

Pravna država velja, imamo institucije pravne države, katerih odločitve bi morale nekaj veljati, najbrž se strinjate s tem, Ustavno sodišče je pač institucija, ki v tej državi nekaj pomeni,

sprejelo je neko odločitev, ki smo jo bili dolžni do 19. januarja 2016 implementirati, pa vaša koalicija, gospod predsednik, vi ste predsednik Državnega zbora in podpredsednik največje stranke, tega ni naredila. Mislim, da nimate nobenega moralnega razloga, da kogarkoli še kaj opominjate v tej državi, sploh pa ne v Državnem zboru. Nimate nobenega moralnega razloga, tudi vi ne, ker ste sodelovali tako ali drugače, aktivno ali pasivno pri tem nesprejemanju implementacije odločbe Ustavnega sodišča. Kritiziranje ali opominjanje kogarkoli, ki za to govornico nastopi, je milo rečeno brezvezno.

Predlagam, da se tega ne poslužujete več, sploh kadar gre za poslance naše poslanske skupine.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najbolj preprosto, kar je možno odgovoriti, je zelo preprosto, da veljajo za vse ista pravila. Neka stvar, ki sem jo pa res opazil, tisti, ki sam to počne, najrajši to očita drugemu. Ampak nima smisla na ta način nadaljevati. Imamo tiste, ki morajo govoriti, imamo celo razpravo, ne želim postopkovnih na ta način, če bo kdaj zadeva prešla okvir na eni ali drugi strani pa prosim za postopkovno, da s tem označite to zadevo. Povedal sem vam, zakaj ne morem posredovati v razpravi – ker bi tam potem bila razprava, ki je ideološka, vodena pristransko. Na tej točki, razen če bo zadeva res eklatanten napad na nekoga, takrat bom pa res moral posredovati.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Najprej, da smo tu na jasnem, kje smo. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu sklepa, da se začne postopek za dopolnitev ustave.

Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, predsednik.

Iskreno upam, da je z Branetom vse v redu, ker sem videl, da je res zbolel, in upam, da je vse okej, ker sem videl, kako je šel ven iz dvorane. Ampak to ne pomeni, da ne bom kakšne pikre rekel tudi čez nastop gospoda Grimsa, ko je predstavljal stališče SDS. Najprej, gospe in gospodje, upam, da se danes zaradi te teme ne bomo do konca skregali in razdelili naroda v tej naši državi. Kot predlagatelj in vsi kot podpisniki, verjemite mi, mene ni vodila ideologija, kot sem že v sami predstavitvi rekel, ampak nek idejni motiv, kako si jaz predstavljam socialno državo. Jaz osebno kot socialdemokrat nimam nobene težave ne s cerkvijo in ne z vero. Jo spoštujem in mislim, da je del naše tradicije v Sloveniji, za katero vem, da se 90 % Slovencev ali pa 80 % Slovencev strinja s tem. Vendar se moram odzvati na nekatera stališča, ki sta jih imela tako Matej kot Brane v stališčih, in pa tudi Tomaž s proceduralnim predlogom.

Ustavno sodišče in ti dve odločitvi Ustavnega sodišča. Verjemite mi, da smo vsi prebrali, in vi in mi, in vi veste, da je bilo v drugi

odločbi Ustavnega sodišča tudi ločeno mnenje gospe dr. Etelke Korpič Horvat, kjer je jasno zapisala, kaj je sodišče odločilo leta 2001 in da ne vidi nobene potrebe, da bi se financiranje na nek način spreminjalo. Mi smo se stališče dr. Etelke Korpič Horvat naslonili in na podlagi tega smatramo, da so odločbe, ki jih je dalo Ustavno sodišče, različne, in kot predlagatelj smo mislili, da lahko to rešimo z ustavo. In jaz verjamem, da kot demokratom nam ta pobuda za spremembo 57. člena Ustave ni kratena, in upam, da jo lahko imamo. Zavedamo pa se, da je potrebnih 60 glasov, če jo želimo spremeniti.

Drugo. Ko je rekel moj kolega Jože, da je imel Brane Grims primerjave in tako naprej. Te primerjave so izredno izredno nevarne in so, če mene vprašate, politikantske, in če mene vprašate še drugič, niso pravilne. Ker ko začnemo govoriti o 300 tisoč evrih, ko začnemo govoriti o 600 šolah pa o 6 šolah – ja, vse to drži. Ali naj jaz zdaj rečem – ker gre za dve katoliški šoli – zakaj se je pa šla cerkev igrati z gospodarstvom in naredila milijardo evrov minusa, namesto da bi ves denar vrgla v izobraževanje in ne bi vzela tistih 85 procentov, ki jih je država že do sedaj dejala, bi rekla, ne, ne, nič ne rabimo, mi bomo vsem revnim otrokom omogočili šolanje na naši katoliški šoli? Jaz se takoj s tem strinjam, ampak ne mi govoriti, da smo mi proti revnim otrokom. Naj mi eden v tej dvorani razloži, kako gre lahko otrok iz moje občine, iz moje Krajevne skupnosti Svibno, kjer vem, da spoštujejo cerkev, kjer vem, da bi si nekateri želeli iti na to šolo tudi zaradi prepričanj, ki jih živijo, na kakšen način gre on lahko v šolo. Kako lahko tem staršem mi pomagamo? Kdo jih bo peljal v šolo? Kdo jih bo sprejel v šolo? Kako lahko otroka pri ne vem katerih letih spravimo z rodne grude v Ljubljano? Ali je to pravično? Bodimo tudi malo realni. Ko govorimo o revnih otrocih, imamo v Sloveniji javno mrežo osnovnih šol in imamo v Sloveniji dobre osnovne šole in jim država omogoči in jim tudi zapoveduje, da morajo vsi iti v osnovno šolo, jim občine plačajo prevoz, da gredo do osnovne šole, jim država plača kosila, malice. S tem poskrbimo za te revne otroke, zato ne kupim tega očitka, da smo mi proti revnim otrokom. Ker moj revni otrok v moji občini žal, tudi če sfinancirate 100-odstotno ta program, ne bo mogel iti v to šolo. Verjamem tudi, da zasebne šole ne bodo odprli v Mirni pa ne bodo odprli v Sevnici pa tudi ne v Radečah, ker je pa vendarle zadaj neka druga, tudi zasebna, logika. In nič nimam proti tem, hvala bogu.

Še nekaj, govoriti o tem, da levičarji vozimo svoje otroke na neke elitistične šole po mojem ni korektno. Ne vem, kam je gospod Kučan vpisal svoji dve hčerki v osnovno šolo, tudi ne vem, kam je gospod Lukšič vpisal svoje otroke v osnovno šolo, ampak kam pa vpisujemo ali pa vpisujete otroke, potem ko gredo na fakultete – sem pa jaz tudi malo skeptičen glede vseh teh raznih zasebnih fakultet. Vidimo, kaj potem danes dobimo z nekaterih zasebnih

fakultet, kakšne doktorje, magistre in tako dalje, kaj dobimo iz teh šol ven. Imajo dokument, imajo papir, absolutno se strinjam, jaz ga nimam, oni ga pa imajo – ali so ti ljudje vsi zaposljivi? Da ne bi zdaj mešali fakultete z osnovno šolo.

Resnično se bom poskušal izogniti temu, da se bom kregal s kolegi na drugi strani zaradi ideologije, ne bom se, me ne boste spravili ob te živce in bom tudi do vas spoštljiv. Vedno pa bom odgovoril takrat, ko nam boste očitali, da mi ne želimo pomagati revnim otrokom in da ste vi tisti, ki skrbite za revne otroke. Vsi revni otroci, žalostno, ne morejo iti v to katoliško šolo v Ljubljano in Maribor, pa bi si verjetno iz mojega okraja tudi kdo želel. Vem, je kvalitetna in je dobra šola, tako kot je javna šola tudi dobra šola, ampak žal, tudi če pride do tega, da se bo 100-odstotno financiralo, vsi otroci v tej naši državi in vsi starši, ki bi želeli otroke vpisati v to šolo, tega ne bodo mogli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Brez razprave pa res ne more biti replike. / oglašanje iz dvorane/ To nič ne pomaga, ker še nismo na točki, kjer bi vsakdo sam razpravljaj. Šele odprl sem razpravo. Najprej je treba razpravljati, da bo potem lahko replika.

Postopkovno za namen replike, očitno?
Mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani predsednik!

Absolutno bo postopkovno, ne bom tega zlorabil, da bi šel v vsebino, samo mi dajte vi razložiti, zakaj jaz ne morem imeti replike, če je pa poslanec Han v svojem uvodnem izjavljanju rekel: »Rad bi odgovoril na nekatere stvari, ki jih je rekel Tonin.« In zdaj, recimo, bi mu jaz rad repliciral in vi pravite, da ne morem. Razložite to.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tisto, do česar bi se lahko v tem trenutku predstavnik predlagatelja kvečjemu opredelil, je do mnenj poslanskih skupin. Mislim, da je bila ta zadeva tudi tako razumljena in jo je treba na ta način razumeti, ne pa na osebni način, tudi če je bilo na takšen način pojasnjeno.

Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Naj vas spomnim, gospod Han je v svoji razpravi dejal, da se bo izogibal tem politikantskim razpravam, vendar pa se je kljub temu obregnil ob našega poslanca gospoda Grimsa in mu je očital, da je dal politikantske primerjave v svojem stališču. Niti ena od stvari, ki jih je povedal, ni politikantska in vse primerjave držijo, stojijo. Če zdaj kdo temu ne verjame, ga, gospod predsednik, opozorite, da lahko to malo pogugla pa bo dobil vse od nas vseh in od tistih, ki so bili tukaj imenovani – kje so bili, kaj so počeli, koliko kaj stane in tako naprej. Vsi ti podatki so preverljivi.

Prosil bi vas, da v takih primerih, ko nekdo komu očita politikantstvo, navedel je pa realne podatke, ga opozorite, da je tudi njegova razprava v tem primeru politikantska. Pričakujemo od predlagatelja realno razpravo, ki ne bo diskreditirala podatkov, primerjav ali česarkoli tistih, ki na drugi strani kaj povedo, pa ne leži predlagateljem te točke.

Pa še nekaj. Veste, na Ustavnem sodišču se zgodi veliko ločenih mnenj, to veste vi, to ve tudi predlagatelj te točke, ampak danes smo priče, da se sklicuje na edino in zgolj edino mnenje enega, ki je napisal ločeno mnenje, ali pa ene, ki je napisala ločeno mnenje. Zakaj se pa v primeru gospoda Jakliča ali pa Šorlija, ki tudi napišeta ločeni mnenji, na ti ločeni mnenji ne sklicujete? Če je večina ustavnih sodnikov odločila, je pač odločila, in to velja. Govorimo o odločitvi Ustavnega sodišča. Kadar boste, gospod predsednik, delali zakon na tak način, kot ste zdaj začeli spreminjati ustavo, potem pa je po svoje problem. To, kar je bilo zdaj povedano, je politikantstvo. Da se na osnovi enega ločenega mnenja spreminja ustava. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat. Pripravita naj se gospa Marija Bačič in gospod Jožef Horvat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani poslanke in poslanci, vsem lep pozdrav!

V Poslanski skupini Desus podpiramo Predlog za dopolnitev 57. člena Ustave, ki se nanaša na način financiranja osnovnega šolstva. V Poslanski skupini Desus se tudi zavzemamo za javne šole, za javno zdravstvo in vse druge programe, ki so v javnem interesu. Za javno šolstvo se v Desusu zavzemamo zato, ker menimo, da lahko država le na ta način, torej skozi javno šolstvo, zagotavlja vsem državljanom in državljanom osnovno izobraževanje. Država je tudi odgovorna za to, da zagotovi pogoje za izvajanje osnovnošolskega izobraževanja. Dolžna je poskrbeti za lociranje osnovnih šol v vsej državi, torej tudi v odročnih krajih, na višje ležečih območjih. Povedala bi samo primer Osilnice, s katere problemom osnovnega šolanja v osnovni šoli smo se seznanili v tem letu. Zato država predpiše izobraževalne programe, ki pa morajo vsebovati nevtralen in neodvisen program, neodvisen od vseh nazorov, neodvisen od vseh ideologij, neodvisen od vseh filozofij in seveda od vseh religij. To je pomembno, da ostane osnovna šola samostojna in ni pod vplivom vseh teh.

Če se sedaj ozrem na postopek pred Ustavno komisijo, bi rekla, da ta postopek traja že zelo dolgo. Prva seja komisije je bila 7. maja 2015, predlog za uvedbo tega postopka pa je bil vložen 18. 2. 2015. Ta dan so torej poslanci

poslanskih skupin Socialnih demokratov, Demokratične stranke upokojencev Slovenije, Združene levice in Zaveznštva Alenke Bratušek vložili predlog, da se začne postopek za dopolnitev Ustave Republike Slovenije, ki je potrebna, da se vsakomur v Republiki Sloveniji ne glede na njegov izhodiščni položaj omogoči dostop do kakovostnega javnega osnovnošolskega izobraževanja, na ustavni ravni prepreči poseg v avtonomnost in svetovnonazorsko nevtralnost osnovnošolskega izobraževanja v Republiki Sloveniji, na ustavni ravni nedvoumno izrazi, da je primarna javnofinančna skrb Republike Slovenije zagotavljanje dostopnosti in kakovosti javnega osnovnošolskega izobraževanja ter da se odpravi protiuustavnost, ki jo je peterica sodnikov Ustavnega sodišča ugotovila v odločbi številka U-I-269 z dne 4. 12. 2014. Ustavna komisija je predlog obravnavala in zaradi zagotavljanja strokovnega pristopa v oblikovanju besedila dopolnitve 57. člena imenovala posebno strokovno komisijo, v katero so stranke Državnega zbora imenovalle pravne strokovnjake s področja ustavnega prava. Tej prvi seji Ustavne komisije so sledila še štiri nadaljevanja seje, letos 5. 10. pa smo končno politično sprejeli soglasen predlog izhodišč za besedilo spremembe 57. člena Ustave.

Spoštovani in spoštovane, dovolite mi, da v tej svoji razpravi opozorim še na to, da je Ustavno sodišče v dveh primerih o isti zadevi odločilo različno. O tem smo danes že slišali nekaj mnenj, jaz bom povedala svoje, ki ga bom seveda podkrepila tudi z dejstvi iz ustavnih odločb. Gre za zelo kontradiktorne odločitve. Ustavno sodišče o financiranju osnovnega šolstva v Republiki Sloveniji, tu gre za odločbo 4. 12. 2014, po mnenju Poslanske skupine Desus ni upoštevalo prejšnje odločitve Ustavnega sodišča iz leta 2001. Ustavni sodniki niso sledili konceptu, ki je bil ob nastajanju tega 57. člena ob sprejemanju Ustave Republike Slovenije, torej ko se je pisalo besedilo te ustave in tega člena. Dve različni odločbi Ustavnega sodišča kažeta na to, da se Ustavno sodišče odloča različno, da ne upošteva predhodnih odločitev, da ne upošteva vseh pravno relevantnih dejstev. Takšno odločanje med državljani, tudi med nami v Državnem zboru povzroča nezaupanje v pravo. Povzroča nezaupanje v institucijo Ustavnega sodišča, torej najvišjega sodišča v državi. Ko podvomim o njegovem pravičnem sojenju oziroma odločitvah, se vprašam, kakšne sodnike imamo na tem sodišču. Seveda ni dobro, da bi med državljani prihajalo do dvoma o poštenem odločanju ustavnih sodnikov.

V svoji razpravi bi želela opozoriti še na to, da je v teh dveh odločbah, kot sem že rekla, Ustavno sodišče razsodilo različno, in v obrazložitvi, to je zdaj pomembno, je Ustavno sodišče navedlo, da je zakonodajalčeva odločitev, da država financira v celoti le javne šole – to je odločitev iz leta 2001 – v katere

lahko vpišejo svoje otroke vsi starši, in je v polju njegove presoje in zato ni v nasprotju z ustavo. Na to obrazložitev se sklicuje spoštovana ustavna sodnica dr. Etelka Korpič Horvat, ki je k aktualni ustavni odločbi iz leta 2014 podala ločeno mnenje. Ustavno sodišče je o isti zadevi v dveh svojih odločbah torej odločilo drugače oziroma različno. To je dejstvo, spoštovane in spoštovani. Opozorila bi še na stališče Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Belgian Linguistic. Evropsko sodišče za človekove pravice je menilo, da država ni dolžna niti ustanovljati niti financirati zasebnih šol, ne sme pa preprečiti oziroma ovirati njihovega ustanavljanja in delovanja. Tudi mednarodna deklaracija in konvencije državam ne nalagajo, da finančno podpirajo zasebno osnovno izobraževanje, da pa naj le-tega ne prepovedujejo.

V Poslanski skupini Desus smo mnenja, da se zasebno šolstvo lahko financira iz javnih sredstev, vendar le v delu, ki je obvezen, to se pravi za obvezni del programa v javnih zasebnih šolah. To je del, ki zagotavlja enoten minimum izobraževanja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Postopkovno, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo.

Danes sem že enkrat interveniral, spoštovani podpredsednik, in resnično mi je zelo žal, ampak tega, da poslušamo laži v tem državnem zboru, imam po vseh teh letih dovolj. Razumem, da imamo različna stališča, ampak da si gospa pravica privoščiti laži in reče, da gre v odločbi Ustavnega sodišča iz leta 2001 in v ustavni odločbi iz leta 2014 za isto zadevo, je laž. Zato sem, spoštovani podpredsednik, tedaj od predsednika zahteval proceduralni predlog, da vsem poslancem in poslankam odda obe odločbi Ustavnega sodišča. In če bi spoštovana poslanka kot pravica prebrala, na kaj so se sklicevali pobudniki leta 2001, na tretji odstavek in četrti odstavek 72. člena Ustave, ustavni pobudniki iz leta 2014 pa na prvi stavek drugega odstavka 86. člena. In to je ključna sprememba. V 57. členu Ustave piše, osnovno šolstvo je – kaj? Javno. Pobudniki iz leta 2001 pa so hoteli, da se vse, kar je na področju zasebnega šolstva, financira iz javnih sredstev, in tudi s tem v Poslanski skupini SDS nimamo problemov, ampak v ustavi imamo, da je osnovno šolstvo javno, in zato je tudi bila odločitev Ustavnega sodišča.

Zato, spoštovani podpredsednik, predlagam – ne bom predlagal vsakič, ko se bo kdo zlagal, ampak da pa pravniki ne vedo, kaj pišejo v odločbo Ustavnega sodišča, je pa katastrofa in celo drugič je katastrofa in prosim – da opozorite gospo poslanko, ki je pravica, naj, dokler imamo tak ustavni red v Republiki Sloveniji, kjer imamo tudi Ustavno sodišče, ne govori, da Ustavno sodišče ne preveri pravno

relevantnih dejstev. Če ima spoštovana pravica probleme z odločbami Ustavnega sodišča, je to njen problem. Mislim pa, da se moramo ravnati po tistem, kar je izrekel predsednik Vlade, tega pa ne dela. Rekel je: »Odločbe Ustavnega sodišča je treba spoštovati in upoštevati.«

Tukaj govorimo o dveh odločbah, zato predlagam še enkrat, spoštovani predsednik, dajte gospe poslanki obe odločbi Ustavnega sodišča, da bo videla, kje je razlika, in da se bo kot pravica lahko pametno posvetovala s svojimi poslanskimi kolegi, kaj in kako je na tej stvari. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Lisec, za vaše mnenje.

Če mi je dovoljeno samo odgovoriti, jaz bi si želel, da bi danes nemoteno potekala razprava o tej točki dnevnega reda. Vsak od nas ima pravico imeti svoje stališče in naša odgovornost je, da do kolegov nismo žaljivi. Če vas karkoli zmoti, gospod Lisec, boste imeli priložnost, ko boste imeli možnost podati svoje stališče. To, kar pa drugi zagovarjajo, je pa njihovo osebno mnenje in njihova osebna pravica.

Izvolite, imate postopkovno, najprej gospod Matjaž Han, nato gospa Marjana Kotnik Poropat in gospod Tomaž Lisec.

MATJAŽ HAN (PS SD): Podpredsednik, samo da opozorite gospoda poslanca. Ampak, Tomaž, ko že očitaš laži poslanki, moraš najprej ustavo prebrati. Ne piše, da je osnovno šolstvo javno. Preberi si ga, pa boš potem lahko nas podučeval. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Marjana Kotnik Poropat, imate besedo.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Najprej bi želela opozoriti, da očitati nekemu, da laže, ni dostojno v Državnem zboru, da pa nisem lagala, bom povedala – vi ste rekli, da so se sklicevali pobudniki na to, jaz pa govorim o tem, kaj je sodišče odločilo in kaj je bilo navedeno v obrazložitvi te odločbe. To je bila moja razprava, na to se je nanašala. Glede tega, kar je pa že gospod Han povedal sedaj, da je osnovno šolstvo javno, tega ne piše v 57. členu. Ga bom prebrala, zato da boste vi vedli, kaj piše v Ustavi: »Izobraževanje je svobodno. Osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev.« In tretji odstavek: »Država ustvarja možnosti, da si državljani lahko pridobijo ustrezno izobrazbo.« Tako, to piše v ustavi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Tomaž Lisec, postopkovno.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Najprej se opravičujem vsem skupaj, ker sem rekel, da so osnovne šole javne,

financirajo se iz javnih sredstev. Piše pa, in to je ključno, da je v skladu s 57. členom osnovnošolsko izobraževanje obvezno. To je ključna poanta. Zakaj me zmoti laž poslanke? Ker je rekla, da sta odločbi Ustavnega sodišča iz leta 2001 in iz 2013 isti, ampak da prihaja do drugačne interpretacije, kar pa, še enkrat, ne drži. Zato se je poslanka zlagala, ker, kot rečeno, odločba Ustavnega sodišča iz leta 2001 se je nanašala na izpodbijanje tretjega in četrtega odstavka 72. člena Ustave. Izpodbijanje Ustave iz leta 2014 pa govori o prvem stavku drugega odstavka 86. člena, in to je to, »osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev.« Predvsem me je zmotilo, spoštovani podpredsednik, še enkrat, da pravniki tako omalovažujoče govorijo o odločbah Ustavnega sodišča, da niti ne ločijo odločb Ustavnega sodišča, kar dokazuje samo eno – ali pravno nevednost ali pa laž. In resnično imam dovolj. Nimam nobenih problemov, spoštovani podpredsednik, z idejami levo : desno, našimi : vašimi in s podajanjem svojega, ampak laganje, kako so vse odločbe Ustavnega sodišča iste, pa ne vzdrži.

Glede na ostalo izvajanje verjamem, da se je gospa poslanka, zato ker je pravnica, in verjamem, da je pravno uka, ne neuka, zlagala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ker sem dolžan, bom zaokrožil svoj odgovor na vse tri postopkovne predloge. Želel bi si, da bi današnja razprava potekala v konstruktivnem duhu, z namenom, da jo, jasno, spoštujemo in podamo svoja stališča.

Nadaljujemo s podajanjem stališč. Gospa Marija Bačič, imate besedo. Pripravita naj se gospod Jožef Horvat in gospod Saša Tabaković. Izvolite, gospa Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovane in spoštovani, lepo pozdravljeni!

Kot smo danes že slišali, je javna šola dobra šola, čeprav ni idealna. Do nje imajo pravico vsi otroci, ne glede na status, versko prepričanje ali sposobnosti. Velikokrat smo bili že tudi kritični v tem hramu do javne šole, ampak samo zato, ker želimo, da bo še bolj prijazna in manj stresna za naše otroke. Nimam nič proti zasebnim šolam, vendar bi želela opozoriti, da sta javna in zasebna šola različni. Različni nista le ideološko, svetovnonazorsko, temveč tudi vsebinsko. Tako razlikovanje je utemeljeno tudi z različnim obsegom javnega financiranja ene in druge šole. Razlike se kažejo v praksi, kjer je obseg in organizacija v mnogočem drugačna, in želela bi vam predstaviti te razlike.

Torej, Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja ter Zakon o osnovni šoli zasebne in javne šole razlikujeta po obsegu storitev, ki jih le-te nudijo. In sicer, po predmetniku je zasebna šola obvezana izvajati predmete, kot so slovenščina, madžarščina ali italijanščina, seveda na mednarodno mešanih območjih, matematika, prvi tuji jezik, zgodovina,

domovinska in državljanska kultura in etika, šport, vsaj en družboslovni predmet in vsaj en predmet s področja umetnosti. Javna šola ima popolnoma drug predmetnik. Nekatere zasebne šole izvajajo tudi program po posebnih pedagoških načelih, se pravi, Steiner, Montessori, in lahko oblikujejo program po načelih tako, da zagotovijo le minimalna znanja za dokončane osnovne šole; se pravi, so zahteve znanja veliko manjše. Tu se sprašujem, ali bodo učenci v tej zasebni šoli dobili ustreznega znanja, ki jih bodo potrebovali za nadaljnje izobraževanje. Nadalje, za zasebne šole tudi niso obvezna določila o šolskem koledarju. Namreč, sami lahko odločajo dneve obiskovanja pouka ali pa proste dneve. Razlika med javno in zasebno šolo je tudi v tem, da zasebne šole niso obvezne določiti vzgojno-izobraževalnih obdobij, to je triad, prva, druga, tretja, kar veste. Razlika med javno in zasebno šolo je tudi v tem, da za zasebne šole niso obvezna oblikovanja razredov, oddelkov in učnih skupin. Zasebna šola ne rabi upoštevati obveznih določil kot v javni šoli, se pravi, sočasno prisotnost učitelja in vzgojitelja v prvem razredu. V prvem obdobju niso dolžni tudi ... Torej, v javni šoli v prvem obdobju poučujejo učitelji razrednega pouka, na predmetni stopnji učitelji predmetnega pouka, v zasebni šoli jim tudi tega ni treba upoštevati. Poleg tega ne veljajo omejitve o tem oziroma o zakonsko-izobraževalnih pogojih v oddelkih podaljšanega bivanja, jutranjem varstvu in podobno. Razlika je tudi, da javne šole vpišejo vsakega otroka, ne glede na njegov status ali na njegove sposobnosti, zasebne šole pa izbirajo učence same po kriterijih, ki jih same določijo. Tukaj je diskriminacija otrok, ker se v zasebno šolo ne morejo vsi vpisati. Tako smo že danes tudi slišali, da recimo iz oddaljenih krajev se pač ne morejo vpisati vsi otroci, ki bi pravzaprav želeli obiskovati zasebno šolo.

Če torej strnem, v zasebnih šolah iz povedanega ni mogoče doseči enako visokega izobrazbenega standarda znanja kot v javnih šolah, zato ker ni nujno, da so v zasebnih šolah zastopani vsi predmeti, razen obvezni, zlasti ne v tistih zasebnih šolah, ki izobražujejo po posebnih pedagoških načelih. Vsi učenci tako nimajo zagotovljenih enakih možnosti in nimajo enakega dostopa do znanja. Na podlagi navedenega je očitno, da zakonska določila, ki veljajo za zasebne šole, bistveno odstopajo od tistih, ki veljajo za javne šole. Delovanje zasebnih šol je torej bistveno bolj prilagodljivo in cenejše in takšno razlikovanje je bilo do odločbe Ustavnega sodišča tudi utemeljeno v razlikovanju obsega financiranja.

Naštela sem torej razlike med programom javne in zasebne šole, ki je očitno velika in če bi prišlo do izenačitve obsega financiranja, pa so določila v razmerju do javnih šol izrazito nepravilna in očitno favorizirajo zasebne šole. Menim, da smo dolžni ohraniti kvalitetno in vsem dostopno javno šolo in

podpreti je treba spremembo Ustave v 57. členu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravita naj se gospod Saša Tabaković in gospod Primož Hainz.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik Državnega zbora, drage kolegice in kolegi!

Nikoli v življenju ne obupam in nisem vrgel puške v koruzo. Naše edino orodje so besede. Zdaj govorimo o spremembi ustave, govorimo pravzaprav tudi o šolskem sistemu. Sam sem imel to srečo, da se je dvotretjinska večina mojih otrok šolala na zasebni gimnaziji in mi pravijo, da če bi še enkrat imeli to možnost, bi še enkrat to tudi ponovili. Tako si ne bom dovolil, da mi bo kdo kaj razlagal, kaj so zasebne šole in kaj so državne šole. Imam pa problem in tukaj bi se morali ustaviti in napisati na tablo definicije, kaj je državna šola, kaj je zasebna šola. Vse tiste šole in vse ustanove, ki se financirajo iz javnih sredstev, pa so javne. Pri nas je seveda Ustava zelo jasna: izobraževanje je svobodno. Gospe in gospodje, ali res? Ta stavek gotovo izhaja iz mednarodne pogodbe, ki se ji reče Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. To je mednarodna pogodba. Državni zbor jo je ratificiral in vi zdaj očitno, predlagatelji, greste na pot brezpravja. Ne govoriti, da zdaj bo starš imel svobodno izbiro, kar piše v Protokolu številka 1, 2. člen, poglavje Pravica do izobraževanja, citiram, »Nikomur ne sme biti odvzeta pravica do izobraževanja. Pri izvajanju nalog, ki so v zvezi z vzgojo in izobraževanjem, mora država spoštovati pravico staršev, da zagotovijo svojim otrokom takšno vzgojo in izobraževanje, ki sta v skladu z njihovim verskim in filozofskim prepričanjem.« Gre za svobodno izbiro staršev, ne vas predlagateljev, drage kolegice in kolegi! Še drugi odstavek 57. člena, »Osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev.« Ali se res? Koliko plačujete za delovne zvezke in tako dalje? Tu ni ustavnosti, ni ustavnosti.

Prej je kolegica iz Desusa, saj se ji je najbrž zareklo, je neke judikate citirala, kjer da menda piše, da država ni dolžna ustanavljati zasebnih šol. Halo?! Ali država kje ustanavlja zasebne šole? In še več, gospa pravica, spoštovana kolegica, nekako spodbuja državljane in tudi sama dvomi v pravičnost in – kako še? – poštenost ustavnih sodnikov. Ja kam pa smo padli?! To je neverjetno! Torej, nimamo osnovnih definicij razčiščenih in tudi gospa sama ponavlja to, kar je bilo tudi slišano na petem nadaljevanju 2. seje Ustavne komisije, 5. oktobra letos, citiram, »in to je tudi dokaz za, da je Ustavno sodišče v bistvu dvakrat odločilo« – na istem primeru, kot bi lahko rekel – »drugače«. In to, kar lajnajo in na komisiji, sem gospoda

predsednika dr. Milana Brgleza prosil, da vendarle to zadevo pojasnimo. Ne mu ne bu! Veste, tudi jaz sem, kakršenkoli sem, sem poslanec vseh državljanov te države. Ne mu ne bu, in tukaj prosimo, dajmo to zadevo razčistiti; ne mu ne bu. Torej, gremo v spremembo ustave z nekim buldožerjem na napačnih predpostavkah, gospe in gospodje, ker pravite, ne, ne, to moramo rešiti, da se ne bo več zgodilo tako, da bi o istem primeru Ustavno sodišče spet dvakrat različno odločilo. Napačna predpostavka, napačna! Ni. Samo leta 2014 je Ustavno sodišče odločalo o neustavnosti 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Če bi naši očetje slovenske ustave, ki je bila sprejeta 23. decembra leta 1991, na tak način delali ustavo – jo, ne vem, kje bi mi bili danes!

Izogibam se ideološkim razpravam, čeprav ste jo vi vnesli, spoštovani predlagatelji, trdim pa to, kar trdijo mnogi drugi pametni ljudje v tej državi. Leta 1991 smo se osamosvojili, nismo se pa osvobodili. Danes starš nima in je ne bo imel svobode, ker pravite, da je izobraževanje svobodno, da bi starš imel svobodo, da bi lahko svoje otroke, ki so največji zaklad vsake družine, pošiljal, poslal v tisto šolo, za katero pač ocenjuje, da je za njegove otroke najboljša. To svobodo, drage kolegice in kolegi, jemljete in govorite kar vse povprek o financiranju osnovnošolstva in tako naprej. Dajmo se eksaktno pogovarjati! Mi govorimo in zahtevamo in Ustavno sodišče zahteva: javnoveljavni program mora biti enako financiran, ne glede na to, ali je v državni šoli ali je v zasebni šoli. To je reklo Ustavno sodišče. Gre za javnoveljavni program. Ponavljam prisposodob. Torej, če nekdo v državni šoli uči poštrevanko števila 7, nekdo pa v zasebni šoli uči javnoveljavni program, tudi poštrevanko števila 7, in sta oba odlično opravila svoje delo, gre najbrž za princip enako plačilo za enako opravljeno delo – kakovostno enako, količinsko enako. Vi pravite: Ne, ne pristanemo na to. Danes je tako, da tisti, ki v državni šoli uči poštrevanko števila 7, dobi 100 denarnih enot, tisti, ki pa v zasebni, prav tako odlično opravi svoje delo, tisti pa dobi 85 denarnih enot. Glejte, če je to prav, Ustavno sodišče je reklo, da ni prav.

Danes bi pravzaprav morala biti tukaj razprava o resnično brezplačni osnovni šoli, ker osnovno izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev. To, kar greste danes, je toliko neznank, greste v neke rešitve, kjer nimate jasnih definicij, in v podtonu pa izgleda, da vas res motita dve cerkveni šoli od 272; 6 je zasebnih, 4 na podlagi filozofskih temeljev, dve cerkveni. Najbrž vas to moti. Najbrž zato, ker sta, baje, zelo dobri in je tam velik naval. Vi z vašo rešitvijo delate elitizem, razen če boste prepovedali zasebne šole. To smo že poznali in itak se vračamo nazaj, to je dejstvo. Vi boste najbrž prepovedali zasebne šole, ker drugače bo elitizem, ker bodo v zasebnih šolah, kjer bo potrebno za pouk

plačevati, bodo lahko samo ekonomsko premožnejši, torej ekonomska elita. Če je to vaš cilj, ne vem, če se zavedate, kaj pravzaprav počnete.

Strogo sem proti spremembi Ustave, ker je to sprevržen način odpravljanja neustavnosti nekega zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Saša Tabaković, pripravita naj se gospoda Primož Hainz in Jan Škoberne. Izvolite.

SAŠA TABAKOVIČ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo.

Ker je bilo iz razprav poslancev jasno, da gre v resnici danes za močno politično nestrinjanje razumevanja koncepta kvalitetne šolske politike, ki se je seveda zgodila danes, ki se je zgodila tudi z interpretacijo 57. člena Ustave na 25 let zakonske podlage, ki nikoli v preteklosti politika ni jasneje razmejila javnega in zasebnega šolstva, smo seveda tudi dobili odločbo Ustavnega sodišča, ki v določenem delu v prihodnosti odpira vrata za decentralizacijo šolskega prostora na način privatizacije šolskega sistema. To je danes, če se že želimo odmakniti od ideološke razprave, to je v resnici danes temelj današnje razprave, kakšen koncept šolstva si v resnici želimo.

Mislim, da glede na to, da desna politična provenienca zelo izrazito poudarja sistem izbire – šli so celo tako daleč, da so zavajali glede, ne vem, glede socialne slike, da revni otroci ne bodo mogli obiskovati zasebnih šol in podobno. Mislim, da gre za zavajanje, bom povedal tudi pravzaprav iz študij države, ki je uvedla sistem na način, kot si ga predstavlja desnica. To je bil primer Švedske, ki je uvedla decentralizacijo šolskega prostora in so njihovi rezultati šolskega sistema po 20 letih katastrofalni. Zakaj? Zato, ker so na ta način, ko se je zakonodaja spreminjala, ker na ustavni ravni niso razklenili javnega in zasebnega šolstva, je prišlo do tega, da so bile šole prisiljene v komercializacijo, ker so enostavno morale začeti tekMOVATI za učence. Temu posledično je sledil tudi dejanski obvod od poenotenja družbenega etosa. Namreč, danes šolo razumemo kot prostor, kjer učenci, ki prihajajo iz različnih družin, najsi bodo te razlike socialne, najsi bodo te vrednostne, enostavne v šolskem prostoru poenotijo vrednostni sistem zato, da bi lahko nekoč kot odrasli ljudje v prihodnosti lahko živeli skupaj strpno in v miru. To pa zato, ker so, potem ko so privatizirali šolski sistem, če želite zelo poenostavljeno, šole zaradi interesnih vzgibov in zasledovanja konkurenčnosti vse bolj bile prisiljene v vzpostavljanje lastnih norm, nekih lastnih etik, ki so vodile tudi v določeno getoizacijo in marginalizacijo družbenih skupin, ki so tak šolski sistem potem seveda tudi s pridom izkoriščale.

Zadnja študija OECD je pokazala, da je decentralizacija izobraževalnega sistema, to

pomeni, da je popolnoma vseeno, kdo je ustanovitelj, pomembno je samo, da so si programi med seboj nekoliko podobni, da bi lahko dosegali določene standarde znanja, da je bila decentralizacija izobraževalnega sistema, ki je temeljila predvsem na izbiri šole, je v resnici povečala razlike v uspešnosti šol in posledično tudi družbeno diferenciacijo. Namreč, preden je Švedska uvedla, če želite, decentralizacijo izobraževalnega sistema, so bile razlike med dosežki učencev v različnih šolah ter med posameznimi otroki glede na njihov spol, ali pa etično pripadnost, ali pa družbeno poreklo, ali pa versko prepričanje najmanjše. Ko je prišlo do te popolne liberalizacije prostora, ker kot rečeno, niso natančno razklenili delovanje javnega in zasebnega šolstva, pa so se te razlike sčasoma povečale. Predvsem so se dosežki učencev vse bolj povezali z ravno izobrazbo njihovih staršev. Številne študije, ne neki politični pamfleti, ampak številne strokovne študije, so soglasno potrdile večanje družbene in kulturne segregacije dijakov, učencev ter tudi večje razlike v njihovih akademskih dosežkih. Večje razlike med dosežki dijakov v različnih šolah pa so v resnici tudi najbolj otipljiv kazalnik tega. Predvsem, kar pa je najbolj zaskrbljujoče, pa je to, da se je pokazala bojazen, da v nasprotju s tem, ker se po navadi trdi, da bivalna segregacija ne vodi nujno tudi do večje šolske segregacije – tako je, recimo, v primeru Slovenije –, pa se je zgodilo to, da so privilegirane skupine vse bolj izkoriščale možnost izbire šole, da se tudi ognejo stiku z manj privilegiranimi skupinami.

To so vsebinske stvari, o katerih bi se morali danes pogovarjati, kakšen šolski sistem si želimo, in ne to, ali se danes pogovarjamo o dveh katoliških šolah, če želite, medtem ko so v javnem političnem diskurzu vse ostale šole nekako padle ven. Ko se tako govori, da pravzaprav ne razumemo, kakšne šole imamo; ne, šolska politika je zelo natančna. Imamo javne šole, ki izvajajo javni program, imamo zasebne šole, ki izvajajo javni program, ki so pridobile koncesijo in so tudi že danes financirane v celoti s strani države. In imamo zasebne šole, osnovne zasebne šole, ki koncesije nimajo, ker ne izvajajo javnega programa, ampak izvajajo program, ki je preko Strokovnega sveta Ministrstva za izobraževanje pridobil potrdilo, da njihov program dosega standarde javnega programa, kar pomeni, da so učenci, ki te šole obiskujejo, dosegli nivo osnovnošolskega izobraževanja za to, da lahko šolanje nadaljujejo tudi naprej potem na naslednjih stopnjah. Te zasebne šole, o katerih je danes tekla beseda, ne izvajajo javnega programa, ampak so pridobile, njihov program je pridobil veljavo javnega programa. To pomeni, da dosegajo standarde znanja, ne izvajajo pa enakega programa, kar je tudi jasno iz Zakona o osnovni šoli – pod številko ena.

Pod številko dva. Bilo je večkrat rečeno, da za spremembo, torej z intenco spremembe ustave in za spremembo zakona, da

kršimo kakršnekoli mednarodne zaveze tudi, ki se dotikajo človekovih pravic. Evropsko sodišče za človekove pravice je svojo odločbo v primeru Belgije zelo natančno pojasnilo, da država ni dolžna financirati zasebne iniciative znotraj šolskega sistema, kar pomeni, da je država dolžna zagotavljati javno šolsko infrastrukturo, javne kvalitetne šolske programe, da pa zasebno iniciativo je treba razumeti kot dopolnitev šolskemu sistemu tudi na način, da se zasebno šolstvo spodbuja, kar pa še ne pomeni, da je v celoti financirano s strani države.

Tako da, ko se pogovarjamo o razmejitvi med javnim in zasebnim, podpiram spremembo ustave na način, ki bo jasneje razmejila javno in zasebno šolstvo zato, ker so pretekle intence politike pokazale, da si želijo zabrisati mejo med javnim in zasebnim šolstvom, in iz napak držav, ki so to naredile, se moramo enostavno, po mojem, učiti na način, da pač do te razmejitve bolj natančno pride tako na ustavni ravni kot tudi na ravni zakona. Toliko zaenkrat. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Primož Hainz, pripravita naj se gospoda Jan Škoberne in Zvonko Lah.

Izvolite, gospod Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem skupaj še enkrat!

Moram reči, da osnovna šola je v Sloveniji je dobra šola, mislim, da celo odlična, seveda pa moram povedati, da sam sem že na hearingu ministrice plediral, da bi moral ves šolski sistem mogoče imeti malo manj manevriranja in mogoče malce več razmišljanja, filozofije znotraj posameznih predmetov, prilagojeno današnjim tehnikam, kajti otroci dobivajo ogromno nekega znanja tudi izven šolskega prostora, ampak to je seveda drugo vprašanje. Dejstvo je, da v celoti ta šolski sistem pri nas, sistem vzgoje in izobraževanja, deluje odlično, če mene vprašate.

Moje temeljno izhodišče je seveda pri vsem tem – in mislim, da tudi stranke Desus – je, da gre za socialni problem. Torej, da imajo vsi otroci enake možnosti za vpis v šolo, ne glede na to, v katerem okolju se rodijo oziroma v katerem okolju živijo. Moram pa reči, da je pri teh vprašanih kljub vsemu veliko sprenevedanja. Namreč, kolega je bil na televiziji, na POP TV, pa ga ne bom imenoval, ker bo sam tako ali tako povedal, zelo jasen. Sploh ne gre za tistih 200 tisoč ali koliko je tega denarja, gre za to, da se končajo svinčeni časi. Če to ni več kot politizacija, potem seveda, kaj naj rečem drugega: gre za politizacijo, sicer moram reči, da ne bi bila ta vojna ali pa ta razprava ne bi bila tako burna tudi danes. Zakaj je treba vpitii pri razpravi, dvigniti glas in diskreditirati tiste, ki mislimo drugače, če ne zaradi tega, ker ko je ideologija, potem seveda ljudje ne izbirajo svojih sredstev?

Gre pa seveda za preprosto logiko. Neoliberalni koncept, družbeni, v katerega smo šli – namesto da bi šli v liberalnega, smo šli v neoliberalnega –, ima zelo jasen koncept in to seveda nekateri tudi mirno povedo na vsaki seji enkrat ali pa tudi večkrat. Vse vse družbeno premoženje je treba prodati, treba je osiromašiti družbe državne, torej ustanove, kot je šola, zdravstvo in tako dalje, in nato vse skupaj sprivatizirati. To je temeljni koncept, ki se lahko skriva za takšnim ali drugačnim lepim izrazoslovjem, ampak v bistvu gre samo v globalu za to, ker na dolgi rok seveda naj bi nekateri od tega tudi kaj imeli.

Da gre za politizacijo, seveda ne moremo zanikati. Namreč ta, lahko rečem štacuna, ko recimo se slovenska cerkev ... Zdaj seveda citiram po časopisih in se opravičujem, če seveda kakšen podatek ni natančen. Ko se v časopisih pojavi dejstvo, da slovenska cerkev prosi Vatikan za pomoč in potem rečejo vsi skupaj, če Slovenija ne bo podprla privatnega katoliškega šolstva, da ne rečem neposredno privatnega, seveda v oklepaju, potem Vatikan ne bo podprl Slovenije pri arbitražnem sporazumu. To je po mojem čista politizacija na precej precej visokem nivoju.

Nekateri se sklicujejo na Konvencijo o človekovih pravicah. V Konvenciji o človekovih pravicah seveda piše, da imajo starši pravico do izobraževanja otrok po lastni želji, samo morali bi pa seveda citirati tudi tisto, kar je danes že nekdaj omenil. Namreč, Evropsko sodišče za človekove pravice je pa zelo jasno reklo v sodbi Belgium Linguistics kot pravico do dostopa do izobraževalnih institucij, ki obstajajo v danem trenutku, in pravica do uradnega priznanja zaključenih izobraževanj pod pogoji, ki veljajo v posamezni državi. Vendar je na podlagi negativne formulacije pravice do izobraževanja presodilo, da ta države pogodbenice ne zavezuje tudi k ustanavljanju in sofinanciranju kakršnegakoli izobraževanja na katerikoli stopnji. To je Evropsko sodišče za človekove pravice, ki jo je citiralo tudi Ustavno sodišče iz leta 2014, ne glede na to, kaj si mislimo o posameznih odločbah Ustavnega sodišča.

Tako sam seveda mislim, da se mi pravzaprav danes prizadevamo samo za to, da bo formulacija v Ustavi jasna, ker očitno ta formulacija, taka kot je, danes omogoča različne interpretacije, kar seveda je dokazano v vseh naših razpravah in seveda tudi v odločbah Ustavnega sodišča v teh dveh variantah. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jan Škoberne, pripravita se gospoda Zvonko Lah in Tomaž Lisec.

Izvolite.

Gospod Hainz, samo mikrofona vas prosim. Hvala lepa.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Mogoče ni smiselno, da uokvirjamo to razpravo v ideološki prostor, pri čemer je izobraževanje samo po sebi ideološko vprašanje, ker gre za vprašanje, ali imajo vsi pravico do enakega dostopa do kvalitetnega izobraževanja ali pa si to lahko neka skupina privzame zase. In je ideološko vprašanje, ker izhaja iz tega vprašanja smer države, ali bo to zagotavljala skozi široko dostopno mrežo vsem ali pa bo to sčasoma centralizirala, razbila na posamezne segmente in to prepustila – izvajanje, na koncu pa verjetno tudi financiranje – interesom. Zaradi tega se moramo vprašati o tem, kakšna so vrednostna stališča tudi duha naše ustave, in skozi to prizmo gledati, kako bi morali urejati naš izobraževalni sistem; trdim, ne samo na osnovnošolski ravni, ampak po celotni vertikali. In usmeritev je jasna – smo država enakopravnih ljudi, utemeljena na solidarnosti in enakem dostopu do storitev, priložnosti in možnosti za vse. Nismo pa hkrati tudi država neomejenih virov. Razumel bi, da obvezno odkupimo celotno storitev zasebnih šol, če si to kot država lahko privoščimo. Celó se lahko strinjam s tistimi, ki ne podpirajo te ustavne spremembe, v tem, da šest osnovnih šol ne bo uničilo javnega sistema. Ne bo, to je dejstvo. Ampak naša odgovornost ni postavljati norm z danes na jutri, temveč videti, kako se bodo razvijale in implementirale skozi desetletja, ki prihajajo. In če danes dovolimo, da se sprejme norma, da država mora financirati vse zasebne šole, potem seveda v tej državi ne bomo ostali s šestimi zasebnimi šolami. Čeprav morda s to razpravo in s tem procesom dajemo vtis ali pa celo ne samo vtisa, tudi dejansko delamo krivico ravno tem šestim zasebnim šolam, še posebej tistim med temi, ki so dejansko zelo kvalitetne in dobre šole. Zato pa gre ustavna sprememba v smer, kjer se absolutno poudari nujnost financiranja javne mreže državnih šol, če hočete, iz javnih sredstev in se dopušča diskrecijo zakonodajalcu, temu zboru, da z zakonom uredi možnosti za financiranje zasebnih šol tudi iz javnih sredstev. Kar je povsem logično, ker bo zakonodajalec tudi v odvisnosti od volje ljudi, ki jo izkažejo na volitvah – smo vendar demokratična republika, parlamentarna demokracija –, določil, koliko sredstev iz proračuna, v katerega vse državljanke in državljani prispevamo, smo pripravljeni nameniti financiranju zasebnih šol. Ne more pa to biti absolutna norma in ne more to biti obvezno 100 %. Zakaj? Ker se nam bo zgodilo preprosto to, kar se je marsikje v regiji že zgodilo, morda ne na ravni osnovnih šol, zagotovo pa na ravni visokošolskega izobraževanja – inflacija institucij in programov, kjer so vsi imeli, pod narekovaji, pravico do tega, da se jih financira, je pomenila drastičen padec kvalitete visokošolskega izobraževanja, je na koncu pomenila hud udarec za odlične institucije

v visokošolskem prostoru, ker so seveda postale posledično zaradi inflacije ostalih podhranjene. In v najtežjih časih smo ošibili tisto, kar je za neko državo najbolj ključno – podporo znanosti, razvoju in investicijam v znanje. Pa je to na visokošolskem področju še nekako mogoče korigirati. Zamislite si, da se nam to zgodi na osnovnošolski ravni, da temeljna, najbolj osnovna znanja padejo pod možnost tovrstne evolucije. Če mi že v temelju otrokom dajemo različne možnosti, različna izhodišča in ne zagotavljamo vsem najvišje možne, da se razumemo, kvalitete in najvišje možne dostopnosti javnega izobraževanja, potem seveda kot družba sami sebi zapiramo škarje in si onemogočamo, da bi razvojni potencial dosegli v njegovem maksimalnem naboru ali pa razponu, ampak se zavestno omejimo na manjši krog, to potem posledično pomeni generiranje socialne izključenosti, deprivilegiranosti in tako naprej.

Še ena točka je, kjer lahko manipuliramo tako in drugače, eni in drugi. Kaj zdaj teh 300 tisoč evrov pomeni na letni ravni? Za neko osnovno šolo, podružnično, v majhnem kraju, kjer če te podružnične osnovne šole ne bo, tudi perspektive kraja ne bo več, je manjkajočih 300 tisoč evrov v državnem proračunu usodnih. Ne samo za šolo, ne samo za učitelje, ki delajo tam, tudi za kraj, kamor seveda mladi starši ne bodo več želeli pripeljati svojih otrok, jih tam vzgajati, ker ne bodo imeli osnovne infrastrukture, in to je dostop do znanja. Ko potem rečemo, saj še pa pride zdravnik samo vsake toliko, ker večina koncesionarjev noče priti v oddaljene in odročne kraje Slovenije, večina bi jih bila v centrih, kjer je lepo biti koncesionar. Tisti, ki pa prihajamo iz okrajev, ki so tudi periferni, se pa še kako soočamo s tem, kako je nemogoče dobiti zdravnike, dobre zdravnike še posebej, tudi koncesionarje, ker pač želijo v center. Zaradi tega, ker se bojijo, da bodo tudi številne druge razvojne priložnosti izostale. Zato je potrebno skozi Ustavo jasno podpreti, neomajno in trdno javno šolstvo, skozi zakon pa v naslednji fazi dati tudi možnost znotraj okvira razpoložljivih virov za financiranje odličnih in dobrih zasebnih osnovnih šol, ki jih tudi imamo.

Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Zvonko Lah, pripravi naj se gospod Tomaž Lisec in dr. Milan Brglez.

Izvolite.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala lepa, predsedujoči.

Mene že dalj časa moti, da govorite o javnem zdravstvu, pa zasebnem zdravstvu, in javnih šolah pa zasebnih šolah.

Gre za državne šole in zasebne šole, državno zdravstvo pa zasebno zdravstvo in če eni in drugi opravljajo javni program, je oboje

javno zdravstvo. Samo, ker vse, kar ljudje slišijo državno, smatramo, da vse, kar je državno, je slabo – državne banke, državna podjetja, državna kmetijska zemljišča se slabo upravljajo, zato vam ne gre iz ust državno in tukaj favorizirate, da bi moralo biti zasebno šolstvo oziroma osnovnošolstvo državno, tako je boljše. Tukaj eni govorite, kako ni vsem zagotovljeno najboljše, najbolj kvalitetno osnovnošolsko izobraževanje. A vemo, vrabci čivkajo, da so rezultati v teh zasebnih šolah, ki opravljajo javni program, boljši kot v državnih osnovnih šolah. Zdaj je narobe, ker so ti boljši in ker ni dostopno to vsem. Zakaj ne bi bila v Osilnici ... V marsikaterih manjših krajih zdaj oddajajo, zapirajo pošte ali pa dajo v privat poštne storitve. Zakaj ne bi v Osilnici bila zasebna šola? Ker, ne vem, so štiri učenci samo? Ali še kje drugje. Pri nas smo 2010 zgradili osnovno šolo in vrtec z ne vem kakšno rezervo do katerega leta, pa bo drugo leto premajhen objekt. Imamo pa v samem kraju veliko objektov, ki so prazni, kjer bi se lahko izvajala z manjšimi gradbenimi posegi tudi ta dejavnost. Pa bi, če bi nekdo ustanovil zasebni del osnovne šole, tudi sam investiral. Država tako in tako nima nobenega denarja več za investicije v osnovne šole, od 2011 že ne. Občine tudi v proračunu nimajo določene ... V sklopu integralnega proračuna so tudi sredstva za izgradnjo osnovnih šol, pa so vse občine močno zadolžene, ker so morale to zgraditi. Isto je v zdravstvu. Prej je občina morala zagotavljati prostore, dokler je bilo javno, recimo zdravstveni dom, potem ko smo podelili koncesijo, pa ni bilo tega stroška več, ker je koncesionar zagotavljal to in opravlja javno zdravstvo. Ne vem, zakaj je treba to omejevati, zakaj je strah? Mislim, da bi bilo treba teh zasebnih osnovnih šol biti še več. Da bi morala država stimulirati, zato ker smo prostorsko omejeni praktično, sploh ob večjih mestih, na podeželju marsikje. Zakaj ne omogočimo tistega, kar je dobro pa vam gre v nos pa hočete to zablokirati s spremembo ustave? V vsakem mandatu lahko oblast pač določi, koliko bo financirala zasebne šole, ko sem predhodnika poslušal. Se pravi, ustanovili bomo šolo, država bo vse plačevala, ampak pride nova oblast, ki reče: »Sedaj vam pa ne bomo več plačevali.« Kaj bomo zaprli? Ste otročji, smešni.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Tomaž Liseč. Pripravita naj se gospod Milan Brglez ter gospa Jelka Godec.

Gospod Liseč, izvolite, imate besedo.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo.

Tudi mene moti, da ko govorimo o javnih, pa o državnih, pa privatnih, pa zasebnih, pa o šolah s koncesijo, da bi v bistvu morala biti debata samo o dveh šolah – dobrih in o slabih. Ko danes poslušamo predvsem sredinski oziroma levosredinski in levi politično pol, imam občutek, da ne verjamejo tistemu, kar se dogaja

oziroma kar so zapisali. Da imajo problem, ker so zasebne šole bolj uspešne in boljše kot javne. Torej, po vaši logiki bi bilo idealno, da bi imeli zasebne osnovne šole pa javno financiranje. Morda razmislek o vsem tem, kar počnete.

Mene je zelo zmotilo, ko ste v predlog za začetek postopka za dopolnitev Ustave zapisali nekaj laži. Prvo. Zapisali ste, da se vsakomur v Sloveniji, ne glede na njegov položaj, omogoči dostop do kakovostnega javnega osnovnošolskega izobraževanja. Vas sprašujem, verjamete, da imamo v Sloveniji dostop do kakovostnega osnovnošolskega izobraževanja. Mi v SDS mislimo, da ga imamo. Če ga nimamo, je problem te vlade in teh ministrov v tej vladi, da to uredite.

Drugo. Zapisali ste, da je nujno, da se na ustavni ravni prepreči poseg v avtonomnost in sveto nazorsko nevtralnost ... Ne se hecati! Sveto nazorsko – svetovno nazorsko nevtralnost? Pa ni treba gledati, kaj se je dogajalo v šolstvu 30 let nazaj, pogledjmo, kaj se dogaja sedaj, ko velik del učiteljske provenience vemo, kam politično sodi. Svetovna nazorska nevtralnost je oziroma bi morala biti zagotovljena, pa po skrbi levih vlad tega ne dosegamo. Če zapišete, da se na ustavni ravni nedvoumno izrazi, da je primarna javnofinančna skrb Republike Slovenije zagotavljanje dostopnosti in kakovosti javnega osnovnošolskega izobraževanja. Primarna javna finančna skrb. Spoštovani, za javnoveljavne programe zasebnih osnovnih šol damo 0,5 % proračuna na področju šolstva in potem govoriti, da se nedvoumno izrazi, da je primarna javna finančna skrb osnovnošolsko javno izobraževanje. In potem danes poslušamo: privatizacija, razgradnja novega in takšne neumnosti, da ne bom rekel laži in potikanja. Šest osnovnih šol imamo, ki so po 57. členu Ustave obvezne, in vi govorite, da te osnovne šole so napad na javno!

Četrti, zadnji kriterij. Zakaj menite, da je treba spremeniti ustavo? Da se odpravi protiuustavnost, ki jo je peterica sodnikov Ustavnega sodišča ugotovila v odločbi. Torej ste zapisali, da je večina sodnikov Ustavnega sodišča delovalo protiuustavno. To je tako, kot da imamo zakon v Državnem zboru in rečemo, da je 42 poslancev Državnega zbora, ki so bili za, delovalo protizakonito, ker je bilo 41 poslancev za oziroma da ta večinska volja ne velja. Pa samo pogledjte v preteklost, koliko odločb je bilo izglasovanih z 9 proti nič ali pa 5 proti 4. Večina odloča. Čeprav se tudi v Poslanski skupini SDS ne strinjamo s tremi četrtinami vaših odločitev glede amandmajev in zakonov, pa ne moremo zapisati tega, kar ste vi zapisali; in to med vami celo pravniki s predsednikom Vlade kot ustavnim pravnikom, da se odpravi protiuustavnost, ki jo je peterica sodnikov Ustavnega sodišča ugotovila. Saj to je katastrofa! Spoštovani predsednik Državnega zbora, vi bi morali predlagati predlagateljem, da ta kriterij umaknejo ali pa

takšnega zamazka niti ne dati v državnozbornsko proceduro. Ustavno sodišče je odločilo in ni važno, ali 9 proti nič ali pa 5 proti 4; večina odloča, tako kot vsepovsod drugje. To, da napišemo, da je protiustavno, ker je večina odločala, je perverzno, hinavsko. V tem mandatu, ko imamo enega sodnika, ki naj bi bil desne provenience, ga pa medijsko in politično nabijamo, ker izrazi odklonilno mnenje, se ga z lahkoto nabija. Ampak, ne, tu je pa večina delovala protiustavno. To je direkten napad na Ustavno sodišče in njegove odločitve. Bomo predlagali sejo na Ustavni komisiji in bomo dali zgodovino, vse odločitve Ustavnega sodišča, kjer je bilo glasovanje neenotno. Pa da vidimo, kaj bomo dobili. 5 proti 4 je večina. To je tako, kot bi rekli pri nogometu, da 1 proti nič ni zmaga. Je zmaga. In takšne neumnosti vi pišete, direkten napad na ustavo. / oglašanje v dvorani/ Spoštovani podpredsednik, prosim, da zagotovite mir. Hvala.

Kar se tiče nadaljevanja, glede odločb Ustavnega sodišča. Dvakrat sem danes že interveniral, pa bo mogoče treba še enkrat, glede na to, da niti pravniki v koalicijskih poslanskih skupinah ne znajo brati odločb Ustavnega sodišča in da odločba Ustavnega sodišča iz leta 2001 nikakor ni podobna tistemu, kar je določila odločba Ustavnega sodišča iz leta 2014. Ampak razumem, vladna koalicija, ki ima probleme z odločbami, ne samo Ustavnega sodišča, tudi drugih sodišč, ki ima probleme z uveljavljanjem in sprejemanjem Ustave, ki krši svojo lastno zakonodajo iz tega mandata, večkrat dokazano, verjamemo, da ima probleme z branjem odločb Ustavnega sodišča, ki so si popolnoma različne.

Pa še ena stvar. Ko smo imeli interpelacijo ministrice za izobraževanje, ki dve leti ni naredila ničesar, pa še zdaj je dala nek tak zamazek v Državni zbor – čeprav je Ustavno sodišče reklo, da moramo v roku enega leta izvršiti odločitev Ustavnega sodišča, ki je zelo jasna, da moramo narediti v 86. členu Ustave, ne tega, kar ste vi zapisali, ampak nekaj popolnoma drugega –, je šel gospod Cerar piarovsky v zasebno osnovno šolo, se slikal s škofom in otrokom rekel – kaj? »Osebnost sem zelo nesrečen, ker se ne izpolnjuje odločbe Ustavnega sodišča.« In je rekel na svetu stranke, da »je treba odločbo Ustavnega sodišča, v skladu s tem, kar sem govoril pred volitvami,« to pa je, še enkrat citiram njegovo izjavo, »odločbe Ustavnega sodišča je treba spoštovati in upoštevati,« da bodo to naredili. Spoštovani predsednik Vlade že dve leti zavestno laže in manipulira. Upam pa, in to direktno povem, da je vsaj zelo nesrečen, ker ne izpolnjuje odločbe Ustavnega sodišča. Ne samo, da ne izpolnjuje odločbe Ustavnega sodišča, naredi se hinavska poteza v Državnem zboru, ko koalicija namesto odločbe Ustavnega sodišča, ki je ne upošteva, ne spoštuje in je ne želi izvršiti, naredi obrat in spreminja ustavo. To pa se dogaja samo v diktaturah, kjer večina samo

preko oblastniških dejanj zavrže odločbe Ustavnega sodišča v koš. Danes je bilo že rečeno, to je v bistvu ustavni udar, pa če ga priznate ali ne. Še enkrat si bom prebral en članek, ki je bil zelo kratek, a zelo jedrat. »Popolne enakosti ne predlaga nihče in je tudi Ustavno sodišče ni zahtevalo. Zasebne osnovne šole po nobenem od predlogov ne dobijo denarja za naložbe, investicijsko vzdrževanje in opremo.«

Skratka, zasebne šole so za državo in državljane cenejše kot pa javne šole. Primer zadnje investicije v osnovno šolo v naši občini 6 milijonov, od tega je dala država en milijon, ostalo pa občina. Če bi bila zasebna šola, bi stalo to občino in državo – koliko? Nič, razen seveda v primeru, če bi bila lokalna skupnost tista, ki bi ustanovila šolo. Ampak v skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja ter v skladu z Zakonom o osnovnih šolah se zasebne osnovne šole ne morejo kar namnožiti. Kot je bilo rečeno, »čez 5 let jih bomo imeli pa 200.« Ne gre, ker ima Vlada in ministrstvo in Državni zbor preko zakona, preko svojih organov možnosti reči vsem šolam ne. In ne samo na podlagi verskega in političnega prepričanja, lahko tudi na podlagi tega, da če v kraju že je javna šola, ne sme biti zasebne šole, ker bi bila konkurenca. Preberite si dopise na naše poslansko vprašanje s strani ministrstva, ki je to potrdilo, ampak seveda ne, politično je lahko govoriti. Zato imamo danes debato, ki so jo predlagatelji sprodučili na ideološki boj, ker se bojijo šestih zasebnih šol izmed sedemstotih. Noben strah, spoštovani, vas ne more biti po ustanavljanju novih osnovnih šol. So dve ali tri pobude in stojijo in sem prepričan, da dokler bo leva politična opcija, nobena šola, ki ne bi vam vsaj malo dišala, razen če bo morda, da si upam drzniti, kakšna šola imenovana po kakšnem političnem pretekliku, ideološkem vodju, ne bo zaživela. In če bi imeli resnično toliko želja, kako bo desnica ustanavljala verske in zasebne šole – koliko šol, verskih je bilo ustanovljenih v mandatu 2004–2008? Pet, deset, sto, dvesto? Kar smo danes slišali. To so tiste, očitno depласirane laži, ki mi gredo težko – kot nekemu z zdravdo kmečko pametjo – v glavo, ko bivša predsednica Vlade operira s takšnimi številkami, kot da je pozabila, da je bila predsednica Vlade in da je verjetno morda kdaj celo slišala za kakšno zasebno šolo. Danes, ko govorimo o zasebni in kako je to problematično in kako je predsednica Ustavnega sodišča rekla, kaj bi moralo biti, sedanja predsednica. Kaj pa je rekel prejšnji predsednik Ustavnega sodišča v času, ko se je sprejemala odločba Ustavnega sodišča? Da vidi velik politični problem, ker politika ne želi izvrševati odločb Ustavnega sodišča na politični ravni.

Torej, še enkrat, spoštovani, vam bom povedal, kaj je rekel – pustimo ob strani etični, moralni, to že dolgo vemo, da ni več –, pa ustavni pravnik. Pa že dolgo vemo, da njegovo razumevanje prava je ne samo tri četrtini

pravnikov v Sloveniji, ampak predvsem tistim, ki uporabljajo zdravo kmečko pamet kot osnovno pravno vodilo, nerazumevajoče. Rekel je, predsednik Vlade Miro Cerar, tako v predvolilnih govorih kot tudi v prvih govorih po ustanovitvi te vlade: »Odločbe Ustavnega sodišča je potrebno spoštovati in upoštevati.« In potem da befel svoji poslanski skupini, da podpiše osnutek ustavnega zakona o dopolnitvi drugega odstavka 57. člena Ustave Republike Slovenije samo zato, ker mu odločitev Ustavnega sodišča ni všeč in javno govori, kako je nesrečen, v bistvu pa dela ravno nasprotno. Skratka, hinavščina predsednika Vlade je ogromna.

Glede na to, da vsi tisti, ki smo kdaj prebrali Ustavo, vemo, kaj piše v Ustavi na področju zasebnega, verjetno lahko pod naslednjo vlado, ker v tem mandatu bo zmanjkalo časa, in če bo leva politična oblast, bomo lahko doživeli napad na določbe Ustave, ki govorijo o zasebni lastnini. Majhen korak, zasebno osnovno šolstvo, ki jo obvezno – vemo, kaj piše Ustava glede zasebne lastnine. Me zanima, ali boste šli še korak naprej, kot veste vse druge. Glede na to, da smo danes tudi slišali o tem, kako bog ne daj, da je kakšna osnovna šola drugačna, se tudi tukaj kaže, kako ste si kontradiktorni. Na določenih področjih dajemo drugačnosti prostor, družina mora biti drugačna, ko pa dve verski šoli pa štiri ostale zasebne šole želijo poleg tistega, kar jim ustava in zakon dovoljujeta, to pa je, da država financira javnoveljavne programe, imate že s to enakostjo probleme, kaj šele, da bi imela katera od teh šol kakšen drugačen program. In ne, spoštovani, nikjer ne piše o kakšni bojzani o verskem pouku v teh šolah! Verjemite, da če bi prišlo do takega predloga, bi imeli tudi v Poslanski skupini SDS probleme, da bi tako zadevo podpri in bi mu zelo verjetno soglasno nasprotovali, kot bomo soglasno nasprotovali temu, kar danes počenjate; to pa je, da dajete ustavni udar Republiki Sloveniji, da dajete veliko ustavno zaušnico delovanju Ustavnemu sodišču in kljub temu da je Ustavno sodišče že globo nagnjeno levo, imate probleme s tem ustavnim sodiščem.

Skratka, resnično ne razumem, do kam bo šla hinavščina leve politične oblasti, ki se boji 0,5 % zasebnih osnovnih šol samo zaradi tega, ker jim ni po volji odločitev Ustavnega sodišča. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Mitja Horvat, postopkovno ste želeli. Izvolite, imate besedo.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik.

Kljub pozivu, da poskusimo, ker smo vendarle pri razpravi o ustavnih spremembah, da obdržimo določen nivo, mislim, da pravkar s svojim nastopom kolega Lisec, ki ga sicer spoštujem in vem, da običajno ne preseže mejo okusnega, ni ravnal skladno s tem, k čemur smo

bili pozvani. Zato bi, kar se postopkovnega tiče, za začetek zaprosil vas, spoštovani predsedujoči, da od gospoda Lisca zahtevate, da predloži dokument, iz katerega izhaja, da je predsednik Vlade dr. Miro Cerar naložil svoji poslanski skupini, da vloži predlog za spremembo 57. člena Ustave Republike Slovenije, in v primeru, da tega ne more storiti, da se javno opraviči za žaljive obdolžitve brez slehernega temelja, ki jih je v svojem izvajanju izrekel. To pričakujem predvsem zaradi tega, ker je treba odreagirati vsakokrat, ko gre za tovrstna natolcevanja, da ne govorim o tistem, kar je bilo prej – na to se bom v svojem izvajanju potem še vrnil.

Ob tem naj, kar se samega postopka tiče, povem še naslednje. V tem državnem zboru smo prav zanimivo posedeni pa še malo prihaja do določenih križanj, ampak če se je nekaj zgodilo in če vemo, kaj je bilo v postopku storjenega, in če vemo tudi – in verjamem, da se spoštovani kolega Lisec zelo natančno zaveda – , s kakšnim stališčem je Poslanska skupina SMC nastopila na začetku tega postopka glede predloga predlagatelja. Seveda lepo prosim, spoštovani predsedujoči, če reagirate v takem primeru, kjer se kar enostavno po vseh poliva, ali ima to temelj ali nima.

Tako tudi kar se tiče Poslanske skupine Stranke modernega centra, prosim, če lahko pozovete kolega Lisca, da se nam javno opraviči. V nasprotnem primeru pa seveda predlagam, da mu izrečete opomin za besede, ki jih je izrekel. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Že od samega začetka tisti, ki vodimo to sejo, skrbimo za to, da bi dinamika potekala predvsem v okviru točke dnevnega reda. Zato se delno z vami strinjam in upam, da so vaša opozorila prišla na prava ušesa, dr. Horvat. Jaz bi si le želel, če nimam odgovora na vaša vprašanja in če bo tisti, na katerega ste naslovili, odgovoril, bom dal tudi to možnost. Zdi se mi pa prav, da opozorim že v tretje, da se po svojih najboljših močeh držimo okvira točke dnevnega reda in da smo predvsem spoštljivi drug do drugega, ne glede na različna mnenja, ki jih imamo.

Zato predlagam in da vidim, da gospod Tomaž Lisec že zahteva postopkovno, da bi nadaljevali razpravo, ampak očitno nam to še ni dano.

Gospod Tomaž Lisec, izvolite, imate besedo.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Predlagam, da mi poveste, kje sem bil nespoštljiv, pa bom potem lažje ravnal. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Zapisal sem si: lažnivci, hinavci in tako naprej. Mislim, da pri tej točki dnevnega reda ... /oglašanje iz

klopi/ No, saj ste se imeli pravico izraziti in jaz imam pravico izpostaviti določene dele, za katere mislim, da ne spadajo v ta parlament.

Gospod Matjaž Han želi postopkovno. Izvolite, imate besedo.

MATJAŽ HAN (PS SD): Ker sem predlagatelj in bo zdržal vse žaljivke in si skrbno zapisujem, kaj kdo pove, nekih novih dejstev ne slišim. Ampak za lažje razumevanje, Tomaž, kaj pomeni politični preteklik, ker sem si tu zapisal, pa ne vem, kaj pomeni politični preteklik, če mi lahko razložiš, da bom vedel, o čem govoriš, kaj misliš. Zanimiva, bom rekel, besedna zveza: politični preteklik. Pa me zanima kot predlagatelja, da se bom potem lahko pripravil v naslednjem odzivu.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Še kdo? Ugotavljam, da ne. Zato dajem besedo dr. Milanu Brglezu.

Izvolite, imate besedo, gospod predsednik.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Najlepša hvala, gospod podpredsednik.

Za spremembo bom govoril predvsem o nas oziroma o sebi, tako da tokrat ne boste imeli takšne probleme postopkovne oziroma da ne bom prispeval s svojo prakso k problemom, ki jih kot predsedujoči, kadar sem tam gori, imam.

Navedel bom štiri argumente, zakaj smo za to, da se začne ta postopek, in kaj si želimo znotraj tega postopka, zato da je absolutno jasno, kje in kaj želimo s to zadevo narediti.

Prvič, v Stranki modernega centra ne moremo pristajati na rešitev, ki bi pomenila poskus zaobitja ali izigravanja katerihkoli odločb Ustavnega sodišča. To je zelo načelno stališče, kjer bom povedal nekaj argumentov. Za nas je aktualni ustavno-revizijski postopek namenjen razjasnitvi odnosa med javnim in zasebnim, predvsem osnovnim šolstvom, ampak sploh šolstvu in ne nadigravanju ali izničenju odločb Ustavnega sodišča. Velja za oboje, ki sta bili pravzaprav glede tega namenjeni, tako tisti odločbi iz leta 2014, ki zakonodajalca ni zavezala k popolni izenačitvi financiranja zasebnih in javnih šol, temveč k izenačenju financiranja v delu, ki predstavlja obvezni javnoveljavni program osnovnošolskega izobraževanja. To sledi iz 25. točke obrazložitve. Ne navajam ločenih mnenj, navajam zgolj tisto, ker je mnenje, ki je bilo večinsko.

Vprašanje obveznosti sofinanciranja zasebnih osnovnih šol ni vprašljivo že od odločbe Ustavnega sodišča iz leta 2001, kjer sta dve dejstvi, ki sta pomembni; da država mora dovoliti zasebne šole, saj nasprotno ni več v sorazmerju s pojmovanjem demokratične družbe. To je en argument. In drugi, da država mora sofinancirati zasebne šole na podlagi zagotavljanja možnosti učinkovitega in dejanskega izvrševanja človekovih pravic. To izhaja iz 21. točke obrazložitve. Iz tega dvojega

za nas sledi, da se v SMC zavzemamo za takšno spremembo ustave, ki ne bo izigravala ne ene in ne druge odločbe, a bo vseeno jasno razklenila in razmejila zasebno in javno šolstvo. Mislim, da glede tega smo na pravi poti, to bo jasno na koncu, ker bom povedal v bistvu, kaj je za nas ključni donesek tega postopka. Zavedamo pa se, da tudi ko smo ustavodajalci, ne samo takrat, ko smo zakonodajalci, nad nami ni le bog ali modro nebo, torej nad nami kot Državnim zborom, nimamo prostih rok, spoštovati moramo svojo ustavo in spoštovati moramo mednarodnopravne zaveze, ki jih znotraj tega imamo. Torej, mednarodnopravne zaveze Republike Slovenije, ki nas na ustrezen način zavezujejo ali pa, s katerimi smo še vedno zavezani.

Drugi argument. V SMC smo prepričani, da sprememba ustave ne sme posegati v obveznosti, ki jih je Republika Slovenija z zavezujočimi sporazumi prevzela v bilateralnih odnosih. To določa že Ustava, 8. člen, po kateri se mednarodne pogodbe pri nas uporabljajo neposredno, torej ratificirane mednarodne pogodbe. Ne gre zgolj za pravne, gre tudi za zunanjepolitične razloge. Nekako je treba razumeti v bistvu, da mi ne moremo iti preko tega, ko bi rekli, okej, za nas pa ne velja pakta sunt servanda. Ne pride v poštev, ne more priti v poštev v nobenem primeru in za nas je to v bistvu en imperativ, mimo katerega ni mogoče iti. Primer takšnega sporazuma je tudi vprašanje zasebnega izobraževanja oziroma urejanje tega vprašanja iz sporazuma med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem o pravnih vprašanjih. Namreč, ki v 10. členu določa tri izhodišča, ki so pomembna: prvič, da ima Rimskokatoliška cerkev v skladu s slovensko zakonodajo pravico ustanavljati in upravljati vse vrste šol, to je prvo, kar je v sporazumu. Drugo, kar je v sporazumu, da bo Slovenija te šole podpirala ob enakih pogojih kot druge zasebne vzgojne ustanove. In tretjič, da bo status učencev v teh ustanovah enak kot status tistih v javnih šolah. To so ti parametri, te enakosti, ki jih ta sporazum pravzaprav določa. Torej, iz tega izhaja, da bomo v SMC vztrajali na spremembi ustave, ki bo, skladno s preteklo ustavno-sodno prakso spoštovala tovrstne mednarodne zaveze, ki obstajajo. V nasprotnem primeru bi namreč morali te mednarodne zaveze najprej odpovedati, preden bi jih lahko spremenili. Da je zelo jasno, odpovedati pomeni potem čakati še eno leto, vsaj za nekatere, to je ta običajni postopek glede tega. Poleg tega pa moram vseeno jasno povedati, da je vsaj za nas pogled na ločitev Cerkve od države, izhajajoč iz 7. in 42. člena naše Ustave, ki ga je treba brati skupaj, pomeni vseeno pozitivno ločitev in ne sovražni odnos. Tako je zelo zelo jasno, glede teh vprašanj.

Tretji argument. V Stranki modernega centra smo prepričani, da sprememba Ustave ne sme posegati v obveznosti, ki jih je Republika Slovenija prevzela s pristopom k multilateralnim

mednarodnim pogodbam ali ki nas zavezujejo po mednarodnem običajnem pravu. Katere so takšne, ki se tukaj izpostavljajo? 2. člen prvega protokola k Evropski konvenciji o človekovih pravicah je takšen, tretji odstavek 13. člena Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, tudi 26. člen Splošne deklaracije človekovih pravic, ker izraža običajno pravo, vsaj v mednarodni skupnosti je to sprejeto, v razpravah pa se največkrat navaja referenca na drugi člen prvega protokola k Evropski konvenciji o človekovih pravicah, kjer pa je treba zelo jasno poudariti, da Evropsko sodišče za človekove pravice ni nikoli odločilo, da bi država morala v celoti financirati zasebne šole, ki bi bile v skladu z verskim in filozofskim prepričanjem staršev. To je v preteklosti ugotovilo tudi Ustavno sodišče, na to napotuje, recimo, odločba iz 2001, 14. točka obrazložitve, da ne bom vsega tega bral.

Torej, smo v Stranki modernega centra prepričani, da aktualni postopek spremembe ustave v nobenem primeru ne nasprotuje določbam konvencije in sodni praksi Evropskega sodišča za človekove pravice. Če bi prišlo na koncu do tega, izven teh okvirov ne moremo, ti okviri morajo biti spoštovani. Še več, na točki, kjer je naša ustava, zaveze po naši ustavi, kjer postavljajo višje standarde, kot jih postavljajo te mednarodne konvencije, bomo spoštovali tisto, kar je v tej naši ustavi, da pač zavezuje tisti močnejši standard. Če smo v drugih primerih lahko navajali iste zadeve na točki človekovih pravic, jih moramo tudi tukaj. To preprosto zato, ker je tako prav, ne rabim veliko več argumentirati o tem.

In zadnji, ki je malo bolj politični argument kot v bistvu neposredno pravni, čeprav uporablja tudi pravni besednjak. V Stranki modernega centra ne želimo, da ustavnorevidijski postopek, pa tudi zakonodajni, poseže v pridobljene pravice, kakorkoli že to zadevo razumemo. Do tega se mora nekako na ustrezen način opredeliti, kot so, recimo, opredeljene oziroma je to prepovedano v 155. členu naše Ustave. In tukaj so naši pogledi v bistvu na financiranje zasebnega šolstva lahko različni od tistega, kar drugi govorijo, ko pridemo do same zakonodajne poti. Za nas je bistveno sporočilo, ki ga s spremembo ustave država pošilja javnosti, to pa je, da je treba javno zasebno šolstvo razmejiti in razkleniti, ne pa, da je zasebno šolstvo neželjeno in ga je treba zato kaznovati. To je ključna sporočila. Za nas je znotraj tega ključna ideja, ki se naj v nadaljevanju ustavnorevidijskega postopka izpili in doreče. Jasno nam je, da še ni v taki obliki, ampak vsaj ideja pa je jasna, in ta ideja govori o tem, da se financiranje javnih šol ali javnega izobraževanja na vseh ravneh izobraževanja zagotavlja iz javnih sredstev, zakon pa naj uredi pogoje in način sofinanciranja zasebnih šol ali zasebnega izobraževanja. Približno to je tisto, kar si na koncu pravzaprav želimo in ker govorimo na splošno in ne govorimo zgolj o

osnovnem šolstvu, vidimo, da je tukaj nekaj, kar se splača potruditi in videti, ali lahko znotraj teh okvirjev, ki so zelo jasni, in tudi jasno je, zakaj jih ne smemo prestopiti, zaradi tega, ker pač smo za vladavino prava na takšen, drugačen način in na tej točki bi se ustavil. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Jelka Godec, pripravita naj se gospa Ljudmila Novak in mag. Bojana Muršič. Izvolite, gospa Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Če bi bila Slovenija normalna država, bi danes bile zadeve drugačne. Danes ne bi za 500 tisoč evrov oziroma pol milijona odpirali podružnico ruske univerze v Kopru, ampak bi se potrudili za to, da bi slovenski otroci imeli kvalitetno šolstvo, in danes v tej državi ne bi bil več predsednik vlade gospod Cerar, ampak verjetno kdo drug. V tem trenutku bi pa naslovila tudi, ne grajo, ampak mogoče tudi vprašanje naprej na predsednika države gospoda Pahorja. Gospod Pahor se je izrekel v zadevi istospolnih porok, izrekel je svoje mnenje v primeru koncerta Thompson, izrekel se je še o kakšni drugi zadevi, ni se pa še izrekel o financiranju oziroma nefinanciranju zasebnih šol oziroma o kakovosti slovenskega šolstva.

Drugo. Predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez je v začetku mandata ob problemu mandata našega predsednika dejal, da bo odstopil oziroma prevzel vso odgovornost, če se bo ugotovilo, da je bil mandat odvzet nezakonito. Predsednik Državnega zbora danes še vedno sedi ali na svojem sedežu ali pa predseduje Državnemu zboru. Toliko o njegovih moralnih besedah, moralnih dejanih, o njegovih podpisih deklaracije o strpnosti v Sloveniji in sodelovanju na podobnih zadevah.

Gospod predsednik Vlade Miro Cerar, najbolj etični predsednik do sedaj v Republiki Sloveniji, tako vsaj meni sam in njegovi podporniki, je za mene podobno kot Henrik VII. v 16. stoletju. Henrik VII. je veselo za božič, tam nekje okoli leta 1550, k sebi na dvor povabil katoliške upornike iz Yorka in jim obljubil popolno podporo, neodvisen parlament in seveda tudi nadaljevanje njihove vere in ne več uničevanja samostanov in katoliških cerkva. Čez pol leta oziroma že prej, je nad njih poslal svoje sluge in svoje oprode, da so jih obešali na drevesa, kasneje vodje poklical v Tower oziroma pripeljal v Tower in jih tam tudi vse usmrtil. Podobno je dr. Miro Cerar odšel ob eni priložnosti, ko smo mi vlagali spremembo zakona o šolstvu oziroma o financiranju šolstva po načelu odločbe Ustavnega sodišča, v eno zasebno šolo svetega Stanislava, tam obljubil polno financiranje, polno podporo, danes pa nad njih postavlja oziroma pošilja sluga, da jih bo uničil še v tistem, kar imajo. Torej, popolni absolutizem.

Vsi tisti, danes naslavljam pa tudi na vas te besede, namreč vladna koalicija, ki vas je polno besed o enakosti, človekovih pravicah, solidarnosti za vse, enakosti pred zakonom za vse, tudi to, da tisti, ki nosite v bistvu v srcu samo srp in kladivo, in da vam je za drugo malo mar, boste danes, namesto da bi se zavzemali za kakovostno šolstvo, zatrli še tisto malo kakovosti oziroma tiste šole, ki dajejo dodano vrednost javnemu šolstvu oziroma šolstvu v Sloveniji. Govorite o tem, da se v zasebnih šolah šola elita, da se v zasebnih šolah lahko šolajo samo tisti otroci, katerih starši imajo denar, drugi pa ne. Upam, da je vsaj kdo izmed vas kdaj šel v zasebno šolo, med te otroke, med te starše, in videl, da temu ni tako. Tam se šolajo tudi otroci, ki nimajo denarja oziroma starši nimajo denarja za šolanje in zato imajo te šole šolske sklade, od koder se financira šolnina tem otrokom. Te šole so daleč od tega, da so elite, je pa marsikdo med vami, ki je svojega otroka vpisal v elitne šole v tujini. Vprašam vas na tem mestu, ali in kdaj ste se zavzeli za to, da v javnih šolah ne bi bilo elitizma. Da v javnih šolah ne bi bilo razlik med bogatimi in revnimi otroci oziroma starši. Da v javnih šolah ne bi bilo v razredu, recimo, šest otrok, ki imajo iPad, iPhone in vse ostalo, in šest otrok, ki nimajo, če karikiram, niti za kruh. Kdaj ste se zavzeli za to, vas vprašam. Kdaj ste se zavzeli za razlike v javnih šolah? Kdaj ste se zavzeli, da bi bile osnovne šole v resnici brezplačne? Jaz imam otroka, ki se šola v javni šoli, osnovni javni šoli, ki naj bi bila brezplačna. Mesečno plačam 150 evrov: malica, kosilo, učbeniki, zvezki in tako naprej. Marsikdo od sostaršev oziroma sošolcev mojega otroka nima 150 evrov mesečno. Nima. Imajo določene subvencije, pa še vedno nima, da bi otroku omogočil vse tisto, kar bi v javni šoli moral otrok dobiti. In nikoli in nikdar v tem mandatu se koalicija, vladna koalicija, ni zavzela za zmanjšanje razlik v javnih šolah. Ne! Problem so jim štiri zasebne šole, problem jim je 300 tisoč evrov letno dodatnega denarja za zasebne šole, seveda problem je to, da gre večinoma za katoliške šole.

Vsi ti na vodilnih mestih, torej dr. Miro Cerar, ustavni pravnik, dr. Brglez, še ostali vsi doktorji v koaliciji, ki so seveda doktorji prava. Moram reči, da se na pravo ne spoznam najbolj, na vse te zakone oziroma premetavanje besed, vidim pa, kdaj v bistvu ti ljudje pravo izkoriščajo za to, da naplahtajo ljudi in državljane. Kdaj uporabljajo, da obrnejo tisto, o čemer govori Ustavno sodišče oziroma vsi dobro vemo, ki smo kdaj delali v šolstvu, kaj je to javnoveljavni program, in da je to javnoveljavni program, in to je to, in da ne gre za programe, ki so pridobili javno veljavnost. Kajti, v primeru, ko želiš ustanoviti osnovno šolo oziroma imeti osnovno šolo, kakorkoli, moraš seveda verificirati javnoveljavni program. Javnoveljavni program verificiraš po Zakonu o osnovni šoli v celoti, obvezni in razširjeni. In ni razlike. Na ministrstvu nikoli ne dobiš odgovora, prosimo, pridobili

boste javnoveljavno za program, če boste to pa to. Ne. Javnoveljavni program. Če zasebne šole ne bi izpolnjevale pogojev strokovnega sveta na ministrstvu za šolstvo, če ne bi pridobile verifikacije oziroma imele priznani javnoveljavni program, potem spričevala, ki jih otroci dobijo na koncu leta in na koncu devetletke, seveda ne bi bili javnoveljavni in ne bi bili veljavni za nadaljnji študij.

Torej to, da govorite, da zasebne šole ne izvajajo javnoveljavnega programa, je čista laž. Izvajajo ga, vendar pa je treba povedati, da imajo seveda dodatne ure; recimo morale oziroma vere in etike, nekaj takšnega se imenuje. Ali vera. To je eden izmed sporov oziroma jabolko spora, kjer vas najbolj čevlji žuli. Veste, med nami, ki branimo to zasebno šolstvo, kot pravite, nismo tisti, ki govorimo o zasebnem in javnem šolstvu, govorimo o kakovostnem šolstvu, in tisti, ki se bojite kakovostnega šolstva, so vas polna usta, češ, da branite javno šolstvo. Gospoda, nisem slišala danes niti enega argumenta, s katerim bi zasebne šole ogrožale to kakovostno javno šolstvo. Niti enega argumenta, niti enega! Vse, kar je bilo rečeno, je bilo rečeno, da nimajo javnoveljavnih programov oziroma po vaše pravniško obrnjene besede, nimajo programov, ki so dobili javno veljavnost. Če to, še enkrat, ne bi bilo res, potem danes spričevala teh otrok, ki končujejo zasebne šole, ne bi bila javnoveljavna; ne bi bili, bom rekla, primerni za nadaljnje izobraževanje. Pa so. Pa so. Moti vas tisti dodatni programi, ki so zraven, in moti vas tisoč 200 otrok oziroma tisoč 200 družin ali pa mogoče malo manj, ki imajo otroke vpisane v te osnovne šole. Tisoč 200 otrok. Za tisoč 200 otrok se vam ne zdi vredno boriti oziroma se vam ne zdi prav, da bi imeli enako obravnavo kot vsi ostali, zdelo se vam je vredno boriti za štiri istospolne poroke. Lahko zavijate z očmi, lahko zmigujete, vendar to je vaša tehtnica, za kaj se borite in kje je ta ideologija. Tu, v spremembi ustave gre seveda za čisto vašo ideologijo. Takrat, ko smo se mi borili na neki drugi strani, borili seveda v narekovajih, tudi za slovensko družino, za slovenske tradicionalne vrednote, ste nas ozmerjali s fašisti, danes se čudite, zakaj je mogoče s kakšne strani prišel malo bolj oster glas, vendar nihče od nas vas ni zmerjal s kakršnimikoli fašisti ali čemerkoli drugem.

To, da pa zavajate, moram pa tudi jaz potrditi. Delala sem v šolstvu in vem, kaj pomeni verifikacija, ker sem sama verificirala osnovno šolo. Laži, da gre za verificiranje – torej govorim o programih, ki dobijo javno veljavnost – in da ločujemo tu obvezni in pa razširjeni, to je pa res čisto zavajanje. Verificirajte na ministrstvo, pa boste videli, kaj je verifikacija osnovnih šol. Če boste seveda spremenili ustavo, pomeni, da je vaša morala itak padla že na tisoč drugih primerih, tukaj pa v bistvu popolnoma pogorela in je boljše, da ste tudi tiho o tej moralni. In da nikoli več niti ne spregovorite!

Danes je zelo zanimiv dan. Dan po tem, ko ste se vsi oziroma nekateri iz koalicije zavzeli za enega migranta in ne za tisoč 200 otrok. Dan po tem, ko je predsednik Vlade dejal včeraj ob dnevu otroka, kako spoštuje vse otroke in želi, da bi se slišal glas vseh otrok. Kje je glas teh tisoč 200 otrok? Ga ni. In dan, ko se ustanavlja oziroma se odpira na veliko podružnica ruske univerze, sicer priznane, z vsemi priznanji, častmi svetovno znane univerze iz Moskve v Kopru, za nekaj sto tisoč evrov, pol milijona, verjetno bo denarja treba še kaj več, država oziroma vlada ponosna na to, državljani pa niso ponosni na to vlado. Torej, je neke simbolike v tem 21. novembru, dan torej po dnevu otroka, ko so vas bila polna usta, kako upoštevate želje vseh otrok, kako bi želeli, da vsi otroci živijo v enakosti vseh materialnih in pa dobrinah, ki jih nudi slovenska družina. Dan po tem torej uničujete, če želite, pa tudi samo tisoč 200 otrok oziroma šolanje teh otrok in njihovih še naslednjih, verjetno, ki se bodo želeli šolati. Predsednik Vlade, ki je hodil po osnovnih šolah, ki hodi k obhajilu in k maši v cerkev, ki se udinja cerkvenim dostojanstvenikom na lažen način, danes pošilja nad njih svoje slugе, da bodo uničevali šolstvo v tem smislu.

Še enkrat, jaz bi bila bolj vesela, da se v Državnem zboru začnemo pogovarjati o kakovostnem šolstvu, da se začnemo pogovarjati tudi o tem, kako elitizem v javnih šolah preprečiti oziroma zmanjšati te razlike otrok v javnih šolah, ki so zelo zelo velike. Tisti, ki imate otroke v osnovnih šolah, veste, kakšne so razlike. Nekdo si lahko privoščiči marsikaj, drugi bore malo.

Zelo sem razočarana nad to vlado in to koalicijo, ki zaradi štirih zasebnih osnovnih šol tisoč 200 otrok želi spremeniti ustavo, češ da bo ločila javno in zasebno šolstvo. Poglejte, to ni zdravstvo. V zdravstvu imamo dvoživke, v šolstvu pa nimamo dvoživk. Če že ločujete javno in zasebno šolstvo, po vaših besedah, pričakujem naslednji trenutek ostro ločitev javnega in zasebnega zdravstva. Ostro ločitev! Verjetno bo malo težje, ker imate vsi zdravnike koncesionarje ali zasebnike. Tukaj je verjetno lažje, ker imate otroke samo v zasebnih šolah v tujini. Torej, pričakujem v nadaljevanju to ostro ločitev v zdravstvu. Zdi pa se, da če boste tako nadaljevali, pa upam, da bo kmalu konec te vlade in da končno ljudje spregledajo, kam pes taco moli, da se lahko zgodi, da bomo v Sloveniji prišli v leto 1945 ali tam nekje, ko je potekala močna nacionalizacija v Sloveniji, ko je bila zasebna lastnina kletvica in bog ne daj, da bi se to zgodilo v Sloveniji. Ker če želimo biti normalna država, moramo imeti tudi konkurenčno šolstvo, zdravstvo in vse ostalo, tako kot je zapisano v Ustavi. Za mene je Ustava nekaj svetega, kar očitno za to koalicijo ni. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Ljudmila Novak, pripravi naj se mag. Matej Tonin in gospod Žan Mahnič.

Izvolite, gospa Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Dejstvo je, da tri leta ni izpolnjena odločba Ustavnega sodišča. In vi sedaj namesto izpolnitve te odločbe spreminjate ustavo. Gre za dobrih 307 tisoč evrov letno, kar je približno pol bruto plače najbolje plačanega menedžerja v državi, katerega podjetja je tudi delno v državni lasti. Za toliko denarja gre. Sploh ne gre za financiranje zasebnih šol, ampak gre za financiranje programov, ki jih obiskujejo otroci naših državljanov. Ustavno sodišče je odločilo, da tudi ti otroci, ki obiskujejo te šole z javnoveljavnim programom, imajo pravico do brezplačnega šolanja oziroma programa. Vsi pa vemo, da tisto, kar je dodatno, kar dodatno financirajo starši, da ne financira država zgradb in vseh materialnih okvirov, ampak izvajanje programa. Tukaj vi želite deliti naše otroke na prvorazredne in na drugorazredne otroke in na prvorazredne in drugorazredne starše teh otrok. Kadar vam odgovarja, pravite, da je treba sodišča spoštovati – tudi jaz tako pravim – in njihove odločitve, kadar pa vam to ni všeč, pa pravite, da je treba spremeniti ustavo, da ne bo kdo zlorabljal Ustavnega sodišča oziroma interpretacije odločb Ustavnega sodišča, kot je rekel predsednik Državnega zbora Milan Brglez. Da ne bo kdo zlorabljal interpretacij! Vi zlorabljate te interpretacije, kajti imamo dve rzsodbi, dve odločbi Ustavnega sodišča o različnih stvareh, ki sta samo na videz podobni, kot da bi primerjali jabolka in hruške. In vi izrabljate te odločbe in jih drugače interpretirate!

Zato moram reči, da sem žalostna ali pa zaskrbljena, ker se v tej državi ne ukvarjamo z bistvenimi problemi šolstva, kot je na primer to, kar nas opozarja gospodarstvo, da nimajo primerno izobražene delovne sile za določene poklice, ki jih potrebuje gospodarstva, da je treba popolnoma prenoviti naše učne programe, da bodo ustrezali potrebam časa in spremembam, ki so hitre v tem času. Torej ne pogovarjamo se o bistvu šolanja, ampak se pogovarjamo o ideologiji. Kot je kolega Tabakovič rekel, gre za poenotenje vrednostnega sistema v javnih šolah. Torej, vsi moramo enotno misliti in to je tako, kot je bilo v času komunizma, vsi moramo enotno razmišljati. Vemo pa, da v teh zasebnih šolah z javnoveljavnim programom gre za različne pedagoške pristope, različne metode. Hvala bogu, da jih imamo vsaj nekaj v Sloveniji, da te doktrine tudi v Sloveniji živimo, da nismo čisto izolirani in rečemo, to pa naj imajo druge države, pri nas pa tega niti ne poznamo, niti ne želimo, niti nočemo imeti. To je žalostno. 307 tisoč 508 evrov bi bilo potrebno dodatnega denarja za leto 2015 za 100-odstotno financiranje programa.

Pol bruto plače najbolje plačanega menedžerja v državi!

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Matej Tonin. Pripravi naj se gospod Žan Mahnič in gospa Iva Dimic.

Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Še enkrat, dober dan!

Rad bi samo odgovoril na nekaj netočnosti, ki so bile danes večkrat ponavljane, in zato bom malo uporabil konkretne stvari. Predstavljajte, da so to zgradbe, šole, da ta kozarec predstavlja državno osnovno šolo; osnovno šolo, ki jo zgradi država, in ta kozarec predstavlja zasebno osnovno šolo, ki jo zgradi zasebnik. Obama tema dvema osnovnima šolama damo isti javnoveljavni program. Isti javnoveljavni program. Mi trdimo v Novi Sloveniji, da za enaka programa sledi enako plačilo, vi v koaliciji pa pravite: Ne. Zaradi tega, ker je stene v tej osnovni šoli zgradil zasebnik, isti program, kot je v državni šoli, ne sme biti 100-odstotno financiran. Naj razume, kdor more; jaz žal ne.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Repliko je želel gospod Saša Tabakovič.

Izvolite.

SAŠA TABAKOVIČ (PS SMC): Moram se odzvati na izvajanje kolegov, ki so pravzaprav razpravljali pred menoj.

Še enkrat ponavljam; v državi imamo javne programe, ki jih izvajajo javne šole in ti programi so financirani v celoti. Imamo zasebne šole, ki izvajajo javne programe, in tudi te šole so pridobile koncesijo in so financirane v celoti. Osnovne šole, o katerih se pogovarjamo, ne izvajajo javnih programov, ne gre za enake programe, lahko si pogledate Zakon o osnovni šoli. Gre za programe, ki so samo pridobili standard, znanje, na podlagi katerega lahko učenec nadaljuje svoje šolanje. Te šole ne izvajajo enakega programa kot javne šole, ampak različne programe, zato ker je osnovni motiv, da javne šole izvajajo javni program, zasebno šolstvo pa je potrebno razumeti kot dopolnitev k javnem šolstvu. To je neka osnovna uzanca.

Druga stvar. Šolski sistem, kot ga zagovarjate, ker bi pravzaprav, če lahko tako rečem zelo poenostavljeno, privatizirali šolski sistem, da bi izenačili vse programe, ne glede na to, kdo je ustanovitelj, pa tudi ne glede na to, kakšni programi bi ti dejansko bili, je v praksi že bil izpostavljen na Švedskem. Dal je katastrofalne rezultate, ker je prišlo do segregacije otrok na podlagi socialnega okolja in tudi na podlagi različnih vrednostnih norm, ki so jih otroci s strani družine prinesli v šolski prostor. Ker so starši izključno samo izbirali, če želite, verske šole, pa so se potem tudi otroci znotraj verskih šol segregirali na bogate in na manj

bogate, če želite, kot na podlagi tega, da so se pravzaprav v mestih, kjer se je takšen šolski sistem vzpostavil, tudi ljudje getoizirali na podlagi tega, v katero šolo so otroka želeli vpisati. Ko se pogovarjamo o šolskem sistemu, ne govorimo samo o znanju, ampak tudi o socialni politiki. Država, ki je to uvedla, je bila Švedska, kot sem dejal, študije so pokazale, da je bil rezultat porazen, in jaz si enostavno ne želim v taki državi živeti. Zato se v SMC ne strinjamo z vašim principom, kako vi v Novi Sloveniji razumete šolsko politiko. To je vse.

Ustavo pa je treba spremeniti na ustavni ravni, ker je treba razkleniti pomen javnega in zasebnega šolstva, ne na način, da bi prepovedali zasebno šolstvo, ker to tudi v predlogu za spremembo ustave ne piše, ampak da pravzaprav pojasnimo tudi na ustavni ravni, kakšne so primarne naloge države, ki se dotikajo javnega šolstva, in kakšne, ki se dotikajo zasebnega. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Žan Mahnič. Pripravita naj se gospa Iva Dimic in gospod Janko Veber. / oglašanje v dvorani/ Prosim za posluh.

Gospod Mahnič, imate besedo.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik.

Škoda, da danes nihče s strani Vlade ne spremlja te razprave; verjamem, da je huda zagata. Predvsem bi pričakoval, da bi v tej dvorani razpravi prisluhnil tisti, ki je, kot je že bilo danes večkrat povedano, na eni od teh zasebnih šol govoril, kako mu je nerodno, kako ga je sram, kako je treba spoštovati odločitev sodišč in da bo seveda ta stvar urejena.

V tem mandatu smo velikokrat poslušali kritike na račun Slovenske demokratske stranke, predvsem glede našega odnosa do pravne države, kako ne spoštujemo pravne države, kako ne spoštujemo sodišč. Gospe in gospodje, spoštovanje si je treba zaslužiti. Ti lahko nekaj spoštuješ, lahko tudi nečesa ne spoštuješ, vendar ko pridemo do pravne države, ko pridemo do sodišč, pa je bistveno nekaj – da se njihove odločbe upošteva. To pa je razlika med moralno etično vlado, med Stranko SMC, ki se je zaklinjala, kako bo izboljšala ugled sodstva, kako bo izboljšala in okreplila pravno državo. V resnici pa je Slovenska demokratska stranka tista v tem mandatu, ki s svojimi dejanji upošteva pravno državo, upošteva sodbe sodišč, tisti, ki ste pa v volilni kampanji leta 2014 najbolj govorili, kako je treba za ugled in za večje spoštovanje pravne države upoštevati sodbe sodišč, pa danes delate ravno nasprotno. Najnovejši primer je to, kar imamo danes, kljub temu da že ima neko zgodovino, skratka, ko je bila sodba Ustavnega sodišča jasna, ko je bil tudi jasno določen rok, do kdaj je treba spremeniti zakon in ga prilagoditi ustavi, ste najprej zavlačevali praktično dve leti, še več, potem pa šli v spremembo ustave in tako

povozili voljo Ustavnega sodišča oziroma ne volje, pač pa dejansko njihovo odločitev.

Drug primer smo imeli prejšnji teden, žal se še kar vleče, ko so bile prav tako sodbe sodišč jasne, pa so nekateri šli proti sodbam sodišč in zaustavili postopek izročitve enega od prisilcev za azil, ker je bilo pač ugotovljeno, da ni upravičen do tega azila in bo vrnjen na Hrvaško. Zopet ste povozili – govorim o predsedniku Vlade dr. Miru Cerarju, govorim o dveh poslancih Državnega zbora, ki sta pri tem asistirala –, da kljub jasni sodbi, kljub jasnim odločbam ni bil izročen in se je zopet povozilo odločbo sodišč. To se v tem mandatu stalno dogaja, če vam nekaj ni po godu, se spremeni ustava, če vam niso po godu kandidati za sodnike, ne tukaj v Sloveniji, govorim o tistih, ki smo jih na tajnih glasovanjih pošiljali oziroma bolje rečeno nepošiljali v tujino, jih pač zavrnemo.

Predvsem smo govorili o zasebnih šolah, ki so v lasti Rimskokatoliške cerkve. Res je zanimivo poslušati poslance, kako vedno rečejo, jaz nimam težav s Cerkvijo, jaz nimam težav z vero, jaz spoštujem tiste, ki verujejo, spoštujem Rimskokatoliško cerkev, druge veroizpovedi in tako naprej. Celó poslušamo – v zadnjih tednih je bilo veliko tega –, hodimo v cerkev, berem berilo. Skratka, ve se, kakšnim namenom so namenjene te razprave in kaj je cilj; seveda, da ljudje nasedejo, da dejansko pri nas vladajoči nimajo nič proti veri, da nimajo nič proti verujočim, dejansko pa se z dejanji pokaže ravno nasprotno, pa naj bo to v primeru financiranja programa zasebnih šol, naj bo to v stalnih razpravah v Državnem zboru o ločenosti Cerkve in države, kljub temu da vaš cilj ni ločenost, ker ločenost je že zdaj; vaš cilj je izločenost Cerkve iz države. Za to v bistvu gre. In da ne govorim o tem, da so se že v tem parlamentu govorili in problematizirali – blagoslovi in tako naprej.

Kaj v bistvu je cilj in kaj želite s tem zakonom? Želite dejansko šole, ki bodo po volji, po meri in dostopni samo elitam. Elitam, ki si bodo lahko privoščile plačevanje teh zasebnih šol, tisti, ki pa danes obiskujejo te zasebne šole, verjetno jih je imela marsikakšna poslanska skupina, njihove predstavnike, starše na pogovoru, kjer so želeli predstaviti njihovo problematiko. Saj to niso bili neki bogataši, to niso bili ljudje, ki bi s prodajo delnic Pivovarne Laško zaslužili 210 tisoč evrov, da bi potem lahko financirali svojim otrokom te zasebne šole. Tem otrokom pač boste vzeli pravico do izobrazbe na teh zasebnih šolah in ne bodo imeli več možnosti izbire.

Ker vidim, da Matjaž Han negotuje lahko povem – pa če se mu zamerim ali ne, konec koncev nisva politična sopotnika, imam pravico do svojega mnenja v tem parlamentu. Zanimivo je tudi, kdo je podpisnik, v bistvu v posmeh vsemu, zdaj ne vem, ali je to bolj nerodna zadeva bila, da so tako izbrali, ali je to dejansko nek posmeh, ali pač odkrita igra, kaj si želite, da je prvopodpisani in pa predlagatelj,

glede na vse, kar se da prebrati v medijih, zagotovo eden najbogatejših poslancev tega državnega zbora, za katerega verjamem, da nima problema svojim otrokom privoščiti najboljše izobrazbe, ne glede na to, koliko bi na zasebnih šolah to stalo. Matjaža sem mislil, ko sem omenil delnice Pivovarne Laško, 100 - odstotni lastnik podjetja M&M International, dobro poslujejo ta podjetja, odkar je kolega Han vodja poslanske skupine – 1,2 milijona evrov prometa v letu 2012, danes že praktično 1,6 milijona. Pisale so Finance o tem, pisal je portal Politikis ... Ne izmišljujem si, samo navajam, kaj je dejansko za tem, ve samo gospod Han in pa seveda tisti, ki takšne stvari producirajo in jih tudi dajejo v medije, ampak s tem bom tudi zaključil.

Ko mene vprašajo, kako je mogoče, da si star 27 in da si konzervativec. Odgovor je jasen, žal nimam toliko denarja, da bi lahko bil socialist.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Mahnič, tokrat mi dovolite, da samo dodam komentar. Oseba, o kateri ste govorili, vsaj nima težav z obrazložitvijo, od kod premoženje prihaja.

Gospod Franc Trček, imate besedo, želeli ste postopkovno. Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Glejte, nisem se mislil pri tej točki oglašati, večino razprave sem poslušal iz pisarne, ker delam na drugih zadevah. Za uvod bom rekel, da vprašanja numinoznega rešujem individualno, manj profesorsko, od kje smo, kam gremo, ali obstaja kaka božja sila ali ne, s tem se ukvarjam sam, ne v obliki nekih organiziranih zadev.

Ne pristajam na tovrstne žalitve – in na to leti moje postopkovno –, da jaz kot poslanec izločam verske skupnosti iz države. Mi imamo Ustavo Republike Slovenije in dokler je takšna, kot je, smo zaenkrat še sekularna država. Celó verjamem, da gospa Ljudmila verjame v to, kar govori, SDS-ovci pa to lapate, ker vam je to direktor ukazal. Moje postopkovno je, da se mi dejansko opravičijo.

O dokazovanju nekih penezov, to je pa pretirano razširjanje teme in v to v bistvu ne bom šel.

Veste, ko je Danska izgubila vse vojne, ko se je skrčila na ta obseg, ki ga ima dandanes, za približno dve Sloveniji, je, vsaj kolikor je meni znano, prva uvedla resno javno šolstvo v Evropi. To, kar se danes tu dogaja, kar se pogovarjate – se tu ne strinjam s Hanom –, to je prvovrstno ideološko vprašanje. To je ključno ideološko vprašanje, ali bomo imeli javno šolstvo – tudi kolega Tabaković je to nakazal – in je brez zveze, da zdaj zavijamo v nek drugačen celofan. Imamo neko politično prečenje, ki bi rado rekatolizacijo Slovenije, tudi kontra temu, kar si večina verujočih želi. Veste, ker ko smo imeli tisti Za družine gre referendum, so mene številni

ljudje klicali, tudi neka omica iz Prekmurja je rekla: »Glejte, v cerkev hodim že 60 let; to, kar govorijo, se mi gravža, mi gre na bruhanje.«
Prosim opravičilo. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Dr. Trček, smo kar veliko razpravljali že danes o tem. Če mi dovolite, bi vseeno nadaljeval in prebral nadaljnje razpravljalce, kajti ta krog smo že tekli. Mislim, da ne glede na to, da imamo resnično različna mnenja o tematiki, smo pa le prišli skoraj do konca. Tako, dr. Trček, spoštujem vaše mnenje in če mi dovolite, bi prebral vsa imena, kajti ni jih več veliko, zato da bomo lahko spravili to razpravo do konca.

Gospa Iva Dimic je kot prva, drugi je gospod Janko Veber, tretji je dr. Mitja Horvat, mag. Alenka Bratušek, Matjaž Han in dr. Simona Kustec Lipicer. To so še vsi prijavljeni razpravljalci. Se opravičujem, izpustil sem gospoda Jožeta Tanka kot predzadnjega.

Besedo dajem gospe Ivi Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa.

Vse te besede, ki se vrtijo okrog izobraževanja, je tako, kot je rekel kolega Trček, to je dejansko bolj ideološki boj, ki ga moramo biti očitno še vedno po tolikih letih v Sloveniji. Meni je žal, da enostavno ne želite slišati, da želimo samo tisto, kar imajo vsi v javnih šolah – javnoveljavni program. Ni res, da so vsi enako financirani, gospod Tabakovič, 85 % so državno financirani v odstotkih, tako Osnovna šola Alojzija Šuštarja, osnovna šola montessori, waldorfska šola v Mariboru, Ljubljani. Skratka, enostavno gre za zavajanje in discipliniranje preko takih sej tudi učiteljev, ki bi v takih šolah učili, zato ker se jim ne omogoči enakovrednega plačila za enakovredno opravljeno delo. Lahko še enkrat preberem, Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin v 2. členu govori o pravici do izobraževanja, citiram, »Nikomur ne sme biti odvzeta pravica do izobraževanja. Pri izvajanju nalog, ki so v zvezi z vzgojo in izobraževanjem, mora država spoštovati pravico staršev, da zagotovijo svojim otrokom takšno vzgojo in izobraževanje, ki sta v skladu z njihovim verskim in filozofskim prepričanjem.«

Smo v 21. stoletju, ne vem, česa se bojite. Disciplinirate hočete ljudi, da bodo vsi enako mislili. Jaz pa mislim, da je človek veliko več kot neka stvar, da ima svoje razmišljanje, svoje pravice in tako je prav.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, gospod Saša Tabakovič.

SAŠA TABAKOVIČ (PS SMC): Enostavno moram replicirati. Zdi se mi, da danes ponavljam že tretjič: šole, ki jih je navedla gospa Dimic, te šole dosegajo standarde znanja oziroma njihov program dosegajo standarde znanja, na podlagi

katerega lahko otrok nadaljuje svoje šolanje. Te šole niso enako financirane, ker ne izvajajo javnega programa. / oglašanje iz dvorane/ Ne izvajajo javnega programa, ampak izvajajo samo program, ki dosegata standarde znanja tako kot program javnih šol. Nimajo koncesije. Imamo zasebne šole, ki imajo koncesije, in so financirane v celoti. Toliko zaenkrat. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Proceduralno, izvolite, mag. Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Hvala lepa, podpredsednik.

Moram se oglasiti, ker zdaj je pa tekem današnjega dne tega zavajanja s strani poslanca Tabakoviča pa že dovolj. Vem, da on poskuša z neko mirnostjo nam vse predstaviti, da smo mi največji bedaki in da nič ne vemo, ampak ne vem, če se gospod Tabakovič posluša.

Dajem proceduralni predlog, da naj nas neha podcenjevati in naj začne poslušati tudi sebe, ko govori o tem, da imamo zasebne šole, ki imajo javnoveljavni program, kar pomeni, da tega programa si niso izmislile zasebne šole, ampak je ta program predpisala država. Če hočete, še bolj točno povem; dva učitelja matematike, eden, ki uči na Osnovni šoli Alojzija Šuštarja, in drugi, ki uči na Osnovni šoli Toma Brejca matematiko, dva krat dva – oba učita isti program. Edina razlika je – počakajte, gospod Tabakovič! –, edina razlika je, da v Osnovni šoli Alojzija Šuštarja pred poukom zmolijo eno molitev. In to je tisto, kar vas dramatično moti. Drugače pa, kar se tiče poučevanja predmetov, matematike, slovenščine, biologije, karkoli hočete, poučujejo isto kot v državnih šolah.

Za božjo bolje, prosim vas, da nehate zavajati, ker drugače pa prosim, povejte, kakšna je razlika med programom matematike, slovenščine, biologije. Ne odkimavati! Bodite natančni in povejte, kakšna je razlika med temi programi v državnih šolah in v zasebnih šolah, ki imajo javnoveljavni program. Veste, tukaj niste pošteni in če hočete biti pošteni, povejte to razliko, ki je ni.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Proceduralno, replika ... Proceduralno. Replika na proceduralno. Mislim, gospod Tonin, da ni podcenjevanja. To je najmanj, kar lahko rečem, ampak dobro, pustimo gospoda Tabakoviča.

Izvolite, replika.

SAŠA TABAKOVIČ (PS SMC): Hvala lepa.

Ker me je že gospod kolega Tonin izzval. Kolega Tonin, ali ima waldorfska šola ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Se opravičujem, lahko je samo postopkovno. Res je.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): No, potem pa bom v postopkovnem razložil pozive kolega Tonina.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ampak z jasnim postopkovnim predlogom.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Moj postopkovni predlog je, da opozorite kolega, kadar pravzaprav obtožuje mene, da zavajam publiko, naj bo pri svojem izvajanju bolj natančen.

Zakaj? Zato ker izhajam s stališča, da waldorfska šola, ki je pridobila veljavo javnega programa kot tudi šola, ki jo – ali pa bom kar tako povedal. Waldorfska šola ima enak status kot osnovna šola svetega Stanislava. Je tako? Je! Če zasebne šole ne bi izvajale programov, ki bi dopolnjevale javni program, potem mi pa, prosim, kolega Tonin razložite, na podlagi česa pa potem sploh ustanovljamo zasebne šole, če zasebne šole izvajajo popolnoma enak program kot javne šole. Kakšen je potem pomen zasebnih šol, da starši zaradi svoje izbire vpisujejo otroke v zasebne šole? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To bi postopkovno, bosta še v razpravi ... / oglašanje iz dvorane/ Delitve časa.

Postopkovno, izvolite gospod mag. Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Tudi jaz bi rad v postopkovnem smislu seznanil poslanca Tabakovića, da je pri svojem navajanju natančen, ker mi danes govorimo – to se bo seveda potem poznalo v prihodnosti –, kakšno bo financiranje posameznih programov. Mi govorimo samo o 100-odstotnem financiranju javnoveljavnega programa, na to, kar ste vi opozorili; se pravi, biologija, matematika, slovenščina, tisto, kar je v državnih šolah, za to se borimo mi, da je enako financirano tudi v zasebnih šolah z javnoveljavnim programom. Tisto, kar imajo pa oni dodatno, kar vas moti, tisto pa itak posebej plačujejo. In ne pozabiti, oni tudi posebej plačujejo zgradbo, infrastrukturo. Dodatni program, ki ga oni imajo, ga bodo še naprej dodatno plačevali in s tem se mi strinjamo.

Nas samo moti, da ko gre za biologijo, ko gre za slovenščino, matematiko, ki je ista v obeh dveh šolah, da je tukaj razlika pri financiranju tega programa. To je nepošteno.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mi delamo uvod v ustavno razpravo pravzaprav, o členu Ustave, ne o členih zakona, ki bo še določal te... Dobro.

Gospod Janko Veber izvolite, imate besedo. Pripravi naj se gospod dr. Mitja Horvat.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Mislím, da je treba v uvodu poudariti, da je javna mreža osnovnih šol v Sloveniji ustrezna. Zato ni prav nobene potrebe, da uvajamo sistem stoođstotnega financiranj zasebnih šol. Če javna mreža ne bi bila ustrezna, potem bi seveda to bilo razumljivo. Ker pa je, je pa to povsem nepotrebno. In to, kar lahko ohranjamo, je neke obstoječe stanje, ki je bilo uvedeno.

Sicer pa želim še enkrat ob tej priložnosti izpostaviti, da je Državni zbor že izrazil veliko skrb do tega, da se ohrani javna mreža osnovnih šol, tudi v primeru Podružnične osnovne šole v Osilnici. Tam smo s skupnimi močmi zmogli in zagotovili pogoje, da lahko ta šola pod minimalnimi pogoji dela naprej. Kajti kraj, ko izgubi osnovno šolo, izgubi zelo veliko. Izgubi pravzaprav dušo. Ob tem zavedanju, da imamo ustrezno mrežo osnovnih šol, je povsem prosta presoja staršev, če se odločijo, da vpišejo svojega otroka v zasebno šolo. Možnost imajo, da ga vedno vpišejo v javno in jih nihče ne sme pri tem omejevati. Torej, lahko ga vpišejo v zasebno pod pogoji, ki jih pač ta zasebna osnovna šola ima, in med drugim so ti pogoji tudi sofinanciranje s strani zasebnih sredstev. Zagotovo je to tudi eden od tistih delov, ki jih starši plačujejo, ker so se odločili drugače, kot pa, da se vpiše otrok v javno šolo. Pač ta odločitev je tudi bila izmerjena, če lahko tako rečem, ali presojana na Ustavnem sodišču.

Ustavno sodišče je pravzaprav enkrat že odločilo, da starši otrok, ki morajo plačevati šolnino, niso v neenakopravnem položaju s tistimi, katerih otroci obiskujejo javne šole. Ustavno sodišče je to enkrat že odločilo. V drugi odločbi je spremenilo svoje lastno stališče. In seveda njihovo drugo stališče gre v smer, da ni dovoljeno omejevati javnega sofinanciranja zasebnega šolstva. Spoštovani, če želimo to udejaniti, potem moramo spremeniti 2. člen Ustave, kjer piše, da je Slovenija socialna država. Če bi v 2. členu Ustave pisalo, da je Slovenija neoliberalna država, potem ni razmejitve med javnim in zasebnim. Ampak še vedno je 2. člen zapisan tako, da je Slovenija socialna država in udejanjanje te odločbe Ustavnega sodišča je praktično v nasprotju z 2. členom Ustave. Tako je Ustavno sodišče pravzaprav ravnalo kot neke vrste zakonodajalec in tudi z arbitrarno odločitvijo 5 : 4 ustavnih sodnikov kaže na to, da je to vprašanje bilo tudi z manjšino ali pa z majhno večino sprejeto na Ustavnem sodišču.

Torej, dokler imamo 2. člen Ustave tega ni mogoče udejaniti, zato je treba uveljavitev te odločbe Ustavnega sodišča doseči skozi spremembo ustave, ki jo peljemo skozi ta postopek. To je edina logična rešitev, ki jo ta hip imamo na razpolago. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Mitja Horvat, pripravi naj se mag. Alenka Bratušek.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik, za besedo.

Sicer mi je žal, ker nas je bore malo še v dvorani, razen če seveda ostali poslanci spremljajo, potem ima nek določen smisel, ker drugače govorim samo za magnetogram in praktično sam sebi. Raje pa, kot vedno, povem iz oči v oči.

Kje naj začnem, pri vsem, kar smo slišali danes, na kar se je treba odzvati, preprosto zato, da bo ostalo tudi za prihodnje? Zgodovina je zelo preprosta. Slovenska demokratska stranka je na podlagi odločbe Ustavnega sodišča vložila svoje zahteve in nismo prišli do soglasja, kako spremeniti Zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja, za katerega nikoli ni bilo problematično, in to ostaja v vseh predlogih, da imajo seveda starši pravico – nekajkrat so bili starši omenjeni kot tudi pomemben člen, zlasti pri osnovnošolskem izobraževanju –, da imajo seveda pravico na tri načine: bodisi v javnih bodisi v zasebnih šolah, ali pa celo na domu izobraževati svoje otroke.

Seveda, za Stranko modernega centra, moram kar takoj vnaprej opozoriti, da to za nas ni bilo nikoli sporno, in kar se nas tiče, ni tega ideološkega boja, ali starši imajo pravice in ali se otrokom da možnost, da se izobražujejo tako v javnih kot tudi zasebnih šolah in tudi na domu. Kar bo morda malo presenetilo mojega predgovornika, spoštovanega gospoda Vebra, tudi za liberalce je zelo pomembno opolnomočenje ljudi, seveda zlasti mladine, in tukaj jasno sledimo tudi temu, k čemur je usmerjena tudi sodobna Evropa.

Na kakšen način, v kakšnih oblikah? In seveda, da končno tudi pridemo do besedila, ki je danes pred nami in o katerem bomo čez nekaj ur tudi odločali. Zame osebno, v tem delu naj odgovorim na vprašanja ali pa, še raje, očitke, kjer žal nisem dobil opravičila, lahko prenesem svojo osebno izkušnjo in predsednik Vlade in predsednik naše Stranke modernega centra nenehno bdi nad tem in seveda želi, da bi bili procesi zaključeni in da bi prišli do rešitve. Tako daleč od tega, da bi šlo za njegovo sprenevedanje. Vsakdo, ki pozorno spremlja procese, tudi ve, na kakšen način se odvijajo. Od tiste prve seje Ustavne komisije glede predloga, ki so ga predlagatelji predložili, pa seveda preko ... In na tem mestu naj se seveda zahvalim, ker sam, priznam, nisem pričakoval, da bo tako hitro prišlo do poročila posebne strokovne komisije in se jim seveda na tem mestu tudi še enkrat iskreno zahvalim za vloženi trud, za predstavljene ideje, misli, mnenja in na koncu koncev tudi za oblikovane sklepe, ki so nam omogočali nadaljnjo delo. Kot veste, predlagatelj ni stal križem rok in je tudi sam napovedal, da bo v nadaljevanju opravil še krog pogovorov, kajti doseči ustavno večino, 60 poslancev ali več, seveda ni enostavna zadeva in v tem primeru je treba opravljati razgovore.

Naj na tem mestu izrazim obžalovanje, da ni prišlo do usklajevanja glede samega teksta

med vsemi poslanskimi skupinami, pri čemer seveda spoštujem njihovo odločitev in tudi razumem razloge, ki jih navajajo precej burno tudi na današnji seji, za katero sem verjel, čeprav je kar precej mnenj, da gre tukaj za ideološko vprašanje, ampak vendarle, kadar govorim o ustavnopravnih vprašanjih, vendarle potrebujemo širok konsenz in gre za nekaj, kar obvezuje vse in vsakogar v tej družbi. Ni očitek, da me ne boste narobe razumeli, razumem in proces smo po tem seveda vodili in, kot veste, smo si prizadevali tudi in je ministrstvo za šolstvo pripravilo predlog, Vlada ga je sprejela, dobili smo ga v proceduro in tudi veste, kakšna je njegova usoda. Vemo, da se zadržuje proces sprejetja zakona, tako da na tem mestu na ta način tudi zavračam očitke, ki so bili dani, da gre za sprenevedanje, da gre za vse tiste izraze, ki jih na tem mestu raje ne bi ponavljali, ki so bili tudi izrečeni v zvezi s tem.

Kaj lahko v svojem imenu kot liberalce rečem glede samih ustavnih sprememb? Vprašanje je, ali se danes resnično pogovarjamo, kot je bilo maloprej več živahne razprave, o tem, kaj je bistvo sprememb, in ali gre res za ideološko vprašanje ali ne. Vem, da smo si vsi v tej dvorani to prebrali, pa vendar, če nas kdo spremlja, poglejmo, kaj pravzaprav piše v Ustavi in kje je bistvo sprememb, ki so tu nakazane, če bomo danes dosegli soglasje o tem, da se postopek za spremembo Ustave nadaljuje. V prvem odstavku 57. člen Ustave določa, da je izobraževanje svobodno – velika pridobitev, zelo smo veseli in v to seveda nihče na noben način ne posega. Tako na ta način morda odgovarjam tudi na razne očitke in vprašanja, ki so bila predhodno v razpravi izpostavljeni. Drugi odstavek, pri katerem pa prihaja do sprememb, trenutno določa osnovnošolsko izobraževanje – poudarjam še enkrat besedo izobraževanje! »Osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev.« Še enkrat, osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev – izobraževanje iz javnih sredstev. Nič ne pove, kakšne vrste izobraževanje. »Država ustvarja možnosti« – tretji odstavek –, da si državljani lahko pridobijo ustrezno izobrazbo.« Tudi v to, tako kot sem relativno uvodoma rekel glede tega, so to prizadevanja tudi liberalcev, če hočete malo natančneje, tudi socialnih liberalcev, spoštujoč tudi ustavno izhodišče, da je Slovenija socialna država. Torej, opolnomočenje ljudi z znanjem, zaradi tega, ker verjamemo, da Slovenija je in je lahko komparativna prednost Republike Slovenije in njenih prebivalcev ravno v družbi znanja. Zato je to izredno pomembno vprašanje; torej, da je vsakomur omogočeno, da si pridobi ustrezno izobrazbo in potem to svoje znanje uporabi pri svojem nadaljnjem delu.

Zdaj pa poglejmo, v čem so razlike in kjer je vprašanje, ali bomo prišli do konsenza ali ne bomo prišli. Malo obžalujem, ker se danes Levica, razen uvodoma pri predstavitvi stališča,

ni želela vključiti v razpravo, pa bi jo rad slišal tudi danes; tako ob drugi priložnosti, najverjetneje tudi na Ustavni komisiji, za katero verjamem, da bomo nadaljevali svoje delo. Namreč, v čem je torej zdaj razlika? Kot je bilo uvodoma povedano, je ena pomembna kvalitativna razlika in novost – torej, namesto »osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira«, torej osnovnošolsko izobraževanje se financira iz javnih sredstev, veljavna ureditev, se gre v spremembo, ki se financiranje javnih šol, ponavljam še enkrat, financiranje javnih šol zagotavlja iz javnih sredstev. Kako se pa sicer zagotavlja financiranje javnih šol, če ne iz javnih sredstev? Ampak, v redu.

Prva in osnovna torej kvalitativna razlika je v tem – danes imamo osnovnošolsko izobraževanje, ki se financira iz javnih sredstev, in na drugi strani predlog spremembe, da se iz javnih sredstev financirajo javne šole. Zato seveda, kot sem uvodoma poudaril, razumem določene napore, tudi določene očitke, vprašanja, ki so bila izraženi skozi današnjo razpravo. Torej, ali je spreminjanje ustave, ki ga imamo danes pred sabo, namenjeno temu, da se zagotovi poseben položaj javnih šol.

No, in končno nekaj, kar je zares novo, to je, da se lahko pod pogoji in na način, kot to določa zakon, obvezno osnovnošolsko izobraževanje v zasebnih šolah sofinancira iz javnih sredstev. To je pravi resen dodatek, o katerem, verjamem, velja razpravljati in velja priti tudi do odgovora na to vprašanje, ki je sicer precej razburilo tudi današnjo razpravo in ki morda tudi v tem delu spominja na to, kar je bilo izraženo, da gre za ideološko vprašanje.

Vsekakor razumem argumente in jih podpiram, da nikakor ne smemo ogroziti javnih šol. Vsekakor naj v podporo svojemu kolegu Tabakoviću povem, kako si predstavljamo tudi v Stranki modernega centra to obogatitev zasebnih šol našega prostora. Za razliko od nekaterih, ki pravijo, da samo konkurenca lahko pripelje do tega, da je izobraževanje boljše, da pričakujem na ta način, da z bogatenjem šolskega prostora zasebnimi šolami na obeh straneh pride do dviga kakovosti. Zato zavračam očitke o kakršnemkoli elitizmu, sploh če smo že do danes sprejeli in imamo v zakonu, kot sem uvodoma rekel, določeno, da imajo starši pravico, da svoje otroke izobražujejo v javnih šolah, zasebnih šolah ali pa celo na domu. Zato upam in pričakujem, da bomo v nadaljnjih naporih prišli do izčiščenja besedila, ki mora biti predvsem tudi čim bolj kratko, ne bo preveč opisno, da bomo prišli do jasnih usmeritev in do ustavne ureditve vprašanja, ki je več kot očitno v zadnjih letih burilo prostor. Vlagamo napore v to, da bomo vprašanje lahko razrešili na ta način, da bomo, kot je rekel kolega Škoberne, za naslednje desetletja generacije lahko zagotovili kvalitetno izobraževanje. Celo več kot samo osnovnošolsko, ki je srž današnjih razprav in ki se je postavljalo kot osnovno vprašanje. Treba je govoriti tudi o vertikalni. Zelo jasno to pomeni,

ker verjamem, da bo danes prevladal razum, da bomo kot predstavniki ljudstva danes omogočili, da razprava in ustavna rešitev doživi svojo končno podobo v taki obliki, da bo omogočila čim boljše prihodnost za nas in za naše zanamce. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek, pripravi naj se gospod Matjaž Han.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Najprej naj povem, da sem razočarana, da razprava o tako pomembni temi, kot je izobraževanje, poteka na način, kot poteka: z neresnicami, obžovanjem in celo poniževanjem. Ni v Državnem zboru mesto takšnemu besednjaku.

Govora je bilo o revnih otrocih, da revnim otrokom s to spremembo ustave želimo nekaj vzeti. To je ena velika velika neresnica. Vsi otroci, vsi, od najbolj revnega do najbolj bogatega imajo mesto v javni šoli, in to pri svojem domu. Vsi. Od prvega do zadnjega. Za razliko od zasebnih šol, kamor se lahko vpišejo samo določeni otroci. Ne povedo jasnih meril, ne povedo jasnih kriterijev. Potem še njim določimo šolske okoliše in pač bodo otroke morali vzeti v šolo, ne tistih, ki si jih oni želijo, ampak tisti, ki tja pašejo. Toliko o tem, kaj danes država nudi revnim otrokom. Nič nikomur ne jemljemo s spremembo ustave, ki je danes na mizi. Nič, nikomur. In tudi Ustavno sodišče je ugotovilo, da, mislim da, 86. člen Zakona o financiranju osnovnih šol je v neskladju z ustavo. Verjetno obstajata dve možnosti – ali spremeniš zakon, ali pa spremeniš ustavo. Zakaj smo sedaj obtoženi, da izbiramo neko čudno, nenavadno pot? Naša naloga je, da je ustava zapisana tako, da bo kristalno jasno, kaj je država dolžna. Še enkrat, nikomur nič ne jemljemo, in to je zavajanje. Drugič, revni otroci imajo in bodo vedno imeli dostop do javnih šol, za razliko od zasebnih. Kot je kolega prej povedal, da otrok iz, ne vem kje, Celja ali pa daleč na Gorenjskem, iz hribov pač ne more v Ljubljano oziroma Maribor in je ta elitna šola, če želite, namenjena samo nekaterim. Ja, se strinjam, se strinjam. Naj pa naredijo, v tem primeru konkretno cerkev, šole tudi na podeželju. Ampak ne, tam se ne splača, tam je predrago, tam naj kar država poskrbi za to.

Tako kot sem se podpisala pod predlog ustave, tako bom danes tudi glasovala za to spremembo in en sam cilj imam pred očmi. To je znanje, dostopno vsem pod enakimi pogoji. Če pa želijo starši, imajo možnost, jih ne omejujemo, to pomeni pravica do izbire. Jih ne omejujemo. Ne zapiramo zasebnih šol. Ampak država pač ni dolžna, davkoplačevalci niso dolžni financirati šol, kjer se takšna ali drugačna elita oziroma elitni otroci izobražujejo. Tako ste

prej povedali. To je vse, kar bi s to spremembo ustave želeli narediti in jasno zapisati.

Jaz si iskreno želim, da bomo danes ta postopek začeli, da nam bodo pravniki v nadaljevanju pomagali napisati tako, kot je treba, in predvsem si želim, da bo Slovenija za vedno ostala država, kjer bodo imeli vsi otroci enak dostop do znanja. Če ocenjujete, da je javno šolstvo premalo kvalitetno, se verjetno lahko skupaj potrudimo in to šolstvo naredimo bolj kvalitetno. Če starš oceni, da lahko otroka zaradi takšnih ali drugačnih razlogov vpiše na zasebno šolo, bo pač del te šolnine moral pokriti. Prej je bila omenjena poštevanke, da se poštevanke naučiš tako na javni kot na zasebni šoli. Lahko se jo tudi doma. Pa staršu plačamo to? Otroka lahko peljemo v ne vem kakšno šolo – bomo plačali to? Ne, ne bomo. Samo teh šest šol je v tem trenutku na seznamu in res peščica otrok jih obiskuje. Če bi bil cilj, da je čim več otrok vključenih v te, kot jim pravite, bolj kvalitetne programe, potem bi se mreža zasebnih osnovnih šol, tudi tistih cerkvenih morala bistveno povečati. Je že nekdo povedal, pa bom ponovila: s tistim, kar je končalo v bančni luknji, bi lahko nastalo veliko podeželskih cerkvenih šol. Vse to smo pokrili davkoplačevalci, pa nikomur nič.

Kot sem rekla, jaz želim, da danes zberemo potrebno število glasov, nadaljujemo s postopkom in jasno razmejimo privatno in zasebno in jasno razmejimo obveznost države do možnosti države pri financiranju osnovnega šolstva.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Han, nato je na vrsti gospod Jože Tanko.
Izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Upam, da po svoji razpravi ne bom spet deležen branja financ firme, za katero sem jasno prijavil, da jo imam. Rad bi vendarle povedal dve stvari. Mi imamo v Sloveniji waldorfsko šolo, ki je v javni mreži in jo država financira 100-odstotno. Potem pa imamo Osnovno šolo Alojzija Šuštarja, waldorfsko šolo v Mariboru, osnovno šolo montessori, ki so vse financirane 85-odstotno iz javnih sredstev za program, ki ga na tej šoli uvajajo oziroma dajejo otrokom. To so te šole. Zdaj pa vendarle moramo biti jasni in tudi točni, če želimo, da se ne bomo kregali pri teh zadevah, kot sta se Matej in Sašo kregala. V Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakonu o osnovni šoli točno jasno piše, kaj so zasebne in kaj so javne šole in kako se te razlikujejo po obsegu storitev, ki jih nudijo. In so, gospe in gospodje, so razlike med njimi.

Bom samo nekaj razlik povedal pa si boste šli lahko prebrat člene. 30. člen Zakona o osnovni šoli: »Zasebne šole, ki izvajajo program po posebnih pedagoških načelih, lahko

oblikujejo program po teh načelih tako, da zagotovijo zgolj minimalna znanja.« To je 30. člen. »Zasebne šole tudi niso obvezne spoštovati določila o vzgojno izobraževalnih obdobjih, torej se ne delijo po triadah.« 33. člen Zakona o osnovni šoli. »Zanje niso obvezna določila o šolskem koledarju, torej lahko same določajo dneve obiskovanja in proste dni.« 36. člen Zakona o osnovnih šolah. Potem 37. člen, kar je tudi zelo pomembno: »Zanje ni obvezno določilo oblikovanja razredov, oddelkov in učnih skupin.« Vsi veste, tisti, ki delamo, ki smo bili župani, ki sodelujemo v lokalni skupnosti, kakšen problem je, ko ni danes dovolj otrok. Ko iz iz dveh razredov nastane en razred in tako naprej. Teh razlik je še kar nekaj. Da ne govorim v javnem šolstvu, ko moramo imeti podaljšano bivanje in tako naprej in tako naprej. Tako da strokovnih razlag, zakaj je neko financiranje 85-odstotno, neko financiranje pa 100-odstotno, je še kar nekaj. Parlament je dolžan, da nekatere zadeve rešuje. In četudi je potrebno s spremembo ustave. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Izvolite, gospa Jelka Godec, replika.

JELKA GODEC (PS SDS): Z vsem spoštovanjem, gospod Han, poznam Zakon o osnovni šoli in najprej bi rada replicirala na 30. člen Zakona o osnovni šoli. V 30. členu Zakona o osnovni šoli se govori res o zasebnih šolah, vendar ne govori o minimalnih standardih. Program zasebne osnovne šole mora pri predmetih iz drugega odstavka 26. člena tega zakona zagotavljati učencem doseganje vsaj enakovrednega izobraževalnega standarda, kot ga zagotavlja program javne šole. Ne govori o minimalnih standardih, ampak o enakovrednem programu, gospod Han. Torej to je vaše zavajanje. Torej 37. člen ne govori nikjer o zasebnih šolah in o koledarju ali o oblikovanju oddelkov. Nikjer. Nikjer ne navaja zasebne šole. Lahko vam preberem člen in ga tudi bom.

»37. člen (razredi, oddelki in učne skupnosti). Osnovna šola izvaja vzgojno-izobraževalno delo po razredih, v oddelkih in učnih skupnostih. Razred je vzgojno-izobraževalna celota, ki v skladu s predmetnikom in učnim načrtom dosega učno snov enega šolskega leta. Učenci posameznega razreda so razporejeni v oddelkih, izjemoma so zaradi majhnega števila učenci dveh ali več razredov lahko razporejeni v en kombiniran oddelk.« Potem govori o tem, da se zaradi manjšega števila lahko tudi drugače oblikuje. Ne govori nikjer o zasebnih šolah. »Standarde in normative za oblikovanje oddelkov in učnih skupnosti določi minister.«

Gospod Han, jaz ne vem, kateri zakon berete, nikjer ne določa minimalnih standardov za zasebne šole in nikjer ne govori, da se lahko v zasebnih šolah oddelki oblikujejo drugače in da to za zasebne šole ne velja. Za zasebne šole veljajo enaki standardi in normativi, za zasebne

šole enako veljajo tudi za učitelje plačilni razredi, učitelji so plačani enako kot učitelji v javnih šolah, torej teh razlik ni. Zasebne šole zagotavljajo enakovredne standarde kot javne šole in ne zagotavljajo minimalnih standardov. Je pa res, ponovno poudarjam, kot sem že prej v razpravi povedala, da zasebne šole poleg enakovrednih standardov iz javnih šol zagotavljajo še dodatni pouk iz nekih drugih predmetov, ki jih v javnih šolah ni. Tako da, gospod Han, jaz bi prosila, da kadar navajate člene, potem jih tudi v tem kontekstu pravilno navedite, ali pa, če navajate določen člen, ki se veže na drugi člen, potem to tudi obrazložite, ker tega ni določenega. In še enkrat, zasebne šole so verificirane osnovne šole, ker so dokazale in tudi izvajajo enakovredne javnoveljavne programe kot javne šole in ne minimalnih standardov. Minimalne standarde mora zagotoviti vsaka šola, tudi javna šola, torej tudi javno šolo lahko ustanovite oziroma verificirate, če zagotavljate minimalne standarde. In ni razlike. Tako da v teh programih, pogledajte si, jaz sem vam že v eni razpravi leto dni nazaj povedala, da lahko ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Tri minute, gospa Jelka.

JELKA GODEC (PS SDS): Ja, zdaj bom pa povedala še do tistih 3 minut. Da lahko v bistvu ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Tri minute je bilo.

JELKA GODEC (PS SDS): Zasebne šole torej ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospa Jelka Godec, prosim.

JELKA GODEC (PS SDS): ... imajo enak program kot javne šole.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Matjaž Han, predlagatelj, izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Jelka, vem, da se ti znajdeš v tej zakonodaji, ker si s tem delala, ampak meni gre malo bolj počasi, ampak v 28. členu jasno piše o minimalnih standardih. In potem je še en člen, kjer govori o zasebnih šolah, 33., 37. člen. Samo moramo brati še druge člene, pa potem lažje pridemo do nekega zaključka.

Midva se lahko zdaj tukaj kregava, ampak če bova šla brat vse te člene, bova videla, da sva na koncu približno na istem. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Niste bili dobro razumljeni. Izvolite, replika.

JELKA GODEC (PS SDS): Gospod Han, razlikujte med minimalnimi znanji in minimalnimi standardi. Minimalna znanja so navedena v 28. členu in ne minimalni standardi. To je razlika. Minimalna znanja morajo pa zagotavljati vsaka javna šola pri vsaki kontrolni, pri vsakem testu, pri vsakem spraševanju. Minimalna znanja, minimalni standardi – razlika.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko. Pripravi naj se dr. Simona Kustec Lipicer.

Dr. Simona Kustec Lipicer, izvolite.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik. Kolegice, kolegi!

Tudi meni je ostalo malo časa, ampak verjamem, da bom uspela povedati tisto, kar je ključno. Na nek način je pravzaprav povzetek te razprave, ki jo že n-tič poslušamo, ne samo v tem prostoru, ampak pravzaprav v širšem družbenem in, verjamem da, predvsem tudi v izobraževalnem prostoru. Še predem pridem do tega, naj povem, da bom jaz podprla predlog, da nadaljujemo s postopkom spremembe ustave, ampak zaradi tega, ker verjamem, da bom s tem podprla predvsem predlog, da nadaljujemo z razpravo. Kaj je ta razprava pokazala? Pokazala je, da imamo očitno na papirju zapisana jasna ustavno sprejeta pravila igre, ki si jih pa vsak od nas pojasnjuje, interpretira zelo zelo drugače. Pa ne samo na tem področju. Imamo tudi druga družbena področja v naši državi, ki smo jih uspeli sami v tem času, odkar imamo svojo demokracijo, svojo državo, odpeljati bolj po lastnih interpretacijah in preferencah kot pa ob spoštovanju zapisanih, dogovorjenih pravil igre. Vprašanje javnega interesa in vprašanje javnega in zasebnega v naši dragi državi je velika uganka. In tudi tule je. Kaj je zdaj javni interes na področju izobraževanja? Jaz bi si želela, da bi to bila pridobitev čim bolj kvalitetnega znanja, ki ga potrebujejo otroci, in to preko institucij, ki jih zagotavlja država, ker je ona skrbnica, prva skrbnica javnega interesa. Dogovorili smo se, da bodo pravila drugačna, da bodo prilagojena, da omogočimo, da tudi tistim, ki imajo drugačne želje, drugačne poglede, omogočimo, da skozi proces pridobivanja znanja do njih pridejo, da imamo to obogatitveno toleranco. Ampak kaj se je zgodilo? Zgodilo se je to, da nekateri iz tega ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del razprave, v katerem dobi besedo še predlagatelj gospod Matjaž Han.

Zaključnem razpravo. Odločanje o predlogu sklepa, da se začne postopek za dopolnitev ustave, bomo v skladu s časovnim

potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 39. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 16.55.

Če bo Državni zbor predlog sklepa sprejel, bo takoj nadaljeval z razpravo o osnutku ustavnega zakona in o stališču Ustavne komisije ter o morebitnih amandmajih k stališču Ustavne komisije, in sicer v okviru preostanka skupnega časa poslanskih skupin, nepovezanega poslanca in predlagatelja.

Amandmaje k stališču Ustavne komisije se lahko vlaga do konca razprave o osnutku ustavnega zakona in stališču Ustavne komisije.

S tem prekinjam 2. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **39. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE ZA PREPOVED UPORABE PLASTIČNIH VREČK, KOZARCEV, KROŽNIKOV IN DRUGIH POSOD ZA ENKRATNO PAKIRANJE HRANE IN PIJAČE TER PLASTIČNEGA PRIBORA IN MIKROPLASTIKE.**

Predlog priporočila je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina petih poslank in poslancev, s prvopodpisano gospo Violeto Tomić.

Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo predstavnici predlagateljice gospe Violeti Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči.

Veseli me, da vam lahko predstavim dopolnilno obrazložitev, ki je dobila kar veliko podporo na odboru. Odpadna plastika predstavlja vse večji okoljski problem, morda ni največji, ampak nedvomno pa je najvidnejši. Problem predstavljajo plastični izdelki za enkratno uporabo. To so plastične vrečke, kozarci, krožniki in druge posode za enkratno pakiranje hrane in pijače ter plastični pribor, katerih prepoved smo v Levici predlagali v priporočilih, ki jih danes obravnavamo. Življenjski cikel vseh teh izdelkov je zelo kratek, njihova uporaba gre po principu Uporabi in zavrzi. Večkratna uporaba teh izdelkov ni niti možna, niti zaželeno s strani kapitala, ki te izdelke proizvaja. Plastične vrečke med izdelki za enkratno uporabo izstopajo. Po eni strani zato, ker so najbolj množičen tovrsten izdelek, po drugi strani pa zato, ker med temi izdelki predstavljajo tudi največji okoljski problem. Na leto se jih v svetu proizvede nekaj bilijonov in praktično vse prej ali slej romajo v smeti. Reciklira se jih zelo malo, ko plastične vrečke pridejo v naravno okolje, prve težave povzročajo že na kopnem. Zamašujejo kanalizacijske odtoke, smetijo obale, parke in ulice ter ogrožajo življenja in zdravje živali. Še večji problem pa predstavljajo, ko enkrat zaidejo v svetovna morja in oceane, kjer plavajo na površini in počasi razpadajo. Po podatkih Greenpeace naj bi

plastika, ki plava po svetovnih morjih, letno ubila milijon morskih ptic in 100 tisoč morskih sesalcev. Gre za resen okoljski problem, ki terja radikalno in takojšnje ukrepanje.

Vse več držav v svetu se odloča za prepoved prodaje plastičnih vrečk. V Evropski uniji sta prepoved uporabe sprejeli do zdaj Italija in Francija. Veliko držav članic Evropske unije se je odločilo potrošnje plastičnih vrečk zmanjšati z uvedbo posebnih davščin na plastične vreče. Prva v Evropi je to leta 2002 storila Irska, ki je z obdavčitvijo 15 centov na vrečko uspela porabo plastičnih vrečk v zelo kratkem času znižati kar za 90 %. Podobne obdavčitve so do danes v Evropski uniji sprejele še Danska, Nemčija, Romunija in Združeno kraljestvo, poleg že prej omenjene Italije in Francije. Slovenije pa, žal, še vedno ni med temi državami.

V Levici smo bili po sprejetju evropske direktive glede zmanjševanja potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk aprila 2015 zelo optimistični glede tega, da bo tudi Slovenija pod pritiskom Evropske unije kmalu uvedla poseben davek ali celo prepovedala plastične vrečke. Vlada je s prenosom direktive v naš pravni red dolgo časa zavlačevala, ko pa je julija letos zaradi groženj s finančnimi sankcijami s strani Evropske komisije do tega vendarle prišlo, smo bili, milo rečeno, razočarani. Sprememba Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo predstavlja najbolj minimalen nabor ukrepov za zmanjševanje potrošnje plastičnih vrečk od tistih, ki jih daje na voljo evropska direktiva. Ta predvideva ukrepe, ki lahko vključujejo sprejetje ekonomskih instrumentov, kot so oblikovanje cen, davki in dajatve, ter tržnih omejitev, kot so prepovedi, če so te omejitve sorazmerne in niso diskriminatorne. Ukrepi se lahko sprejemajo za vse plastične vrečke, ne glede na debelino. Slovenija je najprej iz vladne uredbe izvzela najtanjše plastične vrečke, ki so z vidika varovanja okolja najbolj problematične, najhitreje se strgajo in najlažje reciklirajo. Slovenija ni uvedla posebnih dajatev, niti ni uvedla prepovedi dajanja plastičnih vrečk na trg, uredba zgolj določa, da se plastične vrečke na blagajnah ne smejo deliti brezplačno, kar se v večini trgovin že danes ne, in določila, da najnižja cena plastične vrečke ne sme biti nižja od cene, po kateri trgovci vrečke kupujejo od dobavitelja.

Ker v Levici menimo, da je Vlada te spremembe uredbe naredila nezadostno, in ker menimo, da bi bilo treba dajanje plastičnih vrečk na trg prepovedati, skupaj z njimi pa še enako problematične in nepotrebne plastične krožnike, kozarce in druge plastične posode za enkratno pakiranje predpripravljene hrane, kot tudi vse kozmetične izdelke, ki vsebujejo drobce mikroplastike, smo predlagali predlog priporočila, ki ga danes obravnavamo. Veseli nas, da je pri večini strank naš predlog naletel na pozitiven odziv.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Predlog priporočila je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Danilu Antonu Rancu.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Predsedujoči, hvala za besedo. Lep pozdrav poslankam in poslancem Državnega zbora in tudi predstavnikom ministrstva!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 34. seji 2. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog priporočila Vladi Republike Slovenije za prepoved uporabe plastičnih vrečk, kozarcev, krožnikov in drugih posod za enkratno pakiranje hrane in pijače ter plastičnega pribora in mikroplastike, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisano Violeto Tomič.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za okolje in prostor in Zakonodajno-pravne službe. Članice in člani odbora so kot gradivo za sejo, objavljeno na spletni strani Državnega zbora, imeli na voljo predlog priporočila, mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Vlade in predloge amandmajev.

Dopolnilno obrazložitev je v imenu predlagatelja podala poslanka Violeta Tomič. Poudarila je, da odpadna plastika postaja vse večji okoljski problem zaradi zelo dolge dobe razgradnje, ki lahko traja od 400 pa do tisoč let. Največji problem za okolje predstavlja plastična embalaža v obliki plastičnih vrečk in plastenkov za enkratno uporabo, plastičnih kozarcev, krožnikov in pribora ter tako imenovana mikroplastika. Plastične vrečke so proizvedene iz nafte in zemeljskega plina. Že njihova proizvodnja zahteva ogromne količine pitne vode in energije, nato pa se naravni viri trošijo še tekom njihovega transporta. Proizvodni proces plastičnih vrečk povzroči več milijonov ton odpadnega materiala in več milijonov ton izpustov toplogrednih plinov v ozračje. Izpostavila je, da so posamezne države že zelo zgodaj začele na tak ali drugačen način omejevati porabo plastičnih vrečk. Med njimi so bile takšne, ki celo ne sodijo med najrazvitejše, kot je Bangladeš, ki je bil prva država, ki je prepovedala uporabo tankih plastičnih vrečk že leta 2002. Leta 2005 so plastične vrečke prepovedale tudi Eritreja, Ruanda in Somalija, Tanzanija pa je leto dni kasneje prepovedala uvoz in uporabo plastičnih vrečk za nakupovanje. Med državami EU, ki je uporabo plastičnih vrečk začela omejevati, velja Republika Irska za najuspešnejši primer, ker je kot prva država na svetu uvedla davek na plastične vrečke. Njej je sledila Danska, ki je leta 2003 uvedla poseben davek za trgovce, ki dajejo v promet plastične vrečke, podoben ukrep pa je leta 2009 uvedla Malta. Do danes pa so podobne ukrepe za omejitev uporabe plastičnih vrečk sprejeli še v Franciji, Italiji, Nemčiji,

Romuniji in Združenem kraljestvu. Poudarila je, da so po mnenju Poslanske skupine Levica spremembe uredbe, ki jih je pripravila Vlada, nezadostne in ne bodo znatno pripomogle k zmanjšanju uporabe plastičnih vrečk v Sloveniji, posledično ne bodo pripomogle k reševanju vse bolj perečega problema onesnaževanja okolja s plastiko. Prav tako so drugi izdelki iz plastike, kot so plastični kozarci, pribor, krožniki in posode za pakiranje ter prodajo pripravljene hrane po eni strani nepotrebni, saj se v večini primerov lahko uporabi železen, keramičen ali pa lesen pribor. Po drugi strani pa obstajajo biorazgradljive alternative med katerimi je, kot je bilo omenjeno, tudi lesen pribor. Opozorila ja še na problem onesnaženosti okolja z mikroplastiko. Gre za majhne plastične delce, ki so manjši od 5 milimetrov in večji od 300 milimetrov in zlasti predstavljajo problem, ko prispejo do morja in jih morski tokovi prenašajo leta in desetletja po morjih in oceanih.

Mnenje Zakonodajno-pravne službe k predlogu priporočila je predstavila Špela Maček Guštin. Poudarila je, da Zakonodajno-pravna služba pojasnila naravo priporočila kot akta Državnega zbora, ki izhaja iz njegove nadzorne funkcije. Zaradi načela delitve oblasti je mogoče s priporočilom predlagati le ukrepe, ki spadajo v pristojnost tistih državnih organov, na katere se tak akt nanaša. Posledično je pomembno, da je besedilo priporočila jasno in notranje skladno, zato je bilo v konkretnem primeru opozorjeno na več nejasnosti in neskladnosti.

V imenu Vlade je ministrica za okolje in prostor Irena Majcen izpostavila, da se priporočila Poslanske skupine Levica nanašajo na aktivnosti in ukrepe, ki jih je Vlada že izvajala.

V razpravi je več poslancev razpravljalo o tej pereči problematiki. Izrazili so različna mnenja in tudi po svoje opozorili na primernost ukrepov za zmanjšanje plastične embalaže, v zvezi s tem tudi znižanje emisij toplogrednih plinov.

Na koncu razprave smo sprejeli tudi amandmaje, in sicer k naslovu, potem amandma k 1. točki, amandma k 2. točki in amandma k 3. točki. Amandma k 3. točki se glasi: Državni zbor predlaga Vladi Republike Slovenije, da prepove dajanje v promet hrane in pijače v plastičnih kozarcih in plastičnih krožnikih in drugih plastičnih posodah za enkratno pakiranje hrane in pijače, vključno s priborom po francoskem zgledu.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospod Ranc...

DANILO ANTON RANC (PS SMC): V nadaljevanju je sprejel odbor še amandma k točki 4 in v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Ranc, hvala lepa ...

DANILO ANTON RANC (PS SMC): ...posameznih delih oziroma o točkah predloga priporočila in sprejel 2., 3., 4., 6. točko, ni pa sprejel 1. in 5. točke predloga priporočila. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga priporočila, v katere so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog priporočila je sestavni del tega poročila.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Za obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade Lidiji Stebernak, državni sekretarki na Ministrstvu za okolje in prostor.

LIDIJA STEBERNAK: Spoštovane poslanke in poslanci!

Skupina poslancev, s prvopodpisano poslanko Violeto Tomič, je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila priporočilo Vladi Republike Slovenije za prepoved dajanja v promet plastičnih vrečk, kozarcev, krožnikov in drugih posod za enkratno pakiranje hrane in pijače ter plastičnega pribora in kozmetičnih izdelkov, ki vsebujejo mikroplastiko. Vladi so predlagali, da prepove prodajo plastičnih nosilnih vrečk, prodajo hrane in pijače v kozarcih, na krožnikih in drugih posodah, ki niso biorazgradljive, vključno s priborom, prodajo vseh produktov, ki vsebujejo mikroplastiko, ter da se predpišejo stroga pravila ravnanja z mikroplastiko, kot surovino za nadaljnjo izdelavo plastičnih izdelkov, z namenom čim večjega zmanjšanja iznosa mikroplastike v naravno okolje. Vlado so tudi pozvali, da se na evropski ravni začne aktivno zavzemati za tovrstno prepoved.

Dejstvo je, da se plastični produkti uporabljajo za več namenov in njihova potrošnja se bo nadaljevala tudi v prihodnje. Posledici sedanje ravni potrošnje sta visoka raven smetenja, ki povzroča onesnaženost okolja in povečuje močno razširjen problem smetenja vodnih teles, ter neučinkovita raba virov. S to problematiko smo se v zadnjem času nemalokrat ukvarjali tudi v povezavi z našim morjem.

Ministrstvo za okolje in prostor se močno zaveda problematike odpadne plastike in jo aktivno vključuje tako v normativne kot tudi v praktične rešitve. Aktivnosti ministrstva so usmerjene predvsem k zmanjševanju potrošnje določenih plastičnih izdelkov ter k ravnanju s plastičnimi izdelki in odpadki, ki imajo najmanjši negativni vpliv na okolje in zdravje ljudi. Aktivnosti zajemajo vrsto ukrepov na področju odpadkov, ki se povezujejo z ukrepi in pobudami na drugih področjih, ki niso nujno povezana z okoljem. Da bi zagotovili, da uporabljene plastične nosilne vrečke ne bodo končale v okolju kot odpadek, je treba potrošnikom dati čim več informacij o ustreznem ravnanju z odpadki.

Pomembno vlogo pri zmanjševanju potrošnje plastičnih nosilnih vrečk imajo programi

ozaveščanja potrošnikov na splošno in izobraževalni programi za otroke. Na podlagi uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo bo Ministrstvo za okolje in prostor v letu 2018 izvajalo ozaveščevalno kampanjo za širšo javnost, ki bo pripomogla k uresničevanju navedenih ciljev. Pri izvajanju aktivnosti je treba poudariti, da morajo biti te takšne, da zagotavljajo nemoteno delovanje notranjega trga, preprečujejo trgovinske ovire ter izkrivljanja in omejevanja konkurence v Evropski uniji. Zato menimo, da enostranski ukrepi niso ustrezna rešitev in se strinjamo s predlagatelji, ki poudarjajo pomen usklajenega delovanja na področju celotne Evropske unije. To Ministrstvo za okolje in prostor skozi vse svoje mednarodne aktivnosti zagovarja in bo v bodoče to počelo še bolj intenzivno. Za nas je zelo pomembno doseči prepoved dajanja na trg na nivoju celotne Evropske unije in ne zgolj na nivoju ene same države. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, gospod podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Človeštvo živi preko svojih meja. To ni novo dejstvo, tako kot ni novo dejstvo, da hedonizem in brezbriznost bogatejšega dela tega sveta potiska na eni strani v revščino, na drugi pa v globalno okoljsko katastrofo drugi, manj premožni del tega planeta. Dejstvo je, da zdravo življenjsko okolje napredku navkljub ostaja vedno bolj ogroženo in da samo tehnološki napredek ne bo dovolj, da bi zajezili, čeprav se nekateri že odpovedujejo celo Pariškemu podnebnemu sporazumu, okoljske spremembe, globalno segrevanje, skratka vse, kar v jedru bistveno bolj kot katerikoli drugi proces ogroža življenje, kot ga poznamo. Zavedanje, da moramo resno nasloviti tako vprašanje revščine kot tudi vprašanje varovanja okolja navkljub dejstvu, da se tega zavedamo globalno, seveda zaostajamo za tempom, ki bi omogočil resno soočenje z obema izzivoma, ki sta med seboj še kako povezana.

Simptom tega, kar počnemo narobe, je tudi prekomerna ali pa celo neomejena raba plastičnih vrečk in je na nek način simptom bistveno večjega izziva, ki je pred nami. Slednje seveda ne pomeni, da je naslavljanje tovrstnih majhnih izzivov kaj manj pomembno. Prav nasprotno, ob fiasku velikega Pariškega podnebnega sporazuma bo v bodoče še bistveno bolj pomembno, da skozi majhne korake, ki ga predstavlja tudi naslavljanje vprašanja omejevanja rabe plastičnih vrečk,

kušamo doseči vsaj minimalne cilje, ki bi še omogočili, da zavremo ali pa vsaj, kolikor je le mogoče, upočasnimo tempo globalnega segrevanja in sprememb, ki v marsikaterem delu sveta ne samo za vrsto človeka, ampak za celotni ekosistem predstavljajo izjemno nevarnost. Zato razumemo dopolnjeni predlog stališča kot korak v pravo smer, ob splošni oceni, da bi si verjetno na področju okoljske politike in preprečevanja globalnih ekoloških sprememb morali dovoliti biti bolj ambiciozni.

Ampak tudi to je eden izmed načinov, zato bomo dopolnjeni predlog priporočila Socialni demokrati podprli ter ob tem upamo, da to ni zadnji v vrsti majhnih korakov, ki jih lahko skupaj naredimo, da tudi sami vplivamo na velike spremembe na globalni ravni. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

ZVONKO LAH (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

Pred nami je predlog priporočila Vladi Republike Slovenije za prepoved uporabe plastičnih vrečk, kozarcev, krožnikov in drugih posod za enkratno pakiranje hrane in pijače ter plastičnega pribora in mikroplastike. Odbor za infrastrukturo okolje in prostor je sprejel štiri nekoliko dopolnjene predloge priporočil. V letu 2014 je v Sloveniji nastalo okoli 4,6 milijona ton odpadkov, od tega je v proizvodnih dejavnostih nastalo 59 %, to je malo manj kot 2,8 milijona ton, v storitvenih dejavnostih 29 %, to je skoraj 1,4 milijona ton, gospodinjstva pa so povzročila 12 %, to je malo več kot pol milijona ton vseh vrst odpadkov. Vseh komunalnih odpadkov je nastalo 19 %, to je nekaj manj kot 900 tisoč ton.

Vlada je kot instrument za izpolnitev preprečevanja nastajanja odpadkov, zagotavljanje predpisanega ravnanja z odpadki in dosego ciljev ravnanja z odpadki za obdobje do leta 2020 oziroma 2030 predlagala program ravnanja z odpadki in program preprečevanja odpadkov. Glavni namen operativnega programa je, da z izvajanjem tega programa Slovenija sledi strateškim usmeritvam evropskih politik, ki ob poudarjanju preprečevanja nastajanja odpadkov dajejo prednost pripravi odpadkov za ponovno uporabo in njihovemu recikliranju pred energetske predelavo odpadkov, predelavi odpadkov pa prednost pred njihovim odstranjevanjem, če in kjer to predstavlja najboljšo možnost z vidika varstva okolja ob upoštevanju tehnične izvedljivosti in ekonomske smiselnosti.

V Poslanski skupini Nove Slovenije podpiramo hierarhijo ravnanja z odpadki po sistemu, prvič, preprečevanju odpadkov; drugič, pripravo odpadkov za ponovno uporabo; tretjič, recikliranje; četrto, energetska predelava in nazadnje, odlaganje preostankov odpadkov.

Vlada je sprejela spremembo uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, s katero želi trajno zmanjšati potrošnjo lahkih plastičnih nosilnih vrečk, zato bodo v Sloveniji s 1. januarjem 2019 na vseh prodajnih mestih blaga ali izdelkov prepovedane brezplačne plastične nosilne vrečke, ne glede na debelino njihove stene. V skladu z evropsko direktivo so iz tega ukrepa izvzete zelo lahke plastične nosilne vrečke, ki so namenjene za primarno embalažo svežih živil, ki niso predpakirana.

V Poslanski skupini Nove Slovenije podpiramo predlog, da se plastika čim prej izloči kot embalaža zaradi nerazgradljivosti. Napredna tehnologija nam omogoča, da naravne materiale obdelamo na način, ki nam omogoči kvalitetno in razgradljivo embalažo. Zgovoren je podatek, da posameznik v Sloveniji trenutno na letni ravni porabi kar 150 do 300 vrečk. Okoljski cilj je, da se do konca leta 2019 zmanjša letna raven potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk pod 90 takih vrečk na osebo in pod 40 lahkih plastičnih nosilnih vrečk na osebo do konca leta 2025. V naši poslanski skupini se zavzemamo za pravično plačilo pri odlaganju odpadkov. Torej plačaj toliko, kolikor odložiš oziroma odvzeseš. Vsekakor sledimo cilju, ki smo ga zapisali v naš program. Zavzemali se bomo za zmanjševanje odpadkov na izvoru, za njihovo vnovično uporabo, termično izrabo in neškodljivo odlaganje in shranjevanje ostankov odpadkov. Podpirali bomo projekte, ki bodo imeli že v svoji zasnovi tudi minimiziranje proizvedenih odpadkov in embalaže ter predviden čim večji del njihovega recikliranja.

Predloge priporočil bomo v Poslanski skupini Nove Slovenije soglasno podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Matej Tašner Vatovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Najlepša hvala podpredsednik. Lep pozdrav še enkrat!

V potrošniški družbi nas kapital v navezi s svojimi lakaji v državnih organih nenehno prepričuje, da bomo kot posamezniki dosegli srečo zgolj s tem, da bomo kupovali stvari, za katere namigujejo ali pa nas tudi celo prepričujejo, da jih potrebujemo. Prepričujejo nas, da bomo kot družba napredovali, če bomo čim več trošili. Silijo nas v dolge delavnice, kjer puščamo najbolj produktivne trenutke našega življenja, da iz nas na koncu iztisnejo presežno vrednost v blagih, ki jih ustvarjamo in ki nam jih nato oni prodajajo nazaj po zasoljenih cenah. Ker jim nasedamo, svojo srečo vedno znova iščemo v blagu, ki ga kupujemo, čeprav je zadovoljstvo, ki ga ob tem občutimo, zelo kratkotrajno. Zato nam nikoli ni dovolj. Zato rabimo vedno nove produkte, po katerih nam željo prek oglaševalskih kampanj vcepja kapital. Seveda na ta način nikoli nismo in tudi ne bomo

srečni. To ni njihov interes, ker srečni ljudje enostavno ne trošijo.

Težko bi našli izdelek, ki bolje simbolizira potrošniško družbo, kot je plastična vrečka. Nikoli jih nimamo dovolj. Že ko jo kupimo, vemo, da jo bomo naslednji trenutek zavrgli in da bomo že ob naslednjem obisku trgovine verjetno kupili novo. Plastične vrečke niso narejene zato, da bi jih uporabljali celo življenje. Hitro se strgajo, tiste, v katere nam pakirajo sadje, zelenjavo in meso, niso uporabne več kot enkrat, tudi če ostanejo cele. Poleg tega medtem ko jih nosimo naokoli, služijo kot brezplačni reklamni pano za prodajalce.

Ker večino svojega življenja puščamo v tovarnah, pisarnah, trgovinah, nimamo časa za najbolj osnovne človeške funkcije, kot je priprava hrane, obedovanje v družbi ljudi, ki jih imamo radi, jih cenimo in z njimi tudi hrano delimo. Nimamo časa niti za pomivanje posode, ker vsak tak trenutek pomeni manj časa, ki ga lahko preživimo na delu, kjer kapital iz nas iztiska še zadnje atome življenja. Zato vse bolj pogosto posegamo po hitro pripravljeni hrani in pijači, ki nam jo servirajo na plastičnih krožnikih, v plastičnih kozarcih in drugih plastičnih posodah za distribucijo industrijsko pripravljene hrane. Jemo s plastično žlico, ker je to za nas v tej družbi časovno bolj ekonomično, da se lahko potem večji del življenja ženemo za tem, da bi nekoč jedli s srebrno žlico, čeprav nam je vse bolj jasno, da se nas bo večina kmalu rojevala in pa tudi umirala v ceneni plastiki, medtem ko bodo ostali materiali rezervirani za tisti 1 % na vrhu.

Ker nas kapital prepričuje, da bomo uspešni samo, če bomo lepi, zdravi, nasmejani kot kakšne manekenke ali manekeni iz reklam, ki jih za svoje oglaševalske namene vzreja modna industrija, nenehno kupujemo produkte, s katerimi se ženemo za večno mladostjo. Vse več teh produktov danes vsebuje majhne dele plastike, tako imenovano mikroplastiko, ki jo po vsaki uporabi spiramo v naše vodotoke in posledično na koncu morja in oceane.

V svoji nenasitnosti po vedno večji potrošnji in rasti smo s plastiko onesnažili vse kotičke tega planeta. Čas je, da temu naredimo konec. Zato smo v Levici predlagali priporočila, ki se obravnavajo danes. Okoljske omejitve našega planeta nam narekujejo, da svojo potrošnjo ustavimo. Onesnaženost s plastiko od nas terja, da prenehamo z brezbržnim odmetavanjem plastičnih izdelkov v naše naravno okolje. Prepoved plastičnih vrečk, krožnikov, kozarcev in drugih posod za enkratno prodajo predpripravljene hrane ter kozmetičnih izdelkov, ki vsebujejo mikroplastiko, je nujna zaradi vse hujše onesnaženosti s plastiko, ki smo ji priča. Ima pa tudi pomembno simbolno sporočilo. Če je plastična vrečka simbol potrošniške družbe, potem je njena prepoved sporočilo, da smo kot družba pripravljeni prekiniti s potrošniško mentaliteto in se upreti diktatu kapitala. S prepovedjo pa sporočamo tudi, da

smo pripravljeni na nove oblike družbenoekonomskega organiziranja, kjer produkcija ne bo podrejena kovanju dobičkov peščice, ampak v prvi vrsti potrebam vseh ljudi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Laj bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, predstavniki ministrstva, drage kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev podpiramo predlog priporočil v zvezi s prepovedjo uporabe plastičnih vrečk, kozarcev, krožnikov in drugih posod za enkratno pakiranje hrane in pijače ter plastičnega pribora in omejevanje uporabe in vnosa v okolje mikroplastike. Za Slovenijo je izrednega pomena, da je čim manj tovrstnih materialov, plastičnih vrečk, ne smemo pozabiti tudi na platenke, ki tukaj niso posebej omenjene, da se v čim manjši meri vse to znajde v okolju, ker skoraj dnevno promoviramo Slovenija – zelena destinacija. Spomnimo se, pred leti je bilo veliko tega v vodotokih, v naravi, veliko tega se je potem saniralo na račun prostovoljstva s čistilnimi akcijami, vendar je naše mnenje, da to ni pravi način. Pravi način je, da že v osnovnih šolah pride do ozaveščanja otrok, da bodo znali ravnati, to pomeni, če bodo prišli do tovrstne embalaže, do katere bodo seveda prišli, ker živimo v potrošniški družbi, da ne bodo odvrgli na nekontroliran način in s tem onesnaževali okolja.

Ne moremo reči, da ni bilo ničesar narejenega na ozaveščanju. Veliko je bilo narejenega, vendar še zdaleč nismo dosegli tistega cilja, ki smo si ga zastavili. Kot sem rekel, ozaveščanje in še enkrat ozaveščanje. Kampanje bi morale biti v to smer zelo ciljno nastavljene, da bi lahko dajale boljše rezultate.

Naše mnenje je, da okoljske dajatve, ki jih je Slovenija uvedla z uredbo o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže v letu 2006, tudi niso dale pričakovanih rezultatov. Potrošniki se navadijo teh dajatev, ki se zaračunajo v ceno izdelka, in to sčasoma izgubi učinek. Zato je pomembno na dolgi rok, da dejansko pridemo do tega, da s strožjimi ukrepi omejujemo uporabo plastične embalaže.

Predlog priporočil podpiramo tudi zaradi tega, ker smatramo, da tudi evropska direktiva 2015/720 EU, ki bo s 1. januarjem 2019 začela veljati in bo na podlagi tega prepovedana brezplačna plastična embalaža na vseh prodajnih mestih blaga in izdelkov. Tudi tu smatramo, da dolgoročnega učinka ne moremo pričakovati. Želeli bi, da bi se končno tudi mi kot država, zeleno naravnana, pridružili vsem tistim državam, ki so že zelo veliko naredile v to smer. Hvala za vašo pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Danilo Anton Ranc bo predstavil stališče Poslanske skupine SMC.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani predstavnici ministrstva, kolegice poslanke in poslanci!

Tudi v Poslanski skupini modernega centra smo se aktivno vključili v razpravo o priporočilih in mislim, da gre za pobudo, ki je dosegla zelo veliko podporo in konsenz med vsemi parlamentarci, da tudi s to podporo izražamo naklonjenost naši zeleni Sloveniji in priložnostim, ki nam jih ta zelena Slovenija tudi ponuja. V Poslanski skupini modernega centra se zavedamo, da je onesnaževanje s plastiko velik svetovni ekološki problem, zato podpiramo vsa prizadevanja, ki potekajo v tej smeri. Nedvomno smo zaznali, da si Ministrstvo za okolje in prostor zelo prizadeva delovati v tej smeri v skladu z evropskimi direktivami, vendar smo ugotovili, da bi v tem trenutku lahko neko aktivnejšo pobudo na tem področju podali in priporočilo na še smelejše korake v tej smeri v Evropski uniji. V Državnem zboru se vse premalo pogovarjamo o okoljskih problemih, s katerimi se sooča naša skupnost. Odveč bi bilo naštevati vse zastrašujoče podatke okoljskih organizacij in vseh tistih, ki se borijo za to, da bi živeli v čistejšem okolju. Menimo tudi, da smo tudi premalo ambiciozni, da bi morale biti naše poteze tukaj še bolj smeje. Zakaj bi na primer uvažali zelo drag granulato na osnovi nafte, ki ni naš naravni vir? Zakaj se ne bi usmerili v porabo materiala, ki ga imamo v izobilju, to je les, ki raste v naših gozdovih, in to našo nafto, domačo nafto v obliki lesa uporabili za izdelke, tokrat lahko govorimo o papirnatih vrečkah, ki bi jih lahko proizvajali iz tega našega naravnega vira. S tem bi zelo prispevali k zniževanju ogljičnega odtisa, poleg tega bi lahko ustvarili nova delovna mesta, namesto da ta nepredelan les izvažamo v tujino. Tukaj je ena velika priložnost, da delujemo v tej smeri in ravno v tem pogledu se nam ponuja tudi edinstvena priložnost, da plastične materiale nadomestimo z naravnimi materiali. Tokrat govorim seveda o papirju in o vrečkah, ki bi se izdelovale iz tega papirja, nenazadnje pa tudi o lesenem priboru in drugih artiklih, ki bi lahko na svoj način prispevali k boljšemu okolju in uporabi naših naravnih virov. Potrošnja plastičnih vrečk se sicer v Uniji močno razlikuje zaradi razlik v potrošniških navadah, okoljski ozaveščenosti in učinkovitosti ukrepov politike, ki jih sprejemajo države članic. Nekaterim državam članicam je uspelo občutno zmanjšati potrošnjo plastičnih vrečk in v najuspešnejših sedmih državah članicah raven potrošnje takih vrečk znaša 20 % povprečne porabe v Uniji. Seveda pa se tokrat lahko zgledujemo tudi po nekaterih drugih državah, ki so še bolj smelo pristopile k tem ukrepom in nekatere celo v celoti prepovedale uporabo plastičnih vrečk. V Sloveniji bodo s 1. januarjem

2019 na vseh prodajnih mestih blaga in izdelkov prepovedane brezplačne plastične nosilne vrečke, ne glede na debelino njihove stene. Vlada je namreč že sprejela spremembo uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, s katero smo v slovenski pravni red prenesli evropsko direktivo glede zmanjšanja potrošnje tovrstnih vrečk. S primernimi ukrepi naj bi se odpravilo smetenje, spremenili se naj bi vedenjski vzorci potrošnikov in spodbujalo preprečevanje odpadkov. V uredbi je v skladu z direktivo določen okoljski cilj, da se do konca leta 2019 zmanjša letna raven potrošnje takšnih plastičnih nosilnih vrečk pod 90 na osebo in pod 40 plastičnih nosilnih vrečk na osebo do konca leta 2025.

V poslanski skupini podpiramo priporočila v smeri zmanjšanja onesnaževanja okolja s težkorazgradljivimi odpadki in njihovo zamenjavo z naravnimi materiali. Še posebej se zavzemamo za to, da bi v Sloveniji uporabili več lesa in ga pridelali v materiale, ki so naravno obnovljivi, zato tudi ta priporočila podpiramo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovane kolegice in kolegi!

Priporočila Vladi Republike Slovenije za prepoved uporabe plastičnih vrečk, kozarcev, krožnikov in drugih posod za pakiranje hrane in pijač ter plastičnega pribora in mikroplastike so opozorilo Vladi oziroma Uredbi o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, ki v praksi ne rešuje zmanjšanja uporabe plastičnih vrečk in drobne plastične embalaže v Republiki Sloveniji. V Slovenski demokratski stranki se zavedamo, da je področje onesnaževanja okolja s plastično embalažo zelo kompleksno in široko, zato ga je treba reševati s sistemskim pristopom tako na strani proizvajalcev, uporabnikov kot na strani potrošnikov. V Slovenski demokratski stranki smo podprli amandma, ki je bil izoblikovan na Odboru za infrastrukturo, da se na ravni Evropske unije Vlada Republike Slovenije začne aktivno zavzemati za prepoved plastične embalaže in za uporabo embalaže iz okolju prijaznih materialov.

Dopolnjena priporočila glede varstva okolja s preprečevanjem onesnaževanja z plastičnimi vrečkami in drobno plastično embalažo bomo v Slovenski demokratski stranki podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovane in spoštovani!

Ljudje na leto odvržemo med 500 in tisoč milijardami plastičnih vrečk ter ogromne količine druge odpadne plastike, ki zelo pogosto pristane v naravi, še posebej v oceanih. Med ljudmi se sicer že širi ozaveščenost, da vrečke in odpadna plastika postajajo vse večji okoljski problem, sploh če vemo, da vsaka vrečka potrebuje za razgradnjo okrog tisoč let. Zato že nekaj let tudi v Sloveniji poteka dan brez plastične vrečke, ki je nastal v okviru iniciative Svet brez vrečk, ki si prizadeva za drastično zmanjšanje uporabe plastičnih vrečk, predvsem tistih za enkratno uporabo. Z zmanjševanjem uporabe teh vrečk bi namreč enormno zmanjšali negativne vplive na okolje, predvsem na oceane.

Aprila letos so evropski poslanci glasovali za zakonodajo, ki terjaja 80-odstotno zmanjšanje uporabe najbolj razširjenih tankih plastičnih vrečk do leta 2019. Tako bo tudi v naši državi s 1. januarjem 2019 na vseh prodajnih mestih blaga ali izdelkov začela veljati prepoved brezplačnih plastičnih nosilnih vrečk, ne glede na debelino njihove stene. Vlada je namreč poleti sprejela spremembo Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, s katero želi trajno zmanjšati potrošnjo lahkih plastičnih nosilnih vrečk.

Tudi v Poslanski skupini Desus se zavedamo škodljivosti mikroplastike, zato smo na matičnem delovnem telesu podprli amandmiran predlog priporočila, s katerim predlagamo Vladi, da se začne na evropski ravni zavzemati za prepoved dajanja v promet plastičnih vrečk, kozarcev, krožnikov in drugih posod za enkratno pakiranje hrane in pijače ter plastičnega pribora in mikroplastike. Vlada naj s podzakonskimi akti predpiše tudi druga pravila ravnanja z mikroplastiko, s ciljem čim večjega zmanjšanja iznosa mikroplastike v naravno okolje. Po naši oceni si mora Vlada še naprej prizadevati za povezovanje ukrepov na področju odpadkov z ukrepi in pobudami na drugih področjih, vključno z ukrepi za zmanjšanje smetenja na kopnem, za trajnostno načrtovanje plastike in za zmanjšanje uporabe mikroplastike v proizvodih. Izjemno pomembno je tudi ozaveščanje javnosti in spreminjanje vedenjskih vzorcev.

V Poslanski skupini Desus bi bili zelo veseli, da bi se Slovenija čim prej znašla v družbi držav, ki so popolnoma prepovedale plastične vrečke. Med temi državami najdemo tudi Kenijo, Ruando, Mavretanijo in Maroko. Kenija ima uvedene celo zelo visoke kazni za tiste, ki bodo kršili prepoved uporabe, izdelave ali uvoza plastičnih vrečk. Najnižja kazen znaša 16 tisoč evrov oziroma leto dni zapora. Tudi med našimi potrošniki se mora razširiti zavedanje, da vsak posameznik lahko zmanjša število plastičnih vrečk s tem, da prinese vrečko s seboj, da uporablja vrečke iz blaga ali papirne

vrečke ali pa nakup zloži v kartonske škatle, ki so velikokrat spravljene v bližini trgovinske blagajne.

V Poslanski skupini Desus nas veseli, da je med potrošniki sicer že zdaj opaziti veliko ekološko ozaveščenost, saj vedno več ljudi zavrne ponujeno plastično vrečko.

Naj na koncu še enkrat ponovim, da bo Poslanska skupina Desus podprla dopolnjeni predlog priporočila. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o točkah dopolnjenega predloga priporočila in o vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda amandmajev z dne 20. novembra leta 17.

V razpravo dajem 2. točko dopolnjenega predloga priporočila in amandmaja Poslanske skupine Levica.

Želi kdo razpravljati? Prosim, če se prijavite.

Besedo ima gospa Violeta Tomić, predlagatelj.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči.

Moram uvodoma povedati, da me izjemno veseli, da smo v tej razpravi prišli do konsenza, da je treba res nekaj ukreniti glede plastike, ki je enormen okoljevarstveni problem. Nekateri znanstveniki pravijo, da nam sledi doba, ki se ji bo reklo doba plastike. Tako kot smo imeli kameno dobo, imeli smo železno dobo, bakreno dobo, prihaja plastična doba. Samo ta ne bo minila, ne bo minila sama od sebe, ker, kot smo rekli, skoraj tisoč let traja razgradnja plastike, nihče od nas tega ne bo doživel, medtem ko jo dejansko uporabljamo cca zadnjih 50 let. 2 milijona let je človeštvo preživelo brez tega materiala, danes pa se nam zdi to popolnoma nemogoče. Ravno zato smo dali ta priporočila, vendar smo dodali še dva amandmaja k 2. točki, kjer besedo »uporabo« nadomestimo z besedo »dajanja«, besedo »vrečk« pa z besedo »v promet«. Se pravi, »prepoved dajanja v promet«. Zakaj? Zato ker ne želimo stigmatizirati uporabnikov teh vrečk, ampak tiste, ki bodo te vrečke dajali, pa če tudi brezplačno.

V 2. točki pa besedo »materialov« nadomestimo in dodamo besedilo »ter nemudoma pristopi k implementaciji teh politik v Sloveniji«. Z amandmajem se tukaj zavzemamo, da Vlada ob zavzemanju za prepoved dajanja plastičnih nosilnih vrečk na ravni Evropske unije takšno prepoved že predhodno implementira tudi v Sloveniji, kajti kako se bomo zavzemali za nekaj na nivoju Evropske unije, če sami pri nas ne bomo za to poskrbeli. Pravno podlago za takšno prepoved ima Slovenija kot članica Evropske unije v direktivi Sveta z dne 29. aprila

2015 o spremembi direktive glede zmanjšanja potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk, ki za spodbujanje trajnega zmanjševanja potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk predvideva tudi ukrepe, ki lahko vključujejo sprejetje ekonomskih instrumentov, kot so oblikovanje cen, davki in dajatve, ter tržnih omejitev, kot so tudi prepovedi, če so te omejitve sorazmerne in niso diskriminatorne. Pri tem bi sledila zgledu Francije in Italije, ki sta takšne prepovedi že uvedli. Toliko o predstavitvi amandmajev in želim si, da tako kot naša priporočila podprete tudi amandmaje, ki so vsebinske narave in tudi druge bolj tehnične. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc.
Izvolite.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Hvala za besedo.

Sam se bom bolj osredotočil na razpravo o priporočilih kot celoti. Že sam sem v stališču poslanske skupine dal nekaj poudarkov, mogoče bo nekdo rekel, da se ponavljam, ampak vendarle je bolje, da se večkrat sliši neka dobra pobuda, da komu sede na uho, kot pa da gremo mimo nekih priložnosti, ki jih naša država ima. Še posebej sem bil zelo presenečen, da nekatere države, bom jih kar naštel, Bangladeš, Eritreja, Ruanda, Somalija, Tanzanija so neke dojele vsebino pomena in pa negativnega ekološkega vpliva predvsem na naše zdravo okolje. In se sprašujem, zakaj ne bi temu vzoru sledili tudi mi v Sloveniji, še posebej zato, ker so tudi nekatere države v Evropski uniji, kot so Irska, Danska, Malta, Francija, Italija, Nemčija, Romunija, Združeno Kraljestvo že začele delovati v tej smeri. Jaz pozitivno ocenjujem tudi delo ministrstva, ki se v spletu različnih okoliščin, včasih tudi lobijev, srečuje z različnimi pritiski enih in drugih interesov. Tu trčimo ob lobi plastičarjev, naftne industrije in drugih, in vse pobude o ukrepih v smeri izboljšanja okolja na način, da bi zmanjšali porabo plastičnih materialov in derivatov na osnovi nafte, ki onesnažujejo okolje, znižujejo naše okoljske pogoje za bivanje in povzročajo emisije toplogrednih plinov. Mi v Sloveniji smo se na načelni ravni teh zadev zelo dobro zavedli, oblikovali smo pametne specializacije, krožno gospodarstvo in druge strateške ukrepe, ki so naravnani v tej smeri. Tako da ocenjujem, da smo na pravi poti, seveda pa s temi priporočili dajemo dodaten pospešek uresničevanju teh ukrepov na področju zmanjševanja okolju škodljivih materialov v našem vsakdanjem življenju. Naj še enkrat ponovim, mi smo v deželi, ki nam na dlani ponuja ta naravni vir, ki bi ga lahko s pridom uporabili v konkretno neki tovarni celuloze in papirja, govorim o tovarni Krško, ki na žalost ne deluje več, ki je letno predelala milijon kubikov lesa v papir, ki bi ga

lahko s pridom uporabili. Konkretno v tem primeru tudi za vrečke. In tu gre za en strateški sistemski ukrep, ki bi prinesel multiplikativne učinke v celi verigi, prinesel bi dodatna delovna mesta in zmanjšal energetske in drugo odvisnost od drugih držav, ki razpolagajo z nafto. Mi imamo na dlani les, dajmo ga uporabiti in predpišimo, če ne gre drugače z zgledi, ampak včasih, da zadevo premakneš hitreje naprej, je zelo dobrodošel kakšen konkreten ukrep. Tudi s tega vidika bi se osredotočil predvsem na to, dajmo pri nas ta ukrep uveljaviti čim prej, ker druge države v sosesčini mogoče čakajo na to priložnost, pa teh naravnih virov nimajo. Seveda se dogaja, da les od nas uvažajo, mi danes izvozimo okrog 5 milijonov kubikov lesa, ki bi ga lahko s pridom uporabili za izdelavo papirja in s tem bi imeli več makroekonomskih koristi in vseh drugih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Najprej se zahvaljujem za podporo. Kot drugo, strinjam se s tem, kar je kolega Anton Danilo govoril pred mano. Ko poslušam to razpravo, se spomnim na enega pogosto pozabljenega družboslovca, sociologa, rojenega v Vroclavu, preživel je skoraj celo 20. stoletje, judovskega porekla, nekateri pravijo, da je nemški, drugi pravijo, da je angleški sociolog, to je Norbert Elias. Norbert Elias je znan predvsem po svojem ključnem delu, ki smo ga v slovenščino prevajali kot proces civiliziranja ali pa, če hočete, tudi proces deciviliziranja. Mi se dejansko pogovarjamo o neki zadevi, ki bi ji lahko »prfoksarsko« rekel proces reciviliziranja. Mi se zdaj moramo nekako zavedati teh dejstev, ki ste jih nekje poguglali, prebrali. Jaz sem že kar pred časom Vlado spraševal o nekih ukrepih vis a vis študiji, ki je analizirala vsebnost mikroplastike v organizmih in tudi na izbranem vzorcu plaž, če po domače povem v Jadranu. Konkretno samo analizo so potem izvedli v Sloveniji, kjer je kazalo na neke relativno zaskrbljujoče podatke. Zdaj mi večinoma verjetno niti ne vemo, dokler nismo o tem podučeni, da vsakič, ko si peremo zobe, vsakič, ko si, ne le dame, tudi lepotci, kot kolega Ferluga, delajo facelifting in tako naprej, da v bistvu spravljamo v obtok in vodotoke mikroplastiko. Ampak ko se dotaknemo teh zadev – sam se imam za nemarksističnega nekomunističnega levičarja, malo zdravo kmečko, pa tudi onkraj pragmatičnega, se moramo vprašati dve zadevi. Prvo tisto, Evropa nam ukazuje, Evropa nam veleva, do takrat bomo morali bla, bla, bla in potem katerakoli vlada bo, bomo nekaj mahali, joj, mudi se, konec sveta, gor in dol, vmes bo pa nekdo razvil

tehnologijo, ki nam jo bo prodal. In bo vlekel dobičke v tujino. To je razlika med BDP pa NNP. BDP meri, kjer se »rinta« za preslabo plačo, NNP pa, kam grejo dobički. In tu imamo nek velik problem z MGRT, ki naj bi bilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, pa v veliki meri to ni. Navsezadnje dokler to poslušam, berem tukaj Predlog zakona o spodbujanju razvoja turizma, ki skoraj nič ne omeni »zeleno ljubim te zeleno«, čeprav bi se Slovenija morala brendati, ne vem, trojna ali četvorna doza zelenega in v to tudi v bistvu umeščati to zgodbo. Ekscesi pa se v nekih družbah, ki mislijo sami sebe, delajo na način, da imaš nek delujoči FURS in neko ustrezno davčno zakonodajo, ki te bo penalizirala, če boš hotel biti ekscesen. Ampak ne penalizirati reveža, pač pa tistega, ki ima možnost, da se lahko vede drugače in izbira med alternativami. V Mariboru slovim kot človek, ki blazno teži okrog tega, ampak potem vam kakšna trgovka v Sparu, pa verjetno tudi kje drugje, največ hodim v Spar, reče, da saj bi ona dala, ampak potem jo bo šefica tam »gušila«, če mi vsake zadeve v neko plastično vrečko ne zavije. V nekih demokratičnih sistemih, kar naj bi bili, moramo ob mišljenju neke prepovedi misliti tudi alternativo in nekaj, kar ne predavajo ali pa predavajo, pa vsi študentje sedijo na ušesih, na ekonomskih in sorodnih fakultetah, tudi neke narodnogospodarstvene elemente. Izvorni pomen besede »oikos«, vemo, kaj je.

Se mi zdi, da v tej luči mora naslednja vlada vzpostaviti elemente za neke alternative. Navsezadnje se da tudi te določene plastičarje »prebacljati«, da bodo delali neke druge in drugačne nosilne elemente embalaže, kar je navsezadnje tudi neka odgovorna gospodarska politika. Se mi zdi, da je to korak v dobro smer. Seveda pa moramo ne zaradi EU, ampak zaradi nas razmišljati to prihodnost in katere so alternativne tehnologije, kar je kolega Anton Danilo tudi zelo lepo nakazal. Se mi zdi, da to, da smo relativno majhni, še ne pomeni, da smo lahko neumni.

Na tej točki bi se ustavil. Seveda pa imamo domače znanje, ki zna delati alternative, ampak pogosto to svoje znanje izvaža kam v tujino, ker, če se izrazim v jeziku, ki vam bo razumljiv, niso iz pravih kvot. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala lepa.

Tudi sam bi se rad vključil. Mene je prav veselilo, da je ta tematika enkrat prišla tudi na obravnavo na odbor, ker sem že večkrat razpravljal o tem, da imamo pri nas v Sloveniji »smetarski turizem« in ga nikakor ne moremo odpraviti, kljub temu da se je kar nekaj centrov za ravnanje z odpadki zgradilo po Sloveniji, vendar ti niso enakomerno razporejeni po celotni državi. Tisti, ki so zgrajeni, so preveliki, za nek

prejšnji čas, ko je bila politika taka, da naj bi se večina odpadkov odlagala. Pri nas na Dolenjskem imamo kapacitete po novih programih ali pa po evropski politiki za približno 400 let, in ne vem, kaj se bo tukaj odlagalo. Imamo pa tudi sam sistem ravnanja z odpadki, recimo samega zbiranja. Vemo, da ta operativni program ravnanja z odpadki iz leta 2015 favorizira najprej zmanjševanje na samem izvoru odpadkov, povzročiteljev in tukaj je tudi današnja tematika. V skupni količini odpadkov, bom govoril samo o gospodinjstvih, ker se tudi najbolj tiče plastičnih vrečk, pa še o različnih trgovinah, je približno tri četrtine ali dve tretjini do tri četrtine je embalaže. Ta embalaža se zdaj zbira že na izvoru, kjer imajo pobiranje od vrat do vrat, kjer ločuje vsako gospodinjstvo že pri sebi doma, in to je zelo lahko potem tudi nadzirati. To nadzirajo občinski inšpektorji, tudi sankcionirajo, če je treba, in potem se ta embalaža zbira v zbirnoreticlažnih centrih, ki jih občine imajo, in od tam naprej določena podjetja prevzamejo to embalažo. Ljudje dobijo plačano embalažnino. Kjer pa tega ni, kjer je pa zbiranje odpadkov, ker je cenejše zbiranje v neke skupne kontejnerje za 4, 5 gospodinjstev, in potem imajo še ekološke otoke, kjer se pa ločuje steklo, plastika, odpadki, tam pa je kontrola skoraj nemogoča, ker se nekateri enostavno ne držijo tega. Kako naj inšpektor ve, če 4 ali 5 gospodinjstev odlaga v isti kontejner, kdo je odložil nepravilno, da bi potem lahko sankcioniral? Tam pa navadi kontejnerji tako zijajo od enega pobiranja do drugega in se v teh mešanih komunalnih odpadkih najde vsaj polovica tudi embalaž.

Pobiranje od vrat do vrat, da se kontrolira na samem izvoru, je pa malo dražje, je pa potem ceneje naprej. Ampak če povzročitelj plača tudi embalažo, ki jo da v mešane komunalne odpadke, tisti, ki se s tem ukvarjajo, imajo večjo količino, več lahko zaračunajo. Ni pa to pravično. Tudi v tem programu piše in evropska direktiva pravi, ker gre za javno gospodarsko službo, za storitev, da se mora zaračunati povzročitelju tisto, kar povzroči. Ne pa kar tako pavšalno. Jaz sem si pogledal položnico, ko zbiramo, in to nekaj gospodinjstev, da mi na mesec zaračunajo 97 kilogramov odpadkov. Jaz vem, da ne odložimo niti četrtine teh odpadkov na mesec, če pravilno sortiraš že pri sebi doma. In to ni pravično. To pravi tudi evropska direktiva. Pri nas bi morali vpeljati nek sistem, da do tega ne bi prišlo, ker nekateri preveč plačujejo. V primeru, da se gre zbirat od vrat do vrat, bo pa odpadkov manj. Če jih je manj, javna gospodarska služba pa toliko stane, bodo dražji. Ko bodo dražji, se bodo ljudje še bolj trudili to sortirati in čim manj odpadkov povzročiti, kar je v skladu z evropsko politiko. Vprašanje pa je, če bo znosno, ker tak primer so že imeli pred nekaj leti v neki evropski državi. Dražji, kot so odpadki, manj jih je bilo. Na koncu se je zgodilo, da so bili zelo dragi, pa jih ni bilo. In kaj potem pri takem sistemu? To je cilj

evropske direktive in našega programa, da do tega pride. Kako bo potem sistem zdržal? Kdo bo financiral? Kdo bo plačeval omrežnino? Ker problem je omrežnina. Zato sem bil jaz vesel, ker tisti dragi centri za ravnanje z odpadki, ki smo jih pred desetimi leti umeščali v prostor, ne vem kje vse po Sloveniji, mislim, da jih je bilo 14, niso vsi zaživi, ker nekdo bi moral to plačevati. Investitorji so bile občine, v imenu več občin recimo. Plačevali so to pa občani s položnicami. In eni to krepko plačujejo. Takrat smo predlagali, sicer v opozicijskih poslanskih skupinah, da bi centri za ravnanje z odpadki prešli v pristojnost javne gospodarske službe na nivoju države, ker nimamo pokrajin, da bi se to pokrajinsko reševalo. Sedaj ugotavljamo, da bi bilo mogoče to reševati ne na nivoju pokrajin, ki jih nimamo, ampak na nivoju regij. Da bi vzhodna in zahodna regija lahko imeli en velik center za predelavo in recimo sežigalnico, pa tega enostavno ni. Bo pa treba to v doglednem času rešiti, čeprav po rezultatih smo v Sloveniji še kar dobri glede na evropsko povprečje. Ampak vseeno mislim, da bi bilo dobro, da bi ministrstvo imelo neko strokovno službo, ki bi na nek način usmerjala tudi občine k temu, da bi sam sistem funkcioniral, in to zbiranje kot naprej predelava, obdelava in odlaganje v tem smislu, da bo teh odpadkov čim manj in da bo za posamezna gospodinjstva tudi čim nižji strošek. Ker pravijo, bogat je tisti, ki malo porabi, ne tisti, ki veliko zasluži. Ko ugotavljamo, kakšne položnice dobivajo gospodinjstva za vse tri javne gospodarske službe, odpadke, vodooskrbo, odvajanje in čiščenje komunalnih voda, pride to precej velik znesek, sploh za tiste, ki imajo nižje prihodke. Zato bi jaz predlagal, da se Vlada oziroma ministrstvo posveti temu, ker ni dobro, da gledamo, kako se med seboj občine obtožujejo, eden drugega izsiljujejo pa tožijo in ne vem kaj še vse, kar seveda ni prav. To bi se dalo urediti. Mislim, da Slovenci že tako sledimo temu in smo res lahko marsikateri državi vzor pri samem sortiranju, ampak določeni sistemi nam ne omogočajo, da bi šli še dlje oziroma da bi sledili tistemu cilju do let 2025, 2030, ko naj se ne bi nič več odlagalo. Šest držav v Evropski uniji tega že sedaj nič več ne počne in temu bi morali slediti. Sploh, ker nimamo velikih mest, velikih koncentracije prebivalcev, ampak bolj podeželsko, kjer se da tudi že drugače biološke odpadke preko kompostiranja in podobno. Lahko bi pa tudi s kmeti ali pa v kmetijstvu to porabili za kakšen drug namen.

Mi bomo to podprli in pozdravljamo tudi tako pot.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marko Ferluga, imate besedo.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav državni sekretarki in sodelavki ter vsem ostalim!

Jasno gre podpreti takšen zelo korekten in konstruktivni predlog, ki ga je dala Levica. Hvala Violeta! Mislim, da so takšni predlogi absolutno dobrodošli tudi pri nas. Ne samo zaradi varovanja narave in vseh teh ostalih zadev, ki sodijo sem, ampak tudi za voljo tega, ker se Slovenija kot taka propagira kot zelena država. Če je temu tako, je to en logičen korak naprej, da bo Vlada oziroma pristojno ministrstvo začelo delovati proaktivno s to zadevo, ki je problematična. Mislim, da se vsi zavedamo tukaj, da je to plastificiranje našega planeta preseglo vse neke zdrave meje. Raznorazne študije so, raznorazne dokumentacije so, ki kažejo na to, da dejansko ta plastika duši naravo in vse skupaj.

Zdaj tukaj pa imamo vedno dve stvari. Ta posel z vrečkami, ki je denar in biznis. In na drugi strani spet to recikliranje. Vedno je v nekem sozvočju in nasprotju obenem. Če bo pa Slovenija kot ena taka zelena država, kar je gospod Ranc tudi omenjal, se pravi bazira na gozdovih, na tej lesni verigi, na vsem tem, kar nam omogoča z vsemi temi polizdelki, odpadnimi surovinami, ki jih lahko iz tega našega gozda, ki je ena glavnih surovin, izdelujemo, in to so tudi papirnate vrečke med ostalimi, bi lahko nakazali tisto pravilno usmeritev in pravilno pot. Tako bi bili lahko mi eni od tistih tako imenovanih trendsetterjev, da mi začnemo kazati tudi Evropi, kako se ena majhna država zaveda tega, da je plastika v končni fazi ne samo zaradi razgradnje, ampak tudi zaradi vseh teh kemikalij, ki se uporabljajo pri izdelavi le-te, škodljiva in je boljše uporabljati neko naravno zadevo. Okej, saj tukaj lahko začnemo tudi debato v zvezi s tem, koliko pa se potem tudi kemikalij da na papirnate vrečke in tako dalje in tako dalje, ampak jaz mislim, da je to vseeno nekako bolj razgradljivo, kot je ta, bom rekel, plastifikacija. Absolutno je še ena zadeva, ki smo jo mogoče malo pozabili v vsej tej razpravi, to je, da bi bilo treba tudi tukaj vključiti Ministrstvo za izobraževanje. Se pravi, da bi tudi otroke že od malega začeli učiti, da je potrebno ne samo recikliranje, ne samo živeti nekako v nekem sozvočju s to naravo, sploh mi kot ena mala država, ki skrbimo za svoje okolje, jaz mislim, da je zelo pomembno to, da se tudi otrokom prek teh čistilnih akcij in vsega tega pokaže, kakšen odnos naj bi imeli do narave in do tega, kako se nekako naj bi ena pametna država, razgledana država, zeleno usmerjena država obnašala, da lahko potem tudi iz roda v rod pokažemo na to, da skrbimo za to. Jaz mislim, da smo tukaj načeli eno pozitivno debato, gospod Lah je šel tudi zelo široko z odpadki in vsem tem, ja, tukaj se odpirajo potem teme ena za drugo. Ampak mislim, da je bistveno to, kar je predlagala Violeta, da se osredotočimo na to, da ta priporočila pridejo do Vlade, da Vlada in pristojno ministrstvo to zazna in da poskuša z nekimi, bom rekel, majhnimi koraki, ki bodo pomembni za prihodnost, nekako nadgraditi vse to, kar si vsi mi želimo, da živimo

v nekem naravnem, zdravem okolju in da nismo toliko odvisni od te plastike, ki nas resnično duši.

Tako da absolutno podpiram ta predlog in jaz upam, da bo tudi Vlada oziroma pristojno ministrstvo to vzelo zares. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić, izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Ja, sem vesela, ko vas poslušam, kajti vsi zaznavamo ta problem. To, da ne vidimo v svoji neposredni bližini plastike in smeti, to ne pomeni, da ne smetimo kot družba. Pomeni, da imamo boljši čistilni servis. Vendar ta plastika, ki jo porabimo, vendarle gre nekam. Na površini po navadi maši odtoke, zaradi tega smo tudi bolj ogroženi poplavno, mnoge živali jo zamenjajo za hrano in potem umirajo v mukah. In kar je najbolj grozno, ko žival umre, plastika v tej živali še vedno ostane. Mi imamo te parlamentarne skupine prijateljstva z različnimi državami in jaz sem predsednica parlamentarne skupine prijateljstva s Švico. Švica, ki nam je vzor v mnogo čem, zelo dobro ve, kaj je to problem plastike, zato je tukaj v fužinskem gradu pred kakšnih pol leta imela poučno razstavo z naslovom Končna postaja: morje. V Švici zelo dobro tudi vedo, kako rešiti ta problem in kako tudi kaznovati ali regulirati ločevanje odpadkov. Da ne rečem, recimo, kakšen Hong Kong, kaj bi se zgodilo, če bi tam odmetavali. In tam, veste, jaz vam bom samo pokazala, želve, recimo, se najbolj zapletajo v to, ker mnoge živali zamenjajo plastiko za hrano. Ko plastikiko pojedjo ptiči, pa niso ptiči edine neumne živali, ker imajo majhne glavice in majhne možgane, v Indiji so v želodcih krav našli kar 35 kilogramov plastike, te živali umirajo v hudih mukah. Nekoč sem potovala po Albaniji in tam sem videla kupe plastike, ki so jo jedli konji. Nočem razmišljati, kako so ti konji končali. Pa ne bom zdaj govorila, da je zaradi tega kakšna država v boljšem ali slabšem nekem položaju, ampak to je dejstvo. Recimo mi, ki se imamo za bolj razvite, bi morali biti svetilniki na primeru reševanja te problematike, kajti vsako leto pridelamo nekaj bilijonov plastičnih vrečk. Bilijon je 10 na dvanajsto, se pravi 10 pa 12 ničel. To je strašljiv podatek. In mi to vse uporabimo, razgradi pa se ne v tisočih letih. Kot vemo, v Atlantiku plavata dva kontinenta, velika kot sta dve Ameriki. Kam bomo šli? Zadušili se bomo v plastiki. Ta plastika se potem drobi, iz takih velikih kosov se drobi v manjše in manjše delce, ki pa zato, ker so manjši in jih ne vidimo, niso prav nič manj nevarni. Temu potem rečejo plastična juha, ko so vse manjši in manjši drobci. In ko so tako majhni, da jih niti ne vidimo, problem sploh ni rešen, problem se šele začne. Kajti takrat to absorbirajo školjke, ribe in na koncu koncev, kakorkoli obrnemo, vse pristane v organizmu človeka.

Tukaj dolgoročno jaz brez res radikalnih rešitev ne vidim nobene opcije, da

bomo kot civilizacija preživeli. Je ne vidim, ker bomo s plastiko, ki je dokazano škodljiva in strupena našemu organizmu, zadušili ne samo planeta, ampak bomo onemogočili življenje zanamcem. In kakorkoli imamo radi svoje otroke, kakorkoli z veseljem pričakujemo vnuke, jim s takim obnašanjem ne pripravljamo terena za preživetje.

Zato se je tudi evropska direktiva odločila, da predvidi ukrepe za znatno zmanjšanje plastike. Prenos direktive v naš pravni red žal razkrije, da so bile spremembe sprejete zgolj zaradi prilagajanja našega pravnega reda tej evropski direktivi, nismo šli nič bolj ambiciozno v nobeni smeri. Rok za prenos direktive v notranji pravni red je bil 27. november 2016. Evropska komisija je Sloveniji 24. januarja 2017 izrekla uradni opomin, ker še ni bila uradno obveščena o ukrepih, ki zagotavljajo popoln prenos te direktive, predvsem to, da izvzame plastične vrečke kot nosilne vrečke z debelino manj kot 15 mikronov, ki so namenjene za primarno embalažo živil, ki niso predpakirana. Zdaj vemo, da na oddelku sadja in zelenjave lahko dobimo te brezplačne tanke vrečke, na blagajni pa nas trgovka že vpraša, ali želimo vrečko. Čudovit odgovor je, da ne, ker imamo s sabo košaro ali platneno vrečko, nekaj, kar lahko uporabimo večkrat. Vendar kaj se zgodi? Ljudje pač vzamemo ali vzamejo malo več teh tankih plastičnih vrečk, ker vedo, da na blagajni več ne bo brezplačnih. In samo to smo dosegli s tem, kar je ministrstvo zdaj nekako implementiralo. Poleg tega sprememba uredbe ne uvaja posebne dajatve na plastične vrečke, ampak zgolj in samo določa, da plastične vrečke na blagajnah ne bodo več na voljo brezplačno in da prodajna cena plastične nosilne vrečke ne sme biti nižja od nabavne cene te vrečke, kar je v bistvu smešno, če pomislimo, da čim večji so ti trgovski centri, tem ceneje dobijo te vrečke, ker jih kupujejo res ogromne količine. Skratka, v luči tega dejstva zelo smešno izpade tudi navedba predstavnice ministrstva, da se Republika Slovenija glede prepovedi dajanja na trg določenih proizvodov bolj kot za aktivnosti na nivoju posamezne države članice zavzema za prepovedi na nivoju celotne Evropske unije, zato vedno podpira tovrstne aktivnosti in ukrepe. Se pravi, na nivoju Evropske unije se bomo zavzemali, na nacionalni ravni pa očitno ne.

Vlada zdaj nekako prisega na ukrep ozaveščanja potrošnikov. To je seveda v redu, pač pripravite nekaj reklamnih panojev, nekaj kampanj, nekaj okroglih miz. Predprejšnji teden smo imeli okroglo mizo na to temo in smo povabili kar nekaj strokovnjakov, tudi iz Kemijskega inštituta in Inštituta za vode Republike Slovenije, in slišali smo marsikaj zanimivega. Zanimivo je, da niti ne pomislimo, da je mikroplastika del kozmetičnih izdelkov, ki jih vsak dan uporabljamo. Že jutraj, ko odpremo oči, začnemo nepovratno onesnaževati naše vode. Z zobno pasto si operemo zobe, izpljunemo, in tam je ogromno mikrodelcev.

Ravno tako v kozmetičnih izdelkih. Na žalost nismo dobili podpore k temu priporočilu, kajti verjetno se mnogi od vas niti niso zavedali, kako je v bistvu pereč problem ravno ta mikroplastika v kozmetičnih izdelkih. Pri teh osveščanjih po navadi prepričujemo prepričane. Na takšne posvete pridejo tisti, ki se strinjajo z nami in se strinjam s kolegom Ferlugo, da bi mogoče v šolski sistem to osveščanje nekako lažje prenesli že od mladega, kajti nekako vsi mi izobražujemo svoje otroke v krogu svojega doma in je odvisno od tega, koliko so starši osveščeni in kakšno sporočilo bodo prenesli svojim otrokom.

Ampak na zakonodajni ravni je tudi zelo pomembno. Zdaj je odvisno od tega, kaj bo en starš naredil, in kako bo recimo tisti, ki daje na trg zadevo, reagiral. Če pogledamo zabave. Nekatere zabave nasmetijo z ogromno količino te plastike, od teh plastičnih krožnikov, pribora, pa tja do kozarca, ki ga vsakič znova za, recimo, pivo dobimo. Dobre prakse so, ko vidimo, da nekateri na začetku ponudijo kozarec s kavcijo petih evrov in lahko, pa čeprav brezplačno, točijo v te kozarce pijačo ves večer. Pet evrov pa ni tako malo in si ga človek želi nekako dobiti nazaj. Skratka, naše okolje je do te mere obremenjeno, da si ne moremo več dovoliti, da ravnamo tako, kot smo ravnali do zdaj.

Kot smo rekli, v Tihem oceanu plava kar milijarda koščkov plastike na kvadratni kilometer, kar je več kot planktona. Ta problem postaja iz dneva v dan večji. Ta dva otoka odpadkov, imenovana Great Pacific Garbage Patch, sta dvakratne površine kontinenta Združenih držav Amerike in ju sestavlja okoli sto milijard ton odpadkov. Jaz si tega niti ne upam niti ne morem predstavljati. Imamo alternative. Kot je kolega Ranc pred mano rekel, absolutno imamo alternative in Slovenija je ena najbolj gozdnatih držav v Evropski uniji. Slovenski državni gozdovi so se tudi zavezali, da bodo razvijali lesne asortimente. Glede na to, da bo do leta 2020 Evropska unija nekako prepovedala dajanje v promet plastičnega pribora in embalaže, bi bilo dobro, da bi bili mi na to pripravljeni. In kaj je lepšega, kot zamenjati plastični pribor za lesenim! Tukaj bi lahko pridobili ogromno delovnih mest in razbremenili bi naše okolje. Do leta 2020 bo v celoti prepovedan, pribor pa po moral vsebovati vsaj 50 % biorazgradljivih materialov, do leta 2025 pa kar 60 %. Tukaj bi mi res lahko vsaj predvideli, ker vemo, za kaj gre, in bi bili pripravljeni. Tudi Združeni narodi so pripravili za nas, United Nations Environment je pripravil cel Toolkit for Policymakers, obstaja. Ravno tako odgovorni politiki in odgovorne politike ne rabijo izumljati tople vode na tem področju, kajti na nivoju Evropske unije in na nivoju Združenih narodov so raziskave narejene. Zato moram reči, da na vprašanje poslanca kolega Trčka, ko je ministrstvo odgovorilo, da mora opraviti še nekatere raziskave glede tega, je enostavno nekaj, kar mi, ekosocialisti, ne moremo kupiti.

Raziskave so namreč narejene in kdo drug naj bi sprožil to razpravo v Državnem zboru, kot ravno mi, Levica, ki smo ekosocialisti in tako rekoč edina zelena stranka v parlamentu, in to čutimo kot svojo zavezo in kot svojo dolžnost.

Če je lahko Francija to naredila, pa ravno tako podlega pravu Evropske unije, potem ne vemo, zakaj ne bi mi. Zanimivo je, da študije o posledicah mikroplastike že potrjujejo motnje v endokrinem in reproduktivnem sistemu pri manjših organizmih in trenutno ljudje s hrano zaužijemo nekaj 10 delcev mikroplastike na leto, predvidevajo pa, da se bo v kratkem povečala na zaskrbljujočih 4 tisoč delcev letno. V Sloveniji je Inštitut za vode leta 2012 izvajal raziskave o koncentraciji mikroplastike na slovenski obali. Večje delce plastike lahko poberejo. Imeli smo akcijo Očistimo Slovenijo. Civilna družba je naredila svoj del, zdaj sem vesela, da bo naredila svoj del tudi politika. Manjših delcev, se pravi mikroplastike pa se ne da pobrati, se pravi, da je edino, kar lahko naredimo, da preprečimo te velike delce, da prihajajo v naravo, kajti pod vplivom sonca, vode in podobnih razpadejo v vse manjše delce. Povprečna koncentracija mikroplastike, najdene na plaži v Sloveniji, je 177,8 delca na kilogram suhega sedimenta, medtem ko na primer za belgijsko obalo in celo v pristaniščih znaša manj, in sicer 166,7 delca na kilogram suhega sedimenta. V Singapurju v Mangrovah pa le 36,8, na obalah 2,3 delca na kilogram suhega sedimenta.

Ti podatki govorijo o tem, da v Sloveniji nismo tako zelo v čistem okolju, kot se nam mogoče na prvi pogled zdi, ampak da je treba slediti raziskavam. Tudi vlada Združenega kraljestva je julija letos napovedala prepoved vseh kozmetičnih izdelkov oziroma izdelkov za osebno nego, ki vsebujejo mikroplastiko. Za ta korak se je odločila zaradi vse večjih dokazov, da mikroplastika močno škodi vodnim organizmom in tudi predstavlja resno grožnjo zdravju ljudi. Zakonodajni predlog bodo pripravili do konca leta. Ker je plastiko v tej fazi našega razvoja kot surovino, se zavedamo, zelo težko popolnoma prepovedati, ni nemogoče pa prepovedati mikroplastike kot dodatka k kozmetičnim produktom. Ravno tako ni nemogoče zahtevati strožje zakone za uporabo plastike. V odsotnosti zakonske regulative pa se še vedno pre pogosto znajdejo v naravnem okolju in zato tudi vstopajo v prehranske verige ljudi in tudi živali.

Za konec naj povem, da če so v Franciji in Italiji, ki ravno tako spadata pod trg Evropske unije kot Slovenija, lahko zadevo zregulirali, prav tako je več držav članic Evropske unije uvedlo posebne davščine na plastične vrečke, tukaj je Irska najbolj znan model, ne vemo, zakaj potem te države bi lahko, mi pa tega ne bi mogli. Če je Somalija lahko sprejela prepoved, zakaj ne bi mogla Slovenija. Se pravi, plastične vrečke bi morale romati na smetišče zgodovine. Predvsem je pomembno, da danes sklenemo, da se ta problematika resno obravnava in da se tudi

zakonsko ustavi. Ni kriv potrošnik, ki vzame tisto, kar se mu ponudi, ampak tisti, ki daje plastiko na trg. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Lahko zaključimo razpravo? Hvala lepa.

Torej zaključujem razpravo. Glasovanje o amandmajih in o predlogu priporočila v celoti bomo opravili čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 39. točko dnevnega reda in tudi 35. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 15.45.

(Seja je bila prekinjena ob 15.15 in se je nadaljevala ob 15.48.)

PREDSIEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 38., 39. in 2. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o predlogih odločitev.

Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 38. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sklepa o soglasju k Programu dela in finančnem načrtu Agencije za energijo za leto 2018.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, ki se glasi: Državni zbor daje soglasje k programu dela in finančnemu načrtu Agencije za energijo za leto 2018 z dne 26. 9. 2017. Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor predlaga Državnemu zboru, da predlog sklepa sprejme.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 84, proti nihče.

(Za je glasovalo 84.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 39. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga priporočila Vladi Republike Slovenije za prepoved uporabe plastičnih vrečk, kozarcev, krožnikov in drugih posod za enkratno pakiranje hrane in pijače ter plastičnega pribora in mikroplastike.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 20. 11. 2017.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Levica k drugi točki pod številko ena.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Ja hvala za besedo.

Zelo sem vesela, da smo imeli tako kvalitetno razpravo o naših priporočilih o omejitvi uporabe plastike in si želim tudi vaše podpore pri navedenih dveh amandmajih, ki so k drugi točki.

Prvi amandma je v bistvu nomotehničen. Samo zamenjujemo besedo »uporabo« z »dajanje v promet«, kajti ne stigmatiziramo potrošnikov, ki nimajo izbire, vzamejo pač tisto vrečko, ki jo imajo na razpolago, potrošnik ima pravico izbirati sadje in zelenjavo na primer v trgovini, nima pa nobene možnosti izbire, v čem bo to zadevo odnesel. Razumemo to na ta način, da je treba potrošniku dati alternativo. Naš amandma govori o tem, da prepovedujemo dajanje v promet, tudi če se te vrečke dajejo brezplačno ali se prodajajo, so kakorkoli v prometu in ogrožajo okolje. Zato vas prosim za podporo temu amandmaju. Hvala.

PREDSIEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti 43.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo še na določanje o amandmaju Poslanske skupine Levica k drugi točki pod številko 2.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Hvala za besedo.

Čeprav ne razumem glasovalnega stroja koalicije, ampak naj bo.

Naš drugi amandma k drugi točki pa govori o tem, da se Vladi predlaga, naj ob zavzemanju za prepoved dajanja plastičnih nosilnih vrečk na ravni Evropske unije takšno prepoved že predhodno implementira tudi v Sloveniji. Kako se bomo zavzemali za nekaj na evropski ravni, če sami ne bomo nekako na svojem primeru pokazali kaj želimo? Pravno podlago za takšno prepoved imamo. Kot članica Evropske unije imamo v direktivi Evropskega parlamenta glede zmanjšanja potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk, ki za spodbujanje trajnega zmanjševanja potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk predvideva tudi ukrepe, ki lahko vključujejo sprejetje ekonomskih instrumentov, kot so oblikovanje cen, davki in dajatve, ter tržnih omejitev, kot so prepovedi, če so te omejitve sorazmerne in niso diskriminatorne.

Mislím, da pravna podlaga obstaja. Zato vas prosim, da podprete naš amandma, kajti, kot rečeno, če ste sprejeli naše priporočilo Vladi, da naj se na ravni Evropske unije zavzame za prepoved plastičnih vrečk, potem bi bilo najmanj kar ne licemerno, tega ne početi najprej pri sebi doma. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 39, proti 40.

(Za je glasovalo 39.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih. Prehajamo na odločanje o dopolnjenem predlogu priporočila v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev in soglasno vsi so potrdili predlog priporočila.

(Za je glasovalo 85.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog priporočila sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga za začetek postopka za dopolnitev Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, da se začne postopek za dopolnitev Ustave.

Na glasovanje dajem naslednji predlog sklepa: Državni zbor Republike Slovenije sprejema predlog skupine poslank in poslancev z dne 18. 2. 2015 za začetek postopka za dopolnitev Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona. Ustavna komisija predlaga zboru, da predlagani sklep sprejme. Pred glasovanjem vas želim obvestiti, da bo skladno z določbo drugega odstavka 168. člena Ustave Republike Slovenije sklep sprejet, če bosta zanj glasovali dve tretjini navzočih poslank in poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, proti 22.

(Za je glasovalo 60.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je Državni zbor predlagani sklep sprejel.

Ker je Državni zbor sprejel sklep, da se začne postopek za dopolnitev Ustave, prehajamo na razpravo o osnutku ustavnega zakona in o stališču Ustavne komisije o njem, in sicer v okviru preostanka časa poslanskih skupin, nepovezanega poslanca in predlagatelja.

Želi kdo razpravljati? Ne.

Ker nihče več ne želi razpravljati, zaključujem razpravo.

Amandmaji k stališču Ustavne komisije niso bili vloženi.

Prehajamo na odločanje o predloženem stališču ustavne komisije. Pred glasovanjem vas opozarjam, da bo v skladu s tretjim odstavkom 178. člena Poslovnika Državnega zbora stališče sprejeto, če bosta zanj glasovali dve tretjini navzočih poslank in poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, proti 22.

(Za je glasovalo 60.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je stališče sprejeto.

Končali smo z odločanjem. V skladu s prvim odstavkom 179. člena Poslovnika Državnega zbora bo na podlagi sprejetega stališča Ustavna komisija pripravila predlog ustavnega zakona in ga predložila v obravnavo Državnemu zboru.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 35. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri, ob 9. uri.

Članice in člane kolegija obveščam, da se bo ob 16. 15 v veliki dvorani na Tomšičevi začela 113. seja Kolegija.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 21. NOVEMBRA 2017 OB 16.13 IN SE JE NADALJEVALA 22. NOVEMBER 2017 OB 9. URI.)

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ:

Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 35. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: Violeta Tomič od 12. do 16. ure, Ljudmila Novak od 15. ure dalje, Suzana Lep Šimenko, Janja Sluga, Vlasta Počkaj do 14. ure, Ksenija Korenjak Kramar do 15. ure, Urška Ban od 16.30 do 18. ure, Simona Kustec Lipicer od 17. do 20. ure, Vojka Šergan od 15. do 20. ure, Erika Dekleva od 18. ure dalje, Vesna Vervega od 16. ure dalje, Dragan Matič do 11. ure, Igor Zorčič do 14. ure, Dušan Radič do 15. ure, Branislav Rajić do 15. ure, Ivan Prelog do 15. ure, Bojan Krajnc do 15. ure, Aleksander Kavčič, Matjaž Han do 15. ure, Vinko Gorenak, Jernej Vrtovec do 15. ure, Branko Grims, Branko Zorman do 17. ure, Marko Ferluga od 15. do 20. ure, Jani Möderndorfer od 15. do 20. ure, Tomaž Lisec, Franc Trček od 13. ure do 16.30, Matej T. Vatovec do 10. ure, Ivan Hršak do 17. ure, Uroš Prikl od 14.30 dalje, László Göncz do 16. ure, Žan Mahnič do 12. ure, Eva Irgl in Janko Veber.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **30. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O NADZORU DRŽAVNE MEJE PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom.

Za dopolnitev obrazložitve predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagateljcev gospe Ivi Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani podpredsednik, spoštovani državni sekretar, spoštovani kolegice in kolegi poslanci!

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje je letos marca

določil upravičence do nadomestila zaradi otežene redne rabe zemljišča ter postopek določanja in uveljavitve tega nadomestila. Gre za zemljišča, ki so potrebna za opravljanje nadzora državne meje in preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje, pri čemer morajo lastniki in posestniki zemljišč dopustiti postavitve, namestitve, uporabo, vzdrževanje in shranjevanje tehničnih in drugih sredstev, če opravljanja nadzora ni mogoče zagotoviti z drugimi organizacijskimi ukrepi.

Zakon je v prehodnih določbah v 24. členu določil tudi skrajni rok, do katerega upravičenci lahko zahtevajo nadomestilo za koledarsko leto 2015 in 2016. Tako so ti upravičenci, lastniki zemljišča ali oseba, ki uporablja zemljišče na podlagi druge stvarne pravice, vpisane v zemljiško knjigo, ali na podlagi najema ali zakupa pogodbe, lahko nadomestilo za ti dve koledarski leti zahtevali najkasneje do 30. junija 2017. Kljub temu da so imeli upravičenci do uveljavitve zadnje novele zakona na razpolago 4 mesece, so mnogi roke za vložitev zahteve za nadomestilo zamudili. V Novi Sloveniji smo prepričani, da pri tem ne gre za njihovo subjektivno odgovornost, saj o postopku in skrajnem zakonskem roku niso bili primerno in pravočasno obveščeni. Tudi Vlada je zamujala s sprejetjem podzakonskega akta, to je Uredbe o metodologiji za določitev višine nadomestila za oteženo redno rabo zemljišč zaradi izvajanja nalog nadzora državne meje. Ta je bila sprejeta 6. aprila 2017, veljati pa je začela naslednji dan po objavi, to je 11. 4. 2017. Vloga za uveljavljanje nadomestila je bila objavljena le na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve in na portalu eUprava. Prejele so jo sicer tudi upravne enote, ki pa so se precej časa ukvarjale z usposabljanjem aplikacije za obračun in ažuriranje podatkov za obračun. Kar nekaj časa so potrebovale za rešitve, kako sploh izračunati dejansko višino posamezne odškodnine. Nekatere lokalne skupnosti pa so poziv, da lahko tudi same obvestijo upravičence preko lokalnih medijev, prejele komaj nekaj dni pred iztekom roka. Veliko število državljanov, ki so v skladu z zakonom sicer upravičeni do nadomestila zaradi otežene rabe svojih zemljišč, je tako ostalo brez možnosti, da nadomestilo dejansko tudi dobijo, in to kljub dejstvu, da so sicer izpolnjeni vsi zakonski pogoji, zaradi katerih so do tega nadomestila upravičeni, in da gre za poseganje v ustavno pravico lastnine. Če upoštevamo, da so bilečasne tehnične ovire postavljene v dolžini okoli 160 kilometrov na približno 2 tisoč parcelah, ki so v lasti okoli 2 tisoč lastnikov, ugotavljamo, da je za nadomestilo do iztega roka zaprosilo le 8 % upravičencev.

Če torej zakon želi doseči svoj namen, da vsi upravičenci tudi dejansko dobijo to nadomestilo, potem je treba skrajni rok za upravljanje nadomestila za leto 2015 in leto 2016 podaljšati, in sicer do 31. marca 2018. V Novi Sloveniji smo prepričani, da prejem

nadomestila ne sme biti odvisen od sposobnosti spremljanja predpisov, temveč od dejstva, da je bila škoda tem upravičencem dejansko povzročena in je bilo poseženo v njihovo lastnino iz razlogov, ki niso nastali zaradi njihovega ravnanja. Tega se zaveda tudi Vlada Republike Slovenije, zato našemu predlogu o podaljšanju roka ne nasprotuje.

Glede na navedeno predlagamo, da naš predlog spremembe Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje podprete. Tako bodo imeli možnost vsi, tudi tisti, ki so zamudili z oddajo vlog za uveljavljanje nadomestila, da to storijo še do 31. marca naslednje leto. Za pravočasno vložene pa se bodo štete tudi vloge, ki so bile vložene po izteku roka, to se pravi po 30. 6. 2017, o njih do uveljavitve danes sprejete spremembe še ni bilo odločeno.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku mag. Dušanu Verbiču.

Izvolite, mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Predstavniki izvršilne oblasti, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 30. seji dne 25. 10. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslanek in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. V poslovnem roku je amandma k predlogu zakona vložila Poslanska skupina Nove Slovenije, in sicer k 1. členu, ter nato za 1.a člen.

Predstavniki predlagatelja zakona dopolnilne obrazložitve členov predloga zakona ni podal. Predstavniki Vlade, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve, je dejal, da Vlada podpira predlog zakona, pri tem pa poudaril, da so bili vsi upravičenci do nadomestila pravočasno in na ustrezen način obveščeni, in sicer v sredstvih javnega obveščanja, preko spletnih strani in tudi v neposrednih stikih, ki jih imajo policistke in policisti na terenu s tistimi, ki so do tega upravičeni. Dejal je, da so imeli vsi upravičenci dovolj časa, da vložijo zahteve za nadomestilo, in sicer več kot štiri mesece. Kljub temu Vlada podpira predlog zakona in amandma, da se ta rok podaljša do 31. marca 2018, predvsem zaradi dobrega in konstruktivnega sodelovanja z vsemi lastniki zemljišč, ki so upravičeni do tega nadomestila. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v predstavitvi pisnega mnenja dejala,

da so pripombe njihove službe v celoti upoštevane z vloženima amandmajema. Predstavniki Državnega sveta je povedal, da Komisija Državnega sveta za državno ureditev predlog zakona podpira, še posebej ob dejstvu, da je do 30. 6. 2017 za nadomestilo zaprosilo le 8 % upravičencev. V razpravi je predstavnik predlagatelja na kratko predstavil predlagana amandmaja in poudaril, da sledita stališču Zakonodajno-pravna službe.

V nadaljevanju je odbor sprejel amandma k 1. členu in za nov 1.a člen. Odbor je nato v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih tudi sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so sprejeti amandmaji vključeni. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa, podpredsednik.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Andreju Špengi, državnemu sekretarju na Ministrstvu za notranje zadeve.

ANDREJ ŠPENGA: Spoštovani podpredsednik, cenjeni poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Predlogom zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije predložil poslanec mag. Matej Tonin. Predlagatelj meni, da vsi upravičenci niso mogli pravočasno vložiti zahteve za nadomestilo zaradi postavitve začasnih tehničnih ovir za leti 2015 in 2016, zato predlaga, da se na novo določi skrajni rok, do katerega bo možno le-to storiti.

Zakon o nadzoru državne meje med drugim določa tudi upravičence do nadomestila in postopek določanja nadomestila zaradi otežene rabe zemljišča, ki nastane pri izvajanju nalog nadzora državne meje in preprečevanju nedovoljenega prehajanja same državne meje. Vlada Republike Slovenije pojasnjuje, da policisti lahko uporabljajo zemljišča in vodne površine ob državni meji ne glede na lastništvo, če je to potrebno za uspešno izvedbo nalog, na podlagi Zakona o nadzoru državne meje in nalog, predpisanih tudi s pravnim redom Evropske unije. Lastniki in posestniki zemljišč ter vodnih površin morajo pustiti prost dostop in gibanje za nemoteno opravljanje nalog nadzora državne meje, torej za uporabo zemljišč, in je zaradi tega otežena raba zemljišča in so do nadomestila upravičeni lastniki zemljišča in osebe, ki uporabljajo zemljišče na podlagi druge stvarne pravice, vpisane v zemljiško knjigo, in na podlagi najemne ali zakupne pogodbe. Zakon posebej določa, da so do nadomestila upravičeni tisti upravičenci, na zemljiščih katerih

se postavijo, namestijo, uporabljajo, vzdržujejo ali tudi shranjujejo varovalna ograja in druga tehnična sredstva.

Vlada Republike Slovenije v nadaljevanju pojasnjuje, da je rok za uveljavljanje nadomestila za leti 2015 in 2016 določen v prehodnih določbah, torej v 24. členu Zakona o nadzoru državne meje, in je bil podaljšan z amandmajem tekom zakonodajnega postopka. Podana je bila ocena, da je glede na predviden datum sprejetja zakona in glede na dejstvo, da gre za prvo uveljavljanje nadomestila, upravičeno podaljšanje roka za vložitev zahteve za nadomestilo. Upravičenci so torej lahko zahtevali nadomestilo za koledarsko leto 2015, za meseca november in december leta 2015, in leto 2016 do 30. 6. 2017 oziroma so imeli na razpolago 4 mesece in pol. Za namen uveljavljanja nadomestila je bil pripravljen neobvezen obrazec zahteve oziroma vloge. Vloga za uveljavljanje nadomestila zaradi otežene redne rabe zemljišča zaradi opravljanja nalog nadzora državne meje je objavljena na spletnih straneh Ministrstva za notranje zadeve in na portalu eUprava in je bila z dodatnimi pojasnili posredovana tudi upravnim entotam. Prav tako je bila informacija o uveljavljanju zakona oziroma možnosti podaje vlog objavljena na spletnih straneh Ministrstva za notranje zadeve in tudi v medijih. V obdobju sprejetja Zakona o nadzoru državne meje so bilečasne tehnične ovire postavljene približno v dolžini 160 kilometrov na približno 20 tisoč parcelah v lasti 2 tisoč lastnikov. Na podlagi podatkov, ki jih vodijo upravne enote, je bilo do poteka roka, torej do 30. 6. 2017, v reševanje prejetih le 161 vlog oziroma vloge je podalo približno 8 % upravičencev. S predlagano spremembo zakona in glede na podan predlog proračuna Ministrstva za notranje zadeve bi le-ta v letu 2018 za naveden namen manjkajoče pravice porabe moral dodatno zagotoviti sredstva v višini 270 tisoč evrov.

Na podlagi navedenega in ob dejstvu, da je rok za podajo vlog določen v zakonu, ki ga je možno spremeniti oziroma podaljšati le z zakonom, Vlada Republike Slovenije ne nasprotuje podaljšanju roka in Predlogu zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje, ki ga je predložil poslanec mag. Matej Tonin. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – kršćanskih demokratov.

ZVONKO LAH (PS NSI): Spoštovani podpredsednik, spoštovani kolegice in kolegi poslanci!

Na te pomanjkljivosti in pobudo za sprejetje tega zakona nas je spomnil Martin

Mikolič, župan Občine Rogatec, ki je mejna občina z Republiko Hrvaško. Noben zakon ne more biti sam sebi namen, še posebej če gre za tako občutljivo vprašanje, kot je poseg v lastninsko pravico. Predlog novele Zakona o nadzoru državne meje, ki smo jo predlagali v Novi Sloveniji, odpravlja vprašanje neenakosti pred zakonom. Odpravlja namreč neenak položaj tistih lastnikov zemljišč in drugih oseb, ki uporabljajo zemljišče, ki so zamudili skrajni rok za uveljavljanje pravice do nadomestila zaradi otežene redne rabe zemljišča. Gre za nadomestila za ovirano rabo zemljišč v letih 2015 in 2016, na njih je država zaradi splošne varnosti in zaradi preprečevanja nedovoljenega prehajanja državne meje postavila žične ograje, zaradi česar lastniki zemljišč niso mogli uporabljati tako, kot bi jih, če teh tehničnih sredstev ne bi bilo. Lastninska pravica je ustavno varovana kategorija in je za vsakega imetnika sveta. Vsak poseg vanjo mora biti utemeljen, v tem primeru so oškodovanci upravičeni do nadomestila. Ta pravica mora biti zagotovljena vsem, zato je nedopustno, da bi tisti, ki so – in to ne po svoji krivdi – ostali brez nadomestila, ker so zamudili rok za oddajo vloge. Ker pri tem ne gre za njihovo krivdo oziroma odgovornost, bo podaljšanje roka do konca marca naslednje leto to neenakost odpravilo.

Kljub temu da Vlada zatrjuje, da so bili vsi lastniki dovolj zgodaj obveščeni, saj so imeli 4 mesece časa, da vložijo zahtevke, to ne drži povsem. Zakon je bil sprejet februarja letos in veliko časa je preteklo, preden so upravne enote pripravile aplikacijo za obračunavanje vlog. Tudi vloga za uveljavljanje nadomestila je bila objavljena le na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve in na portalu eUprava. Če upoštevamo dejstvo, da je do veljavnega roka, to je do 30. 6. 2017, vloge oddalo le 8 % upravičencev, potem je nujno, da rok podaljšamo in zagotovimo, da bodo nadomestilo lahko dobili vsi, ki so do njega zakonsko upravičeni. Ker je Vlada v proračunu zagotovila dovolj sredstev, da nadomestilo dobijo vsi, je naša dolžnost, da jim to tudi omogočimo.

V Poslanski skupini Nove Slovenije – krščanskih demokratov bomo seveda zakon podprli, ker smo ga tudi predlagali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj!

Novela obravnavanega zakona je seveda posledica postavitve rezilne žice na meji s Hrvaško. Vlada je rezilno žico in nato še panelne ograje na mejo pričela postavljati novembra 2015. Čeprav je ves čas zatrjevala, da gre za začasen ukrep, je do danes še ni

odstranila, tako žice kot panelov. Ravno nasprotno, vse dveletno obdobje od začetka tako imenovane begunske krize pa do danes je kilometrino ograje podaljševala, kljub številnim pozivom prebivalcev obmejnih območij, naj Vlada žico in ograje odstrani. Še več! Prejšnji teden so nas prebivalci Občine Kostel obvestili, da je vojska po dveh letih celo zaklenila vsa vrata na panelnih ograjah. Vlada noče niti slišati pozivov za odstranitev ograje niti pozivov k razkritju višine sredstev, ki jih je porabila za postavitev ograje. Vse od postavitve prvega metra rezilne žice jo spremlja sum korupcije in pajdaških poslov. Kljub večkratnim zahtevam po razkritju podatkov Vlada svoje posle še danes skriva pod oznako zaupno.

Trenutno naj bi bilo na meji postavljenih 220 kilometrov rezilne žice oziroma panelnih ograj. Država naj bi do danes za to porabila 8,34 milijona evrov ter dodatnih 92 tisoč evrov za košnjo metrskih pasov ob ograji. Skupni stroški, povezani z ograjo na meji, naj bi bili okoli 13 milijonov evrov. Zaradi sumljivih poslov sta bili podani dve ovadbi. Dodatnih 4,5 milijona evrov je šlo za skupne patrulje vojske in policije ob meji. Skratka, okoli 18 milijonov evrov vse skupaj. Natančne številke še danes ne vemo, ker Vlada uradnih podatkov noče izdati. Je pa uraden podatek o odškodninah lastnikov zemljišč. Ob sprejemanju zakona je bilo predvidenih skupno 280 tisoč evrov, državni sekretar je ravnokar govoril o tem. Vlada je postopek za izplačilo nadomestila izvedla tako zelo šlampasto, da ga je skupno uspelo uveljaviti zgolj 8 % upravičencev. Najprej je potrebovala predlog, da je sprejela ustrezen podzakonski akt, nato so bile težave z obveščanjem in dostopnostjo obrazcev. Kljub temu ni Vlada tista, ki bi predlagala podaljšanje tega roka. To je namesto nje naredila opozicija in v Levici rešitvi ne bomo nasprotovali.

Naj zaključim. Stališče Levice je jasno – rezilno žico in panelno ograjo je treba odstraniti. Nepotrebna je bila že leta 2015, danes pa je jasno, da služi le še dobičkonosnim poslom oseb, strank, če hočete, povezanih s tem poslom. Ograje nočejo prebivalci, ograja ogroža tiste, ki se znajdejo ob njej, ogroža tudi živali, prav tako ograja negativno vpliva na odnose s sosednjo državo, ki niso ravno bleščeči. Vlado zato ponovno pozivamo, naj rezilno žico in ograjo odstrani. Sredstva, ki jih z netransparentnimi in sumljivimi, upam si celo reči koruptivnimi posli priliva v prijateljske žepe, pa naj nameni prebivalcem, ki živijo ob meji, tistim torej, ki jim je s politiko zapiranja meje uničila kmetijska zemljišča in možnosti za turizem, ki je za marsikoga edini vir preživetja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marko Ferluga bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav državnemu sekretarju in vsem ostalim prisotnim tukaj v Državnem zboru!

Januarja letos smo v Državnem zboru sprejeli zakon o nadzoru državne meje. Novela sodi v sklop zaščitnih ukrepov za primer množične migracije in ilegalnih prehodov. Med drugim določa tudi odškodnine za lastnike zemljišč, na katerih je postavljena varovalna ograja, žica, ovira, kakorkoli jo imenujemo, s postavitvijo katere posegamo v ustavno pravico lastnine. Ker doslej ni bilo predvideno, da se lastnikom zagotovi ustrezna odškodnina, je novela zakona določila upravičenost do odškodnine zaradi tovrstne uporabe zemljišč, ureja pa tudi postopek uveljavljanja nadomestila. Slovenijo obdajajočasne ovire oziroma ograje na približno 20 tisoč parcelah, ki imajo okoli 2 tisoč lastnikov. Že ob sprejetju novele zakona v januarju letos smo želeli, da se nadomestila izplačajo čim več oškodovancem in tudi čim prej, zato smo v Državnem zboru tudi podaljšali rok za uveljavljanje na 4 mesece. Kot kaže, je bil ta rok prekratek, saj smo ga ponovno zamudili. Upravičenci so lahko nadomestilo za leti 2015 in 2016 zahtevali do 19. 6. 2017. Za koledarsko leto 2017 pa ga bo mogoče zahtevati do 31. marca naslednje leto oziroma 2018. leta.

V Poslanski skupini SMC se na podlagi navedenih podatkov strinjamo s predlogom NSi, da je treba lastnikom zemljišč omogočiti dodaten rok za vlaganje zahtevkov za izplačila nadomestil za rabo svojih zemljišč. Ne nazadnje so zato v državnem proračunu predvidena zadostna finančna sredstva za nadomestila tako v letošnjem kot tudi v naslednjem letu. Za ta namen je bilo v letu 2017 predvidenih 280 tisoč evrov proračunskih sredstev, v letu 2018 pa 240 tisoč evrov. Ker rok za podajo vloge določa omejena novela zakona iz januarja letos in ker je ta rok potekel junija, ga je moč podaljšati le z novim zakonom. Le na ta način bodo lahko upravičenci še vedno imeli to možnost in podali vlogo, zato da bi do izplačil sploh lahko prišlo. Poleg tega je treba z novelo zakona poskrbeti tudi za tiste lastnike, ki so sicer vlogo vložili, a prepozno in o njej še ni bilo odločeno. Zakon zanje vzpostavlja pravno presumpcijo, da je bila njihova vloga pravočasna. Ostali, ki jim je bila vloga zaradi zamude s strani pristojnih organov že zavržena, pa jo bodo lahko ponovno vložili.

Predlog zakona bomo na podlagi navedenih argumentov v Poslanski skupini SMC podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Pred nami je predlog dopolnil Zakona o nadzoru državne meje, s katerim se določa nov

rok, do katerega bodo upravičenci do nadomestila zaradi otežene rabe zemljišč državo lahko zaprosili zanj. Otežena raba zemljišč se nanaša na zemljišča, ki so potrebna za opravljanje nadzora državne meje in preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje, pri čemer morajo lastniki zemljišč dopustiti uporabo zemljišč za postavitve, namestitve, uporabo, vzdrževanje, shranjevanje tehničnih in drugih sredstev. V začetku letošnjega leta smo namreč sprejeli novelo Zakona o nadzoru državne meje, ki je omogočila in dopustila to možnost. Določil se je rok 30. junij 2017, do katerega so lastniki zemljišč lahko zaprosili za nadomestilo. Šlo je za rok 4 mesecev od uveljavitve zakona, vendar se je zastavilo vprašanje izvajanja teh možnosti do konca roka, namreč do 30. 6. 2017 je vloga za nadomestilo podala samo 8 % upravičencev. Tukaj zagotovo tiči tisti glavni problem, zakaj tako malo – ali so bili zadostno obveščeni, ali so bile zopet birokratske ovire glavni razlog, da upravičenci teh vlog bodisi niso oddali bodisi so jih ali pa bi jih oddali prepozno.

Podaljšanju roka za vložitev zahteve za nadomestila zaradi otežene rabe zemljišč v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke tudi sedaj ne bomo nasprotovali. Bomo pa zagotovo spremljali izvajanje v prihodnje bolj natančno glede na to, da je bilo že večkrat danes omenjenih teh 8 % in je zagotovo potreba tudi Državnega zbora, da vidimo, kaj je tista poglavitna ovira, da državljanji niso uspeli v roku zaprositi za omenjeno nadomestilo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Benedikt Kopmajer bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Dovolite, da vam predstavim stališče k Predlogu zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje. Novembra 2015 je Vlada Republike Slovenije v luči obvladovanja begunskega oziroma migrantskega vala pripravila dodatne ukrepe za obvladovanje migracijskih tokov, vključno z ukrepi za varovanje šengenske meje. Eden od ukrepov je bila tudi postavitve žičnate ograje, ki je bila kasneje nadomeščena s panelno ograjo, kar je dvignilo kar nekaj prahu med lastniki zemljišč ter lokalnim obmejnim prebivalstvom. Slišati je bilo veliko kritik kmetov, ki jim je bilo zaradi postavitve ograj onemogočeno normalno obdelovanje polj, saj do svojih zemljišč v nekaterih primerih niti niso mogli dostopati, zemljišča pa so bila vse bolj uničena, posledično je bilo pridelka mnogo manj. Zato smo poslanke in poslanci Državnega zbora aprila letos sprejeli spremembe in dopolnitve Zakona o nadzoru

državne meje, s katerimi je bila določena upravičenost do nadomestila lastnikov zemljišč oziroma oseb, ki uporabljajo zemljišča, in urejen postopek uveljavljanja nadomestila. A določen rok, v katerem bi lahko upravičenci po zakonu uveljavili pravico do nadomestila, je potekel 30. junija letos. Dejstvo je, da so imeli upravičenci 4 mesece časa za vložitev zahteve, a te možnosti kljub temu mnogo upravičencev ni izkoristilo. Po zagotovilih Vlade so bili vsi upravičenci do nadomestila pravočasno in na ustrezen način obveščeni tako preko sredstev javnega informiranja kot preko spletnih strani, pa tudi v neposrednih stikih, ki jih imajo policistke in policisti na terenu s tistimi, ki so do nadomestila upravičeni.

Kljub temu smo v Poslanski skupini Desus prepričani, da je treba ta rok podaljšati in narediti vse za dobro sodelovanje države z lastniki teh nepremičnin, ki konec koncev ležijo na območjih neposredno ob meji, prav ta pa so bila ob begunskem valu najbolj prizadeta. Zato se v Poslanski skupini Desus strinjamo s predlogom Nove Slovenije o podaljšanju roka do 31. 3. 2018. Glede na soglasno podporo predlogu zakona na matičnem delovnem telesu smatramo, da je tako smiselno in pravilno, predlog je podprla tudi Vlada Republike Slovenije. Kot rečeno, poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Naj kar v uvodu povem, da bomo v stališču Poslanske skupine Socialnih demokratov predlog novele zakona, ki so jo pripravili poslanski kolegi, podprli. Z novelo se podaljšuje rok za podajo vlog za uveljavljanje nadomestila zaradi otežene rabe zemljišč ob meji s sosednjo Hrvaško. Predlagatelj navaja, da je velik del upravičencev do nadomestila zamudil z vlaganjem zahtevkov. Z novelo zakona, ki smo jo sprejeli januarja tega leta, smo določili, da lahko upravičenci nadomestil za leto 2015 in 2016 to zahtevajo do 30. junija 2017. Predlagatelj novele je ocenil, da upravičenci do nadomestila niso bili primerno in pravočasno obveščeni o tej možnosti, in Socialni demokrati tej oceni lahko tudi prikimamo.

V vladnem mnenju k predlogu novele zakona, ki jo danes obravnavamo, so navedeni naslednji podatki: da so bilečasne ovire postavljene v dolžini okoli 160 kilometrov na približno 20 tisoč parcelah, ki so v lasti okoli 2 tisoč lastnikov, in da so upravne enote do prvega roka, to je do 30. 6. 2017, v reševanje prejele le 161 vlog. Poudariti velja tudi, da so na

Ministrstvu za notranje zadeve do 17. 10. 2017 prejeli 54 pravnomočnih odločb v skupni višini 15 tisoč evrov, izplačanih pa je bilo zgolj 35 odločb v višini nekaj nad 4 tisoč evrov. Glede na dinamiko reševanja 8 % upravičencev kaže, da bodo ti postopki trajali še dolgo, še posebej sedaj, ko smo rok za vlaganje podaljšali do 31. marca 2018. Če smo ta vladni predlog zakona sprejeli in lastnikom omogočili pravico do nadomestila, bi v teh postopkih tudi država morala biti bolj odzivna in pomagati ljudem, da pridejo do teh nadomestil in da z izplačilom le-teh ne vlečemo v leto 2019, 2020 in tako dalje.

Spoštovani kolegice in kolegi, začasne tehnične ovire na meji še kar stojijo in ljudem še vedno otežujejo delo, otežujejo razvoj turistične dejavnosti, otežujejo dostop do rečnih bregov, ribolova in tako dalje. Ali ne bi bil že čas, da tečasne tehnične ovire odstranimo? Še posebej žico z rezili. Ljudje so nam namreč napovedali, da jo bodo začeli odstranjevati kar sami. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 40. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 30. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **31. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Urošu Priklu za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice, cenjeni kolegi!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na svoji 49. seji 26. oktobra kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o delovnih razmerjih, ki ga je v proceduro predložila poslanska skupina s prvopodpisanim Matejem Toninom. Kolegij predsednika Državnega zboraje na svoji seji 15. 9. 2017 sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Pri

delu odbora so sodelovali predstavniki predlagateljev, v njihovem imenu kolegica Dimic, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Zakonodajno-pravne službe, Komisije Državnega sveta, pristojne za socialo, Zveze svobodnih sindikatov Slovenije ter predstavniki Obrtno-podjetniške zbornice. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajnotehničnega vidika ter k predlogu predpisa podala pripombe k 1. členu. Odbor je prejel in obravnaval tudi mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki ga je na seji odbora predstavil kolega Horvat. Povedal je, da Državni svet oziroma za to pristojna komisija podpira predlog zakona.

V poslovnem letu s strani kvalificiranih predlagateljev ni bilo vloženih amandmajev, je pa v poslovnem letu Poslanska skupina Nove Slovenije predlagala predlog za amandma odbora k 1. členu. Predlagateljica kolegica Dimic je uvodoma poudarila, da se s predlogom novele zasledujeta dva cilja, in sicer razbremeniti gospodarstvo finančnih bremen in omogočiti obrtnikom, torej samozaposlenim, enakopraven položaj pri uživanju pravic iz zdravstvenega zavarovanja. Vlada v pisnem mnenju, ki ga je na odboru predstavil državni sekretar Pogačar, predlagane spremembe ne podpira.

Sledila je razprava, ki je potekala predvsem ali pa, če hočete, izključno k določbi 1. člena predloga zakona, ki skrajšuje obdobje nadomestila za bolezen oziroma poškodbe, ki se izplačujejo v breme delodajalca. Razpravljavci smo se strinjali, da je področje treba urediti, problem urejanja pa je sistemске narave, vendar ne na račun krčenja sredstev iz zdravstvene blagajne. Skrajševanje obveznosti delodajalca lahko razumemo tudi kot zmanjševanje varnosti in zdravja pri delu, kar so poudarjali nekateri razpravljavci. Dejstvo je, da bo treba urediti status samozaposlenih, vendar ne v tem zakonu. V nadaljevanju je bilo tudi poudarjeno, da je zelo pomemben in potreben socialni dialog, zato je ob takih spremembah treba vključiti v odločanje vse deležnike, ki pa tokrat niso bili vključeni. V zvezi s predlagano spremembo skrajšanja obdobja, ko delodajalec izplačuje nadomestilo plače iz lastnih sredstev v primerih nezmožnosti delavca za delo zaradi njegove bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, je bilo jasno poudarjeno, da gre za sistemsko vprašanje, saj je ureditev povezana z ureditvijo nadomestila plače po zakonu, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje. Zato in vsled povedanega se novela predloga tega zakona ne podpira. V nadaljevanju razprave je bil podan predlog, da Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide odloči o predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Odbor je po opravljeni razpravi z 9 glasovi za in 3 glasovi proti sprejel sklep, da Predlog zakona o spremembi Zakona o delovnih razmerjih ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku predlagateljev mag. Mateju Toninu.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani poslanke in poslanci, dober dan!

Kot kaže, je danes dan za zakone Nove Slovenije. Začeli smo dobro. Upam, da bomo tako tudi nadaljevali. Kot lahko vidite, Nova Slovenija predvsem prinaša praktične rešitve, ki pomenijo določene izboljšave. Tokrat, po tistih ograjah, imamo zdaj na dnevnem redu zakon o delovnih razmerjih, ki prinaša pomembno novost. Naj že kar na začetku povem, kaj je ta ključna sprememba. V Novi Sloveniji predlagamo, da bi delodajalci – zdaj krijejo bolniške do 30 dni – po predlogu Nove Slovenije kriili 15 dni bolniške. Naj zelo jasno povem, da se za delavce, za zaposlene ne bi nič spremenilo, bolniške se s tem ne bi nič omejevale ali kakorkoli drugače spreminjale. Se pa spreminja, kdo je plačnik bolniških. Po sedanjih ureditvi za prvih 30 dni bolniške odsotnosti plačuje delodajalec, od 31. dneva dalje plačuje Zavod za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije. Vse, kar mi predlagamo, je, da bi zavod začel plačevati bolniške že s 16. dnem in dalje. Zakaj? Kje so ključni razlogi? Mislim, da bi to rešitev najbolj pozdravili samozaposleni oziroma po domače povedano espejevci. Predstavljajte si, da imate neko dejavnost, ki jo opravljate preko espeja, da ste zaposleni sami, da je od vašega dela odvisen tudi ključen prihodek, ki ga ima vaša družina, in da ta posameznik zbolí. 30 dni zna biti izjemno izjemno dolgih in lahko ogrozi marsikatero družino in posameznike spravi v izjemno težke situacije.

Vprašali se boste, zakaj smo predlagali, da plačevanje bolniških zavod prevzame že na 16. dan, ne šele na 31. dan. Zaradi tega, ker smo v pogovorih s strokovnjaki ugotovili, da vse te sezonske bolezni, prehladi, gripe, morebiti bi lahko v ta sklop, sicer ne pod sezonske bolezni, štel tudi razne zlome, zvine, to so vse stvari, ki se jih na nek način da rehabilitirati v 15 delovnih dneh oziroma skupaj rečeno v 3 tednih. Če pa gre za bolezen, ki je daljša od 3 tednov, je pa jasno, da gre za hujšo bolezen, za težjo stvar, in tukaj bi se nujno morala vključiti tudi solidarnost, da v primeru težjih bolezni zavod prej prevzame plačevanje bolniških. Upam, da boste tisti, ki praviate, da ste socialno čuteči, da imate čut do človeka, na te stvari popazili, da boste vendarle opazili oziroma prispevali k temu, da bo slovenska družba še naprej solidarna, torej da

bo po 3 tednih boleznih vendarle stroške bolniške prevzel zavod.

Zdi se mi, da bi na takšen način s to našo rešitvijo prispevali predvsem k temu, da bi se tisti, ki zbolijo, dejansko lahko pozdravili, ne pa, da številni danes delajo bolni, delajo v težkih okoliščinah. To je tista ključna stvar, ki jo prinaša ta naš predlog zakona. Še enkrat poudarjam, za delavce, ki so zaposleni, se ne spreminja nič, za delodajalce oziroma samozaposlene se spreminja veliko, ker se skrajšuje na polovico čas trajanja, ko morajo kriti bolniško, in prinaša še tretjo izjemno pomembno stvar, to pa je, da prinaša več solidarnosti v slovenski gospodarski prostor. In ne nazadnje na nek način tudi razbremenjujemo gospodarstvo. Prepričani smo, da si v sedanji gospodarski rasti naša družba to lahko privoščiti, in računamo na podporo poslanskih skupin.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav!

V Levici predlaganemu zakonu nasprotujemo, zato ker poskuša prenesti 60 milijonov evrov boleznin, ki jih trenutno plačujejo delodajalci, na zdravstveno blagajno, ki je že tako brez denarja. Po veljavni ureditvi mora delodajalec plačevati boleznino za prvih 30 dni boleznin. Po tem predlogu bi jo plačeval, kot smo slišali predlagatelja, za prvih 15. Razlika ni majhna, je 60 milijonov evrov letno, to bi zdaj moral kriti Zavod za zdravstveno zavarovanje, torej vsi državljani in državljanke Republike Slovenije, ki plačujemo prispevke v zdravstveno blagajno. Če bi bil predlog NSi sprejet, bi ogrozil zdravstveno varstvo, kot sem rekel, blagajna je že zdaj izčrpana, pri tem pa zaposleni ne bi bili niti malo na boljšem. Trajanje in višina bolniškega nadomestila se ne bi spremenila, vse, kar bi se spremenilo, bi bilo to, da bi delodajalci 60 milijonov evrov svojih stroškov preložili na državo.

Gre za interesni zakon, za katerim stojita gospodarska in obrtna zbornica. Seveda je njun interes, da stroške delovne sile v čim večji meri preneseta na državo, torej na vse nas, in s tem povečata profite svojim gospodarskim subjektom. V Levici, kot rečeno, temu nasprotujemo in zahtevamo, da stroške delovne sile krijejo podjetja. Po obnovi kapitalizma v Sloveniji so nosilci kapitala velik del stroškov delovne sile prenesli na državo in družbo. Minimalna plača znaša 600 evrov neto. S tem ne more normalno živeti niti samski delavec, kaj šele družina. Stroške vzdrževanja družine zato namesto delodajalcev prevzema država, ki družinam izplačuje otroške dodatke in subvencije za vrtec. Za transfere družinam bomo

letos porabili 560 milijonov evrov, in kot da to ni dovolj, bi nam zdaj naprtli še 60 milijonov evrov boleznin. Večkrat slišimo, da bi podjetja prihranke uporabila za ustvarjanje delovnih mest. Ampak ali to drži? Spomnimo se, da je že prva Janševa vlada radikalno znižala davek na dobiček podjetij in v celoti ukinila davek na izplačane plače. Smo s tem ustvarili nova delovna mesta? Ne. Se je pa s tem bistveno zmanjšala rezerva države v času krize in s tem sredstva, ki bi lahko bila uporabljena proti boju proti rekordni brezposelnosti takrat. Zaposlenost namreč neposredno ni odvisna od davkov, ampak predvsem od gospodarskih okoliščin in razvojne politike. Če bi politika nizkih davkov delovala, se pravi, če bi logika nižji, kot so davki, več je delovnih mest, veljala, bi bila stopnja zaposlenosti najvišja v Bosni ali v Bolgariji, pa vemo, da je ravno obratno.

Za konec naj opozorim še na problem samozaposlenih. V Sloveniji je vedno več delavcev, ki jih delodajalci silijo v odpiranje espejev. Ti prekarni delavci nimajo pogodbe o zaposlitvi, tako da jim delodajalec ne izplačuje bolniškega nadomestila, zato smo v Levici septembra vložili predlog zakona, po katerem bi zavod samozaposlenim izplačal bolniško nadomestilo od četrtega dne boleznin. Ta ukrep bi stal okoli 7 milijonov evrov letno, uveljavil pa bi se leta 2019. Takrat naj bi imel zavod še dodatne prihodke iz naslova ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki ga obljublja Ministrstvo za zdravstvo. 7 milijonov v pomoč samozaposlenim zato ne bi bilo v breme zdravstveni blagajni in se ne bi poznalo pri zdravstvenih storitvah. To je edina sprejemljiva rešitev za prekarne delavce in samozaposlene nasploh, zato še enkrat apeliramo, da jo podprete. To, kar imamo danes pred sabo, pa so predvsem poskusi, da se delodajalci znebijo bremena plačevanja bolniških nadomestil svojim zaposlenim in da se to prevali na zdravstveno blagajno, ki je že tako ali tako preobremenjena. Tega pa seveda v Levici ne moremo podpreti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Mirjam Bon Klanjšček bo predstavila stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Namen novele Zakona o delovnih razmerjih, ki je pred nami, je skrajšanje obdobja, ko delodajalec izplačuje nadomestilo plače iz lastnih sredstev v primeru nezmožnosti delavca za delo zaradi njegove boleznin ali poškodbe, ki ni povezana z delom. Po trenutno veljavni delovni zakonodaji se nadomestilo za bolezen ali poškodbo v breme delodajalca izplačuje 30 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela, vendar največ za 120 delovnih dni v koledarskem letu. Predlagatelj novele to obdobje

želi skrajšati na 15 dni oziroma največ na 60 delovnih dni v koledarskem letu.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev se strinjamo, da je preživetje podjetnikov posameznikov odvisno od njihove delovne aktivnosti in si zato zaradi preživetja daljše bolniške odsotnosti pogostokrat ne morejo privoščiti, kar lahko bolezensko stanje znatno poslabša. Vendar pa moram pritrditi mnenju Vlade v delu, ko trdi, da je skrajševanje bolniškega staleža, v katerega je sicer prisiljen marsikateri podjetnik, smiselno reševati v okviru drugega zakona, in ne v Zakonu o delovnih razmerjih, ki je krovni zakon in delovna razmerja ureja na sistemski ravni. Predlagana sprememba tako dosega drugačno ciljno skupino, kot jo predlagatelj izpostavlja, to so samostojni podjetniki.

Menim, da je to problematiko, ki sicer ni nova in je aktualna že nekaj časa, treba reševati celovito in v okviru doseženega soglasja vseh deležnikov, zato predloga zakona v Poslanski skupini nepovezanih poslancev ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Grošelj Košnik bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, spoštovani vsi navzoči!

S predlagano novelo Zakona o delovnih razmerjih, ki jo obravnavamo danes, se predvideva skrajšanje obdobja, ko delodajalec izplača nadomestilo plače v primeru, ko delavec ni zmožen za delo zaradi svoje bolezni ali poškodbe. Po zdajšnji ureditvi gredo nadomestila v breme podjetnika 30 delovnih dni in po mnenju predlagatelja je to obdobje absolutno predolgo, saj to v praksi pomeni 40 koledarskih dni. Navaja se tudi, da k spremembi določb v zvezi z dolžino tega obdobja že vrsto let pozivajo podjetniki in obrtniki, saj naj bi trenutno veljavna ureditev vplivala tudi na prezentizem.

Ob obravnavi predloga zakona na matičnem delovnem telesu smo poslanci Poslanske skupine Stranke modernega centra glasovali za sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, saj so se zastavile dileme v povezavi s predlagano spremembo, in sicer v smeri tega, na kar je opozorila tudi Vlada. Pri tem se nam je zastavilo vprašanje, da bi se lahko s krajšanjem obdobja izplačevanja denarnega nadomestila s strani delodajalca zmanjšale pravice do zdravstvenih storitev iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, saj bi potemtakem moral Zavod za zdravstveno zavarovanje bistveno prej prevzeti breme plačila, vemo pa, da stanje v zdravstveni blagajni ni optimistično. Po podatkih Finančne uprave je bilo stanje terjatev iz naslova

prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje konec leta 2016 skoraj 300 milijonov, prihodki od prispevkov pa predstavljajo skoraj 98 % vseh prihodkov. Skrajšanje obdobja, ko nadomestila plače izplačuje delodajalec, bi zato lahko imelo za posledico bodisi krčenje zdravstvenih storitev, ki so pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, bodisi višje prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje. S tem se vsekakor ne moremo strinjati.

Hkrati se lahko ob tem izpostavi tudi vidik promocije zdravja s strani delodajalca. Od odgovornega delodajalca, ki se zaveda pomembnosti svojih delavcev oziroma v primeru samozaposlenega tudi pomembnosti opravljenega dela, se pričakujejo aktivnosti, ki so povezane s promocijo zdravja. Gledano s stroškovne plati za delodajalca lahko preventiva predstavlja manjšo obremenitev kot kurativa. Zavedamo se, da je tovrstne probleme, s katerimi se soočajo podjetniki in obrtniki, treba urediti, vendar pa je pri tem treba poudariti, da jih je treba reševati na ustrezen način. Poslanci SMC smo že večkrat poudarili, da je spremembe zakonodaje, ki zadevajo delavce in delodajalce, treba reševati v okviru konstruktivnega socialnega dialoga, za katerega verjamemo, da v naši družbi predstavlja pomembno vrednoto.

Zato ima Poslanska skupina SMC stališče, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Nada Brinovšek bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo. Dober dan, lep pozdrav tudi dijakom kočevske gimnazije, ki nas spremljate na balkonu!

Sprememba Zakona o delovnih razmerjih, ki je danes tule pred nami, se dotika problematike, na katero obrtniki in podjetniki opozarjajo že dalj časa in se nanaša na dolžino obdobja, ko delodajalec izplačuje nadomestilo plače iz lastnih sredstev. Obstoječa zakonska ureditev namreč pomeni, da nosi breme plačila nadomestila za bolniško odsotnost delodajalec do 30 delovnih dni oziroma 40 koledarskih dni. Predlagatelji predlagajo skrajšanje obdobja nadomestila za bolezen in poškodbo, ki se izplačuje v breme delodajalca, s sedanjih 30 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela in največ do 20 delovnih dni v koledarskem letu na 15 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela, vendar največ na 60 delovnih dni v koledarskem letu.

Predlagana rešitev razbremenjuje gospodarstvo, zato jo v Slovenski demokratski stranki podpiramo. V Slovenski demokratski stranki se namreč zavedamo, da je zlasti od dobro delujočega gospodarstva odvisen razvoj države. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani poslanke, poslanci, predstavniki Vlade in drugi prisotni!

Predlagatelj nam posega v Zakon o delovnih razmerjih je doseči, da se za določeno ciljno skupino, to je za samostojne podjetnike, iz zdravstvene blagajne prične izplačevanje nadomestila za bolniško odsotnost 15 dni prej, kot je to urejeno trenutno. Predloženo besedilo določbe člena, ki to ureja, pa je nekoliko površno zapisano, saj sama vsebina člena sploh ne ustreza temu, kar predlagatelj zagovarja v obrazložitvah uvoda zakona in samega člena. Ne vemo torej zagotovo, ali predlagatelj želi favorizirati zgolj podjetnike ali pa se sprememba nanaša tudi na tiste, ki so zaposleni, torej na delavce. Predlagatelj namreč izpostavlja predvsem espeje in manjše podjetnike, medtem ko predlog zakona zajema vsa podjetja. To pomeni bistveno večje finančne posledice in bistveno večji poseg v zdravstveno blagajno, kot bi to veljalo glede na prvotno opredeljen namen zakona.

Poslanci Poslanske skupine Desus ugotavljamo, da predlagana vsesplošna razbremenitev vseh delodajalcev po vrsti ni sprejemljiva tudi z vidika stroškovne obremenitve zdravstvene blagajne. Prav tako ni čisto jasno, ali je predlagatelj želel spremembo pri nadomestilu za boleznin in poškodbe, ki nastanejo pri delu oziroma v zvezi z delom, ali pri tistih, ki niso povezane z delom, ali morebiti celo pri vseh boleznih in poškodbah. Zakonodajno-pravna služba je z vidika svojih pristojnosti opozorila na nepravilno umestitev spremembe v tretjem odstavku, kar je bil predlagatelj pripravljen popraviti s predlogom amandmaja za amandma odbora, ki smo ga dobili poslanci na matičnem odboru na mizo. Glede na vse seveda ni moč niti približno oceniti, kakšne bi bile finančne posledice za zdravstveno blagajno, in tudi ne predvideti, kaj takšna širitev pravic na enem področju pomeni za obstoječi nabor oziroma obseg pravic. Namreč, velika verjetnost je, da bi se brez dodatnih finančnih virov iz obveznega zdravstvenega zavarovanja oklestila kakšna druga pravica državljanov, saj je zdravstvena blagajna že sedaj v škripcih.

Nadalje lahko ugotovimo še, da Zakon o delovnih razmerjih ni čisto pravi naslov za tematiko, ki jo želi predlagatelj zakona reševati, ampak bi moral biti to zakon s področja zdravstva. Ne nazadnje pa gre zopet za enega izmed mnogih predlogov, ki niso bili usklajevani skozi dialog s socialnimi partnerji. Sprememba takšne ureditve mora biti rezultat

konstruktivnega socialnega dialoga in doseženega najširšega soglasja socialnih partnerjev. Ključno je tudi, da predlagane spremembe sledijo zastavljenim ciljem in da se materija ureja v okviru ustreznih predpisov. Tudi Zveza svobodnih sindikatov Slovenije predloga zakona ne podpira. Sindikat je izrazil prepričanje, da je treba na tovrstne spremembe gledati bolj kompleksno, tudi z vidika vzdržnosti zdravstvene blagajne in v povezavi s sredstvi, ki zagotavljajo pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Obstaja bojazen, da bi se kasneje zaradi morebitnih dodatnih obremenitev zdravstvene blagajne lahko poseglo v obseg zdravstvenih pravic državljanov, so opozorili.

Predstavnik Poslanske skupine Desus sva se na predhodni obravnavi Predloga zakona o spremembi Zakona o delovnih razmerjih zaradi navedenih razlogov že jasno opredelila, namreč da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Tudi stališče celotne Poslanske skupine Desus je dokaj identično. Poslanci Poslanske skupine Desus bomo podprli predlagani sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala za pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Bačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovani gospod podpredsednik, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Pred nami je prvi od dveh predlogov zakona, ki ga je v postopek predložila Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. Osnovni namen predloga zakona, kot navajajo predlagatelji, je skrajšati obdobje, v katerem delodajalec iz lastnih sredstev izplačuje nadomestilo plače za čas zadržanosti delavca od dela zaradi bolezenskih razlogov ali poškodb, ki niso povezane z delom, s 30 na 15 dni. Predlagatelji želijo na tak način razbremeniti gospodarstvo dela finančnih bremen ter obrtnikom in samozaposlenim zagotoviti enakopraven položaj pri pravicah do bolniške odsotnosti.

Vlada Republike Slovenije predlogu zakona nasprotuje, ker meni, da bi bilo treba k reševanju problematike pristopiti sistematično in na podlagi soglasja socialnih partnerjev. Opozarjajo, da bi se moralo vprašanje reševati z drugim predpisom tako, da ne bi posegli v Zakon o delovnih razmerjih. Ta v osnovi ureja razmerje med delavcem in delodajalcem na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi, in torej ne pravic iz obveznosti ciljne skupine, ki jo naslavlja predlagatelj, to je samozaposleni oziroma obrtnik.

Na odboru smo poslanci sledili mnenju Vlade in potrdili sklep, da zakon ni primeren za

nadaljnjo obravnavo. Pri tem ostajamo tudi na parlamentarnem zasedanju.

Kljub temu da predlog zakona nima naše podpore, pa želimo in moramo izpostaviti, da bo problematiko, ki jo naslavljajo predlagatelji, treba urediti, in to čim prej. Strinjamo se, da trenutna ureditev nadomestil plače za čas zadržanosti z dela za določene skupine predstavlja resno težavo, a tako kot smo ljudje različni, tako so specifični tudi položaji, v katerih smo. To je tudi razlog, zakaj ne gre vseh metati v isti koš, saj v tem segmentu obstaja veliko različnih skupin, ki jih zaradi specifik del in statusa ne moremo enačiti. Ravno zaradi tega bi jih bilo treba reševati tako, da bo sistem pravično naslovil težave po skupinah primerljivih primerov. Je pa trd oreh, ki ga bo treba streti in odgovoriti na vprašanje, na kakšen način, kako se tega lotiti. Socialni demokrati smo prepričani, da je socialni dialog, skozi katerega mora biti dosežen dogovor, pri tem nujen. Menimo, da je ravno socialni dialog tista pomembna niansa, ki bo omogočila, da se bo dogovorjeno dejansko, brez fige v žepu spoštovalo. Za nas je samo socialni dialog porok, da se bodo v postopku iskanja rešitev ščitile tudi pravice delavcev. Hvala za pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Poslanke, poslanci, dober dan!

Zakon o delovnih razmerjih, ki je danes pred vami, je eden izmed zakonov, ki urejajo bolniške, seveda pa to ni edini, ampak na to področje posega tudi Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Tisti, ki očitata nam predlagatelj, torej Novi Sloveniji, da to spremembo statusa bolniških urejamo parcialno in ne celostno, se enostavno motite, ker je poslanska skupina vložila oba zakona, ki urejata to materijo, parlamentarna procedura v parlamentu pa je pač taka, da danes obravnavamo ta zakon, nekoliko kasneje bo obravnavan tudi drugi zakon.

Nova Slovenija, jasno, podpira ta zakon, ne nazadnje smo tudi sami predlagatelji. Ključna rešitev tega zakona je ta, da se v primeru težjih boleznih hitreje vključi solidarnost. To pomeni, da če danes Zavod za zdravstveno zavarovanje oziroma zdravstvena blagajna prevzame plačevanje bolniških zaposlenemu šele na 31. delovni dan, mi predlagamo, da bi se to zgodilo že na 16. delovni dan, kar pomeni, da bi to dobo razpolovili. Zakaj? Zato ker ocenjujemo, da se v treh tednih lahko opravi zdravljenje oziroma okrevanje po vseh sezonskih boleznih, ko pa gre za daljše bolezni in hujša bolezenska stanja, ki terjajo daljše okrevanje, je prav, da se hitreje vključi solidarnost. To, kar predlaga Poslanska skupina

Nove Slovenije, je ne nazadnje že dolgoletna zahteva slovenske obrti in podjetništva. Tisti poslanci, ki obiskujete dogodek obrtne zbornice Slovenije, veste, da vedno izdajo knjižico, v kateri popišejo svoje zahteve. Točno to, kar predlagamo danes, je ena izmed njihovih zahtev. Ko boste danes glasovali o tem, ali je ta zakon primeren ali ne, imejte to v mislih, ker se mi zdi, da ko je ta dogodek, je vse preveč lepih nasmeškov, tudi lepih slik, ko pa pride do konkretnih dejanj, ko je treba s prstom glasovati za točno določeno rešitev, takrat pa kar naenkrat otrpnejo, vsaj nekaterim, roke.

Rešitev, ki jo predlagamo, bi bila izjemna odrešitev zlasti za samozaposlene, za espejevce, ki so sami, ki nimajo drugih zaposlenih, pri katerih bolezen pomeni hud šok, hudo oviro in tudi bistveno prikrajšanost pri družinskih prihodkih. Če je družina odvisna samo od prihodka, zaslužka enega espeja in če ta posameznik zboli, potem so v strahovitih težavah. Jaz bi si želel, da tako kot ima Nova Slovenija čut za malega človeka, bi ga imele tudi tiste stranke, ki se v svojih imenih vsaj deklarativno zavzemajo za te stvari. 60 milijonov evrov naj bi bil strošek tega našega predloga, ampak ta strošek ne gre v zrak. Ta denar ni stran vržen, ampak je teh 60 milijonov tistih, ki bodo šli ljudem. Kdo ne nazadnje plačuje za zdravstveno blagajno? Kdo ne nazadnje poganja tudi javni sektor, zaradi koga lahko javni sektor sploh preživi? Gospodarstvo, delavci in delodajalci s prispevki vsak mesec polnijo različne državne blagajne. Torej se mi zdi krivično govoriti o tem, češ da bomo zdaj naprtili nekomu 60 milijonov evrov. Ne, za 60 milijonov evrov bomo ljudi razbremenili. Očitek, kako bo teh 60 milijonov evrov pomenilo ne vem kakšno breme, se mi zdi žalosten, ko na drugi strani vemo, da pa injekcije v zdravstveno blagajno niso problem, ko gre za krpanje apetitov zdravstvene mafije. Takrat to ni problem, problem pa je, ko je treba ljudi razbremeniti za določen denar.

Kot sem dejal, Poslanska skupina Nove Slovenije bo ta zakon z veseljem podprla. Upamo, da boste to storili tudi vi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 40. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 31. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **32. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GIMNAZIJAH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade dr. Maji Makovec Brenčič, ministrici za izobraževanje, znanost in šport.

Izvolite, dr. Maja Makovec Brenčič.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsedujoči, cenjene poslanke in poslanci!

Novela zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gimnazijah ne posega v dosedanja koncept ureditve gimnazijskega izobraževanja, temveč se s predlaganimi dopolnitvami oziroma popravki obstoječih določil predvsem izboljšuje jasnost zakonskih določil in tudi njihova usklajenost z drugimi strateškimi dokumenti, predvsem pa tudi z uveljavljeno prakso. Še posebej se pri tem upoštevajo tudi spremembe, ki jih prinašajo nove okoliščine pri izvajanju srednješolskih programov zaradi spremenjenih družbenih razmer ali nekaterih uveljavljenih praks. Prav tako zakon zdaj uveljavlja tudi izvedljivost in povezljivost z Zakonom o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami in Zakonom o poklicnem in strokovnem izobraževanju, saj sta tudi to dva zakona, ki posegata v izvajanje vseh aktivnosti na področju srednješolskega izobraževanja.

Na kaj se nanašajo spremembe? Predvsem na izboljšanje učinkovitosti izobraževanja skozi bolj natančno opredelitev trajanja statusa dijaka v srednjem gimnazijskem izobraževanju, tudi možnosti ponavljanja in prestopanja. Do sedaj teh pravic nismo tako natančno uredili, kot jih urejamo sedaj prav zato, da bo prestopanje in ponavljanje bolj transparentno. Hkrati umeščamo pravice in dolžnosti dijakov in vzgojno delovanje šole, kar je bilo do sedaj urejeno v podzakonskem predpisu, je pa to tudi zaradi vzgoje in izobraževanja zelo pomembno, da ima podlago v zakonu. Dodajamo opredelitev pogojev za bivanje v dijaškem domu, prav tako umeščamo tečaje slovenščine za dijake, katerih materni jezik ni slovenski jezik ali pa niso končali osnovnošolskega izobraževanja v Republiki Sloveniji, ter dopolnjujemo kazenske določbe in izboljšujemo dostopnost do izobraževanja tujcem, ki bivajo v Sloveniji, prav tako tudi izenačujemo pravice do gimnazijskega izobraževanja.

Kaj je najpomembnejše sporočilo vseh teh dopolnitev? Kot že izpostavljeno, natančnejše opredeljevanje vzporednega izobraževanja, pogoji vpisa tudi v umetniško gimnazijo, pa tudi preizkusa nadarjenosti. Določbe, s katerimi se omejuje število let v rednem izobraževanju, bodo namreč prispevale k učinkovitosti izobraževanja, prav tako tudi spodbudile k preudarnosti pri odločanju dijakov, dijakinj, ko se odločajo za vpise v srednješolske programe, in ne nazadnje tudi za boljše dosegov vzdržnosti financiranja gimnazijskega izobraževanja. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Lepo pozdravljeni!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 37. redni seji 26. oktobra letos obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gimnazijah, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Predloženi zakon je z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajnotehničnega vidika proučila Zakonodajno-pravna služba in k njemu podala pripombe. Njena predstavnica pa je pojasnila, da so v mnenju podali eno ustavnopravno pripombo, in sicer v prehodni določbi 18. člena, ostale pripombe pa so se nanašale na medsebojno skladnost predloga zakona ter jasnost in določnost posameznih določb. Z amandmaji koalicijskih poslanskih skupin so bile njihove pripombe ustrezno upoštevane. Svoje mnenje je podala tudi Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki je predlog zakona podprla. Njen predstavnik je povedal, da komisija podpira rešitve, ki omogočajo razvoj sodobnih konceptov izobraževanja prek trajnostnega razvoja, inovativnosti in ustvarjalnosti znotraj interdisciplinarnega pristopa k razvoju kompetenc.

Uvodoma je predlog zakona predstavila predstavnica predlagatelja državna sekretarka na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Andreja Barle Lakota. Sledila je razprava, ki je potekala predvsem o potrebnem preizkusu znanja slovenščine za dijake, katerih materni jezik ni slovenski ali niso končali osnovnošolskega izobraževanja v Republiki Sloveniji, o vzporednem izobraževanju dijakov, o pogojih za ponavljanje letnika, o prepovedi prisotnosti dijaka tudi pri drugih oblikah izobraževalnega dela šole, ne le pri pouku, ter o pogojni izključitvi dijaka. Nekaj razprave je bilo še o zvišanju kakovosti gimnazijskih programov in o upadanju vpisa v zadnjih letih, o vračanju ugleda srednjim poklicnim šolam in o podpori vključitvi oseb s posebnimi potrebami. Po končani razpravi o posameznih členih predloga zakona je odbor sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin ter predloge za amandmaje odbora.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljnega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Vesna Vervega bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovana ministrica s kolegico, spoštovani poslanke in poslanci!

Gimnazijsko izobraževanje je v našem izobraževalnem sistemu opredeljeno kot najsplošnejša izbira izobraževanja, ki dijake pripravlja na nadaljnji študij. Ob tem seveda zasleduje pomembne vzgojno-izobraževalne cilje. S to novelo so med te cilje gimnazijskega izobraževanja dodani še spodbujanje vseživljenjskega učenja, načrtovanja in vodenja kariere, izobraževanja za trajnostni razvoj ter razvoj ustvarjalnosti in inovativnosti. V Poslanski skupini SMC te dodatne cilje pozdravljamo in poudarjamo, da bistvo javnega izobraževalnega sistema vsekakor ni namenjeno pridobivanju orodij za tržno tekmovanje, kot smo lahko sledili nekaterim interpretacijam na seji matičnega delovnega telesa, temveč razvoju in spodbujanju vseh prej omenjenih ciljev. Kot je bilo že večkrat poudarjeno, novela nima reformnega značaja in ne pomeni korenitih sprememb za sicer dobro delujoče gimnazijsko izobraževanje. Ne glede na to s predlaganimi rešitvami izboljšuje jasnost zakonskih določb, omogoča uresničevanje pravice do izobraževanja tujcem, ki se pri nas enakovredno izobražujejo, krepi se pedagoška avtonomija šol in učiteljev, sledi se najnovejšim priporočilom s strani mednarodnih organizacij, enotno se urejajo pravice dijakov s posebnimi potrebami in nadarjenih dijakov ter naloge šole v zvezi s tem.

Največ debate je na predhodnih obravnavah predloga zakona potekalo o rešitvah, ki se nanašajo na vzporedno izobraževanje ter čas trajanja statusa dijaka. Pri vzporednem izobraževanju smo tudi v naši poslanski skupini ocenili, da ni utemeljenih razlogov za zaostrovanje pogojev vzporednega izobraževanja. Glede določb o času trajanja statusa dijaka pa dodajamo, da so rešitve smiselne in potrebne, seveda z določenimi izjemami o možnostih dodatnega podaljšanja časa trajanja statusa dijaka, upoštevajoč socialne razmere posameznika, in z jasnejšo opredelitvijo, kaj pomeni ponavljanje letnika. Sistem izobraževanja, tudi gimnazijskega, se mora prilagoditi družbenim spremembam, ki so v današnjem času vedno hitrejša in kompleksnejša. Gimnazijski programi pripravljajo dijake za nadaljnji študij, zato je njihov ustroj in delovanje pomemben del izobraževalne vertikale. Pomembno pa je tudi, da gimnazijsko izobraževanje zagotavlja dovolj široko splošno izobrazbo, ki je temelj za vse usmeritve univerzitetnega študija. Hkrati pa mora omogočati razvoj znanj, sposobnosti, spretnosti

in drugih osebnih lastnosti, ki so potrebne za kasnejši uspeh tako v poklicu kot v življenju. Z novelo zakona se jim omogočajo nastavki za še večjo nadgraditev kakovostnega izvajanja vzgojno-izobraževalnega dela. Vsekakor pa menimo, da bodo gimnazijski učni načrti, ki so bili posodobljeni pred slabimi desetimi leti, potrebnejši korenitejše spremembe, tako vsebinske kot tudi na ravni izvedbe, na primer reforme splošne mature.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo novelo Zakona o gimnazijah podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marinka Levičar bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala, podpredsednik, za besedo. Spoštovani ministrica s sodelavko, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Predlog novosti za gimnazije, ki so predlagane s to novelo zakona, ne spreminja dosedanjega koncepta ureditve gimnazijskega izobraževanja, zgolj izboljšuje jasnost posameznih določil in vpliva na njihovo skladnost z evropskimi strateškimi dokumenti, priporočili Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj, nacionalnimi predpisi ter uveljavljeno prakso. Pravzaprav ta novela na enak način kot novela Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju ureja nekatera področja, zato glede na že napovedano podporo temu zakonu v Poslanski skupini Desus podpiramo tudi noveliranje Zakona o gimnazijah.

Med drugim ta zakon na novo in bolj jasno ureja status dijaka, to je zelo pomembno, saj iz tega statusa izvirajo pravice, ki so včasih žal tudi zlorabljene. V Poslanski skupini Desus verjamemo, da bo nova opredelitev rednega statusa dijaka in s tem jasne določitve, kdaj in za koliko se lahko status dijaka podaljša, pripeljala do tega, da ne bo več toliko možnih fiktivnih vpisov kot sedaj. S sprejetjem te novele omogočamo tudi boljšo dostopnost do izobrazbe. Predlog omogoča, da se izobražujejo po gimnazijskih programih tuji državljani, ki pri nas plačujejo davke in prispevke. Da se tistim, katerih materni jezik ni slovenski, omogoči uspešnejše izobraževanje, je zagotovo pomembna rešitev, ki predvideva možnost organiziranja in udeležbe na tečajih slovenskega jezika. Seveda je prav, da država omogoči pravico do izobraževanja tujcem ter poskrbi tudi za to, da bo njihovo znanje slovenščine tako dobro, da bodo lahko uspešno dokončali šolanje. Ne nazadnje te možnosti pozitivno vplivajo na njihovo integracijo v naše okolje, tako družbeno kot kulturno. Pozornost v tej noveli je namenjena tudi spodbujanju razvoja bolj sodobnih konceptov vzgoje in izobraževanja, in sicer skozi poudarek na trajnostnem razvoju,

inovativnosti, ustvarjalnosti ter usposabljanju za vseživljenjsko učenje.

Kot že rečeno, bomo poslanke in poslanci Desusa podprli novelo Zakona o gimnazijah. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Bačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovane in spoštovani, lepo pozdravljeni!

Gimnazijsko izobraževanje je le redko predmet razprav v Državnem zboru. Tudi zadnje spremembe področnega zakona segajo več kot deset let nazaj, v leto 2006. Tako zakonodajno mrtvilo sicer lahko vzbuja vtis, da se na področju splošnega izobraževanja ni zgodilo veliko, a kot vemo, to ni tako. Gimnazijsko izobraževanje se je namreč v teh desetih letih soočalo zlasti z izrazito ekspanzijo deleža vpisanih srednješolcev. Ta se je vendarle nekoliko umirila, razloge za to pa lahko pripišemo tako široki kampanji promocije zlasti poklicnega izobraževanja.

Predlagana novela Zakona o gimnaziji prinaša majhne gradualistične spremembe, večina med njimi je enaka tistim, ki so zapisane v drugem zakonu, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje. Med cilji predlagatelj tako navaja posodobitev besedila z evropskimi strateškimi dokumenti in s priporočili OECD ter usklajevanje z zakonom, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje, ter z Zakonom o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami. V Poslanski skupini Socialnih demokratov izrekamo podporo zlasti tistim rešitvam, ki izboljšujejo dostopnost do splošnega izobraževanja. Predlog namreč omogoča, da se gimnazijskega izobraževanja udeležujejo tuji državljani, ki pri nas plačujejo davke in prispevke. Z vidika uspešnega izobraževanja je pomembna tudi rešitev, ki dijakom, katerih materni jezik ni slovenščina, zagotavlja tečaj slovenščine.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov ponovno opozarjamo na pomen odprtosti in dostopnosti do različnih oblik izobraževanja. Le tako bo lahko posameznik razvil svoje potencialne in se razvil v samostojno celovito osebnost. Predlog novele Zakona o gimnazijah po vzoru ureditve, ki velja za visoko šolstvo in se širi tudi na področje strokovnega in poklicnega izobraževanja, omejuje možnost kopičenja vpisov ne zaradi želje po izobraževanju, ampak zaradi ugodnosti, ki jih status dijaka prinaša. Ob tem opozarjamo, da pri tem nikakor ne smemo prizadeti namer tistih, ki si želijo pridobiti zeleno izobrazbo, zato bo treba izvajanje določil, ki z vidika boja zoper fiktivne vpise omejujejo možnosti le-teh, še posebej skrbno spremljati. V nobenem primeru namreč ne smemo dopustiti, da bi na račun zlorab krnili

možnost vsem tistim, ki v pridobivanje izobrazbe vlagajo iskren trud.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog novele Zakona o gimnazijah podprli. Hvala za vašo pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospa ministrica, poslanke in poslanci, vsi prisotni, lepo pozdravljeni!

Tako kot študenti bodo po novem predlogu zakona, ki ga danes obravnavamo, tudi dijaki lahko izkoristili le eno ponavljanje ali en prepis v času trajanja šolanja. Zakon predvideva tudi nekaj izjem, dijaku s posebnimi potrebami, dijaku, ki se vzporedno izobražuje, perspektivnemu in vrhunskemu športniku, dijaku zaradi starševstva, bolezni ali izjemnih družinskih oziroma socialnih okoliščin se status izjemoma podaljša tudi za dve šolski leti. S tem predlogom sprememb in dopolnitev zakona je torej konec navideznih, fiktivnih vpisov. Ministrstvo je že kar nekaj časa obljubljalo ureditev tovrstne problematike in predlagana novela zakona in novela Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju sta korak v pravo smer.

Veseli nas, da je ministrstvo prepoznalo pomen razvoja ustvarjalnosti, inovativnosti in spodbujanja vseživljenjskega učenja pri dijakih in je to tudi zapisalo med ključne naloge splošnih in strokovnih gimnazij. Bistvena vloga šol ni zgolj posredovanje znanja učencem, temveč razvijanje njihovih zmožnosti, ustvarjalnosti in odgovornega ravnanja v družbi in družini, zato se v naši poslanski skupini zavzemamo za krepitev spodbujanja kreativnosti, inovativnosti, podjetnosti in razvijanja talentov že v osnovnošolskem izobraževanju. Hkrati pa bi moral izobraževalni sistem s svojimi vsebinami še bolj odgovarjati na potrebe in izzive sodobnega časa. Tudi nadarjene dijake je treba spodbujati, da svoje talente razvijajo, zato podpiramo vzporedno izobraževanje v kateremkoli srednješolskem programu. Ni namreč utemeljenih razlogov, da bi se zaostrovali pogoji zgolj na umetniških gimnazijah glasbene in plesne smeri.

Predlagana sprememba zakona izenačuje pravice do srednješolskega izobraževanja za tujce, ki so davčni zavezanci oziroma so davčni zavezanci njihovi starši, zato se šolajo pod enakimi pogoji kot državljani Republike Slovenije. Tem dijakom, ki jim slovenščina ni materni jezik, mora šola omogočiti intenzivni tečaj slovenščine na začetku izobraževanja ter jim omogočiti doseganje ravni A2 skupnega strokovnega jezikovnega okvira. Po predlogu bo dijak s posebnimi potrebami še vedno imel prednost pri

vpisu, vendar bo moral doseči vsaj 90 % točk, potrebnih za vpis. Šola bo lahko dijakom s posebnimi potrebami, perspektivnim in vrhunskim športnikom in dijakom, ki se vzporedno izobražujejo, pripravila osebni izobraževalni načrt, iz katerega bo razviden način prilagoditve ocenjevanja, prisotnosti in celoten obseg obveznosti. Pozdravljamo pa tudi ureditev pravic in dolžnosti dijakov v zakonu, kar je bilo do sedaj urejeno v podzakonskih predpisih.

V Poslanski skupini Nove Slovenije bomo predlog zakona soglasno podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Levici smo do novele Zakona o gimnazijah zadržani. Prinaša sicer pozitivne spremembe na področju dostopa do izobraževanja za tuje državljane in na zakonski ravni zagotavlja tudi pomoč pri učenju slovenščine, ampak motiv večine predlaganih sprememb je vsem znani, da ne rečem razvpiti boj proti učinkovitim vpisom. Na tem področju se socialisti ne moremo strinjati z vladno taktiko, ki se problema loteva samo na strani študentskih in dijaških pravic. Tam, kjer problem dejansko nastaja, pa ostaja nedotaknjen in nenaslovljen. Podobno, kot smo pred kratkim to lahko spremljali na primeru študentov, bo ta novela posegla v dosedanja obseg dijaških pravic, in sicer na način, da bo status dijaka omejen na čas trajanja izobraževalnega programa, ki se lahko zaradi ponavljanja, prepisa in tako podaljša za največ 2 šolski leti. Ta omejitev ni toliko radikalna, kot je bila v primeru študentov, ki so zaradi lanske novele Zakona o visokem šolstvu nenadno izgubili pričakovane pravice, ampak vseeno razgalja isto taktiko, torej v boju zoper učinkovite vpise se posega v obstoječe pravice dijakov.

Kot sem že za ZVIS pogosto izpostavljal, so fiktivni vpisi samo simptom tega, da so mladim po zaključku izobraževanja pretežno na voljo samo neka zanič prekarna delovna mesta brez resne socialne varnosti. Pojav fiktivnih vpisov je posledica strukturne prisile kapitalizma, strategije preživetja, če želite, ki se je v odsotnosti možnosti poslužujejo mladi. Tukaj ne gre za luksuz, za to, da bi se mladi izmikali svetu odraslosti, ampak za precej preprost ukrep življenjske nuje, ker je mladim vstop v odraslost mnogokrat enostavno onemogočen. Za plastično predstavo, o čem govorim, smo lahko včeraj v medijih spremljali informacije, kaj se dogaja recimo s franšizerji na področju trafik, s kakšnimi bednimi delovnimi pogoji imajo opravka, v kako nezavidljivem položaju so, ker so potisnjeni v skrajno situacijo prekamnosti, nizkih dohodkov in popolne

izpostavljenosti delodajalcu in gibanjem trga. To je realnost zaposlitev, s katero so soočeni mladi. Jasno, da iščejo neke alternative, kako se malo bolje pregurati skozi življenje. Ena izmed teh alternativ so tudi fiktivni vpisi. Zakaj? Zaradi študentskega dela. Študentsko delo je končni cilj vsakega fiktivnega vpisa in je v marsikaterem primeru že zdavnaj prerastlo svoje okvire, ker ni več niti začasno niti občasno, pa niti študentsko in niti dijaško ne več.

Z vidika kapitala takšno delo predstavlja poceni vir delovne sile, ki jo delodajalci s pridom izkoriščajo, in ga zasebne agencije pridno posredujejo, pa ne za majhen dobiček. Prikrita delovna razmerja in prisilno samozaposlovanje sta v porastu, kot nas vsako leto opozori Inšpektorat za delo. Delodajalci preprosto ne zaposlujejo več za določen, kaj šele za nedoločen čas, mladi, ki pridejo na trg dela, so soočeni z vse pogostejšo prisilo delodajalcev, da odprejo svoj espe – ne kot podjetniki, ampak kot prekarci, da se razumemo – oziroma celo z eksplicitnimi navodili delodajalcev, da se nekam fiktivno vpišejo, da jih potem lahko vzamejo preko študentske napotnice, in to kljub temu da gre v večini teh primerov za delovna razmerja z vsemi elementi rednega delovnega razmerja in bi jih po naši zakonodaji legalno morali zaposliti za nedoločen čas.

V boju proti vsem tem fenomenom na čelu s fiktivnimi vpisi bi morala Vlada začeti pri vzroku, se pravi okrepi nadzor pristojnih organov, poimensko delovno inšpekcijo, ki je v tem trenutku kadrovsko in finančno podhranjena in se zato ne more zoperstaviti že tako popolnoma segmentiranemu in prekariziranemu trgu dela. Brez tega nadzora in brez uveljavljanja delovnopravne zakonodaje v praksi se bo izkoriščanje mladih postopoma še bolj zacementiralo kot poslovni model podjetij, ki ga iz dneva v dan pogosteje koristi tudi država. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 40. točki dnevnega reda.

Prehajamo na **33. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKLICNEM IN STROKOVNEM IZOBRAŽEVANJU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici

Vlade dr. Maji Makovec Brenčič, ministrici za izobraževanje, znanost in šport.

Izvolite, dr. Maja Makovec Brenčič.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsedujoči, cenjeni poslanke in poslanci!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju ne posega v dosednji koncept ureditve poklicnega in strokovnega izobraževanja, ampak se s predlaganimi dopolnitvami oziroma tudi popravki obstoječih določil izboljšuje jasnost zakonskih določil, predvsem pa njihova usklajenost tudi z drugimi strateškimi dokumenti, predpisi, pa tudi uveljavljeno prakso. Prav tako je odraz sprememb tudi dejstvo, da se družbene spremembe in s tem tudi vplivnost na izvajanje srednješolskega izobraževanja pogosto najdejo ne le v ustaljenih praksah, ampak tudi iskanju novih rešitev. Prav to predlaga Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, hkrati pa tudi usklajuje strokovno izobraževanje s pogoji, ki jih usmerja Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami in tudi Zakon o vajeništvu, prav tako pa se navezuje na povezljivost in enovitost izvedljivosti tudi tam, kjer se sooča z Zakonom o gimnazijah, o katerem smo pravkar razpravljali.

Pri pripravi teh rešitev pa nismo upoštevali le zatečenih stanj, družbenih izzivov in usklajevanja z ostalimi zakoni, ampak predvsem tudi strategijo Evropa 2020 ter strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju, pa tudi sklepe priporočila in smernice tako Sveta Evropske unije kot tudi priporočil OECD. Katere so ključne spremembe, ki jih naslavlja ta novela? Najprej izboljšanje učinkovitosti izobraževanja skozi natančneje opredelitev trajanja statusa dijaka v srednjem poklicnem in strokovnem izobraževanju, pa tudi možnosti prestopanja in ponavljanja. Prav tako vzpostavljamo centralni register učnih mest in umestitev verifikacije učnih mest, ta je bila sedaj opredeljena na podzakonski ravni. Prav tako spodbujamo, da se zagotavlja podrobna, enotna in mednarodna primerljiva informacija delodajalcem o doseženi poklicni kvalifikaciji s priložo k spričevalu, kar je zelo pomembno tudi za trg dela, in opredeljujemo in umeščamo pravice in dolžnosti dijakov, ki so bile do sedaj opredeljene v podzakonskih aktih, kajti v vzgoji in izobraževanju, kot že prej omenjeno, družbeni izzivi tudi prinašajo številne spremembe, ki jih moramo upoštevati v vsakodnevnem izobraževalnem procesu, zato je prav, da jih umestimo na zakonodajno raven.

Opredeljujemo tudi pogoje za bivanje v dijaškem domu in izboljšujemo dostopnost do izobraževanja tujim državljanom, ki bivajo v Sloveniji, prav tako z izenačitvijo pravic do poklicnega in strokovnega izobraževanja ter do dostopa do tečajev za slovenščino, predvsem za dijake, katerih materni jezik ni slovenski jezik ali

niso imeli možnosti dokončevanja osnovnošolskega izobraževanja v Sloveniji. Zelo pomembno je, da novela naslavlja natančneje opredelitve glede vzporednega izobraževanja, preizkusa znanja in nadarjenosti, s tem uravnavamo pravice na enak način kot pri že prej predlaganem Zakonu o gimnazijah in s tem dajemo tudi možnosti predhodno pridobljenega znanja na srednješolski ravni. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 37. redni seji 26. oktobra letos obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Predloženi zakon je z vidika njegove skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajnotehničnega vidika proučila Zakonodajno-pravna služba in k njemu podala pripombe. Njena predstavnica je pojasnila, da so bili pomisleki iz njihovega mnenja z amandmaji koalicijskih poslanskih skupin v pretežni meri odpravljeni. Svoje mnenje je podala tudi Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki je predlog zakona podprla. Njen predstavnik je povedal, da se je komisija strinjala z opozorili predstavnikov dijakov, da pogoji za ohranitev statusa dijaka pri ponavljanju vpisa ne smejo povzročiti novih socialnih problemov, zato je podprla namen predlagateljice zakona, da, zavedajoč se obstoja posameznih socialnih, ekonomskih okoliščin, z amandmaji te pogoje nekoliko omehča.

Uvodoma je predlog zakona predstavila predstavnica predlagatelja državna sekretarka na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Andreja Barle Lakota. Sledila je razprava, ki je potekala predvsem o ohranjanju veljavne ureditve poklicnega tečaja, o obvezni prisotnosti dijaka pri pouku, o možnem zasegu predmetov, s katerimi dijak ogroža druge in ovira pouk, o večjem ovrednotenju izobraževalnih programov na narodnostno mešanem območju, o razvidu vajeniških učnih mest, o podaljšanju možnega trajanja statusa dijaka na dve šolski leti ter o ureditvi vzporednega izobraževanja.

Po končani razpravi o posameznih členih predloga zakona je odbor sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin ter predloge za amandmaje odbora. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo

dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ker je zbor na 33. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 40. točki dnevnega reda.

Prehajamo na **34. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SLOVENSKI MATICI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Antonu Peršaku, ministru za kulturo.

Izvolite, gospod Anton Peršak.

ANTON PERŠAK: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani poslanci in poslanke!

Zakon o Slovenski matici opredeljuje Slovensko matico kot avtonomno institucijo z najdaljšo tradicijo slovenskega kulturnega in znanstvenega društva, ki obstaja več kot 150 let in v katerega se združujejo posamezniki s področja kulture, humanističnih in naravoslovnih ved. Slovenska matica je ustanovljena kot društvo in deluje v javnem interesu, vanj se kot člani in članice na podlagi povabila ter v skladu s tradicijo in statusom društva imenujejo oziroma izvolijo vrhunski znanstveni, umetniški ali kulturni delavci in delavke. Z zakonom se določa namen delovanja Slovenske matice, spodbujanje in razvijanje kulturne in znanstvene ustvarjalnosti v Sloveniji, tako da pri svojem delu združuje vrhunske znanstvenike in umetnike z različnih področij umetnosti, humanistike, družboslovja, naravoslovja, tehnike in medicine. Zakon podrobneje opredeljuje naloge, ki jih Matica opravlja v javnem interesu na področju kulture in znanosti.

Republika Slovenija bo na podlagi tega zakona zagotavljala pogoje za delo in razvoj Slovenske matice na način in pod pogojem, da se delovanje in namen društva s statutom bistveno ne spremenita. Na podlagi usklajenega programa dela in finančnega načrta se bodo z odločbo zagotovila finančna sredstva državnega proračuna za sofinanciranje stroškov dela zaposlenih. Višina sredstev sofinanciranja se določa kot osnova treh bruto plač in prispevkov delodajalcev v javnem sektorju za tri primerljiva delovna mesta, uvrščena v izhodiščne plačne razrede. Gre za delovna mesta, katerih opis je povzet iz kolektivne pogodbe za kulturne

dejavnosti. Sredstva zagotavljata v okviru proračunskih možnosti Ministrstvo za kulturo in ministrstvo, pristojno za znanost, prvo v višini dveh tretjin, drugo v višini ene tretjine. Poleg financiranja na podlagi odločbe bo lahko Slovenska matica seveda pridobivala druga javna sredstva, pridobljena v skladu s predpisi, za stroške in izdatke, ki niso predmet financiranja na podlagi odločbe Ministrstva za kulturo. Seveda bo kot vsako društvo lahko sredstva pridobivala tudi iz nejavnih virov.

Spoštovani poslanci, poslanke, s tem zakonom urejamo položaj Slovenske matice na podoben način, kot so to že naredile številne druge države, zlasti tiste, ki nekoč niso živele v samostojnih državah in so ustanovljale narodne institucije iz narodnoobrambnih namenov in z namenom razvoja in afirmacije narodne kulture in znanosti, dokler se niso osamosvojile. Danes matice tako v drugih državah kot pri nas predstavljajo sicer nek poseben zgodovinski fenomen, hkrati pa vendarle bistveno prispevajo k razvoju na področju kulture in znanosti. S tega vidika je ta zakon potreben in utemeljen. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za kulturo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici gospe Mariji Antoniji Kovačič.

Izvolite, gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo. Spoštovani minister s sodelavko, vsem prav lep pozdrav!

Odbor za kulturo je na 26. seji 25. 10. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o Slovenski matici, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Predloženi zakon je z vidika njegove skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajnotehničnega vidika preučila Zakonodajno-pravna služba in k njemu podala nekatere pripombe. Njena predstavnica je povedala, da so njihove pripombe večinoma ustrezno upoštevane v vložjenih amandmajih koalicijskih poslanskih skupin, opozorila pa je, da predlog zakona ureja položaj Slovenske matice kot društva, torej pravne osebe zasebnega prava, pri čemer ustanavljanje in delovanje društva temelji na prostovoljnosti združevanja članov, samostojnosti in neodvisnosti društva ter svobodi članov, da si sami določajo namen, cilje in način delovanja, kar velja tudi za društva, ki delujejo v javnem interesu. Svoje mnenje je podala tudi Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki je predlog zakona podprla in pozdravila prizadevanja za zakonsko ureditev stabilnejšega financiranja Slovenske matice.

Uvodoma je predlog zakona predstavil minister za kulturo gospod Anton Peršak. Sledila je razprava, v kateri so poslanci podprli predlagani zakon, ki bo uredil status in

financiranje Slovenske matice kot ustanove izjemnega pomena za razvoj slovenskega jezika, kulture in znanosti.

Ob koncu razprave je odbor sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Kot prva dobi besedo Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Lep pozdrav, predsedujoči, minister, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o Slovenski matici opredeljuje Slovensko matico kot avtonomno institucijo z najdaljšo tradicijo slovenskega kulturnega in znanstvenega društva, v katero se združujejo posamezniki s področij kulture ter humanističnih in naravoslovnih ved. Cilj predloga zakonske ureditve je ureditev osnovnega systemskega financiranja, ki ga je bila Slovenska matica deležna v preteklosti in bo tudi v prihodnje omogočalo vzpostavitev najosnovnejših pogojev, v katerih bo lahko nadaljevala svoje poslanstvo v obsegu, primerljivem s preteklimi obdobji.

Predlog zakona določa namen delovanja Slovenske matice, torej spodbujanje in razvijanje kulturne in znanstvene ustvarjalnosti v Sloveniji. Predlog zakona podrobneje opredeljuje naloge, ki jih Slovenska matica opravlja v javnem interesu na področju kulture in znanosti. Tako naj bi na področju kulture opravljala predvsem naslednje naloge: razvijala izvirno slovensko umetniško ustvarjalnost, skrbela za slovenski jezik tako v Sloveniji kot v slovenskem zamejstvu in zdomstvu, spodbujala organiziranje in oživiljanje kulturne dejavnosti ter promovirala slovenske umetniške dosežke v tujini. Na področju znanosti pa naj bi opravljala naslednje naloge v javnem interesu: prirejala različne dogodke, simpozije, predavanja, okrogle mize, se povezovala s sorodnimi organizacijami v tujini in oskrbovala slovenske knjižnice v tujini, slovenske lektorate na tujih univerzah in drugih znanstvenih organizacijah z deli slovenskih znanstvenikov. Republika Slovenija naj bi na podlagi predlaganega zakona zagotovila pogoje za delo in razvoj Slovenske matice pod pogojem, da se delovanje in namen društva s statusom bistveno ne spreminja. Na podlagi usklajenega programa dela in finančnega načrta bodo z odločbo zagotovljena finančna sredstva iz državnega proračuna, ki jih bosta prispevali Ministrstvo za kulturo in ministrstvo, pristojno za znanost.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podpiramo vsa prizadevanja, ki prispevajo k obogatitvi in ohranitvi slovenskega kulturnega in znanstvenega prostora, zato bomo podprli omenjeni predlog zakona. Hkrati pa v Slovenski demokratski stranki tudi pozivamo, da se v prihodnje še bolj okrepi sodelovanje Urada Vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu s Slovensko matico in s tem še nadgradi in izboljša njihovo delovanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Primož Hainz bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Kologice in kolegi, gospod minister, lep pozdrav!

Pred nami je poseben zakon, zakon o Slovenski matici, na katerega nestržno čakamo že vsaj tri leta v tem mandatu. Če naredimo hiter oris zgodovinskega dogajanja Matice, lahko vidimo, da je pomemben in celo nepogrešljiv del slovenskega naroda in s tem povezane naše nacionalne identitete. Ustanovljena je bila leta 1864 in je najstarejša znanstvena založba pri nas; sicer je najstarejša slovenska knjižna založba Mohorjeva družba, ustanovljena 12 let pred tem. Slovenska matica je bila ustanovljena s prostovoljnimi prispevki slovenskih izobražencev, trgovcev, podjetnikov in tudi, zanimivo, cesar Franc Jožef je dodal del svojega osebnega prispevka. Izdajala je znanstvena dela in literaturo in je bila organizirana kot društvo in združevala ljudi, ki so vedeli nekaj več, zato so bili v vsaki oblasti tudi malce v napoto. Zelo uspešno je preživela tudi čas socializma, organizirana je bila kot društvo, mogoče malce konservativna, pa vendar izjemno pomembna za slovensko znanstveno in literarno ustvarjalnost. V demokraciji pa ji je kulturna ministrica odvzela sredstva in je preživljala težke, trde finančne čase. S tem predlogom zakona pravzaprav vračamo nekakšen dolg.

Slovenska matica je torej avtonomna nevladna institucija v javnem interesu, ima status društva, in čeprav njeno delo ni bilo nikoli usmerjeno v dobiček, je ravno zaradi neurejenega financiranja, ki je pretežno odvisno od subvencij in sponzorjev, njeno delovanje danes ogroženo. Nujno potrebujemo sprejetje tega posebnega zakona in s tem končno zagotovimo vsaj najnujnejše in najosnovnejše financiranje za njeno delovanje in razvoj.

V Poslanski skupini Desus bomo predlog zakona seveda podprli. Hvala lepa za pozornost.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Marija Bačić bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Slovenska matica ima več kot 150-letno zgodovino. Leta 1864 so jo ustanovili mariborski rodoljubi s prostovoljnimi prispevki izobražencev, trgovcev in podjetnikov. Namen je bil izdaja zahtevnejših knjižnih del v slovenskem jeziku, razvoj njegove terminologije, dvig izobraženosti in še bi lahko naštevala. Danes je Slovenska matica založnica kvalitetnih del in ostaja znanstvena in kulturna institucija, forum številnih razprav, organizator raznoraznih prireditev in še mnogo več. Razen določene podpore posamičnih izdaj s strani Javne agencije za knjigo ter donacij Slovenska matica nima stalnega vira financiranja, ki bi zagotavljal njeno stabilnost. Pretirana odvisnost od uspešnosti pridobivanja sredstev bodisi na javnih razpisih bodisi kako drugače po 153 letih ogroža družstvo do te mere, ko je vprašljivo njegovo kulturno, znanstveno poslanstvo.

Zato v Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo zakonsko ureditev njenega položaja. Menimo namreč, da je najbolj pomemben doprinos zakona o Slovenski matici redno proračunsko financiranje zaposlenih, četudi v sorazmerno skromni višini. V Poslanski skupini Socialnih demokratov prepoznavamo delovanje Slovenske matice v javnem interesu. Za nas je izrednega pomena tudi dejstvo, da je v času privatizacij družb in založb s področja književne dejavnosti Slovenska matica ohranila status javne institucije, ki med drugimi dejavnostmi krepi izdajo domačih in tujih leposlovnih in humanističnih del. Ne nazadnje sta na deklarativni ravni posebni priznanji za delo omenjene institucije izrekla tudi najvišja predstavnika države. Ob 140-letnici tedanji predsednik države dr. Janez Drnovšek Slovenski matici podeli zlati častni znak svobode za izjemen delež pri širjenju knjige in kulturnem ter znanstvenem poslanstvu, ob 150-letnici pa je bilo častno pokroviteljstvo obeležja dodeljeno predsedniku Borutu Pahorju.

Poslanska skupna Socialnih demokratov bo Predlog zakona o Slovenski matici podprla. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Ljudmila Novak. Predstavila bo stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Nova Slovenija – krščanski demokrati smo v svojem temeljnem programu zapisali, da je slovenska kultura zakladnica narodovega ustvarjanja skozi stoletja, zato smo nanjo ponosni in jo želimo ohranjati, hkrati pa z ustrezno zakonodajo spodbujati ustvarjalnost in kulturno udejstvovanje sodobnih ustvarjalcev. Za sedanjost in prihodnost narodne skupnosti, katere identiteta ne temelji niti na zgodovinsko

poudarjeni državotvornosti niti na izredni gospodarski ali vojaško-politični moči njene elite, je kultura nepogrešljiva in izredno pomembna. Brez slovenske kulture ne bi bilo ne slovenske države in ne slovenske politike. Želimo uravnoteženo skrb za osrednje kulturne ustanove in za decentralizirano mrežo teh ustanov po občinah in pokrajinah. Slovenska matica je bila na pobudo mariborskih rodoljubov ustanovljena pred dobrimi 150 leti s prostovoljnimi prispevki izobražencev, trgovcev in podjetnikov, da bi v slovenskem jeziku tiskala zahtevnejša dela z najrazličnejših področij, dvigovala raven izobraženosti in znanja, ustvarjala slovensko terminologijo za različne stroke.

Danes je Slovenska matica znanstvena in kulturna ustanova, ki prireja znanstvena srečanja o najrazličnejših vprašanih slovenske kulture in družbe ter njene prihodnosti. Hkrati je založba, ki skrbi za izdajanje kakovostnih in izvornih del ter prevodov humanistike, naravoslovja in tehnike. Je pomembno središče kulturne in znanstvene dejavnosti v Sloveniji in v zamejstvu, ki združuje več kot 300 rednih in častnih članov, vrhunskih umetnikov, znanstvenikov in kulturnih delavcev. Pri njenem delu sodeluje tudi veliko zunanjih sodelavcev. Svoje kulturne in znanstvene naloge uresničuje poleg rednega dela v področnih delovnih sekcijah tudi s številnimi javnimi kulturnimi prireditvami, simpoziji, predavanji, okroglimi mizami in vrhunsko založniško dejavnostjo. Kar Slovensko matico še danes razlikuje od sorodnih ustanov, je njeno poslanstvo pri zblizjevanju izobražencev zelo različnih usmeritev. Matica tako izkazuje javni interes na različnih področjih kulturnega in znanstvenega delovanja. Zaradi kulturne tradicije, ki izhaja iz 19. stoletja, pri zahodnoevropskih narodih takšnih matic ni, in zato njen položaj skozi zgodovino in danes ni primerljiv z znanstvenimi in kulturnimi ustanovami v zahodnoevropskih državah.

Zaradi vsega navedenega Krščanski demokrati menimo, da je čas, da se položaj Slovenske matice sistemsko uredi in tudi ustrezno finančno podpre, zato bomo poslanci Nove Slovenije – krščanskih demokratov seveda zakon podprli. Slovenski matici želimo uspešno delo tudi v prihodnje.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Vesna Vervega bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite, gospa Vervega.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani prisotni!

Danes sprejemamo Predlog zakona o Slovenski matici, ki bo uredil pravni in finančni status tega pomembnega kulturnega in znanstvenega društva ter zagotovil pogoje za njegovo prihodnje delo. Slovenska matica je najstarejša izmed tovrstnih institucij, ki so bile

ustanovljene iz narodnoobrambnih in narodnoafirmativnih razlogov v 19. stoletju ne le na ozemlju današnje Slovenije, ampak tudi na ozemljih drugih slovanskih držav, ki so bile del večnacionalnega imperija in so se pod vplivom germanizacije začele počutiti ogrožene. Slovenska matica že več kot 150 let skrbi za dvigovanje ravni izobraženosti in znanja, prireja znanstvene sestanke o najrazličnejših problemih slovenske kulture in družbe ter njene prihodnosti, hkrati je založba, ki skrbi za izdajanje kvalitetnih izvirnih del ter prevodov humanistike, družboslovja, naravoslovja, medicine in tehnike.

Žal se kljub svoji častitljivi tradiciji že vrsto let srečuje s finančnimi težavami, s prošnjami za sredstva pa se je bila do sedaj primorana obračati na različne institucije. Predlog zakona predvideva, da se Slovenija zaveže k financiranju osnovnega dela njenega programa in najosnovnejših stalnih stroškov njenega delovanja. Tako bo omogočeno tudi nadaljnje spodbujanje in razvijanje kulturne in znanstvene ustvarjalnosti v Sloveniji.

V Stranki modernega centra smo mnenja, da je Slovensko matico kot ustanovo izjemnega pomena treba obdržati in omogočiti njeno nemoteno delovanje, zato bomo zakon soglasno podprli. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAZ NEMEC: Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 40. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 20. uri.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **36. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LOKALNIH VOLITVAH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer državnemu sekretarju na Ministrstvu za javno upravo dr. Nejc Brezovarju.

Izvolite, dr. Nejc Brezovar.

DR. NEJC BREZOVAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Predlagatelj želi z zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah predvsem poenostaviti volilne postopke in občinam znižati stroške volitev. Med drugim želimo zmanjšati število volilnih organov, podrobneje razmejiti pristojnosti med organi,

pristojnimi za strokovno pomoč in nadzor nad izvedbo rednih lokalnih volitev, ter odpraviti neskladje Zakona o lokalnih volitvah z Ustavo Republike Slovenije, ki ureja volitve organov pokrajin, Zakonom o tujcih glede terminologije, ki je pomembna za uveljavitev volilne pravice tujcev, in z Zakonom o volitvah v državni zbor glede rokov za vložitev kandidatur in začetka volilne kampanje.

Vsebina predlaganih sprememb je naslednja. Novela Zakona o lokalnih volitvah prinaša stalni termin rednih lokalnih volitev. Dosedanja ureditev določitve termina rednih lokalnih volitev sledi načinu, ki ga za državne volitve določa Zakon o volitvah v državni zbor, saj po šestih izvedenih rednih lokalnih volitvah predlagatelj namreč ugotavlja, da se zaradi načina določanja datuma glasovanja ta po koledarju vseskozi pomika na zgodnejši termin. Določba, s katero se določa točen dan glasovanja, seveda temelji na načelu pravne varnosti in pravne predvidljivosti. Druga predlagana sprememba je ta, da novela Zakona o lokalnih volitvah zmanjšuje število volilnih organov. Predlog novele namreč ukinja volilne komisije volilnih enot in volilne komisije ožjih delov občin. Zaradi uvedbe informacijske podpore, ki jo državni organi zagotavljajo ob vsakih rednih lokalnih volitvah že vse od leta 2006, se volilne komisije volilnih enot in ožjih delov namreč niso uveljavile v praksi.

Novela Zakona o lokalnih volitvah tudi natančneje kot do zdaj razmejuje pristojnosti med Državno volilno komisijo in Ministrstvom za javno upravo glede strokovne podpore volilnega procesa. Zakon o lokalnih volitvah pri določanju obveznosti vsebinske pristojnosti za razlago določb namreč ni natančen, kar je z vidika hkratne smiselne uporabe nekaterih določb Zakona o volitvah v državni zbor problematično. V praksi se je uveljavila rešitev, da določbe Zakona o lokalnih volitvah razlaga Ministrstvo za javno upravo, medtem ko določbe v zvezi z volilnimi pravili in postopki, ki jih sicer določa Zakon o volitvah v državni zbor, veljajo pa tudi za lokalne volitve, razlaga Državna volilna komisija. V tem smislu sta dopolnjena dva člena.

Spreminja se tudi ureditev, ki velja za določanje nadomestil za volilne odbore, tako da se zanje uporabljajo predpisi, ki urejajo višino nadomestil za volilne odbore za volitve in referendumne na državni ravni. Določa se vključitev tujcev v svete ožjih delov občin, ki do zdaj ni bila urejena na način, ki bi bil skladen z volilno pravico tujcev za volitve v občinski svet. V skladu z Direktivo Sveta 94/80 predlagatelj popravlja določbo Zakona o lokalnih volitvah tako, da ne bo razlik pri volilni pravici tujcev na volitvah v svete ožjih delov občin in v občinske svete. Novela Zakona o lokalnih volitvah tudi ukinja možnost, da bi bile volitve v svete ožjih delov na dve leti. Gre za črtanje določbe, ki se v praksi ni uporabljala, saj pomeni nesorazmeren strošek, zato bodo volitve v svete ožjih delov

občin izključno ob rednih lokalnih volitvah. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora mag. Dušanu Verbiču.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Še enkrat lep pozdrav, državni sekretar, kolegice in kolegi, kolikor nas je pač prisotnih!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 30. seji dne 25. 10. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada dne 14. 10. 2017. V poslovniškem roku so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD dne 19. 10. 2017 k 16. in 26. členu ter Poslanska skupina SDS dne 17. 10. 2017 k 3. členu. Poslanci so na mizo prejeli še predloga za amandmaje odbora k 14. in 15. členu.

Predstavniki predlagatelja minister za javno upravo je v dopolnilni obrazložitvi členov povedal, da so razlogi za vložitev predloga zakona predvsem poenostavitev volilnega postopka in znižanje stroškov občinam, ki jih imajo z izvajanjem volitev, pa tudi zmanjšanje števila volilnih organov. Cilj je tudi podrobneje razmejiti pristojnosti med volilnimi organi, ki so pristojni za dajanje strokovne pomoči tekom izvajanja volitev, torej med Državno volilno komisijo in Ministrstvom za javno upravo. Hkrati je cilj predloga zakona odprava neskladja z ustavo, ki ureja volitve organov pokrajine, z Zakonom o tujcih glede terminologije ter z Zakonom o volitvah v državni zbor. Predlaga se fiksni datum za izvedbo lokalnih volitev, ukinjajo se volilne komisije volilnih enot in volilne komisije ožjih delov občin. Prav tako se spreminja ureditev, ki velja za določanje nadomestil za volilne odbore tako, da se zanje uporabljajo predpisi, ki urejajo višino nadomestil za volilne odbore za volitve in referendum na državni ravni, s čimer se bodo nadomestila izenačila. Volilna pravica tujcev v svet ožjih delov občin se usklajuje z volilno pravico tujcev za volitve v občinski svet, ukinja pa se možnost volitev v svete ožjih delov občin na dve leti.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v predstavitvi pisnega mnenja dejala, da je Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora podala pripombe k 16. in 26. členu. Predstavniki Državnega sveta je povedal, da sta Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter Interesna skupina lokalnih interesov podprli predlog zakona, s katerim se odpravljajo dosedanje težave in poenostavlja izvedba lokalnih volitev, ki bodo za občine cenejše.

Državni svetniki so pozitivno ocenili predlog za stalen termin rednih lokalnih volitev in pri tem poudarili, da verjetno optimalnega datuma, ki bi bil sprejemljiv za vse, preprosto ni.

Odbor je sprejel amandma Poslanske skupine SDS k 3. členu, amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 16. in 26. členu ter na podlagi pisnega predloga amandmajev za amandmaje odbora svoja amandmaja k 14. in 15. členu. Tako je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala, podpredsednik. Lep pozdrav vsem, ki so v dvorani!

Spoštovani, najbližja raven, ki omogoča ljudem učinkovito udeležbo pri oblikovanju odločitev, ki se nanašajo na njihovo vsakodnevno življenje in okolje, je lokalna samouprava, preprosto povedano občina. Vsaka občina se razlikuje od druge občine po ozemeljski povezanosti, medsebojnih in medsosedskih odnosih, velikosti, teritorialni umeščenosti, ali gre za občine s pretežno mestnim ali podeželskim prebivalstvom. Tako so tudi naloge, delovanje, interesi, zavzetost za urejanje nekega področja zelo različni. Občanke in občani uresničujejo to svojo pravico preko volitev svojih predstavnikov v različne organe občin, način volitev pa je predpisan z zakonodajo, ki jo imamo sedaj pred seboj. Ne gre ravno za neke bistvene vsebinske spremembe veljavne zakonodaje. Treba je prilagoditi določila evropskim direktivam, določeni postopki se poenostavijo, kar po oceni naše poslanske skupine predstavlja pozitivno stvar, več postopkov bi namreč moralo biti poenostavljenih. Zmanjšujemo število volilnih organov, ukinjajo se volilne komisije volilnih enot in volilne komisije ožjih delov občine, ki se v praksi niso uveljavile. Le-te imajo zelo redke občine, vse to pa povečuje stroške, prispeva pa tudi k povečanju napak v samem volilnem postopku. Spreminja se tudi termin rednih lokalnih volitev. Dosedanji način izračuna datuma volitev omogoča konstantno premikanje tega datuma v zgodnejši termin, predlog Vlade je določitev stalnega termina, in sicer da se redne volitve opravijo drugo nedeljo v novembru.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus smo angažirali in se glede tega vprašanja posvetovali tudi z državljanke in

državljeni. Odzivi ljudi so bili različni, manj enotni – ja, smo za stalen termin lokalnih volitev, želeli bi si tudi stalen termin državnozborskih volitev in tudi stalen termin referendumov, vse naj bo na en dan. Seveda to ni tako enostavno. Sedaj imamo možnost urediti stalen termin za lokalne volitve, kdaj naj bi ga določili, pa je drugo vprašanje. Katerikoli datum se določi, vedno bodo tu prazniki, počitnice ali druge aktivnosti, ki kandidatom otežujejo volilno kampanjo ter ljudem otežijo priti na volišče, zato smo na odboru nekako skupno sklenili, naj bo to ne druga, ampak tretja nedelja v mesecu novembru. S tem smo tudi upoštevali predlog opozicije. Tako bodo ljudje natančno vedeli, kdaj so volitve, in se bodo tudi angažirali, seveda če bo to njihov interes.

V Poslanski skupini Desus podpiramo voljo večine ljudi, zato bomo soglasno prispevali svoje glasove za ta zakon.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Razprave o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah na matičnem delovnem telesu ni bilo, zato bo tudi stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov zelo kratko.

Socialni demokrati podpiramo predlagane in dopolnjene spremembe zakona, ki se nanašajo na poenostavitev volilnih postopkov, na racionalizacijo stroškov občin, ki izhajajo iz naslova izvedbe lokalnih volitev, na razmejitev pristojnosti med organi, ki so zadolženi za izvedbo volitev, na fiksiranje datuma rednih lokalnih volitev – po sprejetem amandmaju na matičnem delovnem telesu se bodo lokalne volitve v letu 2018 izvedle tretjo nedeljo v mesecu novembru, drugi krog pa se izvede 14 dni po prvem krogu – in na uskladitev tega zakona z drugimi zakoni. Uspeli pa smo se tudi dogovoriti o številu potrebnih podpisov za vložitve kandidature. Na tem mestu bi želela opozoriti občine, da bo po sprejetju tega predloga zakona treba uskladiti tudi občinske akte.

S strani Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je bilo podanih tudi nekaj dodatnih predlogov za spremembo volilne zakonodaje, za katere pa menimo, da presegajo ta predlog zakona, a se bo o teh predlogih verjetno enkrat treba začeti pogovarjati. Naša ocena je, da so bile vse dosedanje lokalne volitve izvedene dobro in brez velikih pretresov. Prepričani smo, da bodo tako tudi v prihodnje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske

skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

ZVONKO LAH (PS NSI): V Novi Sloveniji vedno zagovarjamo poenostavitev postopkov, še posebno če ta prinaša tudi prihranek stroškov. Lokalna samouprava je vse od leta 1995 prinesla velik napredek za novonastale občine, zato je izjemno pomembno, da na zakonodajni ravni omogočimo, da bo odločanje občanov o tem, koga bodo izvolili v občinske organe, čim bolj jasno definirano. Če država namenja za občine vedno manj finančnih sredstev in jim nalaga nove obveznosti, je dobro vsaj to, da bodo postopki volitev županov, občinskih svetov in ožjih delov občin potekali bolj enostavno in ceneje. In ob vseh zadnje čase nerazumnih potezah naše vlade je dobro, da se pogovarjamo le o zmanjšanju števila volilnih organov, o enaki ureditvi nadomestil za volilne odbore na lokalni in državni ravni ter o stalnem datumu lokalnih volitev. Ker stroški lokalnih volitev bremenijo občine, je ukinitve volilnih komisij volilnih enot in volilnih komisij krajevnih skupnosti oziroma ožjih delov občin dobrodošla. V praksi so bile te komisije nekakšno slepo črevo, njihovo delo je bilo prepisovanje izidov glasovanja od volilnih odborov in seštevane glasov. Sestali so se le zvečer po zaprtju volišč na dan glasovanja, naredili svoj zapisnik, se podpisali in za to prejeli plačilo. Prav tako je velik nesmisel, da bi volitve v svete ožjih delov lahko potekale na dve leti, tako je pokazala tudi praksa in zato je prav, da novela to možnost ukinja. V letošnjem letu, ko smo imeli v Sloveniji več glasovanj, enako bo naslednje leto, vidimo, da postaja problem ne le nizka volilna udeležba, ampak tudi sodelovanje pri delu volilnih odborov. Člani volilnih odborov se za vsake volitve oziroma druga glasovanja imenujejo na novo. Ker gre za veliko število volilnih odborov, ki štejejo šest članov, se pogosto dogaja, da je kandidate zanje težko dobiti, sploh v manjših občinah, kjer veliko občanov kandidira za katero od funkcij, kar pa ni združljivo z delom v volilnem odboru. In če gre povsem za nove člane, ki nimajo nobenih izkušenj, lahko to za delo volilnih odborov pomeni tudi težavo. V Novi Sloveniji smo zato naklonjeni razmisleku, da bi tudi člani volilnih odborov dobili štiriletni mandat, seveda z možnostjo predčasne razrešitve. Dejstvo je, da je udeležba volivcev ravno na lokalnih volitvah precej večja kot na ostalih državnih volitvah. To pomeni, da ljudje lokalno samoupravo spoštujejo in se zanj zavzemajo, saj se zavedajo, da je na tem nivoju operativnost bistveno večja.

Glede na navedeno bomo v Novi Sloveniji predlog novele Zakona o lokalnih volitvah podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jani Möderndorfer bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Dober dan.

Današnji zakon prinaša kopico sprememb, ki jih ne mislim niti naštevati, ker mislim, da so jih vsaj štirje predhodniki že obdelali, obnovili in povedali. Se bom pa zaustavil na eni sami, ki je bila na nek način najbolj zanimiva, potekala je tudi zelo zanimiva diskusija, govorimo o stalnem terminu. Vi veste, da že 15 držav v Evropi, od tega 12 članic Evropske unije, ima tovrstni stalni termin. To je bil tudi eden od razlogov dobrih praks, da na takšen način izpeljemo lokalne volitve tudi pri nas, v naši državi. Seveda pa je vedno srž in problem v podrobnostih – kateri dan naj bo to. In predlogi so bili različni. En predlog, da naj bo v mesecu oktobru; drugi predlog, da naj bo konec novembra; tretji predlog, da naj bo tretjo nedeljo. Ves čas je bil problem samo v teh terminih, čigava bo obveljala. Seveda je imel vsak predlog svojevrstno argumentacijo. Če bi bilo prezgodaj, ker vi veste, da volitve niso samo tisti dan, ko se opravijo, ampak se že mnogo mesecev pred tem začnejo volilna opravila, bi se vse skupaj zavleklo in premaknilo praktično v mesec avgust oziroma v poletne mesece. Na drugi strani, če je prepozno, imamo problem, ker v času, ko imamo praznik, se pravi 1. november in dan pred tem še dan reformacije, bi to bili dnevi, ko bi se vlagale kandidature. Niz njih zelo tehnično operativnih problemov, ki jih je bilo treba uskladiti. Na odboru, kot je bilo že dvakrat, trikrat rečeno, je bil sicer predlog opozicije sprejet, vendar tudi ta predlog bo imel težavo. Kakorkoli, če bomo imeli drugi krog volitev, se pravi štirinajst dni po tistem, se bo vse dogajalo okrog miklavža. Na nek način je to lahko problem, vendar sem prepričan, da zakon prihaja v pravem trenutku. Ne v letu, ko bodo volitve, ampak leto pred tem; in kar je še bolj pomembno, na neki načelni ravni sem prepričan, da je večinska stopnja tako velika, da zakon lahko dobi svoje zaupanje in tudi svojo implementacijo v naslednjem letu, ko bodo lokalne volitve.

V Stranki modernega centra bomo ta zakon podprli.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Anja Bah Žibert bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala še enkrat, predsedujoči, za besedo.

Kot zadnja lahko ugotovim, kako je lepo in fajn, ko se o nekaterih stvareh vsi strinjamo. Zgolj v razmislek in vedenje državljanek in državljanov – da se, če se želi.

Pred nami je predlog novele Zakona o lokalnih volitvah, s katero se poenostavlja volilne postopke in znižuje stroške občinam, ki jih imajo z izvedbo lokalnih volitev, in tudi zmanjšanje število volilnih organov. Ukinja se namreč volilne komisije volilnih enot in volilne komisije ožjih

delov občin. Usklajuje se nadomestila za volilne odbore in veže na volilna ter na referendumsko opravila na državni ravni. Novela zakona prav tako odpravlja neskladje z Ustavo, ki ureja volitve v organe pokrajine, z Zakonom o tujcih glede terminologije ter Zakonom o volitvah v državni zbor. Volilna pravica tujcev v svete ožjih delov občin se usklajuje z volilno pravico tujcev za volitve v občinski svet. Ukinja pa se možnost volitev v svete ožjih delov občin na dve leti. Ob tem poudarjam, da smo v Slovenski demokratski stranki že pred časom vložili priporočila Vladi, katerih cilj je bil poenostavljanje postopkov in odprava administrativnih ovir. V Slovenski demokratski stranki želimo, da se zakonodajo kot ostale predpise čim bolj približa državljanom in državljanom. Žal takrat koalicija ni želela prisluhniti našim predlogom in je priporočila, ki bi poenostavila postopke za naše državljanke, zavrnila. S predlogom novele Zakona o lokalnih volitvah, ki je danes pred nami in jo danes obravnavamo, so novelirane nekatere določbe, ki so se v dosedanji rabi izkazale za premalo natančne, neučinkovite in nekatere tudi nepotrebne. Torej so se naša takratna priporočila izkazala še za kako upravičena in utemeljena. Predlog novele Zakona o lokalnih volitvah, kar je bilo že poudarjeno, določa tudi fiksni datum lokalnih volitev. Tukaj so bili različni predlogi.

Sprejet je bil, in tega sem vesela, moj amandma oziroma amandma Slovenske demokratske stranke, da se ta datum namesto martinove nedelje, ki jo nekateri praznujejo tudi kot družinski dan, prestavi na tretjo novembrsko nedeljo, kar je zagotovo boljša rešitev ne glede na to, kdaj bo potem drugi krog. Izpostavljeno je bil tudi miklavževo, vendar vemo, da je miklavževo vezano na dan in ne na nedeljo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjenju 40. točki dnevnega reda.

S tem tudi prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **37. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZA SPREJEM AVTENTIČNE RAZLAGE ČETRTEGA ODSTAVKA 153. ČLENA IN DRUGEGA ODSTAVKA 154. ČLENA ZAKONA O KAZENSKEM POSTOPKU.**

Predlog za sprejem avtentične razlage je v obravnavo zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom.

Ugotavljam, da kolega Tonina še ni v dvorani, zato predlagam, da počakamo še sekundo.

Gospa Ljudmila Novak, postopkovno.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Postopkovno predlagam petminutno prekinitev, da uredimo vrste.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predlagam petminutno prekinitev. Hvala lepa. Nadaljujemo čez pet minut.

Kolegice in kolegi, če se strinjate, ker opažam, da se nam je gospod mag. Matej Tonin pridružil, bi vseeno nadaljevali ne glede na predlagan predlog.

Za dopolnitev obrazložitev predloga za sprejem avtentične razlage dajem besedo predstavniku predlagatelja mag. Mateju Toninu.

Izvolite, gospod Tonin, imate besedo.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani podpredsednik, hvala lepa za prizanesljivost!

Kot vsi vemo, so se v praksi in v strokovni javnosti pojavila vprašanja o razlagi četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku. Gre za vprašanje, ali mora državni tožilec gradivo, zbrano z nekaterimi prikritimi preiskovalnimi ukrepi, v primeru, da v dveh letih po koncu izvajanja teh ukrepov ne vložijo zahteve za preiskavo obtožnice oziroma obtožnega predloga, uničiti. Po sedaj uveljavljeni praksi temu ni bilo tako, saj je bilo mogoče tovrstne dokaze v postopku uporabiti tudi v primeru, če je državni tožilec zahtevo za preiskavo ali obtožnico vložil v času po preteku dveh let. Po nekaterih novih razlagah v praksi in v delu strokovne javnosti pa je rok dveh let prekluzivne narave. Posledice tega so, da bi bilo treba v primeru, če v dveh letih po koncu izvajanja ukrepov državni tožilec zahteve za preiskavo ali obtožnico ne vložijo, te dokaze uničiti ne glede na okoliščine. Ali si predstavljate na hitrost slovenskega pravosodnega sistema, koliko padlih primerov bi imeli? Žalostno pri tej stvari je to, da ko sodstvo in policija že ima zbrane dokaze proti kriminalcem in teh dokazov v dveh letih ne uporabi, potem primer pade. Taka razlaga bi spremenila dolgoletno prakso uporabe te določbe ter povzročila nenavadno uničenje dokaznega gradiva v številnih postopkih. Zaradi nasprotujočih si razlag ter velike zmede, ki jo je v uporabi kazenskega procesnega prava povzročilo različno tolmačenje Zakona o kazenskem postopku, je nujno, da zakonodajalec z obvezno razlago zakona jasno in nedvoumno določi pomen ter določbe ter tako poskrbi za nemoten potek postopkov.

V Novi Sloveniji imamo dovolj dvojnih meril, prirojjenih razlag ter zastaranj različnih sodnih procesov. Želimo si jasnih zakonov, ki bodo veljali za vse enako, ne glede na denar in vpliv. To je tisti prvi pogoj za pravičnost. Prav

primer Zorana Jankovića ustvarja vtis, da te pravičnosti ni. Težko je razumeti, da je v vseh prejšnjih primerih sodišče upoštevalo dokaze tudi po preteku dvoletnega roka; v primeru Zorana Jankovića pa so te dokaze uničili. Tukaj se evidentno vzpostavlja najmanj videz dvojnih meril. Ko postavljamo razlago določb zakona, se moramo ozreti nazaj na čas, ko je zakonodajalec te določbe vnesel v zakon. To se je zgodilo s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku, ki ga je Državni zbor sprejel aprila 2004. V svojem 12. in 13. členu je ta novela oblikovana glede na določbe obstoječega 153. in 154. člena Zakona o kazenskem postopku. V tem predlogu zakona je bil predlagan novi četrti odstavek 153. člena, ki v identični obliki velja še danes. V obrazložitvi k členom predloga zakona je bil nov četrti odstavek 153. člena obrazložen z naslednjim besedilom: »V predlaganem četrtem odstavku je urejena situacija, ko državni tožilec po izvajanju ukrepov izjavi, da ne bo začel kazenskega pregona; v takem primeru se gradivo, zbrano s prikritimi ukrepi, preda preiskovalnemu sodniku, ki gradivo uniči, pred tem pa obvesti o uporabi ukrepov osumljenca, ki se ima pravico seznaniti z zbranim gradivom.« Iz besedila obrazložitve izhaja razlaga, da je uničenje gradiva nujno le v primeru, ko državni tožilec poda izjavo, da ne bo začel kazenskega pregona. V primeru Zorana Jankovića tožilec ni dal izjave, da ne bo začel kazenskega pregona. Če pa državni tožilec izvaja aktivnosti, ki so usmerjene v pregon storilca kaznivega dejanja, je jasno, da ima namen s kazenskim pregonom tudi nadaljevati, zato ni razlogov in podlage za uničenje dokazov. Iz obrazložitve členov je jasno, da zakonodajalec roka dveh let ni določil kot prekluzivnega, ampak kot instruktivskega. Po domače povedano, s to avtentično razlago želimo zgolj zelo jasno povedati, da se primeri Zorana Jankovića, ko bi se dokazi uničevali, ne morejo več zgoditi.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predlog za sprejem avtentične razlage je obravnaval Odbor za pravosodje kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora gospodu Janu Škobernetu.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Odbor za pravosodje je na svoji 33. nujni seji kot matično delovno telo obravnaval Predlog za sprejem avtentične razlage četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku. V imenu predlagatelja je poslanka Iva Dimić v dopolnilni obrazložitvi predlaganja avtentične razlage povedala, da se v praksi in strokovni javnosti pojavljajo vprašanja o razlagi četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku, in sicer ali se

morajo dokazi, zbrani s posebnimi preiskovalnimi ukrepi, v primeru, da državni tožilec v dveh letih po koncu izvajanja slednjih ne vloži zahteve za preiskavo obtožnice oziroma obtožnega predloga, uničiti. S spremembo že ustaljene sodne prakse, ki temelji na odmevnem konkretnem primeru pa prihaja do različnih tolmačenj, ali je navedeni rok dveh let instruktorske ali prekluzivne narave. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je ugotovila, da pogoji za sprejem avtentične razlage po njihovem mnenju niso izpolnjeni, zato se do predloga niso vsebinsko opredelili; na drugi strani pa je državni sekretar Stare predstavil pisno mnenje Vlade, v katerem ugotavlja, da je predlagana avtentična razlaga hkrati potrebna in dobrodošla. Tudi vrhovni tožilec mag. Andrej Ferlinc je povedal, da Vrhovno državno tožilstvo podpira predlagano avtentično razlago, saj tudi oni razlagajo obravnavane člene na isti način.

V razpravi poslank in poslancev so bila sicer izpostavljena različna stališča, kljub temu pa je po končani razpravi odbor z 9 glasovi za in s tremi proti sprejel naslednji sklep. Odbor za pravosodje meni, da je avtentično razlago četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku treba sprejeti. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Za obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer državnemu sekretarju na Ministrstvu za pravosodje gospodu Darku Staretu.

Izvolite.

DARKO STARE: Hvala, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, drugi prisotni!

Vlada je na svoji redni seji 31. avgusta 2017 sprejela Mnenje o Predlogu za sprejem avtentične razlage četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku, v katerem je že v uvodnem delu poudarila, da se strinja z nosilnimi argumenti, ki so jih predlagatelji avtentične razlage podrobno opisali in obrazložili v razdelku 3 – Razlogi za avtentično razlago. Pri tem Vlada kot pomembno izpostavlja, da je uničenje gradiva nujno le v primeru, ko državni tožilec poda izjavo, da ne bo začel oziroma uvedel kazenskega pregona. Če pa take izjave ni, potem gradivo v primerih, ko so prikriti preiskovalni ukrepi izvedeni zakonito, pravilno in kadar izsledki prikritih preiskovalnih ukrepov utemeljujejo sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje in da je določena oseba storilec, ni predmet uničenja. V nadaljevanju mnenja Vlade je pomen in namen veljavnih določil obeh omenjenih členov, ki sta predmet avtentične razlage, zelo jasno argumentiran na funkciji kazenskega pregona in kazenskega postopka ter z ustaljenimi metodami avtentične razlage – jezikovne, teleološke, zgodovinske, sistemske in

logične. Po vseh teh razlagah se z interpretacijo pride do jasnega namena in pomena zakonodajalca, ki je bil opisan tudi v obrazložitvi teh določil ob sprejemanju Zakona o kazenskem postopku v preteklosti. Pomen in namen teh določb, ki so predmet avtentične razlage, je torej primarno varovanje zasebnosti osumljenca in drugih oseb, zoper katere se prikriti preiskovalni ukrepi izvajajo; in temu pritrjuje tudi dolgoletna sodna praksa. Drugačna razlaga in uporaba teh določil bi zato po mnenju Vlade pomenila ustavno neprimerno in nesorazmerno omejevanje funkcije in uspešnosti izvedbe kazenskega postopka in kazenskega pregona ter učinkovitosti delovanja sodišč, organov pregona, torej tožilstva in organov odkrivanja; predvsem bi pa po mnenju Vlade pomenila nesorazmerno in neprimerno omejevanje pravic oziroma javnega interesa, ki ga s svojo funkcijo zagotavlja kazenski postopek in kazenski pregon, strankam v postopku in tudi oškodovancem tovrstnih najhujših kaznivih dejanj. Vemo, da se prikriti preiskovalni ukrepi praviloma lahko uporabljajo za najbolj huda kazniva dejanja, torej tista, ki posegajo v dobrine in pravno varovane pravice na najvišji ultimativni ravni, torej v okviru kazenskopravnega varstva. Glede na navedeno Vlada Republike Slovenije podpira razloge za avtentično razlago in se strinja z njeno obrazložitvijo oziroma z nosilnimi argumenti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala vam.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Državni sekretar, kolegice in kolegi!

Večkrat smo ugotavljali, da je temeljno poslanstvo države zagotavljanje pravičnosti, solidarnosti, enakosti, predvsem pa enakopravnosti in enake obravnave vseh. To pomeni, da se morajo zakoni uporabljati v praksi in tudi v svojih zapisih za vse enako v vseh identičnih ali enakih okoliščinah. To je še posebej pomembno, kadar govorimo o kazenskem postopku. Ob množici primerov, kjer slovensko pravosodje daje vtis, da ne zagotavlja temeljne pravičnosti, pa to ni nujno zaradi vloge pravosodja, ampak tudi zaradi tega, ker smo zavoljo nenatančnih zapisov zakonodaje, ki jo je sprejel ta zbor, pripeljali družbo do točke, ko je mogoče ob očitnih kršitvah družbene morale ali kazenske zakonodaje na procesni ravni uiti roki pravice, kot zakonodajalec dolžni popraviti tovrstne napake. V tem pogledu v Poslanski skupini Socialnih demokratov pozdravljamo predlog predlagatelja, da se uveljavi avtentična razlaga 153. člena in 154. člena, prvega in drugega odstavka, Zakona o kazenskem

postopku, da do tako očitnih kršitev, kot so se domnevno dogajale v postopku, ki ravno zaradi procesnega spodrslijaja ne bo nikdar zaključen, ne bi smelo priti. Ni samo dolžnost države, da omogoči pravičnost, dolžnost države je tudi zagotovitev, da se bodisi z obsodilno bodisi z oprostilno sodbo določen proces konča, ker je za osumljenca in tudi za žrtev to temeljnega pomena za zagotovitev dostojanstva – bodisi enega bodisi drugega, na nek način pa obeh. Ker govorimo v primeru uporabe prikritih preiskovalnih ukrepov, da gre navadno za najzahtevnejša kazniva dejanja oziroma kazniva dejanja, za katere se predpostavlja tudi najstrožja sankcija zaradi kršitve družbenih norm, je še posebej pomembno, da upoštevamo, da tovrstni procesi v smislu dokazovanja naklepa in krivde tudi na strani policije in tožilstva niso med enostavnejšimi. Zato je treba razumeti, da gre v primeru dvoletnega roka za instruksijski rok in da ob jasno izraženi nameri Državnega tožilstva, da želi postopek nadaljevati, da potrebuje dodaten čas za zbiranje dokazov in utemeljevanje obtožnega predloga, smiselno lahko nadaljuje s svojim delom.

Tam, kjer že utemeljen sum, na podlagi katerega je bila sploh izdana odločba o uporabi prikritih preiskovalnih ukrepov, ne omogoča zbira zadostnih dokazov za nadaljevanje postopka, tako ali tako tovrstna avtentična razlaga ne pride v poštev, ker bo postopek zaključen. V vseh ostalih primerih, kjer bi torej ta prekluzivni rok v resnici onemogočil državi opravljanje svoje najosnovnejše funkcije zagotavljanja pravičnosti in tega, da vse, ki delujejo v nasprotju z družbenimi in zakonskimi normami, postavi pred roko pravice, pa je seveda naša odgovornost, da to ustrezno zapišemo in tovrstno temeljno pravičnost, ki jo mora zagotavljati država, tudi zagotovimo. Kot že rečeno, ne glede na to, s katere strani predlog prihaja, Socialni demokrati dobre predloge sprejemamo. Ta je eden teh, zato ga bomo podprli. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Nadaljujemo s stališčem Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolege in kolegi!

Pri tej avtentični razlagi gre za zagotavljanje zlasti elementa pravičnosti, kajti državljanke in državljanji v tej državi mnogokrat dobivajo občutek tudi zaradi tega primera, da se tudi politika ne pobriga za pravično domovino, za pravično državo. Zaradi tega smo to v Novi Sloveniji tudi predlagali. Kot je bilo že omenjeno, se je pri uporabi Zakona o kazenskem postopku zgodilo nekaj, kar se v normalni pravni državi ne bi smelo zgoditi. Ista določba zakona se je v vseh dosedanjih primerih razlagala na ustaljen način; v postopku vplivnega župana pa se je

razlaga iste določbe popolnoma spremenila. Nekateri pravijo, da so te zakonske določbe povsem jasne. Kako lahko rečemo, da je vsebina teh določb jasna, če se celotna država, strokovna javnost ter pravosodni sistem prerekajo, kaj v resnici pomenijo?! Kako? Dvajset let se je zakonska določba razlagala na način, da gre za instruksijski rok in da dokazov v takem primeru ni treba uničiti; na drugi strani pa se je prav v primeru prisluhov, dokazov v primeru Jankovič ta razlaga nenadoma popolnoma spremenila. Glej ga zlomka! Popolnoma jasno je, da je pomen teh določb za številne trenutno dvoumen in da je treba njihovo vsebino jasno opredeliti z avtentično razlago zakonodajalca. Zaradi nasprotujočih si razlag v stroki in praksi ter povzročene nejasnosti pri vodenju postopkov kazenskega pregona je nujno, da zakonodajalec z avtentično razlago jasno opredeli pomen sporne določbe ter zagotovi nemoten potek postopkov.

Glede na navedene razloge je po mnenju predlagatelja pravilna razlaga ta, da gre pri roku dveh let iz četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena za rok instruksijske narave. Razlaga, po kateri je treba uničiti dokaze v primeru, da v dveh letih po koncu izvajanja ukrepov državni tožilec zahteve za preiskavo ali obtožnega akta ne vložijo, bi bila nesorazmerna, saj bi v nekaterih primerih celo sistemsko onemogočila izvedbo določenih kazenskih postopkov. V primeru dolgoročnejšega iskanja neznanega storilca kaznivega dejanja bi morali biti taki dokazi po dveh letih uničeni, čeprav bi organi odkrivanja in pregona redno izvajali svoje aktivnosti ter bi bili morebiti odkritju storilca že zelo blizu. Razrešitev zahtevnejših primerov, ki za odkritje osumljenca zahtevajo daljšo izvedbo predkazenskega postopka, bi bila po taki razlagi zaradi uničenja dokazov onemogočena. Mi danes živimo v času tehnološkega razvoja ter hitrega spreminjanja tehnologij tudi na področju dokazovanja v kazenskih postopkih. Če danes nek dokaz ne more biti podlaga za obsodilno kazensko sodbo, se lahko to ob tehnološkem razvoju že čez dve ali tri leta popolnoma spremeni. Razlaga, ki je bila uporabljena v zadevi vplivnega župana, pa v nasprotju z možnostmi tehnološkega razvoja rok trajanja dejansko omejuje na največ dve leti; ob tem pa ne smemo pozabiti zlasti na to, da kazensko pravo zastaralne roke že postavlja. Postavitev dvoletnega roka trajanja za dokazna gradiva znotraj obstoječega kazenskopravnega sistema dejansko ustvarja nove zastaralne roke. Posledica tega je več zastaranih in nezaključenih postopkov.

Naj ob obravnavi tega predloga za sprejem avtentične razlage Zakona o kazenskem postopku na primeru nekoliko bolj nazorno ponazorim, v čem je največja težava nenadnih, novih razlag teh določb. Predstavljamo si kaznivo dejanje – primer umora. S prisluhi bi preiskovalni organi lahko pridobili posnetek, na katerem je posneto jasno

in nedvoumno priznanje storilca, da je storil kaznivo dejanje umora. Težava bi bila le v tem, da ne bi vedeli, čigav glas je na posnetku. Ampak čez tri leta pa bi preiskovalne organe nova odkritja ali pa nova tehnologija pripeljala do ugotovitve, kdo je ta storilec, torej bi bilo to moč ugotoviti. In čeprav bi imeli posneto priznanje umora, tega dokaza ne bi bilo mogoče uporabiti, ampak bi ga bilo treba v skladu z novo razlago uničiti. V Novi Sloveniji zaradi tega državljanje popolnoma razumemo, da po takih zgodbah in nenadnih spremembah ne zaupajo v pravosodni sistem ter v državne institucije na splošno, če dopustimo tovrstna dejanja. In zato ta avtentična razlaga – za povrnitev občutka pravičnosti državljanom. Glede na vse utemeljitve, ki smo jih danes že predstavili in ki so navedene v predlogu avtentične razlage ter jih je v svojem mnenju navedla tudi Vlada, predlagamo, da se sprejme avtentično razlago z naslednjim besedilom, citiram: »Določbo četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku je treba razumeti tako, da je rok dveh let po koncu izvajanja ukrepov instruktorski rok. Če je glede na aktivnosti Državnega tožilstva v tem obdobju jasno, da namerava nadaljevati kazenski pregon, se lahko pridobljeno gradivo iz četrtega odstavka 153. člena oziroma drugega odstavka 154. člena v postopku porabi kot dokaz, tudi če je zahteva za preiskavo ali obtožnica oziroma obtožni predlog vložen po poteku roka dveh let od konca izvajanja ukrepov iz 149.a člena, prvega odstavka 149.b člena, 150. člena, 151. člena, 155. člena, 155.a člena in 156. člena.

Gospa in gospodje, v Novi Sloveniji bomo ta predlog avtentične razlage podprli, in še enkrat poudarjam, samo zaradi tega, ker smo stranka, ki se zavzema za pravično državo, do vseh enako, z enakimi merili. Tudi vse druge poslanske skupine, tudi iz koalicije, prosimo, da prisluhnejo našim argumentom ter s podporo našemu predlogu doprinesejo k bolj jasnim predpisom ter učinkovitosti na področju pregona kaznivih dejanj. Ne dovolimo, da se zaradi zakonodaje lumpov ne preganja. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Matej T. Vatovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Hvala, podpredsednik. Lep pozdrav vsem!

Posledica za obravnavo današnjega predloga za sprejem avtentične razlage je še ena od afer, ki puščajo slab ali grenak priokus ter spodbujajo predvsem nezaupanje ljudi v pravno državo. Potreba po avtentični razlagi določb se je pokazala ob nedavni odločitvi sodišča o uničenju vseh zbranih dokazov v lekarniški aferi ljubljanskega župana. V Levici smo že večkrat izpostavili glavne krivce za slab ugled pravosodja. Velik vpliv na zaupanje vanj imajo zagotovo številne odmevne afere političnih funkcionarjev, ki na koncu nikoli ne dobijo

epiloga. In to je na nek način popotnica, s katero je nastala ta država – od orožarskih afer, naslednih projektov tipa TEŠ 6, bančne luknje, tajkunskih poslov pa do številnih korupcijskih afer ter preveč domačih in prijateljskih poslov. Na žalost odgovornosti za večino le-teh do danes ni prevzel še nihče. Za to niso kriva zgolj sodišča, spretna četica odvetnikov, izogibanje sodnim obravnavam ali pa neuspešno vročanje sodnih pošiljk; del krivde gre pripisati tudi vsakokratnim vladam in tudi sestavam Državnega zbora. Prepogosto nepremišljeno spreminjanje zakonodaje, ki se nemalokrat sprejema brez javne razprave in ob ignoriranju številnih opozoril stroke, je vsekakor ena od večjih težav, ki jih imamo. Predlog za avtentično razlago določb Zakona o kazenskem postopku je posledica vsega naštetega. Tudi dvoumne določbe glede uničenja zbranega dokaznega gradiva so se v zakon prikradle brez posebne obrazložitve z amandmaji in brez posebnih utemeljitev. Vmes je bila tudi že ustavna presoja, s katero je Ustavno sodišče ugotovilo, da so določbe skladne z Ustavo; nato pa je prišlo še do spremembe sodne prakse, ki se je sedaj postavila na stališče, da je treba dokazno gradivo, pridobljeno z uporabo skritih preiskovalnih ukrepov, po dveh letih enostavno uničiti; pa četudi tožilec še ni zaključil s preiskavo in nima niti namena opustiti pregona.

Nastalo situacijo je zato treba rešiti, ker obstaja v nasprotnem primeru možnost, da zaradi spremembe sodne prakse propade še več tovrstnih kazenskih zadev. In avtentična razlaga je v tem trenutku edina, ki učinkuje od sprejetja zakona dalje. Tako je posledično tudi edina, ki lahko nastalo situacijo na nek način razreši. Predlog za avtentično razlago bomo zaradi navedenega v Levici podprli. Bi pa na tem mestu vseeno opozoril, da sodišče ni edino, ki je spremenilo svoje stališče; spremenil ga je tudi minister za pravosodje. Zakaj? Ko je leta 2015 Ustavno sodišče obravnavalo skladnost teh istih določb zakona z Ustavo, je bilo mnenje ministra in ministrstva bistveno drugačno. V tem samo dve leti starem mnenju je zapisano, da je treba gradivo uničiti v primeru, ko državni tožilec izjavi, da ne bo začel kazenskega pregona, in tudi v primeru, če v roku dveh let po koncu izvajanja prikritih preiskovalnih ukrepov državni tožilec takšne izjave ne poda. Minister ima torej z obravnavano zadevo dve ključni skupni točki. Prva je ta, da je tudi on želel zelo obsežne sporne spremembe Zakona o kazenskem postopku skozi Državni zbor spraviti brez upoštevanja stroke, Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora in s kopico amandmajev, ki smo jih prejeli tik pred zdajci. Druga pa je ta, da minister večkrat spreminja svoja stališča in mnenja, kar ima na koncu tudi zelo velik vpliv na to, da je stanje tudi glede zaupanja v pravno državo takšno, kakršno je.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Bojan Dobovšek bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Zakaj smo danes tukaj? Zaradi konflikta med odločbo Ustavnega sodišča in avtentično razlago. Govorimo o Zakonu o kazenskem postopku in o prikritih preiskovalnih ukrepih. Prikriti preiskovalni ukrepi so poseg v človekove pravice in zato naj se razlagajo ter izvajajo restriktivno. In niso dokaz, temveč so posredni dokaz; dokaze pa morate zbrati na podlagi prisluhov. Žal, v večini primerov se teh dokazov ne zbere in se gre na sodišče s prisluhi in potem zadeve padajo. Dva izpostavljeni problema danes. Prvi problem, vsi želimo, da so postopki hitri, da se ne zavlačujejo. Problem državnega tožilstva je, da ne dela v rokih. Če hočemo hitro in ekspeditivno, potem mora državno tožilstvo delati v rokih. In drugi problem, da sodišča odločajo arbitrarno, na kar je opozorilo Ustavno sodišče, in da pri hrambi podatkov prihaja do napak, kar sva s kolegom Gorenakom večkrat opozorila, da se prisluhi ne uničujejo. Odločba Ustavnega sodišča je povsem jasna v teh dveh primerih. Roki so jasni – dve leti po tem času je za prikrite preiskovalne ukrepe treba zadeve izvajati tako, kot piše zakon. Tožilec, ki ni uspel v dveh letih, mora zadeve zaključiti. Sodišče mora ravno tako ukrepati in mora dokaze uničiti prav zaradi pomembnosti političnih postopkov, na kar je opozoril generalni državni tožilec, da se politika vmešava v postopke. Tisti, ki bodo glasovali »za« avtentično razlago, bodo glasovali »za« to, da tožilci lahko postopke vlečejo in da se dokazi na sodišču ne uničujejo in da sodišča odločajo arbitrarno. Naj povem bolj enostavno, da boste razumeli.

Celoten postopek se je začel zaradi Franca Kanglerja, ki so mu bile kršene pravice v postopku. Poslanci in Državni svet so vložili kršitev človekovih pravic na Ustavno sodišče. Ustavno sodišče je marca odločilo, da so mu bile kršene pravice in kakšni morajo biti postopki. Vložene so bile pritožbe, seveda je eden od vpletenih v podobnih postopkih, Janković, že uspel. Postopek je bil hiter, prekoračil se je rok, dokazi so se uničili. Jaz se sprašujem, zakaj pri kolegu Kanglerju postopek ni potekal tako hitro. Kolega Kangler v svoji pritožbi ni uspel. Če sprejmete današnjo razlago, potem bo vrnjen v tisto prejšnje stanje in bodo še vedno kršene pravice. In samo eden bo izkoristil to, postopek je pa že zaključen. Zanj ne bo nič bolje ali nič slabše, ne bomo pa nikoli vedeli, ali se vzpostavi sodna praksa, kajti naša naloga je, da vidimo, ali sodišča v primerih odločajo enako. Če so v primeru Jankovića odločili tako, ali bodo enako odločili v primeru Kanglerja. Takrat lahko sročimo svoj glas in zahtevamo, zakaj v enakih postopkih odločajo arbitrarno. Zaradi omenjenega v Poslanski skupini nepovezanih poslancev predloga ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu gospa Irena Kotnik.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani državni sekretar, spoštovani poslanke in poslanci!

Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov zaradi nasprotujočih si razlag v stroki in tudi v praksi, prav tako pa tudi zaradi nekaterih nejasnosti pri vodenju postopkov kazenskega pregona predlaga poslancem sprejetje avtentične razlage četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku. Temeljni namen določb četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku je varovanje zasebnosti osumljenca oziroma druge osebe, proti kateri so se izvajali prikriti preiskovalni ukrepi, ter zapoved delovanja in odločanje organov pregona v razumnem času. Namen določb ne sme biti onemogočanje izvedbe kazenskega pregona na podlagi zakonito izvedenih prikritih preiskovalnih ukrepov, katerih izsledki utemeljujejo obstoj kaznivega dejanja in suma, da je določena oseba storilec. Razumemo, da je uničenje pridobljenega gradiva nujno le v primeru, če državni tožilec poda izjavo, da ne bo začel kazenskega pregona. Kadar pa izvajajo različne procesne aktivnosti, ki so usmerjene v pregon storilcev kaznivega dejanja, pa je jasno, da ima namen s pregonom nadaljevati, zato ni razlogov za uničenje dokazov. Kot pa poudarja Ustavno sodišče v obrazložitvi odločbe, je ključni akt tisti, ki začne ali prekine tek obravnavanega dvoletnega roka, torej akt pregona tožilstva, tega pa je treba razumeti v širšem pomenu.

Ob upoštevanju določil Zakona o kazenskem postopku so akti državnega tožilca kot organa pregona ne samo obtožnica in obtožni predlog, temveč vsi akti, ki so usmerjeni v pregon določenega storilca oziroma osumljenca. Torej lahko razumemo, da so to tudi ostala procesna opravila, ukrepi in dejanja, ki so splošno opredeljena v 45. členu Zakona o kazenskem postopku in usmerjena v pregon storilca kaznivega dejanja. Četudi samo preiskovalno dejanje ni niti po namenu niti po obliki obtožni akt, pa vendar takšno dejanje jasno kaže na namero državnega tožilca, da začne kazenski pregon. Temeljno vprašanje, ki se zastavlja in na katerega je zaradi različnih praks treba odgovoriti, je, kako pojmovno interpretirati akte pregona. Zanima nas torej, kateri je tisti ključni akt tožilstva. Iz povedanega poslanci in poslanke Stranke modernega centra menimo, da je predlagana avtentična razlaga potrebna in dobrodošla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenska demokratska stranka, v njenem imenu gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala za besedo.

Danes obravnavamo Predlog za sprejem avtentične razlage četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku. Obravnavamo ga zato, ker se v praksi in strokovni javnosti pojavlja vprašanje o razlagi obeh členov, ali se morajo dokazi, zbrani s posebnimi preiskovalnimi ukrepi, v primeru, da državni tožilec v dveh letih po koncu izvajanja teh ukrepov ne vloži zahteve za preiskavo, obtožnice oziroma obtožnega predloga, uničiti. S spremembo že ustaljene sodne prakse, ki temelji na odmevnem ter povsem nedopustnem primeru Janković in farmacevtka, so se ta vprašanja ponovno odprla. Pravzaprav pa gre tukaj za nekaj drugega. Gre za vprašanje, zakaj si sodišča razlagajo iste določbe različno in s tem delijo državljane na prvorazredne in drugorazredne. Slovenke in Slovenci pa vse bolj izgubljajo zaupanje v pravno državo. Tukaj se lahko vprašamo tudi o samem motivu takšnega dejanja s strani sodišč. Z različnimi tolmačenji lahko preprosto zaščitijo nedotakljive in temeljni problem je ravno tukaj. Razpravo o tem vprašanju smo sicer opravili že na Odboru za pravosodje. Izpostavljena je bila določba Ustavnega sodišča, ki je povezana s tem primerom. Vendar mi danes govorimo o eni fazi prej, torej o fazi, ko se s temi podatki nekako razpolaga še na tožilstvu, čeprav je predsednik Vrhovnega sodišča v oddaji Odmevi rekel: Ja, čakajte malo, zdaj pa imamo ustavno določbo, prej pa je nismo imeli. Skratka, mnenja so tukaj različna. Ob tem velja tudi opozoriti, da je bila na seji razprava; sedaj se kolega poslanec iz Stranke modernega centra smeje, verjetno sam sebi, predvsem zato, ker je bila tako kaotična, da si česa takšnega koalicija ne bi smela nikoli dopustiti. Najprej so razpravljali, da bodo proti omenjeni avtentični razlagi, potem jih je malo za ušesa potegnila vlada in na koncu so se spremenili in omenjeno avtentično razlago četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena zakona podprli.

Tu se vidi, da gre za neka druga merila; da ne gre za to, kaj je prav in kaj ni, ampak kaj komu paše; in v dani situaciji se pač temu prilagaja. Morate vedeti, da poznamo na sodiščih okoli 19 primerov, ti primeri so bili izpostavljeni, kjer se je ravnalo drugače in so se pridobljeni dokazi uporabljali tudi po dveh letih. V primeru Janković to ni bilo potrebno, so se zadeve uničile; v nekih drugih primerih se je ravnalo povsem drugače. Ob sprejemanju omenjenih zakonskih določb ni bilo dvoma, da gre za instrukcijski rok, kar ni bilo problematično vse do omenjenega primera Janković in farmacevtka. Pri glasovanju, spoštovani, se bo danes videlo, kaj v tej državi zagovarjamo – ali to, da pravni red velja za vse enako in da nimamo prvo- in drugorazrednih državljanov; ali se bo odločalo glede na tolmačenja različnih sodišč, da je lahko enkrat tako, drugič tako, kar

smo poznali že tudi ob primeru komisije, ki jo vodi kolega Logar, ko ni mogla na začetku pridobiti najosnovnejših materialov za delo, ker je eno sodišče odločalo o nekih zadevah tako, drugič tako. Mi imamo nad seboj drugo vejo oblasti, ki se očitno obnaša tako, da je nad njimi samo modro nebo. Svoje odločitve sprejema na podlagi tega, koga je treba v državi zaščititi. Dokler bo tako in dokler bodo takšnemu mnenju kimali tisti, ki so pravni strokovnjaki in se bodo po tem mandatu vrnili v pravne vode, smo lahko še bolj zaskrbljeni kot danes.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav državnemu sekretarju, sodelavki. Spoštovani poslanci in poslanke!

Vsaka družba se sooča z ravnanji, ki niso sprejemljiva. Sooča se s kaznivimi dejanji posameznikov, skupin ljudi, s kriminalom. V sodobni družbi pa smo priča porastu in razvoju vse hujših oblik kriminala, organiziranega kriminala, kar terja od držav nov, drugačen pristop odkrivanja in preiskovanja. Uporaba prikritih preiskovalnih ukrepov je tako ena od metod oziroma sredstvo v boju zoper posebej težka kazniva dejanja zoper organizirani kriminal. Ker se ti ukrepi izvajajo na skrivaj in brez vednosti prizadete osebe, je pri uporabi teh metod potrebna toliko večja previdnost, da ne pride do poseganja v ustavno zajamčene ter varovane pravice in temeljne svoboščine; še posebej v pravico do zasebnosti. Po drugi strani lahko rečem, prvenstveno pa je treba zagotoviti in varovati pravice samih oškodovancev. Predmet avtentične razlage je tako vprašanje, ali mora državni tožilec gradivo, zbrano s temi ukrepi, v primeru, da v dveh letih po koncu izvajanja teh ukrepov ne vloži zahteve za preiskavo, obtožnice oziroma obtožnega predloga, uničiti. Po stališču Poslanske skupine Desus je veljavna zakonodaja povsem jasna. Zakonski rok je instrukcijske narave, torej je bilo tovrstne dokaze mogoče uporabiti tudi v primeru, če je državni tožilec zahtevo za preiskavo ali obtožnico oziroma obtožni predlog vložil v času po poteku roka dveh let od konca izvajanja ukrepov, če je glede na njegove aktivnosti v tem obdobju jasno, da namerava nadaljevati kazenski pregon. Na tak zakonit način je delovala tudi vsa sodna praksa.

Do primera, ki se je pripetil letos, ko je bilo zavzeto stališče, da je rok prekluzivne narave, zato so bila tako zbrana dokazila uničena. V Poslanski skupini Desus smo zaskrbljeni nad takšnim preobratom, sploh ker imamo v tej zadevi tudi odločbo Ustavnega sodišča. Kot kaže, se nekateri požvižgajo na dolgoletno prakso in na odločbo najvišjega sodnega organa v državi. Ob vsem tem pa je

treba imeti pred očmi, da odkrivanje in preiskovanje takšnih kvalificiranih kaznivih dejanj večinoma terja angažiranje pristojnih daljše časovno obdobje, tudi več kot dve leti. Mislim, da je bil izrečen podatek, da pod to zapade več kot 80 % postopkov. Razlaga, da je ta dveletni rok prekluzivne narave in da je po dveh letih treba vse dokaze uničiti, bi tako povzročilo takojšnje uničenje dokaznega gradiva v številnih postopkih; ob tem pa ne smemo pozabiti, da je sodišče dolžno takšna dokazila hraniti, dokler hrani celotni spis neke zadeve. To pa je lahko tudi 50 let in tu se kaže velika nesorazmernost, če naj se razlaga, da je treba po dveh letih tako zbrane dokaze uničiti. Zato bomo v Poslanski skupini Desus avtentično razlago podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o predlogu za sprejem avtentične razlage in k besedilu avtentične razlage.

Kot je običajno, ima najprej besedo predstavnik predlagateljev mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Predsednik, hvala lepa.

Stališča poslanskih skupin so zaključena. Moram izraziti veselje, da bodo poslanske skupine ta predlog avtentične razlage podprle, kar je zagotovo spodbuden podatek in korak k temu, da bi bila ta država bolj pravična. Ves ta problem, ki je nastal na primeru Zorana Jankovića, je primer, ki najbolj oriše neučinkovitost slovenskega sodstva. Na tem primeru se je pokazalo, kako niti v dveh letih tožilstvo ni sposobno primerno zapeljati nekega postopka. Pokazalo se je tudi, da se je sodna praksa prav na primeru Zorana Jankovića spremenila; in potem ne smemo biti presenečeni, če imajo ljudje občutek, da je slovenski sodni sistem sistem, ki legalizira krajo, namesto da bi delil pravico. Če pogledate številne zadnje najbolj izpostavljene primere v slovenskem sodstvu, ugotovite, da so se številni kriminalci, tisti, ki so oškodovali to državo, davkoplachevalce, izvlekli brez neke sankcije ali kazni prav zaradi procesnih zapletov. Prav zaradi procesnih zapletov, z načinom izločanja dokazov in podobne stvari. Žalostno je, ko ljudje to spremljajo in vidijo, da obstajajo dokazi, da bi lahko kriminalca spravili za zapahe, in da se še naprej prosto sprehajajo, ker nimamo učinkovitega sistema, da bi postopek od začetka do konca pripeljali in na koncu kriminalce in zločince spravili tudi v zapor. To je tisto, kar jaz ves čas trdim, da ljudi dela nezadovoljne, da jih dela apatične, da ne verjamejo več v to državo, da ne spoštujejo nobene institucije te države več, ker očitno je pravica za ene takšna, za nekoliko drugačne pa drugačna. Zato smo prav mi v tej hiši najbolj poklicani k temu, da začnemo spreminjati okolje, v katerem bo sodstvo delovalo oziroma deluje.

Ta avtentična razlaga je korak k temu, da bi te stvari začeli vsaj po majhnih korakih izboljševati, ker v nasprotnem primeru bodo stvari šle samo še navzdol. Tudi primer Zorana Jankovića, primer Franca Kanglerja kaže na to razliko, ki se je ustvarila. Vprašajmo se vsi skupaj, kaj si lahko obstranski opazovalec, ki ne pozna vseh detajlov delovanja sodnega sistema, v teh dveh primerih misli. Ko gre za politika leve provenience Zorana Jankovića, se v ključnih trenutkih sodna praksa spremeni na način, da se dokazi zoper njega izločijo in da na takšen način ne bo nobenih ustreznih sankcij zoper njega. Na drugi strani pa imamo politika desne provenience Franca Kanglerja, ki pa so ga v številnih primerih zelo učinkovito procesirali in vodili tudi postopke zoper njega. Nek nevtralni opazovalec ne more priti do drugačnega zaključka kot takega, da je s tem sodstvom nekaj narobe in da je nagnjeno v eno stran. Ta občutek lahko potrjuje še eno dejstvo, prav v primeru Franca Kanglerja se je potrdilo tudi to, da je dokaze, ki so bili zbrani zoper njega s prikritimi preiskovalnimi ukrepi, pa so bili v določenem postopku popolnoma nerelevantni, policija celo neupravičeno hranila mnogo več kot dve leti in jih postopoma lansirala, tako ali drugače, v medije. Tudi take stvari se dogajajo. Jaz verjamem, da bo sprejetje te avtentične razlage pomembno prispevalo k temu, da bo sodna praksa na tem področju ponovno enotna.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Anže Logar.

Pripravita naj se gospod Jernej Vrtovec in gospa Iva Dimic.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Al Capona so dobili na davkih, ne na mafijskih poslih, ampak na davkih; pa še zato, ker je tik pred začetkom sojenja sodnik zamenjal poroto. Poklical je drugo poroto, ker je utemeljeno sumil, da je ta porota, ki spremlja sojenje, podkupljena; in je bila. Ker je to naredil, je bil gospod Capone osumljen in obsojen. Sedaj pa imamo drug primer. Ljubljanskega župana so dobili očitno na področju, kjer je manj previden kot drugje. Ujel se je v prisluhe. Zadeva je bila več ali manj zapečaten in vsi so vedeli, kaj glede na zelo sočne prisluhe sledi. Zgodil pa se je neverjetni preobrat. Sodnica je drugače odločila. Sodnica Mojca Kocjančič, bivša žena bivšega pravosodnega ministra, je drugače odločila. Prej je kolegica Bah povedala, da je bilo 19 primerov identičnih, kjer so sodišča odločila drugače. Če se ne motim, sta bila še dva primera po tem primeru, kjer je bila odločitev prav tako drugačna. Torej imamo lex Janković, en sam primer za enega samega predstavnika v tej državi. Si vi predstavljate, kaj imamo v tej državi?! Da sodna veja oblasti sodno prakso spremeni za en sam primer. Neverjetno! Dvomim, da je še kje kakšna evropska država, ki se lahko »pohvali« s takšnim načinom dela in se

potem še sprašuje, zakaj zaupanje v sodstvo ni večje. Jaz verjamem, da je bila želja, iniciativa ali pa namen predlagatelja, torej Nove Slovenije, dober, da so želeli, ker se je stroj pokvaril, vsaj delno popraviti in tako naprej. Se pa ne strinjam z besedami predlagatelja v uvodu, ko je rekel: »Želimo si jasnih zakonov.« Ti zakoni so jasni, za devetnajst primerov prej in za dva primera kasneje so bili ti zakoni jasni, samo za en primer zakon očitno ni bil jasen. In da si ne želimo videza pristranskosti sodstva. To ni res. Z odločitvijo Mojce Kocjančič je eklatanten primer pristranskosti sodišča. Upoštevajoč druge primere je torej za nekatere takšna pravna država; za Zorana Jankovića, etabliranega privilegiranca, pa očitno druga pravna država. In to je primer – dvojna pravna država. To je ključen primer tudi nezaupanja v sodstvo.

Še posebej pa me je zbudila izjava državnega sekretarja Stareta v imenu Vlade, ko je rekel, da je avtentična razlaga zakona, ki se ga torej posebno jemlje samo za Zorana Jankovića, potrebna in koristna. Potrebna in koristna. Poslušajte, državni sekretar, kaj ste pa do sedaj delali? Kaj ste pa tri leta in pol, ko ste na oblasti, delali, če je ta avtentična razlaga potrebna in koristna? Torej tri leta niste opravljali svoje funkcije kot državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje, da bi poskrbeli, da sodstvo dela skladno z zakonodajo. Mene realno zanima, koliko takšnih lukenj je torej še v zakonih, v procesnih, kazenskih uzancah, ki bodo uporabljene samo za prvorazredne. In koliko takšnih sodnikov in sodnic, kot je Mojca Kocjančič, je še v sodnem sistemu, ki bodo svoj hrbet nastavili za to, da bodo s svojo odločitvijo, ki je v popolnem nasprotju z dosedanjo sodno prakso, pokrili predstavnike etabliranih privilegirancev. In bodo s svojo odločitvijo obrnili sodno prakso, ki se bo potem pri drugih predstavnikih zopet obrnila nazaj. Jaz nisem takšen navdušenec, bolj delim mnenje z gospodom Dobovškom v zvezi s to avtentično razlago. Mi danes v bistvu odločamo o tem, ali smo krivi mi, ker sprejemamo dvoumne zakone, ali je kriva sodnica, ki je sprejela enkratno sodno odločitev za Zorana Jankovića. Če sprejememo, da smo krivi mi, potem bomo tudi vnaprej za vsakega takega izpuščenega, ko bo sodnica nastavila hrbet zanj, prevzeli krivdo in bomo sprejemali avtentično razlago. Tudi za vsakega naslednjega, verjetno ne bo iz desne politične provenience; lahko z veliko verjetnostjo ocenjujemo, da bo iz leve politične provenience, da jih ne bo veliko. Ampak ko bo, spet bo.

Ta zgodba z odločitvijo Mojce Kocjančič se je zgodila 4. julija, od takrat do danes sta bili dve seji Državnega zbora, od takrat do odločitve Višjega sodišča, dve seji. Vlada je imela dovolj časa, da bi, če bi želela to dvojno pravno državo preprečiti, sama prišla z avtentično razlago. In če bi Vlada prišla recimo 10. 7. v Državni zbor z avtentično razlago, bi jaz takoj podprl – odziva se na eklatantne kršitve s strani ene od sodnic z dejanskim klinom v

pravno državo. In poznavajoč, kaj se dogaja z bančno kriminaliteto, lahko rečem, da je ta odločitev sodnice Mojce Kocjančič še bolj škandalozna, kot si sploh predstavljate, in bo v prihodnosti še zelo topla tiste, ki navijate za pravno državo. Če bi Vlada takrat prišla, takoj roko dvignem, bi rekel: Vlada proaktivno dela, se odziva. Ne, Vlada je molčala. Vlada je molčala in pustila, da je Višje sodišče zadevo izbrisalo. Si predstavljate?! Kako lahko verjamem takemu pravosodnemu ministru, ki pusti tako sodno šlamastiko? Da se en primer, ki je bil več ali manj zaključen, kar je bilo zapisano v magnetogramih, jasno, saj smo vsi to brali, saj vsi vemo, tisti, ki smo prebrali ta dosje, ki je bil objavljen na spletni strani; zdaj pa se enostavno umakne nazaj in se reče – potrebna in koristna. Jaz razumem, zakaj državni tožilec reče, da je to potrebno in koristno. Seveda, on pokriva svoje sodne kolege, lahko reče: Do zdaj nismo mogli drugače odločiti, ker je bila tako ali tako dvoumna zakonodaja. Ne razumem pa državnega sekretarja oziroma predstavnika Vlade, da to reče. Oprostite, še enkrat, da me ne boste narobe razumeli – jaz vem, da je bila intenca predlagatelja prava in dobra; ampak vi, spoštovani državni sekretar, oziroma Vlada bi bila tista, ki bi morala pravočasno priti z avtentično razlago, da bi bila uporabna še na višji instanci, torej na Višjem sodišču. Zdaj pa se mi zdi, da cementiramo dvojno pravno državo. Cementiramo! Ena za Zorana Jankovića, ena pa za vse ostale. In potem naj še kdo govori, da se bori in da sodstvo dela za to, da bi se dvignilo zaupanje v pravosodje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jernej Vrtovec.

Pripravita naj se gospa Iva Dimic in mag. Matej Tonin.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Kolegice in kolegi!

Najprej naj še jaz pojasnim, zakaj je Nova Slovenija to dejansko vložila. Zaradi številnih pobud ljudi, da se po tisti škandalozni odločitvi, da se izvzamejo prisluhi v primeru Janković, nekaj naredi. In smo naredili takoj, ko smo lahko. V začetku avgusta je naša poslanka Iva Dimic sklicala novinarsko konferenco in reagirala. Drži pa dejstvo, kar slišimo danes v dvorani, da imamo občutek, da je v tej državi nekaterim dovoljeno vse. Čisto vse. Pa ne samo na primeru Janković. Imamo še vrsto drugih primerov, kjer je po petnajst, dvajset kazenskih ovadb, tožb, policija vse pripravi, začne se z obravnavami – in ena za drugo padejo. Saj ima tudi gospod Janković veliko tovrstnih stvari na sodiščih, ampak še v nobenem primeru ga roka pravice ni dosegla. Ne trdim, da je kriv, to naj govorijo drugi; ampak je zanimivo, kako prilagajamo tudi pravila samo dotičnim. Že včeraj smo, recimo primer, prilagodili pravila igre, ker se s pravili nismo strinjali. Mi počnemo ravno to. Prilagajamo pravila igre. Postopki torej

padejo. Poglejte samo primer – bančni kriminal. Koliko bančnikov je obsojenih? Koliko bančnikov, ki so skopali z bagri več milijard evrov globoko bančno luknjo, danes sedi ali pa kazensko, odškodninsko odgovarja? Nihče, nula. Vprašajmo se, kaj je narobe z nami kot državo, ki se borimo za normalno državo. To ljudi boli. Zato nimajo zaupanja v ta državni zbor, kajti morali bi imeti že prej jasno napisana pravila, ki ne bi veljala samo za nekatere, ampak v tem primeru tudi za Zorana Jankovića. To naše državljanke in državljanke boli, da imamo državo, ki ne temelji na elementih pravičnosti. Smisel zbiranja dokazov je zagotovo v tem, da se v postopkih uporabljajo. To je prva stvar. Če se dokazi, v tem primeru prisluhi, v postopkih ne uporabljajo, potem povejte, zakaj se jih sploh zbira. Drugič, uničenje dokazov je zagotovo nesorazmerno, ker obdolženca, verjemite, ščiti še mnogo drugih zastaralnih ali pa katerihkoli drugih rokov, zlasti zastaralnih. Poglejte primere, kolikokrat stvari na sodiščih zastarajo. Velike, odmevne stvari. V vsakem primeru, kjer je kakšen vplivnež, se skoraj ne zgodi več, da bi ga kaj hitro dosegla roka pravice. Ampak toliko elementov izigravanja pravne države, je nekaj z nami hudo narobe. In tudi ko nas doma spremljajo pri tej diskusiji recimo storilci kaznivih dejanj, ki se zagotovo bojijo sodišč, gotovo močno upajo, da bo ta avtentična razlaga padla. Tule se jaz z mojim predhodnikom strinjam, ja. Žal ta avtentična razlaga ne bo dosegla Zorana Jankovića, ampak to zdaj ni stvar predlagatelja te avtentične razlage, stvari bi morali prej urediti. Cementiramo pa stvari lahko za naprej, da ne bo tovrstnih primerov še mnogo. Zlasti govorim za bančni kriminal, na katerega so ljudje zelo občutljivi. In če kdo, ti ljudje, ki nas spremljajo zdaj doma, kaj mi sprejemamo v Državnem zboru, verjemite, storilci kaznivih dejanj si ne želijo, da mi danes to sprejmemo, si ne želijo, kajti mnogi vplivneži bi šli radi po enakem načinu, kot je šel Zoran Janković. Zakaj si ne želijo? Ker se zagotovo obremenilni dokazi proti njim sploh ne bodo uporabljali.

Kaj je želja Nove Slovenije? Mi dejansko nočemo, da nam postopki padejo na procesnih napakah. Vse pogosteje se zdi, da je pravni sistem prilagojen, prilagojen mnogokrat kriminalcem in stvari ne padejo na podlagi za ali proti pravičnosti, ampak zlasti zato, ker se ne zagotavlja pravičnosti skozi proces. Na procesnih napakah nam padejo stvari. In kako se izigrava pravno državo? Še enkrat poudarjam, veliko kriminalcev, zlasti govorimo zdajle o bančni luknji, ker je eklatantno videno, da so se dogajala kazniva dejanja, pa gre na drugi strani za sprego, od policije do sodišč, da se nič ne zgodi. Normalnemu državljanu bi se že to zgodilo in bi kazensko in odškodninsko odgovarjal. V tem primeru je zlasti zelo nenavadno, kar je počela sodnica in tudi tožilka. Dve leti je čakala, tudi pismo je prišlo s strani sodišča, naj se zgane in pošlje posnetke; pa so novinarji poročali, da niti dotičnega maila ni

odprla. Torej gre za problem na tožilstvu in na sodišču, pri sodnici in pri tožilki. V dveh letih bi tožilka morala poslati naprej v proces prisluhe. Gospe in gospodje, ne samo v tem primeru, ampak tudi sicer mora biti naša primarna naloga ta, da zagotavljamo pravično državo. Naslednjič ko bomo v Novi Sloveniji predlagali Zakon o sodiščih, kjer bomo ustanovili sodišča za bančne kriminalce, vas ponovno vabimo k podpori, ker le na ta način bomo zagotovili, da bomo v tej državi državljani enakopravni in enakovredni.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Iva Dimic.

Pripravitelj naj se mag. Matej Tonin in gospa Anja Bah Žibert.

IVA DIMIC (PS NSI): Lepo pozdravljeni!

Jaz bi želela na dveh dejstvih vendarle dokazati, kako delujoče je naše pravosodje ter kako prevzemajo funkcije in seveda odgovornosti slovenski funkcionarji. 21. 7. letos smo v Poslanski skupini Nove Slovenije vložili zahtevo za sprejem avtentične razlage o tem, o čemer se danes pogovarjamo. Danes smo v novembru. Če bi bilo v interesu te države in tega državnega zbora, bi bila avtentična razlaga lahko sklicana na nujni seji takoj. Takoj! Če bi želeli resnično zagotoviti pravno državo. Da pa imamo pravno državo, piše tudi v Ustavi, se pravi da smo vsi, ste vsi kršili Ustavo. Druga točka, ki me je presenetila na odboru; dragi moji poslanski kolegi, ki ste v Odboru za pravosodje, vi ste imeli avtentično razlago za zavrniti, bila je prekinitve seje, državni sekretar so rekli, da je treba sprejeti avtentično razlago. Če se ne bi on aktiviral, bi koalicija gladko povozila to avtentično razlago. Bila je prekinitve in kasneje ste se vendarle v koaliciji dogovorili, da je potreba po avtentični razlagi, kljub temu da je državni tožilec Ferlinc povedal, zakaj je treba avtentično razlago imeti in kaj pomeni instruktorski rok pri preiskavi dolgotrajnih kršitev, zlorab in zločinov po kazenskem postopku. Sam je povedal, da mogoče se kasneje nekje najde nek podatek, ker če avtentična razlaga ne bi omogočala, da se izbris ne sme zgoditi, ne moremo priti na sled niti morilcu. Lahko si preberete, kaj je tožilec Ferlinc povedal.

Kot tretje lahko rečem, da je sam minister oziroma predsednik Vlade v tem državnem zboru povedal, da če bo prihajalo do zastaranj, bodo letele glave. Žal še vedno lahko ugotavljam, da funkcionarji v Sloveniji ne znajo, nočejo in ne morejo prevzemati objektivne in subjektivne odgovornosti, da bi sami odstopili; tako kot britanski minister za obrambo, ki so mu po petnajstih letih očitali nek dotik neke tajnice in je zaradi tega odstopil. Ko so kasneje njegovo tajnico po petnajstih letih vprašali, če je bilo res tako grozno oziroma kako komentira to, da se jo je takratni minister dotaknil, je rekla: Če Velika Britanija nima večje težave, kot je ta, potem res ne vem, kjer smo in kam je šla Britanija. Mi pa imamo očitne dokaze, ki so tako bremenilni za

funkcionarja, da dokaze zbrisemo, da funkcionar lahko ostane na funkciji. Če bi bil funkcionar mož beseda in se zavedal svojih dejanj, etičnosti in morale, bi sam odstopil. Slovenija, kdaj bomo to dočakali? Jaz upam, da čim prej; vendar ne s to koalicijo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Matej Tonin.

Pripravi naj se gospa Anja Bah Žibert, potem pa prehajamo v sklepni del razprave.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Še enkrat hvala lepa vsem, ki boste to avtentično razlago danes podprli.

Poslanec Logar, ki v tem parlamentu slovi kot izjemno kritičen poslanec in redkokdaj kakšno stvar pohvali, zato sem danes še toliko bolj vesel, da je videl pozitivno točko v tem predlogu avtentične razlage. In da je ob vsej zmedenosti in kaosu, ki velja v slovenskem sodnem sistemu, to še edina bilka, ki jo mi kot opozicijska stranka lahko uporabimo, da določene stvari premaknemo nekoliko naprej. Vsaj kar se Nove Slovenije tiče, mi imamo mirno vest. Takoj ko smo mi zaznali, da je to lahko problem, smo odreagirali in vložili avtentično razlago. Sem vesel tudi, da poslanec Gorenak, ki je na tem področju strokovnjak, je to takoj prepoznal kot dobro stvar; da morda tega ni v tem smislu prepoznala tudi vlada že v samem začetku, ker bi se dalo od julija 2017, ko smo mi to vložili, danes smo pa novembra, morda postopke precej pospešiti. Treba pa je biti tudi pošten do državnega sekretarja in vlade, da so odigrali pomembno in ključno vlogo, kot je poslanka Dimic rekla, da bomo danes najverjetneje to avtentično razlago sprejeli, ker brez državnega sekretarja bi koalicijski stroj gladko opozicijski predlog zavrnil. Kar se tega tiče, je treba dati tudi na tej točki priznanje državnemu sekretarju.

Od vsega začetka pa tudi mi trdimo, da je bil že doslej zakon jasen. Če je bila sodna veja oblasti morda v dvomih, bi si lahko prebrala tudi obrazložitve zakonodajalca k posameznim členom in bi lahko videla, da so tam stvari absolutno jasne. In ne vem, kako to koalicija obrazlaga, danes ste v tej razpravi relativno tiho, razen tega da ste povedali stališča poslanskih razprav, ni nekega dialoga oziroma neke razprave na to temo. Ko smo šli gledati statistiko, 21 proti 1; mislim, da zelo zgovorna. 19 pred Zoranom Jankovičem, dva še po Zoranu Jankoviću; izključno samo Zoran Janković je posebnost v Sloveniji. Če bo tudi v naslednjem mandatu, kakršnakoli že vladna koalicija se bo oblikovala, želela povrniti zaupanje nazaj v to državo, potem mislim, da je začetna točka, kjer je treba graditi zaupanje, z reformo sodstva v smeri, da bo tudi navzven sodilo na pravičen način in da bodo sodbe take, da bodo v ljudeh zbudile zaupanje in da bodo ustvarjale občutek pravičnosti ter da tisti, ki greši, tudi odgovarja pred roko pravice. Brez tega bodo različne

institucije, tudi ta državni zbor, še naprej tonile po zaupanju. Tukaj je potrebno, da vsakdo opravi svoj kos svoje naloge, ker brez tega potem naša prihodnost ni najbolj lepa. Ko se bo delala reforma, mislim, da bi se tudi sodniki oziroma sodna veja oblasti morala vprašati, kaj lahko tudi oni sami storijo. Saj veste, imamo tri veje oblasti. Vsaj dve redno preverjata zaupanje. Zakonodajna veja oblasti gre vsake štiri leta povprašat ljudi po zaupanju. Izvršna veja oblasti lahko še mnogo pogosteje. Sodna veja oblasti pa živi v svojem mehurčku in če jo včasih poslušate, vsaj kar mene moti in je prav, da to slišijo tudi iz naših ust, je ta njihova oholost, češ, kaj nam pa morete. In potem še podobne izjave v smislu, kaj se vpletate v naše delo, zakaj to, ono. Mislim, da je tudi zakonodajna veja oblasti soodgovorna za stanje, ker smo mi tisti, ki postavljamo okvir, v katerem ti ljudi delujejo. Treba bo pomembno prevetriti ta sistem. Ponovno razmisliti, vsaj jaz se zavzemam za poskusni mandat sodnikov, za večjo vlogo pri tem, kako oni napredujejo in kakšne položaje zasedajo; tudi preverjanje njihovega preteklega dela in podobno. Ker če bomo še naprej glavo tiščali v pesek, češ, oni so neodvisna veja oblasti, ki jim nihče nič ne sme in nič ne more, potem so stvari daleč od tega, da bi se izboljšale. Tudi oni bodo sami največ naredili, če bodo nehali soditi po črkobralskem principu, ampak če se bodo enkrat začeli osredotočati in sodili po duhu zakona. Naj bo ta današnja razprava tudi majhen prispevek k neki samorefleksiji pa tudi samoočiščenju sodne veje oblasti. Kot sem rekel, vsaj zakonodajna veja oblasti je tukaj lahko mirna, nas se prečiščuje na vsake štiri leta.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

Potem pa prehajamo v sklepni del razprave, kjer dobi besedo še predstavnik Vlade, če hoče.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Še enkrat. Nedvomno je, da je predlagatelj, to je Nova Slovenija, pa bom rekla tudi kar kolegica Iva Dimic, ki se je na odboru res zavzemala za sprejemanje te avtentične razlage, to naredil dobronamerno. Menim pa, da je pri vsej tej zadevi prišlo do velike zlorabe, tudi naivnosti in bom sedaj tudi povezala, zakaj. Že kolegica sama je povedala, da če bi v tej državi prevladal razum in da bi dejansko šli v smer pravne države, kar je ustavna norma, potem bi takšna avtentična razlaga, če bi bila dejansko ta problem, bila sprejeta že mnogo prej. Oziroma vsaj o predlogu Nove Slovenije bi se razpravljalo mnogo prej. In zato menim, da koalicijski poslanci niso spremenili svojega stališča, kako je ta avtentična razlaga naenkrat potrebna, zato ker bi na nek način sledili državnemu sekretarju. Ne. Veste, zakaj temu ne verjamem? Ker menim, da če bi bil primer Zoran Janković in

farmaceutka – kar ni samo nek primerček, ampak je škandal in se v neki normalni državi ne bi smelo ne dogajati, še manj pa takšne zadeve ne bi smele pasti –, odprt, verjamem, da do omenjene razlage ne bi prišlo, ne bi bilo nobene potrebe. Zdaj pa se bo zgodilo dvojno. Prvič, če bomo sprejeli to avtentično razlago, bomo pokrili sodnico Mojco Kocjančič. Ker njena odločitev ni več problem, kajti potrebujemo avtentično razlago, zadeva je nejasna. In ko bo omenjena kmalu, verjamem, da zelo hitro, na kakšnem spisku za napredovanje, ji noben v tej državi ne bo mogel nič očitati, saj je ta državni zbor sprejel odločitev, da je potrebna avtentična razlaga. Ne, spoštovani, vsaj 19 primerov v tej državi je popolnoma znanih, kjer se je ravnalo na sodišču povsem drugače; res pa je, da to niso bili tako imenovani nedotakljivi. In verjemite mi, da če bi bil kakšen drug primer, ne samo Jankovič, danes na tapeti, ne bi bilo treba nobene avtentične razlage. Z odločitvijo, da sprejmemo avtentično razlago, bomo lepo pokrili odločitev sodnice in vseh tistih, ki pri tem sodelujejo.

Drugič. Tudi gospodu Zoranu Jankoviču bo potem težko karkoli očitati. Tisti posnetki se bodo počasi izbrisali, ljudje bodo pozabili. Zadeva je šla v skladu z zakonodajo; pa ni šla, ker smo imeli dvojna merila, samo na to se bo pozabilo. In tretjič, kar je najhuje, to lahko uvaja eno nevarno prakso. Za vsak primer, ko bo problematičen, ampak verjemite mi, ne za nas, ki smo v opoziciji, ampak ko bo šlo za koalicijo, bomo lahko našli luknjo in bo potrebna avtentična razlaga. To pa je način, da se omogoča sodnikom, da imajo to državo in državljane za talce. Kot jim bo ugajalo, tako bodo naredili, mi pa bomo sprejemali različne predloge oziroma sklepe za avtentične razlage in vse bo šlo naprej. Takšni bodo še z razlogom nagrajeni, saj so res bogi, saj niso vedeli, kako odločiti v primeru Jankoviča, čeprav vsi vemo, kaj se je zgodilo. Kako je uboga sodnica, res se ni mogla odločiti in res hudo. Ne, hudo je za državljane, ki to gledajo, hudo je za mladostnike, ki to gledajo, hudo je za matere in žene, ki so to spremljale, za te je hudo! In še enkrat, dobronamernost predlagatelja je več kot upravičena, tudi razumljiva, ampak verjemite mi, da se državni sekretar in njegova ekipa pa še manj njegov minister ne bi nikoli odločili za avtentično razlago, če bi bila zadeva o Zoranu Jankoviču še odprta. In sodni mlini ne bi zaključili. Ampak ta zadeva je samo še bolj prikladna, da se ta zgodba Zorana Jankoviča lepo pospravi pod preprogo. Pričakujemo pa kmalu na MVK kakšno odločitev o napredovanju Mojce Kocjančič.

Spoštovani prisotni, predvsem pa drage državljanke in državljani, spremljajte Državni zbor in spremljajte, koga se v tej državi nagrajuje. Zaenkrat še vedno tiste, ki so sporni, še vedno takšne, ki so kršili človekove pravice, ki kršijo zakonodajo. Tiste, ki pa delajo dobro in dejansko želijo spremembe v tem pravosodnem

sistemu, se pa pomete stran. Spomnite se samo zadnje odločitve, za to potrebujemo tajne seje, ker javno tega ne upate storiti, ko lepo pospravite tiste, ki imajo največji ugled v tej državi in bi dejansko pripomogli k temu, da se stvari spremenijo. Avtentična razlaga – da, ampak zapomnite si, tu gre za veliko igro v ozadju. Jaz komaj čakam, da bo končno enkrat nek bankster pred sodiščem, samo da ne bo tam spet potrebna kakšna avtentična razlaga, ko bo zadeva padla, ker tudi te je treba zaščititi; in te sistem ščiti.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Prehajamo v sklepni del razprave, kjer dobi besedo še predstavnik Vlade, če to želi. Predstavniku predlagatelja je čas potekel. Zato me zanima, ali morda želite, gospod državni sekretar, še kaj dodati.

Besedo ima državni sekretar Ministrstva za pravosodje gospod Darko Stare.

DARKO STARE: Hvala, gospod predsedujoči.

Dal bom samo kratek komentar, da ne bo ostalo poslušalstvo pa gledalstvo v neki zmoti glede na izvajanje, spoštovani gospod poslanec Logar. Dejstvo je, da vidite tudi iz argumentacije mnenja Vlade in iz odločbe Ustavnega sodišča, ki ni razsojalo o ustavnosti oziroma ni presodilo, da je lahko ob določeni interpretaciji neustaven, torej ne dovolj jasen, ne dovolj razumljiv in ne dovolj določen člen, ki je predmet predlagane avtentične razlage; ampak je bil predmet odločitve prvi odstavek 154. člena; to je prva zadeva. Druga zadeva, ker je bilo nedvoumno jasno, in to izraža tudi argumentacija Vlade, da je namen in pomen teh določb, ki so predmet avtentične razlage, ne tiste določbe, ki je predmet ustavne odločbe, kjer je bilo ugotovljeno, da je ob določeni interpretaciji lahko ustavno sporna, torej prvi odstavek, nič od tega, kar je danes predmet avtentične razlage, je popolnoma jasno in logično, da ni bilo potrebe glede na dolgoletno prakso, da bi se kakorkoli odzivali. In ko je prišlo do neke odločitve, prvostopenjske, preden je postala pravnomočna, je – bom uporabil metaforo, da boste lažje razumeli, ker se mi zdi, da ste v območju intelekta in argumentacij izjemno perpleksni, zdaj pa ne vem, ali se niste poglobili ali pa tega ne razumete. To je podobno, kot če vsi vemo, da uporabiš lopato za odmetavanje snega, takrat ko pade sneg, in začneš odmetavati; vi pa pričakujete, da bi mi že odmetavali sneg, preden pade.

Ko se je v javnosti pojavilo stališče na strokovni ravni in tudi v tretji veji oblasti, da je odločitev utemeljena tudi s sklicevanjem na odločbo Ustavnega sodišča, ki, kot rečeno, govori o prvem odstavku 154. člena kot spornem, ne o drugem odstavku 154. člena in ne o četrtem odstavku 153. člena, za katere jasno v izreku tudi Ustavno sodišče pove, da sta določni, razumljivi in jasni, je potem samo vprašanje interpretacije in pravilne uporabe. In

ker se je potem pojavilo v javnosti notorno dejstvo, da je tudi sodna veja oblasti in posamezni strokovnjaki so povedali; osebno namreč mi ne moremo, dokler zadeva ni pravnomočna, videti konkretne odločbe, to, kar lahko mogoče vi, ker imate druge pristojnosti v okviru preiskovalnih komisij, kako je bila utemeljena ta odločitev sodišča oziroma sodnice in potem višjega sodišča. Ko pa je bilo jasno in javno znano, da je utemeljena tudi s sklicevanjem na to odločbo Ustavnega sodišča, ki je pomembna odločitev, je bilo pa očitno, da je lahko prišlo do nepravilne interpretacije ter razlage jasnega pomena in namena drugih določb Zakona o kazenskem postopku. Zaradi tega se je zdelo smiselno poudariti, da je predlagana avtentična razlaga koristna in dobrodošla, ki pa je bila vmes že v bistvu vložena in smo jo s tega razloga podprli, ker očitno so različni dvomi in potem obstaja veliko tveganje, da bodo nekatera sodišča ali sodniki lahko odločali neodvisno, samostojno. To je treba spoštovati, to je vendarle tretja veja oblasti, drugače kot je namen in pomen zakonodajalca. Torej ni nobenega razloga, da kidamo sneg, preden zapade; in vi to od nas pričakujete, to je nerazumno in se mi zdi taka razprava nepoštena.

Ko so pa okoliščine nastale, je pa logično, da podpremo, ker bi bilo veliko tveganje za druge odprte primere, ki ste jih tudi omenili, in bi lahko prišlo do podobnih odločitev in bi bile v nasprotju z javnim interesom, kot sem poudaril, ki ga izraža funkcija kazenskega postopka. Bi bilo v nasprotju z interesom oškodovancev kot udeležencev postopka, pa niso stranke; in zaradi tega razloga je pomembno to zadevo podpreti in odpraviti ta tveganja, ker avtentična razlaga dejansko, tako kot je predlagatelj poudaril in je splošno znano, velja od uveljavitve zakona, ne od trenutka, ko se sprejme recimo novela zakona. In nobeden do zdaj v Sloveniji ni dvomil, namen in pomen uporabe teh členov, je bilo jasno in očitno predvsem s sodno prakso. Tudi če se spomnite, v noveli zakona ZKP-N, ki je bil na mizi, o tem sploh ni bilo govora, smo dopolnili glede na to odločbo Ustavnega sodišča samo prvi odstavek, ki govori o hrambi in rokih hrambe kazenskih spisov v kasnejši fazi postopka. To sem hotel poudariti, da praktično ne govorimo o istih stvareh. Je pa treba seveda spoštovati tudi tretjo vejo oblasti, vi v bistvu uporabljate orodja, ko je primeren čas. / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod državni sekretar. Čas vam je potekel.

Gospa Anja Bah Žibert, če smem predlagati, preden nastopite; lahko damo še en krog, pa se prijavite, če želite. Imamo delitev časa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, ugotavljam, da je še

želja po razpravi, zato vas vabim, da se prijavite. Prijava poteka. Tudi gospod državni sekretar se lahko prijavi, če želi.

Dr. Anže Logar, izvolite, imate besedo.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Ta primerjava z lopato ni bila najbolj na mestu, jo bom rahlo dopolnil, če smo že pri lopatah, pri enem od ključnih primerov, ki ruši vladavino prava v Republiki Sloveniji. Ta lex Janković ruši vladavino prava. Tudi sam državni sekretar je rekel, da do zdaj ni bilo takega primera, pri Mojci Kocjančič in Zoranu Jankoviću se pojavi ta primer. Ampak če sem slikovit z lopato; če vi veste, da bo snežilo v ponedeljek in naslednji ponedeljek. Ali boste šli kidati sneg po ponedeljku? Verjetno boste šli. Boste očistili pot, da bodo do naslednjega ponedeljka pešci lahko mirno hodili po cesti. Vi imate v kabinetu eno od sodnic, če se ne motim – gospo Pivk, ki ima relativno dobre povezave s sodstvom. Vsak, ki je malce spraševal, kaj bo s to odločitvijo sodnice Kocjančič, je rekel – Si ne upam napovedati, ampak bojim se, da bo tudi višje sodišče tej zadevi pritrdilo; da je neko ozadje. Tudi pritožbeni senat ni bil izvenpravni senat, ampak senat višjega sodišča. Le zakaj? Tistega je lažje predvideti vnaprej in tudi sestava višjega senata, ki je potrdila to sodbo, je bila relativno posebna. In če nekdo, ki je varuh pravne države, v tem pogledu ne začuti nevarnosti za pravno državo, potem pa res ne vem, zakaj imamo ministra in zakaj imamo državnega sekretarja. On mora preprečiti kakršnokoli možnost nastanka videza nepristranskosti sodstva oziroma narediti vse, kar je v njegovi moči, da do tega ne pride. Bilo je 3 mesece časa, dve redni seji Državnega zbora, da bi Ministrstvo za pravosodje kaj naredilo; pa ni, ker je čakalo na sneg naslednji ponedeljek. Tistim, ki so se lovili in drseli po snegu na pločniku, ker niso skidali, so pa rekli – Veste, saj naslednji teden bo tudi snežilo, pa ni smisla, da kidam ta sneg, da uporabim lopato. In kaj bi potem rekli še po tistem drugem ponedeljku? Saj marca se bo pa sneg tako ali tako stopil, mi tudi ni treba uporabiti lopate.

Ker dvomim, da bi vi uporabili ta institut, če Nova Slovenija tega predloga avtentične razlage ne bi vložila. Dvomim, da bi mi o tem razpravljali. Dvomim, da bi državni sekretar prišel z besedami, da je ta sprememba potrebna in koristna. Ne, brez te spremembe bi šlo. V bistvu je bilo to za vas neka palica v kolesju, ki vam je dala tudi nek izgovor, da ste upravičili, s tem da ste jo podprli, ravnarje sodnice Mojce Kocjančič. In tu se pa moram strinjati s kolegico Bah Žibert, če ta primer ne bi bil zaključen, torej če višje sodišče še ne bi odločilo, mi o tem še ne bi razpravljali v Državnem zboru, ker koalicija te zadeve še ne bi želela spraviti naprej. Dve stranki iz te koalicije sodelujeta v mestni koaliciji z Zoranom Jankovićem, Stranka modernega centra mu pa vestno potrjuje vse predloge, kar predlaga zunajkoalijska koalijska stranka. In če

postopek verjetno še ne bi bil zaključen, če višje sodišče ne bi še odločilo ali pa če bi slučajno zunajpravni senat o tem odločal, pač mi o tem ne bi razpravljali toliko časa, dokler ne bi bil primer Janković zaključen. Sedaj, ko pa je on oproščen, ko so dokazi brisani, pa nimate težav. Ste pa še zadovoljni, ker lahko rečete – Saj res, sodnica Kocjančič ni mogla odločiti, ker je ta predlog tako dvoumen. Se pa strinjam, se tudi zahvaljujem, da ste povedali, da to ni isti primer, kot je bil primer, ki je bil pred Ustavnim sodiščem. Mediji so hoteli opravičiti tudi ta spin, da naj bi bili tisti, ki so tisto ustavno presojo zahtevali, krivi za to, da je bil potem Janković izpuščen. Če sneži, jaz ponavadi začnem kidati že takrat, ko pojenja sneg. Ne čakam na naslednji teden, ko je spet napovedana hladna fronta. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Ne vem, kako je mogla ta razprava kar malo dvigniti pritisk državnemu sekretarju, ker ponavadi ga ne slišim, da bi bil žaljiv. No, danes je bil. Jaz moram tukaj v zaščito vsekakor vzeti poslanskega kolega dr. Anžeta Logarja, ker to, da ste pa njemu rekli, da stvari ne razume ali da se dovolj ne poglobi, to je pa zadnje, kar bi pričakovala od vas. Mislim, da je on eden tistih poslancev, ki se je v določene zadeve ne samo v tem državnem zboru, ampak v tej državi najbolj poglobil. In če bi bili na kakšnih drugih organih, ki jih tudi vodite vi posredno, potem bi verjetno takšni anžeti logarji prinesli drugačno državo, kot jo imamo ta trenutek. Ampak gremo nazaj.

Ta prisposoba s snegom pa lopato je bila res mimo in bom povedala, zakaj. Če bi to veljalo, kar ste rekli, potem ne bi bilo naslednjih dveh primerov. Ko je preko poslanskih vprašanj Anže Logar spraševal, kako lahko sodišče odloča različno glede predaje dokumentov, je pravosodni minister izjavil, da se v te stvari ne more vtikati. Takrat smo govorili o tem, kako je možno, da so lahko takšne prakse različne, in zakaj ne pride do poenotenja. Se pravi, ni naredil nič. V tistem trenutku ni naredil nič. Jaz sicer danes trdim, da vem, zakaj. Ker se je v nekaterih spisih oziroma dokumentih našel tudi sam in je verjetno vedel, da se bo. Kot drugo, ko je en postopek še tekel, smo pri lopati in snegu, ko je še tekel, je minister izjavil – Če ne bo tako, bodo letele glave. Ni počakal konca postopka pa rekel – Sedaj je pa to tako, sedaj je pa nekaj narobe, sedaj pa je treba stvari pogledati. On si je dovolil v samem postopku vnaprej prejudicirati, da bodo letele glave. Kdaj bodo letele glave; če se bo delovalo po pravu ali če ne bodo delovali po pravu? Jaz ne vem, kdaj bodo pri tem ministru letele glave, ker imate dvojna merila. In v tem primeru je avtentična razlaga, ki bo danes izglasovana, za vas najbolj prikladen

izgovor, da se ne ukrepa. Padel je primer Janković, sicer na najbolj spolzkem in na nemoralnem področju, nekje drugje, kjer so davkoplačevalci oškodovani, pa seveda zadeve niso zaključene oziroma jih ni; ampak tukaj gre za eno spolzko področje. Čeprav vsi vemo, kaj je bilo, se bo zadeva zdaj lepo pokrila in naša sodišča delajo odlično. Kriv je pa Državni zbor, ker nimamo dobre zakonodaje. Mi smo krivi, zato moramo imeti avtentične razlage, ker sprejemamo dvoumne zakone. Ampak tega se spomnimo takrat, ko primer Janković pade; ne takrat, ko se začne. Pa še to se ne spomni koalicija, ki sicer ne podpre nobenih bistvenih predlogov opozicije, tako Slovenske demokratske stranke kot Nove Slovenije. Ha, tokrat jim je pa zadeva prišla prav. Tokrat vam pa zadeva pride prav, to je pa nesramno. Verjamem v dobronamernost predlagatelja, verjamem v to, da želijo nekatere stvari izboljšati, ampak, žal, dokler tukaj ne bo zavladala pravna država in ne bo več dvojnih meril za nikogar v tej državi, do takrat ne bo reda in bo povsod nered. Naslednja točka, ki jo imamo, bo marsikaj pokazala. Jaz upam, da tudi takrat, ko bodo tisti pred kakšno roko pravice, ko bomo obravnavali to poročilo, da ne bomo imeli spet kakšnih avtentičnih razlag. Pokažimo enkrat v tej državi, da nam gre res za stvar in da nam je za to, da ta država dela v skladu s pravnim redom, ki ga je sprejela. Vi, spoštovani državni sekretar, pa povejte tudi naprej vašemu ministru, naj se naslednjič tukaj ne hvali, koliko zakonov je sprejel, ampak naj gleda, da se spoštuje vsaj tisto, kar je sprejeto.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Matej Tonin.
Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Če bi bila Slovenija normalna in če bi imeli trdno pravno državo, potem primer Zorana Jankovića ne bi mogel odstopati od vseh ostalih primerov. Poslanka Bah Žibert je rekla, da razume našo intenco; da pa lahko sprejem te avtentične razlage ustvari videz, da se na nek način pokrije neprimerno delovanje sodnice Kocjančič. Mislim, da je neprimerno dejanje sodnice Kocjančič pokrilo že Vrhovno sodišče. Tukaj ni bistvena avtentična razlaga. Samo sodstvo je pokrilo neprimerno dejanje sodnice Kocjančič. Je pa ta primer pokazal eno, in sicer da se očitno ob pravih ljudeh najdejo prave luknje oziroma se stvari interpretirajo na način, da je končni rezultat takšen, kot si ga želi izjemno vplivna oseba. To pa je pokazal ta primer Zorana Jankovića. Če vemo, da takšen primer obstaja, potem jaz mislim, da smo kot zakonodajalci dolžni na nek način pokriti to luknjo. Če te avtentične razlage ne sprejmemo, potem to pomeni, da če smo imeli zdaj 19 primerov, ko se je odločilo drugače kot pri Zoranu Jankoviću, in potem še dva taka primera. Kaj pa če se bo čez nekaj časa spet našla posvečena oseba, ko bo

kakšnega sodnika zamikalo, da bi odločil podobno, kot je bilo odločeno v primeru Zorana Jankovića?! Najverjetneje bo imel takrat zelo dobre izgovore in vsaj podlago, ker bo, vsaj po njegovo, neka sodna praksa na tem področju že obstajala. In tovrstno iskanje poti določenih sodnikov, da pridejo do točno določenega cilja, je seveda s to avtentično razlago treba ustaviti. In prepričan sem, da ta avtentična razlaga lahko to stori.

To je tudi ves namen, ki smo ga v Novi Sloveniji imeli in ki nas je pri vložitvi te avtentične razlage tudi vodil. Ker nam je bilo preko vseh zdravorazumskih meja, da je človek, ki je v več kot desetih različnih procesih in da se pri vseh procesih najdejo čudežni sodniki in čudežni postopki, da se nič ne zgodi. To pa ni več v domeni racionalnosti in naključij, ampak so tukaj zraven kakšne druge stvari. In mi moramo vsaj ukrepati, s čimer lahko; drugi imate večje odgovornosti, večje možnosti. Razprave na dolgo in široko o tem, zakaj se nekaj ni storilo prej, pa bi se moralo, so verjetno upravičene, potrebne; ampak danes je to na dnevnem redu in vsaj korak naprej bo narejen, če bo ta avtentična razlaga podprta.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Kolegicam in kolegom se zahvaljujem za razpravo in s tem jo tudi zaključujem.

O predlogu za sprejem avtentične razlage in o besedilu avtentične razlage bomo v skladu s časovnim potekom seje zbor odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 40. točki dnevnega reda.

S tem tudi prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **40. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA VMESNO POROČILO O OPRAVLJENI PARLAMENTARNI PREISKAVI NA PODROČJU UGOTAVLJANJA ZLORAB V SLOVENSLEM ZDRAVSTVENEM SISTEMU NA PODROČJU PRODAJE IN NAKUPA ŽILNIH OPORNIC.**

Vmesno poročilo je v obravnavo zboru predložila Preiskovalna komisija o ugotavljanju zlorab v slovenskem zdravstvenem sistemu na področju prodaje in nakupa žilnih opornic. Vmesno poročilo je javno, zato ga bo zbor obravnaval na seji, odprti za javnost. Sestavna dela vmesnega poročila sta tudi Dodatno vmesno poročilo, pri katerem je treba upoštevati varstvo osebnih podatkov in je označeno s stopnjo poslovne tajnosti in bančne tajnosti po 125. členu Zakona o bančništvu; ter II. Dodatno vmesno poročilo, ki je skladno z Zakonom o tajnih podatkih označeno s stopnjo INTERNO. Glede na navedeno bo zbor na podlagi drugega odstavka 101. člena Poslovnika zboru navedeni dodatni vmesni poročili obravnaval na seji, zaprti za javnost, in sicer danes, 30 minut po prekinjeni obravnavi te točke na javnem delu seje. Vse razpravljavce tako prosim, da v razpravi na

javnem delu seje ne navajate podatkov iz Dodatnega vmesnega poročila in II. Dodatnega vmesnega poročila, ki sta javnosti nedostopni.

Prehajamo na razpravo o Vmesnem poročilu, bistvenih ugotovitvah in o predlogih sklepov, ki jo bomo opravili na javnem delu seje.

Zato vabim k besedi za dopolnilno obrazložitev predstavnico predlagatelja, predsednico preiskovalne komisije gospo Jelko Godec.

Izvolite, imate besedo.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Pred nami je torej prvo vmesno poročilo o dosedanjem poteku parlamentarne Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem zdravstvenem sistemu na področju prodaje in nakupa žilnih opornic. Preiskovalna komisija je bila na pobudo Slovenske demokratske stranke odrejena v mesecu marcu 2016 z Aktom o odreditvi parlamentarne preiskave in s tem ji je Državni zbor določil tudi namen in obseg preiskave, in sicer ugotoviti morebitno odgovornost nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi postopka javnega naročanja na področju nabave žilnih opornic zaradi suma prisotnosti korupcije, zaradi suma opustitve dolžnega ravnanja iskanja odgovornosti vodstvenega kadra za upravljaljske odločitve, ki naj bi bili vpleteni v nabavo žilnih opornic v ustanovah, ki opravljajo zdravstveno dejavnost v Republiki Sloveniji. Pod drugo točko, ugotovi, kakšna je morebitna odgovornost nekdanjih in sedanjih nosilcev javnih funkcij v ustanovah, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni ravni v Republiki Sloveniji, v povezavi s prodajo in nabavo žilnih opornic. Tretja točka, ugotoviti, kako naj bi preko dobavitelja medicinske opreme davkoplačevalski denar odtekal za namene financiranja povsem drugih področij, in sicer medijev; ter ugotoviti, kakšne naj bi bile posledice sodelovanja ustanov, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni ravni v Republiki Sloveniji, s podjetjem Mark Medical, d. o. o., in z njim povezanimi Finančno delniško družbo KB 1909 iz Italije in časnika Mladina ter Vega Finanz iz Luksemburga. Preiskava je zajela časovno obdobje od 1. 1. 2013 do začetka odreditve parlamentarne preiskovalne komisije, to je do marca 2016. V preiskovalni komisiji so zastopane vse parlamentarne stranke, tako da ima sedem članov, predstavnikov vseh poslanskih skupin. Vmesno poročilo je preiskovalna komisija sprejela na 27. seji 10. oktobra, in sicer soglasno, z vsemi glasovi prisotnih, torej s šestimi glasovi.

V času, ko je preiskovalna komisija opravljala svoje delo, torej do vmesnega poročila, je bilo 25 rednih in 14 nujnih sej, pri tem pa je zaslišala 35 prič in opravila dve soočenji prič. Določene priče so bile zaslišane tudi brez navzočnosti javnosti. Zaradi drugih

podatkov, ki so bili navedeni že s strani predsedujočega, bosta Dodatno vmesno poročilo in II. Dodatno vmesno poročilo obravnavana na zaprtem delu. Komisija je pri svojem delu imela določene probleme s sklepčnostjo. Nekateri poslanci določene poslanske skupine niso sodelovali pri samem delu, tako da je bila dostikrat tudi problematika sklepčnosti. Na tem mestu bi se zahvalila vsem članom, ki so pripomogli k temu, da je parlamentarna preiskovalna komisija 10. oktobra sprejela splošne ugotovitve in sklepe, ki jih predlaga tudi Državnemu zboru v potrditev. Skupne vmesne ugotovitve preiskovalne komisije, ki so bili sprejete na podlagi predlaganih gradiv, izvedenih dokazov, zaslišanih prič, si sledijo takole: da obstaja sum, da naj bi odgovorni v UKC Ljubljana in UKC Maribor v letih od 2007 do 2016 oškodovali javna sredstva in delovali negospodarno ter nezakonito; da obstaja sum, da naj bi odgovorni v UKC Ljubljana in UKC Maribor za izvedbo javnih naročil v letih 2007 in 2014 pripravili in izvedli javna naročila, ki niso sledila temeljnim načelom javnega naročanja, ter so delovali nezakonito in večkrat kršili Zakon o javnem naročanju; da obstaja sum, da naj bi prihajalo med dobavitelji žilnih opornic v Sloveniji do kartelnih dogovarjanj; da obstaja sum, da naj bi odgovorni v UKC Ljubljana in UKC Maribor v letih med 2007 in 2016 s svojimi dejanji, ki nakazujejo tudi na koruptivna dejanja, omogočili določenim dobaviteljem prevladujoč položaj na trgu pri prodaji žilnih opornic; in da obstaja sum, da naj bi določene osebe v slovenskih bolnišnicah od dobaviteljev zahtevale plačilo v zameno za nabavo določenih žilnih opornic ter s tem ravnale nezakonito.

Preiskovalna komisija glede na pregledano gradivo in izpričano s strani zaslišanih prič tudi predlaga, da pristojni organi v Republiki Sloveniji raziščejo morebitne sume, kršitve evropske pogodbe v delu pravila konkurence, in sicer z omejevanjem konkurence na slovenskem tržišču s strani multinacionalke Abbott v letu 2013, kaznivega dejanja pranja denarja preko nabave in prodaje lastniških deležev v Mark Medical, d. o. o., s strani KB 1909 v letih 2006–2015, davčne utaje zaradi transfernih cen pri verigi dobaviteljev Mark Medical, d. o. o., in Emporio Medical, d. o. o., v letih 2003–2016, da naj preiščejo morebitne sume, da naj bi se denar, pridobljen od prodaje žilnih opornic, uporabil za nakup lastniških deležev KB 1909 v podjetju Distriest, d. o. o., ki je lastnik Mladine, d. d., in za njegovo dokapitalizacijo v letih 2007–2015; da naj bi se denar, pridobljen iz prodaje žilnih opornic, uporabil za nakup lastniških deležev KB 1909 v Mladini, d. d., in za njeno dokapitalizacijo v letu 2007; in naj raziščejo morebitne sume, da naj bi se denar, pridobljen iz prodaje žilnih opornic, uporabil za nakup lastniških deležev KB 1909 v podjetju Distriest, d. o. o., in Mark Medical, d. o. o., od družbe Vega Finanz S.A. v letih 2007–

2015 ter za dokapitalizacijo podjetij v Italiji in Sloveniji.

Celotne splošne ugotovitve temeljijo, kot sem dejala, na zaslišanju prič, veliko gradiva je bilo pregledanega, tudi pričanja so pripeljala do tega, da so bile te splošne ugotovitve zapisane in tudi sprejete. Na kratko bi osvetlila določene zadeve iz poročila, saj je poročilo zelo obsežno in je težko vsako zadevo posebej razlagati, mogoče več kasneje v sami razpravi. Pri svojem delu je komisija pregledovala gradivo, zaslišala priče ter pregledala določene zakone, ki na tem področju veljajo, to je Zakon o javnem naročanju, Kazenski zakonik, Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence in tako naprej; Komisija je podala bistvene točke, in sicer je poročilo razdeljeno na izvajanje javnih naročil za nabavo žilnih opornic v UKC Ljubljana in UKC Maribor, potem problematika visokih cen žilnih opornic v Sloveniji, vplivanje multinacionalk na slovenski trg, nasprotje interesov in korupcijska tveganja pri zaposlenih v bolnišnicah, sodelovanje bolnišnic z dobavitelji, poslovna sodelovanja Mark Medical in KB 1909 ter povezave KB 1909 kot lastnika Mladine, d. d., in Mark Medical, d. o. o. Če začnem pri izvajanju javnih naročil za nabavo žilnih opornic v UKC Ljubljana in UKC Maribor, sem že prej povedala, da preiskovalna komisija ugotavlja sume, da naj bi odgovorni v UKC Ljubljana in UKC Maribor pripravili javne razpise oziroma javna naročila tako, da niso sledila temeljnim načelom javnega naročanja, ter odgovorni sodelovali na javnih naročilih nezakonito, naj bi delovali nezakonito in večkrat kršili tudi Zakon o javnem naročanju.

Posamezne odgovorne osebe naj bi kršile temeljna načela Zakona o javnem naročanju, in sicer načelo gospodarnosti in učinkovitosti porabe javnih sredstev, načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki, načelo transparentnosti in načelo enakosti ponudnikov. Pregledana je bila dokumentacija od leta 2003 dalje. Treba pa je povedati, da je Zakon o javnem naročanju začel veljati leta 2006 in od takrat naprej smo bolj podrobno pogledali vsa javna naročila. Iz skupnega pregleda in zaslišanja prič lahko za UKC Ljubljana in UKC Maribor povemo, da so se začela oblikovati javna naročila s strokovno komisijo. Med pričanjem in pregledom dokumentacije naj bi izhajalo, da naj bi tisti, ki so pripravljali strokovne kriterije, to so bili vodje katetrskih laboratorijev v Ljubljani Darko Zorman in kasneje dr. Matjaž Bunc ter v Mariboru dr. Kanič, pripomogli k temu, da naj bi bila javna naročila napisana tako, da so se javna naročila drobila. Tisti, ki poznajo javna naročila, vedo, kaj to je. Plastično povedano pa je tako, žilno opornico opredeljujejo posamezne karakteristike, recimo vrsta zdravila, količina zdravila, zgradba same žilne opornice, debelina, dolžina. Sklopi so bili napisani tako, da se je v določen sklop, recimo s točno specifikacijo dolžine žilne opornice ali pa

točno določenega zdravila, prijavil samo en dobavitelj s točno določeno žilno opornico. To so potrdili posredno ali pa tudi direktno na samem pričanju vodja nabave UKC Ljubljana gospod Uran in zdravnik dr. Noč in Mrevlje. Zadeva se je končala leta 2013, skupaj je bilo javno naročilo v UKC Ljubljana napisano tako, da se je res lahko v enem sklopu prijavilo več dobaviteljev z več različnimi žilnimi opornicami. Takrat je bilo prvič, da je bilo javno naročilo v UKC Ljubljana izvedeno v tem delu res transparentno, medtem ko so se zadeve v Mariboru nadaljevale še naprej, torej netransparentno drobljenje javnih naročil. Tukaj obstaja sum, da so k temu pripomogli, še enkrat, vodje katetrskih laboratorijev in tisti zdravniki, ki so sodelovali pri pripravi strokovnih kriterijev.

Kasneje se je tudi na podlagi dokumentacije ugotavljalo, da so se na določenih javnih razpisih že vnaprej pojavljale zapisane želje zdravnikov, katera žilna opornica naj se v določenem sklopu nabavi. V enem razpisu leta 2012 je bila ob sklopu, prijavi oziroma želji, katera žilna opornica se naj bi nabavila, zapisana tudi cena. Tu smo ugotavljali, da obstaja sum, da so se vodje nabavne službe, pa mogoče tudi zdravniki, dogovorili že vnaprej z dobaviteljem, za kakšno ceno naj bi se ta žilna opornica nabavila. Prihajalo je tudi do drugih stvari, ki jih bom kasneje v razpravi povedala. Po objavi razpisa pa se pojavijo naslednje anomalije. V javnem naročilu so bile sklenjene enoletne pogodbe in aneksi. Zanimivo je, da je pri določenih žilnih opornicah nenehno prihajalo do prekoračitve nabave. Za Mark Medical je bilo recimo dogovorjeno, da se bo od leta 2010 do 2014 nabavilo 2 tisoč komadov določene žilne opornice; nabavili so jih 2,2-krat več in prekoračili aneks oziroma vse pogodbe za več kot 2 milijona 700. To pomeni, da so v tem delu prekoračili nabavo. To se je pojavilo že prej, v letih od 2007 do 2008, ko je bilo navedeno, da se bo nabavilo 450 komadov oziroma tisoč 500 drugih, v bistvu pa so nabavili veliko več in prekoračili celotno javno naročilo v letih od 2008 do 2010 za 2 milijona 900, torej malo manj kot 3 milijone. Ugotovljeno je bilo, da je v UKC Ljubljana pri javnih naročilih prišlo do prekoračitve pogodbenih vrednosti za več kot 6 milijonov. Enako se je dogajalo tudi v UKC Maribor, kjer so bile sicer manjše prekoračitve pogodbenih vrednosti. Največja prekoračitev se je zgodila v primeru nabave žilnih opornic Titan, kjer je bila realizacija 1002-odstotna v letu 2014. Toliko glede pregleda javnih naročil.

Druga zadeva, ki je bila pregledana, je bilo tudi to, da so v bolnišnicah nabavljali žilne opornice preko naročilnic, torej brez kakršnekoli pogodbe. Tu pa je zadeva takšna, da so se nabavljale žilne opornice, ki niso imele podlage v pogodbi. To se je dogajalo tudi od leta 2007 naprej, jaz bom pokazala samo za leti 2012 in 2013. Vemo, da morajo biti javna naročila objavljena na evropskem portalu, kadar je naročilo letne vrednosti več kot 125 tisoč

oziroma 130 tisoč. Tu je primer, da je Bormia prodala UKC Ljubljana v letu 2012 za 164 tisoč evrov oziroma več; da naj bi UKC Ljubljana v letu 2013 od Bormie nabavil žilne opornice v vrednosti več kot 154 tisoč. Enako je za Mark Medical, kjer je bila v letu 2013 vrednost nabavljenih žilnih opornic malo manj kot 400 tisoč, torej brez objave javnega naročila. To se ugotavlja iz dokumentacije in obstajajo sumi, da je prihajalo tudi do kršitve Zakona o javnem naročanju. Naslednja zadeva. Tudi v letu 2014, čeprav so že v letu 2013 prekoračili nabavo in niso objavljali javnih naročil, se enako pojavi pri podjetjih Bormia, Mark Medical in PRO-GEM. Ti zneski so veliko prekoračeni.

Zakaj je do tega prihajalo, smo pregledali več zadev. Ena je tudi ta, da naj bi obstajal sum, da so zdravniki za pospešeno nabavo žilnih opornic od dobaviteljev Mark Medical, Bormia, VASC-MED in Animus pridobili tudi različne materialne koristi, plačila različnih kongresov ne le za zase in svoje izobraževanje, temveč tudi za družinske člane. Preiskovalna komisija je delala tudi na tem, da je pregledala problematiko visokih cen žilnih opornic. Da so imele žilne opornice v Sloveniji višjo ceno kot v tujini, so povedali tudi dr. Fras iz UKC Ljubljana, gospod Lazarevič in gospod Uran iz UKC Ljubljana in priznavali, da so želeli znižati cene. S tem so priznavali tudi, da so bile v Sloveniji veliko višje cene kot v tujini. Kot primer navajam samo obdobje od februarja 2013 do septembra 2013, primerjava cen žilnih opornic. Te, ki so napisane z modro barvo, so primerljive žilne opornice in imate zapisano; cena poljskega dobavitelja, to je zadnji modri stolpec, je bila za eno žilno opornico 400 evrov, v Sloveniji pa so bile cene tudi 976 evrov. Zeleni dve sta primerljivi, in sicer prva je ponudba poljskega dobavitelja za 433 evrov v februarju 2013 in cena slovenskega dobavitelja Mark Medical v septembru 2013, ko je bila cena 516 evrov. Naslednji primer, ki kaže tudi na to, da so bile žilne opornice v Sloveniji preplačane, je pa primer, ko je stala žilna opornica Orsiro v Ljubljani aprila 2014 ali pa novembra 2013 več kot 600 evrov, medtem ko aprila 2014 400 in potem takoj naslednji mesec 236 evrov. To nekako kaže na to, da so bile cene žilnih opornic v Sloveniji visoke.

Zakaj je prihajalo do visokih cen? Seveda je več razlogov. Med drugim smo ugotavljali tudi, da naj bi prihajalo do visokih marž samih dobaviteljev, da naj bi tudi nekatere multinacionalke postavljale višje cene za Slovenijo kot za druge države. Tretja zadeva pa je veriženje dobaviteljev, ki ga je ugotavljala tudi Komisija za preprečevanje korupcije. Mislim, da to že dobro poznate. Multinacionalka je prodala žilno opornico recimo Mark Medicalu S.p.A. v Italiji, ta ima hčerinsko podjetje v Sloveniji, ki se imenuje Mark Medical in šele ta potem proda bolnišnici. Podoben primer je, ko imamo podjetje Emporio Medical, ki ima prav tako en vmesni člen. Multinacionalka proda podjetju v Avstriji in

le-ta potem podjetju v Sloveniji in šele ta na koncu potem bolnišnici. Treba pa je vedeti, da je Mark Medical S.p.A. matična družba Mark Medicala iz Slovenije ter podjetje Newport Medical Handels iz Avstrije je tudi povezano z Emporio Medical, tako ali drugače, tudi družinsko. Emporio Medical poznamo verjetno še iz neke druge zadeve, prijave direktorice gospe Jurkovič v letu 2013, ki enostavno ni več prenesla pritiska tudi zdravnikov, in sicer zahteve po plačilih za pospeševanje njene prodaje. To je ta del, kjer smo ugotavljali, da naj bi zaradi pospeševanja prodaje in zaradi vseh teh anomalij, do katerih je prihajalo v naročanju, prihajalo tudi do podkupovanj zdravnikov. Ni prihajalo samo, kot sem dejala, do izplačevanja materialnih dobrin ali in plačevanja kongresov, ampak naj bi prihajalo tudi do gotovinskih izplačil posameznim zdravnikom s strani dobaviteljev, in sicer odvisno od količine nabave, okoli šest in več procentov.

Torej obstajajo sumi tudi koruptivnih dejanj oziroma vseh teh zaključkov, ki sem jih na začetku povedala. Na tem mestu transference cen se je treba dotakniti tudi 3. in 4. točke našega poročila, ki govori o povezavi Mark Medicala iz Slovenije z italijansko finančno družbo KB 1909. Zadeve so sicer malo bolj zapletene. Treba je povedati takole. Mark Medical je bila najprej ustanovljena kot družba Auremiana, d. o. o., v Sežani. Bom pokazala, kakšno je bilo lastništvo tega podjetja v letu 2006, ko vpada v preiskovalno komisijo. Podjetje Auremiana ali Mark Medical, d. o. o., iz Slovenije je bilo do leta 2006 v večinski lasti podjetja Vega Finanz, znanega prej tudi kot Proteus iz Luksemburga, ki ga naj bi ustanovil Safti. Potem se Proteus poimenuje v Vega Finanz in je 70-odstotni lastnik Auremiane. V letu 2006 oziroma že prej se zgodijo tudi določene spremembe, vendar je bil lastnik Auremiane tudi Mark S.R.L., ki je matično italijansko podjetje; in lastnik tega podjetja je KB 1909. V letu 2007 se zgodijo v tem lastništvu spremembe, in sicer v lastništvo slovenskega dela Mark Medicala vstopi KB 1909 tako, da naj bi od Vega Finanz odkupil 30-odstotni delež, in sicer za milijon evrov. To se je zgodilo leta 2007. In potem teh 30 % po letu dni prodaja svojemu podjetju Mark v Italiji za 3 milijone. Ta razlika, ki se tukaj pojavi; najprej odkupi KB 1909, stopi v lastništvo Mark Medicala iz Slovenije s 30 %, odkupi od Vega Finanz za milijon evrov ter po letu in pol naj bi po vseh njihovih finančnih podatkih prodal svojemu hčerinskemu podjetju za 3 milijone. Torej je razlika, narejena v letu dni, 2 milijona 300. Povezava v teh letih je s povezavo prej, ko sem razlagala, da je v letih od 2007 do 2009 oziroma 2010 Mark Medical pospešeno prodajal v Sloveniji žilne opornice, in sicer je samo preko javnih naročil prekoračil tudi več kot 2 milijona in pol, kaj šele preko naročilnic. Tukaj obstaja sum, da je ta denar, ki je bil pridobljen tudi na tak način, da se je kršil Zakon o javnem naročanju,

prihajal ravno mogoče tudi za takšne transakcije.

Podobna zadeva se zgodi tudi v letu 2012, ko spet KB 1909 kupi delež od Vega Finanz za malo manj kot milijon. Tako lahko ponovno sumimo, da zaokroži denar. V letu 2006 se je s strani KB 1909 zgodila tudi ta zadeva, namreč KB 1909 odkupi od Vega Finanz 51-odstotni delež Distriesta. Če pogledate diagram, je podoben prejšnjemu. Safti naj bi ustanovil Vega Finanz, ki ustanovi Distriest in le-ta postane lastnik Mladine. In na drugi strani je povezana tudi KB 1909. Zadeve so malo zapletene, ampak če pogledamo, sicer se na tej shemi ne vidi, KB 1909 je skupina, ki ima v svojem delu več področij. Tukaj bom pokazala dve področji, ki jih je obvladovala KB 1909 do konca leta 2015. KB 1909 je finančna družba iz Italije, katere lastniki so bili NLB, Sklad Trinko in ostali družbeniki. KB 1909 je stoddotna lastnica Mark Medicala v Italiji in delno tudi lastnica Mark Medicala v Sloveniji. Dobiček, ki se je ustvarjal na medicinskem delu – morate vedeti, da medicinski del v KB 1909 naj bi vedno prinašal dobičke, kar lepe dobičke – , se je seveda stekal do lastnikov. Lastniki so bili Mark Medical S.p.A. in KB 1909 ter na drugi strani tudi Vega Finanz iz Luksemburga, za katerega sicer še vedno ne vemo, kdo je lastnik. Preiskovalna komisija je sicer zahtevala od Luksemburga, da pove, kdo je lastnik, če je še vedno povezava s Saftijem, ampak to danes ni zadeva, o kateri bi razpravljali. Dobički in denar se je stekal do lastnikov. Na drugi strani je bila KB 1909 31. 12. 2014 lastnica Distriesta, ki je 57,3-odstotna lastnica Mladine, in tudi potem še Transmedia, ki je tudi lastnica Mladine. Zakaj to razlagam? Mogoče zato, ker smo v času preiskovalne komisije zaslišali tudi gospoda Perica, ki je šef uprave KB 1909, in gospoda Repovža, ki sta povedala takole. Leta 2007 je KB 1909 kupila Mladino. Na kakšen način? KB 1909 naj bi – ampak izpričano je bilo z dveh strani, torej gospoda Perica in gospoda Gregorja Repovža – posodila denar oziroma kreditirala gospoda Repovža z 200 tisoč evri in ta naj bi potem odkupil delež od drugega podjetja in ta delež v Mladini takoj, nemudoma, tisti ali naslednji dan, ne vemo, ampak bilo je rečeno takoj, predal KB 1909. Na tem mestu se sprašujemo oziroma so tudi vprašanja postavljena in predlagamo pristojnim organom, da se preišče ta transakcija, zakaj KB 1909 ni sama kupila Mladine, ampak je imela posrednika gospoda Repovža. Na samih preiskovalnih organih bo, da te zadeve preiščejo. Mi želimo kasneje v razpravi samo pokazati oziroma nakazati na te sume transakcij.

Jaz za konec želim povedati takole. Glede na navedene skupne vmesne ugotovitve preiskovalne komisije s sklepom Državnega zbora, če bodo sklepi seveda sprejeti, preiskovalna komisija glede na zapisano pošilja obvestilo o naznanitvi morebitnih sumov storitev kaznivih dejanj za več fizičnih in pravnih oseb.

Glede na zapisano v poročilu pošljamo obvestilo o naznanitvi morebitnih sumov storitev kaznivih dejanj zoper mag. Bojana Urana, Darka Zormanca, dr. Matjaža Bunca, dr. Vojka Kaniča, ker obstajajo sumi in indici storitev kaznivih dejanj po več členih Kazenskega zakonika; in sicer neupravičene uporabe tujega premoženja, kaznivega dejanja goljufija, kaznivega dejanja nedovoljenega sprejemanja daril, kaznivega dejanja davčne zatajitve, kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic, kaznivega dejanja oškodovanja javnih sredstev, kaznivega dejanja nevestnega dela v službi, kaznivega dejanja jemanja podkupnine in kaznivega dejanja krivičnega pričanja oziroma krive izpovedbe. Zoper dr. Dragana Kovačiča, ker obstajajo sumi in indici naslednjih kaznivih dejanj: kaznivega dejanja nedovoljenega sprejemanja daril, kaznivega dejanja davčne zatajitve, kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic, kaznivega dejanja jemanja podkupnine, kaznivega dejanja krivega pričanja oziroma krive izpovedbe. Zoper mag. Simona Vrhunca in dr. Gregorja Pivca, ker obstajajo morebitni sumi in indici naslednjih kaznivih dejanj: kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja in uradnih pravic, kaznivega dejanja oškodovanja javnih sredstev, kaznivega dejanja nevestnega dela v službi in kaznivega dejanja jemanja podkupnin. Navedena morebitna kazniva dejanja pa bo morala dokazati nadaljnja preiskava pristojnih organov. V primerih potrjenega suma takšnih kaznivih dejanj pa bo zoper omenjene fizične in pravne osebe mogoče podati kazensko ovadbo, odvisno od ugotovitev pristojnih organov.

Preiskovalna komisija glede na pregledano gradivo in izpričano s strani zaslišanih prič predlaga, da pristojni organi raziščejo morebitne sume kaznivega dejanja zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti, kaznivega dejanja nedovoljenega dajanja daril ter kaznivega dejanja oškodovanja javnih sredstev in dajanja podkupnin za več pravnih oseb, in sicer za odgovorne osebe v gospodarski družbi Mark Medical, d. o. o., odgovorne v gospodarski družbi Bormiamed, d. o. o., odgovorne v gospodarski družbi VASC-MED in Animus, d. o. o. Prav tako naj pristojni organi preiščejo morebitne sume storitve kaznivega dejanja protipravnega omejevanja konkurence s strani odgovornih v podjetju Kastor in Salus; ter kaznivega dejanja pranja denarja, kaznivega dejanja davčne zatajitve, kaznivega dejanja oškodovanja javnih sredstev s strani odgovornih v gospodarski družbi KB 1909. Če dovolite, bi prebrala še sklepe, ki jih predlagamo Državnemu zboru.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Godec, lahko zelo hitro, ker smo že minuto čez čas.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala za to.

Predlagamo Državnemu zboru enajst sklepov, in sicer ne bom brala vsega. Državni zbor nalaga Preiskovalni komisiji ...

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Godec, žal vas moram prekiniti. Če boste prebrali vse, smo že krepko čez čas. Predlagam, da nadaljujemo potem v razpravi, lepo vas prosim, ker smo že minuto in dvajset sekund čez čas.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Sledijo predstavitve stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov je bila sopedlagateljica ustanovitve preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab na področju nakupa in prodaje žilnih opornic. Že celo desetletje se dogajajo na tem področju nepravilnosti in na takšen način je bila določenim akterjem povzročena velika škoda, medtem ko so drugi pridobili veliko premoženjsko korist. Epiloga še ni. Komisija, ki je bila ustanovljena lani maja, je oktobra letos pripravila Vmesno poročilo, ki je delno javno, delno ima oznako INTERNO. Opravljeno je bilo veliko delo, kjer bi se skupaj dokopali do podatkov o osebah in povezavah med njimi, ki so na nepošten način izčrpavali slovenski zdravstveni sistem. Vmesno poročilo ugotavlja sum korupcije in upamo, da bodo organi pregona ustrezno odreagirali in sodelovali. Razočaralo nas je dejstvo, da državne institucije niso odigrale svoje vloge. V Ustavi Republike Slovenije je zapisano, da je Slovenija pravna država. Glede na opravljeno delo komisije se zdi, da so pristojne institucije za nadzor nad delovanjem državnih organov v javnih zdravstvenih zavodov zatajile in niso opravile svojega dela. Še posebej je treba izpostaviti Specializirano državno tožilstvo pod vodstvom Harija Furlana in Nacionalni preiskovalni urad pod vodstvom Darka Majheniča. Zaskrbljujoče je dejstvo, ki sta ga podala, da so nakup žilnih opornic preiskovali, vendar niso ugotovili sumov kaznivega dejanja in prišli zgolj do zaključka, da so bili zaznani posamezni odkloni.

V javnem interesu je, da se ugotovi, kdo so ljudje, ki so bili vpleteni v posamezne nepravilnosti, in da se jih razreši s pomembnih funkcij in položajev v zdravstvu; ne pa da še naprej ostajajo na pomembnih položajih in odločajo o zdravstvu nas vseh. Ti posamezniki namreč rušijo ugled zdravniškega poklica, zdravnikov, znižujejo zaupanje državljanov v slovenski zdravstveni sistem in zdravniško oskrbo ter neprestano skrbijo, da so stroški nabavljenih pripomočkov previsoki, opravljene

storitve predrage, čakalne dobe predolge, zdravstveni sistem pa drag in premalo učinkovit. V javnem interesu je, da se ugotovi, zakaj je pri nabavi žilnih opornic prišlo do večkratnega preplačila in zakaj se vodstva ter nabavne službe ne potrudijo, da bi nabavili material po nižjih cenah. Cilj parlamentarne preiskave je, da se takšne stvari ne bi nikoli več ponovile in da nosilci javnih funkcij, ki so odgovorni za nastalo finančno in moralno škodo v slovenskem zdravstvu, tudi odgovarjajo. Sicer smo upravičeno pričakovali, da bo sedanja vlada in ministrica, ki ima močno zaledje v predsedniku Vlade in se je kljub dvema interpelacijama uspela obdržati na tem položaju, poskušala urediti razmere, vendar nas je razočarala. Okostnjaki kar padajo iz zdravstvenih omar. Upravičeno se lahko bojimo, da žilne opornice niso edini material, ki je deležen suma korupcije.

V Novi Sloveniji bomo sklepe Vmesnega poročila komisije podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Miha Kordiš, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Kot je znano, v Levici nismo podprli ustanovitve preiskovalnih komisij pod vodstvom Slovenske demokratske stranke. Da Slovenska demokratska stranka vodi preiskavo bančnega kriminala ali pa korupcije v zdravstvu, je nekaj takšnega, kot če bi Socialni demokrati vodili preiskavo o TEŠ 6. Torej to je približno tako, kot če bi kazenski postopek proti obtožencu vodili njegovi sosterilci in povezane osebe. Vsi vemo, da je večina slabih kreditov v slovenskih bankah nastala v času prve Janševe vlade, zdaj je jasno tudi, da so bile žilne opornice najbolj precenjene med letoma 2006 in 2014, torej spet v času dveh Janševih vlad, ki sta imeli preko svetov zavodov neposreden vpliv na vodenje bolnišnic. Že od vsega začetka je bilo jasno, da bo SDS komisiji izkoristila za to, da sebe razbremeni vsake odgovornosti, krivdo pa naprti v celoti svojim političnim nasprotnikom. Že vnaprej je bilo jasno, da bo SDS rezultate preiskave izkoristila za propagiranje privatizacije javnega zdravstvenega sistema, zato socialisti nismo aktivno sodelovali pri delu teh dveh preiskovalnih komisij in ne bomo podprli njihovih priporočil.

Ta priporočila so selektivna in so enostranska. Preprosto povedano, ta priporočila so propagandni dokumenti, na eni strani namenjeni preusmerjanju krivde s SDS, ki je za stanje v zdravstvenem in bančnem sistemu v veliki meri odgovorna oziroma soodgovorna, na drugi pa napadu na javno zdravstvo oziroma na javno dobro kot takšno sploh.

Ena največjih napak Cerarjeve koalicije in stranke SMC še posebej je, da sta SDS omogočila ustanovitev preiskovalne komisije o

bančni luknji, ker brez njihovih glasov te komisije namreč ne bi bilo, nato pa dopuščala, da SDS ti preiskovalni komisiji zlorablja. S tem je sedanja koalicija prispevala k širjenju dezinformacij in k dodatni diskreditaciji instituta preiskovalne komisije, ki se je spremenila v eno navadno fake news mašinerijo. Koalicija s tem, ko SDS omogoča zlorabo parlamentarnih preiskav, aktivno sodeluje pri delovanju SDS fake news propagandnega stroja, ki skuša ustvariti za družbo škodljivo interpretacijo dveh velikih družbenih problemov našega časa, to je o bančni krizi in o krizi zdravstvenega sistema. Namesto da bi bila bančna kriza izhodišče za radikalno spremembo delovanja bank in gospodarstva, je postala samo še en kvazi dokaz za stare janšistične umotvore o udbomafiji, Kučanovemu klanu in o podobnih teorijah zarote. Namesto da bi bilo razkritje preplačil medicinskih materialov izhodišče za radikalno spremembo javnega naročanja, in to ne samo v javnem zdravstvu, ampak v celi državi sploh, se zlorablja za obračun z enim redkih preostalih kritičnih medijev v državi tednikom Mladina. No, in to počne prav SDS, ki je od madžarskih podjetij, povezanih z Viktorjem Orbanom, prejela znatna finančna sredstva za delovanje svoje televizije. Koalicija je s svojim pristopom do SDS preiskovalnih komisij prispevala k temu, da so očitne manipulacije postale normalen del političnega boja. In koalicija je v svoji medlosti dopustila, da je to operiranje s polresnicami, z odkritimi lažmi, s fake news postalo normalen del vodenja tako pomembnih parlamentarnih odborov, kot sta to Odbor za obrambo in Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.

Skratka, koalicijski kolegice in kolegi, prispevali ste k temu, da se je zabisala meja med normalnim političnim življenjem in manipulacijo, kar je kot naročeni razplet za delovanje SDS propagandnega aparata.

Nam, socialistom je sicer popolnoma jasno, zakaj liberalne stranke, torej SMC, Desus in Socialni demokrati, dopuščajo takšno stanje. Zato, ker same niso sposobne ponuditi alternative ne na področju gospodarstva in ne na področju socialne države. Lahko pogledamo, kako so se liberalne vlade lotevale reševanja bank v zadnji veliki krizi kapitalizma. Najprej je vlada Boruta Pahorja krizo v bančnem sistemu podcenila, kar je priznal celo sam Borut Pahor, ker preprosto ni razumela njene systemske narave, ki jo je s svojim tajkunsko-kapitalsko prijaznim delovanjem še zaostrila Janševa vlada. Potem liberalna vlada Alenke Bratušek je banke po diktatu trojke najprej predrago sanirala s tremi milijardami javnih sredstev, hkrati pa je Evropski komisiji obljubila, da bo sanirane banke, torej banke, ki so se že začele pobirati z našim javnim denarjem, razprodala. Skratka, obljubila je, da bo efektivno bančne izgube podržavila, dobičke pa privatizirala oziroma – ja no, privatizirala. Vlada Mira Cerarja je s to isto politiko nadaljevala, ko je prodala NKBM,

privatizirala Aerodrom Ljubljana in še nekaj drugih podjetij.

Skratka, tukaj liberalne stranke niso bile sposobne ponuditi nobene alternative na gospodarskem področju in prav enako velja tudi za področje socialne države in zdravstvenega sistema. Z izjemno nekaterih benignih in neogljenih poskusov z javnim naročanjem Cerarjeva koalicija nobene prave rešitve za znižanje cen medicinskih materialov. V zdravstvenem sistemu imamo še vedno dvoživke, neupravičene koncesije, ukinitve dopolnilnega zavarovanja pa, kot kaže, v tem mandatu ne bomo dočakali. Legalizirana korupcija skratka vztraja.

Socialisti smo prepričani, da bi lahko cene medicinskih materialov bistveno znižali, če bi odpravili posrednike, ki so se prilimali na pot med javne bolnišnice in proizvajalce medicinskih materialov. Glavni vzroki za previsoke cene materialov namreč ni korupcija, ampak sistem visokih marž oziroma provizij, ki jih zaračunavajo posredniki. Ta posredniški sistem je mogoče ukiniti na dva načina – s prepovedjo posredništva ali z ustanovitvijo posebnega javnega podjetja. Žal legalno posredniških podjetij ne moremo prepovedati, ker bi prišli v konflikt z evropskim pravom, ki, jasno, varuje interese kapitala, skrite za krilatico svobodne gospodarske pobude. Javno podjetje je tukaj torej edina mogoča rešitev, pa niti ni najslabša oziroma je že tako najboljša rešitev, ker bi posrednike izrinilo s trga, s tem pa bistveno znižalo materialne stroške naših bolnišnic.

Kako bi to dosegli? Prva prednost javnega podjetja je, da bi oskrbovalo vse slovenske bolnišnice in bi si iz tega naslova lahko izborilo količinske popuste pri proizvajalcih, kot si jih manjši dobavitelji ne morejo. Druga prednost javnega podjetja je, da bi imelo nižje obratovalne stroške, med drugimi že zato, ker bi zanj veljale omejitve plač in drugih prejemkov. Tretja in bistvena prednost javnega podjetja pa je, da bi poslovalo neprofitno. Se pravi, vsi morebitni presežki v tem podjetju bi se nemudoma vrnili nazaj v javni zdravstveni sistem in tako ustvarjene presežke bi lahko namensko porabili za modernizacijo zdravstvenih ustanov.

To rešitev smo v Levici predlagali že pred časom. Nekaj podobnega je predlagala tudi Komisija za preprečevanje korupcije. Ampak ti predlogi niso imeli nobenega vpliva na poročilo preiskovalne komisije niti na delo Vlade ali Ministrstva za zdravje. Po pravici povedano je tak odziv oziroma neodziv pričakovan. Politiki, ki privatizirajo banke, podjetja in celo strateško infrastrukturo, seveda ne bodo ustanavljali javnih podjetij. Izjema tukaj so podjetja, kot so Slovenski gozdovi, d. o. o., ki pa ni ne profitno in tudi ne deluje v javnem interesu, ampak kvečjemu v fevdalnem interesu strank, ki so ga ustanovile v prvi vrsti oziroma v tem konkretnem primeru Socialnih demokratov.

Socialisti smo prepričani, da lahko neupravičene provizije in korupcije v zdravstvu odpravi samo javno podjetje za nabavo medicinskih materialov. Vse druge ukrepe s področja javnega naročanja bodo posredniki slej kot prej obšli. Ukrepi, ki jih SDS predlaga v predloženih sklepih, k temu ne bodo prispevali prav nič. Prav tako dvomimo, da bi bilo mogoče gradivo uporabiti za kazenski pregon oseb, osumljenih korupcije, preprosto zato, ker poročilo ne dosega niti minimalnih dokaznih standardov, zato ni prav nobenega razloga, da bi poročilo in predlagane sklepe podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Postopkovno je želel gospod Marijan Pojbič. Izvolite, imate besedo.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovani gospod podpredsednik.

Mislím, da ta gospod, ki je zdajle govoril tukaj za govornico, bi moral predstaviti stališče Združene levice ali pa Levice, kakorkoli že, ne pa govoriti o vseh strankah in ne vem vsem, kar je govoril. Mislím, da je bilo to izven konteksta predstavljanja stališča poslanske skupine, zato seveda pričakujem od vas, spoštovani gospod podpredsednik, da drugič, ko nekdo na tak način razpravlja na govornici, ko predstavlja stališče poslanske skupine, da ga opozorite, da se naj osredotoči na tisto, kar bi moralo biti stališče poslanske. Drugo je, ko razpravljaš iz klopi, in drugo je, ko predstavljaš stališče poslanske ... Ta poskus razprave o vseh drugih strankah in vse drugo, kar je narobe, mislím, da je to nedopustno in bom rekel, skrajno neprimerno za predstavitev stališč poslanske skupine.

In še nekaj, branite tukaj pred vso slovensko javnostjo lumpe, pa tiste, ki so krivi za stanje, med drugim tudi to, kar smo danes poslušali o Mladini in Repovžu in tako dalje – jaz ga ne obsojam dokler ne bo dokazano, da je karkoli narobe. Ampak mislím, da braniti na tak način to zgodbo pred slovensko javnostjo, ker ima vse indice, bom rekel, koruptivnega in še ne vem kakšnega dejanja, je pa, milo rečeno, nedopustno, skrajno nesramno in celo perversno dejanje.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Preden podam svoj odgovor, dajem besedo še za drugo postopkovno.

Gospod Miha Kordiš izvolite, imate besedo.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala.

Stališče Poslanske skupine Levica je bilo podano konkretno in je bilo politično primerno zašiljeno na način oziroma s pozicij, ki jih zagovarjamo že od prvega dne, odkar se ukvarjamo tukaj notri tako s preiskovalno komisijo za nabavo žilnih opornic kot z drugo SDS preiskovalno komisijo, torej v sanacije bank. Mislím, da vse ugotovitve in stališča, ki sem jih podal za govornico, zdržijo tudi nasploh.

Mislím, vsem je jasno, kaj SDS v teh preiskovalnih komisijah zares počne. Ne raziskujejo pošteno tega, kaj se je v resnici zgodilo in dogajalo, ampak hočejo zgolj odvrnati sum in svojo lastno slabo vest stran od svoje stranke in vso krivdo prevesiti in prevekslati na pleča njihovih političnih nasprotnikov. To je tisto, kar je tukaj zares nekorektno.

Veste, da je Levica šele v tem mandatu prišla v Državni zbor, da nima nikakor umazanih rok, da pri nobenih teh koruptivnih razsutih poslih ni bila udeležena in se tukaj sploh ne rabimo braniti za razliko od kakšnega Desusa ali pa SMC – pardon, ne SMC, Desusa ali SD –, vendar je pa korektno izpostaviti, da je bil v vseh teh rabotah družno vpleten celoten politični razred, ne glede na barvo kravat, ki jih nosijo. Tudi SDS.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Kordiš.

Poskušam razumeti vaše stališče, ampak tokrat je moje razmišljanje bližje razmišljanju gospoda Pojbiča, kajti jasno je, da tukaj imamo priložnost ob podajanju stališč povedati svoje mnenje in v razpravi problematizirati in odpirati vprašanje in se do njih opredeljevati.

Ampak, ne glede, če se strinjate predlagam, da nadaljujemo z naslednjim stališčem. Gospod Franc Laj bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

Gospod Laj izvolite, imate besedo.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, drage kolegice in kolegi!

Očitno ta tema ni tako pomembna, kot nekateri mislijo, ker bom zdaj pač predstavil stališče praktično pred prazno dvorano. Ampak kljub temu se bom potrudil in bom predstavil v najboljši moji moči.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev smo zadovoljni, da smo podprli ustanovitev preiskovalne komisije. Ne nazadnje priča o tem tudi to vmesno poročilo, ki je izredno obsežno, naj povem, obsega cca 400 strani.

Veliko kvalitetnega dela je bilo vložnega in sem ponosen na to, da sem lahko v imenu naše poslanske skupine tudi sodeloval v vseh teh procesih preiskovalne komisije.

Zelo pomembno dejstvo je, da če ne bi bilo ustanovljene te preiskovalne komisije, bi to področje ostalo neraziskano, obtičalo bi zagotovo nekje spodaj v kakšnem predalu. To lahko podkrepim s tem, da so področje žilnih opornic preiskovali, in to Specializirano državno tožilstvo kakor tudi Nacionalni preiskovalni urad, in če verjamemo ali ne, zadeva se je končala tako, da je Nacionalni preiskovalni urad pripravil poročilo. To pomeni, da je tudi zaključil preiskavo. Seveda pa moram poudariti, da niso ničesar ugotovili in so bili s tem zadovoljni. Mi pa seveda nismo bili zadovoljni in smo se konkretno

lotili v okviru svojih pooblastil dela in plod tega je to vmesno in dodatno poročilo. S tem smo mi pridobili kvalitetno dokazno gradivo, v katerem so konkretno tudi obdelani določeni primeri. Komisija je pripravila tudi v okviru teh vmesnih poročil konkretna napolnila za pristojne preiskovalne organe in upam, da bodo tokrat tudi delo opravili, da se ne bo spet to zgodilo, čemur smo bili priča. Takrat sem na eni od sej preiskovalne komisije konkretno vprašal kot pričo predstavnika NPU, zakaj niso prišli do konkretnih ugotovitev, rezultatov. Sklicevali so se, da je to področje izredno zahtevno za preiskavo, da so kadrovsko podhranjeni in da imajo postavljene prioritete - sprašujem se, kakšne v tem primeru. Očitno se jim ta zadeva ni zdela zadosti tehtna, nam pa se zdi. In upam, da v tem primeru, sedaj, ko bodo dobili v roke tako kvalitetno pripravljeno gradivo, da se ne bodo več sklicevali na vse te neopravičljive dejavnike, razloge.

Dovolite mi, da kot zaključno misel še povem, da je škoda, da je tudi v tem primeru odpovedala pravna država in vsi sistemi nadzora, tako notranji, ker se moramo zavedati, da imajo vsi ti javni zavodi, ki so v preiskavi, poleg poslovnih organov, ne samo predstojnikov, ampak tudi poslovnih organov, tudi svoje svete. Sprašujem se, ali ni to pravi razlog za politično odgovornost vseh teh predsednikov in članov javnih zavodov v teh institucijah? Saj jih je postavila politika! To pomeni politično nastavljeni bi morali tudi politično odgovarjati. Najmanj politično. Pristojnost komisije ni ugotavljanje konkretnih, bom rekel, kaznivih dejanj. Za to obstajajo temu primerne institucije. Mi v poslanski skupini bomo vsekakor podprli in potrdili vse predlagane sklepe, 11 sklepov, in tudi splošne ugotovitve, ki bodo še dobrodošle za nadaljnje postopke preiskave.

Dovolite mi, da bi še eno zadevo vseeno izpostavil. Mogoče, da res kamere opravijo svoje delo ali pa kaj drugega. Ker če bodo tako učinkoviti pristojni organi kot komisija, potem se bom lahko v to tudi prepričal. Hvala za vašo pozornost.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Vesna Vervega bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke Modernega centra. Izvolite.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Spoštovani prisotni!

Afera preplačil žilnih opornic je v medijih eskalirala z razkritjem skupine EkstraVisor konec leta 2016, ki je javnosti razkrila primerjavo cen po bolnišnicah, analizo cenovnih razmerij in številne podatke o dobaviteljih in proizvajalcih v zdravstvu. Zahtevo za ustanovitev preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab na področju prodaje in nakupa žilnih opornic, ki ji predseduje Poslanska skupina SDS, pa smo v Državnem zboru podprli

marca 2016, zajema pa obdobje od leta 2003 pa do ustanovitve komisije. V letu in pol dela je parlamentarna komisija preko izvajanja preiskovalnih pripravljanih dejanj, preko dokaznih sklepov opravila, kot smo slišali, 35 zaslišanj prič in obravnavala ogromno pridobljenega gradiva ter dejansko ugotovila, da je delo odgovornih oseb v javnih zavodih in s strani dobaviteljev na področju prodaje in nabav žilnih opornic v preteklosti vprašljivo predvsem z vidika zakonitosti. Kot izhaja iz zaslišanj predstavnikov Nacionalnega preiskovalnega urada in Specializiranega državnega tožilstva je, da so preiskavo o tej zadevi na NPU začeli leta 2013 na podlagi anonimnega pisma, pripravili poročilo leta 2015, ampak intenzivirali delo pa v drugi polovici 2016 – torej po ustanovitvi parlamentarne komisije – ter da na Specializiranem državnem tožilstvu obravnavajo zadeve v zvezi s korupcijskimi dejanji v zdravstvu, le-te pa so v fazi predkazenskih postopkov. Komisija je tudi sprejela sklep, da potrjene zapisnike posreduje Nacionalnemu preiskovalnemu uradu. Seveda pa je glavni namen preiskovalne komisije, v bistvu mora biti, usmerjen v iskanje odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi postopkov javnega naročanja na področju prodaje žilnih opornic, kot izhaja iz akta. Vendar pa kljub vloženemu trudu do preiskave domnevno vpletenih političnih akterjev še nismo prišli. Prepričana sem in upam, da bo prioriteta nadaljnega dela preiskovalne komisije usmerjena prav v to.

Na vprašanja v zvezi s korupcijo pri nabavi medicinskega materiala so nekdanji ministri, ki smo jih zaslišali, izpostavili naslednje: ministrstvo ima omejene možnosti za boj proti korupciji; javna naročila so kljub vsemu eno od učinkovitih orodij za zniževanje cen pri ohranjanju enake kakovosti materiala, vendar so velik problem procesne ovire pri izvedbi javnih naročil; potrebna je objava cen medicinsko-tehničnega materiala oziroma javni register cen za vsak vgradni material; potrebni so strokovni standardi; ključnega pomena za boj proti korupciji so skupna javna naročila in sistemsko-zakonodajne rešitve.

Cene žilnih opornic so se občutno začele zniževati po letu 2014. Skupna javna naročila, ki veljajo za dobro prakso, v izogib parcialnemu dogovarjanju in posledično preplačilom, so se začela intenzivno izvajati v času tega mandata in so na številnih področjih prinesla v zdravstvu velike prihranke, kar kaže na to, da je to prakso treba razširiti tudi na nabavo medicinskega materiala, vsekakor žilnih opornic. Seveda so po razkritju preplačil žilnih opornic tekli vsi postopki, tudi zato, da se izvede skupno javno naročilo prav za to področje. Postopek tega naročila je izvedlo Ministrstvo za javno upravo, ki je po zaključku pregleda vseh ponudb ugotovilo, da nobena od ponudb ni izpolnjevala vseh zahtev in pogojev tega javnega naročila. Razlogi za izključitev vseh

ponudb so bili prvenstveno višja cena od dovoljene ali neizpolnjevanje pogoja randomizirane študije. Poudariti je treba, da je bil pogoj najvišje sprejemljive cene opredeljen nedvoumno, z določenim zneskom in jasno opredelitvijo, da bo ponudba, ki ne bo izpolnjevala teh pogojev, zavrnjena.

Ministrstvo za javno upravo je zaradi suma morebitnega kartelnega dogovarjanja podalo prijavo na Agencijo za varstvo konkurence, ki pa ni ugotovila razloga za uvedbo postopka. Eden izmed neizbranih ponudnikov je vložil zahtevek za revizijo, dokumentacija pa je tudi v presoji pri Državni revizijski komisiji. Zaradi navedenega se pričakuje, da bo treba po pravnomočnosti odločitve izvesti nov postopek javnega naročanja za žilne opornice, vendar nekateri zdravniki opažajo, da neuspehi razpis ima pozitivne učinke, saj so se cene žilnih opornic že znižale. Prav tako smo izpostavili, da je treba poenotiti tehnične specifikacije, narediti torej standardizacijo, in upoštevati dejanske potrebe posameznih bolnišnic, da je treba zagotoviti enotno dostopnost do potencialnih ponudnikov. Vsi ti postopki so tudi na primeru žilnih opornic stekli.

Poleg naštetega je februarja 2017 skupaj z Združenjem zdravstvenih zavodov Slovenije Ministrstvo za zdravje za pomoč pri nabavi zdravil in pripomočkov javnim zdravstvenim zavodom vzpostavilo bazo Intravizor. Ta omogoča vpogled v cene za zdravila in pripomočke, ki jih kupujejo bolnišnice, in dolžnost bolnišnic je, da v bazi preverijo dosežene cene, preden izvedejo postopek javnega naročanja.

Sama menim, da je poglavje vmesnega poročila, ki govori o kršitvah zakonodaje v javnih zavodih, napisano korektno, zato sem vmesno poročilo tudi podprla. Sem pa na dveh nadaljevanjih obravnave vmesnega poročila izrazila pomisleke glede nekaterih skupnih vmesnih ugotovitev in sklepov. To so pomisleki glede svojevrstnega unikuma, da se v vmesnem poročilu navajajo poimenske naznanitve sumov kaznivih dejanj oziroma da ni pripravljena nobena ovadba ali več ovadb, kajti poročilo res vsebuje konkretne primere pričanj, ki nakazujejo na sume storitev kaznivega dejanja.

Naslednji pomislek, ki sem ga izrazila, je glede nekaterih vrednostnih sodb o zdravstvu na splošno, čeprav se predmet preiskovalne preiskave žilne opornice, glede terminologije, ki jo uporabljajo organi pregona ali sodni organi v svojih zapisih; glede vsebin nekaterih sklepov, ki se nanašajo na to, da se predlaga institucijam, ki so neodvisne oziroma samostojne v svojem delovanju, da poročajo o predmetni zadevi skupaj s svojim rednim letnim poročilom. V mislih imam Državno revizijsko komisijo in Računsko sodišče, saj še predsednikov obeh institucij komisija ni zaslišala. Verjamem, da bo tekom današnje razprave predsednica

preiskovalne komisije Državnemu zboru podala tudi podrobnejša pojasnila v zvezi s tem.

Na koncu bi želela samo povedati, da smo v SMC na začetku mandata ljudem obljubili, da bomo v zdravstveni politiki sledili interesu pacienta, kjer ne bo prostora za toleranco do takšnih zgodb, kot so se dogajale v preteklosti. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Nada Brinovšek bo predstavila stališče Poslanske skupine SDS. Izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem še enkrat!

Dejstvo je, da ima korupcija v slovenskem zdravstvu globoke korenine in da se še vedno razraščata. Prav zanimivo je bilo prej slišati stališče kolega Miha iz Levice, ko je rekel, da smo v Slovenski demokratični stranki krivi za sistem v zdravstvu, tako kot je. Poglejte, v naši poslanski skupini Slovenske demokratične stranke na tako stanje, kot je v zdravstvu, in na korupcijo, opozarjamo že od vsega začetka tega mandata. Na temo korupcije v zdravstvu smo v Poslanski skupini SDS sklicali najmanj tri seje in predlagali določene sklepe, vendar, spoštovani kolegi iz koalicije, niti enega našega sklepa niste sprejeli in potrdili, kljub temu da ste se v svojih razpravah še kako strinjali z nami. Hvala bogu je bil pa sprejet naš predlog za ustanovitev Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem zdravstvenem sistemu na področju prodaje in nakupa žilnih opornic. Že v letu 2012 je prišlo do glasnejših opozoril, da se v Sloveniji žilne opornice nabavljajo po veliko višjih cenah kot na tujih trgih. Da je korupcija močno prežema slovenski zdravstveni sistem, so opozarjali tudi mediji in posamezniki, zaposleni v zdravstvu. V zadnjem letu je bilo tudi več javno podanih izjav na sejah delovnih teles prav tukaj v Državnem zboru na to temo; se pravi, na temo korupcije. No, in tukaj nam je nekako vsem najbolj ostala v spominu izjava nekdanje v. d. direktorice UKC Ljubljana na seji Komisije za nadzor javnih financ, na kateri je gospa povedala, da ve za podjetja in posameznike, ki izčrpavajo slovensko zdravstvo za osebne interese in za interese določenih skupin.

V času dela te naše preiskovalne komisije so se hipoteze o korupciji v slovenskem zdravstvu samo še potrjevale. Preiskovalna komisija je pri svojem delu proučevala več področij, prvenstveno pa je začela s hipotezo, da so žile opornice pri nas preplačane. Komisija je na podlagi dokumentov, ki jih je zbrala v postopku, in na podlagi izjav prič ugotovila, da naj bi bile žilne opornice v Sloveniji glede na znane podatke iz tujine v letih 2013 in tudi 2014 višje približno za 5-krat, se pravi, glede na cene proizvajalcev na tujem trgu. Iz tega sledi, da naj bi v UKC Ljubljana in Maribor samo na žilnih opornicah v letih 2012–2013 lahko privarčevali cca 5,8 milijonov evrov, če bi jih seveda

nabavljali po primerljivih cenah na evropskem trgu.

Če pogledamo kar dejstvo oziroma poslovanje UKC Ljubljana v zvezi z nabavo žilnih opornic. Preiskovalna komisija je pri svojem pregledu dokumentacije UKC Ljubljana in zaslišanju prič ugotovila, da obstaja sum, da naj bi bili javni razpisi s strani naročnika prirejeni tako, da naj bi se s strokovnimi karakteristikami s strani naročnika umetno omejili posamezni sklopi na točno določenega dobavitelja. Posledično naj bi to privedlo do tega, da je v nekaterih sklopih prihajalo do prijave le enega ponudnika, kateremu je seveda ustrezala točno določena vrsta žilne opornice točno določenega proizvajalca in s tem tudi točno določenega dobavitelja. Dr. Marko Noč je v zvezi s prirejanjem razpisov pred komisijo izjavil: »Jaz bi nekako splošno načelo tu podal, ki sem ga opazil na večini javnih razpisov – da je javni razpis farsa, ker se zadeva razdrobi na toliko kategorij, da se vsaka kategorija na podlagi tega opisa karakteristik dodeli posamezniku, tako da je ta monopolist, in kakršnokoli ceno bo postavil, bo šla zadeva skozi.« Konec citata. Naveden sum in pričanje je potrdil tudi Blaž Mravljica. Bom ponovno citirala: »Tako je, kot je povedal že dr. Noč. Vzameš škatlo, pogledaš specifikacijo, karakteristike stenta in napišeš dovolj natančne pogoje, strokovno pač pogoje, ki so osnova za razpis.« Konec citata. Torej, za točno določenega dobavitelja. Navedeno prakso dela je na zaslišanju potrdil tudi mag. Bojan Uran, vodja nabavne službe na UKC Ljubljana.

Drugič. Na podlagi pridobljene dokumentacije in pričanja ostaja sum, da naj bi vodja nabavne službe dobavitelje osebno pozival, da se prijavijo na določen razpis in se z dobavitelji tudi dogovoril za cene posameznih vrst žilnih opornic. Vodja nabavne službe mag. Uran je na zaslišanju v zvezi z navedenim izjavil, bom citirala: »Uspel sem nažicati tega Poljaka, da se je prijavil na naš razpis.« Konec citata.

Tretja ugotovitev v zvezi z javnimi razpisi. Dobavitelji naj bi preko vodje nabavne službe vplivali na kasnejšo odločitev razpisne komisije za nabavo žilnih opornic, kar je potrdila tudi predsednica razpisne komisije UKC Ljubljana. Seveda ni treba posebej poudarjati, da v vseh teh treh primerih obstaja najmanj sum netransparentnosti z namenom omejevanja konkurence pri javnih razpisih.

V zvezi z javnimi razpisi na UKC Ljubljana obstaja tudi sum kartelnega dogovarjanja, ki ga je potrdila zastopnica nekega dobavitelja. Na podlagi njenega pričanja naj bi se dobavitelji med seboj dogovorili, da si na posameznih javnih naročilih ne konkurirajo. Torej si razdelijo trg, eden prodaja v Ljubljani, drugi prodaja v Mariboru.

Dalje. Pri nabavi žilnih opornic je prihajalo tudi do prekoračitve pogodbenih količin oziroma vrednosti in pri tem naj ne bi bila predhodno zagotovljena finančna sredstva. Vodja nabave UKC Ljubljana je pred komisijo

pričal, da je bil seznanjen s tem, vendar seveda reagiral ni. UKC Ljubljana je namreč od dobavitelja Mark Medical, d. o. o., v okviru treh javnih razpisov za nakup žilnih opornic v letih 2008–2014 nabavil več vrst žilnih opornic, kot je bilo načrtovano. Preplačilo glede na pogodbeno vrednost naj bi bilo 6,3 milijone evrov.

Če gremo po razpisih še naprej ... UKC Ljubljana je nabavil žilne opornice tudi brez objave na portalu javnih naročil, ki naj bi presegala mejne vrednosti po Zakonu o javnem naročanju. Skupna vrednost teh naročil brez objave na portalu v letih 2007–2014 znaša 4,1 milijon evrov. Pri tem spet izstopa dobavitelj Mark Medical, d. o. o., v skupni vrednosti 1,8 milijona evrov in pa Bormia, d. o. o., v skupni vrednosti 475 tisoč evrov. Prav tako pa so nabave žilnih opornic po naročilnicah presegle zakonite mejne vrednosti, določene v Zakonu o javnem naročanju. Preiskovalna komisija je tudi ugotovila, da naj bi v UKC Ljubljana manjkalo cca 130 žilnih opornic. Manjkalo je 130 žilnih opornic. Poraja se vprašanje, kje so te žilne opornice. Cena za eno žilno opornico je bila takrat cca tisoč evrov. 130 žilnih opornic pomeni 130 tisoč evrov; 130 tisoč evrov davkoplačevalskega denarja. Ali se je morda s temi opornicami zgodila ista zgodba kot na UKC Maribor? Verjetno se tega ne sprašujem samo jaz. Dr. Kanič iz UKC Maribor je pred preiskovalno komisijo pričal, da je dva stenta izročil kolegu zdravniku iz Srbije, ker ga je za dva stenta pač prosil. To naj bi bila po besedah dr. Kaniča usluga kolegu iz Srbije. Dva stenta spet pomenita 2 tisoč evrov. Dva stenta za uslugo, 2 tisoč evrov za uslugo.

Zanimivo je pa tudi dejstvo, da pri nekaterih dobaviteljih, ki so bili izbrani v okviru javnih razpisov za nakup žilnih opornic, ni bila dosežena pogodbeno vrednost, zato so nekateri dobavitelji celo odstopili od pogodbe, ker so imeli s tem samo stroške, nič drugega. Seveda se ob vsem tem postavlja vprašanje, zakaj tudi s strani gospodarskih družb ni prišlo do opozorila odgovornim v javnih zavodih. Ali se v gospodarskih družbah mogoče niso čutili dolžni opozoriti, da prihaja do prekoračitev oziroma kršitev javnih naročil? Torej obstaja sum krivde tako na odgovornih osebah znotraj javnih zdravstvenih zavodov kot gospodarskih družb, se pravi dobavitelja žilnih opornic.

Zakaj je prihajalo do teh kršitev in zakaj nihče ni opozoril na to kršenje? Seveda obstaja sum, da naj bi bilo to na eni strani v interesu nekaterih zaposlenih v UKC Ljubljana, na drugi strani pa v interesu dobaviteljev. Dobavitelji naj bi odgovornim osebam v UKC nudili plačilo izobraževanja, strokovnih potovanj, udeležbo na kongresih in tako naprej, dobavitelji naj bi zdravnikom kot tudi njihovim družinskim članom krili stroške za različna potovanja oziroma letovanja. V nekaterih primerih pa obstaja sum, da naj bi dobavitelji izročali tistim, ki odločajo o nabavi, razne materialne dobrine ali pa celo nakazovali denar na bančne račune zasebnih

podjetij zdravnikov. V nekaterih primerih pa, pazite, v nekaterih primerih pa obstaja sum, da naj bi denar vročali kar tako, na roko; po domače na roko. Po drugi strani pa naj bi imeli od tega nekaj tudi dobavitelji. Visoke cene žilnih opornic, visoke marže in visok dobiček.

Preiskovalna komisija je ugotovila, da je največkrat prišlo do kršitev ravno pri podjetju oziroma gospodarski družbi Mark Medical, d. o. o. Multinacionalka Abbott je proizvajalec žilnih opornic, Mark Medical pa je dobavitelj njenih žilnih opornic za slovenski trg. Po pričanju nekaterih prič pred preiskovalno komisijo obstaja sum, da naj bi prišlo do tako imenovane segmentacije trga s strani multinacionalke Abbott, ki naj bi za slovensko tržišče oblikovala drugačne cene, seveda višje cene žilnih opornic, kot za ostala tržišča v državah EU. To je ugotavljala tudi Komisija za preprečevanje korupcije. No, s tem pa naj bi multinacionalka kršila mednarodne pogodbe na področju proste trgovine in pretoka blaga in pa storitev.

Preiskovalna komisija je na podlagi pričanja ugotovila, da naj bi nabavna služba namreč v letu 2012 na pobudo Blaža Mravljeta pridobila ponudbo za nabavo žilnih opornic multinacionalke Abbott od poljskega dobavitelja po nižjih cenah, kot so takrat veljale za slovenski trg. Ampak multinacionalka Abbott je že po dveh mesecih s svojim ravnanjem nekako ustavila prodajo poljskega dobavitelja žilnih opornic v Sloveniji. Torej, tu obstaja sum, da naj bi multinacionalka Abbott s svojim ravnanjem, ko je ustavila prodajo poljskega dobavitelja v Sloveniji, preprečila in omejevala konkurenco na notranjem trgu EU. Obstaja pa tudi sum, da bi k temu pripomogli tudi predstavniki podjetja Mark Medical, d. o. o., z namenom ohranitve njihovega prevladujočega položaja na slovenskem tržišču. Predstavnika podjetja Abbott in predstavnika podjetja Mark Medical, d. o. o., sta pred preiskovalno komisijo v zvezi s tem pričala, da naj bi bila vzroka za višjo ceno poljskega dobavitelja za enako žilno opornico dva, in sicer zaradi možnosti ponaredkov žilnih opornic, ki jih je prodajal poljski dobavitelj v Sloveniji, ali pa zato, ker poljski dobavitelj naj ne bi bil notificiran pri Agenciji Republike Slovenije za zdravila. Zadevo je sicer obravnavala Agencija Republike Slovenije za varovanje konkurence, vendar do epiloga oziroma do zaključka ni prišlo.

V zvezi s tem je zanimivo tudi pričanje dr. Zormana na preiskovalni komisiji. Na vprašanje predsednice preiskovalne komisije, ali meni, da so Poljaki prepakirali stente je dr. Zorman izjavil, citiram: »Abbott je prepakiral, saj ste fino ugotovili. Abbott je dal staro generacijo v novo škatlo.« Konec citata. S tem je dr. Zorman obtožil multinacionalko, da naj bi prepakirala žilne opornice, in sicer slabše žilne opornice v škatle z imenom, ki so predstavljali novejši produkt. Seveda se je preiskovalni komisiji spet zastavilo vprašanje, zakaj je prišlo do kršitve in vseh teh dejanj ravno pri dobavitelju Mark

Medical, d. o. o., ki je imel največji delež prodaje žilnih opornic v UKC Ljubljana. Dobava žilnih opornic s strani podjetja Mark Medical naj bi bila v letih 2006–2016 v UKC Ljubljana oziroma ta dobava naj bi predstavljala kar 50,28 % delež. Največji skok v prihodki od prodaje žilnih opornic pa je beležil Mark Medical v UKC Ljubljana v letih 2007–2008, ko naj bi bilo njegovo povečanje prihodkov za več kot pol milijona evrov. Tak dobiček pa naj bi se ustvaril z domnevno prodajo mimo javnih naročil in lahko tudi s povečanjem prodaje preko pogodb na javnih naročilih. Največji delež prodaje UKC Ljubljana je podjetje Mark Medical dosegel v letu 2009, in sicer kar 91,4 %. Obstaja sum, da naj bi UKC Ljubljana v letih 2011–2014 brez javnega naročila od Mark Medical dobavil žilne opornice v skupni vrednosti 918 tisoč evrov. V letih 2010–2014 pa v okviru javnih naročil prekoračil nabavo žilnih opornic v skupni vrednosti približno 3,4 milijone evrov.

Zanimiv je podatek, da naj bi imelo podjetje Mark Medical v UKC Ljubljana v letu 2014, se pravi po maju 2014, le še 28,77 % delež prodaje žilnih opornic, pri tem pa je ohranil visok finančni delež. Preiskovalna komisija je ugotovila, da je imel dobavitelj Mark Medical iz Slovenije svoje matično podjetje Mark Medical v Italiji. Do konca leta 2015 je bil Mark Medical Italija tudi del finančne skupine KB 1909 s sedežem v italijanski Gorici, ki je bila registrirana kot finančno holding. Lastnik Mark Medical je bil tudi Vega Finanz v Luksemburgu, ki ga je ustanovil Safti. Prihodki od dobičkov Mark Medicala naj bi se stekali v Vega Finanz Luksemburg, torej tako imenovano davčno oazo, in pa v KB 1909. Lastnik KB 1909 pa ima v lasti tudi Mladino, d. o. o. Danes je lastništvo Mladina, d. d., razdeljeno na več pravnih oseb. In poglejte, predsednica uprave Denis Tavčar je tudi članica uprave KB1909, predsednik nadzornega sveta Mladine Boris Peric pa je predsednik uprave KB1909.

Iz poročila preiskovalne komisije na podlagi pričanj je razbrati, da obstaja sum, da naj bi KB1909 nakup deleža Mladina, d. d., leta 2007, se pravi, ravno takrat ko je beležil Mark Medical največji skok v prihodkih, izvedel s pomočjo Grega Repovža, ki je bil v tistem času glavni urednik časopisa Mladina. Družba KB1909 naj bi torej kreditirala Repovža, ki je za 200 tisoč evrov odkupil delež v Mladini, od prodaje Falcone s.a.h., in je odkupljen delež nemudoma seveda potem prodal družbi KB1909, ki naj bi bila dejanski kupec. Na vprašanje predsednice komisije, kako je KB1909 povezana z Mladino, je Boris Peric na zaslišanju odgovoril, citiram: »Ja, do deležev v Mladini smo prišli preko dveh postopkov; en del smo ga odkupili od ostalih delničarjev, od nekaterih ostalih delničarjev, in en del smo dokapitalizirali, mislim, da je bilo to leta 2007.« Konec citata. Iz pričevanja Borisa Perica je torej mogoče razbrati, da je družba KB1909 kreditirala urednika Mladine Repovža za nakup deleža.

Takšen nakup in prodaja delnic v Mladini naj bi se izvedla, ker naj bi bilo po pričanju Repovža, naj bi bil on sam garant za dogovorjeno ceno. Kredit, ki pa ga je družba KB1909 namenila Repovžu, naj bi bil po Repovževih besedah zavarovan z njegovo osebnostjo. Zavarovan z njegovo osebnostjo, to nas spomni na nekega župana v Ljubljani.

Mladina je po izjavah Perica namreč v letu 2007 potrebovala dokapitalizacijo, KB1909 pa naj bi potrebovala finančnega partnerja. Nakup deležev v Mladini naj bi bila po Pericevih besedah ne le poslovna priložnost, ampak naj bi bila to tudi paralelni politični efekt. Dobro je to povedal gospod Peric na zaslišanju - paralelni politični efekt!

Glede na vse navedeno obstaja sum, da naj bi se javni denar Republike Slovenije, ki je bil porabljen za nakup žilnih opornic, lahko porabil za nakup in dokapitalizacijo podjetja Mladina, d. d. Boris Peric, torej predsednik uprave KB1909, je pred komisijo pričal, da naj bi družba Vega Finanz s svojim denarjem dokapitalizirala tudi podjetje v Italiji. So pa prav zanimive lastniške strukture, povezave in prepletanje vodstvenih položajev v upravah in nadzornih svetih, ki pa jih je že v svojem stališču povedala kolegica Jelka oziroma predsednica preiskovalne komisije.

Preiskovalna komisija je v zvezi s temi povezavami ugotovila, da naj bi se javni denar, ki je bil namenjena za nakup žilnih opornic, stekal v podjetje KB1909, in sicer preko prodaje lastniškega deleža v Mark Medical in opozorila na transferne cene oziroma po domače na sledeče cene. Kaj to pomeni transferne oziroma sledeče cene, bom povedala na primeru. Torej, proizvajalec, v našem primeru Abbott, je prodal žilne opornice Mark Medicalu v Italiji po ceni 100 enot, to podjetje je prodajalo žilne opornice Mark Medicalu v Sloveniji po ceni 130 enot, Mark Medical Slovenija pa je prodajal te žilne opornice slovenskim bolnicam po ceni 160 enot ali pa tudi več.

Ob tem se poraja sum pranja denarja, saj naj bi se finančna sredstva, pridobljena s prodajo žilnih opornic, lahko tudi na nezakonit način preko KB1909, vračala v Slovenijo preko različnih podjetij in naj bi se uporabljala tudi za dokapitalizacijo podjetij v Sloveniji. Torej, obstaja sum, da se je davkoplavevalski denar Slovencev porabil za dokapitalizacije podjetij v tujini in v Sloveniji.

Če zdaj še malo pogledamo poslovanje oziroma nabavo žilnih opornic v UKC Maribor. Preiskovalna komisija je pri svojem delu ugotovila, da tudi v UKC Maribor obstaja sum, da naj bi odgovorni za nakup žilnih opornic vsa javna naročila oblikovali posamezne sklope diskriminatorno in na način, da se je lahko v posameznem sklopu prijavił točno določen dobavitelj s točno določeno vrsto žilne opornice in tako naprej. Ob tem se pojavi sum omejevanja konkurence in koruptivnih dejanj.

Drugič. Tudi v UKC Maribor je šlo za prekoračeno nabavo žilnih opornic glede na načrtovano nabavo. Tako znaša okvirna ocena letnih vrednosti prekoračitve pogodbenih obveznosti za vse dobavitelje v UKC Maribor v letih 2010–2015 2,3 milijona evrov. Vojko Kanič iz UKC Maribor je na pričanju pričal, da naj bi on sam sodeloval pri pripravi strokovnih kriterijev za javno naročilo, na predvideno nabavo in količino pa naj ne bi imel vpliva. Količine naj bi po njegovem mnenju določala nabavna služba in zaposleni na Oddelku za kardiologijo, odločilno vlogo pri naročilih posameznih vrst naj bi imel vodja katetrskega laboratorija. Iz pričanja Vojka Kaniča bi lahko sklepali, da naj bi prihajalo tudi do pritiskov dobaviteljev za pospešeno nabavo na nabavno službo UKC Maribor in na zdravnike. Eden izmed dobaviteljev je izjavil, da naj bi za pospešeno nabavo žilnih opornic dajal tudi gotovinsko plačilo. S tem obstaja sum, da se je omogočalo določenemu dobavitelju prodaje žilnih opornic, vsled tega pa naj bi zaposleni od dobaviteljev prejeli plačilo poslovnih potovanj, izobraževanj, plačilo potovanj njihovih družinskih članov, za razne izlete in razne druge materialne dobrine.

Pred preiskovalno komisijo je pričala tudi priča, ki je izjavila, da se je proti plačilu dogovorila z zdravnikom, da ga bo vključila v javni razpis, kar se je kasneje tudi zgodilo. Zanimivo je pa dejstvo, da je v UKC Maribor do prekoračitev prihajalo predvsem pri nabavi žilnih opornic vrste Titan-2 in Optimax. Uporabo Titan žilnih opornic naj bi favorizirali predvsem v UKC Maribor, kjer so v letu 2016 zdravniki od vodstva bolnišnice izrecno zahtevali, da vodstvo nabavi to vrsto žilnih opornic. Edini dobavitelj teh žilnih opornic v Sloveniji pa je bilo podjetje Animus, d. o. o., ki ga je leta 2013 nasledilo podjetje Vasc-Med, d. o. o. Navedeni podjetji sta v lasti istih oseb in poudariti je treba, da sta podjetji Animus, d. o. o., in kasneje Vasc-Med, d. o. o., na slovenskem tržišču uspeli vseskozi zadržati zelo visoko prodajno ceno žilnih opornic.

Preiskovalna komisija v zaključnem delu ugotavlja, da so dobavitelji prodajali žilne opornice slovenskim bolnišnicam po višjih cenah kot v drugih državah. Vzroki za višje cene naj bi bili: nabava preko dveh posrednikov, ki sta povezani pravni osebi; visoke marže slovenskih dobaviteljev; različne cene proizvajalcev do dobaviteljev; zahteve bolnišnic, da izbrani ponudnik financira izobraževanje; dokapitalizacija tujih in slovenskih podjetij in koruptivna dejanja posameznikov, zaposlenih v bolnišnicah. Preiskovalna komisija je tudi ugotovila, da obstaja sum, da naj bi odgovorni v UKC Ljubljana in Maribor v letih 2007–2016 oškodovali javna sredstva in delovali negospodarno in nezakonito ter naj ne bi sledili temeljnemu načelom javnega naročanja. Obstaja sum, da naj bi prihajalo med dobavitelji žilnih opornic do kartelnih dogovarjanj med dobavitelji, s tem naj bi imeli tudi prevladujoč položaj. Ob tem pa obstaja tudi sum, da naj bi določene

osebe v slovenskih bolnišnicah od dobaviteljev zahtevale plačilo v zameno za nabavo določenih žilnih opornic.

Preiskovalna komisija je predlagala, da pristojni organi raziščejo morebitne sume kršitve Evropske pogodbe v delu, ki se nanaša na pravila konkurence, sume kaznivega dejanja pranja denarja preko nabave in prodaje lastniških deležev, davčne utaje zaradi transfernih cen pri verigi dobaviteljev, suma porabe denarja iz prodaje žilnih opornic za nakup lastniških deležev v KB1909 v družbi Mladina, d. d., in za njihovo dokapitalizacijo v letu 2007 in za nakup lastniških deležev v KB1909, v podjetju Distriest, d. o. o., in Mark Medical, d. o. o., od družbe Vega Finanz v letih 2007–2015 ter za dokapitalizacijo podjetij v Italiji in v Sloveniji. Seveda bodo morali organi pregona sume kaznivih dejanj raziskati in dokazati in šele potem bodo, če lahko sledijo, kazenske ovadbe. Je pa preiskovalna komisija predlagala naznanitev kaznivih dejanj zoper posamezne fizične osebe po več členih kazenskega zakonika, in sicer za Darka Zormana, Matjaža Bunca, Vojka Kaniča, Dragana Kovačiča, mag. Simona Vrhunca, Gregorja Pivca in pa Davida Pizzige. Za več gospodarskih družb pa komisija predlaga, da pristojni organi raziščejo morebitne sume zapisane v poročilu, in sicer v družbi Mark Medical, d. o. o., gospodarski družbi Bormiamed, d. o. o., Vasc-Med, Animus, d. o. o., Kastor, d. o. o., Salus, d. o. o. in KB1909.

Preiskovalna komisija je v zaključnem delu tega umestnega poročila tudi predlagala, da pristojni organi končno – bom rekla še enkrat, končno – enkrat že raziščejo vse podobne sume in pa ugotovitve te komisije oziroma poročila, ki ga danes obravnavamo. Zakaj sem rekla: končno? Poglejte, organi pregona na čelu s Harijem Furlanom imajo vso to zadevo v rokah in jo tudi preiskujejo že od leta 2013. Rezultatov, danes smo leto 2017, rezultatov ni nikjer in kot zanimivost ali pa mogoče v premislek, Harij Furlan je v družinski zvezi z Alešem Furlanom, ki je bil lastnik Primsell, to je edinega dobavitelja srčnih zaklopk v Splošni bolnici Nova Gorica. Mogoče je zato zaviral preiskavo korupcije o zdravstvu, lahko da je naletel na družinske člane. Mogoče. Jaz bom rekla, mogoče obstaja sum.

Preiskovalna komisija torej Državnemu zboru predlaga, da sprejme sledeče sklepe. In sicer: da Državni zbor nalaga, da se dodatno vmesno poročilo in drugo dodatno vmesno poročilo posreduje Nacionalnemu preiskovalnemu uradu, Specializiranemu državnemu tožilstvu, Generalnemu direktoratu za konkurenco pri Evropski komisiji, Finančni upravi Republike Slovenije, Agencije Republike Slovenije za varovanje konkurence, Državni revizijski komisiji za revizijo postopkov oddaje javnih naročil in Računskemu sodišču Republike Slovenije. Seveda pa naj se poročila posredujejo tudi na sedeže proizvajalcev žilnih opornic.

Dalje. Preiskovalna komisija v sklepih predlaga tudi, da Specializirano državno tožilstvo, Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil in Računsko sodišče Državnemu zboru redno poročajo o napredku o tej predmetni zadevi.

Torej, spoštovani kolegi poslanci! Preiskovalna komisija o ugotavljanju zlorab v slovenskem zdravstvenem sistemu na področju prodaje in nakupa žilnih opornic je s tem prvim delom opravila veliko delo. To poročilo je tudi potrdila soglasno na svoji seji, seveda tisti, ki so bili na seji. Tako bomo vsa ta poročila potrdili tudi v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke in verjamem, spoštovani kolegi, da tudi vi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo predstavila stališče Poslanske skupine Desus. Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci in drugi prisotni!

Poslanska skupina Desus bo podprla Vmesno poročilo o opravljeni parlamentarni preiskavi na področju ugotavljanja zlorab v slovenskem zdravstvenem sistemu na področju prodaje in nakupa žilnih opornic in tudi predlagane sklepe. Preiskava je bila odrejena 30. marca 2016 zaradi suma, da so bili postopki in posli prodaje in nabave žilnih opornic vodeni negospodarno in netransparentno, da naj bi nastale posledice takšnih ravnanj in zaradi suma prisotnosti korupcije v zdravstvu na tem področju. Preiskava se je osredotočila na obdobje od 1. 1. 2003 do dneva odreditve parlamentarne preiskave. Do vmesnega poročila je preiskovalna komisija zaslišala 35 prič in opravila dve soočenji prič.

Žal se je že na samem začetku začelo zatikati glede izmenjave podatkov in dokumentacije med preiskovalno komisijo in državnimi institucijami, zadolženimi za odkrivanje in pregon korupcije, to so Nacionalni preiskovalni urad, Specializirano državno tožilstvo in Komisija za preprečevanje korupcije. Do neke vrste sodelovanja je po daljšem prepričevanju le prišlo, vendar pa lahko pod črto ugotovimo, da je sedaj preiskovalna komisija Državnega zbora tista, ki opravlja delo, ki bi ga morale na osnovi iste anonimke že pred tem opraviti za to pristojne institucije. Te pa so bolj kot ne predvsem sestankovale, si podajale informacije ali pa skorajda ovirale druga drugo pri pridobivanju podatkov in se celo sklicevale na omejitve v tej preiskavi pri svojih pristojnostih. Dejstvo pa je, da doslej ni znan kak poseben odmeven dosežek njihovega dosedanjega dela in sestankovanj na tem primeru in tudi ne drugod na področju zdravstva. Ugotovimo lahko celo, da osumljenec, pri katerih je preiskovalna

komisija ugotavljala sume korupcije, te institucije večinoma niso niti zaznale, niti obravnavale oziroma jih niso niti zaslišale. Zaskrbljuje predvsem dejstvo, da sta tako Specializirano državno tožilstvo kot tudi Nacionalni preiskovalni urad preiskovala predmetno področje, vendar nista odkrila nobenih sumov kaznivih dejanj. Opravljeni so bil pogovori z nekaterimi zdravniki, nabavniki in dobavitelji, vendar je prišlo do zaključka, da ni bilo nobenih nepravilnosti. Nehote se vsiljuje vprašanje, kaj pravzaprav te institucije počnejo in zakaj jih financiramo, če pa od njih ni opaznega učinka.

Bralci dokumentacije, ki si jo je v tem primeru pridobila preiskovalna komisija, oziroma bralci zapisnikov zaslišanj preiskovalne komisije dobimo vtis, da imamo v Sloveniji cel kup neučinkovitih uradnih institucij, ki naj bi preganjale kriminal in korupcijo, žal pa jim ne uspe doseči niti nivoja preiskovanosti svojih primerov, kot jih je na tem področju pokazala preiskovalna komisija Državnega zbora, zadolžena za preiskavo prodaje in nabave žilnih opornic, čeprav so v tej komisiji sami amaterji na področju preiskav kaznivih dejanj. Dejstvo je, da uradnim preiskovalnim institucijam, NPU, KPK in SDT iz ne vemo katerega razloga že vrsto let ni uspelo narediti potrebnih korakov, da bi se postavilo resne ovire korupcijskim poslom številnih akterjev korupcije v zdravstvu in se jih spravilo za zapahe, njihovo nezakonito pridobljeno premoženje pa zaplenilo. Tudi nekatere priče so pred preiskovalno komisijo omenjale dosedanji prazen preiskovalni izplen kaznivih dejanj s strani slovenskih uradnih institucij. Osebe, ki se okoriščajo s korupcijo, se lahko prav zato posmehujejo vsem tistim, ki si prizadevajo presekat korupcijske naveze v zdravstvu in drugod. Korupcija ni nekaj nedolžnega, saj ni brez posledic za celotno družbo. Vpliva namreč negativno na zdravstvene, socialne, zakonodajne, politične in ekonomske vidike družbenega razvoja; spodkopava javno zaupanje v javno zdravstvo, državne institucije in vladavino prava; zmanjšuje integriteto družbe kot celote in pomen integritete kot družbene vrednote; zmanjšuje proračun države in lokalnih skupnosti, podjetij in podobno v korist zasebnih interesov storilcev koruptivnih dejanj; ostale državljane postavlja nezakonito v neenakopraven položaj oziroma jih omejuje pri uveljavljanju njihovih temeljnih pravic; povzroča neučinkovitost različnih postopkov, tako upravnih, sodnih, policijskih, postopkov, povezanih z javnimi naročili, zaposlovanjem in podobno; omejuje prosto konkurenco na trgu in podobno. Posledice korupcije v zdravstvu so tudi manj učinkovita poraba javnih sredstev za namene zdravljenja, premalo javnih sredstev za zdravljenje, premalo opravljenih storitev v javnem zdravstvu in predolge čakalne vrste v zdravstvu.

Ugotovimo lahko, da so na vsebino nabav žilnih opornic, ki se je izvajala po pretiranih cenah, imeli odločilni vpliv nekateri

vodilni posameznih ustanov, nekateri zdravniki, kirurgi, ki so delovali v javnih zdravstvenih zavodih. Ni presenetljivo, da je pri večini tistih, kjer je bil zaznan sum korupcije, opazno tudi, da so poleg javne službe poslovali še v svojih espejih, deoojih, zasebnih društvih in/ali nekateri operirali tudi drugod, na primer v drugih državah. Zaslišane so bile priče, ki so priznale svoje stike z dobavitelji, odtujitve žilnih opornic v zasebne namene in podobno. Ena izmed prič je celo opozorila pristojno osebo na UKC Ljubljana o morebitnem nasprotju interesov zaradi svojih stikov z določenim dobaviteljem, pa je kljub temu ostajala članica strokovne izbirne komisije v razpisnih postopkih. Usluge za preplačan nakup žilnih opornic naj bi bil nekaterim javnim uslužbencem, večinoma zdravnikom, s strani dobaviteljev poravnani na različne načine – z dragimi luksuznimi potovanji zanje in/ali za njihove bližnje, z denarjem na roko, z izobraževanji in podobno. Kolikor bi javne zdravstvene ustanove vgradile mehanizme nadzora, poskrbele za delo in za izobraževanje zdravstvenega osebja na pošten način, bi lahko bolnišnice kupovale žilne opornice in/ali druge medicinske pripomočke po bistveno nižjih cenah, preplačani denar za medicinske pripomočke pa bi lahko ostal za zdravljenje ljudi in za skrajševanje čakalnih vrst v zdravstvu.

Najbolj nas v Poslanski skupini Desus žalosti in skrbi to, da javno zdravstvo izgublja ugled zaradi manka potrebnih ukrepov, zaradi manka regulacije in nadzora v zdravstvu, zaradi vztrajanja pri mešanju javnega in zasebnega, na kar že lep čas opozarjamo pristojno ministrico, in s tem pri ohranjanju številnih nasprotij interesov, ki se običajno izidejo v škodo javnega interesa ter v zasebno korist. Pa čeprav deluje v javnem zdravstvenem sistemu veliko zavzetih zdravnikov, ki jim Hipokratova beseda ni tuja in so jo pripravljene prakticirati. Prav tako je v zdravstvenem sistemu veliko prizadevnih medicinskih sester in drugih zdravstvenih delavcev. Blato skorumpiranih posameznikov, bogov v belem pa, ker jih javni zdravstveni sistem ni pripravljen in ni sposoben izločiti, pade na celo institucijo in tudi na celo javno zdravstvo.

Ob prebiranju vmesnega poročila se lahko tudi vprašamo, kako je mogoče, da v javnem zdravstvenem sistemu še vedno obstaja množica nasprotij interesov, čeprav številni posamezniki in Komisija za preprečevanje korupcije že vrsto let opozarjamo na korupcijska tveganja, ki jih tovrstna nasprotja interesov povzročajo. Naj omenim le trdoživ dvoživkarski sistem dela zdravnikov, katerega kljub obljubi v koalicijski pogodbi pristojna ministrica ni znala ali pa ni hotela presekat v nedavno sprejetem Zakonu o zdravstveni dejavnosti. Prepletanje javnega in zasebnega ter odsotnost notranjih kontrolnih mehanizmov, pravil in nadzora se znova kaže kot mogoče gojišče korupcijskih tveganj. Zaupati v ljudi je sicer spodbudno in pozitivno, poskrbeti pa je treba tudi za nadzor in za ukrepe preprečevanja obstoja korupcijskih

tveganj. Žal kažejo izkušnje, da obstajajo v javnem sektorju tudi na odgovornih mestih osebe, ki so pohlepne, so egoistične, so nagnjene k iskanju privilegijev ali k zlorabi sistema v zasebno korist, in videti je, da se iz preteklih napak in afer v javnih zdravstvenih zavodih ni nihče ničesar naučil. Večino tega, kar je odkrivala preiskovalna komisija, bi se dalo preprečiti z ustrezno organizacijo dela, z učinkovitim nadzorom, s preprečevanjem nasprotij interesov in s postopki takojšnjih premestitev z odgovornih mest tistih, za katere se pokaže, da niso vredni zaupanja. V sklop tistih, ki bi morali, pa niso vzpostavili ustreznih sistemov za odkrivanje in preprečevanje korupcije in nasprotij interesov, sodijo poleg javnih zdravstvenih zavodov in že omenjenih KPK, NPU in SDT zagotovo še Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za finance, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Javna agencija za medicinske pripomočke, Finančna uprava Republike Slovenije in podobno.

Preiskovalna komisija je ugotovila, da obstaja sum, da naj bi odgovorni v UKC Ljubljana in UKC Maribor v letih 2007 do 2016 oškodovali javna sredstva in delovali negospodarno in nezakonito. Njihova dejanja nakazujejo na sum koruptivnih dejanj. Obstaja sum, da so določenim dobaviteljem žilnih opornic omogočali prevladujoč položaj na trgu. V letih 2007 do 2014 pa naj bi pripravili in izvedli javna naročila, ki niso sledila pravilom javnega naročanja, delovali nezakonito in večkrat kršili Zakon o javnem naročanju. Obstaja tudi sum kartelnega dogovarjanja med dobavitelji žilnih opornic v Sloveniji. Preiskovalna komisija je pri posameznikih, ki jih je preiskovala, ugotavljala sume številnih kaznivih dejanj po Kazenskem zakoniku, in sicer zaradi neupravičene uporabe tujega premoženja, kaznivih dejanj goljufij, kaznivih dejanj sprejemanja daril, kaznivih dejanj davčne zatajitve, kaznivih dejanj oškodovanja javnih sredstev, kaznivih dejanj nevestnega dela v službi, kaznivih dejanj prejemanja podkupnine, kaznivih dejanj krivega pričanja oziroma krive izpovedbe in kaznivih dejanj zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic.

Glede na ugotovitve preiskovalne komisije bo poslano obvestilo naznanitve morebitnih sumov kaznivih dejanj zoper mag. Bojana Urana, Darka Zormana, Matjaža Bunca, Vojka Kaniča, Dragana Kovačiča, mag. Simona Vrhunca in Gregorja Pivca. Pri večini naštetih obstajajo sumi storitve skoraj vseh prej navedenih kaznivih dejanj. Preiskovalna komisija tudi predlaga pristojnim organom, da raziščejo morebitne sume kaznivega dejanja zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti kaznivega dejanja nedovoljenega dajanja daril, kaznivega dejanja oškodovanja javnih sredstev in kaznivega dejanja podkupnin, vse po členih Kazenskega zakonika, navedenih v vmesnem poročilu za odgovorne osebe v družbi Mark Medical, d. o. o., med njimi tudi za

Davidu Pizziga, nekdanj zaposlenega v tej družbi, dalje, za odgovorne osebe v družbah BormiaMed, d. o. o., v VASC-MED, d. o. o., in v družbi Animus, d. o. o. Nadalje predlaga preiskovalna komisija pristojnim organom, da raziščejo sume storitve kaznivega dejanja protipravnega omejevanja konkurence s strani odgovornih v družbah Kastor, d. o. o., in Salus, d. o. o., in sumov kaznivega dejanja pranja denarja, davčne utaje in oškodovanja javnih sredstev s strani odgovornih v družbi KB1909.

Bančna tajnost, poslovna tajnost in oznaka interno sicer omogočajo skrivanje določenih izsledkov pred javnostjo, vendar pa bodo podatki na razpolago organom, pristojnim za pregon kaznivih dejanj, tako kot so tudi vsi podatki pod določenimi pogoji dostopni poslancem Državnega zbora. Upamo, da bo ta preiskava omogočila nadaljnje potrebne korake pristojnih organov in institucij, da bodo ti v primeru zadostnih dokazov sprožili nadaljnje postopke zoper osebe, naznanjene pristojnim organom NPU, KPK, SDT, Računskemu sodišču, Fursu in tako naprej zaradi sumov kaznivih dejanj.

Podatki kažejo oziroma so kazali že ob samem začetku, ko se je komisija ustavljala, da gre nedvomno za oškodovanje javnih sredstev pri nakupih žilnih opornic. Tako je na primer UKC Ljubljana za malo več kot 5 tisoč 500 žilnih opornic porabil 4 milijone 250 tisoč evrov, če pa bi jih kupil pri tujem dobavitelju, bi nakup stal okoli 970 tisoč evrov. Opornice so bile torej preplačane za več kot 300 %. Zakon o javnih naročilih je bil večkrat kršen. Zaskrbljujoče je, da je bil preiskan le ozek segment nabav v zdravstvu, pa je na dan prišlo toliko sumov kaznivih dejanj. Sprašujemo se, kaj vse se še skriva na področju nabav medicinskih pripomočkov, zdravil in medicinsko-tehničnih pripomočkov. Že v preteklosti je bilo afer zaradi preplačil pri nabavah v zdravstvu kar nekaj. Recimo, na področju nabave operacijskih miz, nabave plenice, pa informacijskega sistema in podobno. Spet se je pokazalo, da so bile bolnišnice meka za dobavitelje. Ti imajo prost dostop do nekaterih voljnih zdravnikov, ki komaj čakajo nanje in na usluge oziroma na zasebne koristi, ki jih bodo za svojo voljnost prejeli od dobaviteljev. Seveda ni nič zastonj. Luksuzna potovanja zdravnikov, ugodnosti in lepo življenje, ki so ga uživali skupaj s svojimi družinami na račun dobaviteljev, so plačale bolnišnice s preplačili dobavljenega materiala, posredno pa smo jih plačali mi vsi in predvsem pacienti s predolgimi čakalnimi vrstami, v katerih izgubljajo svoje zdravje in življenja.

Nekateri zaposleni, predvsem zdravniki, so se obnašali neverjetno samopašno in delovali vsem na oči tudi za svoje zasebne finančne koristi. Nadzornih mehanizmov in pravil, ki bi jim samopašne zlorabe javnih sredstev in časa v javni službi ter pacientov preprečevali, očitno ni. V nekaterih bolnišnicah in zdravstvenem sistemu je na tem področju

odpovedal celoten sistem nadzora, etike, pravi in regulacije. Pristojno ministrstvo ni vzpostavilo regulacije, s katero bi nasprotje interesov izločilo iz zdravstvenega sistema. Trpijo pa pacienti in tudi tisto zdravstveno osebje, ki jih tak sistem moti.

O dr. Matjažu Buncu, pa tudi o drugih, ki so bili danes omenjeni, lahko iz vmesnega poročila izvemo veliko. Ker pa mi zmanjkuje časa, dovolite, da naštejem samo nekaj stvari. Recimo, na straneh 92 poročila lahko preberemo: »Priča gre na veliko kongresov kot vabljen predavatelj. Organizacija povabi in plača cel paket, hotel, vse. Nadalje služi kot predavatelj ali recenzent. Takrat ima plačano kotizacijo, večino let je bil plačan tudi hotel. Od dr. Bunca izvemo, da so mu bila pretekla potovanja financirana s strani družb Abbott, Mark Medical, Auremiane in Bormie, torej dobaviteljev žilnih opornic. Dr. Bunc ima poleg javne službe še zasebno podjetje Bunc kardiologija, s. p., in zasebno Društvo za širitev znanja in raziskovanja v medicini. Društvo vsak leto zaprosi za sponzorska sredstva. Šele na izrecno vprašanje predsednice preiskovalne komisije dr. Bunc pove, da je v preiskavi pri Komisiji za preprečevanje korupcije. V okviru proctoring pogodbe je imel dr. Bunc v letu 2013 zagotovljen prevoz in prenočišča. Kako neodgovorno so potekali javni razpisi, pove tudi to, da je dr. Bunc ostajal član razpisne komisije, kljub temu da je enkrat predstojnico in gospoda Urana celo sam opozoril, da lahko pride zaradi njegovih povezav z dobavitelji do navskrižja interesov.

Odprt dostop dobaviteljev do zdravnikov, ki so tudi odločevalci o nabavah medicinskih pripomočkov, dobro opiše dr. Vojko Kanič na strani 128 vmesnega poročila. Glede morebitnih kontaktov z dobavitelji pove, da enako, kot je že izpovedala priča Zorman, ti ljudje prihajajo v katetrski laboratorij, predstavljajo novosti in pravzaprav jih vsi relativno radi sprejmejo. Tako da z vsemi dobavitelji so imeli stike. Dobavitelji so imeli v UKC Maribor prost dostop do zdravnikov in oddelka. In lahko bi še naštevali tudi o tem, kako brezsravno se pogovarjajo o tem, kako stenti izginjajo, kako so izginjali, več 100 stentov, in kako so jih posojali torej svojim kolegom brezplačno in da ni to nič posebnega.

Skratka, ker je bilo danes izpostavljeno s strani gospoda Kordiša, naj povem, da v Poslanski skupini Desus ne podpiramo morebitnih zlorab preiskovalne komisije v politične namere, podpiramo pa preiskave vseh morebitnih sumov kaznivih dejanj in pri tem ne sme biti nedotakljivih. Preiskovalna komisija je Državnemu zboru v sprejetje predlagala več sklepov, katerih realizacija naj bi v prihodnje pripomogla zmanjšati korupcijska tveganja v zdravstvu.

Poslanska skupina Desus bo zato podprla sklepe, predlagane v vmesnem poročilu, ki ga danes obravnavamo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo.

Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi.

Naj v uvodu napovem, da bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov vmesno poročilo podprli.

Veliko smo že slišali v predhodnih stališčih, tudi nazorno in jasno citirano, tako da na tem mestu ne bom teh besed niti ne ponavljala, kajti, slišano samo potrjuje. Da je korupcija v državi, ni nov pojav, ima dolgo brado, veče se že od vsega začetka vseh vlad, ministrov vseh ministrov. Glede na zaslišanja prič in razprave na preiskovalni komisiji se ta prvi stavek znova in znova potrjuje. Zato še to, potrjuje tudi našo odločitev o sodelovanju v preiskovalni komisiji, da je bila ta naša odločitev pravilna. Povsem očitno je, da ta sistem deluje po nekih svojih zakonitostih, ki so, milo rečeno, sporne in sumljive. A za kakšno oceno več, pa pristojni, pristojne institucije morajo podati svojo oceno, ki bodo, pristojne institucije, po tem vmesnem poročilu razpolagale z vsemi dejstvi. Na tej podlagi morajo tudi one opraviti svoje delo in podati tako nam kot tudi javnosti primerne zaključke.

Socialni demokrati nenehoma pozivamo k spremembam, predvsem na področju javnega naročanja, kajti obstoječe prakse danes onemogočajo transparentnost poslovnih odnosov. Obstoječe prakse ne preprečujejo korupcije in konflikt interesov. Obstoječe prakse korupcijo še bolj in bolj krepijo. Spremembe sistema so nujne in potrebne zdaj in takoj. To je že tako čudno in očitno, da se niti ne moremo čuditi, ko nas ljudje obsojajo, grajajo in od nas upravičeno terjajo odgovornost v skladu s pristojnostmi, ki jih imamo.

Na podlagi pričanj na preiskovalki smo si oblikovali lastna mnenja in stališča, a ob slišanjem se ti morajo vklopiti vsi alarmi; plast za plastjo, vsa praksa sistema je gnila v samih temeljih. To nas pošteno skrbi. Zavedamo se, da bo težko spremeniti te prakse, ker so te že tako zatečene, da jih nekateri sploh ne vidijo več kot problematične, pa čeprav gre tudi za šolske primere korupcije, nepoštenih praks in goljufij. Pravim težko, a zagotovo ne nemože. Ničelna toleranca do korupcije mora biti cilj, h kateremu moramo težiti kot družba v celoti. Prevečkrat slišimo, da ministrstvo nima pristojnosti vmešavati se v izvajanje postopkov javnih naročil, ki jih samostojno vodijo javni zavodi. Toda to ne more biti in ne sme biti razlog, da bi si zato zatiskali oči. Zavedamo se, da ureditev tega področja ne moreta biti v celoti in v celoti zagotavljati zgolj Vlada in ministrstvo. Veliko odgovornosti imajo sveti javnih zavodov in

prvenstveno vodstva, ki so po svojem statusu avtonomna. A tudi to ne more biti izgovor za nedejavnost in obračanje stran po načelu: nismo pristojni, nič ne moremo. Trdimo, da Vlada ni le politična, ampak mora biti tudi moralna avtoriteta. Mora biti mesto, kjer se oblikujejo jasna stališča, kaj je v družbi sprejemljivo in kaj ne. In ta stališča morajo biti nedvoumna in razumljiva, jasen napotek v ravnanjih nam vsem.

Socialni demokrati menimo, da k obstoju korupcije v zdravstvu pripomorejo tisti, ki bi morali ne samo pogledati v pravo smer, ampak pri tem uporabiti tudi lupo, da bi bolje videli. Vsakršna oblika korupcije je nesprejemljiva. V primeru, ko gre za korupcijo v zdravstvu, pa mora biti toliko bolj nedopustna, saj načena sistem, ki neposredno vpliva na dobrobit in blagostanje ljudi. Takšne nepoštenne prakse pa uničujejo pravno in socialno državo. Uničujejo zaupanje ljudi, ustvarjajo apatijo, to pa je za demokracijo kot za ljudi same pogubno. Te prakse ljudem onemogočajo univerzalno dostopnost do zdravstvenih storitev, jemljejo jim pravico do pravočasne obravnave, odtokanje denarja, namenjenega za zdravstveno obravnavo ljudi, pa neposredno ogroža človeška življenja.

Že v okviru Resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva si je Ministrstvo za zdravje kot enega od prednostnih ciljev zadalo prizadevanja, da bi z izboljšanjem procesov vodenja in upravljanja zagotovili najboljše rezultate in povečali odgovornost in učinkovitost upravljanja v zdravstvu. Socialni demokrati vidimo ključen manko ravno v sistemu vodenja in upravljanja javnih zavodov, obžalujemo, da se do danes na tem področju ne dela nič. Nujno potrebujemo optimiziranje vodenja, to bi moralo biti alfa in omega vsega tudi tako opevane zdravstvene reforme. Čarobne paličice, ki bi z enim zamahom ali navodilom drastično obrnila trende in navede ter spremenila ali celo prekinila z obstoječimi praksami, žal ne obstaja. Tudi ugotovitev, da je korupcija praktično vgrajena v naš sistem, že poznamo. Takšne in drugačne afere, pa te ugotovitve le še potrjuje. Zato še enkrat povem že velikokrat izrečeno, če bi resnično si vsi želeli enako pregledno, ekonomično in smotrno nabavo materialov, upravičeno porabo javnih sredstev, potem s prstom ne bi zgolj kazali na probleme, ampak bi fokus usmerili v iskanje rešitev. Nadaljevati je treba z načrtovanimi spremembami pri javnem naročanju in postopkih nabav, postopke nabav narediti maksimalno transparentne. Edino tako lahko spreminjamo zatečeno stanje in naredimo presek z obstoječimi praksami. Nenehno izpostavljam tudi in zahtevamo ničelno toleranco do korupcije. Povsod. Prav sistemska korupcija je en izmed glavnih vzrokov tako gospodarske, finančne pa tudi moralne krize.

Ob ustanavljanju te parlamentarne preiskave smo iskreno povedali, da bi si želeli, da bo ta preiskovalna komisija priložnost za novo politiko, kjer korupciji ne bo mesta.

Menimo, da je naše delo v tej preiskovalni komisiji bilo iskreno in tvorno. Upamo, da poročilo prinaša tudi poziv pristojnim, da pripravijo optimalne rešitve, na podlagi katerih bo veljavna zakonodaja novelirana v smeri, da ne bo omogočala obstoječih praks. Razprava na preiskovalni komisiji je dodatno razgalila bedo našega sistema. Slabosti sistema, ki potrebujejo korekcijo, so zdaj še bolj vidne. Temu morajo slediti novi in novi koraki v boljšem pripravljanju in sprejemanju sprememb zakonodaje. Ta nova zakonodaja mora biti meč, s katerim bomo sekali gordijske vozle. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi razprava poslank in poslancev o vmesnem poročilu, bistvenih ugotovitvah in o predlogih sklepov, ki jih je predložila preiskovalna komisija.

Obveščam vas, da amandmaji k predlogu sklepov niso bili vloženi.

Pripravi naj se gospod Marijan Pojbič. Besedo pa dajem gospe Jelki Godec, predstavnici predlagateljca.

Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala.

Zdaj bi se oglasila, ker mi je prej zmanjkalo časa. Glede predlogov sklepov so sicer nekateri že povedali, ampak bi vseeno rada ponovila, da bo jasno.

Namreč, povedala sem, kakšne so skupne splošne ugotovitve vmesnega poročila in da parlamentarna preiskovalna komisija je soglasno na svoji seji sprejela te sklepe oziroma to poročilo, tudi z naznanitvami morebitnih sumov storitev kaznivih dejanj zoper fizične osebe - mislim, da jih je že nekaj kolegov tudi naštel oziroma smo že povedali -, prav tako pa preiskovalna komisija podaja vse to gradivo in vmesno poročilo seveda preiskovalnim organom, da raziščejo sume kaznivih dejanj za posamezne pravne osebe. Torej ne gre za naznanitve sumov kaznivih dejanj, temveč samo predajo dokumentacije, da pristojni organi pregledajo oziroma raziščejo morebitne sume za pravne osebe, ki so sodelovale pri prodaji oziroma nabavi žilnih opornic v slovenskih bolnišnicah.

Prav tako pa parlamentarna preiskovalna komisija Državnemu zboru, kot sem že prej dejala, predlaga 11 sklepov; in sicer v prvem sklepu, da se celotno vmesno poročilo preda oziroma posreduje Nacionalnemu preiskovalnemu uradu na Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije in Specializiranemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije kot vlogo naznanitve sumov storitev kaznivih dejanj na področju prodaje in nakupa žilnih opornic.

V drugem sklepu, da se vmesno poročilo posreduje na Generalni direktorat za konkurenco pri Evropski komisiji kot vlogo

oziroma naznanitev suma kršitve na področju uveljavljanja pravil varstva konkurence po pogodbi o delovanju Evropske unije iz leta 2012; da se vmesno poročilo posreduje Finančni upravi Republike Slovenije na Ministrstvu za finance kot vlogo naznanitve sumov kršitev na področju davčne utaje; da se vmesno poročilo posreduje Agenciji Republike Slovenije za varovanje konkurence kot vlogo naznanitve sumov kršitev na področju kartelnega dogovarjanja in omejevanja konkurence; da se vmesno poročilo posreduje Državni revizijski komisiji za revizijo postopkov oddaje javnih naročil Republike Slovenije kot vlogo naznanitev sumov kršitev Zakona o javnem naročanju pri nabavi žilnih opornic v UKC Ljubljana in UKC Maribor. Vmesno poročilo naj se posreduje Računskemu sodišču Republike Slovenije kot vlogo za revizijo pravilnosti in smotnosti poslovanja v javnih zavodih UKC Ljubljana in Maribor v letih od 2006 do 2016. Prav tako naj se vmesno poročilo posreduje na sedež proizvajalcev žilnih opornic Abbott, Medtronic, Biosensors, Boston Scientific, Biotronik in Hexacath. To so namreč multinacionalke, ki proizvajajo žilne opornice in te žilne opornice so bile tudi prodane oziroma nabavljene v Sloveniji. Hkrati pa seveda še v nadaljnjih sklepih, da pristojni organi, to je Specializirano državno tožilstvo in Državna revizijska komisija, Računsko sodišče in Javna agencija za varovanje konkurence Republike Slovenije o izsledkih oziroma o tem, kaj bodo pač preiskali oziroma kakšni bodo ti izsledki njihovi, poročajo Državnemu zboru v okviru za njihove zakonodaje, torej v okviru svojih poročil, ki jih poročajo Državnemu zboru.

To so sklepi, ki jih predlagamo Državnemu zboru, in ponovno ponavljam, da je bilo vmesno poročilo z dodatnim in drugim dodatnim vmesnim poročilom soglasno sprejeto na preiskovalni komisiji, na njeni redni seji. Ta seja je bila sicer zaprta. Danes smo slišali nekaj podatkov iz te seje oziroma vsaj bom rekla osebnih pogledov v času sprejemanja teh sklepov.

Naj povem, da se je vmesno poročilo kar trikrat obravnavalo na preiskovalni komisiji, kjer je bilo pač s strani koalicijskih strank oziroma s strani članov, ne bom govorila o strankah, ker bom povedala potem tudi zakaj, so bili določeni predlogi, pomisleki, pripombe, ki smo jih, mislim da, skupaj upoštevali v samem vmesnem poročilu pri sklepih in ugotovitvah in zato je prišlo tudi do soglasne potrditve. Niti en amandma ni bil vložen na seji preiskovalne komisije in niti en amandma na današnji seji. Zato me čudi tudi izvajanje določenih oziroma stališča določenih poslanskih skupin oziroma dveh poslanskih skupin, ki sta v svojem stališču se v svojem stališču oziroma ena poslanska skupina, ki se v svojem stališču ni opredelila. Namreč, dvomi, ki so bili izraženi, češ da so bili povedani že na sami seji preiskovalne komisije, moram reči, da če bi bili dvomi tako močni in če

bi bili argumentirani oziroma tudi z amandmaji ali pa kako drugače, bi bili upoštevani. Tako sem, moram reči, malo presenečena nad tem, da se to danes izraža, na sami preiskovalni komisiji pa soglasno potrditev. Seveda je to stvar vsakega posameznika, vendar pa sem vseeno pričakovala oziroma pričakujem glede na to, da je bilo vmesno poročilo soglasno sprejeto na sami seji preiskovalne komisije, da bo tudi danes potrjeno v Državnem zboru. Predvsem zato, če vemo, da vsi, tudi danes v samih stališčih in pa v koalicijskih pogodbah in drugih besedah na drugih sejah Državnega zbora, se nenehno govori o ničelni toleranci do korupcije, da vsi poslanci to poudarjamo. Danes je ta priložnost, da se pač potrdi vmesno poročilo, ki ga potem predajamo slovenskim organom in tujim organom, da zadeve preiščejo. Kajti naloga preiskovalne komisije seveda ni, da je sodnik oziroma tožnik ali da daje, bom rekla, konec koncev ovadbe na podlagi nekih sumov, indecev. Tega si ne dovolimo oziroma si nismo dovolili, ampak samo opozarjamo preiskovalne organe v Sloveniji, da so na tem področju naredili bore malo in da, tako kot je rekla kolegica v svojem stališču, v letu in pol je bilo storjenega zelo veliko, pregledanega veliko gradiva, medtem ko NPU in SDT imata to zadevo v rokah že od novembra 2013 in žal niso prišli niti tako daleč, da bi zaslišali vsaj te priče, ki smo jih zaslišali mi.

Prej sem rekla, ne bom govorila strankarsko, zato ker to preiskovalno komisijo ne jemljem kot komisijo SDS, kot je dejal gospod Kordiš, češ da je to parlamentarna preiskovalna komisija SDS in da se gremo lov na čarovnice. V preiskovalni komisiji, še enkrat, je sedem članov in vsak je imel priložnost in jo še vedno ima, da posreduje svoja mnenja, svoja stališča, da zaslišuje priče, da predlaga priče, da predlaga sklepe, tudi katero gradivo naj bi se pregledalo in tako naprej. Tako tega ne smatram kot neko strankarsko zadevo, ampak gre za preiskovalno komisijo, torej, še enkrat, kjer so zastopane vse parlamentarne stranke in kjer mislim, da tvorno sodelujemo. Če pa ena članica meni, da temu ni tako, ne vem, zakaj potem vztraja pri članstvu v tej preiskovalni komisiji. Verjetno bi bilo bolje, da izstopi in potem bi bilo mogoče tudi naše delo v smislu sklepčnosti lažje, ampak je to njihova odločitev. Daleč od tega, da nekako delimo in da preiskujemo samo tiste, ki niso iz SDS oziroma ki so stran iz SDS. Glejte, mi smo preiskovali tako UKC Ljubljana kot UKC Maribor, Splošno bolnišnico Celje, pa nismo gledali na to, kdo je v kakšni stranki, kdo je kako politično opredeljen, ampak smo v bistvu raziskali vsako osebo. Mislim, da tudi izpričam korektno, vsi člani so imeli možnost zaslišati, tako da tukaj ne pristajam na takšne trditve oziroma ugotovitve, češ da zaslišujemo samo tiste, ki pašejo SDS oziroma ki paše predsednici komisiji. Še enkrat, člani so imeli možnost in so izrazili, kdo naj bi bile priče in jih tudi zaslišali. Do sedaj sem kot predsednica vedno dala takšne predloge tudi na

glasovanje in so bili izglasovani. Tako pravim še enkrat, ostro zavračam takšne navedbe člana, poslanca Levice.

Zdaj bom v tem nadaljevanju sicer še predala najprej besedo svojim kolegom, da še sami povedo svoje videnje na to preiskovalno komisijo, pa mogoče potem v nadaljevanju. Res je, da je nekaj tudi o zaprtem delu za povedati, vendar pa za javnost lahko povem to, da v zaprtem delu je samo potrditev oziroma so samo zbrana gradiva in pričanje prič, ki potrjujejo sklepe oziroma ugotovitve, ki so zapisane v samem vmesnem poročilu, ki je javno. To pomeni, da se potem, seveda zaradi različnih varovanj podatkov, tako poslovne tajnosti, bančne tajnosti in pa tudi varovanja prič, če želite, se pač to ne da v javnost. Ampak verjemite mi, da smo iz pričanj in iz dokumentov prišli tudi do dokazov ali pa vsaj, upam, da bodo NPU in pristojne institucije ugotovile pristnost teh dokumentov in tudi izjave prič, ki potrjujejo torej, da so zdravniki v Sloveniji tisti, ki smo jih že omenjali, to so vodje katetrskega laboratorija, torej gospod Zorman, dr. Bunc, dr. Kanič in v enem delu tudi dr. Kovačič, pač te naznanitve sumov kaznivih dejanj niso osnovane kar tako. Kar se pa tiče gospodarskih družb, pa prav tako so določeni dokumenti in izjave prič tako v odprtem kot zaprtem delu, torej nakazuje na vse tisto, kar smo zapisali. Tako bodo vsi imeli priložnost te zadeve tudi pojasniti še v nadaljevanju. To je vmesno poročilo konec koncev. Čakamo še končno in v nadaljevanju, tako kot je bilo rečeno, seveda tudi sama kot predsednica komisija pričakujem, da bo sodelovanje članov naprej enako in da bomo prišli tudi do političnih odgovornosti.

Toliko za začetek, pa bom, potem se še vmes oglašim z določenimi zadevami. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič, imate besedo. Pripravi naj se gospod Jan Škoberne. Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik, podpredsednik.

Najprej moram povedati, vse čestitke Jelki Godec in celotni komisiji, ki je opravila to delo, mislim, odlično. Je pa zelo, zelo žalostno, da se lahko v naši domovini takšne svinjarije dogajajo.

Meni se postavlja zelo pomembno vprašanje, kaj se je dogajalo na nacionalnem preiskovalnem organu, ki je te stvari pregledal in ni odkril čisto nič in je tožilstvu poslal samo poročilo. Tu se mi postavlja izjemno pomembno vprašanje, tukaj se bojim, da gre za politično odgovornost. Tukaj ne morem mimo tega, da bi izpostavil ime in priimek gospoda Furlana. Mislim, da ga vsi poznate in veste, o kom govorim. Ničesar ga ne obsojam, absolutno, ampak neki indici pa kažejo na to, da je nekak njegova družina bila povezana s prodajo teh

žilnih opornic določenim zdravstvenih ustanovam in tako dalje in tako dalje. Ne bi zdajle naltolceval, ampak sam mislim, da tukaj nekaj smrdi. Tukaj nekaj zelo, zelo, zelo močno smrdi, ker neverjetno je, kar je odkrila komisija pod vodstvom Jelke Godec, ki niso specializirani za te stvari, da specializiran ključni organ pa ni odkril nič. Mislim, če ne bi bilo te preiskovalne komisije, da bi ta zadeva šla gladko skozi, lepo v predale pod mizo in od tega se ne bi zgodilo nič. Slovenska javnost ne bi vedela nič, v zdravstvu bi se naprej denar kradel na kubike, na kubike, tako kot se še krade tudi sedaj. In nihče mi ne more reči, da temu ni tako, ker je temu tako; v zdravstvenem sistemu je še ogromno korupcije. Upam, da bo kot en delček k razrešitvi tega problema in ustavitvi te mreže, ki manipulira z zdravstvenim sistemom in krade, pripomoglo tudi to vmesno poročilo in seveda tudi potem zaključno poročilo, ki ga pripravlja ta preiskovalna komisija.

Moram reči, da vse stvari, o katerih so govorili že do tega trenutka vsi moji predhodniki, ne morem mimo tega, da ne bi sam čutil suma, da je v tem zdravstvenem sistemu, tako kot sem prej povedal, nekaj zelo narobe. Ne bom se spuščal, ker pač nimam veliko časa za razpravo, v same podrobnosti. Če tisti, ki je poslušal danes to, kar je povedala gospa Jelka Godec, to, kar so povedali tudi ostali predstavniki poslanskih skupin in so med drugim povedali tudi, da ostro obsojajo to, kar se je v zdravstvenem sistemu dogajalo. Pričakoval bi, da bi tisti, ki imajo škarje in platno v rokah, potegnili ustrezne poteze. Ne samo to, kar dela preiskovalna komisija, ker imajo vse organe v svojih rokah in bi lahko to zadevo, bom rekel, obravnavali na tak način, da bi ti lopovi, ki so tukaj imeli prste v marmeladi, bili tudi kaznovani. Vse tiste, ki so tukaj navedeni z imenom in priimkom, bi dal v pripor. Vse bi jih dal v pripor! Od tega trenutka naprej, pa mislim, da že bistveno prej, bi morali biti v priporu. Imena in priimke imamo tukaj. Nimajo kaj iskati več na prostosti, dokler se stvari ne razčistijo, ker še vedno so v okvirih, še vedno so znotraj tistih mrež in še vedno lahko počenjajo, kar jim pade na pamet. In uničujejo dokaze in tako dalje in tako dalje. Če bi naša pravosodna veja oblasti in vsi organi, ki so za to plačani, dobro plačani, da prepričujejo to svinjarijo, svoje delo opravili, bi vsi ti danes bili v priporu. Vsi bili v priporu, in to brezkompromisno!

Mislim, da tukaj danes ne govorimo o političnih strankah, ne govorimo o nobeni politiki. Prepričan sem, popolnoma prepričan, tako kot slovensko ljudstvo sedaj to zadevo spremlja, tako sem prepričan, da vse poslanske skupine, ki sedijo tukaj v tem parlamentu, če zastopajo interese naših državljanek in državljanov in ne interese lobijev, danes morajo podpreti vse te sklepe, ki jih je v vmesnem poročilu predlagala preiskovalna komisija. Danes se bo videlo, to pa je javno, kdo je tisti, ki teh sklepov ne bo podprl. To pa je javno in tisto pa bomo predstavili slovenskemu ljudstvu in potem bomo vedeli, kdo

govori eno, dela pa drugo. Danes bomo to videli! Videli bomo, kdo izmed politikov je tisti, ki drži štango tej hudodelski združbi. To se mi zdi izjemno pomembno vprašanje in danes bomo dobili na to vprašanje zelo konkreten in eksakten odgovor, ker sem prepričan, da ne more sedeti v tem državnem zboru nihče, ki je predstavnik ljudstva, da se ne bi zavedal teh svinjarij, in to dokazno gradivo, ki ga imamo, je dovolj močno, dovolj argumentirano, da vsakega poslanca tukaj in vsako stranko tukaj v tem parlamentu prepriča, da za to glasuje. Še enkrat opozarjam vse stranke koalicije in vse poslance in poslanke, ki sedite v Državnem zboru, da podprete te predlagane sklepe. Tisti, ki jih ne boste podprli, verjemite mi, da bom prvi tisti, ki jih bom z njimi, z imeni in priimki, seznanil slovensko javnost. Vsepovsod, kamorkoli bom prišel, bom ta listek nosil zraven pa bom povedal, komu je za to, da se prepreči korupcija in svinjarija v tej družbi, da nimamo na eni strani stalno več revežev in stalno več tistih ljudi, ki ne morejo živeti, na drugi strani pa ozko skupino banditov, ne morem drugače reči, ki manipulirajo tudi z delom politike.

Predvsem želim to povedati, da to, o čemer danes govorimo in je v tem poročilu, ni nobene, ene male pikice o tem, kdo je kako politično obarvan. Zajeti so absolutno vsi lopovi, v narekovajih – ne govorim, ker še niso obsojeni, tisti so zajeti vsi, o katerih govorimo, da je sum, da so bili soudeleženi pri svinjarijah. Prepričan sem, da tisti, ki so to, ne glede na to, iz katere stranke prihajajo, morajo biti kaznovani. Morajo biti kaznovani s tem, ne samo da pride v zapor, da se jim odvzame kompletno premoženje, razen tistega, kjer imajo dokaz, da so to premoženje pridelali. Tudi njihove svojce je treba pogledati, kako je nekdo pisal na ženo, mater, sestro in tako dalje. Svoje premoženje. Enkrat moramo to narediti in najbolj etična, moralna stranka, recimo SMC, ki o tem govori vseskozi, in danes je bilo tudi v stališču to povedano, mora za tem stati in mora se to zgoditi. Če se to ne bo zgodilo, bo enako, kot je bilo, ker če ne bi bilo te preiskovalne komisije Alenke, Jelke Godec – se opravičujem, Jelka –, o tem danes ne bi govorili. Ti gospodje bi lepo mirno vsak na svoji poziciji čuvali – za to bili tja postavljeni, da čuvajo te tatove, da ne bi slučajno kdo ugotovil njihove lumparije, njihove podlosti, njihove svinjarije in njihove kraje. Hvala bogu. Hvala bogu, da je takrat, ko smo to komisijo ustanavljali, prevladal razum ali pa tudi strah v določenih političnih krogih, da so glasovali za to preiskovalno komisijo. Hvala pa vsem poslankam in poslancem, da so to naredili. S tem so prvi del svojega dela opravili dostojanstveno. Danes pa bodo dokazali s pritiskom »za poročilo«, ali so takrat resno mislili ali so jih pa zdajle tisti, ki imajo moč, prepričali od tega, da ne bodo prišli na sejo ali se bodo vzdržali glasovanja itd. itd. Danes mislim, da bo moralno-etični izpit za vse, ne glede nato, ali si doktor, ali si magister, ali si gimnazijski

maturant, ali si – kaj pa jaz vem, da ne bom razlagal – karkoli. Sem prepričan, da bo danes ta izpit in bo to tudi izkaznica, da povemo slovenskemu ljudstvu, ali smo tukaj zaradi interesa njih ali smo tukaj zato, da prejmemo plačo in da držim štango lobijem in bandi mafiji.

Zato pričakujem, zato sem to posebej poudaril, ker mora to slovenska javnost vedeti, da se ne bo dogajalo tudi v prihodnje, da se govori eno, dela pa drugo. To, kar sem na začetku povedal, vsi tisti, ki so osumljeni tu notri, bi jim morali danes, jutri biti v priporu. Morali bi biti. Šele takrat bi videli, koliko bi še več zvedeli od tistega, kolikor danes vemo. Meni verjemite! Ko bi začeli ti lumpi reševati svojo osebno kožo, potem bi še 10 ali pa 30 ali pa 50 drugih izdali, to delajo vsepovsod v pravih demokratičnih družbah, kjer velja vladavina prava. Ne tako kot pri nas, da je vladavina pravo samo zato, da imamo pravni sistem samo za to, da se preganja politične nasprotnike, ki hočejo s svojim delom, svojim trdim delom in angažiranostjo prepričati, da bi se v tej državi dogajalo to, kar se dogaja: da imamo na eni strani enorazredne, na drugi strani drugorazredne državljanke in državljane. Upam, da smo enkrat dozoreli v tej naši družbi, vsaj poslanke in poslanci, da to razumemo in da se zavedamo vsak svoje odgovornosti. Da se zavedamo vsak svoje odgovornosti. Zato mislim, da je nadpovprečno pomembno, da bodo danes sklepi potrjeni soglasno. Soglasno! In potem, sem prepričan, bodo tudi državljanke in državljani Republike Slovenije lahko dejali, da v naši družbi se začnejo stvari spreminjati v pravo smer, kjer poslanke in poslanci delajo v našem interesu, ne pa v svojem oziroma interesu nekih lobijev.

To poročilo bom seveda z veseljem podprl, poročilo je pripravljeno, tako kot sem že na začetku povedal, več kot dobro, odlično. Vsem tistim, ki sodelujejo v tej komisiji, ki so pomagali moji kolegici Jelki Gobec pri tem delu, iskrene čestitke. Tam se je pokazalo, da smo lahko politiki enotni, ko gre za slovensko ljudstvo, ker nam ni vseeno, kaj se dogaja z našim ljudstvom. Ni nam vseeno, ko vidimo to, kar smo danes tukaj slišali od moje kolegice in tistih, ki so predstavljali stališča poslanskih skupin. Res pa je, da ima pa škarje in platno v rokah pa Vlada. Škarje in platno v rokah ima Vlada; Vlada ima notranja ministra, ima pravosodnega ministra in vse instrumente za to – protikorupcijsko komisijo in tako dalje –, da bi lahko takoj ukrepala.

Rekel sem pa – in seveda s tem tudi zaključujem – pričakujem, da bodo ti, ki so tukaj z imenom in priimkom, čim prej v priporu. Da vzpostavimo podlago za to, da se bodo enkrat začeli malo bati in na koncu ne bo prišlo do tega, da se nam smeji, da se iz nas ne delajo direktnega norca. Mi govorimo tu, se trudimo, želimo nekaj narediti, oni pa z druge strani samo mešetarijo s kuvertami – imen pa priimkom zdajle ne bom izpostavljaj, kot sem rekel, in tudi to razpravo zdaj zaključujem, ker bodo o tem še

moji kolegi tudi razpravljali. Seveda bom to poročilo, absolutno vse sklepe, ki so predlagani, z veseljem podprl.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek. Izvolite, Jani.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik.

Pred nami je poročilo, o katerem smo v bistvu v tem času že slišali kar nekaj. V resnici smo si lahko ogledali dvakratno epizodo celo na televiziji glede žilnih opornic in vseh možnih prispevkov, zraven tega pa smo imeli tudi še sama zaslišanja prič in ne nazadnje tudi razne tiskovne konference predsedujoče preiskovani komisiji, ki je sprotno obveščala, kaj pravzaprav se dogaja. Vsi pa vemo in prav je, da se v tem vmesnem poročilu vprašamo, ali se slučajno ni zgodilo tisto, česar smo se bali ob sami ustanovitvi in na to tudi opozarjali. Predvsem ne pozabimo najprej na postopek, ki je bil opravljen v Državnem zboru. Ko so predlagatelji, podpisniki predlagali ustanovitev preiskovalne komisije, je Zakonodajno-pravna služba na petih gosto tipkanih straneh zelo jasno napisala vse pripombe, kaj vse se mora še zgoditi, predno takšna preiskovalna komisija nastane. V tem mnenju Zakonodajno-pravne službe je bilo kar nekaj zelo jasnih opozoril in na koncu tudi sklepno sporočilo, da če se ne bodo upoštevale te spremembe, da se zna zgoditi, da bo komisija lahko celo opravljala nezakonito svoje delo.

Kaj se je zgodilo v nadaljevanju? Kolegij predsednika Državnega zbora je obravnaval ta predlog in ko je predsednik Državnega zbora pozval takratnega oziroma tudi zdajšnjega, se opravičujem, vodja gospoda Tanka, da je treba pripraviti popravke, je dal jasno vedeti, da so popravki že vloženi pred eno uro v UDIS. Nihče od članov kolegija si ni prebral teh popravkov in seveda kolegij je na podlagi te trditve, brez da bi šel resno pogledat te popravke, potrdil, da je gradivo primerno za na sejo, plenarno zasedanje Državnega zbora. Zakaj to omenjam? Omenjam predvsem zato, ker smo potem kasneje lahko videli, da so bili samo nomotehnični popravki, bistveni, vsebinski popravki, elementi same preiskave pa pravzaprav ne, vse je ostalo isto. Namreč, ostalo je isto predvsem samo to, da je to v bistvu neke vrste nadgradnja že tako imenovanih sklicanih sej, ki so bile na pobudo SDS, in o problemu, o katerem smo večkrat razpravljali, to pa je sistemska korupcija. Še več! Ob samem nastanku so nekateri celo trdili, da nekateri trdimo, da korupcije v zdravstvu ni – daleč od tega! Korupcija je, večkrat celo že dokazana, celo postopki nekateri potekajo, vendar na splošni temi, besedi sistemska korupcija v zdravstvu pa je nenavadno, da se je element takšne preiskave osredotočil samo na žilne

opornice. Takrat so utemeljevali predvsem z argumentom, da so uporabili tako imenovani avstrijski model, če se celo ne motim, da je kolega Dobovšek, ki je nepovezani, takrat govoril, da to je dober primer prakse, kako pravzaprav na enem modelu, na enem majhnem ozkem »casu« v bistvu razgradiš, razdelaš in ugotoviš vse nepravilnosti in potem narediš model na vse ostale nepravilnosti, ki se dogajajo na enem od področij, v tem primeru seveda v zdravstvu. Vendar, pozabili smo pa na eno dejstvo – oziroma tisti, ki so to zatrjevali. V Avstriji imajo drugačen pravni red, kot ga imamo tu. Zakon o parlamentarni preiskavi in poslovnik parlamentarne preiskave je pa, kar se tega tiče, zelo jasen; tudi Ustava in ne nazadnje razmejitvev med izvršno, zakonodajno in sodno vejo oblasti.

Zakaj to omenjam? Omenjam predvsem zaradi tega, ker vedno in pri vsaki preiskovalni komisiji nastane taka, majhna skušnjava, v katero padejo člani, predsednik vsakokratne komisije, da se morajo večkrat in kar naprej spraševati, kaj pravzaprav v resnici res preiskujejo. Že v sami materiji, v ustanovnem aktu, je bilo več kot jasno izraženo, da ker samo nadgrajujejo izredne seje, v resnici ni bilo čisto točno definirano, kaj vse bodo razkrili. Ampak zato je pa toliko bolj pomembno, da se to povprašamo pri vmesnem poročilu. Namreč, vmesno poročilo in tudi predlagani sklepi, ki jih imamo na mizi, so seveda svojevrstno ... Pa bom prijazen, ampak niso primerni za samo sprejetje. Bom pa seveda to tudi poskušal oziroma zagotovo argumentiral z večino teh sklepov, ki so bili predlagani, predvsem tudi način, kako je formulirano in tako naprej, ker v bistvu na nek način rušijo samega sebe.

Če gremo po vrsti, se mi zdi zelo pomembno, da najprej razčistimo seveda samo delo. Moram reči, da kolegico Godec cenim in spoštujem, ker je pridna in delavna poslanka, to je večkrat že dokazala, vendar to še ne pomeni, da bo delo tudi dobro opravljeno. Daleč od tega! Ampak, ker smo v vmesnem poročilu, mislim, da je še čas, da preiskovalna komisija dokonča in opravi tisto delo, zaradi česar je bila ustanovljena. S tem da seveda poskuša držati svoje osnovne sklepe. Ampak, če boste pogledali ustanovni akt, je to akt o ustanovitvi preiskovalne komisije, je to zelo težko zaradi tega, ker so polje tako razširili, v resnici se pa ves čas zapletajo in prestopajo meje, ki so v resnici zelo nevarne. Predvsem, prvič, zaradi parlamentarne prakse, drugič pa zaradi same zakonitosti. O čem pravzaprav govorim? Pričakoval sem glede na to, da so predsednica in člani komisije naleteli na v bistvu zelo široko in pomembno, resno problematiko, da bodo prišli v Državni zbor po predlog o razširitvi dela preiskovalne komisije, zato da bodo bistveno lažje lahko opravili tisto delo, ki so ga v resnici začeli. Ne. V bistvu na nek način sem celo dobil občutek, ker moram reči, da sem zelo pozorno spremljal vsa zaslivanja in si zelo natančno

prebral vse tri dokumente, ki so v bistvu predmet današnje razprave tako na odprtem kot zaprtem delu, in lahko ugotovim samo naslednje. Da sicer poročilo je res da debelo, 300 strani in več, ampak bistvo tega poročila so v resnici ti sklepi praktično na treh listih, ki govorijo pravzaprav o vsem, o čemer so nas hoteli obvestiti člani in predsednica komisije, da naj o tem odločamo. Še več, šli so en korak dlje. Naredili so tisto, kar je svojevrstno, nenavadno. Radi bi na podlagi svojega dela zaprosili, da jih Državni zbor kot celota pooblasti, da naj oni nekaj naredijo v imenu Državnega zbora. Svojevrstni predsednik, kar je nenavadno. Preiskovalna komisija je ustanovljena brez glasovanja. Iz dveh razlogov; en razlog je zagotovo zato, ker je to tudi eden od – ne samo, ampak tudi eden od – orodij opozicije, ko pravzaprav lahko predlaga parlamentarno preiskavo. In da se je ne bi oviralo, je v resnici na podlagi Poslovnika in na podlagi dokumenta, ko se vložijo seveda, ustanovljena, ko o njem razpravljamo in je uvrščena na dnevni red plenarnega zasedanja. Drugi razlog pa je tudi, da je s tem dobila določene pristojnosti, kar lahko počne kot preiskovalna komisija, in drugo, ne nazadnje, veste določena dejanja lahko opravijo samo – bom potem navedel čisto konkretne primere – poslanci ali organi oziroma delovna telesa znotraj Državnega zbora, nikakor pa to ne more narediti Državni zbor; to kar bi oni zdaj radi. Zato je ta famozni sklep, ki ga sploh ne razumem, da Državni zbor pooblašča v resnici preiskovalno komisijo, ko pa pravzaprav imajo drug odbor, ki ga vodi kolega Šircelj, in to lahko, recimo, avtomatično sam predlaga in določeno naredi. Pa bom razložil, o čem pravzaprav govorim.

Če grem še naprej, je zanimivo tudi to, da v enem od sklepov predlaga tudi preiskovalna komisija Državnemu zboru, da naj ... V resnici, če sem bolj eksakten in točen, da v sedmi točki pravi tako, skrajšano, da preiskovalna komisija za žilne opornice dodatno vmesno poročilo in drugo dodatno vmesno poročilo posreduje na sedeže proizvajalcev žilnih opornic. Drugače povedano, tistim, ki se preiskuje, ali so naredili celo vse te lumparije in nepravilnosti, bomo mi zdaj pošiljali to poročilo na njihove sedeže, da bodo oni to gledali. Lepo vas prosim, pa saj to je skregano z vso logiko! Državljeni nimajo pravice videti zaprtih dokumentov, zdaj bomo pa mi tem pošiljali te dokumente. In je iz namena preiskovalne komisije to izredno nelogično, nenavadno in, če mene vprašate, trapasto. Iz tega razloga se mi zdi, da je skregano z vso logiko. Ta sedma točka sploh pod nobenim pogojem ne more biti sprejeta.

Potem imate 9., 10. in 11. točko, kjer v bistvu trem neodvisnim organom, katere ustanovitelj je z zakonom seveda Republika Slovenije in jim daje Računskemu sodišču in Državni revizijski komisiji še posebno vlogo – v bistvu tovrstno neodvisnost – in, kar je najbolj pomembno, v bistvu jim predlagamo, da nam naj

nekaj posebej poročajo o tem primeru. Lepo vas prosim! Če oni peljejo postopek, pa mi za to ne vemo, seveda ne bodo šli in poročali Državnemu zboru! Drugič, nesmiselno je s sklepom nalagati neodvisnim organom nečesa, kar je z zakonom že določeno, da to počnejo, in to zelo jasno. Enkrat na leto Računsko sodišče pride in v Državni zbor poda svoje letno poročilo in za določene organe je celo datum naveden, do kdaj morajo to letno poročilo oddati. In v okviru te razprave in v okviru tega poročila seveda lahko poslanci oziroma na matičnem odboru, odvisno, kje obravnavamo to poročilo, razen če ni zahteva, da se opravi to še celo na plenarnem zasedanju, se seveda lahko povpraša, kar se želi. To, kar pa počnemo mi s temi predlogi, je pa izredno nenavadno. Prvič na nek način posegamo v bistvu izven zakona, čisti zakonski pleonazem oziroma nek predpis, nek sklep bomo sprejeli zato, da bomo počeli nekaj, kar sploh ni v naši pristojnosti. Res je, da sicer predlagamo, ampak veste, predlagati nekaj, kar nekemu ni potrebno narediti, je skrajno trapasto.

Po drugi strani je pa nenavadno, da predlagamo nekaj, istočasno jih bomo pa tako ali tako v nadaljevanju poklicali na zaslišanje kot priče – vsaj predstojnike. Tukaj se tepeta dve stvari, ki preprosto ne gresta skupaj, zato se mi zdi, da je to še dodaten argument, zakaj takšnih sklepov ni za sprejeti.

Najbolj nenavadno pa je, seveda ob ugotovitvah, ki so v vmesnem poročilu, to pa so, da v resnici – seveda predsednica bo verjetno razpravljala in pojasnjevala glede na to, da je soavtor tega vmesnega poročila, razliko med sumom pa morebitnim sumom. Če mi kdo razloži to definicijo, kaj to v resnici pomeni. To pomeni morebitni sum, da še sami niso prepričani v sum, ki ga imajo. V resnici niti ne vedo točno, ali je to sum ali ne. V resnici ne vedo, ali so prišli do te ugotovitve ali ne. Verjamem, lahko verjamem, da še nimajo celotne slike, ampak potem je takšne trditve nesmiselno dajati v vmesno poročilo, ampak rajši pridite na koncu ob končnem poročilu z jasno ugotovitvijo: je ali ni. Samo to dvoje. Ta morebitni sum pa je meni zelo podoben neki politični, saj veste, jaz mislim, da bi lahko bil sum, če bi, ampak nisem najbolj ziher, pa veste ... Poglejte, to ni nič! Tega smo navajeni tu, v Državnem zboru, da zelo z lahkoto to malo pošvrkamo po ljudeh, po imenih, brez da bi se zavedali, da v resnici nismo ne policija, ne tožilstvo, ne sodišče. Ve se, kdo v tej državi to lahko počne. Zakaj pa pravzaprav sploh preiskovalna komisija je? Ja, za ugotavljanje politične odgovornosti! Rad bi to videl v tem poročilu; če ne ve tem, pa zagotovo v končnem poročilu. In ne vidim nobene potrebe, danes hitimo z nekimi hudimi ugotovitvami, naj komisija opravi svoje delo do konca.

Drugo, kar je še bolj pomembno, sami ugotavljajo, da je kar nekaj, bom rekel, nejasnosti glede javnih naročil, s čimer se strinjам, absolutno. To je več različnih

dejavnikov že pokazalo, ne nazadnje tudi v praksi, in zato ni nobena neka modra ugotovitev, da so bile nepravilnosti, ki so zelo očitne, ki jih ugotavlja tudi komisija, pri javnem naročanju. Ampak prav zaradi tega bi prej pričakoval, da bi v resnici, zaradi tega, ker je šlo zavestno kršiti javna naročila, lahko iz tega izhajale posamezne ovadbe iz samih ugotovitev vmesnega poročila. V nadaljevanju, v končnem poročilu pa celo pričakujem od komisije, da bo predlagala rešitve, spremembe zakonodaje na področju javnih naročil, ker bo imela vse ukrepe in ne nazadnje ugotovitve, zakaj je do tega prihajalo in kje so potrebne dodatne varovalke. To je tisto, kar pričakujem, seveda, od te komisije.

Vse ostalo se mi zdi več ali manj tisto, na kar sem opozarjal v svoji razpravi, ko se je ustanavljala komisija. Pred seboj imam svojo razpravo in sem zelo jasno opozoril na eno stvar in se bojim, da je to sedaj problem, ki ga ugotavljamo. Upam, da se motim, dajte me prepričati, razpravljajte v to smer. Ampak rekel sem naslednje: »V poslanski skupini bomo znotraj preiskovalne komisije delovali v okviru omejitev, na katere je opozorila Zakonodajno-pravna služba« – kljub temu da niso bile spremenjene v aktu – »in se ne bomo zapletali v medijske spore Janše z Mladino« – saj vsi vemo, zakaj ste to Mladino pripeljali noter. Gospod Janša je bil pač nesrečen s tem medijem in sedaj ga na vsak način vleče na tak ali drugačen način, zato da bi z njim poračunal. In to je ta, bom rekel, želja mokrih sanj nekaterih, ki dobijo neka orodja v roke, da bi seveda na nek način lahko se na ta način maščevali ali pa celo kaj dokazali. Če imate kaj, pridite, dokažite, ampak tisto, kar ste danes predstavili, oprostite, zaenkrat še vedno ne govori ničesar, razen o tistem, kar ste zapisali »morebitni sum«. Poglejte, na morebitni sum ne znam odreagirati, preprosto ne. Znam na sum, znam na ovadbo ali pa na ugotovitev kaznivega dejanja. Na vse ostalo pa ne znam. Na koncu sem še rekel: »Še manj ...« / oglašanje iz dvorane/ Podpredsednik, uredite, da bojo tam malo utišali glasove, ker me motijo pri razpravi. Jaz sem bil ves čas tiho. Nonstop brundate tam. / oglašanje iz dvorane/ Podpredsednik, dajte, no.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: No, saj ima prav. Jani, kar nadaljujte. Prosim. Dajte.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Rekel sem naslednje: »Še manj pa opravljaj vlogo organov pregona oziroma policije, državnega tožilstva, ki jim v celoti zaupamo.« No, točno to se zdaj v bistvu na nek način dogaja. Kako? Bom povedal ...

Prvič. Ali je preiskovalna komisija usposobljena za forenzično finančno preiskavo? Kdo v resnici to pravzaprav v tej državi lahko počne? Točno se ve, kdo to lahko počne in na čigav predlog lahko to kdo počne. Ne preiskovalna komisija, ker niti ni usposobljena za

to. Saj nimamo niti ljudi, oprostite, vsaj tisti strokovni sodelavci, ki so prijavljeni znotraj mreže, ki jih vidim, teh znanj nimajo. Oprostite, teh znanj nimajo! Ne nazadnje pa nimajo niti dostopa do podatkov, da bi lahko to ugotavljali. Sami ugotavljate, da je zraven ogromno tujih podjetij. Ste pridobili vso dokumentacijo tujih podjetij? Vse. No, to bi rad videl v poročilu in to pričakujem v končnem poročilu tukaj notri, da se lahko resno pogovarjamo, kaj ja in kaj ne. Ampak še enkrat opozarjam: preiskovalna komisija ne dela forenzičnih preiskav. Dela pa nekaj drugega, ugotavlja politično odgovornost. Vedno bolj in bolj imam občutek, da se hoče na nek način pripeljati tisto, kar se zelo rado počne, da se dejanja iz preteklosti poskušajo preslikati in pripeljati, kot da se dogajajo še danes. In to kar naprej in to isti ljudje. Skratka, vse, kar bi si pravzaprav želeli. V redu, samo potem pridite na dan z dejstvi.

Povedal vam bom primer dobre in slabe prakse ... V letu 2002 in 2004, v tem mandatu sta bili med drugim tudi dve preiskovalki, ki sta bili podani na pobudo SDS. Eno je vodil gospod Kelemina, eno je pa vodil gospod Zamernik. Drugi je vodil tako imenovano preiskovalno komisijo glede primera Petek, ki jo vsi dobro poznamo, in prvi je imel elektrodistribucijo. Skratka, neverjeten primer, ki se je končal v Državnem zboru tako – tisti, ki to veste, vsaj eden, mislim da, sedi v tej dvorani in to zelo dobro ve –, se je seveda končala tako, da je Državni zbor zavrnil celotno poročilo s predlogom komisiji, da naj popravi to poročilo. Seveda so popravili to poročilo in gospod Kelemina je prišel in je bilo to poročilo ponovno zavrnjeno od celotnega Državnega zbora. Na drugi strani, tako imenovana Petkova preiskovalna komisija, uporabljam delovni naziv, od gospoda Zamernika pa je bila podprta. V tem mandatu imamo nekaj podobnega. Ne me prepričati, da imamo, ker zaenkrat še upam in verjamem, da boste do končnega poročila pripeljali vse izsledke, tako kot je prav, ampak imate gospoda Logarja, ki pelje preiskovalno komisijo – sam osebno sem ga pohvalil, ne samo javno, tudi na hodniku. Lahko rečem, tako kot on vodi preiskovalno komisijo, bi se lahko pri določenih stvareh zgledovali po njem, da bi vsaj določene korake napeljali. Je pa res, da smo tudi pri Logarjevi komisiji sprejeli en sklep, ki pa ste ga vi zdaj namnožili v več sklepov. Predvsem je pomembno, da se zavedamo naslednje stvari – Državni zbor ne more prevzemati odgovornosti za sklepe, ki jih bo moral na koncu izvršiti, so pa neizvršljivi. Razen, če to delate zato, da boste pred javnostjo rekli: »Glejte, saj mi smo nekaj naredili, ampak oni nočejo. Oni nočejo.« To, kar nonstop poslušam, te pridige, češ da nekdo nekaj skriva.

Rad bi videl predvsem to, da parlamentarna praksa ostane, da preiskovalna komisija seveda opravlja tisti del, ki ga po ustavi in zakonu lahko, to pa je ugotavljanje političnih odgovornosti funkcionarjev oziroma ljudi na

javnih pozicijah, nikakor pa ne ljudi znotraj posloводства. Danes sem poslušal, mislim da v eni predstavitvi, mislim, da je bilo od nepovezanih poslancev, ki je izjavil naslednje: »Člani sveta zavodov so politično imenovani in sedijo v svetu zavoda in so zato tudi politično odgovorni.« Oprostite, to lahko pove samo tisti, ki ne pozna statuta in Zakona o javnih zavodih. Se opravičujem. Mi se lahko takole pogovarjamo, malo po domače, v Državnem zboru, ampak član sveta zavoda je organ zavoda, ki sestavlja znotraj en organ zavoda in ni nobena politična funkcija, še najmanj pa ne javna politična osebnost. Oprostite, to pač preprosto ne gre skupaj. Preiskovalna komisija se ta hip vedno bolj ukvarja s preiskovanjem tistega dela, ki ga morajo opraviti drugi organi, ne preiskovalna komisija.

Naj omenim še eno stvar. Poskušal bom s tem seveda tudi zaključiti. Namreč 145. člen Zakona o kazenskem postopku je zelo jasen; »Vsi državni organi in organizacije javnih pooblastil so dolžni naznaniti kazniva dejanja, za katera je storilec preganjan po uradni dolžnosti, če so o njih obveščeni ali če kako drugače zvedo zanje.« In v drugem razdelku, »obnenem z ovadbo morajo organi in organizacije iz prejšnjega odstavka navesti dokaze, za katere vedo, in poskrbeti, da se ohranijo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, na katerih ali s katerimi je bilo kaznivo dejanje storjeno, ter druga dokazila.« Oprostite, ampak čisto vsi, ki ste se srečali ali pa ugotovili, da je šlo za neposredno kaznivo dejanje, to lahko naredite sami, kar takoj, po uradni dolžnosti celo. Ne rabite vi čakati Državnega zbora, da bo, ne vem, kaj v vašem imenu ali pa celo vas pooblašča, to počel. To pač preprosto ne gre skupaj. Pričakujem, da bomo seveda lahko sklenili ugotovitev, predvsem v tistem delu, da to poročilo ta hip seveda ni sprejemljivo, predvsem zaradi tega, ker nam zaenkrat še čisto nič ni ponudilo. Nam je pa ponudilo kup konfuznih, zmedenih zadev. Naj omenim samo eno stvar. Če v tem Državnem zboru ustanovimo agencijo za varstvo konkurence, jo vsaj pravilo poimenujmo. Mi smo jo poimenovali v sklepu in tak sklep naj bi bil danes sprejet, namreč agencija, ki ne obstaja: »Državni zbor predlaga Javni agenciji za varovanje konkurence Republike Slovenije ...« Oprostite, vsaj v zakon si poglejte. To je javna agencija Republike Slovenije ne za varovanje, ampak za varstvo konkurence. Nekdo bo rekel, nepomembno, podrobnost, ampak, oprostite, naj se nam ne smeje cela Slovenija. Lepo vas prosim! Ti sklepi niti pravilno niso spisani, niti v imenih organov, kaj šele, da bi bili smiselni ali pa da bi imeli neko zakonsko podlago in navezavo. V tem primeru, če bomo takšne sklepe sprejeli, je Državni zbor presegel svoja lastna pooblastila. In se smešimo pred slovensko in mednarodno javnostjo, kaj pravzaprav počnemo.

Torej, na koncu se še en namig, ker je vmes že razpravljala oziroma se vstopila kot

predlagateljica, gospa Godec, namreč z razpravo, češ da ne gre za politične zadeve. Upam, da res ne, tudi nobenemu nič ne očitam, daleč od tega, vendar vrstni red, kako ste načrtovali zaslišanja oziroma kako ali konfuzno delate in zbirate podatke, to je sicer vaša domena, v to se ne bom vtikal, ampak do danes ste zaslišali dva ministra, katera sicer omenjate v poročilu, tretjega verjetno v končnem poročilu in še ti trije v resnici, bom rekel, nenavadno, niti po datumih ne greste po vrsti. Je pa zanimivo, da seveda svojih ministrov še niste zaslišali. Ampak v resnici se od leta 2008, pa do leta 2012, 2013, 2014 pravzaprav, kar se javnih naročil, skorajda nič ni spremenilo. Spreminjati se je začelo šele po letu 2014. To bo seveda zanimivo branje končnega poročila, zato res apeliram, ne bom se več niti oglašil, niti polemiziral, ampak zagotovo pa vem in apeliram na vse poslance, če imamo kaj razuma, takšnih sklepov danes ne moremo sprejeti. Je pa prav, da komisija ima priložnost, da s končnim poročilom dokaže in seveda opravi svojo nalogo, katero je prevzela. Naj pove politično odgovornost, naj jo ugotovi ali pa naj ugotovi, da ni tega oziroma kje so sistemski problemi in napake znotraj zakonodaje in predlaga določene rešitve. To sta za mene dva ključna momenta. Vse ostalo pa seveda podpiram.

Ne nazadnje upam, da tudi tisti, ki spremljajo to sejo in branje tega dokumenta, vsaj tistega dela, ki je javen, da se lahko zamislijo, da izvor je vedno tam, kjer se vrtil denar. Oprostite, ampak javnih naročil ne izvaja politika.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Jelka Godec, predlagateljica, izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Po tem v tej razpravi zdaj vem, zakaj je megla v Ljubljani, ker jo vi mešate in delate. Neverjetni ste, gospod kolega Möderndorfer, ker pravite, da so pač sklepi neužitni, ne za sprejeti. Žalite svojo članico komisije, zdaj pa mi jasno, od kod v bistvu njena razprava na preiskovalnih komisijah v okviru naših sej. Namreč, vaše besede oziroma to, kar ste zdaj vi povedali, je tudi ona, ampak zanimivo je nekaj; niti enega amandmaja, niti enega amandmaja s strani SMC. Niti enega! Vse pripombe, ki so bile podane, so bile soglasno sprejete in to, kar govorite, morebitni sumi, to je koalicijski izum. Izumili so ga člani parlamentarne preiskovalne komisije in sem ga vpisala, ko smo pisali. Torej, to je izum, nastal tamle. Gospo Vervega bi, verjetno bom kaj še govorila z njo, vprašala, zakaj ni podala amandmajev na to, kar smo danes slišali. Verjetno so tudi še kakšne napakice, tu pa tam bi se še kakšna slovnična našla. Celo pustila sem pet dni pred zadnjo obravnavo, ker so rekli, da bodo slovnično popravljali – pa ni bilo potem

nobenega amandmaja, nobene pripombe. Pa pustimo to.

Gospod Jani Möderndorfer, koliko ste pa vi usposobljeni za vašo preiskovalko, da preiskujete banke? Forenzične znanje imate? Ga imate? Ne, nimate ga, tako kot jaz ne! Tako kot vi mislite, ampak jaz ga imam po moje malo več, ker imam malo naravoslovne miselnosti in tako naprej. Ne morete vi reči za vse člane, da nismo sposobni in da delamo skrupucalo. To so izjave prič, to so dokazi v obliki dokumentov, različnih dopisov ministrstev in tako naprej.

Torej pravite, da zaupate NPU, SDT, KPK, torej vsem organom pregona. Ni dolgo nazaj, ko ste me s strani SMC javno pozivali in opominjali, da čakate na vmesno poročilo in da čakate ovadbe. Danes govorite, da tega preiskovalna komisija ni pristojna narediti; pa nismo dali ovadb, dali smo naznanitve sumov kaznivih dejanj. In to, da pravite, češ, pričakujete v zaključnem poročilu to pa to. Jaz pričakujem od vaše komisije, da boste začeli delati! Pa vas pustim pri miru, gospod Jani Möderndorfer, pustim Logarjevo komisijo, ker imam s svojo komisijo preveč dela, da bi se ukvarjali s tem, ali ste vi sposobni za to ali niste sposobni, ali delate dobro ali ne. Seveda bomo končno poročilo prebrali in takrat ugotavljali. Zanima me, kolikokrat ste bili v varni sobi, kolikokrat ste tistih pet omar, polnih fasciklov, pregledali. Kolikokrat ste se usedli pa pregledali vso to dokumentacijo? Se sploh zavedate, koliko je bilo tega za pregledati? Mislim, da se člani komisije, tudi vaša kolegica Vesna Vervega, tega dobro zavedajo. V bistvu tega nisem dojela kot osebno žalitev, ampak za žalitev vseh članov parlamentarne komisije, da smo nesposobni, da delamo skrupucala in ne vem kaj vse. Mislim, da so se vsi člani potrudili – dobro, eden je povedal, da ne sodeluje in da pač ne podpirajo tega. Tudi to spoštujem, je povedal po resnici. Ampak vi ste danes mešali meglo. Pričakujete, da bomo popravljali zakon – ja, se strinjam. Ampak glejte, zakon je zakon, v zakonu je bilo zapisano tako in kršil se je zakon. Ja kršil se je v preteklosti! Pa mi, da želimo to zdaj sem pripeljati – ni treba, ker so se kar sami pripeljali v 2017 in to nadaljujejo. Ampak tu ni, mi smo do 2016. Moja pristojnost oziroma pristojnost preiskovalne komisije ni v letu 2017, kar je vaša kolegica v stališču govorila o letu 2017 in o tem. To ni naša pristojnost in o tem ne smem soditi. In sodim, ja, od 2003 do 2016. Ne sodim, ampak z ugotovitvami in z vsemi temi dokumenti dajemo te naznanitve sumov kaznivih dejanj, dajemo preiskovalnim uradom, mislim NPU, SDT in tako naprej, vsem tem, tudi Državni revizijski in tako naprej, vse to dokumentacijo, za katero vi dobro veste, da se označi s stopnjo tajnosti in ne vem kaj vse. O tem smo se s strokovnimi službami pogovarjali, ker bo šlo to gradivo pač ven iz Državnega zbora, da bo označeno z vsemi potrebnimi oznakami, zavarovanje tajnosti in tako naprej. Ne mislite si, da smo tako neumni.

Pravite, zaupam NPU, SDT in tako naprej. Kaj imate za zaupati, če od 2013 do danes, do danes, ni nobenih izsledkov iz tega? Gospod Majhenič je na preiskovalni komisiji na javnem delu povedal: »Ja, smo preiskovali, smo se pogovarjali in ugotovili določene odklone, isto kot vi.« Torej so tudi oni skrpucalo naredili.

Pravite, sprejemanje zakona na sistemski ... To je samo mešanje megle in odvratanje pozornosti od resničnega problema. Še enkrat, Zakon o javnih naročilih je začel veljati 2006, velja še danes z različnimi spremembami, spreminjajo se v mejnih vrednostih in vseh ostalih, v malih naročilih, kar smo tudi napisali, in lepo sistematsko napisali, kdaj je kateri zakon in tako naprej. Smo vse datumsko napisali do leta 2016. In še enkrat: zakon je bil takrat takšen in to, kar je notri napisano, to se pač sumi, da so se kršile te zakonodaje. Člani preiskovalne komisije, po podatkih, ki smo jih dobili iz UKC Ljubljana in Maribor, lahko to samo pregledamo in verjamemo, da so nam poslali prave podatke. Vendar je to zdaj na preiskovalnih organih, da potem to bolj natanko preiščejo.

Moram reči, da zdaj je pa to moje osebno mnenje, je pa to, da ne zaupam NPU in SDT, ne zaupam SDT zato, ker gospod Harij Furlan, še enkrat, ko je prišel pred preiskovalno komisijo, niti ni vedel, kaj je: ali je funkcionar, javni uslužbenec ali kaj je. Ni vedel! Ko sem ga vprašala, katero dokumentacijo ima, ni vedel povedati. In potem mi je rekel, da tisto, kar nam je dal NPU. Sem rekla, ali to pomeni, ta javna naročila – ja, menda. Gospod je bil popolnoma zmeden! Oprostite, ampak če jaz ne bi vedela, da je to šef Specializiranega državnega tožilstva, ne vem, kaj bi rekla, da je.

In še nekaj. Gospod Harij Furlan je brat Aleša Furlana, človeka, ki je imel Primsell podjetje, ki je edini bil dobavitelj srčnih zaklopov, pardon, kolkov v Novo Gorico. Edini in najdražji v Sloveniji. Takoj, ko so ga razkrili na televiziji, je zaprl podjetje. In ne mi govoriti, nihče tukaj v dvorani mi ne bo rekel, da ne ve, kaj dela njegov brat ali pa njegov bližnji sorodnik, če so v dobrih odnosih. Tu pa tam rečeš kakšno besedo; torej veš, ne moreš reči, ne vem s čim se ukvarja gospod Podkrajšek, tu zraven mene sedi samo, sicer pa ne vem, ali je poslanec ali ni. Takšnemu človeku, šefu NPU, mislim SDT –, oprostite, težko zaupam. Težko verjamem, da bi takšen človek v zdravstvo položil toliko energije, da bi se to preiskovalo. Še drugo mi je dalo misliti, namreč, ena izmed prič – ne bom povedala imena – je dejala takole: »Veste kaj, gospa Godec, jaz pa sem vesel, da je ta preiskovalna komisija ustanovljena, vsaj nekdo nekaj preiskuje.«

Zato ne zaupam tem organom, ki od leta 2013, ko so imeli isto anonimko v rokah, iste podatke, niso prišli niti do tega, bom rekla, kršenja javnih naročil in tako naprej. Češ, nimamo kadrov, nimamo podpornih, infrastrukture in tako naprej. Verjamem, da

verjetno nima, ampak, oprostite, imajo pa verjetno več znanja na tem kot mi. Pa vendar smo z vsemi dokumenti, z vsem poskušali biti res objektivni, pregledati vse strani, napisati noter. Tudi določene stvari, ki so se v medijih pojavljale, smo v bistvu neke vrste zanikali in smo rekli, da to je res samo natolčevanje.

Moram reči, da si ne dovolim žaljenja članov preiskovalne komisije, da pravite, da smo naredili skrpucalo. Ne dovolim. Možnost je pa imel vsak član dati amandmaje, možnost ste imeli danes dati amandmaje, popravke, če ste opazili, tudi jaz sem opazila, moram priznati, napačno navedbo. Ampak glejte, imeli ste možnost, in zdaj mešati meglo in dati zadeve stran od bistva – zakaj stran od bistva? Kdo vas boli tam notri?, Katero ime vas boli? Dr. Matjaž Bunc mogoče, brat Violete Bulc? Mogoče vas ta del boli. Da vam bom povedala, ta gospod, povedala je že gospa Julijana Bizjak Mlakar, zdravnik v UKC Ljubljana ima sedem oziroma v letu 2014 sedem društev in podjetij. In ko smo zahtevali, da nam preda tudi dokumentacijo svojega društva, kajti izkazalo se je, da je na enem potnem nalogu, o tem sem ga tudi na javnem delu spraševala, potni nalog je imel za Hamburg, ki mu ga je podpisal UKC Ljubljana, plačal UKC Ljubljana, je bil zraven priložen račun hotela, kjer je pisalo, plačal Matjaž Bunc kardiologija, s. p. In sem ga vprašala, kako zdaj to, kdo je plačal? In zato smo šli v preiskavo, ker so pa tudi dobavitelji povedali, da so nekaterim nakazovali tudi na njihova društva in espeje. In ko sem prosila gospoda Matjaža Bunca, da preda tudi dokumentacijo društva, ne boste verjeli, do Ustavnega sodišča je šel, ker sem prosila oziroma je preiskovalna komisija je dala sklep, da preda potne naloge in donacije za društva. In gospod je šel do Ustavnega sodišča in in hkrati zahteval, da se zadržji izvršitev predaje dokumentacije. Včeraj smo dobili, ne boste verjeli, na Vrhovno sodišče je šel, da ne bo predal potnih nalogov. Potnih nalogov! Zdaj pa že mene zanima, kaj je v potnih nalogih in teh donacijah. Vrhovno sodišče ga je zavrnilo. Gospod Masleša je podpisan, da mora gospod Bunc predati vso dokumentacijo svojih društev in vseh espejev.

Kar se tiče Mladine in KB. Češ, da je gospod Janez Janša pač užaljen in je zato pripeljal notri to zadevo. Je gospod Janez Janša prodajal žilne opornice in bil lastnik Mladine, KB, Mark Medicala? Je on prodajal deleže? Ne. Jasno je povedano, jaz sem pokazala, ne vem, kolega, mislim, da si bil notri; KB 1909 je finančna družba iz Italije, ki je imela pod svojim okriljem različna področja, med njimi tudi ta založniško medijski del in medicinski del. Do konca leta 2015 je bil medicinski del tisti, ki je v bistvu dajal največ dobička tej družbi. Na drugi strani pa založniški del eden izmed izgubarjev, če lahko v narekovajih tako rečemo. In seveda obstajajo sumi. Jaz si ne predstavljam, ne vem, če je kolega Pojbič prej razlagal, da grem jaz do gospe Brinovškove pa rečem, glej, tule imaš 200

tisoč evrov, daj kupi od Anje lastniški delež od neke firme, potem ga pa meni prinesi. To so delali. KB je dala 200 tisoč evrov gospodu Repovžu, da je kupil delež Mladine od gospoda Zavrla in prinesel nazaj v KB, istočasno. Kje se je plačal davek? Kje se je ta transakcija izvedla? Vse gospodarske družbe so sodelovale z nami, moram res reči, vsi so nam poslali vso dokumentacijo, razen Mladine, z aroganco, naj si iščemo, kjerkoli hočemo. Naj si iščemo, kjerkoli hočemo poročila. In seveda se vzpostavi sum, mislim vprašanje, sicer smo ga postavljali tudi na sami preiskovalni komisiji. Zakaj? Glejte, 200 tisoč evrov je v KB lahko prišlo tudi iz tega medicinskega dela. Denar za dokapitalizacijo Mladine, Distriesta in vseh ostalih, tudi ostalih družb, ampak mi smo v akt napisali pač ti dve, je lahko prišlo tudi z medicinskega dela. Torej se je denar davkoplačevalcev, kjer smo že pokazali preplačilo žilnih opornic, potem prekoračitve na javnih razpisih mimo pogodb in tako naprej, ta denar, ki je bil bistvu na neke vrste nezakonit način pridobljen, se je lahko porabi tudi za dokapitalizacijo določenih podjetij v Italiji, kar je potrdil gospod Peric, ki je rekel, da je Vega Finanz, ki je pač dobivala denar, porabljala denar tudi za dokapitalizacijo podjetij v Italiji. Zakaj pa mogoče ne tudi v Sloveniji KB? To je vprašanje, ki je seveda zdaj za organe pregona. To je vprašanje, ki še vedno seveda ostaja tukaj, da se pač zadeve preišče, ker vi dobro veste, da čez Italijo oziroma čez mejo malo težje prideš, ampak določeni dokumenti pa so, ki to lahko potrjujejo. Ampak zanimivo je še nekaj, kar sem povedala prej na hitro, ker pač je bilo malo časa, ampak je to, mogoče naključje, mogoče ne. 2006, ko je KB vstopila v lastništvo Mark Medicala, je ta začel pospešeno prodajati žilne opornice v Sloveniji in od 2007, 2008 do 2010 za več kot 2 milijona in pol prekoračil nabavo preko javnih razpisov. V tem času je tudi prihajalo do menjave lastništva in kupovanja lastništva znotraj KB in Mark Medicala. Tisti, ki ste prebrali poročilo, boste razumeli, mislim, razumete o čem govorim, kaj hočem povedati. In isto se ponovi v letu 2012, ko se tukaj poveča, močno poveča prekoračitev na javnih razpisih za Mark Medical iz Slovenije, se tam dogajajo kupovanja lastniških deležev za Vega Finanz in tako naprej. Torej ta denar je lahko, lahko, pravim še enkrat, lahko prehajal iz medicinskega dela tudi v dokapitalizacijo podjetij. Če gospod Peric pove, da ja, da je prihajalo do dokapitalizacije podjetij v Italiji, se meni in verjetno tudi vsem ostalim članom, ki so to potrdili, postavlja tudi vprašanje, ali naj tudi v Sloveniji, mogoče tudi za dokapitalizacijo podjetij v Sloveniji. In zato smo pač vzeli ta del, pogledali, jaz moram reči, da danes gospod Kordiš, ko je govoril, kot da berem članek gospoda Repovža. Se opravičujem, ampak to sem mu že, mislim da, enkrat povedala. In takšne arogance jaz nisem doživela od nobenega, ki sem jo doživela tudi s strani tega podjetja, delniške družbe, tudi glede gradiva itn. Vsi so sodelovali, nihče ni zaviral

zadeve, razen doktor Bunca in Mladine in SDT, ki ni želela prodati dokumentacije, ki je šla do konca na sodišču. NPU nam je dal dokumentacijo, KPK je sodelovala, pogovore sem imela tudi z Državno revizijsko komisijo, torej z različnimi organi. NPU smo celo dovolili, dovolili, saj ni, da bi dovolili, ne dovolili, omogočili vstop v varno sobo, da pregleduje dokumentacijo, istočasno kot mi preiskujemo. Istočasno. In pravim še enkrat, to, kar ste gospod Jani v svoji razpravi povedali, to skrpucalo, da je to nemogoče za sprejeti, jaz bi potem pričakovala amandmaje, da se lahko o njih pogovarjamo, pričakovala bi s strani vaše kolegice, da to jasno tudi na preiskovalni komisiji pove, na sejah itn. Zdaj me to čudi. Zdaj me res to čudi, ker ni bilo ugovora, ker je bila za. Ne vem, kakšno moralo imate, dvignite roko za, potem pa na seji Državnega zbora govorite, da je to skrpucalo in da tega ne morete potrditi. In pravim še enkrat, to, kar vi govorite, dajte govoriti o samem poročilu, ne mi iskati vejice, kje je vejica narobe postavljena. Po mojem jih je kar nekaj. Ampak če boste vi vejice iskali v poročilu, pomeni, da ljudi, vse, Državni zbor, poslanke, vse spravljate na drugi tir, da ne bi razmišljali o tem, kar je resnični problem. In to ste poskušali danes narediti.

In še enkrat, ja, bom povedala javnosti, ti, ti, ti, ti v SMC ali pa ti poslanci so bili proti temu poročilu, ker češ, da so sklepi skrpucalo. To je izgovor, izgovor, ker vas nekaj močno moti. Zdaj sem naštela nekaj stvari, ki vas močno motijo znotraj tega. In pravim še enkrat, res je to, nihče od nas v Državnem zboru ni usposobljen za kriminalistično delo – edino če je kdo kdaj delal na policiji ali kjerkoli, ampak nismo toliko usposobljeni – pa vendar se tisti, ki delamo za dobro in ne mislimo v smeri ne levo ne desno v teh primerih, poglobimo, proučimo in probamo in poskušamo in jaz verjamem, da tudi korektno opraviti svoje delo. Jaz ne vem, zakaj ste potem vi ustanovili komisijo, če mislite, da pač je to vse skupaj brezveze oziroma se tako dela. Je pa res, da je ta naša preiskovalka prva, ki je dala takšne naznanitve sumov kaznivih dejanj. Mogoče to spet koga boli. Jaz sem že povedala večkrat, pa mislim, da so tudi moji kolegi, da je v nadaljevanju še zaključno poročilo, ki bo dalo tudi odgovore, verjetno, zakaj ministrstva oziroma ministri niso določenih stvari naredili ali pa bi lahko, pa niso ali pa kakšne so bile zadeve. Presenečate me s tem, da ste v svoji razpravi poskušali zapeljati celotno zadevo v drugo smer in da se niste držali poročila. Vem, da niste bili v varni sobi, da niste gradiv pregledovali, zato me čudi, od kod vam ta ideja, da pač je bilo delo slabo opravljeno. Mislim, da vsi člani, še enkrat, in jih bom vzela tudi v bran, so naredili kar dobro delo, pomagali in jaz mislim, da je to zadeva, ki je lahko podlaga vsem tistim državnim organom, ki jim vi zaupate, da bodo preiskali vse te zadeve, ovrgli ali potrdili sume ali kakorkoli. Jih bomo pa seveda s temi sklepi, ki so vam tudi mali čudni,

češ, naj nam poročajo, malo povprašali o teh zadevah. Seveda, ker če nekaj narediš v letu in pol, preiščeš, ne bom rekla na koliko straneh, ker to sploh ni bistvo, potem od nekoga, ki mu to daš, da lahko vprašaš, kaj si pa v tem času naredil. Toliko.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jani Möderndorfer, replika.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Ja, kolegica Godec, jaz sem malo presenečen, predvsem zaradi tega, ker si to tako osebno vzela. Daleč od tega, nihče, tako, kot si sama na koncu ugotovila, ni usposobljen za kriminalistično delo znotraj preiskovalne komisije, ampak to sploh ni naloga preiskovalne komisije. V tem je cela poanta.

Drugič, glede znanja nisem govoril o znanju članov in komisije, predsednika, govoril pa sem o forenzičnih preiskavah, za kar sem pa prepričan, ne jaz, ne vi, nihče od tukaj ni usposobljen, razen če je kakšen to v praksi počel, pa naj dvigne roko pa je stvar rešena. Ampak poslanci nismo izvoljeni po tem, kaj znamo, da bomo lahko določene stvari počeli. En drug mandat je. Tisto, kar jaz opozarjam in sem v svoji razpravi zelo jasno povedal, in tukaj se midva nisva razumela, je samo opozorilo, preiskovalna komisija naj ugotavlja politično odgovornost in sistemsko zakonodajo, kjer jo je treba popravljeni. In na to sem opozoril. Nihče vam ni rekel, da premalo delate. Še več, rekel sem vam zelo jasno, da ste znani po tem, da ste pridni in delavni. Ampak to ni obrodilo sadov, tistih, ki sem jih jaz pričakoval. Moram jaz hoditi v varno sobo pa gledati, kaj vi delate, pa pregledovati dokumente? Zakaj pa? Zato pa je ustanovljena preiskovalna komisija. Jaz imam pa ja dovolj drugega dela, da še kaj drugega počnem. Najmanj pa sem pričakoval, da boste zdaj mojo preiskovalko, o kateri boste še vedno imela možnost, ko bo prišel čas za to razpravljati, pa se bomo raje takrat pogovarjali, pa takrat seveda mi lahko rečete, kar želite, ampak danes želim samo opozoriti na stvari, ki so takšne, kot so.

Kot poslanec Republike Slovenije zaupam organom pregona izvršni in sodni veji oblasti. Zaupam ji. Ali so posamezniki znotraj teh organov in različnih oblasti, ki delajo lumparije in prekršijo zakon? Seveda so. Seveda so, ampak jim je treba to dokazati. Tako se mi zdi fer, če živimo v pravni državi. Nič drugega. To, da mi zdaj danes omenjate Furlana – pa jaz ga še osebno ne poznam. Mi omenjate dr. Bulca, oprostite, v življenju ga videl nisem in mislim, da enkrat po televiziji, ko so omenili tisto društvo. That's it. Sploh ne vem. In če je kaj na tem, naredite. Absolutno podpiram, ampak napačnega ste si izbrali za to, da mu očitate, česa se boji. Daleč od tega. Kolegica Godec, ne iščem vejic in slovničnih napak, ker bi jih lahko v vsakem zakonu pa v vsakem gradivu pa

vsepovsod bi jih lahko našli, ampak ko pa oblikujemo sklepe, da pa niti ne poimenujemo pravilno agencije, to pa ni več vejica in slovnična napaka, ampak je agencija, ki ne obstaja. To je razlika. Zato pravim, da se mi vsaj tega bi morali poslužiti. Pa to ni bil moj glavni namen in sporočilo, da se ne bomo narobe razumeli. Sploh ne. Jaz sem rekel, da imate možnost pri poročilu pripeljati do tistega bistva, ki ste si ga želeli. Ali boste hoteli ali ne, to je drugo.

Kar se pa Mladine tiče pa vašega šefa, glejte, težko je danes razpravljati ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Tri minute, gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): ... pa me prepričevati, da je bila Mladina naključno izbrana. Mladina je z namenom izbrana. In vsi vemo, kako je ta zgodba tekla, tako da tukaj lahko porabimo še minute in minute, pa ne bo nič.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravi naj se gospod Janko Veber. Izvolite, gospod Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Sspoštovani podpredsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo. Kolegice in kolegi, en lep pozdrav tudi v mojem imenu!

Najprej pohvala predsednici in vsem članicam te komisije za opravljeno delo, čeprav bi ti kvalitetni poslanci lahko kaj drugega počeli, kot preiskovali to slovensko umazanijo posameznikov. To velja tako za to preiskovalno komisijo, ki jo vodi gospa Godec, in to tudi velja za preiskovalno komisijo, ki jo vodi dr. Logar. Dva izjemno kvalitetna poslanca bi lahko kaj drugega počela, to je moje osebno mnenje.

Ko smo ustanovljali to komisijo, ne morem reči, da z veseljem, ampak z žalostjo sem podprl to komisijo. Z žalostjo pa zato, ker sem predvideval in se zavedam, da jih čaka težko in umazano delo. Jaz sem tudi danes pozorno poslušal vsa stališča poslanskih skupin. Jaz mislim, da so bila zelo kvalitetna, razen enega, ki ga ni niti vredno omenjati. Izjemno dobro poročilo je imela, predvsem mi je ostala v spominu gospa iz Desusa. Ko smo poslanca poslušali zdajle, pa še malo prej, je pa klasičen primer, zakaj je v Sloveniji takšno stanje. Ko smo celo popoldne poslušali kvalitetno poročilo, še enkrat ponavljam, za to umazanijo posameznikov, ki so bili danes tudi omenjeni, in pride nekdo iz največje koalicijske stranke, hoče povoziti predsednico in hoče povoziti vse člane, ki so izjemno kvalitetno delali v tej preiskovalni komisiji. Z enim preprostim razlogom – da obrne vetrove in pozornost v neko drugo smer, kot da se ni nič zgodilo, da je poročilo nekvalitetno, tudi vejice išče, kje manjkajo. Ampak jaz mislim, da je tu ravno nasprotno, da boli kvalitetno poročilo.

Poslanca, ki je govoril pred mano, prav gotovo boli kvalitetno poročilo, ki daje rezultate. Seveda, na nas vseh, poslankah in poslancih, pa je, če znamo to delo preiskovalne komisije oziroma naših kolegic spoštovati in če želimo dobro zdravstvu, potem bomo to podprli. Paziti pa moramo, da ne bomo nasedali na takšne trike, kot jih je gospod Jani izvajal zdajle petnajst minut. To je trik poslanca, ki je seveda zamenjal pet strank. Zavedati se moramo, kako močni pritiski morajo biti od nekoga, da je danes govoril tudi proti svoji poslanki, proti poslankam koalicije, da so delali nekvalitetno. Kakšna moč mora biti odzadaj? To je jasen pokazatelj, zakaj je takšno stanje v zdravstvu, zakaj je takšno stanje v sodstvu, pravosodju pa še na več inštitucijah. Seveda, če bi imeli iskreno željo in voljo, tudi na strani Vlade, da s tem kompasom, ki nam ga je dala ta preiskovalna komisija, želimo nekaj obrniti, bi seveda tukaj tudi sedeli pravosodni minister, ministrica za zdravje, notranja ministrica pa še kdo. In seveda s tipko, da potrdimo to poročilo, bi seveda morali biti najbolj zadovoljni ti trije in bi zavihali rokave in pobarali to preiskovalno komisijo, da čim prej dokonča svoje delo, da dokončno poročilo in tiste umazance, za katere je morala biti ta preiskovalna komisija ustanovljena, damo za zapahe.

Jaz bom seveda z veliko odgovornostjo to vmesno poročilo podprl. Želim pa, da čim prej to vaše delo, ki je kvalitetno, dokončate v dobrobit slovenskega zdravstva in v dobrobit Slovencev. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec, pripravi naj se mag. Bojana Muršič.

Izvolite, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo.

Predstavnikov Vlade ni, ko se na področju zdravstva dogajajo takšne zadeve in takšna vmesna poročila, niti ministrice za zdravje ni, ker jo verjetno srce boli, ko posluša, kaj vse je narobe v zdravstvu, pravosodni minister se bori za druge funkcije in beži iz Vlade, predsednik Vlade pa niti več ne razume, kaj je pravna država, zato ima problem z pravnimi zadevami in zakonodajnim postopkom in zakonodajno vejo oblasti. Tako da neodziv Vlade točno kaže, kaj si misli o slovenskem pravosodnem sistemu, predvsem pa o slovenskem zdravstvenem sistemu in, kar je ključno, o slovenskih pacientih. Zaradi tega, tudi zaradi tega, kar je tukaj zapisano, plačujejo višje storitve in dolgo čakajo v vrsti.

Jaz moram reči, da kolikor se da spremljam vse preiskovalke pred televizijskimi zasloni ali pa v pisarni v Državnem zboru. Očitno je, da je kolegica Jelka Godec z sodelavci oziroma s člani preiskovalne komisije naredila vrhunsko delo, ki pa je šele na polovici, kajti kot

že tudi rečeno, danes imamo pred sabo vmesno poročilo. Ampak Jelka je naredila predobro delo, to se danes vidi v izvajanju sredinskega dela politike, ko so določene politične povezave v zdravstvu prehitro ali pa preveč intenzivno prišle na plano. Skratka, v tem vmesnem poročilu lahko vidimo, kaj se dogaja v zdravstvenem sistemu. Če vprašate povprečnega državljana, nekoga, ki tu in tam gre izven primarne ravni, kjer je kolikor toliko še poskrbljeno za njih, ampak tam imajo pomembne vloge lokalne skupnosti, bodo rekli, ja, imamo dobre zdravnike, imamo dobre medicinske sestre, ampak na žalost je celoten sistem zdravstva ena sama korupcija in klientelizem. In ravno to želi pokazati preiskovalna komisija, ki jo vodi kolegica Jelka, seveda v okviru zmožnosti, ki jo daje preiskovalna komisija in ki jo imamo sami poslanci pri tem delovanju. In zato sem presenečen, ko danes slišim, pred dvema urama sem prvič tudi javno od enega poslanca slišal, da baje Stranka modernega centra – pa vemo, da še zdaleč niso niti blizu stranka centra, kaj šele modernega – da ne samo, da ima ogromno problemov s tem vmesnim poročilom, ampak da se večinski del teh poslancev nagiba, da danes tega vmesnega poročila ne bodo podprli. In kaj je v sklepah pri tem vmesnem poročilu preiskovalne komisije? Da z vsem tem delom, ki ga je kolegica Jelka z člani in članicami preiskovalne komisije opravila, seznanili ključne organe, ki bodo potem naredili svoj posel. Tukaj danes govorimo, da se gradivo posreduje Nacionalnemu preiskovalnemu uradu, pa imamo že problem, vsaj tisti, ki nekaj časa že spremljamo politiko, vlogo Nacionalnega preiskovalnega urada, ki včasih deluje po sistemu Nič ne vidim, nič ne slišim. Potem, da se posreduje na Generalni direktorat za konkurenco pri Evropski komisiji, upam, da bo tam kaj več učinka. Da se posreduje Finančni upravi, Agenciji Republike Slovenije za varovanje konkurence, Državni revizijski komisiji in tako naprej. Skratka, da se to, kar se dogaja na področju žilnih opornic, predstavi ključnim organom in da potem tisti opravijo svojo nalogo.

Ampak me je zelo strah, da se bo dogajalo isto, kot se je dogajalo na samih sejah preiskovalne komisije, ko so bili vabljeni ljudje in so imeli ti vabljeni ogromno problemov z ali sodelovanjem ali pa z boleznijo, ki se ji reče kratkotrajna izguba spomina. In me je zelo strah, da vsi ti organi, katerim naj bi to vmesno poročilo posredovali, da bodo prav tako imeli določene probleme. Verjetno se bo tu in tam našel nekdo, ki bo rekel, da se to njih ne dotika, da je to naloga nekega drugega organa, da je to nekaj drugega organa, neke druge osebe, neke druge osebe, namensko to poudarjam, ker se vedno potem zadeva nekeje vrti in na koncu se zadeva izgubi. Da bodo ti organi komaj čakali, da bo konec mandata, potem pa verjetno ne bo več te preiskovalne komisije, očitno jo bo treba ustanoviti tudi druge mandate, ker jim bo treba ponovno, mi pravimo, žicati, da kaj naredijo. Ne

obrbejo v roku enega leta dveh listov papirja, ampak v roku enega leta obrbejo goro papirjev, predvsem pa tudi naredijo tisto, kar pač tako preiskovalni in vsi ostali organi lahko, za kar so ustanovljeni.

Jaz osebno sem pričakoval, da bomo danes v bistvu po stališčih poslanskih skupin rekli, saj smo soglasni, gremo na glasovanje, kolegica Jelka je naredila veliko delo in gremo naprej, ampak – in s tem bom tudi počasi zaključil – je kolegica Jelka naredila predobro delo. Določene povezave med določeno politično sfero, med določenimi organizacijami, med določenimi podjetji, med določenimi mediji in na drugi strani tudi med določenimi posamezniki, ki kar naenkrat izgubljajo tisto, čemur se mu reče bratski vpliv, sestrski vpliv, sorodstveni vpliv, da kar naenkrat je problem. Zato me danes ne čudi zgodba o enem izmed fake news medijev, ko imajo probleme, da v eni stranki otroci funkcionarjev delajo za tisto, za kar so se usposobili. To je problem. Na drugi strani pa ta fake news medij nima skoraj nobenega posluha, da napiše ogromno zadev, ki bi jih lahko našli v tem gradivu, ko bi lahko razpletali o tem, kako je povezana politika, določen del zdravstvenega lobija in določen del medijske scene. Tega pa ne bomo zasledili. In zato je morda prav, da vsaj tisti, ki vemo, da je treba sistemski korupciji na področju zdravstva reči, dovolj je, pokažemo, da nekdo tudi s sedenjem na preiskovalni komisiji dela tisto, za kar je ustanovljen.

In zato, spoštovani, upam, da bodo ti sklepi soglasno sprejeti, da bodo ne samo posredovani določenim organom, inštitucijam, ampak da bodo v nadaljnji fazi tudi ti organi in inštitucije naredili svoje delo, tako da bo to vidno ne samo preko medijev, ampak kot je tudi tukaj napisano, da bodo tudi nam kot zakonodajni veji oblasti poročali o napredku pri pregonu korupcije in kaznivih dejanj v predmetni zadevi.

Še enkrat, pohvala članom preiskovalne komisije za do sedaj opravljeno delo. Upam, da čim prej dobimo končno poročilo in da čim prej uradne inštitucije in organi naredijo tisto, za kar so poklicani, da raziščejo korupcijo na tem področju. Ampak to je le vrh ledene gore korupcije v zdravstvenem sistemu, ki jo plačujejo ljudje, kot že rečeno, preko predragih storitev in predolghih čakalnih vrst. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Bojana Muršič. Pripravi naj se dr. Anže Logar.

Izvolite, gospa Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Kot članica preiskovalne komisije moram reči, da me žalosti dejstvo, ki ga je podal kolega Jani, da je v bistvu to vmesno poročilo

neko skrpucalo. Moram reči, da smo predsedili ure in ure. Tudi preden smo vmesno poročilo potrdili, smo ga potrjevali trikrat oziroma smo se dogovarjali, kako ga urediti, kako ga pripraviti tako, da bo dejansko takšno, kot je potrebno. Zdaj, da smo vnašali te morebitne sume, to je bilo na našo pobudo, bom rekla, sicer ne morebitne, ampak sume, kajti v prvem osnutku tega poročila so bili dejansko fakti. In takrat sem nekako imela pomislek, moje znanje tega ne dopušča, da lahko rečem, da je nekdo storil kaznivo dejanje, in enostavno smo prišli potem do zaključka, da sumi pa so. Sumi so pa bili podani na zaslišanjih, smo jih spoznali oziroma videli. Zaslišali smo 35 prič, 2 soočenji smo naredili. Pri zaslišanjih smo imeli veliko težav s sklepčnostjo, kot je kolegica predsednica povedala. Nekako smo se poskušali usklajevati, da dejansko zagotovimo sklepčnost, kajti vsem nam, tisti, ki smo imeli ta interes, je bilo, da slišimo, kaj se dogaja. Moram reči, da nekajkrat sem sicer izostala, ampak moram reči, da sem z veseljem prebrala potem to vmesno poročilo. V prvem delu vmesnega poročila so povzeti vsi glavni izseki zaslišanj, glavne ugotovitve in moram reči, da ti dajo neko nit.

Vsekakor je nesporno dejstvo, da obstaja utemeljen sum, da so odgovorne osebe kršile javna naročila. In na tem mestu sem nekajkrat tudi vprašala odgovorne osebe na zaslišanju: »Ali se zavedajo, kakšno sporočilo dajemo javnosti?« »Imamo sprejeto zakonodajo, ki je ne spoštujemo. Zakaj potem sedimo? Zakaj sprejemamo zakonodajo?« sem jim postavila vprašanje. Potem je bolje, da vsi skupaj pustimo stvari, po svoje gremo, popokajmo in enostavno Državnega zbora v tem primeru ne potrebujemo. Kajti, zakonodaja se sprejema zato, da se spoštuje. In enostavno je to nesporemljivo. Da se pa to sliši potem s strani odgovornih oseb, da so se kršila javna naročila. Verjamem, da takrat, kadar je utemeljen razlog, ampak verjamem, da tega v bolnišnicah ni, kadar gre za življenje ali smrt, da se naroči oziroma dobavi žilna opornica, ampak verjamem, da vsaka bolnišnica ima na zalogi žilne opornice, da v primeru, da pride do takšnega slučaja, lahko urgentno pač naredijo to, kar je potrebno.

Pregledanega je bilo ogromno gradiva, kot sem rekla, zaslišanih ogromno prič. Tudi ob tem, da je dr. Kanič omenil, da je dejansko podaril dva stenta kolegu druge bolnišnice, se mi je porajalo vprašanje, kje so pristojne institucije. V tistem trenutku bi morali vsi alarmi zagoreti, kajti tu je šlo za davkoplačevalski denar, 2 tisoč evrov. Po vsej verjetnosti je to ena manjša operacija in enostavno se njemu to ni zdelo nič spornega. Osebno meni se to zdi zelo sporno.

Res je, da v času te preiskovalke oziroma zaslišanj sem se velikokrat spraševala, ali iščem politično odgovornost ali se učim o vseh teh žilnih opornicah. Velikokrat so bile razprave malce iz konteksta, ampak kljub temu je bil v celoti fokus pravi. Iskalo se je povezave,

navezave, kam odteka denar, zakaj so preplačane žilne opornice. Na zaprtih delih sej smo ugotovili še marsikaj drugega, kar se je dogajalo. Tisto je še bolj zastrašujoče in zaskrbljujoče.

Jaz mislim, da v nadaljevanju te preiskovalne komisije bomo prišli do te politične odgovornosti, nakazuje se že. Verjamem, da se bo v nadaljevanju vseh teh pričanj, ki jih predvidevamo, pokazalo, da je tudi bila politična odgovornost. Mislim tudi, da v času te preiskovalke, kdor pač je prebral celotno poročilo, ki je zelo obsežno, približno nekje 400 strani zajema, so bile podane tudi možne rešitve sistemske spremembe zakonodaje. Jaz upam, da jo v tem kontekstu tudi ministrstvo prebere, kajti mislim, da smo med razpravo, med zaslišanji to tudi podali. Verjamem, da je to eno izhodišče.

Me pa vsekakor žalosti, da dejansko je odtekal ta denar, bom rekla, v zasebne žepe. Mi te naloge nimamo oziroma nismo tako strokovno usposobljeni, da bi lahko rekli kdo in kam in pod kakšnimi pogoji, ampak iz gradiva marsikaj jasnega in glasnega izhaja. Da so se preplačevala žilne opornice v UKC, kolegica Brinovšek je omenila, da je odteklo nekje 4 milijone evrov denarja v žepe ne vem koga. To so zastrašujoči podatki. Resnično enostavno, ali se zavedamo, kaj bi se lahko naredilo s tem denarjem? Ta denar bi lahko ostal v UKC Ljubljana. Po vsej verjetnosti ta izguba ne bi bila tako velika, kot smo jo sanirali oziroma kot jo bomo sanirali z interventnim ukrepom. In vse skupaj je za razmisliti. Kot sem tudi v stališču poslanske skupine omenila, ključen je sistem vodenja. Če je vodenje slabo, je potem vse skupaj od spodaj slabo, ampak kot je vse skupaj pri tej komisiji oziroma pri vseh teh indicij, ki so, je vse skupaj gnilo že v samih temeljih. Tako da tu jaz mislim, da tudi mora SDT, NPU odigrati svojo vlogo. Moram reči, da sem bila resnično razočarana nad zaslišanji posameznih članov teh pomembnih institucij, kajti določenih stvari nimajo povsem razčiščenih. Tudi sama nekaterih stvari nisem imela, ampak če bi bila na taki funkciji, bi definitivno marsikaj več vedela, ker bi se tako dolgo učila, da bi se naučila. Eni pa dejansko zasedajo funkcijo, pa ne vedo, zakaj jo zasedajo.

Toliko v začetku, nekaj časa si pa še pustim. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Anže Logar. Pripravita naj se gospa Anja Bah Žibert in gospod Branko Zorman.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Danes je predsednik republike rekel, da je zdravstvo eno od področij z največjim, če po domače povem, primanjkljajem reform. Temu botruje 250 tisoč ljudi v čakalnih vrstah, nenormalne razmere, preplačila, izgube bolnišnic. Ultima tema. Najpomembnejša tema

na koncu koncev danes. Pa pogledjmo, koliko poslancev sedi ob tej temi v tem državnem zboru. Torej, ko so tam mikrofoni in kamere, so vsi glasni, kako nameravajo kaj spremeniti, kako bodo naredili reforme, kako je ta ministrica oh in sploh, ko pa je treba dejansko nekaj narediti, pa ta volja umanjka, je ni.

Jaz sem podrobno poslušal predstavnico Desusa in predstavnico SD v uvodni predstavitvi in moram reči, da se podpišem pod to, kar sta rekli. Izpostavljam ju zato, da ne bom izpostavil kolegice Godec, ki prihaja iz iste stranke. Namreč, da ne bom rekel, da je ta tema politično obarvana, ampak da dve koalicijski stranki povesta dejansko, kako nesprejemljive razmere so v zdravstvenem sistemu, in do kako epohalnih in ključnih ugotovitev je prišla ta preiskovalna komisija. Potem pa se pojavi poslanec SMC Jani Möderndorfer, ki v svoji stari nameri tu vse, kar ni ustvari on, popljuje. Zdaj pa moram reči, da tisti, ki gleda to sejo, je rahlo zmeden. Namreč velika večina članov preiskovalne komisije podpira to poročilo in podpira te ugotovitve in se zgraža nad stanjem v zdravstvu, predstavnik največje stranke, torej tisti, ki imajo pa največ glasu, ima največ vzvodov, da kaj spremeni, pa odmahne z roko, češ, imate na drugem sklepu dve pravopisni napaki, zato tega ne moremo popraviti. Pogledjte, kako se ta koalicija, pa da ne bom rekel ta koalicija, ampak največja koalicijska stranka loteva reforme zdravstva.

Če te preiskovalne komisije ne bi bilo, o preplačilu v zdravstvu danes ne bi govorili. Bi imeli samo uradno izjavo ministrice, kako je vse v redu, uradno izjavo prvega ministra, torej predsednika Vlade, da smo za čakalne vrste krivi mi pacienti, ker čakamo v vrsti. Ogledala, kaj se dejansko dogaja, pa ne bi bilo. Ne bi izvedeli, da so ponudniki stentov na posameznike, posameznim zdravnikom ali pa odgovornim nakazovali sredstva zato, da so se odločili za večjo nabavo teh stentov ali njihovo pogodbo. Ne bi izvedeli, da je to plavanje v bazenu z morskimi psi. Ne bi imeli ključnih dokazov, da so to. Danes pa to imamo in lahko na podlagi tega ukrepamo. In ne bi izvedeli, da tudi na tem področju, tako kot, recimo, še na kakšnem drugem, organi pregona pač ne delujejo. Da se mora zgoditi parlamentarna preiskovalna komisija, da lahko nekdo, ki je sicer primarno odgovoren za represijo, torej za pregon, kriminal, kakorkoli se temu reče, ja, še hvala, da ste s tem začeli, ker drugače mi tako ali tako ne bi mogli napredovati. Pogledjte, in to je neposredna ugodna in dobra posledica preiskovalne komisije. In tisti, ki sodeluje v preiskovalni komisiji kot politična stranka, zraven pa pljuva po preiskovalni komisiji, dela največjo škodo samemu sebi in ugledu Državnega zbora in na koncu koncev vsem, ki se trudijo in ki se trudimo nekaj spremeniti v tej državi.

Vam bom povedal samo en primer iz te preiskovalne komisije, da bo pokazala dejansko, kakšno stanje je v tem zdravstvenem sistemu.

Žilne opornice, kot lahko izvemo iz tega poročila, so bile v našem sistemu med leti 2003 in 2016, 3- do 5-krat dražje kot v tujini, v drugih državah. Kako smo mi tako bogati, da si lahko privoščimo 3- do 5-krat dražje žilne opornice? In ko se potem pojavi en ponudnik iz Poljske, ki ponuja pol cenejše stente, kot tisti, ki je v dvanajstih letih zaslužil 250 milijonov evrov na račun davkoplačevalcev – veste, kaj se zgodi? Po dveh mesecih mora prekiniti dobavo, ker ta, ki zasluži 250 milijonov, kliče izvajalca in reče, en nepridiprav se je pojavil in ponuja vaše stente pol ceneje kot mi, dajte pritisniti nanj. Po dveh mesecih prekine dobavo. Da bo še bolj čudno, nekdo ki ima 56 % trga stentov, se ustraši in takoj urgira, nemudoma, ko se pojavi nekdo, ki ima, pozor, 0,35 % trga stentov. Si predstavljate? Če bi vi, recimo, uspeli Državnemu zboru prodajati, ne vem, kulije mesečno po tisoč evrov, pomeni, da bi se ustrašili nekoga, ki mesečno proda za 7 evrov kulijev. Jaz verjamem, da se z njim sploh ne bi ukvarjali. Ampak ne, tisti, ki zasluži 250 milijonov evrov z našim davkoplačevalskim denarjem za 3- do 5-krat preplačane medicinske pripomočke, se ustraši tudi takega konkurenta, ki ima samo 0,35 % trga. Kot ste lahko ugotovili, je moral po dveh mesecih zapreti štacuno. To se dogaja. Zato sem rekel, bazen, ker plavajo morski psi. In hvala bogu, da na to kdo pokaže in z dokazi prikaže. Čakam, da bodo organi pregona nekaj na tem pogledu naredili.

Upam, upam da bo v tem državnem zboru zmagal razum, in da boste to poročilo tudi ustrezno, z ustrezno večino podprli. Kajti danes se odloča v bistvu o tem, tisti, ki bodo glasovali proti ali ne bodo glasovali, se bodo vzdržali, so zadovoljni s statusom quo, so zadovoljni z 250 tisoč čakalnimi vrstami, so zadovoljni s tem, da tisti, ki ima več kot polovico trga, diktira, kdo lahko sploh vstopi v trg in kdo ne more vstopiti na trg, so zadovoljni s tem, da posamezni dobivajo plačila zato, da naročajo določene izdelke, točno določene izdelke. In se ne bo nič spremenilo. Tisti, ki pa hočemo nekaj spremeniti, bomo pa za to poročilo glasovali. In jaz upam, da bo na koncu koncept po tej razpravi prevladal razum in da bo eno zelo pomembno sporočilo poslano javnosti, da se tudi na področju zdravstva obetajo spremembe, samo prave ljudi je treba pripustiti k odločevalskim funkcijam. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Anja Bah Žibert, pripravita naj se gospod Branko Zorman in mag. Andrej Šircelj.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Velikokrat smo se že pogovarjali o razmerah v zdravstvu v naši državi. Takrat pravzaprav skoraj v en glas vpijemo, kako je vse slabo in kaj bi bilo potrebno storiti. Kaj pa danes? Na mizi imamo poročilo, 334 strani, v njem najdete ugotovitve, v njem najdete pričanja

in tudi nekatera priznanja. A, spoštovani, gre samo za eno malo področje – ugotavljanje zlorab na področju prodaje in nakupa žilnih opornic. Opravljeno je bilo ogromno delo. Opravili so ga vsi člani komisije, ki so seveda hodili na te seje, tukaj moram izzvati Levico, ampak saj škoda njih sploh izpostavljati, in seveda tudi predsednica. Povedali so sami, s kakšnimi težavami so se tudi srečevali. Ampak končni cilj je dosežen. 334 strani. Vse, kar bi bilo treba zdaj storiti, je, da se pač naši organi pregona zganejo in dejansko ukrepajo.

Žalostno pri vsem tem pa je, ker je tukaj odprto samo eno področje. Jaz se bojim, da če bi šli odpirati vsako področje, da bi pravzaprav našli iste oziroma podobne grehe. Potem se ne bomo več spraševali, kam odteka denar, ki je namenjen za zdravstvo, ki je namenjen za paciente, ki je namenjen za skrajšanje čakalnih dob in ki je namenjen za kakovostne zdravnike. Ampak največja stranka SMC, ki nosi največjo odgovornost tudi zato, ker je ministrica iz njihovih vrst, danes pravzaprav ne razpravlja. To, kar je poslanski kolega danes blebetal, to, oprostite, ni bila razprava, vsaj ne o žilnih opornicah in o problematiki, ki je pred nami. Prav tako tudi ni nikogar iz ministrstva. Če ministrica ne more, se ji ne zdi pomembno, da pošlje nekoga v Državni zbor in prisluhne tej temi, ki je več kot problematična. Tega ne morete zagovarjati. To je povsem nesprejemljivo.

Naj zdaj spregovorim o sami vsebini poročila in zame res škandaloznih ugotovitev. 4,1 milijona evra javnih naročil brez zakonske podlage. 4,1 milijona, spoštovani! Naprej. Hujši podatek, 5,1 milijona evrov smo preplačali žilne opornic. Smo jih preplačali zato, ker smo se pač odločili za dražji način. 5,1 milijona. In zdaj vam bom povedala, kaj to pomeni v številkah, ker ljudje hitro malo številke zamešamo, še jaz sem jo danes, kaj to pomeni, na kakšnem drugem primeru. Dve tretjine slovenskih državljanov ne presega povprečne plače. Vemo, koliko jih je na minimalni plači. Naj vam povem, to je okoli 8 tisoč minimalnih plač. Za novorojenčke vemo, da kar naprej govorimo, kako velik problem imamo v Sloveniji, ker se staramo in smo ena najstarejših družb ne samo v Evropi, na svetu. Novorojenčki dobivajo oziroma družine ob novorojenčku dobivajo od države 280 evrov, v tem primeru bi dobile skoraj 600 evrov, če bi ta denar uporabili za pametne stvari in ne za to, da si je nekdo napolnil lastne žepe na račun davkoplačevalcev. Spoštovani, 31 tisoč 875 celoletnih malic otrok je ta znesek. 31 tisoč 857 celoletnih malic. Naprej, to je 10 tisoč 200 pokojnin. Pa vemo, kako živijo naši upokojnenci. Jaz upam, da se pogovarjate z državljanami in državljani. Če bi za ta denar odprli fond za pomoč tistim, ki jih mečemo na cesto za 200 evrov in deložiramo, si predstavljate, koliko družin in posameznikov bi rešili za ta denar? In še več. Kdor je spremljal včeraj medije, je lahko slišal, da v Mariboru primanjkuje 30 zdravnikov

za splošno medicino in da ljudje ne pridejo več do osebnega zdravnika, ker ti v skladu z zakonom ne morejo več jemati novih pacientov, zdravnikov pa ni. Nimajo izbranega zdravnika in hodijo od Poncija do Pilata, da bi prišli do zdravnika. Ta znesek, s katerim smo preplačali žilne opornice, pomeni 178 zdravnikov za eno leto. 178 plačanih zdravnikov za eno leto. Jaz upam, da se zavedate, kaj ta denar pomeni in kaj bi lahko s tem denarjem storili.

Potem pa tukaj od poslanca največje koalicijske stranke poslušam, kako ta komisija ni storila ničesar. Jaz ne vem, pustimo, da smeši samega sebe, ampak naj ne smeši celotnega Državnega zbora, predvsem pa naj ne smeši državljanek in državljanov. Ugotovitve so jasne. Gre za milijone preplačanega denarja, tako ali drugače, gre za jasno odgovornost, kar tisti, ki ste poročilo prebrali, lahko tudi preberete in vidite, mi pa se sprenevedamo. Vse take stvari, a veste, ko se lahko dogajajo razne žilne opornice in verjetno bo teh zgodb še več, jaz upam, da bodo sedaj upali številni v državi večkrat spregovoriti o različni obliki korupcije v našem sistemu, ko bodo videli, da se pa stvari vendarle premikajo, in jaz upam, da se bodo, in komisija, ki jo vodi tako kolega mag. Anže Logar, kot tudi komisija, ki jo vodi Jelka Godec, gotovo k temu pripomoreta. Jaz upam, jaz upam, da bomo delali pomembne korake naprej tudi pri tem, da zaščitimo denar davkoplačevalcev in da ga namenimo tja, kjer ga država potrebuje.

Seveda pa je nekomu v korist, da v tej državi vlada nered in nered vlada tudi v zdravstvu. Vem pa, to pa zagotovo vem, da posameznike s poslancem Janijem na čelu moti, da nekatere poti vodijo do Mladine. Ampak to je pa njegov problem.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Branko Zorman, pripravita naj se mag. Andrej Šircelj in gospod Jože Tanko.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

Za začetek, seveda, to, kar je ugotovila komisija, vse te prakse, o katerih se je govorilo že prej, to je seveda kriminal. Upam, da bodo tisti, ki so bili v teh praksah udeleženi, na koncu uspešno oziroma v narekovajih uspešno sproseni čez cel sodni sistem in na koncu tudi obsojeni. Nenazadnje, kot je bilo že večkrat rečeno, se je to počelo na škodo vseh nas.

Že od samega starta, ko smo pred letom in pol ustanovili to preiskovalno komisijo, je bilo jasno, da ta preiskovalna komisija oziroma predlagatelj ustanovitve ni imel namena zgolj raziskati to področje, ki je nedvomno seveda zelo problematično, ampak da bo ta komisija seveda izrabljena za takrat, ko bo treba govoriti o slovenskem zdravstvu in kaj je tam narobe in ko bo treba pokazati na tiste, ki so seveda z tem zdravstvom povezani, tako minister, predsednik in ostali, seveda tudi priročno koalicijski poslanci. Zdaj ta komisija je

bila ustanovljena prvenstveno zaradi tega, da ugotovi politično odgovornost oziroma ugotovi odgovornost nosilcev javnih funkcij, torej političnih funkcionarjev. In tukaj je prvi problem, ki ga osebno imam z delovanjem te komisije, in dvom, ki se seveda odpira, ki govori o tem, da komisija ne deluje ravno objektivno in nepristransko. To moje trditev bom utemeljil s tem, da, če pogledamo kdo od političnih funkcionarjev je bil do sedaj zaslišan na tej komisiji, pa ta komisija deluje že leto in pol in ni začela iz nič oziroma začela je iz nič na nek način, ampak dejstva, ki jih je odkrila, niso nič drugačna, kot so bila znana, že preden je ta komisija začela delati. Do zdaj smo imeli zaslišane tri nekdanje ministre, ministra Marušiča, ministra Gantarja in ministra Miklavčiča. Za razliko od gospoda Gantarja, ki je bil minister tudi v vaši vladi, sta oba ministra iz vlad nekega drugega pola. Zelo me veseli, da seveda o tem lahko razpravljam povsem neobremenjeno, glede na to, da ne v eni, ne v drugi vladi nismo prej bili in seveda tukaj nobene odgovornosti za to, kar se je počelo v preteklosti, ne čutimo, niti je seveda ne moremo nositi. Zdaj sprašujem se seveda, od leta 2006 naprej, odkar komisija preiskuje te zlorabe v temu področju nabave žilnih opornic, ste bili seveda tudi vi predlagatelji te preiskovalne komisije dvakrat na Vladi. Ampak ministrov iz vaših mandatov na zaslišanju še ni bilo. Če raziskujete neko prakso, ki se je dogajala v zadnjih desetih letih, potem mislim, da bi bilo objektivno tudi že do tega vmesnega poročila, da seveda povabite tudi te in slišite tudi drugo plat. Še posebej verjamem, da bi morda povedali kaj novega glede na to, da niso iz tistega pola, kateremu pripisujete v bistvu, da je vir vseh teh zlorab, pa seveda nimam nobenih simpatij do nikogar, da smo si na jasnem. Namesto tega se je preiskovalna komisija seveda ukvarjala s samim postopkom teh nabav, s samimi temi nepoštenimi praksami in seveda, kar se tega tiče, je bilo narejeno zelo koristno delo. Upam le, da bodo te informacije še dodatno pomagale vsem tistim organom, ki bi to delo, ki ga je opravila preiskovalna komisija, morali narediti že sami, vendar glede na to, koliko predkazenskih postopkov in ostalih zadev teče, trenutno optimist res ne morem biti. Ampak kot rečeno, to je zdaj vmesno poročilo, končno poročilo prihaja in o njem bomo govorili takrat, ko bo čas za to.

Kot rečeno, moti pa me, da izrabljate to komisijo za to, da postavljate neke vrednostne sodbe o slovenskem zdravstvu, tako kot nenazadnje tudi kolega Logar pa kolegica Bah ravnokar in tako naprej. Hkrati pozivate druge, da naj govorijo o temi te preiskovalne komisije, vi pa seveda to vztrajno že leto in pol zlorabljate. Nadalje pa morda potem še na zaprtem delu, če bo čas.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnica predlagateljica, predsednica preiskovalne komisije gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Ja, gospodu Zormanu samo tole. Začeli smo z nič, z nekaj časopisnimi članki, z anonimko, ki jo ima NPU že od leta 2013, mi pa od začetka leta 2016. To, kar je tukaj noter navedeno, je nekaj novega in so dejstva, dokumentacija in vpisane izjave prič. Kar se pa tiče politične odgovornosti in klicanja ministrov na zagovor, pa je bil najprej sprejet sklep oziroma dogovor tudi z vašo kolegico, ki je danes še nisem slišala govoriti, ampak samo odvetnika gospod Janija Möderndorferja in vas, da se na zagovor kliče ministre, ki so imeli polna pooblastila, torej, da ne kličemo gospoda Erjavca, gospe Skaza ali pa gospe Bratušek, ki niso imeli polnih pooblastil kot ministri ali pa so bili 2, 3 mesece, ker potem boste rekli, da se ukvarjamo z nepomembnimi ministri, ampak na koncu smo sprejeli sklep oziroma tudi na predlog, mislim da, ene izmed članic, da se pač tudi te ljudi da v seznam prič. Tako da nenehno govorite, ni politične odgovornosti, potem pa hkrati poveste, da je pa sicer še čas. Če bi si prebrali sam akt o odreditvi parlamentarne komisije, kolegi, ki se izgovarjate na politično odgovornost, pa piše: »Ugotoviti morebitno odgovornost nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi postopka javnega naročanja na področju nabave žilnih opornic, zaradi suma prisotnosti korupcije ...« In tako naprej. V drugi točki: »Ugotovi, kakšna je morebitna odgovornost nekdanjih in sedanjih nosilcev javnih funkcij v ustanovah, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni ravni v Republiki Sloveniji, povezanih s prodajo in nabavo žilnih opornic.« Jaz nisem vedela, da ministrstvo spada na sekundarno in terciarno raven in da opravlja oziroma da je opravljal nabavo. Torej, dajte si prebrati, povejte javnosti, kaj piše v aktu in nehajte zavajati s politično odgovornostjo. Ja, je res, se strinjam, parlamentarna preiskava, preiskovalna komisija išče tudi politično odgovornost, vendar v aktu in mi smo se držali in v poročilu piše, da se držimo vseh točk, ki so v aktu o odreditvi parlamentarne preiskovalne komisije. In zdaj če vi noter v samem poročilu, ki danes vsi govorite, kako je obsežno, pa to sem že povedala, ni pomembno, ne najdete odgovornih nosilcev, vam bom pa jaz povedala: gospod Simon Vrhunc, odgovorni nosilec javne funkcije v UKC Ljubljana, direktor; gospod Gregor Pivec, direktor UKC Maribor; gospod mag. Bojan Uran, vodja nabavne službe; gospod Darko Zorman, vodja katetrskega laboratorija, odločevalec pri nabavi žilnih opornic; dr. Kanič v Mariboru, odgovorni nosilec v razpisni komisiji za pripravo strokovnih delov v tem in tako naprej; dr. Matjaž Bunc, vodja katetrskega laboratorija v UKC Ljubljana; dr. Dragan Kovačič, vodja kardio oddelka v Celju. Torej gre za ugotavljanje morebitne odgovornosti nekdanjih, sedanjih nosilcev javnih

funkcij, ki upravljajo na sekundariju in terciariju v Republiki Sloveniji. Ne mi govoriti, da ne opravljamo tistega, kar je v aktu o ustanovitvi parlamentarne preiskovalne komisije. Če pa so ti dvomi pri vas obstajali že od začetka, je bilo rečeno, potem pa ste imeli svojo predstavnico v komisiji, ki bi lahko na to opozarjala, dajala pripombe in predlagala, da se na sejo, ne vem, 65., povabi tega in tega ministra in da ga zaslišimo. Nobenega problema. Nobenega problema, ampak tega niste, pa ne pravim, da bi morali, lahko pa bi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Andrej Šircelj, pripravi naj se gospod Jože Tanko.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani kolegi in kolegice!

Najprej čestitke komisiji za opravljeno delo, bogato vsebinsko delo, analitično delo in dejansko tudi delo, ki pove tisto, kar se od takšne komisije pričakuje. Tukaj seveda govorimo o tem, da se je s tem delnim poročilom odstrla zavesa nad slovenskim zdravstvom. Dejansko se je pokazalo na nekatere akterje, ki krojijo slovensko zdravstvo, krojijo tako, da imamo številne probleme v slovenskem zdravstvu, predvsem imamo premalo denarja. Premalo denarja – zakaj? Zaradi tega, ker kupujemo predrag material in kupujemo predrago opremo. Iz samega poročila izhaja in tudi sicer je bilo že omenjeno, da je oprema, ki jo kupuje zdravstvo, preplačana za 3- do 5-krat, tudi če je samo 3-krat. Jaz sem pogledal, koliko je v letu 2016 dal Univerzitetni klinični center Ljubljana za nabavo materiala. Dal je 165 milijonov. Če je to dvakrat preveč, je potem 80 milijonov preveč v Univerzitetnem kliničnem centru. Dvakrat preveč seveda pomeni, da zaradi tega primanjkuje denarja v zdravstvu in da smo zaradi tega pred kratkim sprejeli sklep, da se slovensko zdravstvo dodatno financira z 136 milijoni. Zakaj? Zato, ker je del denarja šel v privatne žepe in so se potem iz tega denarja financirale različne družbe, ki vplivajo na medijski prostor, ki vplivajo na dejansko družbeno razpoloženje in na vrednote v Sloveniji. In to se v Sloveniji dejansko dogaja. In nenazadnje na to opozarja tudi sama preiskovalna komisija, ko piše, da naj bi se s takšnimi dejanji, nezakonitimi, nestrokovnimi, delno koruptivnimi ravnanji, lahko povzročilo morebitno zmanjšanje obsega zdravstvenih storitev in povečanje stroškov opravljenih storitev, zmanjšanje virov, ki so namenjena zdravju. Zaradi tega seveda prihaja tudi do zniževanja pravičnosti, kakovosti in učinkovitosti zdravstvenih dejavnosti. In danes je ena izmed novic tudi ta, da je v Zdravstvenem domu Kranj enostavno prišlo do tega, da je poln in da ne sprejema več novih pacientov oziroma je samo še malo mest za nove paciente. Kar z drugimi besedami pomeni, da ljudje v Sloveniji ne bodo

imeli zagotovljenih zdravstvenih storitev, ker je premalo sredstev za zdravstvo in ker je preveč denarja šlo v zasebne namene. In to kaže, z imeni in priimki, delno poročilo preiskovalne komisije. In to je, po mojem mnenju, ena izmed vrednosti tega poročila, ena izmed bistvenih vrednosti tega poročila, da na tej podlagi lahko ne samo, da se uvedejo vsi postopki, ki so potrebni v zvezi z ljudmi, ki so prekršili zakon, ampak da se enostavno zdravstvo postavi na drugačne, če želite, zdrave temelje. Tega, kot kaže, del koalicije ne sprejema. Jaz podpiram seveda mnenje, ki jih je dal Desus, mnenje, ki so ga dali Socialni demokrati, in sem vesel takšnih mnenj. Na drugi strani pa se sprašujem, ali je mnenje SMC, mnenje gospoda Möderndorferja in deloma mnenje gospoda Zormanana, ali je to morda mnenje gospe Vesne Vervega, ki je na nekak drugačen, lepši način želela povedati tudi to, bila pa je članica te komisije.

Danes iskati razloge za to, da je že sama ustanovitev bila napačna, nepravilna, da so se pojavile neke anomalije, da je prišlo do nekaterih intenc Slovenske demokratske stranke v vzpostavitvi te komisije, glejte, to je danes prepozno in napačno. Kaj vas moti tukaj? Povejte jasno in glasno. Ali so to določena imena, ki se pojavljajo v tem poročilu? Povejte jasno in glasno. Danes reči, da to poročilo ni ponudilo nič, citiram gospoda Möderndorferja, glejte, to je ne laž, to je enostavno absurda trditve. To poročilo je pokazalo na vsebino, na srž problema slovenskega zdravstva in pokazalo je na akterje, ki so srž problema slovenskega zdravstva. Zaradi tega, seveda, odločno zavračam takšno mnenje. Po drugi strani ne temeljiti vaših odločitev na neracionalnih, absurdnih mnenjih, povejte s pravimi besedami, če koga kaj moti, kaj vas moti.

Jaz bom to delno poročilo podprl. Pričakujem, da bo komisija nadaljevala z delom. Seveda bo veliko lažje nadaljevala z delom, če boste tudi kolegi in kolegice podprli to poročilo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jože Tanko, potem pa prehajamo v sklepni del razprave.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

No, končno smo dobili na mizo eno poročilo preiskovalne komisije, kjer v tem sklepnem delu pri ugotovitvah in sklepih ni narejena anonimizacija ugotovitev, ampak personalizacija. To se pravi, da so dejanja pripisana osebam, ki so jih dejansko povzročila, in ni to posplošeno, ampak je napisano zelo korektno in konkretno. Taka preiskovalna poročila pravzaprav pričakujemo, kadar ti postopki preiskav potekajo in jih odredi Državni zbor.

Očitno je pač tak pristop za nekatere v koaliciji problem, kajti stranke, ki imajo zelo veliko družboslovcev v svojih sestavi, ki zelo radi govorijo na splošno po dolgem in po čez, izrazito izogibajo se pa razpravam, kjer so navedena

konkretna dejstva, dejanja, imena, priimki itn. Zaradi tega je to ena od vrednosti, ki jo ima to poročilo.

Druga stvar, ki pravzaprav mene moti pri vsem tem, je popolna odsotnost Vlade. Danes pri obravnavi tega glavnega problema v zdravstvu, ni niti enega predstavnika Vlade. Na Kolegiju sem opozoril, da bi bilo smiselno in prav, da se Vlada v tistih primerih, ko ni predlagatelj točke, prijavi k razpravi, tako kot se v nekaterih drugih primerih, pri zakonih in podobno, ampak očitno Vlada tega ni izkoristila. In danes bi bila, če bi Vlada najavila čas, poslala sem ministrico ali pa kakšno državno sekretarko, bi bila izvrstna priložnost, da bi Vlada povedala, kaj je v tem obdobju, ko poteka preiskovalna komisija, v tem letu in pol naredila, ukrepala in kaj je stvari popravila in izboljšala. To bi pričakovali danes, recimo, tudi pri tej razpravi. Ne samo, da se pogovarjamo zdajle mi med seboj, ampak da bi prišla Vlada z nekimi konkretnimi dejstvi, dejanji, kaj je v tem obdobju na področju predragih nabav, v tem primeru ali pa na splošno pri drugih racionalizacijah naredila v zdravstvenem sistemu. Ampak očitno pričakovati kaj takega od ministrice, ki težko spregovori tudi v svojo obrambo pri interpelaciji, je verjetno preveč. Zelo zanimivo bi bilo vedeti, kaj je Vlada v tem obdobju naredila na področju kadrovskega zadev preko svojih organov, preko svojih članov, ki jih imenuje v organe zavodov, ki so bili predmet preiskave pri žilnih opornicah. Kako so ukrepali? Katere osebe so suspendirali? Katere osebe so zamenjali? Koga so dali v kazenski postopek? Koga so dali v postopek ugotavljanje izvora premoženja itn. To bi bilo pravo vprašanje in pravi odgovor na poročilo te preiskovalne komisije s strani izvršne veje oblasti. Nič od tega.

Glavni odgovor Vlade na vse te ugotovitve, ki smo jim danes priča in ki smo jih spremljali v tem obdobju, je interventni zakon. Dodatnih skoraj 140 milijonov evrov v zdravstveni sistem za pokrivanje izgub. Temeljni razlog za izgube v zdravstvenih zavodih in tudi najbrž pri težavah poslovanja zdravstvene blagajne je točno to, o čemur danes govorimo. Če to samo malo posplošimo in raztegnemo na celotno zdravstveno blagajno, je odteka iz zdravstvenega sistema za take in podobne zgodbe približno 20 do 30 % denarja, namenjenega za ta namen, za nabave investicije in podobno. Dobro bi bilo izračunati, koliko to predstavlja v zdravstveni blagajni in kaj bi za ta denar vse storili kar zadeva paciente, čakalne dobe, plače v zdravstvu, izboljšanje opreme v zdravstvu, izboljšanje klinik, aparatov in tako naprej in tako naprej. Mislim, da z lahkoto ugotovimo, če bi bila poraba denarja v zdravstvenem sistemu normalna, da bi zlahka bila prispevna stopnja 20 % nižja, da bi bile bistveno krajše čakalne dobe, da bi lahko za 20 % najbrž vsem v zdravstvenem sistemu dvignili plače, brez da se karkoli pogajamo, kjerkoli, in

ukvarjamo en z drugim. To je pač posledica ugotovitev te preiskovalne komisije.

Jaz mislim, da bi morala firma, ki je gradila svojo podobo v kampanji in tudi v začetku mandata z imenom pravna država, spoštovanje pravne države, etike in ne vem kakšnih vseh mogočih standardov, tu še posebej podpreti rešitve in predloge in ugotovitve te komisije. Zato ker stojijo. Niti en podatek v poročilu te preiskovalne komisije ni brez podlage. Vse kar je napisano, je podprto ali z neposredno izjavo, ki jo imate na kamerah ali v Arhivu Državnega zbora, ali z listinsko dokumentacijo. Če karkoli od tega ne bi držalo, se bi najbrž tudi v tej dvorani pogovarjali drugače. Ampak ker stvari držijo, se pač uporablja banalne razloge za to, da se poskuša diskreditirati ugotovitve in pa tudi to poročilo.

Vsi tisti, ki mislite, da je karkoli narobe pri tem poročilu, ste imeli možnost, kot je bilo povedano, predlagati amandmaje, s katerimi bi glasovali in lahko popravili sklepe, popravili ugotovitve. Lahko bi pa kdorkoli, ki je bil član komisije, pripravil tudi ločeno mnenje, svoje stališče, svoj pogled, svoje ugotovitve pri tej preiskovalni komisiji. Nič od tega se ni zgodilo. In ker se nič od tega ni zgodilo, ker nihče od SMC, ki ste razpravljali pri tej točki, tega ni poskušal narediti, potem lahko ugotovim, da je pravzaprav šlo za poskus banalizacije, ki nima nobenih temeljev, da bi si lahko to privoščili.

Skratka, jaz bom to vmesno poročilo preiskovalne komisije podprl. Upam, da bo tudi nadaljevanje potekalo v skladu s standardi, ki so postavljeni, in da bomo morda prišli na koncu tudi do oseb, ki so še morda nad temi osebami, ki so vodile zdravstveni sistem in izpeljale te nečedne posle, o katerih je govora v tem poročilu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Prehajamo v sklepnih del razprave, v kateri dobi še besedo predstavnica predlagatelja, torej predsednica preiskovalne komisije gospa Jelka Godec.

Izvolite, imate besedo.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala.

Jaz bi se mogoče samo dotaknila samih ugotovitev parlamentarne preiskovalne komisije, ker mislim, da se tega danes razen v moji predstavitvi v začetku nismo toliko dotaknili. Tako kot smo na seji sprejeli sklep, gre za naznanitve suma kaznivih dejanj določenih oseb in pa, da na inštitucije naslavljamo tudi prošnjo, da preiščejo določene sume za pravne osebe. Če pogledamo te naznanitve suma kaznivih dejanj, gre po Kazenskem zakoniku za oškodovanje javnih sredstev, negospodarno delovanje in tako naprej. Zdaj če pogledamo pa same osebe, gospod Darko Zorman, ki je naveden, je bil vodja Katetrskega laboratorija v UKC Ljubljana in tudi do leta 2012 je sodeloval na javnih razpisih. On je, recimo, v samem pričanju izjavljal stvari, ki so bile kontradiktorne.

Recimo, na enem pričanju in potem kasneje, ko je prišel, je potem zadeve spremenil, tako da niti ne vemo, ali je lagal prvič ali drugič, ampak to je potem spet stvar NPU, da preišče. Je pa povedal, ko sem ga vprašala, ali so kršili Zakon o javnem naročanju, je rekel: »Da.« Ali ste se tega zavedali? »Da.« Torej, zelo arogantno in, češ, to ni nič takšnega. Hkrati je tudi obtožil multinacionalko Abbott, da je prepakirala stente. Gre za poljske stente, ki so v Slovenijo prišli leta 2013, v UKC Ljubljana, in očitno ga je to tako zmotilo, da je tudi na tej seji preiskovalne komisije dejal, da je Abbott enostavno prepakiral stente, da je v boljšo škaflo dal slabše, in to je pristalo v Ljubljani. Mi smo pridobili s strani poljskega dobavitelja vse certifikate in vse, to je tudi zapisano, tako da je tudi to ena stvar za NPU, da preišče. Hkrati pa je bil zelo zadovoljen tudi s tem, da je poljski dobavitelj v bistvu prenehal s prodajo v UKC Ljubljana, kajti bili so ustavljeni s strani samega proizvajalca. Povedal je tudi, da je hodil v luksuzne vile v Toskano, da so ga gostili dobavitelji. Za njega je bilo plačanih kar nekaj kongresov, potovanj, potnih nalogov, na katere ni znal odgovoriti, zakaj direktno plačilo s strani, recimo, Mark Medicala in Bormia, ker je nenehno trdil, da plačuje UKC Ljubljana. Potem, recimo, izvajal je proktorstvo, torej je delal v Banja Luki, pa za to ni imel dovoljenja matične ustanove. Ko smo ga povprašali po izginulih stentih Titan – enostavno se niso ujemale tabele –, je v bistvu tudi nekako nakazoval, je rekel, da ne bi bilo nič čudnega, če so se izgubili od skladišča do katetrskega laboratorija. Mislim, odnos, ki ga je kazal, in pa potem vsa tista dokumentacija, ki bi jo lahko sicer še v zaprtem delu pregledali, kaže oziroma napeljuje na določene sume, ki smo jih na začetku tudi povedali.

Dr. Kanič, vodja katetrskega laboratorija v Mariboru, je tudi dolga leta sodeloval pri samih javnih naročilih, je, recimo, povedal, da so dobavitelji pisali oziroma pritiskali na zdravnike, češ, da se njihovega materiala premalo porabi in da ga naj porabijo. In kaj je on naredil? Usedel se je z zdravnik in rekel: »Dajte, no, dobavljati od tega dobavitelja.« Povedal je tudi, da je dal dva stenta v drugo bolnišnico oziroma drugemu zdravniku, bi rekla, saj je povedal, humanitarno, daroval ali doniral. Povedal je, češ, če je pa to takšen strošek, ga bom pa zdajle poplačal. Glejte, saj mogoče, kdo reče, dve žilni opornici, to ni nič takšnega, ampak to je dva tisoč evrov, brez da bi bilo evidenčno zavedeno. Zato se potem tudi postavlja vprašanje, če sta bila to res samo dva stenta ali je bilo več stentov, ker tu ne govorimo samo o stentih, ampak govorimo tudi o denarju davkoplachevalcev. To so ljudje plačali in ta zdravnik je to enostavno dal in je rekel: »Bom pač poravnal, če bo treba.« Potovanja za družinske člane – ja, je povedal, da pač ni šel sam, da so šli tudi družinski člani. Kdo je plačal, naenkrat ni več vedel, ampak če so mu že plačali dobavitelji, pa on tega od njih ni zahteval.

To izjave, ki so bile na javnem delu, je pa potem v zaprtih poročilih tudi pokazano, da so določeni zdravniki, ne govorim zdaj konkretno, govorim na splošno o dveh zdravnikih, da so zdravniki tudi pridobivali sredstva, torej plačila za družinske člane, različna potovanja, zraven so tudi dokazila.

Če nadaljujem z zdravniki, dr. Bunc je sodeloval na javnem razpisu 2012 in potem 2013 v UKC Ljubljana. 2013 se pisno želi izločiti iz komisije, češ da je v navzkrižju interesov, ker dela za multinacionalke, ki proizvajajo žilne opornice, in ker vodstvo na to ne pristane, on še vedno dela v komisiji pa ne dela. Tako da iz tiste dokumentacije niti ni razvidno, a je sodeloval ali ni. V nekem trenutku ja, potem se spet ne more odločiti. Sam pa je izrazil nekako to, da bi lahko prišlo do navzkrižja interesov. Tu obstaja sum, da je pač še vedno kakšna zadeva ostala v tej smeri. Potem, recimo, napiše mnenje za eno žilno opornico, da se ne strinja oziroma da še ni dovolj potrjena in da se naj ne nabavlja, potem pa jo veselo uporablja in tudi nabavlja naprej. Tako da neke kontradiktorne zadeve so in obstajajo določeni sumi, ki smo jih podali v samem poročilu.

Potem vodja nabavne službe gospod mag. Bojan Uran iz UKC Ljubljana, on je večkrat povedal, da so bila javna naročila prirejena oziroma pravi, da saj, če napišeš javno naročilo tako, da se lahko nabavi žilna opornica z enim zdravilom, da to je čisto drobljenje in da potem so 2013 to rešili in da je zadeva zdaj rešena. Potem prizna, da je bil pri njem dobavitelj, ki je po čudnih kanalih še pred končno odločitvijo razpisne komisije dobil informacijo, da na javnem naročilu ne bo izbran. Ta dobavitelj se pojavi pri gospodu Uranu in od njega zahteva, da se te zadeve razčistijo. Kaj naredi gospod Uran? Pokliče predsednico razpisne komisije in ji v bistvu zaukaže, naj to uredi z dr. Buncem. To sta oba tudi izpričala in gospod Uran prizna, ja, da je želel, da se te stvari uredijo v smislu, da ne bo kasnejše pritožbe. Ne boste verjeli, v tem sklopu, je bil dobavitelj najcenejši in so mu povedali, da vseeno ne bo izbran, ta sklop enostavno z obrazložitvijo dr. Bunca zaprejo, torej na tem delu ni izbire. Torej ne izberejo nikogar. Tako da tu potem pač sledi sum vplivanja dobaviteljev, vplivanja vodje nabavne službe na zdravnike oziroma odločevalce v javnem naročilu.

Potem so tukaj direktorji, ki so se zagovarjali s tem, da niso poznali cen, da so zdravniki na njih pritiskali, da so pač verjeli strokovnim službam. Ne vem, gospod Vrhunc pravi, da je vsako pogodbo pogledal, vsak aneks in vsakega podpisal. Ni pa opazil, recimo, da se tukaj zadeve preplačujejo, da se količine povečujejo in tako naprej. Da niso poznale cen med sabo slovenske bolnišnice, jaz mislim, da je to za lase privlečeno, ker kasneje so pa potem pričali zdravniki, ki so pa dejali, da so vedeli, kakšne so pa cene v tujini. Direktorji se pa med sabo niti niso pogovarjali. Vsekakor je pa direktor

objektivno odgovoren, če že ne subjektivno, za napake, ki se dogajajo v sami bolnišnici pri podrejenih, torej vsaj pri nabavni službi.

Naslednja zadeva, ki je, je seveda to, kar smo že omenil prej, prekoračitev javnih naroči mimo naročilnic nabave. Zanimivo je to, da se to pojavlja pri enem in istem dobavitelju, to je pri Mark Medicalu in kasneje potem pri Bormii. Tudi ta dva dobavitelja sta nekako povezana v smislu tega, da je direktor Bormie gospod Cotič, ki je direktor tam od leta 2011 v tem na novo ustanovljenem podjetju, bil prej direktor Mark Medicala. Seveda so tu še določeni sodelavci, ki so šli z njim iz Mark Medicala v Bormio in potem se zadeva kar lepo nadaljuje. Leta 2014, ko Mark Medical ni bil več izbran na javnem razpisu, je kljub temu, da ni bil več izbran na javnem razpisu, je UKC od njega vseeno kupilo za več kot 300 tisoč evrov žilnih opornic mimo javnega naročila, v letu 2014, ko so je v bistvu že vedelo, da bodo drugi izbrani oziroma so bile pogodbe v podpisih, je še vedno veselo UKC Ljubljana kupoval od Mark Medicala. Potem nekako prevzame tudi to vodilno vlogo pri teh dobavah žilnih opornic Bormia in pa drugo podjetje PRO-GEM. Ko je prej rekel kolega, da želimo pripeljati nekaj v sedanost, kar sami so se pripeljali. Gre pač za več stvari in za podjetje Mark Medical je gospa Čoklova povedala, da ko je prišla za direktorico, v. d. direktorico UKC Ljubljana, da so jo opozorili na to podjetje, res je, da je eden izmed največjih dobaviteljev. Češ, od leta 2003 do leta 2016 je imelo to podjetje 39 % delež prodaje v UKC Ljubljana, v UKC Maribor pa 19 %, s tem, da je imel tržni delež za žilne opornice v določenih obdobjih celo čez 90 % na slovenskem trgu.

Če gremo naprej. Bilo rečeno, eden izmed zdravnikov je dejal, da je vse kardiologe v Sloveniji izobrazil farmacija oziroma industrija, češ, da ni drugje denarja, da ni denarja v slovenskem zdravstvu za izobraževanje. Če pogledamo samo številke, ki so že bile povedane, recimo, da je bilo 6 milijonov čez javno naročilo nabavljenega materiala v UKC Ljubljana, pa 4 milijone mimo naročilnic in tako naprej. Če bi recimo preračunali teh 6 milijonov, ki so jih dali čez javno naročilo, pa če rečemo, da en PCR kardio kongres v Parizu stane na osebo, recimo, 3 tisoč evrov, če ne gre žena zraven, je to za 15 kardiologov v UKC Ljubljana 45 tisoč evrov letno, torej za en kongres, 35 let bi lahko hodilo vseh 15 na ta kongres za ta denar, recimo. Žilne opornice so bile veliko bolj preplačane, kot so v bistvu izobraževanja za zdravnike. Če bi privarčevali, če bi kupovali po evropskih cenah, bi zmanjšali stroške na tem področju in ta denar bi se lahko namenil za mlade zdravnike kardiologe, da bi odhajali na te kongrese, ne pa gospodje, ki niso niti doktorji znanosti, ampak so pred pokojem, ampak za mlade zdravnike, ki so željni znanja, ki bodo v nadaljevanju svoj razvoj še na tem gradili.

Če se vrnem na podjetje Mark Medical in pa na finančno skupino KB 1909, tukaj so

posebne zgodbe že nekaj časa tudi zaradi Mladine d. d., v samih razpravah smo pokazali lastništvo v strukturi KB 1909, tako kot je bil Mark Medical. Danes je bilo rečeno, da smo se uperili samo v enega dobavitelja, ampak če bi šli poročilo pogledati, z vsemi dokazi vidite, da je samo Mark Medical prehajal čez nabavo preko javnih naročil, mislim, da je bila prekoračena pogodbeno vrednost. Vsi ostali dobavitelji, ki so bili izbrani na istih javnih razpisih, niso dosegali niti minimalnih količin v pogodbi. Niti minimalnih količin. Mark Medical je pa za več kot 2 milijona prekoračil oziroma ne on, UKC Ljubljana je pač nabavljala toliko. In ko smo mi začeli v Slovenski demokratični stranki opozarjati na te zadeve, tudi kar se tiče KB 1909, Mladine in Mark Medical, jaz ne vem, gospodje, kolegi poslanci in kolegice, če se spomnite 2. marca 2016, tik pred tem, ko je bilo, da bo sprejet akt o ustanovitvi preiskovalne komisije, smo s strani odvetniške družbe Ferfolja-Ljubič-Bauk dobili v bistvu kar nekako, jaz moram reči, grozljivo pismo. Piše nam odvetnik Dino Bauk, drugače tudi honorarno kolumnist Mladine, da naj pazimo, kaj govorimo, če to na kratko povzamem, in da bo zasedala seja Državnega zbora in da ne želi, da se govori o Mladini, o KB, da zavajamo, da lažemo, da sva na novinarski konferenci jaz in gospod Janša predstavila zadeve, ki ne držijo glede Mark Medical in tako naprej. Torej že takrat, tik pred samo ustanovitvijo smo dobili vsi poslanci, to smo dobili vsi poslanci, to pismo odvetniške družbe. V bistvu se ti pritiski nenehno vršijo. Jaz se vedno bolj nagibam k temu, da v bistvu smo res šli čisto v tisto pravo smer. Kajti, še enkrat, poskušam vam prikazati zadeve. Mark Medical Slovenija je v lastniški družbi KB 1909. Njegova matična družba je Mark Medical Italija, ki je v 100 % lasti KB 1909. Mark Medical Slovenija je imel torej lastnika Mark Medical v Italiji in pa Vega Finanz v Luksemburgu. Vega Finanz v Luksemburgu – danes sicer še en vemo, kdo je direktor, kdo je lastnik, ustanovitelj naj bi bil Safti. In ta Vega Finanz je imel 70 % delež v slovenskem Mark Medicalu. Zdaj ga več nima, ker je KB odkupila popolnoma celotni delež tega lastništva. Kaj se je dogajalo v letih 2007 in 2008? Dogajalo se je to, da je bil Vega Finanz 70 % lastnik, Mark Medical Italija lastnik ostalega – in kaj se zgodi? KB kupi od Vega Finanz 30 % delež za milijon in ga potem čez leto dni svojemu hčerinskemu podjetju Mark Medical v Italija proda za 3 milijone, torej razlike naredi v letu dni 2 milijona 300. Ali se je finančno stanje Mark Medical Slovenija v letu dni tako povečalo, da je bil 30 % delež konec leta 2006 vreden milijon, potem 2008 pa 3 milijone 300, je veliko vprašanje glede na poslovna poročila. Je pa res nekaj, da je v teh letih začel Mark Medical v Sloveniji na močno prodajati žilne opornice. Takrat so se dogajale tudi največje kršitve Zakona o javnih naročilih s strani UKC Ljubljana, ki je pospešeno nabavljala žilne opornice iz tega podjetja. Vsi dobički, ki jih je imel Mark Medical Slovenija s

prodajo ne samo žilnih opornic, torej celotnega medicinskega materiala, je dobiček seveda šel v Vega Finanz, nekaj v Luksemburg, nekaj pa v Italijo, v njegovo matično družbo. Kolikšni so bili ti dobički, je različno, ampak vsekakor je bil to denar tudi iz tega področja žilnih opornic in pa seveda vseh ostalih področij. Torej so davkoplačevalci dali denar malo Vega Finanzu Luksemburg, ki je nekako skrivnostna družba, ustanovljena s strani Saftija, in pa v Italijo v matično družbo Mark Medical, katerega lastnik je KB. In KB je lastnik tudi Mladine in pa še seveda drugih področij. Torej je denar nekako zaokrožil. Ko smo na preiskovalni komisiji gospoda Perica spraševali o tem, zakaj je Vega Finanz v Luksemburgu oziroma kdo je lastnik, kdo je direktor, je dejal, da je to poslovna skrivnost, da o tem ne bo govoril. Ko smo ga pa vprašali, kam je namenjal denar Vega Finanz, mislim, kam je namenjal denar, je rekel, da to spada v poslovno skrivnost firme. Sem ga vprašala, če vsaj nakaže kam in je dejal v glavnem v dokapitalizacijo drugih firm in nisem bila dosti zadovoljna s tem odgovorom in sem vprašala kam, je rekel v Italijo. Torej, en delež, ki ga je Mark Medical Slovenija zaslužil tudi s prodajo žilnih opornic, je šel seveda v Vega Finanz in tam verjetno tudi denar v dokapitalizacijo podjetij v Italiji. Postavlja se tudi vprašanje, mogoče v Sloveniji, ker delež je pa pobirala tudi KB 1909, ki je imela podjetja tudi po Sloveniji in seveda v Italiji.

Seveda to obstajajo samo sumi, nakazuje se. Za to so tukaj, jaz upam, da preiskovalni organi v Sloveniji, ki imajo več znanja, več resursov, da bodo to lahko raziskali, ovrgli te sume ali jih potrdili. To seveda zdaj ni na nas, mi smo poskušali z vso dokumentacijo, z zaslišanji pač objektivno pokazati ali ovreči določene zadeve. Postavljala so se različna vprašanja in danes, ko sem poslušala, češ, da nismo delali v pravi smeri, glejte, vse to so točke na začetku aktov o ustanovitvi preiskovalne komisije, kjer točno piše, kaj naj preiskujemo. In to smo preiskovali.

Če se vrnem na KB, KB je v istih letih, ko je kupovala lastništvo v Mark Medical v Sloveniji, kupovala tudi lastništvo v Mladini, dokapitalizirana Mladino, kasneje tudi nekako s pomočjo vzdrževala podjetja, ki v bilancah prikazujejo negativna stanja, torej še vedno obstaja ta sum, da je denar, ki je bil tudi s strani žilnih opornic, prehajal tudi v podjetje Mladina, jaz mislim, da tudi zato takšen odpor na drugi strani. Zadeve so pač pokazane v samem poročilu.

Verjetno sem še kaj pozabila. Aha, recimo, pri KB 1909 je tudi zanimivo to, da je to podjetje najemalo več kreditov, med njimi tudi kredit pri Adria Bank na Dunaju, in za ta kredit je zastavil Mark Medical Slovenija. Torej za kredit, ki ga najame pri Adria Bank na Dunaju, za poroštvo zastavi Mark Medical Slovenija. Kar je pa še zanimivo pri tem, je pa to, da je bil gospod Detiček direktor Adria Bank na Dunaju in hkrati član nadzornega sveta KB

1909. Torej najprej sedi v nadzornem svetu KB 1909, kjer spišejo prošnjo – ne vem, kako to tam gre – na Adria Bank za kredit, kjer zastavijo Mark Medical, potem gre pa na Dunaj, se usede na drugi stolček direktorja Adria Bank in potrdi ta kredit, za katerega smo potem ugotovili na preiskovalni komisiji, da je šlo za slab kredit oziroma da kredit ni bil vrnjen. Mark Medical je bil sicer poplačan, potem pa prodan drugi skupini. To so stvari, ki v bistvu seveda nekako še bolj utrjujejo v teh, če želite, sumih raznih pretokov denarja in pa vseh ostalih stvari, kar sem povedala.

Za zaključek, da zadovoljim vse tiste nejeverne Tomaže, bomo zaslišali seveda tudi ministre v nadaljevanju. Mislim, da je že kar najavljeno, kateri ministri bodo, seveda s polnimi pooblastili. Gospa ministrica Milojka Kolar Celarc je 2014 do 2016, ko so stvari prišle na dan, ko se ve za to, mislim, da bo povedala svoje stališče o tem. Drugače pa smo zaslišali še marsikoga, tudi gospoda Miklavčiča zdaj v zadnjem času. On je bil tudi minister, ki je pa ostro povedal, da v njegovem času pač ni bilo problema, tako kot je on rekel, tako je bilo, zelo udarno. Gospod Zemljarič, ki je tudi dostikrat omenjen, časni član kolektiva UKC Ljubljana, zelo vitalen prejšnji teden pri otvoritvi urgence, je bil pa zelo naglušen na naši preiskovalni komisiji in ni slišal niti imen, ki sem jih postavljala. Potem so seveda bili tudi še drugi, ki sedaj sicer niso notri v vmesnem, ker še niso sovpadali z vmesnim poročilom.

Jaz pričakujem seveda podporo s strani poslancev. Ni bilo ločenega mnenja, kot je povedal kolega Tanko. Nihče se ni izrekel proti. Danes pa sem pričakovala seveda tudi s strani poslanke SMC, da bi mogoče malo bolj razložila, zakaj in kaj jo je motilo in kaj misli, da je narobe v poročilu, glede na to, da je dvignila v samem seji za, danes pa gospod Zorman in gospod Jani govorita drugače. Amandmajev ni bilo, tako da jaz pač pričakujem, da se to potrdi in da lahko nadaljujemo z delom in poiščemo oziroma zaslišimo tudi še ministre.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker ni več časa niti interesa za razpravo o dodatnih vmesnih poročilih komisije na zaprtem delu seje, razpravo zaključujem. Zbor bo odločanje o bistvenih ugotovitvah preiskovalne komisije in predlogih sklepov opravil čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in tudi 35. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 18. uri in 50 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 18.18 in se je nadaljevala ob 18.52.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora.

Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni

zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 30., 31., 32., 33., 34., 36., 37. in 40. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 30. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje, skrajšani postopek.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 59, proti nihče.

(Za je glasovalo 59.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 31. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o delovnih razmerjih, skrajšani postopek.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: »Predlog zakona o spremembi Zakona o delovnih razmerjih ni primeren za nadaljnjo obravnavo.«

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 15.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 32. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gimnazijah v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, proti nihče.

(Za je glasovalo 61.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 33. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo

Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, proti nihče.

(Za je glasovalo 61.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 34. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o Slovenski matici v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti nihče.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 36. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, proti 1.

(Za je glasovalo 61.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 37. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga za sprejetje avtentične razlage četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa matičnega delovnega telesa, ki se glasi: »Predlog za sprejetje avtentične razlage četrtega odstavka 153. člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku se sprejme.«

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

V Slovenski demokratski stranki ne dvomimo v dobronamernost predlagatelja, ki so pač avtentično razlago predlagali na podlagi pravzaprav razvpitega primera, bolj znanega kot Jankovič in farmacevtka.

Gre za avtentično razlago četrtega odstavka 153 člena in drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku. Vendar, če bi v Slovenski demokratski stranki danes to avtentično razlago podprli, bi nekako s tem dali krila vsem tistim, ki imajo v pravosodju dvojna merila. Namreč, kar 19 primerov je, vsaj 19, ko se je odločalo povsem drugače, kot je odločala sodnica v danem primeru. Gre za to, da se je na tak način lepo izognila in na prikladen način umila roke sebi, predvsem pa zaščitila nedotakljive v tej državi. In seveda, avtentična razlaga je vedno lahko primeren in prikladen izgovor za to, da še naprej delimo državljanke in državljane na prvorazredne in drugorazredne. Ko nam pride prav, bomo ravnali tako, ko nam ne pride prav, bomo ravnali drugače, pri tem pa seveda vedno lahko rečemo, da je zakonodaja nejasna.

Zakonodaja je bila v tem delu jasna, sodnica je ravnala drugače, kot je bilo običajno in je velevala pravna praksa, zato v Slovenski demokratski stranki v tem danem primeru ne moremo podpreti, ne bomo pa seveda avtentični razlagi nasprotovali. Morda pa bo le prinesla v prihodnje kakšen korak naprej. A kot rečeno, zadeva Jankovič in farmacevtka je bila pokrita, s tem pa seveda lahko računamo, da se bo omenjena sodnica kaj kmalu znašla nekje na listi za napredovanje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 5.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel, zato prehajamo na glasovanje o besedilu avtentične razlage.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 5.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je besedilo avtentične razlage sprejeto. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 40. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Vmesnega poročila o opravljeni parlamentarni preiskavi na področju ugotavljanja zlorab v slovenskem zdravstvenem sistemu na področju prodaje in nakupa žilnih opornic.

Prehajamo na odločanje o bistvenih ugotovitvah preiskovalne komisije, ki so v Vmesnem poročilu zapisane na straneh od 240

do 330, v dodatnem vmesnem poročilu na straneh od 37 do 49 in v drugem dodatnem vmesnem poročilu na straneh od 17 do 26.

Preden preidemo na odločanje, vas želim opozoriti, da ob morebitnih obrazložitev glasu ne navajate podatkov iz dodatnega vmesnega poročila in iz drugega dodatnega vmesnega poročila, ki vsebujeta tajne podatke oziroma druge podatke, ki so varovani na podlagi zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): V Slovenski demokratični stranki bomo te sklepe oziroma splošne ugotovitve potrdili.

Bili smo tudi pobudniki ustanovitve preiskovalne komisije v Državnem zboru na področju ugotavljanja nepravilnosti pri nabavi in prodaji žilnih opornic. Preiskovalna komisija je v letu in pol dela prišla do ključnih ugotovitev v skorajda vseh štirih točkah odreditve parlamentarne preiskave: ugotoviti morebitno odgovornost nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri pripravi in izvedbi postopkov javnega naročanja na področju žilnih opornic in s tem povezanih koruptivnih dejanj in pa drugih opustitev dolžnega ravnanja od vodstvenega kadra in pa vseh, ki so sedanj in nekdanji nosilci javnih funkcij v ustanovah, torej v sekundarni in terciarni ravni v zdravstvenem sistemu, in so povezani s prodajo, nabavo žilnih opornic. Hkrati pa je parlamentarna preiskovalna komisija sledila tudi 3. in 4. točki, torej povezanosti dobavitelja Mark Medical s KB 1909 in pa s časopisnim podjetjem Mladina oziroma družbo d. d.

Sklepe oziroma skupne ugotovitve v poslanski skupini podpiramo, saj so nekako prva stopnica k temu, da se v slovenskem zdravstvenem sistemu končno stvari postavijo v smeri, da se pokaže oziroma preiščejo sumi kaznivih dejanj določenih oseb, tako fizičnih kot tudi pravnih, da se ne posplošuje in ne kaže s prsti, da so vsi zdravniki koruptivni, da so vsi zdravniki tisti, ki so vključeni v kakršnekoli nepravilnosti. Seveda enako velja na drugi strani tudi za dobavitelje.

Menimo tudi, da Nacionalni preiskovalni urad in Specializirano državno tožilstvo ni naredilo dovolj, zato tudi ta preiskovalna komisija. Kajti če bi vsi organi v Sloveniji delali res aktivno na tem področju, potem tudi ta preiskovalna komisija ne bi bila potrebna. Vsi ti sklepi vodijo k temu, da se raziščejo vsi ti sumi kaznivih dejanj in da se v nadaljevanju oziroma je to nekako podlaga tudi za nadaljnje delo, da se ugotovi tudi še tista tako zelena politična odgovornost, ki jo seveda želijo nekateri iz tega Državnega zbora. Verjamem pa oziroma tudi v poslanski skupini verjamemo, da ta preiskovalna komisija dela dobro in bo v nadaljevanju tudi z aktivnim sodelovanjem vseh članov, ki se jim tudi jaz sama v bistvu na tem mestu zahvaljujem, delovala še naprej tako

konstruktivno in s seveda skupnim ciljem, ugotoviti te nepravilnosti v zdravstvu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus, gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik.

V Poslanski skupini Desus bomo to vmesno poročilo podprli. Preiskovalna komisija je opravila eno pomembno delo in prišla do ugotovitev, ki smo jih na nek način pričakovali, ki smo se jih bali. Dejstvo je seveda, da se pri nabavah v zdravstvu dogajajo številne nepravilnosti in ta primer nabave žilnih opornic zelo verjetno seveda ni osamljen, je pa zelo poučen, poveden. Moram reči, da seveda kot član, vsaj v določenem delu, dela te komisije lahko rečem, da je bilo delo v resnici nepristransko, da se je vabilo v skladu s predlogi bodisi članov komisije kot seveda tudi predsednice vse tiste, ki so nekako, na nek način povezani z nabavo žilnih opornic. In jaz seveda verjamem, da nekaterim ti rezultati dela te komisije pač ne morejo biti všeč, kar je dejstvo, kar pa seveda ne spremeni ugotovitev, do katerih je komisija prišla. Jaz upam seveda, da bo to, tudi ko bo končno poročilo imelo za posledico, da se bo praksa pri nabavah, predvsem tovrstnih nabavah, spremenila. In tudi to ne zmanjšuje pomena tega dela, da govorimo praktično o enem izmed več tisoč artiklov. Če bi jih obravnavali več tisoč, seveda bi bil rezultat, ki ga nekateri želijo, dosežen, komisija ne bi svojega dela nikdar opravila. Tako pa je seveda narejeno, ugotovljeno, ne še zaključeno.

Kot rečeno, z naše strani bo to vmesno poročilo dobilo podporo, v upanju seveda, da na enak način komisija z delom nadaljuje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

Naloga Parlamentarne preiskovalne komisije je, da raziskuje dejstva, da ugotovi, kaj se je dogajalo o tem. Ali pa so bile določene zadeve nezakonite, mora seveda na koncu oceniti in preceniti sodstvo. Nacionalni preiskovalni urad, Specializirano državno tožilstvo na tem področju svojega dela še nista opravila, zato verjamem, da bodo izsledki te komisije koristili tem organom in da na koncu dejansko tudi pridemo do nekaj obsodilnih sodb, da se te prakse enkrat za vselej nehajo.

Delo, ki ga je opravila komisija, in dejstva, ki jih je ugotovila, temu seveda se ne da nasprotovati, vendar pa v samem poročilu so določene vrednostne sodbe, na katere pač ne moremo pristati. Vrednostne sodbe, kjer se sklicujete na podlagi ugotovljenih dejstev na

splošno in ocenjujete splošno stanje v slovenskem zdravstvu, to seveda ni korektno. Kot drugo, tudi nadalje potem v sklepih pozivati neke neodvisne organe, kaj naj posredujejo tej preiskovalni komisiji, sami veste, da preiskovalna komisija teh pristojnosti nima. Kot je bilo že izpostavljeno danes tudi v razpravi, vsi politični akterji, ki bi morali biti zaslišani na tem področju, to se pravi zdravstva v zadnjih desetih letih v Sloveniji, še niso bili zaslišani. Torej komisija seveda nikakor ne more postaviti končne ocene.

Zaradi teh izpostavljenih pomislekov proti in argumentov za bomo v naši poslanski skupini glasovali vsak po svoji vesti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog vmesnega poročila podprli.

Moram reči, da smo konstruktivno sodelovali na preiskovalni komisiji, ves čas aktivno sodelovali tudi pri samih zaslišanjih, bilo je opravljenega veliko dela. Pri tem gre zahvala predsednici komisije, kakor tudi članom, ki smo sodelovali in ki so sodelovali, kolega na moji levi strani. Moram reči, da je komisija pripravila poročilo, to vmesno, ki je znak institucijam, da začnejo opravljati svoje delo. Kajti zavedati se moramo, da so določene institucije že zaključile postopke, pospravile gradivo v predale in dejansko zadeva bi bila za njih zaključena. Vendar izsledki iz tega vmesnega poročila nakazujejo na sume storitve kaznivih dejanj in ta kazniva dejanja morajo preveriti in jih ustrezno preučiti. Vsekakor korupcija v našem sistemu ni dovoljena in tem praksam je končno potrebno narediti konec. Če naredimo eno strukturo, moram reči, da ta sistem, ki se je ukoreninil v naš sistem, je gnil v samih temeljih, tako da bomo morali narediti še veliko korakov, da bomo ta gnil sistem spravili v zdrav življenjski slog.

Kršenja javnih naročil, s katerimi smo bili seznanjeni, so nedopustna, tako s strani odgovornih oseb, s strani vodstva kot tudi pristojnih ministrstev, ki morebiti tega niti niso zaznavala, ampak posredno se bodo s tem poročilom lahko tudi seznanili. Zato pričakujemo, da se bo pripravila ustrezna zakonodaja, da se bodo preprečile vse morebitne mahinacije za naprej in da končno rešimo ta, bom rekla, gordijski voz, ki se je pojavil in ki se je že tako zakoreninil, da je nekaterim to že povsem samoumevno.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo vmesno poročilo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine

Novo Slovenije – krščanskih demokratov gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Nova Slovenija seveda podpira to vmesno poročilo o opravljeni parlamentarni preiskavi na področju ugotavljanja zlorab v slovenskem zdravstvenem sistemu.

Zdravstveni sistem skrbi za naše zdravje, skrbi za naša življenja in življenje je sveto in če za katero področje, potem prav za ta segment, prav za zdravstveni sistem velja, da sta korupcija in prilaščanje državnega denarja zločina zoper človeštvo, ker imata uničujoče učinke na ljudi. Jaz tej komisiji, kjer tudi naša kolegica Iva Dimić zelo tvorno sodeluje in poslansko skupino sproti obvešča, kaj se dogaja v tej parlamentarni preiskovalni komisiji, seveda želim, vidim, da je to želja večine nas vseh, da pravzaprav enkrat dobimo imena in priimke teh zločincev zoper človeštvo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

V Levici poročila ne bomo podprli, razlogi pa so trije.

Prvi je, da so se žilne opornice po tem poročilu preprečevale nekje od leta 2006 naprej. Najhuje je bilo zopet, po poročilu, do leta 2013. Celo večino časa v tem obdobju je vlado vodila stranka, ki zdaj to komisijo vodi. Ob tem moram opozoriti, da ima vsakokratna vlada večino v svetih v vseh bolnišnicah in preko njih vrši nadzor. Torej, kje ste bili takrat?

Drugi razlog je, da smo že ob imenovanju te komisije opozarjali, da se bo najverjetneje to politično zlorabljal. To se zdaj tudi dogaja, če ste si pogledali intervju Janeza Janše in Jožeta Možine v nedeljo, ste lahko zasledili več dikcij, citatov, ki so se sklicevale neposredno na to poročilo, če se obregnem ob dva. Janez Janša je dejal: »Zaradi preplačila žilnih opornic so lobiji zaslužili 200 milijonov evrov.« Ta znesek je prenapihnen, komisija tega ni dokazala. Drugi citat: »Velik del tega denarja je šel za vzdrževanje medijske scene, ki brani obstoječe stanje. Največje koristi od te korupcije pa je imelo podjetje, ki je izdajatelj tednika Mladina.« Tudi to je nedokazana insinuacija in ob tem ne morem mimo dejstva, da je to izrekel predsednik stranke, ki lastne medije financira z obvodi Zakona o medijih preko podjetij, povezanih z Orbanovo vlado. Najprej počistite pred svojim pragom.

Tretji razlog pa je, da so zaključki tega poročila ... A lahko zaključim ali pustim, da se še malo pogovarjate?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir, prosim, v dvorani!

LUKA MESEC (PS Levica): Tretji razlog pa je, da so zaključki tega poročila benigni in se ne približajo ureditvi, ki bi dejansko popravila to stanje. V Levici smo v tem mandatu večkrat predlagali ustanovitev javnega podjetja za nabavo medicinskih pripomočkov in nekaj takega je predlagala tudi KPK in ob tem še enkrat opozarjam koalicijo, da imate podobno zadevo zapisano tudi v koalicijski pogodbi.

Iz teh treh razlogov bomo glasovali proti potrditvi vmesnega poročila.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske? Ne. V lastnem imenu, vidim, da je več interesov, zato prosim, da se prijavite. Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

Tokrat v lastnem imenu, zato bom malo bolj grob.

Tudi jaz sem mnenja, da Poslanska skupina SDS to preiskovalno komisijo izkorišča seveda v politične namene, kar nedvomno kaže v praksi in izjavah in tudi v razpravah njihovih članov tako na Odboru za zdravje kot tukaj na plenarnih zasedanjih.

Bi pa rad samo opozoril eno stvar, ker je prej v obrazložitvi glasu ene poslanske skupine bilo morda za nekoga, ki nas zdaj gleda, razumljeno, da če si pa proti temu poročilu, potem bo pa komisija nehala delati. Daleč od tega. Se pravi, ne glede na to, tudi če bi bili vsi proti temu vmesnemu poročilu, bi komisija nadaljevala z delom in na koncu seveda morala predstaviti končno poročilo. To se pravi, dela te preiskovalne komisije se ne ovira niti se ne zanika določenih izsledkov, ki so jih pač ugotovili. Tudi vse te prakse, ki so jih odkrili in zapisali v poročilu, niso sporne in tega ne zanika nihče. Ne pristnem pa na vrednostne sodbe oziroma jaz osebno ne pristanim na vrednostne sodbe, ki iz tega izhajajo, ter na sklepe, ki absolutno nimajo nobene pravne podlage. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Preden povem, da bom glasoval za ta del poročila, bi se rad kolegici Jelki Godec in pa tudi vam kolegicam poslankam in poslancem, ki ste sodelovali v tej komisiji, ki ste delovali tvorno, ki ste postavljali prava vprašanja, ki ste odkrivali, kako deluje del slovenske globoke države, ki ste v bistvu tudi preko prvih ugotovitev, iz katerih lahko končno zvemo, od kod bivšemu ministru in vsem ostalim jahte v našem zalivu, od kod bogati Slovenci, nekateri, ki imajo firme v poštnih predalnikih, od kod denar, ki je bil prenesen že takoj po osamosvojitvi v tujino in preko podjetij tvorno deloval vseskozi v slovenskem

zdravstvenem sistemu. Delo, ki ga je naredila kolegica Jelka Godec, je delo, ki bi ga davno pred nami morali opraviti preiskovalni organi v Republiki Sloveniji, predvsem pa tisti specialni del tožilstva, ki se danes ukvarja z minornimi zadevami. To je predvsem, lahko rečem, ena skupna ugotovitev. To, da globoka država deluje, in da se noben veliki kriminal, predvsem na gospodarskem področju v Sloveniji, še do zdaj ni odkril preko policije in preko državnega tožilstva. To pa je tisto, kar je vredno razmisleka in tudi, spoštovani kolegice in kolegi, tudi na vas apeliram, preden bomo prišli resnici do dna, bomo osvobojeni in osvobojeni bomo in takrat bo Slovenija tudi postala neka normalna demokratična republika.

Zato sam, kot sem povedal, bom glasoval za in želim, da ta komisija še naprej nadaljuje z delom do končnega poročila. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Danes bomo glasovali o dveh stvareh, ena je seveda poročilo, drugo pa so sklepi. Poročilo, napisano na več kot 300 straneh, vsebuje v glavnem podatke, kaj je komisija počela. Sporne pa so v bistvu zadne tri strani poročila. Ves čas ugotavljajo eno in isto – morebitni sum. Če mi zna kdo razložiti, kaj to pomeni? To pomeni nič drugega kot to, da komisija še sama dvomi v svoje lastne ugotovitve sumov, ki jih je imela, ker govori o morebitnih sumih. Drugo pa so seveda sklepi, ki pa so, trdim, nezakoniti. Ne bojim se nobenih groženj, ki sem jih danes doživel iz tiste strani, češ, da bodo na nekem javnem spisku tisti, ki bodo glasovali proti, zato ker zagovarjam zakonitost. V bistvu bo pa v nelagodnem položaju predsednik Državnega zbora, ker ne bo mogel izvesti zakonito nezakonitih sklepov in neizvršljivih sklepov. Celu pošiljal bo neznanemu pošiljatelju neke zahteve, ki ne obstajajo, ker ste napačno imenovali organ, ki ga ni v državi, ne obstaja. Kopicca stvari, ki preprosto govorijo tem, da delo ni bilo opravljeno v tistem delu, kot bi moralo biti zato, da bi bili jasni sklepi. Nič zamujenega. Komisija lahko opravi svoje delo do konca in nas s sporočilom seveda tudi zelo jasno seznaniti o dveh stvareh, o politični odgovornosti in kako je treba zakonodajo spremeniti. In tukaj se zgodba konča. Vse ostalo pa je seveda samo natrcovanje in nabiranje političnih točk po nepotrebnem. Do danes še nisem slišal enega političnega imena in zato je zelo težko glasovati za nekaj, kar je nezakonito in neopravljeno.

Na koncu naj povem samo še to, ni res to, kar nekateri govorite danes, da nobena komisija nič ni odkrila, je, komisija za brezplačnike je naredila svoj posel zelo dobro, žal pa vemo, kdo je za tem stal. Žal, zopet na oni strani.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Začel bom takole, področje politike ni področje lagodnosti, navsezadnje smo zaradi tega dobro plačani. Jaz razumem, da ima neka politična opcija težave z nekim gospodom, ki je bil danes največkrat omenjen, navsezadnje je bil on moj sošolec v srednji šoli in če me je kdo vprašal, ali je Matjaž to počel, bi rekel ne, on ni bil tak, ampak ljudje se v dobrega četrto stoletja oziroma v 30 letih izdatno spremenimo.

Zdaj pa k bistvu, mene zelo radi kritizirate tukaj, kakšen sem, kakšen nisem, noben me ne more toliko kritizirati, kolikor se lahko kritiziram sam. In se. Noben ne more tako kritizirati Levice, kot se Levica kritizira sama. In to se mi zdi bistvo zrele politike. Kadarkoli slišim korupcija v zdravstvu, a veste, kateri je prvi vizualni kader, ki ga imam v glavi. Neka gugalnica, gospa Mazej Kukovič, gospod Zidar, ki se guncata skupaj. Jaz verjamem, da je Jelka garala, da je opravila dobro delo, ampak opravila je šele polovico. V tem času, o katerem se pogovarjamo, je pol časa bil na oblasti Ivan Janez Janša. Jaz sem prostorski sociolog in veste – čas, prostor – malo bolj podrobno pogledam na to. In to bi bilo potem tisto poročilo, ki bi ga jaz podprl. Strinjam pa se s tem, kar je povedala Bojana. In to bi tudi nekako podpisal. Ampak tukaj je tudi govoril nek bivši minister, ki pač zadev ni uredil. Sploh imamo težave z bivšimi ministri, ki zelo radi pametujejo. In mi je v bistvu žal, da tega poročila ne morem podpreti, ker ste res garali na tej komisiji, ampak ste ga spet, kot je to že četrto stoletja v slovenski politiki, bom rekel, delno zlorabili. In upam, da naslednja komisija, katere član sem, ne bo delno zlorabila nekega drugega poročila.

In zaradi tega navedenega razloga bom glasoval proti. Si pa seveda želim, da se zdravstvo uredi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Iz dosedanjih obrazložitev glasov sem razumela sledeče, podprli bi ga, če bi linčali Janeza Janšo v tem poročilu in če bi linčali ministre, ki so bili takrat na vladi, ko je bila vlada Janeza Janše. V tem primeru bi potrdilo poročilo tudi na pol strani ali samo z eno besedo. Obdolženi Janez Janša, obdolžena Kukovič in tako naprej, takrat bi ga potrdili. V vseh teh dokazih, ki so, in v vseh zbranih zadevah, ki se tičejo tako levih kot desnih, zelenih, vijoličnih zdravnikov, nabavnikov, direktorjev, pa imate problem, ker so baje notri politične sodbe oziroma osebne sodbe, ki gospod Zorman, jih za to obrazložitev glasu jaz ne vidim in sem jih tudi na pobudo

vaše kolegice, ki danes cel čas manjka in očitno je ne bo na glasovanje in je bila v preiskovalni komisiji, in na vse ostale pripombe, smo jih tudi dali ven. Verjetno ste brali poročilo iz ne vem katerega leta, ampak nima veze. Noter so zbrane stvari, ki vas očitno zelo motijo in danes sem tudi izvedela, da smo mi v bistvu politična preiskovalna komisija, ki temelji na ideologiji SDS, in da se ukvarjamo samo s tem in izvajamo lov na čarovnice. Jaz nisem kriva, če so bili v času od 2003 do 2016 na vodilnih položajih, teh, ki jih preiskujemo, pač ljudje, ki so bili, ki so bili levi in desni. Pri naši preiskavi ni bilo razlike, klicali smo vse na pobudo mene in kolegov. In jaz moram reči, opravljenega je bilo veliko dela, to ni za zanikati, ampak to ni dovolj, kot je rekel kolega, treba je to dobro opraviti. In če branite zakonitost, potem ste opazili notri veliko protizakonitosti, ki jo pač opisujemo in želimo, da jih preiskovalni organi preiščejo.

Preseneča me, ni bilo amandmajev, ni bilo nobenih pripomb, danes pa v bistvu takšen obrat. Jaz vseeno pričakujem, da bo to poročilo sprejeto in dokaz, da ne ščitite korupcije, ampak res zakonitost v državi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Poglejte, moram, žal, uporabiti postopkovno. Ne bom ga zlorabil. Postopkovno pa bo, da se mi gospa Jelka Godec opraviči. Poglejte, jaz kot profesor karkoli predavam, rečem študentom: »Ena največjih metodoloških napak je, da iz sebe sklepate na druge.« Kaj to pomeni? Če je nekemu blizu koncept linča, je to svetlobna leta daleč od Franca Trčka. Koga so pa poskušali linčati glede nekih ugotovitev preiskovalke, vam pa lahko moj someščan gospod Moge pove. In prosim, da se mi gospa Jelka opraviči.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej, seveda, razumem to postopkovno, ampak odredil ne bom, da se opraviči, ker to nikoli nisem. To je pač stvar vsakega posameznika ... / oglašanje iz dvorane/ To vem, s tem, da ste si vzeli besedo za postopkovno, da ste to naredili. / oglašanje iz dvorane/

Besedo za postopkovno ima gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

Jaz moram zaščititi svojo kolegico, ki je članica te preiskovalne komisije, ker je bilo v tem, kar je povedala gospa Godec, razumljeno, kot da se ona zdaj umika in nekaj skriva, preden bomo o tem glasovali. Ona ima neke osebne obveznosti in bi bilo fer od vas, da se najprej prepričate, zakaj je ni tukaj, potem pa zopet vrednostno sodite. Tudi, če sem to zlorabil, ampak to res ni primerno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ni več obrazložitev?

Torej glasujemo o bistvenih ugotovitvah preiskovalne komisije ... Še je? / oglašanje iz dvorane/ Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik.

Sem mislila, da bo dlje trajalo. Se opravičujem.

Ne morem podpreti tega vmesnega poročila zaradi tega, ker gre za en, že mnogokrat viden poskus predvsem političnega preobrata, ki si ga želi tista stranka, ki je v obdobju, ki ga preučuje, aktivirala tovrstne prakse, sedaj krivdo preleviti na nekoga tretjega. Parlamentarna preiskovalna komisija v prvi vrsti preiskuje politično odgovornost. Do sedaj izvedeno parlamentarno preiskavo je zgolj en minister prestal v obdobju, ki je bilo obdobje ministrovanja SDS. Nismo dobili pojasnila in odgovora, zakaj nista bila ne minister Bručan ne ministrica Zofija Mazej Kukovič med zaslišanimi. Po drugi strani vso to gradivo, vse te ugotovitve, do katerih ste prišli, veliko jih je in verjamem, da jih je kar nekaj takšnih, ki so neposredno tudi uporabni in jih je treba dati naprej pristojnim organom, ampak v resnici na oddaji Preverjeno, na oddaji Tednik, mislim da, od leta 2013 naprej, malo iz glave govorim, se o teh imenih in o teh praksah in o takšnih ugotovitvah piše. Pravzaprav nič kaj grozno novega niste odkrili. In ja, prvi smo, ki se bomo borili proti korupciji in še posebej korupciji v zdravstvu, ampak, oprostite, ne na takšen način ... / nemir v dvorani/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Malo miru, prosim.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): ... Ne moremo se na takšen način. In mi tukaj noter, tokrat skupaj s Poslansko skupino Levica, smo edini, ki smo v politiko prišli neomadeževani... / smeh v dvorani/ in nam je prvim v interesu, da se to...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina, prosim.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): ... odkrije, vendar, žal, ne po tej poti. Ampak na srečo smo šele v fazi vmesne poti in imate priložnost, da opravite uravnoteženo in pošteno delo do konca ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ja, več jih je, sem videl. Postopkovno? Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Po teh deviantnih poskusih obrazložitve glasu in da se izvlečejo iz te nerazumne godlje, bi pričakoval, da bi intervenirali.

Če je bilo v obdobju gospoda Bručana in Mazej Kukovičeve in vlade Janeza Janše karkoli narobe na področju zdravstva, bi lahko naredili tudi preiskovalno komisijo. Zlahka, vas je dovolj, ne rabite nikogar. In glede na to, gospod predsednik, da vaši poslanci operirajo s tistim terminom »morebitni sum«, bi to pričakoval in pričakoval bi, da bi jih opozorili, ker točka dnevnega reda je glasovanje o sklepih, obrazložitev glasu, ne pa polemika, ne karkoli drugega ali pa razprava pri tej točki dnevnega reda. To smo opravili. In glede na to, da vidim, da sta dve stranki, ki sta prišli neomadeževani, pravite, v ta politični prostor, bosta šli ven izredno umazani, glavni zaščitnici kriminala in korupcije, ki se dogaja na vseh raznih področjih. Če ob tako evidentnih dokazih in argumentih, ki so napisani v tem poročilu preiskovalne komisije, ki so podprte z izjavami tistih, ki so bili preiskovani, ne zdržijo in niso zadostni za SMC, da bi to podprla, potem verjamem, da je to katastrofa na pomolu.

Očitno se bo nadaljevalo jemanje denarja iz področja zdravstva, uporabljalo se bo za razne jahte, drage nepremičnine, za floskule, ki jih še kar naprej delite na tem področju, ne bo se pa naredilo nič konkretnega.

Kar zadeva pa nadaljevanje dela preiskovalne komisije, pa lahko vaša članica preiskovalne komisije, če ne more ona pa njena namestnica ali pa namestnik, predlagal tudi razširitev preiskave na Mazej Kukovičovo, gospoda Bručana in tako naprej. To je vmesni korak, preden bomo prišli do konca, lahko vse to naredimo.

Tako da predlagam, gospod predsednik, da, če lahko špekuliram, marsikakšen poslanec bo morebiti tudi v kakšni novi stranki tako, kot je vaš Jani Möderndorfer že morebiti, ga imam na sumu, da bo morebiti spet prestopil.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kakšno vezo ima to s postopkovnim?

JOŽE TANKO (PS SDS): Ima. Opozorite jih lepo, naj predlagajo širitve, naj predlagajo amandmaje, če kaj ni v redu, naj predlagajo ločena mnenja, ne pa da poslušamo tole bluzenje že, ne vem, 20 minut.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ja, vključno z zadnjim. Dejstvo je, to pa moram priznati, da ste tudi zelo zlorabili formo postopkovnega za to, da bi žalili vse druge, vključno z mano in ne vem pravzaprav, kdo vse se je lahko v celotni zadevi prepoznal. Niti nekatere obrazložitve glasu niti nekateri postopkovni niso bili takšni, kot bi pravzaprav morali biti po poslovniku, zato prosim, da prenehamo in če že hoče še kdo kakšno postopkovno postaviti, da se najprej sam drži

tistega, kar predlaga. Če tega ni sposoben, je to čista zloraba.

Mislím, da smo končali z obrazložitvami in lahko glasujemo o bistvenih ugotovitvah preiskovalne komisije.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 15.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da so bistvene ugotovitve preiskovalne komisije sprejete.

Prehajamo še na odločanje o predlogih sklepov preiskovalne komisije.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 40, proti 22.

(Za je glasovalo 40.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da so sklepi sprejeti. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 35. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v ponedeljek, 27. 11. 2017, ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 22. NOVEMBRA 2017 OB 19.39 IN SE JE NADALJEVALA 27. NOVEMBRA 2017 OB 9. URI.)

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 35. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Tomaž Gantar, Marinka Levičar, Marija Bačič do 13. ure, Vesna Vervega do 14. ure, Urška Ban do 13. ure, Marjana Kotnik Poropat do 15. ure, Luka Mesec, dr. László Göncz do 11. ure, Ivan Škodnik do 12. ure, Kamal Izidor Shaker, dr. Dragan Matić do 14. ure in Jan Škoberne.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOG ZAKONA O EVIDENTIRANJU DRŽAVNE MEJE Z REPUBLIKO HRVAŠKO PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, gospe Lidiji Stebernak, državni sekretarki na Ministrstvu za okolje in prostor.

LIDIJA STEBERNAK: Hvala za besedo spoštovani predsedujoči! Spoštovane poslanke in poslanci in ostali prisotni!

Zakon o evidentiranju državne meje z Republiko Hrvaško zagotavlja zakonsko podlago za implementacijo odločitve arbitražnega sodišča o državni meji z Republiko Hrvaško in evidentiranje državne meje z Republiko Hrvaško, določeno v razsodbi arbitražnega sodišča dne 29. junija 2017 v evidenci državne

meje. V tej evidenci so državne meje z drugimi sosednjimi državami evidentirane, državna meja z Republiko Hrvaško pa še ne. Zakon določa pravila evidentiranja državne meje med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško po razsodbi arbitražnega sodišča v evidenci državne meje. Le-to se bo izvedlo, ko bo Vlada Republike Slovenije potrdila kartografski prikaz poteka državne meje med obema državama, ki ga pripravlja vladna medresorska delovna skupina za pripravo kartografskih podlag. Določa pravila evidentiranja zemljišč in stavb, ki po razsodbi arbitražnega sodišča preidejo v državno ozemlje Republike Slovenije v zemljiškem katastru, v katastru stavb in registru nepremičnin. Evidentiranje se bo izvedlo, ko bo Vlada Republike Slovenije sprejela sklep, da je državna meja z Republiko Hrvaško evidentirana v evidenci državne meje, tedaj bo evidentiranje državne meje v evidenci državne meje začelo pravno učinkovati. Vpis vseh parcel in stavb, ki po razsodbi arbitražnega sodišča preidejo v državno ozemlje Republike Slovenije in v zemljiški kataster, kataster stavb in register nepremičnin se zagotavlja po uradni dolžnosti, lahko se pa opravi tudi na zahtevo zainteresiranih oseb, ki izkažejo pravni interes. Te osebe same ne plačujejo stroškov izvedbe geodetskih storitev upravnih taks in stroškov upravnega postopka, ampak zakon določa kritje teh stroškov. Oproščene so plačila upravnih taks, stroške za izdelavo elaboratov pa krije državni proračun, določa pravila izbrisa zemljišč in stavb, ki po razsodbi arbitražnega sodišča preidejo iz državnega ozemlja Republike Slovenije in iz registrov, se pravi zemljiškega katastra, katastra stavb in registra nepremičnin. Ureditev določa, da se izbris odloži. Zaradi zagotavljanja pravne varnosti lastnikov nepremičnin na območjih, ki so prešla iz državnega ozemlja Republike Slovenije, sodnega varstva pravic, varstva človekovih pravic in lastnine se podatki o stavbah in parcelah na tem območju ne izbrišejo, dokler se ne bo opravila uskladitev evidenc o nepremičninah v Republiki Hrvaški in Republiki Sloveniji, tako da so vse parcele in stavbe evidentirane v evidenci tiste države, na območju katere po razsodbi arbitražnega sodišča ležijo. Po uveljavitvi zakona se bodo ta zemljišča in stavbe v zemljiškem katastru, katastru stavb in registru nepremičnin le posebej označile in določa pravila evidentiranja v primeru sporazuma o izvršitvi razsodbe arbitražnega sodišča. Če bo sklenjen dogovor med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o izvršitvi razsodbe arbitražnega sodišča, se državna meja med obema državama ne bo evidentirala po tem zakonu, ampak po določbah Zakona o evidentiranju nepremičnin, ki ureja evidentiranje državne meje na podlagi ratificiranih mednarodnih pogodb. Ta zakon vključuje rešitve, ki so potrebne za implementacijo razsodbe arbitražnega sporazuma, saj v dani situaciji implementacije s strani Republike

Hrvaške za enkrat še ni pričakovati. Prav tako pa sledi tudi 7. členu Arbitražnega sporazuma, na podlagi katerega morata državi pogodbenici izvršiti le-tega, vključno s spremembo notranje zakonodaje. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je v obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor, kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču. Izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 69. nujni seji 20. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o evidentiranju državne meje z Republiko Hrvaško, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku predložila Vlada.

Kolegij predsednik Državnega zbora je na 111. seji 6. 11. 2017 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

V imenu predlagatelja je državna sekretarka na Ministrstvu za okolje in prostor gospa Lidija Stebernak pojasnila, da je temeljni cilj predlaganega zakona zagotoviti pravno podlago za evidentiranje državne meje z Republiko Hrvaško v evidenci državne meje in uskladitev podatkov drugih evidenc, ki jih vodi Geodetska uprava, z v evidenci državne meje evidentirano državno mejo z Republiko Hrvaško.

Predlog zakona zagotavlja vpis vseh parcel in stavb, ki po razsodbi arbitražnega sodišča preidejo v državno ozemlje Republike Slovenije, v zemljiški kataster, kataster stavb ali register nepremičnin, in izbris vseh zemljišč in stavb, ki po razsodbi arbitražnega sodišča preidejo iz državnega ozemlja Republike Slovenije v državno ozemlje Republike Hrvaške.

Glede na postavljene pomisleke tudi nekaterih članov Državnega sveta pri obravnavi tega zakona v Državnem svetu oziroma na ustrezni komisiji, je državna sekretarka pojasnila, da se ta izbris iz evidenc glede parcel, ki se izbrišejo, izvrši na podlagi 10. člena zakona šele takrat, ko bo državna meja tudi v naravi evidentirana. Se pravi, ko se bo opravljala demarkacija meje skupaj in na podlagi sporazuma z Republiko Hrvaško, tako da se ne more zgoditi, da bi avtomatsko pri nas bile parcele izbrisane in hkrati na Hrvaškem vpisane oziroma evidentirane.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da v zvezi z njihovimi pripombami, ki so bile podane v pisnem stališču, so bila podana pojasnila Ministrstva za okolje in prostor, danim pripombam pa sledita tudi vložena in sprejeta amandmaja koalicijskih poslanskih skupin.

Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je povedal, da komisija predloga zakona ni podprla, 6 članov je glasovalo za zakon, 6 proti. Izpostavil je določene pomisleke v zvezi s tem, da je razsodba arbitražnega sodišča v škodo Republiki Sloveniji. Več o tem je v poročilu Odbora za infrastrukturo.

V razpravi poslancev je dr. Milan Brglez pojasnil, da je v obdobju od razglasitve končne razsodbe arbitražnega sodišča v Haagu v arbitraži med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško do vložitve predloga zakona v zakonodajni postopek opravil več konzultacij s strokovnjaki mednarodnopravne in ustavnopravne stroke. Izpostavil je, da so omenjeni strokovnjaki precej enotnega mnenja, da je predlog zakona dobro premišljen in dodelan ter vključuje ustrezne rešitve v dani situaciji, ko implementacije razsodbe arbitražnega sodišča s strani Republike Hrvaške še ni pričakovati. Izpostavil je tudi, da predlog zakona sledi 7. členu Arbitražnega sporazuma, ki od držav pogodbenic v roku šestih mesecev zahteva izvedbo vsega potrebnega za njegovo izvršitev, vključno s spremembo notranje zakonodaje. Sprejetje predloga zakona oziroma v njem predlaganih rešitev je predvsem pomembno za primer, če bi se morala Republika Slovenija z implementacijo sodbe arbitražnega sodišča na terenu kdaj v prihodnosti s pravnimi sredstvi in sredstvi mirnega reševanja sporov obrniti na katero izmed mednarodnih instanc.

Kolega poslanec Danijel Krivec je v imenu Poslanske skupine SDS pojasnil, da po njihovem mnenju predlog zakona, upoštevajoč stališče Republike Hrvaške do razsodbe arbitražnega sodišča, nepotreben in je v nadaljevanju lahko za Republiko Slovenijo celo škodljiv. Po stališču te poslanske skupine je torej slabši od dosedanjih dogovorov z Republiko Hrvaško, tudi sporazuma Drnovšek-Račan, zato poslanska skupina pri sprejetju zakona ne bo sodelovala.

Po razpravi je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije, glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Dober dan!

Ne glede na to, kako kdo gleda na odločitev arbitražnega sodišča, je resnica ta, da je razsodba v dobri meri potrdila mejo, ki sta jo Slovenija in Hrvaška že sami začrtali leta 2002 s sporazumom Drnovšek-Račan. Kljub sprenevanju nekaterih je arbitraža prav tako zajamčila neovirano plovo do koprskega pristanišča; tako imenovano območje stika je unikatna in domiselna rešitev, ki pa nima

praktičnih, predvsem pa ne negativnih posledic. Plovne poti že sedaj potekajo tudi po hrvaških vodah, te plovbe pa Hrvaška ne ovira. Zato moramo zavreči poskuse desnice, ki s problematiziranjem te rešitve skuša izkoristiti prostor za pridobivanje političnih točk. Zaradi vsega tega je ureditev mejnega vprašanja bolj formalnost, tisto, kar je zares pomembno, je dejanski režim na meji. Če hoče Vlada pomagati državljanom, ki so ostali na hrvaškem ozemlju, mora zagotoviti prosto prehajanje meje. Prizadevati si mora za sprejem Hrvaške v schengenski sistem in predvsem odstraniti bodočo žico. Če hoče Vlada integrirati zaselke, ki so pripadli Sloveniji, mora omogočiti razvoj vseh socialno in demografsko ogroženih območij ob meji. Državljan, tudi tisti, ki jih odločitev arbitraže neposredno ne zadeva, se moramo zavedati, da naša blaginja ni odvisna od poteka meje, ampak od socialne in razvojne politike. Ob tem je treba razumeti tudi širšo zunanjepolitično razmerje sil. Naj si to želite priznati ali ne, Slovenija in Hrvaška sta znotraj Evropske unije v precej podobnem položaju. Med seboj in z drugimi članicami na evropski periferiji imata več družnih interesov kot z vodilnimi evropskimi članicami. Naša zunanja politika se zato ne sme zreducirati na lobiranje za podporo tujih centrov moči za uveljavitev arbitraže. Prizadevati bi si morali za sodelovanje s Hrvaško, ki bo prispevalo k blaginji obeh držav.

Kot že rečeno, ne nasprotujemo temu, da se v zakonodajo in tudi občinske akte postopoma vnesejo nove meje. Vendar temu ni treba posvečati več naporov, kot si jih zasluži. Napori, še enkrat, naj gredo v izgradnjo splošne blaginje in razvoja, na eni strani, na drugi strani pa v izgradnjo oziroma izboljševanje medsebojnih odnosov. Zato bi bilo v tem trenutku poleg lovljenja 6-mesečnega roka za implementacijo bolj smotno, da bi se predsednik Vlade le malo bolj učinkovito potrudil za to, da se dejansko začne pogovarjati s svojim hrvaškim kolegom in tako izpolni svoja prizadevanja po dialogu. Vemo, da ne bosta uspešna po nekaj pogovorih, ampak če teh pogovorov ne bosta načela, ne bosta uspešna sploh.

Predlogom zakonov iz tako imenovanega arbitražnega paketa v Levici ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Bojan Dobovšek bo predstavil stališče Poslanske skupine Nepovezanih poslancev. Izvolite.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Pred nami je paket zakonov, ki so vezani na razsodbo arbitražnega sodišča. Seveda gre za tehnikalijske, vse ostalo pa je še stvar dogovorov s sosednjo državo. Učinek bi bil, če bi to sprejeli že pred meseci, ko je bila turistična sezona. Učinek predvsem na institucije

Evrope, ki nas, kot kažejo pogovori, podpirajo, ne vemo pa v resnici, kaj je. Vlada deluje reaktivno, in ne bom se tukaj spuščal v to, kakšna je razsodba, kaj je s teritorialnim stikom Slovenije z odprtim morjem, kaj je s Slovenci, ki so ostali in z zemljišči, ki so ostala na drugi strani meje. Seveda tista glavna pomanjkljivost, da arbitražna sodišče je dogovorno. In če nekdo ne spoštuje dogovora – kako ga bomo implementirali? Učinek tovrstnega paketa zakonodaje, če je enostransko sprejet – kakšen bo? Na drugi strani ni privolitve druge države in če ni neke pogodbe, ki bi to vse skupaj spoštovala.

V mislih imam celoten paket. To so predvsem prvi trije zakoni: Zakon o evidentiranju državne meje, Zakon o zemljiški knjigi in Zakon o ribištvu. V Poslanski skupini nepovezanih poslancev ne nasprotujemo sprejetju tovrstne zakonodaje. Želimo pa, da se upoštevajo nekatere pripombe, ki so bile izražene z amandmaji, nekatere pripombe Državnega sveta in tudi Zakonodajno-pravne službe. Vse to je treba upoštevati, kajti končna rešitev je odvisna od nadaljnjih pogovorov in tukaj so potrebne aktivnosti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Milan Brglez so predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Najlepša hvala.

Spoštovani predsedujoči, predstavniki Vlade, spoštovane poslanke in poslanci!

Zakon o evidentiranju državne meje z Republiko Hrvaško predstavlja temeljno pravno podlago za implementacijo arbitražne razsodbe in vseh s tem povezanih ukrepov. Zakon je nujen zato, da lahko nadaljujemo proces realizacije v sodbe. Uvodoma naj pojasnim, da gre za ukrepe, ki jih Republika Slovenija lahko sprejme samostojno, torej tudi brez sodelovanja Republike Hrvaške, in jih tudi mora, če želimo to mejo konkretizirati na terenu in urediti pravice ljudi, ki na mejnem območju živijo. Po svoji dolžnosti sem opravil strokovne konzultacije tako s predstavniki mednarodnopravne stroke kot predstavniki ustavnega prava in oboji so presodili, da gre za dobro premišljen in dodelan predlog zakona. Predlagani zakon kot lex specialis odstopa od 104. člena ZEN, da lahko na naši strani naredimo vse tisto, kar lahko enostransko naredimo za implementacijo arbitražne razsodbe. Mednarodno pravo sicer določa trifazni postopek določanja meja. Mejna črta se po navadi določi dvostransko na podlagi dogovora med državama in vsi si želimo, da bo na koncu tako, skladno z razsodbo, tudi v primeru slovensko-hrvaške meje. S tem zakonom urejamo stanje v tem začasnem obdobju, za katerega ne vemo, kako dolgo bo trajalo. Lahko pa se meja določi tudi na podlagi

uporabe sredstev za mirno reševanje sporov, arbitraž in sodišč, če se državi sami ne moreta sporazumeti o meji.

Glede na vprašanja, vezana na implementacijo razzodbe, je še zlasti pomembno mnenje Ustavnega sodišča z dne 18. 3. 2010, ki je presojalo o skladnosti arbitražnega sporazuma z našo ustavo. Ključni so trije poudarki. Ustavno sodišče ugotavlja, da bo razzodba arbitražnega sodišča pomenila mednarodnopravno konkretizacijo meje. Ustavno sodišče poudarja, da se mednarodne meje običajno določijo z mednarodnimi sporazumi, zato arbitražni sporazum razume predvsem kot sporazum o mirnem reševanju spora. Ustavno sodišče ugotavlja, da bo arbitražna razzodba dokončno po našem pravnem redu zavezujoča in bo imela neposredne pravne učinke. Zato za njeno veljavnost in izvršitev bodisi z materialnimi dejanji ali s sprejemanjem predpisov ni potrebna dodatna ratifikacija v Državnem zboru. Danes, pet mesecev po arbitražni razzodbi še ni čas, da ovrednotimo dejanja in odločitve, ki so bile sprejete v preteklosti, ampak je nujno predvsem to, da poskrbimo, da se ta razzodba, ki je največ, kar je Slovenija kdajkoli dobila priznana s strani drugih v mednarodnih odnosih in pravu, odgovorno uveljavi. Ključne tehnične rešitve v predlogu zakona se nanašajo na določitev pravne podlage za evidentiranje državne meje o evidenci državne meje in uskladitev podatkov o drugih evidencah zemljišč in nepremičnin. Tu ločujemo med tremi različnimi situacijami. V primeru, ko parcela ali stavba postane del ozemlja Republike Slovenije na podlagi razzodbe, pride do vpisa v evidenco po uradni dolžnosti. V primeru, ko parcela ali stavba ostaja del ozemlja Republike Hrvaške, pride do izbrisa iz evidenca, vendar pa se to dejanje odloži do takrat, ko se s posebnim dogovorom ne doseže sporazum z Republiko Hrvaško. S tem se prepreči nove izbrisane. V primeru, ko del parcele ostane na ozemlju Republike Slovenije, del parcele pa po razzodbi pripada Republikli Hrvaški, je od zahtevka lastnika te parcele oziroma stavbe odvisno, ali pride do vpisa. To je edina smiselna rešitev, saj bi, če bi tudi v teh primerih postopali na način vpisa v evidenco po uradni dolžnosti, upravičeno tvegali sodne spore o meji v našem pravnem redu. Zakon predvidi različne situacije v praksi in ponuja takšne rešitve, ki tako dejansko kot formalno že sodijo v proces konkretizacije meje, o kateri je govorila Ustavno sodišče, deloma pa tudi v proces demarkacije meje, kot ga določa mednarodno pravo. Ta postopke demarkacije mejne črte je delen predvsem zato, ker je enostranski. Vendar pa ga kljub temu razumemo kot začetek procesa demarkacije, ker se parcele dejansko vpisujejo v uradne evidencie in v določenih primerih prihaja na predlog lastnikov tudi do deparcelizacije, torej realnih dejanj razmejnitve na samem terenu. Najbolj pomembno pa je, da so vse predlagane rešitve skladne s 7. členom Arbitražnega

sporazuma, ki od držav pogodbenic zahteva, da v roku šestih mesecev storita vse potrebno za izvršitev razzodbe, vključno s spremembo notranje zakonodaje. In to Slovenija danes počne.

Implementacija razzodbe v nacionalnem pravnem redu je predpogoj, da se sploh lahko z diplomatskimi in sredstvi mirnega reševanja sporov doseže, da bo enkrat dokončna demarkacija na terenu izvedena. Zato bi bilo v primeru določanja slovensko-hrvaške meje danes, ko je meja znana, kakršnokoli odstopanje od razzodbe arbitražnega sodišča najslabša od možnih strategij, ki si jih je diplomatsko in mednarodnopravno ter tudi glede na ves proces pogajanj s Hrvaško možno zamisliti.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo zato predlog zakona podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav predstavnikom Vlade. Lep pozdrav tudi vsem, ki spremljate sejo.

Pred nami je prvi predlog zakona iz tako imenovanega četverčka, ki kot osnovo za sprejetje teh zakonov predlagatelj navaja sodbo arbitražnega sodišča. Predlog zakona o evidentiranju državne meje z Republiko Hrvaško kot tudi ostali trije zakoni so v postopek vloženi po nujnem postopku.

V utemeljitvi govori predlagatelj o tem, da je arbitražna razzodba dokončna in da je določila, kako poteka meja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško. Ta zakon obravnavamo prvega, ker je tudi neka podlaga za ostale tri zakone, ki so tudi že v proceduri. Dejstvo, ki ga ne moremo zanikati, je, da Hrvaška te arbitražne razzodbe ne priznava. Tudi na razpravi na odboru je bilo veliko govora o tem, da se je veliko konzultiralo z različnimi pravniki, ki so nas na nek način napotovali na sprejetje teh posebnih zakonov. Se pravi, da imamo ponovno pred seboj nek lex specialis, ki rešuje neko zadevo.

Če pogledamo, kako se je celotna arbitražna zadeva odvijala, lahko ugotovimo, da je bilo takih pravnih mnenj v preteklosti veliko, večinoma smo temu verjeli, na koncu pa dobili razzodbo, ki ni v našo korist. Naše mnenje je, da je razzodba arbitražnega sodišča v škodo Republike Slovenije in tudi v nasprotju z vsemi do sedaj sklenjenimi dogovori z Republiko Hrvaško. Predvsem pa je sprejemanje tega zakona brezpredmetno, saj sosednja Hrvaška ne priznava odločitve arbitražnega sodišča. Dokler Hrvaška stran zavrača odločitve arbitražnega sodišča oziroma ne pokaže niti

pripravljenosti, da bo spoštovala odločitev arbitražnega sodišča in začela z izvajanjem tretjega odstavka 7. člena arbitražnega sporazuma, je kakršnokoli ukrepanje naše države v zvezi z implementacijo razsodbe arbitražnega sodišča nepotrebno in verjetno celo škodljivo za Slovenijo. Zakon predvideva celo izbris parcel in stavb, ki bodo prešle iz državnega ozemlja Republike Slovenije, kar pomeni, da se že v naprej odpovedujemo določenemu delu ozemlja Republike Slovenije. Dosedanje stališče Republike Hrvaške kaže, da se ne bo odpovedala ozemlju, ki naj bi po razsodbi arbitražnega sodišča prišlo v državno ozemlje Republike Slovenije. Dejstvo je, da je meja na nek način dokončno urejena šele takrat, ko se mejaša strinjata s potekom meje, zato je zelo vprašljivo enostransko urejanje meje v praksi. Prejudiciranje poteka meje oziroma vnaprejšnja odpoved slovenskega ozemlja v prid sosednje države pa je v škodo naše države, ki je verjetno ne bo mogoče popraviti.

Potem se pojavlja tudi veliko drugih vprašanj. Na primer uveljavljanje pravice do subvencije tistih lastnikov kmetijskih zemljišč, ki bodo v skladu z razsodbo arbitražnega sodišča prešle v državno ozemlje Republike Hrvaške. Dejstvo je, kar je tudi predsednik odbora navedel, da tudi Komisija Državnega sveta ne podpira sprejetja tega zakona. Dejstvo je, da smo v naši poslanski skupini temu reševanju z arbitražnim sporazumom že v preteklosti nasprotovali. Dejstvo je, da je rešitev o arbitražnem sporazumu slabša, kot so jo napovedali in pričakovali tudi tisti goreči zagovorniki arbitražnega sporazuma. Konča rešitev, ki jo imamo pred seboj v arbitražnem sporazumu, je precej slabša od sporazuma Drnovšek-Račan. Dejstvo je, da gre ponovno za sprejemanje enostranskih korakov, za katere se Vlada izgovarja na pravne ekspertize in analize, ki naj bi potrjevale, vendar ponovno nimamo nikjer zagotovila, da nam bo to koristilo. Še več, ponovno delamo enostranske korake, ki nam v nadaljevanju lahko škodijo.

Zato v Poslanski skupini SDS ne bomo sodelovali pri obravnavi in tudi ne pri sprejemanju tega zakona. Enako pa napovedujem, da ne bomo sodelovali pri obravnavi in sprejemanju tudi ostalih treh zakonov v tem paketu po nujnem postopku: pri Predlogu zakona o spremembah Zakona o zemljiški knjigi, Predlogu zakona o spremembah Zakona o morskem ribištvu, pri Predlogu Zakona o ureditvi določenih vprašanj zaradi končne razsodbe arbitražnega sodišča na podlagi arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Republike Hrvaške. Zato za vse štiri zakone, ki so vloženi po nujnem postopku, napovedujem, da v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne bomo sodelovali in bomo pri teh zakonih napovedali obstrukcijo.

PREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ivan Hršak bo predstavil stališče Poslanske skupine demokratične stranke upokoјencev Slovenije. Izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Dovolite mi, da kar na začetku predstavitve stališča napovem, da bomo poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus Predlog zakona o evidentiranju državne meje z Republiko Hrvaško podprli. Gre namreč za ključni zakon, ki bo podlaga za vse ostale, tako imenovane implementacijske zakone. Gre za razmeroma kratek in predvsem tehnični zakon, ki pa je, kot sem že dejal, izjemno pomemben. Kot smo danes že slišali, zakon določa pravila evidentiranja državne meje s Hrvaško po razsodbi arbitražnega sodišča v evidenci državne meje in pravila evidentiranja zemljišč in stavb v zemljiškem katastru, katastru stavb in registru nepremičnin. Gre za zemljišča in stavbe, ki zaradi razsodbe arbitražnega sodišča preidejo v državno ozemlje Slovenije oziroma preidejo iz državnega ozemlja Slovenije. Pomemben dejavnik pri uveljavitvi tega zakona je ta, da se bodo nepremičnine, ki naj bi pristale na hrvaški strani, iz evidenc izbrisale šele, ko bo meja evidentirana tudi v naravi, torej ko bo opravljena demarkacija. Gre za zaščitni ukrep, da se ne bi slučajno zgodilo, da bi bila nepremičnina pri nas izbrisana, Hrvaška pa je ne bi vpisala v svoje evidence. Na zahtevo lastnikov parcel, ki jih bo meja razdelila, bo geodetska uprava izvedla tudi parcelacijo, stroške tega postopka pa bo nosila Slovenija. Demarkacijo na terenu običajno opravi mešana komisija obeh držav, ki lahko na terenu opravi tudi kakšne manjše popravke, sledi pa še označitev z mejnimi kamni. Ob obravnavi zakona na matičnem delovnem telesu je bilo sicer slišati nekaj pomislekov o smiselnosti tega zakona, ker Hrvaška zaenkrat ne priznava arbitražne razsodbe, vendar pa v Poslanski skupini Desus menimo, da je sprejetje tako imenovanih implementacijskih zakonov nujno, če se bo Slovenija slučajno želela pred kakšno mednarodno sodno instanco sklicevati na kakšno zadevo, ki se tiče arbitraže. Če naša država ne bo izvedla vsega potrebnega za implementacijo razsodbe, potem bi nam ta pravica lahko zapadla.

Naj na koncu še enkrat ponovim, da bomo poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus predlog zakona enotno podprli. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS NSi): Spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice poslanke in poslanci!

Pred nami je Predlog zakona o evidentiranju državne meje s Hrvaško, ki je del svežnja zakonodaje za implementacijo arbitražne razsodbe o meji s Hrvaško. To je ključni zakon, saj bo podlaga za vse preostale zakone iz tako imenovanega implementacijskega svežnja. Temeljni cilj predlaganja zakona je zagotoviti pravno podlago za evidentiranje državne meje z Republiko Hrvaško v evidenci državne meje in uskladitev podatkov drugih evidenc, ki jih vodi Geodetska uprava Republike Slovenije.

Predlog zakona omogoča evidentiranje državne meje s Hrvaško po razsodbi arbitražnega sodišča v evidenci državne meje. Zakon predvideva pravila o evidentiranju stavb in zemljišč v katastru stavb, zemljiškem katastru ali registru nepremičnin, ki zaradi razsodbe arbitražnega sodišča preidejo v državno ozemlje Republike Slovenije. Zakon predvideva tudi vse za izbris teh zemljišč in stavb, ki preidejo iz ozemlja Republike Slovenije v ozemlje Republike Hrvaške.

V Poslanski skupini Nove Slovenije poudarjamo, da je razsodba arbitražnega sodišča mednarodno pravno zavezujoča v enaki meri za Slovenijo in za Hrvaško. Pri izvrševanju sodbe se moramo zavzemati za dosledno spoštovanje mednarodnega prava in prava Evropske unije, nikakor se pa ne moremo strinjati s hrvaškim zavračanjem razsodbe arbitražnega sodišča.

V Poslanski skupini Nove Slovenije menimo, da je sprejetje tega predloga zakona brezpredmetno, saj Republika Hrvaška ne priznava odločitve arbitražnega sodišča. Dokler Hrvaška zavrača odločitev arbitražnega sodišča in ne želi spoštovati odločitve arbitražnega sodišča oziroma ne začne z izvajanjem tretjega odstavka 7. člena Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in vlado Republike Hrvaške, je kakršnokoli ukrepanje Slovenije v zvezi z implementacijo razsodbe arbitražnega sodišča nepotrebno in za Slovenijo škodljivo.

Ker Hrvaška stran zavrača implementacijo arbitražne razsodbe, v Poslanski skupini Nove Slovenije menimo, da je sprejetje zakona v taki obliki brezpredmetno, zato zakona ne moremo podpreti, ne bomo mu pa tudi nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Kolegicam in kolegom samo v pojasnilo glede obstrukcije poslanske skupine – poslanca seveda ni več notri – da je 65. člen, drugi odstavek, zelo jasen: »Vodja poslanske skupine lahko napove odsotnost vseh članov.« Toliko samo v informacijo. Noter jih ni, ampak to seveda ne more biti formalna obstrukcija. / oglasanje v dvorani/ Dobro.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 24. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 21. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **22. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O ZEMLJIŠKI KNJIGI PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, drage poslanke in poslanci, kolegice in kolegi!

Predlog zakona je sicer uvrščen v paket zakonov, potrebnih za implementacijo arbitražnega razsodbe, vendar ima tudi širše pomembne posledence in predstavlja pomemben korak naprej k uskladitvi zemljiške knjige in katastra. V sodni praksi je bilo spoznano, da so pri urejanju zemljiške knjige težave, ker je bila dopolnitev zemljiške knjige do sedaj vezana samo na predlog osebe, ki izkaže pravni interes, zato predlog zakona predlaga rešitev, po kateri bi bil to primarno postopek po uradni dolžnosti. V praksi je bilo spoznano, ker je začetek postopka dopolnitve zemljiške knjige vezan izključno na predlog osebe, ki izkaže pravni interes, in je vložitev takega predloga povezana tudi s stroški, se nekateri posamezniki niso odločali za začetek takšnega postopka. Dodatna težava je na območjih, kjer lastniki sploh niso znani, so že umrli ali pa ponovni zapuščinski postopki še niso bili začeti oziroma zaključeni. Odsotnost možnosti začetka postopka dopolnitve zemljiške knjige po uradni dolžnosti v takih primerih povzroča neusklajeno stanje med zemljiškim katastrom in zemljiško knjigo, kar ni v javnem interesu in zmanjšuje pravno varstvo in preglednost evidenc v Republiki Sloveniji. S predlaganimi spremembami se tako poleg tega, da bo pripomoglo k zakonski podlagi za implementacijo arbitražne odločbe, sledi tudi cilju, da bo zemljiška knjiga popolno in v celoti izkazovala resnična stvarnopravna razmerja ter bo v celoti ena proti ena usklajena z zemljiškim katastrom. Popolnost in usklajenost zemljiške knjige in zemljiškega katastra ni samo v zasebnem, ampak je tudi v javnem interesu, zato ni mogoče odločitve o začetku postopka dopolnitve zemljiške knjige pogojevati samo z vložitvijo predloga osebe, ki zatrjuje, da je lastnica nevpisane nepremičnine.

Iz navedenih razlogov temu cenjenemu Državnemu zboru predlagam, da predlog zakona potrdi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za pravosodje kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo članu odbora Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Še enkrat lep pozdrav predstavnikom Vlade, kolegicam in kolegom!

Odbor za pravosodje je na 34. nujni seji 8. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah Zakona o zemljiški knjigi, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada in je bil 20. 10. 2017 tudi objavljen na spletnih straneh Državnega zbora.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 111. seji 6. 11. 2017 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

V imenu predlagatelja je dopolnilno obrazložitev k členom predloženega zakona podala državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje Tina Breclj, ki je pojasnila, da je poglobljena rešitev predloga zakona, da postopek dopolnitve zemljiške knjige ni izključno predlagalni postopek, ampak je primarno postopek, ki ga sodišče začne po uradni dolžnosti. Zemljiškoknjižno sodišče začne postopek po uradni dolžnosti takoj, ko prejme obvestilo od Geodetske uprave, da zemljiška parcela ni vpisana v zemljiški knjigi, in njihovo potrdilo, da vpisa zemljiške parcele ni mogoče opraviti po splošnih pravilih zemljiškoknjižnega postopka. Hkrati se ohranja možnost, da se postopek dopolnitve zemljiške knjige začne tudi na predlog posameznika.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da služba k predlogu zakona ni imela pripomb.

Državni svetnik Rajko Fajt, je predstavil pisno mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev. Pojasnil je, da ta komisija predlog zakona podpira in se strinja s predlaganimi spremembami, ki bodo zagotovile boljšo usklajenost in popolnost obeh nepremičninskih evidenc, zemljiške knjige in zemljiškega katastra.

Članice in člani odbora o členih predloga zakona niso razpravljali. Odbor je glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Irena Kotnik bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani predstavniki Vlade, poslanke in poslanci!

Zakon o spremembah Zakona o zemljiški knjigi je pripravljen kot del paketa zakonov, povezanih s pripravami na implementacijo arbitražne razsodbe. Iz tega razloga je bilo tudi predlagano, da obravnava predlaganih sprememb zakona poteka po nujnem zakonodajnem postopku. Temeljni cilj, ki ga pripravljena novela zasleduje, je predvsem zagotoviti, da bo zemljiška knjiga popolno in v celoti izkazovala resnična stvarnopravna razmerja ter bo tako v celoti usklajena z zemljiškim katastrom. Veljavna ureditev namreč dopušča začetek postopka dopolnitve zemljiške knjige zgolj na predlog osebe, ki verjetno izkaže, da ima na nevpisani nepremičnini stvarno pravico. Takšna ureditev pa se v praksi ni izkazala v celoti za primerno, saj posamezniki večkrat nimajo interesa za začetek postopka dopolnitve zemljiške knjige. Kot posledica tega pa žal nastopi neusklajenost ter nepopolnost obeh nepremičninskih evidenc, zemljiške knjige in katastra. Rešitev, ki jo prinaša novela, spreminja temeljno pravilo in tako bo v skladu s spremembo zemljiškoknjižno sodišče začelo postopek po uradni dolžnosti takoj, ko bo prejelo obvestilo Geodetske uprave, da zemljiška parcela ni vpisana v zemljiški knjigi, ter potrdilo, da vpisa te zemljiške parcele ni mogoče opraviti po splošnih pravilih zemljiškoknjižnega postopka. Novela pa ne opušča možnosti, da se postopek dopolnitve zemljiške knjige začne tudi na predlog osebe, ki predlogu priloži izpisek o nevpisani zemljiški parceli iz katastra in potrdilo pristojnega organa, da je zemljiška parcela v katastru vpisana, vendar pa iz podatkov katastra ni mogoče ugotoviti z delitvijo oziroma združitvijo katere prejšnje zemljiške parcele je nastala.

S predlagano rešitvijo postopek dopolnitve zemljiške knjige ne bo več izključno predlagalni postopek, ampak primarno postopek, ki ga sodišče začne po uradni dolžnosti. Potrebno je upoštevati, da je to tako v interesu varstva in nemotenega pravnega prometa z nepremičninami kot tudi v javnem interesu, saj so konec koncev kakovostne nepremičninske evidence nujne za izvajanje javnih nalog na področju nepremičnin.

S takšnim predlogom se v Poslanski skupini Stranke modernega centra poslanke in poslanci strinjamo, zato bomo zakon o spremembah Zakona o zemljiški knjigi podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Grimsa ni.

Gospod Ivan Hršak bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije. Izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

S predlogom zakona, ki ga danes obravnavamo, so predlagane spremembe, s

katerimi se bo zagotovila večja usklajenost in popolnost obeh nepremičninskih evidenc, torej zemljiškega katastra in zemljiške knjige. Zemljiška knjiga je namreč javna knjiga, ki vsebuje evidence oziroma podatke o stvarnih pravicah na nepremičninah, je javna evidenca, ki je zelo pomembna za trg nepremičnin, saj mora biti v njej zapisana prav vsaka nepremičnina, vsaka sprememba lastništva, stvarne pravice, določene obligacijske pravice in nenazadnje tudi pravna dejstva.

Predvsem pa je pomembno zemljiškoknjižno načelo zaupanja, z drugimi besedami, vsi podatki, ki so vpisani v zemljiško knjigo, so točni in se nanje lahko zanesemo. Da bi navedeno načelo veljalo, pa je potreben interes lastnikov nepremičnin po vpisu nepremičnine v zemljiško knjigo. V praksi pa se je izkazalo, da nekateri lastniki, predvsem v obmejnih območjih zaradi nizkih vrednosti nepremičnin nimajo interesa vpisati nepremičnino v zemljiško knjigo. V izogib neusklajenosti zemljiške knjige in zemljiškega katastra poslanke in poslanci sprejemamo rešitev, da postopek dopolnitve zemljiške knjige ni več izključno predlagalni postopek, temveč je primarno postopek, ki ga sodišče začne po uradni dolžnosti. Tako bo glede na opozorilo Geodetske uprave Republike Slovenije sodišče po uradni dolžnosti začelo s postopki vpisa takoj, ko prejme obvestilo Geodetske uprave, da zemljiška parcela ni vpisana v zemljiški knjigi. Tu je treba poudariti, da predlog ohranja možnost, da postopke sproži tudi posameznik. Zgolj v primerih, ko se ugotovi, da vpisa določene zemljiške parcele ni mogoče opraviti po splošnih pravilih zemljiškoknjižnega postopka, po uradni dolžnosti postopek začne sodišče.

Predlog bomo glede na navedeno v Poslanski skupini Desus podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanski demokrati.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani podpredsednik, spoštovani minister, kolege in kolegi!

Zemljiška knjiga je javna listina, ki jo vodi sodišče in bi morala odražati dejansko stanje glede lastninskih oziroma drugih stvarnih pravic. »Kakovostna, ažurna in pregledna zemljiška knjiga je temeljni pogoj za varno in nemoteno delovanje pravnega prometa z nepremičninami.« To so besede ministra za pravosodje, ko je pred dvema letoma odgovarjal na poslansko vprašanje Nove Slovenije. Spraševali smo ga, kako bodo sodišča v praksi odpravljala številne napake, ki so leta 2011 nastale pri prehodu iz ročno vodene zemljiške knjige v elektronsko zemljiško knjigo. Še danes obstajajo zemljiške parcele, ki niso vpisane v zemljiško knjigo in zakon nalaga lastnikom, da sami začnejo postopek dopolnitve zemljiške knjige. Pri tem morajo najprej verjetno izkazati,

da imajo na nevpisni nepremičnini stvarno pravico. Vlada je potrebovala kar šest let, da je sama ugotovila to, na kar smo večkrat opozarjali, da tega ne smemo prepustiti posameznikom, saj je nekaterim pač vseeno, ali je stanje v zemljiškem katastru enako stanju v zemljiški knjigi. Drugi pa teh postopkov ne začnejo, ker so povezani s stroški. Tako imamo danes veliko primerov neusklajenih obeh nepremičninskih evidenc: zemljiške knjige in zemljiškega katastra. S takšnim načinom ne bi nikoli dosegli kakovostne in ažurne zemljiške knjige.

Sedaj je Vlada končno naredila korak naprej, vendar se je zganila izključno zaradi nujnega postopka sprejemanja tako imenovanih paketnih zakonov, povezanih s pripravami na implementacijo arbitražne razsodbe. Zakaj je sedaj kar na enkrat nujno, da mora zemljiška knjiga izkazovati popolna in v celoti resnična stvarnopravna razmerja in mora biti v celoti usklajena z zemljiškim katastrom? V Novi Sloveniji smo prepričani, če ne bi bilo treba hiteti zaradi arbitražne razsodbe, danes ne bi razpravljali o takšnem predlogu. Sedaj ne bo nobenega problema, da bodo zemljiškoknjižna sodišča lahko sama po uradni dolžnosti dopolnila zemljiško knjigo, in to takoj, ko bodo prejela obvestilo Geodetske uprave, da zemljiška parcela ni vpisana v zemljiški knjigi in da je ni mogoče vpisati po splošnih pravilih zemljiškoknjižnega postopka. V Novi Sloveniji smo prepričani, da bi morala Vlada takšno spremembo zakona predlagati že pred leti, ko je ugotovila, da se v praksi pojavljajo problemi in se je razkorak med stanjem v zemljiški knjigi in stanjem v zemljiškem katastru povečal.

Glede na navedeno Predlogu sprememb Zakona o zemljiški knjigi ne bomo nasprotovali.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k predhodnim in končnim določbam niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjenju 24. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 22. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **23. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O MORSKEM RIBIŠTVU PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku Simonu Zajcu.

SIMON ZAJC (PS SMC): Spoštovani!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je Predlog zakona o spremembah Zakona o morskem ribištvu, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada, obravnaval kot matično delovno telo na seji 8. 11. 2017.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je k predloženemu besedilu podala konkretno pripombo k 3. členu predloga zakona. Odbor se je seznanil z mnenjem Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki predlog zakona podpira.

Na seji je sodeloval direktor Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, ki predlog zakona podpira in k njemu nima pripomb. O predlaganih določbah predloga zakona ni bilo razprave. Odbor je brez razprave sprejel amandma koalicijskih poslanskih skupin k 3. členu predloga zakona, v katerem je povzeta konkretna pripomba Zakonodajno-pravne službe.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejeti amandma je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega je vključen sprejeti amandma. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del poročila. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Simon Zajc bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

SIMON ZAJC (PS SMC): Spoštovani!

Predlog zakona se sprejema zaradi končne razsodbe arbitražnega sodišča v arbitraži glede določitve meje med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško. Arbitražni sporazum med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške v tretjem odstavku 7. člena določa: »Pogodbenici v šestih mesecih po sprejetju razsodbe ukreneta vse potrebno za njeno izvajanje, vključno s spremembo nacionalne zakonodaje, če je to potrebno.« Vlada je v zvezi z razsodbo takoj sprejela sklep, ki predstavlja zavezo, da se bo posebna skrb namenila izvršitvi razsodbe, zlasti pa prebivalstvu ob meji in subjektom, kot so na primer ribiči, ki jih razsodba neposredno zadeva. Enako je poudaril tudi Odbor Državnega zbora za zunanjo politiko. Večji del arbitražne razsodbe Slovenija lahko implementira sama. Slovenija si sicer želi, da bi sodelovala tudi Hrvaška, njeno sodelovanje pa bo slej ko prej potrebno zlasti v tistih delih razsodbe, kjer

arbitražno sodišče napotuje k skupnim rešitvam. Ta novela zakona pa sodi v prvo kategorijo rešitev, torej tistih, za katere sodelovanje s Hrvaško, ki se izmika implementaciji, ni potrebno. Te zakone mora Slovenija sprejeti do 29. decembra, ko se izteče omenjeni polletni rok za pripravo vsega potrebnega za uveljavitev arbitražne razsodbe. Zakon se bo začel uporabljati, ko bo državna meja med Slovenijo in Hrvaško na podlagi končne razsodbe arbitražnega sodišča evidentirana v evidenci državne meje. Novela zakona omogoča postopek izdaje posebnih dovoljenj za gospodarski ribolov, in sicer za hrvaške ribiče, s čimer se v naš pravni red v celoti implementira Uredba Evropske unije o skupni ribiški politiki v zvezi z obojestranskim dostopom ribičev do morskih voda sosednje države. Poleg tega bo zakon omogočil tudi izvajanje inšpekcijskega nadzora oziroma uvedbo postopkov o kršitvi, če bodo hrvaški ribiči lovili v slovenskih teritorialnih vodah brez dovoljenj in z mrežami, ki jih naša zakonodaja za razliko od hrvaške ne dovoljuje. Prenehata pa se uporabljati tudi Uredba o določitvi območja ribolovnega morja Republike Slovenije in Odlok o morskem ribištvu, ker je z razsodbo meja na morju določena na novo. Poleg tega ribolovne cone za namen izvajanja ribolova niso več relevantne. Na drugi strani pa gre tudi za uresničevanje zgodovinskih pravic, ki so imeli slovenski ribiči pred razsodbo. Slovenija je namreč v pogajalskem procesu pristopanja Hrvaške k Evropski uniji zavarovala zgodovinske pravice slovenskih ribičev, ki so postale del evropskega primarnega in sekundarnega pravnega reda. Slovenija je sicer pravico ribolova ob zahodni obali Istre do Vrsarja dobila z dvostranskim Sporazumom o obmejnem prometu in sodelovanju, imenovanem SOPS, ki pa v praksi ni zaživel. Na pogajanjih o ribištvu je Unija SOPS vzela na znanje kot temelj za vzajemni dostop Slovenije in Hrvaške do obrežnih voda. Ta pravila pa bodo začela veljati ob polni uveljavitvi razsodbe arbitraže v skladu s sporazumom, ki sta ga državi podpisali. Ta ribolovni del SOPS se bo torej začel izvajati, ko bo na podlagi arbitražne razsodbe določena meja na morju evidentirana.

Predlog zakona bomo na podlagi navedenih argumentov v Poslanski skupini SMC podprli. Hvala.

PRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Benedikt Kopmajer bo predstavil stališče Poslanske skupine Desus. Izvolite.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Lep pozdrav gospod podpredsednik, predstavnik Vlade, kolegice in kolegi!

Novela Zakona o morskem ribištvu je del svežnja zakonov za uresničite arbitražne sodbe o meji. Ko bo začel veljati arbitražni sporazum, se bo na podlagi tega zakona lahko začelo izvajanje obojestranskega dostopa

ribičev do morja. Na podlagi te novele se bo namreč omogočila izdaja posebnih dovoljenj za gospodarski ribolov zaradi izvajanja evropske uredbe o skupni ribiški politiki. To konkretno pomeni, da bodo slovenski ribiči v skladu z določili iz hrvaške pristopne pogodbe lahko lovili v hrvaških ozemeljskih vodah do ustja Limskega kanala, hrvaški pa v celotnem slovenskem teritorialnem morju. Seveda pa se bo to realiziralo, kot že rečeno, šele takrat, ko bo začel veljati arbitražni sporazum. Torej takrat, ko bo tudi sosednja država začela spoštovati arbitražno rzsodbo. Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanski demokrati. Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani podpredsednik, spoštovani predstavniki ministrstev, spoštovane kolegice in kolegi!

Predlog sprememb Zakona o morskem ribištvo bo v slovenski pravni red uvedel podlago za izvedbo postopka za izdajo posebnih dovoljenj za gospodarski ribolov na področju morskega ribištva, ki se začne uporabljati, ko je državna meja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško na podlagi končne rzsodbe arbitražnega sodišča evidentirana v evidenco državne meje. Gospodarski ribolov na morju se lahko skladno z zakonodajo izvaja le na podlagi predhodno izdanega dovoljenja za gospodarski ribolov na morju. Zakon se spreminja zaradi izvajanja uredbe 1380/2013EU, ki ureja osnovno področje skupne ribiške politike Evropske unije, to je ohranjanje morskih bioloških virov in upravljanje ribištva, med drugim tudi osnovna pravila držav članic za dostop do voda in nadzorovanje dejavnosti, zlasti ribolovne dejavnosti, pretovarjanja, iztovarjanje, uvoz, prevoz ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, ki jih na podlagi skupne ribiške politike na njihovem ozemlju ali vodah, ki so pod njihovo suverenostjo ali jurisdikcijo, opravlja katerakoli fizična ali pravna oseba, ki že ima izdano dovoljenje za gospodarski ribolov. V 10. točki priloge 1 omenjene uredbe je določeno, da lahko v obalnih vodah Slovenije, in sicer na geografskem območju oziroma teritorialnem morju, to je nekje 12 milj, ki je omejeno na morski prostor pod suverenostjo Republike Slovenije in ki leži severno od vzporednika 45 stopinj in 10 minut severne zemljepisne širine ob zahodni obali Istre, od zunanega roba teritorialnega morja Hrvaške, kjer se ta vzporednik dotika kopnega zahodne obale Istre, Grgatov rt Funtana, plovila pod zastavo Republike Hrvaške letno ulovijo do 100 ton pridnenih ali pelagičnih vrst rib. To velja za največ 25 ribiških plovil, kar vključuje tudi 5 ribiških plovil, opremljenih z vlečnimi mrežami. Država naj slovenske ribiče tudi primerno zaščiti,

saj se zaradi številnih preteklih slabih izkušenj čutijo zelo ogrožene. Država naj jim stoji ob strani, naj zaščiti njihovo premoženje.

Poslanci Nove Slovenije bomo zakon podprli.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju.

V razpravo dajem 3. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 24. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 23. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **24. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O UREDITVI DOLOČENIH VPRAŠANJ ZARADI KONČNE RAZSODBE ARBITRAŽNEGA SODIŠČA NA PODLAGI ARBITRAŽNEGA SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE HRVAŠKE PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade mag. Lilijani Kozlovič, generalni sekretarki Generalnega sekretariata Vlade Republike Slovenije.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane poslanke in poslanci!

Takoj po razglasitvi arbitražne rzsodbe je Vlada pristopila k nalogi pripraviti vse potrebno za implementacijo arbitražne rzsodbe. Vključno s sklepom Vlade in tudi izjavo samega OZP je posebno pozornost namenila prebivalcem, ki živijo ob državni meji. Z obiski na terenu smo ugotovili, kakšno je dejansko stanje in v predlogu zakona normativno uredili tiste pravice in dolžnosti, ki so potrebne za to, da se državljanom Republike Slovenije olajša prebivanje ob državni meji, predvsem pa posledice, ki izvirajo iz določitve meje. Pred odločitvijo arbitražne rzsodbe oziroma arbitražnega rzsodišča je bil od treh elementov znan v bistvu na tem območju samo eden. To so prebivalci. Medtem ko sta ostala dva elementa bila sporna zaradi spornega ozemlja. Danes ni več dvoma tudi o drugih dveh elementih državnosti. Arbitražno sodišče je odločilo z dokončno izvršljivo rzsodbo, legitimnost odločitve so dali tudi prebivalci Republike Slovenije na referendumu, pa ne zato, ker so bili zavedeni, ampak zato, ker se morda bolj od politike zavedajo, kaj za ljudi, ki

živijo neposredno ob njej, pomeni nedorečenost državne meje.

Med pripravo zakona smo bili deležni tudi informacij, da so bili prebivalci spornih območij oportunisti, da so izkoriščali tisto, kar je bilo zanje bolj ugodno. Na matičnem odboru Državnega zbora pa smo slišali, da je zakon pred nami le piar poteza vlade dr. Mira Cerarja. A poglejmo dejstva. S tem ko je bil pred arbitražnim sodiščem vložen zahtevek za ta ozemlja, je bilo prebivalcem dano upanje, da bo ozemlje, na katerem prebivajo, pripadlo Republiki Sloveniji. To se je storilo kljub temu, da se je v arbitražnem sporazumu za mejo na kopnem določila uporaba pravil mednarodnega prava in načela uti possidetis. Uti possidetis je v mednarodnem pravu načelo, da ozemlje in druga lastnina ostane pri svojem imetniku ob koncu konflikta, razen če je s pogodbo določeno drugače. Pravilo uti possidetis torej pomeni, lahko še naprej poseduješ to, kar si posedoval že do sedaj.

Vsem ozemljem, ki so z razsodbo pripadla Republiki Hrvaški, se je slovenska država zaradi neizvajanja oblasti in dejanske posesti odpovedala že pred razsodbo. Tudi argument, da Vlada prehitveva, naj počaka, dokler se ne doseže soglasje z Republiko Hrvaško, kakor tudi navedba, da je pomoč prebivalcem piar poteza, kaže na pomanjkanje življenjskih izkušenj o tem, kaj pomeni prebivati ob sporni državni meji dveh držav. Nesprejemanje odločitev s strani Vlade pomeni za prebivalce nadaljevanje nejasnega pravnega stanja, kdo je zanje pristojen in komu so odgovorni. Pomoč, ki jim je namenjena s predlogom zakona, pa lahko uredi le določene situacije, nikakor pa ne more v celoti spremeniti dejstva, da državljani Republike Slovenije postanejo tuji v drugi državi, in to brez njihove lastne volje. Prav zaradi slednjega je prav, da prebivalcem pomagamo na način, kot Vlada predlaga v zakonu. Odločitev vlade dr. Mira Cerarja o predlogu zakona je izkustvena odločitev, ki izmed treh elementov državnosti na prvo mesto postavlja prebivalce.

Državnemu zboru predlagam, da na isti seji opravi tudi tretjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku mag. Dušanu Verbiču.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovani predstavniki izvršilne veje oblasti, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 59. nujni seji dne 10. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o ureditvi določenih vprašanj zaradi končne razsodbe arbitražnega

sodišča na podlagi arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Kolegij predsednika Državnega zbora je sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

V poslovniškem roku so amandmaje vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD k 6., 10., 14., 15., 16., 17., 21., 24., 25. in za novi 27.a člen ter Poslanska skupina Nove Slovenije k 7. členu.

Državni sekretar v Kabinetu predsednika Vlade je podal dopolnilno obrazložitev k členom predloga zakona. Povedal je, da vsebina predloga izraža potrebo ljudi, ki jih razsodba arbitražnega sodišča neposredno naslavlja. Ker so potrebe ljudi raznovrstne, so pri pripravi predloga zakona sodelovala praktično vsa ministrstva.

Generalna sekretarka Vlade je predlog zakona obrazložila in povedala, da je nastajal v popolni interakciji s prebivalci na območju, ki je bil predmet arbitražne razsodbe. Gre za približno 98 prebivalcev. Cilj je, da prebivalci ohranijo čim več pravic, ker pri vseh pravicah, ki so jih imeli do zdaj, ne morejo več ohraniti in uresničevati ali pridobiti tudi nekaterih novih pravic. V vseh postopkih, ki bodo tekli na podlagi predloga zakona, bodo prebivalci oproščeni plačila stroškov postopka v Republiki Sloveniji, prav tako se jim bodo povrnili morebitni stroški, ki jih bodo imeli zaradi ureditve statusa na Hrvaškem. V nadaljevanju je podrobneje predstavila nabor pravic, ki jih predlog zakona ureja, saj se s predlogom zakona na enem mestu urejajo različne pravice.

Predstavniki Državnega sveta je dejal, da Komisija za državno ureditev predlog zakona podpira, saj člani komisije menijo, da je pomembno, država nudi podporo prebivalcem, ki jih razsodba Arbitražnega sodišča najbolj neposredno zadeva in posega v njihova življenja.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v predstavitvi pisnega mnenja dejala, da je njihova služba v mnenju podala zgolj eno ustavnopravno pripombo, in sicer k 17. členu, ki ureja pravice do finančne pomoči, vezano na prebivališče.

Občan Anton Škof z območja, ki ga je predlog zakona neposredno zadeval, je izpostavil problematiko ureditve dednega zakupa in podal pripombo k 18. členu glede domneve gradbenega in uporabnega dovoljenja ter glede roka za preselitev kmetije.

V razpravi je poslanec Levce dejal, da v tej poslanski skupini ne bodo nasprotovali predlogu zakona, ne bodo pa ga tudi podprli.

Poslanci opozicije so opozorili še na odnos Republike Hrvaške do razsodbe arbitražnega razsodišča in izrazili zaskrbljenost glede rokov, ki jih za uveljavljanje pravic določa predlog zakona. Poslanci koalicije so se izrazili, da podpirajo v celoti tovrsten predlog zakona.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh predlogih zakona in jih tudi sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga, v katerem so sprejeti amandmaji tudi vključeni. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani!

Pred seboj imamo predlog zakona, ki ga bomo v Poslanski skupini Desus soglasno podprli. Kot vemo, je 29. junija arbitražno sodišče v Haagu v skladu s pravili in načeli mednarodnega prava razglasilo končno razsodbo v arbitraži med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško glede določitve meje na kopnem in morju med državama. Namen predloga zakona je olajšati življenje ob meji živečih ljudi, ki jih je razsodba prizadela tako, da zaradi nje ne bi imeli več pravic, kot so jih pred tem uživali. Njim se zagotavlja ustrezno nadomestilo škode, brezplačno pravno svetovanje pri varovanju lastninsko pravnih razmerjih in pravna zaščita. Pri tem se zasleduje uresničevanje načela enake obravnave državljanov Republike Slovenije, na katerih pravice in obveznosti je vplivala razsodba, tako da se jim v čim večji meri ohranjajo enake pravice, kot so jih uživali do razglasitve razsodbe. Za tiste pravice, za katere so prikrajšani, pa uvaja ustrezno nadomestilo.

V Poslanski skupini Desus nam je pomembno predvsem to, da jim bo omogočeno nadaljnjo uveljavljanje ter ohranitev pravic iz socialnih zavarovanj in socialne varnosti. Govorimo o pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zavarovanja za primer brezposelnosti in zavarovanje za starševsko varstvo, invalidskega varstva, socialne varnosti ter zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja. Tisti, ki so bili 28. junija 2017 lastniki, solastniki in skupni lastniki nepremičnine na ozemlju, ki na podlagi razsodbe ni več del našega ozemlja in so imeli na naslovu te nepremičnin prijavljeno stalno prebivališče ali so v njej dejansko prebivali, bodo upravičeni do finančne pomoči za nakup nepremičnine v Republiki Sloveniji. V predlogu zakona je prav tako zagotovljena pomoč države v primeru, da pride do materialne škode na orodjih in plovilih, ki jih ribiči uporabljajo za svojo dejavnost, in zaradi tega lahko pride do izpada dohodka. Ribičem se tudi zagotavlja ustrezna pravna zaščita v primeru, če bi bili privedeni pred tuje organe pregona.

Številnih ukrepov bo deležno področje kmetijstva. Tisti, ki imajo zemljišča najeta od sklada in so prejemniki določenih finančnih sredstev, bodo lahko prejeli nadomestilo v primerljivem obsegu, kot so ga prejeli doslej. Prav tako bo omogočeno, da namesto kratkoročnih pogodb s skladom lahko sklenejo dolgoročne pogodbe. Predvideno je tudi nadomestilo zaradi izjemnih okoliščin, gre pa za izplačevanje subvencij, ki se jih po uveljavitvi državne meje ne bo moglo več izplačevati. Zato bodo posamezniki iz tega naslova prejeli ustrezno nadomestilo za obdobje petih let. V tem vmesnem obdobju pa se bodo pridobila nadomestna zemljišča, tako da se njihov položaj dolgoročno ne bi poslabšal.

Zaradi vsega naštetega v Poslanski skupini Desus menimo, da gre za pomemben zakon, ki izkazuje skrb države do državljanov, ki so bili v svojih pravicah in obveznostih zaradi razsodbe kakorkoli prizadeti, zato ga bomo soglasno podprli. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupine Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Spoštovane kolegice, kolegi, spoštovani predstavniki Vlade.

Socialni demokrati bomo predlog zakona, s katerim bomo poskušali urediti in ohraniti določene pravice državljanom Republike Slovenije na območjih, ki bi po razsodbi arbitražnega sodišča lahko ostali brez nekaterih pravic ali pa jih je ta razsodba prizadela na kakršenkoli drug način, podprli.

Gre za širok nabor pravic, ki se urejajo na enem mestu, od pravic iz socialnih zavarovanj in socialne varnosti do širokega urejanja zadev s področja kmetijstva. Sem sodijo pravice v zvezi s kmetijskimi zemljišči in gozdovi, načrtovanja preselitve kmetije ter drugih ukrepov s področja kmetijstva. Na področju ribištva so tudi predvidena nadomestila za zmanjševanje ribolovnega območja in, na primer, za materialno škodo na ribolovnem orodju ali plovilu. Predvidene so tudi finančne pomoči za nakup nepremičnin v Republiki Sloveniji, a se pri tej zadevi porajajo tudi številna vprašanja, povezana z nepremičninami, ki ostajajo onkraj meje.

Zavedamo se, da bo zagotovo težje reševati ljudi, ki živijo v hišah tako rekoč na sami mejni črti. Seveda pa je pri vseh teh pomočeh in nadomestilih treba razmisliti tudi o tem, kaj to za posameznike pomeni pri odmeri davkov in pri drugih pravicah, ki so jih do sedaj imeli. Gre za kompleksno zakonsko materijo, pri kateri je sodelovala celotna vlada. Kot nam je bilo s strani Vlade zagotovljeno, vsebina zakona izraža potrebe ljudi. Seveda pa ne gre zanemariti tudi dejstva, da bo to vprašanje, povezano z razsodbo arbitražnega sporazuma, težje rešljivo. Reševanje tega dejstva je namreč

močno povezano s sodelovanjem ali nesodelovanjem z vladnimi predstavniki Republike Hrvaške.

Socialni demokrati želimo, da se razmere s sosednjo Republiko Hrvaško uredijo čim prej, tudi in pa predvsem zaradi ljudi, ki jih je ta rzsodba prizadela. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nova Slovenije – kršćanskih demokratov, zanjo gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSi): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Če pustimo danes ob strani dejstvo, da je Slovenija z arbitražno rzsodbo dobila manj, kot je imela na dan 25. junija 1991, in da ni dobila neposrednega stika z odprtim morjem, lahko ugotovimo naslednje. Rzsodba je mednarodno pravno zavezujoča v enaki meri za Republiko Slovenijo kot za Republiko Hrvaško. Njena celovita uresničitev v roku šestih mesecev je mogoča samo s sodelovanjem obeh držav, saj tega enostransko ni mogoče storiti. Republika Hrvaška še vedno trdno zagovarja stališče, da te rzsodbe ni dolžna spoštovati in da zanjo ne velja. Kaj torej v tem trenutku lahko naredi Slovenija, ki je trdno prepričana, da je odločitev arbitražnega sodišča dokončna in da jo je treba spoštovati? Lahko čaka, da si bo Hrvaška premislila, lahko pa pripravimo vse, kar je potrebno, da bi rzsodbo lahko implementirali. Tako bomo lahko rekli, da smo storili vse, kar smo bili dolžni storiti v skladu z rzsodbo, vse, kar od nas pričakuje mednarodna skupnost. V Novi Sloveniji ob tem obžalujemo, da je Arbitražno sodišče mejo na kopnem določilo brez seznanitve s konkretnimi razmerami na terenu in da je v večini primerov upoštevalo le katastrsko mejo. Zato se prebivalci, ki živijo na teh območjih, srečujejo s številnimi vprašanji in se bojijo, kaj se bo zgodilo, če ne bo prišlo do obojestranske uresničitve rzsodbe. Današnji predlog zakona predstavlja zgolj okvir, kako bodo tisti, ki bodo ostali na ozemlju, ki ni več slovensko, ohranili vse pravice, če bodo želeli, tako da bodo posledice arbitraže v vsakdanjem življenju čim manj občutili.

V Novi Sloveniji smo že opozorili na vprašanje glede dednega zakupa pri zakupnih pogodbah za zemljišča, ki niso več del ozemlja Republike Slovenije, a so v njeni lasti. Ni namreč jasno, kaj bo s tistimi zemljišči, za katera bodo veljavne zakupne pogodbe sicer podaljšane do konca leta 2047, vendar bodo sedanji zakupniki med tem časom umrli. Na načelni ravni zakon sicer postavlja zadostne okvire, vendar opozarjamo, da bo morala Vlada posamezna vprašanja reševati neposredno na terenu. Še pred tem pa bo morala kaj več narediti za sklenitev meddržavnega sporazuma z Republiko Hrvaško, saj brez tega ne bomo mogli enostransko nadaljevati s postopki izvršitve arbitražne rzsodbe. Generalna sekretarka

Vlade je na seji Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo sicer zatrjevala, da med državama poteka tudi tiha diplomacija, da bi Hrvaška čim hitreje izpolnila svoje obveznosti. Vendar je verjetno tako tiha, da na terenu tega ni čutili.

V Novi Sloveniji zato ne bomo podprli tega zakona, ne bomo mu pa tudi nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Hvala predsednik. Lep pozdrav vsem!

V Levici smo stališča do arbitražne rzsodbe že večkrat predstavili, zato ga na tem mestu ne bi ponavljal. Bi pa ponovno izpostavil en del, predvsem tisti, ki se nanaša na tiste, ki na teh obmejnih območjih živijo in tudi po drugi strani na dolžnosti, ki jih imata do njih Vlada in država kot taka.

Za ureditev mejnega vprašanje je bolj kot formalna uveljavitev arbitraže pomemben sam režim na meji. Če hoče Vlada pomagati državljanom, ki so ostali na hrvaškem ozemlju, mora tudi zagotoviti prosto prehajanje meje. Doseči mora sprejem Hrvaške v schengenski sistem in nemudoma odstraniti bodečo žico. Če hoče Vlada integrirati zaselke, ki so pripadli Sloveniji, mora tudi omogočiti razvoj celotnih socialno in demografsko ogroženih območij ob meji. Naša blaginja ni odvisna od poteka meje, odvisna je zgolj in izključno od razvojne politike. Ukrepi, ki so potrebni za formalno uveljavitev arbitražne rzsodbe, zato ne smejo oziroma ne bi smeli ovirati drugih nalog države in pa občin. Dejstvo je, da sta Slovenija in Hrvaška znotraj Evropske unije v, če hočemo ali ne, v podobnem ali pa zelo podobnem položaju. Med seboj z ostalimi perifernimi državami imata več skupnih interesov kot pa z vodilnimi članicami EU. Naša zunanja politika se zato ne sme reducirati na lobiranje za podporo tujih centrov moči za uveljavite arbitraže. Tisto, kar bi morali početi, je to, da si prizadevamo za sodelovanje s Hrvaško, ki bo na koncu prispevala k blaginji obeh držav. V Levici se posledično strinjamo, da je treba ljudem, katerih situacija se je z arbitražno rzsodbo tako ali drugače spremenila, pomagati. Nekateri predlogi Vlade se nam ne zdijo najbolj primerni, v praksi pa bi tudi utegnili imeti prej negativno kot pa pozitivne posledice. Že na matičnem odboru smo izpostavili nekaj konkretnih pomislekov. Prvi se je nanašal na finančno pomoč tistim, ki se želijo preseliti v Slovenijo. Opozorili smo namreč na neutemeljeno razlikovanje, ki se je zgodilo med lastniki in najemniki stanovanj oziroma nepremičnin. Prepričani smo, da je treba pomagati vsem pod enakimi pogoji, prvotni predlog pa tega ni zagotavljal. V privilegiran položaj je namreč postavljaj lastnike nepremičnin, medtem ko je najemnike popolnoma izključil. Na eni strani bi tako lastniki

prejeli ne ravno skromno, to si moramo priznati, finančno spodbudo za nakup nove nepremičnine in poleg tega bi obdržali tudi svojo staro nepremičnino, najemniki po tistem scenariju pa ne bi imeli nobenih pravic. Tako da nas veseli, da je koalicija vsaj tukaj prisluhnila argumentom, ki smo jih izpostavili in sedaj predlagala amandma, ki zagotavlja te pravice tudi najemnikom.

Drug problem, ki ga amandmaji ne rešujejo ali pa ne odpravljajo, se nanaša na povračilo škode, ki jih na slovenskih plovilih povzroči tuje plovilo. Tukaj moramo poudariti, da gre za časovno neomejeno in zelo ohlapno določeno odškodnino, ki bi lahko v praksi in tudi v daljni okoliščinah spodbujala incidente v Piranskem zalivu. Ne gre pozabiti, da že imamo izkušnje s političnimi dogovarjanji o incidentih. Vsi se verjetno spomnimo afere Janša-Sanader in predvolilni čas, v katerega smo že vstopili, je več kot prikladen za kaj podobnega. Neomejeno povračilo povzročene škode pa bi utegnilo tovrstne prakse celo spodbuditi. Enake negativne posledice bi utegnili imeti določba o legalizaciji vseh objektov, tudi črnih gradenj. Problem je tukaj, da gre za neko določbo, ki nima dejanskega pregleda, za kakšne objekte gre. Tako da tudi tukaj se nam kljub vsemu zdi, da gre za nek prevelik odpustek.

Kot rečeno, v Levici menimo, da je treba tistim, na katere je imela arbitražna razsodba vpliv, vsekakor pomagati, si pa želimo, da bi Vlada na enak način ali pa z enako vnemo pomagala prav vsem državljanom in državljanom, da bi finančna sredstva tako hitro kot za uveljavitev arbitraže našla tudi za dvig minimalne plače in socialnih prejemkov, kaj šele za razrešitev stanovanjskega vprašanja mladih in socialno ogroženih. Seveda to na tem mestu niso argumenti, zaradi katerih bi odrekli pomoč živečim ob meji, zaradi tega predlogu zakonu v Levici ne bomo nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Spoštovani!

Obravnava predloga zakona o ureditvi določenih vprašanj zaradi končne razsodbe arbitražnega sodišča zaokrožuje razpravo o paketu zakonov, s katerimi Republika Slovenija uresniči odločitev arbitražnega sodišča o meji med našo državo in Republiko Hrvaško. Simbolični pomen teh točk dnevnega reda pa je še veliko večji. Z uporabo arbitraže kot sredstva mirnega reševanja sporov je bil razrešen predmet spora, ki je državi in odnose med njima bremenil vse od začetka njune samostojnosti. Pronicljivi anonimni avtor pravi, da je človek izumil meje ne zato, da bi se zamejil z njimi, ampak da bi jih lahko prečkal.

Republika Slovenija in Republika Hrvaška od 29. junija 2017 poznata natančen potek meje med njima, zato so izpolnjeni vsi

pogoji, da se ta meja v fizičnem in tudi v metaforičnem smislu čim večkrat prečka. Obstoj meje, predvsem pa pretekle nedorečenosti v zvezi z njo najbolj občutijo prebivalci, ki na območju ob južni meji živijo ali opravljajo svojo dejavnost, zato jim je treba posvetiti posebno pozornost. Pristojni odbor Državnega zbora za zunanjo politiko se je že ob ustni razglasitvi razsodbe arbitražnega sodišča zavzel za dosledno spoštovanje mednarodnega prava ter razsodbe arbitražnega sodišča, za dialog s Hrvaško pri implementaciji razsodbe ter za posebno skrb, ki naj se nameni prebivalstvu v obmejnem pasu, ki ga razsodba neposredno zadeva.

Vlada Republike Slovenije je v korakih, ki jih je pripravila za implementacijo razsodbe, to upoštevala tako v vsebinskem kot v proceduralnem smislu. Po nujnem postopku namreč sprejemamo predlog zakona, katerega namen je ohraniti pravice državljanov Republike Slovenije, ki jih je razsodba arbitražnega sodišča prizadela oziroma zaradi razsodbe zanje urediti nekatere nove časovno zamejene pravice. S predlogom zakona se državljanom, ki bivajo na ozemlju, ki po razsodbi arbitražnega sodišča ne bo pripadalo več Republik Sloveniji, omogoča ohranitev pravic iz socialnega zavarovanja, socialne varnosti in zdravstvenega zavarovanja. Drugi sklop določb zakona ureja pravice in obveznosti z naslova kmetijske dejavnosti, medtem ko lahko v tretji sklop uvrstimo določbe, vezane na ribištvo.

Sprejetje predloga zakona bo med drugim omogočalo, da bo Republika Slovenija posameznikom oziroma družinam, ki so lastniki, solastniki ali če bo sprejet amandma koalicije, ki dela zakon še bolj življenjski, najemniki nepremičnin na ozemlju, ki po razsodbi arbitražnega sodišča ni več del slovenskega ozemlja, nudila finančno pomoč za nakup nepremičnine v Republik Sloveniji.

Vsebina naštetih pravic izhaja iz potreb, ki so jih izrazili sami ljudje v neposrednem stiku s predstavniki Vlade. Kljub individualnemu pristopu čisto vsem predlogom ni bilo moč ugoditi, pa vendar velja poudariti, da je delovna skupina Vlade preverila ujemanje končnega nabora vsebinskih rešitev z dejanskimi potrebami prebivalstva in gospodarskih subjektov na terenu.

V Poslanski skupini stranke modernega centra bomo zato skrbno pripravljen predlog zakona, s katerim se olajšuje življenje ljudi ob dokončnem določanju meje naše države z Republiko Hrvaško, enotno podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih.

V razpravo dajem 17. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, drage kolegice in kolegi!

Ta amandma je seveda vreden pozornosti in bo v Poslanski skupini Nove Slovenije dobil podporo. Spoštovani kolega Zvonko Lah je v imenu Poslanske skupine napovedal, kako bo večinsko glasovala poslanska skupina. Sam tukaj želim zelo jasno povedati, da tega zakona ne morem podpreti, mu bom nasprotoval. Preveč dobro poznam situacijo, ki se dogaja ta trenutek na meji na kopnem, na meji, ki ni določena. Preveč dobro poznam situacijo predvsem v Prekmurju, ker od tam prihajam. Mislim, da smo premalo pozorno vsi skupaj spremljali to, kar danes ljudje doživljajo. Ob tem ponavljam, da meja še ni določena. Imamo zgolj razsodbo arbitražnega sodišča, za katero se ves čas zavzemam tako kot tudi moje kolegice in kolegi v Novi Sloveniji, da je treba spoštovati razsodbe sodišč, kakršnikoli, če želimo graditi pravno državo, če še velja v Evropi to, kar so si začrtali očetje Evrope, ki so se pred 60 leti odločili, da bodo celino povezali z močjo prava in ne z močjo orožja. Pozdravljam te napore, ki so bili vloženi s strani Vlade, da se ti zakoni pripravijo. Seveda razumem, da je 29. december tisti instrukcijski rok, ko morata obe državi pogodbenici, podpisnici arbitražnega sporazuma narediti vse, kar je treba za implementacijo razsodbe. Ampak ta teden – morda bo zvenelo nekoliko preveč lokalpatriotsko ali kakorkoli že boste ta nastop ocenjevali – sem imel polno hišo ljudi doma, ker je danes ponedeljek in ne morem biti v poslanski pisarni, ker sem tukaj. Ljudje me prosijo za pomoč, ker pravijo, da jim nihče ne zna pomagati in nimajo odgovorov, zakaj prav zdaj dobivajo od Finančne uprave Republike Slovenije vabilo k predložitvi podatkov, ki se nanašajo na osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost za leto 2017, in seveda gre za prijavo dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na kmetijskih zemljiščih izven Slovenije – torej na Hrvaškem. Jaz poznam določbe Zakona o dohodnini, tako da glede tega ni treba, da teče razprava, ampak preprosti ljudje kot so v Sloveniji si to razlagaj takole: Aha, sedaj pa je razsodba arbitražnega sodišča in ta oblast je udarila najprej po svojih. Vprašajte ljudi, jaz jih komaj držim nazaj in jih tolažim. Seveda je pa tukaj še nerodna dikcija, da so ti podatki nujni, da jih zavezanec, lastnik zemljišča na hrvaškem katastru mora prijaviti, da ne bi prišlo do dvojne obdavčitve. Mi poznamo mednarodne pogodbe, v glavnem v 6. členu govorijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Hrvaška teh naših državljanov, ki imajo zemljišča na hrvaškem katastru, do danes ni obdavčevala. Ko bo naša davčna uprava računala davek, bo odbiti davek plačan v državi, kjer se nahaja zemljišče, nič. Kje je problem? Ni problem v tem, da je treba plačati davek od nepremičnine, normalno, da je, tukaj ni debate, ampak ravno sedaj so dobili to povabilo in zelo

kratek rok, nekateri so itak zamudili osemdnevni rok, čeprav je rok pravzaprav bil, da sem čisto natančen, 17. julij. 17. julija letos bi tako morali prijaviti te dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. To povabilo je sedaj praktično neke vrste opomin in določen je, kot rečeno, osemdnevni rok. Tukaj mene boli predvsem to, zakaj se državljanov na nek prijaznejši način ne obvesti in razloži, ker ljudje si pač sedaj razlagajo, da je to zaradi arbitraže. Saj sem ime izbrisal, da ne bo kdo škilil po imenu, ker je davčna tajnost in ne smem razkazovati imen. To so zadeve, ki mislim, da se ne bi smele zgoditi, spoštovane gospe in gospodje.

Poleg tega pa sem tudi sam pričakoval, da bodo ti, ki so in bodo utrpeli neko materialno škodo, glejte, to niso bogataši, to so preprosti kmetje, seveda tudi kakšni podjetniki, ki imajo obratovalnice na katastrski občini Hrvaška, recimo Sv. Martin na Muri, in bodo utrpeli, nekateri večjo, nekateri manjšo materialno škodo. V tem kontekstu sem pričakoval, da bo država bolj prijazna do njih. Pozdravljam obiske, ki so bili na terenu, in sem tudi sam z radovednostjo čakal konkretno ta zakon. Če gledamo finančni okvir, ki ga prinašajo obveznosti države iz tega zakona, gre za neke slabe 4 milijone evrov. Pa še enkrat, ljudje tam ob meji so skromni, niso lačni denarja. Ne govorim, da jim je treba z veliko lopato denar »talati«. Ne, nihče tega noče. Želi pa, da ne bi s to razsodbo nič izgubil. Je to pravo stališče? Ali bomo zaščitili naše državljane? Postavite se v njihovo vlogo, veste, kaj pravijo, »naj že enkrat to mejo narišejo, jaz bom to pustil Hrvatom, tisto krpico njive pa tisto krpico šume«, kot pravijo. To bo tam ostalo, saj tudi mladih ni več na kmetiji, kaj boste s tistim. Tukaj sem res pričakoval malo več tega človeškega odnosa, ne tega vzvišenega z nekim birokratskim pogledom in birokratskim prijemom.

Se opravičujem, gospod predsednik, ta vsebina ni ravno o tem amandmaju, o katerem ste odprli razpravo, ampak drage kolegice in kolegi, spoštovane predstavnice in predstavniki vlade, jaz nimam druge možnosti, kot da probleme s terena tukaj predstavim. Lahko se kdo posmehuje, jaz sem pač dolžan to stisko ljudi prenesti v ta avditorij.

Upam, da je vsaj kakšno uho odprto. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati?

Besedo ima gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod predsednik, za besedo.

Jaz imam pa očitno popolnoma drugačen pogled na dogajanje glede sprejemanja teh zakonov in tudi pogled na to, kako se je vlada v tem določenem primeru obnašala. Jaz nisem v tem primeru videl nobene vzvišenosti. Kar sem jaz videl, je to, da je takoj

po razglasitvi razsodbe šla vlada na teren, je prisluhnila ljudem, brez kakršnegakoli vzvišenega pristopa, kot ste ga zdaj vi omenjali. Tako da z mojega pogleda lahko samo pohvalim delo vlade v tem primeru.

To, kar so pa ljudje na terenu povedali, pa imamo tudi v paketu teh zakonov, ki jih bomo danes, upam, potrdili. Rešitve, za katere so se ljudje prizadevali, da bi bile sprejete, so v teh zakonih. Gre za to, da se ljudem, ki po razsodbi ostanejo na hrvaški strani, želijo pa, in se tudi čutijo pripadne Sloveniji, življenje olajša, da se jim gre naproti, da se jim pomaga pri njihovem reševanju stanovanjske problematike ali glede zakupa kmetijskih zemljišč in tako naprej. Skratka, to, kar so ljudje na terenu povedali, to imamo danes na mizi, to imamo danes v zakonih, zato res ne vidim enega dobrega razloga, zakaj teh zakonov ne bi potrdili.

To, da Hrvaška noče in vztraja pri tem, da ne priznava te razsodbe, za nas ne more biti izgovor, da svojega dela ne opravimo. Če mi želimo, da na koncu le pridemo do upoštevanja in uveljavitve te razsodbe, se moramo obnašati tako, kot je treba, torej tako, da damo vedeti, da ta sodba velja, da drži. Če nasprotna stran meni, da ne, se mi ne moremo po njenih taktih obnašati, ampak za nas je pomembno, da v roku teh šestih mesecev pripravimo vse, kar je treba pripraviti na naši strani, pa če Hrvati stojijo ob strani in samo gledajo ali ne, to za nas to ni pomembno. Za nas je pomembno, da bo do te uveljavitve na koncu tudi prišlo in zaradi tega je pomembno to, kar danes počnemo, in je pomembno, da te zakone, vključno s tem, o katerem zdaj govorimo, tudi sprejmemo.

Kar se tiče amandmaja, kot je bilo danes že omenjeno, ko smo se o tem pogovarjali na odboru, je bil izpostavljen problem najemnikov, kar s tem amandmajem urejamo, ker je za nas kot tudi za Vlado je vsekakor pomembno, da se stiske, ki so nastale zaradi razsodbe, rešijo, in to na dostojen in nikakor ne vzvišen način. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik.

Jaz sem vesel, da se je spoštovani kolega Simon Zajc srečal tudi s Prekmurci, o katerih jaz govorim, ki imajo nepremičnine na Hrvaškem. Morda sva se srečala midva z nekimi povsem drugimi skupinami, vi z eno, jaz z drugo. Ampak jaz sem povedal iskreno to – in si nisem nič izmislil –, kar so ljudje meni povedali. Jaz jim razlagam Zakon o dohodnini, 69. člen mednarodne pogodbe, ki govori o izogibanju dvojnemu obdavčevanju in tako naprej. Povedal sem pa, kakšna je percepcija pri ljudeh. Seveda se strinjam, nisem žalosten, da nisem bil zraven, pač nisem vladni poslanec, torej neke vrste drugorazredni, ko je Vlada šla na določene pozicije takoj po razsodbi. Pričakoval pa bi, da

istočasno, ko je šla na Mirišče, kjer je svetla točka in poznam vse tiste ljudi, ki so izjemno srečni zaradi razsodbe, da ostajajo v Sloveniji, da bi pa istočasno, isti dan se ustavila tudi pri tistih, ki pa jih je ta zadeva, ta razsodba hudo prizadela. Pa so morda, da nisem samo pri kmetih, pri kakšnem podjetniku, kjer je družinsko podjetje nastajalo skozi tri generacije in je ves čas bilo hendikepirano, nobenih subvencij, nobene pomoči, ne po pomurskem zakonu, po nobenem zakonu, ker je pač sedež podjetja v Sloveniji, obratovalnica pa v katastrski občini Sveti Martin na Muri. In kaj bo zdaj naredil ta mladi lastnik? Povejte!

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav tudi predstavnikom Vlade, ministrstev, kolegicam poslankam in kolegom poslancem!

Oglasil sem se zato, ker tudi sam živim ob meji in na nek način čutim ta obmejni način življenja. Tudi sam sem spremljal te dogodke, ki so se dogajali marsikomu tam. Jaz bi rekel, da preprosti ljudje tudi razumejo včasih kakšno težavo in se tudi najmanj vpletajo v le-te, ker živijo v nekem sobivanju. Tako zdaj ne razumem, zakaj moramo zdaj, ko se je Vlada nekako kot ekipa zelo odgovorno lotila tega problema, seveda pa tudi aplikacije mednarodne arbitraže, ki je mednarodno priznan dokument. Tudi mi pričakujemo, da ga bo Hrvaška upoštevala. Če se malo navežem na razprave, ki sem jih danes slišal, pa tudi poročila, nekako ne razumem, zakaj je kritiziran ta hiter, učinkovit pristop Vlade, ki je pokazal odnos do človeka, ki tam živi, ki ima težave. Sam sem to spremljal po televiziji. Nisem bil sicer v tej ekipi, ampak videl sem, da se je tudi sam predsednik Vlade in ekipa, ki zdaj tu sedi, sestala z ljudmi, ki imajo probleme. Tako bi jaz s tega vidika ta pristop pohvalil. Me pa skrbi, da sedaj, ko imamo nek mednarodno priznan dokument, nekateri najavljajo neke obstrukcije in kritizirajo pristop. To se mi ne zdi državotvorno. Mi moramo na podlagi tega mednarodnega dokumenta, ki ga tudi priznavamo, takoj aktivno pristopiti k aplikaciji teh dokumentov v našo zakonodajo, kajti sicer bi nekdo rekel, da ne delujemo v smeri te arbitraže, in bi nam nekdo lahko tudi očital, da ga niti sami ne realiziramo v praksi. Tako bi jaz tu pozval vse parlamentarce, tako pozicijo kot opozicijo, da vendarle podpremo to zakonodajo, ker gre za pomemben premik in sledimo nekemu mednarodnemu priznanemu dokumentu. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnica Vlade, generalna sekretarka Vlade Republike Slovenije mag. Lilijana Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ: Hvala.

Rada bi pojasnila, kar je gospod Horvat povedal, kaj je bilo pošiljano. Moram obžalovati in mi je žal, da so prebivalci na tak način sprejeli. Dejstvo je, da verjetno ljudje vedno odreagirajo, ko pač nekaj prejmejo. Gre namreč za to, da je Republika Slovenija opravila tako kot vedno svojo nalogo in je ob koncu leta, zato da se pravilno obračunajo, vsem, ki prejemamo subvencije, poslala obvestilo, da seznanijo davčno upravo, ali morebiti obdelujejo tudi zemljišča izven Republike Slovenije, torej govorimo o tem, ali morebiti v Republiki Italiji, Republiki Avstriji, Madžarski ali na Hrvaškem. Naj pa še dodam, da smo izvzeli tista območja in tiste prebivalce za Hrvaško, kjer je bilo ozemlje sporno. Za njih se ni pošiljalo prav iz tega razloga, da ne dražimo ljudi v tem namenu.

Tako da mi je pa žal in prosim, če lahko ljudem tudi poveste, da gre za popolnoma redno nalogo države, ki jo opravlja za leto 2017. Poleg tega se pa moramo zavedati, da ta zakon bo stopil v veljavo, ko bo državna meja evidentirana. Razumem čustva ljudi. Si pa želim, da jim kot poslanec prenesete, da Vlada je pač opravila svojo nalogo. Naj pa še povem, da v času, ko smo bili na terenu, so povedali, da je to bila prva vlada, ki je prišla prisluhniti njihovim problemom. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Amandmaja poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 21. členu in za novi 27.b člen sta vsebinsko povezana, zato bomo o njiju razpravljali skupaj.

V razpravo torej dajem 21. člen in amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD k temu členu ter amandma istega predlagatelja za novi 27.b člen.

Želi kdo razpravljati? Nihče. Ker ne želi nihče več razpravljati zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice odločali čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in tudi 35. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 11 uri in 20 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 10.48 in se je nadaljevala ob 11.22.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 21., 22., 23. in 24. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanja Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in

poslance prosim, da preverite delovanja glasovalnih naprav.

Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Naša poslanska skupina bo pri tej točki in tudi pri naslednjih treh, ki se nanašajo na vsebinsko isti sklop vprašanj, povezanih z razsodbo arbitražnega sodišča o določitvi meje z Republiko Hrvaško, obstruirala.

Lahko napovem to pri vsaki točki in posebej obrazložim, mislim pa, da ni potrebe in bo ta obrazložitev zadoščala za vse.

Dejstvo je, da je možno mejni ugotovitveni postopek in vse posledice, ki iz tega izvirajo, izpeljati samo ob soglasju obeh strank, ki sta v tem postopku. Dejstvo je, da Republika Hrvaška že praktično ves čas in že pred tem, od tega ekscesa med arbitri, in tudi čas po tem, ko je bila odločitev sprejeta, noče sodelovati niti pri razgovorih glede implementacije odločbe arbitražnega sodišča. Kot veste, se predsednika vlad ne moreta dogovoriti niti za dnevni red točk in kako naj bi ta razgovor potekal, tako da ocenjujemo, da so te enostranske odločitve, ki jih sprejema Državni zbor ta hip, nepotrebne, najbrž bodo celo tudi škodljive.

Naša poslanska skupina se je odločila, da pri obravnavi in sprejemanju teh zakonov ne bo sodelovala, kajti to so zakoni, ki pomenijo le enostranski pristop, ne rešujejo ničesar, kar je povezano z mejo na kopnem, ničesar, kar je povezano z mejo na morju. Obe rešitvi sta za Slovenijo slabi.

Kot rečeno, mi bomo pri odločanju o teh štirih zakonih obstruirali. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Nadaljujemo s prekinjeno 21. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o evidentiranju državne meje z Republiko Hrvaško po nujnem postopku.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra, dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa predsednik. Kolegice, kolegi, predstavnice in predstavniki Vlade!

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo za celoten paket, o katerem glasujemo danes, tako imenovane arbitražne zakonodaje glasovali za zakone in za vse amandmaje, ki jih je vložila koalicija. Zakaj? Zato ker je to naša prva politična odgovornost, ki jo pravzaprav moramo odpeljati kot rezultat enega predolgega procesa, ki se je odvijal

praktično od osamosvojitve dalje, procesa, v katerem so politično odgovornost nosile tudi tiste politične stranke, ki so danes napovedale obstrukcijo, torej politične stranke, ki očitno želijo svojo politično odgovornost časa, ki ga morajo tu odgovorno oddelati, prenesti na druge. Sploh ni problema, ker smo enotno v Državnem zboru vse poslanske skupine letos poletni rekli, da bomo spoštovale arbitražno rzsodbo in da bomo naredile vse, da se tudi udejanji. In to je tisto, kar delamo z glasovanjem danes in še nekaj jutri. S temi razlogi, s čisto in enostavno preprosto politično odgovornostjo do Republike Slovenije bomo v naši poslanski skupini glasovali za te zakone. Hvala lepa.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 55 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti nihče.

(Za je glasovalo 45.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 22. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o zemljiški knjigi po nujnem postopku.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 55 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti nihče.

(Za je glasovalo 45.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 23. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o morskem ribištvu po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 27. 11. 2017, ki ste ga prejeli na e-klop. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 3. členu.

Glasujemo. Navzočih je 55 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti nihče.

(Za je glasovalo 46.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 3. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu

zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 54 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti nihče.

(Za je glasovalo 45.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 24. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o ureditvi določenih vprašanj zaradi končne rzsodbe arbitražnega sodišča na podlagi arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vložnih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnih amandmajev z dne 27. 11. 2017, ki je objavljen na e-klopi.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 17. členu.

Glasujemo. Navzočih je 55 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti nihče.

(Za je glasovalo 55.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 21. členu. Amandma je vsebinsko povezan z amandmajem istega predlagatelja za novi 27.b člen. Če ta amandma ne bo sprejet, bo postal amandma istega predlagatelja za novi 27.b člen brezpredmeten.

Glasujemo. Navzočih je 55 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD za novi 27.b člen.

Glasujemo. Navzočih je 55 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka. Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi prejel amandmaje k 17. in 21. členu ter za novi 27.b člen dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k tem členom vložiti amandmaje.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih

amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Drage poslanke in poslanci, dober dan!

Ko je bila razglašena razsodba arbitražnega sodišča, smo bili v Novi Sloveniji razočarani. Nenazadnje smo s to razsodbo arbitražnega sodišča izgubili 20 % Piranskega zaliva in na kopnem smo izgubili vse, kar se je izgubiti dalo, z izjemo morda Mirišča. Težko rečemo taki razsodbi arbitražnega sodišča uspeh. Za nas je to zagotovo neuspeh in za te stvari bodo tisti, ki so odgovorni, morali prevzeti v prihodnosti tudi odgovornost. Naj ob tej točki še dodam, da resnično ne razumem Hrvaške, da pri tako uspešni razsodbi in pri tako ugodni razsodbi, ki je v tem primeru za njih, te nočejo implementirati. Ampak kljub temu da je Nova Slovenija rekla, da je s to razsodbo izjemno, izjemno razočarana, smo se zavedali in se zavedamo še danes, da je tovrstne razsodbe potrebno spoštovati in jih v skladu z mednarodnim pravom tudi implementirati. Ta zakon, o katerem bomo glasovali danes, je na nek način ključen po tem, kako bomo pomagali ljudem, ki jih je ta arbitražna prizadela. Spomnite se vsi v tej dvorani, kako je politika takoj po razsodbi hitela govoriti, da bo storila vse, kar je potrebno, da prizadetim ljudem pomaga.

In kar ugotavlja Nova Slovenija, je, da ta zakon, ki je danes pred nami, vsem ljudem, kot je bilo obljubljeno, ne pomaga. Izpostavil bom dva konkretna primera, da ne boste dejali, da govorim na splošno in na pamet. Spomnite se, kako je bil razočaran Joško Joras, ko je ugotovil, da je ostal na drugi strani meje, ampak se je v teh dneh izjemno boril za to, da bi ne samo on, ampak tudi njegovi potomci v primeru kakršnekoli nesreče ali druge tragedije, da bi imeli možnost dednega zakupa zemljišč, ki jih ima v lasti Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. Opozoril je, da je zasadil 500 oljk, ki se lahko v čudnih okoliščinah njemu in njegovi družini vzamejo. Drugi primer je primer betonarne v Hotizi, ker smo na gospodarstvo pa na neko gospodarsko družbo prav tako pozabili. Človek je vložil milijone v to betonarno, zdaj bo ostala na drugi strani meje. In ne morete reči, da smo za vse ljudi ustrezno poskrbeli. Nismo.

In zato bo Nova Slovenija temu zakonu nasprotovala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 54 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, proti pa 6.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 35. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 27. NOVEMBRA 2017 OB 11.38 IN SE JE NADALJEVALA 28. NOVEMBRA 2017 OB 9.05)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 35. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Marinka Levičar, mag. Bojana Muršič, gospa Andreja Potočnik do 15. ure, gospa Vlasta Počkaj do 15. ure, gospa Erika Dekleva od 13. ure dalje, mag. Tanja Cink do 15. ure, dr. Jasna Murgel, gospa Suzana Lep Šimenko, gospa Jelka Godec od 14. ure dalje, gospa Nada Brinovšek od 14. ure dalje, gospod Franc Breznik, gospod Marijan Pojbič, dr. Matej T. Vatovec od 15. ure dalje, dr. Franc Trček, gospod Žan Mahnič, dr. Anže Logar, gospod Tomaž Gantar, mag. Aleksander Kavčič, gospod Branko Zorman, gospod Kamal Izidor Shaker, gospod Franc Jurša, gospod Tomaž Lisec od 16. ure dalje, gospod Danijel Krivec, gospod Ivan Hršak do 13. ure, gospod Bojan Podkrajšek, gospod Matjaž Nemeč do 15. ure in gospod Jan Škoberne.

Vse prisotne res lepo pozdravljam!

Prehajamo na **26. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI PO NUJNEM POSTOPKU.**

V zvezi s to točko sta bila v zakonodajni postopek vložena dva predloga zakona, in sicer Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, prva obravnava, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožefom Horvatom, ter Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, po nujnem postopku, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Odbor za finance in monetarno politiko je v razpravi o navedenih predlogih zakonov odločil, da jih bo obravnaval v skladu s tretjim odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora. Hkrati je tudi sklenil, da bo nadaljnji postopek v skladu z 227. členom Poslovnika Državnega zbora vodil na podlagi predloga zakona, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada po nujnem postopku.

V skladu s četrtem odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora dajem besedo predlagateljem obeh predlogov zakonov za dopolnilno obrazložitev.

Najprej dajem besedo predstavniku Vlade, to je ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN:
Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospe in gospodje poslanci!

Danes je pred vami nov davčni paket, ki ga sestavljajo štirje zakoni. Ključen med temi štirimi zakoni je zagotovo Zakon o dohodnini. Temeljni namen vseh štirih zakonov skupaj pa je, da naslovimo nekatere od pomembnih ovir, na katere nas opozarjajo tako socialni partnerji kot primerjave z mednarodnim okoljem in tudi naše lastne ugotovitve, ki izhajajo iz izvajanja posameznih zakonskih ureditev. Kot že rečeno, spremembe na področju Zakona o dohodnini predstavljajo temeljni kamen letošnjega paketa sprememb davčne zakonodaje. Predlagane spremembe na tem področju so usmerjene v izboljšanje konkurenčnosti Slovenije, ohranjanje in ustvarjanje novih delovnih mest v Sloveniji ter v ustvarjanje dodane vrednosti v Sloveniji z znanjem, ki ga posamezniki pridobijo v tujini ali prinesejo iz tujine, s tem pa predvsem tudi ustvarjanje kakovostnejših delovnih mest.

Nadalje so spremembe usmerjene v določene elemente sistema normiranih odhodkov, z namenom zmanjšati privlačnost sistema za uporabo tega instrumenta v neustrezne namene.

In tretji namen, odprava problematike, zaznane ob izvajanju zakona, kar sem tudi že omenila. Gre za korak v smeri razbremenitve stroškov dela, ob upoštevanju zagotavljanja stabilnih in predvidljivih javnofinančnih prihodkov ter temeljni načel obdavčevanja.

Poglavitne predlagane spremembe lahko strnemo v naslednje točke. Uvaja se posebna shema za obdavčitev dohodkov iz delovnega razmerja delavcev, napotenih na čezmejno izvajanje dela, v obliki zmanjšanja davčne osnove, in sicer se predlaga znižanje v višini 20 % od bruto dohodka iz zaposlitve, plače ali nadomestila plače posameznega upravičenca z omejitvijo na maksimalni znesek tisoč evrov za izplačilo v posameznem mesecu. Ugodnost se pod določenimi pogoji, ki zagotavljajo doseganje namenov in ciljev sheme, prizna zavezancem, napotenim na delo, zavezancem, ki jih povezane družbe izmenjujejo med seboj, ter zavezancem raziskovalcem. Ugodnost se prizna tako za napotitve v Slovenijo kot tudi za napotitve iz Slovenije.

Na novo se določi davčna obravnava povračil stroškov v zvezi z napotitvami na delo v tujino, ki je posledica sprememb, ki jih s 1. januarjem prihodnjega leta prinaša Zakon o čezmejnem izvajanju storitev. Predlagana je ugodnejša obravnava od sedaj veljavne, z namenom, da zaradi sprememb v vsebinski opredelitvi napotitve na delo v tujino v primerjavi s službeno potjo ne bi prišlo do negativnih posledic za delavce oziroma gospodarstvo.

Nadalje se spreminjajo določeni sistemi elementa normiranih odhodkov, z namenom zmanjšati privlačnost sistema za uporabo kot neupravičenega instrumenta zniževanja davčnih obveznosti. In sicer se pri upoštevanju prihodkov v zvezi s pogoji za vstop v sistem ob pogoju za obvezen izstop iz sistema ter z omejitvijo višine normiranih odhodkov z absolutno višino.

Odpravlja se nezveznost dodatne splošne olajšave glede na višino dohodka, s čimer se naslavlja predvsem davčno obveznost oseb z najnižjimi dohodki.

Poleg tega predlagamo še nekatere spremembe, na katere opozarja mednarodno okolje. Nastopajoče izvajalce in športnike nerezidente pri uveljavljanju normiranih stroškov postavljamo v enak položaj, kot ga imajo rezidenti oziroma nerezidenti, ki poslujejo preko poslovnih enot. Povečuje se posebna olajšava za rezidente, ki se izobražujejo in imajo status dijaka ali študenta.

Spoštovani! Vlada Republike Slovenije meni, da predstavlja predlog zakona korak v pravo smer, kar pa seveda ne pomeni konec iskanja možnih rešitev za povečanje konkurenčnosti gospodarstva tudi v segmentu obremenitve dela z davki. Zato predlagamo, da predlagane rešitve podprete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo dajem še predstavniku predlagatelja poslanskega predloga zakona, gospodu Jožefu Horvatu.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavci, drage kolegice in kolegi!

Na področju davčne obremenitve dela je Republika Slovenija med državami z nadpovprečno visokim odstotkom dajatev. Medtem ko povprečje OECD znaša 36 %, je breme dajatev na delo v Sloveniji 42,7 %, kar pomeni 6,7 odstotnih točk več. Spremembo splošne dohodninske olajšave predlagamo, ker želimo razbremeniti visoka davčna bremena zavezancev ter posledično izboljšati tudi okolje za razvoj gospodarskih aktivnosti. Vlada se hvali z visoko gospodarsko rastjo, za katero so zaslužni naši podjetniki in njihovi zaposleni. Na drugi strani pa sadov te rasti ni pripravljena – Vlada, namreč – deliti s tistimi, ki so za gospodarsko rast ter obsežnejši proračun sploh zaslužni.

Višina splošne olajšave je trenutno v 111. členu Zakona o dohodnini določena kot zmanjšanje letne davčne osnove v višini 2 tisoč 800 evrov letno. Poleg te višine splošne olajšave se za dohodek do 10 tisoč 200 evrov po zakonu prizna še zmanjšanje letne davčne osnove v višini 3 tisoč 19,83 evra letno. Za osebe z dohodkom nad 10 tisoč 200 evrov in 11 tisoč 800 evrov pa se prizna dodatno zmanjšanje letne davčne osnove v višini tisoč evrov letno. 118. člen Zakona o dohodnini ministru daje

pristojnost, da upošteva cilje ekonomske politike Vlade uskladi zneske splošne olajšave. Pravilnik o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2017 določa splošno olajšavo 3 tisoč 302,70 evrov. Za dodatno splošno olajšavo za zavezance s skupnimi dohodki do 10 tisoč 866 evrov pravilnik določa dodatne 3 tisoč 2017 evrov olajšave. Dodatna splošna olajšava za zavezance s skupnimi dohodki med 10 tisoč 866 evri in 12 tisoč 570 evri pa je po pravilniku tisoč 115,94 evrov.

Nova Slovenija je stranka, ki ima v svojem programu kot eno glavnih načel določeno načelo omejenih davčnih obremenitev. Tudi zato se pri svojem parlamentarnem delu ne utrudimo in vedno znova in znova predlagamo zakone, ki bi v Sloveniji davke znižali ter tako povečali slovenske neto plače.

Predlog zakona Nove Slovenije, ki je trenutno pred nami, predvideva povečanje zakonsko določene splošne olajšave iz 2 tisoč 800 evrov letno na 7 tisoč evrov letno. Da bi učinke našega predloga zakona enostavneje prikazali, spoštovani gospe in gospodje, pogledjmo primer konkretne osebe. Recimo ji Maja. Državljanica Maja ima bruto plačo tisoč 600 evrov, od tega plača 353 evrov prispevkov in 190 evrov dohodnine. Na račun dobi torej neto plačo tisoč 57 evrov. Po predlogu Nove Slovenije bi Maja od svoje bruto plače plačala enako 353 evrov prispevkov in 106 evrov dohodnine. Njena neto plača bi se povečala iz tisoč 57 evrov na tisoč 141 evrov. Maja bi torej dobila za 84 evrov višjo plačo. Na letni ravni je to dobrih tisoč evrov več seveda. Govorimo o Maji, ki ima povprečno slovensko plačo. Tisoč evrov pa seveda pomeni ravno en lep družinski dopust. Ob gospodarski rasti, gospe in gospodje, si naši zaposleni to zaslužijo. Čas je za blaginjo za vse.

Vlada kot težavo navaja, da bi taka sprememba povzročila 490 milijonov evrov veliko zmanjšanje proračunskih prihodkov, na drugi strani pa za Vlado ni težava konstantno povečevanje proračunskih odhodkov. Od leta 2016 do leta 2019 je namreč Vlada proračunske odhodke povečala že za skoraj 700 milijonov evrov.

V Novi Sloveniji smo prepričani, da je prišel čas, ko si v tej državi končno nekaj zaslužijo tudi njeni davkoplačevalci. Prav zato smo predlagali sprejetje tega zakona, ki niža davke in viša plače. V Novi Sloveniji upamo, da bo v naši družbi do tega končno enkrat prišlo. Za to se bomo vedno zavzemali. Čas je, kot rečeno, za blaginjo za vse. Kako preproste rešitve, kako preprosto je razumeti socialno-tržni model gospodarstva, ki ga zagovarja Nova Slovenija. Hvala lepa.

PREDSIEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročilo odbora dajem besedo podpredsednici, gospe Vojki Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovana ministrica z ekipo, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 82. nujni seji 2. 11. 2017 na podlagi tretjega odstavka v povezavi s prvim in drugim odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora v okviru iste točke dnevnega reda kot matično delovno telo obravnaval dva predloga zakona, in sicer Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2S), prva obravnava, EPA 2163-VII, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predlagala skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožefom Horvatom, in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2T), nujni postopek, EPA 2239-VII, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo poslala Vlada Republike Slovenije.

Odbor je v skladu s 117. členom Poslovnika Državnega zbora najprej odločal, ali bo navedena predloga zakonov obravnaval v okviru iste točke dnevnega reda na seji odbora po določbah pravilnika o nujnem postopku za sprejem zakona. Odbor je tako sprejel sklep, da bo na isti seji v okviru iste točke dnevnega reda po določbah Poslovnika Državnega zbora o nujnem postopku za sprejem zakona obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, prva obravnava, EPA 2153-VII, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožefom Horvatom, in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, nujni postopek, EPA 2239-VII, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada.

V nadaljevanju je odbor v skladu s 127. členom Poslovnika Državnega zbora odločal, na podlagi katerega izmed predlaganih zakonov bo pripravil dopolnjen predlog zakona. In sprejel sklep: »Dopolnjeni predlog zakona se pripravi na podlagi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2T), nujni postopek, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

V skladu s 127. členom Poslovnika Državnega zbora je odbor odločal tudi o tem, ali katerega od členov iz ZDoh-2S vključi v ZDoh-2T, na podlagi katerega bo pripravljen dopolnjen predlog zakona. Po končani razpravi o morebitni vključitvi posameznih členov ZDoh-2S v ZDoh-2T je odbor na podlagi 127. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel naslednji sklep: »V predlog zakona, na podlagi katerega bo pripravljen dopolnjeni predlog zakona, se ne vključi nobenega izmed členov iz predlaganega zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožefom Horvatom.«

Glede na predhodne sprejete sklepe je odbor v nadaljevanju opravil drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, in sicer v predloženem besedilu. Obravnava je v skladu s tretjim

odstavkom 127. člena potekala po določbah Poslovnika Državnega zbora o obravnavi predloga zakona na matičnem delovnem telesu in po določbah 144. člena Poslovnika Državnega zbora, ki velja za obravnavo in sprejem zakona po nujnem postopku.

Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval vložene amandmaje in sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 2., 3., in 5. členu predloga zakona in ni sprejel amandmaja poslanca Jožefa Horvata k 5. členu predloga zakona.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji.

Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Zato je sprejel odbor sklep: Odbor za finance in monetarno politiko predlaga, da se dnevi red 35. redne seje, to se pravi, današnje seje Državnega zbora, razširi z naslednjo točko dnevnega reda: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2T), nujni postopek, EPA 2239-VII, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.«

Na podlagi sprejetih odločitev je odbor smiselno zaključil tudi zakonodajni postopek za ZDoh-2S in na podlagi 128. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel sklep, s katerim Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, (ZDoh-2S), EPA 2163-VII, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožefom Horvatom, ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojenecev Slovenije, zanjo Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo. Vsem prav lep pozdrav!

Davčna reforma vedno dvigne veliko prahu med širšo javnostjo. Skoraj vsakič povzroči nekaj dodatnih sivih las in nejevoljo državljanov, saj jo večina doživlja za nič drugega kot dodatne davke, ki bodo močno udarile po njihovih žepih. Vendar to ne more biti vedno enako zamišljen negativen scenarij. Dokaz temu je tudi predlog paketa zakonodaje, kot ga je pripravila Vlada, ki gre tokrat v nasprotno smer, ker prinaša večjo davčno razbremenitev zavezancev.

V Poslanski skupini Desus nenehno opozarjamo, da so ravno davčni prihodki tisti, ki najbolj polnijo državni proračun in so še kako pomembni finančni vir pri kreiranju socialne

politike države. Kljub temu dejstvu pa bo tokrat državna blagajna prikrajšana, saj bo največji delež, skoraj 14 milijonov evrov iz naslova dohodnine razdelila med zaveznike, ki bodo po novem deležni bolj pravičnega sistema uveljavljanja dodatne splošne olajšave, ki bo odvisna od dohodka in izračuna na letno po formuli.

Davčne ugodnosti si lahko obetajo tudi študentje v obliki zvišane študentske olajšave, ki bo enaka 100 procentom zneska splošne olajšave.

V Poslanski skupini ocenjujemo, da je prav, da mladim povrnemo voljo do dela, občutek samostojnosti in osebnega zadovoljstva. Davčne obremenitve študentskega dela niso zaželeno popotnica ob vstopu mladih na trg dela, saj si lahko zelo hitro ustvarijo vtis, da se ne splača delati. Naj spomnim, da je pred dvema letoma študentom bila dana obveznost plačevanja 15,5 % prispevka v pokojninsko blagajno, kar je sedaj črtano in bistveno prispeva k zmanjšanju državnega transferja. To dejstvo pozabljajo tudi nekateri tako imenovani borci za pokojnine, ki nas nenehno opozarjajo, da država vedno manj denarja namenja za pokojnine. Ni odveč še enkrat ponoviti, da nižji davčni transfer v ZPIZ blagajno ne pomeni avtomatično nižjih pokojnin, vendar le-to, da se je slednja napolnila iz drugega vira, kot je višji vplačani znesek socialnih prispevkov.

Predlog zakona vsebuje tudi rešitve, ki bodo pripomogle k preprečitvi zlorab sedanjega sistema normiranih odhodkov. V Poslanski skupini Desus se nam zdi pomemben dosežek tudi pri drugačni davčni obravnavi dela plač iz naslova poslovne uspešnosti. Tako bo po novem slednja izvzeta iz davčne osnove v višini 100 odstotkov zadnje znane povprečne mesečne plače zaposlenih. Doslej je bila omejitev postavljena pri 70 odstotkov.

Predlagana novela nudi kupico zelo dobrih rešitev, katerim v Poslanski skupini ne moremo nasprotovati, saj gre, kot sem že uvodoma omenila, za razbremenitev, ponavljam, razbremenitev davčnih zavezancev ne pa ustvarjanja novih obveznosti.

Kar pa zadeva podoben predlog zakona s strani Poslanske skupine Nove Slovenije, pa smo dolžni pojasniti, da so predlagatelji postavili nekoliko nerealne cilje, saj bi predlagane rešitve pomenile izpad finančnih sredstev v višini približno 500 milijonov evrov, kar je kljub gospodarskemu okrevanju definitivno prevelik zalogaj za državni proračun. Zato smo v Poslanski skupini Desus predlog zavrnili kot neustrezen za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini sledi poenostavitvi davčnega sistema in razbremenitvi zavezancev in te rešitve lahko zasledimo vsaj v šestih točkah v tem zakonu, ki ga danes obravnavamo. In sicer prinaša prva sprememba delavcem, napoteni na delo v tujino, poenostavitev oziroma razrešitev zapletene davčne obravnave, saj je bila nekako ves čas prisotna dilema, ali gre za napotitev ali gre za službeno pot. In z zakonom se to ureja na način, da nadomeščamo te izraze z enotno obravnavo vseh napoteni na delo v tujino, ki trajajo do 30 dni.

Posebej pa se rešuje še problematika vznikov v mednarodnem prometu, katerih delo je seveda specifično. Zanje se bo kot kratkotrajna napotitev štela službena pot oziroma vožnja do 90 dni.

Druga sprememba omogoča način ugotavljanja normiranih stroškov za mala podjetja in podjetnike, kjer bodo mejne vrednosti za obvezen prehod v sistem ugotavljanja dobička poslej definirane z maksimalnim zneskom normiranih stroškov in ne več z zgornjo mejo prihodkov. In nenazadnje bo takšna rešitev tudi omogočila lažje odkrivanje tistih, ki veriženje več malih podjetij uporabljajo za davčno izmikanje. V celoti pa ostaja v veljavi sistem normirancev, ki mnogim malih podjetjem in podjetnikom omogoča enostavnejše poslovanje.

Tretja pomembna točka, poenostavitev oziroma razbremenitev ali če hočete v tem primeru dodatnega nagrajevanja delavcev pa se nanša na tako imenovano trinajsto plačo oziroma letno nagrado zaposlenim. Že lani smo z velikim prizadevanjem opredelili trinajsto plačo kot prihodek, ki se ne obremeni z dohodnino, če ne presega 70 odstotkov povprečne mesečne plače. S temi predlogi sprememb pa se tudi skupno, tako s pobudo sindikatov kot tudi Gospodarske zbornice, davčna oprostitve tovrstnih dohodkov zvišuje do 100 odstotkov povprečne slovenske mesečne plače. Prepričani smo, da bo to uspešen korak, ki bo spodbudil delodajalce k temu, da vključijo tudi delavce v bistveno večjem obsegu v delitev ustvarjenih rezultatov in dobičkov, h katerim so prav gotovo v s svojim delom največ prispevali prav zaposleni.

Naslednja rešitev se kaže na področju upoštevanja olajšav, s katero se znižuje višina davčnih obveznosti za ljudi. Izključitev prejete brezplačne pravne pomoči iz dohodninske osnove je ena od tistih rešitev, ki v veliki meri pomaga prav tistim, ki si ne morejo zagotoviti dragih odvetnikov, če pa že imajo brezplačno pravno pomoč, pa se jim tudi ta pomoč ne bo vštela v dohodninsko osnovo. In za prejemnike nizkih dohodkov so pomembne še spremembe pri posebni olajšavi, ki jim omogoča zmanjšanje davčen osnove. Namreč dosedanja stopničasto zastavljena olajšava je v praksi povzročala, da je nekdo, ki ima sicer nizke dohodke, imel sicer možnost zaslužiti s priložnostim delom nekaj

več, vendar je potem seveda s preseganjem določene meje padel v višjo davčno stopnjo in izgubil pravzaprav tisto, kar je zaslužil. Tako da nova formula za izračun posebne olajšave naj bi bila pravičnejša, saj se enakomerno in zvezno znižuje, torej upošteva nekako zvezan prehod v višje razrede ne pa enkrat, ki običajno odvzame potem ves dodaten prihodek.

Naj omenil še pomembne spremembe za študente. S predlaganimi spremembami se zvišuje tudi olajšava za študente, ki bo ponovno izenačena s splošno davčno olajšavo.

Zaradi vseh teh navedenih razlogov bomo zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o dohodnini podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Dragi poslanke in poslanci, dober dan!

Slovenska gospodarska rast je v zadnjem obdobju dobra. Za leto 2016 je bila 3,1 odstotna, za leto 2017 so predvidena 4,4 odstotna, za leto 2018 pa 3,9 odstotna. Tudi znotraj evrskega območja je to dobra gospodarska rast. Seveda pa si ne smemo zatiskati oči, da je to posledica dobrega dela Vlade, ker Vlada ima s to gospodarsko rastjo približno toliko skupnega, kot ima Vlada z jutri napovedanim snegom. Mislim, da to gospodarsko rast poganja predvsem v boljše razmere, ki so se vzpostavile predvsem v naših ključnih trgovinskih partnericah, kamor izvaža slovenska industrija. Tu je treba izpostaviti Nemčijo, na katero je Slovenija še posebej vezana preko avtomobilske industrije, in to je tisto, kar je v zadnjih letih poganjalo našo gospodarsko rast. Seveda, če pa želimo v prihodnosti ujeti tudi razvite narode, potem je jasno, da potrebujemo mnogo večjo rast, kot jo imajo oni, če želimo priti na približno enak nivo razvitosti, kot ga imajo oni. Zato je ključno, da gospodarsko rast zadržimo. Vsi strokovnjaki poudarjajo, da je prihodnja gospodarska rast poleg izvoza v veliki meri odvisna tudi od domače potrošnje. Domača potrošnja pa ni nič drugega kot to, da ljudem ostane nekaj več v njihovih žepih, v njihovih denarnicah, da lahko ta višek denarja tudi ustrezno potrošijo. Drugih enostavnih rešitev tu ni, torej, ljudem mora ostati več v denarnicah, če želimo, da se bo domača potrošnja povečala. In v tej luči je Nova Slovenija prišla z izjemno enostavno rešitvijo, ki bi tudi zelo hitro učinkovala. Predlagali smo, da bi pri dohodnini povečali splošno olajšavo na 7 tisoč evrov. Kaj bi to konkretno v praksi pomenilo, saj se vsi radi pogovarjamo o konkretnih primerih. Glede na današnjo splošno olajšavo, recimo, pogledimo primer nekega državljanja, ki ima povprečno plačo. To pomeni, da v denarnico dobi neto tisoč 49 evrov oziroma nekaj več kot tisoč evrov. Bruto plača takega posameznika je tisoč 584 evrov, od tega v

različne državne blagajne plača 350 evrov, za dohodnino pa plača 185 evrov; to je trenutna situacija. In če bi večina v tem parlamentu sprejela predlog Nove Slovenije, se bruto plača ne bi spremenila, kar pomeni, da bi obremenitev gospodarstva ostala enaka. Prispevki v zdravstveno, pokojninsko in druge državne blagajne bi ostali nespremenjeni, enako, 350 evrov. Bi se pa znižal prispevek državljanov za dohodnino, in sicer s 185 evrov na 104 evre, kar v končni posledici pomeni, da bi zaradi predloga Nove Slovenije državljan s povprečno plačo imel 81 evrov na mesec več v svoji denarnici. V celotnem letu to pomeni slabih tisoč evrov, kar je pa že znesek, ki lahko pomembno prispeva k večji domači potrošnji. Dokler se mi pogovarjamo o petih, desetih evrih, potem lahko govorimo o tem, da si bodo morda upokojeanci, zaposleni ali pa kdorkoli drug lahko privoščili dve kepici sladoleda več kot sicer, in to seveda ne more učinkovito prispevati k večji domači potrošnji, tisoč evrov več pa vsekakor lahko.

Predlog Nove Slovenije gre v smer, da bi to gospodarsko rast čutili prav vsi državljanje, ne zgolj nekateri, ampak vsi. Poleg vsega ta predlog Nove Slovenije rešuje tudi vprašanje delavcev migrantov, ki delajo preko naše severne meje, ker s predlogom Nove Slovenije tem delavcem ne bi bilo treba več izvajati doplačil v slovenski proračun. Ampak, kot rečeno, naša Vlada tega ne želi upoštevati. In na nek način se nam ne zdi pošteno, da na drugi strani Vlada troši več, medtem ko pa ne dovoli, da bi vsi slovenski državljanje gospodarsko rast čutili v svojih žepih.

Ker je v okviru tega zakona predvidena tudi manjša obdavčitev božičnice, bo Nova Slovenija ta predlog podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav.

V vladnem predlogu sta dva pozitivna ukrepa, ki bosta koristila študentom in delavcem z najnižjimi plačami, zato socialisti ne bomo glasovali proti. Po drugi strani pa je v zakonu več škodljivih rešitev, zato zakona ne bomo podprli.

Naša prva pripomba je, da bo proračun zaradi uveljavitve tega zakona vsako leto izgubil 16 milijonov evrov. Glede na to, da so naše javne finance še vedno podhranjene, bi bilo treba ta izpad nadomestiti. Dohodnina je recimo glavni vir financiranja občin. Manj kot zberemo dohodnine, manj je denarja za subvencioniranje vrtcev, za investicije v zdravstvene domove pa tudi za neprofitna stanovanja. Izpad 16 milijonov evrov bi z lahko nadomestili s tem, da bi odpravili spremembe dohodninske lestvice, ki jih je Cerarjeva koalicija sprejela v korist 10 odstotkov prebivalcev z najvišjimi dohodki. S spremembama dohodninske lestvice je

Cerarjeva vlada osiromašila proračun za 80 milijonov evrov, in to v času, ko so, recimo, nadomestila za brezposelne še vedno zamrznjena. Takšna politika je socialno nepravilna in ekonomsko nesmiselna.

Naša druga pripomba pa se nanaša na obdavčitev javnih uslužbencev, ki opravljajo dopolnilno dejavnost. Sem spadajo tudi t. i. zdravniki dvoživke, ki delajo preko popoldanskih espejev. Ministrstvo za finance je najprej obljubljalo tudi pravičnejšo obdavčitev popoldanskih espejev, vendar je na koncu predlagalo samo nekaj kozmetičnih popravkov. Koalicija je po eni strani z novelo Zakona o zdravstveni dejavnosti omejila dopolnilno delo zdravnikov iz javnega sektorja, po drugi strani pa s tem zakonom ohranja davčno ureditev, ki naravnost spodbuja tovrstno zaslužkarstvo.

Naj razložim v čem je problem. Zdravnik v javnem sistemu odpre popoldanski espe. Z njim lahko zasluži tudi do 50 tisoč evrov letno, plača pa bistveno manj davkov kot drugi zaposleni. Socialne prispevke namreč plačuje v pavšalu. Torej, če zasluži na mesec do 4 tisoč dodatnih evrov, plača enake prispevke, torej ne enak delež, ampak enake prispevke, kot če bi s to dopolnilno dejavnostjo na mesec zaslužil 10-krat manj, torej 400 evrov. To je v nasprotju z elementarno pravičnostjo, poleg tega pa na ta način izgubljam sredstva za zdravstveno varstvo in pokojnine. Poleg tega ima tak zdravnik dvoživka še ogromno dohodninsko olajšavo. Na 50 tisoč evrov letnega dohodka, se mu prizna 80 % stroškov, in na koncu nekdo, ki ima poleg plače v javnem sektorju še 50 tisoč evrov letno, na teh 50 tisoč plača samo 4 % dohodnine. Ob takšni ureditvi ni čudno, da je v javnem sektorju, posebej med zdravniki, ta model tako privlačen in da ljudje vse bolj izgubljajo zaupanje do države in njenih institucij, uslužbenci v javnem sektorju pa se bolj kot na delo v javnem sektorju osredotočajo na zaslužek popoldan. Zato socialisti zahtevamo, da se zaslužki od dopolnilne dejavnosti obdavčijo po progresivni dohodninski lestvici, ki velja za vse zaposlene in upokojeince. Kdor zasluži par 100 evrov na mesec, naj plača dohodnino po 16 % stopnji, kdor zasluži 50 tisoč evrov pa naj plača dohodnino po 50 % stopnji, tako kot vsi, ki so zaposleni. Lestvica, ki velja za plače, naj velja tudi za dopolnilno dejavnost, še toliko bolj pa za dohodke od kapitala, ki jih je prva Janševa vlada izvzela iz progresivne, torej pravične obdavčitve. Na ta način ne bi pridobili samo več sredstev, ampak bi hkrati omejili pojav zaslužkarstva v javnem sektorju, zlasti pa v zdravstvenem sistemu.

Vlada je s tem predlogom pokazala, da bo še naprej dopuščala takšne pojave, Levica pa seveda pri takšni politiki ne bo sodelovala. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani!

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini nadaljujemo zmanjšanje obremenitve dela. Že v letu 2016 smo sprejeli mini davčno reformo, ki je bolj obremenila kapital ter razbremenila delo. Ukrepi glede razbremenitve dela so v letu 2016 omogočili spremembo dohodninske lestvice z uvedbo novega davčnega razreda med veljavnim drugim in tretjim davčnim razredom s stopnjo 43 % ter znižanjem davčne stopnje z 41 na 39 %. Tako so se tudi razbremenili zavezanci nad 1,6-kratnikom povprečne plače. Zvišal se je tudi dohodkovni prag za upravičence do dodatne splošne olajšave za 300 evrov, na letnem nivoju zvišanje za 10 tisoč 866 na 11 tisoč 166. Oprostila so se plačila dohodnine za del dohodka iz naslova poslovne uspešnosti do višine 70 % povprečne mesečne plače. Učinki tega ukrepa bodo najbolj vidni pri izplačilih 13. plače in poslovni uspešnosti za leto 2017.

Zdaj pa smo na Odboru za finance sprejeli amandma, ki omogoča, da se je posebna davčna obravnava do določene višine prejetega dela plače za poslovno uspešnost zvišala iz dosedanjih 70 na 100 % zadnje znane povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji, to je tako imenovana božičnica. Prejeti dohodek se tako na predlagani višini ne bi všteval v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja. Te rešitve pa bodo veljale v letu 2018.

S spremembo dodatne splošne olajšave se znižuje davčni primež v celotnem intervalu skupnega dohodka, za katerega je določena dodatna splošna olajšava, to je med dohodki v višini okoli 60–70 % povprečne plače. Na podlagi tega ukrepa se tako dela še en korak v smeri razbremenitve dohodkov iz dela in s tem krepi konkurenčnost poslovnega okolja tudi z vidika mednarodne primerjave obremenitve dela. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovana ministrica, kolegice, kolegi!

V Slovenski demokratski stranki ne bomo podprli predlaganih rešitev.

Predlaganih rešitev ne bomo podprli iz več razlogov. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da Vlada in pa koalicija strank modernega centra, Socialnih demokratov in pa Desusa ne deluje na področju davčnih zakonov v prid gospodarstva ali v prid državljanov in državljanov Republike Slovenije, ampak delujejo predvsem v prid polnjenja proračuna. Mandat vlade Mira Cerarja in pa mandat vlade strank Modernega centra, Socialnih demokratov in pa Desusa prehajajo v zaključno fazo, se, bi rekel, zaključuje. Državljanom in državljanom

Republike Slovenije bo ta mandat ostal v spominu predvsem po tem, da se je ta vlada določila predvsem nove davčne obremenitve in pa višje obremenitve za gospodarstvo.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da predlagane rešitve, ki jih predlaga ta koalicija in pa Ministrstvo za finance, niso ustrezne. Dejstvo je, da je gospodarska rast v Sloveniji visoka, da vse mednarodne institucije napovedujejo gospodarsko rast za Slovenijo tudi v naslednjem obdobju, za to gre predvsem zahvala za gospodarstvo. Ta vlada dejansko gospodarstva ne zna nagraditi, gospodarstvo dejansko celo kaznuje.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da bi se gospodarska rast morala poznati predvsem v žepih državljanov in državljanov Republike Slovenije. Gospodarska rast se žal v žepih državljanov in državljanov Republike Slovenije ne pozna. Zato smo se tudi v Slovenski demokratski strani odločili, da smo v prejšnjem tednu vložili nov zakon za spremembo in dopolnitev Zakona o dohodnini, kjer predlagamo zmanjševanje dohodnine po razredih za 2 odstotni točki in dvig splošne dohodninske olajšave. Takšen primer bi dejansko tistim, ki zasluži povprečno slovensko plačo, ob koncu leta pomenil, da ima v žepu približno 400 evrov več, kot ima danes.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da je delo v Sloveniji preveč obremenjeno in da se s tem znižuje tudi konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Prepričani smo, da te predlagane rešitve, ki jih predlaga vlada Mira Cerarja, niso dovolj pogumne in da bi glede na vse napovedi in na trenutno gospodarsko rast lahko bile pogumnejše. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da ta vlada nadaljuje politiko dodatnih obremenitev in predvsem politiko zadolževanja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih. V razpravo dajem 2. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD.

Najprej v imenu predlagatelja gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani!

Morda še nekaj dodatnih pojasnil. Kot veste, se Nova Slovenija zavzema za socialno-tržni model gospodarstva. To pomeni, da želimo vse tisto, kar ustvarimo, kar ustvarijo delavci, delodajalci, podjetniki, lastniki podjetij, da želimo na nek pravičen način vse te dobrine razdeliti. To je socialno-tržni model gospodarstva. Obstaja seveda veliko teorij, ampak pustimo teorije, spustimo se na realno življenje. Naš namen je bil izključno to, da pri tej visoki gospodarski rasti, nadpovprečni evropski gospodarski rasti končno enkrat tudi delavci

nekaj dobijo. Obžalujemo, da smo mi tukaj praktično osamljeni pri teh prizadevanjih. To je neverjetno. Pred nekaj dnevi je bil en zanimiv dogodek v Mariboru, ki sta ga organizirala Inštitut Janeza Evangelista Kreka in Konrad-Adenauer-Stiftung in je bilo govora prav o tem socialno-tržnem modelu gospodarstva za vzhodno Slovenijo. Osrednji gost je bil drugi človek Magne, gospod Althaus. Škoda, obžalujem, da tam ni bilo več poslancev, tudi kakšnega predstavnika Vlade, da bi morda njemu, ko toliko govorimo o Magni, torej drugemu človeku Magne, da bi morda in najbrž, upam, bolje zaupali kot politični stranki Nova Slovenija. Da bi vam razložil, kaj pravzaprav pomeni danes v tretjem tisočletju socialno-tržni model gospodarstva. Zanimivo, tudi lastniki podjetij pravijo, ni vse v profitu. To vam iskreno nekateri ali mnogi priznajo. Razumljivo, kaj ti bo podjetje, katerega lastnik si, če nimaš zadovoljnih delavcev, če ni dobrih medčloveških odnosov, če ljudje gredo s slabo voljo v službo. Kaj ti potem pomaga? Vsi pravzaprav moramo biti na nek način zadovoljni in udeleženi pri tem, kar se ustvari.

Zakaj 7 tisoč splošna olajšava? Zakaj ta dvig splošne olajšave na 7 tisoč? Zato ker če pogledate podatke Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve, če pogledate podatke Statističnega urada Republike Slovenije, vam bodo prikazali, da je prag tveganja revščine za enočlansko gospodinjstvo v letu 2016, torej lani, bil na nivoju 7 tisoč 396 evrov na letni ravni. 7 tisoč 396 evrov je prag tveganja revščine. Sedaj upam, da vsaj razumete, zakaj smo predlagali splošno olajšavo 7 tisoč. Poleg tega pa smo imeli v mislih tudi to, da si vsak zavezanec, dohodninski zavezanec zna zelo enostavno izračunati dohodnino, da si zna zelo enostavno izračunati neto plačo iz dane bruto plače. Tega danes ni. To si preprosto ne morete, morate imeti kalkulator, morate malo pogledati dohodninsko lestvico pa še kakšno objavo ministra za finance in tako dalje. Tega si ne znate izračunati. In če pride mlad, izobražen na pogovor k delodajalcu, mu delodajalec pravi, ali bo plača tisoč 500 evrov v redu. Ja, v istem trenutku bi si moral izračunati ta potencialni delojemalec, kakšen bo neto. Ni šans, rabi eno uro, da si izračuna, kakšen bo neto. In živim od neta. Ali ne? Od neto plače živimo.

Res je, to je že ne vem koliki, ne štejemo več, koliko poizkusov smo imeli v Novi Sloveniji, koliko predlogov, tudi nujne seje pristojnih odborov, da bi enkrat za vselej rešili problem delavcev migrantov, ki delajo v Avstriji. Ne gre za dvojno obdavčitev, to verjetno vsi razumemo, gre pa preprosto za to, ker Avstrija ve, kaj dela. V Avstriji je na letni ravni davčna osnova do 11 tisoč evrov dohodninska stopnja 0 %. Seveda se potem za rezidente dohodninska osnova oziroma dohodnina izračuna tukaj po naših zakonih, se odbije dohodnina, ki je plačana v Avstriji, in ta je, kot rečeno, zelo nizka in so delavci migranti grozno slabe volje. Poleg

tega pa tudi morate vedeti, da nimajo časa, preprosto nimajo časa, da bi se šli na davčni urad pogovarjati, po navodila, verjamem, da jih dobijo, ampak treba si je vzeti dopust pred, recimo, letno napovedjo dohodnine itd., da dobiš vsa navodila, kako pač moraš odreagirati, ker imamo zelo zelo zakompliciran sistem, da si potem vendarle nekoliko znižaš doplačilo dohodnine. Samo primer, delavec migrant je dobil informativni izračun, dodatno doplačilo dohodnine v višini 3 tisoč 600 evrov. Ko je potem opravil in izpolnil in poslal na davčno upravo, na davčni urad vse potrebne podatke, to pa je število dni, kolikokrat se je peljal na delov Avstrijo, število malic, to se odbija, to je hvalevredno, da je Ministrstvo za finance šlo v to rešitev, in potem na koncu plača ne 3 tisoč 600 evrov dohodnine, ampak 600 evrov dohodnine. Ampak tukaj moraš biti kar fejest finančno ali davčno ali pa funkcionalno pismen. Vi se zdaj prosim spustite na nivo ali pa pred seboj imejte en nivo enega gradbenega delavca. Ni šans, ta pride potem v poslansko pisarno in ga prosi za pomoč, in to takrat, ko so vsi roki pretekli. Poslanec ne more nič. Lahko samo ministrici postavi ustno poslansko vprašanje, ministrica pove, smo organizirali dodatne svetovalce na davčnih uradih, naj se delavci migranti tam oglasijo. Ampak to mi tukaj vemo, to mi poslušamo, do njih to ne pride. Rešitev je dobra, hvalevredna, ampak mi moramo pred seboj imeti preprostega davkoplachevalca, ki je gotovo tudi žalosten, da doma v domovini ni našel službe. Kar postavite se v Šentilju zjutraj ob petih, boste videli, kakšen je promet iz Slovenije v Avstrijo, štejte avtomobile in ljudi.

Še enkrat primer. Povprečna plača, zaradi lažjega izračuna bruto na mesec v Sloveniji ta trenutek tisoč 600 evrov. Če bi upoštevali našo rešitev, bi delavec na mesečni ravni dobil 84 evrov več, na letni dobrega tisočaka več. To je res družinski dopust. In od tega bi seveda, saj delavec tega ne bi nekam nalagal, to bi potrošil. Ne si misliti, da bo zdaj kdo dajal nekam na zalogo za slabše čase. Morda kašen del, v glavnem pa to ljudje potrošijo, kar pa pomeni, da seveda itak država to dobi nazaj v proračun. Tako da ne vem, ali tistih 490 milijonov, kar bi naj bilo po računovodsko gledano, izpada, ali je to tako imenovani statični ali dinamični izračun. Ampak meni je vseeno. Nisem pa pristaš tega, da vedno na neke rešitve gledamo zgolj računovodsko. Mi si moramo upati. Tako da tiste poslanske skupine, ki ste rekle: »Ja, to pa ne gre. Je skoraj pol milijarde izpada.« Ja, kaj pa če bi poskusili nekako drugače? Ali to ni nič vredno, da bi te pol milijarde pa ostalo pri ljudeh, pri naših državljanih, ki znajo s svojim denarjem bolje, gotovo bolje kot država?

Sem pa presenečen in vesel in v Novi Sloveniji smo zadovoljni, da je kar na enkrat na Odboru za finance s strani koalicijskih poslanskih skupin prišel amandma, ki praktično sledi naši dolgoletni težnji, da se božičnica ali pa

če hočete 14. plača razbremeniti, davčno razbremeniti. Zakaj? Zato, ker ko hodimo po terenu, nam delodajalci pravijo: Ni problem, bom dal božičnico, bom dal še kakšno plačo zraven, ker imam izjemno dober kolektiv, ker so zaposleni moj največji kapital, ampak če se jaz odpovem, torej delodajalec, torej lastnik podjetja, če se jaz odpovem delu dobička, potem se naj država tudi. Ampak država pa takoj pristavi lonček in hoče imeti tudi zase en kos te pogače. Ni pošteno, ker država pri tem ni imela nič. Če je neko podjetje, zaposleni in delodajalec, če so dosegli dobre rezultate, nj se razdeli, naj se razdeli med delavce. Tudi zanimivo, če se malo sprehodim po zgodovini, v mandatu 2004–2008 je prvič v tej državi po dolgih letih levosredinskih vlad, poudarjamo levosredinskih, ampak takrat smo prvič pod taktirko dr. Andreja Bajuka sprejeli zakon, ki je določal o udeležbi delavcev na dobičku. Na žalost se to ni nikoli v tej državi prijelo.

Še enkrat, vesel sem, da je koalicija sledila Novi Sloveniji, našim dolgotrajnim naporom, to je sicer en korak, potrebno bo še kakšnega narediti, danes najbrž ni čas, da razpravljamo o tako imenovani razvojni kapici. Glejte, če tega ne bomo naredili, pač ne bomo konkurenčni. Mlad, strokoven kader, šolan kader, ki je gotovo gibalo razvoja te države, bo šel ven. Svet je odprt, svet je danes globalna vas.

Nekoliko sicer obžalujem, ampak sem pač demokrat in spoštujem odločitev koalicije, ampak treba je to slovenski javnosti povedati. Naš predlog zakona o dohodnini je kar nekaj časa čakal v predalu, nekje v začetku septembra je bil vložen, smo že mislili, da se je kje založil, ampak seveda, koalicija je vedela, da Vlada pripravlja neko novelo in kot običajno se potem poslanski zakon obravnava na matičnem delovnem telesu kot hibrid, kot temu popularno rečemo in kot običajno seveda potem koalicija tudi poslanski zakon zradira. Ampak zadovoljni smo, da je danes razprava, ki bo, upam vsaj, pokazala na neke naslednje korake, ker ste rekli v glavnem, kolegice in kolegi iz koalicije, to je pravi korak. Mi moramo korakati, ne samo da naredimo en korak, mi moramo stalno korakati. Življenje je dinamično, gospodarstvo je dinamično. Enkrat moramo razumeti, da morajo biti davki stimulatívni, da morajo biti pravični in upam enkrat, da boste tudi vi, kolegice in kolegi iz koalicije, razumeli, da ni moralno, ni moralno, da obdavčite tisti prihodek enočlanskega gospodinjstva, ki pomeni preživetje, ki je prag tveganja revščine, torej dobrih 7 tisoč 300 evrov. Ni moralno, da država od tega vzame, ker potem enostavno je ta revščina še večja. Ne govorim na pamet, gledam, berem statistične podatke, 280 tisoč ljudi, naših državljanek in državljanov, torej 280 tisoč jih je v lanskem letu živelo pod pragom revščine. Kakšna je to socialna država?! Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kot predsedujoči oziroma tisti, ki vodi parlament, sem vseeno dolžan opozoriti, da zadrževanje tega vašega zakona ni delo koalicije ali česarkoli, ampak je čista postopkovna stvar, ker je bil preprosto toliko časa zadržan z drugimi zakoni. Ta pravila veljajo in so za vse ista, to je objektivno dejstvo, drugače ne bi posegel.

Zdaj ima besedo predstavnica Vlade in tudi predlagateljica zakona, ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo.

Dovolite mi, da se na začetku obravnave tega amandmaja tudi sama nekoliko širše odzovem na navedbe, ki so bile uporabljene v uvodnih predstavitvah stališč do predloga zakona. Zagotovo si moramo vsi prizadevati za blaginjo za vse, to je tudi namera Vlade. Vendar hkrati razumemo, ko govorimo o blaginji, ne govorimo zgolj o blaginji, ki se pozna v posameznikovi denarnici, ampak predvsem govorimo tudi o blaginji, ki se jo zagotavlja z javnimi sredstvi. Ne glede na to, kako govorimo o tem, kako je država pogoltna, večina odhodkov je namenjenih za zadovoljevanje tistih skupnih potreb, za katere smo se skupaj dogovorili kot družba. Pa naj omenim samo najpomembnejše ali pa največje zadeve. Milijarda 200, približno – zaokroževala bom številke zaradi jasnosti –, je namenjena transferjem posameznikom in gospodinjstvom, dodatna milijarda 200 za transfer v pokojninsko blagajno. Milijarda in pol je namenjena za transferje v javne zavode, predvsem javne zavode s področja zdravstva, pardon, se opravičujem, javne zavode s področja šolstva in v določeni meri v javne zavode s področja sociale, še dodatnih 300 milijonov. Za varnost, ki je osnova vsake blaginje, je namenjenih milijarda evrov. Za infrastrukturo, osnovo nadaljnega gospodarskega razvoja in možnost zbiranja ali pa privabljanja dodatnih investicij, skoraj milijarda, v najširšem pomenu, govorim o investicijah. To je le nekaj števil, ki smo jih podrobneje obravnavali pred štirinajstimi dnevi, ko smo obravnavali proračunske dokumente. In vsi smo poudarjali pomen uravnoteženja javnih financ in skrbi za to, da z javnimi financami, z odhodkovno stranjo ne razdelimo več, kot ustvarimo. In na javni ravni ustvarimo predvsem z davčnimi obremenitvami.

Ko govorimo o rasti proračunskih odhodkov in primerjamo leti 2016 in 2019, je treba upoštevati oziroma primerjati rast integralnih odhodkov, ne skupnih. In 700-milijonska rast odhodkov med letoma 2016 in 2019 je predvsem posledica pospešene rabe evropskih sredstev, za kar si tudi vaša stranka, gospod Horvat, prizadeva.

Ko govorimo o mednarodnih institucijah in opozorilih, ki jih dobivamo s strani mednarodnih institucij, bi opozorila še na eno opozorilo predsednice oziroma generalne

direktorice IMF. Na letošnji letni skupščini je opozorila, da je celotno svetovno gospodarstvo v vzponu, v dobri ekonomski kondiciji, in hkrati posvarila, da je to obdobje definitivno čas za reforme, za spremembe, vendar ne za splošno zniževanje davčnih obremenitev. Na nekaj podobnega je opozorila v pripravi na proračunsko razpravo tudi skupina ekonomskih strokovnjakov, ki sem jih povabila k diskusiji za to, da bi preverila možnosti za morebitno splošnejše znižanje javnofinančnih odhodkov, in izrecno enotno opozorilo vseh povabljenih institucij in posameznikov je bilo, ne zniževati splošne ravni javnofinančnih prihodkov, predvsem ne davčnih prihodkov, ampak poskrbite za uravnoteženo javnofinančno politiko zato, da se pripravijo, da se javne finance oziroma da se država pripravi na naslednji obrat v ekonomskem ciklu, da bo lahko z ustreznimi ukrepi tudi v tistem obdobju poskrbel za blažitev socialne stiske, ki jo lahko prinese s seboj obrat v ekonomskem ciklu.

Vse te premisleke je ministrstvo upoštevalo, ko smo načrtovali letošnjo davčno reformo. Letošnja davčna reforma je nadaljevanje lanske. In naj spomnim, dohodki posameznikov so se lani razbremenili za najmanj 106 milijonov evrov. Če bi upoštevali dejanska izplačila, je verjetno ta razbremenitev večja, ker je izplačil v letošnjem letu več, kot pa jih je bilo v lanskem letu, ker so plače višje, ker je več zaposlenih. Torej so razbremenitve še večje. In na takšno stanje smo v letošnjem letu dodali dodatno razbremenitev v višini 16 milijonov, spet šteto zgolj iz podatkov tistih, ki že danes dosegajo tovrstne dohodke, ki jih razbremenjujemo. Če pa upoštevamo še amandma, ki je bil sprejet v Državnem zboru glede zvišanja ravni oprostitve dohodnine za t. i. božičnice oziroma nagrade za poslovno uspešnost, pa je ta razbremenitev še veliko večja.

Porekli boste, da smo to obesili na bremena gospodarstva. Ni čisto tako. Res je, da smo se lani dogovorili, da se nominalna stopnja davka na dohodek pravnih oseb dvigne za 2 odstotni točki zato, da smo v pretežni meri pokrili javnofinančno, znižanje javnofinančnih prihodkov iz naslova dohodnine. Vendar ne smemo pozabiti, da so dohodki, odhodki podjetij v zvezi z nagrajevanjem delavcev, davčno priznani odhodki. Torej, smo se tudi mi odpovedali določenim prihodkom iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb, zaradi tega mislim, da ni korektno govoriti o tem, da je celotno plačilo padlo na bremena gospodarstva.

Kar pa se tiče delavcev migrantov, njihov davčni položaj je seveda odvisen ne zgolj od davčnega režima v Sloveniji, ampak tudi od davčnega režima v sosednjih državah, predvsem pa od splošne ravni. In primerjati je treba ob tem tudi, recimo, bruto domači proizvod na prebivalca, ki je v Avstriji kar krepko višji kot v Sloveniji in slovensko davčno lestvico smo dolžni prilagoditi na slovenske ekonomske

razmere in ne na ekonomske razmere drugih sosednjih držav. Če bi primerjali to z delavci migranti, ki delajo v kateri od drugih sosednjih držav, bi zagotovo prišli do drugačnih rezultatov.

In še zadnja misel. Kompleksnost davčnega sistema je precejšnja, ampak temelji na kompleksnosti odnosov, ki jih mora ta davčni sistem urejati. Tudi to moramo imeti pred očmi, ko ocenjujemo primernost ali neprimernost rešitev, ki se predlagajo. Enostavnost je možna, če se strinjamo z enako obravnavo stvari ali pa, če hočete, ljudi v različnih položajih, dohodkov iz različnih virov. Če želimo prilagoditi to obravnavo dejanskim ekonomskim okoliščinam doseganja dohodkov, to nedvomno za seboj prinese določeno kompleksnost in s tem moramo računati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovana ministrica!

Ta vaša zadnja razprava, mislim, da je dovolj jasno pokazala, v katero smer gre politika te vlade in te koalicije. In gre predvsem v smer dodatnih obremenitev in pa dodatnega zadolževanja. Večkrat je bila v tem zadnjem vašem govoru omenjena blaginja in pa primerjava s sosednjo državo Avstrijo. Poglejte, spoštovana ministrica, potem mi odgovorite, zakaj se danes v Sloveniji, v Ljubljani, v Murski Soboti, Kranju za tisoč litrov kurilnega olja plača 904 evre, v Avstriji v Celovcu, recimo, se plača pa za tisoč litrov kurilnega olja 749 evrov. Govorite o blaginji, o bruto domačem proizvodu Avstrije, o bistveno višjih plačah, ker se ta sistem ne more prilagoditi. Dajte mi odgovoriti na to vprašanje. Več kot 150 evrov več plača danes državljani Republike Slovenije za tisoč litrov kurilnega olja kot plača nekdo v Celovcu, spoštovana ministrica. Zakaj? Zaradi visokih trošarin, ki jih podpira vaša vlada in pa ta koalicija. Čez noč se ta cena lahko zniža, in to pomeni približno 300 evrov, toliko pride na eno družino dražje ogrevanje kot pride na nekoga v Avstriji zaradi neustrezne trošarinske politike te vlade. Zakaj je problem delavcev migrantov v Avstriji? Zakaj morajo doplačevati dohodnino v Sloveniji, spoštovana ministrica? Povejte, zakaj? Ne gre tu za dvojno obdavčevanje, daleč od tega. Plačajo zgolj razliko, ki jo po standardih in po zakonu plačujejo v Sloveniji ali v primerjavi z Avstrijo. To pomeni zato, ker so višje davčne obremenitve v Sloveniji, moramo dohodnino doplačevati. In tukaj ni problem. Tu je generalni problem, spoštovana ministrica. Mi smo že večkrat v Slovenski demokratični stranki opozarjali, da so davki v Sloveniji previsoki, predvsem davki, ki so povezani z obremenitvijo dela, so previsoki. In slovensko gospodarstvo zaradi tega ni konkurenčno. Po drugi strani se ta vaša vlada hvali z gospodarsko rastjo. Poglejte, vprašajte, pojdite na ulico in vprašajte državljanko ali državljana Republike Slovenije, ki

je danes redno zaposlen, ki dela, koliko se mu ta gospodarska rast pozna v žepu? Koliko se mu pozna? Ta vaša vlada deluje na bistveno višjih letnih prihodkih za proračun, milijardo višjimi prihodki, kot se je soočala, recimo, prejšnja vlada ali predprejšnja vlada. In večinoma tistega, kar je gospodarstvo ustvarilo, ker sem že jaz tudi povedal na razpravi za proračun, ta vaša vlada poje in popije. 5 minutno predavanje, spoštovana ministrica, smo poslušali o blaginji in da smo se odločili, da je treba določene zadeve financirati iz proračuna. Res je. In kaj financiramo iz proračuna na področju zdravstva? Daljše čakalne dobe. Spoštovana ministrica, zdravstvo v Sloveniji ni zastoj. Tisti, ki ima povprečno plačo, on in njegov delodajalec plačata za zdravstveno zavarovanje več kot 2 tisoč evrov letno za zdravstvo, za čakalne vrste. Vi govorite tu o blaginji in za kaj namenjamo ta denar. Ta denar vi neustrezno porablajte. Ne prodajate zgodbe, da je v Sloveniji šolstvo brezplačno. Ni. Vsak, ki ima šoloobveznega otroka, ve, da se za šolo v Sloveniji plačuje. In potem greste pa še spreminjati ustavo, da boste še spreminjali zadeve in obšli te zadeve in ločili javno in pa zasebno. Vi denar, ki ga krvavo zasluži gospodarstvo, vsaj za mene, neustrezno upravljate. Berite medije, kje se najbolj povečuje število zaposlenih, na katerih ministrstvih? Na Ministrstvu za zdravstvo in katero drugo. To vse vpliva na to razpravo, ki jo imamo danes, ker zaradi teh, bi rekel, neupravičenih porab in vsega skupaj, ne moremo zmanjševati dohodnine.

V Slovenski demokratični stranki smo predlagali spremembo in pa dopolnitev dohodnine, zmanjšanje razrednih stopnej za dve odstotni točki in pa zvišanje splošne olajšave. To se naj bi tistemu, ki zasluži povprečno plačo, na leto poznalo v žepu približno za 400 evrov. Če bi se vi še spustili v to politiko zmanjševanje trošarin in vsega skupaj. Ne. Nekateri pritiski so, recimo, po povečanju minimalne plače. Res je, minimalna plača je nizka in težko se preživi, ampak treba se je zavedati, da z minimalno plačo dodatno obremeniš tudi delodajalca. Zakaj ne gremo obratno in znižamo tistih življenjskih stroškov, s katerimi se ljudje soočajo vsakodnevno, na primer z zmanjševanjem trošarin za naftne derivate. Strošek za kurilno sezono bi se znižal za 300 evrov in bi bil na enakem nivoju, kot je v Avstriji.

Vi se hvalite z marsikatero zadevo, ki ste jo v tem mandatu naredili, spoštovana ministrica. Hvalili ste se tudi s prodajo Adrie Airways. Zdaj beremo, da je kar nekaj letal Adrie Airways prezimljenih zaradi insolventnosti švicarske družbe. Zanima me, kako boste v Bruselj leteli na pogajanja za NLB, ko bo Adria na tleh, vi ste se pa hvalili s to prodajo. Zdaj imamo informacijo, da je danes ne vem že koliko letov Adrie Airways odpovedanih zaradi insolventnosti. Boste šli iz letališča v Celovcu? Mi danes polnimo zaradi bistveno ugodnejših cen v Avstriji avstrijski proračun. Polnimo

avstrijsko zdravstvo, avstrijsko šolstvo zaradi tega, ker se vaša vlada ne zna prilagajati trgu in zato, ker gledate samo eno drevo, ne gledate pa širšega gozda. Vi ste že trikrat zapored, spoštovana ministrica, sodelovali v vseh teh treh vladah. Tiste vlade, katerih posledice bomo Slovenke in Slovenci dolgo čutili. Državna sekretarka ste bili pri ministru Križaniču – najslabši minister, sigurno, v zadnji zgodovini. Zaradi tega se še danes plačujejo vse zadeve. Trikrat ste šli zapored dvigovati trošarinsko politiko. Trikrat ste šli.

Spoštovana ministrica, prepričan sem, da v Slovenski demokratični stranki in jaz osebno tega predloga sprememb ne morem podpreti. Prepričan sem, da je premalo pogumen. Nenazadnje, povejte še javnosti pa vsem skupaj, kdaj bodo te spremembe začele veljati, o katerih se danes pogovarjamo? Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Matej Tonin. Pripravi naj se Miha Kordiš. Te imam za enkrat, potem pa naprej.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Zdi se mi, da med nami – Novo Slovenijo in ministrico – vladajo neke temeljne konceptualne razlike. Če natančno poslušate ministrico, potem bi lahko to na neki način povzeli v naslednjem: Tiste, ki danes plačujejo davke v Sloveniji, jih je treba do konca stisniti in iz njih izžeti maksimalno, kar se da. To je na neki način politika te ministrice. Kaj mi predlagamo oziroma o čem mi govorimo, je, da bi z nižjimi davki lahko več ljudi davke plačevalo in v končni posledici bi bil tudi proračun poln. Ampak, ko mi te stari govorimo, kot da govorimo znanstveno fantastiko, ker se nam vsi smejite, v to zgodbo nihče ne verjame. Kot da mi govorimo stvari, ki jih nikjer drugje po svetu ne bi videli oziroma da ne bi že obstajale. Mi samo določene principe, ki veljajo v razvitih zahodnih demokracijah, želimo prinesiti tudi na tla Slovenije.

Kje pa smo vendarle z ministrico na isti ravni? Pri točki, ko govori, ne smemo razdeliti več kot ustvarimo. Ja, ministrica, strinjam se z vami, ampak se mi pa zdi skrajno nenavadno, da pa to ne velja za državo. Kaj mislim konkretno? Od leta 2012 pa do danes, v času vašega ministrovanja, so prihodki v državno blagajno približno za tisoč milijonov evrov večji in za teh tisoč milijonov evrov se je povečala potrošnja države. Naša poanta pa je, da bi lahko teh tisoč milijonov evrov pustili ljudem, da ostaja v njihovih žepih. In vsi ekonomisti, znanstveniki, strokovnjaki, ki se ukvarjajo s tem področjem, vam bodo znali povedati, da je za vzdržno gospodarsko rast ključno, da je ustrezna domača potrošnja. Domača potrošnja pomeni upravljanje naših lastnih ljudi oziroma v žepu morajo nekaj imeti, da lahko trošijo in upravljajo. In točno v tej smeri je šel predlog Nove Slovenije, ki ga je potem koalicija povzela in zapeljala nekako v drugo smer. To je seveda vaša odločitev, ampak naš predlog je bil zelo

enostaven. Če se boste spominjali za nazaj, ko smo mi prihajajo z nekoliko drugačnimi predlogi, ko smo rekli, da 3 tisoč 300 evrov zaslužka oziroma plače v enem letu zaposlenega ne bi bilo oprispvečenega, da za ta denar ne bi plačevali prispevkov, potem bi človek z minimalno plačo imel 50 evrov večji neto izplen vsak mesec. Ste takrat rekli, to lahko ogrozi pokojninsko, zdravstveno blagajno in še kaj. Okej, smo vas slišali, smo spremenili naš koncept in smo rekli, pustimo prispevke pri miru in smo šli na dohodninsko olajšavo, s čimer v ničemer ne posegamo ne v pokojninsko in ne v zdravstveno blagajno, predlagamo pa to, da si država od našega zaslužka odreže manj. Danes smo že večkrat povedali, da pri neki povprečni plači bi vsak mesec posamezniku ostalo 80 evrov. Tisti, ki vas je tako skrbeli, da to pomeni minus v državni blagajni, vam naj povem, da teh 80 evrov in ta minus, ki naj bi nastal v državni blagajni, bo ostal v žepih naših ljudi, Slovenk in Slovencev, in se bo zgolj po nekaj daljši poti vrnil nazaj v ta isti proračun. Kako? Če bo ljudem teh 81 evrov več na mesec ostalo, kar vi pravite, da bo povzročilo v državni blagajni določen minus, najverjetneje tisti, ki si bodo to lahko privoščili, bodo teh 81 evrov zapravili, prispevali k domači potrošnji. S tem, ko bodo trošili, bodo plačevali DDV. Seveda, več kot bodo trošili, več bo tudi potreb na trgu, marsikakšen podjetnik bo lahko koga dodatno zaposlil, ker bodo zahteve večje. Vsak novozaposleni pomeni dodatna plačila v pokojninsko, zdravstveno in še kakšno blagajno. Jaz sem včasih res neverjetno razočaran, da ne moremo s to miselnostjo prodreti, da z nekoliko potrpežljivosti in če pustiš ljudem več denarja v njihovih žepih, da se bo to slej kot prej vrnilo na različne načine v državni proračun. In da ko govorimo o teh davčnih zadevah, težko razumem, zakaj tega ne moremo imeti v uvidu.

Ta rešitev, ki smo jo predlagali, je bila resnično enostavna. In ne samo to, da bi ljudem ostalo več v žepih, tudi rešili bi problem teh dnevnih migrantov, ki zdaj delajo v Avstriji. In tisti, ki ste danes razpravljali, da ne gre za dvojno obdavčitev, imate prav. Gre za razliko, ki jo morajo ti ljudje doplačati še Sloveniji, ker ima Slovenija višjo obdavčitev dela kot pa Avstrija. Če bi bila obdavčitev približno enaka med Avstrijo in Slovenijo, potem seveda teh doplačil ne bi bilo. In prav ta dohodninska olajšava bi ta problem rešila, ampak seveda koalicija pravi ne. Škoda. Bila je lepa priložnost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Dober dan!

Moram, oprostite, moram se še enkrat odzvati na splošnejše proračunske argumente. Ja, v zadnjih letih se je res nabralo oziroma se steče v državno blagajno preko tisoč milijonov ali

eno milijardo več prihodkov. Ampak ne pozabiti, da je zdaj v nominalnih številkah proračun izravnani, medtem ko je v preteklosti bilo treba pokriti preko milijardo veliko luknjo proračunskega deficita. Postopno smo jo zniževali od leta 2014 dalje iz milijarde 300 na letošnji nivo, ki bo krepko pod tem, kar je predvideno v proračunu in v nominalni presežek prihodnjega leta. Vsi ti prihodki morajo pokriti deficit, ki je obstajal leta in leta. Ta deficit ni nastal v pretežni meri zaradi pokrivanja bančne luknje, tudi v določeni meri, ampak pretežni del tega dodatnega deficita v zadolževanju glede na raven zadolženosti v letu 2008 do leta 2015, ko je bil dosežen vrh, je šlo na račun pokrivanja razlike deficitov v tekoči porabi.

Kar se tiče v bistvu tega vprašanja, koliko bi z dodatnim trošenjem posameznikov državni proračun pridobil, moram opozoriti na to, da se ta denar troši že danes. Ne trošijo ga posamezniki preko njihove osebne potrošnje, ampak ga trošimo ali za skupne potrebe, ki sem jih prej podrobneje navajala, ali pa se trošijo preko podjetij, ker v bistvu so podjetja tista, ki tudi z določenim trošenjem morajo ustvarjati prihodke. To ne pomeni, da bo to dodatno domače trošenje. Samo potrošnja se bo od enega subjekta preselila k drugemu subjektu.

Kar se tiče trošarinske politike, ta danes sicer ni predmet podrobnejše obravnave, ampak kar se tiče kurilnega olja, moram opozoriti, da je že pred leti država sprejela usmeritev, da bo tudi s trošarinsko politiko usmerjala porabo oziroma usmerjala prebivalstvo in druge potrošnike v uporabo sistemov za ogrevanje, ki so za okolje manj obremenjujoči. Zaradi tega je v bistvu z zadrževanjem višine trošarine na sorazmerno visoki ravni prispevala k zasledovanju okoljske politike.

Ko govorimo o trošenju za zdravje oziroma za zdravstveni sistem, ne smemo pozabiti, da je poleg proračuna temeljni vir financiranja zdravstvenih storitev zdravstvena blagajna, ki se financira s prispevki. Prispevki so naši prispevki oziroma je naš delež k sofinanciranju javnega zdravstva po načelih solidarnosti in prispevanja v skladu s svojo ekonomsko močjo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana ministrica, zdaj ste pa pihnil totalno mimo. To se pa delate norca iz državljanov Republike Slovenije v zvezi s trošarinami na kurilno olje. Dajte mi povedati, koliko obremenitev ste danes tudi vi povečali v vašem mandatu na položnico, ki jo plačujemo za električno energijo. Povejte, koliko ste obremenili dodatno ceno litra nafte, litra kurilnega olja ali pa litra bencina na osnovi dodatnih obremenitev. Povejte, kolikokrat ste šli trošarino povečati v vašem mandatu, in ne se sklicevati v javni

razpravi, da znižujete glede proračuna, bi rekel, primanjkljaj. Spoštovana ministrica, povejte, za koliko se je zadolžila v obdobju vašega mandata te vlade država Republike Slovenije dodatno. Kakšen dolg je znašal, ko ste nastopili mandat, kakšen dolg je danes? Povejte, ali je manjši ali je višji. Pa povejte še za vladu Boruta Pahorja, za vladu Alenke Bratušek in pa za vladu Mira Cerarja, v katerih ste bili državna sekretarka dvakrat, enkrat ministrica, za koliko ste dodatno zadolžili Republiko Slovenijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Miha Kordiš. Pripravi naj se mag. Andrej Šircelj.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči!

Se bom najprej zadržal pri temi, ki je danes v razpravi sploh še nismo odprli, to je vprašanje olajšave za 13. plačo. To je neka pobuda, predlog, ki jo je koalicija sprejela na združeno iztočnico Zveze slovenskih svobodnih sindikatov in Gospodarske zbornice Slovenije.

V Levici takega ukrepa ne moremo podpreti oziroma mu ostro nasprotujemo, in sicer iz štirih razlogov. Prvič zato, ker je nepošten do vseh delavcev iz javnega sektorja, ki ne prejema 13. plače. Seveda tukaj ne govorimo o kakšnih višjih birokratskih šaloni ali o politiki, ampak o takih poklicih, kot so to medicinske sestre v bolnišnicah, negovalke v domovih za ostarele, gasilci in tako naprej. Podobno je ta ukrep nepravilčen do delavcev v zasebnem sektorju, ki ne prejema 13. plače, recimo, kakšni zaposleni pri espejih se najdejo med njimi. Naprej, tak ukrep davčnega razbremenjevanja kapitala oziroma delodajalcev najbolj koristi kvečjemu zaposlenim z najvišjimi plačami, delavcem z nizkimi plačami pa ne. Ker se bo olajšava povečala za okrog 500 evrov, bo nekdo na minimalki dobil 80 evrov, tisti, ki je na kakšni višji plači ali pa na najvišjih plačah, pa od 200 do 250 evrov. Se pravi, spet bodo zares profitirale najvišje plače, tisti na najnižjih plačah bodo komaj opazili razliko, vmes se bo pa osiromašil sistem naše socialne države. Posledica tega ukrepa je namreč tudi to, da bi se za 20 milijonov evrov manj dohodnine nateklo v naš proračun, s tem se pa seveda financira investicije v zdravstvene domove, subvencioniranje vrtcev in tako naprej. Skratka, vsi redistributivni ukrepi države, ki naj bi prispevali k socialni pravičnosti.

Tukaj se moram zaustaviti pri sindikalni strategiji, ki je botrovala temu predlogu. Jaz mislim, da je novo vodstvo Zveze slovenskih svobodnih sindikatov naredilo napako, hudo napako, takega ranga, ki si je v bodoče ne sme več privoščiti. Pa sem se še milo izrazil. Glejte, če je šel sindikat v paktiranje z Gospodarsko zbornico, z organizacijo kapitala, za davčno razbremenitev v osnovi delodajalcev pa v istem času ne podpira, vsaj ne aktivno, dviga minimalne plače, potem se moramo malo

vprašati, kakšni sindikati so to in kakšnemu interesu služijo. Delavskemu interesu očitno tako tako, pa ravno za interese delavcev oziroma vseh delovnih ljudi se morajo sindikalne organizacije zavzemati. In ta interes bi v grobem lahko zajeli v dve postavki, v neposredno in posredno. In neposredni delavski interes zagotovo so čim višje plače, to so tudi tiste neposredne mezde, to je tisti znesek, ki ga delodajalec izplača zaposlenemu. Drugi interes je pa posredni interes, lahko mu rečemo tudi javni interes, to je pa krepitev socialne države, se pravi, čim višji prihodki, ki financirajo socialne transferje, brezplačno zdravstvo, izobraževanje, nadomestilo za primer brezposelnosti, tudi pokojnine in tako naprej. Skratka, vse tiste postavke, ki si jih kot posamezniki res ne bi mogli privoščiti, napajajo davčni prihodki države. Temu rečemo pa družbena mezda, če je tista plača, ki jo ti dobiš na račun, neposredne mezde, je to družbena mezda in je prav, da je, in je prav, da je čim močnejša, in to je zagotovo razredni delavski interes. In zato sindikalne organizacije ne morejo in ne smejo navijati za kakršnekoli davčne olajšave, ampak se potegniti za višje plače in iz njih izhajajoče prihodke, tako na delavski račun kot na račun krepitev socialne države. Nekateri sindikalisti to potezo utemeljujejo s tem, da delodajalci niso hoteli izplačevati trinajstih plač višjih od 70 % povprečne plače, kar je aktualna ureditev trinajste plače, in da naj bi se zdaj izplačila zvišala, da bi se dvignila tudi potrošnja, ki bo nadomestila ta izpad, zato ker bodo delodajalci davčno manj obremenjeni. To pač ne drži, ta argument tudi empirično ne stoji. Prvič zato, ker poznamo primere podjetij, ki izplačujejo trinajste plače tudi višje od 70 % povprečne bruto plače, celo višje od 100 % bruto plače. Konkreten primer – Domel, ki bo letos, torej še v razmerju brez nove olajšave, vsem zaposlenim izplačal trinajsto plačo v višini 2 tisoč evrov. Pa naj postrežem še z enim konkretnim podatkom, da ne bomo poslušali samo ideoloških mlinov desnice. Med leti 2015 do 2016 – to so zadnji podatki, ki jih imamo – se je dobiček v gospodarstvu dvignil na 3,2 milijarde evrov, porasel je v enem letu za 70 %. Za 70 %! Denarja v gospodarstvu je dovolj, vendar se ne preliva v plače. Zakaj se ne preliva v boljše plače? Ali so tu problem davki? Ja, očitno ne, če je čistega dobička za 170 %, kolikor ga je bilo eno leto nazaj. Očitno niso preveliki davki, ampak je prevelik kapitalistični pohlep. In nižji davki so voda na mlin tega pohlepa, ne voda na mlin solidarnosti in ne voda na mlin delavskega razreda. V teh argumentih desnice – konec koncev so ob kakšni drugi priložnosti to tudi argumenti liberalcev – ni kaj prida točnosti. V bibliji je več resnice, kot je je v mitologiji prostega trga, da zdaj bomo pa bogatim pustili denar in ta denar se bo nekako magično preli v koristi delavskega razreda, da bodo imeli delavci višje plače. Figo freško! Nikjer se to ni zgodilo, nikoli se to tudi ne bo zgodilo.

Govora je bilo tudi o socialnem tržnem gospodarstvu. Jaz se bojim, da je naša država v razdobju zadnjih 25 let vedno bolj tržna pa vedno manj socialna. In zato imamo rastočo neenakost. Zato imamo padajoče standarde velike večine, delavske večine prebivalcev in prebivalcev naše države. In vse te davčne olajšave za bogate, za kapital, s katerimi sicer pritiska desnica, dejansko jih pa potem kljub svojim zvonkim besedam o socialni pravičnosti vendarle izvaja vlada, to je sredinska liberalna vlada, da se razumemo, nas peljejo pa korakajo, kot bi kolega Horvat rekel, v smeri Bolgarije, v smeri Bangladeša. Glejte, to niso ukrepi, po katerih bi posegale bogate države tipa Nemčije in po katerih naj bi se zgledovali. To so ukrepi davčnega razbremenjevanja, ki so, praktičen primer, konkreten primer Bolgarijo pripeljali do tega, da je to država, iz katere v povprečju zbeži največ ljudi, mislim, da jih prehiteta samo Bosna oziroma je stvar tam nekje. Zdaj se pa vprašajmo, ali zares želimo Republiko Slovenijo spremeniti v podalpski bangladeš ali bi raje sledili razvojni strategiji, ki je tudi, recimo, našo severno sosedo ali pa Nemčijo spremenila v gospodarski motor Evrope. Torej, sklenjene proizvodne verige s podjetji, ki proizvajajo končne produkte, s katerimi soupravljajo delovni kolektivi, ki so tudi v javni lasti, ki so zmožna izplačevati visoke plače, ki so zmožna sama vlagati v svoj razvoj, in na tak način zagotavljati tudi osnovne pogoje, da lahko okoli teh sklenjenih gospodarskih verig in grozdov zraste tudi drobno gospodarstvo in diha in se razvija. brez da bi bilo za svoj razvoj odvisno od davčnih odpustkov. Pa je volk sit, pa je koza cela in življenje v naši državi veliko lepše in boljše. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Andrej Šircelj, pripravi naj se potem državni sekretar na Ministrstvu za finance.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade.

V tej razpravi o davkih oziroma povod je seveda sprememba Zakona o dohodnini, je bilo seveda že marsikaj rečeno, tako da bi se vseeno nekako ozrl na to splošno makroekonomsko situacijo v zvezi s tem. Ministrica je dejansko na nek način povzela gospo Christine Lagarde, ki je rekla: »Zdaj je rast in zdaj je čas za reforme.« Ampak, teh reform tukaj ni. Tako da je zdaj nekoliko čudno, da ministrica iz vlade, ki ni reformirala ničesar, ne na finančnem, ne na zdravstvenem, ne na pokojninskem, ne na gospodarskem, skratka na nobenem področju, dokazi za to, da ni naredila nič na gospodarskem področju za večje investiranje, so na primer posebni zakoni za posamezne investicije. Takšni zakoni so bili sprejeti v nekaterih manj razvitih državah v 20. stoletju ne v 21. stoletju, v postkolonialnem obdobju, takrat so bili takšni zakoni sprejeti, na

primer v nekaterih afriških državah za tuje investicije. Mi jih sprejemamo zdaj. Na zdravstvenem področju – poglejte, kaj je bilo narejeno. Ne glede na to, da IMF reče, da je zdaj čas za reforme, nič ni bilo narejeno, razen če štejete med reforme to, da se podaljšujejo čakalne vrste in da je vedno več ljudi bolnih in da vedno manj ljudi dobi zdravstveno oskrbo. Navsezadnje je že zdaj v samem zdravstvenem sistemu tak manko, da enostavno ljudje, če se na novo prijavijo, ne morejo priti do zdravnika. To so informacije, zadnje informacije, recimo, za Kranj, takšna informacija je bila. Najbrž ministrica ve več.

Tudi davčne reforme, če vi govorite o reformah, jaz sploh ne bi govoril o reformah, ampak o manjših spremembah davkov, ki so šle do zdaj v smer, da so se ti davki povečevali. Zaradi tega je to, da se pri nas karkoli reformira, pesek v oči, to je neresnica. Lepe izraze tukaj uporabljam. Predvsem pa se nič ne naredi za to, da bi bilo ljudem boljše in lažje in da bi lažje živeli in boljše živeli. Ne govorim o tem, da bi srečnejše živeli, zato bodo ljudje sami poskrbeli, ampak zato, da bi dejansko boljše živeli. In če imamo na eni strani, kot je ministrica rekla, da ne bi bilo kurilno olje cenejše, da imamo usmeritev za državljane, da se ogrevajo z manj škodljivimi gorivi, poglejte, potem je naslednje vprašanje, zakaj imate danes, recimo, dizelsko gorivo ali pa bencinsko gorivo na avstrijskem Koroškem cenejše za 15 centov pri litru. Pa ne reči zdaj, saj na avtocestah je druga cena, zaradi tega, ker bencinske črpalke, ki so oddaljene med 2 in 3 kilometre od avtocest, imajo takšne cene. Lahko gremo kar geografsko, če želite, po celi Koroški, od Grossglocknerja pa seveda tam potem proti Gradcu, če vzamemo to kot Koroško. Tako da tu dejansko vi nimate nobenih argumentov, da ta vlada dejansko naredi nekaj za človeka, nekaj za državljana Slovenije, nekaj za državljanke Slovenije. Oprostite tukaj, če vi lahko seveda govorite o tem, da je makroekonomsko sedaj vse skupaj izenačeno in da so prihodki enaki odhodkom in tako naprej. Pa še tukaj je težava, tako mimogrede, čisto strokovno. Ministrica, ne danes, ampak je govorila o tako imenovanem primarnem presežku iz bilance A. Poglejte, če vzamete zraven še bilanco B in obrestih, potem smo daleč od presežka. Ampak tega vi ne poveste. To je zavajanje. Tudi tega ni, če tako govorimo, tudi tega ni, ker ste si pač izmislili nek nov izraz primarni presežek, se pravi, iz bilance A. Če vzamemo še kakšno drugo bilanco zraven B ali C, potem dejansko presežka ni. To so dejstva, to so številke. Tam je milijarda obresti ali 800 milijonov obresti in tukaj je dejansko ta manko. Tudi to ne drži, da imamo, ampak kakorkoli, danes imamo boljši položaj, imamo boljši makroekonomski položaj. S tem se vsi strinjajo. Ampak ne zaradi tega države, ampak zaradi rasti v Evropi, rasti pri naših največjih partnericah, kamor izvažamo, tu mislim predvsem na Nemčijo, tudi Francijo, ampak to je

zaradi izvoznikov in gospodarstva. V Slovenski demokratični stranki smo zato, da se njim daje še dodatne spodbude, da se jim sploh dajejo spodbude, ne pa da se reče, da se bo na eni strani zdaj država, kot da je to nekaj izven tega veselja, ljudi, da tako rečem, odpovedala za davek od dohodka pravnih oseb. Počakajte, morda zdaj, ampak pred pol leta ste pa stopnjo povečali iz 17 na 19 % davka od dohodka pravnih oseb. In podobno se zdaj dogaja tudi s pavšalisti. Če zdaj berem to, kar ste dejansko tukaj napisali ali kar je Vlada dejansko napisala, tukaj se zaostrejuje pogoji za pavšalčiste. Zakaj? Zaradi tega, ker ste enostavno v tem gradivu povedali, da nekateri zlorablajo sistem ali da sistem ne deluje, to je vaša beseda. Poglejte, zloraba sistema je takrat, ko nekdo naredi verjetno nekaj pravno kočljivega ali pravno nesprejemljivega. Če pa nekdo deluje v okviru zakona, potem ničesar ne zlorablja, vsaj jaz tako to razumem. Morda vi to drugače razumete. Ampak ne, vi seveda tukaj zdaj to zaostreujete, analizirate, kdo je tisti, ki je na nek način tudi zlorabljal sistem, ampak namesto, da bi to preverili s Finančno upravo, preverjali seveda na licu mesta, vi morda tukaj naredite neko analizo, ampak tega pa ne naredite. In še nekaj več, tukaj zamegljujete celotno situacijo. Zakaj? Zaradi tega, ker, pogledajte, Komisija za nadzor javnih financ bo čez nekaj dni ponovno obravnavala problematiko zaposljivosti in zaposlenosti v Luki Koper o tako imenovanih, da jih citiram, to govorijo v tisku o gazdah in tako naprej, ki imajo espe. V Zakonu o dohodnini imate vi točno določbe, kdaj se neodvisno dejanje spremeni v odvisno dejanje. Kar z drugimi besedami pomeni, kdaj tudi nekdo, če dela kot samostojni podjetnik, je obdavčen, kot da bi to bila plača. In to narediti pri številnih, pri številnih majhnih podjetnikih tako dali drugače ta vlada to naredi, da enostavno pride in ga obdavči kot plačo, majhnega podjetnika. Če to deluje v velikem sistemu, tega ni, ker glejte navsezadnje je Finančna uprava na eni izmed sej te komisije priznala, da sploh ne gre v Luko Koper nič pregledovati. Pregleduje sicer te posameznike in tako naprej, ampak sam sistem, ki to omogoča, dejansko tega ne naredi in zaradi tega je tole dejansko vse skupaj zamegljevanje spoštovana Vlada, zamegljevanje dejanskega stanja.

Na podlagi tega vi spreminjate zdaj zakon, namesto da bi inšpekcije opravile delo, ki bi ga morale narediti, da bi se zagotovil sistem delovanja pavšalnih podjetnikov, vi spreminjate sistem po nekaj letih, po nekaj mesecih, ne znate ga pa dejansko udejanjiti in nadzorovati. Sploh ne znate tega narediti, da bi zaživel. To je delovanje te vlade. In to je dejansko poseg v pogoje poslovanja in v pogoje za boljše podjetništvo. Tega vi ne naredite, ne znate, ne zmorete ali pa nočete.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance, gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Najprej moram nekaj besed o teh zadnjih trditvah, ki so bile dane, vseeno. Tega, kar ste omenjali glede zlorabe pa odprave zlorab in tako naprej. Se pravi, duh rešitev, ki so bile predvidene v zakonu, ki je bil takrat sprejet, je bil po našem mnenju eden, v praksi pa se je ugotovilo določene odklone. V skladu s cilji, ki so bili takrat postavljeni, takih odklonov načeloma ne bi smelo biti. Jaz upam, da ni bil tak luknjičast sistem postavljen namerno, pa tudi če je bil, bi bil skrajni čas, da te luknje nekoliko zakrpamo. To se ne tiče vseh zavezancev, se pravi tisti, ki običajno poslujejo, na njih to nikakor ne bo vplivalo. Vpliva zgolj na tiste, ki so bili morda zelo inovativni pa so ta sistem lahko izkoristili zunaj tistega, kar so bili nekako ti ciljni gabariti. Se pravi, da govorimo o znatni administrativni pa tudi davčni razbremenitvi tistih malih zavezancev, ki pri tem potrebujejo. Lahko temu rečemo, spodbudo, pomoč in tako naprej.

Rečeno je bilo, da ne znamo narediti, da bi sistem zaživel pa ga spreminjamo. Bi vseeno omenil, da zdaj v povprečju, mislim, da je bilo v zadnjih nekaj letih tam nekje med 8 in 10 tisoč novih zavezancev v tej grupaciji.

Kar se tiče konkurenčnosti – izvoz nam izjemno raste. Del rasti BDP, zelo velik del rasti BDP na tem sloni. Tuje neposredne investicije rastejo, znatno. Kar kaže posredno na to, da očitno pa smo konkurenčni v določenih elementih. Povedali smo tudi kot Ministrstvo za finance glede prihodnjih usmeritev na davčnem področju, da smo nekonkurenčni v določenih zadevah, in to je predvsem obremenitev dela, primerjalno z drugimi. In na tem se bo tudi prihodnje delalo, na tem dela tudi ta sprememba, ki jo imate danes na mizi. V določenih elementih, se pravi, če govorimo o tistih z najnižjimi dohodki, se pravi splošna olajšava, manjša prilagoditev te povečane splošne olajšave, da ni več tistih stopnic, ker so dejansko bile krivične. Kar se tiče študentov – dvig iz 75 na višino splošne olajšave, te njihove olajšave. Kar se tiče potem napotitev, to je pa dodatna reč, ki mislim, da je zelo pomembna za slovenske delodajalce oziroma tudi zaposlene, se pravi, na kakšen način mi obravnavamo kratkotrajne napotitve in na ta način tudi preprečimo, da bi nastala morebitna zmeda in s tem neke posledice za gospodarstvo. Tam notri je bilo pripeljanih več stvari, od tega, da do 30 dni, to je kratkotrajna napotitev, če pogledamo določene stroške oziroma povračila, ki bi jih imel zaposleni na takšni napotitvi, da se davčna obravnavna izenači z obravnavo v primeru službene poti v tujino. Podobno tudi, če gremo gledati, kar se tiče tistih, ki so na daljši napotitvi, smo dali nekaj dodatnih rešitev notri, tako, kar je bilo prepoznano, se pravi, da nekdo mora priti na tisto lokacijo, kamor je napoten, se pravi, da se

tisti stroški, ki so povezani s temi, da se pride na tisto lokacijo in da se vrne nazaj ob koncu te napotitve, se pravi izvzame iz obdavčitve, kar do zdaj ni bilo, je bilo samo povračilo iz dela prevoza na delo in iz dela. Dodatno je tukaj tudi povračilo za malico, ki se povečuje za 80 % v takem duhu, kot je že pred nekaj časa začelo veljati, taka rešitev je bila vpeljana za čezmejne delavce migrante, tista malica se prizna v višjem deležu.

Tukaj bi še omenil in podprl s strani Ministrstva za finance amandma, ki so ga vložile tri koalicijske stranke, se pravi SMC, Desus in SD. Ta se tiče dveh zadev. Prva reč pri kratkoročnih napotivah je rešitev, ki je obvisela v zraku na Odboru za finance, da nastanitev je priznan strošek oziroma se ne šteje, lahko temu rečemo tako, v boniteto zaposlenega do 30 dni. Zdaj predlagajo, da bi bilo to 90 dni, kar je tudi po našem mnenju smiselno. In druga reč, področje voznikov v mednarodnem prometu, zaradi tega, ker je pa narava njihovega dela specifična, kar se priznava tudi na evropski ravni, zdaj se namreč snujejo nove rešitve. V njihovem primeru je predvideno, da se tista napotitev do 90 dni obravnava tako, kot smo predvideli rešitev za do 30 dni za ostale, se pravi, da je tretma enak tistemu, kot bi bil v primeru službene poti v tujino.

Rečeno je bilo, večkrat v isti sapi, da naj pustimo delodajalcem, da nagradijo svoje zaposlene, naj jim vendarle to omogočimo. Jaz bi vseeno ponovno poudaril, lani, se pravi, s 1. 1. 2017, je začela veljati določba, ki omogoča, da ta tako imenovana 13 plača ali pa, če želite, božičnica, ni obdavčena z dohodnino do višine 70 %. V tej fazi smo prišli do ene intrigantne zadeve, in sicer ima Ministrstvo za finance stališče, da ta ukrep še ni začel niti v polnosti delovati, ker večina izplačil bo, verjetno, delno v novembru, velika večina pa v decembru. Naše stališče je bilo, da tega ne bi spreminjali, dokler ne bi šlo vsaj eno leto veljavnosti tega režima skozi, da bi potem na podlagi izračunov premislili o tem. Ne glede na to, se je koalicija ob zadržkih Ministrstva za finance odločilo, da bo vseeno vložila amandma in predlagala, da se dvigne ta ugodnost iz 70 na 100 % povprečne plače. To tudi nekoliko, po naših ocenah, dviguje obseg javnofinančnih sredstev, ki bodo prišla v proračun, kot bi sicer prišla, če do te spremembe ne bi prišlo, zato tudi potem pridemo iz tega do naše prvotne ocene, ki so bile, da bo razbremenitev tam nekje pod 20 milijonov evrov, verjetno je to bližje 25, morda celo 30 milijonov evrov, bomo pa to videli drugo leto, ko se bodo tudi te božičnice oziroma trinajste plače izplačevale. Glede na dinamiko, da stopnja zaposlenosti zelo raste, se je povečalo tudi število delovno aktivnih itn., kljub temu pa se že pojavljajo prvi indici, da delavcev primanjkuje. Takšnih situacij bo vse več, tudi zaradi tega gre verjetno pričakovati, da bodo delodajalci začeli nekako zadrževati svoje zaposlene pri sebi tudi na račun tega, da jim bodo to, lahko rečemo,

nagrado za poslovno uspešnost podjetja v prihodnje izplačevali v takšnem ali drugačnem obsegu, se pravi, da se bo število teh izplačanih nagrad povečalo. Najbrž se bo pa tudi povečala višina, vsaj tako trdijo predstavniki delodajalcev oziroma predvsem Gospodarske zbornice Republike Slovenije. Več pa lahko kasneje.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Vojka Šergan. Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Paket davčnih sprememb, ki ga imamo danes pred sabo, je nadaljevanje preteklih davčnih prestrukturiranj in gre predvsem v smeri izboljšave za ljudi.

Jaz bi se dotaknila v tem trenutku tudi preteklih ukrepov davčnega prestrukturiranja, ki ga nekako delamo od leta 2015. Če se nekako osredotočim na to, da so bil že v letu 2015 davčne olajšave za investiranje v tovorna vozila in avtobuse, potem je bila ukinitve praga za obvezno računovodenje pri upravljanju osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, potem so bili ukrepi za zmanjšanje administrativnih ovir pri uvozu, predvsem v smeri poenostavitve obračunavanja DDV, potem je bila s področja Zakona o dohodnini sprememba dohodninske lestvice, kjer se je uvedel nov davčni razred med veljavnim drugim in tretjim davčnim razredom s stopnjo 34 % znižanja davčne stopnje, to se pravi, da je bil iz 41 na 39, potem zvišanje dohodninskega praga za upravičenost do dodatne splošne olajšave v višini 300 evrov na letnem nivoju, potem oprostitev plačila dohodnine za del dohodka iz poslovne uspešnosti tako imenovane božičnice do višine 70 % – to se bo v letošnjem letu, tistim, ki bodo letos decembra dobili božičnico, bodo v tej višini v bistvu dobili več izplačane božičnice. Ta paket, ki ga imamo danes pred sabo, je nadaljevanje teh prestrukturiranj in gre predvsem v smeri, da se enostavno gre naproti ljudem, predvsem na področju normirancev. Normiranci praktično ostanejo na cedularni obdavčitvi 20 %, tako kot v preteklosti. Večina teh normirancev je nekako v dohodkovnem krogu, bom rekla, največji delež jih ima 35 tisoč prihodkov letno. Seveda se pa s tem zakonom odpravljajo nekatere anomalije, ki so se v preteklosti izkazale, in pa zloraba, ki je bila v preteklosti, se bo pač s tem novim zakonom odpravila.

Potem bi pri tem rada vendarle še opozorila, da je tudi sprememba pri linearni določitvi dohodninske olajšave. To pomeni, da se bo z rastjo dohodka olajšava sorazmerno zmanjševala. Tako da nekdo, ki bo za en evro prekoračil dosedanje stopničasto lestvico, se bo ta olajšava sorazmerno povečevala. Zato bo tisti, ki bo prekoračil minimalno, sorazmerno obdavčen, ne pa tako, kot je zdaj, da je šel v

naslednji dohodninski razred in bil potem znatno obdavčen.

Prav tako bi rada pri tem opozorila, da tudi na področju napotitev delavcev, študentov ter pri povračilu stroškov napotitve, da se bo se lahko tudi do 90 dni za te napotene nekako štel kot napoteni delavci. Potem bo posebna osebna olajšava za rezidente, ki se izobražujejo, imajo status dijaka ali študenta, iz sedanjih 75 % se bo povečal na celoten znesek splošne olajšave.

Spremembe prinašajo izboljšave predvsem za osebe z nizkimi dohodki in za napotene delavce, tako da pravzaprav ne moremo govoriti o tem, da se vendarle ne gre naproti ljudem. Je pa res, bilo je očitano, opozicija očita, da se ljudem v žepu ne pozna ta gospodarska rast in bolj uspešno gospodarstvo, jaz pa menim, da to se postopoma pozna, vendar seveda ne kar čez noč in na hitro. Jaz se tudi spomnim, ko je 2008 nastopila kriza, tudi takrat se čez noč, razen tisti, ki je izgubil delo, se mu je čez noč zrušil svet, ko je to delo izgubil, ampak na splošno se je pa tudi kriza postopoma stopnjevala in je vrhunec dosegla tam 2012–2013 pri nas. Tako se zdaj, ko nekako krizo počasi počasi premagujemo s to gospodarsko rastjo, tudi to počasi, počasi pozna tudi pri ljudeh. In na splošno ti prihodki ljudjem mogoče res minimalno rastejo, pa vendar se postopno povečujejo. In jaz verjamem, da bomo tudi vse ukrepe, ki jih v bistvu v tem obdobju nekako poskušamo, tudi Vlada jih poskuša udejaniti, da se bo v naslednjem obdobju to tudi pri kakovosti življenja ljudi poznalo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Rad bi se odzval na izjavo gospe ministrice, ki nam je posredovala trditev prve dame IMF, ki je rekla, gospa Lagarde namreč, naj bi rekla, da zdaj ni čas za reforme, nekako v tem smislu. To je gotovo zelo prikladna izjava za to vlado in to koalicijo. Seveda ni čas za reforme, če ste jo že naredili, ampak v Sloveniji je nismo, je niste naredili. Tu je razlika. In vsi nam pravijo, vsi naši zavezniki, vsi nam pravijo, zdaj, zdaj, ko je gospodarstvo v razcvetu, ko je konjunktura, zdaj je čas za reformne ukrepe. In, kolegice in kolegi, bodimo pošteni, do tistih, ki spremljajo to sejo, bodimo pošteni do naših davkoplačevalcev in prosim, ne govoriti o neki davčni reformi, o nekem sila velikem davčnem reformnem paketu – gre za kozmetične popravke, ko govorimo o predlogih Vlade. Če bi bil sprejet predlog Nove Slovenije, kjer bi v dohodnino vpeljali novo splošno olajšavo na višini 7 tisoč evrov, to bi bil korajžen ukrep in bi ga lahko šteli med reformne ukrepe. To, kar pa zdaj nekaj vi delite, pa pravite okej 16 milijonov evrov, razdelite teh 16 milijonov, prosim, na dva milijona prebivalcev pa boste lahko govorili o pol

kepice sladoleda in tako dalje. Kako hitro se lahko zgodi zloraba kakšne, v tem primeru prve dame IMF, Mednarodnega denarnega sklada. Z reformami ste torej zamudili in je to velika škoda.

Jaz pozdravljam, da ste dosegli nominalni presežek v proračunskih dokumentih. Stalno Nova Slovenija opozarja, pogledjte tudi strukturo proračuna. Mi imamo strukturni deficit. Vlagamo premalo strukturnega napora, merjenega z bruto domačim produktom. Kaj je že rekla Evropska komisija o našem oziroma vašem proračunu za leto 2018? Verjamem, da bo, če ne kdo drug, Komisija za nadzor javnih financ o tem kaj tudi spregovorila, če že ni. Tako da si ne zatiskati oči. Obžalujem, res obžalujem, da ne izkoristimo te pozitivne klime za to, da si zagotovimo vsi skupaj, za vse, za 2 milijona, kolikor nas je, boljšo in bolj stabilno prihodnost. Danes moramo razmišljati, ali smo pripravljeni na prihodnjo krizo, ki bo prišla, ne vemo kdaj, ampak bo. Saj poznamo, kakšni so makroekonomski ciklusi. In mi v Novi Sloveniji bi bili zadovoljni, da bi vlada, vsaka vlada seveda, da bi tudi prisluhnila gospodarstvu, bolj prisluhnila. Jaz ne vem, ali je vrh slovenskega gospodarstva bolj namenjen temu, da gredo tja predstavniki vlade, koalicije itn., da se tam slikajo, potem pridejo domov in pozabijo, kaj so tam slišali. Tam so bile izrečene izjemno pomembne zadeve. Mislim, da je slovensko gospodarstvo, da je Gospodarska zbornica Slovenije, da je Obrtno-podjetniška zbornica seveda tudi sindikati, da so to vsi partnerji, ko govorimo o poslovnem, če hočete, davčnem okolju v tej državi. Direktorica Gospodarske zbornice je na tem vrhu gospodarstva imela zelo zanimivo rešitev, ampak ta vlada je ne bo več mogla realizirati, ker so proračunu pod streho ali pod kapjo, vlada odhaja, mandata je konec. Saj ta zadeva sicer ni nova, predlaga naslednje, da večje prilive v proračun iz naslova večje zaposlenosti in posledično manjše odlive iz proračuna iz naslova manjše brezposelnosti, plus, da večje prilive iz naslova višje stopnje davka na dodano vrednost in višjega davka od dohodka pravnih oseb seštejemo in jih razdelimo na tri tretjine. Prvo tretjino namenimo za zmanjšanje javnega dolga, drugo tretjino za različne potrebe iz proračuna, zakonske obveznosti itn., tretjo tretjino, torej samo tretjino, gospodarstvo ni požrešno, samo tretjo tretjino od teh višjih prihodkov pa namenimo za razbremenitev dela, to je naša rakrana, to vsi govorite, govorimo, za razbremenitev dela – in to je to, kar zdaj Nova Slovenija počenja – in za vlaganja v raziskave in razvoj inovacij. Tukaj smo na dnu. Stokrat sem to povedal v proračunskih razpravah. Mi želimo biti neka razvita družba, razvita ekonomija – ni šans, premalo vlagamo. Seveda mora vlagati tukaj zasebni sektor, podjetja, mora pa tudi, tako delajo pametne države, vlagati tudi državni proračun. Tukaj smo na dnu Evropske unije. In zdaj pričakujemo, da bomo zelo pripravljeni na neko naslednjo krizo. Pričakujemo, da bodo

izobraženi kadri, ki so vlečni konji našega razvoja, gospodarstva in družbe, da bodo ostali doma. Ne bodo, bodo šli ven. In tukaj je problem. Gospodarstvo neke zahteve artikulira, predlaga rešitve, se jih pa ne sliši. Res je pod črto, vlada se šla tja slikati, na vrh gospodarstva, gospodarstvu ne prisluhne, ker preprosto ne razume, kako funkcionira svetovno gospodarstvo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?
Gospod Božič, državni sekretar, izvolite.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Jaz sem bil tudi prisoten, ko je odgovarjala ministrica oziroma predstavljala svoje stališče, in ni bilo rečeno, da zdaj ni čas za reformo. Rekla je, da pač zdaj ni čas za nižanje davkov, ko je omenjala pogovore z gospo Lagarde. To je prva reč.

Druga reč, rekli ste na nek način, korajža velja. Dajmo znižati javnofinančne prihodke za 500 milijonov. To sem že večkrat povedal, če se zadolžujemo za to, da financiramo tekočo porabo, pomeni, da gre za odlog plačila davkov, ker bo to pač treba enkrat pobrati z davki, in to odlog, na katerega bo treba plačati obresti. Vedno v breme gospodarstvu in zavezancem, da ne bo pomote. In ta vlada si prizadeva za uravnotežene javne finance in da ne bi pretirano obremenjevali prihodnjih rodov oziroma to, kar se tudi govori, v razpravi je bilo omenjeno, ali smo pripravljeni na naslednjo krizo. Ravno to je del tega, da se pripravljamo na naslednjo krizo. Se pravi, da postane proračun uravnotežen, da se v relativnem deležu dolg znižuje – in ta se že, v relativnem deležu do BDP – sočasno pa, da se tudi kaj od tega odplača, da nekako pridemo hitreje pod tistih 60 % BDP, ki je nekako en razumen mejnik, ki so ga postavili ti tako imenovani maastrichtski kriteriji.

Kar se tiče GZS, sindikatov in tako naprej, da so to partnerji, se popolnoma strinjam. Tudi iz tega razloga sem se, kadar je bilo le možno, z marsikom ali pa skupaj z več ljudmi dobil, tudi v ožji skupini ESS. Ne pravim, da smo se v vsem strinjali, pravim pa, da smo rešitve predstavili, povedali, kaj je rdeča nit tega, kaj s tem želimo doseči. Na marsikaj od tega smo dobili pripombe in marsikatero pripombo smo tudi upoštevali. In to se tudi zrcali dejansko teh rešitvah, ki so danes na mizi, in bodo tudi, predvidevam, delno tudi še skozi amandma koalicije dopolnjene. Tako da manevrski prostor za znižanje obremenitve dela se na nek način še razvija, se pravi, še vedno potrošimo nekoliko več, kot zberemo z datjavami. Zdaj prehajamo počasi, v nekem doglednem roku bomo najbrž prišli v fazo pregrevanja in takrat niso smotrni prociklični ukrepi, ampak proticiklični, ker če ne, potem takrat, ko enkrat pridemo v tisti nihaj

navzdol, ni več kaj narediti. Mislim, da ni treba izhajati iz kakšne teorije ali pa prakse drugih držav, kaj pomeni prociklični pristop, ker mislim, da je bil v Sloveniji relativno močno izveden v času tik pred recesijo oziroma tik pred krizo, kar se je potem pokazalo, se pravi, tisti izpad javnofinančnih prihodkov tako preko, lahko rečemo, davka od dohodkov pravnih oseb pa nekaterih drugih virov je pripeljalo do tega, da je bila luknja oziroma da je zdaj tudi nakopičeni dolg na državnih plečih oziroma na plečih državljanek in državljanov te države toliko večji, kot bi lahko bil. Tudi zaradi tega Ministrstvo za finance pa tudi Vlada v tem mandatu ves čas opozarja, da je treba kljub temu optimizmu, ki se sedaj krepi, na trenutke prerašča že v evforijo, treba je ohraniti trezne misli in misliti na to, kaj bo po tem, ker po tem zagotovo bo recesija, ker še vedno je bila, glede na to, da vse skupaj gre v ciklih. Ravno za takrat je smiselno, da se zdaj ravna preudarno, da nas bo takrat vse skupaj manj bolela glava in da bodo tudi državljanke in državljanji lažje prebrodili naslednjo krizo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat, predlagatelj, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik!

Spoštovani gospod državni sekretar, če sva čisto natančna, gospa Christine Lagarde ni rekla za Slovenijo, da zdaj ni časa za zniževanje davkov. Rekla je to najbrž za svetovno ekonomijo, saj gre za mednarodni monetarni sklad. Seveda ne za tiste države, kjer delo ni tako obremenjeno tako kot v Sloveniji. Za 6,7 odstotnih točk je v Sloveniji delo bolj obremenjeno, kot je povprečje OECD. O teh številkah se moramo pogovarjati tako, da ne bova pingpongala. Mislim pa, da oba veva, kaj bi morali narediti, pa nismo oziroma niste. Javni dolg, če govorite o letu 2008 in pregrevanje gospodarstva, povejte pošteno, da je takrat v razmerju z bruto domačim produktom javni dolg znašal dobrih 20 % leta 2008, ko se je dr. Andrej Bajuk poslavljajal iz Ministrstva za finance. Toliko o tem.

Vsi skupaj si dejansko prizadevamo, da bi več imeli tisti, ki ustvarjajo, torej delavci. Delavci. Za to gre. Želimo, da bi poslovno okolje bilo konkurenčno, da bi tuji investitorji prihajali k nam, odpirali delovna mesta, ki bodo ponujala visoke plače in visok standard. Jaz se zgrozim, ko gledam Ginijev koeficient in ga primerjam z drugimi državami članicami, smo spet mi tu med prvaki oziroma smo kar prvaki ne med prvaki. Smo prvaki, ker smo egalitarna družba. Jaz bi rad, da smo egalitarna, ampak egalitarna v tem, da je dobra blaginja za vse. Nekateri pravijo: »Smo egalitarni v revščini.« Saj res, če ponovim, da je v lanskem letu 280 tisoč ljudi, naših državljanek in državljanov živelo pod pragom revščine. To je grozno. To je grozno in mi trdimo, da je najboljša socialna politika tista, ki

ustvarja nova delovna mesta. Ne bo šlo drugače.

Glede konkurenčnosti ne boste dobre volje, če bom ponovil rezultate švicarskega mednarodnega inštituta za razvoj menedžmenta. Slovenija stagnira, ohranila je 43. mesto. Jaz moram reči, da gotovo tudi vi niste s tem zadovoljni, oba bi si želela, da smo nekje med prvim in dvajsetim. Ampak tukaj na tem področju je treba potem nekaj narediti. Morali bi sedeti, če je treba, dneve in noči skupaj z gospodarstvom, ki pozna razmere na evropskem in svetovnem trgu. Verjamem, da vsega ne morete oziroma politika ne more ustreči zahtevam, ne more. Ampak tukaj je tisti primer, ki sem vam ga podal o tistih tretjinah, je pa zelo zanimiv, bi bil vreden razmisleka. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 5. člen ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati?

Mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Podpredsednik, hvala lepa.

Ta amandma se na nek način loteva pavšalistov oziroma normirancev, vseeno kako jih poimenujemo. Moram se nekoliko vrniti v zgodovino in povedati vsaj, kje so nastali nastavki te ureditve, ki jo imamo danes in ki je med številnimi podjetniki in tudi obrtniki zelo dobro sprejeta. Tam nekje leta 2014, ko se je končeval moj prvi mandat in ko smo bili praktično tik red volitvami, je ta naboj med koalicijo in opozicijo nekoliko popuščal, tudi koalicijski poslanci so bili takrat mnogo bolj dojemljivi, da so podpri tudi kakšne opozicijske predloge. In takrat nam je skupaj s Slovensko ljudsko stranko uspelo skozi parlamentarno proceduro spraviti dva zakona, ki sta praktično uveljavila sedanji sistem normirancev oziroma pavšalistov. Jaz mislim, da je bila ta ureditev izjemno enostavna, in to je, da tisto, kar posameznik zasluži, mu država prizna od tistega zaslužka 80 % kot strošek, kot normirane stroške, preostanek 20 % pa je obdavčen po 20 odstotni stopnji oziroma če povem še nekoliko bolj preprosto, na tisto, kar si zaslužil si plačal 4 % davek.

Kako dobro je bila sprejeta ta rešitev, kaže tudi to, da se je praktično vključilo v ta sistem približno 15 tisoč dodatnih ljudi in nihče se ni pritoževal nad višino te obdavčitve, predvsem pa so imeli vsi radi jasnost tega sistema, ker se je vnaprej vedelo, koliko davka boš plačal, hkrati pa je ta sistem odpravil tudi, saj veste, takšna in drugačna goljufanja oziroma prirejanja potnih stroškov, iskanje računov, da si je nek podjetnik znižal davčno osnovo in podobne stvari. In kamorkoli si prišel, so to stvar pozdravljali in jo spodbujali še v tem smislu, da

bi morali tovrstne pavšalne obdavčitve, normirance še dodatno spodbujati. Potem je Vlada prišla poleti z nekim sistemom, z nekim predlogom, ki bi ta sistem praktično uničil, ga do konca zakompliciral, zbirokratiziral. Če bi bil vladni predlog uveljavljen, bi šli nazaj na klasični birokratski sistem, kjer posameznik do zadnjega sploh ne bi vedel, kakšen davek mora plačati. In hvala bogu, lahko rečem, da je tukaj Vlada naredila korak nazaj in od tega predloga odstopila. To je dobra stvar, tako da v osnovnih gabaritih in okvirih še vedno ostaja tista rešitev, ki je bila uveljavljena leta 2014. Vlada zdaj poskuša z nekimi dodatnimi elementi preprečiti morebitne zlorabe. Vsekakor je to, kar zdaj predlagajo, mnogo bolje, kot tisto, kar so predlagali poleti, ker tisto, kar so predlagali poleti, je bilo res nesmiselno. Ker če obstajajo posamezniki, ki ta sistem zlorablajo in ga uporabljajo na neprimeren način, potem se je treba lotevati njih, ne pa da na tak način kaznujete vse. Dobro, to je bilo upoštevano.

O čem govori naš amandma, ki smo ga na ta člen tudi vložili? Če povem zelo poenostavljeno, Vlada na nek način predvideva, da se zaslužek, ki ga vi zaslužite, zaradi katerega ste lahko v sistemu normirancev oziroma pavšalistov, da se ta zaslužek lahko tudi sešteje in se skupna številka upošteva v dveh letih. Ker lahko se zgodi, da v enem letu zaslužite nekoliko manj, v drugem letu nekoliko več, ampak v skupnem seštevku je pa to še vedno v okvirih, ki so predvideni za pavšalne obdavčitve oziroma normirance, recimo 200 tisoč evrov prihodkov v dveh letih skupaj. Od tukaj dalje pa Vlada predlaga različno, torej, kako se bodo zdaj zniževala davčna osnova, kako se bodo upoštevali normirani stroški. Tukaj pa Vlada ne uveljavlja principa skupnega seštevka, ampak postavlja dobesedno limit na eno leto. Mogoče je ta materija zelo komplicirana in je najboljša, da jo razložim na konkretnem primeru, in sicer če imamo espejevca, ki v enem letu zasluži 40 tisoč evrov, v drugem letu pa 160 tisoč evrov, je to še vedno v okviru teh gabaritov, ki so predvideni za normirance, ampak Vlada po predlogu, seveda v prvem letu, kjer je zaslužek 40 tisoč evrov, upošteva 80 % normiranih stroškov, v drugem letu, kjer je pa seveda prihodek večji, 160 tisoč evrov, pa limit za normirane stroške postavlja še vedno, kot da bi ta posameznik zaslužil 100 tisoč evrov, ker postavlja limit na teh 80 tisoč evrov. In seveda, če to seštejete skupaj, bodo normirani odhodki manjši, kot bi lahko bili, če bi tudi za normirane odhodke uveljavili isti princip, kot ga imamo pri prihodku, da se upoštevata obe dve leti skupaj. Naš amandma gre zgolj v to smer, da se tudi pri normiranih odhodkih upošteva vsako posamezno leto posebej in da ni nekih dodatnih omejitev, če je to vse v okviru dvoletnega okvirja. To, mislim, da bi bilo smiselno za podpreti, ker bi dejansko sistem bil tudi enostaven, predvsem pa bi vztrajali na tem konceptu, ki smo ga že leta 2014 zastavili.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne. Potem zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 29. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 26. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **27. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Tilnu Božiču, državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance.

Izvolite.

TILEN BOŽIČ: Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije je v obravnavo v vašo hišo vložila Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, katerega glavni namen je okrepitev mehanizmov za zaježitev zlorab sistema in zagotovitev sistemske konsistentnosti. Kot omenjeno, so predlagani dodatni mehanizmi za preprečevanje zlorab sistema ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov. Nadgrajuje se Določba o ugotavljanju prihodkov, ki predstavljajo zgornjo mejo za možnost ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov. Tako se v primeru povezanih oseb prihodki lahko seštevajo, razen če zavezanec dokaže, da je njegova situacija v skladu s cilji in nameni takšnega ugotavljanja davčne osnove. Na podlagi prenovljenega pogoja za obvezen izstop iz sistema mora zavezanec izstopiti iz sistema, če njegovo povprečje prihodkov dveh zaporednih preteklih davčnih obdobjev presega 150 tisoč evrov. Nadalje se višina normiranih odhodkov omeji z absolutno višino, in sicer ti ne morejo biti višji od 40 tisoč evrov ali 80 tisoč evrov za zavezance z vsaj eno obvezno zavarovano osebo. Predlagana je tudi uskladitev davčne zakonodaje z določbami mednarodnega standarda računovodskega poročanja številka 9, finančni instrumenti, in sicer na način, da se zagotovi vključitev vseh učinkov prevrednotenij in prerazvrstitev vseh finančnih instrumentov v davčno osnovo. Ta namreč pravi, da če ne gre sprememba skozi izkaz poslovnega izida, ampak skozi drugi vseobsegajoči donos, da se, ker bi na tak način nekako izpadlo iz obračuna davkov od dohodkov pravnih oseb, s to rešitvijo

razlike vključijo v obračun davka od dohodkov pravnih oseb.

Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci, Vlada Republike Slovenije meni, da predlog zakona določa ustrezne prilagoditve davčne zakonodaje glede na zaznane situacije in tudi predlaga, da predlog zakona podprete. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban.

Izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegi in kolegice!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 82. nujni seji 2. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po nujnem postopku predložila Vlada.

Odboru je bilo predloženo tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki predlagani zakon podpira.

V skladu s Poslovnikom Državnega zbora so amandmaja k predlogu zakona vložile poslanske skupine koalicije k 3. členu in poslanec Jožef Horvat k 4. členu predloga zakona.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za finance ter Zakonodajno-pravne službe.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državni sekretar Ministrstva za finance predstavil glavne cilje in pogloblitve rešitve predloga zakona, ki so bile danes predstavljene s tega mesta. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da je služba v pisnem mnenju opozorila, da je treba z vidika jasnosti preveriti posamezne predlagane opredelitve, in pojasnila, da vloženi amandma treh poslanskih skupin to pripombo upošteva. Dodatno se je opredelila do rešitev, vezanih na upoštevanje normiranih odhodkov, kjer se postavlja vprašanje enake obravnave davčnih zavezancev, ki so že v sistemu normiranih odhodkov, in tistih, ki ob takšnih dohodkih vanj ne morejo vstopiti. Glede vložene amandmaja poslanca k 4. členu je opozorila na potrebo po jasnejši določitvi razmerja med dvema rešitvama, in sicer ali se lahko uveljavlja 80 % prihodkov kot normiranih odhodkov ali zneski, ki so določeni v absolutni višini. Po mnenju službe je s tega vidika nomotehnični pristop predlagane vladne rešitve jasnejši.

V razpravi so članice in člani odbora na splošno izrazili podporo predlaganim rešitvam.

Izraženo je bilo mnenje, da te ohranjajo zavezancem ugoden davčni sistem normiranih odhodkov, obenem pa bodo pripomogle k odpravi zaznanih anomalij in omejitvi možnosti zlorab v sistemu normiranih odhodkov. Nekateri razpravljavci so menili, da so rešitve predloga zakona in ostalih vloženi davčnih zakonov premalo ambiciozne in ne bodo prispevale k povečanju konkurenčnosti slovenskega gospodarstva ter razbremenitvi zavezancev. Med razpravo je državni sekretar Ministrstva za finance podal izčrpne odgovore in pojasnila na postavljena vprašanja ter izpostavljene dileme razpravljavcev, vključno z argumenti, zaradi katerih Vlada amandmaja k 4. členu ne podpira.

Odbor je v skladu s Poslovníkom Državnega zbora sprejel amandma k 3. členu, ni pa sprejel amandmaja k 4. členu.

Glasoval je o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodka pravnih oseb posega v definicije medsebojno povezanih oseb, ki delujejo usklajeno in tako v praksi delujejo kot eno podjetje oziroma skupina. Seveda je v takem primeru pravilno in tudi v skladu z načelom pravičnosti, da se davek odmeri od celote, namesto da bi si skupina medsebojno povezanih podjetij med seboj porazdelila stroške in tako vsem zmanjšala pravično davčno obveznost. V dosedanjih primerih je tako šlo pravzaprav za zlorabo sistema, ki je bil namenjen olajšanju poslovanja malih podjetij. Zavedati se moramo, da se je s to zlorabo predvsem siromašilo razpoložljiva javna sredstva, hkrati pa tudi nalagalo ostalim višje davčne obveznosti, kar zagotovo ni pravilno, in zato je ta zakon usmerjen v smer, da ohrani tako možnost olajšav malim podjetjem, hkrati pa tudi omogoča, da imajo pristojni organi podlago, da preprečijo zlorabe in odmerijo zato tudi pravičen davek. S sprejetjem teh sprememb zakona bomo omogočili Finančni upravi lažje odkrivanje medsebojno povezanih poslovnih subjektov in ji dali tudi pravno podlago, da odmeri pravično davčno obveznost.

Zato bomo ta zakon podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci!

Predlog novele Zakona o davku od dohodka pravnih oseb prinaša več sprememb. Prva je povezana s preprečevanjem zlorab sistema normirancev preko povezanih oseb. Predlog želi preprečiti zlorabe pri vključevanju v sistem normirancev. Nekateri zavezanci se namreč med normirance vključijo z namensko ustanovitvijo več pravnih oseb. To naredijo na primer na način, da za poslovanje ustanovijo dve družbi, prihodki vsake od družb so tako nižji in obe družbi izpolnjujeta kriterije za vključitev v sistem. Da bi se v takih primerih preprečilo zlorabe, novela zakona predlaga, da bi se prihodki povezanih oseb pri določanju normirancev seštevali. Tako ne bi bili več dovolj nizki za vključitev v sistem. Povezane osebe so v skladu z obstoječimi določbami zakona določene na podlagi lastninskih ali družinskih povezav, povezani osebi pa lahko dokažeta, da glavni namen povezave ni v zlorabi pravil.

V Novi Sloveniji razumemo, da želi Vlada preprečiti zlorabe sistema, vendar opozarjamo, da bo predlog zakona prinesel težave za povezane osebe, ki ne delujejo z namenom zlorabe pravil vključevanja v sistem normiranih odhodkov. Te osebe bodo morale po obrnjenem dokaznem bremenu namreč dokazovati, da njihov način delovanja ne zlorablja pravil zakona. Žal bo ta rešitev le še ena v vrsti tistih, ki v želji po kaznovanju nepoštenih podjetnikov udari tudi tiste, ki delajo pošteno. Vlado razumemo, da želi preprečiti zlorabe, vendar bi pričakovali, da bi po povečanju davka od dohodka pravnih oseb iz 17 na 19 % zanje končno prinesla tudi kakšno razbremenitev.

V sedanji zakonski ureditvi je izstop iz sistema normirancev obvezen, če zavezanec dve zaporedni davčni obdobji ne izpolnjuje pogojev za vstop v sistem. Pogoje za vstop v sistem izpolnjuje družba, ki ima do 50 tisoč evrov prihodkov oziroma do 100 tisoč evrov prihodkov, če je pri družbi polno zavarovana vsaj ena oseba. V Novi Sloveniji smo veseli, da smo pred koncem prejšnjega mandata uspeli sistem izboljšati tako, da smo obseg normiranih odhodkov povišali iz 70 na 80 % ter da smo vključitev med normirance omogočili tudi družbam, ki imajo do 100 tisoč evrov prihodkov.

Po tem vladnem predlogu novele zakona pa zavezanec lahko ostane v sistemu, če ima v dveh zaporednih davčnih obdobjih skupno do 300 tisoč evrov prihodkov, torej kljub prekoračitvi pragov za vstop v sistem. S tem bo sistem pridobil na fleksibilnosti, kar podpiramo, saj bo družba v sistemu normirancev lažje ostala. Vendar pa ta sprememba prinaša tudi absolutno zgornjo višino normiranja odhodkov v višini 40 tisoč evrov oziroma 80 tisoč evrov za pravne osebe z vsaj eno polno zavarovano osebo. V primeru, ko bo znesek normiranih odhodkov višji od te meje, se bo torej upoštevala ta meja. V praksi nov zakon torej prinaša problem za podjetnike, ki jim prihodki iz leta v leto precej nihajo. Zato lahko pri boljših letih

naletijo na absolutno omejitev normiranih odhodkov, kljub temu, da v povprečju dveh let izpolnjujejo pogoje za ohranitev v sistemu normirancev tako po novem kot po starem zakonu.

V Novi Sloveniji smo zadovoljni, da sistem tako imenovanih normirancev, ki smo ga oblikovali z našim predlogom zakona, v praksi deluje dobro. Podjetniki so z njim zadovoljni.

Prav zato tega predloga zakona, ki ta sistem spreminja, ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Matej Tašner Vatovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Najlepša hvala, podpredsednik.

V Levici predlaganega zakona ne bomo podprli.

Vlada predlaga nek kozmetični popravek pavšalne obdavčitve podjetij, ki bi jo bilo treba po našem mnenju ukiniti ali pa vsaj zelo močno zamejiti. Preden se opredelim do tehnične rešitve, moram povedati, da je obdavčitev kapitala v Sloveniji v prvi vrsti absolutno prenizka in da obstaja cela vrsta davčnih olajšav, ki dodatno znižuje prihodke države. Slovenija z davki na kapital zbere samo dobrih 10 % vseh davkov, medtem ko nekatere druge članice Evropske unije iz tega naslova zberejo skoraj 30 %. Posledice tega občutimo vsi prebivalci Slovenije. Prvič, ker imamo nizko obdavčen kapital, imamo visoko obdavčeno potrošnjo. Posledica so visoke cene elektrike, bencina, kurilnega olja in podobnih nujnih potrebščin. Dejansko lahko rečemo, da slovenski davčni sistem po eni strani privilegira nosilce kapitala in visokih dohodkov, po drugi strani pa nesorazmerno obremenjuje običajne državljane. Drugič, zaradi prenizko obdavčenega kapitala premoženja velike vrednosti in visokih dohodkov zberemo premalo sredstev za razvoj socialne države. Vladajoči in desni politiki nam ves čas govorijo, da naj bi imela Slovenija rekordno visoke davke, toda Slovenija z davki primerjalno gledano zbere bistveno manj sredstev ne le kot Avstrija in Nemčija, ampak tudi kot Madžarska. Posledice prenizkih prihodkov države vsak dan občutimo v obliki dolgih čakalnih vrst v zdravstvu, slabih razmer v domovih za starejše in na številnih drugih področjih. Podatki kažejo, da so prenizko obdavčeni tako dobički podjetij kot dohodki od kapitala, ki jih prejmejo fizične osebe. Slovenija ima še vedno eno najnižjih stopenj davka na dobiček podjetij. V Nemčiji je ta davčna stopnja 29 %, pri nas samo 19 %. Poleg tega je pri nas dejanska obdavčitev zaradi raznoraznih olajšav še bistveno nižja in znaša okoli 11 %. Zato pravzaprav ni nič čudnega, da so se lani dobički podjetij za kar 70 %, medtem ko so se prihodki

od davka na dobiček povečali za samo 0,8 %. Ja, prav ste slišali, 0,8 %.

Nepravična je tudi obdavčitev dohodkov od kapitala. Včasih so bili dohodki od kapitala obdavčeni skupaj z dohodki od dela in po progresivni lestvici. Odkar jih je prva Janševa vlada izvzela iz progresivne obdavčitve upokojenec, ki po starem sistemu ni plačeval davka na dividende, plača davek po isti stopnji kot kakšen pidovski baron. Pidovski baron po drugi strani, ki bi včasih plačal davek po stopnji 50 %, zdaj plača samo 25 %, če seveda ni že zdavnaj skrnil svojega premoženja v kakšno davčno oazo. Glede na to, da ima 20 % Slovencev v lasti več kot 62 % vsega premoženja, je jasno, da davčna politika, ki jo vodi tudi ta Cerarjeva vlada, koristi izključno prebivalce z največ premoženja in z največjimi dohodki. Pavšalna obdavčitev deojev se zdi v kontekstu nepravične obdavčitve kapitala v Sloveniji nepomembna. Ne glede na to smo Socialisti prepričani, da bi bilo treba pavšalno obdavčitev deojev odpraviti, ne pa jo samo kozmetično spremeniti. Pavšalna obdavčitev je dopustna samo za samozaposlene, ki ne zaposlujejo delavcev, pa še to samo takrat, če imajo zelo nizke dohodke. Deo pa je po drugi strani pravna oblika za podjetje, ki naj bi zaposlovalo več delavcev in razpolagalo z nekim določenim kapitalom. Deo bi moral biti v vseh primerih obdavčen glede na dejanske stroške ne pa, da se zlorablja za izogibanje plačilu davkov, izigravanje delavskih pravic in podobne dejavnosti, ki na koncu nimajo prav nobene zveze z gospodarjenjem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek bo predstavila stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala. Podpredsednik, kolegice in kolegi, državni sekretar!

V naši poslanski skupini davčnemu paketu, ki je danes na mizi, ne bomo nasprotovali.

Določene rešitve gredo v pravo smer, seveda pa temu, kar je danes pred nami, nikakor ne moremo reči davčna reforma. Še bolj me je zmotil stavek ministrice ob prejšnji točki, povedala je takole: »Letošnja davčna reforma je nadaljevanje lanske.« Jaz verjamem oziroma upam, da vsi vemo, da naj bi bil davčni sistem nek stabilen sistem, da davčni zavezanci vedo, kaj jih čaka iz leta v leto. Ampak ne, mi vsako leto in to po možnosti ob koncu leta, da velja še v tem letu nekaj, davčni sistem spreminjamo. Ne, tako se davčnega sistema ne spreminja. Davčni sistem naj bi bil stabilen, da ljudje in konec koncev podjetja in tudi novi investitorji, ki si jih tako želimo, vedo, kaj jih v naši državi čaka.

In še na eno stvar želim opozoriti, to je dvig DDV, ki je bil narejen v času krize in, roko na srce, za čas krize. Bil je uveden z Zakonom o izvrševanju proračuna, nesistemskim zakonom. Zdaj, ko je krize konec, tako vsaj govorite in tako kažejo podatki, bi bilo treba za enak znesek, kot ga v proračun prinese dvig davka na dodano vrednost, znižati nek drug davek. Tudi sama nisem naklonjena temu, da se bi stopnja davka na dodano vrednost zniževala, ker mislim, da ne bi bilo neke velike dodane vrednosti, ampak treba bi bilo za obseg, se pravi nekje med 200 in 300 milijoni evrov znižati neko drugo davčno obremenitev. Sama se nagibam k temu, da bi to pomenilo razbremenitev plač. Res je, da nekoliko znižujete obremenitev 13. plače oziroma božičnice, ampak to je daleč daleč premalo. In res je, da se ne da kar tako zniževati davčnih odhodkov, res je, ampak, spoštovani kolegi iz koalicije in spoštovani predstavnik Vlade, ob skoraj 5-odstotni gospodarski rasti bi v proračunu moralo biti videti kaj več kot samo 50 milijonov evrov presežka. Ob tem, da želim poudariti, da za nekatere skupine ljudi v naši državi ob tako visoki gospodarski rasti še vedno veljajo krizni varčevalni ukrepi. Ampak kakorkoli, odločili ste se, da to speljete, boste speljali, velike škode naredili ne boste, prav tako pa od tega pravzaprav ne bo nobene koristi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Vojka Šergan bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani in spoštovane!

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodka pravnih oseb gre v smer vzpostavljanja mehanizma za preprečevanje zlorab. Tako se nadgrajuje določba o ugotavljanju prihodkov, ki predstavljajo zgornjo mejo za možnost ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov. Predlaga se, da se kot poseben primer, poleg veljavnega primera novoustanovljenih zavezancev, določi povezanost oseb v povezavi z ravnanjem zavezanca, ki ni v skladu s cilji in nameni takšnega ugotavljanja davčne osnove. Določeno je, da se v primeru povezanih oseb prihodki seštevajo. Zavezanec pa vedno lahko dokazuje, da je njegov primer oziroma situacija v skladu s cilji in nameni takšnega ugotavljanja davčne osnove.

Pogoji za obvezen izstop iz sistema se prenavljajo na način, da mora zavezanec izstopiti iz sistema, če njegovo povprečje prihodkov dveh zaporednih preteklih davčnih obdobij presega znesek 150 tisoč evrov, kar je drugače kot v sedanji ureditvi, ko je izstop iz sistema obvezen. Če zavezanec dve zaporedni davčni obdobji ne izpolnjuje pogojev za vstop v

sistem, zavezanec tako lahko ostane v sistemu, če ima v dveh zaporednih davčnih obdobjih skupno do 300 tisoč evrov prihodkov, torej kljub prekoračitvi letnih prihodkovnih pragov, s čimer bo sistem pridobil na fleksibilnosti.

S predlogom zakona se predlagajo tudi ukrepi za vključitev vseh učinkov prevrednotenja in razvrstitve vseh finančnih instrumentov v davčno osnovo. Predlaga se vključitev naslednjih učinkov, ki po določbah veljavne davčne zakonodaje nimajo vpliva na davčno osnovo. Učinki sprememb poštene vrednosti lastniških finančnih sredstev, ki se merijo po poštenu vrednosti z učinki v drugem vseobsegajočem odnosu, če se podjetje tako nepreklicno odloči ob začetnem pripoznanju in če niso v posest za trgovanje niti pogoj nadomestilo prevzemnika v poslovni združitvi in učinki sprememb poštene vrednosti zaradi spremembe lastnega kreditnega tveganja pri finančnih obveznostih, merjenih po poštenih vrednostih preko izkaza poslovnega izida. Kar je pa pomembno, da za zavezance z več podjetij, da bo pogoj za obvezen izstop iz sistema norminarstva nastopil, ko bo zavezanec v dveh zaporednih letih presegel skupaj 300 tisoč evrov. Vse ostale cedularne stopnje obdavčitve pa ostajajo v višini 20 %.

Zaradi vsega navedenega bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra spremembo in dopolnitev Zakona o davku od dohodka pravnih oseb podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanke skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovani državni sekretar, kolegice, kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlagane spremembe zakona o dopolnitvah Zakona o davku od dohodka pravnih oseb ne bomo podprli.

Ne bomo podprli iz več razlogov. Prepričani smo, da predlagane spremembe niso ustrezne. Predlagane spremembe so napisane pomanjkljivo in v nekaterih primerih celo v škodo tistih, ki dejansko polnijo na pošten način proračun. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da področje davkov potrebuje celovito reformo, celovito reformo, ki bi jo morali pripraviti že pred leti, vendar žal tega vladi Mira Cerarja in koaliciji Stranke modernega centra v celotnem mandatu ni uspelo pripraviti. Dejstvo je, da se je davčna zakonodaja pod to vlado in pod to koalicijo popravljala per partes, predvsem pa, bi rekel, v škodo in v dodatno obremenjevanje tako gospodarskih družb kot posameznikov in posameznic.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanke skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo. Še enkrat vsem prav lep pozdrav!

Poanta davčne politike države ni zgolj polnjenje državnega proračuna na račun novih davkov ali višjih davčnih stopenj, ampak narediti maksimalno, da bo obstoječi sistem čim bolj učinkovit. Takšnemu prizadevanju k večjemu učinku pobiranja davčnih obveznosti se je zavezala tudi sedanja vlada. V Poslanski skupini Desus bi zgolj dodali, da mora biti pobiranje davkov predvsem pravično in enakomerno razdeljeno med zavezanci. Eden od načinov so tudi davčne poenostavitve in ugodnosti, s katerimi bo davčno okolje postalo bolj ugodno in prijazno do vseh kategorij davčnih zavezancev. V Poslanski skupini pritrjujemo takšnemu mnenju, vendar v isti sapi opozarjamo, da pri tem ne smemo izpustiti iz nadzora tistih, ki namenoma kršijo zakonodajo in ne izpolnjujejo svojih obveznosti. Pred časom je v medije prikapljala nova posodobljena lista znanih medijskih obrazov, ki svoj denar skrivajo v t. i. davčne oaze. Gre za ljudi iz različnih družbenih sfer, skupen imenovalac vseh pa bi morali biti to, da so pri svojem obnašanju za vzor in vzgled ostalim. V Poslanski skupini se resnično sprašujemo, ali je davčni kriminal postal modni trend, kateremu vsi slepo sledijo, pristojne institucije pa si zakrivajo oči. Od kdaj je davčna kultura pristala pri dnu seznama moralnih načel?

V Poslanski skupini Desus ostro nasprotujemo takšnemu neodgovornemu ravnanju. Menimo, da je treba zagotoviti vse vzvode za preprečitev sive ekonomije pri vseh kategorijah davčnih zavezancev, pomagati pa tistim, ki ustvarjajo nova delovna mesta ter na pošten način krepijo gospodarsko okrevanje države.

Kot že povedano, ko gre za nadzor nad učinkovitim pobiranjem davkov, ne sme biti nobenih razlik, ne glede na to, aligre za male ali velike ribe, ravno zato potrjujemo današnji predlog, ki bo prinesel dodatne mehanizme za preprečitev zlorabe sistema pri normiranih. Tako se prenavlja določba o ugotavljanju prihodkov, ki predstavljajo zgornjo mejo za možnost ugotavljanja davčne osnove, z upoštevanjem normiranih odhodkov, spreminjajo pa se tudi pogoji za obvezen izstop iz sistema.

V Poslanski skupini bomo predlagano novelo soglasno podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona

niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 29.točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 27.točko dnevnega reda.

Prehajamo na **28. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Tilnu Božiču, državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance.

Izvolite.

TILEN BOŽIČ: Spoštovani predsedujoči, ponovno hvala za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

Temeljni cilj, ki ga predlog novele Zakona o davčnem postopku zasleduje, je spodbujanje prostovoljnega in pravočasnega izpolnjevanja davčnih obveznosti. V ta namen se uvaja možnost kartičnega plačila davčnih obveznosti pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila. Za lažje izpolnjevanje davčnih obveznosti zavezancev se ukinjajo nekateri predpisani obrazci. S predlogom zakona se tako poenostavljajo postopku pobiranja davkov oziroma izpolnjevanja davčne obveznosti za zavezance za davek, saj jim bo omogočeno plačevanje davkov in drugih obveznih dajatev s plačilno ali kreditno kartico, brez plačila provizije za davčne zavezance. Zaradi uvedbe možnosti brezgotovinskega plačevanja davkov in drugih obveznih dajatev primarno pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila, kasneje pa seveda, če bodo tehnične možnosti to tudi dopuščale, pa tudi pri drugih upravnih organih, se spreminjajo tudi določbe, ki urejajo način in dan plačila davka. S tem v zvezi velja tudi poudariti, da se bo na drugih lokacijah, govorim o pravnem organu, morda tudi lahko rečemo, primer bi bile upravne enote, tak režim izpostavil, če bo tudi s strani davčnih zavezancev izkazan interes za takšno plačevanje. S predlogom zakona se določajo postopkovne rešitve, potrebne zaradi sprememb in dopolnitev sistema obdavčitve dohodkov iz delovnega razmerja za delavce, napotene na čezmejno opravljanje dela, kot jih določa predlog novele Zakona o dohodnini. Ta predlog v Zakonu o dohodnini zasleduje izboljšanje konkurenčne slike Republike Slovenije, ohranjanje in ustvarjanje novih delovnih mest ter zagotavljanje dodanih vrednosti v Sloveniji z znanjem, ki ga posamezniki pridobijo v tujini ali prinesejo iz tujine, kar vodi v ustvarjanje kvalitetnejših delovnih mest z višjo dodano vrednostjo.

S predlogom zakona se ukinjajo nekateri predpisani obrazci, kot že omenjeno. Namesto neposredno določene oblike takšnih obrazcev bo tako s podzakonskimi predpisom določena le njegova vsebina. To po eni strani zagotavlja večjo fleksibilnost davčnega zavezanca in vpliva tudi na povečanje njegove pravne varnosti, po drugi strani pa omogoča večjo fleksibilnost pri oblikovanju obrazcev tudi za Finančno upravo Republike Slovenije. S predlogom zakona se tako razveljavijo tisti pravilniki, v katerih so ti obrazci predpisani. Finančna uprava Republike Slovenije bo v pomoč davčnim zavezancem pri izpolnjevanju njihovih obveznosti v obrazce kot pripomoček še vedno objavljala na svojih spletnih straneh, davčni zavezanci pa bodo vloge lahko predložili tudi v drugi obliki, kot jo bo določal ta obrazec. Pomembno je le, da bo vloga vsebovala predpisane vsebine.

Kot rečeno, predlagamo, da zakon podprete. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban.

Izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, še enkrat.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 82. nujni seji, 2. 11., kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada.

Odboru je bilo predloženo tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.

V skladu s Poslovníkom Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile koalicijske poslanske skupine k trem členom, k 2., 13. in 21. členu predloga zakona.

Seje odbora so se udeležili predstavniki Ministrstva za finance ter Zakonodajno-pravne službe.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državni sekretar na Ministrstvu za finance predstavil predlog zakona, katerega temeljni cilj je spodbujanje prostovoljnega in pravočasnega izpolnjevanja davčnih obveznosti. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je na kratko predstavila pisno mnenje službe ter povedala, da so pripombe, ki jih je služba podala v pisnem mnenju, ustrezno upoštevane z vloženimi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin.

Članice in člani odbora o posameznih členih in vloženi amandmajih predloga zakona niso razpravljali.

Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovníka Državnega zbora

obravnaval vložene amandmaje koalicijskih poslanskih skupin k 2., 13. in 21. členu ter jih sprejel.

Odbor je nato v skladu s Poslovníkom glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Gospod državni sekretar, kolegice in kolegi!

Predlog novele Zakona o davčnem postopku uvaža možnost brezgotovinskega oziroma kartičnega plačevanja davkov in drugih obveznih dajatev pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila. Za poenostavitev plačevanja davkov in drugih obveznih dajatev bo davčnim zavezancem in drugim dolžnikom omogočeno plačevanje dajatev s plačilno ali kreditno kartico. Plačevanje bo možno v poslovnem času Uprave Republike Slovenije za javna plačila na posameznih območnih enotah uprave. Za ustrezno pokritost celotne države s plačilnimi mesti bodo ta odprta na današnjih območnih enotah. Naj jih naštejemo: Kranj, Koper, Ljubljana, Murska Sobota, Novo mesto, Postojna, Slovenska Bistrica in Žalec. Pozneje pa predvidoma tudi kot posebna plačilna mesta Uprave za javna plačila v Mariboru, Novi Gorici in drugih večjih mestih v prostorih državne uprave. Oblika in vsebina davčnih obrazcev sta urejeni v posameznih pravilnikih. Te določbe narekujejo predpisano obliko obrazca, kar pa je v nekaterih primerih nepotrebno in tudi neučinkovito, saj je treba zaradi predpisanega obrazca pri njegovih manj pomembnih ali oblikovnih spremembah, ki pa pripomorejo, na primer, k večji preglednosti in razumljivosti obrazca za lažje izpolnjevanje, spremeniti podzakonski akt. Spreminjanje pravilnika samo zaradi oblikovnih sprememb obrazca ni smiselno. Povezano pa je tudi z nepotrebni stroški objave v Uradnem listu Republike Slovenije. Zato se s predlogom zakona nekateri obrazci ukinjajo, pri čemer bo sama vsebina obrazca še vedno predpisana s podzakonskim aktom. Neobvezni obrazci pa bodo objavljeni na spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije. Predpisan bo tako zgolj nabor zahtevanih podatkov in tisti elementi iz navodil za izpolnjevanje obrazca, ki so normativne narave, kar davčnim zavezancem olajšuje izpolnjevanje njihovih obveznosti.

V Novi Sloveniji te spremembe, seveda, podpiramo. Se pa ob tem sprašujemo, zakaj niso bile uvedene že prej. Celoten razvoj tako zasebnega sektorja kot tudi javne državne uprave je v razvitem svetu usmerjen v digitalizacijo, ki prinaša bolj enostavne, bolj

učinkovite pregledne in tudi hitreje postopke. V Novi Sloveniji pogrešamo strateški vladni pristop do teh izzivov. Bojimo se, da nas bodo tudi na tem področju prehiteli konkurenčne države. Žal v tem mandatu vlada ni pripravila korenite reforme davčnih postopkov, kljub temu, da je tudi Svet Evropske unije v svojih priporočilih za leto 2016 ugotovil, da na slovensko poslovno okolje negativno vpliva veliko upravno breme na področju izpolnjevanja davčnih obveznosti. Vlada od takrat ni pripravila modernizacije davčnega postopka.

Ker predlog zakona končno prinaša možnost med drugim plačevanja dajatev s plačilno ali kreditno kartico, bomo predlog zakona v Poslanski skupini Nove Slovenije podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Vojka Šergan bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani!

Osnovni namen Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku je, da ureja obračunavanje, odmero, plačevanje, vračilo, nadzor in izvršbo davkov ter pravice in obveznosti zavezancev ali zvezank za davek. Novela Zakona o davčnem postopku, na primer, določa postopkovne rešitve, potrebne sprememb in dopolnitev sistema obdavčitve dohodkov iz delovnega razmerja za delavce, napotene na delo izven države, kot jih določa predlog novele Zakona o dohodnini. Novela zakona pa tudi omogoča za lažje izpolnjevanje davčnih obveznosti zavezancev, da se ukinjajo nekateri predpisani obrazci. S tem bo Finančni upravi Republike Slovenije omogočila, da jih spreminja in oblikovno izpopolnjuje, pri čemer pa bo, v pomoč davčnim zavezancem, obrazce s predpisano vsebino še vedno objavljala na svojih spletnih straneh. S predlogom zakona se razveljavijo tisti pravilniki, v katerih so ti obrazci predpisani, kar bo pripomoglo k preglednosti glede veljavnosti davčnih predpisov in s tem k pravni varnosti.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra podpiramo takšne administrativne razbremenitve davčnih zavezancev, je pa ključna naslednja rešitev, in sicer brezgotovinsko plačevanje obveznih dajatev pri upravnem organu. Tako predlog zakona tudi daje možnost kartičnega plačevanja davkov in drugih obveznih dajatev pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila. S predlaganim načinom bo davčnim zavezancem pri upravi Republike Slovenije za javna plačila omogočeno plačevanje dajatev s plačilno ali kreditno kartico brez provizij. Tako se bodo znižali stroški plačevanja davkov, ker bodo ta plačila davkov brez provizij, in posledično spodbujanje prostovoljnega in pravočasnega

izpolnjevanja davčnih obveznosti, ker se uvaja možnost kartičnega plačila davčnih obveznosti pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila, pri čemer bo preko plačilnih kartic možno tudi obročno plačevanje davčnih obveznosti. Vzpostavitev plačilnih mest pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila bo omogočen cenejši način plačevanja davčnih obveznosti, saj bodo davčni zavezanci lahko plačevali davek brez stroškov provizije za izvedeno plačilo. Ciljna skupina davčnih zavezancev, ki bodo uporabljali to možnost poravnavanja svojih davčnih obveznosti, so predvsem fizične osebe in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost. Seveda bo pa zelo pomembno, da se bo ta mreža v Sloveniji enakomerno porazdelila in bo dostopna posameznim zavezancem. Zakon omogoča tudi redakcijske popravke v zvezi z zakonodajo Evropske unije in s sklicevanjem nanje v določbah na Zakon o davčnem postopku. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku tako omogoča poenostavitev postopkov pobiranja davkov oziroma zmanjšanje administrativnega bremena za zavezance za davek in večjo preglednost davčnega postopka.

Zaradi vsega navedenega bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Zakon o davčnem postopku zmanjšuje administrativno zahtevnost pri davčnih zvezancih, pri čemer se pa pojavljajo številna vprašanja v zvezi z izvedbo. Na eni strani je vprašanje tako imenovanega kartičnega poslovanja, kar z drugimi besedami pomeni, da naj bi davčni zavezanci na uradih Uprave za javne prihodke s kartico plačevali določene dajatve. Pri tem se postavlja osnovno vprašanje, zakaj ne bi mogli plačevati dajatev, na primer, z gotovino. Navsezadnje je to možno v številnih državah.

Drugo vprašanje, ki se pojavlja, je, na katerih uradih za javne prihodke. Tukaj kaže na to, da ne na vseh na enkrat, da imajo ti uradi številne težave. In tretjič, zakaj ne morejo plačevati davkov tudi na finančnih uradih. Navsezadnje finančnih uradov je več, kot je uradov za javne prihodke. Nenazadnje, spominjam se nekega razgovora s Kanadčanom, ki je že takrat, pred 15 leti rekel, da je v Kanadi davke plačevati izredno lahko, plačaš jih, na primer, lahko tudi v pubu. Pri nas pa je, žal, to težko. Sedaj naj bi se to razširilo

seveda na uprave za javne prihodke, vendar Vlada v tem zakonu ne pojasnjuje, kdaj se bo to naredilo, časovnice ni. Skratka, bojim se, da je ta zadeva še nekako v zraku. Zaradi tega obstajajo seveda tudi v tem pogledu številne nejasnosti in nenazadnje se postavlja vprašanje, zakaj ne bi mogli plačevati dajatev prek spleta. Navsezadnje lahko tudi vsi mi plačujemo davke prek bančnih računov doma, zakaj ne prek spleta. Tehnologija za samo plačevanje je izredno napredovala v tem zadnjem obdobju ali pa v zadnjih letih in desetletjih, tukaj pa vidimo, da gre še vedno precej počasi glede te modernizacije. Čeprav seveda ne moremo pa reči, narejen je tukaj prvi korak, vendar seveda prešibak.

Če gledamo pa zakon in vsaj tiste obvezne sestavine, ki morajo biti navedene v zakonu, med drugim tudi mednarodna primerjava, niso popolne. Če pogledate mednarodno primerjavo, niti pri eni državi, te obvezne tri države navaja ta vlada – Avstrija, Nemčija in Nizozemska – ne navaja pravzaprav, kako se plačujejo dajatve. Navaja neke splošne floskule iz njihovih zakonov o davčnih postopkih, ne navaja pa, kako se dejansko lahko plačujejo. Ali se lahko plačujejo prek spleta, ali lahko to naredi fizična oseba, ali lahko to naredi pravna oseba, ali lahko to naredi nek drug zavezanec, recimo civilno-pravna oseba, in tako naprej in tako naprej. Skratka, tukaj je ta zakon bom rekel pomanjkljiv in premalo ambiciozen. Tudi v zvezi s tem bi veljalo dati glede same priprave zakonodaje vsaj opomin tej vladi, navsezadnje naj točno napiše, kako je to v Nemčiji, kako je to na Nizozemskem ali kako je to v Avstriji ali kateri drugi državi, če je tako rekla.

Vsekakor samo namero, lahko rečemo, da na nek način podpiramo. Glede vseh teh nejasnosti pa v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke temu zakonu ne bomo nasprotovali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo. Še enkrat prav lep pozdrav vsem!

Z vsako novelacijo Zakona o davčnem postopku se skušamo čim bolj približati cilju, ki smo si ga zastavili v koalicijski pogodbi, in sicer da dvignemo raven učinkovitosti države pri pobiranju davkov. V Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da je cilj mogoče doseči le na način, da ustvarimo pogoje, ki bodo pripomogli večji razbremenitvi davčnih zavezancev oziroma v največji meri seveda tam, kjer je to mogoče. Le tako lahko dodatno motiviramo davčne zavezance k prostovoljnemu in odgovornemu ravnanju pri plačevanju svojih obveznosti.

Ravno zato smo v poslanski skupini zagovorniki ustvarjanja takšnega davčnega okolja, ki bo deloval spodbudno in ne nepotrebno oviral poslovni razvoj države.

Eden od načinov je predstavljen tudi v današnjem predlogu zakona. Po novem bodo lahko davčni zavezanci svoje obveznosti poravnali kar pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila oziroma na območnih upravnih enotah, ko gre za kartično poslovanje. Pomembna pozitivna sprememba pa je tudi to, da za tovrstna plačila ne bo zaračunana provizija.

V Poslanski skupini Desus bomo predlagano novelo podprli, saj bo omogočila lažje in cenejše izpolnjevanje davčnih obveznosti zavezancev. S tem se posledično sprosti tudi učinkovitost nabiranja davčnih prihodkov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku prinaša vsaj dve enostavnejši metodi plačevanja, in sicer gre za možnost, da se poravna svojo davčno obveznost pri davčnem organu s pomočjo kartičnega plačila. Do sedaj je bilo možno to davčno obveznost poravnati izključno s položnico. S sprejemom tega zakona bo možno plačevati tudi s plačilno kartico na davčnih uradih, in sicer brez plačila provizije.

Druga pomembna sprememba oziroma poenostavitev pa je odprava določenih obveznih obrazcev pri napovedovanju dohodnine. Tudi tukaj lahko računamo, da bomo dobili preglednejše obrazce, ki bodo, upajmo, tudi enostavnejši za izpolnjevanje pri vseh obveznikih, in s tem seveda približamo tudi to davčno napoved zavezancem.

V upanju, da bo res temu tako, bomo seveda tudi ta zakon podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker v drugi obravnavi o amandmajih k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 29. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 28. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **29. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO**

PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POTRJEVANJU RAČUNOV, SKRAJŠANI POSTOPEK.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Tilnu Božiču, državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance.

Izvolite.

TILEN BOŽIČ: Spoštovani predsedujoči, ponovno hvala za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

V maju letos je bila izvedena analiza učinkov ukrepa davčnega potrjevanja računov v prvem letu po njegovi uvedbi, to je bilo 1. januarja 2016. In ta je pokazala, da je bil ukrep učinkovit, in to tudi v delu, kjer je zakon dopuščal izvajanje postopka davčnega potrjevanja računov z uporabo tako imenovane oziroma vezane knjige računov. Uporaba vezane knjige računov je z veljavnim zakonom dopuščena do izteka prehodnega obdobja, in to je konec letošnjega leta. V letu 2016 in prvi polovici letošnjega leta je ta sistem uporabljalo približno 22 % vseh zavezancev za davčno potrjevanje računov. S predlaganim zakonom se uvaja trajna možnost proste izbire zavezanca glede uporabe vezane knjige računov po izteku prehodnega obdobja in odpravi obveznost dokazovanja nezmožnosti dostopa do spleta za zavezanca, ki posluje na območju na katerem ni mogoče vzpostaviti elektronske povezave za izmenjavo podatkov z davčnim organom. Poleg tega se s predlogom zakona podaljšuje čas, v katerem mora zavezanec sporočiti podatke o izdanih računih iz vezane knjige računov davčnemu organu. V primeru izdaje na ta način se ta rok prestavlja na deseti dan v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem je bil tak račun tudi izstavljen.

Cilj predlaganega zakona je uvedba sprememb v sistemu davčnega potrjevanja računov, ki bodo za zavezance pomenile manjšo obremenitev od veljavne ureditve, v skladu s katero bi morali zavezanci, ki za izdajo in davčno potrjevanje računov uporabljajo vezano knjigo računov, investirati v nakup elektronske naprave za izdajo računov in s 1. januarjem 2018 tako tudi prilagoditi poslovanje na izdajo in davčno potrjevanje računov z uporabo elektronske naprave. Hkrati pa ta sprememba veljavnega sistema ne bo vplivala na možnosti za izvajanje učinkovitega nadzora Finančne uprave Republike Slovenije nad gotovinskim poslovanjem in pravilnostjo obračunavanja davkov davčnih zavezancev.

Pri tem bi omenil še mini blagajno, ki jo je pripravila Finančna uprava Republike Slovenije tudi z namenom mehkejšega prehoda na elektronsko, se pravi takojšnje fiskaliziranje računov. Se pravi, tisti, ki trenutno uporabijo vezano knjigo računov, se lahko tudi že danes

poslužijo elektronske rešitve, pri tem lahko uporabijo svoj pametni telefonček, si naložijo aplikacijo, ki je brezplačna, tudi arhiv se vam potem, lahko temu rečemo, arhivira pri Finančni upravi Republike Slovenije. Na ta način pričakujemo, da bo v naslednjih letih tudi z večjo osveščenostjo zavezancev pa tudi na račun promocije, ki jo izvaja tako Ministrstvo za finance kot tudi Finančna uprava Republike Slovenije, čim več zavezancev postopoma opustilo vezano knjigo računov in prešlo, lahko temu rečemo, na sodoben način, obenem pa tudi še vedno bodo verjetno vezano knjigo računov ohranili zaradi tega, ker pa še vedno se lahko tudi v njihovih procesih, morebiti zaradi nadgradnje sistemov, izpada interneta in tako naprej, pojavi neka potreba po tem, da začasno poslujejo na ta način, da račune izdajajo iz vezane knjige računov.

Nenazadnje bi dodal še eno reč. Kot veste, se je zelo dobro prijela akcija Vzemi račun, tudi za ta namen obstaja aplikacija, ki si jo je kar veliko zavezancev naložilo na svoje mobilne telefone in preverjajo, ali so računi, ki so bili izstavljeni, tudi fiskalizirani. Do zdaj je bil ta rok, do kdaj so lahko to preverjali, 30 dni, tega zdaj podaljšujemo na 60 dni, kar tudi delno odraža to, da lahko tisti, ki izdajajo račune preko vezane knjige računov, te račune fiskalizirajo 10 dni po obdobju na katerega se tak račun nanaša in ne tako, kot je bilo, se pravi, kot trenutno velja, v 10 dneh od izstavitve takšne računa.

Skladno s povedanim predlagam, da poslanke in poslanci predlog vladnega zakona tudi podprete. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko, kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici gospe Vojki Šergan.

Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 43. seji 2. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov, EPA 2236-VII, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada po skrajšanem postopku.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predloženi zakon proučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajno-tehničnega vidika in podala pisne pripombe.

Odbor je bil seznanjen tudi z mnenjem Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance Državnega sveta, ki predlog zakona podpira.

Predloženemu zakonu kvalificirani vlagatelji niso vložili amandmajev.

Seji odbora so prisostvovali tudi predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Državnega sveta ter Zakonodajno-pravne službe.

V uvodni dopolnitvi, obrazložitvi členov je državni sekretar podal podrobnejšo predstavitev namena zakona in predlaganih rešitev. Povedal je, da se s predlogom zakona predlaga dopolnitev predloga zakona, ki bo ohranil manjše davčne obremenitve in administrativne poenostavitve za davčne zavezanca. Ob tem je omenil tudi analize učinkov že sprejetega predloga zakona, ki jo je Vlada pripravila in jo tudi posredovala v Državni zbor v mesecu juniju.

V okviru obrazložitve mnenja Zakonodajno-pravne službe je njena predstavnica opozorila, da v predlaganih rešitvah ni predvidenega sankcioniranja davčnega zavezanca, ki se je odločil za izdajanje računov z uporabo vezanih knjig računov, vendar računov ne izdaja.

Predstavniki Državnega sveta je predstavil pisno mnenje ter povedal, da Državni svet predlog zakona podpira, saj poenostavlja postopke in omogoča večjo preglednost.

V razpravi so poslanci izpostavili problematiko glede utajevanja davkov, glede odloga uporabe vezane knjige računov, saj omogoča zlorabe glede stroškov posameznih sistemov izdajanja in potrjevanja računov, glede nepravilne obravnave davčnih zavezancev ter glede morebitnih zlorab programov za davčno potrjevanje računov. V razpravi je bilo opozorjeno tudi na probleme glede davčnega potrjevanja računov v praksi, v zvezi s posodobitvami aplikacij in njihovo kompatibilnostjo z različnimi internetnimi strežniki. V nadaljevanju razprave pa je bila dana tudi pozitivna ocena danih rešitev, še posebej z vidika olajšanja poslovanja manjšim gospodarskim subjektom, predvsem glede zmanjšanja finančnih obremenitev ter v zvezi z administrativnimi poenostavitvami. Opozorjeno je bilo, da je za kmete in društva predvidena nekoliko drugačna ureditev. Prav tako je bilo opozorjeno, da je bilo v letu 2016 glede na leto 2015 pobranih za 81 milijonov evrov več davkov. V razpravi je bilo izpostavljeno, da samo večji nadzor nad davčnimi zavezanci ne bo prinesel manj utaj, pač pa je treba spremeniti tudi zavedanje in ravnanje davčnih zavezancev. Ob koncu razprave je državni sekretar odgovoril na zastavljena vprašanja.

Po končani razpravi je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel.

Ker k predlogu zakona niso bili vloženi amandmaji Odbora za finance in monetarno politiko, Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o

davčnem potrjevanju računov sprejme v predloženem besedilu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospa Vojka Šergan bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala.

Julija 2015 smo sprejeli Zakon o davčnem potrjevanju računov, katerega glavni cilj je bil preprečiti sivo ekonomijo in razpolaganje z neevidentirano gotovino, s katero se v nadaljevanju krijejo neevidentirane nabave, neprijavljeni dohodki lastnikov podjetij in plačila zaposlitev na črno. Cilj zakona je bil pobrati davke in druge dajatve od dejansko ustvarjenega obdavčljivega prometa in prispevke iz naslova dela od dejansko opravljenega dela fizičnih oseb. Zakon je predvideval, da je povečanje davčnih prihodkov iz naslova ukrepa potrjevanja računa v letu njegove uvedbe v višini od 50 do 100 milijonov evrov. Junija 2017 je FURS objavil, da je letni učinek davčnih blagajn 81 milijonov. To le kaže, da ima uvedba davčnih blagajn pozitivne učinke na javne finance. Z uvedbo davčnih blagajn smo dosegli cilj, da se poveča pobiranje davkov in zmanjšuje siva ekonomija.

Glede rešitev v tem zakonu je treba povedati, da želimo ohraniti manjše finančne obremenitve in administrativne poenostavitve za davčne zavezanca. To se bo zagotovilo s poenostavitvijo izvajanja izdajanja in davčnega potrjevanja računov z uporabo vezane knjige računov po izteku prehodnega obdobja, ki velja do 31. 12. 2017. Izdajanje davčno potrjenih računov pri gotovinskem poslovanju z uporabo vezane knjige računov, ki je v predlogu zakona urejena v spremenjenem 11. členu, je namenjeno predvsem majhnim zavezancem, za katere je nakup elektronske naprave za izdajanje davčno potrjenih računov večje finančno breme, zavezancem, ki pri poslovanju izdajo manj gotovinskih računov, in zavezancem, ki poslujejo na območjih brez dostopa do svetovnega spleta ali izdajajo račune na različnih lokacijah v okviru terenskega dela. Zakon omogoča tudi podaljšanje roka za sporočanje podatkov o izdanih računih vezane knjige in podaljšanje roka za sporočanje podatkov davčnemu organu. S podaljšanjem roka za sporočanje podatkov davčnemu organu se zavezancem omogoči učinkovitejša organizacija dela in poslovanja. Podaljša pa se tudi čas, v katerem lahko imetnik računa preveri, ali je bil ta potrjen pri davčnem organu. Poleg tega se s spremembo veljavnega Zakona o davčnem potrjevanju računov zavezancem omogoči naknadna potrditev izdanih računov iz vezane knjige računov pri davčnem organu do desetega dne v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem je bil izdan račun. Imetnikom tako

izdanih računov pa se čas za spletno preverjanje, ali je bil posamezen račun potrjen pri davčnem organu, podaljša s 30 na 60 dni od dneva izdaje računa.

Poslanska skupina Stranke modernega centra bo podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov, ki bo omogočil administrativne poenostavitve za davčne zavezance, hkrati pa se bo ohranil že dosežen cilj, da se poveča pobiranje davkov in zmanjša siva ekonomija. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegi in kolegice!

V Slovenski demokratski stranki smo nasprotovali vedno in vedno bomo nasprotovali uvedbi davčnih blagajn. Ta zakon dejansko govori o davčnih blagajnah in s tem zakonom so bile tudi uvedene davčne blagajne.

Na podlagi odgovora Vlade na poslansko vprašanje o učinkovitosti uvedbe davčnih blagajn, odgovor po mojem mnenju ni bil jase in ni bil prepričljiv. Vlada pri učinkih davčnih blagajn upošteva makroekonomske kazalce. Makroekonomski kazalci pa dejansko ne dajejo in ne morejo dati podatka o tem, ali so davčne blagajne dejansko učinkovite, uspešne in ali tistih 80 milijonov večjega davčnega prihodka dejansko izhaja iz uvedbe davčnih blagajn ali iz splošnih makroekonomskih kazalcev. Zaradi tega tudi ni Vlada prepričljiva pri teh spremembah in navsezadnje tudi ni prepričljiva pri tem, da bo zmanjšala administrativno zahtevnost teh davčnih blagajn. Navsezadnje sama navaja, da se ta rok za ureditev računov predlaga zato, da bo davčni zavezanec lahko v tem roku uredil oziroma preveril, ali je bil izdan račun dejansko zaveden tudi v finančni upravi. To je pač iz obrazložitve tega člena, kar z drugimi besedami pomeni, da, kot kaže, sistem ne deluje v celoti, če bo moral zdaj davčni zavezanec še ugotavljati, ali je bilo to zavedeno pri davčni upravi ali ne. In nenazadnje Vlada tudi ni upoštevala predloga, ki ga je dala Planinska zveza Slovenije o drugačnem registriranju računov na tistih planinskih postojankah, kjer enostavno ni signala. S tem seveda planinci in pohodniki ne bodo prikrajšani za morebitne dolge vrste in administracija te vlade se bo nadaljevala tudi visoko v gorah, na najvišjih planinskih postojankah, tam nekje pod Triglavom. Skratka administracija vlade Mira Cerarja dejansko pozna meja in bo seveda veljala tudi v najvišjih

gorskih postojankah. Če je to racionalno, naj presodijo sami državljani in državljanke.

Zaradi tega bo Slovenska demokratska stranka nasprotovala sprejetju tega zakona.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Še enkrat hvala za besedo. In, upam, zadnjič lep pozdrav vsem.

Zdi si mi, da temo davčnih blagajn prelevamo že tisoč let v Državnem zboru. Januarja prihodnje leto bo minilo točno dve leti, odkar velja obvezna uporaba davčnih blagajn. Po vseh razpravah v Poslanski Desus ocenjujemo, da v praksi ne bi smelo biti več nikogar, ki bi dvomil, ali je ta vlada naredila prav s tem, ko je uvedla davčne blagajne. Odločno odgovarjamo, da smo ravnali prav. Uspeli smo narediti red na področju sive ekonomije, vzpostavili smo boljši sistem nadzora, posledično pa je učinkovito pobiranje davčnih obveznosti dodatno napolnilo državno blagajno. Ker pa ljudi težko prepričamo zgolj z besedami in obljubami, ampak s konkretnimi dejstvi, smo v poslanski skupini nenehno vztrajali na tem, da se opravi analiza učinkov uvedbe davčnih blagajn. Analiza je dodatno pritrčila vsemu, kar smo zagovarjali od samega začetka. Davčne blagajne so uspešno opravičile svoj namen in prinesle dodatnih 81 milijonov evrov v državni proračun, kar pa je tudi več, kot so bile takratne ocene. Prav tako so uspele zmanjšati delež sive ekonomije, posledično pa so se proračunskih prihodki iz naslova socialnih prispevkov lani zvišali za dobrih 21 milijonov evrov.

S predlagano spremembo bomo nadaljevali cilj, kot smo si ga zastavili. Novela ne prinaša nič novega, prav tako ne bo imela vpliva na proračun. Zgolj prehodno obdobje za uporabo vezane knjige računov bo po novem trajen ukrep, kar pa bo še naprej olajšalo poslovanje 22 % vseh zavezancev. Slednji si lahko oddahnejo, saj jim ne bo treba v nakup računalniške opreme. Razbremenjeni bodo tudi vsi ostali zavezanci, saj novela prinaša bolj razumne roke za potrjevanje računov ter spletno preverjanje. Prav tako ne bo potrebe po potrditvi s strani AKOS.

V Poslanski skupini Desus pozdravljamo vse naštetih administrativne in finančne ugodnosti za zavezance. Že dolgo smo zagovorniki prijaznega davčnega okolja, ki bo spodbujal in ne oviral poslovne projekte, zato smo bili tudi pobudniki drugačne ureditve za male davčne zavezance in je bil po naši zaslugi spremenjen Pravilnik o izvajanju Zakona o DDV, v katerem so dodatni pogoji za določene izjeme, med drugim tudi za upokojska društva.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus predlagani noveli seveda ne bomo nasprotovali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in še enkrat lep pozdrav vsem.

Zakon o davčnem potrjevanju računov skorajda ne pozna izjem, ko gre za beleženje prometa, ki izvira iz gotovinskih plačil. Izjeme so bile uvedene le za prodajne avtomate in za subjekte, ki imajo nadzorovan promet in množično izdajo račune za javne storitve, torej gre za komunalna in javna podjetja, ter za tiste majhne gospodarske subjekte, ki delujejo na področjih, kjer stalna uporaba podatkovne povezave ni mogoča. Za take primere je bila ob sprejemu zakona predvidena začasna rešitev, in sicer gre za uporabo vezane knjige računov ter redno poročanje subjektov o prometu, ki je zabeležen z vezano knjigo računov. Kljub vsem visokih tehnoloških napredkom, ki jih beležimo v zadnjem obdobju, pa je vendarle jasno, da razširjenost brezžičnih podatkovnih povezav povsod vendarle ni mogoča, zato je bilo to prehodno obdobje smiselno. S tem zakonom pa pravzaprav prehodno obdobje, ki se izteka 31. decembra 2017, odpira zavezancem možnost trajnega izvajanja postopka davčnega potrjevanja računov. Zavezancu je omogočeno, da se glede na okoliščine sam odloči o načinu izvajanja postopka davčnega potrjevanja računov pri gotovinskem poslovanju tako, da uporablja elektronsko napravo za izdajanje računov ali pa vezano knjigo računov. Podaljšuje se tudi rok za sporočanje podatkov o izdanih računih iz vezane knjige računov v potrditev davčnemu organu iz obstoječih 10 delovnih dni na najkasneje do 10. dne v mesecu, ki sledi tistemu mesecu, v katerem je bil izdan račun. Prav tako pa se s 30 na 60 dni podaljšuje čas, ki je imetniku računov na voljo za preveritev, ali je račun potrjen pri davčnem organu. Gre torej za podaljšanje vseh teh olajšav pri zelo striktni zavezi, ki velja v tem zakonu.

Ravno zaradi tega, ker se je to izkazalo v praksi kot zelo dobrodošlo za zavezance, bomo to spremembo podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, dragi kolegice in kolegi!

V obstoječem zakonu o davčnem potrjevanju računov je določena časovna omejitev, do katere lahko zavezanci izberejo uporabo vezane knjige računov, ki poenostavlja izvajanje izdaje in davčnega potrjevanja računov. To po izteku prehodnega obdobja, ki velja do 31. decembra letos, po obstoječem zakonu ni več mogoče. Predlagana novela trajno odpravlja to časovno omejitev za uporabo vezane knjige računov. Zavezanec si bo lahko izbral elektronsko napravo ali vezano knjigo računov. Poleg tega se s spremembo veljavnega zakona zavezancem omogoči naknadna potrditev izdanih računov iz vezane knjige računov pri davčnem organu do 10. dne v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem je bil izdan račun. Imetnikom tako izdanih računov pa se čas za spletno preverjanje, ali je bil posamezni račun potrjen pri davčnem organu, podaljša s 30 na 60 dni od dneva izdaje računa.

V Novi Sloveniji smo Predlogu zakona o davčnem potrjevanju računov, ki je uvedel davčne blagajne, ostro nasprotovali že od prvega dne, ko se je pojavila ideja o davčnih blagajnah. Namesto, da bi se ukvarjali z vprašanji, kako spodbuditi podjetniško iniciativo, se vedno pogovarjamo le o tem, kako bo država bolje napolnila državni proračun, ne glede na ceno. Pri višini davčnih stopenj je za Vlado pomembno le, koliko bodo te stopnje zagotovile proračunskega priliva. Vprašanje, kako bo to vplivalo na podjetnost, je za to vlado nepomembno. Podobno se nam dogaja z davčnimi blagajnami. Tu ni glavno vprašanje, kako bomo ustvarili okolje, ki bo dalo čim več novih podjetniških zgodb o uspehu, ampak le kako bo država čim bolj napolnila svoj proračun. Na drugi strani pa moramo za točno določene investicije sprejemati posebne zakone. Poleg tega so se davčne blagajne izkazale tudi za neučinkovite. Prvi objavljeni podatki o davčnih prilivih za leto 2016 namreč kažejo, da so prilivi davka na dodano vrednost lani znašali 3 tisoč 273 milijonov evrov in so kljub visoki gospodarski rasti vsega, pozor, 44,5 milijona večji kot leta 2015. Cena tega skromnega izkupička pa je obremenjeno poslovanje po celotni državi. Ob tem naj spomnim, da je tudi ministrica za finance priznala, da so pri davku na dodano vrednost pričakovali večji učinek davčnih blagajn.

Zaradi neživiljenjske implementacije davčnih blagajn kazni dobivajo podjetniki, ki na primer izdelek na sejmu obiskovalcu podarijo, ali pa na primer gostinci, katerih gostje računa pri sebi ne zadržijo še ulico ali dve stran od gostinskega objekta. Podjetniki, ki trdo delajo za svoj zaslužek, so tako popolnoma neživiljenjsko kaznovani z visokimi globami, v višini več tisoč evrov. To v naši državi poleg davčne razbremenitve dela močno zmanjšuje motivacijo za delo. Vlada nam je govorila, da uvaja davčne

blagajne zato, da bo omejila sivo ekonomijo. Do danes nobene analize o tem, za koliko je ta siva ekonomija zmanjšana.

Ker v Novi Sloveniji nasprotujemo konceptu davčnih blagajn, predloga novele Zakona o davčnem potrjevanju računov ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k prehodnim in končnim določbam niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo opravili čez pol ure, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 29. točko dnevnega reda in tudi 35. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 14.25.

(Seja je bila prekinjena ob 13.56 in se je nadaljevala ob 14.25.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s **prekinjeno sejo zbora**.

Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 26., 27., 28., 29. in 42. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 26. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini po nujnem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji. Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 2. členu.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti pa so bili 3.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 5. členu.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 15, proti pa so bili 44.

(Za je glasovalo 15.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaji in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 2. členu dopolnjenega predloga zakona.

Sprašujem kvalificirane predlagatelje ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženi amandmaje. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neuskkljen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, 6 pa jih je bilo proti.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

Prehajamo na zaključitev zakonodajnega postopka za poslanski predlog zakona, ki ni bil osnova za pripravo dopolnjenega predloga zakona.

Odbor za finance in monetarno politiko predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: »Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožefom Horvatom, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.«

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, proti pa 11.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 11.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 27. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb po nujnem postopku.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti pa 15.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 28. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku po nujnem postopku.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi,

prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, eden pa je bil proti .

(Za je glasovalo 55.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 29. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 12.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 12.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **42. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA POTRDIŠČENJE URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O VARUHU ČLOVEKOVIH PRAVIC IN POPRAVKA URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA.**

Uradni prečiščeni besedili je pripravila Zakonodajno-pravna služba zbora in ju zbor potrdi brez razprave.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: »Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o varuhu človekovih pravic.«

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 62, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 62.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: »Potrdi se Popravek Uradnega prečiščene besedila Zakona o pravilih cestnega prometa.«

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev in vsi so glasovali za.

(Za je glasovalo 63.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor potrdil popravek uradnega prečiščene besedila navedenega zakona.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in tudi 35. sejo Državnega zbora.

Seja se je končala 28. novembra 2017 ob 14.36.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAČIČ, MARIJA	141, 245, 346, 388, 392, 397
BAH ŽIBERT, ANJA	192, 195, 197, 200, 290, 303, 304, 320, 383, 396, 401, 407, 411, 414, 446, 454
BAN, URŠKA	71, 74, 133, 172, 176, 497, 502
BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA	42, 43, 191, 194, 196, 197, 198, 388, 428
BON KLANJŠČEK, MIRJAM	386, 390, 394
BOŽIČ TILEN	492, 495, 497, 501, 505
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	29, 30, 31, 72, 114, 121, 176, 183, 191, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 239, 338, 341, 363, 499
BREZNIK, FRANC	57, 58, 63, 64, 220, 232, 293, 457
BREZOVAR, DR. NEJC	202, 398
BRGLEZ, DR. MILAN	164, 332, 354, 462
BRINOVŠEK, NADA	94, 181, 387, 424

C

CERAR, DR. MIROSLAV	25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 68
---------------------------	--------------------------------

D

DIMIC, IVA	229, 240, 245, 247, 269, 299, 360, 379, 410, 419, 467, 469
DOBOVŠEK, DR. BOJAN	272, 406, 462

F

FERLUGA, MARKO	375, 383
----------------------	----------

G

GANTAR, TOMAŽ	162, 455
GAŠPERŠIČ, DR. PETER	33, 34, 35, 36, 50, 51, 52, 53, 56, 57, 58, 63, 64, 65
GODEC, JELKA	102, 125, 130, 230, 355, 364, 365, 415, 419, 432, 439, 448, 450, 455, 458
GODINA, DUŠKA	329
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	73
GORENAK, DR. VINKO	58, 61, 62, 63, 263, 311, 315, 319
GRIMS, MAG. BRANKO	231, 254, 273, 276, 279, 297, 298, 312, 323, 326, 328, 339, 340, 342
GROŠELJ KOŠNIK, IRENA	387

H

HAINZ, PRIMOŽ	55, 177, 182, 191, 333, 349, 396, 464, 468, 469
HAN, MATJAŽ	82, 332, 342, 345, 354, 364, 365
HORVAT, DR. MITJA	298, 302, 353, 362
HORVAT, JOŽEF	83, 122, 125, 141, 145, 150, 152, 161, 174, 187, 211, 216, 225, 226, 227, 228, 233, 242, 244, 249, 285, 347, 456, 474, 475, 479, 484, 494, 495, 498, 502, 508
HRŠAK, IVAN	167, 464, 466

I

IRGL, EVA	283, 304, 313
-----------------	---------------

J

JAZBEC, MAG. SAŠA	127, 138, 193, 242
JURŠA, FRANC	97, 122, 182, 190, 191, 213, 245, 267, 399

K

KLAMPFER, MAG. KSENIJA	177, 198
KLEMENČIČ, MAG. GORAN	257, 321, 465

KOLEŠA, ANITA.....	180, 199, 275
KOPMAJER, BENEDIKT.....	383, 468, 471
KOPRIVNIKAR, BORIS.....	43, 61, 62
KORDIŠ, MIHA.....	183, 188, 189, 190, 393, 420, 421, 461, 490
KOTNIK POROPAT, MARJANA.....	288, 344, 345, 372, 407
KOTNIK, IRENA.....	289, 406, 466
KOVAČ, NATAŠA.....	251
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA.....	114, 173, 395, 481, 501, 504, 507
KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA.....	469, 476
KRAJNC, MAG. BOJAN.....	161
KRIVEC, DANIJEL.....	48, 49, 463
KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA.....	365, 459, 476

L

LAH, ZVONKO 120, 147, 152, 163, 168, 179, 201, 207, 219, 232, 234, 350, 369, 374, 381, 400, 464, 472	
LAJ, FRANC.....	370, 422
LEP ŠIMENKO, SUZANA.....	89, 185, 227
LEVIČAR, MARINKA.....	391
LISEC, TOMAŽ.....	46, 47, 166, 170, 204, 216, 220, 232, 248, 334, 345, 351, 353, 443
LOGAR, DR. ANŽE.....	53, 54, 408, 413, 445

M

MAHNIČ, ŽAN.....	44, 45, 135, 153, 155, 159, 225, 231, 244, 300, 358
MAJCEN, IRENA.....	48, 49, 66, 67
MAKOVEC BREŇIČ, DR. MAJA.....	39, 40, 44, 45, 390, 394
MARFLAK TRONTELJ, MAG. JONIKA.....	251
MATIČ, DR. DRAGAN.....	38, 39, 261, 317
MAUČEC ZAKOTNIK, JOŽICA.....	139
MESEC, LUKA.....	59, 60, 65, 66, 67, 86, 131, 175, 179, 202, 239, 240, 243, 386, 456, 457, 483
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO).....	217, 308, 320, 401, 435, 437, 442, 457
MURGEL, DR. JASNA.....	50, 280
MURŠIČ, MAG. BOJANA.....	111, 201, 211, 279, 384, 400, 431, 444, 456, 471

N

NEMEC, MATJAŽ.....	56, 57
NOVAK, LJUDMILA.....	220, 226, 233, 234, 235, 241, 249, 357, 392, 397, 402

P

PERŠAK, ANTON.....	53, 54, 395
POČIVALŠEK, ZDRAVKO.....	41
PODKRAJŠEK, BOJAN.....	230, 307, 442
POGAČNIK, MAG. MARKO.....	40, 41, 42, 77, 115, 242, 484, 487, 489, 500
POJBIČ, MARIJAN.....	35, 36, 304, 307, 312, 421, 433
POTOČNIK, ANDREJA.....	31, 112
PRIKL, UROŠ.....	81, 117, 118, 152, 185, 195, 197, 209, 384

R

RADIČ, DUŠAN.....	278
RAJIČ, MAG. BRANISLAV.....	51, 53
RANC, DANILO ANTON.....	367, 368, 371, 373, 475

S

STARE, DARKO.....	403, 412
STEBERNAK, LIDIJA.....	165, 171, 368, 460

Š

ŠERGAN, VOJKA.....	122, 123, 124, 140, 151, 182, 184, 331, 480, 484, 493, 500, 503, 505, 506
--------------------	---

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	98, 102, 128, 448, 491, 503, 507
ŠKOBERNE, JAN	46, 64, 268, 278, 331, 335, 350, 368, 402, 403
ŠKODNIK, IVAN	292
ŠPENGA, ANDREJ	381

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ	142, 224, 237, 271, 318, 320, 337, 369, 405, 472, 499
TABAKOVIČ, SAŠA	92, 289, 339, 348, 358, 360, 361
TANKO, JOŽE	218, 221, 235, 236, 237, 238, 313, 319, 342, 343, 449, 459, 476
TOMIČ, VIOLETA	36, 37, 38, 226, 241, 366, 372, 376, 378
TONIN, MAG. MATEJ	336, 343, 358, 360, 361, 385, 389, 402, 408, 411, 414, 478, 482, 488, 496
TRČEK, DR. FRANC ..	24, 26, 107, 156, 158, 159, 161, 163, 164, 167, 168, 198, 206, 214, 215, 217, 218, 219, 221, 222, 225, 227, 228, 233, 234, 235, 236, 239, 243, 245, 247, 248, 250, 359, 373, 382, 458

V

VEBER, JANKO	104, 174, 186, 212, 237, 361, 481, 498, 504, 508
VERBIČ, MAG. DUŠAN	178, 199, 203, 208, 221, 380, 399, 470
VERVEGA, VESNA	391, 397, 422
VILFAN, PETER	201
VRANIČAR ERMAN, MAG. MATEJA ..	37, 40, 41, 55, 69, 88, 101, 172, 189, 190, 196, 249, 479, 486, 489
VRTOVEC, JERNEJ	27, 28, 29, 404, 409

Z

ZAJC, SIMON	296, 298, 468, 473, 474
ZORČIČ, IGOR	137, 149, 160, 165, 169, 330, 461, 466
ZORMAN, BRANKO	231, 447, 455, 457, 458

Ž

ŽIDAN, MAG. DEJAN	46, 48, 59, 60
ŽNIDAR, LJUBO	33, 34, 50, 51, 118, 119, 162, 330, 371

LEGENDA

- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS ZL – Poslanska skupina Levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev**
- NeP – Nepovezani poslanec**